„ИЗГРЕВЪТ“

НА

БЯЛОТО БРАТСТВО

ПЕЕ И СВИРИ,

УЧИ И ЖИВЕЕ

16

Библиотека
„Житен клас“

ИЗГРЕВЪТ НА БЯЛОТО БРАТСТВО

ПЕЕ И СВИРИ, УЧИ И ЖИВЕЕ

Сборник
ТОМ 16

Спомени на съвременници и последователи на
Всемировия Учител БЕИНСА ДУНО

Събрал, подбрал, записал, съхранил и представил
Вергилий Кръстев

Библиотека „Житен клас“
София 2002

Посвещение за разменната монета

1. Разменната монета между духовните хора е Любовта. Понеже до днес човеците не са развили този мозъчен център и орган, то затова не могат да възпроизвеждат Любовта и да я разменят. Затова тази разменна монета – Любовта – между духовните хора я няма и на нейно място излиза озлоблението, завистта и ревността, стигаща до ярост. Нямат разменна монета. Човек може да бъде само проводник на Любовта, но да люби от само себе си не може.

2. Разменната монета на физическия свят са добрите постъпки.
Разменната монета на чувствения свят са чистите чувства.
Разменната монета на умствения свят са светлите мисли.

3. Страданията съществуват във всички светове.
На физическия свят са противодействията.
На чувствения свят са противоречията.
На умствения свят са мъчнотиите.

4. Във всеки свят страданията се разрешават поотделно и последователно от Разумното начало и Разумния свят, които присъствуват поотделно във всеки свят. Когато човек страда разумно и разумно използва страданията си, то той придобива капитал, с който гради своето бъдеще.

5. На колкото по-голямо стъпало на еволюцията си е достигнал човек, толкова по-голямо е страданието му във всички светове. Задача на всеки е да преглежда своите мисли, чувства и постъпки и да ги пречиства, за да се сдобие с Чистотата.

6. Само в Чистотата пребъдва Светлината на света.
Само в Чистотата пребъдва Виделината от духовния свят.
Само в Чистотата пребъдва Славата от Божествения свят.

7. Само в Чистотата пребъдва Духът Божий.
Само в Чистотата пребъдва Духът Христос.
Само в Чистотата пребъдва Духът Господен.

8. Плодът на Духът е Любовта, която може да пребъдва само в Чистота и Святост. Само тогава тя може да бъде разменна монета между человеците земни и небесни. Докато Любовта не влезе в света, той няма да се преобрази.

9. Любовта е свят, в който живее Божественият Дух.
Мъдростта е свят, в който живее Господният Дух.
Истината е свят, в който живее Христовият Дух.

10. Божественият Дух е Духът на Живота.
Господният Дух е Духът на Силите.
Христовият Дух е Духът на Обединението на Земята и Небето,
Духът на Единението на Битието и Небитието.
Бог е Любов. Бог е Мъдрост. Бог е Истина.

Из Словото на Учителя Петър Дънов.

Представил: Вергилий Кръстев
30 юни 2002 г.
12.15–12.30 ч, София

ISBN 954–9915–07–том 16

© *Всички права запазени.*
Не се разрешава препечатването на отделни части от книгата в периодичния печат – вестници и списания, без разрешение на съставителя на сборника.
Не се позволява преразказването на отпечатания материал от нелегални и явни разказвачи с цел издаването на пиратски издания.

За баща ми

В началото на краткото ми въведение към тази книга бих искал да изкажа голямата си благодарност към д-р Вергилий Кръстев за огромната работа, която е свършил досега, записвайки мемоарите на свидетелите на братския живот в Школата на Учителя Беинса Дуно. Пожелавам му здраве и енергия да продължава тази изключително важна работа. Идеята за издаването на тази книга е изцяло негова. Още бях ученик, преди 1970 г., когато д-р Вергилий Кръстев започна да посещава баща ми. Разпитваше го за живота му: за детството му, за младежките му години, за казармата, за първите му стъпки в новите идеи и за дългия период от живота му в Братството. Д-р Вергилий Кръстев даде идея на баща ми да си напише автобиография. Баща ми беше сладкодумен човек и щедро разказваше за тези времена. Д-р Вергилий Кръстев правеше магнетофонни записи. Въпреки селския си произход, баща ми беше човек с многостранни интереси. Освен учителската си професия, се интересуваше и занимаваше с музика, свиреше добре на цигулка, пееше чудесно както песните на Учителя, така и народни песни. Имаше и свои собствени песни, възпяващи Рила и Витоша. Широко популярна е неговата песен „Дишай дълбоко". Владееше есперанто и водеше международна кореспонденция. Имаше фотографско студио. Той е заснел много сцени от братския живот на Рила, Витоша и Изгрева. Негативите и снимките са запазени през трудните години на преследване. Баща ми беше също много практичен и сръчен. Къщата си е построил почти сам. Владееше дърводелство и строителни занаяти. Обработваше голямата си градина. Разбираше от овощарство. Умееше дори сам да си поправя обувките. Към края на своя живот усвои и подвързваческия занаят – всичките си книги подвърза сам. Такива бяха времената, че не можеше да се дават беседи за подвързване. Всичко това беше проникнато от неговата невероятна любов към учението на Учителя Беинса Дуно. Целият му живот беше поставен на релсите на Ученичеството. Неговото чистосърдечие, смирение, детска жизнерадост, обичливост и любознателност съдействуват за издигането му като един от истинските ученици на Учителя.

През последните години от живота си, въпреки напредналата си възраст, баща ми имаше специална програма за деня. В ранни зори си прочиташе по една беседа от Учителя. Три пъти на ден, преди хранене, правеше упражнения за дишане – 21 пъти задържаше въздуха за по една минута. Така спазваше препоръката на Учителя за дълбоко дишане и се надяваше да продължи живота си. Сутрин правеше и гимнастически упражнения, при които клякаше по 50 пъти. След закуска изсвирваше на цигулка цялата Паневритмия, тъй като, поради възрастта си, престана да ходи в гората да я играе. След това подхващаше песните на Учителя. Пееше и свиреше едновременно, като изпълняваше цялата песнарка подред, от начало до край. Следобед излизаше на разходка в Ловния парк, където си прочиташе по още една беседа. Така цялото му време през деня беше ангажирано със Словото и музиката на Учителя. Когато споделих със сестра Весела Несторова неговия удивителен начин на живот на тази възраст, тя отговори: „Не се учудвай! Затова го държи Невидимият свят на Земята до тези години, защото той е проводник на възвишена енергия, от която се ползува цялото Братство."

Сега, 10 години след заминаването му, благодарение на всеотдайната работа, както на д-р Вергилий Кръстев, така и на неговите сътрудници, множество спомени, снимки, записи с песни и особености във връзка със създаването им, обяснени от моя баща, са събрани в тази книга. Би могло тези материали да се подредят хронологично, да се обработят, за да имат по-литературен вид. Боя се обаче, че ще се изгуби непосредствеността на автентичния разказ.

Почти 96-годишният живот на Пеню Ганев е един пример за благородното въздействие на Новите идеи за духовното, нравственото, интелектуалното и физическото изграждане на Новия човек. Проследявайки еволюцията на неговата личност, можем да преценим огромния скок, който той е направил. От грубата селска среда, от която произхожда, до възвишени духовни стремежи и резултати. За него Учителят веднъж казва: „Ето един истински българин!"

Петър Ганев

Пеню Ганев

I.
При седмострунната лира на Живото Слово

Магнетофонен запис:
Вергилий Кръстев
София 1973 г.

Пеню Ганев

(4.X.1897 – 16.V.1992 г.)

I.

При седмострунната лира на Живото Слово

1. РОДЪТ ДЕЛИПЕНЕВЦИ

Вергилий Кръстев: – Какво ще кажете за Вашите младенчески години, Вашата биография, Вашия род, детство и юношество?

Пеню Ганев: – Родил съм се на 4 октомври 1897 г. в с. Водица, околия Поповска. Баща ми се казваше Ганю Бобев Пенев. Корените на нашия род са от Дряновския балкан. Моят прадядо Пеню по характер бил строг и правдив човек, спазвал до педантичност обществения морал. Отишъл една сутрин у съседа си. Повикал, повикал, но съседът не се обадил. Покачил се по стъпалата и надникнал през отворената врата. Заварил съпружеската двойка в интимно положение – разменяйки си гальовни ласки, те не чули виковете му. Брадвата била изправена до вратата. Взел я и насякъл вратата, като строго казал, че вратата е направена да се затваря, когато ще се вършат интимни работи. Поради тая постъпка и други правдиви постъпки турците го нарекли Дели-Пеню. Така е останал прякорът на рода ни – Делипеню-олар.

След потушаването на Дряновското въстание през 1876 год. от турците моите прародители се изселват от с. Гостилци, Търновско. Един от братята се заселва в с. Юпер, Русенско, а вторият брат – Пеню Дели-Пенюв, дохожда и се заселва в с. Водица, Поповска околия. От тия двама братя се наплодили много хора. Половината селяни в село Юпер носят прякора Дели-Пенюолу. Също и синът на дядо Пеню във Водица, дядо Боби, родил четирима сина и две дъщери. Те са Ганю, Иван, Рали, Колю, Неша и Стойка. Когато турците започнали да си продават имотите, за да се изселят в Турция след Освобождението на България от турското робство, двамата ми чичовци Рали и Колю закупили на евтина цена къщи, ниви и ливади в село Посабина, едно съседно село на Водица.

Чичо ми Колю имаше четирима сина и две дъщери. Те образуваха една славянска задруга. Като седнеха да обядват или вечерят, отделяха на отделна трапеза осемнадесет деца, а възрастните образуваха отделна трапеза. В обширния двор имаше четири къщи с големи градини. Това семейство имаха около сто кози. Кога се връщаха вечер козите от паша, четирима доячи дояха козите. Всеки дояч надояваше по един голям котел мляко. Впрегатен добитък

имаха няколко чифта волове, коне. А имаха цяло стадо кобили – хергеле. Чичо ми Рали имаше двама сина и две дъщери. Леля ми Неша, и тя имаше синове и дъщери. Половината село Посабина носи прякора Делипенювци.

2. РОДЕН КЪТ. УЧИЛИЩЕ И ДОМАШНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Моят баща и моята майка са родили осем деца. Четири от тях умрели, а четири са останали до дълбока възраст. Имахме 105 декара земя, която работехме и се прехранвахме. Отглеждахме 10–15 овци за вълна и мляко. Имахме 17 говеда, коне, биволици и крави. Сестра ми Неда бе най-възрастната – кака. По нея бе по-големият ни брат Боби. По брат ми Боби сме аз – Пеню, и по-малкият – Иван. Чичо ни Иван имаше двама синове и три дъщери. Отначало живеехме заедно, голяма фамилия. А към 1901 година баща ми купи голяма градина с дворно място, построихме си нова къща и се разделихме с чичо ми Иванови.

Моите родители всякога ме плашеха, че ще дойде време да ходя на училище и че там учителите ще ме бият. Първия учебен ден ме заведе брат ми Боби Ганев. Щом удари училищният звънец и учениците се събраха и подредиха за влизане, понеже аз знаех, че в училище учителите бият, ударих да бягам към дома. Един млад учител се затече подире ми, стигна ме при кръчмата на Бояджи Рали и ме дигна на рамо. А аз ритам и скачам. Децата бяха навлезли и като ме видяха, че плача, ритам и скачам, се разсмяха. А аз вдигах шум, от което се засрамих и млъкнах. Така започна първият ми учебен ден.

Първата учебна година останах да повтарям класа. Имах лошия навик, че в другарските си отношения на всяка дума много лошо псувах. Имах развалени уста – добра дума не можеше човек да чуе от мен.

Една част от градината ни беше с голям наклон, стръмна. Невъзможно бе с каруца да извозваме гюбрето, да торим градината, затова всяка сутрин с таргата изхвърляхме гюбрето на добитъка по стръмнината. Прясната говежда тор тежеше много. Брат ми товареше по много и аз не можех да издържа. Слагах да си почина, а той ме биеше и искаше на един солук*, без почивка, да изнасяме таргата на горния край на градината. Всяка сутрин съседите ни слушаха, като се караме и бием.

Баща ни ни събуждаше рано, към три-четири часа. Сутрин, докато се съмне, ние да сме почистили дама, да сме очесали говедата, да сме донесли от плевнята слама, да сме постлали суха слама под добитъка, за да могат да лежат и си почиват говедата. Конете вчесвахме много хубаво с чесалата и с четка, почиствахме ги така, че козината им да лъщи. Сутрин рано напоявахме конете на махленската чешма, а другите говеда само от обед на обед пояхме. Като започнеше да се разсъмва, ние трябваше да се почистим и да се измием, после закусвахме и тръгвахме на училище. Баща ни само идваше да види как сме се справили с шетнята. Като се върнехме от училище, нахранвахме се и отивахме да напоим говедата. Почиствахме дама, донасяхме слама, насичахме дърва и ги нанасяхме по стъпалата, готови за нощта.

Докато говедата са из двора, ние затуляхме прозорците и вратите на дама и с махленските деца играехме на „сляпа баба" в затъмнения дам. Понякога играехме вън на криеница. Когато бе зима, по нашата градина се събираха много деца да се пързалят с шейни, а някога отивахме извън село, на Чингънбаир, при стотици селски деца или по замръзналия, гладък като стъкло лед в

---

* на един солук – на един дъх; от *солук* (тур.) – дъх, дишане. (Бел. М.И.)

селските ливади. Когато пък беше сухо, играехме на чилик, на топ, на писи, на свине, на копан-челик и пр. В нашата махала преобладаваха момчетата и затова се отличавахме с по-големи прояви на лудории спрямо децата от другите махали. Ние се защищавахме и не давахме други деца да ни бият. Имахме много лоша проява, като на всяка дума вулгарно псувахме. Мен ме биеха селските деца, но и аз не им прощавах. Като ни пускаха вечер от училището, като дойдехме да се разделяме на шосето, горната и долната махала се замеряхме с камъни. Учителите често идваха да ни изпратят до мястото на полесражението.

В училището аз бях с много лудешки прояви. Често се биех с децата и загдето ги биех, учителите също ме биеха и то до такава степен, щото аз един път напсувах и се затекох да бягам от учебната стая. Учителят успя да хване бравата на вратата и аз не успях да избягам. Хвана ме за ръката, взе една цепеница изпод печката и безмилостно ме наби по задника, след това ме изгони от учебната стая. Вечерта се срещнали с баща ми и му казал за станалото с мен през деня. Като си дойде баща ми у дома, аз бях заспал. Той ме събуди и ме наби хубаво.

Аз се чудя какво да правя. В училище – бой, у дома – бой. Бият ме у дома, за да шетам. Уроците си не учех, баща ми казваше: „Дене ще гледаш добитъка, а като привършите къщната работа, тогава ще си учите уроците, вечер." Но дене ходя на училище, върша различна работа из двора, играя със съседските другари и вечер започвам уж да уча. Но започвам да дремя и лягам да спя, без да съм си научил уроците за утрешния ден. Другарите ми от махалата, родителите им не ги караха да работят в двора, а през деня да си приготвят уроците за следващия ден. Едно знаеше баща ми: дене – при добитъка и шетня из двора, а вечер ще си приготвиш уроците. Аз започнах да се срамувам от съучениците си. Реших да напусна училището, за да бъда полезен за домашната си работа. Баща ми ме изпрати на училище, аз закачих торбичката си на портата и хукнах да бягам извън селото по посока на село Ковачевец, източно. Като видели, че съм си оставил торбичката на портата, баща ми я взел и хукнал подире ми да ме гони. Излязох из село и бягам към село Ковачевец, чак до моста на Калин дом. Не можа да ме стигне и се върна. Каруцата бе запрегната с конете, тръгваща на път по кирия в Горна Оряховица. Казал на майка ми, че ако ме бил стигнал, жив нямало да ме остави.

Докато баща ми ни караше да работим с бой, майка ни ни говореше майчински, с любов и с хубави съвети и примери. Макар че майка ми бе неграмотна, всяка неделя ходеше на черква и от слушането на прочетеното от Евангелието, което се четеше в църква, тя ни разказваше за Света Дева Мария, за Захарий, за Елисавета, за Свети Йоан Кръстител, за Христа. Тия нейни разкази ни падаха като мехлем на душата. В нашия дом но време на Коледните пости, Великите, Богородичните, Петровите пости не се блажеше, в сряда и петък също не се блажеше. На страстната седмица, на Великата Сряда, на Велики Четвъртък, на 12-те Евангелия когато се четяха в църква, ние семейно отивахме на църква. Баща ми за Великата Неделя приготвяше дебели восъчни свещи за всеки член от семейството ни. Вземаше цеви от пищялки, спущаше памучно витло по средата на цевта и го подкрепяше отдолу и горе с клечици, да стои на средата на цевта, разтваряше пчелния восък и го наливаше в цевта и го оставяше перпендикулярно, докато застине. С ножчето се обелва цевта и восъчната свещ е готова за запалване, когато се четяха 12-те Евангелия. С тези дебели и дълги свещи си служехме в църква в четвъртък вечер, в петък сутринта, в събота сутринта и на самия Великден сутринта, на самото Възкресение Христово. Ние с благоговение, със страхопочитание и богоотдание присъствувахме на богослужението. В училище най-обичах да слушам и да стоя мирно при четене на вероучението.

3. СТАРАТА ЧЕШМА

В турско време е нямало железници, а от град Свищов, където се стоваряла стока, каквато идела по река Дунав, се е пренасяло с биволски кервани до гр. Варна. А биволските кервани нощували в село Водица на дядовата Бобева чешма. Дядо Боби е син на Дели-Пеню. В по-ново време иманяри разкопаха и развалиха дядовата Бобева чешма, мислейки, че ще намерят закопано злато. Чешмата остана само с едно корито и един чучур. В селото имахме още една чешма – Калюджова чешма, построена от Калюджиевци. Когато тя се повреждаше и водата спираше, всякога идваха при моя баща – Ганю Бобев, и взимаха и разрешение от брата на баща ми – чичо ми Иван Бобев Дели-Пенев. И така Ганю Бобев и брат му Иван Бобев поддържаха водата на Крайната чешма. Така я наричаха водата на дядовата Бобева чешма. На Крайната чешма направиха перално корито, където лятно време жените избелваха платната.

4. ЛЕКАРСТВОТО

Когато бях шестгодишен, от носа ми по различно време през денонощието започваше да тече кръв, когато спя. Ако запушех ноздрата, от която течеше кръв, тя се връщаше в устата и аз я гълтах. А после я повръщах. Баща ми купуваше от гр. Попово лекарството железен шестохлорид, обаче кръвта продължаваше да си тече. Стана сутрин и възглавницата ми – заляна от кръвта, която бе текла от носа ми.

Един петъчен ден баща ми отива в гр. Попово и влиза в аптеката. А там се наредили много хора. На висок глас попитал хората, построени на опашката, дали някой не знае някое народно лекарство за спиране на кръвоизлив от носа. По едно време един селянин го побутнал и го отвел настрана. Казал му да счупи 10 яйца и черупките ще ги изпекат, но да не изгарят, само да се зачервят. Да ги стрие, да се размазват между пръстите му. Да сложи стрития прах в една носна кърпичка. Щом потече кръв от носа, да сложи от този прах на съответната ноздра. И за късо време да не диша през тази ноздра, а през устата. Това го направихме. Разчупиха 10 яйца, нашите ги опържиха и ги изядоха. А от черупките, след като ги опекоха, направиха праха. Два пъти напълних ноздрите си, и кръвоизливите спряха. И ето, вече съм 93-годишен и досега кръв от носа не ми е текло. Това се казва народно лекарство. И то – вълшебно.

5. ЯСНОВИДСТВОТО НА КОРТЕЗА И ПРОМЯНАТА С МЕН

Около 1911 г. в село Водица дойде Кортеза от град Сливен. Тя ходеше по села и градове да държи религиозни беседи на народа. ***ВК:*** Това е ясновидката Кортеза.* ***ПГ:*** Хората се събираха със стотици, за да слушат вдъхновеното ѝ слово. Речта ѝ започна с молитва и прочитане на една глава от Евангелието. И започна да разяснява смисъла на това, което Христос ни учи. Словото ѝ прикова вниманието на хилядите хора, които се бяха стекли с каруци от гр. Попово и околните села. Площадът пред църковния двор и пред общината бе препълнен

---

* Учителят говори положително за ясновидката Кортеза в беседите Си. Вж. в настоящия раздел стр. 34–36. (Бел. Б.Г.)

със слушатели. Словото завладя народа, мъже, жени и деца и беше така увлекателно и затрогващо, щото хората се разплакаха от хубавите ѝ слова. Тя говореше, че хората са братя пред Бога, че хората трябва да се почитат и уважават. Че трябва да се любят с духовна любов. От устата ни да излизат благи думи, да се почитаме, уважаваме и си помагаме едни други. Децата да почитат родителите, бащите и майките си и другарчетата си и за нищо да не се карат и ненавиждат. Устата са създадени да славят Бога, ръцете ни са създадени да правим добро, а краката са създадени да ходим, да помагаме на нуждаещите се хора. Речта ѝ продължи дълго време.

Като слушах хубавата реч, аз се размислих за моя личен живот. Размислих се, че досега не съм слушал родителите си, братята и сестрите си и че сам предизвиквах с непослушанието си да ме бият всеки ден. Хубавите слова на Кортеза събудиха човешкото в мен. Аз се разплаках и в душата си в момента реших да стана послушно дете, да бъда готов, без да ми заповядват родителите ми, да върша домашната работа. Аз носех по няколко коша слама, за да се нахранят 17 говеда – обещах си да почиствам дама, да чеша добитъка, хубаво да почиствам конете и да отивам да ги напоя сутрин и вечер на Крайната чешма, а кравите и биволиците – на обед. В задълженията ми влизаше още да насичам и да пренасям дърва за огрев и понеже майка ми бе претрупана с къщна работа и не успяваше да ни донесе вода, аз трябваше да нося с кобилицата вода от селския кладенец, който не бе близо.

Събранието завърши в църковния двор. Кортеза каза, че сега ще отидат на гробищата. Народът потегли към гробищата. Баща ми ме намери и ми каза да отида да посрещна добитъка, за да не отидат кравите и биволиците в махленските земи и хорските лозя и зеленчукови градини, да направят пакости, защото слънцето бе към икиндия. „Ти иди при говедата, а ние ще отидем да слушаме какво ще говори Кортеза на гробищата."

Аз отидох и намерих говедата, които пасяха в местността Цари-гьол. Денят бе ясен, топъл. Седнах под сянката и се потопих в размисъл върху преживяното и слушаното слово на говорителката. През съзнанието ми като на кинолента преминаха цели спомени от досегашния ми живот. Припомних си колко тревоги и душевни страдания съм причинявал на родителите си. Разкаях се дълбоко и реших от този момент да бъда нов човек.

Когато си отидох вечерта у дома, баща ми и майка ми ми разказаха какво са видели и чули на гробищата. Кортеза заставала при много гробове и описвала погребаното лице – мъж или жена, как му е името, как е облечено, с какви дрехи. Да се яви еди-кой си или еди-коя си, погребаната иска това и това. Или пък да му се направят някакви помени, да му подадат нещо. Това описание на погребаните е направила Кортеза на много гробове. Всички присъстващи тук се уверили, че Кортеза е ясновидка и че тя вижда заминалите, тъй наречени – мъртвите. Кортеза е един посредник между мъртвите и живите. Така хората се уверяват, че човек е безсмъртно същество. Умира тялото, а душата и съзнанието на човека си остават живи. В това се състои силата на проповедите на тая пробудена духовно жена. Народът се разотива по села и градове с дълбоко почитание.

От тоя ден аз станах нов човек. Домашните ми, баща ми, майка ми, брат ми и сестра ми забелязаха, че аз работя усърдно, без подтикване и наставление. Не се и чуха и от устата ми разните псувни. Това забелязаха и родителите ми, и другарите ми от махалата. Забелязаха и в училището. Започнах да се уча. Тази година аз повтарях първи прогимназиален клас и от тая година 1., 2., 3. прогимназиален клас, не повторих класа и не получих слаба бележка. Като се

пробуди у мене идеята за Бога, като че се вля в мене нова струя, нов живот. С лекота вършех всяка работа. Освен с добитъка и другата къщна работа, аз не сядах свободен. Баща ми бе дърводелец. Поправяше счупените кола на селяните и работеше по строящите се сгради, плевни, сайванти. Имаше всички дърводелски инструменти. Аз правех шейните на махленските деца, така че от малък усвоих дърводелството.

Докато учех в прогимназията, започнах да ходя редовно в църква – влизах в олтаря при дядо поп и му помагах. Турях въглища в кадилницата, турях тамян в кадилницата и я подавах на дядо поп, за да прекади. При пренасяне на свещените дарове през църквата аз кадях пред дядо попа. Сутрин пишех поменика – имената на тези, които щяха да се причастят, за да се поменат пред царската врата. Нарязвах нафора и го раздавах на хората, когато се причастяваха. Бях станал добър помощник на свещеника. Понеже свещеникът бе стар, хората ме гласяха аз да бъда свещеник на селото. Баща ми писа писмо до Бачковския манастир, до училището за селски свещеници. Запита дали ще ме приемат да следвам. Отговориха ни, че нямам 17 години възраст, от която приемат да учат за свещеници. Понеже имах склонности към дърводелството, подадох заявление да се запиша да уча в гр. Русе, в столарското училище. И оттам ми писаха, че не ме приемат, защото съм по-възрастен от 14 години. Останах работник у дома.

Баща ми бе пръв в нашия край, който се занимаваше с пипиниерството. Изписа от Франция диви лози, подложки, и ги облагородихме и укоренихме и ги разпродавахме на селяните. Така се постави началото на новото лозарство с така наречените американски лози. Ние направихме седем декара американско лозе.

6. КОБИЛАТА УБИЙЦА

Започна Балканската война. Баща ми и големият ми брат постъпиха в редовете на армията. Аз останах главният работник по земеделие и лозарство въщи. Преди да постъпи войник, брат ми се ожени, за да има кой да работи полската работа. Другарите ми съседи Стефан Савов и Стефан Ненов започнаха да ходят по седенки. Буля ми – така казвах на братовата си жена – подтикваше съседите ми другари да дохождат у дома и да ме завеждат на седенки. Да ме запознаят с моми. Зер не съм вече малък. Много време ме придумваха другарите ми, докато започнаха вечер да ме завеждат по седенки. Полека-лека и аз се запознах с приятелки-моми. Свърши се Балканската война, дойде си и баща ми от войниклъка.

Баща ми беше ловец. От град Шумен един ден дойде друг ловец на име Хумбоджиев. През деня, по време на лова, Хумбоджиев по погрешка прострелял със сачми баща ми. И като си дойдоха, баща ми каза да го откараме до гарата. И Хумбоджиев гледаше да не закъснеем и все ми викаше: „Карай бързо, да не закъснеем и да не изпуснем влака за Шумен." Навреме бяхме на гарата, обаче времето бе студено, та се простуди конят и започна да кашля. Не след дълго време конят умря. А баща ми оживя.

На 23 април 1916 год. баща ми беше на нивата с колата, с каруцата с двата коня. Една кобила имахме, която бе луда кобила и си бе прехвърлила крака през щранга. Баща ми решил да я оправи, та хванал крака на кобилата, за да го прехвърли през щранга. Тя го ритнала силно в корема и той паднал на място. Конете избягали и започнали да пасат, а баща ми останал да се превива. Един съсед на нивата видял, че баща ми не може да стане, отишъл, впрегнал

каруцата си, натоварил баща ни и го докара у дома. През нощта баща ни се помина. Когато го къпеха и обличаха, видяха, че слабините му са били насинени и от удара в корема е настъпила смъртта. Погребахме го с голяма скръб, на поглебението надойде много народ.

По-късно веднъж големият ми брат ме остави у дома да работя нещо. А малкият ми брат Иван, като отишъл да оре на нивата, минал по едно мостче с разкъртени дървета и кобилата убийца си счупила крака. А кон със счупен крак вече не е кон. Затова брат ми Иван отсякъл с брадвата главата на кобилата убийца. Джамбазите бяха натрапили на баща ми тая луда кобила, която не ни даваше да я впрегнем дори. Извикахме един циганин, та й одра кожата за опинци на циганетата.

7. ВРЕМЕ ЗА ВОЙНИКЛЪК И ЗА ВОЙНА. ОФИЦЕРЪТ ПРОПОВЕДНИК

Започна Първата световна война. Европейските държави се разделиха на съюзници и съглашенци. България бе на страната на съюзниците, които начело с Германия навлязоха на юг и заеха земите до гръцката граница – цяла Тракия, от Марица до албанската граница. На север нашите войски навлязоха в Румъния и се срещнаха с руски войски. Тук българинът показа любовта си към Русия, нашата Освободителка. Много войници се предаваха нощем на руските войници.

На 10.IX.1916 г. ни гледа наборна комисия в гр. Разград. Които бяхме одобрени, веднага ни строиха и ни откараха на гарата във вагони за гр. Шумен. Там ни събраха 850 млади момчета. Имаше само един старши подофицер, който ни поведе за гр. Кърджали. Три денонощия стояхме да чакаме влак да отива на запад. Всички влакове отиваха все на изток. Тези влакове бяха пълни с германски войници, които преследваха румънската войска. На третия ден чак дойде влак за към Горна Оряховица. От град Хасково за град Кърджали пътувахме пеша. Тогава нямаше влак за Кърджали.

В Кърджали образувахме 38-ма допълняюща дружина. Като положихме клетва, изпратиха ни на 45-дневно обучение по окопно дело в гр. Пловдив, за да се научим да правим окопи. Сформираха ни в дружини, роти, взводове и усилено ни обучаваха. Взводните командири, фелдфебели и старши подофицери се отнасяха строго с войниците – с ругатни и псувни.

Всеки ден около 10 ч сутринта даваха почивка за половин час, през което време офицерите и подофицерите се събираха да изпушат по някоя цигара и да разменят някоя дума. Видях, че в една рота, по време на почивката, войниците обкръжаваха своя старши подофицер взводен командир и го слушаха да им говори. Много дни това се повтаряше, а обикновено по време на почивка войниците са далеч от командирите. При този старши подофицер, взводен командир, се трупаха войници и слушаха каквото им говореше, докато свирваше свирката на офицерите командири да продължат занятията си.

Един ден и аз се приближих да чуя какво така увлекателно говори тоя взводен командир. Чух, че им говори за Бога, за Христа. Препоръчва, че човек трябва да се отнася с другарите си с християнски добродетели, да говори благо, с любов, и да се притича на помощ на родителите си и на другарите си. Човек трябва да се моли, да има Евангелие и да чете всеки ден по нещо. Евангелието е духовна храна за човека. Изобщо, да бъде човек буден и да изпълнява волята Божия, ако иска да го спохожда доброто.

Всеки ден през време на почивката и аз отивах да слушам този добър подофицер. Един ден той се обърна към мене с въпроса: „Ти вярваш ли в Бога? Обичаш ли да се молиш?" и пр. Като му отговорих положително, той ме запита: „Искаш ли да те снабдя с Евангелие и с молитвеник?" На другия ден ми донесе едно джебно Евангелие – Новия завет, и един молитвеник. Поръча ми всеки ден, колкото и да нямам време, да прочитам сутрин, на обед и вечер, преди лягане, по една глава от Евангелието. Сутрин да ставам по-рано от другите войници и да се моля тайно. Никой да не ме вижда и да не знае. Вечер, преди лягане, пак да се моля.

Понеже ние правехме блиндажи, разни окопи, аз си избрах един блиндаж, отдалечен от другите, и три пъти на ден се молех в него и си четях по една глава от Евангелието. Намирах време за четенето на Словото Божие и да се моля. Това ме радваше и изпълваше с възторг.

Като завършихме тоя курс, върнахме се в гарнизоните си и веднага разпратиха младите войници на северния и на южния фронт. Мен ме оставиха в Кърджали, за да бъда на разположение на ротата си, да обучавам набора 42-ри – родените през 1898 год.

8. ГЛАДЪТ ПРЕЗ ВОЙНАТА

Понеже войната се разшири, нашето правителство ни обучи набързо. И щом положихме военна клетва, ни отделиха да следваме подофицерска школа. Съобщиха, че школата ще се състои в град Драма. През Одрин, Гюмюрджина отидохме до гр. Драма. Това, което видях в гр. Драма, струваше ми се, че Данте Алигиери не е описал същинския ад, а адът е тук. Тая нощ в Драма от глад бяха умрели 75 души. Още на гарата имаше кал до колене. Стоварваха от вагоните чували, пълни с ечемик. От някоя дупчица на чувалите падаха зърна по земята, а гладни деца нагазваха в калта и събираха калните зърна. Отриваха ги в гащичките си и ги изяждаха. Стражарите гонят децата, но те газят калта и търсят ечемичени зърна.

В Драма отидох на пазарището и чудо там видях. Гражданите изнесли юргани, одеала, скъпи украшения и ги продаваха за хляб. Ако нямаше хляб, продаваха ги на безценица за български пари. В ръцете си държат пари, но само за да си купят хляб. Видях как жени си продаваха честта само за да им дадат войниците парче хляб. Аз видях това и упреквах войниците, че използват глада, та да се гаврят с умиращите от глад жени.

Излязох из града. Видях тъжни и страшни сцени и картини. Видях едно около 10-годишно момиче, седнало на една улица, облегнало се на една сграда и издъхващо, бе отправило очи към небето. А очите му насочени нагоре, само бялото им се виждаше. Тази картина няма да я забравя, докато съм жив. Защо гражданите на гр. Драма бяха оставени да измират от глад, не можах да разбера.

Дойде нова заповед, че подофицерският курс няма да се състои в гр. Драма, а в гр. Одрин. Същият ден войниците се върнахме в Одрин. Като стигнахме в Одрин, мен ме интересуваше да видя каква крепост е Одрин. Мислех си, че ще видя дебели зидове, опасващи града. Изненадах се, като видях, че целият гр. Одрин бе заобиколен с дълбок ров, дълбок повече от 50–60 м, а в средата на рова имаше хубаво гиме, което обикаляше целия Одрин. Български войници стояха на пост и не ни пускаха в същинския град Одрин. Върху река Марица имаше мост, охраняван от войници, и не пущаха войниците да влязат в същинския Одрин, а само в Караач.

Последва нова заповед: че ония, които са само с прогимназиално образование, да се върнат в частите си. Аз се върнах пак в Кърджали. Една седмица по-късно, докато обучавах младите войници на пясъка, дойде разсилен и каза на ротния командир: „Пеню Ганев да се яви в щаба на 38-а допълняюща дружина." Поручикът ми каза да се явя в щаба, за да видя защо ме викат. Явих се и ми казаха, че ме изпращат в гр. Скопие, да следвам ветеринарна школа за ветеринарен фелдшер. Снабдиха ме с нови дрехи и раница, дадоха ми суха храна за три дни и бланков билет и потеглих за Скопие.

9. В СКОПИЕ, ВЪВ ВЕТЕРИНАРНАТА ЛЕЧЕБНИЦА. ЗАПОЗНАНСТВО С ХОРА ОТ БЯЛОТО БРАТСТВО

Първа армейска ветеринарна лечебница в Скопие се помещаваше от северната страна на Скопие, в армейските казарми до римския водопровод. От първа армия, от южния фронт всичкият болен добитък се изпращаше на лечение в армейската лечебница. Когато се откри курсът, имаше 550 болни добитъци: коне, крави, волове, катъри, биволи и пр. До обед школниците помагахме на лекарския персонал да лекуват болния добитък, а следобед и в обедната почивка се водеха лекциите по различните дисциплини от разни лекари.

В армейската лечебница постъпваха тежко болните добитъци, най-много коне, с набити холки, с дълбоки фистули между плешките, из които извираше гной. Сондите се спускаха 20–25 см до дълбоките фистули. За да се намали периметърът на оголената холка, обгаряха с нажежени плоски железа. Добичетата реват от болки. По 5, 6, 7, 8 войници държаха стенещото от болка животно, когато го горяха. Две седмици всяка сутрин припадах и сядах на земята от болка, като гледах ревящото животно и наоколо миришеше на пържени пържоли от стенещите добитъци, като ги горяха. Всеки ден се убиваха коне, които бяха болни от сибирска язва – сап. От тази опасна болест страдат само конете. Болестта е три вида: външно кожна, вътрешно белодробна и в ноздрите. Заболяваха хрущялите на ноздрите и ноздрите се пълнеха със сополи. От тази болест заекът и котката като се заразят, умират за 24 часа. Човек заразен живее две седмици, заразен кон живее 20 години. Заболелият кон сам за себе си не е опасен, но разнася болестта наоколо си. Унищожаваха също и туберкулозните заболели добитъци, особено кравите, за да не заразяват чрез млякото си хората, които консумираха това мляко.

Въпреки ежедневните преживявания от тези гледки и зрелища от заболелия добитък, аз не преставах и с духовната си работа, която се състоеше в молитва и четене на Евангелието. Всяка сутрин, обед и вечер си прочитах по една глава и в процеса на ежедневната си работа размишлявах върху прочетеното Слово Божие. Идеята за Бога ми даваше сила и радост да върша работата си с лекота, с пъргавина. Словото Божие ме повдигаше и ми донасяше светли мисли и топли чувства. Обядвахме и в един часа следобед ни даваха обедна почивка. Сън – около час и половина-два. И следобед – словесно занятие по ветеринарната дисциплина.

Обедната почивка използвах да си прочета от Евангелието определената глава. Бях си избрал легло до западния ъгъл на казарменото помещение, така че, под одеалото, както съм завит, уж че спя, аз си четях, без да обръщам внимание на другарите си, че чета и не спя. При сигнала за ставане всеки войник-курсист ставаше, подреждаше леглото си, вземаше чизмите и партенките, бегом излизаше, обуваше се вън и отиваше в учебната зала на занятия. Слушахме лекции от лекарите.

При такова бързо ставане, един ден всичките школници бяха излезли навън. В помещението останахме аз и дневалният. Той се приближи до мене, докато аз бързах да си дочета последния стих от прочетената глава от Евангелието, и тихо ми каза: „Дерзай, братко! Аз от много време Ви забелязвам, че Вий скришом под одеалото си четете Евангелието." Размениха набързо мисли и се опознахме. Този дневален бил Стамат Тодоров, родом от Добричко, добруджанец и живее във Варна. Запознат бил с идеите на Бялото Братство.

Първия неделен ден след запознаването ми със Стамат Тодоров, той ми каза, че ще ме заведе някъде, да ме запознае с хората на Бялото Братство, българи. Брат Стамат ме поведе към 1-ва местна болница, военна, която се помещаваше в калето на град Скопие. Тук се запознах с брат Георги Куртев, който бе военен медицински фелдшер в болницата, а също и с брат Боян Боев, изпълняващ длъжността помощник-аптекар в болничната аптека. Те живееха двамата с брат Георги Куртев в широка, хигиенична, слънчева стая. Със запознаването ни с Боян, той весело и сърдечно ми зададе въпроси, за да ме опознае: от коя войскова част ида, къде съм роден, какво образование имам и пр., и пр. Запита ме вярвам ли в Бога и дали съм чел нещо от Светото Писание. Отговорих му, че от дете съм вярващ и съм чел Новия Завет. А друга някаква духовна литература не съм чел. Той ми зададе въпроса: ако ми даде някакви си книги да чета, ще ли ги чета? Отговорих утвърдително. Той ми даде малката брошура от Алционе Кришнамурти „При нозете на Учителя" и ми поръча, като я върна, ще ми даде втора. Топлотата и радостта, с която ме срещнаха брат Боян Боев и Георги Куртев, ме заплениха и приобщиха към тях. Сбогувахме се със Стамат Тодоров и си отидохме във ветеринарната лечебница. Из пътя Стамат каза, че Боян Боев е гимназиален учител в гимназията в град Панагюрище, а пък Георги Куртев е от гр. Айтос, медицински фелдшер. И двамата са на военна служба в Първата световна война.

Още същата вечер, докато дойде време да лягаме, аз прочетох книжката „При нозете на Учителя". Докато дойде другият неделен ден, аз всеки ден препрочитах тази книжка. Тя засегна вътрешно душата ми, разкри пред мен друг свят, непознат ми досега.

На втория неделен ден аз и Стамат Тодоров пак отидохме при Георги Куртев и Боян Боев. Боев ме попита дали съм разбрал, каквото съм прочел. Даде ми втора теософска книга, озаглавена „Едно очертание на теософията", от Ани Безант. Което четях дене, насън го прекарвах през съзнанието си. Когато върнах тая книга, брат Боев ми даде няколко брошури, лекции, държани пред публиката. Не си спомням заглавията им, но помня темите: „Прераждането", „Родословието на човечеството", „Окултна химия", „Смисълът на живота" и много такива. След това ми се дадоха „Астрален мир", „Ментален мир", „Древната мъдрост", „Езотерическо християнство", „Човешките тела" и пр. Паралелно с ветеринарния курс, който следвах, нощно време четях теософската литература. Моите другари съкурсисти вечер заспиваха всички и ме оставяха съсредоточен да чета, а сутрин, като се събуждаха, пак ме заварваха да чета. Запитваха ме: „Пеньо, ти тая нощ ляга ли да спиш или не?" Така ме унасяше новият живот, новото верую, новите простори, които се разкриваха пред съзнанието ми, че аз не чувствах умора от многото претрупаност на учебния материал и работата с лекуването на болните добитъци.

Голямата нужда от фелдшери по южния фронт, а също и в Румъния, на руския – да дават първа помощ на заболелия добитък, ни заставяше да караме учението по съкратената програма. За четири месеца ни произведоха младши ветеринарни подофицери. На всеки новоназначен фелдшер ни дадоха по десет дни домашен отпуск.

10. ПРОМЯНА В ХРАНЕНЕТО

Още след първия месец от постъпването ми във ветеринарната лечебница, мен и още един курсист ни пратиха на река Вардар над Скопие да лекуваме заболели волове от болестта пироплазмоза. От тази болест воловете си изпикаваха кръвта и умираха. Нямаше открито лекарство против нея. Температурата на заболелия добитък се повишаваше до 42 градуса и волът умираше. Ако не позволим да се вдигне температурата високо, бацилите не можеха да се размножават бързо. Затова, съблечени голи, ние вкарвахме болния вол във Вардара, само носа му оставяхме над водата, да не го удавим, и мерехме температурата, докато стигне нормалната – 37 градуса. След това го изкарвахме от реката. Така правехме цял ден.

Другарят ми Христо Джънгъров от Стара Загора четеше през свободното време някаква дебела книга. Запитах го каква е тая дебела книга. Обясни ми, че се казвала Библия. Тая дума не ми бе позната. Запитах го да ми обясни какво пише в тая книга. Той ми обясни, че в тая книга е писано всичко, каквото са учили пророците, Христос, апостолите, които са разпространявали християнството. Каза ми, че имало и едни хора, които не ядели месо. За пръв път аз чух, че имало хора, които не ядели месо. Възразих му: Как може човек да не яде месо? Нали животните са определени да се колят и да се ядат от хората? Другарят ми ми обясни, че отначало първите човеци на Земята не са ядяли животните, не са ги колели. Че коленето на животните и яденето на месо впоследствие е усвоено от човечеството. Първата култура на Земята са живели в Райската градина, а със започването да се хранят с месо е станало грехопадането и първите човеци били изгонени от Рая.

Аз съм момче, родено и живяло на село. Не съм чувал, че имало хора да не ядат месо, че се наричали вегетарианци. Моят събеседник ми каза: Ще ти прочета от Библията, първата глава, 29. стих, да видиш какво е казал Бог отначало на човеците." Отвори Библията и прочете следното: „И рече Бог: Ето, дадох ви всяка трева, що дава семе, която е по лицето на всичката Земя, и всяко дърво, което има в себе си плод на дърво, което дава семе – те ще ви бъдат за ядене." – „Ето, това е първата заповед от Бога. А в тая книга по-нататък е писано кои животни да се колят и ядат – това е измислено от човеците. Това е престъплението на човечеството. Месоядството е първият и най-големият грях на човеците."

Като ми прочете този стих от Библията и ми обясни, че тази заповед е дадена от Бога, аз нямах вече възражения. Сам се огледах и видях, че съм вървял по неправилен път досега в живота си. Моят баща бе ловец, от махалата колеше свинете на съседите си, които се страхуваха да заколят за Коледа прасетата си. И аз съм подражавал на баща си. С нищо не съм бил по-долу от него. Когато щях да отивам на преглед като новобранец на 9.IX.1916 г., отидох на лов и убих два заека. На 10.IX. сутринта се нахраних със заешка яхния и заминах на комисия в гр. Разград, където веднага ни прибраха в казармите, без да ни пуснат да си отидем по домовете.

Така се разговаряхме с моя другар над гр. Скопие, при реката Вардар. Това бе на 19 август 1917 г. Аз в душата си реших, че от днеска преставам да ям месо, че от днес няма да ходя да се храня при войниците, когато е готвено месо. Като удареше сигналът за ядене, отивах в една конюшня и на яслата си развързвах вързаната в кърпичка сол и само с хляб и сол се хранех. Не си поисках дори глава лук от артелната. Криех се от най-близките си другари, да ме не узнаят, че не ям месо и че не се храня с другарите си. На общата работа,

при лекуването на добитъка, бях акуратен, изпълнителен повече от другарите си.

Това трая три месеца. Един неделен ден взех отпуска от началството, за да отида на църква в гр. Скопие. След като се свърши църковната служба и излязох от църквата, вън пред църквата свиреше военна музика. И голямо хоро стана на площада, македонци и македонки с много хубави носии играха красни македонски хора. Аз останах до стъмняване да се любувам на хубавите македонски хора. Като пристигнах в лечебницата, посрещна ме Георги Георгиев от моето родно село Водица и ме упрекна, че сватът ми Петко Карацонев от Горско Абланово още тази сутрин ми дошъл на гости и носел вино, ракия, ядене, за да прекараме един гуляй, а мен ме нямало цял ден. Сватът ми Петко на мръкване заминал по Солунската линия в частта си, оставил ми вино, ракия, ядене – кокоша плешка. Понеже Георги беше си похапнал, попийнал и се развеселил от добре прекараното време с моя гост, настоя аз да си изям кокошата плешка още сега. Казах му, че съм вечерял в града, но той не се съгласи с мене. Стана, взе торбичката ми, извади загънатата плешка, разчупи я и тичаше да я натика в устата ми. Най-после аз остро му казах, че няма да изям кокошата плешка и няма да пия виното, защото съм се зарекъл да не ям месо. И той като мен се зачуди: че може ли човек да не яде месо? След дълги разправии той се убеди, че няма да я изям. Попита ме: „Колко време, откак не ядеш месо?" Отговорих му: „От три месеца. Аз вече не ходя да обядвам и да вечерям на общата трапеза, когато готвят месо." Като се увери, че вече не ще изям плешката, попита ме: „Докога се заричаш, че няма да ядеш месо?" Отговорих му: „Докато живея." Тогава той се развика из цялото помещение високо: „Хей-й, Пеню Ганев се зарекъл да не яде месо!" Цялата казарма научи тая работа.

Сутринта завеждащият прехраната фелдфебел, старшината, още от зори ме вика и пита: „Вярно ли е, че не си ядял месо?" Потвърдих. „От колко време?" – „От три месеца." – „А какво ядеш?" – „Сол и хляб." – „Ти работиш най-много от всичките школници, бива ли да гладуваш, гладен да работиш? Защо не си ми казал, че не ядеш месо? В артелната имаме сирене, кашкавал, мармалад, зарзават. Тръгвай с мене." Заведе ме в артелната и ми даде сирене, кашкавал, мармалад и ми напълни едно бирено шише със зехтин. До Първата световна война в България се консумираше чист зехтин. Нямаше олио. След войната се научиха хората да сеят мак и слънчоглед и да произвеждат олио. „Като ги свършиш, пак ще дойдеш да си вземеш. Аз не искам да гладуваш. А като намериш кой да ти готви, ще ти давам продукти, да ти готвят." В района на лечебницата се търкаляше една германска каска. Кой когато минеше покрай нея, като на футбол я ритаха из двора. Мина ми през ума да я направя на тенджера. Вземам я и отивам при подковача, бай Кото. „Бай Кото, можеш ли да изсечеш тези бурми? Да се махнат тия каиши?" Той взе секача, тури я на наковалнята и ги изсече, занити дупките. Тури един метър и половина желязна дръжка дълга, закриви я, за да стои тенджерата права, загря я на духалото и както светна, удари я на наковалнята и боята ѝ падна. Тенджерата светна като калайдисана. Отивам при готвача бай Йордан. Нему не му стигаха тютюнят и цигарите, все искаше от войниците да запали. Казвам му: „Бай Йордане, ще ти давам пакета и цигарките, които ми се дават през ден, ако ми готвиш отделно ядене, защото аз не ям месо." – „На драго сърце! Ти си го приготвяй, аз ще ти го сготвя!" И така стана. Аз и братът ми Стамат Тодоров почнахме да се храним вече с готвена вегетарианска храна.

Когато на 19 август през деня реших, че вече няма да се храня с месо, вечерта, като заспах, сънувах ужасен сън: сънувам, че съм в една шахта циментена, висока два метра, пълна със сусирена, черна кръв. Аз съм гол, потопен в

кръвта. Кръвта хемен-хемен* ще влезе в устата ми, ще се удавя в кръвта. Повдигам се на палците на краката си и се напъвам с последни усилия на пръсти, за да не влезе кръвта в устата ми и в тоя ужас се събуждам, разтреперан. Мина ми мисълта, че това е духовното ми състояние на досегашния ми живот, че съм убивал и клал животни.

11. ПЪРВА СРЕЩА С УЧИТЕЛЯ

Произведоха ни ветеринарни младши подофицери и ни дадоха по десет дни домашен отпуск. Влакът, заминаващ за България, бе препълнен с отпускари. Вагоните бяха препълнени. По нямане на места, багажниците горе, вместо багаж, бяха запълнени с войници отпускари, които бяха легнали там. Между вагоните и отвън по вагоните се бяха накачили войници. От Скопие до Ниш аз пътувах в клозета на вагона.

Като слязох в София, запитах къде се намира книжарницата на Димитър Голов. А Димитър Голов се беше поминал и в книжарницата продавачката бе дъщеря му, която бе гимназиална ученичка. Дадох й списъка на всички теософски книги, които търсех, да ми ги даде да си ги купя. Приготви момичето книгите и ги платих. Попитах я да ми покаже къде се намира ул. „Опълченска" 66. Девойката излезе от книжарницата и ми показа посоката, за да намеря улицата.

Намерих ул. „Опълченска" 66, къщата, в която живееше Учителят. Позвънних, излезе хазяинът на Учителя, Петко Гумнеров, и ме въведе в двора. Даде ми стол да седна, до маса, която бе на двора, пред прозореца, където Учителят живееше. Отиде и съобщи на Учителя, че Го чакам. Той веднага дойде. Запита ме откъде ида, кои са ми дали адреса Му. Първото ми впечатление от вида на Учителя бе дълбоко, силно. Обясних Му, че са ме напътили братята Боян Боев, Георги Куртев и Стамат Тодоров. Пакетът с току-що закупените теософски книги стоеше върху масата. Учителят ме запита какви книги съм си купил. Казах му, че съм ги купил сега и не ги зная заглавията им. Учителят започна да ги изрежда и аз потвърждавах, една по една – наред, както бяха наредени в пакета. „И най-отгоре, си си купил книгата „Френология". – Аз се зачудих, че пакетът бе опакован добре и никаква книга не се виждаше от опаковката – не можеше да се прочете заглавието й. А Учителят ги прочете една по една и най-отгоре ми каза, че е „Френологията". Обърна ми внимание, че Учителят вижда и зад преградата на опаковката – това се казва ясновидство.

Погледнах си часовника, защото влакът за Варна скоро щеше да потегля, а аз с варненския влак ще пътувам до град Попово. Учителят стана и отиде в горницата. Върна се и ми подаде книгата Първа серия „Сила и живот", като добави следното: „Вземете тези беседи, четете ги и ги проучавайте и мислете върху прочетеното." Целунах Му ръка и се сбогувах.

Пътувайки за гарата, аз размишлявах върху това как се срещнах с Учителя и какво впечатление ми направи Той.

ВК: Брат Боев и Георги Куртев бяха ли Ви разправяли за Учителя? ***ПГ:*** Бяха ми разправяли. ***ВК:*** Надълго и широко? ***ПГ:*** Стамат също. ***ВК:*** Какви неща бяха Ви разправяли за Него? ***ПГ:*** Че Той е Божи пратеник. След това, че Той има възможност да вижда миналото, настоящето и бъдещето на човека, че е най-добрият познавач на света върху книгите на Свещеното Писание и че е един, който не изявява своята същност, но тя се изявява чрез Словото, което държеше на народа. Така ми говореха за Учителя, за да ми обяснят, понеже аз

---

* хемен (от перс.-тур.) – току-речи, почти. (Бел. М.И.)

вече бях чел окултна литература и бях много задълбочен, особено като прочетох „Древната мъдрост". Тя толкоз ми хареса, че ми обясни много въпроси от живота и си казах: колко това знание би било полезно, ако хората го знаят! Обаче то оставаше скрито, защото се казва „окултна литература".

ВК: А разказваха ли Ви някакви случки с Учителя по това време от нашите приятели? Става въпрос за брат Стамат и за брат Боев, защото тогава Учителят е дал 91-ви псалом. Давал ли го е тогава и на Вас? ***ПГ:*** Виж какво, аз тогава нямах познание върху Словото на Учителя, за да им задавам въпроси и да ми обясняват. Те гледаха да събудят в мене любопитство и любов къмто окултната литература. Тогава теософията беше на първо място, която се откриваше на учения свят. Около 1901 г. започнаха да издават и тук теософска литература и съзнанията на хората почнаха да се събуждат вече с Камил Фламарион, който в своята книга „Тайнственото" представя човека с неговата безсмъртна душа. Опитите, които прави той в Париж, в Лондон, в разните градове на Франция с прочути медиуми, обърнаха вниманието на целия свят, че няма смърт. И спиритизмът в това време беше като едно ново нещо в света. Чрез опитите, които изнасяше Фламарион, в неговите протоколи се виждаше, че човекът е безсмъртно същество. ***ВК:*** Значи, първата дейност на Боян Боев и Георги Куртев – целят да събудят интерес към знанието за окултизма. Защото ние нямаме данни за дейността на Боев и на Куртев през времето на техните ранни години в Братството. Затова задавам тези въпроси. ***ПГ:*** Да, да, да.

ВК: И по-нататък? Сега, какво впечатление Ви направи Учителят, когато Вие за пръв път отивате при Него? Те бяха Ви дали адреса и т.н.? Обикновено първата среща е много интересна. ***ПГ:*** То беше така: Той слезна, така, от горните. Имаше и маса пред прозореца в градината, дето държи сказки, там, имаше маса и ми зададе тези въпроси: откъде ида, кой съм, какво съм, кой ме е пратил, откъде съм вземал адреса и т.н. Като Му обясних, Той каза: „Какво си си купил тука?" А пък те бяха загънати. И аз Му обясних, че това са теософска литература. „Ами кои книги точно?" Рекох: „Сега ги взех и не ги помня." И Учителят ги изнизрежда: 1.,2.,3.,4., до 20., по списъка, и най отгоре: „О, купил си си и Френология!" А пък всичко беше загънато така, че не се виждаше какво има вътре. А аз бях чел вече за ясновидство. И разбрах вече, че Учителят е ясновидец. Да. И нататък, аз вече си погледнах часовника, щото гледах да не изпусна варненския влак, и Той забеляза: „Значи ще пътуваш?" Рекох: „Да, ще пътувам за Попово по варненската линия." И Той каза: „Постой малко тука" и отиде горе и взема едно томче от току-що в нея година излязлата първа серия „Сила и живот". – „И, рекох, четете и размишлявайте върху прочетеното!" ***ВК:*** Това е един изключителен метод, който Учителят е дал. ***ПГ:*** Да. Препоръча например там, че ще чета цял куп теософски книги, а всъщност знаеше, че ме интересуваха беседите – тоест Словото Божие.

12. САМООПРЕДЕЛЯНЕ

Отивайки към гарата, аз размишлявах върху това как се срещнах с Учителя и какво впечатление ми направи Той. Стигнах в родното си село Водица. Майка ми ме посрещна с радост, че ме вижда жив и здрав. След малко чувам кокошка да вряка. Излизам на двора и виждам, че мама се кани на дръвника да отсече главата на една кокошка. Извиках ѝ да не коли кокошката, защото аз съм се зарекъл да не ям месо. Мама се зачуди: „А може ли човек да не яде месо?" И с какво ще ме посрещне, щом не ям месо и щом тя няма да ми заколи кокошка?

Трябваше дълго да дебатираме по този въпрос. Все пак на майка ми й стана мъчно, че съм се отказал да ям месо.

Още същия ден се разчуло из селото, че съм си дошъл в отпуска. Като се смрачаваше, се зачука на пътната врата. Излизам на портата. Оказа се, че е братовчедът на моята бивша приятелка Тота Колева, дъщеря на Мутаф Христо Колев. Тя го изпратила да ми съобщи, че тази вечер съм поканен на вечеря у тях. Заклала гъска, купила вино, направила баница и пр. Обясних му, че не ям месо, не пия спиртни напитки и че няма да отида на вечеря тази вечер у тях. Братовчедът на Тота настояваше всячески да се съглася да отида, но аз бях непреклонен.

Трябва да отбележа, че откакто прочетох брошурата „Смисълът на живота", че има безкраен живот, че има еволюция, аз в себе си строго реших да продължа образованието си и да скъсам връзките си с всички момичета, които ми бяха приятелки преди да постъпя на военна служба. Те бяха взели адреса ми от моите близки и ми бяха писали писма, но аз не отговорих нито на една. Така скъсах връзките с приятелките си. Светът изчезна за мене. Интересуваше ме Словото Божие.

13. ДВА ПОРЯДЪКА В СВЕТА

Като се завърнах от домашния отпуск в Скопие, всички млади ветеринарни подофицери бяха разпратени по военните си части, за да бъдат на разположение на заболелия добитък. Мен ме оставиха на щатна служба във ветеринарната лечебница. Тежко заболелият добитък от Първа армия се изпращаше за продължително лекуване в Първа армейска лечебница заедно с войник гледач на заболелия добитък. Мен ме назначиха за взводен командир на приходящите войници, болногледачи на добитъците. В качеството си на взводен командир аз трябваше да давам работници за наряд. Всеки ден имахме да разтоварваме вагони на гарата в Скопие, които са за лечебницата. Трябваше да отделя орачи, да орат зеленчуковата градина на лечебницата, изобщо – да се занимават със земеделие. Почти всеки ден се убиваха коне, заболели от опасната болест сибирска язва – сап и трябваше да се копае дълбока яма, гроб, където да се погребат убитите 10–15 коня и туберкулозни крави. Когато ми потрябват работници, имаше една оръдейна ос, закачена на една дебела греда, тя ни служеше за камбана. Забие ли камбаната, всички гледачи на заболелия добитък трябваше тичешката да се съберат, за да назначим наряда работници.

Още отначало, като ударех камбаната, не се явяваха работници и аз не можех да дам исканите работници. Наблизо минаваше римският водопровод. Работниците се криеха под неговите сенки и не идеха, когато ги зовяхме чрез камбаната. А за обед когато удареше камбаната, всички тичаха да дойдат да се наобядват. Командирът на лечебницата ме извика и ме попита защо не съм дал исканите за наряд работници. Обясних му, че бягат, не искат да работят. Той, ядосан, ми каза да му дам имената на бягащите. А командирът, д-р подполковник Плакидов, им удряше по 25 тояги на гола задница. Вечерта на вечерната проверка предупредих хората си, че положението е сериозно – да се явяват, когато чуят камбаната. На другата сутрин удрям камбаната, явиха се десетина души, но стари, болни, неспособни за тежка работа. Не можах да изпълня наряда си и днеска. Подполковникът ме извика и, разядосан, ме упрекна в мекота, поиска имената на избягалите, а аз ги съжалявах, не смеех да дам имената им, защото ги очакваха по 25 на гола задница.

Фелдфебелът каза на подполковника: „Да назначим Петко на мястото на Пеню Ганев. Пеню е мек." Назначиха другаря подофицер Петко. Историята се повтори първия ден и с Петко. Дойдоха само десетина души след камбанния звън и то стари, болнави, които не са за тежка работа. Петко записа имената на явилите се. Вечерта на проверката извика по име тези, които сутринта не бяха се явили. „Пет крачки напред!" Взе Петко една двуметрова, дълга права тояга и поред питаше всекиго от бегачите защо не се е явил при камбанния звън. И на всеки с всичка сила удари по 10–15 тежки тояги по задника. На другата сутрин, като удари камбаната, за миг всички до един се натрупаха и Петко лесно си назначи наряда. Имаше и за разтоварачи на гарата, имаше и за градинари, имаше и за гробари, и за навред, където трябваха работници. Разбрах аз, че човек може само с разумни хора да постъпва с добро, а с непослушните – с тоягата.

След тази случка ме назначиха началник-склад на вехтата покъщнина, където се съхраняват вехториите. Никой за нищо не ме търсеше. Използвах времето си по цели дни, от сутрин до вечер, да чета теософска литература.

След завършването на първия курс и разпращането на фелдшерите по разните войскови части, пристигнаха нови войници, за да следват ветеринарната школа – други курс. Когато следвахме ветеринарния курс, нощно време ни назначаваха патрули, да охраняваме района на лечебницата. Пазехме го от крадци на добитък. Откраднат някой добитък, заколят го и кожата му правеха на цървули. Една нощ аз бях втора смяна патрул. Небето бе ясно, луната пълна, грее като ден. Постъпих в един часа след полунощ. Беше топла лятна нощ. Обиколих района на лечебницата – всичко спи. На едно място имаше струпани в кръг стари турски керемиди. Те имаха 5–6 м диаметър и два метра височина. Подряма ми се и реших да си подремна зад керемидите. Положих пушката на земята и легнах на нея, с лице върху нея, така че, като заспя, да не може някой да я вземе изпод мене. Заспал съм дълбоко. Изведнъж чух един глас, който извика силно: „Пеньо, змията!" Отворих очи и виждам пепелянка змия, повдигнала глава под носа ми. ***ВК:*** А това – нощно време. ***ПГ:*** Нощно време, на луна. Скочих и грабнах пушката, с приклада да я ударя, но тя се намъкна в керемидите, не успях да я ударя. Моят невидим помагач ме събуди при опасността.

14. НА ДОБРО ПОЛЕ

Мина горещото лято и есента наближаваше. Повикаха ме в канцеларията на лечебницата и ми връчиха заповед, че съм назначен за ветеринарен фелдшер в 1-ва картечна рота на 29. августски полк, който се намираше на позиция на южния фронт и бе на бойната линия на Добро поле. А резервната част се намираше в село Ватоша до гр. Кавадарци. Там бяха конете, които щяха да ми бъдат поверени. Снабдиха ме с бланков билет и храна за из пътя закъм бъдещото ми назначение. От гара Скопие потеглих по течението на река Вардар, по посока към Солун. Сллязох на гара Криволак и през град Неготин на Вардар отидох в гр. Кавадарци. Складът на 29-и Ямболски полк се помещаваше в турската джамия в Кавадарци. Оттук ме препратиха в Първа картечна рота, която бе настанена в село Ватоша, разположено непосредствено южно от Кавадарци.

С пристигането ми във Ватоша, в Първа картечна рота, началникът на ротата, старши подофицер Петко, ме посрещна много любезно и за обяд заповяда да изпържат саздърма и да сготвят и нещо друго по-изрядно. Седнахме да обядваме. Аз съобщих, че съм вегетарианец, че не ям месо. Старшината ми каза, че имало като мене един коневод, който не ядял месо, и поръча

на войниците да отидат да го повикат. Дойде след малко един скромен, ниськ войник, куртката му бе вехта, с изпокъсани лакти, панталонът му беше със скъсани задници и колена. Запознахме се. Той се казваше Георги Радев Дюлгеров от гр. Ямбол, син на наш брат, Ради Дюлгеров. Наобядвахме се със сирене и хляб. Последва продължителен разговор за добро опознаване. Георги бе със средно образование. В цивилния си живот помагал на баща си, в работилницата, където шиели и продавали емении – обуща, дето турците ги носят. От опознаването ни разбрах, че той е прочел цялата теософска литература, която я имаше по книжарниците, преведена на български език. Имах много добър събеседник, добър познавач и събеседник по окултната литература. Всяка вечер до късно си беседвахме след вечерята.

Аз имах грижата да готвя вечерното ядене. Нестроевата рота на моята войскова част – конете, обозът, се помещаваше в един турски двор. А старшията и аз заемахме една кръчма, широка и удобна за живеене. Моите коне, които ми повериха, бяха на брой 32. Когато войниците се готвеха да носят храна и бойни припаси на бойната линия на Добро поле, отиваха някъде да пасат конете далеч от Кавадарци. Конярите не ме искаха при тях на пасбището. „Ако стане нужда за фелдшер, ние ще дойдем с кон да те вземем" – ми думаха те. Аз бях съвсем свободен, дене и нощ, и всичкото си време използвах за четене.

С пристигането ми в село Ватоша, капитан Шарлангаджиев ме извика да отида на бойната линия на Добро поле, искал да ме види що за човек съм. Натовариха войниците десетина коня с храна и бойни припаси и след 12 часа пътуване се озовахме на бойната линия на Добро поле. Конете разтовариха в резерва, а мен ме поведоха из окопите закъм командира ми. Позицията бе в голяма борова гора. Окопът-изход бе дълбоко изкопан. Наоколо големите борови дървета бяха пресечени и обелени от снарядите, от бомбардировките и от мините и картечниците. Войниците, които ме водеха из лъкатушния окоп, бяха по-спокойни, но аз изтръпвах, като чувах да пищят картечните куршуми и падащите снаряди на французката артилерия. Стигнахме до блиндажа, в който бе капитан Шарлангаджиев. Блиндажът бе 7–8 метра дълбок в земята. Имаше два изхода. Вътре в дъното гореше печка. Отгоре имаше 6–7 реда дебели борови греди, а върху тях – дебели камъни. Капитанът ме изгледа и каза: „Извиках те да видя на какъв човек поверявам конете на картечната рота. Искам да ми гледаш конете, да бъдат здрави. Ако някой коневод нарани кон с неправилно натоварване на товарите, да ми съобщиш името му, аз ще се разправям с него. За всички нередности на мен ще докладваш. Сега отивай долу във Ватоша, при конете."

Войникът ме поведе и изведе из блиндажа. Пред входа санитарите бяха донесли носилка с тежко ранен войник. Какво впечатление ми направи, не можеш си представи! ***ВК:*** За пръв път виждаш ранен войник. ***ПГ:*** Да, ранен войник и лекарят махаше маркуча, дето бяха го пристегнали, за да няма кръвоизлив. Защото кракът бе разкъсан и завързан, за да не изтича кръвта. Лекарят даваше първа помощ. Пак така обратно ме поведе войникът из изходните окопи към резервната част, а оттам след дълго пътуване се завърнах във Ватоша.

Кръчмарското помещение бе на една вдовица на име Менка. Имаше дъщеря на име Роза, на 16–17 години. Хазяйката ми беше заможна жена. По характер добра, приветлива. Дохождаха й нейни роднини и познати на гости. В неделен ден ходеше на църква. Нашата квартира със старшията бе широка, бивша кръчма. Подът бе дюшедисан с дъски, а около стените имаше широки пейки, удобно за сядане и за спане. В село Ватоша и в град Кавадарци имаше много войскови части, резервни на различните войскови части, които бяха на позиции. Артелчиците от всички тия резервни части вечер се събираха в нашето бивше

кръчмарско помещение. Всеки носеше сирене, кашкавал, саздърма, вино. На гуляите присъстваха и гайдарджии. Ядат, пият, пеят, разказват се разни приключения, а гайдарджиите свирят ли, свирят. Като се напият до забрава, започват игрите, единични и общи.

Аз си готвех вегетарианско ядене и като се навечерях, взимах си книгата и започвах да чета. Така ме увличаше писаното, че аз, съсредоточен в изложението, не чувах нищо, що става вътре в помещението, като че тази пиршеска компания не съществуваше за мен. В среднощ, като ми се доспеше, лягах и дълбоко заспивах. Пиршеският вик, крясъци, свирня, игра, не съществуваха за мене. Помня една нощ, такъв голям шум дигнаха от тропането с чизмите по пода, че аз се пробудих. Гледам, гайда свири, а играчите, около двадесетина, заловени на хоро, играят в помещението, излизат на двора и пак се връщат вътре в помещението, заобикалят печката и пак из вратата навънка на двора. Весела компания, близо до разсъмване.

Когато се запознахме, хазяйката ми каза, че брат ѝ бил игумен на манастир и че всичките животни в манастира били болни от шап. Помоли ме да отида да прегледам заболелия добитък. Дойде братът ѝ и ме поведе една сутрина извън селото. Манастирят не бе много далек от селото. Помещаваше се в хубава кестенова гора, имаше разни други големи дървета и плодни дървета, зелени поляни, а отпред шумеше бистър поток. Студен, планински извор. Сред тая хубава гора бе построен манастирът, а около него бяха построени кошарите на стадата и оборите на едрия добитък. Игуменът бай Христо ме въведе в обора, където лежаха четири чифта волове с подути крака. Из двойните копита на воловете пъкаха червеи, из копитата им изтичаше кръв. Устните на устата им бяха с големи рани, така че воловете не можеха ни да пасат, ни да ядат сухо сено или слама. Животните изръмжаха, като ни видяха. Гладът и жаждата ги бяха изтощили. Влязохме в свинарника. Свинете вървяха по колене, а между копитата и на тях пъкаха червеи. Същата и по-страшна картина видях в кошарата, докато затваряха овцете. Хората, които работеха манастирските имоти и гледаха манастирските стада, бяха балканджии, евакуирани от Добро поле поради войната линия. Хора неграмотни, с дебели шаячни дрехи, жените им – с груби лица, дебели крака като на ескимоси, обути в дебели вълнени чорапи, нашарени с дебели черни прежди, престилки нашарени с планински тъкани платове. Кулена дреха или платно по тях не можеше да се види. Игуменът даде заповед да издоят овците, да загреят млякото, за да нагостят доктора. Докато аз ядох и пих малко мляко, манастирските пастири приготвиха необходимото за заваляването на воловете, за да се започне лекуването. Изваждам от раните червеите и почиствам раните. Този ден се занимавах само с болните волове. Следващият – с болните свине, на третия – със стадата овце.

За една седмица разрушителният процес на шапа бе спрян. От сутрин до вечер работех непрекъснато. Храната ми бе прясно и кисело мляко. За няколко седмици всички добитъци оздравяха. От благодарност игуменът бай Христо даде нареждане да ме гощават с мляко. Аз предупредих моите конегледачи, че съм всякога в манастирската гора. Потрябвам ли им за нещо, да дохождат с кон да ме вземат. Така, през най-големите горещини аз четях от сутрин до вечер под хубавите сенки на манастирската гора.

Ротният ни командир капитан Шарлангаджиев си отиваше в България в домашен отпуск. Пренощува в дома на хазяйката. Извика ме и ми заповяда да преместя амбулаторията си в дома на игумена на манастира, брат на хазяйката, бай Христо, защото офицерите от чуждите войскови части напираха да вземат свободната стая на бай Христо заради хубавата му снаха. Снахата на бай Христо, след като направили сватбата за сина му, само една седмица седяла

при младоженика си и него го взели войник, новобранец. Капитанът ми даде строга заповед по никой начин и за нищо да не излизам от дома на бай Христо. „Ще дойдат офицери да се мъчат да те изпъдят, но на такива ще казваш, че „без заповед на командира Шарлангаджиев не мога да напусна тази квартира". За мене по-хубаво, че си имам самостоятелна квартира, необезпокояван от пияни гуляйджии и какви ли не.

Бай Христо бе вдовец, имаше момче на осем години. Снахата Роза изпълняваше домакинските задължения. Настана жетва, слънцето силно печеше. Роза, младо булче, не бе свикнала да работи тежка работа. Жетвата я мъчеше. Аз реших да й помогна. Още от малък моят баща ни учеше да се трудим упорито. Баща ни в селото се ползваше с известно име като голям жетварин. Тия свои качества успя да ги предаде на тримата си сина. В Русенско жетвата наставаше две седмици по-рано, отколкото във Водица. От нашето село Водица драгомани събираха жетвари, момчета, момичета, мъже, жени и отивахме в Русенско да жънем. Там се виждаше как и колко работеше всеки. Жънехме на русенци в селата Мартен, Липник, Гагаля, Образцовия чифлик. Най-накрая разпределяха кому колко да се плати. Деляха ни на 1-ва, 2-ра, 3-та група, според това колко сме ожънали, също и жените. Накрая оставяха една сума за възнаграждение на най-отличилите се мъже и жени. Цялата чета извикваха: „На Пеню Ганев да се даде над всички извънредно възнаграждение, като на най-добър жетвар."

15. ИЗПИТАНИЕТО

Като гледах как Роза и бай Христо се мъчат да си пожънат нивите, аз реших да им помогна. Намериха ми един хубав сърп и паламарка. За няколко дни им ожънахме нивите. Наоколо съседите си шушукаха, че съм бил голям жетвар, Роза сияеше от моята работа и се заглеждаше в мене. Сутрин бай Христо отиваше на манастиря, за да гледа работниците кои как си гледат работата. Изобщо гледаше манастирското стопанисване да върви добре.

По това време аз все четях и мислех върху прочетеното. Прочетох беседата „Сънищата на Йосифа" от Учителя, която ми направи дълбоко впечатление. Видях как братята Йосифови му завидели, защото бащата и майката обичали Йосифа повече от другите си синове, които за това го ненавиждали. Яков имал 12 сина, от които най-малък бил Йосиф. Като разказал сънищата си на майка си и на баща си, братята му се озлобили. Единадесетте братя били пастири. Един ден бащата пратил Йосифа да отиде да нагледа братята си как пасат стадата. Те, като го видели, решили да го убият. Обаче най-големият им брат ги възпрял от това им престъпление и те спуснали Йосифа в един сух кладенец. Като видели търговците, те го продали на търговците, а търговците го продали на Пентефрия, главен началник на Фараона. Братята на Йосифа заклали яре и с кръвта окървавили дрехата на Йосифа и я занасят на баща си и на майка си, като казали, че лъв е изял Йосифа. В дома на Пантефрия Йосиф се издигнал в очите на Пентефрия и на жена му. Жената на Пентефрия се влюбила в Йосифа и искала той да лежи с нея. Йосиф отказал да изневери на господаря си. И веднъж жената, силно възбудена към Йосифа, го моли да лежи с нея и като й отказва, тя взема горната му дреха, занася я на мъжа си и със злъчна омраза го наклеветява, че тоя евреин я насилил. Йосиф се намерил в затвора, но Бог не го оставил. Той изтълкувал сънищата на Фараона и вследствие на това заел висок пост в двореца и дохожда до положение да се изпълнят сънищата, че майка му, баща му и братята му да му се поклонят и да ги спаси от глад. Човек като издържи на изкушенията, Бог го благославя и повдига.

Бай Христо всяка сутрин в зори отиваше на манастира. Аз още спях, Роза взела метлата, уж че мете, влизаше в стаята ми и с огнено запалените очи започваше да ме гъделичка, да ме закача. Аз в себе си реших да не се поддам на изкушението. Това се повтаряше всяка сутрин. Аз видях обаче нейната елегантност, нейната свежест и хубост. Чистото ѝ правилно лице, черните ѝ очи започнаха да надделяват на чувствата ми и аз реших да напусна квартирата си и да се преместя у един съсед.

Само една нощ спах в новата си квартира и дойде заповед да замина за Добро поле, защото конете, носещи храна и бойни припаси на позициите, биваха ранявани, нямаше кой да даде първа помощ. Настаних се в нова, хубава дъсчена барака, построена за капитан Шарлаганджиева в резервната част, та когато ротата се изтегли на почивка, да си имат войниците бараки. Резервната част се помещаваше в голяма борова гора, която служеше за скривалище от неприятеля. От време на време падаха големи снаряди, които изкопаваха големи дупки, като на мазетата на къща. Духът на войниците бе понижен, хлябът бе полуцаревичен и като го счупеха, се точеше паяжина от мухъл. Войнишките дрехи бяха изръсани, със скъсани лакти, задници на панталоните и колена. Имаше примирие между съглашенци и съюзници до 10 септември 1918 г. Покрай пътя, водещ към позицията, боровете се задялваха от невидима ръка и се написваше: „Повече от 10 септември няма да държим позицията!" Сутрин минаваше офицер с войници и задялваха написаното през нощта. Но на следващата нощ се повтаряше пак същото. Една дружина от 82-ри полк се предаде на англо-френците и изказа положението на българските войници. На 14 септември 1918 год. сутринта съглашенското главно командване започна по цялата бойна линия обща бомбардировка. На 15 септември бе пленен целият 29-и ямболски полк, заедно с всички офицери. Започна отстъплението и на 28 септември в Солун Стамболийски подписа мир със съглашенското главно командване.

16. КОНЯТ ПОЗНАВА СТОПАНИНА СИ

През време на Европейската война бях ветеринарен подофицер в 29-и ямболски полк и участвувах на Добро поле в качеството си на ветеринарен фелдшер. След пробива на Добро поле цялата българска армия бе пленена и закарана в Солун. Бе пленен и 29-и ямболски полк начело с командира му.

Нестроевите роти, които поддържаха фронта, за две седмици с денонощно вървене стигнахме до гр. Ямбол. Завърши войната, народът си развзе добитъка и нямаше нужда вече в гр. Ямбол от ветеринарен фелдшер. Бях изпратен в гр. Елхово да бъда главен артелчик на войниците, които поддържаха защитата на българо-турската граница.

Понеже беше пленен главният полкови командир на 29-и ямболски полк, затова от гр. Русе бе изпратен нов полкови командир в гр. Ямбол. Новоназначеният командир ме повика и ми поръча да се кача на влака, да отида в гр. Русе, да взема от казармата неговия кон и да го доведа в гр. Ямбол. Даде ми 80 лв, с които да плащам на семействата, които ми дават зоб за коня по пътя. Разреши ми, като мина с коня през родното си село Водица, да престоя там 5 дни.

Като пристигнах в Горна Оряховица, в посока към гр. Русе влаковете се командваха от англичани и вагоните бяха пълни с английска войска. Тя преследваше германската, която отстъпваше към Румъния.

Аз се качих на вагоните от гара Иваново за гр. Русе. А духаше силен, зимен вятър. Докато стигнем до Русе, мен ме втресе. В града през нощта всичко спеше. В една болница вратарите ме пуснаха да преспя на пода.

Сутринта отидох в казармата, за да получа коня на полковника. Войникът-конегледач ми предаде коня, след като бях представил на полковия заповед за това. Качих се на коня и потеглих. Като стигнах до края на гр. Русе, в нареченото селище „Долапите", срещна ме един взвод френски войници. Френският офицер заповяда на своя войник да дойде и да вземе от мене коня. Като взеха коня, аз заплаках с горещи сълзи. Колкото знаех френски, успях да кажа на френския офицер, че конят е на моя полкови командир и му го водя от Русе в гр. Ямбол. Френският офицер даде заповед да ми върнат коня и войниците ми го дадоха. Тръгнах си радостен, че ми върнаха коня, за който вече отговарях.

Където преспивах по селата, хората не ми взимаха пари. А хранеха коня със сено и зоб. Като стигнах в Ямбол, в казармата, то полковият командир излезе да си приеме коня от мене. Конят, като видя стопанина си, силно изцвили и живо се раздвижи, като че ли танцуваше. Разбрах какво нещо е кон да обича стопанина си.

Когато следвах за ветеринарен фелдшер, учехме и за арабския кон. Спомням си следния случай. Един арабски кон бил открадната от разбойници. Стопанинът арабин започнал да го търси, намерил коня си, но разбойниците го хванали и го вързали. Конят, като видял как е вързан стопанинът му от разбойниците, сграбчил го със зъбите си за дрехите, вдигнал го и хукнал да бяга с него към селището на арабите. Стигнал там и го сложил пред палатката на жена му. От силната умора конят умрял тутакси. Арабите оплакали умното животно и там, където го погребали, на същото място направили паметник на коня.

По моето време, до 1944 г., конят бе едно много важно животно. Той служеше за езда, впрягаше се в конска каруца, с него се ореше, с него се вършееше на хармана. Той, конят, бе най-главното впрегатно животно. След него идваха воловете, кравите и биволите. Аз живеех в свят, населен с едър и дребен рогат добитък. Животът на човека зависеше изцяло от добитъка.

17. НА КРЪСТОПЪТ. СЪВЕТЪТ НА УЧИТЕЛЯ

Свърши Първата световна война, като остави България да плаща репарации. Дълги години беше мизерия и разруха – материална и морална. След като хората си взеха реквизираните коне, мен като ветеринарен фелдшер ме изпратиха в гр. Елхово като дружинен артелчик при една дружина от 29-и ямболски полк. До 25.III.1919 г. бях артелчик в Елхово. Като ме освободиха от военната служба, си отидох у дома в село Водица.

Там всяка събота си идваше от Попово Колю Ралев Арнаудов, който учеше в Поповската гимназия. Той ми съобщи, че много войници продължават образованието си и че ако искам, мога да продължа да уча. Каза ми, че е приятел с директора на гимназията и може да ходатайствува да ме приемат, макар че войната не ме е заварила ученик. Запитал и му отговорили, че Поповската гимназия е отворена за всеки, който иска да учи.

Явиха се и други предложения. Свещеникът поп Никола бе стар и скоро селото щеше да остане без свещеник. Предложиха ми да ме направят поп във Водица. Щяха да ме издържат от специалния фонд на кредитната кооперация и от общинския бюджет. А пък чичо ми Рали Бобев от село Посабина ми каза: „Слушай, Пеньо, три години ще те издържам със собствени средства и ще те изпратя в Бачковския манастир да следваш за поп. Като свършиш, ще те направим поп в Посабина. Ще ти дадем дворно място и ще ти направим къща. Ще те издържам за душата си. А ако искаш да учиш в гимназия, ще ти давам пари срещу полица без лихви, но един ден ще ми ги върнеш."

Намерих се на кръстопът. Реших да се обърна за съвет към Учителя, Който в момента се намираше в гр. Сливен у гимназиалния учител по музика Райнов. Тръгнах пеша за град Сливен. Сестра Щилянова от София ми бе писала, че Учителят е в Сливен. Минах през село Славяново, Юсенлери, Омуртаг. Нощувах в гр. Котел и на другия ден през Ичера пристигнах в Сливен. Изпитах за дома на брат Райнов и се явих при Учителя. Като Му разказах какво ми се предлага от родното ми село и от чичо ми, Той ми каза следното: „Поп, папа, баща; поповете носят черни раса с широки ръкави, което е израз на щедрост. Ако погледнеш под широкия ръкав, долната му риза е закопчана, пришвъкната, което е израз на скържавост, себичност; хора, които мислят само за своето лично благо." Попитах Учителя: аз, като човек от Бялото Братство, не мога ли да стана поп? Отговори ми, че щом Светият синод се научи, ще ме уволни телеграфически. „Те не могат да търпят новите хора и новите идеи. Аз – каза Учителят – те съветвам да станеш свещеник, но с делата си да светиш, а не поп. Вземи пари от чичо си и следвай гимназия!" Целунах Му ръката и се упътих към селото си.

ВК: Какво впечатление Ви направи тази втора среща с Учителя? ***ПГ:*** Учителят – много спокоен, така, весел и ми обяснява фактически какво нещо е духовенството и с какъв манталитет те разсъждават. Те са против всяко ново нещо, защото са с фарисейски идеи. „И затуй, каза Той, те няма да те търпят." Новите хора не могат да бъдат търпени от сегашното духовенство. Това ми каза.

Пристигнах у дома. На другия ден отидохме с големия ми брат Боби и жена му да копаем първа мотика царевица на Мандралъка. Седнахме да закусим. Аз попитах батю и буля: „Съгласни ли сте аз да стана ученик, да завърша гимназия?" Те и двамата ми казаха, че щом искам да уча, нямат нищо против. Закусихме, аз ги оставих ги да копаят царевицата, отидох си у дома, взех си ядене и отидох в Попово. Колю Ралев ми намери учебници за четвърти клас – сегашния осми клас – и аз започнах да чета, да уча. Каквото не разбирах, Колю ми обясняваше. До 10.IX.1919 г. се приготвих за четвърти клас. Явих се на изпит и го взех. Другите, които като войници се явиха с мене, започнаха да се готвят за пети клас. Аз отказах да се готвя като частен ученик, а се записах редовен ученик в пети клас на Поповската гимназия, за да мога по-задълбочено и основно да заучавам различни дисциплини. В класа съучениците ми думаха „бати Пеню". Дори и някои учители и учителки ми думаха „бати Пеню".

18. БРАТСКИ КРЪЖОК В РОДНИЯ КРАЙ

Живеехме в една квартира аз, Георги Събев, Станко Ненов, всички от село Водица, Никола Стоянов Мисирджиоглу и Александър Кояджиков от село Паламарица и пастирът на евангелската църква Методи Ж. Марков от град Варна. В сряда ние имахме школа, та пастир Марков бързаше да свърши събранието си в евангелската църква, за да дойде на братското събрание в школата ни. Готвехме си и заедно се хранехме, всички бяхме вегетарианци.

В село Ковачевец заболяла Русана Петкова и изпаднала в транс. Няколко дни продължава трансът. В излъчването си тя се срещнала с много познати, които скоро си били заминали. Възвърнала се към здраве и започнала да разказва с кои се е видяла и да предава на живите разни поръчки. Явих се при тая жена и заварих няколко жени, дошли да я питат за своите заминали. Като слушах как обяснява Русана на слушателите си, разбрах, че материята не ѝ е позната. Взех думата и обясних, че човек е безсмъртно същество, че може да говори с

умрелите или да иска нещо от свои заминали чрез ясновидци. След разговора Русана и съседката й Гена Георгиева, както и дядовата Ганчова снаха Цокева, ме помолиха в събота, като си отивам за Водица, да минавам през Ковачевец и да им говоря. Така се създаде един кръжок от наши хора. Започнахме да правим събрание в неделен ден или в събота вечер, когато си отивах за Водица.

Свещеникът на село Ковачевец обаче се яви върл противник на учението на Учителя. Дойде един ден брат Боян Боев и поиска да изнесе беседа в читалището. Разрешиха му. Но всред беседата кметът, подстрекан от попа, арестува брат Боев и го остави да спи в общината. На сутринта през Водица и през гара Асеново го изпратиха за София, като го заплашиха, че ако се яви пак в Ковачевец, зле ще се разправят с него.

В Попово, в нашата квартира, правехме събрания: аз, Георги Събев, Станко Ненов, Никола Стоянов Мисирджиоглу, Александър Кояджиков, сестра Козарева, Методи Марков и понякога учителката ни по руски език Лидия Комарова.

Един наш брат от град Шумен правеше цигулки. Той бе писар в съдилището, но не стигаше заплатата му за изхранването на тежкото му семейство, затова търсеше и странични доходи и му идеше отръки да поправя струнни инструменти. А правеше и цигулки. Но не от явор, а от орех. А орехът не е музикално дърво. Аз често посещавах брат Цаню и семейството му. Имаше дъщеря, моя връстница, син в горните класове на гимназията, и друг син – ученик в началното училище. Бай Цаню бе умен и весел човек. В разговора си разказваше разни поучителни приказки, анекдоти и разкази.

19. ПЪРВОТО МИ ОТИВАНЕ НА МУСАЛА

През 1922 г. Учителят бе дал нареждане братята и сестрите, които имат възможност, да посетят Мусала. Методи Ж. Марков бе евангелски пастор в гр. Попово. Той живееше в същата квартира в гр. Попово, където и ние: Георги Събев, Станко Ненов, Никола Мисирджиев от село Паламарица и Александър Кояджиков, също от село Паламарица. Бяхме образували една братска група. Свирехме, пеехме, четяхме беседи. Методи посети Мусала сам това лято. Даде ни упътване как да пътуваме и как да постъпим.

Аз се реших и потеглих сам от Водица за Мусала. Минах през София, през Изгрева, и взех автобуса за Боровец. От Боровец чрез питане потеглих по река Бистрица за Мусала. Стигнах до първото Мусаленско езеро – тогава там нямаше никаква постройка. Събрах сухи дърва и накладох огън. Приготвих си за нощуване покрай огъня. Първо, докато е светло, се ориентирах за пътеката, водеща за върха, та през нощта да не се лутам да я търся. Легнах и съм заспал.

Към 10 ч вечерта пристигнаха един баща с двете си дъщери от гр. Самоков. И те отиваха за връх Мусала. Легнаха и те покрай огъня, заспаха.

В два часа след полунощ аз станах и потеглих нагоре. Нощта бе ясна, небето звездно. За около два часа, значи към 4 ч сутринта, бях на върха. Небето бе осеяно с безброй звезди. Тук звездите изглеждат по-едри, светят с по-голяма светлина. От запад духаше студен вятър. Понеже изстинах, слязох по-ниско от източната страна, на завет зад една скала. На изток не се забелязваше да се зазорява никаква зора. Студът ме скова, а изгревът още го нямаше. Тъкмо вече Слънцето се показа и застанах на молитва, ми причерня пред очите, изгубих съзнание и паднах в несвяст на земята до скалата. Поседях там малко време и се свестих. Станах и си направих молитвата.

Изгревът бе величествен. Широка гледка, чудна панорама се разкри пред взора ми на всички страни. Пирин планина изглеждаше ниско, Витоша изглеждаше като копа сено, а зад нея веригата на Стара планина се губеше от запад към изток. Небесният простор на север се губи над белия Дунав. Родопите се ширнали на юг до Бяло море, като развълнувано море. Вятърът престана да духа. Въздухът се обгърна като с топла пелерина. Закусих и съм заспал дълбок, лек, приятен сън. Топлото слънце така ме унесло, че се събудих чак в десет часа. Станах и дълго се любувах на хубавите гледки и на приятната лекота и радост, която изпитах на най-високия връх на Балканския полуостров. Маричините езера и Мусаленските езера блестяха, рефлектиращи слънчевите лъчи. Сбогувах се с върха и потеглих надолу към Боровец. По извиващите се серпантини на лъкатушната пътека срещнах бащата-самоковец с двете си дъщери – отиваха и те към върха.

Тъкмо пристигнах в Боровец, ето, изви на площада автобус, идещ от София и от него слязоха 25 души братя и сестри, отиващи на Мусала. Като ме видяха, те ме поканиха да отида с тях пак на Мусала. Аз не се двоумих. Купих си хляб и нещо друго за ядене и потеглих нагоре. Имаше сестри, които едва си носеха раниците. Взех раниците на две сестри и ги изнесох до първото Мусаленско езеро, където щяхме да нощуваме. Събрахме много дърва и накладохме буен огън. Братята носеха два петлитрови чайника. Дадоха заповед всеки да си върже на раницата по някое дърво, за да може сутринта на върха да си направим чай.

Станахме пак рано и посрещнахме изгрева на Слънцето на върха. След молитвата накладохме огън и възварихме водата в двата чайника. Пихме всички чай, но се чувстваше, че на всеки му се иска да пие още чай, защото 10 литра вода за 26 человека на връх Мусала бе недостатъчна да ни уталожи жаждата. Аз извиках, че ще отида да донеса още вода с двата чайника от Маричините езера, които ми се виждаха близо. Че за късо време ще прибягам и да донеса вода в двата чайника. Брат Русчев, гимназиален учител в София, ми изкряска да не правя тая лудория, че езерата изглеждат на очи близо, но всъщност са много далече. Аз не обърнах внимание на виковете му. Съблякох горната си дреха, грабнах двата чайника и полетях надолу към Маричините езера.

Стръмнината беше голяма и езерата – далеч. Срам ме бе да се върна. Продължавах да бягам с дълги скокове надолу. Стигнах един водопад. Напълних чайниците и както съм ги напълнил и съм приседнал при водопада, съм заспал. Понеже предната и тая нощ не бях спал достатъчно, съм заспал дълбоко. Братята и сестрите дълго ме чакали и като не съм се върнал, групата потеглила да слиза от върха, а Колю Нанков и Елиезер Коен тръгнали да ме търсят. Предполагали, че съм паднал от някоя скала и съм се убил. Вървят те по стръмния склон към Маричините езера и викат.

Чух виковете им като изпод земята и се пробудих. Слънцето се бе извило на запад. Грабнах пълните чайници и забягах нагоре към двамата. Като отидох при тях, те едва не ме набиха. Изляха чайниците, грабнаха ги и забързаха нагоре към върха. Групата бе слязла. Стигнахме ги при първото езеро.

Преспахме и тая нощ покрай огъня и на следващия ден потеглихме през Боровец, село Радоил, Долна Баня, за гара Костенец-баня. На сестра Олга Славчева краката ѝ се набиха от тесни обуща. Събута боса, едва пристъпваше. Аз си носех цървули и навуща в раницата. Накарах я да седне и ѝ обух краката с цървулите и навущата. Така стигнахме гара Костенец и се завърнахме в София.

20. СЪБОРЪТ ПРЕЗ 1922 г. В ТЪРНОВО

Аз бях на събора през 1922 година. За там мога да Ви разкажа следното. През 1922 година за пръв път отидохме на братски събор. Тъй като толстоистите имаха конгрес в Търново преди нашия събор, преди 19 август, а се ползваха със 75% намаление по железниците, всички наши братя от провинцията използваха това разрешение за конгреса и се снабдиха с евтини билети за влака.

Събрахме се ние в Търново и изкарахме първо вегетарианския конгрес. Там аз видях много идеалисти. Особено Йордан Ковачев, адвокат от Стара Загора, такава прочувствена и смислена реч изнесе в читалището във Велико Търново, че всички съборяни и конгресисти останаха поразени. Имаше и един поп, на Симеон Арнаудов баща му. Той беше свещеник в църквата „Света Богородица" в Арбанаси и ни покани да отидем при него. Ние отидохме 30 души от братята и ни постлаха рогозки в двора на манастиря. Изнесоха манастирски постелки и завивки и ни завиха на двора. Две нощи спахме в църквата в Арбанаси. Обаче свещеникът първо изнесе такава реч за вегетарианството, че всичките се зачудиха как така свещеник може да говори против курбаните, против отчитането молитви за умрели и особено против коленето на курбани при умирането на някого.

Така, много хубав и смислен ни се видя вегетарианският събор и след това започна пък нашият събор. Братството си имаше градина на Севлиевското шосе и в тази градина имаше братска колиба. То „колиба" я думаха, но всъщност бе двуетажна къща. И хубаво лозе имаше освен градината и понеже бяхме много, около 500 или 1000 души, то бяха наели наоколо у съседите градини и бяха направили там палатки в един голям район – цял лагер за съборяните. Бяха ни казали предварително, че на 19 август всички, облечени в бяло, ще отидем в читалището, където Учителят пред гражданите ще изнесе първата Си беседа. Бяхме взели разрешение от военното министерство за събора и бяха изпратили една дружина или рота да ни пазят – улиците бяха заградени от двете страни с войници, да ни пазят. Тъй като поповете бяха обявили с обявления, разлепени по улиците из града, че ще има диспут между търновския владика и Петър Дънов и учениците Му, гражданите се бяха натрупали, както по 1 май тука, в София на манифестациите. Бяха се натрупали, обаче войниците пазеха да не влиза никой вътре в платното на шосето. И ние така, по четирима в колона, преминахме и отидохме и напълнихме салона. Учителят не вървеше с нас, Той отиде отделно. Не сме Го видели даже, защото ние вървяхме така кротко, спокойно. Когато отивахме надолу, мълчешката отивахме. И като влезнахме, ние заехме първия етаж, а поповете от околията бяха напълнили горе балконите на читалището.

Имахме един брат на име Стойчев, добър хиромант, чиновник беше в Народната банка в София и беше отворен, интелигентен човек. Той излезе най-напред и говори: „Какво искате от тези хора, погледнете ги всичките в лицата! Те са хора, които месо не ядат, вино, ракия не употребяват. Вегетарианци. С карти и хазарт не се занимават, и с дребни работи не се занимават. Това са хора, които се хранят само с плодове и се молят на Бога, искат да живеят братски живот. И затуй бъдете тъй внимателни и изслушайте сказката, която ще изнесе нашият Учител Петър Дънов."

След това братският хор, ръководен от Симеон Симеонов, изпя песните „Зора се чудна зазорява", „Братство, единство", „Излязъл е сеяч да сее" и „Росна капко". Като изпяхме тези песни, Учителят излезе на катедрата. И като излезе, владиката стана – той беше седнал най-отпред, пред завесата – и каза:

„Ние искаме диспут!" Тъй, ама фелдфебелът, който беше пратен вътре в самата зала на читалището, стана и каза: „Да си седнеш там, защото като дойда, ще те изхвърля като парцал! И няма да се обаждаш и да пресичаш оратора!" И Учителят започна вече Своята сказка. Тя беше озаглавена „Новият живот".

„Вие искате диспут. Диспута може да го произведем така: дванадесетте владици да се облекат, ще вземем един автобус, ще слезем в Боровец. Оттам ще тръгнем през Ситняково, през Сарь-гьол нагоре по течението на Марица и ще отидем при Маричините езера. Оттам ще тръгнем за връх Мусала и ще си приказваме тогава за новите идеи, изкачвайки се по южния склон на Мусала. Така че, на високо място може да се разрешат някои въпроси от висш духовен характер. Аз ви давам известни семена, посадете ги, полейте ги и вижте: като пораснат, ако ви дадат добри плодове, значи ученето е добро. Пък ако не ви дадат никакви плодове, отхвърлете го. Но преди да сте го опитали, нямате право да отричате неговото достойнство" и т.н.

„Ето, и една 75-годишна сестра (тя беше Попова) дойде с нас на Маричините езера, изкачи се откъм юг на връх Мусала и слезе долу, без да се разболее. Защо? – продължи Учителят. – Защото спазваме известни правила на природата. Студена вода не пием, пием гореща вода. Ще кажете, че е чудно – да отидеш на планината при ония потоци чиста, бистра вода и да пиеш гореща вода. Обаче ние пием гореща вода, спазваме известни правила и се върнахме в София без нито един да заболее и кашлица никой не хвана. И така, има известни правила и закони в природата, като ги спазваш, можеш да живееш и да се ползваш от тях."

Така завърши Учителят. И като завърши, пак владиката каза: „Диспут!" Но ние бяхме се уговорили, щом свърши беседата, да започнем да пеем песента „Братство, единство ние искаме". *(Пеню Ганев пее песента.)*

И така излязохме всички, а отстрани имаше шпалир от войници, които не позволяваха на поповете да направят някакво безумие, и си отидохме горе, на братската градина. И като отидохме горе, владиката взел бинокъл, понеже имахме охрана, пък от шосето към братската градина, където беше нашият лагер, не пущаха чужд човек да влезе. И владиката отзад шосето с бинокъл наблюдаваше какво правим ние вътре.

Учителят седна на беседа – там, на братската градина, имаше орех, с наклон на юг, с трева обраснала, насядаха всичките и Учителят започна да говори беседата и там даде за пръв път песента „Фир-Фюр-Фен", с движение. Първо се маха с ръката и се пее „Фир-Фюр-Фен". *(Пеню Ганев пее.)* Най-напред – с дясната ръка отпред и встрани, после – с лявата отпред и встрани. След това – с двете ръце. И каза: „Тази песен е с мощна сила. Ако я изпеете със съзнание, с дълбочина, с нея можем да направим чудеса. Ще излезем, когато носят някое носило за гробищата. Ще кажем: „Сложете мъртвеца на земята" и ще изпеем „Фир-Фюр-Фен". И той ще възкръсне." Такава сила има тази песен – „Фир-Фюн-Фен". И всички 1000 души я изпяха с движения.

След това Учителят даде други песни. Пеехме. И започна да прави така, като че кошер пчела се рои. Правеше така: *(Пеню Ганев пее:)* „а-а-а-а!" и се образуваше едно бръмчене. И владиката отдалеч наблюдаваше и се чудеше какво е това нещо, какъв е този звук. ***ВК:*** Учителят, нарочно дава упражнение. ***ПГ:*** Става същото, като че се рои пчелен кошер.

След това следва посещението на Горницата. В Горницата влизахме двама по двама. И отваряхме Библията, като отивахме горе, да видим какво ще ни се падне. Прочитахме стиха, който се е паднал, и го записвахме. Носехме си тетрадки. И наблюдавахме картината, която беше в Горницата. Тя беше образ на бъдещия човек на Шестата раса. Тази картина представляваше един образ, но не е

Владиката бе натрупал на бюрото си много томове с беседи от Учителя, за да цитира мисли от Учителя Петър Дънов. Като цитираше из томчетата разни мисли, той ги тълкуваше преиначено и им даваше разни тълкувания от себе си, както простата му глава мислеше. С това той карикатуреше Словото. Чух около себе си адвокати, които приказваха помежду си, че попската глава на владиката не може да разбере дълбоката мисъл на Петър Дънов и се мъчи да я преиначи, за да злослови по Негов адрес.

Като завърши сказката, народът почна да се разотива. Аз застанах на изходната врата и обяснявах на излизащите, че тази беседа е от Учителя Дънов, да я прочетат и да разберат какво говори Той. Беседата се раздаваше от гражданите безплатно. Останали бяха няколко броя в ръката ми, когато се подаде излизащият дядо владика. Като видя, че раздавам беседата „Новият живот", заповяда на стражаря да ме арестува. Стражарят сграбчи останалите няколко беседи от ръката ми, плесна ми една плесница, като ми каза, че съм арестуван, и ме подкара към полицейския участък. След мен тръгнаха няколко братя, които веднага влязоха при началника на полицията, който им бе познат, и гарантираха, че ме познават и че съм техен познат. Началникът даде заповед на стражаря да ме придружи до квартирата на братовчед ми и като ми вземе ученическата книжка, да ме освободи. Тогава аз бях ученик в седми клас в Поповската гимназия.

След няколко дни червеният тефтер се разнасяше от училищния прислужник и във всеки клас на гимназията се прочиташе решението на учителския съвет, че на Пеню Ганев се намалява поведението с една единица, загдето е продавал забранена литература. Аз се ползвах пред учениците на гимназията с добро име, бях примерен ученик и учителите ми думаха „бати Пеню". Като прочетоха протокола в нашата учебна стая, всички ученици се изсмяха и казаха: „Щом на бати Пеню са намалили поведението, то тогава всички нас трябва да ни изключат от гимназията." На следващия срок ми повишиха пак поведението.

22. КОРТЕЗА ОТКРИВА АЯЗМО

Дойде празникът на просветата. Аз реших да отида в село Арнауткьой, Разградско, за да проверя дали е вярно, че момичето Кортеза от гр. Сливен е открила аязмо в това село. ***ВК:*** Какво е това аязмо? ***ПГ:*** Вода, която извира от земята и има лечебни свойства. Хората я гребат и си мият очите, раните, кълпят болни и те оздравяват. То е особени радиации. Водата има лечебни свойства.

В навечерието на празника „Св. Кирил и Методий" аз се запътих към Разград пеша. Като млад и енергичен, някъде тичах по шосето към Разград.То е на 29 км от Разград. В Разград попитах къде е село Арнауткьой. Показаха ми, че е по шосето Разград-Търговище. Затекох се по уреченото шосе, настигнах един селянин и исках да го надмина. Той полюбопитства да му кажа: „Къде така тичешката?" Казах му, че отивам в село Арнауткьой. Той ми каза, че е от Арнауткьой. Аз се успокоих, щом намерих човек от това село. Човекът ме попита имам ли роднини в Арнауткьой, че им отивам на гости, защото денят „Св. Кирил и Методий" бил съборен ден за това село. Отговорих му, че нямам роднини, нито пък имам познати, а отивам да проверя дали е вярно, че в това село Кортеза е открила аязмо. Събеседникът ми разказа следното:

„Има едно момиче набожно от град Сливен. То ходи по села и градове и учи хората на добро. Учи ги да обичат Бога, да се почитат едни други, да се обичат, из устата им да излизат само хубави думи, да живеят примерен християнски живот. Тя вижда душите на умрелите, тя е цял пророк. Дойде един ден в

нашето село, събрахме се сред село на площада мъже и жени. Присъстваха и всички общински съветници заедно с кмета. Момичето започна да говори тъй увлекателно, че ние със затаен дъх я слушахме. Заговори за Христа, за апостолите, за силата на молитвата. Тя виждаше сърцата и душите на слушателите си. Така обрисува вътрешния живот на хората, че те от умиление се разплакаха.

Като завърши беседата си, каза, че ще открие в селото ни аязмо. Поръча хората да вземат кирки, търнокопи, лопати, за да копаят. Селото е с изложение на изток. Разположено в една широка, суха долина, с посока изток-запад и наклон към изток. Поведе ни тя по долината от селото нагоре в западна посока. На около половин километър от селото тя се спря и показа къде да копаят. Започна бърза копан, защото като се заморяваха едни, даваха инструментите на други. Като изкопаха около два метра, откри се дупка в скалата, откри се пещера, а вътре – обширно езеро, което се изтичаше с подземна река. Тази вода е лековита. Хората си пълнят съдове, за да се мият. Кой каквато болка има. От Разград дойдоха цели роти с фенери и влязоха в пещерата и се разхождаха около езерото."

Така от моя събеседник аз научих за каквото отивах. Събеседникът ми каза, че ще му бъда тая нощ гост. Вечеряхме. Имаше и гости от съседни села, дошли на събор за празника им. Сутринта аз станах и след закуската исках да посетя аязмото. Исках да вляза в пещерата. Като стигнах до пещерата, тя се охраняваше от двама стражари, изпратени от околийското управление в Разград. Понеже бе съборният ден на с. Арнауткьой, щяха да дойдат много хора от града и селата, за да си вземат вода от езерото и можеше да стане нещастие. Бяха влизали войници да разглеждат пещерата и навлезли в разни вътрешни галерии. Фенерът им изгаснал и три денонощия се лутали из пещерата, докато други ги извели из пещерата навън. Така че стражарите не ми позволиха да вляза в пещерата. Вечерта се завърнах в Попово.

23. УЧИТЕЛЯТ ПЕТЪР ДЪНОВ ЗА КОРТЕЗА

„Вие говорите за чистота или говорят ви за чистота. Сегашните хора не могат да говорят за справедливост, за чистота, за честност. Един човек, който десет пъти лъже, за каква честност ще говори? Аз не говоря сега за вас. Вие ще кажете: „Той говори за другите, но и за нас се отнася това." Не. Аз ви казвам нещата както са си. Някои казват: така дяволът правил. Този въпрос – дявола, аз го наричам един търговец, голям търговец, усулджия* е той. Като го туриш на работа, той е философ, планове ще каже: така или иначе трябва да се направи това, за да може да се изклинчи. Накарай дявола да ти направи една услуга и той ще те увърти и ако речеш да се съветваш с него за доброто на някого, дяволът ще каже: „Остави тази работа, занимавай се със себе си, остави другите." Българите казват: „Накарай дявола на работа, за да те научи на ум." Казвам: Много време трябва още, за да изучите тактиката на дявола, да видите какъв е герой – майстор е той! Някой път го гледам, той се поусмихне като първокласен актьор. Представя се като един светия, със смирението му. Няма форма, която той да не може да вземе. После, една усмивка има! От една страна се усмихне като светия, а от друга страна си казва: „Да те хвана само аз!" Той като се усмихне на тебе, мед ти падне на сърцето. Той много се докача. Не съм срещал същество, по-докачливо от него. Като дойде, най-първо започва да ти се изповядва, че е голям грешник. А пък като го попиташ: „Защо грешиш?", той

* усулджия: от *усул* (ар.-тур.) – *диал.* леснина, метод, способ, начин.

казва: „Не е твоя работа." Изповядва ти се като пред изповедник, за да му вземеш греховете. А пък като го попиташ: „Защо правиш така?", той казва: „Това не е твоя работа." Той казва: „Ти можеш ли да ми вземеш греховете? Аз ще ги правя, а ти ще ги носиш." Казвам му: „Помоли се на Бога." Той казва: „Ти се помоли, аз съм грешен. Бог не ми слуша молитвата, но ти се помоли за мен и така ми направи малко добро."

Та, трябва да се пазите. Имаше един светия, Илия, български светия Илия, не знам от кое място е. Отива при *Кортеза* със смирение. Той бил на около 20–25 години. Със смирение отива при нея, гледа иконите, моли се, каквото му тя казва, слуша. И Кортеза не може да го познае. Тя, която е ясновидка, така се увлякла от думите му, та помислила, че той е послушник и че е дошел да се учи от нея. След 6 месеца той се изтъпанчи и казва: „Аз каквото зная, Кортеза не го е сънувала." И се фотографирва той, турга отдясно Христа, отгоре – Отца, а от другата страна – Свети Дух. А той е в средата. Дяволът се курдисал в средата, а Христос – отстрани.

Та казвам: В духовния свят има известна мъчнотия, известни изпитания ще дойдат. Те са необходими. Всички изпитания, от какъвто и да е характер, ще дойдат, това трябва да го знаете. Докато минете земния живот, няма да остане изпитание и добро, и зло, което да не изпитате. Може би в един живот няма да изпитате много работи, но в много животи ще минете през всички изпитания, докато дойдете до съвършенство. Всички изпитания няма да минете в един живот, но за да стигнете в съвършенство, няма да остане изпитание, което да не сте опитали. И много сладки, и много горчиви работи трябва да опитате. Но това не трябва да ви спъва."

(из беседата „Двете фази в пътя на ученика", в томчето „Трите родословия", Утринни слова, година V (1935–1936), ИК „Жануа'98", София 2000, с. 484–485.)*

*

„Пазете се от изкушенията на дявола, за да не си счупите главата. Един селянин отишъл при ясновидката Кортеза, да чуе нещо от нея. Той се представил за благочестив и смирен човек. Казал й, че иска да чуе нещо за Бога, за другия свят, да повдигне душата си. Кортеза, макар и ясновидка, изпаднала в заблуждение и помислила, че пред нея стои свят човек. След няколко посещения той тръгнал от село в село да проповядва. Вместо икона, той носел своята фотография: отдясно поставил образа на Христа, отляво – Свети Дух, а над главата си – Бог Отец. Дето отивал, все за себе си говорел, за своите ясновидски дарби и способности. Той не подозирал, че се поддал на изкушенията на дявола. Трябвало след това да бъде подложен на гореми гонения и хули, за да разбере, че е на крив път. Не се постига лесно съвършенство. През големи мъчнотии и изпитания трябва да мине човек, за да стане съвършен. Много горчиви хапове ще глътне, докато реализира идеала на своята душа. Който носи в себе си морала на любовта, никога не се обезсърдчава. През каквито изпитания и да минава, той остава верен на любовта."

(из беседата „Двете фази", в томчето „Устойчиви величини", Утринни слова, година V (1935–1936), том II, „Литопечат", София 1943, с. 186–187.)

---

* Този цитат е от изданието по нередактирани оригинали на дешифрираните стенограми. Вторият цитат, представен по-долу, е от първото издание на същите беседи. В него текстът е основно редактиран от Паша Теодорова. Томчето е отпечатано в печатницата на Славчо Печеников „Литопечат", ул. „Гурко" 22, София. Публикуваме и двата текста, за справка. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

като на Учителя, а картина с нарисувани наоколо ангелчета. Беше една светла картина, много голяма – образът на бъдещия човек, а отстрана имаше и Пентограма, цветна.

Горницата представляваше свято място, където душите обещаваха пред Бога, че през цялата година ще служат на Бога, ще си служат със Словото Божие и ще четат това, което им се даде като бъдеща работа през годината. Значи, това бе място, където душите обещаваха да служат на Бога. Това бе като храм. То беше най-горе на вилата, Горница се казваше, някаква стая.

За Горницата си спомням една случка. Брат Петко Гумнеров (той беше хазяинът на Учителя) закачил някоя сестра и тя се оплакала на другите. Заради това всичките наши братя от управителния съвет на Братството решават да го изключат от Братството. И никой не иска да влезе с него в Горницата, защото е вече оплют така. А Учителят, като вижда, че той е останал сам, казва: „Аз ще вляза с тебе!" Петко Гумнеров се изкачва с Учителя и си записва какво му се е паднало и т.н. И всички останаха като залени с вряла вода – от управителния съвет на братството, де, големите Синедриони. И видяха как Учителят подава ръка, а не да го изпъди. Учителят живееше толкова време в неговия дом, а тогава са се държали и беседите там, до 1922 година. И сега, заради една негова грешка да го афореса, и да го изпъди от Братството...

ВК: Значи в Горницата се събират да четат по някой стих и работят върху него цяла година. А на Вас какъв стих се падна? ***ПГ:*** Записвал съм си, но не го помня.

ВК: По-нататък? ***ПГ:*** И така, аз останах 10 дни. След като много братя и сестри се разотидоха. Най-тържественото беше, когато изпращахме братята от различните градове на провинцията да си отиват. Симеон Симеонов пееше с висок глас с цигулката: „Братство, единство ние искаме..." Наоколо лозята кънтяха. И ги изпращахме към града и отиваха на гарата да си вземат влака и да се разотидат.

Аз останах един от най-последните и знам, като дойде един селянин, който поднесе една кокоша плешка на Учителя. Човекът не знаеше, че Учителят не яде месо. Загърнал я в една кърпа, дойде, разви я и я подава на Учителя. Като гледаха наоколо братята и сестрите, се погнусиха. Как така ще даде на Учителя такова нещо?! Пък Учителят я взема и каза: „Рекох, турете я у кухнята там" – и благодари на селянина, че му поднесъл плешката. Пък Той няма да я яде, Учителят, но от душата, която я носи, я взе. И каза: „Турете я, рекох, в кухнята."

ВК: А следващата година, 1924, на събора ходихте ли? ***ПГ:*** Пак отидох.

21. В ЧИТАЛИЩЕТО „АРХАНГЕЛ МИХАИЛ"

Една събота отидох в Шумен, преспах у братовчед си Колю Събев Ганев, работещ в техническата служба в града. В неделя сутринта посетих бай Цаню Боздуганов. При него заварих брат Петко Христов, военен, поручик, и мъжа на сестра Гергина, Стефан. Те сега живеят във Варна. Те съобщиха, че търновският владика ще изнесе беседа, публична, в читалището „Архангел Михаил", против дъновизма.

В десет часа ние, братята, отидохме да слушаме сказката на владиката. Салонът бе препълнен с граждани. Най-отзад, след насядалите, стояха правостоящи. Братът Петко Христов ми даде стотина броя от беседата на Учителя, озаглавена „Новият живот". Тази беседа бе говорена публично от Учителя на 19 август 1922 г. в читалището на Велико Търново пред братя и сестри и граждани при откриването на събора на обществото Бяло Братство.

* * *

„Казах ви в една от беседите си, че всяка форма е израз на една Божествена мисъл. В този смисъл, окото е жива Божествена форма, в която е написано как са устроени целият космос, цялата Слънчева система, как е устроен най-после и животът. Окото на човека е създадено най-после. То има най-висок произход. Следователно онзи, който може да чете по окото, той е учен човек. И всички по-видни ясновидци, всички адепти и Учители на човечеството четат и се учат по окото. *Една от видните български ясновидки** казваше: „Аз чета за живота на хората по очите им. Най-напред се помоля на Бога, след това, като погледна в очите им, всичко познавам. Не мога ли да проникна в окото, нищо не мога да кажа, нищо не мога да прочета." Така е, в окото на човека е написано всичко. Христос казва: „Ако окото ти е чисто, всичкото ти тяло чисто ще бъде; и ако окото ти е нечисто, всичкото ти тяло нечисто ще бъде." Каквото е окото, такова е и тялото. Ако в окото има признаци на нечистота, тялото ти не може да бъде чисто. Окото седи на първо място. Ние виждаме това око на лицето, но то е израз, отражение на вътрешното око. За вътрешното око се говори в Писанието. Двете очи на лицето на човека са две сестри, свързани в мозъка чрез един общ център. Щом преминем окото и дойдем до човешкия мозък, пред нас се отваря една широка област за изучаване. Всичко онова, което е написано в клетките на мозъка, представлява недостъпна област за съвременната наука. Ще минат, може би, векове още, докато хората се заемат с щателното проучване на човешкия мозък."

(из беседата „Братя в единомислие", в томчето „Пътят на ученика", Съборни беседи 1927 г., с. 143–145)

24. МАТУРАТА

На 9 юни 1923 г. бе убит Стамболийски по най-зверски начин и правителството се зае от блокари начело с Цанков. Тогава аз бях в осми клас. Предстоеше ми матура. Със смяната на правителството уволниха няколко учители от Поповската гимназия, които бяха комунисти. Назначиха комисия учители от гр. Шумен да произведе матурата. Тежко бе положението на абитуриентите, да бъдат изпитвани от учители, които те не познават, нито пък учителите ги познават. Възвърнаха временно уволнените учители – да присъстват в комисиите при произвеждане на матурата.

От 130 абитуриенти направо взеха матурата само 36 абитуриенти. Аз си взех матурата. Понеже редовно си учех уроците, взех матурата си по всички предмети, но математиката ме измъчваше. През всичките класове на гимназията аз зубрех математиката, без да я разбирам. По общия конспект имахме 120 въпроса. По всички предмети си отговорих добре. Най-последният изпит бе по математика. Четях денонощно, дано да мога да взема изпита си. Вечерта срещу деня на изпита, към 11 часа вечерта, преди лягане, се обърнах с дълбока молитва към Бога, да ми помогне Господ, да мога и този изпит да взема. Както се молех, в мозъка ми, като на църковното кубе на църквата Александър Невски, се очерта едро числото 82. Разтворих конспекта и заучих трите въпроса, които се съдържаха в 82-ри въпрос. Сутринта, като се пробудих, в паметта ми ясно се очертаваше 82-ри въпрос. Пак повторих и наизустих въпросите. Аритметична и геометрична прогресия и някакви си задачи.

---

* Става дума за Кортеза. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

Денят бе хубав, небето ясно и грееше топло слънце. Вънка – изобилна светлина, а в душата ми – мрак, тъмнина. Вървях към училището, като че отивам на ешафод. Тъмнина е наоколо ми. Влязох при комисията, теглих си билетчето и го подадох на учителя, който водеше протокола. Като го записаха, той ми го подаде и ми каза да седна на чина, където имаше ученици, чакащи реда си да бъдат изпитани. На черната дъска, разделена на две, решаваха задачите си двама ученици. Аз седнах на чина и с двете си ръце подпрях главата, без да прочета номера на билетчето си. Мъка и мравки в мен и в стаята. Така съм прекарал няколко минути, докато комисията се занимаваше с двамата изпитвани ученици на черната дъска. Нещо ми каза: „Погледни си билетчето!" Погледнах и що да видя?! 82-ри въпрос! Веднага стаята ми се стори, че бе огряна от силна светлина. Радост изпълни душата ми. Единият изпитан ученик на черната дъска се освободи от комисията и си излезе. Аз съобщих на комисията, че съм готов. Казаха ми да изляза, щом съм готов. Предредих 5–6 ученици, които бяха влезли преди мене. Набързо написах двата въпроса и започнах третия. Но комисията разбра, че и него зная добре, и ми казаха: „Много добре, отивай си!" С неизброени криле литнах към квартирата си, пълен с радост, че завърших гимназията благополучно. Благодарих на Бога и на светлите същества за помощта, която ми даде Небето.

Отидох си във Водица, родното ми село. Получих писмо от София, от Щиляна Русева, че братството ще отиде с Учителя на екскурзия в Рила, на връх Мусала. ***ВК:*** Коя е тази Щиляна Русева? ***ПГ:*** Една сестра, която работеше в Министерството на земеделието и която вече не е жива. С каруцата си прибрах багажа от Попово. Отидох да ора на другия ден. Когато си дойдох вечерта, братята ми съобщиха, че столарят Колю дошъл у дома и поръчал на домашните ми да ми кажат да подам заявление до училищното настоятелство, че решили да ме назначат учител в прогимназията в моето село. Написах заявлението и го дадох на братята си Иван и Боби да го предадат на председателя на училищното настоятелство, а аз заминах за София.

От София с няколко големи автобуса братството потегли за Боровец. Годината бе 1923. Не помня колко бяхме, но може би имахме около 200 души, братя и сестри. Аз, младият гимназист, пълен с енергия, взех няколко раници на възрастни сестри и им ги изнесох до мястото, където е построена сега хижа „Мусала". През нощта започна да вали дъжд. Накладохме големи огньове, за да се сгреят и изсушат братята и сестрите. На другия ден рано потеглихме към връх Мусала. Учителят предупреди да вървят полека и да внимават при опасните места и урви. Славна екскурзия. Радост голяма е да си на най-високия връх на Балканския полуостров. Пирин блести. Родопите се разстлали като развълнуван океан, на север Витоша се виждаше като копа сено, а зад нея се простираше веригата на Стара планина. Тук звездите се виждат големи, а Слънцето силно пече и лъчите му като игли се набиват в кожата ми, силно обгарящи. Радостта не подлежи на описание. Тя се изживява само.

25. МАГНЕТИЧНАТА ОБВИВКА

Завръщайки се в София от екскурзията до връх Мусала през 1923 год., аз не си отидох във Водица. Сестра Николина Балтова ме заведе у тях на квартира. Спах в една стая със съпруга на сестра Николина, брат Александър Балтов.

От идеализъм сестра Николина бе раздала досущ цялата си покъщнина. Столове, маси, юргани, дюшеци, всичко бе раздала на съседите. Тя спеше в стаята си на пода върху един чаршаф и се завиваше с друг чаршаф. Тя буквално

така разбираше словото на Учителя, че като имаш две ризи, да дадеш едната на ближния си. Двете й дъщери, Анчето и Верка, си спяха в отделна стая, като си бяха запазили креватите и завивките, да не бъдат раздадени от майка им. Брат Александър каза на Николина, че тя има право да раздава вещите и покъщнината от собствената си стая, но неговите вещи и покъщнина няма право да раздава. Брат Александър Балтов бе висш чиновник в Министерството на железниците. При него се отчитаха всичките чиновници от гарите на цяла България. Голямата му заплата отиваше по даване обеди и вечери на братя и сестри. Балтов бе великодушен, мъдър брат. Той се обръщаше към Николина със следните думи: „Николино, бъди разумна в проявите си! Аз съм висш чиновник. Познат на всички ж.п. чиновници от цяла България. Ти ме излагаш с неразумното си разхищение." А Николина му отговаряше така: „Оня, с опашката, те учи така. Аз не искам да го слушам, да вървя по съветите му." Отиваше да проповядва по селата и спеше на голата земя, като казваше, че се завивала с магнетични дрехи за завивки.

Това безумие продължи дотогава, докато тя се простуди и заболя. Краката й отекоха и се подуха. Не можеше да върви. От дългото боледуване Балтова поумня и си накупи юргани, дюшеци, кревати, столове и нова покъщнина. Но докато преди заболяването тя бе с елегантна, тънка снага, с чисто, хубаво лице, с чисти, хубави очи, че като погледнеше човека, хората не можеха да издържат на погледа й, след боледуването тя започна да дебелее, да тлъстее, стана шарапата*, тромава, мъчно подвижна. Не сядаше да се храни без готвено, не обръщаше внимание на вънкашността си, чорапите й всякога бяха смъкнати.

Тя бе подействувала и на сестра Калудова и тя раздаде чеиза на дъщеря си Живка, която завърши медицинския факултет и стана лекарка. Калудова бе съпруга на Матей Калудов, който бе диригент на военен оркестър. Когато Калудов се пенсионира, Учителят го повика и той дойде в София, където образува оркестър. А Балтова бе, която я имаме на много снимки. Тя беше тънка и елегантна и колко пъти ме е водила чак на Черни връх. Аз не мога да вървя по нея, толкова бързо вървеше, но след като боледува, стана вече шарапата. Трябваше д-р Живка Калудова да си набави нов чеиз и нова покъщнина. И Калудова поумня и акъл даваше на другите сестри.

26. ИДЕАЛИ И КОМУНИ

През лятото на 1923 година аз се чудех кой път да хвана. Дали да следвам за лекар, това ме влечеше (като ще прислужвам във вегетарианския ресторант обед и вечер, за да мога сам да се издържам и да уча), или да стана учител в родното си село. Получих телеграма от началника на пощата във Водица, с която ми честитеше учителствуването в прогимназията на селото. Тогава идеализмът ми стигна дотам, че аз пожелах да отида в някоя комуна да работя.

Отидох в гр. Русе, в братската комуна, в местността Свирчовица. Младото семейство, мъж и жена, които работеха там, ми разказаха следното: „Ние се оженихме и от идеализъм дойдохме тук да работим и братски да живеем." Жената имала много чеиз, мъжът си имал хубави работни костюми и работели вече няколко години. Изпокъсали се дрехите им, а от комуната не им купили нито една дреха. Братята Маркови си гледали магазина в града, от който си печелели и се препитавали. А за комуната само съвет давали. Брат Ватев, който бил ръководител и получавал хубава заплата като военен ковчежник, и той себе си гледал. Брат Георги Димитров с другарката си чехкиня, и той си имал

---

* шарапата – безформена. (бел. Б.Г.)

добри доходи. Брат Тодор и синът му Боян също си имали доходи, а когато се прибере нещо от комуната, дохождали тия братя готованци комунари и си разпределяли плодовете, гроздето и пр. А младото семейство работело денонощно и изнемогвало. Тези млади хора ми казаха, че ще напуснат Свирчовица и ще отидат да си търсят прехраната другаде. Комуна без трудови хора не се образува.

ВК: Това ли е комуната в Русе, за която се е говорило? Кои бяха членове и имаше ли млади хора и т.н., момичета, момчета? ***ПГ:*** Всички бяха стари хора. Дори ходих у една стара учителка, пенсионерка, която живееше в железничарското училище. Като влязох, тя ме посрещна и гледам – отворена книга на масата. Тогава тя отиде в другата стая нещо да вземе, а аз прочетох: „Когато отидете при някоя нива, която е избуяла, погледнете хубаво житото и се порадвайте на неговото развълнувано положение при подухването на вятъра. От кладенец, който е на север, вода не пийте." Тъкмо прочетох такива някои съвети и тя, като влезе, каза: „Не, няма да пипаш, тази беседа е само за братя и сестри, а не за вънкашни хора." И сграбчи томчето и го скри.

Така, млади хора нямаше в тази комуна. Работеха само това младо семейство, а всичките други бяха старци. Даже и Явашев, който си бе дал там имота и нивите, като бяхме през 1922 г. на събора в Търново, след като Учителят говори, че човек трябва да се отдава на молитва, на съзерцание къмто Бога, и зададе въпрос: „Брат Явашев, в дадения момент Вие за какво мислите?" А той се засмя и отговори: „Мисля си за Свирчовица, за имота си!" И се изсмяха всички съборяни. Че концентрация е нужна, но където ти е умът, там ти е и сърцето, а където ти е богатството, там ти е и умът.

27. ГОТОВ ЗА САМОЖЕРТВА

В 1923 г. завърших средното си образование. Като си отидох в родното си село Водица, околия Поповска, веднага училищното настоятелство ме назначи за учител в прогимназията. Предавах вероучение и география във всички прогимназиални класове.

На 9 юни 1923 г. беше свалено законното правителство на Александър Стамболийски чрез преврат, извършен от Александър Цанков. В България политическата власт бе в ръцете на фашистите. Издаде се заповед, според която всяко събрание в селата ще да става след предварително уведомление на околийското управление. И да се съобщава дневният ред на събранието. В село Водица комунистите бяха направили събрание, без да уведомят властта. Направили и земеделската партия събрание, без да уведомят новата власт. Дойде съобщение от околийското управление Иван Илиев, председател на комунистическата група, и Геню Белчев, председател на земеделската партия, да се явят и двамата в околийското управление в гр. Попово. Те научили и знаеха, че ще бъдат бити жестоко. И не се явиха, а минаха в нелегалност, като хванаха гората. Нелегалният им живот става тежък и опасен. Полицията често се мъчи да ги хване и то когато двамата си отиват нощно време по домовете си.

Къщата на Иван Илиев е в центъра на селото, двуетажна е, с дувар, залоства се добре и не може да се влезе в нея. Затова той спи нощно време при жена си, защото знае, че не може да се влезне при него. Защитен се смята от властта. Една нощ, в един часа през нощта десетима стражари със своя старши през съседите влизат в двора на Иван Илиев и застават със затъкнати пушки на долния край на страничното стълбище. Стоят със заредени пушки. Махленските кучета се разлайват. Иван Илиев предчувствува нещо и с пистолет в ръка излиза да види защо тъй силно лаят съседските кучета. Като се подава на стълбището,

десетина пушки изгърмяват и той се строполява мъртъв на долния край на стълбището.

Тръгват да търсят другия нелегален, Геню Белчев. Той не спи в къщата си, а на двора в сеновала. Като чул, че силно лаят кучетата, той слязъл от сеновала и влезнал в градината с пушка в ръка. Пристигнали полицаите и заобиколили къщата. Повикали жената на Геню и я питали къде е мъжът й. Тя отговорила, че е в гората. Претърсили цялата къща и всички стаи. Старшият полицай започнал да блъска Генювица. Геню видял това, вдигнал пушката и се прицелил в старшията. Веднага му минало през ума, че ако убие старшията, то ще убият жена му и децата му и ще изгорят къщата му. Снел пушката от прицел и заминал за гората. Лятно време лесно се крие, но когато дойде зима, къде ще се дене? Геню Белчев има двама братя в Русия, които се занимават с градинарство и са забогатели. Замисля се да иде в Русия при братята си. Племенникът му Стойчо Колев е писар в общината на село Водица и решава да му направи фалшив паспорт и да го изпрати в Русия. Печатът на общината е в неговите ръце. Той му прави фалшива легитимация с чуждо име.

Понеже аз съм бил войник в гр. Елхово, то му очертах пътя. Да се качи на влак на гара Стражица, понеже никой не го познава. В град Ямбол ще отиде в училищния двор и там ще преспи при мой приятел, като му обясни, че иска да бяга в Турция. Но моят приятел в Ямбол се уплашил и не го приел да преспи у дома му. Сутринта с рейс си заминал за гр. Елхово. Аз бях го снабдил с фенерче и батерии, но трябваше да си служи много внимателно. Той успял да мине границата, че нито българските, нито турските граничари не могли да го забележат. Влязъл в селото и отишъл в турската община. Пристигнал един турски офицер и го попитал защо бяга от България. Казал му, че имало споразумение с българските власти да връщат всички дезертьори. Геню със сълзи плакал пред турския офицер да не го връщат. Но бива върнат на българския граничен офицер.

У дома, в село Водица, аз бях заспал дълбок сън. Зачука се на пътната врата. Облякох се и излязох. На вратата – писарят Стойчо Колев. Каза ми, че вуйчо му Геня днес в Попово са го видели селяните как го карат за Шумен. „Какво да правя, когато аз му подготвих фалшива документация?" Казах му: „Стойчо, ти си женен, имаш деца, а аз съм сам, нямам деца, няма кой да плаче за мен. Отсега нататък ще казваш, че Пеню Ганев е приготвил фалшивата легитимация." През всяко голямо междучасие отивахме в общината и си говорехме разни шеги. А общинският печат всякога стоеше на масата. Всеки можеше да го вземе и да си подпечата каквото си иска. Стойчо си замина и ми благодари. А мен вече не ме хвана дрямка. Все си мислех, че ще бъда осъден на смърт. Сутринта отивам в прогимназията и предавам урока си на учениците, а очите ми гледат все в общината. Чакам да дойдат стражарите да ме заберат и подкарат за гр. Попово. Страшна е мъката и терзанието.

В затвора в гр. Шумен подложили Геню на строга проверка и изпитания и накрая го освободили.

След поемането на цялата отговорност върху себе си аз вече в съзнанието си разглеждах и цялата процедура по обесването ми. Но от друга страна бях доволен, че спасих семейния писар от обесване. Да се жертвува човек за ближните си, това е смисълът на живота.

Какво стана по-нататък? 1. През 1924 г. писах анкета от шуменския училищен инспектор и със заповед № 36 от 14.II.1924 г. бях наказан с мъмрене по чл. 86, буква „в" по Закона на народната просвета, като учител в село Водица, Поповско. 2. През 1925 г. бях уволнен от родното си село като учител, защото не гласувах с белязана бюлетина, за да докажа, че не съм против Сговора, който управляваше страната.

28. ПОЛИВАНЕ НА КАМЪНИ

През лятото на 1925 г. (не съм сигурен точно за годината) посетих Мусала с Учителя. Бяхме около 300 души братя и сестри. Времето бе хубаво, небето ясно, слънчево, топло, нямаше вятър. С Учителя се установихме при първото Мусаленско езеро. Тогава нямаше никаква постройка, където сега е построена хижа Мусала. В три часа през нощта потеглихме към върха. Всички бяхме навреме на върха и посрещнахме първите лъчи на изгряващото Слънце. Направихме молитвата и след като се понапекохме на топлото слънце, се отправихме надолу при първото езеро, където се бяхме установили на бивак. Закусихме и си отпочинахме.

В около 10 ч преди обед Учителят държа беседа. Накрая на беседата Учителят каза следното: „Сега всеки ще полее по един камък десет пъти. Всеки да си избере какъвто камък хареса. Който си направи задачата с любов, ще му се нареди, ще успее. Ще разреши някаква задача, ще преодолее известна пречка, ще се премахне една пречка от пътя му."

Братята и сестрите се заловиха с изпълнението на задачата. Взеха си канчета, манерки, котлета, гребяха от езерото и поливаха по десет пъти избрания камък. Имаше братя и сестри, които стъпиха до езерото, гребяха вода и поливаха избрания си камък непосредствено до езерото. Други – на десет-двайсет крачки отдалечени от езерото.

Лично аз имах една вътрешна, душевна мъчнотия и исках да я разреша. Реших да полея един камък с форма на трапец на връх Мусала. Десет пъти да сляза от върха и да изнеса вода от първото езеро под върха, което Учителят нарече „Окото". Пътеката от „Окото" до върха горе се върти като серпантина, лъкатуши с много извивки, за да излезе на върха. Аз се чувствувах енергичен, силен и не се изкачвах по серпантината, а направо по урвата, която водеше от върха към езерото.

Като слязох 5–6 пъти, усетих умора, глад, силите ми ме напуснаха. Искаше ми се да хапна нещо, но не носех нищо за ядене. Някога съм оставил в джоба на панталона си два бонбона.

Трябва да забележа, че също като мен, друг един брат, Михаил Краев от град Оряхово, и той решил да полее десет пъти камък на връх Мусала. Той вървеше по лъкатушната пътека нагоре и надолу. И той не си бе взел нищо за ядене. И той се почувствувал без сили.

Аз изядох единия бонбон, а втория дадох на Михаил Краев. Макар и само по един бонбон да изядохме, но известни сили придобихме, за да можем да се изкачваме и слизаме до езерото. Понеже аз слизах и се изкачвах по урвата, когато бях се изкачил 6–7 пъти, братът Михаил Краев се бе изкачил само 3–4 пъти.

Вече нямах сили да се спускам и изкачвам по стръмната урва и започнах да се изкачвам по лъкатушната пътека към върха. Сядам, почивам и едва-едва мърдам краката си нагоре и надолу. Чувствувах се съвсем изтощен. Най-после изкачих десетия път, слязох близо до езерото и се проснах на земята по гръб. Чудех се как ще мога да си отида надолу до бивака, при братята и при сестрите. Нямах сили да се движа.

Както бях се унесъл със затворени очи към небето, чух глас на една сестра, която ми извика: „Брат Пеньо, Учителят ме изпрати да ти донеса термос с вряла вода, хляб и сирене, да си подкрепиш силите." Аз се разплаках. Сълзи бликнаха из очите ми, почувствувах в момента силата на братството, на братята и сестрите и най-вече на Учителя, Който е наблюдавал как аз си изпълнявам задачата и

ми изпрати храна, за да се подкрепя. Станах, благодарих на сестра Теофана Савова и на Учителя, че ме подкрепиха, за да си изпълня задачата. В момента почувствах силата и мощта на цялото братство.

Станах, ядох и като дойде брат Михаил Краев, и той подкрепи силите си и успя да си изпълни задачата.

На другата сутрин в беседата Си Учителят ме спомена пред братята и сестрите за геройството ми. „Пеню вчера направи едно геройство. Тръгна без храна, да полива камъни на връх Мусала." Повтаря го това, хей-така.

29. ЕКСКУРЗИЯ И СРЕЩИ НА ВЪРХОВЕТЕ СВЕТИ НИКОЛА И ЮМРУКЧАЛ

Съборът през 1925 г. беше определен пак за Велико Търново, обаче властите не ни дадоха да се проведе. Казаха, че е забранено дъновистите да правят събор и надошлите братя веднага решиха и тръгнахме. Борис Николов ни поведе 25 души, от които аз помня Ради Аврамов, Стоянка Илиева, Борис, Цанка, Колю Нанков и много други. Другите не ги помня, защото не ги познавах. Тръгнахме да отидем за Юмрукчал. Преди това щяхме да направим среща с братя и сестри, които щяха да дойдат от Казанлък и от Крън (имахме братство там). Беше уговорено да се срещнем на 20 август на връх Свети Никола. И отидохме и спахме в Соколовския манастир.

Сутринта рано, още през нощта, потеглихме за върха. Борис познава добре Балкана и за изгрев слънце бяхме на връх Свети Никола. Ето, от юг се задават нашите хора, пеят „Братство, единство" и се срещнахме там тържествено, на връх Свети Никола. Посрещнахме изгрева на Слънцето, четохме молитва, изобщо, нарядът се изпълни. Молитвата – това ни е нарядът.

И оттам Борис ни поведе към Юмрукчал. Минахме през Габровския балкан. Имаше една голяма поляна, която се казваше Узана. На нея имаше хижа построена. Там лятно време дене пладнуваха добитъците на околните села и на Габрово и дето е наторена така оная хубава поляна, намерихме една гъба, голяма като тава – такава една печурка. И вечерта накладохме буен огън и я опекохме, тая печурка, и на 25 души я разделихме. Спахме там, в Узана, и на другия ден отидохме на друга хижа – „Мара-Гидик". Там обядвахме и започна да се мръква. И рекохме, сега ще спим в подножието на Юмрукчал и сутринта ще посрещнем Слънцето на връх Юмрукчал, като се срещнем с карловци. От Карлово щяха да дойдат братя и сестри.

Вечерта духаше силен студен вятър откъм запад и когато дойдохме в подножието на върха, Борис каза: „Сега тук вече не можем да излезем. Ако излезем, ще измръзнем до сутринта. Налягайте сега тука, върху смриката, върху голата земя, но ще се натискате един в друг, колкото можете, за да се топлите, защото ще замръзнем през нощта." Само най-крайните не можеха да се натискат, щото бяха най-накрая. Така до сутринта прекарахме, налягали на голата земя, натиснати един в друг, да се топлим.

Сутринта, като излязохме на Юмрукчал, ето идат карловци и от Калофер други и пак направихме една тържествена среща. Пяхме, молихме се, обядвахме общо и най-после се разделихме. Казанлъчани се върнаха към Казанлък, карловци също слязоха надолу заедно, а ние тръгнахме на север, към село Кръвеник. Колю Нанков бе родом оттам.

Ние не познавахме Балкана, Борис го знаеше, той ни водеше и понеже вече трети ден бяхме по планината, поогладняхме. Вечерта вече стигаме в Кръве-

чик, минаваме покрай една градина и гледаме – една круша, нависнала с едри жълти круши и по земята нападали много. Наоколо ливадата оградена с тараби и един стар човек – вътре в градината. Ние, като видяхме, възкликнахме от хубавите круши, пък той каза: „Влезте, деца, влезте, яжте, съберете си круши и яжте!" А той бил дядото на Колю Нанков. И останахме да спим у тях. Веднага овчарите отидоха у един съсед и донесоха котел, пълен с мляко. Платихме им, свариха млякото и всички се нахранихме здравата вечерта с овче мляко. На сутринта станахме пак, закусихме и си тръгнахме. Ние се върнахме пак към Търново, а други тръгнаха към Севлиево. Аз не ги познавах тогава.

Това беше съборът през 1925 година. Не ни разрешиха да го проведем в Търново.

30. МОЗАЙКАДЖИЯ ПРИ БЕРТОЛИ

Върнах се в София и се залових да чукам мозайка в работилницата на брат Бертоли, която бе в Подуяне. Плащаше се на кофа чиста, отсеяна мозайка. Понеже бях силен, имах сили, още първия ден успях да начукам голям куп мозайка. Когато я отсях вечерта обаче, излезе чиста, отсеяна мозайка само една кофа и половина. Значи, първия ден не можах да си изкарам дори и за хляба. Имаше и други работници, които работеха там. Те се подсмиваха на голямата камара пепел, която изхвърлях на бунището. Ръцете ми за няколко дни се покриха с мехури и се откриха рани, които страшно ме боляха. Един ден си поплаках, че много голям куп начуквах мозайка, а като я отсея, една или две кофи оставаха чиста мозайка.

Към четвъртия или петия ден мина брат Борис Николов покрай мен. Като ме видя с какъв голям замах се изсилям и превръщам едрите камъни в пепел, изсмя се и ми каза: „Не така, брат! Ти правиш камъните на пепел, а се иска да ги правиш като ориз, като царевични зърна." Той взе чука от ръцете ми и ми показа как големият дървен чук се слага леко, хоризонтално, не с голяма сила. На другия ден вечерта аз отсях 15 кофи отсеяна мозайка. Бях силен тогава. Тогава видях колко хората са егоисти и себични. Гледат ме няколко дни, като се изсилям и правя големи камари начукана мозайка, а като я отсея, нищо не излиза, но нищо не казват. Свикнах и аз и започнах да изкарвам повече мозайка, отколкото другите работници.

31. УЧИТЕЛ В РОДНОТО СЕЛО

Върнах се в село и станах учител в прогимназията. Прогимназиални учители бяхме шест души. Никола Генев бе директор, Невена Петкова от Попово, Мома Колева, Стоян Пейков, Христо Станев и Петър Иванов. Водишката учителска колегия бе прочута със заслуженото си име „пиянската колегия". Поръчваха в задните стаички на някоя кръчма да им приготвят печено агне и вечер гуляеха до среднощ.

Поканиха една вечер и мене на гуляй. Като се наядоха, започнаха да пият вино. Всеки държеше в ръцете си по една дамаджана от по три литра и си правеха шеги, че уж дамаджаната представлява артилерийско оръдие и откъдето се яви неприятел, който е срещу него, стреля. Неприятелят се явяваше от изток от село Ковачевци, от север от Цар Асен, от запад от Осиково, от юг от Асеново и всеки обръщаше дамаджаната и стреляше в тая посока. Това продължи, докато се напиха кьоркютюк, както му казват във Водица. Станаха да играят

на играта „шарна-варна варму" и после – на „магаре". И наредят се: един се хване о масата, други се хване за кръста му, трети – за неговия кръст и образуват едно дълго магаре, като държат една върва. Има един, който пази магарето, а другите се качват върху гърбовете им. Ако успее да ритне някого от тях, онези ставаха магарета, които са прави, пък другите пък ги качваха.

Аз ядох пържени яйца и пих вода. В разните им игри не взех участие. Срам ме беше да играя с учителите си, които са ме учили някога, на пиянски игри. Станах и си отидох. Казали на Стоян Пейков, мой съсед, да не отивам друг път на гуляите им, защото ги било срам от мене, щом не ям и не пия с тях заедно. Това бе радост за мене.

Сред учениците и съселяните си се ползвах с почит и уважение. Две години прекарах с тях във Водица. На директора Никола Генев не бях удобен, защото той се ползваше с лошо име – ходеше при чужди жени и пиянствуваше. Накарал училищното настоятелство да ме уволнят от прогимназията. Двамата учители Стефан Попов и Иван Стоянов, секретар на общината, ме назначиха управител на мелницата си, като ми плащаха 2000 лв. месечна заплата.

32. УЧИТЕЛ В СЕЛО КРЕПЧА

През 1925 год. се явих на държавен изпит в гр. Шумен за редовен начален учител. Напуснах мелницата в родното си село и станах учител в турското училище в село Крепча, Поповско. Аз преподавах български език, а тримата ми колеги турци преподаваха на турски другите предмети. Общината от много месеци нямаше пари да плаща на турските колеги, които се издържаха от общинския бюджет. Селяните турци бяха изкоренили голяма площ дъбова гора около селото и бяха си направили хубави ниви. Написах протокол и училищното настоятелство го подписа, с който околийският училищен инспектор назначи комисия, състояща се от лесничей, агроном и вещо лице. Дойдоха и отчуждиха 300 декара ниви от коренената гора за училищен фонд. Дадохме я на търг за десет години. Постъпиха 60 000 лв. в училищната каса. Набавих нови чинове, табли, маси, столове, канцеларски шкаф. Учителите си получаваха редовно заплатите.

Понеже имах малко часове в турското училище, през свободното време отивах в близките села, правех снимки на колегите, преподавах песни в отделенията им. Обиколих селата Гърчиново, Горско Абланово, Кацелово, Садина, Захари Стояново, Люблен. А най-често ходех в село Опака. Колегията от Опака са ми дохождали на гости и аз им ходех всеки ден или през ден-два. По мен тичаха госпожиците Кирушка и Стефанка. Едно ми се сърдеха, че не исках да водя полов живот с тях. „Светът се върти на клечка. Ти какво мислиш да правиш с твоето въздържание?" – ме съдеха те. Но аз се удържах да им се поддам.

Общинският съвет в Крепча ми предложи да ми даде дворно място без пари, да ми докарат камъни и какъвто материал искам от Попово. Без пари да ми го докарат, но да стана жител на селото им. Аз отказах.

През 1926 год. се запознах с нашата сестра Елена Хаджи Григорова, родом от гр. Воден, Македония, учителка в село Равна, Годечко. От 1926 до 1929 год. си пишехме писма. Тя ме молеше да напусна Крепча и да отида в село Равна, при нея. През 1929 год. напуснах Крепча и отидох учител в село Губеш, Комщийска община, съседно село на селото Равна, понеже в Равна тая година нямаше вакантно място. През 1930 год. ме назначиха в село Равна при Еленка.

33. ЕЛЕНА ХАДЖИ ГРИГОРОВА

Запознах се с Елена Хаджи Григорова, която е родом от гр. Воден, Македония, а учителствуваше в село Мърчаево, Софийско. През 1926 год. я уволнили оттам и я изпратили учителка в село Равна, Годечко. От Мърчаево я махнали, защото накарала там 7 души да станат въздържатели. Те били крайни пияници и всяка вечер гуляели в кръчмата на чичото на Симо Стоянов. А учителката ставала неделен ден рано сутринта и още от тъмно потегляла за София. Къде ходела, не знаели. Симо си подправил ключ и отключил стаята й. Намерил на масата й, че тя чете някакви беседи от Учителя Дънов. И си казал: „Какво ли прави тази наша госпожица? Хà да я последваме един неделен ден, да видим къде ще отиде тя!"

И като тръгнала тя за София, и те тръгнали за София, ама след нея. Като стигнали София, тя се качила на трамвая, и те се качили на трамвая. Тя слязла от трамвая и тръгнала към ул. „Оборище" 14, където имаше братски салон. Тя сядала винаги пред катедрата на Учителя, за да Го слуша отблизо. А пък тези, без тя да знае, че са влезли след нея, седнали отзад, слушали беседата и си взели бележка. Те помнели, били, хора остроумни, държали си бележка. И като станали на молитва, когато свършила беседата, те излезли от вратата и си отишли в Мърчаево. Там казали на Владо, руснака, който е от армията на Врангел: „Да видиш какъв човек ходи да слуша нашата госпожица! Това е Бог от небето." Владо пък изказал недобро мнение: „Ще слушате – казва – една нищо и никаква учителка! Тя ли ще бъде по-умна от нас?"

Другата неделя пак направили същото. Тръгнали отзад, следят учителката и отиват, вече знаят къде е салонът. Като влязла тя, и те влезли и пак слушали Словото. И Учителят така говорил, повдигнал въпроса как човек да се откаже от пиенето и от пушенето, от такива навици, които не са хигиенични и здравословни за него. И това така им подействувало, на тези наши приятели от Мърчаево, щото убедили Владо да дойде и той, да Го види само. И действително те завлекли и Владо един път на беседа. И Владо, като видял Учителя, казал: „Това е Господ, от небето слязъл!" Учителят такива хубави слова говорил, че подействували и на Владо и той оттам насетне вече не пропущал нито един неделен ден.

И оттогава престават да ходят на кръчмата да пият. И понеже вече се зарекли, пък по това време си хранели и свине, отказали се да заколят свинете и ги раздали на хората. Това се разчуло из цялото село – че учителката ги направила дъновисти. Тогава кръчмарят взел, че написал писмо до софийския владика Стефан, че учителката е дъновистка и въздействува на хората да не пият. Значи няма доход от тях. Седем души, които работели по кариерите и вечерно време оставяли парите си на кръчмаря. При това положение той се чувствува ощетен и се оплаква на владиката. Владиката, от своя страна, пише писмо до областния училищен инспектор Георгиев в София, че учителката Елена Хаджи Григорова е дъновистка и въздействува на хората да не пият и да не ядат месо и те станали дъновисти. Да се уволни учителката, защото не действува добре на селяните от селото.

А на областния училищен инспектор Георгиев децата му били учили при Янко Янков, виден македонец, родом от Загоричане, родното място на Димитър Благоев „Дядото". Тогава окръжният инспектор извикал Янко Янков да се яви при него. И когато той се явил, му казал: „Г-н Янков – а той бил ходатайствувал да бъде назначена Елена в Мърчаево, – тази, за която ти ходатайствува и аз я назначих в Мърчаево, била дъновистка, въздействала на хората и ги карала да

не пият и да не ядат месо." А Янко Янков отговорил: „Абе, моята жена я направи дъновистка, тя я заведе при Дънов. Какво да направим сега?" Тогава окръжният инспектор, понеже е приятел на Янков, казал: „Слушай, ще я преместим в едно село сама да бъде учителка, за да не действува на никого." И я уволняват от Мърчаево.

34. РЕПРЕСИЯ ОТ СОФИЙСКАТА МИТРОПОЛИЯ

Бележки на съставителя Вергилий Кръстев:

1. С писмо № 3595 от 26.IV.1926 г. до софийския училищен инспектор Софийската митрополия иска уволняването на Елена Хаджи Григорова от с. Мърчаево. Писмото е подписано от Софийския митрополит Стефан, по-късно станал български екзарх.

2. Въз основа на писмото на Митрополията, училищният инспектор прави анкета лично в село Мърчаево и с писмо от 27.V.1926 г., приканва Елена Хаджи Григорова да отговори лично на зададени въпроси.

3. Елена Хаджи Григорова изпраща писмено своя отговор, но бива уволнена от село Мърчаево като учителка.

4. Прилагаме препис от писмото на Софийския митрополит и въпросите на училищния инспектор.

* * *

Софийска Митрополия
№ 3595
26.IV.1926 г.
София

До Г-на
Соф. окр. Учил. Инспектор
Тук

Получиха се в Св. Митрополия положителни сведения, че учителката на основното училище в с. Мърчаево, Софийско, Елена Хаджи Григорова, била отявлена последователка на известния сектант Дънов, а като такава, тя почнала да насажда в поверените й деца за образование и възпитание сектантското учение. Благочестивите християни от селото са много недоволни и явно негодуват против казаната учителка-възпитателка за това й поведение и отклонението й да учи и възпитава учениците според програмата в истинната православна църква, а не в развратното учение на Дънова. Като взимаме акт от справедливото и законно негодуване на православното население в с. Мърчаево против учителката, с настоящото настоятелно ви молим да се вземат бързи мерки за вразумлението й и като се установи провинението й, да бъде уволнена от длъжност.

За резултата по настоящото ни искане, молим да бъдем уведомени своевременно.

Ваш молитствувател:
Софийски митрополит Стефан

* * *

До . . .

Поканвате се, Госпожице, да дадете писмено отговорите си на следните въпроси:

1. Вярно ли е, че Вие сте била отявлена последователка на известния сектант Дънов и като такава сте почнали да насаждате в учениците си сектантското учение?

2. Вярно ли е, че в селото са много недоволни от Вас и явно негодуват, задето сте се отклонили да учите и възпитавате учениците според програмата в истинната православна църква, а ги учите и възпитавате в развратното учение на Дънова?

3. Вярно ли е, че Вие сте успели да увлечете в учението на Дънова три фамилии от селото Ви, които отчаяно следвали това учение и посещавали сказките на Дънова?

4. Вярно ли е, че Вие, след сказките на софийския свещеник против Дънова, когото нарекъл „развратник", неоформен духовно, Вие сте протестирали пред помощник- кмета Видин Петунов, че свещеникът нямал право тъй да се изразява за един доста учен и набожен човек, какъвто е Дънов?

5. Вярно ли е, че Вие сте съветвали и учили учениците да не берат цветята, защото душите на малките дечица, които умират, се прераждат в тях (цветята)?

6. Вярно ли е, че сутрин рано сте излизали да се молите пред изгрев слънце с хазяйката Ви Ваца Симеонова с бели кърпи на глава и че един път сте прогонени от каменоделеца Тодорин Пейчинов и др.?

7. Вярно ли е, че Вие сте се заканвали пред дъновистката Ваца Симеонова, че ще хвърлите бомба в църквата?

8. Вярно ли е, че сте били канени от енорийския свещеник в присъствието на учителките в с. Владая: Люба Дундорова и Йорд. Бобутанова, за обяснение и обмяна на мисли и Вие сте отказали?

9. Ако всичко това е вярно, смятате ли, че е съвместимо със званието учител?

10. Посещавате ли сказките на Дънова?

с. Мърчаево, Софийско
27.V.1926 г.
I соф. пом. окр. учил. инспектор

35. РАЗДЯЛА С ТУРСКОТО СЕЛО

След като уволняват Еленка от село Мърчаево, след дълги, упорити настоявания, ѝ позволяват отново да учителствува. През 1926 г. я назначават за учителка в село Равна, Годечко, да учи четири слети отделения. Когато се запознах с нея през 1926 година, аз бях учител в турското училище в село Крепча, Поповско. Бях главен учител там. Еленка все ми пишеше писма и ми пращаше резюмета от беседите, които слушаше от Учителя, пишеше ми някои наставления, изобщо споделяше с мен и ме молеше по възможност да напусна турското училище и да отида учител в село Равна, Годечко. Това продължи до 1929 година.

Най-после тя дойде да види турското село, в което учителствувах. Една нощ прекарахме с турците на един бостан. Цяла нощ те кладоха голям огън и пяха турски песни и веселие, а ние, гостите от София, бяхме покрай огъня.

Трябва да отбележа, че в турското училище турците толкоз ме бяха харесали, че целият общински съвет се яви при мене с кмета заедно и ми казаха: „Даваме ти дворно място, ще ти докараме камъни, ще ти возим материали без пари, стани жител на нашето село!"

Тъй, ама понеже Учителят беше казал: „Пеню да напусне турското училище и да отиде учител при Еленка", аз напуснах село Крепча. Но понеже нея година инспекцията не беше предвидила кредит за втори учител, назначиха ме в едно съседно село на село Равна – село Губеш, Годечка община. Тази зима прекарах в село Губеш, ама неделен ден ходех при Еленка. Там младежите си правеха хорото пред училището. Гледам – те свирят с един дудук. Взех цигулката на Елена (тя свиреше на цигулка) и излязох вънка и засвирих хубави народни хора. Момчета и момичета играеха и се радваха, като видеха, че аз ида гост на Еленка и че ще им свиря. Така прекарахме една година. На следващата година увеличиха персонала и аз отидох учител в село Равна. Там бях през 1929, 1930, 1931 и 1932 година.

36. НОВ ТИП ОТНОШЕНИЯ

В село Равна ние прекарахме едно посвещение. Аз живеех на квартира в учителската канцелария, а Еленка живееше у Костадин Александров (Коцито). Хранехме се на обед в канцеларията, защото до обед си гледахме учебната работа и наглеждахме яденето да ври на печката. А вечер аз отивах в квартирата на Еленка и вечеряхме заедно.

На следващата 1931 и 1932 учебна година Еленка заживя на квартира у дядо Истатко – семейство, което се ползваше с много добро име.

В канцеларията и в квартирата на Еленка темата на разговора ни бяха беседите на Учителя. Свирехме и двамата на цигулки. Аз подпомагах Еленка да си заучава уроците по цигулка, защото на нея по-мъчно й бе свиренето.

Елена вземаше уроци от Христо Петков, музикален педагог от София, баща на видния диригент Добрин Петков.

До обед с Еленка наглеждахме яденето и сготвяхме ядене, така че на обед обядвахме в училището двамата. А пък вечерно време тя си отиваше, след като свърши занятията, в квартирата си, и сготвяше, пък аз отивах на вечеря там и до късно вечерно време свирехме и пеехме. Много пъти нейните хазяи ни помолваха да дойдат да слушат, като пеем и като свирим, така че имахме и слушатели на нашите песни. Освен това с Еленка споделяхме всичко. Цялото ни време беше да споделяме, като четем беседи, мисли от Учителя.

Колегите от Годеч ни завидяха за нашия хармоничен живот. Особено един, кръчмарски син, който надума на либералите да ни уволнят и така бяхме уволнени от Равна.

Но като ни уволниха, мен ме назначиха в Кърджалийско учител, а на нея Учителят й каза така: „Ти вървиш по бащина линия, баща ти си замина млад от тоз свят. Ти скоро ще си заминеш от този свят. Чети Словото Божие, не ти трябва вече да учителствуваш, ти имаш право на пенсия." И тя се пенсионира и остана в София. Тя си замина в 1948 година чак. Учителят си замина 1944 година, а пък тя – през 1948 година.

37. ЧОВЕШКОТО В ЛЮБОВТА

Веднъж Борис Манов, учител в прогимназията в Годеч, председател на Годечкото читалище, ме замоли да вземем участие в изнасянето пиеси от името на читалището в Годеч. Изнесохме пиесата „Тъмни зори" от Илия Енчев.

С назначаването ми като учител в село Губеш и Равна, в мен се влюби Николина Угърчинска, учителка в началното училище в Годеч. Не можеше Еленка

да не забележи чувствата на Угърчинска към мене и се появи болна ревност на Еленка къмто Угърчинска. Аз се въздържах да отговарям на чувствата на Угърчинска към мен, но Еленка с болки понасяше това.

В Годеч дадохме втора пиеса от името на читалището. Името на пиесата не си спомням. Аз играех младоженика, а Угърчинска ми бе годеницата. В една сцена всичките артисти бяха на сцената, а аз и Угърчинска бяхме зад кулисите. Годеницата ми използва, че ние двамата бяхме сами зад кулисите, дойде при мене и ми предложи да си целуна булчето. Аз се отказах да я целуна, защото тя сляпо ме преследваше и налиташе върху ми. Ако се отпуснех, да й се отдам, ще се изложим.

Вън бе навалял дебел сняг, цял метър. И бе голяма виелица. Към един часа след полунощ завърши веселата част. Бяхме поканени Еленка да спи при жената на касиера на Земеделската банка, а аз – у хазяина на Угърчинска, защото той имаше три къщи в двора си, та можеше да посреща гости. Той се казваше Димитър Костов. Еленка дойде при мен и плачейки, ме замоли да не оставам да спя у Димитър Костов, а да си отида в Равна, макар че вън снегът бе цял метър навалял и бе виялица. Полицейският пристав Паничков ми даде пистолета си, като ми каза: „Утре аз ще изпратя стражар да ми донесе пистолета. Вземи го, защото в такова лошо време ще те изядат вълците." Еленка предпочиташе вълци да ме изядат, но не и да остана да нощувам у хазаина на Угърчинска. Аз се отказах от пистолета и си отидох в Равна. Видях до каква безразсъдност дохожда човек от ревност. Еленка се боеше да не би Угърчинска да ме превземе през нощта, щом остана да нощувам у нейния хазяин.

38. РУШВЕТИ И ВЛАСТВУВАЩИ

През 1933 г. получихме уволнение, като неудобни за границата учители. Министерството на просветата се оглавяваше от либералите. Граничните учители се назначаваха от Министерството на просветата. Отидохме си в София с Еленка. В Министерството ми казаха да отида при адвоката Хаджи Колев. Той ще ми каже защо съм уволнен. Адвокатът ми каза, че сме уволнени, понеже сме дъновисти. И ми предложи да му дам 2000 лв., за да ме върне пак в село Равна. Аз отказах да сторя това и след дълги разправии се прибрах на Изгрева. Учителят ме запита: „Как вървят вашите работи?" Казах Му, че ми искат 2000 лева рушвет, за да ме върнат пак в същото село. Учителят ми каза: „Ех, пък дай им ги!" Аз Му възразих, че това не мога да сторя, защото всичките учители от Годечка околия ме познават като добър учител и че това е унижение, аз да дам рушвет. Учителят ми каза следното: „Представи си, че те срещне в гората разбойник и извади срещу тебе пистолет и ти казва: „Парите или живота!", какво ще предпочетеш? Дай им парите. Те са разбойници. Сега са на власт като културни хора." Аз рекох: „Учителю, аз нямам тази сила, да дам."

Носех заявление, подписано от всичките селяни, че молят Министерството да върне техния учител и учителката. Обаче той каза: „Мен заявление не ми трябва. Ако дадеш пари, ще те върна. Като не дадеш пари, няма да учителствуваш."

Тогава председател на Учителския съюз беше Досю Негенцов, висококултурен човек, широк социалист, и секретарят на Учителския съюз беше Иван Пастухов. Те се явили при министър Бояджиев, на просветата, и му казали: „Какво правиш? Я виж, цяло село протестира против това!" А пък министърът казал: „Абе, орезилиха ме тези мои началници и партийни членове, ама ще го назначим в Кърджалийско."

И ме назначиха в село Казалджик-Кафтан, Кърджалийска община, в турското училище.

На другия ден – 13.I.1933 г., като се явих там, ме попитаха ме: „Защо Вие, колега, сега, по Нова година се явявате тук новоназначен учител?" Аз им казах, че съм уволнен неправилно от сръбската граница от добрите, рекох, „либерали". Понеже малко саркастично се отнесох с тази дума, това подразнило учителката, която ме запита. Тя била жена на някой си Кирков, който преди един месец бил освободен от затвора, защото вземал рушвет на разни чиновници и ги уволнявал, а после ги назначавали пак с рушвет. Тя казала на мъжа си: „Новоназначеният учител в Казалджик-Кафтан изказа неодобрителни думи за Министерството на просветата, за либералите."

На другия ден си направих акта за встъпване в длъжност и тръгнах да го занеса на пунктовия учител. На горния край на Кърджали ме срещна един човек с чанта, добре облечен, спря ме и ми каза: „Вие да не сте учителят от Казалджик-Кафтан?" Рекох: „Аз съм." А той бил инспекторът на Кърджалийска околия. „Слушай – каза, – да ти кажа. Тук кърджалийските здания и улиците, и дуварите имат особено свойство: каквото се говори на горния край, при погребите на Кърджали, се чува чак долу, на река Арда. Да внимаваш! Снощи си говорил нещо в турското училище, бъди внимателен!" И си отиде човекът.

Аз отидох, дадох си акта за встъпване в длъжност на пунктовия учител. На връщане се спрях в книжарницата на Калайджиев – единственото място, където учителите от околията се срещат. Седя, но така съм измъчен, уволнен неправилно и дошъл тука, и какво снощи съм казал пред една учителка, това станало достояние чак в Министерството в София. И тъй, на другата сутрин седя пред книжарницата, не виждам никакви познати сред колегите и колежките. Те си приказват, учители от околията, приятели, приятелки, вземат си каквото им трябва от книжарницата и си заминават по селата. Пък аз съм се обърнал навън към шосето и седя омъчнен. Изведнъж един човек ми казва: „Пеньо, какво правиш тука?" Обръщам се аз и виждам Стефан Тошев от Севлиево, бивш следовател, а пък сега прокурор. „Какво правиш, викам, ти тука?" – „Аз съм, каза, главен прокурор в Окръжния съд тука, в Кърджали. Ела." Аз му казах 2–3 думи. Той каза: „Недей говори тука. Ела с мене." И ме заведе в съдилището, в канцеларията си. Тогава аз му разказах цялата история с нашата гавра, че рушвет са ми искали и т.н. Оплаках му се също, че при мен дойде и мъжът на една учителка, пред която бях говорил вечерта, и каза: „Вие ли сте учителят от Казалджик-Кафтан?" – „Аз съм." – „Слушай, ти снощи си говорил, нещо против либералите, ще видим, тая работа." А главният прокурор Тошев ми каза така: „Този мръсник аз преди един месец съм го пуснал, лично аз ходих да го пусна от затвора. Той прави тук поразии. Либералите са разделени тук, в Кърджали, на две. Околийският управител е от едно крило, които са честни и почтени либерали, а пък ей-тоз уволнява разни чиновници и им взема рушвети и ги назначава. Аз мога сега много лесно да го наредя. Ще ти дам белязани банкноти, ти ще му ги дадеш, аз ще го обискирам след това и ще го туря пак в затвора. Но в съдилищата ние, съдиите, имаме едно правило: в рядко биволско лайно камък недей хвърля, защото ще те опръска. Понеже и съдилището е под Министерството на либералите, ще ме намерят мене виновен нещо и ще ме уволнят от службата. Затова го търпя, този човек. Той се мъчи по всякакъв начин да се запознае с мене, но аз даже не му отговарям на поздравите. И сега, да знаеш, той седи хей в оная кръчма, гдето е срещу прокуратурата, и знае, че ти си дошъл тук. Той те наблюдава. Като излезеш оттук, той ще излезе от кръчмата и ще те пита къде си бил. Него го е страх от околийския управител, па и от мен го е страх. Ти ще му кажеш само: „Бях при главния прокурор!" – „Ами какъв ти е?"

като те запита, ще му кажеш: „Роднина сме." И повече няма да му даваш никакви обяснения."

И действително, седях аз и разговаряхме със Стефан Тошев, докато се мръкна и той каза: „Отивай си сега!" Като си тръгнах, оня излезе от кръчмата и тръгна с мене надолу към книжарницата на Калайджиев. „Къде ходи?" – ме запита той. Казах: „При главния прокурор." – „Защо ходи при него?" Рекох: „Той ми е роднина." – „Абе, откъде?" Рекох: „Роднина ми е." – „Слушай, вика, в Казалджи квартал има много яйца, ще ми събереш 100 яйца и ще ми ги донесеш!" Рекох: „Няма да ти дам нито пукнато яйце!" Троснато му казах така. И той ме погледна така, замълча и се върна. Разбра, че удари на твърдо.

Този ден, когато говорихме с прокурора Стефан Тошев, като си тръгнах, си купих два хляба. И като отидох в селото, където съм вече новоназначен, турците ме попитаха: „Не бу, бе, даскал?" – „Екмек ял дъм." Значи: „Какво е това, бе, даскале?" – „Хляб съм си взел." – „Алмаим бис вереджас екмек!" – „Недей купува, ние ще ти даваме хляба!" И до края на учебната година три пъти на ден се донасяше ядене за мен и за турския учител, с когото рабогехме в турското училище.

Така аз спестих 12 000 лева в спестовната си книжка, дето съм бил учител в Казалджик-Кафтан, Кърджалийска община. С тези пари започнах да си правя къща на Изгрева. Мястото бяхме купили с Еленка през 1932 г. от слепия полковник Захариев чрез ходатайството на Тодор Стоименов, който бе добър приятел на Захариев.

На 19 май 1934 г. Дамян Велчев и Кимон Георгиев смъкнаха блокарското рушветчийско правителство и взеха властта. След преврата подадох заявление и чрез ревизия мен ме върнаха пак учител в село Равна, а Еленка по съвет на Учителя се пенсионира, защото Учителят ѝ каза, че тя няма дълъг живот. Да се занимава със Словото Божие до края на живота си. И действително тя заболя и след две и половина години тежко боледуване се помина на 31.X.1948 г. Тя беше на 58 години. Аз бях тогава 50-годишен.

ВК: А когато искаха да Ви вземат учител за Вашето село, когато Вие споделихте с Учителя, какво стана после? ***ПГ:*** Той ми каза: „Аз те съветвам да не се връщаш в селото си." И аз останах учител в турското училище и после се преместих. ***ВК:*** Защо Той Ви посъветва да не се връщате? ***ПГ:*** „Пророк – казва – в своето си село не е приет. Те те викат да те използват." А пък аз всяко лято с Учителя, от началото до последния Му престой на Рила, бивах с Него и бях на разположение на братството. „Те те искат, за да те използуват, че да те лишат даже и да дохождаш да слушаш Словото Божие." И затуй Учителят не ме посъветва да се върна в родното ми село.

39. БОКЛУЦИТЕ НА СВЕТА И БОКЛУКЧИЙСКАТА КОФА

ПГ: Не можаха приятелите да използуват Учителя като оригинал! Не можаха. ***ВК:*** Ние ще се върнем друг път пак по отношение на музиката и понеже бяхте ми разказвали оня пример за подсъзнанието, гдето ми го разказахте, че музикантите не са използували този закон, за да запаметят песните на Учителя.

ПГ: Един път Учителят ми говори: „Каквото ти желае душата, каквото искаш да постигнеш, тури го в подсъзнанието си и недей бърка вече." – „Ама че как да разбираме, Учителю, това нещо? Да го туря в подсъзнанието и да не го бъркам?" – „Ще ти кажа. Помисли, че се качваш от пристанището Ливерпул, от Англия за Америка. Параходът пътува две седмици денонощно. Като се качиш

на парахода, защо ще се тревожиш: „дали ще стигна или няма да стигна"? Морето може да се вълнува или не, но след 14 денонощия току ти извикат: „Ню Йорк, пристанището!" Тъй че, има си персонал, началници, служители там, които денонощно бдят на палубата и за правилното движение на парахода. Ти защо ще се тревожиш? Подсъзнанието, това са висши светове, това са висши съзнания. Те реализират онова, което ти си пожелал. И затуй нямаш право да го бъркаш. Ако го бъркаш, не става, законът не работи тогава. Не се осъществява това, което си пожелал. Затова пожелай нещо и го тури в подсъзнанието – то ще се реализира."

Сега ще ти кажа: Учителят в Своите беседи говори така: „Никога не се занимавайте със слабостите на когото и да е. И каквото и желание да имате, уж за да им поправите грешките, то със слабостите на хората не се занимавайте, защото им вземате всичките боклуци."

Един наш млад лекар от Стара Загора, д-р Гарвалов, който беше даже съученик на д-р Кадиев, изнесе една сказка, то беше за 22 септември, на младежките събори. Изнесе я на ул. „Оборище" 14, където имахме салон. Изложи в нея някои слабости, проявени от братята. Казваше как излизали при изгрев Слънце, не обръщали внимание, че хората им се смеят, като коленичели, молели се, кланяли се на Слънцето и ред такива работи. Изнесе много такива прояви на братя и сестри и стана причина, вместо да ни тачат хората като културни хора, да смятат, че сме идолопоклонници и даваме лош пример пред света. И този брат, след като изнесе всички тези неща, посочи даже имена. Например Стиляна Русева, която, когато дадат нещо от София, ми пишеше веднага. И за други изнесе много слабости.

Оттам насетне, като си отиде Добран Гарвалов, не се яви в Братството никак. И излезе от Братството навън. А Учителят скоро го помена в Школата и каза така: „Този брат имаше доброто желание да бъдете всички порядъчни и примерни за пред света, обаче той не подозираше, че взе всичките ви боклуци и отрицателни работи и се натовари с тях. Тези боклуци го отдалечиха и го накараха да се откаже от Братството. Не можа да се разтовари."

И затова Учителят пак каза: „Със слабостите на хората не се занимавайте! Когато аз изнеса някои слабости на някого, с желание да ви помогна, аз се опетнявам и след това трябва дълго време да се чистя. Но препоръката ми е: със слабостите на хората не се занимавайте!"

40. ТАРИФАТА

Един ден на Рила, както си седя, дохожда стенографката Савка и казва: „Брат Пеньо, Учителят те вика." Аз отидох веднага. Учителят ми каза: „Пеньо, можеш ли да ме съпроводиш, да отидем до София?" Аз Му казах: „Учителю, мога." – „Тогава ще тръгваме" – каза Той. Тръгнахме през Сапарева баня и двамата си приказвахме надолу. Придружи ни една приятелка на Мария и Борис Николови, която Борис и Мария изпратиха да дойде с нас, да я заведем в София.

Отидохме в Сапарева баня и Учителят ми каза: „Пазарете една лека кола, да ни закара до гарата в Дупница." Аз отидох и пазарих една кола, като изрично казах на шофьора: „Ще ни закараш на гарата, но не на пясъка в средата на град Дупница." Той каза „Добре." Качихме се на леката кола и за няколко минути стигнахме. Като стигнахме на средата на Дупница, на площада, леката кола спря и шофьорът каза: „Дотук!" Аз го предупредих: „Нали ти казах до гарата да ни закараш, а тук няма да спираме." – „Да, ама до тука е тарифата. Ако платите допълнително, ще ви закарам до гарата." Учителят каза: „Плати му!" И аз му

платих. Но после Учителят му каза така: „Слушай, нашите хора минават през Дупница и досега сме ви дали милиони лева. Оттук нататък вече няма да минаваме през Дупница и няма да печелите от нас!"

И се качихме, и така стана. По това време следващата година Славчо Славянски намери път през Говедарци и започнахме да се качваме на Рила през Говедарци, без да минаваме през Дупница.

41. ЛЮБОМИР ЛУЛЧЕВ

Сега аз мога да кажа и нещо друго, което се случи пак на Рила. През 1932 г. най-напред отидохме на Рила седем души, само братя. Нито една сестра. Тези хора бяха: Учителят, Боян Боев, Петър Шишков, Йордан Савов и още няколко, 7 души. Аз отговарях за домакинството, понеже нямаше сестра. Иван Дойнов беше готвачът. Отидохме и над Близнаците, чак на равното горе. Там набрахме много гъби печурки. Иван беше готвачът и седна да ги готви. Учителят най-приятелски отива при него и казва: „Иване, я да видим ще направиш ли хубава манджа от гъбите?" А Иван Дойнов беше майстор по гъбарството. Той даже в дома си зимно време отглеждаше гъби печурки изкуствено, в сандъци. Казва: „Ще направя, Учителю!" Така си приказваха, приятелски.

А пък аз имах друга грижа: да стопля една тенекия вода преди обед, Учителят да се изкъпе (до обед всякога Той се къпеше), да поднеса тенекията на мястото, дето беше определено за баня и да поканя Учителя да отиде да се изкъпе. Така направих. Учителят влезе да се къпе.

На изхода на просеката, в която Учителят се къпеше, стоеше Любомир Лулчев и чакаше Учителят да излезе от банята, за да Го пита нещо. Дълго време Любомир нервничи, че Учителят не излиза от банята Си. Даже и аз се зачудих защо Учителят се забави много. Викам си: една тенекия вода, колкото и по малко да я излива, Той я е излял вече, ама да ида да видя защо Учителят не излиза от банята. И когато отидох, намерих Го, че Той не доизлял всичката вода, ами клекнал и със сапун Си търка долните дрехи и ги пере. Аз, като Го видях, казвам: „Учителю, моля Ти се, аз ще изпера дрехите, оставете!" Той каза: „Че, и аз мога да пера." – „Макар и да можеш да переш – казвам, – Учителю, моля Ти се, аз ще ги изпера." И Учителят ме остави аз да ги изпера и тръгна.

Като излезе на изхода на просеката, където Го чакаше Лулчев, отдалеч още Учителят повиши нервното Си състояние и с жестове започна да се кара на Любомир Лулчев. Каза му така: „Ти си една горда душа, трябва да се поправиш! Пътят, по който вървиш, няма да те изведе на добър край. Да помниш това!" Той искаше да Му възрази, но Учителят го пресичаше и не му даде да каже нито дума. Пак повтори много пъти същите думи и така се привърши този инцидент там.

Впоследствие започнаха да идат вече братя и сестри от София и лагерът за късо време се напълни, станаха много. 200–300 души се събраха горе, на 7-те езера.

42. ЩАСТИЕ ЗА ХОРА И КОНЕ

Веднъж с Учителя си приказваме пак по някои въпроси. Учителят всякога ме запитваше за моята работа като учител и как работя в селата. Беше ми много драго, като Му кажа, че съм пял от братските песни пред моите слушатели, родители на ученици от селото, в което съм учител.

Веднъж, както седяхме така, Учителят каза: „Знаеш ли кое е най-хубавото нещо на света?" Рекох: „Кое?" Той ми каза: „Най-хубавото нещо на света е да се изходиш по голяма нужда." Аз се изсмях, смя се и Учителят и минахме на друга тема.

Един ден, като се връщах от родното си село за Попово, на шосето, в тъй наречената местност „Калето", гледам – една каруца, изпрегната насред шосето. Един мъж и една жена се въртят покрай едина кон, легнал на гърба си и вирнал краката нагоре, а другият не е изпрегнат от каруцата. Минах аз и питам: „Какво става тук?" Те, скръбни, ми казаха: „Конят ни не може да пикае и ляга на гърба си, не ще да върви вече и сме го разпрегнали тук." Попитах ги имат ли сапун. Казаха, че нямат. Наблизо имаше река. Отидох и си намокрих ръката, бръкнах на коня в задника, извадих фъшкиите и напипах, че пикочният мехур се е надигнал горе, чак нагоре, в тазовете на коня. Полека-лека направих няколко масажа и конят се разкрачи и се изпика, така че урината му стигна до двете граници на шосето, толкова много се беше насъбрала. Мъжът и жената възкликнаха от радост и казаха: „Синко, Господ здраве да ти дава! Какво да ти платим, задето ни спаси?" Рекох: „Нищо няма да ми платите. Аз се радвам, че спасих живота на коня." И така се сбогувах с хората. Тука се разбира именно, дето казва Учителят в разговора, че най-голямото щастие на Земята е да се изходиш по голяма нужда. Нагледен пример.

43. ЕДИН ДЕН НА РИЛА

ВК: Обикновено Паневритмия се играеше на третото езеро, на Бъбрека, и горе, на езерото на Чистотата. ***ПГ:*** Не, ний после, като разчистихме клека, тогава играехме при третото езеро. Но като разсякохме и направихме вече пътеката, лагерът мина целият откъм източната страна на езерото, дето се изтича езерото. Започнахме Паневритмията да я правим всякога при езерото на Чистотата, горе. Значи, закусим сутрин след беседата и след това тръгваме по пътеката нанагоре, към езерото на Чистотата. Някъде направихме стъпала, защото на някои места беше много стръмно и така се извърта пътеката, че минава откъм езерото на Съзерцанието и после се извива на нагоре и отива на езерото на Чистотата. И там също се събувахме се боси и играехме Паневритмията. След Паневритмията Учителят казваше: „Сега всички ще се наредите покрай езерото и първо ще си изплакнете очите, след това ще измиете ръцете си до лактите и колкото можете нанагоре и после – краката и след това ще излезем, докато изсъхне водата."

ВК: Как минаваше един ден на Рила? ***ПГ***: Сутрин всички бързат за молитва. Като засвирят цигуларите: „Събуди се, братко мили!" с цигулките си. Петър Камбуров беше тогава най-добрият ни свирач, с цигулката си той ще ни събуди и всеки един като става, умива се и отива нагоре на Изгревния връх, откъдето се посреща изгревът. Всички заставаме мирно и чакаме първият слънчев лъч да се подаде, хе-е, откъм Мусала се подава откъм хоризонта. Щом се подаде първият слънчев лъч, запяват песен – „Духът Божий" или някои други песни. Брат Симеонов тогава свиреше. А преди това – пълно мълчание. Пълно мълчание. След песните Учителят започваше да говори. Изпяваха се и Учителят започваше беседата. Говори беседата, тя всякога продължаваше поне час. Учителят беше щедър много, така, да говори и казва: „При тази ведрина, при този простор, при този чист въздух и тихия ветрец."

А понякога ни изненадваше и силен вятър – тогава всеки гледаше да се скрие някъде, където е по-завет. Но това беше рядко. Повечето имахме все хубаво време. А пък понякога се случваше, че наваляваше. Една нощ, като се яви една буря, и Буча Бехар се развика по едно време, че бурята й завлякла палатката. Станаха братя, отидоха да я оправят, да й направят пак удобство, да може да спи. Имаше и случаи, когато бяха дъждове и мъгли цяла седмица, даже и по-дълго време.

Учителят казва: „Това зависи от вашето състояние, за да имате хубаво време. Белите братя отгоре ви съдействуват, дават ви такова хубаво време. Обичайте се, молете се навред, където ходите. Защото, като решат, казва, от горе, ще ви изпъдят за късо време и тогава няма да остане тук никой от вас." И така стана.

44. ХАРМОНИЯ, ДИСХАРМОНИЯ И БУРЯ

Даже една година щяхме да си отиваме вдругиден, но Учителят току стана тревожно и каза: „Бърже, още веднага да стегнете багажите и да слизаме!" Едно време слизахме през Скакавица и през Сапарева баня и тогаз отивахме в Дупница. Оттам вземахме кола за София. На бърза ръка всички се приготвихме, Учителят и Той помагаше даже багажите да са добре затегнати – конете гледахме да товарим добре, защото при Скакавица всякога се случва, че конете падат. Много е стръмно там и много неудобно да се слиза през Скакавица с големи денкове. Имаше коне, натоварени със сто килограма багаж. Та, както вървяхме надолу, тъкмо вече от Сапарева баня тръгваме надолу къмто Дупница, и се изля дъжд. Не вали на отделни капки, ами се излива като из ведро, толкоз силен дъжд. Един камион от Дупница тъкмо го натовариха, премина реката, и водата дойде, като вълна дойде и прехвърли чак през моста и през шосето. Другите камиони не можаха да минат и се върнаха през Самоков и заминаха оттам за София.

Знаи, Учителят каза: „Когато в пълна хармония живее колективът, тогаз времето съдействува, небето съдействува. Иначе ни подлагат на изпити."

А имаше веднъж и сняг. Беше през 1949 год. Направихме Паневритмията на третото езеро. Вече правехме последните упражнения, когато започна да вали. И като започна, веднага го обърна на сняг. Ама не вали така, на снежни парцали, а се изсипва като че ли отнякъде през някой улей ли, как да кажа, през някоя ламарина ли, тъй се изсипва снегът. Валя, валя, целия ден, вечерта, през нощта и наваля два метра сняг. Нашите братя, всички си носят хубави завивки. Налягаха си в палатките и се завиха с юрганите, затоплиха се, а снегът се сипе и се насипа по палатките. Които бяха по-разумни и виждаха отвътре, удряха платната на палатките и снегът се свличаше по палатката и падаше наоколо – така палатките се скриха в снега, но покривите им не бяха затрупани. А пък онези, които заспаха под юрганите, палатките им се скъсаха и паднаха със снега върху тях. Тогава стана цяла каша. Тогава Митко Грива и Георги Тахчиев си бяха направили палатката под едни скали, но като започна оная страшна виялица, те отидоха в чужди палатки. А пък Георги Тахчиев съвсем беше замръзнал. Стефанка от Стара Загора и други сестри го взеха и го занесоха в своята палатка и го завиха, като двете сестри легнаха покрай него и го затиснаха, за да го стоплят. Иначе щеше да умре от студ – зъбите му тракаха и целият трепереше.

И така, повечето палатки бяха изпокъсани. Предния ден конярите бяха докарали много хубави дини. През нощта снегът ги затрупа и на сутринта не личеше къде са. Аз се залових и два дни разчиствах снега. Точно два метра сняг беше натрупало. Разчистих до първото езеро, за да може да слязат и да си отидат братята. Оставиха целия лагер с изпокъсани палатки, с изпокъсан и измокрен багаж. Останахме ний: Кирчо, Крум Въжаров, аз и забравих вече другите кои са. Но трябва да кажа, че този случай стана, след като Учителят си беше заминал. И на другия ден, след като направихме вече пъртината, от първото езеро надолу нямаше вече такъв голям сняг. Той беше от нас и нанагоре. Тръгнаха си вече братята и тръгнаха да ги водят вече пак юнаци. А пък някои дошли с гумени, летни обувки. Накъсахме големи парчета от скъсаните палатки, че им огънахме краката и с вървите от палатките ги стегнахме добре и си тръгна надолу нашата армия, разбита.

Останах там две седмици, прибирах, суших първо, щото след този голям сняг на другия ден пекна слънце и то силно слънце. И снегът започна да се топи, ама два метра сняг не се топи лесно. Та, две седмици опаковахме на всекиго мокрите багажи. Първо ги изложихме на слънцето, да изсъхнат, после ги опаковахме, на всекиго отделно денка, и го надписваме. След това конярите ги изкараха до Говедарци и ги натовариха. Славчо Печеников (Славянски), кой знае как му дошло на ума да намери нов път – да не минаваме през Скакавица, да не минаваме през Сапарева баня, а направо през Говедарци. От Мала Църква и Говедарци и оттам вече идваха конярите и вдигаха багажа. Та, върнахме се през Говедарци – много лек и приятен път. Шосе, няма такава кал. Пък дините, Йордан шофьорът само той ги яде. Отива при огъня, напече динята хубаво, разреже я, пече я на огъня да се стопли и тогава я реже и яде. Останаха дини даже под снега. После снегът се разтопи, студът си отиде, ама когато е студено, дини не се ядат. А на Йордан му беше жал за хубавите дини. Отяде се на дини.

45. УСТРОЙВАНЕ НА ЛАГЕРА

Първом опънахме палатките. После започнахме да правим кухня. Донесохме камъни и я иззидахме. Долу, при първото езеро, някога овчарите запалили клековата гора, тя изгоряла, някъде имало борове, които обгорели и бяха останали да стърчат сухи. Ходехме чак до първото езеро, където е бил пожарът, вземахме тези сухи дървета и ги носехме за кухнята да я правим. Като направихме кухнята там, Гради се проявяваше като най-големият майстор. Закова там мертеците и т.н. и стана нужда вече покрива да заковаваме. Ами с какво ще ги покрием? С плочи. Тогаз с Учителя отидохме чак горе. Даже Го има фотографиран Учителят, как носи и Той плочи. Някои носят по-големи, пък някои – по-малки плочи. Сестрите и те, всяка дигнала – всички носим. Върволицата от хора носят плочи. По този начин изнесохме плочите и покрихме кухнята. И вече можехме и в лошо време да готвим.

А откъде да носим водата? Езерото го намърсихме, не може да остане чисто при толкова много хора. Трябва да носим вода от чешмичката. Тази вода я откриха братята и започнахме да правим тогава чешмичката. Направихме чешмичката, ама нямаше още материал за нея. Имаме един брат каменоделец, Владо руснака – той направи един чучур от мрамор и го изработи така, че отвън му даде вид да представлява две ръце. А Учителят написа на скалата насреща: „Бъдете щедри като този извор!“ И написа

някои окултни знаци там, за които каза: „Това са за мъдреците. Обикновените хора не могат да ги разберат." Окръжност с център определен, после турени долната половина на кръга, после една права и после другата половина, така, извита нагоре.

Направихме лодка. Дойде един чех, професор, изследва езерата, дълбочината им, състава им, какви животни има там, каква е водата, какъв е химическият й състав. Той беше професор, който дойде специално да изследва езерата. Неговата лодка беше надуваема. И като се надуеше, имаше специална лопатка вече, с която се хващаше. Един човек я хване и от двете страни гребе. С тази лодка разхождахме и Учителя. Има Го фотографиран даже там, в лодката. Много братя и сестри се возиха в лодката.

Определихме лодката, която направихме, да бъде само за носене на вода. Защото чешмичката е много далеч. Цялото езеро трябва да се заобиколи, нали на южната му страна е чешмичката. Затуй, като направихме впоследствие лодката, я връзвахме за един кол, който беше хубаво затрупан. Но понякога дохождаха чужди туристи и искаха да се возят веднага в лодката. Много пъти ни правиха беля. Веднъж един брат, от дежурните, отива да се качи в лодката, обаче духва вятър и му завява шапката в езерото. Та, с лодката возехме вода за кухнята. Всякога дежурехме да докарваме вода с лодката, а трябваше да бъдат братя непременно. Пък за готвенето сестрите се събираха, понеже си разговаряха, пееха песни. Отиваха дори и други, които не са дежурни. Но имаше дежурни сестри, които разнасяха храната. Направихме после и маси, и пейки, та насядвахме всички. Много удобства бяхме направили. Имаше и един кръг, „Охлюва" му викахме, който се извиваше нагоре и най-горе имаше вече един голям камък.

Сутрин отивахме на Молитвения връх, Учителят изнасяше лекцията си и след това слизахме и закусвахме. По-късно отивахме на Паневритмия, когато вече Слънцето е огряло. А когато беше дъждовно, правехме само упражнения. Понякога и Паневритмията правехме пак там, на второто езеро, всред палатките. Носеха чадъри, даже бяха направили сушина, така че цигуларите можеха да свирят на закрито. А ние, дори и да валеше или пък да имаше мъгла, играехме, макар и да беше тясно и неудобно. Но, казвахме, нали нямаме друга работа, ще си направим Паневритмията. Пък се е случвало и при гъста мъгла, едва се виждаме, да играем Паневритмия, като ни вали.

46. НА ЕКСКУРЗИЯ ДО КАЛИНИНИТЕ ВЪРХОВЕ

Горе, при Дамга и при Пазар-дере растяха много гъби печурки. А Учителят обичаше много печурките. Имаше един брат, Иван Сечанов, той беше гъбар. Излизахме, даже и Учителят излизаше, и набирахме много гъби и готвехме ядене от печурки. Веднъж слязохме чак в Пазар-дере. Хе-е-е, където е сега хижата „Иван Вазов". Чак там ходехме с Учителя. Даже аз съм Го фотографирал там на една скала, долу с Калинините върхове.

Учителят разправяше защо се казвали Калинини върхове. Едно време, казва, Калина била много хубава мома, че изтъкала своя чеиз, ама много хубав чеиз, и тук го била разпростряла, по тия височини, да съхне. И оттам, казва, си носи името Калинини върхове.

Учителят дойде чак на Кара-гьол. Д-р Жеков беше стар и протестираха, но и той дойде там. Той всякога вървеше с Учителя. Те са даже род, кръвен

род с Учителя. И той дойде чак на Калинините върхове. А някои минаха зад Калинините върхове. Има там едни Градински езера, много красиви, и веднъж аз рекох: „Хайде да отидем да ги видим, тия Градински езера." Георги Радев беше много слаб телесно – най-способният ни музикален учен и умен човек, – обаче и той дойде. След като разгледахме Градинските езера, решихме да се върнем пак през таз височина, че да отидем при Кара-гьол, да слезем долу в Пазар-дере и да отидем горе чак при Дамга, а после да хванем пътеката надолу закъм седмото езеро. „Ами, рекох, тук ще преминем насреща, направо. Ще слезем от Градинските езера направо в реката, която се изтича във водата на хижата „Иван Вазов" и отива надолу към село Самораново." И тръгнахме на надолу, обаче то било далече. На планината, човек като гледа, си излъгва очите, уж че е близо. Вървяхме, вървяхме, вървяхме и докато слезем до реката най-долу, че после да потеглим нанагоре, то се стъмни. Учителят не дойде. Тогава бяхме само мъже и няколко сестри, знам, че бяхме Стойна, Минко, на Иван каруцаря зетят, аз, Георги Радев. А Георги Радев е най-слаб. Тогава беше и д-р Давидова. Те много бяха внимателни с Георги, защото е нежен и слаб. С артистката Цветана Арнаудова тръгнахме нанагоре. Стойна каза: „Аз не мога вече да вървя, оставете ме тука." – „Как ще те оставим тука?" Някъде, малко поравно където е, не може да се излезе на отсрещното било, че оттам да тръгнем нататък, да отидем до седмото езеро и после да хванем пътеката надолу – невъзможна работа. Стъмни се съвсем, сестрите съвсем се умориха и спряха. Стойна каза: „Вече оставете ме, не мога, тука ще умра!" – „Е, рекохме, щом ти не можеш да вървиш, и ние ще останем тука."

И аз тогава си спомних, че едно време, през 1925 год., като мина съборът, Борис Николов ни заведе на Узана, оттам да отидем на Юмрукчал, че ни накара в полите на Юмрукчал да спим, ама, каза, ще се наредите един до други и ще се натискате един о други, за да се стоплите, защото един вятър вееше, ама пронизва. А пък сутринта на Юмрукчал ще излязат и казанлъчани, че там ще се срещнем Северна България с Южна България. Това си спомних и този опит на Борис го направих и аз. Рекох: „Сега легнете един до други, лягайте и се натискайте един о други, да се затопляте, защото не може иначе – Георги Радев е много слаб." Няма дърва там, да запалим огън, а пък е студено. Така прекарахме нощта. Ставахме и играхме даже – някои братя и сестри тропаха, играха, защото иначе щяха да замръзнат. Като се съмна, чак тогаз излязохме горе към едно езеро, че после по билото, по билото, отидохме на шестото езеро и оттам слязохме и си отидохме. Та, имаме такава опитност. Не предполагахме, че ще има сестри, които ще закъсат и не ще могат да вървят.

Пък на Салоните Учителят ни е водил. Там е хубаво. Така, тези падини, имаше направено на едно място един извор и вода имаше там.

Имаше такъв случай: на Младенова мъжът ѝ, Илия Младенов, изказал някаква дума против Учителя и пада и си счупва лошо средния пръст, та стана нужда да му го отрежат. И го отрязаха, средния – Сатурновия пръст. Младенов веднъж у тях се бил разбунтувал против Учителя: че кой ще Му слуша беседите и не знам какво, изказал такава една дума – и тогава го постигна това нещо. За щастие, че му отрязаха пръста и оттам насетне той се поправи – смири се.

47. ДЪРВА ЗА ЛАГЕРНИЯ ОГЪН

Бяхме на Рила, на 7-те езера. Теофана Савова и сестра й всякога пазеха Учителя. Бяха един вид пазачи на Учителя. Един път те не забелязали как Учителят е излязъл от палатката Си. Отишли, погледнали – ах, няма Го Учителят! Помислили, че Учителят е отишъл в клозета Си, обаче не се явил Учителят, не излязъл. Надникнали, видели, че Учителят го няма там. Зачудили се, разтичали се: „Чакай да отидем да видим при чешмичката!" Отиват при чешмичката – Учителят Го няма и там. Върнали се в лагера и започнали да събуждат братята и сестрите. „Къде е Учителят? Няма Го нито в палатката Му, нито наоколо, нито на чешмичката!" Пък щом Го няма на чешмичката, къде е изчезнал Учителят?"

Вечерно време правехме големи огньове. Клекове имаше много, много стари клекове, и аз, като се нахранехме на обед, започвах да сека дърва за вечерния огън. Това ми беше работата, аз извършвах просто хамалската работа в Братството, най-як бях, млад. Освен това съпровождах конете, когато носеха товарите – като ги натоварят от Говедарци, ако падне́ше някой кон или някой денк се извъртеше, помагах веднага да се спре ешелонът, да изправим коня и да натоварим наново багажа. Така че аз извършвах тази работа и имах Кирчо Пъвчето за помощник.

И така, на езерата, след като се нахранехме, отивах и разсичах клековете откъм източната страна. През 1929 год. за пръв път с Учителя отидохме на 7-те езера, а пък през 1930 год. вече с наши хора тръгнахме.

Сега, какво стана: аз отидох да сека клекове. Разсичах клекове много тъсти, не може да се навреш между тях, разсичам пътека, така, и сека. А клекът има туй свойство, че тук му е коренът, а пък самият клек на десет метра нататък се разклонил и дигнал клони нагоре. Навлязох между клековете и и започнах да сека, изобщо, да разширявам периметъра на сеченето на дървата.

Както сечах, погледнах – Учителят взел една брадва, дойде и хвърли горното Си палто. „Сечеш ли, Пеньо?" Рекох: „Сека, Учителю." Започна и Той да сече.

А целият лагер вече бил в тревога, че Учителят е изчезнал и не са Го видели къде е отишъл. Но кой знае как, някоя сестра се навря при нас, в гъстия клек, където плющяха брадвите, и като видя, че Учителят сече дърва, отишла и казала: „Срамота е, бе, Учителят сам сече дърва!" И надойдоха тогава 360 души, дето се казва. Насякохме много дърва и натрупахме една камара, може да има десет метра висока. И имаше вече за няколко вечери бол дърва, да правим вечерните огньове.

Те бяха толкоз необходими, защото сред нашите братя и сестри имаше доста поети. Те през деня написали стихотворения, някой написал разказ – и вечерта на този огън хем се пееха братски песни, хем пък прочитаха поетите стихотворението, което днеска се е родило.

Та, онази вечер се примъкнаха много дърва, защото дойдоха всички да секат. Срамота беше, че завариха Учителя сам да сече. И като дойдоха, взеха брадвата от ръката Му: „Учителю, срамота е Ти да сечеш дърва!" Пък Той каза: „И аз мога да сека, недейте да мислите, че не мога!"

На другия ден, на сутрешната беседа – на Изгревния връх Учителят всякога говореше Слово, – Той каза: „Някои братя и сестри мислят, че някои братя са родени само за физическа работа. А пък други били родени само за духовна работа. И седнал той, братът, як и здрав, нищо не му е, отворил Библията и съзерцава, обръща очите си нанагоре молитвено и чете от Библията. А пък оня, другият брат, дето е роден за физическа работа, всеки ден, като се нахрани,

той не почива, а взема брадвата и сече, приготвя дървата за вечерта, за вечерния огън и за кухнята. Така, това не е духовен живот." Да разберете, казва. Значи Учителят тука малко сърдито го изказа, че нашите хора имат такова схващане, че едни са родени за духовна работа, а други – за физическа работа.

48. УПАНИШАДИ НА РИЛА

Още един случай ще Ви разправя от Рила. Имаше една много голяма скала и нашите братя правиха, струваха много дни, едва я вързаха. Тя тежеше хиляди тонове, много голяма. Бяхме я изхвърляли вече на едно място и я бяхме обърнали така, че тя малко прилича, на дължина, че обърнахме я с посока точно срещу Полярната звезда, с компас я ориентирахме.

Един ден, беше следобед, Учителят се беше облегнал на скалата. И погледна – брат Лулчев тръгна към чешмичката с някои братя. Лулчевите последователи се казваха „Упанишади". Заредиха се, които симпатизират на брат Лулчев: един, двама, трима, 10, 20, 30 – много хора отидоха по Лулчев, около 30 души. Учителят гледа мълчаливо и най-после каза: „Това не се прощава! Да вземе хора от Братството и да ги отцепи от Братството, и да се явява той като учител! Като иска, нека да отиде, както Михаил отиде във Франция, и там от чужди хора да образува група и тогаз да има свои последователи! А това не е простено." Така се изказа Учителят за поведението на Лулчев.

ВК: А защо им викаха „Упанишади"? ***ПГ:*** Защото има едни индийски книги, „Упанишади". Ний имаме такива книги стари. Най-напред в Братството се изучаваше теософията, а нямахме ний още беседи. Аз през 1917 год. се запознах с Учителя и тогава Той за пръв път ми даде томчето с отпечатаните неделни беседи, първа серия. Тогава аз за пръв път отидох да се запозная с Учителя и Той ми каза: „Ето, аз Ви давам това томче, четете и разсъждавайте върху онова, което прочитате." Затуй, онези, които бяха чели пък индийските „Упанишади", се нарекоха сами: „Ний сме „Упанишади" – последователите на брат Лулчев.

49. КОЙ ДОКАРА БУРЯТА

Като отидохме на Рила, отначало лагерът беше откъм западната страна на реката, дето се изтича второто езеро, а гимнастиките ги правехме на третото езеро. Гдето е построена сега хижата „7-те езера", там беше само клекове и то гъсти, не можеше човек да премине, но ние полека-лека просякохме там, направихме място за палатките си и т.н. Езерата тогава бяха чисти, нямаше никакво петно по тях, или пък да е хвърлено нещо. Много малко туристи са минавали и нямаше хижа тогава, нямаше дори огнище. Идваха само рибари, които нощно време ловяха пъстърва. Някои наклаждаха по някое огънче, така, малко, покрай езерото. После преминахме и отидохме от другата страна на езерото и направихме на Учителя палатката да бъде от другата страна.

Една нощ се разви една голяма буря, ама такава страшна, че счупи кола на палатката на Учителя. А Неговата палатка беше по образец на турска палатка, с конусовидна форма и с много дебел и як централен кол. Бурята обаче беше толкоз голяма, че счупи кола на палатката на две. И на много братя и сестри събори палатките и т.н. Сутринта Учителят каза: „Знаете ли защо се яви тази буря? Тя се яви, защото вие се карате тука. Какво има да делите и защо? Това ли е Братството, каза, да се карате? Вие трябва да се отнасяте с любов, с благост един къмто други, а не да се ненавиждате и да се мразите. Затуй дойде

ни буря нощес. И най-важното: Моята палатка беше най-здрава и с най здрав бот, а се счупи и той, защото аз съм виновен, че съм ви довел тука."

Така ние разбрахме кой предизвика нощес бурята.

50. НА ЕКСКУРЗИЯ ДО ЕЛЕНИН ВРЪХ

С Учителя правехме много пъти екскурзии. Излизахме нагоре по езерата. Отначало играехме Паневритмията при третото езеро, а после започнахме да я правим при Бъбрека. И едно характерно нещо има в това – че след като закусехме, тогава отивахме да правим Паневритмията. Значи, сити сме и Слънцето огрява и стопля поляната. И затуй, като отидехме там и Учителят се събуваше и играехме боси по поляната на Бъбрека. След като се свършваше Паневритмията, нагазвахме всички в езерото Бъбрека. Наплисвахме се. След това Учителят казваше: „Всички да си умиете очите, да се наплискате с водата от езерото" и след това пък: „Хайде да си измиете пак краката!" Измивахме си нозете, излизахме вънка и насядвахме така, за да попие водата, да се изсушат краката и тогаз си обувахме чорапите и обущата.

Друг път излизахме да направим Паневритмията чак горе, при връх Рила. Ама на по-ниското място, дето е равно. Една сутрин Учителят каза още от вечерта: „Утре си вземете закуска, че ще закусим горе, като направим Паневритмията. Рано ще отидем, рано ще тръгнем." Защото, докато се минат 7-те езера, е два часа, много време, пък имаме възрастни братя и сестри, които Учителят никога не изоставяше. Чакаше всички да се събедат, когато тръгваме. Той се спираше и чакаше да дойдат всички. „Дойдоха ли всички?" – „Дойдоха." Чакаше да си починат и те и тогаз тръгваше нагоре пак.

Една сутрин посрещнахме изгрева, направихме Паневритмията горе и както бяхме насядали така, като гледахме Еленин връх, ни се видя, че е близко. Пък аз предния ден бях ходил на Еленин връх. Той е над Мальовица отгоре. Отидох за един час и се върнах за един час. И Учителят ме попита: „Пеньо, ти като си ходил вчера, за колко време отиде?" Казвам: „Учителю, за около час отидох. И, рекох, там поседях коджа ми ти, така, разгледах малко-надясно, към манастиря се вижда оттам и после се върнах и минах през Урдините езера на връщане. А иначе по венеца отидох горе." – „Ами тогава – обадиха се много от братята и сестрите, – Учителю, да отидем, щом е толкова близо!" А в планината има едно такова заблуждение на очите: нещата се виждат уж близо, обаче като тръгнеш, фактически не са близо, те са далеч.

Тръгнахме, като Учителят каза: „Които са слабо-силни, нека да дойдат, пък които са силно-слаби, да не дохождат." Не можаха да изтълкуват братята и сестрите какво е туй силно-слаби и слабо-силни. Тръгнаха. Като тръгнаха, тръгнаха всичките. Дори и сестрата Попова, беше най-възрастна, 75-годишна беше, и тя тръгна. Сестрата Янакиева, много други стари сестри, Янкова, имаше и една баба Анастасия – все възрастни, едва вървят, но и те тръгнаха. А пък Учителят никога не казва на някого: „Ти се върни" или на някого да каже: „Ела." И така, тръгнаха и те. Повървят, повървят малко, пък седнат. Учителят дава почивка. Повървят, повървят, Учителят пак дава почивка.

То не бе един час, ами минаха 3–4 часа и обед дойде, а пък ние не сме стигнали още на Еленин връх. Най-после, Слънцето вече се изви на запад, стигнахме на Еленин връх. Поседяхме там, попяхме и т.н. „Сега –

каза – да се върнем. Е, откъде да се върнем?" – „Дойдохме по венеца, все по билото горе, сега пък ще минем през Урдините езера." И ударихме през Урдините езера. И тогава се излъгахме, щото нито аз бях ходил, нито друг. Ами казахме: оттук направо да преминем отсреща. Но то, като вървяхме, вървяхме, то хо-о-о, и чак до реката долу докато стигнем, то се стъмни. А ние сме още далеч, Урдините езера къде са далече! Тогава към възрастните сестри – Янакиева, Попова, баба Анастасия, разни други, се присъединиха млади братя, които да ги подкрепят. И тръгнахме вече нагоре без път. Не знаехме, че там имало пропасти, хей-такива скали. Учителят върви с нас и с Учителя тръгнаха някои. Тъй, ама Учителят върви по-бърже и като се стъмни, братята, които съпровождаха Учителя, вървяха направо нагоре.

Чак към три часа през нощта се върнахме в лагера. Без да сме обядвали, без да сме вечеряли. И после почивахме до късно.

Сетне братята и сестрите се смееха. Казваха: „Ах, Пеньо, Пеньо, ти как ни излъга да отидем на Еленин връх, че било на един час!" Казвам: „За един час е за мене, аз съм млад, енергичен, вървя бърже, тичам дори, а пък сестрата Попова, рекох, и разни други, възрастните сестри и братя не могат да вървят, та затуй стана такова излъгване." А Учителят каза: „Ще имате една опитност. Когато ви кажат нещо, да го анализирате. Кой е, с кого, как ще го извършите и т.н. Да не стават такива работи."

51. ПЕНТАГРАМЪТ В ПАНЕВРИТМИЯТА

От цялата Паневритмия, най-трудно се усвоиха фигурите на Пентаграма. Вечерно време на полянката на Изгрева, осветена от 1000-ватовата електрическа лампа, почвахме да разучаваме фигурите на Пентаграма, но завършвахме все с неуспех.

Минаха много дни и Учителят вечер пак излизаше и караше братята Симеон Симеонов, Галилей Величков, Данко Симеонов (с кларинета) да свирят мелодията на Пентаграма, а другите братя и сестри – да образуват фигурите на Пентаграма в движение. Докато се изсвири пет пъти, какви фигури заемаха главата, ръцете и краката.

След много упражнения спазването на фигурите се усвои и сутрин започнахме да играем и Пентаграма. Отначало го свирехме и играехме три пъти, защото играчите се уморявали, но Учителят отбеляза, че всяка двойка трябва да стане глава, ръце и крака, а това става, когато упражнението се изсвири пет пъти.

Паневритмията започваше да се играе напролет, от 22 март. През цялото лято се играеше всяка сутрин, а на 22 септември се прекратяваше. През зимата се правеха първите шест упражнения, които бяха дадени от Учителя на 19 август 1922 г. на събора във Велико Търново. В неделя сутрин, след като завършваше Утринното слово, вън на полянката се играеха първите шест оригинални упражнения. Това се правеше и след лекцията на Общия окултен клас в сряда сутрин и след лекцията на Специалния клас в петък сутрин. Останалото време през седмицата всеки си ги играеше у дома.

Понякога Учителят притуряше към 6-тях основни упражнения и допълнителни упражнения. Целта на допълнителните упражнения бе да се засегнат различните органи на човешкото тяло, да се раздвижат, защото, неупражнявани, органите се атрофират, отслабват. Учителят обясняваше, че всички упражнения трябва да се правят съсредоточено и съпроводени от дълбоко дишане. Когато се правят упражненията, ако не се правят концентрирано

и с дълбоко дишане, те вредят на здравето на човека. „Правете упражненията съсредоточено и с дълбоко дишане, за да се ползвате от тях" – бяха наставленията от Учителя. Дълбокото дишане лекува 100% всички болести.

Когато се създаваше Паневритмията, Учителят даде да наредят текст. А Учителят е дал мелодията. Стоянка Илиева и някои други се опитаха да наредят текст, обаче текстът на Олга Славчева беше най-подходящ, всички го харесаха и той се прие от всички и от Учителя. Всичкото е на Олга.

ВК: Имаше ли някой, който да изпълнява най-хубаво Паневритмията? Имаше ли някой, който да я изпълнява соло? Вие пеехте ли или само свиреха? А вие, музикантите, играехте ли? Пееха ли Паневритмията, когато играехте? Някой да е изпълнявал соло добре? ***ПГ:*** Много хора идваха от страда за Паневритмия и същевременно пееха и затуй Учителят нареди да напечатат текста ниско, защото цигулките свирят много високо. Те свирят октава високо. ***ВК:*** А мелодията да бъде написана по-ниско, две октави по-ниско ли? ***ПГ:*** Не, една. Казвам, Учителят създаде Паневритмията и за пеене. ***ВК:*** А, и за пеене. ***ПГ:*** Имаме издадена цялата Паневритмия една октава по-ниско – за пеене. Понеже тя, Паневритмията, се свири много високо. И да може някъде, където няма музиканти, да си я пеят и да си я играят.

ВК: А някой да е пял соло Паневритмията? От тези певци кои бяха най-добри по това време? Певици бяха Кисьова, Веса Несторова, Катя Грива. Кои бяха най-добрите? ***ПГ:*** Как да кажа, Олга Славчева създаде думите на Паневритмията, а също и пееше. Кисьова, тя пък сядаше на пианото и ги свиреше.

ВК: Заминаха си тия хора. ***ПГ:*** Заминаха си всички. Ще ти изсвиря „Първият ден на пролетта", после ще ти я изпея. Имаш ли време да слушаш? ***ВК:*** За теб винаги имам време. Нали затова съм дошъл при теб – да разпитвам, да разказваш, да слушам и да записвам. Това ми е работата днес и утре.

ПГ: В тетрадката съм записал следното:

I. Първият ден на пролетта – 22.III.1933 год.
V. Тъкане – 5.V.1933 год.
VIII. Побеждаване – 5.V.1933 год.

Това са датите, когато сме изучавали Паневритмията.

52. СНИМКАТА „УЧИТЕЛЯТ В ЖИТОТО"

Когато бяхме с Учителя в Мърчаево, Той обичаше да прави понякога разходки и един път ми каза: „Пеньо, можеш ли ме Ме придружиш да отидем към Владая?" Рекох: „Мога." Беше зимно време, сняг бе покрил и имаше мъгла. Станахме и тръгнахме мълчешката с Него. Вървяхме паралелно. Като дойдохме от пряката пътека от Владая, която излиза направо горе на шосето, без завоя, Той се спря, дълго време гледа, гледа към небето, и каза: „Виж как действува природното електричество. Има една зона, която отгоре има силно електричество, но отдолу има друго електричество. Те са два реда един върху друг. Така си въздействуват, че не могат да навлязат един в друг да се унищожат, затова мъглата се задържа дълго време. Но ще дойде време и един ден, в бъдеще, ще имаме други положения. Културата на хората ще бъде много висока, хората ще познават много добре метеорологическите промени и ще се водят от тях и тогава човекът няма да бъде изненадван от случайни природни явления. Ще знае кога ще става земетресение, кога ще става нещо от природен характер." И като се

върнахме на назад, Той дълго време седя там, пак приказва така, изобщо за живота – как трябва хората да го разбират, че трябва да бъдат задълбочени, наблюдателни и т.н. Такива въпроси повдигна.

След това, като отидохме долу, каза: „Сега да отидем да се разходим." И отидохме на Коса Конарско, където е топлият извор. Тогава Дежа, снахата на Темелко, беше родила дете. Всяка сутрин аз ходех и носех вода от топлия извор, за да окъпят бебчето. Караха също и Владо Николов и Сергей. А също и момчето Колю, който е сега в операта, свири на обой – и него пращаха да донася вода. Детето го къпехме всякога от минералната вода и то растеше и се развиваше много добре.

Веднъж през пролетта Учителят каза: „Да отидем сега на топлия извор!" Тогава от София бяха надошли много братя и сестри. И отидохме тогава там.

На това място направихме по-напред една грешка. Отидохме веднъж много рано аз, Владо, Колю Драгнев и много други наши приятели. Рекохме да се окъпем. Съблякохме се вече и една жена иде и иска да пере. Казахме й: „Постой малко настрани, ние ей-сега ще освободим, но сега се къпем." – „Няма – казва – да седя. Аз не се срамувам от вас." Ние сме голи във водата. А тя не се срамувала и дохожда и почва да пере. „Абе – викам, – разбери се, то е срамота!" Викнах й и я сблъсках. Рекох: „Да се махаш оттука!" Изхвърлих дрехите навънка и я изблъсках. И тя си отиде у дома да каже на мъжа си, че сме я изблъскали оттам. Рекох си: Сега ще дойде мъжът й, ще трябва да се разправяме с него. Я да бягаме! Окъпахме се набързо, облякохме се и си отидохме.

На другия ден Учителят каза: „Хайде да отидем нагоре!" Отидохме, Учителят седя на извора, пи топла вода и тръгнахме нагоре. Житата бяха пораснали вече до пояс. Като излязохме нагоре, чак над горичката, тръгнахме към гората и аз рекох: „Учителю, отбийте се, тук в нивата, да направя една снимка в житото!" И Учителят се отби и аз приготвих апарата и Го фотографирах. Но когато проявих стъклото, видях, че в житото зад Него Невена Неделчева и Лулчев застанали отзад във фон, виждат се на снимката. А пък д-р Жеков, като ги видял, извил се малко другояче, така, че ги изключил от кадъра. И затова снимката на д-р Жеков е по-сполучлива – понеже ги няма във фона фигурите на Лулчев и на Невена Неделчева.

Но тази снимка я има у много хора, ще я видиш – „Учителят в житото". Тя е последната снимка на Учителя. Тя е символична. Жътвата е голяма, а жътварите са малко!

И после потеглихме нагоре, отидохме из гората, чак нависоко и след това се върнахме в Мърчаево.

Друг път Учителят ни изведе голяма група от братята, много бяхме, чак нагоре. Има кариери, където вадят камъни, правят павета и големи странични камъни, от които правят бордюри. Минахме покрай кариерите и слизахме надолу, ще я видиш тази снимка, има я Ганчо Генчев: с китарата е Гита Стратева, след Учителя е Симо. Ти познаваш ли го Симо от Мърчаево? А-а, не го познаваш. Ваца, мърчаевци, съпровождат Учителя и слизаме надолу. Сега тези места, които тогава бяха оголени, правителството ги залесе и над Мърчаево отгоре има свежа, хубава, гъста борова гора. Тогава беше голо, а сега стана такава хубава борова гора, че да се радваш.

После те ходеха на Острец. Там Учителят е държал беседи, но аз бях вече учител на село. Е, останаха някои снимки, направени от мен за живота с Учителя в с. Мърчаево.

53. ГОЛЕМИЯТ РАЗКОЛ

ВК: Какво стана след заминаването на Учителя? Казаха ми, че се е събрал [illegible] съвет. Изобщо, как се развиха нещата след заминаването на Учителя?

ПГ: След заминаването на Учителя всички ръководители бяха дошли на [illegible] за погребението и си нагласиха, че те са и съветниците, които се избра[illegible] бяха назначени още от по-рано, че ще си останат до смърт, едни и [illegible] въпреки че после от Министерството на вероизповеданията дадоха запо[illegible] трябва да се смени съветът. Обаче ние казахме, че не можем да сменим [illegible] защото трябва да се свикат пак всички ръководители от цяла България, [illegible] го сменят.

Тук беше въпрос да се създаде устав, а Учителят през цялото Си пребива[illegible] на Земята не желаеше да има устав и организация. Той ръководеше сам, [illegible] вървяха много добре и затуй не можахме да създадем устав, па и не [illegible] искали. А правителството заставяше да имаме устав, за да бъдем призна[illegible] държавата и легализирани. Но ние останахме така. Впоследствие наредиха [illegible] град за себе си да се регистрира пред градските власти – подразбира се, [illegible] Общинските съвети. Които са подали декларация, се признават и имат [illegible] да правят събрание, а за другите се смяташе, че нямат право. И затова [illegible] от провинциалните братства подадоха заявления към съответните съвети [illegible] се разреши да си правят събрания, а на някои не позволиха да правят [illegible]ания.

ВК: Друг въпрос: Понеже тук през цялото време, на всички снимки аз не [illegible] да видя портрета на Антов. Я ми разкажете за този човек, за неговата [illegible]ност, изобщо през 1958 година как се стигна до всички тия неща.

ПГ: Когато бяхме още в Мърчаево, казаха, че трябва да има един човек, [illegible] да представлява братството пред властите. Тогава предложиха да турят [illegible] Пеню Ганев. Обаче аз отговорих, че съм учител и съм интензивно зает с [illegible]ската си работа. Освен дето бях учител на отделенията, аз ръководех и [illegible]организацията „Септемврийче", ръководех хора на прогимназията в Кумарица [illegible]. Казах, че съм много зает и не ще бъда полезен в нищо на братския съвет, [illegible] ще мога да представлявам Братството. Тогава братята казаха: „Е, кого ще [illegible]значим?" И аз казах: „Назначете Никола Антов." Аз дадох този съвет. И [illegible]кола Антов беше назначен за посредник на братството. Тогава той [illegible]ставляваше целия VI район в София. Мисля, че представляваше Единната [illegible]анизация и беше важен член на Единната организация пред целия район.

Впоследствие го забелязват неговите другари, които са от Отечествения [illegible]нт, че той дерайлира, че не е честен човек. И затуй го махнаха като председа[illegible] на VI район и го туриха даже в концентрационен лагер. Назначиха друг в [illegible]ководството на VI район. Някои наши братя даже бяха подали декларация, [illegible] стават комунисти, но впоследствие се отказаха.

ВК: Как се стигна до събитията от 1957/1958 година и до този процес?

ПГ: Стана така: Никола Антов, след като го изпъдиха оттам и беше и в концентрационен лагер, най-после бе освободен и си дойде. Обаче се тури пак сам, така, се назначи, да отговаря за печатницата – за тези, които печатаха братските беседи, на Изгрева, в бившата къща на Йорданка Писинова.

Той командваше и положението на Рила, когато се качваше през лятото. Той назначаваше отговорници за домакинството. Така се назначаваха няколко години, обаче на Рила все приключваха с дефицит, със загуба накрая, по няколкостотин лева. Сметките не излизаха, въпреки че в магазина се работеше с малко печалба. Това показваше, че има някои нечестни сметки, които се водеха

по това време. И затуй едно лято, само че не помня кое лято беше, дойде Никола Антов у дома и каза: „Пеньо, ти ще станеш магазинер на Рила и да знаеш, че всяко лято приключват с 400–500 лв. загуба. Да видиш къде се правят грешки, че се приключва със загуба лагерът на Рила." Аз рекох: „Добре. Поемам това." И станах една година магазинер на Рила. И завърших, като предадох накрая лагеруването, мисля, че бяха 650 лв. чисти печалби от Рила. „Е, защо, казва, има загуби от минали години?" – „Защото, рекох, магазинерите не са ти гледали честно сметката и са яли и пили за сметка на братството. И затуй, рекох, братството приключваше със загуба. Ето ви, рекох, честно водена сметка. Една бучка захар не съм изял аз, като бях магазинер." И моята захар, с която пия чай, си пиша. И я изписвах и плащах. Та затуй от нечестни магазинери се приключваше със загуби.

54. РАЗПРАТА

На следващата година Антов каза пак: „Аз искам и тази година да ме оставите да командвам положението на Рила." Обаче, понеже се отнасяше много грубо, беше бил Елена Андреева, беше бил Христо бояджията и някои други, с псувни и ругатни, братята го намразиха и казваха: „Такъв председател на Братството ние не искаме."

И затуй той искаше да изнесе една сказка в салона пред братята и сестрите, да даде един отчет. Но тогава се сдружиха Гради Минчев, Илия Узунов, Драган Петков и други братя и казаха: „Няма да му дадем да изнася сказка." И той тъкмо зае катедрата и вече щеше да започне да говори, те вдигнаха скандал, че не го искат и не искат да го слушат и т.н. И не му дадоха да говори и го отхвърлиха, като казаха, че през това лято никакъв ръководител няма да бъде на Братството.

Тогава той се ядоса на братята, които го апострофираха така и не му дадоха да говори. И като финансов отговорник в братския съвет, той знаеше, че има объркани сметки – в смисъл, че ние купувахме някои работи за братската печатница, без да имаме сметко-разписки насреща, дето сме купували материал. Трябваше на черна борса да го вземаме, за да печатаме беседите. Пратиха например Гради Минчев да отиде до Ботевград да докара дърва. Той докара, без да взема разписка, за 1500 лв., и т.н. Много работи се купиха на черна борса, без да имаме оправдателни документи. И Антов издаде, че братството има объркани работи и поиска за отчет да се направи ревизия на братството. Той отиде във финансовите власти и докладва това положение. Тогава дойдоха ревизори, направиха ревизия на братската каса и установиха, действително, че има с милиони лева злоупотреба. И за туй хванаха отговорен Борис Николов, като председател на Братството.

Още 2–3 години преди това Антов на мен ми казваше: „Кажи на Бориса да ми предаде братското злато." Обаче аз виждах, че Антов понякога си попийваше, че не е брат-въздържател и истински брат и не исках да кажа тези думи на Борис Николов, защото Борис нямаше да го послуша, да му предаде братското злато.

И един ден, на 8 март, денят на жената, нашите сестри подготвиха много хубаво празненство за Деня на жената. Райна Арнаудова, дъщерите на Белев и други изнесоха, много хубави рецитали, пиеси и песни – беше ги подготвил женският състав на хора. Изнесоха също много идеален доклад за деня на жената и хората бяха много благодарни. Имаше присъстващи от целия квартал

„Изток“ до Цариградското шосе. Беше дошъл и Бакърджиев, важен комунистически деец от квартала.

И тъкмо завърши празненството за Деня на жената, и ето, Антов си иде от града, но кьоркютюк пиян, олюлява се наляво-надясно. Братята и сестрите вече излизаха от малкия салон, където се даде забавата, когато той започна да ругае: „Кой ви позволи вас да правите събрание в малкия салон? Аз отговарям тука, на Изгрева! Без мое позволение тука няма да влизате в никой салон!“ И започна да псува вулгарно Райна Арнаудова и дъщерята на Белев. Бакърджиев беше излязъл навън. И като чу ругатните и го видя, че е пиян, каза : „На това ли ви е учил Дънов тук толкова години?“ Антов започна да се препира и с него и тогава Бакърджиев тропна с крак и каза: „Оттук нататък вие вече няма да имате салони, вашата организация я разваляме.“ И този човек, като голям комунистически представител на района, отиде долу в Райсъвета и докладва, че трябва да се ликвидира с дъновистите.

Тогава Правителството взема мерки и през 1957 г. мисля беше, дойдоха и натовариха 17 камиона беседи, които бяха в склада на братството, и решиха да конфискуват и другите имоти. Така конфискуваха 20–30 палатки, другия инвентар на братството и най-после конфискуваха и на Учителя дрехите и каквото имаше Учителят, Неговата библиотека. Така се тури край на братството.

Когато се върнах от Рила, председателката на Единната организация, Трънка Григорова, дойде и ми каза: „Тази вечер ще има важно събрание за братството от Изгрева. Затуй идете, в 7 часа ще бъде събранието. Идете долу, за да присъствате, тъй, по-отворените братя.“ Като стана 7 часа, аз се облякох и отидох в клуба. Стаята беше съвсем пълна, само един стол имаше свободен, край вратата. Като влязох, партийният секретар, който беше открил вече събранието, млъкна и каза: „Седнете на стола, който е до Вас!“ И аз седнах, а той каза така: „Та сме се събрали – продължи си пак, – другарки и другари, таз вечер, за да решим какво да правим с дъновистите. Трябва да ги пръснем из цяла София така, че един с един да се не виждат.“ И тогава Македонски, един важен човек там, от Изгрева, каза „Спри“ на докладващия партиен секретар и той спря речта си. Обърна се към мене и каза: „Ти, Пеньо Ганев, защо си дошъл тука?“ Аз рекох: „Дойдох на събрание“. – „Кой те покани?“ Казвам: „Председателката на Единната организация.“ Той каза: „Тя трябваше да дойде на туй събрание, а не ти. Събранието е при закрити врата, само за партийни членове. Станете и си идете.“ И аз станах, нали столът ми беше до врата, хванах бравата и казах: „Другарки и другари, чух дневния ви ред, какво ще решавате, и бъдете справедливи в решенията си.“ Отворих вратата и излязох и си отидох.

Разбрах, че тази вечер вземат решение за нас, какво да ни правят. Решиах, че Изгрева трябва да го разпръснат, както и всички братя и сестри. И затуй най-първо махнаха Влад Пашов от Изгрева, а вторият бях аз. Настояваха много бърже да ми оценят имота и да ме включат където искам и т.н.

Така завърши една епоха. През 1971 год. живях 17 месеца временно на Гара Искър временно, докато ми се изкара апартаментът в Дианабад, и когато го построиха, се преместих там.

55. БРАТСТВОТО В ЧУЖБИНА

Така завърши нашата одисея с Братството.

ВК: Накрая аз питам, понеже завършва вече една епоха, така общо казано, нали Вие сте свидетел на тази епоха, какво ще кажете накрая? Така, като едно резюме, като заключение.

ПГ: Накрая ще кажа така: че великото Учение на нашия Учител не се оцени от света, че Той остана неразбран и затуй много от обществените отговорници, големите хора, които ръководеха партията и държавата, не оцениха онова, което България има – нашето Учение. Учението на Учителя се разпространи, то излезе вън от границите на България, отиде и във Франция, където има вече голямо общество, отиде и в Англия, отиде и в Русия, отиде и в Америка. Печатните беседи се бяха разпространили вече и излезли извън границите. А Учението на Учителя остана неоценено от нашето правителство. Замисляха даже да извадят костите, последните останки от тялото Му, което беше погребано на Изгрева, и да ги заровят на гробищата, но се намесиха много по-умни общественици, които се наложиха, щото гробът Му да остане за вечни времена пазен там, където Той пожела да бъде погребан.

Остава сега будните хора, които желаят благото на България... според думите на нашия Учител, който каза така: „Един ден българският народ ще разбере, че аз съм бил голям приятел на България и ще ми направят може би и паметник, но да знаят, че аз ще го разруша, ако ми направят. Аз искам Словото, което съм говорил, да остане в сърцата и в душите на бъдещото поколение на България." И затуй остана сега вече да уредим последното – там, където е мястото на Учителя, да направим специална ограда, която да запази гроба Му за вечни времена.

ВК: Искам да се върна малко назад, преди 1957 г. Бях слушал за някакви допълнителни разправии, недоразумения между Михаил Иванов и тукашното братство.

ПГ: Михаил Иванов, който образува ядро от братството във Франция, когато изнася своите речи, притуря някои работи, които не са от Учителя и Учителят не ги е правил. Аз не знам имената на някои ръководители там от теософската организация. Той говорил там, пред братята във Франция, какво че от Агарта той имал карта, позволение пред човечеството на Земята, че да съществува братството му във Франция и изобщо където има наши братя, че сме имали специален паспорт ли, да го кажа, или специално разрешение. И в впоследствие брат Бертоли слушал тази негова сказка и му поставял въпроси: „Защо Вие притурихте, че Братството имало разрешение от Агарта със специална книжка, определена там от главния ръководител на Агарта?", не ги помня имената. Пък той казал: „Ти трябва да мълчиш. Тия работи няма да ги издаваш пред обществото!" И с това се разделиха. Брат Бертоли застава на страната на Учителя със скромните си средства и ограничен кръг братя и сестри там, а Михаил остава да говори вече не Словото на Учителя, ами да пречупва Словото на Учителя през своите уста, но никога да не им чете беседа от оригиналното Слово на Учителя.

ВК: Вероятно се свързват думите на Учителя, казани на събора през 1922 година. ***ПГ:*** Да, и по този начин се тури една раздяла, така. Но братята, които дойдоха от Франция – професор Ломоние и много други, все видни, учени хора от Франция, през 1939 г., те останаха там да подпомагат Братството. Братята французи се отличиха с това, че пеят братските песни на български език във Франция и молитвите ги четат с българския текст, без да са преведени на френски. И така във Франция остана братството да съществува в голям мащаб, но под ръководството на Михаил Иванов.

ВК: Ама това е негово братство, щом не четат Словото на Учителя. Това е основното. С песните на Учителя и Паневритмията той си набира последователи.

56. ОПИТИ ДА МЕ ПРИКОТКАТ ЗА ЖЕНИХ

Имахме един брат, Митко Сотиров, който много години беше директор на Музикалния театър, на Мичето Златева беше мъж. 17 години се водиха и после се разведоха. За този развод на Мичето майката е виновна. Тя казва, че Митко имал туберкулоза в гърлото, затуй бил пресипнал и т.н. Пък той е музикален. Майка й постоянно повтаряше: „Остави го, мари, остави го!" и тя го остави. ***ВК***: А той сега още си е жив! ***ПГ***: Той си е жив, и сега той е жив. Тя сега вече, той се разведе с една, после втората като че ли се помина, и Мичето се мъчи сега дано да стане втора женитба, ама... ***ВК***: Да ида кой да я гледа, а?

ПГ: Те са едни, които шушукат, тихо говорят, обаче са злъчни. Моята къща беше отгоре на пътя, пък тяхната – отдолу. Аз дружах с Елена Хаджи Григорова – тази, която събуди мърчаевци, там, в Мърчаево братята. А пък Златева идеше и оставаше. Само трябва да мине отдолу на пътя, за да си отиде в нейната къща, ама оставаше да спи на Ленчето в краката просто. Елена живееше у мене на квартира в едната стая. „Абе, защо не си отиваш да спиш у вас на спокойствие?" – „Аз обичам Ленчето!" А пък тя обичала да даде дъщеря си на мене, зет да ме прави. И затуй оставала при Ленчето. Пък я намирам при Ленчето. Това на Мичето Златева майката – за да види какви са моите отношения с Елена Хаджи Григорова, за да може да ме прикотка. И все: „даскалчето, даскалчето", все ме хвали, де, Златева.

А веднъж стана така. Аз бях 7 години учител в Кумарица (сега Александър Войково) и най-после ме назначиха в София, в Дианабад. Аз съм учител, пък Каменка 18 години е била в този квартал учителка. Остава Златева да спи тука и назначиха в занималнята нейната дъщеря, тя имаше една по-малка дъщеря, Стефана, тя се помина. Била е в Карлуково, или в Курило – имаше психическо разстройство, шизофрения. „Каменка – рекох – колежка си ми, ела да видиш къщата ми, къде живея." Пък Златева, майката на Мичето, ме гледала през прозора, какво ли ще правя с нея. А Каменка 18 години е била учителка в този квартал. После се ожених за нея. Отидохме у дома за малко и после я заведох, те живееха над вълтежката, дето обикаля двойката трамваят. Като излезе от дома, Фанчето (Стефана) веднага се облякла хубаво и дойде при мен и казва: „Аз това за пръв път на теб ти го разправям, Пеньо, аз дойдох сега, ще си живейме. Аз обичам те, ще ти бъда жена, пък ти ще ми бъдеш мъжът." Аз й рекох: „Фанче – тя е Стефана, ама ние по галено й казвахме Фанче, – аз те обичам като сестра, рекох, пък не те обичам като любовница да ми бъдеш или да ми бъдеш жена, рекох и т.н. Иди си!" – „Йок, ние ще се обичаме, ще видиш колко добре ще си живейме!" – „Иди си, казвам, още сега! Стани и си иди!" Тя дойде у дома, иска да ми се натрапи.

Та Златева, ей-такива сестри имаме, дето развалят и зорлан правят нещата и затуй има наши хора, дето се развеждат толкова много; много наши братя се разведоха.

57. ЛИТЕРАТУРНОТО ТВОРЧЕСТВО НА ОЛГА СЛАВЧЕВА

Дойдоха веднъж на Стоян Белев внученцата: „Чичо Пеньо, леля Олга е болна, та те вика." Аз живеех на Изгрева тогава. Рекох: „Аз ще отида." Отидох, тя получила удар, Олга Славчева, и лежи. Не може да мърда, не може да ходи по нужда. „Дай ми да пикая. Не се срамувай – каза, – нищо, аз съм пътница вече, ще замина." Аз й дадох гърнето да пикае. После тя каза: „Вземи един молив и пиши: Златната ми брошка, която я имам тука, ще я дадеш на Васил Василев." Имаме брат адвокат, на „Славянска беседа" имаше кантора и Олга ходела лятно време у тях прекарвала, защото Олга нямаше къща никъде, пък те я вземали, знаят я, че е учителка, бедна, и я вземат при тях да им гостува. ***ВК***: Както и да е. ***ПГ***: „Тази брошка е златна и струва много пари. Но те са ме гледали, ще я дадеш на тях. Цигулката я давам на твоя Петър." Тя имаше цигулка. „Масите, кревата ми, юрганя, дюшека, всичкото покъщнина ще я дадеш на Недка, каруцарката. Да отидеш да кажеш на Борис Николов и на Мария Тодорова да дойдат." И аз отидох и им казах и тя се изповяда пред тях и то какво: „Имам спестени 1500 лв. пари. Аз имам три сестри и един брат, братът живее в Лозенец, а пък сестрите, едната се помина, а едната живее при мене на ул. „Цар Борис", до Лъвовия мост близо, а пък другата ми сестра... Тези пари, 1500 лв., аз като умра сега, по никой начин аз не ги давам на моите сестри, защото аз толкова години живях тука в София – аз съм родом от Цариброд, но аз толкова години живях в София, моите сестри не са ме погледнали, не са ме нахранили, не са ме облекли, все чужди хора ми дават и дрехи, и издръжка и при други хора живея тука. Нямах пари ни за квартира, нито за нищо и затуй не искам ни една стотинка моят брат и моите сестри да вземат от тези пари. Тези пари ще се използуват така: ако един ден се разреши да се печата поезията, аз имам цели тетрадки с мои произведения, стихотворения, които съм създала." Тя ги е чела даже при братски събрания.

ВК: Тя остави ли някоя тетрадка с песни нейни, ръкописи, с нотирани песни? ***ПГ***: „Аз имам тука цял куфар с мои тетрадки, каквото съм писала, и когато съм била с Учителя по екскурзиите, аз съм описвала, имам цели описания, имам 18 протокола как сме прекарали екскурзията и те са останали. Значи, ще се дадат да се отпечатат моите работи. Ако пък моите работи не се разреши да се отпечатат, ще ги дадете тогава за отпечатването на беседите на Учителя." Това са препоръките за средствата, които Олга оставя.

На втората вечер получи втори удар и онемя, не можеше да говори вече и понеже то беше през февруари месец, много студено беше и аз ставах в 3 ч, отивах да й запаля печката, за да може да се стопли, защото тя не можеше да мърда, а също и да й дам подлога, да се изходи. Аз настинах и ме хвана една кашлица, ама страшна и затуй исках да я туря в болницата. Тука има неврологична болница, си казвам, ще гледам да я туря, на Цариградското шосе тука. Дохождам всеки ден, обаче няма вакантно място, няма легло в болницата. Не я приемат. Най-после, като дойдох един път, казаха: „Сега се помина някоя си и има легло свободно, тъй че докарай твойта болна." И аз я докарах и я оставих тука, в неврологичната болница. И я оставих там, но тя още същата нощ се помина. И понеже не можахме да повикаме нотариуса, да изповяда пред него, че иска парите й да ги дам на Борис Николов, затуй парите й отидоха при рода й. После извадиха удостоверение сестрите й и не купиха даже една кутия бонбони да почерпят братята и сестрите. Всичките пари си ги поделиха нейните сестри.

ВК: В коя година си заминава тя? ***ПГ:*** Не мога да ти кажа. Та така стана. Целия литературното творчество – тя имаше един голям куфар, даже куфарът й остана, подарили й го някои си и тя го напълнила с тетрадки, поезията й записана в тетрадки. „И най-важното, каза, аз съм направила биография на Учителя и на Братството. Ще ги предадеш на Сава Калименов, аз съм приказвала с него, че той се съгласи да ги вземе; и най-важното, което е – биографията на Учителя. В нея съм описала каквото зная за Учителя и за Братството, откак съм влязла в Братството."

Паша Теодорова и сестра й Аня са издържали Олга тук, да завърши трети прогимназиален клас. И след това започва пък да учи гимназия. И пак Аня и Паша са й помагали. Паша е издала учебник по химия, пък Аня – по руски и др. Изобщо са я подкрепяли наши братя и след това тя се явява на частни изпити и по този начин е завършила и гимназия и стана гимназиална учителка. След това се записа в университета. Помагал й е също ей-тоз Василев, дето ти казвам, че платната брошка да се даде на него.

ВК: Тя пееше ли хубаво? ***ПГ:*** Олга пееше хубаво, много сърдечно ги пееше, песните. ***ВК:*** Тетрадка с нейни песни имаше ли? ***ПГ:*** Нямаше. Всичките ги дадох на Сава Калименов. Дойде тука Сава, каза: „Аз само куфара не мога да нося, той е много тежък." Той донесе чанти и на два пъти пренесе тетрадките. Два пъти идва и приказвахме, с него че не дадоха нищо сестрите й, не дадоха даже една кутия бонбони да почерпят братята и сестрите. Тя, същата нощ, когато я оставихме в неврологията, и тя се помина.

Сега думата става за биографията на Учителя. Всеки се интересува. И Томалевски се интересува. Пък Савата, миналата година го видях, като дойде на Паневритмията. Рекох: „Сава, какво направи, бе?" – „Нищо не съм направил, каза. Аз съм поет. Когато остана малко свободен, аз пиша свои работи. Не ми остава време досега да прочета даже туй, което Олга е оставила." Дойде Николай Дойнов, на Бориса брат му, и каза: „Пеньо, нещо ново?" Рекох: „Олга ми е дала само 18 протокола, в които е описала с Учителя когато е била." – „Дай ми ги, аз ще ти ги върна." Дадох му ги и не ми ги върна. Дадох му ги 18-те и не ми ги върна досега Николай Дойнов. По този един начин при Савата остана биографията, не я е дал на някого поне да я разчете. Томалевски издаде най-добра биография на Учителя, би трябвало да даде на Томалевски, защото той обичаше и умее как да пише и какво да пише. Затуй останаха работи, Олгините са непрочетени, а Олга всякога е била с Учителя по екскурзии и т.н. Тя знае много работи и ги е описала. А пък целия куфар, всичката литература, без да оставя за мене си нещо, дадох ги на Савата Калименов и са у Савата.

Олга създаде думите на Паневритмията. И още творчеството на Олга лежи в куфарите и си почива. Докога? ***ВК:*** Почива дотогава, докато дойде онзи, който е изпратен да разсече с меч омагьосания кръг. И да освободи творчеството на Олга и да го напечати. Затова ще чакаме да дойде това време. И да дойде борнът с меча Господен. Амин!

58. МАЛКАТА БУБОЛЕЧКА НЕ Е СЪГЛАСНА

Песента „Малката буболечка" от Олга Славчева я има в братския сборник, ама е грешно нотирана. Отива Олга Славчева и я изпява при Мария, Борисовата. Така, ама тя не можла да я нотира тъй, както е. И дойде Олга и вика: „Пеньо, моята „Малка буболечка", тя е много хубава песен, и по мелодия е хубава, и съдържателна. Ама Мария не можа да я нотира, както аз си я пея. Аз ще ти я изпея няколко пъти, да я поправим." И Олга ми я пя, няколко пъти ми я

пя и аз я научих. Но когато сега да я напечатат, махнали двата куплета. Не зная защо. Мария Тодорова.

ВК: Тази мелодия е дадена по Учителя, така ли? ***ПГ:*** По Учителя е дадена, от Учителя е дадена мелодията, а от Олга са думите. Олга е създала текста. ***ВК:*** Хайде да я изпееш. ***ПГ:*** Ще ти я изпея. Тя е много хубава песен. *(Пенйо Ганев пее и магнетофонът записва гласа му.)* Отпечатана я има, ама не е вярна. Не е вярна мелодията. Аз, след като Олга дойде тука, я поправих в моите сборници. ***ВК:*** Къде, в кой твой сборник? Ти имаш ли я записана, нотирана? ***ПГ:*** Не, в братския сборник, който имам, аз съм я коригирал. Аз й я пях на Олга и Гради я пее даже, ама Гради я пее както е писана в сборника. А пък аз я пея малко изменена, както Олга ми я пя. ***ВК:*** А нотирал ли си я? ***ПГ:*** Не съм я нотирал. ***ВК:*** Трябва да накараме Пепи *(синът на Пенйо Ганев)* да я нотира.

ПГ: Олга дойде, каза: „Мария ми е омаскарила Буболечката." Така просто ми каза Олга. – „Е, я изпей ми я, бе, Олге! Пак ми я изпей! Пак ми я изпей!" Няколко пъти ми я изпя. Аз съм слухар. Като ми се изпее една песен няколко пъти, аз я запомням вече и я зная. Малко е изменена в сборника – ще знаеш, че тъй, както я пея аз, така е вярна, така я искаше Олга. Има една песен, пак от Олга. Ето, чакай, да видим дали ще си я спомня. [...]

Тия песни не ги пея по сборника, Учителят тук каза: „Запиши си сега тука, на нов лист, на тази песен." ***ВК:*** Коя песен? ***ПГ:*** На „Малката буболечка". ***ВК:*** А какъв беше случаят? Той ги свиреше или ти ги свиреше? ***ПГ:*** Учителят ги свиреше на Своята цигулка. ***ВК:*** Къде? ***ПГ:*** В Мърчаево. У Темелкови бяхме. ***ВК:*** Той свиреше „Малката буболечица"? ***ПГ:*** Да. Ама каза: „Напиши си нови думи, защото не са написани всичките." И аз ги записах. Ето ги:

„Мене роди Бог със любов
и озари със живота нов.
Едва-едва расте и зрее ми душата,
но ето веч, вървя нагоре, слънцето где блести.
Ще видя туй, душата ми що люби и копней."

И каза: „Напиши сега нови думи, продължение на тези:"

Тъй буболечката шепти
и се стреми по нанагорния път
и пречките една след друга преминава:
безброй скали, поля, долини смело преминава
и все напред се тя към върха възвишава.

Тъй векове безброй летят
и времето я преобразява.
И ето, веч порасна тя, девица мила,
чиста роса, душа красива, творение на Бога,
разлива мир и светла радост по света.

ВК: Сега, този текст лично Учителят ти го е диктувал. ***ПГ:*** Да. ***ВК:*** А друг текст диктувал ли ти е? ***ПГ:*** Има. ***ВК:*** Кой е другият? ***ПГ:*** „В летен ден".

ВК: И какво стана накрая? Малката буболечка не е съгласна да бъде подмината и да се измени песента. ***ПГ:*** Никак не е съгласна. ***ВК:*** Тогава ще я нотираме и ще я издадем след време. ***ПГ:*** Така да бъде.*

---

* Още за песента „Малката буболечка" вж. на стр. 126–128 и в нотното приложение към раздел II. (Бел. М.И.)

59. МАГНЕТИЧНАТА ОБВИВКА НА БАЛТОВА И ДУХОВЕТЕ

Йордан Савов беше богат, имаше къща на четири етажа. Той беше от София. Дъщеря му беше женена за един училищен инспектор. Тази къща, високата, от западната страна на английската легация, е неговата. Савов искаше да проповядва с Балтова. Учителят в беседите Си беше казал така: „Вие като лягате да спите, се завивате с дебела завивка. Гледайте да се завиете с тънка, магнетична завивка, а не с много дебела." Савов и Балтова решили да проповядват. Отишли у някакви хора, които ги харесали и им постлали вкъщи, а те рекли: „Ние ще спим в градината." Поискали да им постелят там някаква рогозка, а не нещо по-дебело, като казали, че с магнетична дреха ще се завият. И ходеха те по селата да проповядват. Хората ги канят да ги нахранят добре, да ги завият да спят, а те с магнетична дреха ще се завиват. И от това на Балтова ѝ отекоха краката, станаха като сомуни надути и тя тръгна по бани.

Това беше, мисля, 1920 г. Аз бях тогава ученик и си дойдох в София и отидох при Учителя. Ама аз Учителя Го познавах още като войник в Скопие, като ме пуснаха в отпуска, аз отидох и Го намерих. Че като отидох, Учителят ме познаваше вече и ми каза: „Ще останеш на обед тука." И аз останах на обед там. И като на обед седнах там и които прислужваха, донесоха ядене и едни тънки филийки, пък аз на село съм научен да ям по кило и половина хляб на ден много хляб. Беше и Учителят, пък имаше и други, поканени софиянци на този обяд. Докато се обърнат, аз филията я изядам. А Учителят каза: „Дайте хляб тука!" И веднъж дадоха, аз го изядох. Дадоха втори път и трети път. Учителят се поразсърди на тия, които прислужваха, и каза: „Дайте хляб тука, много хляб!" Аз ям хляб, а те дават тънки филийки, да хвъркат, така.

Дойде и Николина Балтова тогава. А пък мъжът ѝ, Балтов, беше, на когото се отчитат на цяла България железопътните гари. Той беше родом от Пловдив и баща му беше много заможен. А Балтова каза: „Къде ще спиш нощес?" Рекох: „Аз ще отида на хотел, аз нямам познат тука." – „Не може, каза, наш брат да отива на хотел. Аз ще те заведа у дома." Там пред всичките говори така.

И като се нахранихме на обед, Балтова ме поведе. Живееха на ул. „Бистрица" 10. Балтова раздала на съседите масите, столовете, дрехите, всичко. Раздала всичко, защото ще се завива с магнетична покривка. Обаче впоследствие, като се разболя и ходи по бани, при лекари, я съветваха да си купи отново покъщнина и вече всичко изпълняваше.

А мене ме държеше за ръка, като отивахме към тях. Тя беше много елегантна и действително, че в нея се влюбваха чужди хора. Вземаше ме и ме водеше на Черни връх, обаче тъй бърже вървеше, че аз не можех да я стигна. Тогава тя беше млада, елегантна и пъргава.

Тя беше придумала жената на брат Калудов, който беше диригент на братския хор от Варна – военен диригент, обаче вече като пенсиониран си направи къща на Изгрева, – да си раздаде нещата, че и тези на дъщеря си. А дъщеря им Живка е лекарка сега в Бургас. Живка беше голяма шегаджийка. Когато давахме вечеринки, тя участвуваше и даваше много смешни работи. И така, Калудова раздала дрехите на дъщеря си и впоследствие, като се ожени в Бургас, тя трябваше отново да си купува дрехи, юрган, дюшек. Така става, когато ги разиграват духовете. После си платиха жестоко.

60. МОСТЪТ НА БУДАЛИТЕ

Снимка 36 е много интересна. Каракачаните се оплакват, че идват натоварени и минават край рекички, на които трябва да направят мостчета. И една сутрин Учителят каза: „Сега всички ще отидем да направим мостове." И тръгнаха от второто езеро нататък къмто Скакавица, понеже тогава се снабдявахме през Дупница. Тая снимка е направена, когато вече бяхме свършили да правим мостчета. Последното мостче бяхме направили, по което да могат да минават конете. Останахме само ние, а шмекерите, които ги мързи да работят, се върнаха. А казаха: „Будалите да останат!" И го нарекоха „Мостчето на будалите". Щото казаха: „Бактисахме вече да работим, от сутринта почнахме, та до обед не можем да свършим." А останаха малко да работят, ей-тези, които са на снимката. То е на второто езеро. Тази снимка беше снимката на будалите, защото те останаха последни да работят. Всички други се върнаха и чакаха да дойде време за обяд. А пък тези, всички работихме, да могат да минават конете. Тази снимка е от второто езеро, все по неговата стена и отива в Сапарева баня пътят, гдето ходи за хижа Скакавица, дето е реката, голямата. Затъваха конете. Като затънат, не може да си носят багажа. Денковете падаха.

Та, Учителят каза: „Ще помогнем да направим мост." Тръгнахме с Учителя, Той ни поведе и Той пръв започна. И тръгна с нас цялото Братство. Обаче полека-лека започнаха да напускат, казаха някои, че вече обед дошло, че трябва да се върнат. И се върнаха и останаха ей-тази група, малката. А аз носех апарата и рекох да направя една снимка. Сега пък Учителят каза: „Тази снимка ще я наречем „Мостът на будалите" – които са били будалите, останали да работят последни. Ако били умни, щели да избягат."

ВК: Значи, мостът на будалите. Буди Аллаха. ***ПГ:*** Учителят каза, че „будала" не е лошава дума – тя значи „Буди Аллаха", „Бъди с Бога" значи. Значи, които работели, Учителят ги казва будали, защото седи така: който не работи, той ще се атрофира, ще се циментира. Пък щом работи, щом се движи, ще бъде добре. Затуй каза „Мостът на будалите". И така го наричаха приятелите години след това.

61. ЖИВОТНИТЕ СА ЯСНОВИДЦИ

ВК: Разкажете ми за духа на Иван Рилски. ***ПГ:*** На 19 август правим събор във Велико Търново. Учителят отсядаше всякога у полковник Константин Иларионов и жена му Елена Иларионова. Иларионов, с военния кабриолет и кочияша войник завежда Учителя на Рилския манастир. И както пътуват, седнали, така, в кабриолета и наближават манастира, изведнъж конете спират на шосето, не щат да вървят. Войникът ги бие, обаче конете се изправят, но не щат да вървят. Тогава Учителят казал: „Недей ги би, защото конете са ясновидци и от Невидимия свят виждат, че ний пристигаме, а свети Иван Рилски идва да ни посрещне!" Само конете били ясновидци.

Животните били ясновидци – за пръв път чух това нещо в 1928 г., когато стана земетресението във Велико Търново. Хората спяха на палатки, никой не смееше да влезе вътре. Учителят пристига тогава една вечер, хората всички спели и били наизлезли вънка на палатки. Казали на Учителя: „Ами на Вас къде да Ви постелем?" А Учителят отговорил: „На мене ми постелете вътре в стаята." – „Ама всички са вънка." А Учителят рекъл: „Няма да има земетресение вече." Това е било през 1928 год. А пък какви са, казва, признаците. „Преди земетресението всички мишки, където и да са, хвърлят се от покрива, даже скачат

[illegible] и бягат вънка, а кучетата излизат вънка из селото, и също бягат. А пък сега [illegible] се върнали всички, кокошките и петлите даже и те са били избягали, а сега [illegible] се върнали всички – по това разбирам, че няма да има земетресение." И [illegible]ствително нямало повече земни трусове във Велико Търново и Учителят [illegible] я стаята.

62. ПЪТУВАНЕ В ДРУГ СВЯТ

Когато Учителят бил в Америка, когато следвал, съпровождал го един [illegible] брат, Величко Граблашев. Качили се на някакъв параход. Учителят го [illegible]тал най-напред: „Ще дойдеш ли?" Аз този случай го чух на събора във [illegible]ко Търново. Граблашев разправяше: „Качихме се на парахода и на едно [illegible] слязохме. Оттам ни посрещна един кабриолет и с него стигнахме на едно [illegible]. Там ни чакаше една лодка. Като че ли нагласена беше работата – знаеше, [illegible] ще минем оттам. Качихме се на лодката и на отвъдния край отидохме в едно [illegible]ство, като че ли не бяха хора от Земята, ами като че ли са ангели. Така [illegible]баво ни посрещнаха и тъй хубаво прекарахме един ден, като райски живот. И [illegible], и ядохме" и слушали какво си приказвали тия хора „и върнахме се вечерта [illegible] лодката ни взема и пак ни прекара на другия край и качихме се пак на [illegible]риолета и хайде – пак на парахода, и си отидохме много доволни."

Като си отишъл Учителят, веднъж Граблашев рекъл да заведе някой си [illegible] приятел, да отиде при същите хора, много добрите хора там. „Ходих, казва, [illegible], къде ли не ходих, но не можах да намеря същото място. Пък много хубаво [illegible]то беше, просто райски живот, обаче аз не можах да го намеря. Изглежда, [illegible] Учителят кой знае как ме е преобърнал, че в друг свят се намирахме, а пък [illegible]то че ли е на Земята."

Това аз го чух лично от Величко Граблашев. Но тук има нещо свръхестест[illegible], което ние не го познаваме във физическия живот. Аз така го виждам, а [illegible] и самият Граблашев го казва: „Ние не сме усетили, че действително Той ни [illegible]повадил и ние с душите си сме присъствували. И затуй не можахме да го [illegible]мерим, щото много лично беше, като пътувахме." Уж познато. Това означава, [illegible]те не са пътували с физическото си тяло, а с духовното.

ВК: Значи това ти си го чул лично от Величко Граблашев, като го разпра[illegible]ше на събора. ***ПГ:*** Той разправяше много такива работи, окултни. Но тогава [illegible]ги работи ме занимаваха там, с други работи се движех – ходехме вода да [illegible]сим за кухнята и т.н.

ВК: Какво ще кажеш още за Величко Граблашев? ***ПГ:*** Беше оставил тука [illegible]на си и двете си дъщери. Веднъж чух Учителя как се кара на Граблашева, [illegible]то била много нахална. Идваше нещо да вземе от кухнята за ядене и Учителят [illegible]се скара. Защо не го искала, а го взела. Това е за Граблашева. А той разпра[illegible]ше още други работи с мистично съдържание, но които не съм се спирал да [illegible]шам. Защото тогава други работи ме интересуваха. Всяко нещо с времето [illegible]."

63. КАК СЕ ОЖЕНИЛИ ДЪЩЕРИТЕ НА ДЯДО ТИХЧЕВ

Когато Учителят завършва средното Си образование, отива в Свищов. Там Го повикали протестантите, защото протестантите са Го обичали, Учителя. Пастирът дядо Тихчев там имал две дъщери. А жената на пастира казала на мъжа си, когато Учителят бил в последния клас: „Туй момче ще завърши сега и

ще си отиде, а пък е много добро. Да оженим едната дъщеря за него! Гледай да го заприказваш и да разбереш, като завърши, кога смята да се ожени."

Тъй, ама всякога, когато той отивал при Учителя, Учителят го заприказвал нещо из Светото Писание, Библията, много исторически работи и все не оставало време. Като се връщал при жена си, тя почвала да му се кара: „Ще изпуснем човека, ето, учебната година завършва, ще изпуснем човека, ти ще се наложиш, ще му кажеш: „Аз ще ти разправям тоя път!" Няма да чакаш той да ти разказва!"

Обаче става така, че дъщерята през нощта се разболява и то толкова бързо, че умира през нощта. От каква болест точно, не се знае, но за една нощ се разболява и умира. Тогава жена му казала: „Да оженим малката дъщеря, да го не изпущаме, защото такъв човек не можем да намерим!" Те канели Учителя понякога да свири, защото свирел хубаво на цигулка. Отивали при него и Го молели да им свири. Той вземал цигулката и им свирел. Така че често им посвирвал и затова също не искали да го изпуснат. И протестантите станали причина да го изпратят в Америка да следва, именно от Свищов.

Майката започнала сега да го желае за втората дъщеря. Пастирът отива пак при Учителя с тая цел, но пак става нещо, че не може да го запита по тоя въпрос. Жена му отново почнала да му се кара: „Годината свършва, пък ти си такъв, че не можеш да го заприказваш за това. Наложи се!"

И когато един ден се наложил и го заприказвал за женитби, то разболява се и малката дъщеря и умира. А после жена му като плакала, мъжът ѝ, пастирът, казал: „Жена, тоз човек е свят човек, той не е обикновен. Ето, умряха и двете ни дъщери." И плаче човекът, защото са били нахални и, иска-не иска, искали да му се наложат. „Затуй умряха и двете ни дъщери."

Това ми го разказаха навремето, но кой ми го е разказал, не помня.

64. ЖИЗНЕНИЯТ КРЕДИТ НА ЧОВЕКА

ВК: Село Равна, Годечко. Там ти беше учител 8 години, не е малко. ***ПГ:*** Стана така. През 1933 година ни уволниха с Елена заради това, че сме посрещали изгрева, че сме дъновисти и т.н. Тогава бяха либерали в Министерството на просветата. Те управляваха и уволняваха учители и учителки и вземаха рушвет по 2000 лева и пак ги връщаха обратно. И ний получихме уволнение с Елена и дойдоха две учителки. Значи нас уволнили, а пък назначили две други и те дойдоха и те казаха, че са дали по 2000 лева, за да ги назначат.

А Министерството на просветата беше на ул. „Витошка" и във входа на Министерството, в един апартамент на IV етаж беше Просветата. А в основата долу седеше адвокатът Хаджи Колев, който беше либерал. И аз отидох при инспектора и го запитах: „Защо сте ни уволнили?" А той каза: „Иди при Хаджи Колев долу, при входа." А пък то е, за да ми се каже колко пари трябва да дам. Щото либералите гледаха да крадат от учителите. Уволняват ги, вземат им парите. А една хубава наша колежка от село Неделище три пъти я уволняват. И с нея се гавриха и взеха рушвет.

Като ме уволниха, застъпиха се за мене председателят на Учителския съюз Досю Негенцов, той е професор, Иван Пастухов, историк. Застъпиха се много учители, направиха протест в Министерството, обаче либералите не чуват. Тях ги интересуват парите. Рушвет да дадем. И те очакваха от мене и от Елена рушвет. А Елена беше 8 години по-голяма от мене. Значи, излезе заповед за уволнение най-после. Опита да ми помогне също и този македонец, големият Янков, когото уважават всички и беше главен учител тука, в София. Те отиват при министър Бояджиев, той беше тогава министър на просветата, и казват:

Защо сте уволнили Пеню Ганев?" Самият министър казал: „Уволнили го тука чиновниците. Аз не съм давал заповед." Той се оправдава, самият министър.

Учителят каза на Елена така: „Ти вървиш по бащина линия. Ти скоро ще си заминеш от този свят, затуй сега чети беседи и се приготви, защото скоро ще си заминеш." Учителят й го каза лично. И тя си остана у дома да живее, пък мене ме назначиха в село Казалджик-Кафтан, Кърджалийско. Елена имаше спестени пари, от които се хранеше. Учителят я накара да свири на цигулка. Тази цигулка, която сега аз я имам, хубавата ми цигулка, тя е от Франция.

Елена вземаше уроци от Христо Петков, бащата на диригента Добрин Петков. Елена ме накара и аз да вземам уроци от Христо Петков. Отивам при Учителя и казвам: „Сега е събота, 13-то число, краят на седмицата, Месецът е на свършване и последен ден на Месеца, Месецът е на изпразване. А от понеделник ще имаме нов Месец и нов ден и аз ще отида да вземам уроци от понеделник." А Учителят ми се скара: „Никакъв понеделник! Веднага взимай цигулката и Елена и да те заведе при Христо Петков и ще вземаш уроци по цигулка! Никакви изпразнени Месеци!" И така ме накара същия ден, събота, 13-то число беше.

Значи, много работи има, които не трябва да се почват, но Учителят каза: „Ни 13-то число, нито събота, нито празнене на Месеца, веднага вземай цигулката!" – и ме изпъди. И Елена ме заведе у Христо Петков. Той беше приятел на Учителя, не последовател. Жена му беше последователка, тя е жива още.

Учех децата в Кърджалийското училище, това е 1933-та година. Елена Христо Григорова остана тука и живееше у дома. За постройка на моята къща тя ми е дала 10 000 лева. Ние живеехме като брат и сестра. Не сме се женили.

65. ПСУВНИ И ЗВЕРСТВА

В Шумен ме бяха мобилизирали, оттам ни закараха да гоним партизаните в Македония. Аз, понеже сам ветеринарен фелдшер, се числях къмто центъра на 19. полк, който е от Шумен. И ние, когато отивахме да гоним партизани, всякога заставахме в центъра на селото, а войската вземаше периферията на селото, да не би да влязат партизаните да ни нападнат.

Имах възможност да ходя, бях свободен, мен ме интересуваше най-много да отида и видя в миналото какво е ставало там. И имах възможност да наблюдавам много хубави паметници. Обаче, каквито паметници намерих в сръбските гробища, пише там: „Убити от бугари от 1914–18 г." Изобщо избиваха ги българите, защото германците ни командваха да ги гоним. И имаше костници, където са костите им събрани. Тогаз са ги избивали масово и са ги хвърляли на купчина, сега ги изровили и ги събрали и образували костници. В Сурдулица имаше костница, в Скопие имаше костница, а и другаде.

На мен ми беше много мъчно, като гледах как българите се отнасят към сърбите. Защото иначе сърбите са добри, гостоприемни са, веселяци са. Обаче претендират, че границата между България и Сърбия е по-на изток и че София е на сръбска земя. Според тях границата отивала чак до източния бряг на река Искър, дотам е била Сърбия. В препирните сърбите са много нахални и казват, че ние трябва да им отстъпим София. А едно време, когато те гонеха учениците на Кирил и Методий, цар Борис ги посрещна в Белград, тъй че и ние претендираме, щото някога Белград е бил наша столица. Сега имаме ново време и нови положения.

Но сега, както ходеха нашата войска, видях, че хващат партизани. Тези партизани, гледах един ден, ги докараха войници. И изкопаха един голям трап

и българите докараха едни арестанти по командата на германците. А понеже аз сутрин ставах много рано, преди да е свирила тръбата, бях станал и видях, че бяха ги докарали с едни черни чергила – хора, но само че сърби, вързани един за други, по десет души вързани във верига, ама ръцете им са вързани. А предния ден, дето изкопаха трапа, дойдоха там да екзекутират хванатите сърби и видях как ги наредиха и дойде един германски взвод, които да бъдат екзекуторите. Един германски офицер командва войниците, които трябва да ги стрелят. Хванатите войници бяха сърби, а пък германците ги екзекутират. Застанаха по десет души на група и германският офицер извади сабята си, вдигна я горе така, а пък войниците, които щяха да стрелят, бяха пред него. И той казва „Фойер", което значи „Огън", и гръмват и след това, които паднат на земята – с пистолета в сляпото око, на всекиго за втори път го застрелват, защото някои има, които се преструват, че са убити и така се спасяват, хората. А пък този германски офицер – умен, че отиват, та на всекиго теглят по един куршум в главата. Та да няма човек, който да се спаси с шмекерия, с хитрост. И когато си отидат, аз отидох да видя и то такива мръсотии, кърви там от убитите.

И когато се върнах в София, отидох при Учителя и казах: „Учителю, много страдат тия сърби, много са жестоки германците към тях, които караха нас, българите, да ходим да ги хващаме, тези нещастни хора." Пък Учителят ми каза: „Те имат грехове: те на всяка дума псуват всичко свято, и Бога, и Богородица, и Христос, те не вярват, просто са неверници и затуй им се даде такова тежко страдание." – „Че, рекох, те не съзнават, Учителю. Те псувнята я имат като поздрав, не й влагат съдържание, ами им е обикновена дума. Сърбинът, преди да каже каквато и да е дума, ще каже: „Майка му", или пък псува Бога." А пък Учителят каза: „Всеки, който псува Бога, той ще съзнае." Аз рекох: „Те не съзнават." – „Ще съзнаят!" – казва. – Ще дойде време да съзнаят." Че те не трябва да псуват що е свято, те са много жестоки в езика. А иначе са гостоприемни и веселяци. Така Невидимият свят ги наказваше за псувните към Бога.

През 1941 г. германските войски през България навлязоха в Югославия и я окупираха. Министерството на просветата командирова български учители в Македония, да обучават децата от Македония, Моравско, Вранско, Скопско, Битолско, Охридско и пр. Мен ме назначиха в село Сувойница, Вранска околия, близо до град Сурдулица. От 360 подлежащи за учение ученици, едва 60 деца идеха, а останалите си пасяха свинете из гората. Тъй наречените моравски българи, за които България претендира, че са българи, нямаха капка любов към българите и към българщината. Титовите партизани и тези на Славчо Трънски действуваха в Църна Трева и не позволиха на назначените там български учители да водят занятие с техните деца. Така назначените учители цяла година бяха под гнета на страха, че някоя нощ ще дойдат партизаните да ги избият. Партизаните ги извели даже една нощ и ги наредили на редица и затъкнали пушките, но после казали: „Прощаваме ви сега, но не искаме да дохождате в селото! Няма да ни учите нашите деца!" – и ги оставили. И после те вече цяла година седяха в Сурдулица, получаваха заплатите, а не ги върнаха в България да се занимават с деца.

Веднъж един добър приятел сърбин ми съобщи тайно: „Тая нощ ще бъдете нападнати и стреляни, затова повикайте войска от Сурдулица, да ви запази." Благодарение на тоя приятел, Вою Томов, ние останахме живи.

Хазяйката ми, у която живеех, имаше шест деца. Не можах да я убедя да изпрати нито едно дете на училището. „Не им трябва писменост на моите деца. Моят вепър (значи нерезът ми) не е писмен и пак си живее" – думаше моята газдерица (хазяйка).

През есента на 1941 г. ме откомандироваха и след като съм си отишъл, партизани нападнали една нощ селото и запалили училището и го изгорили, да няма къде да обучават сръбските деца на български език.

66. САМОУНИЩОЖЕНИЕТО

ВК: Разкажи за случката с Иларионов. ***ПГ:*** Брат Иларионов е от Търново. Когато на 19 август отивахме на събор във Велико Търново, Учителят всякога квартируваше у него. Той е по чин полковник. Веднъж заведе Учителя с военен кабриолет да види Рилския манастир. Един войник беше файтонджия. Като наближихме манастира, конете спряха. Няма никой пред тях, а пък те се изправят. Войникът ги бие с камшика да вървят напред, обаче те се изправят на място. И Учителят, понеже е ясновидец, заповяда на войника: „Недей би конете!" Каза, че конете са ясновидци и че ние не виждаме туй, което те виждат. А те виждат, че насред шосето ги посреща свети Иван Рилски. Той чул, че ние пристигаме, и иде да ни посрещне. И конете го виждат и затуй не щат да вървят. Нищо няма пред тях, насред шосето се изправят и като че преграда има пред тях. А не искат да вървят, защото човек има насреща им, ха-ха!

ВК: Това е единият случай с Иларионов. ***ПГ:*** А другият случай – когато Учителят го поканва да дойде да живее в София. И той живееше в София. Беше много добър брат. Обаче една сутрин го намерихме обесен на боровите дървета, зад полянката на Изгрева, в гората. Отидох и попитах Учителя: „Защо Вие, Учителю, сте толкоз близък с Иларионов, а допуснахте той да се самообеси?" А Той каза: „Той се самообеси, защото в него е влязъл един голям престъпник – дух, който е направил голяма беля и иска тя да не се поменува, да изчезне." И затуй, като намери някой човек, който започва да съзерцава, влиза в него. Обсебеният не знае защо му е тежко, а то тежкото се дължи на това, че в него е влязъл този дух. У обсебения човек се появява желанието да унищожи себе си. И този дух намерил брат Иларионов, влязъл в него и иска да се самоунищожи. Пък нещо, което съществува, не може да се унищожи по никакъв начин. Обаче престъплението било толкоз голямо, че духът не може да го търпи. Затуй влиза и накарва много хора да вършат страшни неща. В момент, когато хората се отдават на съзерцание, духовете може да ги обсебят. И много пъти ний сме казвали за някого: „този не е на себе си" и то е вярно, защото друг е влязъл в него и той е, който върши работите.

ВК: И фактически Иларионов се обеси, обеси го един дух. ***ПГ:*** Обеси го един много голям престъпник-дух. ***ВК:*** Който е правел престъпления, убивал. ***ПГ:*** И който искал да унищожи спомена за тях. ***ВК:*** Той иска да унищожи себе си по този начин. ***ПГ:*** Себе си иска да унищожи, но не се унищожава онова, което е станало вече. ***ВК:*** То е записано в Акашевите записи. Аз си спомням един случай: разправяха ми, че точно когато се е обесил Иларионов, Учителят взел един камък, запратил го през оградата в гората и казал: „Обесиха го духовете. Исках да го спася, но не можах!" Така ми разказаха за този случай. ***ПГ:*** Аз отидох още да питам: „Защо Вий допуснахте?", а Той каза, че щяло да се обеси един голям престъпник. Това бяха думите на Учителя. И аз помислих, че Учителят може да надвие на престъпника, но Учителят спря дотук – като ми каза, че чрез него се обесил един голям престъпник. ***ВК:*** Само това каза? ***ПГ:*** Да, само това каза. ***ВК:*** Интересно е, нали? Неразбираемо за нас.

67. ОБЪРНАТАТА КОЛА

ВК: Сега искам да те питам. Ти си роден в село Водица, Поповско. Твоят род по линията на баща ти откъде идва? ***ПГ:*** От село Гостилци, Търновски окръг. Когато стават въстанията, в Дряновския манастир се заграждат околните хора. Обаче оня, който снабдявал с барут другите, от цигарата му паднала угарката, в която имало искра, барутът се възпламенил, манастирът се разбил и турците влезли. И тогава моите прародители, по-точно – дядо Пеню, на когото и аз нося името, заедно с неговия брат Станко, който е в Разградско, се изселили. Правителството им дало право кой където иска, там да се засели. Нашето правителство, това след Освобождението.

Прадядо Пеню ражда дядо Боби. Аз се казвам Пеню Ганев Бобев. Дядо Боби ражда четирима синове: моя баща Ганю, чичо ми Ради, чичо ми Колю, чичо ми Пеню. И баща ми решава да стане пособчанин (жител на село Посабина), да отиде при братята си. Отива вечерта и говори за една къща. Обаче не дава капаро и през нощта дохожда друг, който дава по-голямо капаро, повече пари на оногози и той признава него. Така ние останахме в старото село – Водица. Посабина е турско село и е богато. Да, особено в скотовъдството, кози отглеждаха. Чичо Колю имаше 80 кози, от които вечерно време ги музеха, та аз се зачудих. А пък децата им там, в двора – дворът е толкоз голям, на чичо Колю синовете, че се събираха 18 деца, а пък стрина Колювица не може на маса да ги събере – малък е трапезникът, че на едно дълго платно ги нареди. ***ВК:*** Не може да ги събере, децата. ***ПГ:*** И аз понеже бях малък и се чудя, като се връщат от жътва, как така децата познават майките си, защото 18 деца, ха-ха-ха! И всички се разделят и отиват веднага на четири снахи. И аз се чудя.

ВК: Така. Това е баща ти, нали се казвал Ганю. А майка ти, откъде е майка ти? ***ПГ:*** Майка ми пак, и тя е от Водица, от Арабаджиеви, Арабаджи Петю. А пък на Арабаджи Петю синът му е мой вуйчо, на мама брат. Той отиде в Америка и напечели много пари и си купи два коня големи, ей, едри, яки. Тръгва веднъж да отиде в Попово, като си казва: „Да не отивам празен само." А пък много дърва имахме. Нарязал един кубик дърва и ги натоварил на каруцата. Седнали с вуйна. Обаче, като дохождат тука, на Ковачевския баир, където се наклонява шосето надолу, конете вземат преднина. Той не може да ги озапти, защото това са големи коне, много яки, много добре охранени, и дървата се свличат и удрят конете в краката. Конете се подплашват, започват да бягат вече галоп. Вуйчо пада с дървата, те го намъкват в краката на конете, а пък винтовете долу на оста на колата закачат вуйчо за гърдите и едното колело пада в близкия коловоз на шосето, а другото е високо и колата се обръща и вуйчо пада. Обаче му се обелила косата съвсем и пада тука нанадолу и главата му остава гола.

Ние с мама в това време отивахме да влачим вълна в Ковачевец, понеже в нашето село няма дарак. Като срещнахме вуйна, гледаме – карат вуйчо обратно, връщат го в село. Мама почна да плаче зарад брата си. Беше много добър вуйчо. ***ВК:*** Така. Значи майка ти е от Арабаджиевите и ти се раждаш във Водица.

68. АНГЕЛИ И ДЯВОЛИ

ВК: И ти там до коя година беше, във Водица? ***ПГ:*** До 1923 година вземах изпити и същата година ме назначиха прогимназиален учител, но не редовен. Училищното настоятелство ме назначи. ***ВК:*** Ти беше завършил прогимназия

ВК: *ПГ:* И си свърших учението, де. Тогава се учеше до прогимназия. Гимназия нямаше. Гимназията беше като университет. ***ВК:*** И ти учеше там децата като прогимназиален учител. ***ПГ:*** Работих две години като прогимназиален учител.

Бях класен наставник на трети прогимназиален клас. Като им раздавах свидетелствата на края на годината, държах реч на децата: „Деца, като видите нещо, което не е хубаво, цар да бъде, какъвто ще да бъде висок, не ви трябва. Ама учителят ли, какъвто ще да бъде, няма да вземате пример от него." Директорът ни беше Никола Генев, който ме слушал през ключовата дупка на вратата. „Значи ти учиш децата да те не слушат!" Казвам: „Да не ме слушат, когато върша лошо, когато е добро – да го вършат." – „Аз не те харесвам. Ти не си добър учител." А аз аз минавах за най-добър, защото директора го хванаха при чужда жена и го прекваше цялото село.

Главният инспектор от Шумен дойде на ревизия и ме съди, че съм дал една беседа от Учителя на една баба Проданица от Ковачевец. Тази беседа баба Проданица я дала на попа, да види колко хубава била. А попът, като я видял, казал: „Не ти трябва тоя, той е дявол." Попът изпраща беседата в инспекцията в Шумен. Заради това тогава ми намалиха поведението, като ученик, защото съм се занимавал с религиозни въпроси. ***ВК:*** Е, ти беше ученик тогава, как се добра до беседата на Учителя? Откъде? ***ПГ:*** Ами аз се запознах с Учителя от ученик още.

69. ОЩЕ ЗА ЯСНОВИДКАТА КОРТЕЗА ОТ СЛИВЕН

Виж какво, моят живот е особен. Аз като бях малък, изобщо на всяка дума псувах, много псувах – толкова много, че напсувах и учителя си в училището, защото ме биеше. Веднъж, като ме наби, аз ударих една псувня страшна. И бях да избягам, но той затвори вратата и не ми даде да избягам, а взема една цепеница, дето е под печката, и ме хвана за ръката и започна да ме бие по гърбника с цепено дърво. Моят учител и баща ми се обичаха много. И вечерта на кръчмата учителят рекъл на баща ми: „Ваш Пеню днеска ме напсува." Както бях заспал у дома, баща ми ме събуди и ме би през нощта втори път. Веднъж напсувах и слугинята на училището. Бях много палав. Качих се и през прозореца на училището пръчките, които падаха на прозореца, ги разширих и като се обърнаха така, наляво, успях да вляза през прозореца вътре в стаята. И баба Пенковица – тя беше слугинята, която чисти, – ме наковладила, че съм влязъл без позволение в стаята, която е в училището. Наказаха ме и ме биха. Аз правех много бели, когато бях малък.

ВК: И после какво стана? ***ПГ:*** Виж сега, цялата работа стана така: има една Кортеза, която е от Сливен и й думаха „момичето, което говори с Бога." Веднъж тя минавала през Попово и оттам трябвало да отиде за Ковачевец, обаче хората, които от селата чули за нея, че говорела с мъртвите, я доведоха в нашето село. Ние имаме голям площад в селото, пред училището. Надойдоха много хора и си разпрягаха каруците и дадоха на конете си да ядат, а пък те отидоха и се събраха в църковния двор, той е широк. И тогава за Кортеза донесоха една здрава маса, туриха един стол, тя стъпи на стола, качи се на масата и започна да говори.

Обаче тогава хората се натрупаха много. Най-напред тя каза: „Аз ще ви прочета „Отче наш", с молитвата ще почна." Имаше един учител, Захариев, който беше завършил за градски свещеник, обаче не станал свещеник, ами учител. Той и кръчмарят апострофираха срещу Кортеза, обаче хората, които искаха да я чуят, бяха толкова много, че казаха: „Ние сме дошли да слушаме

туй момиче... „Момиче" й думаха, на Кортеза, защото я придружаваше едно момиче, на Жечо Панайотов леля, на майка му сестра. И казаха: „Ний сме дошли да слушаме туй момиче, ти млъквай и да се махаш оттука!" И го изпъдиха вънка.

И тя започна да говори върху Евангелието, какво казал Христос, изобщо. Устата на човека са дадени, каза, да говори благи думи. Пък аз си спомних, че псувам на всяка дума, и заплаках. Говори толкова хубаво какво е казал Христос, да слушаме, да ходим на църква, защото тя беше църковничка.

И започна вече Слънцето да се преваля и тя каза: „Вече стига, сега ще отидем на гробищата." И баща ми ме намери и каза: „Пеньо, иди да посрещнеш добитъка (щото ний имахме 17 говеда, имахме биволица и т.н., да не би да отидат в чуждите бахчи и да направят пакост), а ний с майка ти ще отидем на гробищата." И после мама и татко ми казаха така: че тя не чете кой е погребан тука, но тя ги вижда, умрелите, и казва: Драганка Стоянова е с такава шамия погребана. Описва каква е била. А пък еди-кой си – по име ги казва, – „вашият умрял казва": на някой беден човек да дадат, да направят добро. Същото и за мъжете, казва, ама по име ги вика. „Вашият заминал казва: да направиш добро на еди-кой си." И всичките хора се увериха, че тя е един преводчик между живите и между мъртвите.

И аз, понеже си спомних, че аз накарвах баща ми да ме бие много пъти... И брат ми също ме биеше, защото не слушах вечерно време, нали трябва да насека дърва за джамала. (Джамал казвахме на печката, която е направена с керемиди.) И изобщо, имаме и 17 говеда, имахме два коня, имахме биволица, дамът ни е голям и много пъти, като не сме почистили хубаво на добитъка, то после ни биеха. ***ВК:*** Много бой си ял. ***ПГ:*** Изобщо у дома и мама ме бие, и бати ме бие, баща ми пък ме бие най-много, дето не сме почистили дама, защото много добитък имахме и беше замърсено. Понякога пък види, че не е вчесан добитъкът, има по него си мръсотии. И всичкото това на мене много ми тежеше. И затуй на мене думите на тази сестра от Сливен, Кортеза се казва, която говори за Бога, да бъдем изпълнителни, много силно ми подействаха.

Баща ми отиде с мама на гробищата, а пък аз отидох у дома и намерих добитъка, вече се връща вечерно време. И седнах ей-така и плаках много, защото си спомних, че съм предизвиквал баща си и не съм слушал мама, не насичах дърва – трябва много дърва да насечем, за да може да загрее през нощта джамалът, тъй наречената печка.

ВК: И после вече ти се промени, почна да слушаш. ***ПГ:*** И след известно време аз започнах: вечерно време насичам много дърва, изчиствам много добре дама, дето добитъкът е вършил. Започнах да слушам. Мина около една седмица ли, десет дена ли минаха, и слушам: баща ми и майка ми сутринта рано се събудили и си приказват под юрганя. Ама ние бяхме осем души, та юрганят беше от единия край на стаята до другия. И си казват: „Абе, известно време Пеню не го караме, сам се сеща, насича много дърва, донася слама да постели на добитъка, нощно време да не лягат на земята, от плевнята от пода, изобщо синът Пеню се промени вече, да."

70. ГЛАДЪТ Е ОБЩ ЗА ВСИЧКИ

ВК: А как се срещна с Учителя? С идеите, със Словото на Учителя? Как се срещна с Учителя? Спомняш ли си? ***ПГ:*** Бях ветеринарен фелдшер. ***ВК:*** Добре де, ами тази беседа, дето в прогимназията я намерил попът, дето си я дал на баба Проданица, откъде си имал ти беседа? ***ПГ:*** Имаше братя, които ни посеща-

ПГ: Един запасен полковник имаше. А пък имаше един, Пренелов се казва, от Бургас, един високоинтелигентен човек, посети ни и той ни раздаде беседи. Той носеше беседи,за да раздава и да проповядва, да. ***ВК:*** Ти беше тогава ученик, така ли? ***ПГ:*** Аз бях тогава ученик в прогимназията, да, тогава получих беседи и съм ги чел, да. Значи тогава.

ВК: И по-късно как се срещна с Учителя? ***ПГ:*** А пък с Учителя се срещнах така: като ме взеха войник, взеха ме в Кърджали, обаче така стана, то беше 1944 година, пък се отвори общата, световна война. Аз бях вече войник и много набърже ни закълнаха, произведоха ни фелдшери. Още сняг имаше в околностите на Кърджали, обаче ни закълнаха и казаха: „Ще отделим по-здравите хора, които могат да учат, да отидат да станат за старши ръководители." И ми казаха, че ще има за подофицери курс, ще бъде в Беломорско.

И аз тръгнах, отидохме в Кавала. Обаче беше такъв глад тогава, че през зимата умрели 75 души. Нашето правителство там не ги снабдява с храна, умират хората. И аз излязох на пазаря и какво да видя: сграбчили пари, български пари така, ей-така, се напълнили с бумажки, обаче само за хляб дават. За друго не дават. И тръгнах да видя из самото Кавала и видях на едно място едно момиченце, което вече умира и издъхва от глад. Защото нашето правителство не им даваше храна. Те бяха българи и гърци, смесени. ***ВК:*** И ти там мина и колко време стоя в Кавала? ***ПГ:*** В Кавала стоях само 24 часа. И нашите войници ми казваха: „Пеньо, ако искаш, жени много, продават си телата." Да развратничат тук. А аз рекох: „Не ви ли е срам, бе, хората умират от глад, а вие от пола ще търсите удоволствие в тях!"

И излезе заповед, че няма да бъде курсът в Кавала, а ще бъде в Одрин. И ни натовариха пак на влака, хайде обратно пак през Гюмюрджина, хайде отидохме до Одрин. И мен ми беше мераклия, защото едно време, когато превзеха Одрин, Радко Димитриев беше генералът, който командваше войската, исках да видя каква е крепостта на Одрин. Аз мислех, че са някакви си стени, циментови, яки и т.н., а то обратно. Около 50 метра изкопано дълбоко и шарпите полегати и нищо не се свлича, не се разваля и по средата от двете страни така, изкопано. Одрин целият заобиколен и по средата има шосе, а някакви си автомати, които изхвърляха оръдията веднага на периферията да стрелят и по този начин нашите превзеха Одрин. Ама аз се чудех каква е тази крепост. Пък то не било крепост, ами било изкопано дълбоко.

ВК: И като отидохте в Одрин на тоя курс? ***ПГ:*** Казаха ни така: които са завършили само прогимназия и са тука, да си отиват в частта. Да останат само тези, които са свършили четвърти клас, пети, шести, седми, студенти и разни такъвито има вече, те да останат. И аз трябваше да се върна. И като се върнах, като слязох в Хасково, а пък ни даваха по 300 грама хляб, много малко хляб, пък аз съм свикнал да ям много хляб и отивах по турските къщи, защото през турски села минавахме за Кърджали, и исках хляб и не ме е връщала никоя канъма. Закриваха си фереджетата и идва и ми носи филия хляб, отрязала тъй, коджа ми ти, и аз го вземам от ръката й и започвам да ям веднага, защото съм гладен.

И се върнах в Кърджали и казах, че ни връщат, за подофицери ще останат само тия, които имат по-голямо образование. Аз съм свършил само прогимназия, не ме приемат. И взводният ми командир, офицерски кандидат, си отиде на отпуска и кого да назначат – понеже аз бях най-добрият войник, иначе изпълнителен, и ме назначиха аз да бъда взводен командир. Поручик Радоев сутрин ми казваше: „Пеньо, 42-ри набор веднага ги мобилизираха, ще ги учиш на стрелба, на колене за стрелба, мушни надолу, мушни нагоре." Изобщо, обясни ми кое да предавам. Така само един или два дена бях взводен командир. Гледам,

както играехме там гимнастики, от щаба на полка дойде един войник и отиде при ротния командир Радоев. И после си отиде. Тогава ротният командир дойде и каза: „Пеньо, ти си определен да отидеш на друго място, командировка ще те пратят. Ще отидеш в Скопие." Не, той не ми каза това, ами: „Да отидеш в щаба, в канцеларията." И като отидох в канцеларията, те ми казаха: „Ти си определен, ще те пратят на ветеринарен курс. Да ти дадат за три дена хляб и да те снабдят с бланков билет", без пари да пътувам. Пък много добър беше фелдфебелът, много добър човек. Каза: „Абе Пеньо, ние другите войници ги изпратихме по частите си, а пък тебе те оставихме, защото си много послушен и изпълнителен и сега съжаляваме, че ни оставяш вече." Значи, няма грамотни.

Едни власи бяха дошли откъм Русе, направили си едни големи лъжици, ама власи, дето правят лъжици дървени, големи, и ядат с тях. И като седнат, аз тогава не бях вегетарианец, ядях месо, а пък власята покрай мене с големите лъжици, извадят лъжиците и турят порцията на земята, а за нас не остане нищо. Нямахме маси, то беше много проста работа нашата. Нямахме и сол, яденето ни беше безсолно. Ние имахме война тогава против Румъния, та видяхме голям зор, но аз бях много изпълнителен и ме изпратиха в Скопие.

71. ЕВАНГЕЛИЕТО

В Скопие се запознах с един брат, Стамат Тодоров се казва, от Варна. Той се познавал с Боян Боев и Георги Куртев. Боян Боев е помощник-аптекар, а пък Георги Куртев е фелдшер. И на обед, като се наядем, лягаме да спим, а ние бяхме в една артилерийска казарма. Имаше навън вързана една ос на орьдие. И тя беше като камбана. Като я удариш с един чук, тя звънти като камбана. Като удари камбаната, всички трябва да скочим, да бягаме в учебните стаи, да се наредим.

Тъй, ама аз преди този курс отидох в един курс, където трябваше да ни научат как се правят окопи, трябвало да бъдат зиг-заг, че ако падне бомба, да не убий съседите, ей-така. Като дойдеше 10 ч, даваха почивка и офицерите се събираха да си приказват. Другите старши подофицери, които командваха войниците, ги псуваха на майките, даже ги биеха, а пък един подофицер с три нашивки, гледам, нещо говореше – като казваха почивка, неговите войници се трупаха покрай него да го слушат. Аз в друга рота бях пречислен, нас ни бяха дали по 40 дена да следваме окопно дело. И аз отидох да послушам, защо този взводен командир не псуваше и не биеше войниците, ами те се трупаха при него. И като отидох, чух, че той говори за Бога, за Богородица, за Христа какво говорил. ***ВК:*** А то кой беше, този брат? ***ПГ:*** Един старши подофицер, който е от Пловдив и учел, бил набожен, воден от църквата и даваше без пари Евангелия. И ме видя, че аз на другия ден, като дадоха почивка, пак отидох да слушам. Той пак говори за Бога, да се обичат един други, да не си правят пакости един на други, да не се псуват войниците – много псуват. И като ме видя, ме запита: „Ти вярваш ли в Бога?" Рекох: „Вярвам." Ама аз, преди да отида войник, влизах и служех на дядо поп в олтаря и пренасяхме Светото Писание, дето причастяват през църквата и аз давах кадилницата на дядо поп. Изобщо, като дрънчеше камбаната, аз отивах, бях на разположение на дядо поп. Ама това стана, след като Кортеза ни посети. ***ВК:*** И този офицер те запита ти вярваш ли в Бога. ***ПГ:*** Той ми даде едно Евангелие и ми каза: „Давам ти едно мъничко мое Евангелие. Ще прочиташ, каза, сутрин една глава, на обед – друга, а вечер, преди да лягаш – трета." Значи, от Евангелието да се ползваме. И аз си го носех всякога, то беше малко и се събираше в джоба на куртката ми.

Като отидох там, на курса за фелдшер, в Скопие, пазех се да ме не види никой и се навеждах по обед, уж че спя. А пък аз на обед не спях, ами четях книгата – нали трябваше да прочета една глава от Евангелието. Обаче един ден, като дрънна звънецът, всичките си взеха чизмите и партенките (не ни даваха да носим чорапи, партенки носехме) и отидоха в учебните стаи. Вънка се излизахме и отивахме в учебните стаи, където различните лекари ни предаваха. Едни предаваха рецептура, други предаваха разните предмети, каквото трябвало за нас като ветеринарни фелдшери по програмата. И този ден всички грабнаха ботушите, а аз останах последен. Дежурният войник се приближи и каза: „Дерзай, братко! Аз, каза, от много време те гледам, че четеш скришом Евангелие." Аз се правя уж че спя, а чета по една глава от Евангелието.

И станахме приятели с този наш брат, Стамат Тодоров. Същата неделя той ме заведе в болницата, която е под калето в Скопие, и ме запозна с братята Боян Боев и Георги Куртев. А пък брат Боев е много интересен. Той веднага те пита: „Ти вярваш ли в Бога? Какво четеш?" Направо те пита. И му показах, че вярвам и той каза: „Аз ще ти дам тогава едни книги да четеш." И ми даде „При нозете на Учителя" от Алционе Кришнамурти. „И като я прочетеш и ми я донесеш, ще ти дам друга." И така стана. Аз цяла нощ четох, няколко пъти я прочетох, „При нозете на Учителя". Много ми хареса Алционе. Той е красив един индиец. Другата неделя пак отидохме със Стамат там и той ми даде едно очертание на теософията. Думата „теософия" аз не я знаех какво значи. А тя е „учение за Бога". И другата неделя той ми даде пак книга: „Човекът и неговите тела". Че човек има и други тела, че човек бил безсмъртен. Прочетох още „Отвъд, след смъртта" от Ани Безант, книги от Ледбитер и др. Започнах нощно време да чета. Не зная защо толкова много ме увличаха, че аз много малко подремвах и все четях. Ама те много са интересни за вярващите хора. Теософията особено.

72. ПЪРВАТА СРЕЩА С УЧИТЕЛЯ

ВК: И по-нататък, кога ти дадоха беседи от Учителя? По-нататък какво стана? ***ПГ:*** И като прочетох „Древната мъдрост", на корицата пишеше: теософски книги, преведени на български, всичките колко са. И аз си ги написах на един лист.

Скоро ни произведоха фелдшери. И аз казах на тези братя: „Ще отида в София." А те ми казаха: „Ще отидеш при Учителя. Учителят се намира на ул. „Опълченска" 66." Сега, аз нито „Опълченска" зная, нищо не зная. Вече съм фелдшер, с две нашивки. И отивам и търся книжарницата на нашия брат Голов, защото само Голов имал теософски книги. Отидох, но тази зима той бил умрял. Дъщеря му – абитуриентка, осми клас завършила и тя, с черни дрехи, гледам, заместя баща си. Тя продава вече в книжарницата. Влязох и рекох: „Дай ми тези книги!" – „Отде си взел този лист?" – пита момичето. „Аз познавам, рекох, Боян Боев и Георги Куртев." И тя каза: „Аз ги познавам." Пък те били наши братя. Пък то един часа стана следобед и тя трябва да затвори книжарницата вече и излязохме двамата и аз рекох: „Слушай, аз тебе те моля да ми кажеш как ще намеря тука улицата, къде, как ще намеря г-н Дънов." Пък тя ми каза: „Сега оттук като тръгнеш, все на запад ще вървиш и гледай всякога коя улица навлизаш и ще намериш най-после една улица, която се казва „Опълченска". Ще тръгнеш на север и ще дойдеш най-после до един номер, 66. Има копче там, ще натиснеш копчето и ще излезе един човек – хазяинът. У тях живее г-н Дънов."

Така и направих. Питах, минавах, гледах улиците, гледах, гледах, гледах и току намерих „Опълченска", намерих 66. Като натиснах копчето, излезе един

човек, който каза: „Откъде идеш?" Той бил страдал от бронхит и не говори както трябва. „Ида от Скопие." – „Кой те прати тука?" Рекох: „Боян Боев и Георги Куртев." Той ги познава, де, наши братя. ***ВК:*** А той кой беше? ***ПГ:*** Той е Гумнеров, който е хазяинът на Учителя, а пък е на Касационния съд секретар. Значи, високоинтелигентен и културен. ***ВК:*** Ама така говореше, дрезгаво. ***ПГ:*** Той е болен, понеже го болят гърдите и затуй не говори нормално. Вика: „Откъде идеш? За какво ти е?" и т.н.

И аз влязох вътре и той влезе при Учителя и Му каза. Има столове вънка, там, под прозореца в градината, наредени столове. Учителят бил говорил беседа от отвътре, а пък хората от отвънка слушат. И седнах на един стол и той отиде и каза на Учителя, че „един войник от Скопие Те търси". И аз дойдох и те ми бяха казали: „Ще Му целунеш ръка." Брат Боев и Георги Куртев така ме бяха съветвали и аз направих същото. Той ме запита: „Кой ти даде адреса?" Аз Му казах: „Братята Боян Боев и Георги Куртев." Хубаво, обаче си погледнах часовника, защото трябва да пътувам с варненския влак и трябва да сляза на Попово. И Учителят каза: „Постой малко." И отиде в Горницата и ми носи Първа серия „Сила и живот". „По малко, каза, ще четеш, а по много ще мислиш върху прочетеното." И аз казах: „Ще пътувам с варненския влак." – „Добре", каза Учителят. Излезе вънка и ми показа: „Оттук, каза, ще вървиш. Тя, гарата, е близко. Ще отидеш."

Това ми беше срещата с Учителя за пръв път. Значи, у тях, на ул. „Опълченска", на 66.

73. СРЕЩА С УЧИТЕЛЯ В СЛИВЕН

ВК: И после, другия път? ***ПГ:*** Другия път пък стана нужда, вече като изкарах войниклъка и като свърши войната 1918 година. Мене ме прекомандироваха да бъда фелдшер в 29. ямболски полк и като уволнен вече, аз си отидох. Обаче чичо ми дойде и вика, по турски ми каза: „Абу", което значи „на брата ми син", де. ***ВК:*** Защо ти говори на турски? ***ПГ:*** Защото у нас се употребява турски, особено село Паламарци; и сега да отидеш, момичетата на чешмата си приказват турски. ***ВК:*** И какво ти каза чичо ти? Рекох: „Учителю, имам богат чичо и каза: „За душата си ще те издържам!" Беше ми казал: „Три години няма да похарчиш нито стотинка. Ще те изпратя в Бачковския манастир три години и ще станеш поп в нашето село. Ще ти направим къща в селото, ти няма да харчиш до стотинка, всичко аз ще харча, чичо ти. И ще те оженим. Сватбата ще издържаме ние. И на Гергьовден, когато заколят хората, всички кожи ще ти даваме на тебе." Изобщо, очертава ми живота. „И ще ти изберем хубава булка" и т.н. Това чичо ми Рали го каза. Чичо ми Рали се казваше.

ВК: И ти отиваш и го казваш на Учителя. ***ПГ:*** Да. А пък в мойто село казваха секретар-бирникът и касиерът на кооперацията, че в бюджета са предвидили за беден студент за поп да издържат. И ми казват: „Нашето село пък искаме да те направим поп." И те да ме направят поп. ***ВК:*** Значи да напуснеш твоето село, да отидеш в чичовото село. Даже и сватба, и булка, и всички осигурени издръжки. ***ПГ:*** А и от моето село секретар-бирникът много ме обичаше. Вика: „Пеньо, ще заместиш дядо поп." Поп Никола беше стар вече, остарял попът, като върви, вече залита.

И аз се чудя какво да направя. Писах писмо. Имаше една Стиляна Русева тука, която отговаряше за Шуменски окръг. Писах до нея писмо, попитах я къде се намира Учителят, а тя ми отговори: „Той се намира в гр. Сливен, у учителя, който предава музика, гимназиалния учител." И аз сутринта станах, взех една

черба, турих в нея един самун хляб и не зная друго какво съм отскубнал, като дум от градината, и тръгнах през Посабина, където е чичо ми Рали, оттам през разни села: Исинлери, не знам какви си, Осман пазар. Отидох в Котел, обаче предам, че Слънцето захожда вече и пред една къща – една малка пейчица и седнали един старец с бабата си, седнали на една малка дъсчица, така е направена една пейка. Та ми викат: „Къде отиваш, бе момче?" Рекох: „Отивам у Сливен." „Амчи ти ходил ли си си друг път у Сливен?" Рекох: „Не съм ходил." – „Ти по никой начин не можеш да го намериш Сливен – каза, – Сливен е далеч. Ти само лозята на Сливен няма да изходиш." Тез хора казаха: „Ще спиш у нас." Вечерта ми сготвиха, туриха ме да спя на спалня. Сутринта, като станах, пак ми сготвиха, пак ми дадоха закуска и казаха: „Като излезеш оттука, няма да вървиш по шосето, щото шосето много избикаля за Сливен, ами ще тръгнеш за село Ичарь. Ама тука има пътека, питай хората, които срещнеш, те ще те упътят" – каза. И така стана. Аз питах хората, минах през село Ичара и те ме упътиха накъде да вървя.

Пък като отидох в Сливен, всеки го познава, гимназиалния учител, Захариев се казваше, и отивам, звъня. „Кой е?" Рекох. „Кого търсиш?" – „Търся г-н Дунов." – „Ти откъде знаеш, че е у дома?" Рекох: „Аз писах писмо в София и ми писаха, че се намира у Захариев в Сливен." – „Влез вътре!" И ме въведе тогава вътре. „Седни, каза, тука." А имаше столове, от провинцията братя и сестри отивали при Учителя, затуй много столове имаше. ***ВК:*** Това коя година е? ***ПГ:*** Беше 1923 година. ***ВК:*** И влизаш в двора, в двора – столове.

ПГ: И излезе Учителят веднага. „Какво има, Пеньо?" Той ми каза на име, не ме е забравил. Казвам: „Учителю, тъй, тъй, тъй имам богат чичо, иска да ме прави поп, пък в мойто село, рекох, от бюджета на общината и на кооперацията предвидили за бедния студент и те, рекох, настояват да ме направят поп." Пък Учителят ей-тъй, замисли се и каза: „Поп, попа, баща; поповете обичат всякога да облекат черна дреха, широка, ръкавите много са широки, каза. Това е, каза, израз на щедрост. Обаче, ако погледнеш вътре, под широкия ръкав, ще видиш, че ризата е пришвъкната, затуй поповете вънкашно се показват, че са щедри, а пък вътрешно са егоисти, гледат всякога да вземат. Аз не те съветвам да следваш за поп." Аз Му казах, че чичо ми каза, че ако пък не искам да следвам за поп, тогаз ще ми дава пари без лихва и когато мога, когато почна да печеля някога, да му ги върна – не ми дава срок. И Учителят, като каза, че поповете са егоисти, каза: „Аз те съветвам да си продължиш образованието, макар да си изкарал войниклъка." Защото през 1914 година ме взеха, а пък през 1919 година ме освободиха – пет години бях войник в Първата световна война.

74. ГИМНАЗИСТ

ВК: И Учителят те посъветва да учиш, да следваш. ***ПГ:*** И Учителят ме посъветва да уча, да следвам. И аз като си отидох, оттам потеглих, хайде пак върнах се, и за един ден, ама просто се радвах, че ще уча, щото аз съжалявах много, че не съм учил, баща ми не ме е пратил повече да уча. Тогава вече нямах баща – през 1916 год. баща ми го уби една кобила, ритна го и го уби. А братята ми пък пет пари не дават за мене.

Върнах се и първо отидох на общината, рекох на секретар-бирника: „Слушай, няма да ставам поп." – „Що, бе? Ще те издържаме, има в бюджета суми гласувани." Отидох и при касиера на кооперацията, и на него казах: „Няма да ставам поп." – „А бе, виж Водица колко е голямо, има хиляда къщи, ти тука ще бъдеш добре." Отказах, като не му казах идеята си.

Тогава вече отидох в Посабина, при чичо ми Рали, дето и двор ще ми дадат, и ще ме оженят, и аз стотинка няма да плащам. Рекох: „Чичо, няма да ставам поп. Вие ми обещахте да ми давате пари, рекох, да свърша гимназия, аз ще продължа образованието си." – „А бе, будала, къде ще намериш ти да ти направят къща?" И есенно време ми обещаха, по един шиник жито ще ми дава всяка къща. Значи, условия материални най-хубави. „Не, по никой начин. Аз ще отивам да следвам, няма да използвам тези условия." – „Бабо, я дай чантата." Тя я даде и той я отвори, извади 500 лева и ми ги даде. „Ето ти 500 лева. Аз ще ти давам пари, когато можеш, ще ми ги върнеш." А пък синът му Митю е кръчмар. „Хайде сега да отидем при бати ти Митю, да направим полица и аз да я подпиша, че някога ще ми ги върнеш." И отидохме, бати Митю направи полицата, аз я подписах. „Хá да отидем сега у дома да обядваме" – у чичо ми, на баща ми брат. И богат, заможен човек. Обядвахме там. „Бабо, я дай една по-голяма торба, напълни я с боб, дай един самун хляб сега" – ама хлябове такива, големи. „Ето, даваме ти и боб да си вариш, да вървиш в Попово."

Имах пък един познат, който беше кум на чичо, кръщавал го, казва се Колю Ралев. Колю беше писар на общината. Бяха го взели войник, ходил войник и се върнал. И отидох при Колю в Попово. И той се беше записал да си продължи образованието. Пък той беше писар, преди да отиде войник. А писарите пишат много красиво. И сега, като се връща, има много красив почерк и директорът на гимназията, Георги Трифонов се казва – „Колю Ралев да дойде!" Нямаше едно време пишущи машини и кога трябва да прати вест до Министерството – Колю Ралев да го напише.

Колю беше много близък с директора и всяка вечер с него пиеха и ядяха. Колю обичаше много да пие ракия, пък и пушеше. Иде у дома, щото ние сме роднина, тъй. Казал на директора: „Г-н Трифонов, може ли възрастен човек да стане ученик?" – „Колкото и стар да бъде, щом иска да се учи, Поповската гимназия не връща човек, който иска да учи. Да дойде!" И наредихме това. Отидохме, Колю не ме остави, веднага събра за четвърти клас учебници и ме учи. Той е бил силен ученик, математик. Няма задача от IV, V, VI, VII, VIII клас, която да не може да реши.

Аз се записах в тази гимназия и завърших. Всички учители ми викаха „бати Пеню". И учениците ми викаха „бати Пеню". Имаше и мъжка паралелка, имаше и смесена. Мен ме туриха в смесената паралелка. Руски език като ни предаваха – една рускиня ни беше учителка, – момчетата, понеже сме големи, имаха си любовници-ученички, насядваха на чина момче-момиче, момче-момиче и си приказваха и не слушаха. А рускинята, която ни предаваше по руски, беше много добра. Казваше: „Ученици!", по руски малко. Тя в Разград била учителка, знае на български да приказва, ама някъде личи, че е чужденка. Квартирата, където живеех, беше на сватови ми – на свата ни Ради.

ВК: Тия 500 лева, които ти дадоха, за колко време ти стигнаха? За една година? ***ПГ:*** Аз не харчех много, защото съботен ден си отивах у дома. У дома имахме за ядене много. Ама пари не ми даваха. ***ВК:*** Ти там свърши гимназия.

75. ДИСПУТЪТ НЕ СЕ СЪСТОЯ

ВК: Ами кога после се срещна с Учителя? ***ПГ:*** През 1922 г. отидох на събор във Велико Търново. Отидох с влака. Дойдоха там и попове, Пловдивският владика беше дошъл там. Бяха разгласиха с големи афиши да дойдат всички, че в 10 ч ще има диспут с Дънов. А пък първата беседа на Учителя във Велико Търново беше в читалището „Надежда". И отидох аз на събора, а нашите

братя си надонесли палатки. Аз нямах ни палатка, нито нищо, но се подслоних под някой от тях. Много съборяни бяха.

На сутринта станахме, направихме молитва, наряда, и Учителят каза: „Със закуска или без закуска?" Всички казаха: „Без закуска!" И тръгнахме. А пък министърът на войната беше пратил една дружина войници и понеже поповете бяха казали: „Дънов ще Го убием, ще стреляме", и войниците образуваха шпалир със затъкнати щикове и ни пазеха от поповете и от техните послушни пастири. Ние бяхме с бели дрехи, с рубашки, препасани като толстоисти, и отивахме в читалището. Войската пази, охранява, не дава никой да влезе, да пресече улицата, пазеха ни. И ний вървим така, облечени в бяло. Отидохме и един брат, Стойчев се казваше, беше в Народната банка чиновник, добър хиромант, изучил добре хиромантията, излезе най-напред и казва: „Ей-това са те, дето ги наричате дъновисти, или бели братя." Ние се наричахме бели братя. „Гледайте ги, хора, месо не ядат, вино, ракия не пият, не пушат – каза. Нещо, гледат да направят добро, погледнете ги!"

Владиката, който беше седнал от дясната страна, пред сцената, викна: „Ний искаме диспут!" А пък поповете от околията се накачили на тавана, всичките, на балкона, и чакат диспута.

Учителят беше в салона, тогава, през 1922 год., държа беседата „Новият живот". И казва: „Тука е долу. За да ви говоря, трябва да отидем на Мусала. А пък за да отидем на Мусала, от Чам-Кория ще тръгнем първо по реката Марица и после – все по реката, по реката, и ще отидем при Маричините езера. Оттам ще излезем от южната страна на връх Мусала, ще се качим на него. А пък 12-те владици да дойдат там и там ще си приказваме. Хем ще вървим, хем ще приказваме." А пък те казаха, че са много стари. „Ами че ние имаме една 75-годишна сестра, и тя с нас, и тя върви – каза – и се качи. Не е опасна работата."

Най-напред братският хор изпя няколко песни, Кирил Икономов ги ръководи: „Братство единство", „Излязъл е сеяч да сее", „Ний сме славейчета горски" и т. н. И от братските песни няколко песни изпяха. И след това Учителят излезе и започна да говори. „Вий сега искате диспут." Диспут значи спор, да спорим. Аз не обичам, аз никого не призорям да приеме моето Учение. Аз давам семена. Посейте ги, полейте ги, да поникнат и опитайте ги, казва. Ако са хубави, ако можете да ги ядете, ще ги ядете, ако не, не ви трябват. Тъй че, аз не натрапвам моето Учение на никого. По свобода ви давам. А пък тука, казва, е много гъста атмосферата. Което ще ви кажа на Мусала, ще го разберете много хубаво. Там въздухът е чист, атмосферата е друга и изобщо е много хубаво."

ВК: Как завърши диспутът? Те, изобщо, разказваха ми, че били заспали, поповете. ***ПГ:*** Виж какво, министърът на войната беше, их, че го забравих как се казваше! Владиката стана и каза: „Ний искаме диспут!" Ама един фелдфебел беше там и каза на владиката: „Да седнеш, че като дойда, ще те изхвърля като парцал! Млък, седни долу!" И накара владиката да седне. ***ВК:*** Ама той беше униформен ли? ***ПГ:*** Униформен. С войниците влезе вътре. ***ВК:*** А-а, да пазят, да не стане нещо. ***ПГ:*** Да не стане нещо. Той се скара на владиката и най-после Учителят завърши Своята беседа.

И каза вече, прочетохме пак някаква си молитва, не знам коя беше. Той, владиката, пак стана: „Ний искаме диспут! Диспут искаме!" Тъй, ама още бяха ни казали от горе: щом искат да спорят, ще пеем „Братство единство". И целият салон наши хора, които бяха 200–300 души, като гръмнаха: „Братство, единство ние искаме..." А то от диспута нищо не стана. „Сега не стана диспутът, вика владиката, затуй в 2 ч ще дойдете пак тука. Ний искаме диспут непременно."

И отидохме си ние на обяд. Обаче в 2 ч като започна един дъжд, гръмотевици, порой до колене из улиците, силен дъжд. Никой търновчанин не смее да

излезе вън, защото нищо не помага, ни чадър, ни нищо. Не дойде нито един. Диспутът не стана.

И когато Учителят говореше на събора в лозето, ние бяхме поставили охрана от нашите хора и дежуряхме. Имаше горе улица една, започваше от къщата на брата, у който Учителят квартирува, по нея идеше и отдолу за Севлиево шосето. И владиката дойде на лозето и искаше да говори, обаче нашите хора не го пущаха в улицата да влезе, та да попречи, защото Учителят все говореше, съборен ден беше. Говори и преди обед, и следобед. ***ВК:*** А-а, не го допускаха, владиката, изобщо. ***ПГ:*** Да, не го допущаха да влезе вътре. Той искаше да влезе, да се кара вътре. А пък Учителят не обича да спори. „Моето Учение, каза, със спор не се доказва. То се доказва така: аз ви давам семена, посадете ги, ако ги посеете и изкарат, като оберете, тогава..."

ВК: Разказвали са ми, че после владиците събирали подписи от търновското гражданство, за да се забранят съборите. ***ПГ:*** Да. Забраниха ги.

76. ДВЕТЕ СЛУЧКИ ОТ МЪРЧАЕВО

ВК: По-нататък, какво си спомняш ти от срещите с Учителя в Мърчаево? ***ПГ:*** Обядвахме в Мърчаево на дългата маса, която Темелко беше сковал под ореха на двора. Обядвахме и като се наобядвахме, четохме молитва и Учителят каза: „Пеню и Владо да дойдат." Владо беше руснак. Брат му е наш брат. „Да дойдат Пеню и Владо, да дойдат с мене заедно, в моята стая." Учителят излиза на почивка. Като отидохме горе, Владо беше подарил един атлас с всичките държави на света. И Учителят отвори атласа и с лупата Си се фиксира тъй и пита Владо, щото Владо е руски офицер, значи интелигентен е: „Рекох, тука Хималаите влизат ли в руската територия?" Владо стана, погледна и каза: „Северната част на Хималаите влиза в руска територия." – „Тук, каза Учителят, има условия в бъдеще Бялото Братство да работи, в Русия", да. След това Учителят отвори Библията и прочете 66. глава от Исая. ***ВК:*** Или 66. псалом. ***ПГ:*** Не пише псалом. Пък те са 150. Какво беше? ***ВК:*** Значи 66. глава от пророк Исая. И какво, като отваря Учителят, и чете? ***ПГ:*** И чете и после ни говори там.

Долу беше Кирил Икономов – беше си разработил „Вехади", братската песен, беше я разработил от себе си и започна да я свири долу на цигулката. А Учителят скочи разтревожен и започна да се разхожда, така, прекоси стаята няколко пъти на изток, на запад, върви и вика: „Този брат не знае какво зло си причинява с тази разработка! Този брат!" Ама ядосан, така, афектиран. И аз викам: „Да отида да му кажа да не я свири?" – „Не му казвай" – каза. И действително, свърши се свиренето.

Понеже от него и Мичето Златева беше научила тази разработка на песента „Вехади", и тя я свиреше. И като излезе от Мърчаево, Кирил Икономов получи удар. И се разболя. Пък ние с Мичето Златева бяхме съседи. Моята къща – отгоре на пътя, пък тяхната – отдолу. Отидох при нея и рекох: „Миче, да знаеш, че тогава, в Мърчаево, Учителят стана и каза: „Не знае този брат какво зло си причинява!" Да знаеш, казвам, че няма да свириш тая песен!" И тя я остави.

Понеже Учителят ми каза: „Не му казвай!", и аз не му казах. И Петър Камбуров, цигуларят, по едно време дойде у дома и аз рекох: „Петре, знаеш ли защо Кирил пострада?" Разправих му историята, как бяхме в Мърчаево, как Учителят се разтревожи много, когато чу разработката на Икономов. И Петър веднага става и отива и казва на Кирил: „Кириле, тъй, тъй, тъй когато си бил в Мърчаево, си свирил една твоя разработка." И той става и веднага тръгва към Изгрева. И ме срещна там, на алеята: „Пеньо, как стана?" Рекох: „Тъй, когато

го беше и свиреше „Вехади", като започна да свириш твоята композиция-разработка, Учителят тъй, тъй, тъй стана." Той нищо не каза.

ВК: Ама той вече беше се разболял, така ли? ***ПГ:*** Беше се разболял вече, да. ***ВК:*** Той доста години лежа така, 15–20 години. ***ПГ:*** Много време лежа, по много време, коджа, е така, се чувстваше уж добре, беше се поправил. После пак падна и се удари и нищо не стана. Това стана причина да си замине.

И така се свърши тази случка с „Вехади". А за другата случка – кога ще замина да се прераждаме в Кавказ, не зная.

77. ИЗВОРЪТ НА ДИАНАБАД

ВК: Разкажете ми за извора на Дианабад. ***ПГ:*** Учителят беше дал нареждане да се лекуваме лятно време с потни бани, да може да се изпотим толкова много и същата вода, която донасяме оттук, да я оставим да се нагрее от Слънцето и после да се обливаме с нея. Кладенчето беше много интересно направено. Той не го беше направил да улови водата, както ний я залавяме сега за чешмите, ами тя извираше ей-така, от високия бряг, и циментира тука една площост, колкото една стая от 10 кв. метра – не, нямаше 10, но, да кажем 7–8 кв. метра. И водата се разстила и Слънцето я пече. И чешмичка имаше, от която точехме вода. Там, дето я пече Слънцето, Той не даваше от нея да взимаме, ами от тази, дето е вече греяна от Слънцето, да бъде греяна. И важното е, че от тази топла вода, която Слънцето я е огряло вече, ние три пъти донасяхме вода, облечени с кожуси и с шалове. И това беше август, септември, когато е най-силно Слънцето. И най-после се изкъпвахме с тази вода. Три пъти ходехме и после се изкъпвахме с нея, вече затоплена. ***ВК:*** А то е топло, и другите хора като ви гледат? ***ПГ:*** Като ни гледат, се смеят, щото ние – с кожуси и с шалове покрай врата, и си викат: „Тия хора са ненормални." А пък Учителят каза: „Правете потни бани, те са най-лековитите, пречистват кръвта!"

ВК: Тука, на тази снимка виждаме, на Дианабад, Ловния парк, виждаме доста приятели със стомни застанали. Тя, чешмата, гледам, доста е голяма, там с цимент е обградено и т.н. Значи всеки отиваше, пълнеше стомната и се връщаше, така ли? ***ПГ:*** С две стомни бяха разходките дотам. А оттука носеха вода и за кухнята. Нямахме вода на Изгрева. ***ВК:*** Така ли? ***ПГ:*** А-а, то много трудна работа беше това. Вода нямахме на Изгрева и носехме чак оттука за кухнята. С големите стомни носехме вода пък за кухнята. После, след като се отвори един ресторант ей-там, накрая на гората, от друга чешма започнахме да носим. По-близо имаше вода излязла, на Борисовата градина, сега Парка на Свободата. Оттам носехме после вода.

ВК: И какво стана с изворчето на Дианабад? Какво стана по-късно? ***ПГ:*** Ами че то, като построиха Ловния парк, организацията на ловците, те стреляха там, имаше забранени места, забранени часове, в които никой там да не ходи, защото стрелят. Ловците се упражняват да стрелят. ***ВК:*** А как взеха чешмата те, как я преградиха? ***ПГ:*** Те забиха колове след това за телена ограда и ний сами я изоставихме, защото намерихме по-близо вода. ***ВК:*** Защото аз знам, че точно пред нея е имало някаква ограда. Някаква ограда е имало, помниш ли я? Те са сложили ограда. ***ПГ:*** Виж какво, тука нямаше никакви къщи. Сега, както е разчистено, ей-така беше едно време. Те ги събориха сега, за да населят нов квартал. А пък Учителят направи и изкопа друго кладенче, такова пак. ***ВК:*** В Дианабад? ***ПГ:*** Да, цилиндрично. И оттам вземахме вода за кухнята, защото не достигаше чешмичката да пренесем вода за кухнята. Кухнята трябваше да се мие и т.н. Нямахме вода. ***ВК:*** Значи това е изворчето на Дианабад. Добре, че си направил снимки, за да го имаме нагледно.

78. ДОМ ГОСПОДЕН

ВК: Значи това са снимки от Мърчаево от времето на бомбардировките. ***ПГ:*** Когато станаха бомбардировките, гласяхме в Симовата къща да турим Учителя, да Го заведем в Мърчаево. Обаче много хубаво стана, че д-р Жеков говорил с Темелко. Той дал къщата си и казал: „Нека бъде у дома, защото иначе онова е на пътя." Симовата къща беше на пътя и кой откъдето мине, все ще се отбие там на приказка. И така Учителят остана да живее у Темелко. ***ВК:*** Защо брат Жеков? Неговата къща къде е била? ***ПГ:*** На д-р Жеков къщата е на Изгрева. Обаче бомбардировките като станаха, ние отидохме в Мърчаево. Всичко се пренесе на Мърчаево. Даже аз гласях Учителя да Го закарам на село Равна. Един околийски началник, беше от едно градче над Правец, набожен човек беше, от ония, които обичат Бога и почитат, дядо Цвятко се казваше, каза: „Доведете Го, Учителя, аз всяка сутрин ще изпращам пресен хляб оттука по стражар. Стражарите ми са на разположение" и т.н. И се радваше много. Добре, че Учителят избра друго решение. А аз го гласях да бъде в село Равна. ***ВК:*** Обаче стана така, че Учителят отиде в село Мърчаево. ***ПГ:*** Че отиде в Мърчаево, защото д-р Жеков изигра тази роля. Д-р Жеков има голяма връзка с Темелко и изобщо с мърчаевци, де.

ВК: И той откъде имаше връзка с Мърчаево? ***ПГ:*** Абе, виж какво, учителката Елена Хаджи Григорова запозна Темелкови с Учението. Защото, каквото изчуквали мърчаевските приятели на Темелко: Симо, Владо, Сергей, руснаците и всичките там мърчаевци, каквото изчуквали, вечерно време, на Симови чичо му има кръчма и го изпукваха там, изпиваха го и се напиваха. А пък учителката, рано сутрин неделен ден тя ставала и тръгвала за София. Обаче брат Симо, ей-тоз Симо, на снимката тук, си бил извадил таен ключ за нейното чекмедже. Тя четяла беседи и си ги заключвала в чекмеджето. Обаче като заминела учителката, Симо отключвал и прочитал от тази книга. „Ха́, рекъл, колко важни работи имало писани тука, при госпожицата Елена Хаджи Григорова! Виж какви хубави работи четяла!" И те рекли: „Хайде да я проследим, да видим къде се събират те и говорят тия работи." И се запътват веднъж след нея. От Мърчаево всички хора работеха като работници в София. И отиваха в София и там всеки си работеше на обекта – те строяха. Сегашната София тогава се строеше, тези, високите здания и т.н. И така, тя отива в София, а те – след нея. Тя се качила на трамвая, и те се качили. Където слязла тя, уж че и те нататък имат работа, на такива обекти, постарали се да не ги забележи.

И когато влезли след нея на ул. „Опълченска" 66, седнали и слушали. И това, което говорил Учителят, било много важно за тях. А Той, Учителят, имал предвид точно тях. Говорил за въздържание, че алкохолът действува убийствено за човека, че му взема здравето веднъж завинаги и т.н. Че можеш да имаш пари, но важно е да умееш на място да ги туриш. И влизат те по-късно и в салона на ул. „Оборище" 14, който имахме.

А този салон, като го построявали, бил построен със събрани средства от братята, обаче накрая, като не достигнали средствата, Симеон Симеонов докарал един прожекционен апарат за прожектиране на филми. Тогава имало неми филми, там имало пиано, та Мария Тодорова идвала и свирела на пианото класическа музика, а Борис Николов й обръщал страниците на нотите, за да не прекъсва тя свирането. Та, на ул. „Оборище" 14 в салона прожектирали отначало филми, за да спечелят пари. А пък вечерно време и денем имало някои шмекери, които влизали без пари, не си плащали билетите. Иван Антонов (Салонски), който бил много строг, изпълнявал ролята на контрольор, защото трябва да се съберат пари за салона.

Тогава Баучер беше продал мястото, дето се засели Изгревът. Поляната беше негова. В същото време английският пълномощен министър Баучер притежавал мястото, което е настоящият Изгрев, което място той подарил на свой прислужник. Понеже Баучер имал много заслуги към България, а неговото желание е било да бъде погребан в Рилския манастир, то било изпълнено. И в настоящия момент гробът му е там, на западната страна на манастира. А поляната на Изгрева бива закупена от приятелите. И после Изгревът бе построен, но по времето на Учителя. То дом Господен е там, където бе Учителят и където се даваше Словото Му.

79. ГЛАДУВАНЕ ЗА ПОСТ

Веднъж, когато учителствувах в с. Равна, ми писаха, че Учителят препоръчвал 10 дена пост. Ама не ми писаха, че трябвало да се употребява вода. И аз се отладох на абсолютен пост, пък учех четири отделения в една стая само, понеже селото беше малко. С хората живеех добре и на първия и втория ден не чувствах глад. Третият ден обаче се превърна в жажда. Все сънувам, че съм на езерата, че съм на Дунава, на Черно море, че водата да се прекара при мене. Страшна работа е това абсолютният глад. И като дойде седмият ден, аз пресипнах вече. Нямах сили, обаче придължих да уча четири отделения. Децата забелязали и казали на родителите си: „Учителят е болен." Тогава дойдоха някои от селяните, които ме обичаха, и казаха: „Г-н Ганев, ти си софиянец, затвори училището, понеже няма друг учител, де, и иди се лекувай в София и като оздравееш, ела." А аз не им казвам, че съм се подложил на глад, че не ям.

И като минаха десет дена, пък не ми дойде на ума, че трябва клизма да се прави, да се очистят червата. То се запечатало, храната останала в мене, извержението станало сачми вече, камъни вътре в стомаха. И към дванайсетия ден там съобщиха, че при разпостването първо трябвало много вода да се пие. Тъй, ама аз сам разрешавам тия въпроси и към 12-ия ден вече пих вода, много вода. Исках да ям, обаче не ми приема организмът, то е жажда. И чак към 13-ия ден вече си сварих супа от картофи и изпих най-напред сока, че после вече полека-лека проядох. А то било друго: ще постиш, ама ще употребяваш вода. А аз не пия вода, жадувам, пък все за вода мисля.

ВК: И така учителят на учениците оздравя. Учителят от село Равна оздравя. Добре, че не си заминал тогава, да. ***ПГ:*** Едно силно средство. Махатма Ганди се подлагаше на глад и искаше английското правителство да освободи Индия. И се подлагаше на много дни и аз се чудя как е траял, бе! В Евангелието пише, че Христос 40 дни и нощи не яде и не пи нищо и напокон огладня и дойде изкушението.

ВК: И на мен са ми разказвали, че през време на Школата много хора са си заминали от неправилен пост. Много хора са си заминали. ***ПГ:*** То трябвало по малко вода, първо вода да пие организмът, и да се прави клизма. Пък аз не знаех. Направих пълен пост. То беше много мъчна работа, да излязат остатъците от храна, превърнали се от глада на камъни.

80. НА ЕКСКУРЗИИ С БРАТЯТА

ВК: Разкажи ми за Георги Радев, т.е. за Жорж и екскурзиите с него. ***ПГ:*** От всички наши братя досега най-интелигентен, висококултурен беше Жорж Радев. Знаеше няколко езика, преведе романа „Занони" от английски, знаеше френски и немски, руски и английски. ***ВК:*** Добре, но защо превежда той Бо Ин Ра? ***ПГ:*** Той написа една много хубава работа – „Учителят говори". Той преведе Бо Ин Ра; защото е окултист. ***ВК:*** Да, но Учителят казва за Бо Ин Ра, че е окултист на Черната ложа, обърнат с главата надолу. Нещо друго спомняш ли си за Жорж Радев? ***ПГ:*** Ние знаем, че той е най-интелигентният човек от нашите братя. Той свиреше на виолончело, знаеше езици и беше превел „Закони". Написа книгата „Учителят говори" и още много други изречения от Словото на Учителя вадеше.

Беше много слаб, извънредно слаб, просто кости в една кожа. Веднъж при чешмичката на 7-те езера на Рила стоплихме една тенекия вода, да се окъпе, щото той не можеше да я повдигне, нямаше сили. Тогава язовир „Бели Искър" не беше построен при Мусала. Те минаваха направо, сестрите му носеха раницата, защото Жорж е слаб, не може да си носи дори и раницата. Веднъж направо от Мусала слязоха долу и по една пътека излязоха на „Рибните езера", като сестрите го водеха, защото беше много слаб. Те му носеха и ризи за преобличане, храна и всичко, което планината изисква. Решили, че трябва Жорж да се изкъпе и му стоплили една тенекия с вода при чешмичката, а пък Минко Тотев, съпругът на Станка и Иван каруцарят му прислужват. Жорж се съблякъл съвсем гол и чака Минко да му донесе затоплената вода от чешмичката. А пък Минко никога не се забързва. Той е много бавен. Изобщо, каквото ще да стане, той не бърза никога.

С Минко ние преминахме цялата Стара планина, като започнахме от Курило, зад Курило първата спирка, и оттам като тръгнахме по билото на Стара планина, че стигнахме чак на Гъозикен. В Сливен, като ме видяха колегите ми там, гимназиалните учители... Имаше един, който беше директор в Годеч (аз бях в Годеч учител, че се познаваме), той като ме видя, каза: „Пеньо, не те пущам по никой начин, ще ми останеш тук на гости." И ходихме на Тунджа да се къпем. А там, на Тунджа, имаше кабриолети и Минко се пазари с едного да се качи, а пък после каза: „Няма да се кача аз, пеша ще отида." И файтонджията се разяри и тича да го бие, но аз хванах файтонджията и рекох: „Той ми е другар, по никой начин няма да го биеш." На Минко му се бяха видели много парите. Иначе съм прекарал много добре. Той все е яваш, така, бавен. Той ни заведе чак при сестра си в Бургас и там се разделихме вече. Дотам бяхме все заедно. Той остана при сестра си на гости, пък аз се качих на парахода и отидох във Варна. Във Варна като отидох, там Стойна, една наша сестра, ме заведе на Аладжа манастир, за да го разгледам.

81. „ИЗКУСИТЕЛЯТ"

ВК: Показвам ти една снимка – тук е Учителят на Бивака, до Него е дядо Благо. ***ПГ:*** Дядо Благо, който е бил редактор на детски списания, като се събереше с наши хора, с Учителя особено, пущаше много шеги и Учителят много го обичаше. Когато той се помина, Учителят го съжаляваше много и казваше: „Той не трябваше да ходи на погребението на другаря си, защото беше много студено и там изстина и си замина от пневмония." ***ВК:*** Значи той отива на погребение, изстива и след това си заминава. ***ПГ:*** Той отишъл и настинал и се помина. И когато го носеха с носилото, минахме покрай салона, Учителят излезе и вдигна

бъда да се сбогува с него. И след това три беседи Учителят изнесе в негова полет и каза: „Аз запалих на дядо Благо три свещи, защото го обичах!" Като ставаше беседите за свещи.

ВК: На тая снимка Учителя Го виждаме така, доста сериозен. ***ПГ:*** Учителят, всякога, когато се приближаваше Лулчев до Него, Той ставаше много сериозен, защото Лулчев беше на Царя съветник и Учителят бе казал за него: „Каквото ще кажа да каже на Царя, той не казва моите думи, ами казва свои думи." Значи – лъжи. И затуй, когато се доближеше Лулчев до Учителя, Учителят всякога се нервираше.

ВК: Аз виждам как тук Лулчев Го така оглежда, изкушава Го, а Учителят е сериозен. ***ПГ:*** Защото Лулчев всякога придружаваше Учителя. Той е много добър писател и фотограф от авиацията. Той ме е учил на фотография. Той е добър фотограф. Той е високоинтелигентен. Лулчев ме е канил на обед у тях и после аз го попитах за убийството на жена му, понеже той има малко ясновидство. Аз предупреждавах Гела (жена си), да не вика Тимеви (майката и дъщерята, които я убиха), че „тези жени не са добри, не ги приемай у дома. А ти, като ме няма тука, вземаш да ги каниш тука, да ги гощаваш и т.н." Аз съм я предупреждавал много пъти, да не ги вика, обаче аз предвиждах, че те ще я убият. И виждах." – „Ами като си ясновидец, защо не помогна да не убиват Гела, жена ти?" А пък той каза: „Знаеш ли на какво прилича моето ясновидство? Имам бинокъл и гледам отдалече как убиват жена ми, обаче в момента аз съм физически далеч. Аз предвиждах и я предупреждавах жена си, да не ги вика. А тя не ме послуша и затова те я убиха. Карма."

ВК: Сега искам да ми разкажеш един случай горе, на Рила, когато сте били с Учителя и какво каза Учителят за така наречените „Упанишади", когато покрай Учителя минал Лулчев с цялата група. ***ПГ:*** Имаше един голям камък долу, при „Охлюва", всички наши братя го знаят. И този камък нашите братя казаха, че „ще го дотъркаляме, да отиде до долу". И няколко дена с лостове го помествахме, бяхме донесли чак от долу дебели лостове от изсъхнали дървета от първото езеро. И както и да е, успяхме камъка да го залостим и да го турим, където Учителят искаше. И веднъж, като се нахранихме, всички си отидоха да си спят из палатките, пък аз всякога вземах брадвата и отивах да сека клекове. ***ВК:*** И сте застанали там до скалата и минава Учителят. ***ПГ:*** То беше в следобедната почивка, ние двамата с Учителя бяхме долу при скалата, при тази голяма скала и се видя, че излязоха Лулчев и тъй наречените „Упанишади". Това са негови привърженици, от 1 до 30 души отидоха. И Учителят, ядосан, каза: „Това не е простено в едно общество. Като иска, да създаде свои хора, а не да ги дели тука от Братството. Ние сме тука едно общество, вече отделени, а пък той от нас пък си дели и ги нарича „Упанишади"." ***ВК:*** А какво е това „Упанишади"? ***ПГ:*** Това е стара индийска книга, старо индийско общество, да. ***ВК:*** И Учителят беше много недоволен. ***ПГ:*** Че той дели наши братя и сестри и ги нарича с ново име.

ВК: Ти беше споменал, че Учителят казал още: ако иска да създава общество, да отиде на друго място, както Михаил във Франция. ***ПГ:*** Както Михаил във Франция си създаде, без да четат беседите на Учителя. ***ВК:*** Да отиде на друго място, а не тук. ***ПГ:*** Да дели хората от Братството. Затуй Учителят се ядосваше от него. ***ВК:*** Защото те, освен на Рила, така беше и на Изгрева, така ли? ***ПГ:*** Виж какво, той каза една дума за него, но то е срамно да го кажа... Но той е добър хиромант. Познава много добре ръката на човека. Щото брат Лулчев е високоинтелигентен човек и не е некултурен човек и затуй е военен авиатор, и още повече пък и фотограф, аеро-фотограф.

Учителят беше много недоволен от него, че той дойде при Учителя и каквото пита Царят, „аз му казвам, а той не казва моите думи, които аз съм казал, а говори от себе си. Той се има за учител и изменя думите ми." Това Учителят го каза: „Аз не съм казал така това, което той предава на Царя." После, той гледа сестрите, уж им гледа ръцете, а пък ги използва иначе.

И затуй през 1932 година ние отидохме само мъже на Рила и всеки имаше свои отговорности. Имаше един брат, ама аз му забравих името... а, сетих се – Иван Дойнов, дето имаше две дъщери. По-малката беше оженена за един инженер, Кючуков, който е преподавател там, в това училище, строително, земеделско ли, как го думат това, на ул. „Граф Игнатиев", при моста, голямото училище. Та, като умря малката дъщеря, там отиде по-голямата дъщеря на този наш брат, да помага. Понеже е много добър този брат, дадоха по-голямата: „да не го изпущаме, дай да дадем" – и ожениха другата си дъщеря пак за брата. Вестниците писаха за този случай с възмущение.

ВК: През 1932 г. вие отивате на езерата, така ли, една група: Учителят, Лулчев, ти. ***ПГ:*** Ние отидохме само мъже, без да има някоя сестра, и си разпределихме работата. Този брат, на когото, казвам, дъщерите му се ожениха за нашия брат, и обществото, вестниците се повдигнаха, писаха: това е срамота и законът не позволява да оженят, като умре едната сестра, че да оженят другата за същия брат, чак обществената преса се занимава с този въпрос, той също беше с нас. ***ВК:*** И сега, разпределихте си работата. ***ПГ:*** Разпределихме си работата. Един ще бъде готвач, един ще му помага, пък на мене възложиха аз да се грижа за Учителя, да стопля вода и на обед да занасям по една тенекия гореща вода и една кофа студена вода. И аз си свърших работата и отидох и казах: „Учителю, готова е вече банята, часът е 12."

И Учителят си имаше едно специално място, така, в клековете, това му беше скришното място, и отиде да се къпе. Хà да излезе Учителят, хà да излезе Учителят – не излиза. А пък една кофа вода, колкото по малко да я сипва, толкова много да се бави, бави, пък че не излиза – и полека, така, надникнах, да видя какво прави Учителят. И когато го погледнах, стигнах вече до Него, така близо до Него, го погледнах, гледам го, Той клекнал, Учителят, и се пере. И мен ми стана мъчно, че 7 братя ли бяхме, забравих колко бяхме, и отидох и казах: „Учителю, оставете, моля Ви се, аз ще Ви изпера." – „Ами и аз, каза, мога да пера" – и продължава да пере. Аз пак: „Учителю, моля Ви се, оставете това!" Най-после Учителят ги остави.

А пък отстрани чакаше Лулчев, имал нещо да докладва на Учителя. Той е царски съветник. Обаче като си тръгна, Учителят много силно се нервира, възбуден до крайна степен, и каза: на Лулчев: „Пътят, по който вървиш, няма да те изведе на добър край, туй да го запомниш!" И го повтори Учителят това изречение, много пъти го повтори. „Слушай" – той иска да каже нещо и Учителят го пресича. „Пътят, по който вървиш, няма да те изведе на добър край! Ти не вървиш по добър път! Ти си една горда душа, която трябва да се смири!" А той иска да каже нещо, Учителят пак му казва: „Пътят, по който вървиш, няма да те изведе на добър край, туй да го помниш!" И не му даде, на Лулчев, да каже нито дума. Учителят отиде в палатката Си, а и той – след Него и си отиде, защото Учителят не прие, той видя, че не прие вече да говори. ***ВК:*** Това е един много важен разговор. ***ПГ:*** Да. Важен е.

82. ВЕЛИКОТО ОПЛАКВАНЕ И ПЛАЧЪТ НА УЧИТЕЛЯ

ВК: Сега, тука виждаме една снимка, на която са Учителят и Тодор Стоименов. Какво ще ми кажеш за Тодор Стоименов? ***ПГ:*** Тодор Стоименов е един от първите братя, които са били при образуването на първата Верига. Със самия доктор Миркович и Пеню Киров от Бургас. ***ВК:*** Да си спомняш някаква опитност, интересна, от Тодор Стоименов? Сега тука, на тази снимка виждаме, това е Елена Андреева в гръб, това е Лулчев, това пък е Учителят, на Бивака. ***ПГ:*** Това не е Елена Андреева, а Невена Неделчева. Този, който е в гръб, с термоса, е Лулчев, а от дясна страна с шапката е Учителят. Това е на Бивака, седнали са и разговарят.

ВК: Сега, тука виждаме също една снимка на Бивака. Тука всички сестри са седнали. ***ПГ:*** Ние на Бивака много пъти правехме Паневритмия там. Полянката я използвахме, играехме гимнастиките и първите упражнения.

Една вечер Учителят каза всички да се съберем, да направим едно упражнение. Да отидем на Бивака на Витоша, да си носим храна, да се екипираме добре, защото ще направим една разходка из Витоша. И като вечеряхме вечерта, докато дойде до вечерта, стана едно интимно събитие – нашият Учител плака. Аз не им знаех имената как се казват, но бяха едни, които питат свръх, други същества, чрез медиуми, от Бялото Братство ли е Учителят. И Учителят, понеже се съмняват в Него, плака пред нас. Да, плака със сълзи пред нас.

ВК: Ама те са медиуми били, така ли? Медиуми ли са били? ***ПГ:*** Каквито щат да бъдат, въпросът е, че Учителят плака. ***ВК:*** А кои са питали, някои от нашите братя, сестри? ***ПГ:*** Те са братя наши, наречени братя, обаче са от Черната ложа. ***ВК:*** Те кого са питали, духовете? ***ПГ:*** Питали са чрез медиуми напреднали духове: е ли Той Учител на Бялото Братство? И понеже не вярват нашите хора. Много от нашите хора уж по инерция вървят с всичките, обаче не са от Братството, понеже не вярват в ученето Му, с неразбиране са и Учителят ги оплаква, не че Себе Си оплаква, ами оплаква нашите братя, че те не вярват в Неговата Мисия, че Той е дошъл с известна мисия на Земята. ***ВК:*** И Той плака, така ли? И това беше горе, на Бивака, преди да почнете упражненията.

83. КАК СЕ РАБОТИ ПРИ НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ УСЛОВИЯ

ПГ: След като се свърши цялата тази церемония, Учителят каза така: „Сега ще направим всички едно упражнение. Сега всички са готови, облечени добре, ще направим едно упражнение. Ще се наредим така, цяла една редица, колкото сме тука." А ние бяхме 100–200 човека, много бяха. И аз си помислих, че като се наредим оттук, ще отидем чак до Горския дом. И Учителят каза: „По един метър ще бъдете един от други и няма да говорите никой с никого, мълчешката ще вървите така, направо от Бивака на запад, така, ще вървите по Витоша." И като минахме чак горе, шосето където стига, Учителят каза: „Оттука нататък вече, като минаваме, ще знаете че има дупки, които са пълни с вода. Внимавайте, теренът е много лош, да не хлътнете в дупката, защото ще се измокрите." И ние вървяхме, вървяхме и стигнахме на Черни връх. Обаче още бе далече изгревът и Учителят каза: „Сега, понеже още има време, да отидем на Големия резен. Там ще посрещнем изгрева." И действително, аз не съм виждал толкова хубави изгреви, каквито видях тогава на Черни връх. Слънцето се подаде

отдолу, като че ли изпод земята, така. А пък едни облаци има, които се въртят ей-така, на кълба, в пространството. И като посрещнахме изгрева и направихме молитвата, отидохме до едно кладенче, което имаше там. Наши братя го бяха направили. Заведе ни там. През нощта никой не е ожаднял, ама някои си нагребаха да си плакнат очите.

Като напуснахме кладенчето, Учителят ни заведе малко по-нагоре, така, и се спря на една скала, голяма скала, обраснала с много мъх, цяла зеленина, и каза: „Вижте сега този мъх, намерил да се посади на гранита отгоре. Неговите инженери са разорали камъка. Вие искате благоприятни условия, пък тука, вижте го, каза, мъха, неговите химици са разорали камъка и са посадили на него, гледайте как е поникнал такъв хубав мъх, как е поникнал!" Така каза Учителят. ***ВК:*** А учениците искат благоприятни условия. ***ПГ:*** Да, а пък вие търсите, каза, благоприятни условия. Пък благоприятните условия си ги създават те самите. Една поука вземете от мъха, казва, че при най-неблагоприятните условия той расте върху скалата. И ученикът работи при наи-неблагоприятните условия.

ВК: Отначало вие сте ходили на поляните, така ли? А на Бивака? И по-късно започнахте да ходите на Бивака. Как го открихте там? Съвсем случайно, може би. Ами там има чешмичка. Кой я направи, чешмичката? ***ПГ:*** Тази чешмичка, там извираше вода и нашите братя, Борис Николов и други, ама Борис беше майсторът, направиха чешмичката. Обаче от тази чешмичка, когато се случи понякога да има силен дъжд и порой, от нея течеше мътна вода. Значи влизаше вънкашна вода вътре в чешмичката и от нея почваше да тече мътна вода. А пък понякога, като дойдеше голямо наводнение, чешмичката се запушваше съвсем, от чучура не изобщо не течеше вода. А пък ние, братята, се събирахме и започвахме да изхвърляме, за да махнем всичките камъни и каквото е донесло наводнението отгоре и е запушило чешмичката, оттуляхме я и пак нареждахме камъните и оправяхме пак чешмата.

Така е и с братските работи. Като се запушат, трябва да се отпушат с общи усилия, за да има живот. И сега нашите братя вече знаеха какво да правят, ако стане нещо на чешмата – пак стиваха и пак изхвърляха тези камъни, които бяха отзад, зад чучура, и поправяха чешмата. И сега вече много туристи се ползват от тази чешма наша.

84. КАК СНИМАХ УЧИТЕЛЯ НА РИЛА

На Рила аз всяко лято придружавах Учителя. Учителят без мене не е ходил на Рила. Ходил е през 1929 год. само, когато за пръв път са Го завели на 7-те езера. Оттам насетне аз вече всякога съм бивал. И много пъти Учителят ме караше да пея. Аз пеех братски песни, обаче пеех и народни песни. Пях например песента „Хайдушка песен" от Добри Христов. А пък Той каза: „Тази народна песен от Добри Христов има хубава музика, но няма добро съдържание, защото хайдутинът е клал хора, избивал хора. Затуй ще използваме мелодията, защото има хубава музика, а пък ще й турим нови думи." Да, често ме караше да пея.

Обикновено правехме гимнастика на езерото на Чистотата, защото там пътеката е дълга и стръмна нагоре. Веднъж, като наближихме вече към полянката, спряхме да си починем. И като се обърнахме, над Стара планина – така, едни хубави облаци бяха покрили планината. Пък Учителят ми каза: „Пеньо, можеш ли да снемеш тези облаци, могат ли да се снемат?" Аз рекох: „Да, Учителю, може, наредете се, ама да влязат в кадъра и братята и сестрите, и Вие да бъдете." Наредиха се и аз направих една снимка.

ВК: Сега, Учителят и друг път ти е позирал, разрешаваше ти да направиш снимки. ***ПГ:*** Да. Въпросът е, че докато други път Учителят си е обръщал гърба, когато щели да Го фотографират, Учителят тука се заинтересува, че аз си бях направил тъмна стаичка и промивах. Вечерно време в нея си промивах стъклата, които през деня ги правех. Пък сутрин ги турях в някой завой, там. ***ВК:*** Къде промиваше ти тези неща? ***ПГ:*** Аз си бях направил тъмна стаичка и там работех, после си вдигах пердето и осветлявах и ги проявявам после в проявителя.

ВК: Там вода имаше, ваничка, беше направил ваничка, проявяваше. Имаше ли случаи друг път, когато Учителят те помолваше да ти позира и т.н.? ***ПГ:*** Веднъж бяхме горе чак, на езерата, и Учителят каза: „Пеньо, можеш ли да фотографираш тука, че да влязат всичките езера?" Рекох: „Някои може би ще са затулени, ама само оттука може да се видят езерата, които могат да се видят от Седемте. Тука аз ще направя снимка на Вас с езерата на надолу, рекох, всичките, които могат да се видят." Там не може да се види шестото езеро. И Учителят седна и аз Му направих една снимка така, както е седнал и Той като не ли съзерцаваше, така – тази поза. Там направих вече една снимка и тръгнахме си надолу.

Като слязохме долу, срещу Близнаците, Учителят каза: „Пеньо, можеш ли да ме фотографираш тука, Близнаците както са така, с туй величие?" Рекох: „Учителю, мога, рекох, седнете тука, аз ще направя снимката, ще влязат и Близнаците, ама да влезете и Вие." Целта ми е да фотографирам Учителя. И действително, и там направих една снимка. Да, и после пак. Всякога Учителят искаше да види какви са снимките, които съм направил.

ВК: Ти ми разказваше навремето един случай, когато Учителят ти казал: „Фотограф не си дава негативите!" ***ПГ:*** Да. ***ВК:*** И после ти ги беше дал на някой Ангел Терзистоев, негативи, които не ти беше върнал. ***ПГ:*** Ах, да! ***ВК:*** Разказваше ми ти този случай навремето. Учителят ти казал, предупредил те: „Фотограф не си раздава негативите!" ***ПГ:*** Така беше.

85. ЗАВЪРЗАНИТЕ ДУХОВЕ И ЗАТВОРЕНИТЕ ДУХОВЕ

ПГ: Веднъж, когато Братството посети Рила, цяла нощ валя дъжд. Но въпреки дъжда, Учителят каза: „Ще се качим на върха!" И се качихме на върха и като слизахме нанадолу, там, при езерото, което е четвъртото ли... както и да е, при езерото седнаха малко да си починат, така, братята са седнали, а пък няма платнище – ние не бяхме екипирани тогава. Ние сега сме въоръжени, колкото и дъжд да вали, пет пари не даваме. А пък тогава нямахме нищо. Дъждът валеше и всички бяхме мокри, а пък само бай Ради имаше платнище, донесено от войната, и го носеше. Той беше единственият, който носеше нещо, за да не го вали дъжд. Иван Кавалджиев свиреше на цигулка, ама толкова хубаво свиреше! Значи, представете си – отгоре вали дъжд, а той под платнището свири „Махар Бену Аба", обаче тъй дълбоко го свири, толкова хубаво!

Трябва да кажа, че Учителят беше добре екипиран, братята охраняваха Учителя, грижеха се за Него, доставяха Му всичко, от което имаше нужда. Вода Му донасяха, поливаха Му да се умие, закуска да Му поднесат, изобщо, услужваха на Учителя. И не са видели кога Учителят е излязъл от палатката Си. Кой знае, може да са отишли до своите си палатки нещо да свършат или пък по други свои нужди. И поглеждат – Учителят Го няма в палатката. Като Го няма, казали: „Ах, Учителят ходи всякога при чешмичката." Той се радваше много на чистата вода, на чешмичката. Отишли при чешмичката, обаче Учителят и там

Го няма. Помислили да е до клозета, почакали, почакали, отишли, погледнали, няма Го и там; и дадоха тревога, че Учителят Го няма, да не ни е напуснал. И тогаз целият лагер се разтревожи много.

ВК: А защо помислиха, че ги е напуснал? Предния ден какво е имало?
ПГ: Беседа имаше и беше казал, като се ядоса: „Аз ще ви напусна! Такива ученици не искам. Аз искам да ме слушат моите ученици! А вие си правите каквото му дошло човек на ума."

И по едно време, имаше просеки, аз бях направил просеки, сега където е хижата, зад нея имаше гъсти клекове и бях направил просеки, така, и там сечах за вечерния огън, защото нашите братя и сестри, повечето бяха учители и през деня съчиняваха, някои пееха, други съчиняваха стихотворения, други разказваха нещо. А имаше други, които разправяха комедии. Имаше един, Генчо художника, който разсмиваше с разни комедии. ***ВК:*** Всички работеха духовно, а никой не искаше да сече дърва.

ПГ: И затуй аз веднъж, като се нахранихме, взех брадвата и отидох да сека дърва за вечерта и подир малко погледнах: ето, и Учителят взел една брадва, там, от кухнята, и Той дойде, хвърли Си горната дреха и започна и Той да сече. И каза: „Ние сега сечем тези клекове, в тях са затворени стари духове, отпреди милиони години още. Ние ги освобождаваме, тези духове." Значи, с изсичането на клековете ние не нанасяме поражение, а ги освобождаваме, тези духове, които са затворени в клековете. Те били отпреди милиони години, обаче били извършили престъпление и затова били вързани в клековете. А ние ги освобождаваме сега, като ги сечем и ги горим. Това го каза Учителят не само на мене, но на всички.

Когато търсеха Учителя, приятелите не Го намериха, а после Го намериха при мене. И веднага нададоха тревога: „Станете, Учителят сам сече дърва с Пеню!" Тогава надойдоха всички. Станаха от леглата си и като почнаха да носят! Тогава направиха фотографии и на Учителя как носи дърва. И така натрупахме за вечерта много дърва, а имаше и за цяла седмица насечени дърва, защото дойдоха всички да носят.

Нашите братя мислят, че някои от братята и сестрите са родени за физическа работа, а други са за духовна работа. Така някой отвори Библията и съзерцава, обърнал очи нагоре, а пък оня брат долу сече дърва, който според тях е определен само за работа. А пък мене ме викаха, за кого ли не ме викаха да му построя палатката. Аз съм за физическа работа. И аз съпровождах конете, които носеха багажа на идващите братя и сестри. Аз съм за физическа работа. На мене ми помагаха Кирчо и други, които вече не ги помня.

Та, Учителят имитираше като актьор тия, духовно определените, как съзерцават, а пък други работят физическа работа. Той казваше: „Вие трябва да знаете да работите всичко, от каквото имате нужда. И физическа, и духовна работа. Защото, когато работиш физическа работа, можеш да мислиш и за духовната работа в момента. Ръцете ще вършат едно, а мисълта ще работи друго."

86. ЧУЖДИ ПО ДУХ

Когато дойдох в София, аз нямах пари. Защото, като свърших войниклъка, трябваше да следвам, а пък нямах пари. И онеже нямах пари, ме заведоха при Бертоли, да чукам, да правя мозайка, та да припечеля нещо. Чуках с един голям чук, а покрай мене имаше и други, които чукаха мозайка.

Пепелта от чукането на мозайката не се плаща. Тя се хвърля в един трап, който имаше там, а пък само отсеяното като зърна, вече за него плащат. Аз

като чуках, едва изчуквах за 28 лева. Това само за хляб ми стигаше. Това продължи ден, два, три, четири. Чак в четвъртък брат Борис Николов мина покрай мене и като ме видя, а аз съм млад, силен съм, изсилвах се и правех мозайката с чука само на прах. Главнята на големият чук отгоре е подкована с пирони, а аз замахвах с всичка сила и ги трошах и всичко ставаше на пепел. И ми показа брат Борис, че за пепелта нищо не се плаща. А да взема сам чука и усул-усул – полека-лека, така, да чукам и как трябва да чукам. И на другия ден, значи, над 200 лева си изкарах. Няколко кофи като отсея пепелта, вече стана на зърна, а не на пепел.

В туй отношение Борис Николов е за похвала, че ми показа как да работя. Пък имаше и други, които работеха, ама бяха селяни от околните села. Идеха да печелят, тъй, при Бертоли. Обаче те видяха, че аз се изсилям и мълчат, мълчат. Чужди бяха по дух и не ме упътиха. А като погледа Борис как се изсилям аз, с моята сила младежка, ми каза: „Не така, брат, ти нищо не изкарваш, ти само си хабиш силите. Дай тука чука!" Взе чука, клекна при мене и започна да чука, полека-лека и вечерта като отсях, сума ти нещо изкарах вече.

Преди да тръгнем на Рила, ние ходехме да летуваме на Яворови присои, горе, на Витоша. И веднъж сме се събрали една компания така, а пък братята нещо, и Учителят беше при тях, вадят един камък там, който не знам защо го вадеха. Появи се една възрастна жена, едва върви, дойде там и пита Учителя: „Абе, тука казаха, че има дъновисти, не сте ли ги видели къде са?" А Учителят я попита: „Защо ти са?" – „Искам, каза, да го видя този Дънов кой е." А Учителят се усмихва и казва: „Ще го видиш" – казва.

ВК: Значи чужда жена тръгнала от долу сама, качила се сама и то на Яворови присои. ***ПГ:*** Чула, че тука дъновисти има. ***ВК:*** Значи ще Го види кой е. ***ПГ:*** И Го видя. Разговаря с Него. Тази селянка не беше чужда по дух, както ония, при мозайката.

87. КЪДЕ Е БИЛА ШКОЛАТА НА ОРФЕЙ

Братството беше на Мусала горе и Учителят каза: ще си слезем през Кайзеровия път. А то трябва да се слезе долу, където извира реката Марица, при Маричините езера, при изворите им. И аз вървях с Учителя. Като слезе отгòре по старата пътека... Едно време имаше стара пътека, личи, че е от старо време, на Мусала пак са се качвали. Имаше, значи, избъхтана пътека. Като слязохме долу, Учителят се спря, огледа така наоколо и каза: „Тук има условие в бъдеще Братството да лагерува."

ВК: Точно къде е това нещо? ***ПГ:*** То е долу, където вече е равно. При самите езера, там не може да се лагерува, а долу, в ниското, където вече се заравня. ***ВК:*** Значи там има вече условия за лагеруване. ***ПГ:*** Щото на Маричините езера, там е мястото, където Орфей се е къпал. „Олтарят" го думахме там. То е чак вътрешното езеро, те са две езера там. Вътрешното езеро е обрасло наоколо с клекове. То е олтарят на Орфей.

ВК: Чувал съм, че там е била школата на Орфей. Какво си чувал ти за Орфей – на физическото поле или горе, в Невидимия свят? ***ПГ:*** Ами, на физическото поле. ***ВК:*** Там е била школата. ***ПГ:*** Това съм чувал от Учителя. ***ВК:*** Защото аз съм чувал също от възрастните приятели, но къде е била и как е била школата? Долу, на физическото поле ли е била, или горе, в етерното пространство? ***ПГ:*** Не, на физическото поле. ***ВК:*** На физическото поле значи. Добре.

88. С УЧИТЕЛЯ НА ОПЕРАТА „КРАЛИ МАРКО“

ПГ: Иван Кавалджиев си е македонец и затуй създаде операта „Крали Марко". Слушахме три вечери, когато я даваха, а пък примадоната беше там Морфова, голямата певица. Тя беше толкова дебела, мисля, че 230 кг тежеше, и й думаха „птичка в каца". Много пълна беше, едва вървеше, така. Обаче, като викнеше да запее, толкоз хубаво пееше, че всички се възхищаваха и затуй тука, в Европа, я смятаха за първа певица. И Учителят искаше да я привлече къмто Братството и затуй мен ме повикваше аз да Го придружавам на операта и седяхме горе, на балкона. Така, Учителят не обичаше да манифестира със Себе Си. Гледаше да се потули малко, да слушаме само какво са давали. Три вечери ходих и й пях, обаче Морфова остана дебелоглава. В туй отношение не послуша. Не дойде и не се заинтересува. Тогава я смятаха за световен първенец. Обаче тя не се преклони пред Учителя, не Го зачете и не дойде на Изгрева да Го види.

Тя всякога започваше да пее „Горда Стара планина", тя пее солото, а нейните ученици я придружаваха. „Горда Стара планина, зад ней Дунавът синей...", възпява България изобщо. А в ролята на Крали Марко пееше един стар певец от операта, не го зная кой беше, и всякога с асансьор се вдигаше. Един от артистите, кой ще е бил, не го зная. Не се интересувах тогава да зная кой е. Пееше бас, дебел: „Живял е някога юнак над юнаци, син на Вълкашина и на Ефросина, със сестра Милкана – това е Крали Марко." Излизаше от земята с цървули и на гъдулка свиреха старинна песен, пееха и възпяваха. ***ВК:*** А вие седите с Учителя и слушате горе, на балкона. Кой ви купуваше билетите? ***ПГ:*** Аз съм ги купувал, ама парите ми ги е давал Учителят, защото Учителят никога не оставяше ти да плащаш. С Учителя имах работа. Той обичаше чистите сметки.

89. КАК СЕ ПОСТРОЯВА КЪЩА

Започнах да си правя къща в София и си закупих място. Всъщност го закупи една сестра, която аз приех и тя при мен се помина и я погребахме – Елена Хаджи Григорова се казваше. Родена в град Воден, Македония, завършила българска гимназия в гр. Солун. Нейната братовчедка се оженила за един Янко Янков и така чрез тях е дошла в България. Тук става учителка. Тя беше жител на София.

И реших да си построя къща. Дойдоха двама наши братя и ми изкопаха мазето на къщата. Започнах да строя. Докарахме тухли, фабриката „Миланов" беше близо и т.н. Но парите не достигат. И аз отивам при Учителя и викам: „Учителю, не ми стигат парите за строежа на къщата. Можете ли да ми услужите с братски пари?" А Учителят каза: „С братски пари на когото съм дал, не е харосал с тях, не е прокопсал. Затуй ти поискай от братята и сестрите и ще ти се нареди, ще ти дадат, но недей иска от братските – да не бутаме братските пари. Имаме пари, обаче на когото сме услужили, не е прокопсал." И действително така стана, че отидох в дома на генерал Стоянова – генерал Стоянов беше царски съветник, а слугинята Донка беше от моето родно село и от нея поисках 7000 лв. Тя веднага отиде, изтегли от пощата и ми даде 7000 лв. Обърнах се към Минко, който беше учител. Рекох: „Минко, абе не ми стигат пак" – и той изтегли 7000 лв. А пък ми работеха едни габровчани, те казаха така: „Слушай, всяка събота, каквото изработим през седмицата, ще ни се плаща, защото напускаме." – „Абе, рекох, ще ви платя наведнъж." – „Не, каквото изработим тази седмица, ще ни платиш." И действително, каквото изработеха, аз им плащах в събота.

Обаче дойде краят вече. Не ми достигат 1000 лв. и рекох: „Абе, нямам сега пари, бе." Аз писах чак в Годеч, на книжаря, от когото съм пазарувал, като бях учител, и човекът изтеглил веднага от банката и ми даде 2000 лв. Обаче пак не достигаха и дойдох до много фатално положение. А пък майсторите не отстъпват по никой начин да им се плати впоследствие, вече ще ме бият. Много хубаво работят габровците. И сестрата Янкова, наша сестра, много добра, тя е родом от Македония, беше братовчедка на Елена Григорова, тя каза: „Аз съм приготвила парите за събора през август. Ще ти ги дам." А пък един от работниците ще обичаше много, Васил се казваше, габровчанин, той ме защищаваше и казваше на другарите си: „Дайте да го почакаме, нали виждате, той е учител. Малко по малко ще ни плати." И съгласиха се. Янкова отиде и ми донесе 1000 лева, дето ги била приготвила за събора. И така аз събрах пари и на Васил, който ме защищаваше, отидох и купих една хубава риза. И му я дадох. Казах му: „Ти си човечен, пък другите искат да ме бият."

И така аз построих къщата. После се разплатих на всички. Ама Учителят такъв съвет ми даде. „Поискай, каза, от братята и от сестрите, те ще ти услужат, а ти като спечелиш, ще им ги върнеш." И така направих аз и ето, къщата се построи. В нея после живях.

90. ЕЛЕНА ХАДЖИ ГРИГОРОВА

Елена Хаджи Григорова беше учителка в Мърчаево, обаче ходатайства пред инспектора, неин зет, да я назначат тука. Тя беше при братовчедка си дошла тука. Тя е от Воден, в Гърция. Воден е най-красивият град от Македония. По улиците тече най-чиста вода. По всичките улици тече вода отстрани, канавка има направена, тече вода и всяка сутрин, разправяше братовчедката на Елена, Олимпия Янкова, всеки ден един човек, който нямал крака и ръце, го донасяли неговите хора, слагали го при един мост там, гдето вода тече, и там хората са много милостиви и му дават милостиня. А той казва: „Ох, колко са милостиви!" А пък сакатият човек казва: „Има и от мене по-лошави." И действително, аз видях и по-лошави случаи.

А Елена Григорова я назначават в Мърчаево. Има писмо от владиката Стефан, че тази учителка е сектантка-дъновистка, че тя трябва да се уволни. А Янко Янков пък е главен учител на всичките учители в София и той е ходатайствувал пред инспектора да я назначат в Мърчаево. Пък как ще я уволни той, когато тя му учила децата, пък той е много добър и всичките македонци, от който ще да е край на България, всички го уважават. Янко Янков се казва. Вика го инспекторът и казва: „Виж какво писмо ми е писал тука владиката." Дава писмото на Янков. Казва: „Какво да я правим? Иска да я уволним. Кажи ми сега какво да я правим?" – „Абе, рекъл, и моята жена е с този дъновизъм" – щото жена му на Янков, и тя е от Братството. Елена се е запознала с идеите на Учителя чрез жената на Янко Янков. А аз я познавам и я имам фотографирана. Владиката я обвинявал, не учела да не се пие и да не ядат месо. И на Задушница да не подават. – „Не трябваше да се меси там, но както и да е. Учела ги на сектантски работи. Сега, понеже ти си ходатайствувал, какво да я правим?" Пък той казал: „Моята жена я научи, ама както и да е." Та, назначиха я на такова място, гдето да няма други учители, сама да бъде. И действително имало едно вакантно място в село Равна, Годечка околия, и я назначават там.

А пък аз бях тогава учител в едно турско училище в Поповска околия – село Крепча. И Елена питала Учителя... Тя била учителка на четири отделения, обаче учела много добре децата и ако видела, че някое дете може да мине с

една тройка, тя го оставяла да повтаря, защото на 3 км и половина беше училището в Годеч и ако отидело там детето ненаучено, тя щяла да се изложи. И затуй тя ги оставяла да повтарят и на другата година всяко дете, което повтаряло, било вече силно. Така че, слаб ученик не пращала в Годеч. Там казвали: „Много интересно, бе, слаб ученик нямате." Пък ние го оставяме да повтаря и то втората година става първенец на училището. „Все силни ученици ни изпращате."

По-късно Елена Григорова дойде с една сестра, Стойна Кондарева, от Изгрева чак у дома, в моето село Водица, Поповско. Оттам ги качихме на каруцата един ден и отидоха чак в моето село, където съм бил учител. То се казва Крепча, Поповска околия. Там турците са много гостоприемни. А там имаше големи дини. Крепча е най-богатото село на Поповска околия. Понеже беше много топло през нощта, останахме да летуваме на бостаня. Турците пяха турски маанета и прекарахме много добре там.

Те харесаха моето село, но понеже на Елена се разделиха отделенията на две, тя попитала Учителя: „Учителю, не е ли добре да дойде Пеню при мене, а той там учи турчета." Учителят рекъл: „Нека да дойде при тебе."

И те дойдоха със Стойна при мене. А аз имах там една друга приятелка, там от село Ковачевец. Тя дойде и имаше още една сестра, Цветанка се казва, изобщо дойдоха и други и се събраха през нощта и слушаха, като пеят турски песни. Ядохме дини, кой колкото може.

91. УЧИТЕЛ В ТУРСКО СЕЛО

Мен турците не ме обичаха, защото те коренили гора, кой колкото може и колкото иска. А тя беше дъбова гора. Някои изкоренили дори по десет декара. Там горските не ги закачаха, защото те им носеха ракия и ги черпеха. Горските смятаха за тях: „Ех, турска работа!" Оставяха ги да секат. Обаче аз, като отидох и като видях училището, видях издънките от млада гора дъбова, дето са поникнали. А те бяха доста пораснали и там ги използвали, че с тях наковали на чиновете, които са се разсъхнали, както и столовете, това бяха все дъбови пръти. Това направил моят предшественик, който бил дошъл от Лом. Понеже чиновете и столовете се люлеят, за да не се люлеят, той им наковал от дъбовите пръти. Аз като отидох, реших нещо ново.

Най-напред като отидох в това село, турците не ме пущаха да живея в училището. Защото колегата ми преди мене живял в училището и печал свинско. А те не ядат свинско, което мирише много лошо. Понеже аз съм вегетарианец, турците започнаха да ми предлагат да живея в одая. Дадоха ми една одая на края на селото с едно малко прозорче, 20 на 30 см, толкова мъничко. В тяхната къща те си имат една входна стая. Понеже ходят с емении, в тази стая се събуват и влизат в одаята да пият кафе. Та, тази одая ще я отстъпят на мене, тя да ми бъде квартира. Но аз отидох в гр. Попово, намерих инспектора и му разказах всичко това. А инспекторът ме посъветва да си нанеса багажа в училището. „А ако те ти бутат багажа, ти няма да им кажеш нищо, но ще дойдеш да ми кажеш. Тогава ние с околийския управител ще дойдем в селото и ще уредим тоя въпрос."

И аз отидох и си нанесох багажа в училището. Взех цигулката, понеже нямах какво да правя, и започнах да свиря. След малко влезе при мене един стар турчин с голяма брада и каза: „Олмааз, олмааз!", ядосан, тропна с бастуна си и излезе. А аз си рекох: чакай да видя къде ще влезе, в коя къща. Ще отида в общината да кажа това на писарите. Аз не зная турски, кметът е турчин, но писарите разбират турски и ще ми обяснят какво иска да ми каже тоя турчин.

Писарят каза на един прислужник да иде да повика въпросния турчин, който живееше срещу училището. И по едно време иде той ядосано и казва, че съм свирел при джамията, а джамията било свято място и там не се свирело. А аз казах да му кажат, че в руджието в Разград, където те учат за ходжи, самите ученици имат цигулки, да свирят. Цигулката е като молитва и затуй той да не се сърди на това. Тъй, ама той си остана на своето си. Излезе и с бастуна отиде накъде.

Обаче аз отивах всяка сутрин на една височина, на изток на селото, минавах през една дъбова гора и отивах чак на върха да посрещам Слънцето. И като отивах горе на върха, правех си гимнастиките и туй упражнение, което си правех така, те и турците го правят. И един турчин ме видял, че сутринта рано посрещам Слънцето и казал на ходжата: „Даскалът се моли сутрин!" И тогава онзи дядо, Бурук Мустафа, който не ме искаше, като чул, че съм се молел на Бога и съм правел гимнастиката, той ме възлюбил и започна да идва при мене и станахме приятели.

И сега, какво стана: те, като са коренили гората, са нямали документ за нея. Аз отидох и казах на инспектора това. А инспекторът ми каза да се оформят и да се вземат имотите от училищното настоятелство. Те не разбират и слагат капеца (урбуса), а аз отдолу пиша името. По тоя начин им оформих документите. После той ми каза да пиша, че искам да създам училищен фонд. Така и направихме. От този фонд подновихме училището и платихме заплатите на турските учители за 3 години. И сега, вземахме им нивите на всички, които бяха коренили гората. Дадоха ми синджир от общината, измерих нивите, което трая една седмица, и направих скица на нивите. И в една тетрадка написах, например на Буру Мустафа, да кажем, колко декара е – пет декара и толкова ара. Така направих документ на училищните ниви и ги отчуждихме и ги дадохме под наем и взехме 150 000 лв. наем. Общината три години не беше плащала на тримата турски учители. А пък секретар-бирникът е братовчед на моя зет, който води сестра ми. Аз отивам при него, Димитър му беше името, и му викам: „Свато, защо не си платил?" Той удари една псувня. „Остави ги, каза, да работят, цигани са те." Не ги харесва.

А то селото останало от римско време, Крапец. Крапец значи Крепост. И има манастир там. Като дойдат от други места някои учители, ме молят да им намеря дълга стълба, щото е изгнила стълбата, която я направили още от римско време. Този манастир е от първите манастири. И в дюшемето му било заровено някакво имане. И някой си, Хазанджи се казва, чисти турци, ама те на одая не ходят. В другите одаи има нечистота, въшки им намират. А пък тия турци са чисти. А в тяхната къща, и одая имат те, е чисто, юрганите, всичко е чисто.

ВК: От тия ниви, които вие дадохте на изполица, събрахте 150 000 лв. и платихте на учителите. ***ПГ:*** И изхвърлих всички чинове, черна дъска. Името й е черна. Тя не е боядисвана никога. И отидох в Попово и много пари похарчих за училището.

Инспекторът каза още: „Ще ги караш да хвърлят фереджетата." А пък туркиня да хвърли фереджето и такета... И отидох в Попово и поръчах закачалки на всичките стени, да си закачат дрехите. Турците имат обичай, когато се молят, жените трябва да бъдат с фередже, а мъжете – с шапка. Коран когато имат. И аз рекох, ама те не слушат. Пък инспекторът ми каза: „Ти ми кажи само името на този, който не те слуша, аз ще го накажа." И аз им казвам: „Ще ви докладвам, щом ви заваря, че сте с фереджета. Значи, когато имате Коран, имате право, в останалото време нямате."

И слушаха ме колегите, бяха добри турци. Само че единият излезе хайдутин, взе ми 500 лв. И знаеш ли къде държах парите? Аз поръчах и библиотека,

шкаф, и държах парите си в двойната завивка на Корана. Турях си парите там, за да не ги нося у мене. И един от колегите ми, Мехмед, ги намерил, когато ме нямало – те всякога влизаха в канцеларията, когато ме нямаше. Пък аз ходех по селата да правя снимки. И така ми отидоха парите, а те бяха много пари тогава – 4–5 заплати може би, не помня. Сега, да отида да ги докладвам – ще ги пребият от бой в Околийското управление. Там и майчиното си мляко ще кажат. Рекох си: ще ме намрази цялото село, че Мехмед го били заради мене, заради мои пари. И реших: няма да кажа на никого. И така ми взеха 500 лв. и аз не казах на никого, никой не знае. Това ми беше файдата, ползата от турското село.

ВК: Искам да ми разкажеш за Елена Григорова, когато е била в село Мърчаево, където всички са пиели вино, ракия, и как постепенно, чрез нея Темелко и другите са влезнали в Братството и са престанали да пият. ***ПГ:*** В Мърчаево имаше една компания, която, денем каквото изчукат, вечер го изпукват. Събират се и си изпиват парите.

Елена бе назначена в Мърчаево. Те пък със Стойна дойдоха при мен в турското училище. Така стана в турското училище. Пък турците са много добри, да знаеш, в едно отношение: където има вода да извира, те правят там чешма. Това е едно хубаво качество. После, гостенин дойде ли, веднага ще го заведат в одаята, ще му донесат завивка и им е приятно да те нагостят, гост да им бъдеш. По саафир, казват. Като реших аз да отида в Мърчаево при Елена, наизлязоха всичките турци. Те си крият жените. На чешмата например, имат много хубава чешма и има едно село друго горе, взеха водата, всичките я взеха там. Жените са отишли там и си приказват, хем си наливат вода хубава. Обаче аз като отида да си взема за мене, те се махат и отиват десет крачки далеч от чешмата. И сега като отидоха, аз реших да си тръгвам, а те: „Даскале, бе, недей бяга от нас. Ти като нашето село няма да намериш." Много богато село и щедри и ме обичат. А отначало не ме харесваха. А пък Бурук Мустафа всякога запържваше киселото мляко, подквасяваше с краве масло. Запържва го и така ми донася. Всеки ден ми донасяше.

92. КОЙ ПОСРЕЩА ЧАЙНИЦИТЕ

И така аз отидох в село Мърчаево. Хора, които не знаят какво нещо е училище, неграмотни. Отидат в Годеч и идват да ме молят и казват: г-н Ганев, лъжат ни бакалите долу, в Годеч. Защото никакво дюкянче няма там, където се преместих при Елена. Значи, те искат да им отворят курс, защото бакалите ги лъжат. И идеха сами и се напълняше стаята с мъже и жени у Мърчаево. Това е в 1930/31 г., 1932/1933 г.

Едно време ние ходехме всеки четвъртък на бивака с Учителя, придружаван от пенсионери, стари хора, които не са ангажирани в работа. Носехме си чайници. И като се свърши, пак си ги връщахме. Тези чайници бяха големи, от по 25 литра единият. Два чайника бяхме направили. Единия го носеше Цеко, а другия – друг някой брат, който е здрав. Носехме ги на гърба си. Чайниците имаха вътре огън, да се затоплят, имаха също и малки кранове и който искаше, си наливаше да пие вода. Учителят не даваше да пием студена вода. Така, като вървяхме, който искаше, си наточваше по малко вода, както чайникът беше на гърба на брата. И така отивахме и на връщане ги отнасяхме пак в София.

Един път, като си тръгваме вече, Учителят излезе там, където е „Бай Кръстю", дето сега въздушната линия ходи. И минава един офицер с такси, от горе слиза на надолу и си отива в града. Учителят вдигна ръка и офицерът спря

леката кола и Учителят му каза: „Можеш ли да вземеш тия два големи чайника и да ги занесеш на Изгрева?" Казва: „Мога. Ами има ли там кой да ме посрещне?" „Има" – отговори Учителят. И Учителят тури чайниците на таксито и си тръгна пеша, а пък офицерът пусна леката кола и отиде на Изгрева. И там го посреща г-н Дънов. И офицерът се чуди: „Той ми ги даде горе, аз с леката кола тръгнах, а Той ме посрещна долу. Как си отиде Той, как можа да се прехвърли? Това е чудо на чудесата!" Учителят го разправя това, че офицерът се чуди как става това. Той се движел с лека кола, Учителят вървял пеш, а го посрещнал на Изгрева. Аз също се чудя как е станало това. Значи Той умее да си разлага тялото и да се движи през пространството и така го е преварил.

ВК: Казваха ми за тия чайници, че като вървели приятелите, чайниците издавали един звук: „фиу, фиу" и се вдигала пара. ***ПГ:*** Да, да. ***ВК:*** Те бяха като самовари, така ли? ***ПГ:*** Да. Цеко Матов носеше единия, а другия – друг някой брат. Всякога Цеко носеше.

93. ЦЕКО И КАЛИНКА

Този Цеко по професия е електричар, работеше в града, в електроснабдяването. Където стане повреда, той отиваше да поправя. Изобщо, електричар е. И електричеството го уби най-после. Цеко като се помина, Учителят беше в Мърчаево, а Цеко се помина на Изгрева. И по същото време Учителят казал: „Цеко е тука." Пък ние знаехме, че Цеко е на Изгрева, при моята къща му беше бараката. А пък то стана така: някой си Ботушаров командвал всичките работници по електричеството и Ботушаров накара Цеко да вземе от нашето електричество, от моя клон, и да светне там, защото неговият е повреден. Цеко беше у дома. Ботушаров беше напуснал града, защото беше по време на бомбардировките. И аз казах: „Цеко, да отидеш да ми поправиш електричеството, защото нямам ток." Цеко се качи горе по една дълга стълба и оттам се заприказва пак за нещо. Забравил да си вземе пък клещите. Спусна ключа от своята барака и каза: „Иди, върху масата ми са клещите и ми ги донеси." Цеко седеше горе на стълбата и като ми пусна ключа си, аз отидох в бараката му, взех клещите и му ги донесох.

Когато му ги подадох, той се заприказва и си отвлече вниманието. Приказваше за една наша Калинка, която дружеше с един брат, а пък Цеко много обичаше тази сестра и искаше да даде свои пари, да й купи пиано. И най-после той решил и тъкмо ми казва: „Брат Пеньо" – пък Калинка е родена в моето родно село, обаче е в братството, и тъкмо ми казва: „Калинка", и токът го удари и понечи да падне и падна върху мене и го положих на земята. Правих му изкуствено дишане, какво ли не го правих. Там имаше един германски лекар, който дойде и казва: „Пулсът му е спрял вече, излишно е да му правите изкуствено дишане. Той е умрял вече." Това беше за Цеко.

94. ЛЕТЯЩИЯТ КРЕВАТ

Един студент се явява при Учителя на 19 август, когато Учителят беше отишъл във Велико Търново на събор. Всяка година ние на 19 август имахме събор. Едно време съборите са ги правили във Варна, пък после – във Велико Търново, пък после – в София. И този студент отива при Учителя и Му казва: „Вие говорите за Бога. Какъв Бог?" Пък Учителят му казва: „Има Бог!" – „Докажи ми" – казал студентът. – „Ще ти докажа." И вечерта, като си легнал студентът на

кревата и заспал, по едно време креватът се вдигнал и отишъл чак до гредата. Той се уплашил и извикал, и до сутринта никак не спал. Сутринта рано отишъл при Учителя, Който живеел тогава у Иларионови, и Му казал: „Вярвам вече, че има Невидим свят." По-напред казал, че няма Невидим свят, а сега признал, че има Невидим свят.

95. КИХАВИЦАТА

Пък един брат от Велико Търново кихал непрекъснато. Отишъл в болницата, но лекарите не могли да му помогнат. Казали му, че не могат да го излекуват. Събрали се лекарите, обаче напразно. А този брат имал от минало време някаква чаша за украшение. Тя имала два отвора за пиене. Нашият брат, като отишъл при Учителя, Той му казал: „У вас в бюфета имате една чаша с две отверстия. Ще сложите едновременно двама души от едната страна хлебна сода, а от другата – лимонов сок. След това веднага ще вдигнеш чашата и ще изпиеш водата. По такъв начин се прекратява кихането."

Като казали това нещо на лекарите, те казали, че то им било говорено в университета, но не се досетили, били го забравили. Но интересното било в това, че Учителят знаел, че в техния бюфет имат такава чаша, която можела да послужи за тая цел – вероятно за такива случаи е била предназначена.

96. ЛЕКУВАНЕ ЧРЕЗ ПЕСЕН

Брат Боян Боев ми разказа следния случай: Дойде една сестра и казва: „Бърже, Учителят те вика нещо." И аз, казва, се завтекох и казвам: „Ето ме, Учителю." А Боян е много изпълнителен. Учителят му казва: „Бояне, можеш ли да ме придружиш до града?" – „Мога, Учителю! Само трябва да отида да си взема шапката и бастуна." Отива си до вкъщи и след малко се връща готов. „И тръгнахме с Учителя." Учителят го води и той – след Него.

А какво било: Една сестра страдала от дизентерия. Пращала родителите си при Учителя и те питали какво да правят. Учителят им дал наставление как да я излекуват. Те правили опит, но тя била вече съвсем отпаднала, стигнала до умиране и те замолили самия Учител да отиде да й помогне. Като отишли Учителят и брат Боев, тя била увесила главата, но била още жива. Не виждала, че Учителят е дошъл и че брат Боев го придружава. Поканили ги да седнат и Учителят казал: „Дайте ми цигулката на сестрата!" – „Тогава Учителят изсвири много тихо песента „Благославяй, душе моя, Господа". Тогава тя се събуди, казва, сестрата. Дойде в съзнание, а беше в безсъзнание." И като се събудила, Учителят казал: „Бояне, я вземи, че я отвий и й пусни краката долу, като я държиш." – „И аз я отвих и я изправих" – казва брат Боян. „Хà придружи я малко, да повърви малко напред." И като направила три крачки, Учителят казал: „Върни я пак на кревата." „И аз – казва – я вземах и я вдигнах на кревата, завих я със завивката и Учителят нищо не каза повече, тръгнахме и се прибрахме." А тази сестра на другия ден шетала вече из къщи. Значи от посещението на Учителя и от изсвирването на песента „Благославяй, душе моя, Господа" се е излекувала.

97. СПАСЕНИЯТ ПАРАХОД

Учителят може да си прави тялото видимо и невидимо, а може и да си напуска тялото. Това ни доказва следният случай. Аз съм сякъл и даже Учителят

ни е помагал на Рила. Един път, де, ама през другото време все аз сека клекове. И от клековете направили много пейки, така – магаренца, за да можем да сядаме вечерно време от 6 ч до 10 ч – нашите братя и сестри имат разкази, стихове, някои певици има, изобщо всяка вечер можем да се забавляваме, правим нещо като вечеринка. Някои пеят, други свирят, трети прочитат свои разкази, които през деня са написали. Значи, творчеството, което през деня е направено. Имаше даровити братя и сестри.

Докато те пееха, свиреха и четяха свои работи, аз бях седнал до Учителя от лявата Му страна. И както слушахме изнесеното от братя и сестри, Учителят клюмна глава, заспа и се облегна на моето дясно коляно. Всички се изумиха. Как тъй Учителят допреди малко слушаше какво пеят или какво изнасят артистите, а пък заспа и се облегна на Пенювото коляно! Той само се облегна на мене и настана гробна тишина. Всички бяха като гръмнати: на Учителя лошо ли Му стана, какво – и мълчат. А клековете пращят, горят много силно. И всички мълчим и се чудим какво да правим.

След малко Учителят се раздвижи и каза: „Спасихме един параход от потиване." Значи, Учителят седи при нас, но се излъчва духом и отива при капитана на кораба и го упътва как да обърне кораба, защото морето било развълнувано и имало опасност корабът да загине. И той бил дал тревога да му помогнат. Учителят, значи, му помага, като му внушава как да възвие парахода и спасил хората от удавяне. А ние през това време бяхме пред огъня на Рила и тялото на Учителя беше полегнало на моето коляно.

98. ВИСШИТЕ СЪЩЕСТВА

На Изгрева се говореше непрекъснато за висши същества: че сега са на Земята, само че са облечени с различни дрехи и не можеш да ги познаеш. А пък брат Боев бил много мераклия да види едно висше същество, един невидим помагач, който става ту видим, ту невидим.

Боян Боев и Учителят били на Витоша и на връщане си тръгнали вечерта двама. Тъкмо да стигнат в Симеоново, срещнал ги един каракачанин и им казал: „Добър ден" – поздравява ги и ги пита: „Имате ли си вода?" Учителят рекъл: „Имаме." „Ами хляб имате ли?" – „Имаме" – казал Учителят. И той тръгнал нагоре към Витоша, а пък те слезли надолу да се качат на автобуса.

И като се разделили с каракачанина, Учителят казал: „Бояне, ти искаше да видиш висше същество – ей-този, който ни срещна сега..." – „Ами защо не ми каза, Учителю, по-рано, за да го разгледам по-добре?" Пък то, съществото, е влезнало в каракачанина. И ги питало дали имат вода, дали имат хляб. Те казали: „Имаме" и се разделили вече.

Боян се разсърдил на Учителя защо не му казал преди малко да го разгледа хубаво. Отвън е каракачанин, а отвътре – висше същество. Какво има да гледа, един каракачанин. Те, висшите същества, нямат форма, те в един момент се променят в каквато форма искат, за да кажат нещо.

99. ВЪЗКРЕСЕНИЕ

Има един случай, който ти ще го провериш, като лекар. Учителят е възкресил тука едно момиче. Обаче било под строга тайна, да не се каже на никого. Само този, който е придружавал Учителя, е изказал тази тайна. На мене ми е разказано за това, аз не съм го проверил лично.

Иван Толев беше адвокат. Впоследствие той даде Учителя под съд. Аз не зная спорът от какъв характер беше, дали от морален или от материален. Остана този случай непроверен. Ти ще го провериш при Елена Андреева. Умира момичето им. И те с жена си заключват стаята и отиват и плачат на Учителя. „Учителю, ние не можем без момичето си." – „Знае ли някой за това?", запитал Учителят. „Не, никой!" Учителят тръгва с тях, отиват у тях, отключват стаята, където е момичето, Учителят я вика по име, сега не си спомням името й: „Баща ти и майка ти са много наскърбени и не могат без тебе." И момичето станало. Обаче Учителят казал: „Това няма да го казвате абсолютно на никого. Никой да не знае." Казал да е тайна, но ето, дошла е до нас и ние да я чуем. На мене е казано, аз не съм проверил това нещо.

А веднъж аз, лично аз, Пеню Ганев, с Учителя говорихме, пък Учителят каза: „Аз мога да накарам целия свят да дойде на Изгрева, но тогава и да искате, нищо няма да може да ми кажете нещо, защото ще се разчуе по цял свят, че Дънов е възкресил някого. Пък аз мога, когато носят някой млад човек на гробищата, да кажа: „Сложете го тука!" и веднага да го възкреся. Но тогава радиото ще гръмне за случая и народът ще се отправи към Изгрева, ще дойдат и журналисти и всякакви хора. Но аз не съм дошъл за тях. Аз имам мисия за хората, които обичат Бялото Братство, които ще работят за Бялото Братство. Има хора, които обичат Бога, за които съм дошъл на Земята. А вие тогава не ще можете да припарите до мене."

100. КОЙ ПРЕДИЗВИКА БУРЯТА

През 1930 год. ние отидохме с братя и сестри, много народ, на Рила, за пръв път на лагера. Тогава тази страна, източната, където е сега хижата, бе покрита с гъсти клекове, просто не можеш да минеш оттам. Впоследствие направихме просеки, пътеки, така можахме да минем от тази страна. А първо посрещахме Слънцето от под третото езеро отгоре.

Когато най-напред отидохме там и се настанихме на нашите палатки, Учителят имаше една палатка, бяха услужили на Учителя с една турска палатка, конусовидна, с един як кол по средата. През нощта имаше страшна буря и дъжд, гръмотевици, изобщо посрещна ни Рила със страшна буря и се счупи колът на палатката на Учителя. Хем колът беше дебел. И сутринта Учителят каза: „Видите ли този кол колко е здрав?" – показва ни. – „И се счупи от буря. А знаете ли защо беше тази буря? От вашите недоразумения тука, защото вие не се обичате един други. Вътре в душата си се мразите. И колът на моята палатка се счупи. Колът се счупи от вашите недоразумения. Бурята беше поради недоразуменията, които имахте между братя и сестри." Вътрешно не се обичат, значи.

101. ПАРАХОДЪТ ОТ АМЕРИКА

Една жена се оплаквала пред свои приятелки в града (тя не е от Братството, чужда жена), че мъжът й отишъл в Америка. Отначало й пишел писма, пращал пари, обаче от известно време нито пари получавала, нито писмо имала, не се обаждал никакъв. Тя вече се чудела дали е жив или не е. Защо не се обажда мъжът й?

Някои хора от града й дали съвет: „За тази работа да отидеш да питаш Дънов, само той разбира тия работи." И тя се запътила и дошла на Изгрева.

Влязла при Учителя. Той я посрещнал много любезно. Тя си разказала болката, за мъжа си, че е отишъл и вече не й се обажда. Пък Учителят рекъл: „Добре, стой тука, ще уредим този въпрос." И тя стои в стаята на Учителя, в приемната. А в стаята имаше едно перде и зад него – мивка, да може да си умие някога ръцете. Имаше и легло зад пердето. Рекъл: „Стой тука." И тя седи сега и чака, чака, чака Учителят да излезе зад пердето, обаче не излиза. Минало много време и тя се чуди: „Защо не излезе този човек, бе джанъм?" Отишла, надникнала полекичка и видяла, че Учителят бил легнал и спял. И си казала: „Виж, той уж ще ми приказва, ще ми говори, а пък легнал и заспал."

Не минало дълго време и Учителят излязъл вънка и й казал: „След 12 дни той ще си дойде!" Защото параходите за 12 дни денонощно пътуват и стигат от Европа до Америка. Та, той ще си дойде след 12 дни, или 14 дни, забравих точно след колко време.

И след определените дни, които Той казал, мъжът й си дошъл. Излизали с него да се разхождат из Борисовата градина, сега парка на Свободата. Излезли, значи, веднъж на разходка и тя довела мъжа си по пътеката от Семинарията насам, на Изгрева. По едно време видяла хора, натрупани като на хоро, насъбрани на камара, и рекла: „Какво ли правят тези?" И като наближават, мъжът рекъл: „Ей-този е, дето идваше при мене!" В хотела, в който живеел, Учителят се явил и му казал: „Слушай, утре сутринта ще вземеш първия параход за Европа, ще си отидеш, много си необходим да си отидеш у вас." – „Значи, същият човек ми се яви там!" Как се е явил, и те не знаят. Учителят се е излъчил от тялото Си и се е явил там, като пак се е материализирал. И тъй, после станали приятели. Но кой е този човек, не са ми казвали.

Учителят на мене ми каза така: „Аз мога да накарам целия свят да се струпа веднага, като взема и възкреся тука един човек, който заминава за гробищата, но веднага Радио София ще съобщи това нещо и ще се юрнат журналисти и какви ли не от разни държави и вие няма да можете да припарите до мене. Моята мисия е друга. Аз съм дошъл да се срещна с хората, които ще работят за Бялото Братство, затова тази работа не трябва да се чува. Трябва да дойдат при мене хората, които са определени за тая работа. А иначе ще дойдат хората от любопитство, а не тези, които вярват в Бога.

102. СТЕНОГРАФКАТА САВКА

Снимка с трите стенографки. Стенографите са: Боян Боев, Елена Андреева, Паша Теодорова и Савка Керемидчиева. ***ВК:*** На тази снимка са много млади. ***ПГ:*** Много лошо съм правил, като не съм писал датите.

На Савка баща й е златар. Той работи златни работи и живее срещу сегашното депо на трамваите. За да дойде Савка на Общия окултен клас в сряда, ставала рано. Обаче бащата не искал дъщеря му да става дъновистка, по никой начин. Казал й: „Няма да отиваш там, при някакъв си пророк!" А пък Савка му казала: „Тогава ще се хвърля от балкона долу!" Баща й, като видял, че тя наистина може да се хвърли от балкона, й казал: „Върви където искаш!" По такъв начин тя се освобождава и до края на живота си беше редовна ученичка при Учителя. Тя напътстваше братя и сестри, които идваха да питат за нещо Учителя. Когато си замина Учителят, Савка каза: „Аз без Учителя не мога и ще си замина." И наистина, скоро след това си замина. Майка й беше германка и когато идваха чужденци, особено от Германия, тя разговаряше с тях. Аз оттогава имам тази снимка. От Латвия също идваха много. Тереза Керемидчиева им превеждаше. Мъжът на Тереза е от Македония.

Паша пък беше редакторка на беседите, които Братството издава. В гимназията е преподавала като учителка по химия. Беше добра химичка.

Тази снимка вероятно е на Изгрева. Тук виждаме млади борчета. На Изгрева е правена.

103. КЪДЕ Е УЧИТЕЛСТВУВАЛ ПЕНЮ ГАНЕВ

1. В родното си село Водица, Поповско – 2 години
2. В турското училище в село Крепча, Поповско – 2 г.
3. В село Равна, Годечко – 8 г.
4. В село Алдомировци, Сливнишка околия – 1 г.
5. В село Кумарица, Софийско – 7 г.
6. В село Сурдулица – 1 г.
7. В село Игловръх, Кърджалийско – 1 г.
8. В село Сувойница, Сурдулишко – 1 г.
9. В София – 7 г.

В 1954 г. се пенсионирах.

Когато бях учител в село Кумарица, властите искаха да ми вземат къщата и да я дадат на други да живеят в нея. Тогава, след войната, имаше жилищна криза. Дори на семейство се даваше по една стая за живеене. София бе разрушена от американските и английските самолети. Нямаше жилища. А мен искаха да ме оставят да живея в село Кумарица. Помолих Боян Боев и той написа писмо до Иван Дюлгеров, виден човек на властта. След големи неприятности останах да си живея в собствената къща. Ето го писмото на Боян Боев:

Изгрев
1.IV.1947 г.

Драги Иван Дюлгеров,

Тук, на Изгрева, живее моят добър приятел Пеню Ганев, учител в с. Кумарица, Софийско. Той има своя къща на Изгрева. И понеже с. Кумарица е доста близо до София и край него минават всеки ден много влакове за Варна и обратно, Пеню Ганев всяка сутрин с влака отива в Кумарица и вечер се връща и спи у дома си. Това той прави не само защото това му е по-удобно, защото иска да живее в своя дом, но той прави това и по една друга причина: в квартирата, в която живее той на Изгрева, се намира една болна жена, която притежава стая в същия апартамент. Той всяка вечер, като се върне, ѝ помага до среднощ и повече. Тя е болна от много месеци и има нужда от него.

Жилищните власти правят пречка на Пеню Ганев. Те казват, че той трябва да освободи тази своя къща, за да се даде на друг човек, а той да вземе стая под наем в Кумарица. Това е неудобно за Пеню Ганев по горните причини. Затова моля, помолете надлежните власти да се съгласят той да остане да си живее в своя дом на Изгрева.

Отдавна не сме се виждали. Много бих се радвал да се видим и да си поговорим по много въпроси, защото скъпи общи преживявания ни свързват. Онзи ден ми беше на гости Магдалина Костуркова-Лалчева от Панагюрище.

Пожелавам Ви всичко хубаво и светло.

Със сърдечен поздрав:

Ваш Боян Боев

Пеню Ганев

II.
С песните на Учителя

Магнетофонен запис:
Вергилий Кръстев
София, 1973 г.
Приложения нотен текст:
Петър Ганев

ПенЮ Ганев

II.
С песните на Учителя

Магнетофонен запис:
Вергилий Кръстев

Приложения нотен текст: Петър Ганев

1. ПЕДАГОГИЧЕСКИ МУЗИКАЛНИ МЕТОДИ ОТ УЧИТЕЛЯ

В младежките си години бях назначен в село Равна, околия Годечка. Дадоха ми една стаичка с един стол, маса – бедни години, но млади години и всичко се издържа. Селото бе малко, децата от първо до четвърто отделение ги учех в една стая, като бяха разпределени по чинове – всяко отделение по няколко чина. Трудна работа, но можех да приложа някои от идеите на Учителя напълно самостоятелно и да се радвам на плодовете им, без някой да подозира откъде идват тези идеи. Всеки ден, всеки урок се започваше с песен и се завършваше с песен, независимо дали беше по четене, смятане, естествена история, история, география – така, както се преподаваха тогава предметите на учениците от началното училище.

Така подействувах на децата в училището, че те научиха и затвърдиха музикалната нотна стълбица. Като им кажа например тон „ла", те вземат и го изпяват като тон „ла". Като им кажа „долно до" или „горно до", те го изпяваха. Децата затвърдиха много добре всичко това, като се почне от първолаците, та до по-големите деца. Идваха инспектори и видяха какво съм постигнал.

Един от инспекторите бе чул, че пея много добре и свиря на цигулка, и той организира една конференция на учителите от Годечката околия и ме определи да държа сказка на учителите и да им покажа как се учат учениците и ограмотяват по музика в началното училище. И аз взех мойте ученици от селото, премениха ги родителите им с новите им дрешки и като ги погледнеш, не можеш ги позна – променени и докарани, от красиви по-красиви. Заведох ги в гр. Годеч, а околията бе голяма – това бе бившата Цариградска околия и имаше на конференцията събрани около 150 учители.

Започна моят урок. Хубавото на тази система и метод на педагога Борис Тричков, от когото бях заимствувал, е че учениците сами водят учебния час по пеене. Те сами дават тон, сами се разпяват на един глас, децата сами се сменяват, без аз да се намесвам, защото аз съм седнал при учителите, дошли на конференцията. Предварително бях написал нотната стълбица на черната дъска и едно от децата излезе и с една пръчка показваше нотите и децата ги изпяваха. После излезе друго и започна да посочва нотите, но вече с две пръчки. С лявата ръка – първия глас и с него се разхожда по всички ноти, а с дясната ръка – за втория глас задържа на някои ноти. Голямо преживяване е това – особено ако се съчетават с вдъхновение тези комбинации. После излезе ново дете и започна да показва онова, което умее, като с едната пръчка усилваше темпото, а с другата пръчка правеше разни качвания и сваляния по нотната стълбица. Като ги слушах, на мен ми настръхна кожата, а камо ли на останалите учители, които за пръв път виждаха такова чудо, дошло от едно малко и бедно планинско селце. Най-после децата си извадиха нотните тетрадки и започнаха да пеят едно или друго нотно упражнение, като сами си тактуваха – едно, две, три. Пяха децата много работи и после аз им написах едно упражнение на дъската. И без да са го упражнявали, те го изпяха на „прима виста". С това завърши моят урок пред учителите. Те всички станаха на крака и започнаха да ръкопляскат.

Изведоха децата навън и аз започнах да обяснявам, че това е процес на много дълга работа, траеща години. Говорих им, че за мен не е важно какъв урок ще да имаме и по какъв предмет, но винаги, на всеки нов час ще накарам децата да изпеят по няколко песни и след това започва урокът. Така и с песни го завършвам. Изобщо, мойте деца пееха много добре, а всички се учудиха как е възможно такова нещо. Та това бяха деца от първо до четвърто отделение, т.е. на възраст от 8 до 12 години.

Докато аз говорех на учителите вътре в салона, децата ме чакаха вънка. Излязоха учителките, купили два килограма бонбони и напълнили им джобовете с бонбони, а те, бедничките, кой на село ще им купи по ония времена бонбони? Радват се децата на бонбоните, подскачат от радост. Учителките също се радваха, защото от опит знаеха, че това е голямо постижение и необикновено вдъхновение. Излизам аз и като ги гледам как се прегръщат с мойте деца, нещо в мене също заплака от радост. Върнахме се на село и месеци и години децата си спомняха за този необикновен ден на всеобща радост. За мен бе ясно кому дължа това вдъхновение – това бе наградата за моя труд и реализация на ония методи, които бе ни давал Учителят в Свойте беседи по това време.

Моят час по пеене бе най-строгият ми час. Не позволявах да мърдат, да шушукат. Детето трябва да бъде концентрирано. А пък като предавам история, география или нещо друго и като видя, че някое дете се прозява, то аз знам от Учителя каква е причината – че идват други влияния отвън в класа и всички знания, които преподавам, се отхвърлят и отбиват като гумена топка. Тогава спирам часа и ги карам да изпеят някоя весела, динамична песен като тази:

Трупай, трупай, снежко бял,
ти ме правиш бодър, знам!
С бяла дреха, зная аз,
ниви пазиш ти от мраз.

Бузичките с цвят червен
боядисваш днеска мен
Трупай, трупай, снежко чист,
рой снежинки с цвят сребрист!

После ги карам да пеят по-бързо. Децата се раздвижват, развеселяват се, стават бодри и после продължавам урока си с тях, без никой да се прозява вече. „Това е метод на учителите, който трябва да се използува" – бе казал Учителят в Младежкия окултен клас. И аз го прилагах с голям успех при моите деца.

А сега ще ви пренеса в Школата на Учителя: ние се намираме в клас, насядали на столовете в салона, всеки държи на колените си тетрадка, слуша и записва Словото на Великия Учител. Но идва момент, когато учениците заспиват и дори някои така захъркват, че заглушават говора на Учителя. Ще се учудите и запитате: как е възможно такова нахалство? Случваше се и то често – особено някои от възрастните приятели заспиваха, че дори захърквах геройски. Обикновено тогава Учителят спираше и казваше: „Изпейте някоя песен" – и някой подхващаше. Затова, когато бях в клас, Учителят се обръщаше към мене и казваше: „Пеню, изпей някоя песен!" И аз викна и запея. Ония, спящите, се събуждат и се оглеждат гузно. Но пък ония, гдето хъркат, подскачат и питат: „А бре, какво става тука? Кой пее и кой му позволява да пее в клас?" Всички се смеят и им обясняват, че лично Учителят е посочил Пеню. След това всички изпяваме няколко песни и се трансформира състоянието на салона. Чрез музиката слезе отгоре нова енергия и те се освежават, разсънват се и се пробуждат, и след това работата е резултатна и не отива на вятъра. Един от онези, който хъркаше най-силно и комуто се смяха най-много, защото го бях стреснал с моя силен глас, на следващият път ми носи една беседа от Учителя и ми показва, че там е написано, че окултният ученик трябва да пее тихо, защото силният глас прогонва светлите същества и ангелите. Аз се смея и казвам: „А бре, братко, това се отнася за учениците и за пробудените съзнания, а не за онези, които спят и хъркат като заклани свине!" Онзи се обижда и си тръгва ядосан.

А веднъж бе зимен ден и валеше пухкав сняг и когато Учителят отново ме накара да изпея някоя песен, че да събудя спящите и хъркащите, дойде ми в главата онази песен на децата за снежко бял. И аз я изпях. Всички се смяха и накрая с ръкопляскания ме възнаградиха. Учителя приключи беседата с думите: „Днес видяхме един сполучлив музикален метод за трансформиране на съзнанието!"

2. „МАХАР БЕНУ АБА" – МОЛИТВАТА НА УЧЕНИКА (ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ ОТ НЕБЕТО)

Много години прекарах като начален учител в село Равна, околия Годечка. Идвали са много училищни инспектори да ме ревизират как върви учебният ми процес. Идвали са и са си заминавали. Един път идва един и накрая ми казва: „Нека да ми попеят децата!" Аз извадих няколко деца да дадат тон и да кажат на останалите какво да пеят, а те знаеха по-нататък какво да правят: сами започнаха да си ръководят урока, като че ли са учители, а ние с инспектора сме седнали на последния чин, слушаме и гледаме. Изпяха ни няколко песни, извадиха си нотните тетрадки и пяха по ноти. После инспекторът отиде на първия чин да пита едно първолаче: „Кой е този тон?" Показва му нотата и детето му я изпява. – „Коя е тази нота?" Детето изпява „ла". – „Ами тази нота?" Изпява „си". Детето изпява нотите, а не ги казва с думи. Попита второ, трето, четвърто дете от първите два чина на първолаците. После мина на третия чин – това бяха деца от второ отделение. Това бе малко село и децата се учеха в една голяма стая, пригодена да поеме всички деца в селото. Изпитва той децата, а те му пеят още по-добре нотите, нали са вече по-големи. Мина в следващите чинове,

на трето и четвърто отделение: тук той им показваше да изпеят веднага някой ред от нотния текст – и те изпяваха, като отмерваха тактовете с ръка.

Накрая се спря и ме запита: „Г-н Ганев, как ги научихте? Как може първолаче така точно и вярно да пее и тактува? Как сте го постигнали?" Отговорих му: с много труд, ежедневно и ежечасно. И сега инспекторът ме пита: „Ти защо стоиш тука, да преподаваш на 4 отделения едновременно? Това е тежка работа. Колко години си тука на работа?" Отговарям му: „Осем години." – „Ау!" – изохква инспекторът. Имам усещането, че имитира моя стон, който съм изохквал през тези години многократно. – „Защо не си поискал досега да вземеш някое друго, по-хубаво място, в някое голямо село, че да имаш единично отделение, а не такива смесени, че за един час да имаш четири урока!" – „Трима Ваши предшественици ги молих да ме преместят в някое по-голямо село, та да си почина, но – глас в пустиня." Аз успявах да издържа толкова години, само защото всяко лято по 50–60 дни стоях с Учителя на Рила, на 7-те рилски езера. Там аз работех като хамалин по поддържане на лагера, но придобивах енергия от планината, която ме крепеше през останалото време на годината. – „Слушай, Ганев – каза инспекторът, – днеска е събота, аз днеска слизам в Годеч. В понеделник, вторник и сряда ще ревизирам Годечка околия. В четвъртък заключи училището и слез рано долу, на пътя за гр. Годеч. Качваме се с теб на първия рейс и отиваме в София, в инспекцията – има едно вакантно място в едно голямо село. Ако няма някое голямо протеже на голям инспектор, ще те назнача учител в това село."

И така стана: в четвъртък заключих училището, преминах Добролетина планина, предпланина на Стара планина, и пешком се спуснах в гр. Годеч. Слезнахме двамата с инспектора в София. Каза ми: „Бързай да отидем в инспекцията, докато инспекторът не е излязъл на обяд!" Отидохме и го заварихме. Той влезна вътре и пита: „Имате ли в село Алдомировци човек назначен?" – „Нямаме!" Излезна навън и ми подава един лист: „Бърже пиши да си дадеш оставката от село Равна!" Аз написах молбата, той взе листа, занесе го на главния инспектор и той я подписа. После ми подаде нов лист: „Бърже напиши нова молба – за назначение в новото село, Алдомировци!" Аз отново написах молба, той я взе, занесе я и тя бе подписана. За една-две минути ме освободиха и ме назначиха. Чудо невиждано от мене, равняващо се на 8 години непосилен труд и лишения. Бях реализирал много от идеите на Учителя и сега ме възнаграждаваха от Небето за този мой труд.

Още като излезнах от инспекцията, качих се на рейса и си отидох на село Равна. Цяла нощ не спах, правех и предавах на листове инвентара на училището под светлината на газена лампа. Бях създал библиотека с книги, най-вече с народни приказки, защото селяните най-много тях обичаха да четат. Бях набавил към 1600 книги. Есенно време селяните в с. Равна сееха само овес, защото селото е планинско и друго там не се ражда, освен картофи. А овесът служеше за зоб на конете; тогава конете бяха живата тяга на селяните. Като приберяха овеса, аз тръгвах с едно магаре и с разсилния от училището минавахме от къща на къща и молехме да ни дадат по някоя кофа овес за книги за училището. Като те обичат селяните, то става. Продавахме събрания овес и с тези пари купувахме книгите за библиотеката. Идваха жени, булки, моми, старци, овчари – взимат книгите и ги четат.

Още на другата сутрин викам кмета на селото и му предавам училището по опис. Взимам една каруца и си натоварвам багажа и през Драгоман, Сливница и хайде в село Алдомировци. Научили бяха, че ида, и ме посрещнаха, дадоха ми квартира и аз си стоварих багажа. А инспекторът, като ме назначил, срещал случайно директора на училището и му съобщил, че им изпраща нов

учител. „Назначихме един учител, който много хубаво свири и пее, ама няма да му се смеете, понеже той е вегетарианец. Няма да му се подигравате, че не яде месо. Бъдете внимателни с новия учител, когото ви назначих. Имате отличен учител." Това нещо след време ми го разказваха колегите. И като научили, че съм пристигнал в селото, казали си, че тази вечер трябва да ме посрещнат. Затова събрали пари, платили и купили едно агне, изпекли го в голяма тепсия, а за мен приготвили пържени яйца и квасено мляко. Те ще ядат агнешко печено с червено вино, а за мен: овчо квасено мляко и яйца – храната на бедния учител по ония години.

Село Алдомировци беше голямо село и имаше двама попове. Единия го беше назначил Трифон Кунев и му думаха Орман Папаз. Той си беше отворил даракчийница – там селяните имаха много овце и им трябваше дарак, да се разбива и разчепква вълната, защото после се предеше и тъчеше всичко на ръка. От съседните села идваха с чували, накамарени на каруци, и си чепкаха вълната. Думаха му Орман Папаз – означаваше, че в гората е назначен. Седи в олтаря на черквата уж да служи и пее, ама слуша дали трака даракът му. А той се чуваше надалече, нали работеше, а един кон се въртеше в кръг като на харман и движеше едно колело, което задвижваше целия дарак.

Другият поп беше млад поп. Казваше се поп Ганчо. Казал: „И аз искам да дойда и да посрещна новия учител!" Дойде и той на вечерята. Имаше на масата 17 учители и попът – един, та всичко 18 човека. И аз – един, като ме прибавите към тях, та аз съм деветнадесетият човек. Като се преброихме, че сме точно 19 човека, в главата ми мина мисълта, че това не е случайно. Седнахме на трапезата и започнахме гуляя. Смешки, закачки, приказки между млади учители и учителки – колкото искаш и душа ти иска. А те с месеци се канели да се съберат, ама все не се нареждало – все нещо ще се случи и някой да отсъствува. А сега всички са налице.

Като се наядохме всички, един каза: „Сега нека новият колега да ни посвири и попее!" Аз се бях подготвил предварително, защото ме предупредиха да си взема и цигулката. Започнах да им пея песни от Учителя, без да казвам от кого са. Изпея им няколко песни, после им изсвиря още няколко с цигулката, така че се редуват. А те ме слушат внимателно. Да бъдеш учител на село, тогава се изискваше да си музикално грамотен, защото всеки учител сам си водеше уроците по пеене и сам разучаваше песните и учеше децата да пеят. Така че ме слушаха със зяпнали уста, с отворени очи и уши. За пръв път усетих, откакто съм на село, че ме слушат души, които схващат онова, което им пея и свиря, по дух. Концертът ми прехвърли два часа, а аз имах усещането, че току-що съм започнал.

От един път, поп Ганчо ми дума: „Г-н Ганев, изсвирете нещо, така, тъжно, за душата!" Тогава аз си рекох: „Чакай да им изсвиря с цигулката „Махар Бену Аба." Имаше гробна тишина. Аз бях вече изпял много от братските песни на Учителя и се беше създала подходяща атмосфера. Аз я усетих в себе си – имах същото усещане, каквото получавахме, когато пеехме в салона на Изгрева – на едно голямо вдъхновение. Това бе песен за молитвата на ученика. Учителят бе казал: „Ако тази песен се изпее тъй, както трябва, вие не можете да седите на земята, можете да се извлечете с нея и да не се върнете в тялото." Това е толкова дълбока песен, че аз реших да я изсвиря като част от моята сбъдната молитва към Бога, че дойде време след 8-годишен непосилен труд да ме преместят на 9-ата година и сега ме посрещат 18 човека и заедно с мене – 19, като число на един завършен цикъл и на една завършена работа.

С голям трепет и вълнение аз я изсвирих. Тишина, никой не мърда, не шава, въздухът е замрял и застинал. По едно време се чува гласът на поп Ганчо:

„Г-н Ганев, от кого е това парче?" Без много да се замислям и без да искам, му казвам, без да разбирам какво ще му кажа: „От Бетовен." Поп Ганчо веднага скочи на крака: „Видите ли, видите ли бе, господа? Какво велико нещо е Бетовен! Ето, 170 години, откакто е умрял, а какво велико нещо е оставил, и какво велико нещо е музиката му и как действува върху душата на човека!" И поп Ганчо сочеше с ръце как му действува тук, на гърдите, дишаше дълбоко и въздишаше от вълнение. После отново ме помоли: „Г-н Ганев, изсвири я още веднъж!" И аз я изсвирих. Той става на крака отново и с жестикулации показва величието на всичко чуто от него: „Колко е велика музиката на Бетовен, че не мога да се нарадвам!" Накара ме трети път да я изсвиря. Всички слушат и въздействието на музиката е преминало върху тях, така че изблиците на поп Ганчо те ги възприемат, че това са и техни усещания и напълно го подкрепят. С тази песен завърши вечерята и никой повече не пожела да му се свири или пее нещо друго. Разотидоха се под впечатлението на тази песен. А за мен това бе изпятата молитва и благодарност към Учителя за всичко случило се през тези дни и години.

На другата сутрин излизам от село Алдомировци и отивам в София, нали вече съм по-близо, и отивам на Изгрева. Влизам в двора пред салона и ето, като по поръчка, Учителят излиза и – право към мене. Има наоколо и други братя и сестри, но Той се насочва направо към мене, като че ли ме очаква. „Пеню, какво ще кажеш, какво става по селата и как работиш с училището?" Аз се зарадвах, че Учителят специално ме спира и ме пита, но в мене нещо бе гузно, че имаше в мене една употребена от мене лъжа и сега тя излизаше между мене и Учителя. Реших да кажа цялата истина и да искам прошка от Него. „Учителю, преместих се в едно голямо село – Алдомировци. Снощи ме посрещнаха колегите, но ме е срам пред Вас, че употребих една лъжа, без да искам." И разказах всичко подробно на Учителя, от игла до конец. Той ме слушаше внимателно. „Добре си сторил, че не си казал, че песента е от мен и от Братството, защото поповете мразят Братството и мен. Колкото и да е хубаво, те все не го харесват. Те го виждат все, че е черно. Ето, виждаш ли как действува музиката на човешката душа? И затова много пъти, човек като изсвири нещо, като изпее нещо много хубаво, публиката се захласне и се забрави със зяпнала уста. И особено когато се нещо пее, то човек прави едно дълбоко вдишване, като поеме въздух през носа си, леко се изпъне, без да иска, изпъчи гърдите си и поеме въздух в тях и после бавно го изпусне. Направи дълбоко вдишване, като целият този процес той не го управлява, а се явява автоматичен. Дълбокото вдишване в такива случаи, това е посещение от Небето, това е вдъхновението на Духа. Затуй много пъти, когато много хубаво говориш, четеш или пееш, ще да видиш, че има хора, които вдишват дълбоко. Това е Божественото, което действува в него. Затуй поп Ганчо показва, че нещо го пронизва в гърдите и му действува на гърдите музиката. Добре, че си казал така, че тази песен не е от Братството, защото има хора, които имат отрицателно отношение към Братството."

Учителят спря и ме погледна. Подаде десницата Си и аз я целунах. За мен това бе най-добрата оценка на Учителя за мен в този заключителен период от цели 9 години. Вървях и се възхищавах от умението на Учителя да обясни толкова ясно нещата, които за нас бяха забулени в тайна и незнание. Вече разбирах защо поп Ганчо толкова се възхищаваше от тази песен. Защото тя идваше от горе, преминаваше през мене, после преминаваше през учителите, ние бяхме една верига, и оттам – върху него. Затова попът така се възхищаваше, подскачаше да изкаже възторга си от голямото вдъхновение, което беше обхванало всички ни. Това не се повтаря често, но затова се помни винаги и

вечно. А аз бях станал един временен проводник на тази песен, която слизаше от незнайните висоти на Духа.

Разказах този дълъг разказ, защото той е наниз от бисери, един след друг закачени и прикачени върху огърлица, която трябва да краси човека. През дългите години, когато го разказвах, всеки се докосваше до него и взимаше онова, което му трябваше и което бе готов да приеме. Един – едно, друг – друго, всекиму според нуждите и потребностите. Но онова велико преживяване на молитвата на ученика чрез песента „Махар Бену Аба" остана за мен неръкотворно и недосегаемо за човешките ръце, човешките чувства и мисли. То остана за човешката душа, която никой не може да докосне и опетни, защото там са небесните селения на Духа, към които тя се стреми, защото най-висшето състояние на една песен е, когато тя се превърне в молитва. Аз изпитах това състояние и пожелавам и вие да се доберете до него. Затова разказвам този случай така подробно и последователно. Това е моят подарък за вас от времето на Школата на Мировия Учител. Приемете го така, както и аз съм приел онова благословение, което се изля свише върху мен от небесните висоти чрез песента „Махар Бену Аба".

3. ЛЕТЕН ДЕН – ЖЪТВА Е...

Когато започнах да работя в село Алдомировци като начален учител, след като ме чуха как свиря и пея, ме назначиха и за ръководител на училищния хор на прогимназията и ми дадоха лекторски часове допълнително, да преподавам по пеене, като ми плащаха допълнително. След някой и друг месец подготвихме една вечеринка за селото. В нея участвуваха учениците с научени от мен песни и хора, като бях научил пъргавите деца да правят разни фигури при играта им. Това много се хареса на селяните и много ръкопляскаха на децата, защото такъв вид музикална проява не беше честа на село. Селяните преценяваха много точно, че за децата това е постижение, и ръкопляскаха.

Поп Ганчо също беше на вечеринката и подкокороса всички селяни да искат да им изсвиря онова парче от Бетовен. Аз му казах: „Отче, ела в квартирата ми, ще ти я изсвиря колкото пъти искаш, но тук не е удобно, има малки деца, вдигат шум, има жени с малки деца, плачат, вдига се много шум. А за онова парче от Бетовен трябва пълна тишина. Тука не може!" А той: „Изсвири Бетовен!" Казах им: „Няма да я изсвиря!" Аз знам, че това е „Махар Бену Аба" – при тази обстановка, без нужната подготовка на слушателите, се губи ефектът. Не я изсвирих. Но им изсвирих някои от братските песни с цигулката. И най-после им казах, че ще им изпея една народна песен. Викнах аз и запях песента на Учителя „В летен ден". В песнарката е дадена със заглавие „Ставай, дъще!"

В летен ден в ранни зори
майка ми тихо се приближи.
С' сладък глас блага дума ми каза:
„Ставай, дъще, на нива трябва да се ходи.
Ставай, че баща ти вънка
мен и тебе със колата чака."

А жените казаха: „Много хубава песен, ама нема думи. Кажи песента до края!" Аз вдигнах рамене и казах: „Няма думи." А те казват: „Какъв си ти учител, щом думи не можеш да сложиш на една песен?" Аз мълча, защото знам, че

тази песен е от Учителя. Как да им обясня всичко това! Замълчах, но бях недоволен от себе си.

На другия ден съм на Изгрева при Учителя за нещо и Той ме пита: „Е, рекох, какво правиш ти? Пееш ли на селяните?" Задава ми онзи въпрос, който вчера така много ме вълнуваше и не можах да разреша. Отговарям му: „Учителю, снощи им пях „В летен ден". Жените я харесаха много, но ми казаха, че била много къса, че нямало думи и какъв съм бил учител, щом не съм могъл да ѝ туря думи." Учителят се усмихна, защото знаеше какво съм си мислил тогава, и каза: „Слез долу в салона. Там Весела Несторова свири на пианото, а Галилей Величков приглася с цигулката. Кажи на Веса да създаде още думи на песента!"

И аз слязох от горницата долу в салона и виждам на пианото Веса да свири, а Галилей ѝ приглася с цигулката. „Сестра Веса, Учителят каза за песента „В летен ден" да създадеш още думи." А тя ми каза: „Я ми изпей първия куплет!" И аз викнах и го изпях. Тя, без да спира, продължи по-нататък и даде втория куплет на песента:

Слънцето кога изгрей,
ти на нивата трябва да си.
С' сърп в ръка, с песен ти деня започни.
Ставай, дъще, слънце в дома да не те завари.
Ставай, че моми и момци
вси към нивите са веч тръгнали.

Ето, Учителят слиза от горе и влиза в салона. Казвам Му: „Учителю, сестра Веса създаде втори куплет." Подкани ме: „Я го изпей!" Аз го изпях. – „Я го изпей още веднъж!" Аз също за втори път го изпях. Остана доволен и кимна с глава: „Е, Пеню, сега имаш „В летен ден" с по-дълъг текст, та да пееш на селянките!"

Случи се така, че следващата седмица им изпях песента с двата куплета. Но жените искаха още един. Една се провикна: „Имаш два вола, ама ти требва и рало, та да ореш." Аз също се смях. Откъде им идват на главата такива мисли на тия жени селянки?

Когато се евакуирахме в село Мърчаево от бомбардировките, като ми кажеше Учителят: „Пеню, я изпей „В летен ден", аз Му я изпявах много пъти и Той всеки път се радваше от сърце на тази песен. Но ето, дойде време да каже: „Сега ще създадем трети куплет. Дойде време да се сее и трябва на воловете да се сложи рало, да орат!" Гледам, мигам, чудя се това откъде съм го слушал, па си спомних, че това бе желанието на онези селянки в село Алдомировци – да имат и трети куплет на песента.

Нива е, дъще, животът,
где доброто семе се сей.
Кат израсне, живот внася то във нас.
Ставай, дъще, любовта днес мен и тебе чака.
Ставай, тя ни носи свойта нова, жива премяна.
Ставай, че животът вънка
мен и тебе с благост вече чака!

След като Учителят ми издиктува новите думи, ми каза: „Хайде, изпей я още веднъж, ама цялата, с всички думи, казани досега." Аз я изпях. – „Ето, сега имаш „В летен ден" с три куплета да пееш." Нивата е изорана, посадена и насадена със семе, житото е пораснало и вече цъфти и идва време за жътва. Събирайте

жътвари, защото идва жътва, жътварите са малко, а нивата, гдето изорахме и посадихме, е голяма.

Изминаха много лета от този ден. Учителят си замина още тогава, през времето, когато даде третия куплет на тази песен. А беше есента на 1944 година. Беше посадил Словото Си в душите ни, беше оставил от него за посев и за следващите поколения и столетия. Но винаги посаждахме повече, отколкото можехме да приберем. Вярно беше това, че жетварите бяха малко. Едни дойдат и като видят, че работата е много и тежка, а заплатата е никаква, че тук, на Земята, се не плаща в пари, като разберат, че ще се заплаща на друго място, в друга валута и в друга пара, вземат и си тръгнат и – хич да ги няма. Останахме малко, ама тия, гдето останаха, са баш беречи, баш сеячи, баш жътвари и те ще овършеят хармана, ще приберат житото, ще го сложат в хамбара и ще чакат следващото поколение – кога дойдат гладни, жадни за Словото Божие. Затова и ние нещо казахме, та да се знае и помни какво е било, какво трябваше да стане и какво не стана, та да ви бъде в поука и в помощ в дните, кога нас няма да ни има – нас, които бяхме до Учителя и целувахме десницата Му в знак на общение с Божествения Дух и Живият Бог.

За вас остана Словото Му. Знайте, ние изорахме, а вие ще да жънете. А други ще да се ползуват от житото и Словото на Мировия Учител. Вашата отплата ще да бъде горе, на небесата, там, където е и нашата, защото ние сме едно – едно в Духа. Летен ден е. Гответе се, жътвари! Събирайте се! Наближава жътва. Време е!

4. БУКВАТА НА НЕЩАТА И ДУХЪТ НА ЖИВОТА

Бях назначен като учител в село Алдомировци и вече бях по-близо до София. Така можех през седмицата да отскачам до Изгрева да слушам беседи, да се срещам с Учителя – а за мен това бе голяма сбъднала се мечта. Но имах още една мечта: исках да вземам уроци по цигулка при истински музикален педагог. Аз бях слухар – чуя нещо, запомням го и го изсвирвам веднага. Можех да свиря и по ноти, но идеалът за мен бе по-висок и аз се насочих към него. Но първо трябваше да питам Учителя. А самоук да учи цигулка, това е все едно даракчийски кон да тъпче на едно място. А даракчийският кон се движи в кръг и движи едно колело – то е тягата, която движи дарака. Та нали бях в село Алдомировци и пред очите ми бе все даракът на онзи поп, гдето му викаха Орман Папаз и който в никакъв случай не би позволил конят му да тъпче на едно място, а ще го изшиба с някоя тояга, както него, така и онзи слуга, който го подкарваше и се грижеше за това. Поучавах се от всичко, което бе около мен. Елена Хаджи Григорова ме заведе за първи път при Христо Петков да ме види и чуе.

Ето ме на Изгрева, застанал съм пред Учителя и Му разказвам моето желание да уча цигулка при Христо Петков. Но нещо се смущавах и казах направо: „Учителю, Месецът днес е стар, на разсип е, а в понеделник е 15-то число. Месецът е на свършване, след това ще има смяна на Месеца. Днес е събота, 13-то число, не искам да почвам на 13-то число да взимам уроци по цигулка."

Ние през това време поназнайвахме вече много неща от астрологията, а много пъти Учителят в Словото Си казваше, че за да има една работа успех и съдействие, трябва да се почне на нова Луна и да се внимава в какъв ден се почва и на коя дата. А всички знаехме, че числото 13 е разрушително число, носещо енергия, която разрушава. Затова аз изказах своите опасения и исках

Учителят да ме подпомогне в това така важно за мен начинание, което очаквах вече десетилетия.

Учителят изведнъж стана строг, лицето Му придоби енергичен вид и Той каза: „Никакво 13-то число, никакво свършване на Месеца, никакъв нов ден! Още днес ще отидеш и ще почнеш да взимаш уроци по цигулка от Христо Петков. Хайде, тръгвай!" И Учителят ме изпъди от стаята Си. Да, направо ме изпъди, като ми посочи вратата. Аз излязох навън, оглеждам се насам-натам, но никак не се сърдя на Учителя, че ме е изпъдил, а напротив – в мен се разлива едно приятно усещане на радост, че ето, дойде дългоочакваният ден да взимам уроци по цигулка и то с разрешението на Учителя.

Отидох веднага при сестра Елена Хаджи Григорова, с която се познавах много добре, разказах целия разговор с Учителя и тя веднага ме заведе при Христо Петков, при който и тя взимаше уроци по цигулка. Той ме изслуша и изпита, за да види докъде съм стигнал в овладяването на инструмента, и започна да ми предава уроци.

Затуй, вижте сега доколко Учителят държи на буквите на нещата. Че било 13-то число, че било изпразване на Месеца, че трябвало да се чака нов Месец и нов ден – всичко това отведнъж отпадна пред Учителя, когато Духът държи и движи нещата. Но докато се доберем до Духа – ето там е проблемът. За нас бе по-лесно, ние живяхме до Учителя и за нас бе необходимо само да питаме Учителя по даден въпрос и после да проявим послушание и да изпълним съвета Му. А за вас остава по-трудното – сами да се доберете до Духа. А това може да стане само чрез Словото на Учителя, защото то бе плод на Духа и носеше Сила и Живот. Ние проверихме това. Оставяме и на вас да направите същото, да изживеете част от онова разширение и повдигане на човешката душа при съприкосновение с Божествения Дух!

Следващата година по Коледната ваканция се отбих в училищната инспекция в София. Чета обявление, че в Чепинци има вакантно място в началното училище. Както четях обявленията, някой ме удари по гърба. Обръщам се – помощник-училищният инспектор Данаилов. Попита ме: „Ганев, какво търсиш тука?" – „Г-н Данаилов, моля те, ходатайствай ми пред чепинския училищен инспектор да ме назначи учител в село Чепинци." – „Ами защо напущаш моя район?" Обясних му, че вземам уроци по цигулка от Христо Петков в събота вечер. Но влакът, с който пътувам вечер, иде от Белград и на митницата в Драгоман има големи закъснения и не мога да си вземам уроците по цигулка. Данаилов ме хвана за ръката и ме въведе в стаята на помощник-училищните инспектори. Застана пред един и му каза така: „Колега, моля Ви да не назначавате този учител в началното училище в село Чепинци, защото ще ми вземете най-добрия учител от учебната ми околия." Изсмяха се другите инспектори. Чепинският инспектор ми подаде лист и ми каза: „Напишете заявлението и ми го дайте сега." Написах го и веднага ме назначиха учител в село Чепинци, Софийско.

5. ДУША НА ДЕВОЙКА И ДУХ НА ВОИН

При Учителя ние дойдохме от цяла България – учени и прости, бедни и богати, но всички с едно стремление на нашето естество – да бъдем до Учителя и да слушаме Словото Му, което за нас бе Сила и Живот. За нас то бе отворено и се вливаше в нашите души. Но за другите, отвън, то бе затворено и заключено с много катинари. Там бе причината защо онези отвън, когато се опитваха да прочетат някоя беседа от Учителя, не намираха нищо особено в нея и я захвър-

ляха като непотребна вещ и се чудеха на акъла ни, че ние, Неговите последователи, сме били толкова занесени и заблудени. Ние отначало не можехме да схванем на какво се дължи всичко това. Но после разбрахме: всяко нещо си има своето място и предназначение. Има буква на нещата, които се движат по закон, и има дух на нещата, които се движат от Духа чрез Сила и Живот.

В Братството бяхме събрани хора с различни индивидуалности и никой с никого не си подхождаше. Това бе хубаво, че нямаше повторение на образи и личности, но и създаваше затруднения в общуването помежду ни, защото всеки беше особен за себе си и неподражаем за другите.

Най-крупната личност бе Георги Радев. Той беше най-просветеният, най-ученият човек и никой не му оспорваше това. Той преведе много окултни книги на български език, сред които и „Занони". Написа и няколко книги. Една от тях се нарича „Лица и души". Беше музикален и свиреше много добре на виолончело. Вие ще видите тази снимка – тя е много показателна за това какъв бе той. Слаб, висок, като вейка, а взе да учи виолончело, дори го усвои много добре. Отначало мислех, че на него му подхожда, както е висок и слаб, да учи и свири цигулка, а не такъв голям и обемист инструмент като виолончелото. Но това бе мое мнение отначало, което трябваше да коригирам по-късно. Ето как стана това.

Веднъж, като учител в с Равна, отидох по работа в град Годеч и се срещнах съвсем случайно с тамошния лекар. От дума на дума, приказката ни стигна и до Учителя и Братството. А лекарят ми разказа: „Ако не бях прочел тази книжка – „Лица и души" от Георги Радев, аз щях да си сложа край на живота. Още от дете, като син на родители учители, бях много любознателен. Бях прочел много книги и бях дошел до едно отчаяние – нищо не ме задоволяваше, исках да си сложа край на живота. Вече обмислях как да го направя. Но случи се цяло чудо – отнякъде ми попадна съвсем случайно тази книга, прочетох я, получих просветление в себе си и си обясних нещата у мен за всичко, което ме вълнуваше и на което дотогава не можех да дам отговор. Откакто прочетох тази книга, аз се родих за нов живот." Този лекар се казваше Георги Кашков, после взе една учителка за жена от град Шумен. Той вече е пенсионер, когато разказвам това.

Та, така въздействува Словото на Учителя и така неговите идеи оживяват у нас. След като чух този случай за Георги Радев, вече разбрах защо той бе взел да учи и да свири на виолончело. Учителят за него бе казал: „Има душа на девойка и дух на воин." Аз най-добре видях това. Видях това в очите на онзи лекар, който живееше отново и то с идеите на Учителя. Видях това и в звука, който извличаше от струните на своето виолончело Георги Радев. Всички се учудваха как бе възможно човек с такава фина фигура като неговата да извлича такъв нежен звук от обемистия инструмент с дебели струни и дълъг лък. Разбрах какво означава да имаш душа на девойка, разбрах какво значи да имаш дух на воин в неговото устремление да усвои онова, което други не биха направили, като потребност на духа и проявление на човешката душа!

6. „ПРИ ВСИЧКИ УСЛОВИЯ НА ЖИВОТА" – БЪДИ ВЕРЕН

Бях преместен като селски учител в село Алдомировци и имах условия да прихождам в София всяка седмица. Правех това в събота, та в неделя да бъда сутринта в 5 часа в салона. В този ранен час Учителят говореше беседи, влезнали в поредицата „Утринни слова". В 10 часа сутринта държеше обикновените беседи, които бяха разрешени и за гости от града, за гражданството. Така че аз вече редовно присъствувах най-малко на тези две беседи.

Случи се веднъж, че Учителят даде една песен пред целия клас – имаше към 300 човека. Тази песен се казваше: „При всички условия на живота". Аз я

записах – имах много добър слух и музикална памет и много точно я запомних, научих я и като си тръгнах за село, все си я тананиках.

На другата седмица, като си дойдох – защото аз можех да идвам само в неделя, нали тогава учениците не учат, а училището е затворено, – гледам, приятелите седнали в салона и пеят същата песен, но вече е изменена. Как можа да стане такава промяна с песента за една седмица, аз не разбрах и досега, толкова години минаха оттогава. И те я отпечатаха така, променена. И това не разбирам – а тя е дадена другояче от Учителя. Да не би да мислите, че аз съм объркал или съм се заблудил? Няма такова нещо. И ще докажа, като ви дам единия, променен, нотен текст и другия, който е истинският и който аз зная. А вие ще прецените. Онзи, който познава песните на Учителя, много точно ще да се определи. А аз съм длъжен да кажа как стоят нещата.

Аз тогава я нотирах и я дадох на Борис Николов. Той я даде на Мария Тодорова, но понеже аз бях селски учител, а тя бе завършила консерваторията, то онова, което аз бях нотирал, се прие като опит на някакъв самоук слухар и толкоз. Дадох я и на Ирина Кисьова, но тя я изгубила. Те отхвърлиха моя труд. Но както винаги се случва в Школата, когато отхвърлиш нещо, така се завъртяват нещата, че това, което си отхвърлил, ще ти потрябва и ще бъдеш зависим от него. Целта е да си научиш урока, че Духът се изявява в единствено число, както това бе с Учителя, а се проявява в множествено число, т.е. чрез нас, и всеки от нас си имаше своето място и значение.

Ето така се случи, че аз присъствувах тогава, както и много други, но аз веднага нотирах песента, а друг това не го стори, макар че имаше и по-големи музиканти от мен. Отхвърлиха моя нотен текст и след това преработиха песента и я отпечатаха променена. Така е в песнопойката на Кирил Икономов. По-късно и Мария Тодорова в нейната песнарка също я даде така, както я беше дал Кирил Икономов. И тя направи същата грешка. Аз отивам при нея и я питам: „Мария, защо сте изменили песента „При всички условия на живота?" И тя ме пита: „А ти как я знаеш?" И аз я изпях няколко пъти пред нея и тя седна на пианото и така я записа и си я остави при себе си. И с това приключи – и сега песента седи в песнопойката променена. Да е някоя много мъчна мелодия и да не може да се запише – разбирам, но не разбирам защо искаха да променят песните на Учителя. Ако промениш мелодията на някой автор без негово позволение, той ще те даде под съд и ще отговаряш за това, а тук се променя музиката на Великия Учител и всеки си мисли, че като е Учител на Любовта, ще мине така, ненаказан. Наказва окултният закон и безпощадни са тези закони. Някои от нас ги опитаха на гърба си, а другите наблюдаваха отстрани как става това. Бог не наказва, но законът не прощава, когато го нарушиш. Кой закон ли? Този окултен закон, чрез който се провеждат силите в природата, та да действуват чрез човешкия живот. Без тях човешкият живот на Земята не може да се прояви. Учителят на Любовта и Бог е Любов е едно, а окултният закон е друго. Тези неща са казани в Словото на Учителя!

Така че, имаше много спорове за допълненията, разработките, които бяха направени върху някои песни на Учителя. Ето, сега аз зная първата, истинската редакция на тази песен – „При всички условия на живота". Ще ви дам онова, което е вярно, и онова, което е променено според мен. А вие ще си прецените сами, като я изпеете и проучите.

Песента се състои от две части. В първата част текстът е следният:

„При всичките условия на живота
не губи своя мир, своя мир!"

Тук, в тази част на песента, думите и нотният текст са верни – така, както ги даде Учителят тогава и така, както и аз я зная. Тук нямам забележка.

Но във втората част на песента само думите са верни, но песента като мелодия е променена и не е вярна така, както е отпечатана в песнопойката и на двамата автори. Ето и откъде започва промяната в мелодията на песента:

„Животът е красив,
когато човекът е смел."

А беше дадена по друг начин пред 300 човека. Ето така я измениха. Питам ги тогава: „Защо?" Вдигат рамене. Но аз имам друго мнение. А какво е то? Та то е дадено в думите на песента, а то е следното: „При всичките условия на живота – бъди верен!" Та, ето сега се обръщам към вас, да бъдете верни на Духа на песента.

През време на Школата на Учителя, нашите музиканти на Изгрева, така да се каже „модерни музиканти", защото те държаха на това, не можаха да разберат особеното в музиката на Учителя. Кое бе това особено ли? Има някои работи, които музикантите ги откриват сега, а Учителят ги казваше тогава, употребяваше ги тогава и ние ги слушахме и бяхме свидетели на това. А нашите модерни музиканти на Изгрева тогава Му шлифоваха песните по модерния начин. И така измениха някои Негови песни. Тука грешката бе в тях, че не можеха да схванат някоя песен така, както Учителят я даваше, и така да я запишат в нотния текст. Учителят говори за четвърт тон, а в българската музика, аз не съм чул някъде за четвърт тон. А те, нашите музиканти, не можаха да схванат, чуят и да сложат и турят онова, което трябваше в четвърт тон, а ги туриха с цели ноти и така, по този начин ги измениха. Измениха ги не поради незнание, а поради непослушание. Учителят говори за четвърт тон в някоя песен – ами нали си школуван музикант, завършил музикална консерватория и като нещо не ти е ясно и не можеш да го направиш, ще отидеш при Учителя и ще попиташ: „Учителю, как да запишем тази песен?" Това бе най-лесният начин. А те Го питаха за какви ли не посторонни неща, а за най-главното не Го питаха. Като си помисля за какво Го питаха само, че ми се приплаква: питат Го как да се облекат за еди-кой си ден сестрите, как да си ушият роклите, с какъв цвят и кройки да бъдат, какви шапки да си купят и какви ли не неща. А да Го питат как да запишат някоя песен, която не се удава да се запише, не Го питаха. Това не го разбирам и досега. Да ми простят приятелите, които си заминаха и онези, които са още на Земята, ама аз не мога да се съглася с променените песни и затова казвам как стояха нещата през времето на Школата на Учителя.

Много жалко е това, че музикантите не можаха да използват Учителя като оригинал и да предадат песните Му за следващите поколения като жив оригинал. Ние бяхме свидетели и очевидци на живия в плът и Дух оригинал на Великия Учител. За нас нещата са ясни и категорични и те са вместени в думите на тази песен: „При всичките условия на живота – бъди верен!"

7. „МАЛКАТА БУБОЛЕЧКА"

Ние, съвременниците на Учителя, присъствувахме на различни случаи, когато Той даваше Своите песни: или в салона, или при частни разговори, на планината. Но имаше случаи, когато ще бъде извикан някой от учениците и ще му бъде възложено да напише песен по Негов мотив. Учителят поднасяше нотния текст на приятелите с музикална и поетическа дарба, да създадат текст на песента. И накрая, имаше немалко случаи, когато Той на цигулката Си изсвирваше мелодията няколко пъти и караше присъствуващия да я излее и заусти и след това го караше да напише текст на научената от него мелодия. Думите

биваха създадени и приятелят ги пееше. Трябваше тези песни да се нотират и да се приобщят към творчеството на Учителя. Това бе разбираемо от само себе си, но много трудно изпълнимо, колкото и чудно да ви изглежда това.

Така Учителят извиква веднъж сестра Олга Славчева, един много слънчев човек, добра поетеса и много музикална, с добър глас. Взима цигулката и започва да свири пред нея една мелодия и я кара да я заусти и научи безпогрешно в разстояние на час. Накрая й казва: „А сега, рекох, сложете й подходящи думи!" Олга припва навън, отива в малката си барака и както е под впечатлението на всичко преживяно, създава поетични думи на мелодията и я озаглавява „Малката буболечка". Защо точно малката буболечка, а не нещо друго? Това са потребностите на Духа, Който е дал песента и не можем ние да се бъркаме с нашите обикновени човешки съзнания.

Отива тя след това и поднася на Учителя най-тържествено думите на песента, Той ги одобрява и я кара да ги пее пред Него. Точно в този момент при Учителя има и други сестри и те наблюдават целия този процес на одобрение и първо изпяване на песента с думи, написани от Олга Славчева. Така че впоследствие сред приятелите няма никакъв спор за музикалния и поетичния текст.

Минават години и Олга непрекъснато пее тази песен, но никой не я нотирва, за най-голяма почуда. Понеже през 1938 година излизат отпечатани песните на Учителя в песнопойката на брат Кирил Икономов, то Олга се сеща, че нейната песен не е включена, и изведнъж разбира, че не е нотирана. А песента й е дадена на 27 май 1933 година – това тя си го е записала в дневника, но не е нотирала песента. Отива тя при Мария Тодорова с решение да й изпее песента и Мария да я запише, като музикант. Изпява я няколко пъти на Мария, тя работи с пианото и с нея и я нотирва. Но когато занася нотите на песента на друг да я изсвири на цигулка, тя не звучала така, както Олга я знаела от Учителя.

Разбрала, че песента не е нотирана както трябва, тя дойде при мене. „Брат Пеню, мойта песен „Малката буболечка" е много хубава песен, и по мелодия, и по съдържание е прекрасна, но Мария Тодорова не можа да ми я нотира така, както аз я пея. Аз ще ти я изпея няколко пъти, та да я изправим!" Тя ми подаде нотния лист и я изпя няколко пъти. И аз я коригирах. Аз имам педагогически умения, нали толкова години съм учил децата да пеят по ноти, учих цигулка при професионалист и бях напълно сигурен, че моят добър слух ще ми помогне. След това й изсвирих песента с цигулката – това, което бяхме коригирали, и тя я одобри, напълно остана доволна от нашата работа.

Дойде време да я отпечатат в песнопойката. И понеже тази песнопойка бе съставена от Мария Тодорова, тя я отпечати с погрешките, така, както тя я беше нотирала и както Олга не я одобри. Освен че е грешно нотирана, не знам защо махнали два куплета от думите. И така, освен че я измениха, но я окастриха. Олга бе изключително недоволна, обидена и разсърдена. И беше права. Тази мелодия е дадена от Учителя, а Олга Славчева е написала думите на първият куплет по лично нареждане на Учителя, Той я одобрява в присъствието на свидетели и никой няма право да я изменя. Аз сега ще ви дам всички думи на песента, така, както ги е дала сестра Олга и както ги допълни Учителят:

Малката буболечка

„Мене роди Бог със Любов
и озари със живота нов.
Едвам-едвам расте и зрее ми душата,
но ето веч, вървя нагоре, Слънцето где блести.
Ще видя туй, душата ми що люби и копней."

Един ден в Мърчаево Учителят свиреше с цигулката същата песен. Аз бях наблизо. Той ме извика и каза: „Сега ще й турим още думи, защото са малко, и така ще я завършим." Учителят лично ми издиктува думите на следните два куплета на „Малката буболечка":

Тъй буболечката шепти
и се стреми по нанагорния път.
и пречките една след друга побеждава:
безброй скали, поля, долини, смело преминава
и все напред се тя към върха възвишава.

Тъй векове безброй летят
и времето я преобразява.
И ето веч порасна тя, девица мила,
чиста роса, душа красива, творение на Бога,
разлива мир и светла радост по света.

Изминаха толкова години оттогава, когато Учителят даде тази песен и Олга написа думи за нея. Изминаха още също много години, откакто се отпечати тази песен погрешно. Единствено аз я зная как се пееше навремето от Олга, защото аз от нея я научих, а аз бях добър слухар – така се казваше по наше време за онези музиканти, които имат точен слух и добра музикална памет. Аз съм срещал много народни инструменталисти, като чуе веднъж една песен, едно хоро, веднага го запечатва в паметта си, така, както сега се записва чрез магнетофон онова, което ви разказвам. Голямо нещо е музикалната памет, но и тя е довреме и затова трябва да се записва всичко. Една голяма грешка бе, че ние не записвахме всичко, което Учителят ни говори за музиката, макар че всички около Него бяхме все знаещи по нещо от музиката. Смятахме, че това, което ни казва Учителят, ще го знаем вечно и вечно ще го помним.

А сега тази песен, аз ще я изпея на моя син Петър, нали той е музикант, свири като цигулар в Софийската филхармония, а вече е и концертмайстор; така че той ще я запише така, както трябва – знанията му и постът, който заема сега, го задължават да направи това. Ще му дам и онзи нотен текст, който го имам от времето, когато с Олга Славчева работихме и я поправихме. Така че ще имате от мен точния и верен музикален нотен запис на песента, с всички куплети на песента.

Каква хубава песен е тази, но понеже решиха, че „Малката буболечка" си е малка като буболечка и решиха да минат и без нея. А забравиха, че Бог се изявява във Великото, а се проявява чрез малкото. Ето това, „малкото", бе онова, което ни спъна по наше време и това ще спъва и вас. Затова пазете се от големите неща, а тачете и благодарете на малките неща. Нали така почва тази песен: „Мене роди Бог с Любов и озари със живота нов!" Какво по-хубаво от това!

8. „С ТЕБ Е БОГ! ТИ ЩЕ ПОБЕДИШ" – ПЕСЕНТА НА УЧЕНИКА

Още в началото на Школата, във втората година на Общия окултен клас, в който всеки петък присъствуваха учениците от Младежкия клас, както и онези по-възрастни братя и сестри, Учителят започна да говори за окултната музика и да дава песни. Тези моменти са отбелязани в беседите и те са отпечатани за следващите поколения. Стенографите записваха, след това дешифрираха и беседите бяха отпечатани. Музикантите имаха задължението заедно с Учителя

да нотират песните и да ги отпечатат, но това стана много късно, едва през 1938 година, макар че братските песни бяха отпечатани през 1927 година. Но песните на Учителя, за да се отпечатат, трябваше да чакат много години. Защо? Ще си отговорите сами.

А сега ще ви разкажа за една песен, която Учителят даде още на 21 януари 1923 година, във втората година на Общия окултен клас. Текстът на песента бе отпечатан заедно с лекцията в отделна поредица от книжки. Това е 16. лекция, озаглавена: „Тъмното петно в съзнанието". Заглавието отговаря напълно на онова, което ще разкажа, защото то продължава и до днес, 45 години след заминаването на Учителя от Земята.

В този ден, аз присъствувах в клас, когато Учителят даде тази песен. Това беше след като даде една формула на учениците. Може би това е песента, от всички песни на Учителя, където една окултна формула е облечена в подходяща мелодия от Учителя и дадена на учениците. Аз я запомних и научих. Песента бе записана на нотен лист от Ирина Кисьова и бе предадена на Боян Боев, който слагаше записаните песни в една папка, след като обикновено минаваха за проверка пред Учителя. Това бе правило, но понякога имаше и изключения поради небрежността на приятелите. Учителят бе наредил всички песни да се записват в една голяма тетрадка и аз съм виждал музикантите, включително и Ирина Кисьова, да ги записват там. По-късно нареди да се препишат в още една тетрадка, но това не бе направено, поради непослушанието и своеволието на учениците.

Така навремето лично Ирина Кисьова ми бе дала препис от тази песен и аз я знаех и я пеех. Много хубава песен, но малко приятели я пееха. А защо ли? Защото тя се загуби. Възрастните приятели си заминаха отвъд, дойдоха младите, които не знаеха за тази песен.

След заминаването на Учителя беше издадена песнарка от Мария Тодорова, като в нея трябваше да влезнат всички издавани и неиздавани песни на Учителя. Когато излезе от печат, аз започнах да я преглеждам и какво да видя – в нея не е включена тази песен. Отивам при Мария Тодорова и питам: „Защо, Мария, не си включила песента: „С тебе е Бог! Ти ще победиш!"? Ти си длъжна да я дадеш!" Мария се стресна, стана веднага и провери в посочената от мен лекция: Общия окултен клас, година втора, 16-та лекция. Тя чете, мисли, после ме накара да я изпея и я изслуша докрая. „Да, спомням си, има такава песен" – призна тя. Извади пред мен две папки с песни от Учителя, записвани през различни години, и започна да прелиства песен след песен, но не я намери. Уточнихме се да се провери къде е тази песен. Провериха при брат Боев, който отначало държеше тези папки, но той вдигна рамене. Провериха и при Ирина Кисьова, тя обясни, че я нотирала и я предала да се сложи в папката.

Накрая се оказа, че някой взел да си препише песента, но не сметнал за нужно да я върне. А това се случваше често с приятелите, защото всички смятаха, че живеят по закона на свободата и могат да бъдат напълно свободни и съответно – безотговорни, както бе в този случай.

Накрая се стигна дотам, че тази песен не бе отпечатана и само аз я зная и само аз останах жив да свидетелствувам за мелодията на тази песен, защото думите са отпечатани и няма как да се загубят вече.

В тази лекция Учителят говори за погрешките на учениците и разглежда въпроса така: че те се намират в човешкото съзнание и представляват едно тъмно, черно петно в съзнанието ни, съставено от гъста материя, през която не може да преминава Божествената светлина; така съзнанието ни остава повече или по-малко помрачено и ставаме пасивни за възприемане на Светлината, която носи чисти мисли, чисти чувства и прави действия. Така че в онзи момент,

онзи, който е трябвало да изпълни задължението си докрай, не е бил с будно съзнание, съзнанието му не е било обгърнато с чиста светлина и се е получила дисхармония между него и Божествената мисъл, дошла като светлина с идването на песента на Учителя, свалена от Божествения свят.

Така че главното задължение на ученика е да държи съзнанието си будно, да използва Божията светлина, която идва и слиза чрез Словото на Учителя, и да бъде концентриран винаги чрез ума си в свойте задължения като ученик на Школата. От ученика се изисква постоянство. Тогава ти ще се обърнеш към своята душа, ще потърсиш светлината на своето съзнание, за да може да се осветли всичко около теб и да се почувствуваш като душа и като лъч от светлината на Бога, изпратен на Земята да учи, да твори и да съзидава себе си като ученик.

С теб е Бог!
Ти ще победиш!
Твоята победа е и моя победа!
Аз вярвам в един Бог на Любовта,
в един Учител на Мъдростта
и в един дух на Истината!

Това е тази окултна формула, дадена от Учителя за ученика на Школата на Бялото Братство, заедно с нужната мелодия, още през 1923 година.

Беше направена грешка от едно поколение и тя премина в друго поколение и може да се предаде в трето поколение като недъг и недостатък у учениците: да не могат да владеят будно съзнанието си при изпълняване на задълженията си към Школата. Трябва да се освободим от тази погрешка и да изправим погрешката на онези, които са я допуснали, защото в тази лекция на Учителя е отбелязано следното: „Нашите грехове са против Бога. Като направите грях в Школата, вие огорчавате Бога... И всеки окултен ученик трябва да бъде свободен от всички недъзи, да може да учи правилно. То е необходимо да дойде Божествената Мъдрост." (стр. 38 от 16. школна лекция на Общия окултен клас от 21.I.1923 год.)

Необходимо е, според Учителя, да дойде една Божествена Мъдрост, която да изпрати светлина в съзнанието ни и да го направи будно за възприемане на Божиите мисли, идващи чрез Словото на Учителя. И чак тогава ще се научим да контролираме тези малки петна в нашите съзнания, които пречат за възприемане на Светлината, слизаща от духовния свят и наречена Виделина на вътрешния живот на ученика. И тогава тази формула може да заработи у ученика и тази песен да се изпее от неговата душа. Защото тя е предназначена за човешката душа и за пробуденото човешко съзнание. А ученичеството започва от пробуждането на човешката душа и от разширяването на човешкото съзнание чрез Светлината, дошла в ума му като светли мисли, чрез Виделината като светлина за пробуждане на неговата душа и чрез Славата като светлина, дошла от Божествения свят да пробуди неговия дух. И тогава ще може да се каже: „С теб е Бог! Ти ще победиш! Твоята победа е и моя победа!" Амин.

9. ЗАТВОРЕНИЯТ МУЗИКАЛЕН КРЪГ И „СЛЪНЧЕВИ ЛЪЧИ"

Когато си идвах от селото, в което бях учител на децата, в София, аз веднага се насочвах към Изгрева и търсех среща с Учителя. Понякога чаках с часове да се освободи от срещите Си с други приятели, но винаги ме приемаше. Тогава споделях с Учителя някои неща, които са ми дошли в ума, или нещо,

което трябваше да разреша, но не знаех как да го направя. Той ми посочваше метода и начина да се справя сам – разбира се, с Негова помощ.

Всеки път, когато се разделях с Него в стаята Му и Му целувах ръка, Той все казваше: „Българинът живее все в затворен музикален кръг!" Тръгна си от Него и докато съм в града, все това ми е в главата, а като отида на село, го забравям, като че ли потъва някъде. А не бях забраван и развей-прах – помнех до подробности много неща години наред, включително и до дълбока старост.

Минават няколко години подред, а Учителя все това ми повтаря на изпращане. Отивам си на село и отново всичко потъва в селските ми грижи. Но най-после ми дойде в ума мисълта да попитам: „Учителю, Вие какво разбирате под думата „затворен музикален кръг?" С показалеца на дясната Си ръка Учителят ми посочи да се върна и ми посочи стола да седна. Чак сега ми посочи да седна, а преди това аз стоях прав и задавах свойте въпроси и тревоги по моята си работа.

– Ще ти кажа: Българската народна музика се движи в затворен кръг! За българите национална игра е ръченицата, за руснака – казачока, за поляка – полката, за турчина – кючека. Българинът, като играе своята ръченица, я играе живо, че тепа, тепа: нали си виждал как жените по селата белят и перат платното на реката, като тепат, тепат с дървото, наречено тепачка – докато свършат прането, бая се баядисват. Така и тук – той играе, но тепа с краката, после се баядисва, запъхтява се, изморява се, па седне на трикрако столче и диша с отворени уста, дано се отмори. Изиграл е ръченицата и сега седи и пъхти уморен и за нищо в момента не го бива и не иска да мисли. Ето това е затвореният кръг на българската народна песен!

– А какво нещо е, Учителю, отворен кръг? – го запитвам аз, неразбиращ нищо.

Учителят отиде до калъфа на цигулката Си, извади я и ми каза: „Хайде да излезем навън!" А навън, на двора, на трапезните маси бяха насядали към 50–60 човека от нашите приятели. Беше към 5 часа следобед, неделя, така че в това време имаше много хора, излезнали пред салона, защото знаеха, че Учителят може да излезе и да проведе някоя беседа с тях или да пеят песни с Него. Когато Учителят се зададе с цигулката, всички подскочиха радостно и с оживление, защото знаеха от опит, че в такива случаи, щом Учителят излиза с цигулката, ще даде някоя нова песен. А да присъствуваш на едно такова събитие е повече от откровение на Духа. Този миг се помни от всички до края на живота им. Аз си спомням как приятелите след десетилетия разказваха как някой от тях е присъствувал, когато Учителят е давал за пръв път еди-коя си песен – за тях това бе невероятно изживяване като души в истински контакт с Духа на Учителя, откъдето се сваляха тези песни.

Ето и сега ние присъствуваме на подобен исторически момент. Учителят започна да свири „Слънчеви лъчи" с цигулката. Ние стояхме като прехласнати. Накрая Той спря и каза: „Аз съм работил 15 години върху тази песен да я създам, но не съм я пял и свирил пред никого досега!" И ме погледна.

Тогава разбрах, че досега ние не бяхме готови да приемем тази песен. Ето, аз лично, цели три години слушам със собствените си уши как Учителят ме заговарва за затворения кръг на българската народна музика, но нали не съм с будно съзнание, само мълча и кимам с глава, че уж разбирам какво ми се говори, но съзнанието ми е затворено за този въпрос. Вероятно и при мене имаше петно в съзнанието и не ми позволяваше да бъда буден за светлината, която Учителят насочваше години наред с повдигането на въпроса за затворения кръг на българската песен. Но аз тогава не бях готов. Понеже единствено аз се занимавах с народните песни от Школата и ги пеех пред Учителя, то се чакаше

моментът моето съзнание да бъде готово и да се отвори за този проблем. Трябваше някой да стане проводник и чрез неговото съзнание Учителят да отключи веригата души, завързани за него, за да може по нея да протече знанието на Учителя и да освети нашите обикновени човешки съзнания.

Ето, навън Учителят свиреше „Слънчевите лъчи", а сестрите-музикантки слушаха също – там бяха д-р Давидова, Весела Несторова и др. И тогава Учителят повтори много пасажи от „Слънчеви лъчи" и се научи тази песен. Учителят даваше и думите. Някой казваше по-късно, че са дадени от Весела Несторова. Аз твърдях, че ги слушах от Учителя. Но всички други твърдяха, че Учителят наредил да ги напише Весела Несторова. Възможно в онзи момент моето съзнание да не е било будно, да е било в сянка и аз да не съм разбрал. Има такива случаи в Школата – един е буден за едно, друг е буден за друго. Ето, аз ви дадох примери с песните на Учителя, при които моето съзнание е било будно, а други са били в пасивно и спящо състояние. Защо и аз да не съм бил тогава пасивен и да съм разбрал погрешно? Затова, като се събират всички будни точки в съзнанията на учениците, се получава светлата линия, по която трябва да се движи пътят на учениците в Школата. Затова всяко нещо трябва да се проучи и да се събере и тогава ще се получи възходящата линия на познанието, което представлява проекция на светлината от света на Мъдростта.

Накрая Учителят обясни, че това, което свири, е българска музика в отворен кръг. Отворен кръг означава, че като свири и играе човек, да завърши песента и играта пълен с енергия, да чувствува влечение да се захване за работа, да има едно възходящо течение на мисълта, да има едно разширение на чувствата във възходяща посока, а не да бъде изморен и да иска да почине, да пъхти и пъшка от преумора.

Учителят ни даде един обикновен пример, но ние не го разбрахме, беше за нас още теория. След време обаче аз разбрах от опит какво означава затворен кръг в българската народна музика. Как ли? По-големият ми рожден брат Боби почина при игра на ръченица. Отива брат ми Боби на имен ден на свако ми Никола за сина му Тодора. Събират се на угощение. В село Водица има духова музика, идват да свирят на тържеството и понеже брат ми е бил първенец по танци и хороводен пръв играч, става да покаже какво може от млади години, заиграва се, запъхтява се, пада и умира. Всички се чудеха как е възможно такова нещо, а аз тогава разбрах силата на затворения кръг – та рожден брат ми е това, а не шега работа и разни там теории. И точно на мен да ми се случи – но нали чрез мен се движи целият този въпрос за затворения кръг на българската народна музика и Учителят ме е поставил да водя това хоро, затова ми се случиха толкова неща и изненади, но накрая се получи една опитност от събрани знания, закачени едно за друго.

Учителят даде пример как да се играе ръченица в „Слънчеви лъчи", която да има възходящо начало. Когато изучавахме упражненията, беше топло време и Учителят нареди да се сложи един голям стожер на поляната, на него да се сложи една голяма ламба от 1000 вата, та осветяваше цялата поляна и ние до късна вечер изучавахме Паневритмията и „Слънчевите лъчи" заедно под ръководството на Учителя. Бяха незабравими вечери!

Слънчеви лъчи

1. Зора се е чудна зазорила,
тя живота нов е проявила.
Слънчев танец в планината заиграваме
и задружно ний запяваме
слънчевите песни.

(Повтаря се цялото 1.)

2. Те сърцата ни разтварят за лъчите,
Слънцето ни проговаря чрез игрите.
Нов живот ни то дарява,
нова светлина, нова светлина.
Скърби земни разтопява
с' свойта топлина.

(Повтаря се цялото 2.)

3. Вярна стъпка ти вземи,
светла мисъл приеми –
тя живот ще ти дари,
радост нова и красиви
бъднини ще изгради.

(Повтаря се цялото 3.)

4. Все напред, в строен ред,
смело ний тръгваме напред.
Към живот чист и нов
мощен зов пращаме навред –
Иде веч в света братство и любов! *(Повтаря се последният ред.)*

5. В нашата Земя нов живот кога изгрее,
всичко живо ще запее за слънцето.
В знание, любов и свобода
всеки ще живее.

6. Пътят нов е готов,
от кръга тесен излезни!
Към върха, към възход
в дружен ход смело днес тръгни!
Горе те зоват светли висини,
ти към свобода пътя поеми.

(Повтаря се цялото 6. 6 пъти)

7. Ти си ме, мамо,
човек красив родила,
умен да стана,
добре да мисля,
добре да любя –
туй животът е на рая.

(Повтаря се цялото 7.)

8. Рай, рай, рай, рай, рай,
рай, рай, рай, рай, рай,
рай, рай, рай,
рай, рай, рай, рай,
рай, рай, рай, рай, рай, рай,
рай, рай, рай,
рай, рай, рай, рай,
рай, рай, рай, рай, рай, рай.
Туй е рай, рай, рай.

(Повтаря се цялото 8.)

9. Кажи ми, кажи ми, кажи ми,
сладки думи две! *(Повтарят се двата реда.)*
Твойте думи две,
сладки думи две. *(Повтарят се последните два реда.)*

10. Туй е рай, туй е рай, туй е рай,
туй е рай, рай.

(Повтаря се цялото 10.)

„Слънчеви лъчи" е публикувано още по времето на Учителя, като участвува Весела Несторова, и бе отпечатано на улица „Гурко" 22, „Литопечат", в печатницата на Славчо Печеников.

ВК: Значи Вие бяхте причината, за да се предаде тази песен „Слънчеви лъчи". Той тогава за пръв път я създаде, нали? ***ПГ:*** Не, знаеш какво, Учителят е работил, каза, много години за тази песен. Той каза: „Аз 15 години съм работил върху нея", но не я е пял пред никого и затуй стана, взе цигулката и излезе вънка и пред всичките започна да я свири. И тогава повтори много пасажи от песента и коджа се научи още същия ден. ***ВК:*** А думите кой даде? ***ПГ:*** Той. Думите ги даде Учителят. Някои казват, че уж Весела Несторова. Не е вярно. Учителят даде и думите тука.

Всички слушаха Учителя. Той обясни, че това, което свири, е българска музика в отворен кръг. Отворен кръг значи, като свириш и играеш, то да завършиш играта пълен с енергия. Човек да бъде пъргав, да чувствува влечение да се залови за работа, а не както кога е играл ръченица, да се чувствува изморен, изтощен.

През 1942 година излезна под печат в книжка „Слънчеви лъчи" и днес вие имате и музиката, и думите, и движенията, което е първичният слънчев ритъм на живата природа, които бяха свалени от Учителя от Божественият свят. Музика, движение и говор представляват едно Цяло на живота, който слиза от центъра на Вселената към периферията, наречена от Учителя като Мирова Любов и възвръща се като Космическа Обич; две течения в Природата: едно – от Космическия Център към периферията и второ – от периферията към Центъра, които представляват общият Космически Ритъм на Вселената.

В Паневритмията, в движенията на „Слънчеви лъчи", участвуващите се нареждат по двойки в 12 лъча, насочени към центъра на кръга, а други двойки се нареждат и образуват външен кръг по окръжността, което представлява колелото на живота и обединява 12-те лъча. Така че имаме една очертана окръжност с прекарани 12 радиуса към центъра на окръжността, съставена от двойки живи хора, които са 12 лъча от играещи двойки. Тези 12 лъча разделят кръга по 30 градуса от окръжността, която е 360 градуса, и представляват 12 фази на Космическия Ритъм, които фази се наричат знаци на Космическия Зодиак. Те представляват 12 врати, през които влиза космическият живот у нас. Така центърът на кръга представлява Слънцето като център на Слънчевата система, а 12-те врати, 12-те лъча от двойки са 12-те знака на Зодиака, през които преминава слънчевата енергия през 12-те месеца на една година, като за един месец Слънцето изминава 30 градуса, или един зодиакален знак.

За тези 12 лъча, чрез които влиза животът у нас, идващ от Космичния Център, е отбелязано и в Откровението на Иоана (гл. 21, ст. 12) като 12 врати, през които трябва да се влезе в светия град Ерусалим, слизащ от Небето, от Бога, като небесна скиния на Бога, където човеците ще обитават, а небесната Слава ще ги осветява и сам Бог ще ги управлява. А всеки лъч е съставен от 6

двойки или от 12 човека, а 12-те лъча представляват: 12 x 12 = 144. Или, в кръга, представляващ Космическия кръг, играят 144 човека, като лъчи, а това е числото 144 000 души, за които се говори в Откровението на Иоана (гл. 7, ст. 14), на които е ударен печатът на живия Бог – върху челата на слугите на живия Бог, които са служители на Великото Всемирно Бяло Братство, глава на което е Христос (гл. 14, ст. 1). Между тях има представители на всички народи от миналото и настоящето и те са десетките хиляди тържествуващи ангели при събора на първородните, които са записани на небесата, при Бога. (Послание към Евреите, гл. 12, ст. 22–23). Христос е колективен Дух, Той е сбор от всички синове Божии.

Човечеството досега е живяло в Колективното Подсъзнание и сега излиза от него и влиза в Колективното Съзнание, благодарение на идването на Всемировия Учител, Който дойде да задвижи този Космически кръг и да извади от затворения кръг музиката на българският народ, а чрез него, като уд и орган в Колективното Съзнание и организъм на човечеството, да изведе и човечеството от Колективното Съзнание в Космическото Съзнание, наречено Свръхсъзнание.

Това започва с пробуждането на човешкото съзнание – знанието за това е дадено в Словото Му. За пробуждането на човешката душа е дадена музиката Му, а **тук, в „Слънчеви лъчи", излизането от затворения музикален кръг започва от „Ти си ме, мамо, човек красив родила, умен да стана, добре да мисля, добре да любя. Туй животът е на Рая."** Започва пробуждането на човешката душа, започва пробуждането на народната душа, започва пробуждането на колективната човешка душа на цялото Човечество. Това е пътят на Човечеството от затворения кръг към свободата, от затвореното Колективно Подсъзнание към Колективното Съзнание и оттам – към Космическото Съзнание на Духа. Амин.

(Виж: *Беседи, обяснения, упътвания – събор Търново, 1921 година*, с. 15–16, 18, 26–27, 31, 40–41, 43, 45, 48, 59, 60–61, 129, 301.)

10. ТАТУНЧО И БЕЛИЯТ БРАТ

По време на клас, и то в Общия окултен клас, Учителят понякога казваше: „Изпейте ми някоя песен!" Никой не смее. Имаше певици като Катя Грива, д-р Давидова, Лиляна Табакова и още много други, но никой не смееше да стане и да изпее някоя песен. Аз пък, като най-непредубеден, ставам от стола и казвам: „Аз ще изпея!" И започвам да пея и изпявам песента. Следващия път – пак по същия начин. Когато Учителят помолваше, за мен това бе чута молитва на Духа към нас и в мен нещо трепваше и аз не можех да изтрая и да гледам как другите мълчат и се канят. Тогава аз казвах, че аз ще изпея – нали съм по-отворен, нали съм свикнал да пея по селата на момите и момците и на учениците си, та пред Великия Учител ли няма да запея! Ще запея и още как! Учителят видя това и много пъти казваше: „Пеню, изпей еди-коя си песен!" Аз ставах и изпявах онази песен, която Учителят посочваше да изпея от братските песни. Така, дето се казва, Учителят много свойски казваше: „Пеню, рекох, а изпей ти някоя песен!" И аз изпявах. Така се създаде една непринудена връзка между мен и Учителя, що се отнася до Неговите песни. Аз знаех и научавах много народни песни, както от онези краища, където работех като учител, така също и от разучени нотни текстове от български автори, които си купувах и научавах да пея.

Понякога Учителят говореше, че в българския народ музиката и песента е залегнала, че тя се е преплела с времето от столетията и досега са останали такива песни, по които можем да съдим за неговия път. Много от народните песни са проникнати с тъга, скръб, униние, защото народът е прекарал 500 години под турско робство и е нямало нищо, което да го развеселява, вървял е по една линия, очертана от робските вериги – затова в народните песни преобладава минорната гама. Той е бил вързан както отвън, така и отвътре, чрез минорната гама на своите песни. Освобождават го други от турското робство, но той още не е освободен отвътре, защото е завързан в един кръг, по който се движи българската народна песен. И минорната гама го е заключила и го владее досега. И Учителят разсече този кръг на затворения кръг на българската песен, в онзи момент, когато даде „Слънчеви лъчи" от Паневритмията, на който случай аз присъствувах и за който вече разказах.

Когато бяхме в Мърчаево през 1944 година, веднъж около Учителя бяха насядали десетина братя и сестри и Той се обърна към мен и каза: „Изпей някоя от народните песни!" Отначало се залитах в себе си: защо пък Учителят иска баш народна песен да Му изпея, а не пожела братски песни? Като пеех народни песни пред братството, някак ме поглеждаха, че като селски учител друго не бих могъл да изпея, освен народни песни. Някак си някои пренебрежително се отнасяха към моето увлечение да пея народни песни. Но нали всяко усърдие се възнаграждава – това важи особено, с по-голяма сила, по времето на Учителя. Обърнах се към Учителя: „Ще Ви изпея една песен от композитора Добри Христов, казва се „Хайдушка песен". И викнах и я изпях. Как така ще викна? Аз бях висок на ръст, много здрав и силен физически. Гласът ми бе много силен и аз пеех високо, така бях свикнал да пея по селата на учениците и на селяните по тлаки, седенки и вечеринки. Та викнах, пуснах си гласа и гърлото и изпях песента. Ония до мен подскочиха и се отместиха малко настрана, иначе не можеха да изтърпят на силния ми глас. Учителят се усмихваше със Своята блага усмивка. Когато завърших песента, аз се огледах: всички мълчаха, беше ги поразила песента – мелодията и думите. Така се случи, че аз за пръв път я изпълнявах пред тях. Ето и думите ѝ:

Хайдушка песен
от Добри Христов
(Стар текст)

Татунчо, страшен хайдутин,
дошел е мами на гости.
Стисна го майка, прегърна,
зарони сълзи, зарида:
„Ела си, синко, у село!
Не ти ли, синко, омръзна
по тия тъмни балкани?
Хайдутин майка не храни!"

Учителят ни изгледа всички и каза: „Татунчо е хайдутин, той е проливал кръв, убивал е, затуй не може да се яви на село, между хората, той се крие в Балкана. И затуй майка му казва: „Синко, върни се!" Той е свързан с разрушението и тази освободена стихия го гони по Балкана. Сега ний ще създадем нов текст на тази песен. Вземете молив и пишете:

Татунчо
(нов текст)

Татунчо, славен млад юнак,
нежно си мами продума:
„От днеска, мамо, аз реших
нов живот да заживея,
радост в душа ти да внеса,
на всички добро да правя.
Сега в моята душа
новото добро проникна:
Син майка с любов да храни."

След като завърши диктовката Учителят и аз я записах в тетрадката си, заедно с останалите братя и сестри, аз казах: „Готов съм." Учителят се обърна така мило към мене, с такава благост, че напълно бе противоположно на онова, което аз изпях за страшния хайдутин и което донесох като смразяващ ужас чрез песента си: „А сега, Пеню, изпей я сега с новия текст!"

След като я изпях, макар че мелодията бе същата, но нещо в мен се обърна, завъртя ме нагоре и песента тръгна да излиза отдолу нагоре. Невероятно усещане изпитах, само чрез подмяната с новите думи.

Учителят продължи: „Татунчо, рекох, е бил хайдутин. Той съжалява за всичко, което е направил. А майка му е права, като му казва: „Не ти ли, синко, омръзна да ходиш по тия тъмни Балкани" и че „хайдутин майка не храни." Татунчо сега е станал брат, почнал е да дружи с новите братя и сестри и е станал брат, затуй казва, че вече не е страшен хайдутин, както е в първия текст, ами е станал млад юнак и е почнал да прави добро. Затуй вече сега у него прониква идеята да прави добро: „Син майка с любов да храни". Няма вече да ходи по Балкана, но ще отиде на работа, за да изхранва майка си и да прави добро на другите хора. Татунчо вече се е пробудил и е възприел новите идеи. Значи е станал бял брат!"

Записах си всичко и започнах да изпълнявам песента с новия текст – вече 45 години след този паметен ден, когато Учителят завъртя онзи невидим лост и превключи от едно място към друго цялото течение на силите, които преминаваха през тази песен. Той трансформира и промени състоянието на милиони души, завързани чрез тази песен за онези минали събития по нашите земи, свързани с убийства, грабежи, отмъщения. Настъпи нова епоха – тази на братството, като най-висше състояние на човешкия дух, който определя свойте отношения към Бога като служение на ближните си чрез доброто!

11. „БЛАГОСЛОВЕН ДА Е, КОЙТО ЛЮБИ И ОБИЧА!"

Следващият път, когато бяхме отново седнали около Учителя в разговори... Той винаги постъпваше така, че винаги да се съчетава приятното с полезното и нямаше празнодумство. Отговаряше на въпроси на приятелите, а отговорите се записваха от стенографите. Боян Боев беше неотлъчно до Него и записваше всичко. Десетки години по-късно, когато прочитах онова, което той бе стенографирал, аз мислено се пренасях в Мърчаево и всичко отново оживяваше у мене, защото това бе един свещен живот, през който бе преминала моята душа при контакта с Мировият Учител. Така, отново Учителят се обърна към мене: „Пеню, рекох, я изпей една от твойте народни песни!" И аз викнах и

запях. Изпях Му песента „Люти клетви“ от Георги Спасов, музикант, когото познавах и от чиято песнопойка бях научил тази песен.

Люти клетви
(стар текст)

Проклет да е, триклет, мамо,
който либе люби, мамо,
люби, па не вземе!

Мойто либе, мила мамо,
друга си залюби,
друга си залюби, мамо,
друга ще да вземе.

Проклет да е, триклет да е,
девет годин болен да лежи,
да лежи, ама да не умира,
да тегли, та да знае,
кога се либе лъже, мамо,
лъже и друга се вземе.

Като свърших песента, всички се бяха умълчали. Една сестра проговори: „А бре, Пеню, откъде ги взимаш тези песни и от кой джоб ги вадиш, че тук всички ни шашардиса с тях!“ Аз се усмихвам. Поглеждам Учителя. И Той заговорва: „Атмосферата в България е много тежка. Най-много убийства стават на Балканския полуостров. Тук и доброто е голямо, и злото е голямо. На голямото добро съответствува голямото зло. Сега те вървят заедно в тази епоха. По отношение на отрицателното, българите са много силни. Надали има друг народ, който да е толкова силен в разрушението. Външната среда в България е много, чрезмерно груба. При усилията, които правите, тази среда прониква вътре и изменява средата на Школата. Затова всеки от вас може да извади от джоба си много такива песни.“

Учителят спира за момент. Всички вече ме поглеждат по друг начин, малко по-доброжелателно. Вече имат друг поглед на нещата и на проблема с българската народна песен. Разбират, че нещата са много по-трудни за разбиране и проумяване от всички.

„Тази песен, за клетвите, тя съвсем не е вярна по съдържание. У нея нищо няма истинно. Не може един човек, който дълго време е любил някого, изведнъж след това така да го намрази, че да желае смъртта му. Не само смъртта му, ама да го прекара през голямото тегло, та да тегли и да се мъчи девет години. Любовта това нещо не прави. Човек не може да измени Любовта, която е протекла през него, понеже Любовта не се променя. Любовта не се изменя. Тя е единствена, която е Божествена на Земята и Бог никога не намразява. Каквото и човек да направи, Бог не го намразява!“

Учителят ни изгледа. Вероятно някой мислено Му бе задал въпрос и както обикновено в такива случаи, Учителят се прехвърли на друга вълна и започна да отговаря на поставения въпрос, защото той трябваше да се разреши, за да може да се отприщи всичко онова, което задръства нашето човешко естество и не позволява на Божественото у нас да протече.

„Някой пита: нали съм казвал, че на голямата любов съответствува и голямата омраза. Да, това е така, но то се отнася за света на човешките чувства, за

човешкото сърце, а това е съвсем друг свят от проявлението на човека на Земята. Затова се казва: чисти мисли, чисти чувства, чисти действия – това е чистотата, която е идеалът на човека. А Абсолютната чистота се отнася за човешката душа. Душата пребивава в свят на Абсолютна чистота, което представлява Виделината на духовния свят. Затова не може един човек да обича една душа в духовния свят и после да я мрази.

Тази песен е забатачена в един биволски гьол, както биволите лежат лятно време в гьола и се търкалят в калта. За да се измъкне тази песен от този гьол, е необходимо 3 чифта биволи да се впрегнат във впряг и да се извади. И понеже мелодията на тази песен е хубава, то заслужава да се впрегнат 3 биволски чифта волове и да я извадим. Понеже тази песен по съдържание не е вярна, то аз ще ви продиктувам нов текст и така ще я извадим от гьола. Ще дадем нова редакция на думите. Заглавието на тази песен не е вече „Проклет да е", а ще бъде: „Благословен да е!"

Благословен да е!

Тъй се мъчех, мила мамо,
и таз песен пеех,
докат дойде светъл ангел
и вест ми донесе:

Че любовта, мила мамо,
нивга се не мени,
нивга се не мени, мамо,
никога не чезне.

Че вси моми, мила мамо,
са все светли души,
светли души, мила мамо,
кои либе ми люби.

„Благословен, рече, мамо,
който добре люби
кой добре люби, мамо
и добре обича."

Мойто либе, мила мамо,
много добре люби.
В мойто либе, мила мамо,
Бог всички люби.

Записахме песента. Учителят ме накара да я изпея с новия текст. Аз усетих, че тази песен се пееше вече по друг начин, имаше едно възходящо начало и възходящ край, който се оказа финал на следващата епоха – тази на Шестата раса. Учителят я бе измъкнал сам и бе я насочил в друга посока и във възходящо направление, към непознатите за нас, човеците, висоти на Духа!

След като изчака да се убедим лично в ефекта на новия текст на песента, Учителят продължи:

„Благословен да е този, който люби и обича. На Земята няма по-голямо благословение от това. В българския език, в думата „Любов" липсва онази линия, която уравновесява силите. Българите за любовта си нямат линия на уравновеся-

ване, равнодействуваща сила нямат, вследствие на това цялата страна е размирна – не че не искат да бъдат постоянни, но техните чувства се видоизменят. Българинът не е намерил още равнодействуваща сила.

Коя е тази равнодействуваща сила? Това е Истината. А това е свят, който прониква навсякъде, отгоре надолу и отдолу нагоре, в Битието. Значи, има я необходимата сила на Духа, Който да обедини всичко, и Битие и Небитие, у тях. Но това ще стане в една друга епоха – тази на Шестата раса. В Шестата раса няма да има ревност, няма да има условия за ревността. Ще се радваме. Щом имаш приятел и той се залюби с друга мома, то първом ти ще се радваш, че любовта му се е разширила и преминала върху друга мома. И ревността у тебе ще изчезне в онзи момент, когато кажеш: „Моят приятел, любовта му се е разширила, преминала е върху друга, залюбил се с друга. Благословен да е, който люби и обича!" Чак когато човек стигне до такова разбиране на нещата, животът ще се прояви в своята небесна чистота на Земята. А сега какво е: смъртна омраза, че някой ти откраднал я момата, я момъка. Сегашната епоха не е за тази Велика Божествена Любов. А как се изразява тази Божествена Любов ли? Много просто: виж само тези два реда от новите думи на песента: „В мойто либе, мила мамо, Бог всички люби!" Да, това е вашият висок идеал: Благословен е този, който люби и обича!"

Изминаха много години от онзи ден, в който благословението на Великия Учител се изсипа върху нас, присъствували при даването на текста на тази песен. Понякога я пеех на приятелите и със стария, и с новия текст. Те ме слушаха в знак на уважение към Учителя, че е дал този нов текст. И само толкова. Понякога се питах: защо е така? Според някои нещата съм ги пресилил и малко повече пресолил. А нещата опираха до това, че те нямаха мойте непосредствени преживявания. В тази песен, с предишния текст, с онези люти клетви, песента бе много силна, понеже мелодията е поставена в по-висока октава и действува разрушително. Разлюбената мома му желае да се мъчи 9 години, докато хората му желаят да умре и да се освободи от мъченията.

Аз непосредствено наблюдавах един случай с един мой братовчед – тъжна и мъчителна картина. Шест години лежа болен на гърба си и не можеше нищо да прави с ръцете си, че трябваше жена му денонощно да седи при него и над главата му. „Тури ме наляво, тури ме надясно, обърни ме насам, обърши ми устата! Дай ми да пия, дай ми да ям!" Всичко – все жена му. И тя умря и не можа да издържи, защото трябваше да има 3 жени, да се сменяват на 8 часа. Беше каил да умре, но не се умира, а погребахме жена му. Замести я дъщерята, но тя се ожени втори път за един офицер и той протестира пред дедото: „Умря майката, понеже нямаше кой да я смени. Дедо, сега и дъщеря ти Дафина ще умре, понеже няма кой да я смени. Ти искаш ли това, защото аз не го искам!" Тогава решиха да го сложат в старчески дом в гр. Берковица, обаче дадоха друг съвет: да отиде в старческия дом на Горнобански път. Отидоха и провериха условията там, а той имаше голяма пенсия, тогава около 320 лева, които се равняваха на две докторски заплати, понеже беше живял във Франция, в Лион. Беше по професия шивач, но беше участвувал в комунистическото съпротивително движение, беше основал комунистическо ядро и това му се призна тук като актив, от властта. Аз бях видял как се лежи на легло 9 години и се мъчи човекът. И затова ценя и двата текста на песента. Заради актива си като комунист получи голяма пенсия, а заради голямата пенсия се съгласиха да го вземат в този старчески дом, като му бе осигурена хубава стая. Управителят на дома им каза: „Не го карайте в Берковица, а го докарайте тук и може винаги да идвате, да го виждате и наглеждате." Речено-сторено. И те го закараха, ама той започна да плаче ден и нощ, че никой няма да го гледа така, както жена му

и дъщеря му. Плака, плака две нощи и получи удар и си помина, та го погребахме ние, които бяхме останали живи. Та, жена му се пожертвува за него, а ние, останалите, също видяхме какво е теглило и мъчение. Какво той плащаше, ние това не знаем, това знае неговата съдба и карма. Но видяхме какво означават клетвите, ако се сбъднат и някой да лежи 9 годин и да се мъчи и тегли.

Та, клетвата е страшна работа, дано не ти я пращат и дано не те достига и стига. Иначе – горко ти. Учителят не случайно каза за песента: „Тя не е вярна по съдържание и трябва да се измени!" И тя бе променена лично от Него. Аз бях свидетел и видях и едното положение на тази песен, и видях и другото, възходящо движение на песента като Дух и Сила.

Благословен да е този, който люби и който обича!
Само човешкият дух може да люби!
Само човешката душа може да обича!
Само Бог всичко люби и обича!

В мойто либе, мила мамо, Бог всичко люби и обича!

Това е идеалът на идното Човечество!

12. ПРОЯВЛЕНИЕТО НА ДУХА И ЛЮБОВТА ЧРЕЗ СЛОВО, МУЗИКА И ЖИВОТ

Ние сме в село Мърчаево, в дома на брат Темелко, насядали на пейките, които заобикалят няколко дълги маси, сковани от братята да служат за трапеза на многобройната група от Братството, пребиваваща там през време на бомбардировките през 1944 година. На общ обяд сме. Хлябът е разчупен от грижливите ръце на дежурните братя и сестри, редовната картофена супа е сложена, казва се обща молитва и започва общият братски обяд. След привършване започва обща молитва и благодарност от всички за благата, които са на масата днес. След това идва най-очаквания момент – общи разговори, в които участвуват всички, като и Учителят взима участие.

По едно време Той се обръща към мене и казва: „Е, Пеню, би ли изпял някоя от твойте народни песни?" Аз не чакам втори път да ме подканят –викна и запявам. Всички са насядали на трапезата и слушат. Слуша и Великият Учител, а брат Пеню пее ли, пее. Няма по-хубаво място да пееш народни песни от двор и то на трапеза. Създава се настроение, има и подходяща обстановка, има ги слушателите, има всичко, само да можеш да пееш.

Изпях им песента: „Мамо, речи тату" от Васил Стойнов. Тази песен е от сборника на Васил Стойнов, който обходи навремето цяла България от Тимок до Черно море и записа близо 12 000 песни и така нарече сборника си: „От река Тимок до Черно море". Положи голям труд и излезна голямо нещо: всяка песен бе отбелязана от кое село е, коя жена я изпълнява, кой певец я пее. Аз, като ги видях, че са излезнали от печат, не ги купих, макар че не бяха скъпи, но после научих някоя и друга песен от този сборник. Ето, дойде и времето да се зачете трудът на този автор и аз пеех песен, написана от него, на Мировия Учител. Какво по-голямо уважение към този автор! Той едва ли някога би подозирал, че неговият труд ще се оценява по този начин.

След като изпях песента, седнах и наострих уши и целият се превърнах в слух – чаках да чуя какво ще да каже Учителят за тази песен. Обърнахме погледи към Него.

„Тази песен няма да я изменяме, тя е вярна. Тази народна песен е много добра – тя е с положителни думи и с хубава мелодия. И по съдържание е вярна: човек, когато няма в сърцето си и в себе си Любовта, то той всякога е тъжен, а когато е в него Любовта, е весел, разположен и услужлив на хората. Веселието е здраве."

Мамо, речи тату

Мамо, речи тату
и помоли му се
да ми вземе, мамо,
Младенка девойче.

Че кат не я видя,
цял ден болен ходя,
а кога я видя,
цял ден весел ходя.

Мамо, речи тату
и помоли му се
да ми вземе, мамо,
Младенка девойче.
Да ми вземе, мамо,
Младенка комшийче.

„Тази песен и по съдържание, и по музика е хубава. Който види Любовта, цял ден весел ходи, който не я види, цял ден болен ходи. Всичко в света живее в Любовта и чрез Любовта. Целият свят е резултат на Любовта. Целият Космос, в неговата целокупност, целият физически свят е проявена материализирана Любов. Това е великото тяло на Бога. Вън от Любовта ние не познаваме Бога."

Учителят ни огледа, разбра, че по друг начин възприемаме Неговите думи или пък изобщо не ги разбираме, и продължи:

„На физическия свят и на Земята, Светлината е израз на Любовта. От извора на Любовта са излезнали и произлезли и ще произлязат всички светове през всички вечности. Физическият израз на Любовта на Земята е Светлината. А Земята е физическото тяло на Любовта, това е материализирана Любов на Бога. Любовта може да се изрази напълно само от душата. Без Любов не можем да изучаваме човешката душа. Любовта е единствената светлина, с която разполагаме, за да познаваме живите същества, с които сме заобиколени. За да познаваш хората, трябва да ги обичаш. Смисълът на живота е в това – да обичаш и да те обичат. Любовта крие в себе си магическа сила. Силата се добива чрез Любовта. Единствената сила, която може да изправи човешкия живот, е Любовта. Космическата сила на Любовта, т.е. Божествената сила, движи всичко във Вселената. Всички живи същества, от най-нисшите до най-висшите, се движат от Божията Любов. Така се движи целият Космос. Считай, че цялата Природа представлява Любовта на Бога и че ти живееш в Любовта. Бог е Любов! Той се проявява в цялото Битие. Ако търсите Любовта, ще я намерите в целия Всемир. Навсякъде виждаме Божието проявление. Любовта е път към познаване на Бога. Съвършената Любов е Любов към всички. Бъдещото верую на Човечеството ще бъде: „Любов за всички!"

Ние седяхме като изумени от знанието, което Учителят ни даваше, за да ни обясни как да възприемаме една песен, чийто текст бе верен и мелодията – хубава. Могат ли да се забравят тези мигове на Божествено откровение? Бяхме

потопени във Вечността на Духа. В нас проникваха думите на Великия Учител: „Бог е Любов! Бог е Светлина! Само Божията Любов носи изобилния и пълен живот!"

След това Учителят ме накара още веднъж да изпея песента. Аз я изпях, но тя звучеше в мене по друг, необикновен начин, вследствие на чутото досега и преживяното от нас в селенията небесни на Духа. Учителят каза, че един ден в България, в бъдеще, ще се роди един гениален музикант, който ще преработи българската народна музика, българските народни песни в положителен смисъл, с положителни думи, да няма клетви, клевети, хули, завист, омраза и убийства. Песента наистина да е положителна, творчески да повдига, съживява, да има в нея светли картини, да сваля хармония и сила, за да носи живот на Земята. Да носи изобилния и пълен Живот.

Учителят ме изпрати в София да търся сбирка с народно съдържание и каза: „Ние ще ѝ турим хубава музика!" Аз кимнах с глава, че съм разбрал. „Също, ще набавим песни с хубава мелодия, но с недобри текстове. Ще им турим нови текстове!"

Търсих в София, но не намерих подходящ сборник от народни песни, за да го поднеса на Учителя и от него Той да даде подходяща музика. Столицата беше бомбардирана и евакуирана и не можах да намеря онова, което търсех. Накрая намерих един сборник от народни песни от братя Миладинови и го занесох на Учителя. Прочетох пред Учителя различни текстове, но в целия сборник не можахме да открием песен с положителни и красиви картини и не избрахме нито едно стихотворение. Съжалявах стократно, защото изпуснахме момента да видя онзи творчески акт при създаването на една песен, при подходящ и одобрен от Учителя текст. Исках да видя как ще свърже думите с мелодията, която щеше да даде. Нали думите идваха от горе и песента трябваше да бъде свалена от горе. Жалко, ние не бяхме готови още за идването на Мировия Учител и за проявлението на Духа чрез Слово, музика и живот!

13. СЪДБАТА НА СВЕТА ЗАПОЧВА ОТ ДОМА ГОСПОДЕН

Ние сме насядали на трапезните маси в дома Темелков в село Мърчаево и обядваме. Учителят е седнал в средата на масата, а до Него са насядали обикновено тези братя и сестри, които току-що са дошли пеш от София, и разговарят. Над масите се беше разпростряла сянката на орехите, така че засенчваше само половината от тях. Беше дошла една група от София – те обикновено пътуваха с автобус до Владая и оттам се придвижваха пеша. А когато нямаше превозно средство, се преминаваше и пешком от София до Мърчаево. В тази група бе дошел и брат Кирил Икономов – този, под чиято редакция излезнаха първите песнарки и в тях бяха отпечатани песните на Учителя през 1938 година и 1942 година.

Като привършихме обяда, Учителят стана, като преди това бе казана обща молитва, и преди да се насочи към стаята Си, каза: „Пеню и Владо да дойдат горе в стаята ми!" Всички ни изгледаха, но помислиха, че сме викани, за да ни даде Учителят някоя работа за хамали, защото ние бяхме яки, силни и обикновено, когато Братството бе събрано, ние вършехме онази тежка работа, без която не може да съществува нито един лагер и братско общежитие. Качихме се с Владо горе на терасата. Владо бе руснак, избягал от руската болшевишка революция и сега в Мърчаево си изкарваше хляба с каменоделство – професия, която упражняваше и брат Темелко, в чийто дом пребиваваше Учителят.

Почукахме на вратата на малката стаичка, чухме гласа на Учителя и влезнахме при Него. Той седеше на стола. Протегна ръка, взе Библията от малката масичка и я отвори, за нас наглед съвсем произволно, на някаква страница. Ние бяхме свикнали на този метод на Учителя – като ни говореше в беседите, че когато не знаем как да разрешим някакъв проблем, да се помолим и да отворим произволно Библията и там ще намерим отговора, който търсим, защото Библията е книга на изминалото човечество със срещата му с Господния Дух.

Учителят отвори страницата и прочете: „Исая, глава 66": „Така говори Господ: Небето Ми е престол и Земята – подножие на нозете Ми. Кой е домът, който искате да съградите за Мене? И кое е мястото на успокоението Ми? Защото ръката Ми е направила всичко това и е станало всичко това" – говори Господ." После спря, погледна ни – ние стояхме прави и не знаехме още какво Учителят иска да каже с този цитат от Библията. „И ида да събера всичките народи и езици и те ще дойдат и ще видят Славата Ми. И ще туря знамение между тях." (Исая, гл. 66, ст. 18). Учителят продължи да чете извадки: „И ще ги изпроводя в народите... и ще проповядват Славата Ми между народите и ще доведат всичките ви братя от всичките народи принос Господу, в чист съсъд в дома Господен." (Исая, гл. 66, ст. 19, 20). Учителят спря да чете и каза: „Исай тук вече вижда бъдещата раса, а не това, което е сега." След кратка пауза продължи: „Защото, както новите Небеса и новата Земя, която Аз ще направя, ще пребъдват пред Мене, говори Господ, така ще пребъдва семето и името ви." (Исая, гл. 66, ст. 22).

Учителят отново спря, погледна ни и се усмихна. Разбра, че още не можем да схванем за какво става дума. Погледна Владо и рече: „Владо, подай ми атласа!" А лично Владо Му бе подарил само преди една седмица географски атлас на света. Това било внезапно хрумване на Владо – като ходил в София, решил да купи нещо и да го подари на Учителя. А това беше времето на бомбардировките, всички магазини бяха затворени, евакуирани и пазарите бяха празни, но Владо случайно зърнал да се продава един нов атлас на една сергия от извадени книги на книжар, чиято книжарница била разрушена от бомбите. Ето, сега Учителят държеше в ръцете Си този атлас, разтвори го, почна да го разглежда, после извади лупата и започна да търси нещо по картата. Ние стоим настрана и не смеем да се приближим, защото знаем – ако има нещо, което трябва да ни се покаже, ще ни бъде показано. Пред Учителя душите ни изпитваха свещен трепет и това се предаваше на цялото ни естество – това се отнасяше за онези, за които Учителят бе въплъщение на Господния и Божия Дух.

Учителят гледа, гледа и накрая попита Владо: „Владо, ела тук и виж: Хималаите влизат ли в руска територия?" Владо пристъпи към Учителя и огледа атласа, а с него се приближих и аз. В България Владо беше каменоделец, но в Русия е бил военен, завършил е военно училище, има военен чин и разбира и знае да чете по карта, особено по географски атлас. За него това е играчка. Той се наведе, огледа и проследи ивицата от Хималаите, която показваше пръстът на Учителя, и каза: „Влизат, влизат, Учителю! Северната част на Хималаите е в руска територия!"

Учителят остана доволен от отговора му. „В бъдеще тук ще има условия да се развива Бялото Братство и да работите за Бялото Братство!" Показалецът на дясната ръка на Учителя сочеше определен участък от Хималаите, който бе в руска територия.

Ние стояхме като прехласнати от това откровение, което се изрече от Учителя и се определи като такова. В ушите ни зазвучаха думите, прочетени преди минути лично от Учителя от Библията, от главата на Исая, където Господ-

чист Дух повеляваше да бъдем изпратени и изпроводени между народите да проповядваме Славата Му, т.е. Словото Му пред новите Небеса и новата Земя на идното човечество.

Вече разбрахме защо Учителят ни прочете тази глава от Исая и разбрахме какво означаваше купеният от руснака Владо атлас и защо бяхме извикани лично двамата. Трябваше да има един представител на този народ, в който бе дошел Учителят, и един представител на онзи народ, където Бялото Братство в следващата епоха ще се прехвърли и да бъдат „принос Господу, в чист съсъд в дома Господен". Това не бе пророчество, нито бе видение, а това бе пръстът Господен, който определи явно, в плът и чрез Божествения Дух, Който се изявяваше чрез Учителя, бъдещия Дом Господен на идното човечество. А ние бяхме призвани с Владо да свидетелствуваме за това. И го засвидетелствуваме пред Бога и пред вас за поука и познание за идните поколения, да се знае кога Бог е посетил Своите люде по земята българска и е говорил чрез българска реч Божието Слово.

Още не сме се опомнили от туй изживяване от присъствието на Божието предопределение на Бялото Братство, и до ушите ни долитат звуци на цигулка. Постепенно те долитат до нас по-отчетливо и ние слушаме мелодия от Учителя, която долу, на трапезната маса, се изпълнява от Кирил Икономов, пред събралите се приятели. Заслушваме се и дочуваме, че това е една разработка от Кирил Икономов на песента: „Вехади". Кирил Икономов беше изпълнявал тази своя разработка няколко пъти в салона пред Учителя. Дори Мария Златева я беше научила и тя също няколко пъти я бе изпълнила в салона пред приятелите и Учителя. Тогава Учителят бе ги слушал и нищо не бе казал за тези разработки. Но сега, като се умълчахме и тримата след това преживяване горе в малката стаичка и се заслушахме как Кирил долу свири разработката на песента „Вехади", изведнъж Учителят скочи от леглото Си и така нервно и ядосано започна да кръстосва в стаята Си – а тя беше една малка стаичка, има свободна пътечка едва три метра. Учителят се разхожда насам-натам и маха нервно с ръка: „Този брат не знае какво зло си причинява с тази разработка!" Не бях виждал досега Учителят да бъде така афектиран и ядосан в Себе Си. Аз проговорвам: „Учителю, да отида и да му кажа да не я свири!" Учителят се спря и каза: „Не му казвай!" Учителят стоеше пред мене ужасно ядосан и аз се чудех какво да правя. Нали Учителят ми каза: „Не му казвай!", и аз не му казвам. И Кирил си изсвири цялата разработка от край до край.

След този невероятен обрат на нашето посещение в стаичката на Учителя, ние стояхме като истукани, не смеем нито да шавнем, нито да мръднем. След малко Учителят каза: „Можете да си вървите." Целунахме Му ръка и излезнахме от стаята, но вече го нямаше предишното, от преди минути, извисяване на духа – сега бяхме под впечатлението на разработката на „Вехади", бяхме се умълчали, унили и малко изплашени от онова, което чухме от устата на Учителя.

След като Братството и Учителят се прибра на Изгрева и изминаха много години, веднъж при мен у дома дойде Петър Камбуров, който носеше една нова цигулка, направена в Казанлък, и искаше да ми я покаже. От дума на дума, аз разказах пред него цялата случка, разиграла се с песента „Вехади" в Мърчаево, в стаичката на Учителя. Петър Камбуров беше зет на Кирил Икономов – неговата рождена сестра Таня се бе оженила за Кирил. Той ме изслуша внимателно. „Брей, защо не си ми казал това по-рано, бе, Пеню?" Аз мълча. След това той стана и отиде при Кирил Икономов и му разказа целия случай така, както го бе чул от мене. На другата сутрин тръгвам аз към спирката на трамвая и срещам там, на червената полянка, Кирил Икономов и той ми казва: „Пеню, я ми кажи какво ти каза тогава Учителят и какво си казал на Петър Камбуров!"

И аз му разказах всичко от игла до конец. Той слушаше и мълчеше. Аз свърших разказа си. Той отново мълчи и нищо не казва. И после потегли към Мария Златева, да я предупреди да не свири повече тази разработка. Беше ми повярвал и така запази и Мария Златева. Аз повече не съм го питал как се развиха нещата, защото не ми е работа. Защото още помнех как Учителят се афектира, като чу тогава тази разработка, защото тогава каза, че някои свещени песни „няма да ги разработвате, няма да ги изменяте, няма да им притуряте, а ще са такива, каквито съм ги дал!"

Имаше такъв случай, че дошла една сестра и преработила молитвите на Учителя от единствено число в множествено число, защото смятала, че молитвите се казват колективно, значи трябва да бъдат в множествено число. Отишла при Учителя и Му ги занесла, да види дали Учителят ще ги хареса и дали ще я похвали. А Той ѝ казва: „Няма да променяте думите на молитвите, както съм ги казал. Както съм ги казал – така ще ги казвате. Може да не бъдат верни по вашата граматика. Ще ги казвате така, както са записани и както съм ги казал!"

Затуй, има някои свещени песни на Учителя, като „Вехади", в които не трябва да се правят опити за промяна. Аз бях свидетел как Учителят с болка каза какво има да се случи на Кирил Икономов за тази разработка. И действително му се случи лошо: получи удар и лежа неподвижно на легло много години, че измъчи и жена си, и себе си, и двете си деца. Измъчи всички – дори и нас, които бяхме отстрани и не участвувахме привидно в страданията му, защото как да си обясниш, че ето, Учителят на Любовта говори за Космичната Обич и Мировата Любов, а се случват такива неща на учениците в Школата Му.

След време намерих една извадка от Словото Му, където се казва: „Бог не наказва, но законът наказва, окултният закон, който е престъпен – той наказва." Ето ти нова мъка за мен – в тези години четях и разсъждавах върху знанията, които Учителят ни бе дал за окултните песни. Тогава се убедих в това. Четох и лекцията, където е дадена песента „Вехади" – 28. школна лекция на Общия окултен клас IV година, държана на 17.IV.1925 година, София, под заглавие „Успоредните линии"*. Търсих там разрешението на задачата. Човек трябва да има една основна идея в ума си: да изпълни Волята на Бога, чрез служение и посвещение на живота си!

14. „БОЖИЕТО СЛЪНЦЕ ГРЕЕ ДНЕС ЗА ТЕБ, БЪЛГАРИНО!"

Животът на Братството в село Мърчаево продължаваше, въпреки че бяхме се събрали много хора в дома на брат Темелко. Учителят обитаваше една малка стаичка, а от другата страна в една по-голяма стая вечерно време се махаха столовете и масите, постилаха се черги и сестрите лягаха на пода да спят. Сутринта това се вдигаше и прибираше и стаята се превръщаше в дневна стая, а през зимните дни на 1944 година служеше и за столова – там се хранеха всички. През лятото много хора се преместиха да спят по сайванти и плевни, но условията бяха трудни и тежки. През цялото време не секна обичайната работа на Учителя. Имаше беседи, разговори, даваха се песни и Учителят работеше с всеки, който бе готов за работа. Това се вижда и от моя разказ.

Сега ще разкажа и за една песен, върху която Учителят работи и направи няколко опита, за да я стъкми и даде в окончателен вид. Става дума за пе-

---

* Печатница Д. М. Златев, Русе, 1927 год. За песента „Вехади" вж. и на стр. 54–57 от същата лекция. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

сента: „Духай ветре", която е дадена в сборника. Тази песен е съставена от три мелодии, т.е. от три части.

Първата част се нарича: „Божието слънце грее днес" и тя бе дадена по друг начин в Мърчаево, с по-бързо темпо. Учителят много пъти ме караше да му я пея и аз я пеех и затова я знам и досега така, както я бе дал отначало. Но по-късно лично Учителят я промени и сложи по-бавна мелодия и това ще видите в нотния текст при единия случай и при другия случай. Защо я промени, не зная, но отначало я пеехме в първия вариант всички. Накрая остана във втория вариант и така сега е отпечатана в песнопойката. Но според мен трябва да се знае и първият вариант, за което и разказвам този случай – това ще да бъде въпрос на проучване в бъдеще от идните музиканти.

Думите „Божието слънце грее днес" се отнасят за Словото на Учителя, което ни даваше през Своето пребиваване на Земята.

Втората част на песента: „Духай ветре", е отбелязана в песнарката, така както бе първоначално, и в нея няма промяна.

Третата част: „Хай, ди-ди-ди-ди, да си иде" също няма промяна.

Но когато се повтаря „Божието слънце грее днес", Учителят прибави думите: „за теб, българино" – или ще стане така окончателният текст: „Божието слънце грее днес за теб, българино!" Това нещо не е прибавено в песнарката. А трябва да се прибави, защото лично Учителят го прибави. Учителят категорично заяви, че Божието слънце грее днес за българина, защото Всемировият Учител е дошел в България и сваля Своето Слово на български език и чрез българската реч. А това Слово е Божествено Слово и ние бяхме едни от тези, които го слушаха и записваха, за да го оставим на вас за идното човечество.

Затова аз давам онова, което знаех, за да се помни от вас за свидетелство, че сме били до Учителя и сме слушали с отворени очи и сме записвали онова, с което Духът Божий се проявяваше чрез Учителя.

Смятам, че вие трябва да знаете и двете мелодии, както ги е дал Учителят, но ще да пеете така, както Учителят накрая се спря, т.е. с редакцията, която е в песнопойката, но с едно задължително условие – да прибавите към думите на „Божието слънце грее днес" и прибавеното лично от Учителя: „за теб, българино". По този начин то ще придобие своята истинска същност: „Божието Слънце грее днес за теб, българино" – защото това бе Истина и тя не може да се промени. Защото Учителят дойде в този народ, взе неговата плът, облече се в неговото тяло и изрече Божиите думи чрез словата български. Помнете това и пазете Словото!

15. ПОДАРЪК ЗА МУЗИКАНТА

По време на Школата, когато Учителят държеше Своите беседи, преди да започне беседата, приятелите пееха песните на Учителя в разстояние на 20–30 минути. Някои от музикантите заставаха на пианото или хармониума и заедно с определения за това цигулар изпълняваха песните на Учителя, като всички присъствуващи пееха с тях. Ако едни от музикантите отсъствуваха, то ги замесваха други, така че винаги имаше кой да свири или на пианото, или на хармониума, придружени с цигулар. Когато бяхме на поляната, там имаха думата само цигуларите. А на нашите екскурзии по Витоша или Рила, музикантите носеха на гърба си, освен раниците си с провизии, но и цигулките си, закачени върху обемистите си раници. Винаги при Учителя имаше някой, който беше със своя инструмент. Най-често това бе цигулката.

В една от последните Си беседи на Земята, в салона на Изгрева, Учителят, както говореше, спря, после ни огледа и каза: „Този брат, Симеон Симеонов

– и го посочи с пръст, – през всичкото време на Школата ни е свирил братските песни и не ни е оставил никога, а вие не сте се сетили никога да го почерпите и да му благодарите за това. Затуй сега аз ще го почерпя вместо вас и от мое име!" Учителят се протегна с дясната Си ръка до една голяма, дълбока чиния, в която бяха сложени и подбрани хубави и големи ябълки.

Обикновено това се смяташе като голямо благословение – да присъствуваш пред масата му онзи плод, който земята българска ражда, поднесен от онези ръце, които са създали благата, чрез този плод. Дълбоката, отрупана чиния с плодове беше и символ на плода на Любовта и символика за обещанието на учениците, че първият плод на човешката душа принадлежи на Бога и на Учителя, който сваляше Божието Слово чрез българската реч.

Учителят взе най-голямата и хубава ябълка и я подаде на Симеон Симеонов. Той я взе и благодари на Учителя. Всички смятахме, че той заслужава този подарък на Учителя, изразен символично, чрез една ябълка, като символ на Мъдростта.

Учителят си замина и след това възрастните приятели си избраха ръководство. Тогава Симеон Симеонов си спомни за този случай и си въобрази, че Учителят му бил дал ябълката и му бил казал, че Той го оставя да ни ръководи и да ни бъде ръководител. Нямаше такова нещо. Слушахме всички и видяхме всички – нямаше такова нещо. Но откъде му дойде това в главата, не зная. Учителят бе казал друго на други лица още в Мърчаево – кой да стане посредник между властта, която дойде, и Братството. Но това не бе изпълнено, поради непослушанието на онези, които бяха определени от Учителя за това, както и на онези, които се противопоставиха на това да бъдат ръководени от някого, защото всички искаха да живеят по закона на свободата. А закона на свободата се отнася не за човеците, а за Божествения Дух, Който живее и обитава свят от Истина и този свят се нарича Божествен свят. А за нас важи онова, което е дал Христовият Дух от преди 2000 години: „Кесаревото – Кесарю, Божието – Богу." Това е много добре развито в Словото на Учителя и вие ще го намерите там.

Искам да поясня едно много важно обстоятелство, като финал на този разказ. Аз също бях определен отначало да бъда ръководител в създадения седмочленен братски съвет. Но се отказах и посочих друг брат, за когото приятелите ми се сърдеха, че съм го предложил. Но на мен ми стига тази награда – Учителят работи с мене по някои братски песни. Благодаря от сърце и душа!

16. ОБРАЗЦИТЕ НА ШКОЛАТА – ТОВА СА ПЕСНИТЕ НА УЧИТЕЛЯ

През времето на Школата на Учителя 1922–1944 година, аз имах рядката привилегия да бъда съвременник на тази епоха и бях приет от Учителя в Младежкия клас. Всички младежи посещавахме и Общия окултен клас, както и неделните беседи.

Често, както говореше и сваляше Своето Слово от Божествения свят, Учителят се спираше и казваше: „Изпейте ми някоя песен от братските песни!" Той търсеше с поглед някой да стане и да изпее. Но никой не ставаше. А имаше и певици – музикално образовани, с хубав глас, но не смееха, да не би да се изложат пред останалите или да станат предмет на приказки и одумвания. А тези неща ги имаше и затова рядко някой ще се престраши да изпее нещо така, пред всички. А когато имаше концерти, те се подготвяха и пееха с много трепет, вълнение и, разбира се, с известен страх. Защо бе това, аз не можах да разбера. Имат глас, могат да пеят и Великият Миров Учител ги умолява да изпеят

не кои да е песни, а онези, които бе дал и онези, които се причисляваха към братските песни. Та това бе цяло благословение – да пееш по молба на Учителя! И досега не мога да си отговоря на този въпрос. Накрая някой се престрашаваше, след известно подканване, но то ставаше измолено, измъчено и не носеше в себе си онзи изблик на вдъхновение, което имаше при общото изпяване от всички на дадена от Учителя песен.

Бяхме се върнали от Мърчаево през есента на 1944 година. Учителят бе на Изгрева и всички, които бяхме около Него, подразбирахме, че нещо ще става, но не допускахме, че Учителят е решил да си заминава. Усетихме, че здравето на Учителя е разклатено в Мърчаево, но не смеехме и не допускахме каквато и да е мисъл, че ще ни предстои раздяла с Него. Бяхме в клас в салона. Учителят отново каза: „Изпейте ми някоя песен от братските песни!" Отново – неловка тишина. Мълчим всички.

Учителят ни огледа с голяма, неподозирана от нас тъга. Ние потреперихме от силата на тази тъга. Накрая вдигна поглед, впери го в нас и каза: „Рекох, аз съм говорил толкова години в България, дайте ми един образец от вас, да бъде Човекът, който аз исках и съм искал да създам." Ние потръпнахме от упрека Му, но видяхме онова, което Той изнесе чрез Своето Слово и онова, което ние представлявахме, седнали пред Него, като величини, които са несъизмерими, неща, които се разминават по време и пространство. Пред нас стоеше бездната на следващите векове, през които трябва да направим онова, което не можахме да направим сега, пред нозете на Мировия Учител.

Дълго време Той мълча и мълча. Гледа ни дълго, оглеждаше ни и накрая изрече най-горестните слова, които съм чувал някога: „Е, това, рекох, може да излезе от вас." И показа разтворените Си леко напред длани на ръцете. Ръцете Му леко потреперваха от напредващото влошено състояние на здравето Му. Значи – каквито сме, такива сме. Значи – няма образец. Каквито сме, такива сме. Беше тъжно за Учителя и плачевно за нас, да видим толкова тъга у Него, заради нашето непослушание. А послушанието на ученика към Учителя е първата връзка между човешката душа и Божествения Дух.

Ние от нас не можахме да създадем и съградим образци. Това бе най-голямата пречка Учението да се разпространи сред българския народ. Народът търсеше образци, защото знаеше от опит вековен, че всяко нещо трябва да се види, опита и пипне. И ако бе видял тези образци у нас, по друг начин би се отнесъл към Словото и делото на Учителя. За нас като души, като образци са Неговите песни, като връзка между човешката душа и Бога!

17. НЕОТПЕЧАТАНАТА ПЕСЕН

ВК: А други някои песни да знаете, които са изменени? ***ПГ:*** Има, има. Втора година в окултните лекции, 16-та лекция. Пък никъде не е записана, никъде. Общия окултен клас. ***ВК:*** Значи, тази песен изобщо не е записана в песнопойката. Ти я знаеш? ***ПГ:*** Аз я зная.*

ВК: Та ставаше въпрос за тази песен, която я дал Учителят. ***ПГ:*** Записана е от Кисьова, записана е и от Мария Тодорова. ***ВК:*** Обаче не са я дали в песнопойките. ***ПГ:*** Не е дадена в песнопойки. ***ВК:*** Е, защо? ***ПГ:*** „Защо я няма, казвам, Мария, нали ти си дала песните тука?" – „Взели са я някои да си я препишат от папката на Учителя и не я върнали и затуй я няма в сборника."

---

* За тази песен виж № 8, стр. 128–130 в настоящия раздел. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев.)

Защото, като им казах аз, че песента е в 16. лекция, те отвориха, намериха я – в 16. лекция от втората година на Общия окултен клас, прочетоха песента. А Учителят я дал, изпял няколко пъти, пели са я братя и сестри и впоследствие е загубена. А аз ти казах сега, Митко Сотиров, бившия мъж на Мичето Златева, баща му Минчо Сотиров я е написал, когато е дадена още, и я нотирал. И той ми даде да си я препиша и аз я преписах. От него съм я преписал. Рекох: „Мен песента ми е дадена и питайте Митко Сотиров дали има тетрадката на баща си" – баща му се помина. Те имат това и като провериха – вярно, видяха, че в школната лекция песента е пята и т.н., но я нямало в папката с нотираните песни на Учителя и затова останала ненапечатана.

18. „ПРИ СЕДМОСТРУННАТА ЛИРА"

Сега ще ти изпея моя песен:

При седмострунната лира

При седмострунната лира на Едигьолските езера
всяко лято ние идем, Словото на Учителя да чуем.

Рано в зори по скалите на Изгревния връх ний стоим.
Първи слънчев лъч щом блесне, химн душите сладки песни запяват.

Забликва живото Слово от извора на Великия.
Всеки мълком, жадно слуша и благодари на Бога за него.

19. „ПО РИЛСКИТЕ ВЪРХОВЕ"

Друга песен ще ти изпея, за рилските върхове.

По рилските върхове

Качиш ли се тамо горе, по рилските върхове,
на всички страни ненагледни красоти
ни обайват в шеметни мечти.
Синьото небе, ясното слънце, свежият въздух
ни задържат с часове.

А когато слезнем долу, край бистрите езера,
сините води със брилянтни светлини
заблещукват в шеметни игри.
От свежия ветрец, живите води,
нещо велико се влива в нашите души.

20. „ТРЕПКАТ СРЕБЪРНИ ВЪЛНИ"

Друга една песен ще ти изпея. Веднъж ми казаха, че тази стена, на Изгревния връх там, пази Рила. Казаха ми, че като закусим, всичките ще отидем при първото езеро да направим Паневритмията и на връщане после всеки ще донесе по едно дърво за кухнята. По този начин се снабдявахме с дърва за кухнята – правехме и едното, и другото: Божественото, но и човешкото да върви. Та, аз закусих, взех си цигулката и отидох при първото езеро. Сам още, никой не

дойде с мене. И седнах накрая на брега, ама Слънцето не беше огряло там, защото там е ниско, а пък хоризонтът е висок. По едно време слънцето се подаде и като започна да се разиграва ей-така, да блещукат едни звезди, едни такива, като че ли фенерчета, ту се запалват, ту изгаснат – и веднага ми дойде една мелодия, песен:

Трепкат сребърни вълни

Трепкат сребърни вълните
над езерните води
И в душите ни донасят
светли мисли и мечти.

Я погледай как затрепкват
огледалните води
и душите ни отнисат
във неземни красоти!

Това е изживяно!

21. „ФИЗКУЛТУРЕН МАРШ“

В школата, на Изгрева, Учителят говореше, че дишането е голям фактор, че е нещо много важно за човешкия живот. От него зависи здравето, от него зависи да бъдете умни, музикални, способни и т.н. И като се свършеше школата, ние излизахме на полянката и правехме първите упражнения.

Един ден, като се свършиха първите упражнения, аз останах там малко да си подишам, така, и веднага ми се даде една песен:

Физкултурен марш

Дишай дълбоко, с весело сърце
и на живота радвай се, дете!
Въздухът е жива сила винаги за нас,
дишай, дишай и пак дишай, дишай, да си здрав!

Кога дълбоко дишаш, дете,
ще имаш здраво, добро сърце.
Здраво сърце, добро кръвообращение,
силен стомах, здраво тяло ще имаш, дете.

Кога дълбоко дишаш, дете,
тялото ти изправено да е.
Права стойка, бодра крачка, с поглед все напред.
Дишай, дишай и пак дишай, дишай ти навред! (а)
Дишай, дишай и пак дишай, дишай със любов! (б)

Тя беше напечатана. Д-р Стоицев, като я чу, ми каза: „Дай, аз ще я напечатам!" И той я напечата в 1000 екземпляра и ми даде.

22. „ПО ВИТОША НАГОРЕ ВЪРВИМ"

Още една моя песен ще ти изпея:

По Витоша нагоре вървим

По Витоша нагоре вървиме с раници.
Със радост най-голяма вървим, вървим, вървим.
Огрян от топло слънце, полъхва свеж ветрец
и хор от птичи песни се носи надалеч.

В бивака ще се срещнеме със братя и сестри.
Ще пеем, свирим, молиме на Бога от сърце.
Беседа там прочитаме от Учителя ни благ,
на Бога слава даваме, към Него се стремим.
От Него сили черпиме, във Него се тешим.

Това е за нашия бивак.

Пенѭ Ганев

Приложения
към
раздел
II.
С песните на Учителя

Нотен текст: Петър Ганев

Трупай, трупай, снежко бял

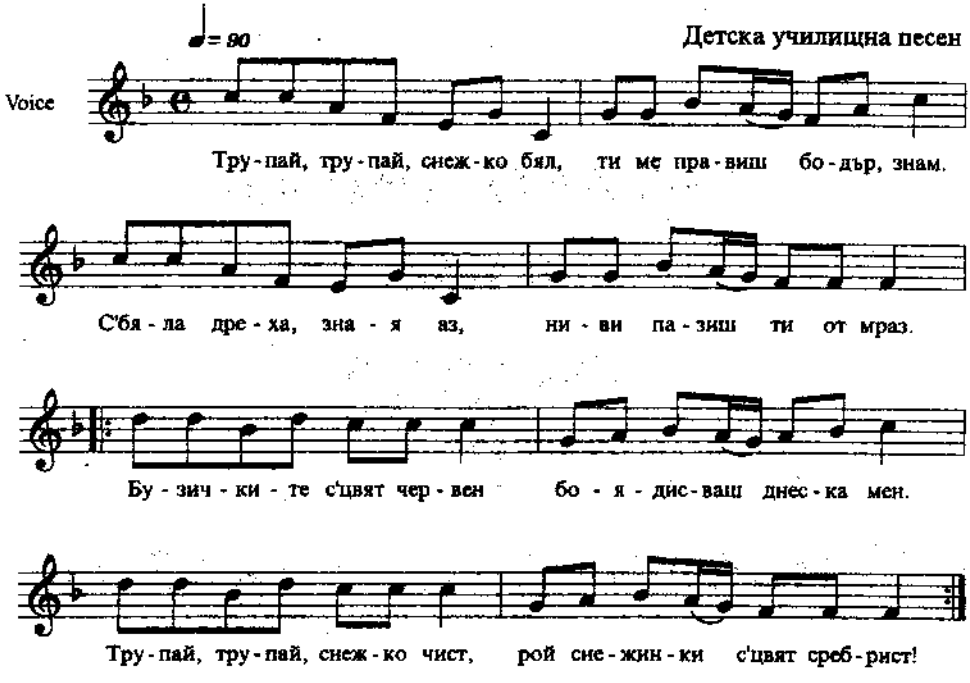

Трупай, трупай, снежко бял,
ти ме правиш бодър, знам.
С бяла дреха, зная аз,
ниви пазиш ти от мраз.
Бузичките с цвят червен
боядисваш днеска мен.
Трупай, трупай, снежко чист,
рой снежинки с цвят сребрист.

1. Песента „Трупай, трупай, Снежко бял“ – към № 1. Педагогически музикални методи от Учителя, стр. 114–116.

В летен ден
(Ставай, дъще!)

Беинса Дуно

♩= 80

Voice

В'ле - тен ден в'ран - ни зо - ри май - ка ми ти - хо се
Слън - це - то ко - га из - грей, ти на ни - ва - та тряб -
Ни - ва е, дъ - ще, жи - во - тът, где до - бро - то се -

4

при - бли - жи, с'сла - дък глас бла - га ду - ма ми ка - за: Ста - вай,
ва да си, С'сърп в'ръ - ка, с'пе - сен ти де - ня започ - ни! Ста - вай,
ме се сей. Кат из - раст - нелю - бов вна - ся то във нас. Ста - вай,

Più mosso

8

дъ - ще, на ни - ва тряб - ва да се хо - ди,
дъ - ще, слънце до - ма да не те за - ва - ри!
дъ - ще! Любов - та днес мен и те - бе ча - ка,

12

Ста - вай, че ба - ща ти вън - ка мен и те - бе със ко - ла - та
Ста - вай, че мо - ми и мом - ци вси към ни - ви - те са веч тръг -
Ста - вай, тя ни но - си свой - та но - ва жи - ва пре -

17

ча - ка! Ста - вай, че ба - ща ти вън - ка мен и те - бе
на - ли! Ста - вай, че мо - ми и мом - ци вси къми - ви -
мя - на! Ста - вай, че Жи - во - тът вън - ка мен и те - бе

22

със ко - ла - та ча - - - ка!
те са веч тръг - - на - - - ли!
с'бла - гост ве - че ча - - - ка!

Текстът на 1. и 3. куплет е от Учителя,
а на 2. куплет – от Весела Несторова.

2. Песента „В летен ден“ от Учителя („Ставай, дъще!“) – към № 3. Летен ден – жътва е..., стр. 120–122.

При всичките условия

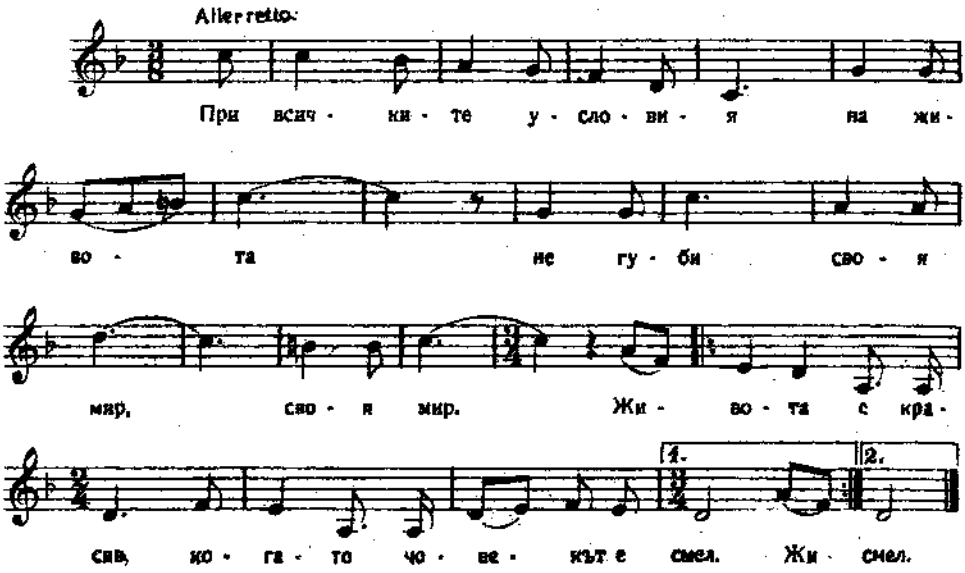

3.а. Песента „При всичките условия“ от Учителя, според Песнарката на Мария Тодорова на стр. 86 – към № 6., стр. 124–126.

При всичките условия

Учителя

♪ = 80

Voice

При всич - ки - те у - сло - ви -

я на жи - во - - - та

не гу - би сво - я мир,

сво - я мир! Жи - во - тът

е кра - сив, ко - га - - - то чо -

ве - кът е смел. Жи смел.

3.б. Песента „При всичките условия“ от Учителя според Пеню Ганев, с вярната мелодия във втората част: „Животът е красив, когато човекът е смел“ – към № 6. При всички условия на живота – бъди верен, стр. 124–126.

Малката бубулечица

Мелодия от Учителя
Текст от ученик

27. Andante

Ме - не ро-ди Бог със лю-бов и о-за-ри

със жи - во - та нов. Ед - вам ед-

вам рас-те я аре-е ми ду - ша - та, но е - то веч

вър - вя на - го - ре. Слън - це - то гре-е, бле - сти.

Ще ви - дя туй ду - ша - та ми що лю - би и хоп - ней.

4.а. Песента „Малката буболечка“ от Учителя, според Песнарката на Мария Тодорова на стр. 148 – към № 7., стр. 126–128.

Малката буболечка

Музика от Учителя
Текст от Олга Славчева

♩= 60

Voice

Ме - не ро-ди Бог със Лю-бов и о-за-ри

със жи - во - та нов. Ед-вам ед - вам ра-сте 3 и зре-е ми ду-

ша - та, но е - то веч вър-вя на - го - ре, слън - це-то где блес-

ти, ще ви-дя туй, ду-ша-та ми що лю-би и коп-ней.

Тъй буболечката шепти
и се стреми по нанагорния път,
и пречките една след друга побеждава.
Безброй скали, поля, долини смело преминава
и все напред се тя към върха възвишава.

Тъй векове безброй летят
и времето я преобразява.
И ето, веч порасна тя: девица мила,
чиста роса, душа красива. Творение на Бога,
разлива мир и светла радост по света.

Песента е нотирана от запис, направен от д-р Вергилий Кръстев
Изпял: Пеню Ганев
Нотирал: Петър Ганев

4.б. Песента „Малката буболечка“ от Учителя, според Пеню Ганев – към № 7., стр. 126–128.

СЛЪНЧЕВИ ЛЪЧИ

МУЗИКА, ДВИЖЕНИЕ И ГОВОРЪ

ОТЪ

УЧИТЕЛЯ

СОФИЯ
1942

5. Заглавна страница на изданието на „Слънчеви лъчи" от 1942 год. – към № 9. Затвореният музикален кръг и „Слънчеви лъчи", стр. 131–135. На стр. 161–163: факсимиле на нотния текст от същото издание.

СЛЪНЧЕВИ ЛЖЧИ

Allegro

1

f

Зо-ра се е свѣт-ла за-зо- ри- ла, тя жи- во-та новъ е про-я-

ви- ла, Слън-чевъ та-нецъ в'пла-ни- на-та за- и- гра-ва- ме

и за друж-но ний за- пѣ- ва- ме слън- че- ви- тѣ пѣс- ни.

2

mf

Тѣ сърд-ця- та ни раз- тва-рятъ за лж- чи- тѣ, слън-це- то ни про- го- ва- ря

чрезъ и- гри- тѣ. Новъ жи-вотъ ни то да- ря- ва, но- ва свѣт-ли- на,

mf

но- ва свѣт-ли- на. Скър-би зем-ни раз-то- пя- ва свой-та то-пли-

на.

3

mf

Вѣр- на стжп-ка ти взе- ми, свѣт-ла ми- съль

при- е ми; тя жи- вотъ ще ти да- ри, ра-дость но- ва и кра- си- ви

бжд- ни- ни ще из- гра- ди. Вѣр- на стжп- ка ти взе- ми, свѣ- тла ми- съль

при- е- ми; тя жи- вотъ ще ти да- ри, ра-дость но- ва и кра- си- ви

бжд- ни- ни ще из- гра- ди. Все на-предъ в'стро-енъ редъ смѣ- ло ний

Къмъ жи-вотъ чистъ и новъ мо- щенъ зовъ

тръг- ва- ме на- предъ- вредъ. И- де вечъ в'свѣ- та

пра- ща- ме на- вредъ

Dal Segno 𝄋 5

брат- ство и лю- бовь -бовь В'на- ша- та зе- мя

новъ жи- вотъ ко- га из- грѣ е - всич- ко жи- во ще за- пѣ- е

за слън- це- то, В'зна- ни- е, лю- бовь и сво- бо-

да всѣ- ки ще жи- вѣй Пж- тя новъ

Къмъ вър- ха

е го- товъ; отъ крж- га тѣ- сенъ из- лѣз- ни ни

къмъ въз- ходъ в'дру- женъ ходъ смѣ- ло днесъ тръг-

Dal Segno (6. пжта) 𝄋

Го- ре те зо- ватъ свѣт- ли ви- си ни;

ти къмъ сво- бо- да пж- тя по- е- ми.

★ Излизане от затворения музикален кръг

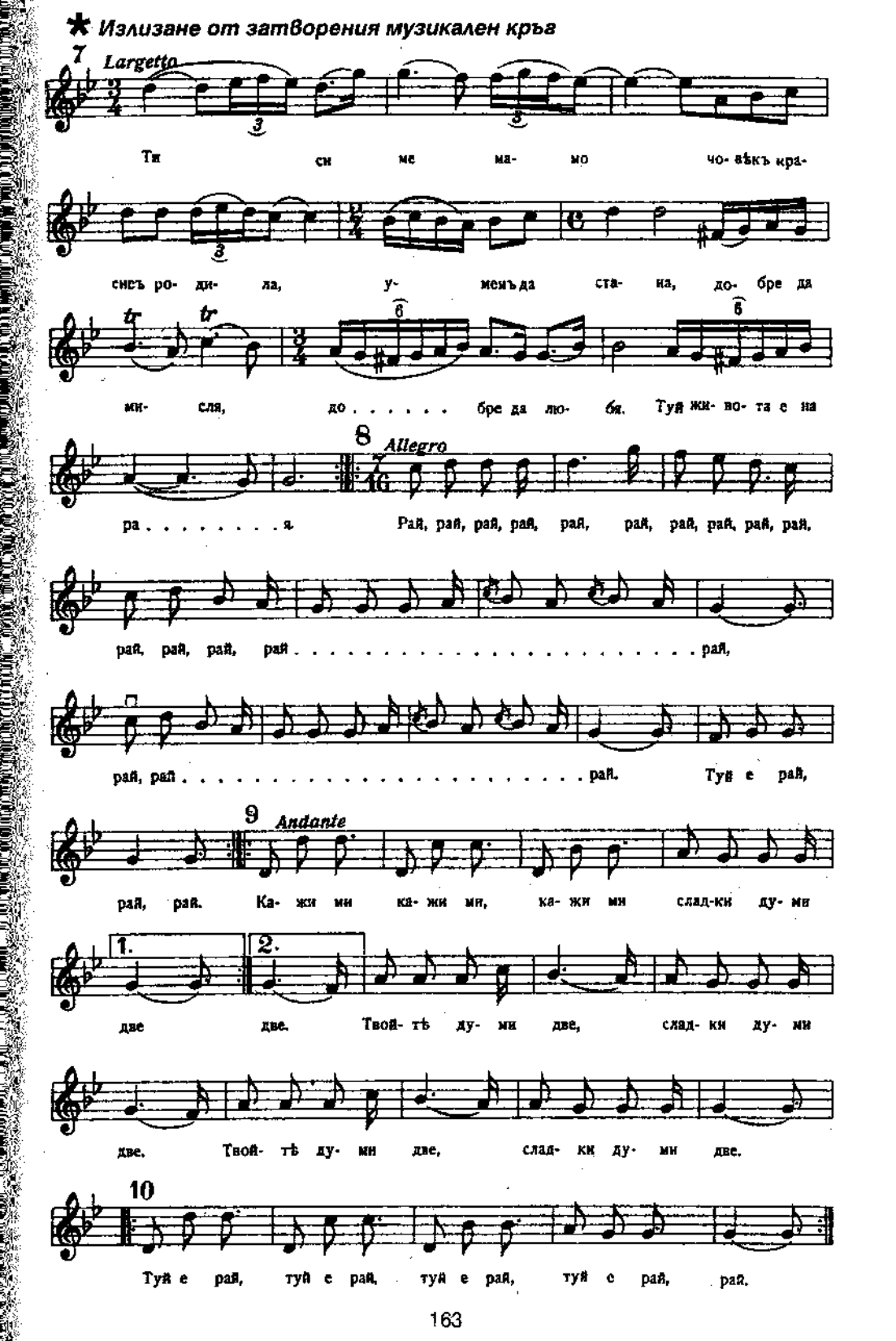

Обяснения към № 9. Затвореният музикален кръг и „Слънчеви лъчи“ – стр. 131–135.

Вж. стр. 163, част № 7 на „Слънчеви лъчи“: „Ти си ме, мамо, човек красив родила“, отбелязана със звездичка (*).

1. Пеню Ганев казва, че излизането от затворения музикален кръг започва от част № 7 на „Слънчеви лъчи“: „Ти си ме, мамо, красив човек родила“. Вж. № 9, стр. 133 от настоящия том. Това е според думите на Учителя.

2. Бележка на Петър Ганев: Чрез 6-те повторения на част № 6: „Пътят нов е готов, от кръга тесен излезни...“, с числото на Любовта – 6, се превъзмогва затвореният кръг.

3. За отварянето на затворения музикален кръг на българската народна песен говори и Мария Тодорова в „Изгревът“ том I, стр. 208.

4. Как Учителят е дал „Слънчеви лъчи“ може да се проследи в спомените на онези изгревяни, които са присъствували по различно време и са вземали участие при последователните етапи при разучаването на „Слънчеви лъчи“. Виж „Изгревът“ том I, стр. 206–220 – спомена на Мария Тодорова, стр. 206–220 – спомена на Борис Николов.

5. Кога и как да се играе Паневритмията – виж в спомените на Мария Златева – „Изгревът“ том I, стр. 352–354.

6. В спомените на Елена Андреева са разказани всички фази на изучаването на Паневритмията – виж „Изгревът“ том IX, стр. 156–159.

7. Виж също „Изгревът“ том VI, стр. 258–261 – спомени на Цанка Екимова, където тя разказва за небесния слънчев кръг на Паневритмията.

Хайдушка песен

Добри Христов

♩= 60

Та - тун-чо, стра-шен хай - ду - тин,
Стис - на го май-ка, пре - гър - на,
Не ти ли, син-ко, ом - ръз - на

до - шел - е ма - ми на гос - ти.
за - ро - ни сол - зи, за - ри - да:
по ти - я пус - ти бал - ка - ни?

Стис - на го май-ка, пре-гър - на,
"Е - ла си, син-ко, във се - ло!
Хай - ду - тин май-ка не хра - ни.

Стис - на го май-ка, пре-гър - на,
Е - ла си, син-ко, във се - ло!
Хай - ду - тин май-ка не хра - ни.

Хайдушка песен

(стар текст)

1. Татунчо, страшен хайдутин,
дошел е мами на гости.
Стисна го майка, прегърна.
Стисна го майка, прегърна.

2. Стисна го майка, прегърна,
зарони сълзи, зарида:
"Ела си, синко, във село!
Ела си, синко, във село!

3. Не ти ли, синко, омръзна
по тия пусти балкани?
Хайдутин майка не храни.
Хайдутин майка не храни."

6.а. „Хайдушка песен" от Добри Христов – към № 10., стр. 135–137. Учителят дава нов текст на същата мелодия, според Новото Учение.

Татунчо

от Добри Христов
с нов текст от Учителя

♩= 60

Voice

Та тун - чо, сла - вен млад ю - нак,
Нов жи - вот да за - жи - ве - я,
Се - га в'мо - я - та - ду - ша

неж - но си ма - ми про - ду - ма:
ра - дост в'ду - ша ти да вне - са,
но - во - то Доб - ро - - - про ник - на:

"От днес - ка, ма - мо, аз ре - ших,
на вси - чки доб - ро да пра - вя,
Син май - ка с'лю бов да хра - ни,

от днес - ка, ма - мо, аз ре - ших.
на вси - чки доб - ро да пра - вя!
син май - ка с'лю - бов да хра - ни.

Татунчо

(нов текст от Учителя)

Татунчо, славен млад юнак,
нежно си мами продума:
"От днеска, мамо, аз реших,
от днеска, мамо, аз реших:

Нов живот да заживея,
радост в душа ти да внеса,
на всички добро да правя,
на всички добро да правя.

Сега в моята душа
Новото Добро проникна:
Син майка с любов да храни,
син майка с любов да храни."

6.б. „Татунчо“: същата мелодия с нов текст от Учителя – към № 10. Татунчо и белият брат, стр. 135–137.

Люти клетви

Георги Спасов

Като безмензурна
нар. песен

Voice

Про - клет да е, три - клет, ма - мо,
Мой - то ли - бе, ми - ла ма - мо,

кой - то мо - ма ли - - би, кой - то мо - ма
дру - га си за - лю - - би, дру - га си за -

ли - би, ма - мо, ли - би, па не взе - ме.
лю - би, ма - мо, дру - га ще да взе - ме.

1.
Проклет да е, триклет, мамо,
който либе либи,
който либе либи, мамо,
либи, па не вземе!

2.
Мойто либе, мила мамо,
друга си залюби,
друга си залюби, мамо,
друга ще да вземе.

7.а. Песента „Люти клетви" от Георги Спасов, по изпълнение на Пеню Ганев – към № 11., стр. 138–141. Учителят променя текста, като дава нови думи, според Новото Учение. Виж стр. 168.

На магнетофонните записи Пеню Ганев не изпява края на песента, а го преразказва. След като по-голямата част от това вече беше подготвена за печат, в Народната библиотека в София намерихме издаден от Георги Спасов вариант на тази песен. Представяме го на стр. 789–780. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

Благословен да е

от Георги Спасов
с нов текст от Учителя

Като безмензурна
народна песен

Voice

Тъй се мъ - чех, ми - ла ма - мо
Че вси мо - ми, ми - ла ма - мо,
Мой - то ли - бе, ми - ла ма - мо,

и таз пе - сен пе ех, до - кат дой - де
са все свет - ли ду - ши, свет - ли ду - ши,
мно - го доб - ре лю - би. В'мой - то ли - бе,

све - тъл ан - гел и вест ми до - не - се:
ми - ла ма - мо, кои ли - бе ми лю - би.
ми - ла ма - мо, Бог - вси - чки - лю - би.

Че Лю - бов - та, ми - ла ма - мо, ниг - га се не ме -
"Бла - го - сло - вен, ре - че, ма - мо, кой - то доб - ре лю -

ни, ниг - га се не ме - ни, ма - мо,
би, кой - то доб - ре лю - би, ма - мо,

ни - ко - га не чез - не.
и доб - ре о - - - - - би - ча."

1

Тъй се мъчех, мила мамо,
и таз песен пеех
докат дойде светъл ангел
и вест ми донесе:

Че Любовта, мила мамо
нивга се не мени,
нивга се не мени, мамо,
никога не чезне.

2

Че вси моми, мила мамо,
са все светли души,
светли души, мила мамо,
кои либе ми люби.

Благословен, рече, мамо,
Който добре люби,
който добре люби, мамо,
и добре обича.

3

Мойто либе, мила мамо,
много добре люби.
В мойто либе, мила мамо,
Бог всички люби.

7.б. Песента „Благословен да е“: същата мелодия с нов текст от Учителя – към № 11. „Благословен да е, който люби и обича“, стр. 138–141.

Мамо, речи тату

Народна песен

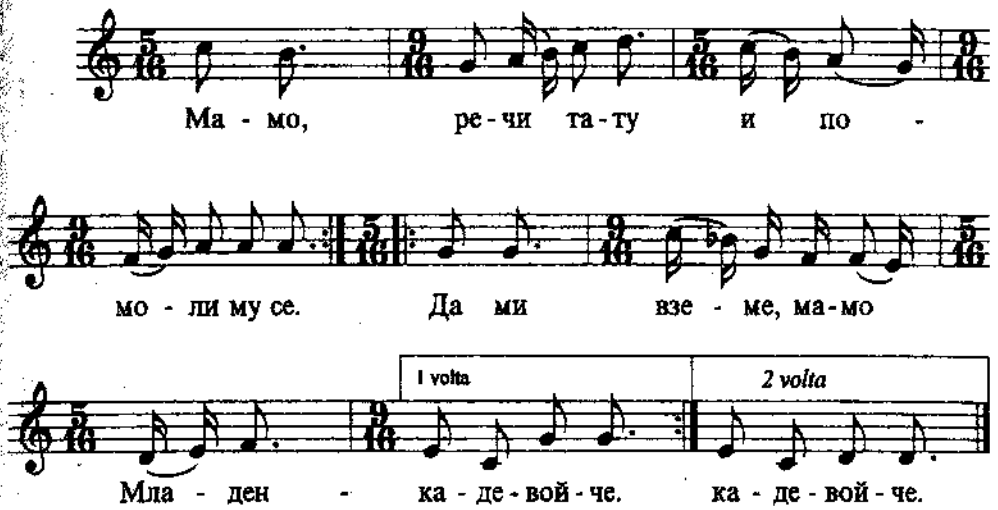

1.

Мамо, речи тату
и помоли му се.
Мамо, речи тату
и помоли му се:
Да ми вземе, мамо
Младенка девойче,
да ми вземе, мамо,
Младенка девойче.

2.

Че кат не я видя,
цял ден болен ходя.
Че кат не я видя,
цял ден болен ходя.
А кога я видя,
цял ден весел ходя.
А кога я видя,
цял ден весел ходя.

3.

Мамо, речи тату
и помоли му се.
Мамо, речи тату
и помоли му се:
Да ми вземе, мамо,
Младенка девойче,
да ми вземе, мамо,
Младенка комшийче.

8. „Мамо, речи тату“: народна песен, за която Учителят казва, че е хубава по мелодия и по текст – към № 12. Проявлението на Духа и Любовта чрез слово, музика и живот, стр. 141–143.

Духай ветре
(оригинал)

Moderato

5.

Бо - жи - е - то слън - це гре - е днес. Бо - жи - е - то слън - це гре - е днес.

1) Ду - хай ве - тре, ти - хо ду - хай,
2) Лист раз - вя - вай, цвят раз - тва - ряй.

ти - хо ду - хай, ми - ло гле - дай, ти - хо ду - хай, лис - ти раз - вия,
цвят раз - тва - ряй, плод раз - да - вай, цвят раз - тва - ряй, плод раз - да - вай.

Хай - ди - ди - ди - ди, да си и - ди, хай - ди - ди - ди - ди, да се у - чи:

да се у - чи, да по - лу - чи. Хай - ди - ди - ди - ди
да по - лу - чи, да се у - чи.

да си и - ди, да си и - ди, до - бро да ви - ди.

9.а. Песента „Духай, ветре!" от Учителя, според Песнарката на Мария Тодорова на стр. 129: с първата редакция на първата част от песента – към № 14., стр. 146–147.

Божието слънце грее днес

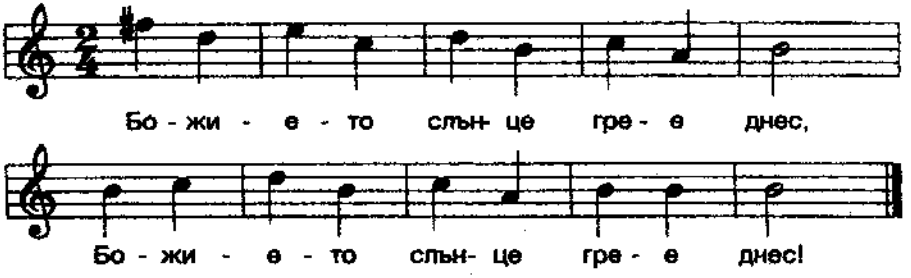

9.б. Първата редакция на частта „Божието слънце грее днес“ от песента „Духай, ветре!“, както е записана в тетрадка на Пеню Ганев след бележки от беседата, държана от Учителя на 25.XII.1942 г., петък – към № 14., стр. 146–147.

Духай ветре

Moderato

Бо - жи - е - то слън-це гре - е днес. Бо - жи

е - то слън-це гре- е днес. Бо - жи - е - то слъ-ице гре- е

днес. Ду - хай, вет - ре, ти - хо ду - хай; ти - хо ду - хай,
Лист раз - вя - вай, цвят раз - тва - ряй; цвят раз-тва - ряй.

ми - ло гле - дай; ти - хо ду - хай, лис - те раз - вий. Хай ди ди ди ди,
плод раз - да - вай, цвят раз- тва - ряй, плод раз- да - вай.

да си и - ди. Хай ди ди ди ди, да се у - чи, да се у - чи.

да по - лу - чи, да по - лу - чи, да се у - чи. Хай ди ди ди ди,

да си и - ди, да си и - ди, до - бро да ви - ди,

9.а. Песента „Духай, ветре!" от Учителя, според Песнарката на Мария Тодорова на стр. 114–115: с втората редакция на първата част от песента – към № 14., стр. 146–147.

Духай, ветре

Беинса Дуно

Moderato ♩= 80

Бо - жи - е - то слън - це гре - е днес. Бо - жи - е - то

слън - це гре - е днес. Бо - жи - е - то слън - це гре - е днес.

Fine

Andante ♩= 66

Ду - хай, ве - тре, ти - хо ду - хай; ти - хо ду - хай, ми - ло гле - дай;

ти - хо ду - хай, лис - те раз - вий. Лист раз - вя - вай, цвят раз - тва - ряй;

цвят раз - тва - ряй, плод раз - да - вай, цвят раз - тва - ряй, плод раз - да - вай.

Allegretto ♩= 160

Хай ди ди ди ди, да си и - ди. Хай ди ди ди ди, да се у - чи,

1. 2.

да се у - чи, да по - лу - чи, да по - лу - чи, да се у - чи. да се у - чи.

Poco meno mosso ♩= 144

rit.

Хай ди ди ди ди, да си и - ди, да си и - ди, до - бро да ви - ди. *D.C. al Fine*

⊕ За край

за теб, бъл - га - ри - но!

9.г. Песента „Духай, Ветре!" от Учителя, според Пеню Ганев: с добавката „за теб, българино!" – към № 14., стр. 146–147.

Песен на житното зърно

Музика: Беинса Дуно

Текст: Весела Несторова

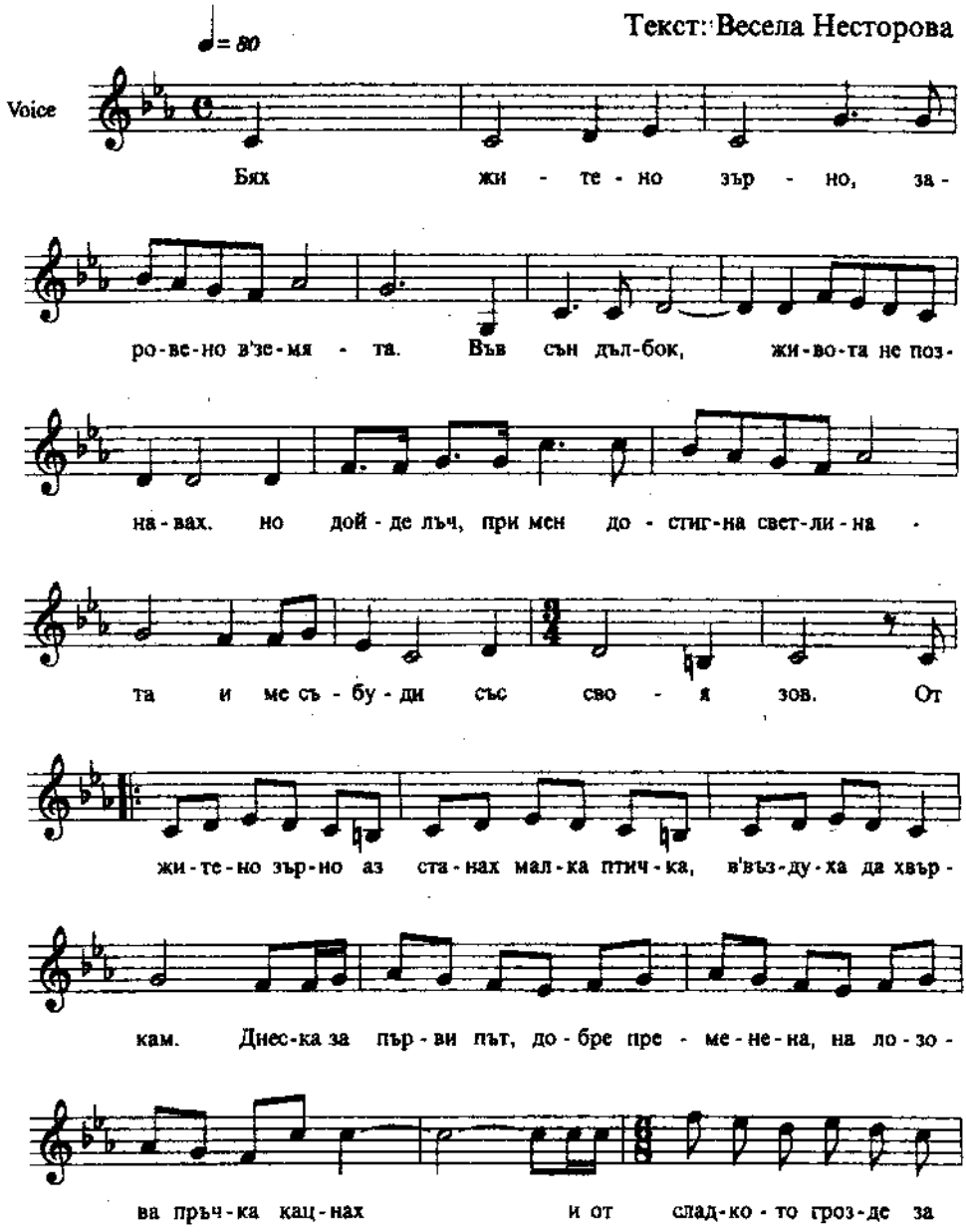

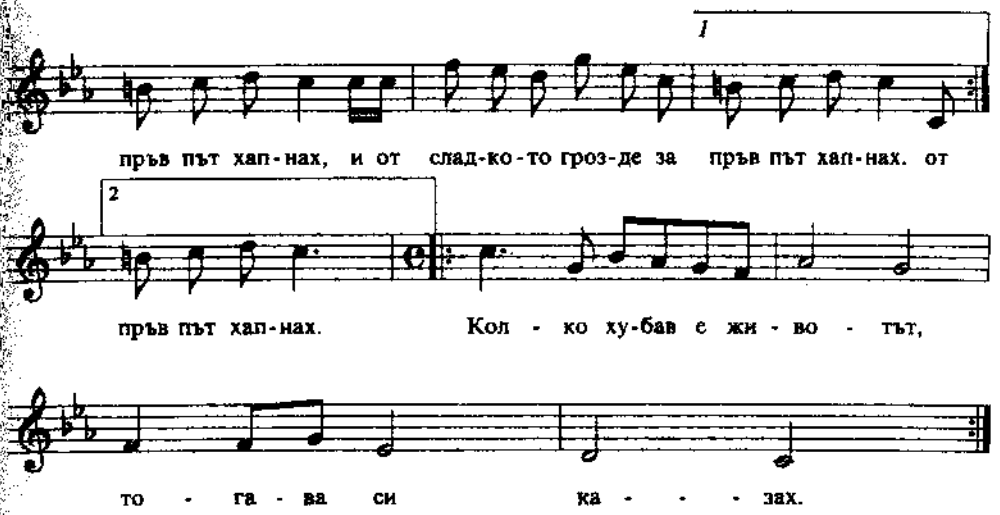

10.а. „Песен на житното зърно" („Житно зърно")
– музика от Учителя, текст от Весела Несторова.

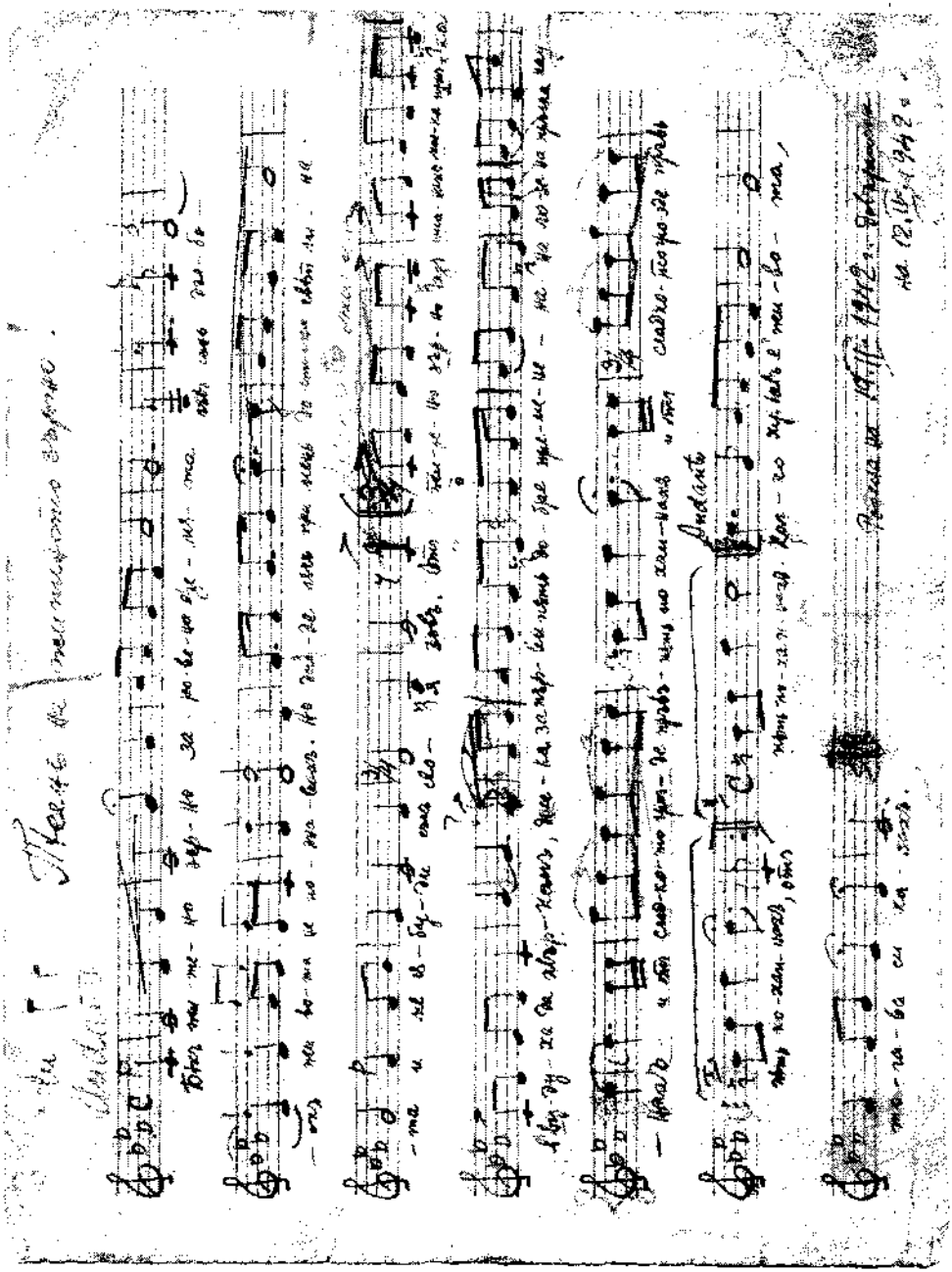

10.б. „Песен на житното зърно“ („Житно зърно“), музика от Учителя, текст от Весела Несторова – ръкопис на Пеню Ганев, на който е отбелязано: „Родена на 19.II.1942 г., довършена на 12.IV.1942 г.“

Всичко в живота е постижимо

Moderato

Всич - ко в'жи - во - та е по - сти - жи - мо,

ко - га - то вре - ме - то е до - бро, и ний сме ра-

зум - ни. За - що - то до - бро - то е ос - но - ва,

а ра - зум - ност - та цел, с'ко - и - то Ду - хът

Rit

гра - ди бъд - ни - ни, бъд - ни - ни, ве - ли - ки бъд - ни - ни.

11.а. Песента „Всичко в живота е постижимо“ от Учителя според Песнарката на Мария Тодорова на стр. 81.

Всичко в живота е постижимо

от Учителя

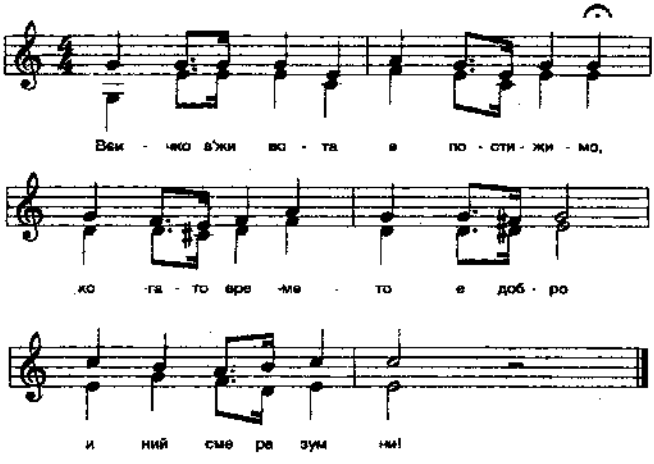

Препис от оригинал в ЦДА: в 13 шк. лекция на Младежкия окултен клас (XII година), 16.XII.1932 г. – "Една терца"

11.б. Песента „Всичко в живота е постижимо" от Учителя, от оригинал в Централния държавен архив – София (ф. 1534, а.е. 413), в 13. школна лекция на Младежкия окултен клас от 16.XII.1932 год.

Всичко в живота е постижимо

от Учителя

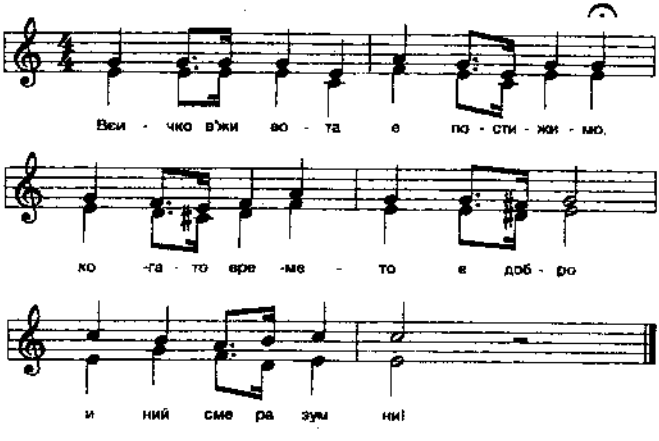

препис от тетрадки на Пеню Ганев и Елена Хаджи Григорова

11.в. Същата песен, както е записана в тетрадките на Пеню Ганев и Елена Хаджи Григорова (Виж раздел V. Учителят за музиката)

Текст и мелодия от
уч-теля П. К. ДЪНОВ

Блага дума

Moderato

Бла-га ду-ма на ус-та-та туй е клю-чът на сър-ца-та

на сър-ца-та, на сър-ца-та, туй е клю-чът на сър-ца-та

Ми-ли пог-лед на о-чи-те, туй е-зик е на ду-ши-те

на ду-ши-те, на ду-ши-те туй е-зик е на ду-ши-те.

Неж-но чув-ство про-я-ве-но, вся-ко зло е раз-то-пе-но,

раз-то-пе-но, раз-то-пе-но, вся-ко зло е раз-то-пе-но.

Сил-на во-ля у-вен-ча-на вся-ко де-ло и про-я-ва

вся-ко де-ло, вся-ко де-ло, вся-ко де-ло и про-я-ва.

Лю-бов-та със тях съг-раж-да, тоз жи-вот, що тук се раж-да

раж-да, раж-да, раж-да, тоз жи-вот що тук се раж-да,

тоз жи-вот, що тук се раж-да, тоз жи-вот, що тук се раж-да,

тоз жи-вот, що тук се раж-да тоз жи-вот, що тук се раж-да

12.а. Песента „Блага дума“ от Учителя, отпечатана от Михаил Стоицев – из архива на Пеню Ганев.

ЗАБЕЛЕЖКА

(към песента)

БЛАГА ДУМА

Настоящата песен се поднася даром на всеки, който желае; за възпоменание на автора – точно 15 години от заминаването му и настъпване на новата 1960 година.

Би могъл всеки, който я получи, който я научи, да си я пее или тананика.

Пожелавам му, ако е болнав или слаб, да оздравее. Ако е млад и здрав, да достигне до по-зряла възраст. А ако надмине по-горе от 80 години – да си запази мисълта, слуха, зрението и силите; да бъде жизнерадостен и вътрешно подмладен. А това се отразява малко, много и на лицето, и на тялото! Иска се вдъхновение!

27. Декември 1959 г.
Пловдив
ул. „Болярска" № 6

млад дядо Михаил Ал. Стоицев
зъболекар в 90-годишната си възраст

12.б. Забележка на гърба на песента „Блага дума" от Учителя, отпечатана от Михаил Стоицев – из архива на Пеню Ганев.

ПЪРВИТЕ ПЕСНИ

От 1900 до 1922 год. последователите на Учителя са пеели църковнославянски и евангелски песни с Негово разрешение, като Той е посочвал кои песни да се пеят.

От 1922 до 1944 г. Учителят дава Своите песни.

Пеню Ганев пееше много от тези църковни песни. Тук поместваме „Тебе поем" и „Ангел вопияше".

Според спомените на Мария Младенова, Жечо Панайотов, Стефан Тошев и др., са пеели и следните песни освен горните: „Достойно есть", „Иже херувими", „Отче наш", „Во Царством Твоем", „Молитву Проилу", „Святий Боже, святий, крепки", Великото славословие" (стр. 46 от „Песните на Всемирното Бяло Братство").

А от евангелските песни, които са публикувани в „Песни на Всемирното Бяло Братство" 1921–1922 год., са се пеели: „Небето се отваря" (стр. 60), „Напред, чада, напред" (стр. 44), „Към Сион" (стр. 64), „Нови дрехи" (стр. 72), „На Христа запейте" (стр. 76), „Дързост в Христа" (стр. 56).

(Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

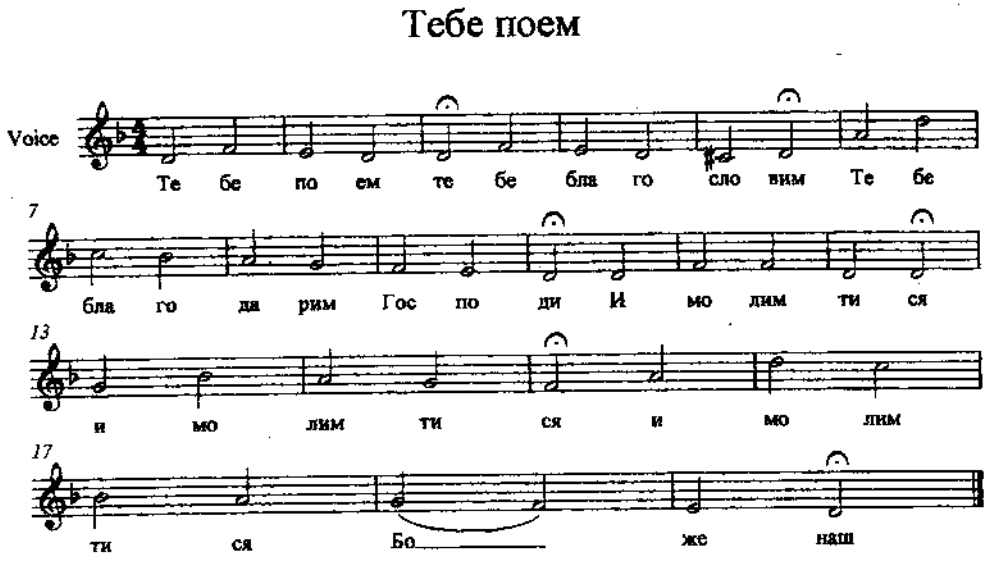

13.а. Песента „Тебе поем", препис от нотна тетрадка на Пеню Ганев.

ТЕБЕ ПОЕМЪ...

Ум. бавно. Исон: сол

Те — бе по — емъ,

Те — бе бла — го — сло — вимъ, Те-бѣ бла-го-

да — римъ, Го — — — спо — ди, и мо-

лимъ Ти се, Бо- — — — —

Унисон rit.

же наш.

13.6. Песента „Тебе поем". Из: „Църковно-певчески сборник, част трета: Триод и Пентикостар – песнопения от великопостното и пасхалното богослужение. Преведе от източни на западни ноти Петър Динев". София, Синодално книгоиздателство, 1951 г., стр. 151–152.

Ангел вопияше An angel sang

An ancient chant, the first song used by Beinsa Douno (1864-1944) in his teachings

From a performance by Vessela Nestorova (*b*1910), recorded in March 1993, transcribed by Barnaby Brown

Senza misura

Ан - - гел во - пи - я - - - ше:
'an - - gel vo - pi - 'ja - - - ʃe
An angel sang:

бла - го - дат - ней, чис - та - я де - - во
bla - go - 'dat - nei 'tʃis - ta - ja 'de - - vo
"Highly favoured and pure Lady,

ра - дуй - ся! И пак и ре - кох. Ра - - дуй-ся!
'ra - dui - sja i pak i 're - kox 'ra - - dui - sja
rejoice! And again, I say. Rejoice!

Твой син вос - кре - - се три дне - вен от
tvoi sin vos - 'kre - - se tri 'dne - ven ot
Your son rose after three days in

гро - - ба и мер - тви - я воз - двиг - ну - вий,
'gro - - ba i 'mer - tvi - ja vos - 'dvig - nu - vi
the grave and raised the dead,

лю - - ди - е ве - се - ли - те - ся;
'lju - - di - e ve - se - 'li - te - sja
People, be glad;

свя - ти - - - ся, свя - ти - - ся.
svja - 'ti - - - sja svja - 'ti - - sja
how blessed you are!

14.а. Песента „Ангел вопияше“, нотирана от Барнаби Браун по изпълнение на Весела Несторова (1910–2002), запис от март 1993 г. Тази песен е от свещеник-иконом Константин Дъновски, физическият баща на Учителя Петър Дънов.

23

Но - - вий — И - е - ру - са - ли - - и - ме,
'no - - vi i - e - 'ru - sa - li - - - me
O new Jerusalem,

25

сла - - ва — о Гос - под - не на те - бе — воз - -
'sla - - va o gos - 'pod - ne na te - 'be vo - -
the glory of the Lord to you is shown.

28

- си - я. Ли - куй — ни - - -
- si - 'ja li - 'kui 'ni - - -
Be jubilant for evermore

30

- не — и ве - се - ли - ся
- ne i ve - se - 'li - sja
and glad

35

Си - он - - - - - не. Ти - же чис - та - - я
'si - o - - - - - ne 'ti - ʒe 'tʃis - ta - - ja
O Sion. O pure one,

37

кра - суй - - - ся — Бо - го - ро - - - - ди - не. —
kra - 'sui - - sja bo - go - 'ro - - - - di - tse
deck yourself in beauty, the mother of God;

39

3

— о вос - та - - - - ни
o vos - 'ta - - - - ni
may He be glorified

42

рож - дес - тво — тво - е - го. —
roʒ - des - 'tvo tvo - je - 'go
who was given birth by you.

ДРУГО АНГЕЛЪ ВОПІѦШЕ.. гл. V

От Свещ. В. Дъновски

Умерено. Ис.: ре — Пространно

Ан- гелъ во-пі- ѧ-

Ис.: ла — Унисон

ше бла-го- дат нѣй:

Ис.: ла — Ис.: сол

чи- ста- ѧ Дѣ- во, ра-

Ис.: ре

дꙋй- сѧ, и па- ки ре- кꙋ,

Унисон

ра- дꙋй- сѧ: твой

Ис.: ла — Ис.: ре

Сынъвос- кре- се три- дне-

14.б. Песента „Ангел вопияше“ от свещеник-иконом Константин Дъновски, из: „Църковно-певчески сборник, част трета: Триод и Пентикостар – песнопения от великопостното и пасхалното богослужение. Преведе от източни на западни ноти Петър Динев“. София, Синодално книгоиздателство, 1951 г., стр. 73–76.

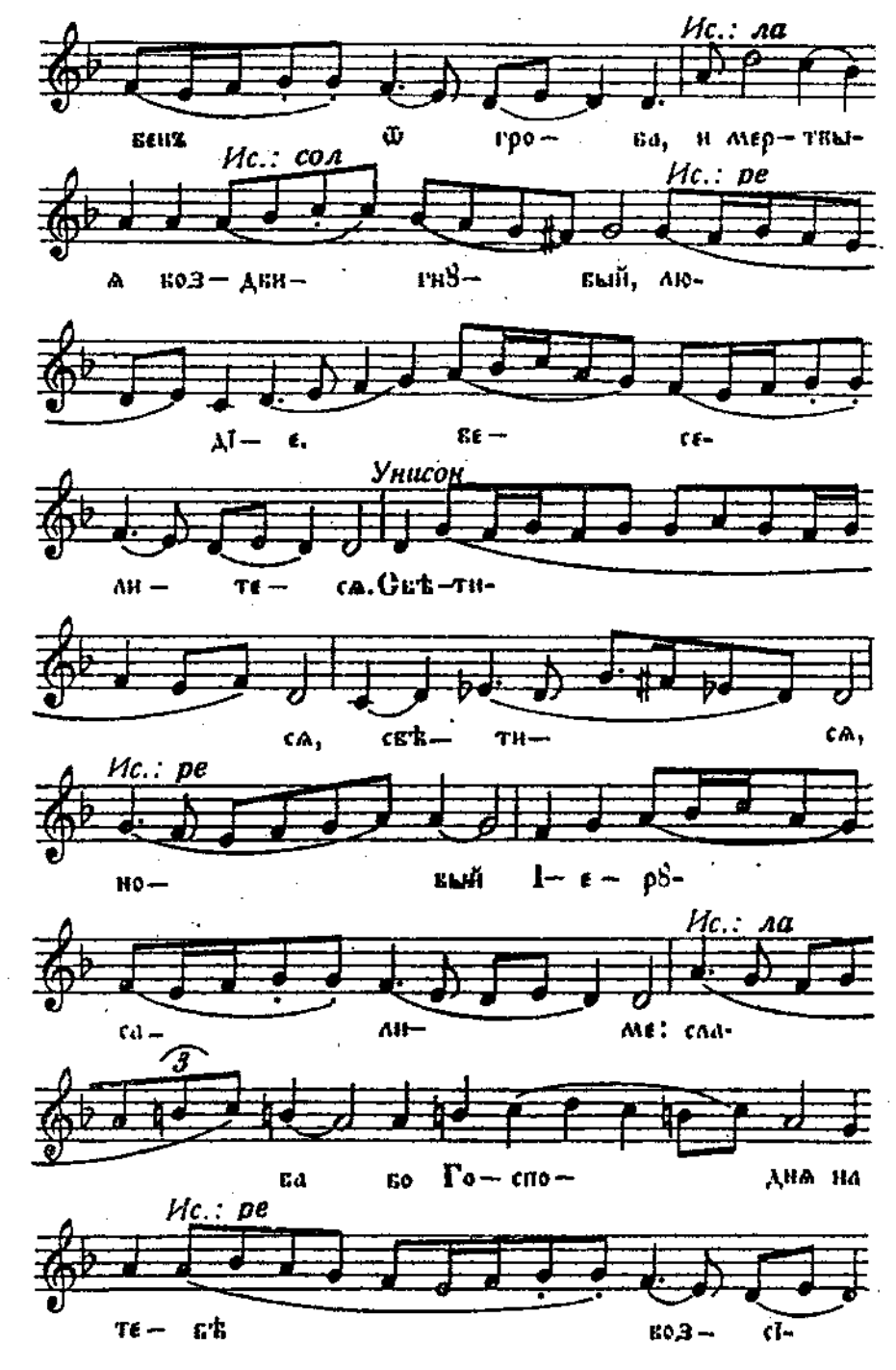
Ис.: ла
бенѫ ѿ гро— ба, и мер—твы-
Ис.: сол
Ис.: ре
а воз—дви— гнȣ— вый, лю-
ді— е, ве— се-
Унисон
ли— те— ся. Свѣ—ти-
ся, свѣ— ти— ся,
Ис.: ре
но— вый І— е— рȣ-
Ис.: ла
са— ли— ме: сла-
3
ва во Го— спо— дня на
Ис.: ре
те— ѥѣ воз— сі-

Ис.: ла

ѧ. Ли-кꙋй ны-

Ис.: сол

нѣ,

Ис.: ре

и ве-се- ли- сѧ, Сї-

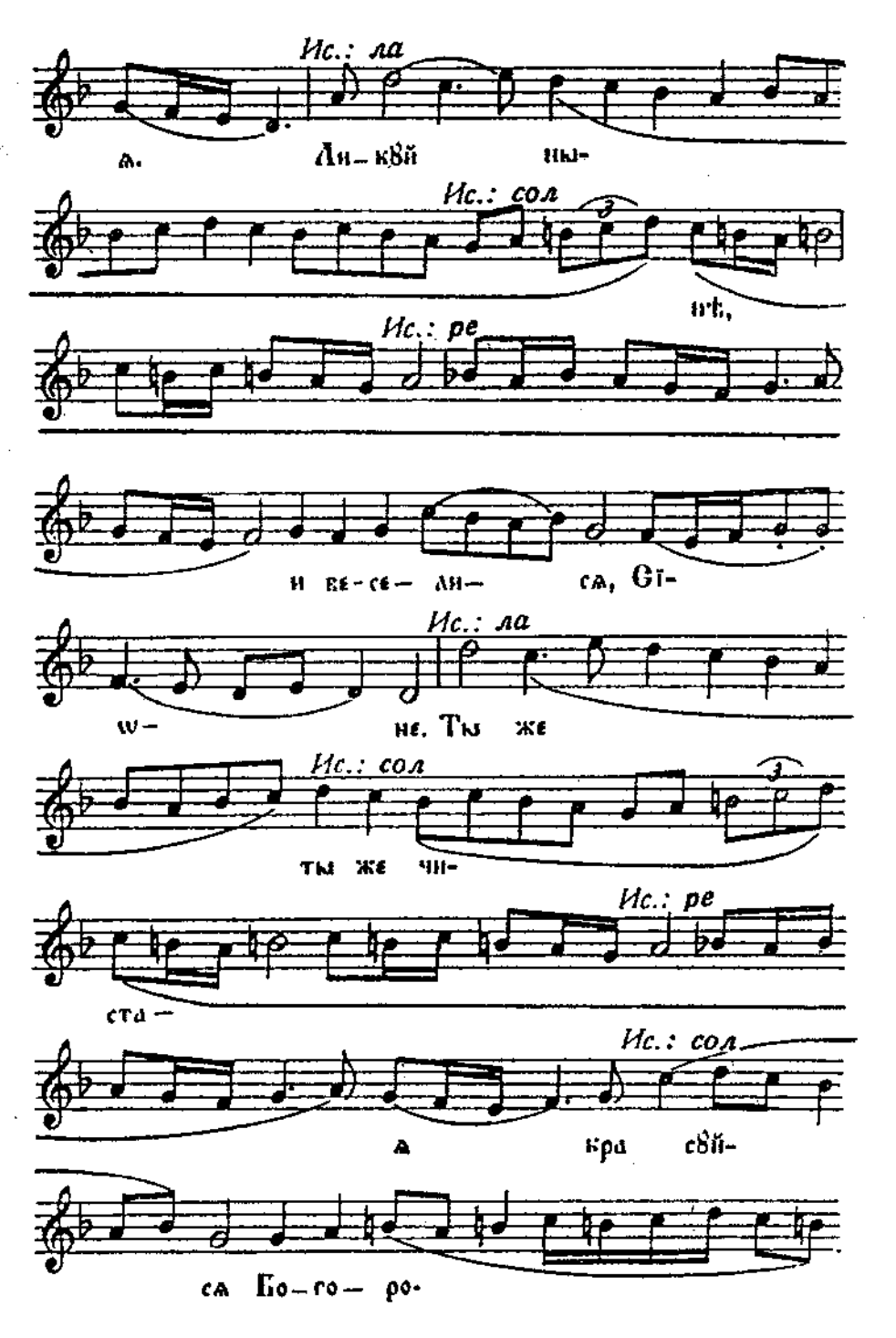

Ис.: ла

ѡ- не. Ты же

Ис.: сол

ты же чи-

Ис.: ре

ста-

Ис.: сол

ѧ кра сꙋй-

сѧ Бо-го- ро-

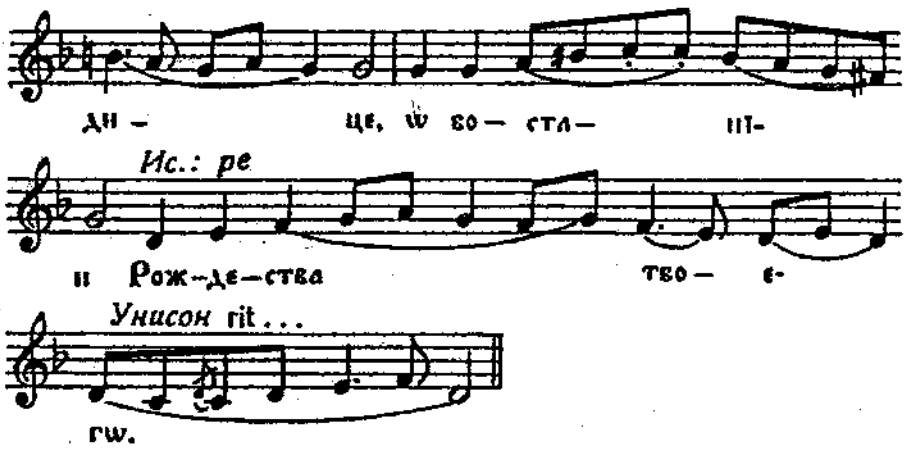
ди – це, ѡ во – ста – ні-
Ис.: ре
и Рож-де-ства тво – е-
Унисон rit . . .
гѡ.

При седмострунната лира на Рила

Пеню Ганев

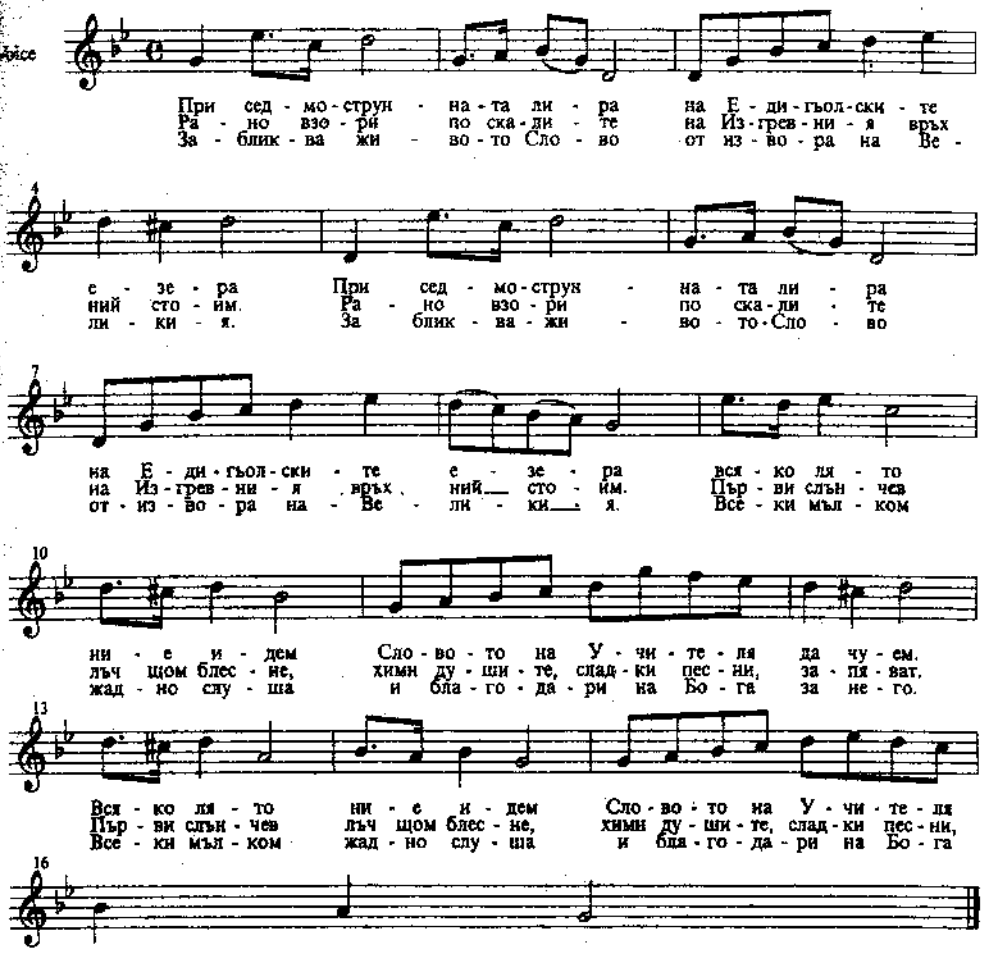

[Copyright]

15. Песента „При седмострунната лира на Рила“ от Пеню Ганев – към № 18., стр. 150.

По рилските върхове

Пеню Ганев

♩= 80

Voice

Ка-чиш ли се та-мо го-ре, по рил-ски-те вър-хо-ве, ка-чиш ли се
А ко-га-то слез-нем до-лу, край бист-ри-те е-зе-ра, а ко-га-то

6

та-мо го-ре, по рил-ски-те вър-хо-ве, на всич-ки стра-ни
слез-нем до-лу, край бист-ри-те е-зе-ра, си-ни-те во-ди

11

не-на-гле-ди-ни кра-со-ти ни о-бай-ват в'ше-мет-ни меч-
със бри-лянт-ни свет-ли-ни за-бле-щук-ват в'ше-мет-ни иг-

16

ти. Си-ньото не-бе, яс-но-то слън-це,
ри. От'све-жи-я вет-рец, жи-ви-те во-ди,

21

све-жи-ят въз-дух ни за-дър-жат с'ча-со-ве.
не-що ве-ли-ко севли-ва в'на-ши-те-ду-ши,

26

Си-ньото не-бе, яс-но-то слън-це, све-жи-ят
От'све-жи-я вет-рец, жи-ви-те во-ди, не-що ве-

31

въз-дух ни за-дър-жат с'ча-со-ве.
ли-ко севли-ва в'на-ши-те ду-ши.

16. Песента „По Рилските върхове“ от Пеню Ганев – към № 19., стр. 150.

Трепкат сребърни вълни

Пеню Ганев

♩= 80

Ганев

Треп - кат сре - бър - ни вълн - ни - те над е - зер - ни - те во-
Я по - гле - дай как за - треп - кат ог - ле - дал - ни - те во-

5

ди. Треп - кат сре - бър - ни вълн - ни - те над е - зер - ни - те во-
ди! Я по - гле - дай как за - треп - кат ог - ле - дал - ни - те во-

10

ди. И в'ду - ши - те ни до - на - сят свет - ли мис - ли я меч-
ди! И ду - ши - те ни от - ни - сат във не - зем - ни кра - со -

15

ти. И в'ду - ши - те ни до - на - сят свет - ли мис - ли я меч - ти.
ти. И ду - ши - те ни от - ни - сат във не - зем - ни кра - со - ти.

[Copyright]

17.а. Песента „Трепкат сребърни вълни“ от Пеню Ганев – към № 20., стр. 151.

Трепкат сребърни вълни

Пеню Ганев

Tenor

Piano

Треп-кат сре-бър-ни вълн - ни - те над е-
Я по - гле-дай как за - треп-кат от-ле

T

Pno.

зер - ни - те - во - ди. Треп кат сре-бър-ни вълн-
дал - ни - те во - ди, Я по - гле-дай как за

T

Pno.

ни - те над е - зер - ни - те - во - ди. И в'ду-
треп - кат от - ле дал - ни - те во - ди И ду -

17.б. Песента „Трепкат сребърни вълни“ от Пеню Ганев, аранжимент Петър Ганев – към № 20., стр. 151.

T

ши - те ни до - на - сят свет - ли мис - ли и меч - ти. И в'ду-

ши - те ни от - ни - сат във не - зем - ни - кра - со - ти. И ду -

Pno.

T

ши - те ни до - на - сят свет - ли мис - ли и меч - ти.

ши - те ни от - ни - сат във не - зем - ни кра - со - ти.

Pno.

Дишай дълбоко

Пеню Ганев

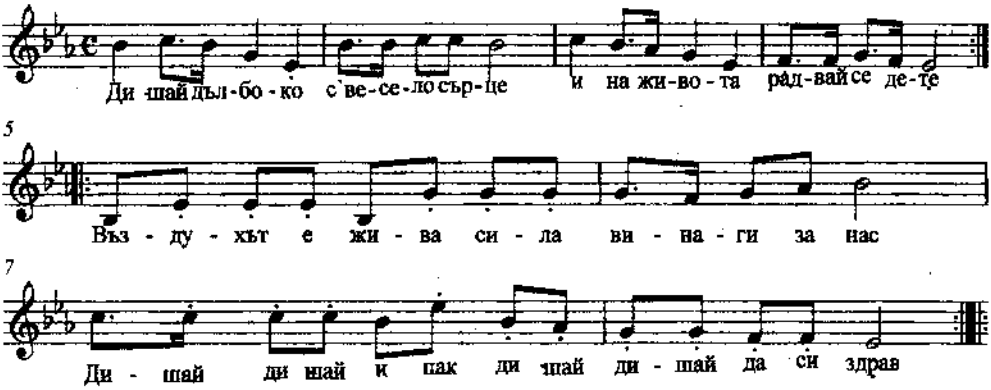

ФИЗКУЛТУРЕН МАРШ
Дишай дълбоко

Дишай дълбоко с весело сърце
и на живота радвай се, дете!
Въздухът е жива сила винаги за нас,
дишай, дишай и пак дишай, дишай, да си здрав!

Кога дълбоко дишаш, дете,
ще имаш здраво, добро сърце.
Здраво сърце, добро кръвообращение,
силен стомах, здраво тяло ще имаш, дете.

Кога дълбоко дишаш, дете,
тялото ти изправено да е.
Права стойка, бодра крачка, с поглед все напред.
Дишай, дишай и пак дишай, дишай ти навред! (а)
Дишай, дишай и пак дишай, дишай със любов! (б)

18.а. Песента „Физкултурен марш" („Дишай дълбоко") от Пеню Ганев – към № 21., стр. 151.

Физкултурен марш

Дишай дълбоко

Пеню Ганев
учител

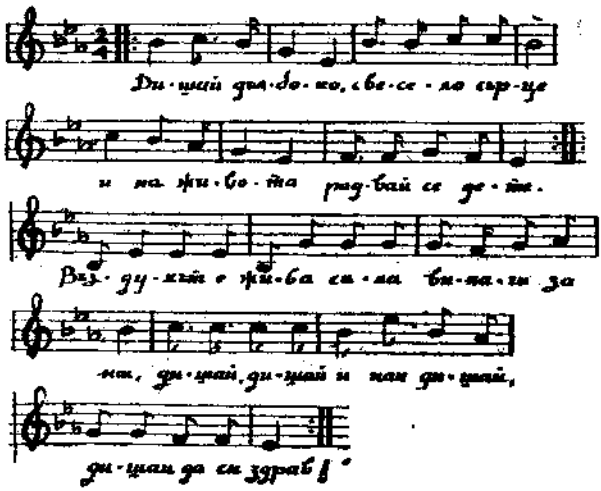

Кога дълбоко дишаш, дете,
Ще имаш здраво, добро сърдце.) 2
Здраво сърдце, добро кръвообръщение
Силен стомах, здраво тяло) 2
Ще имаш дете.

Кога дълбоко дишаш, дете,) 2
Тялото ти изправено да е.
Права стойка бодра крачка, с поглед все напред
Дишай, дишай и пак дишай, дишай ти навред.)

Забеленка към песента.

Извадки от сказките: възпитание, въздържание, хранение, дишане, болести и морал от книжката „Новият път"

Деца, юноши, ученички, ученици и всички възрастни, тези от Вас, които не са разбрали и приложили ключа за здравето, ако обичате опитайте следното:

Дишайте дълбоко, хранете се правилно, за да бъдете здрави, разумни, красиви и с силен характер люде!

Дишането е живот!—Дишането е свързано с симпатичната нервна система, с кръвообръщението и с белите дробове, а всички заедно са свързани с мисълта

Дишайте сутрин преди закуска няколко пъти. Вдишвайте ритмично, запушвайте едната ноздра, като броите мислено до 4, 5, 6 бройки. Задръжте въздуха повече, с разширени гърди и след това изпущайте въздуха от другата ноздра. След това повторете с другата ноздра. Кислородът заедно с жизнената сила от въздуха играят голяма роля в живота на организма. Това сторете поне няколко пъти—вдишване, задържане и издишване.

След това направете малко гимнастически упражнения, а след тях, изпейте песента с маршируване. След това изговорете: „Ще бъда здрав, добър и силен". Така вие ще се чувствувате жизнерадостен и весел през целия ден.

И ако се правят такива упражнения редовно, човек ще бъде творец в живота си.

След това слаби и нервни хора да изпиват една чаша топла вода на глътки, за да се магнетизират повече. После може да се закуси.

Зъболекар **МИХАИЛ СТОИЦЕВ**
гр. Пловдив

18.б. Песента „Физкултурен марш" от Пеню Ганев, издадена от Михаил Стоицев от Пловдив – към № 21., стр. 151.

По Витоша нагоре

Пеню Ганев

♪. = 60

Voice

По Ви - то - ша на - го - ре вър - вим със ра - ни -
О - гря - ва тоя - ло слън - це, по - лъх - ва свеж вет -
В'би - ва - ка ще се срещ - нем със бра - тя и сес -
Бе - се - да тук про - чита - ме от'У - чи - те - ля ни

5

ци. Със ра - дост най - го - ля - ма вър - вим, вър-вим, вър - вим. Със
рец и хор от пти - чи пес - ни се но - си на - да - леч, и
три, ще пе - ем, сви - рим, моли - ме на Бо - га от сър - це; ще
благ на Бо - га сла - ва дава - ме, към Не - го се стре - мим, от

10

ра - дост най - го - ля - ма вър - вим, вър-вим, вър - вим О -
хор от пти - чи пес - ни се но - си - на - да - леч. - - -
пе - ем, сви - рим моли - ме на Бо - га от сър - це.
Не - го си - ли черпи - ме, във Не - го се те - шим.

[Copyright]

19. Песента „По Витоша нагоре Вървим" от Пеню Ганев – към № 22., стр. 152.

Пеню Ганев

II.
Дневници

20.XI.1922 г. – 14.XII.1943 г.

Пенѝо Ганев

Дневник за всеки ден
I.

20.XI.1922 – 29.VI.1929 год.

1922 година

На 20-й ноемврий 1922 г. дойде брат Младен Н. Попов от Варна, отби се и на 20-й срещу 21-й преспа в нази и имахме много добра беседа от него. Присъствувахме сестра Козарева, аз, Ст. Ненов, Методи Марков, Н. Ст. Мисирджиев, Александър Неделчев. В кратко брат М. Попов ни описа своя живот с по-важните му събития. И това за нази бе един голям импулс, за да постоянствуваме с вяра и радост в борбите си с външния мир, а най-вече с нашия умствен, душевен и духовен. Намирайки се особно тези дни в мъки, терзания, душевни борби, разклатени и разтревожени на поста си, той ни даде своята духовна подкрепа. И тази наша сценка, като че наблюдавана от Учителя, чието зорко око бди, неколкократно е казал на брата М. Попов да доде при нази в Попово. Братът ни остави школни беседи седем броя.

И на 26.XI.1922 г., ден неделя, сутринта в 10 ч ние имахме молитвено събрание; присъствувахме 5 души. Прочетохме беседата *„Ще се стопи"*. Вечерта в 6 ч – първата школна [лекция]: *„Трите живота"*.

На 3-й декемврий 1922 год. имахме сутринта събрание, присъствуваха 7 души, прочетохме беседата *„Плевелите"*, а вечерта проч*етохме „Трите метода на природата"*.

От месец време насам, аз – аз ли или друг, но в мен се е появила люта борба между двете естества, които са в мен. Едното гледа да убие всякаква вяра в мен и постоянно се обажда и разваля моя покой и тих живот, а другото, което непрестанно с тръбен глас зове и насърчава и изяснява. Това са нисшите, които ни обкръжават, и висшето, което е в мен, и във всеки момент ми дума: остави, забрави това, предай се на уравновесение и покой, преодолей всяка зла, низша, скверна мисъл, всяка скептичност, защото те са, които подравят основата на нашето духовно здание и то така може да рухне. А основата, крайъгълният камък, върху който стоим, трябва да е Христос, Бог на любовта. Нека имам обект Бога и всяка минута се стремя да се слея с Неговата Велика Хармония, която е Любов Велика, Всеобемна. Бог да ми помогне мен и на братята и

сестрите в новия път, да ни ръководи, подкрепя, насърчава и винаги вдъхновява с Духа Си, да бъдем едно в Бога и Той в нас. Божественият Дух да сгрее студените ни сърца, да просветли нашите умове, осветли нашите души и да бъде Той всякога в нас за слава на Неговото велико и Славно Име.

На 10.XII.1922 г. сутринта в 11 ч започна молитвеното събрание. Присъстваха сестра К. и Х. Х. и братята с възторг и единодушие. Вечерната окултна беседа бе *„Четирите метода"*. Нея сутрин забавих се, позакъснях, заради юбилейния ден на директора, ходих да му поднасям, да приготвя подаръци. Подарихме му портрета на Ботев за 35 лв. и от местното християнско дружество една църква за 15 лева. През седмицата имахме класни упражнения. По дескриптивна и аналитична геометрия не можах да направя класните си. Класните по алгебра и български – добри.

На 17.XII.1922 сутринта в 10 ч точно почна молитвеното събрание: присъствува посетителка „Терзийката". Прочетохме беседата *„Братя и сестри на Христа"*, беседа силна и поучителна. Трогваща нашето съзнание и насърчава да придобием великата Божествена Любов, да възвисим ума си до съвършенство, да очистим сърцето си, и така да се подготвим за великото, Божественото.

Христос и злото компромис не могат да правят. Правдата си е правда, любовта си е любов и мъдростта – мъдрост. Да приложим тия велики Христови принципи и тогава само, когато придобием Неговата любов, уравновесен ум, и отдадем сърцето си на чистотата. Когато обгърнем с нашия дух всички страдающи и сме готови да им помогнем, да се жертвуваме за тях. И само тогава ще станем майка, братя и сестри на Христа, когато изпълним великата Божия воля.

И Учителят ни казва, че сега в света иде една нова вълна на човечество с нови сърца на любов и нов живот и приканя всички Божествени воини, които са съгласни да влязат в Неговата Божествена армия, да се запишат и се въоръжат с оръжията, които са великите Божествени добродетели, които, подтиквани от Великата Божествена Любов, да се опълчат против злото и да работят за възтържествуване на доброто, истината, правдата над злото.

След като си отидоха от събранието, дойде г-н доктор Блъсков, който не успял да дойде навреме, защото ходил на гарата да посреща министъра на финансите. Г-н Блъсков иска да образуваме кръжоци, в които да се развиваме и да ни държи беседи. От него научихме, че: „Човек колкото повече работи, толкова повече сила и знания му идат." В беседите човек докато говори, в неговите мисли изпъкват нови идеи, с нови логични разсъждения, така че човек, колкото повече работи, колкото повече дава, неговото още повече се пълни. Оплака се, че не е свободен, а е зависим от домашните си – жена и майка, че заради тях яде месо и пие вино. Той каза, че колкото звънецът е от по-чист материал, толкова по-добра мелодия дава, толкова по-добри вибрации произвежда. Затова и човек трябва да пречиства тялото си, която чистота зависи от храната и питието, които вкарваме в нашето тяло.

Решихме в петък вечерта да се съберем и г-н д-р Блъсков ще дойде.

На 24 декември 1922 г. сутринта в 10 ч точно почна молитвеното събрание, прочете се беседата *„Дето е Духът Господен, там е свобода"*. Вечерната беседа я отложихме по причина, че отидох в с. Паламарица на вечеринка, и другите братя си отидоха на срочна ваканция. Ходих на вечеринката. Вечерта, по причина на учителките, ядох малко хляб късно. Посвирих им и поиграха, което не трябваше да направя. Учителките с леки характери, но и отчаянички в своята суета.

Вечерта спах у Никола Стоянов, посрещнат добре, сутринта рано изпих един чай и си тръгнах, изгрева го посрещнах в полето „Велико Божествен храм". Тамо на открито питах: що са съмнения и нисши мисли и най-важното – *неверие;* и отговор получих и намерих – то бе: защото си държа станцията умствена отворена за всички мисли, случайно минаващи, а те са винаги отрицателни, и в стремежа си да се развиват и съществуват, те карат човека да се сниша до най-низшия уровен, да възприема и асимилира умствени картини, [от] които сам човек се отвращава в душата си от тях.

Най-лошото, което човек може да си представи, то е да се усъмняваш в това, което е Велико Божествено. И открих – проумях, – че човек трябва да бъде бодър на поста си и да се занимава със само това, което е Божествено, със само това, е в съгласие с Единната Божия Любов. И затова диамантената воля ни е необходима в процеса на растенето. И казах: „Да няма страх, да няма тъмнина, напред в новата борба!"

Отидох у Дядови Ганчови. Прочетох им беседата *„Новият живот"* и през Русанини си тръгнах за дома.

У дома нищо особено, вечерта излязох да продам някоя книга, но не можах, и жалко ми стана, като видях моя млад другар К. Колев, който пушеше и като пълнеше устата и ноздрите си с дим, ми въртеше глава и мъдро си представяше, че ми говори, че съм се заблуждавал, като съм отишъл с християнското дружество. Книги не продадох. На сутринта тръгнах за Попово. В четвъртък вечерта имахме беседата *„Трите разряда ученици"*, № 5 по ред. В тях Учителят ни казва, че има оглашени, верующи и ученици. Че оглашените – това са слушателите, верующите и учениците. Слушането е велико дело и много велико е да знае човек да слуша. Вярването – човек никога не трябва да е раздвоен в себе си и който иска да успее, той трябва да има такава вяра, щото ни помен за съмнение да не оставя в тебе. Даде ни се задача да напишем „Какво е предназначението на езика".

В неделя, 30 декемврий, срещу Нова година. Сутринта имахме молитвено събрание, чете се 10. глава от Матея, върху стих 40: *„Който приема едного от тия малките, Мене приема."* Чудо беседа!!!!!!!!!!!!

Вечерта четохме беседата 6. школна беседа: *„Положителните и отрицателните качества на ученика"*.

Сестра Козарева ми заяви, че домашните не ѝ позволяват да ходи вечер, затова във вечерните беседи тя няма да участвува. Ходих срещу неделя у г-ца Лидия Ко-ва, тя е отличен характер. Леля ѝ, рускиня, дохожда тази сутрин на молитвено събрание. Шивачката ... взема една от Всемирните песни. На 29.XII. дадоха ни тефтерчетата, имам слаб по дескриптивна [геометрия] и френски. Изобщо тази седмица мина добре, само съмнения, мъки и терзания от време на време все се потушваха, това са низши, които се силя да сразя.

Ето, сега това го пиша срещу Нова година, 11 часа и 20 минути, като посрещам честитата 1923 год., която за мен да бъде, щото: да победя всяка страст, всяка низша мисъл и желание, и да ми даде Господ чисто сърце и диамантена воля, за да мога да преодолея пречките и неволите, които се изпречат насреща ми. Нека сутра*, като си отида, да ме благослови Господ да отида по домове, за да разнеса и посея това, което Отец изисква от нас.

---

* сутра – *диал.* сутринта. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев).

1923 година

1.I.1923 год.

Коледната си ваканция прекарах добре. Четох книгата „Човек и неговите тела". Четох книгата „Съвременният морал и Д.". Това бе един ден студен, а аз бях овчар и гологлав с книга в ръка, през деня, след овците я четох. Един ден вадих камъни на нерезий*. По Коледа ходих у дядови Ганчови на Ковачевец, преспах у тях и научих ги да пеят „Славейчета горски". [От] Учителя прочетох у тях беседата *„Новият живот"*. От Ковачевец като си отидох, отидох на Цар-Асеново. Тамо братята и сестрите с нетърпение очаквали да отида и им уясня някои въпроси от живота и относно истинните възгледи върху християнските догми. Тамо братът Иван ... с жена си са искрени чеда на истината. *По Коледа не употребявали месо.* Още по-рано продали свинята. Като се върнах, на 10.,11.,12., 13. правих реферата върху „Вегетарианството". На 14й бях в Попово. На 16й сутринта отидохме на училище. На 18й I. 1923 год., четвъртък, по аналитична геометрия ми писа г-н Чернев двойка, защото не знаех как да определя ъгловия коефициент на две реципрочни величини. През деня дойдоха мама и бати и мама ме упълномощи да отида да защищавам делото в град Шумен заради съставен акт за вино № 479[...] г. дело.

19а I.1923 год., БОГОЯВЛЕНИЕ

Сутринта молитвата бе добра. Четох през деня книгата „Иванко" от Марин Дринов. Ходих на телефон, защото ме викаха, за да ми съобщят, че свидетелят ни Момчо е болен и аз да отида да отложа делото.

Сега [е] **20.I.1923 год.** Станах от сън в 5 и 25 м. При обмислюването върху „Бог е Любов", „Бог е Всемъдър", „Бог е Всеблаг", откри ми се „Сила".

Получихме писмо от сестра Русева, която ни пише някои бележки, дадени, говорени от Учителя на братята и сестрите. Съдържанието на писмото е:

„1) Не е лесно да бъдеш человек, трябва да имаш опитност в живота.

2) Да възлюбим истината, добродетелта и правдата и с тях да живеем.

3) Абсолютно никаква лъжа да не прилагаме в живота (бяла или черна); ако ще да ни затворят, бият, убиват, говори истината. Имай твърдата вяра, че когато говориш истината, ние сме заобиколени със светли духове, които ни запазват, и това, което е определено, то ще стане.

4) След всяко страдание иде повдигане, колкото страданието е по-голямо, толкова ни очаква по-високо повдигане. Трябва да считаме страданията за благодат и да благодарим на Бога, че ни дава това благо. Сега всеки един от нас е подложен на изпити. Кой ще удържи тия изпити? Всякога трябва да бъдем смели в борбата със злото – смели и решителни. Никаква крачка назад.

5) Вярвай, твойта душа е чиста и никой не е я опетнил.

6) Лимонът е знак на мъдрост и който се нуждае от нея, хубаво е да яде лимон.

7) В сегашната епоха всички сме изложени на големи изкушения и всички трябва да станем верни на великата любов.

8) В съзнанието иде светлина в облак, в която ще видите Христа отвътре и ще чуете Неговия глас тихо да ви шепне: „Обичайте се! Любете се! Самопожертвувайте се за своя ближен, за разумното, за доброто, чистото, идеалното."

---

* нерез – *диал.* занемарено, запустяло, буренясало лозе. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев).

9) Любете всичките хора, както Христос ги любеше.

10) Няма човек, който да няма добро в него.

11) Умният човек връзва силния и добрия. Исус е казал: „Да развържем доброто, а свържем злото." Да свържем давещия се със спасителното въже.

12) Знайните неща, явните, са безцелни, скритите са ценни.

13) Числа, които се делят като 2 на... и 4 на 2, са слабата страна, всеки трябва да намери на какво число се дели. Неделимите числа са устойчиви.

14) Излишък и недостатък* природата не търпи. Природата не търпи застой и от това се поражда болестта.

15) Майката е добродетелна, бащата – умен.

16) Растенето е процес.

17) Гордостта е болест в менталното поле, не във физическото поле. Слушайте Божественото вътре във вас. То е, което създава характера. Човек, който се лишава от своето Божествено, изгубва смисъла на живота."

На 20 януари сутринта потеглихме за Шумен, за да защищавам зарад мама фискално дело заради съставен акт за вино. Стигнах в града в 12 1/2 ч на обед. Отидох у Коля Събев. Оставих си багажа при него и отидох при капитан Коеджиков, за да му предам багажа, който го даде брат му да го занеса. Отидох в казармата. Нали е Ивановден. Войниците свободни, едни свирят с гайди и играят в помещението. А други се напили в лавката и имаше вън легнали на снега и някои повръщаха. С войник отидох във „Военното събрание", предадох багажа на Коеджиков, който играеше билярд. Поисках му пари за брат му Александър, който е ученик в 5й клас в Попово, за да си купи цигулка. Каза ми, че на другия ден ще ги даде. Отидох у Боздуганов, когото без да щях намерих. Вечерта спах у тях. Сутринта на молитвеното събрание се говори за гонения и мерките, които се взимат против истината от страна на духовенството. На обед бях у брата Петко Христов. Следобед в 3 ч пловдивският архимандрит Евтимий ще има публична сказка в читалището в Шумен против Дънов. Аз вземах 45 беседи от брата Петко Христов – беседата *„Новият живот"* – и отидох в читалището. След като говори, архимандритът с цитати и одума и цинично нахули Господин Дънова и каза, че той, господин Дънов, разядал държавата и че той щял да ѝ подяде корена и основите и тя щяла да рухне!!!!!!!!!? И Народът – зверски усмихнат, изказа: „Анатема!" и на излизане аз продавах книгите, обаче народът ги ненавиждаше, понеже им се каза, че те са опасни и роптаеха против мене. Дойде един старши подофицер и ме пита аз какъв съм. Казах: „Ученик." – „Дай си легитимацията." – „Не е в мен" – отговорих. – „Защо продаваш и имаш ли право?" – „Аз съм свободен." Но той ме тегли за участъка и ме блъсна щото с плесница по тила закачи и народът (християнският) се смееше и радваше на това. Откараха ме в участъка, дадоха ми стражар и аз отидох в квартирата на Кольо Събев и им дадох легитимацията и ме освободиха. На другия ден се завърнах в Попово. Получих легитимацията от директора, с писмо от жандармерията, в което пишат, че аз съм опонирал и нарушавал тишината. Но!...

На 28. сутринта се чете *„Стани, опаши се"*. Имахме доста посетители. Вечерта се чете десетата школна лекция: *„Символически, окултни правила и мерки"*.

Сега тази седмица попът тук в града и хората живо се интересуват от нас и говорят разни думи. Но силен оня и остър е остенът, против когото ритат. В

---

* недостатък (от рус.) – *остар.* недостиг. (Бел. М.И.)

понеделник сутринта ме викаха на следствие в гимназията, задето съм продавал книги от г-н Дънов и съветът ми намали поведението с една единица.

Понеже ме гонят в училището, ние сме принудени да не се събират чужди хора у дома.

3.II.1923 год.

Нямахме събрание в Попово. Аз бях в село и прочетох беседата *„Анани и Сапфира"*, несравнена с друга. Тя е величието и славата на Божествената Любов, изляна чрез Учителевите уста за нас, хората, които се стремим към Бога Любов.

Тази сутрин, **6.II.1923 год.,** станах раничко и си научих и сега писах и допълних за миналото.

Шивачката се отказва от нас (Донка), като казва в писмо, че тя е намерила пътя и получила светлината и че ние сме били много назад.

11.III.1923 год. Станах сутринта и заедно с Георги Събев почистихме стаята и в това време, когато щяхме да започваме утринната молитва, излезе из съседната стая на хазяина Петър Неделчев от с. Паламарци. И след като ни каза, че си отивал, то очаквахме да си тръгне, за да ни освободи, но по причина на валящия дъжд той седна да чака, докато престане дъждът, и започна да приказва за неврели и некипели, за момичета и разгуления си живот. Доста време чакахме, и най-после си отиде. Започнахме и изкарахме молитвата и сутринните упражнения, в които аз бях малко умалнял, понеже имах почивка с хляб и вода от вторник вечерта до неделя на обед. Във време на почивката ми бе приятно и леко и не ме озори. Когато се нахраних, след като бях изпил 4–5 канчета вряла вода и от картофи бульон 3–4 канчета, изядох малко препечен хляб с боб пържен, докато заспя вечерта, много вода пих. Сутринта при участието на Соня и Георги С. четохме беседата *„Ядоха и наситиха се"*. През деня до вечерта бях у дома. Вечерта прочетохме 4-а беседа: *„Първите задължения на учениците"*, с участието на всички ни: Веска, аз, Георги, Станко, Никола.

На 12.III.1923 год. сутринта Станко отказа от да прави наряда и то като излезе от тая стая и отиде в съседната. През деня, следобед аз прочетох беседата *„Не правете никому насилие, нито оклеветявайте"*. Това го сторих, щото щяхме да имаме етика, та да се отговори на твърдението на етиката, която оправдава убийството с цел да се защити.

Даде ни се днес срочно домашно по алгебра. Бог да ми помогне да ги разбера и реша!

13.III.1923

Ето, почвам да чета „Безсъници" от Яворов. Отвъдната страница – срочното ни се даде на 13й, а не на 12й. Довечера в 5 ч си вземах билет, за да отида на кинематограф „Бай Ганьо".

Тези дни разположението на духа е добро, но само че това странното тъмно влечение ме обзема периодически от време на време.

22.III.1923 год., четвъртък

Равноденствието пролетно, астрологическият празник

Сутринта станахме рано и отидохме в гората на една могила, където направихме молитвата и упражненията си. Имаше тържествен и величествен изгрев. Птичките пееха в захлас и посред тая дивна хармония слънцето величествено се показа. Турихме началото на място на поповци, където ще посрещат изгрева. Сутринта към молитвата прибавихме и новото за деня, което бе от Учителя, то е следното:

Наряд за празника Равноденствие

Тази година посрещането и отпразнуването на астрономичната година – 9й стар стил и 22 март нов стил – ще се извърши в следния ред.

А) Пред обед

Молитвено общо събрание, по установения ред досега, със следната добавка:

1) Да се прослави Името Божие на земята, да се изпълни Волята Божия и да се въдвори Царството Божие на земята в неговата пълнота.

2) Да премахне и разсипе Бог всички ония врагове и разпръсне всички лоши мисли, желания и действия, които пречат и спъват Божието дело.

3) Да привлече Бог Своите избрани синове, които работят, на Своята Си нива. Да излее благодатната Си струя от любов, мир и хармония в техните души и сърца. Да дойде просвета в техните умове и да се яви Божията виделина в техните очи, за да извършат Благата Му Воля на Земята.

4) Да благослови Бог през тази година всички засети храни, всички зеленчуци и плодни дървета с изобилие.

Забележка: Това се отнася само до свободните от работа братя и сестри.

Б) Следобед

1) Преповторение на предобедната молитва с горната добавка – пункт от 1 до 4.

Начало – между 6–7 ч вечерта.

2) Обща братска вечеря от варено жито и плодове.

Начало – 8 ч вечерта

Поздрав душевен на всички братя и сестри от любезния ни Учител.

В. В. П.

23.III.[1923 год.], петък

Сутринта имахме пак величествен изгрев. През деня имахме класно по алгебра, не можах да го направя. Вследствие на неуспеха ми да направя класното по алгебра [и] геометрия и повтарянето ми в изпита по дескриптивна [геометрия], у мен се появи едно неспокойство и тревожене, което съвсем разстрои моето душевно спокойствие, и засега аз прекарвам едни крахове и неспокойствия, от тия математични предмети.

24.III.[1923 год.], събота

Слънцето бе покрито с малък облак, който после се разпръсна.

Следобед си тръгнах за село, отбих се в Ковачевец у Дядови Ганчови. Учуден съм от възторга и радостта на момиченцата Цветанка и Марийка, които с радост очаквали и питали кога ще отида у тях, за да понаучат някоя песен.

24.III.[1923 год.], неделя

Осъмнах у дома, без да правя молитва и упражнения. Батю беше болен, впрегнахме каруцата и тръгнахме към Попово, като докарахме Никола Цонев, Ганю Белчев, Генчо Белчев и Димитър Видилниев на Попово, където те идеха да избират и кандидатират народни представители, за новите избори. Никола Ковачев пропадна.

В Попово, като слязох, заведох Колю Ненов в квартирата си, за да стовари вършината и отидохме в гимназията на реферат от г-н Асен Станев на тема „Сатурн и пръстените му". През деня празнувахме празник на дружеството. Излязохме на Балжи-Омуртагската поляна при чешмата и с хоро и свирни прекарахме до вечерта. После през градската градина си дойдохме. Вечерта четохме беседата *„Положителните и отрицателните черти на ученика"*.

25.III.[1923 год.], понеделник

Трудова седмица, за гимназията. Сутринта изгревът бе затулен от облак, не съвсем голям, само 3–4 метра височина. После денят много славен.

Копахме в училище шанц* за тръби от горната чешма до гиманизята.

26.III.[1923 год.], вторник

Слънцето [се] показа потулено с малък облак.

27.III.[1923 год.], сряда

В **сряда, 27.III.**, ходихме у един болен – аз, сестра Козарева, брат Методи и Никола Мисирджиев. Особно духовно разположение. На връщане се отбихме у Комарова [Комарчева] и изпяхме и ней някоя песен и отидохме в Евангел. дом, а сестрата си отиде.

28.III.[1923 год.], четвъртък

Изгрев, потулен от неголям облак, и през деня свършихме със заравянето на тръбите и чешмичката почти се изкара, през деня бяхме свободни осмокласниците, аз правих на брата Сандя кутия на цигулка. Вечерта си носих тефтерчето на настойника си г-н Ковачев и отидох у сестра Козарева, за да прочета писмото, пратено от сестра Щиляна Д. Русева, ул. „Ивайло" № 25, София.

От прочитането ми остана ценен материал, думите на Учителя:

1) За пречистване на стомаха да се вземе черна ряпа сок (да се настърже ряпата и да се изстиска и от сока сутрин и вечер по една кафяна лъжичка да изпиваме).

2) Сутрин и вечер по една скилидка чесън да сдъвкваме, по-напред на едната страна, после на другата, и тогава да я глътваме.

3) Упражнение: ръцете обтегнати напред и малко кръстосани китките, пристъпва се с десния крак, махват се ръцете встрани с издухване, после с левия [крак] и ръцете пак в същото положение и движение, и така се отива напред, доколкото искаме. Това е за отстраняване на всякакви тъмни влияния на черните.

4) Когато се движим или стоим, да гледаме по-рано да съзрем неприятеля и да духваме с уста, той е негоден да ни попречи. Ако сме настроени добре и дойде лукавият и задигне от нас нещо, той бяга леко, като по наклон, но духнем ли с уста, то веднага пред него се изпречква планински непроходим връх и той е неспособен да носи нещо и пропада, безсилен остава.

5) Злото е вързано за хиляди години и Царството Божие се въдворява на Земята.

6) Да не одумваме и завиждаме. Да сме с любящи сърца и души към всички хора. Да държим връзка с Учителя постоянно и така ще преодоляваме всички пречки.

7) Велики изпитания идат, особно за братята и сестрите, които с любов да понасяме, защото те са необходими за нашето духовно растене.

8) Да повярваме в Учителя, че Той е велик Учител, въплотен между нас, за да можем да го виждаме, понеже, като дух в цялата вселена във висшите мирове ние не можем да го наблюдаваме.

9) Който се съмнява, той не е ученик.

10) Учителят плътски е на едно място, а Духом – навсякъде и проверява в лабораторията си всички и изпитва.

На Астрономичния празник братята в София сутринта отиват на определеното място за посрещане изгрева, подкладат самоварите и направят молит-

---

* шанц – землен окоп, канавка за полагане на тръбите. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев).

вата, след молитва изпиват по едно канче топла вода и Учителят им раздава на всекиго по малко хляб. След това направят упражненията и им казва и новото упражнение, описано по-горе. И казва, че от 22 март до 26 юли всяка сутрин да посрещат изгрева. Тази енергия от сутрешното слънце и зора, която получим, никой не може ни я отне. Ни епидемии няма да ни хващат и болести – не! Като правим чесновия и с ряпата описан горе начин на пиене и сдъвкване.

30.III.1923 год., петък

Станахме в 4 и 20 минути, отидохме в гората и посред дивната хармония от хор на птички посрещнахме зората. Слънцето бе потулено от облак, не голям, през него се прозираше слънцето, като се показа. Ето, пиша писмо на сестрата Стилияна Д. Русева. Вечерта в 11 ч сутринта заминахме за гр. Варна на екскурзия. Стигнахме в 7 ч сутринта в града. Като слязохме, веднага тръгнахме да обикаляме пристанището и параходите. Влязохме и разгледахме парахода „Фердинанд", слизахме при машините и видяхме ужаса и нехигиеничния живот на машинистите. После видяхме руските бежанци като се бяха приготвили, за да си заминават за Русия. Отидохме после на електричната инсталация и я разгледахме. Оттам отидохме в градската градина, а аз отидох да донеса маслото с тенекията на Методи Ж. Марков. После обед отидохме на радиотелеграфа на височината „Франгенското плато" до село Франгата. Слушах на радиотелеграфа като се предаваха депеши от Цариград, и после от Москва. Тамо е студено, защото е високо. Разгледахме и подземията около телеграфната станция, пълни с джупаане* и оръдия. Следобед отидохме у Велислав Ж. Марков и после в дома му вечерях и вечерта отидох у сестрата София, където квартирува брат Стамат Тодоров и Велко Петрушев. Това бе на 31. през деня. Нощувах у тях.

1.IV.1923, неделя, Връбница

Станахме в 3 ч и половина и потеглихме за височината „Таш-Теле" над Евксиноград, на височината „Франгенското плато". Като отивахме, из пътя се настигнахме с други сестри. Като стигнахме, братята бяха наклали огън, постояхме около него, докато се разсъмне, защото и бе студен вятърът, беше облачно, така че нема̀ изгрев отначало, а после изгря. След молитвата и упражненията направихме закуска и потеглихме по височините към Франгата по шосето, строени по ред според кой какъвто глас пее и, движейки се, пеехме. Отидохме си и на обяд бях у един брат на̀ име ... После отидох на събрание у сестрата София, нахранихме се и отидохме у брат Манолов, поприказвахме как е прекарал в София. Говорихме, че Учителят изисквал от нас съвършена чистота и скромност, и смирение, с Божествената любов да живеем. Тщеславието и гордостта да се заличат у нас. Говорихме как вечерно време, преди да си легнем, ще изпиваме по половин лъжичка репен сок от черна ряпа. Това е за урегулиране на стомашните органи и коремните, после ще си сдъвчем една скилида чесън хубав от двете страни и ще го задържим на сливиците си и после го глътваме. Чесънът е за дезинфекция на пищеварителната ни система. Разправи, че като се връщали от Витоша, един поп се преструвал, че бил от далечни села, питал къде са ходили тъй далеч тези хора. Казал, че те били слаби, но му отговорили братята, че болните са из болниците и кръчмите, из къщите, а здравите, бодрите са на разходка по Витоша. После в трамвая питал Учителя: „Откъде си, старче?" Отговорил: „От Слънцето." – „Е, ами тук, в България, откъде си роден?" – „От Слънцето." – „Аз знам, че всичко, и нашата Земя, и иконите са от Слънцето – казал попът, – ами ти отгде тук си роден?" – „Е, щом всичко е от Слънцето, то и аз съм от Слънцето." Попът млъкнал. После се изказал, че бил от църквата

---

* джупаане, джепане (ар.-пер.-тур.) – *остар.* боеприпаси. (Бел. М.И.)

„Свети Крал“ и че той бил тръгнал да ги изпитва, но братята го запитват защо е тръгал, а той отговорил: за да види какво ще кажат и да ги изпитва. Учителят казал, че те се чудят вече какво да правят, и така. Като замаяни, не знаят какво да правят. И че до две години време по-видните от тях ще си заминат, а в срок от 10 години всички сегашни техни форми на религията ще се изменят и че те ще претърпят крахове големи и изтребления, и тогава ще се създаде великата Божествена религия на земята, Божествената [религия] на любовта.

Учителят ръководи една комуна сега в София, братята гарантирани икономично, работели в братството с ентусиазъм и въодушевление в сеене и копане на градината.

В София има голяма послушност.

Чорбаджиев Петър се отцепил и даже книга щял да издава против Учителя. Тук се вижда как неговата гордост и славолюбие се проявява, като се явява против това чистото, великото и идеалното. Затова Учителят казва: Чистота абсолютна се изисква и любов Божествена, която всичко в нас да стопли и поднови, което да е готово на Божественото изискване.

Вечерта си потеглихме от Варна в 9 ч и през нощта в 1 ч Боздуганов изнесе на Шуменската гара цигулката на брата Никола Мисирджиев.

2.IV.1923.

Сняг валеше, като слязохме от трена. Снегът повреди цъфналите зарзали и сливи във Варненско и по нашите места. Сутринта направихме молитвата и упражненията вкъщи.Отидох на училище. Цял ден ми се спеше.

Следобед сестрата Веселина бе у дома, прочетохме беседата *„Братя и сестри на Христа“*.

3.IV.1923 год., вторник

Станах, ясно бе небето, излязох и отидох на могилата в гората, направих си молитвата и дойде братът Никола и направихме упражненията. Върнах се и се срещнахме с брата Методи, и той ходил на изгрев. Отидох на училище, изобщо съм обременен от математичните предмети и едва чаках да ни пуснат от училище.

Отивам си на ваканция.

4.IV.[1923 год.], сряда

У дома. Не правих упражненията.

5.IV.[1923 год.], четвъртък

Правих упражненията у дома.

6.IV.[1923 год.], петък

Времето снежно, цял ден сняг валя и се топеше.

7.IV.[1923 год., събота]

На 6-и срещу седми на Великата събота през нощта ходих под Кепката, за да се опитам дали имам страх, на връщане през брега и над брега ислямовото място се върнах у дома и спах, докато се съмна. Сутринта с Николая ходихме у лозята с башчията ни Ковачкалгоолу на молитва.

8.IV.[1923 год., неделя], ВЪЗКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО

Направих си упражненията в лозята. Като се върнах, нахраних се и отидох на Ковачевец у Русанини. След това – у Дядови Ганчови и у какини и си отидох, на хоро у село.

9.IV.1923 год.

Станах рано и повиках Георгя и отидохме на Цар-Асеново. У [айкъна] бяхме на молитва. През деня прекарахме с братята и сестрите там. Особно

Дядо Недю и семейното му положение. Братът Иван Петров и сестра Неда са отлично.

10.IV.[1923 год.], вторник

Третият ден на Великден, учих геометрия и сряда – също и лисах реферат върху „Педагогичната дейност на Н. Рилски".

11.IV.[1923 год.], сряда

Четене.

12.IV.[1923 год.], четвъртък

Четене.

13.IV.[1923 год.], петък

Станах рано у дома, направих молитвата и се нахраних и с Димитър Статев си дойдох в Попово.

14.IV.[1923 год., събота]

Станахме аз, Георги и брат Никола и отидохме на могилата. Изгрев имаше, но не съвсем чист, щото слънцето се показа така, че отиде в облак. Но денят бе ясен, аз цял ден с Никола стояхме. Учих алгебра.

15.IV.1923 [неделя]

Успали сме се. Молитва в квартирата. На молитвено събрание дохожда майката на Лида, чете се беседата *„Анани и Сапфира"*. През деня правих срочно по български. Вечерта сестра Веса не дойде. Четохме *„Природните методи"*. Лягам си да спя в 11 и 5 минути вечерта. Лека нощ!

16.IV.1923., понеделник

Сутринта сме се поуспали, и дъжд валеше малко. Молитвата правихме вкъщи. През деня валя дъжд с град по обед.

17.IV.1923., вторник

Станахме и отидохме в гората. Небето бе ясно и чуден изгрев имаше. Птичките пееха в захлас. Чухме кукувица за пръв път. На училище отидохме, изпитаха ме по алгебра, но не успя да ме изпита, остави за друг път. По физика класното неуспешно. Къде 3 1/2 ч следобед валя град и дъжд, но градът бе голям, особно в гората на Дядо Колчо и Поповските лозя.

17., 18., 19., 20.IV.[1923 год.]

Нищо особно. През цялата седмица правихме утринните молитви в квартирата, поради късното ни ставане от сън и претрупаните уроци. В петък вечерта ходих у Иванка Акушерката. Свирих им няколко песни и Славка, нейното момиченце, се похвали, че учителят Бърнев й предавал по цигулка уроци без пари. И детето се похвали, че тази година като изкара третий клас и после – 6^{и}, ще отиде в Музикалната академия, и си мечтай да продължи и в странство. И когато й поменахме с Димитринка, леля й, че ще се ожени и ергени либи, то заплака и омразно ни одума и обеща, че то никога няма да се жени, никога, и ще е музикантка.

22.IV.1923 год.

Станахме аз, Станко и Георги и направихме молитвата и Георги си отиде и аз с Ради Тодоров заминавам на село да гласувам за изборите – народни представители. Ради отива да се срещне със св. Никула.

30.IV.[1923 год.], неделя

Сам ходих в гората на молитва, а Георги спеше, понеже през нощта ходи на нощна екскурзия. Четохме беседата *„Ти целувание ми не даде"*. Присъствува само сестрата Веселина. Вечерта – *„Изгрев и залез"*.

31.IV.1923 год.

Утринна молитва у дома. Сутринта в училище, по незнание, че ще имаме класно по дескриптивна [геометрия], аз не можах да направя класното. Вечерта, къде 4–5 ч следобед, валя силен град, от който почти побеля земята.

1.V.1923 год., вторник

Сутринта станахме всички рано и с изключение на Георгя ходихме на цигилката на молитва. Сутринта не отидохме в полето да празнуваме, защото бе кално и облачно. Следобед в 3 ч ни събраха и излязохме на хоро при болницата. Днес дохождаха Дюлгера и Ст. Александров да видят цигулката ми. Хареса им се.

2.V.1823 год., сряда

Станах рано, умих се и попреговорих дескриптивната [геометрия] и направихме молитвата вкъщи.

1925 година

12.V.1925 год., вторник

След две години прекратяване дневника си, аз наново реших да набелязвам известни работи като: събитията на деня, мисли и изречения, които ми се явяват в разни обстоятелства и условия.

На учебната 1923 година накрая издържах изпит за осми клас с (3 4/7) успех. През лятото ме назначиха учител в прогимназията. Него лято през ваканциите аз отидох в София, а оттамо потеглих сам за Мусала, в Рила. Когато се върнах от Мусала в Чам-Кория, наново срещнах много братя и сестри, които отиваха за върха, и с тях заедно се върнах и вкупом потеглихме наново за върха. На върха изнесохме дърва и накладохме огън и сварихме чай. Оттам прехвърлихме при Марицините езера, където се срещнахме с друга група братя и сестри. Преспахме там всички и на утрината едни потеглиха за върха, а другите си потеглихме за Чам-Кория по течението на Марица. Преспахме в Чам-Кория вечерта и сутрината потеглихме за Костенец-Баня и през няколко села през Радуил отидохме в Баня Костенец в селото и оттам потеглихме за Костенския водопад. Наслаждавахме се от величествената гледка на хубавите вили курортни и от водопада, а вечерта отидохме над водопада в долината на реката, на която е водопадът, и преспахме в това дефиле посред оглушителния рев на реката. На другия ден от гарата като се качихме, завърнахме се в София. В София бях на квартира у сестра Николина Балтова.

Завърнах се от такавата дълга екскурзия в село и подех училището. Първата година ми бяха колеги Н. Генов, Н. Крумов, Пернова, Лоли Колева, Ст. Пейнов и П. Иванов. Когато завършихме учебната година, аз отидох в София, по Петровден да бъда там. Ходих на младежкия събор в София и навръх Петровден бяхме повечето от 300 души на Мусала заедно с Учителя. Кога се завърнахме по Марица, от Чам-Кория се отделихме една група за Рилския манастир. От Чам-Кория през Бели Искър леви и през няколко села отидохме през Попова шапка, Кобилино бранище, Сухото езеро, в монастира и оттам – в с. Рила по теснолинейката отидохме в Радомир и вече в София. Оставиха ме и през текущата 1924 и 1925 година да бъда учител.

И ето, сега стоя на масата и пиша тия редове, в които искам да кажа вкратце това, което съм бил досега. Тази пролет, поради създадени натегнати отношения между правителството на Сговора начело с професор Цанков и комунисти и земеделци противници, се развиха сензационни работи, от които всеки

истински човек, радетел за човещина, братство и любов, се възмущава. Поради създадения голям атентат на Великия Четвъртък в Софийската катедрала „Св. Неделя", се поде масово арестуване на противоправителствени хора, и тези дни Караганчоолу Ковачевченин е заловил гората Гяур-дере и оттам не се маха, а заради него изпратиха караул от село да го пазят. В състава на караула влизаха и братята ми и Кар. Ганчоолу ги залавя, отнема оръжието и поради това те бяха бити по ходилата много предния ден преди Георгеов-ден. На самия Георгеов-ден ги откараха в Попово и на сбора другия ден се върнаха освободени.

10.V.1925 год., неделя

След сутрешния наряд се приготвих за гората с каруцата, за да чистя участъка. През деня си ходих два пъти с глогови дърва от участъка при Атчачийря. Следобед четох там специална лекция, година II., *„Предназначението на Слънцето, Луната и звездите"*. Вечерта в 10 ч си отидох.

11.V.1925., понеделник

До обед бях в училище, а следобед отидох на участъка да доизсека останалите дървета. Гората със своята зеленина ме така радваше, че аз, въпреки тъжното ми разположение, се зарадвах от хубавото, животворно и ободрително влияние на хубавата и омайна природа. След като изсякох дърветата, ходих под Атчачийря отдолу в дола и се изкъпах във водата, а после пристигна каруцата и си потеглихме за село.

12.V.1925, вторник

Станал кога се разсъмна, аз се измих, после молитва се приготвих за училище. Отидох у Стоян Иванов Коваджеолу и вземах един първобитен чук каменен и ги помолих да го отпуснат за прогимназията; и те го дадоха. Тъкмо пристигам в прогимназията, и ето, Ст. Пейков влиза с подут врат, който, въведен в общината, от един войник го е бил с юмруци по врата, задето не се е остригал и го наричал комунист и че комунистите си носели дълги косите. Същата сутрин Пасю Пасев е бил пребит от бой от пристава и войниците, по случай убития детектив между селата Посабина и Балжи-Омур, понеже Пасю е бил караул и той изпратил детектива от селото за Посабина, да му покаже пътя. Следобед острих коли [колци] за плевня, заедно с Георги Стефанов.

15.V.[1925 год.], петък

Сутринта отидох на училище. Имаше пред общината много каруци Цар-Асеновчени, които след малко потеглиха бързо закъм Ковачевската кория, също и много водичани потеглиха за древеник, защото четвъртък срещу петък Кара-Ганчоолу преминал през патовете* на Ковачевчени и отишъл къде Посабина страна. През деня валя силен дъжд. Не са можели да ги хванат, но получили сведение, че отишли къде Борисово нататък. И народът вечерта бе разпуснат. През нощта срещу събора валя силен дъжд.

16.V.[1925 год.], събота

Станах на разсъмване. Умих се и си посвирих на цигулката. След това прочетох една беседа от беседите „Двата природни метода", именно *„Скръб и Радост"*. В нея аз намерих много светли мисли и благородни идеи за прилагане, и които ще дадат истинско знание и истинска опора в живота. Също – описване бъдещето, и сегашното, което иде да реформира. Новите семена, които трябва да се посеят в човешките сърца, умове и души, за да се избегне от гибел Европейската цивилизация. След това отидох на училище, но като минах покрай

---

* пат – местност, през която тече вода. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев).

дядо Рали, се запознах с Поповския полицейски пристав Сапунджиев, който ме запита защо бягам. Отговорих му, че е страшен – на джумбиш*, но той бе решителен и каза, че в делото му трябва учителството да му се притече на помощ. Казах, че действително трябва да се мисли и че мисълта ми е всякога в това как да се помогне и излезе от това положение, в което е сега народът. На дрешния ден не учихме, защото с окръжно ни се определя денят за траурен, също и да се отслужи панахида по случай атентата в София от комунистите и за убитите в развалините. После говорихме всеки класен в класа си на учениците си защо не учихме и ги разпуснахме. Учителството се събрахме на П[...]ня и оттам се разотидохме. През деня аз, Добри Бобев и Иван градихме плевнята. Къде 7 ч вечерта откъм север се зададе тъмен облак, който за бързо като хала мина с фучене и на кълба, и по нас попръска и градушка, но не направи големи повреди.

17.V.[1925 год.], неделя

Сутринта станах рано, умих се и след най-важното – (...), свирих. След това се приготвих и отидох на общината, срещнах се със Ст. Н. Попов и го попитах ще ми даде ли 7 кг жито и 4 папури и да ме чака за сумата 1310 лева до края на май. След това отидох на воденицата, смлях го и го донесох със Ст. Ненов у дома. След това си правих баня и четох и се чуха къде 3 ч следобед вистрели** към общината. След това дойдоха Кони Рада от Ковачевец с още свои другарки, които утре отиват за София слугини. След това дойде и батю Петър и други и приказвахме за ковачевското положение, на селяните им вследствие находящия се Кара-Ганчоолу в горите им. Аз излязох и научих, че вследствие пиянството на войниците до забрава и на горските, горските изтръвали един вистрел пред Белчо Белчев и войникът, идещ откъм общината, започва да стреля, но не вижда от пиянство къде удря, докато го хванат и арестуват, а после го видях пак освободен, но люлеющ се от пиянство и гологлав, търси пристава; и отиде къде Дим. Рачев, където го намира, обаче още неотрезвял, той е вършил ред глупости. След това дохожда Калчо Касабов и го усмирява. След това потеглихме със Ст. Ненов, Георги Ст. Попов и отидохме по баира над Бялата пръст и си отидохме късничко. Тази вечер ни са на гости Рада и другарката й и аз посвирих, хранихме се, но лекция не четох, защото закъснях с разходката. Денят бе шарено облачен, но много горещо – прегарящо слънце и на смръкване позарося дъжд. Лягам в 11 без 20 вечерта.

18.V.[1925 год.], понеделник

През деня бе много топло. С Ивана градихме плевнята. Вечерта отидохме на пощата. Докато бяхме там, се сведоха тъмни облаци и заваля силен дъжд, придружен с град, който към Вращени бе много по-силен. Вечерта по икиндия, по случай дохождането на Караганчоолу из нашенската Бучиндолска гора, войниците изгарят кошарите на овчарите и им казват да закарат стадата из селото.

19.V.1925, вторник

Сутринта, след подготвянето за училище, като пристигнах тамо, се научих, че барабанът е бил рано още никой да не отива към гората и добитъкът на хората остана из селото. Шесторката преминала в Чинкир-Чукур и пращала през нощта хората да им донесат хляб, а пратените веднага донасят до местната власт на два пъти през нощта и затова хора се не пуснаха из гората. В училището готвим хор с учениците за „Св. Кирил и Методи" и следобед отидох да си скроя

---

* на джумбиш (от тур.) – на шега. (Бел. М.И.)

** вистрел (от рус.) – *остар.* изстрел. (Бел. М.И.)

ризи при стопанките. Ст. Ненов и Цончо ги задържаха в общината, понеже намерили в дома му револверни патрони.

20.V.1925., сряда

Станах в 3 ч сутринта, понеже тази нощ, не знам защо, не можах да спя дълбоко, вероятно защото се тънко завих.

Сънувах нощес, че стоя на дъното до плевнята и гледам мишки че бягат къде двора и че една толкова много подскача нависоко, нещо до 5 метра височина, като че е някоя гумена топка, която се удря в земята и подскача нависоко и аз от тази гледка се смеех с висок смях и обяснявах на мама, че ето как мишките се качват по гладките стени.

След това **сънувам**, че съм в горното училище и ще учим там също и прогимназията, но някак си друга обстановка. Дохождат Мара и Рачо Узунови и ме въведоха во тяхна една стая, която бе много хубаво мобелирана, особно с едни много хубави столарски комбинации на сглобени извити закачалки с хубави плетни и тантели и аз казвам на Мара, че трябва тия хубави работи тя да ги е купувала със своята заплата. След това влязох да занимавам учениците си, но като че ли се редувахме в една стая с различни отделения, като че друго училище нямаше, а само едно за прогимназията и основното, и се пробудих.

Прочетох от списанието „Житно зърно" статията от 2.–3. книжка „Правият път на живота – възможности и противоречия". Важна мисъл извадих: *„И както корените дават стабилност на дървото, така и търпението у човека дава стабилност в развитието на неговия живот."* После: „Търпението е базата, върху която изниква самоувереността и върху самоувереността се гради вярата. А вярата е разумната основа за правилното проявление на живота и към себе си, и към ближните, и към Бога".

24 май [1925 год.], Свети Кирил и Методи

Сутринта станах рано и след наряда четох беседата *„Нашите длъжници"* и след това се приготвих за училище и отидох. Училището бе още от първия ден украсено от децата много хубаво. Репетираха си хора, също и стихотворенията и чакахме да се свърши църква и да почне водосветът. Хора се трупаха, жени, девици, за да разгледат училището. Ние, учителството, излязохме навънка. След 10 1/2 ч [дойде] свещеникът и почна водосвета. Щом се свърши, започна утрото. Откри се с хор и след това говори Н. Генев, после – декламации от деца, песни сола, дуети, канони и т.н. След свършването на утрото си отидохме да се храним. Общ обяд не готвихме по случай тъжното настроение на съселяните ни от това, че не можеха да работят* и се безпокояха от К.-Ганчоолу, от една страна, и от администрацията, от друга. С Г. Стефанов отидохме у дома, хранихме се и след това отидохме у тях. Четохме от Рабиндранат Тагор нещо из „Хиперион", после стояхме и потеглихме за Чингон-Баир, където децата бяха направили хорото. Излязохме компания, състояща се от Г. Стефанов, аз, П. Кръстева, Радка Иванова, после и Стефана Колева, и играхме даже на хорото. После излязоха и другите ни колеги там и там прекарахме цял ден. Към свечеряването се фотографирахме учителството и други някои. И след като придружих фотографа, докато фотографира Николина Стоянова и Неделя Ив. Папазова, аз се завърнах у дома.

---

* Заради празника и заради траура във връзка с атентата от 16.IV.1925 год. в църквата „Св. Крал" („Св. Неделя") в София, при който са убити около 150 души и 500 са ранени. От 16.IV.1925 до 25.X.1925 год. е обявено военно положение в страната. В София са арестувани 1400 души, а в страната – общо 3194 души към 12.VI.1925 год. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев.)

Вечерта започнах да чета лекция, обаче от сън едва прочетох един лист и я оставих и легнах.

25.V.1925, понеделник

Станах раничко. Запалих лампата и след като се измих, започнах да чета беседата *„Първата мисъл у човека"*. Като я прочетох, се нагласих за училище; за пръв път тази пролет се облякох с бели дрехи. Съобщи ни се в училище, че фотографът от Ковачевец няма да дойде. Почнахме с ваденето бележки на третокласниците. Останаха 9 души направо. Другарите ми колеги решиха по слаби безпрекословно да се оставят и бяха неумолими. До обед аз правих списъци и следобед ходихме с Ивана в лозята на Колевото лозе, укоренените пръчки изсъхнали, и разровихме всички и оттам с чувалите отидохме на махналъка да носим от пътя до таблите тор. Пренесохме го и щом се върнах, се умих, преобляко и отидох на училището да попълня тефтерчето за преговорния срок, и изпитната ведомост. Щом ги довърших, отидох на пощата. Като четях „Утро", влязоха двама чужденци, които по физиономия познавах, че са от с. Ковачевец. Запитах ги нещо и се заприказвахме това-онова. Дойде и Ив. Стоянов и като заприказваха, чух, че Караганчоолу обрал пак други постове, Опаченски, и даже вземал стражарските дрехи, като го заставил да ги хвърли. После казаха, че са били братя на сега мъртвия в Ковачевец човек. Нену Чернев, който бива бит от войници, защото било получено анонимно писмо, какво че уж той хранел Кара-Ганчоолу, и т.н. Човекът умира след няколко дни от тези побои и сега го задържали, за да се разследва защо и как е работата и защо е [мъртъв]. Ще се аутопсира трупът. Това бе на мръкване вече и загърмя и в скоро време заваля силен дъжд, та даже към Церово вероятно и град падна. И си дойдох и се храних и започнах да [пиша].

26.V.[1925 год.], вторник

Деня прекарах външно добре, но душевно недобре, понеже от известно време насам преобладава низшето в мене и иска да се наложи с всичката си низост. И това състояние в мене ме много озадачава, дойде вече до известен навик, с който трябва да се боря геройски, за да преодолея. Волята ми като че ли е безсилна да се справя с това ми предразположение, а умът ми, занят с каквото занят, все една мечта има и какво правя, що правя, това се налага в умствения ми филм (... ...) Но ще се справя и ще проследя за известно време истината.

Следобед ходих в прогимназията, за да попълвам дневника на третокласниците. И към икиндия отидох на площада. После събрахме се с Г. Стефанов, С. Пейнов и Ст. Ненов и отидохме на баиря при резервоара, после долу се надскачвахме кой по-много ще прескача. И после се разотидохме. Вечерта още щом легнах, започнах борбата и преодолях.

27.V.[1925 год.], сряда

Станах раничко, измих се хубаво и започнах да се готвя за училището. Посвирих на цигулката. И отидох на училище. Довърших работата на дневника и свикахме учениците и съобщихме на третокласниците кои остават, кои се допускат със слаби на изпит и кои направо и кои се освобождават съвсем. След часовете ходих в Калин-дол да косим и теглим* мястото и Иван го преора, а аз си дойдох на напред. Като си дойдох, се измих добре, влязох си в стаята и седнах да пиша, но тъкмо си пиша дневника, ето нов напор!... И аз казвам

---

* С гребло в ръка се тегли и се събира окосеното сено. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

вече: Конец на глупостите! Смърт на злото, възкресение на доброто. Човек кога се предостави на тъмните сили в природата, на отрицателните невидими агенти, те използват всичките ти сили за отрицателни деяния, които ни правят синове на тъмнината, подяремници на низшето. Божественият дух на чистотата е всякога при нас, в нас го прозираме и нека той да е вечният извор, от който за бъдеще да пием и се къпем в неговия лазур. Нека конец да се тури на най-грубото в нас, то тор да стане на велики пориви, благородни желания и възвишени идеи и идеали, които възкресяват духа, освежават душата и пречистят плътта, която без духовните качества винаги влече къмто подлости и низости.

Любовта Божия е възкресение, похотта – смърт. Затова новите хора трябва да излязат от смърт в живот. Да не си правим (въпреки че я правим) илюзия, какво че удоволствието, нежното блазнене е нещо възвишено; нещо несравнено по-велико има от това низшето физическо чувство. Но то не се изпитва с физически органи, а с духовни, затова, който иска да изпита това велико чувство на всемирна обич, нека се потопи в нея, тя ще го настани и ще го поднови в нови вибрации, нови чувства, пред които тези ни удоволствия са мерзост. Нека хармонията у нас да бъде съзвучна на външната хармония, и нагодени с нея, ние ще изпълняваме неуклонно волята Божия и Бог ще заживее у нас и гласът Му ще бъде доловен от висшите струни на нашата духовна арфа, която е нагодена да долавя великото, само трябва да се нагласи със съответен тембър.

Бог на любовта, хармонията, благостта, кротостта, щедростта, милостта, мъдростта да бъде с нас и ни ръководи към всички добродетели!

28.V.1925 год., четвъртък

Щом станах от сън и се измих, започнах да се глася за Попово. Намазах каруцата и започнах да я товаря с дърва. Дойде и Добри Бобев да ни докара един кубик в Попово. След като натоварихме и неговата каруца и се пооковаха кобилите му, се нахранихме и потеглихме. През Ковачевец като минавахме, тъкмо пущаше църква и много хора имаше по главната улица, а пред общината – войници ковачевчени, цяла навалица. И всичкото това събиране на народа е заради забегналите из гората, понеже селяните не можаха да бъдат на постовете си, и им вземаха оръжието, та сега пристигна войска, която ще се занимава със залавянето на беглеците. Дървата в Попово продадохме за 540 лева двата кубика. В града не се бавихме и си потеглихме. Докарах на Пеню Петров дъги за [кочера?]. И като си дойдох, Иван отиде за люцерна, а аз се нагласих и потеглих за пощата и там показах снимките от Глухото, които ни прави и ходихме с Колю Иванов у В. Хаджиева за снимката на Св. Кирил и Методий. След това от пощата отидохме в читалището, аз, П. Ив., Н. Генев, Н. Иванов, П. Димитров, за да приемаме оставката на П. Димитров. И там се така карахме измежду другото, за коледната спорба, че се изобличавахме и наричахме как ли не. Всички спорове допринесоха голямо разстройство и изтощение, така че не е хубаво човек да се ядосва и сърди, сърдитината е крадец, която краде от човека и той морално и духовно осиромашава.

29.V.1925, петък

След свършването на часовете се нахраних, четох от „Житно зърно" и се приготвих за Ковачевец за заплатата. Ходих да търся Илия Денев чак на лозето му за ключа и като се върнахме, отидохме в училище и ги получихме. Дойдох си и ги раздадох на колегите до вечерта. Вечерта свирих до 11 ч и си легнах. Спах спокойно през тази нощ и също и миналата, защото стомахът кога е празен, няма излишна енергия, която да обезпокоява съня.

30.V.1925, събота

След като отидох на училище, платих на Ст. Н. Попов сумата 1310 лева за 7 крини жито по 150 лева и 4 крини папур по 65 лева. Вземах 5 кг син камък по 25 лв. Общо 115 лева. И потеглихме с учениците на разходка. Отидохме в курията в Райков дол и тамо свирихме и научихме канона „Светъл ден" и след това свирих на децата, да траят до обяд. Децата ни набраха гъби и накладохме огън, опекохме ги и се нахранихме с гъби и малко хляб. Разходката бе много приятна. Децата бягаха, надбягваха се, пяха, и като славеи оглашаваха околността с чуруликането си. Денят бе приятен. Птичките, като ли в чест на посещението на тяхната градина „Полето", ни пяха омайните си химни. Всичко слави и хвали природата. По обед пуснахме децата да си отиват и ние, след като ходихме да пием вода на чучура, си тръгнахме за село. Следобед ходих да кося люцерната на Каранфиликя. Щом се върнах, започнах да свиря. Мислите субективни, които се въртят из паметта ми, са все предния-денщни. Този въпрос на въпросите!.. Схващам двата закона, които действуват. Единият – в духа ми, който ме зове към самоотвержена работа в хармония с великите природни закони, в подпомагане на нещастниците. И всичко това виждам, че ще постигна, ако притежавам едно качество и то е много важно и в духовния път да си без него, то значи да си слепец и се движиш в забутан пущинак и лес. Това качество е *Чистотата*, а виждам, че чистота ще се добие само чрез силна воля, а волята се добива чрез упражнения и чрез въздържание във всестранния смисъл на думата. А другият закон действува в удовете ми, той постоянно напряга и иска своето, да живееш в низшето, в похотите, в низшите желания. И схващам, че човек, комуто се подчини, нему и роб ще стане. Велики мисли обземат човека, кога се потопи в себе си в духовната си природа. Там човек, в тишината, в уединението, намира своите разговорници, които въвеждат човека във велики мисли, благородни пориви, алтруистични желания и чувства. Човек намира тогава смисъл във всичко. А щом се потопи в оня ти Адамовски въпрос, тамо се изпреча преграда и той с всичката интензивност изпитва ограничението, което от своя страна претендира за „смисъл на живота", щастлив живот и свобода неизвестна!!!!!

Ето, докато пиша тези си мисли, барабанът заби: всички тази вечер от 20 до 50 години да се явят на общината. След като се нахраних, отидох на общината. Пратили народа къде Осиково по секретни постове, да наблюдават за Кара-Ганчоолу. Нас, Рачо Узунов, Петко Тодоров, Петър Иванов отидохме над гробищата и там пазихме. Аз спах без завивка, с палтото си, но съм поизстинал, та ме похвана малко диария.

31.V.[1925 год.], неделя

Станах от сън в училищната нива над гробищата и отидохме с другарите да се измием на чешмата и като се върнахме, другите отидоха нагоре към другите постове, а аз останах да чакам изгрева. Той бе величествен, при ясно небе. След това си попях и почнах да чета беседата *„Видяхме Звездата"*. От нея схванах един важен въпрос за мене. Именно, дали женитбата е процес неотменен или настойчив. Схванах, че всичко в живота е дадено за изпит и от самия човек зависи как да постъпи, дали така или инак. Но женитбата например е една от причините, които съдействуват да се отклони човек от своето истинско предназначение. Красотата в жената и идеалът, който си поставяме, то е само примамка, също и мъдростта, музиката, художеството, жречеството, майчинството, бащинството, и т.н. – всичко е задачи, изправени пред всеки индивид, и от него зависи да ускори ли или да забави еволюцията си, и пребиваването за по-дълго на земята, връзка с кармическите закони.

1.VI.1925 г., понеделник

Щом станах сутринта, умих се и започнахме да готвим буретата за вода, за да напръскаме лозето днес. Приготвихме водата и аз след закуска отидох на училище. После обед започнах да пръскам и до вечерта ми останаха само 6 реда от лозето в ясака. По икиндия покапна малко дъжд, но много рядко прокапа. След това слънцето се потули зад голям облак, но после пак изгря до вечерта. Щом залезе слънцето, потеглихме за пощата, платих 50 лева за „Наука и разум". Четох вестници, важното е, че хората не могат да схванат какво че екзекуциите не могат да премахнат злото. И в София се екзекутират хора престъпници, които устроиха атентат в „Св. Неделя" и убиха 140 души и 350 ранени. Зло е действително, но би трябвало като християни християнски да постъпят управляващите, да им простят, или най-малкото да не ги убиваха, а с друго заменяха това им наказание. Вестниците от известно време с друго не се занимават, освен само с убийства, наранявания, съдене, престъпление и действително размирни времена настанаха, така че повечето от народа бедствува от големите недоразбории и стремежи да живеят живот егоистичен. След кратка разходка по баира със Ст. Пейков и Гочето се завърнах у дома.

2.VI.1925, вторник

Щом станах и се умих, след кратко време пристъпих към четене 19. лекция от специалния клас, именно *„Развитие на нервната система"*, после нея се приготвих за училище и с цигулката отидох. Следобед допръсках лозето и чистих стаята си, шкафа, дрехите си и почнах да си пиша дневника и да си припомням пак за моите слабости и за моето безволие. Воля трябва да имам аз и то диамантена, за да мога да устоявам на ония решения, които вземам, кога съм в съприкосновение с духа, кога съм с велики мисли и чувства. Но щом се навра в тази си стая, аз като че ставам безволев, като че ли цяла магия съм си устроил в нея.

3.VI.1925 г., сряда

Още в леглото, слушам барабанът бие. Излизам и слушам какво: „Всички от 20–40 години до 5 ч сутринта да се явят пред общината и никой да не отива на работа към Гяурдере и никакъв добитък нагоре." Умих се, посвирих си и след най-важното започнах да пиша. Отидох на училище. Пред общината се трупаха хора, които заминаваха за Гяурдере. Барабанът повторно заби: „Всеки, който не се яви, ще се счита за укривател и ще се съди според Закона за защита на държавата". Следобед произведохме писмените изпити по български. Отидохме после към горните лозя вкупом: Петко Т., Ст. Пейков, Г. Стефанов. Тамо ядохме череши, пяхме до вечерта и се завърнахме.

4.VI.1925, четвъртък

Преспах нощта добре. Сутринта отидох на училище и следобед имахме по география изпити с учениците. Към вечерта аз си отидох в дома, понеже народът се събираше къде общината и войниците дойдоха от Гяурдере. Започнах да чета у дома и силно се залопа по вратнята. Излязох, казаха ми войници да упрягам каруцата, но не я упрегнах, а чаках да си дойде Иван и той отиде, обаче върнаха каруцата, понеже отишли достатъчно, и щом я изпрегнал, потеглили към общината и оттам – за Бучин-дол. Вечерта барабанът бие всички да отиват към общината, а войниците кого де стигнат по улиците, бият, за да отиват към общината. Ударили Йордан Петров и др. Времето започна да се запуша и излеко да завалява. Изобщо, за забелязване е, че когато се предприеме преследване на бегачите, то времето се разваля и започва да вали.

5.VI.1925 г., петък

След молитвата си прочетох беседата от шестата серия *„Едно ти не достига"* – отлични идеи и мисли. На училище днес четох пред всичките класове книжката „Дето има любов, там е Бог". Децата останаха много доволни от прочетеното. Следобед имахме изпити по аритметика, след изпита отидохме на пощата и след като получихме кореспонденцията, отидохме в читалището и приготвихме отчета за делегата Боби Косев за Шуменската конференция. Завърнах се къде 8 ч, нахраних се и започнах да пиша това. После си посвирих. Времето днес е през повечето дъждовно.

6.VI.1925, събота

След като станах, умих се и след молитвата си посвирих и се приготвих за училище. Времето бе добро. Следобед имахме изпити по български език. Следобед валя дъжд. След свършването на изпитите ходих към пощата. С Георгя Попов ходихме по баира към Калина дол, времето бе тъй прелестно и тъй светеше природата, нивята и баирите, че като че лъщеше всичко в един мек блясък. Като се върнахме, ходих в прогимназията за цигулката си и като си дойдох, заварих Георгя Събев у дома. Нахранихме се и говорихме до 11 ч и той си отиде, а аз легнах да спя. Сънят ми бе спокоен и добър.

7.VI.1925, неделя

След като станах, умих се и след утринната си [молитва] започнах да чета до обед. Нахраних се и вземах школата и цигулката и отидох на училище. Оттам ходих изтеглих пари от пощата в читалището и започнах изпитите по история. Имахме и гости слушатели. След изпитите направих заявление до Музикалната академия, да следвам музикалните летни курсове. После ходих у Георги Стефанов и свирих до вечерта. Като си дойдох, нахраних се с бакла сурова, чесън и гъби, които Иван бе донесъл от гората много. И започнах да си пиша дневника, и ето започвам да чета лекция от специалния клас.

8.VI.[1925 год.], понеделник

Тази сутрина като станах, попях си, после посвирих и започнах да се приготвям за Попово. Отидох да си заверявам открития лист на общината, и при дяда Цоня се отбивах и той ми поръча да му взема от Братя Иванови от Попово цигли 120 броя. Щом се нахраних, потеглих за Попово. От Ковачевец натам се качи на каруцата ми един агент полицейски и си отиде на Попово. Продадох дървата за 150 лв. и занесох на Цоня Ненов в Попово на кантората „Сингер" 1100 лв., после купих си за 80 лв. плат за цигулката и поръчах си на Бобчеолу чепици за 600 лева. И като се върнах на Иванови, керемиди не останали и аз се върнах празен. В Ковачевец войниците свиреха и хора имаше пред общината. Срещнах буля Марковица Цоневата, която ходила у дома. Като си дойдох, отбих конете във воденицата и вземах 5 крини папур и го посъмлях и закарах у дома. А след това ходих на Каранфиликя за сено и като се върнах, ходих за газ, нахраних се и рано си легнах.

9.VI.1925 г., вторник

Днес, като изкарахме вторите часове, последва заповед от медицинските власти да се затворят училищата, понеже върлува болестта шарка. И никакви събирания да не стават на децата, никакъв изпит и утро да не правим. При разпущането на децата аз поисках да им говоря нещо относно тютюнопушенето, алкохола и другите пороци. И понеже казах думата: и да не мислят, че всичко, каквото големите правят, е разумно и за подражание, макар те да са доктори, свещеници, учители, или били що били, то другите колеги се много разсърдили

и ме питат: защо да съветвам децата да не слушат родителите си и учителите си? Обидиха се от една истина – какво че не всичко, що вършат, е добро.

Следобед имахме изпит по естествена [история] и щом се свърши и видяхме резултатите, то попълнихме свидетелствата на третокласниците и им ги раздадохме колкото имаше от тях на изпита.

След изпита си ходих да се нахраня и излязохме към пощата аз, Стоян Петков, Гочето, Ст. Иванов и ходихме из Бабин-дол да даваме на хаджийката портретите от Св. Кирил и Методий.

10.VI.1925, сряда

До обед бях в училището да си досвърша писмената работа с дневниците и свидетелствата на учениците. В 3 ч следобед отидох на баира да копая боб. Копах до вечерта и си отидох, легнах и заспах след малко ... Отложих за сутра да чета лекцията си, понеже бях изморен и ми се много спеше.

11.VI.1925, четвъртък

Станах в 4 1/2 ч, умих се и започнах да чета лекцията *„Добрите и лошите мисли"*.

През целия ден от сутринта до вечерта копахме на баира на общинските ниви боб и папури. Времето бе хладно, па даже и студено. Вечерта Иван отиде караул и пазил в Буаза.

12.VI.1925, петък

Тази сутрин, след като станах и се умих и след молитва ходих за сол на магазина и потеглих за нерезий*. Копахме цял ден с Иванца и аз орах. От сутринта още времето бе мъгляво и даже през нощта валяло дъжд. Хора на тълпи отиваха в Попово, дъждът ръмолеше, но постепенно премина. Денят бе студен, така че почти с палтото копах. Вечерта ходих за трева на Каранфиликя и се нахранихме и си лягам.

13.VI.1925, събота

Днеска ходихме да копаем папур на Ейкъна. Дохожда да ни копае и Павлина Николова, понеже сами нямаше да можем да го прекопаем. През деня вееше силен вятър студен от запад. Времето бе запушено, а небето до обед вър ясно запушено**, а следобед започна да се облачи. Вечерта докопахме ранко и си додохме. Аз се отбих на пощата и оттам отидохме с Г. Стефанов у дома и вечерта до 11 ч свирихме в ясака под голямата зарзала. Времето бе заоблачено, святкаше издалеч, а вятърът тайнствено повяваше и унасяше в тайнствеността замисления човек. През нощта заваля дъжд, но не силен.

14.VI.1925, неделя

Станах късничко, понеже съм се много изморил от вчерашната копан. След наряда, който изпълнявах обременен и утежнен, аз си почистих стаята, обущата, бръснах се и се приготвих и отидох на училище. Раздавахме тефтерчета и правих протокол за изпита. Никола отиде на Попово, а Петър – в Шумен. Аз и Петко останахме в училище, а после дойде и Ст. Ненов и отидохме у Г. Стефанов и се нахранихме тъй добре с попара, масло, сирене, кисело мляко, и тъй нататък. Като приказвахме надълго и широко с компанията за ергенски и момински работи, че таз такваз, оназ онакваз, а ние все добри, тръгнахме си и аз си дойдох и започнах да си обличам кутията на цигулката с ново платно и

---

* нерезий – *диал.* занемарено, запустяло, буренясало лозе. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев).

** вър ясно – небе с мараня. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев).

почти до вечерта с нея се занимавах, като бях подпомогнат от Димитър Статев. След облепването ѝ, аз си направих една баня със слънчева вода.

Времето зафуча, затрещя и се придружи от голяма буря с малко дъжд от запад и отмина като хала. Иван ходи из гората и докара малко дърва. Нещо особно из политиката няма и не знам, понеже тия дни все работя, и не знам нищо.

Прочетох 21. лекция от специалния клас: *„Силите на светлината и топлината"*. След това ходих за малко към Г. Стефанов и Чобанов, върнах се и заговяхме за Петровден и си легнах.

15.VI.1925, понеделник

През деня копахме на баира папур. Духаше много студен северозападен вятър. Тоя вятър става няколко дни посред лято, заставя хората да копаят облечени. В Румъния тези дни е паднал сняг по планините около 1/2 метър и вследствие на него изстина времето. И това лято досега още не се е стоплювало, от многото и честите дъждовни валежи. След докопаването на папуря копахме малко на лозето в Ясака и напуснахме, защото започна да вали дъждец.

16.VI.1925, вторник

Копахме папур в с. Ташкайна. Вечерта ходих на пощата и оттам с горските, които изявиха желание да ги почерпя, отидохме на Георги Данов и ги почерпих. След това ходихме у Рачо Узунов и късно се върнах у дома. Времето надвечер се изясни и предвещава хубав утрешен ден.

17.VI.1925, сряда

Станах и след молитвата писах на дневника си и се каня да отида у Бакърджията за пръскачката, която е на ремонт. През деня копах в лозето. Вечерта ходих за син камък на магазина и там се срещнах с господин Бояджиев. Заприказвахме се надълго и широко, та се и хранихме на Пенчо Белчев и вечерта не четох лекция.

18.VI.1925., четвъртък

Копах от сутринта, а после пръсках лозето. Времето вчера, оня ден и днес бе съвсем ясно и приятно, стопли се хубаво, вероятно ечемици да зреят. Посвирих си вечерта и си легнах.

19.VI.1925, петък

Щом станах, умих се и след малко отидох и започнах да копая на лозето. След като се храних, започнах да пръскам. До обед напръсках и го доокопахме. След като се хранихме, на обед дойде си Иван от Попово.

Тази сутрин четата, диреща Кара-Ганчоолу, се натъкват на него в Гяурдере и в завързалата се престрелка един от потерята бива наранен в крака. Предния ден Кара-Ганчоолу е бил на кака Тота от Посабина момчето, вземал му каскетя, куртката и понеже напсувало, отпосле те го набили хубаво и чак вечерта го пуснали да си ходи. Вземали от един овчар там едно агне.

Аз свирих следобед и после четох беседата *„Последното място"*, после отидох на пощата и оттам като си дойдох, отидох в гората да посрещна Ивана, който отиде за кюприи на плевнята. Времето през деня се пушеше, а следобед на юг загърмя и заваля. През нощта се затряска, засвятка и заваля дъжд в Бучин-дол, само че малко. На съмване си потеглихме и си дойдохме.

20.VI.1925, събота

След като си дойдох от гората, Иван отиде за трева, а аз – на сеизата*, за да каля брадвата, оттам като се върнах, отидох и писах на общината пролетните посеви. У дома след като се нахранихме, започнахме да дяламе кюприите за плевнята, но брадвата се подгъна отново и я занесе Иван да се бурматиса**, а аз с Никола Гетовото започнах да дялам. Одялах 3 и започна да вали ситен дъжд и аз си полегнах и спах хубаво. След съня свирих, правихме с Иван кутията на цигулката. На мръкване се бръснах, мих и отидох у Г. Стефанов, където свирихме до стъмяване. Оттам си дойдох, нахранихме се и легнах.

В неделя голям град е убил Попово, Паламарица [село Паламарица, Търговищко]. Същия ден е убило из цяла България повечето от 40 села.

21.VI.1925, неделя

След наряда четох, писах и свирих, а следобед ходих да плащам на бирника бирликя***. Ходих на читалището, където узнах, че ще се очисти всичка литература нелегална. После се срещнах с Дяда Ганчо. С бирника бях заедно на Богеневата кръчма, а после на Герги Данов и ги почерпих половин кило вино и една сода, всичко 15 лева. След това отидохме с Г. Стефанов, Стефан Иванов и годеницата му Р. Иванова, Н. Петрова, Яна Георгева, Пав. Кръстева и други за ягоди в Дилчови, имаше много ягоди и отлично време и приятна природа, и големи смехории. Понеже се смеех с невъздържан смях и понеже срещу неделя сънувах, че пия ракия, то аз бях мислено наклонен да мисля, като че ли ще ме сполети нещо. Вечерта не четох лекция, понеже бях изморен.

22.VI.1925., понеделник

През този ден ходих на Попово да карам дърва, дадох ги за 265 лева. Иван Калчев книжаря с всичката си важност ме предупреди, че негов приятел личен, познайник и последовател на Дънова, се разболял от него, понеже не му казвал всичко, за което той запитвал, и че уж имало и скверни работи у него, та такова дело на разединение, на разкъсване народа трябвало в началото да се работи и разруши. Като се върнах, ходих за сено и вечерта – на пощата и оттам Петър Иванов ми обеща да ми даде още 4 кринчета жито, по-рано бях взел 5. И отидох радостен, че намерих храна взаем. Времето бе много топло и ясно до обед, а следобед заизскачаха тъмни и бели кълбести облаци, но дъжд нема.

23.VI.1925, вторник

След молитва се приготвих и отидох у Петър Иванов с чувалчето, отмерихме житото и го оставих в хамбаря, понеже конете и каруцата бяха в гората за чукани****. През деня дялах мартаци за плевнята, а по икиндия Иван си дойде и докара чукани за огрев, а аз се измих на дола и си седнах на масата да чета вестници. Дойде Г. Стефанов, но си отиде, а аз ходих у П. Иванов за житото и го закарах в Курустаньоолу у Пеневи, понеже мелницата бе затворена. Нахраних се хубаво с мамалига и пиша това сега. Тази вечер написах на Методи Ж. Марков картичка и на Крум Илиев.

24.VI.1925, сряда

През деня ходихме в голямата усойна за тръни и отсякохме три челика за плевнята и с трънитe ги докарахме. Като си дойдохме, заварих у дома Н.

---

* сеиза (от тур.) – ковачница.

** да се бурматиса (от тур.) – да се закали.

*** бирлик (от тур.) – данък.

**** чукан е синоним на кютюк – дънерът на отрязано дърво, който е в земята и се изважда с търнокоп за огрев за огнището, а димът излиза он стаята през комина, през оджака. Тогава не са имали още печки. (Бележки на съставителя Вергилий Кръстев)

Мисирджиев, който се връщал от Горня Оряховица, където ходил да държи частен изпит за шести клас. У дома се хранихме, после ходихме и поповчето у Павлеви за дядовото Ганчово шише с вода. После се почерпихме на Георгя Данов и оттам отидохме на пощата, а после ходихме да свирим с цигулките Г. Стефанов у Ясака и след това говорихме до 1 1/2 ч сред нощ. Никола Мисирджиев ми каза, че в тяхното село се намира едно момиче на име Мария Пенчева, около 14-годишно, изкарало първи прогимназиален изпит. Характерно е досега, че от малко все е мълчало и все замислено, в градината. Животът му е бил необщителен. Обаче от миналата година се заинтересовало от Мисирджиев и му е писало да му даде някои книги, обаче той не е сторил това. От скоро време то само отива у Мисирджиев и му говорило много работи върху окултизма, братята и много работи за ритмично дишане, за излъчване и даже опит с намаляване на пулса си. Изобщо човек, чудак с младостта си, а пълен с много знания, и не казва, че да е чело такава литература, и то предсказало, че на 14. този месец в тяхното село ще бие голям град и т.н. За мене важното е, че ние, които бяхме първи на делото, като че мъртвеем с нашето напущане и леност, а тия неуки ни надварят в много отношения. Но Бог ги праща за подтик на бялата ложа и те са импулсаторите на мнозина забравили се.

25.VI.1925., четвъртък

Сутринта след храна изпратих Мисирджиев и отидохме да жънем в Буваза ечемик – аз, Иванца, буля и батю. Вечерта аз се окъпах, но и съм се много изморил, та едва си отидох и легнах да спя.

26.VI.1925., петък

Сутринта след молитва пак останах да лежа, понеже от вчера, дето съм работил и съм се къпал, ме болят костите, та не ми се мърда. След това започнахме да градим плевнята и до обед плетът бе готов.

27.VI.1925, събота

Ходихме из гората с Ивана и сякохме макази за плевнята и си дойдохме късно вечерта. У дома заварих Г. Събев. Говорихме с него много и понеже има войници патрул из улиците, то Георги остана да преспи у дома.

28.VI.1925 год., неделя

Щом станахме, умихме се с Георгя и изпълнихме наряда си. След това посвирих, попях. Свяко дойде да търси Георгя. След това ходих на мелницата да меля брашно (взетото жито от Петър Иванов). Като се върнах от мелницата, посвирих и много си поспах, понеже тези дни съм настинал, задето се къпах уморен. Иван и Боро ходиха в боаза и докараха на вършачката 5 кръстци и 5 снопа ечемик и го овършаха у Кара-Стойкови, извършаха 28 кг ечемик, две за ока. След като го докараха, аз ходих за люцерна на Каранфиликя. После отидохме къде Белия Бряг и отсякохме дирек за плевнята и се завърнахме. Под Белия Бряг четох лекциите първа и втора от първата година и направих резюмето на първата. Вечерта не четох лекция, понеже съм изморен и ми се спеше.

29.VI.1925 год., понеделник

Щом станах, ходих у булини да им лекувам овцата. След това отидох на пощата и писах писмо на Н. Нанков в София, на Мисирджиев и Весела. От пощата ходих у Никола Генев да се разпиша на пълномощното за заплатата. След това ходих у Тавтонката* да й занеса прежда за чорапи. И щом се върнах,

---

* селянка, която ще му изплете чорапи на ръка. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

нахранихме се и започнахме да копаем дупки за диреците на плевнята и да работим на нея до вечерта. Надвечер се умих и излязох до пощата и оттам с голяма компанийка колеги отидохме у поп Георев за заплата. И вземах си от него обущата, които ги прави Бобчев от Попово, за 600 лева. Получих за този месец 2285 лева.

30.VI.1925, вторник

След молитвата свирих, след това ходих за тофия и вземах за 39 лева. Като се върнах, работихме с Ивана на плевнята, като тази сутрин събрахме Добри Бобев, Ст. Цонев, Ив. Иванов да помагат да забием диреците. Вечерта ходих и платих на Ст. Поп Николов 325 лева за 5 кринчета папур. След това ходих на пощата и там вземахме инициативата с Г. Стефанов да отидем за липов цвят и ходихме за Петко Т. Арабаджиев да го каним и той се съгласи да дойде. Времето бе облачно и тези дни духа все студен вятър, защото уби къде Горня Оряховица градушка и то голяма. В Китая е валяло разноцветен сняг.

1.VII.1925 год., сряда

След молитва свирих и си дочетох 23-та лекция от специалния клас. След това се приготвих за гората. Докато се нахраня, Г. Стефанов с П. Т. Арабаджиев дойдоха да ме викат. Вземах си хляба и потеглихме. Преди Саркой ние излязохме през Черковната гора във Върбовската гора. Тамо брахме цял ден липов цвят, пяхме, свирихме, смяхме се и т.н. Прекарахме много весело. Вечерта си тръгнахме и по тъмно се завърнахме по домовете си. Понеже съм изморен много, не четох лекция.

2.VII.1925 год., четвъртък

Като станах от сън, умих се и след малко отидох да си заверя билет за Ковачевец и ходих у какини и дядови Ганчови. Като се върнах, започнах да чистя саята и да се готвя за София. Изхвърлих 4 коли боклук на Каранфиликя. Ходих надвечер на общината и си направих лична карта и билет за София. След това отидох у Н. Генев и го чаках да се завърне от работа, но не дойде да ми направи удостоверението, а оставихме за сутра. Отидох на бръснарницата и се обръснах и със Стоян и Тодор си отидохме. Вземах от Ст. Пейков една кошница за сливи. Времето бе облачно и към обед попръска тук-таме, а надвечер се изясни съвсем и има много приятна, ясна и тиха нощ.

В **петък, 3.VII.[1925 год.]**, потеглих за София за младежкия събор. Вечерта в 6.40 се качих на трена в Попово.

4.VII.[1925 год.], събота

Пристигнах в 7.40 в София, вземах файтон за 55 лева и отидох у сестра Балтова на квартира. Следобед ходихме у Учителя. Там се доизкарваше ремонтът на къщата и циментировката на двора и всички работеха. След като си отидох, поспах и след вечерната храна ходихме и си купихме бели шапки с една сетра от Бургас.

5.VII.1925 год., неделя

След сутрешния наряд отидохме на салона и с голяма радост се срещахме братя и сестри. Хорът започна с песента „Зората на Новия живот". После – „Сила жива". Учителят излезе в 9 ч. Изпя се „Ще се развеселя". Добрата молитва. Чете Евангелието от Матея 4; 12, изнесе „В начало бе Словото".

В дните 5й, 6й, 7й бяха заседанията на младежкия събор, които са в специални книжки изложени.

8й.VII.1925. Приготовления за Мусала. 9й – също.

Вечерта на 9й потеглихме от София за Костенец Баня в 11 1/2 ч.

Сутринта на **10.VII.** слязохме в Костенец Баня в 4 ч. Там се събрахме 12 души братя и сестри. Потеглихме по утринната прохлада по шосето за Чам-Кория. Времето бе ясно и приятно и ни ободряваше в пътуването, понеже през нощта не бяхме спали. Минахме през Долна Баня, село Махла, Радуил. Над Радуил накладохме огън и направихме чай и закусихме. В 1 ч следобед бяхме в Чам-Кория. Слязоха братя и сестри с автомобили от София и така голяма компания потеглихме по пътя из Царска Бистрица за Мусала. Горе, в Чам-Кория, накладохме огън и закусихме и потеглихме нагоре в 4 и 20 ч да вървим по ония братя и сестри, които са напред. Времето бе покрито с облаци и покапваше малко, но нищо. Вървяхме нагоре и се възхищавахме от планинските усои, големия шум на реката, която бучеше и бумтеше от силния трясък на буйната вода, която се разбиваше в големите скали, препречени на водата. Трева бойна, цветя много и разнообразни, и понеже с нази пътуваха студенти естественици, доктор Жеков, то нарочно и запитвахме за имената на различните иглолистни и разните цветя. И как весели се чувствувахме всички и прегърбени под тежките си раници, ние бавно се катерехме все по-нагоре и по-нагоре. Стигнахме през нощта на първото рилско езеро при хижата, където се бяха установили Учителят и всички братя в палатки и в хижата. Наклали буйни огньове, турили чайници с вряла вода, и който пристигне, го черпят с чай или с топла вода. Легнахме да си поспим.

11.VII.1925 год., събота

При първото Рилско езеро на Царска Бистрица

Сутринта станахме рано и се умихме. Студено бе много, та не можеше и да се спи. Обикаляхме огъня и се греехме всички, кой където е. В 3 ч сутринта пристигнаха още 13 души братя и сестри и им отстъпихме огъня да се стоплят и сгреят. Оттогава аз не легнах. Много братя и сестри се пръснали на разни страни, още тъмно, кой по скали, кой покрай езерата, и се чуваха техните песни, в които се долавяше оная дълбочина на духовна почит и преданост на Великия. Във всеки глас се долавяше нещо вътрешно, дълбоко, което изразяваше вътрешния им душевен копнеж към свят, чист и възвишен живот. Времето бе тихо и приятно, само откъм Мусала вееше студен зимен вятър с неголяма сила. Туктаме се виждаха облачета на източния небосвод.

Подаде се вик за молитва. Събрахме се на една височинка над езерото от северната му страна, високо 2300 метра над морското равнище. Наредихме се да посрещнем изгрева. Изпяхме „Благославяй, душе моя, Господа", „Духът Божий", „Изгрява Слънцето", „Добрата молитва" и „Отче наш". При молитвата „Отче наш" мене ми стана тежко, причерня ми на очите и аз се отстраних и седнах на земята.

След това се наредихме покрай Учителя и аз Го запитах защо стана този припадък. Отговори ми, като ми хвана дясната ръка, че всичко се дължи на неконцентрирането на ума ми. Аз съм бил Слънчев тип, променлив, и в мене била развита надеждата и дотолкова съм се надявал до 100 %. В мене материалното надделявало. Имал съм философски ум и съм обмислял дълбоко, но без съсредоточение, така че трябвало да се науча да си концентрирам мисълта. Тук, при езерата, има такива електрически влияния, които приспиват човека. Учителят гледаше космите на ръката ми и ми казваше, че много електричество имам и че чрез концентриране мога да го превърна в магнетизъм. И каза, че не е хубаво дене тук на слънцето да се спи, защото всичката събрана енергия се изразходва от нас, отнема се. Учителят каза, че съм бил много отворен и че съм си давал и всичката жизнена енергия и че ако съм станел лекар (се обади

брат доктор Стефан Кадиев, то щял съм да поемам чуждите болки върху си и ще си изразходвам енергията по болните).

Учителят говори хубава беседа, която е написана на тефтерчето ми, и напечатана в специална лекция. След това направихме закуска. И до обед ази спах. На обед всички се наредихме на голям кръг и обядвахме на обща трапеза. След това хористите се събраха и започнаха да пеят окултните песни, аз излязох надясно от езерото и постепенно се качих на една височина, където се виждаха цялата Рила на запад от Мусаленският дял, Старата планина, Средна гора, но почна бързо да се заоблача на запад и започна скоро да роси дъжд. Къде Самоков затряска силна гръмотевица за дъжд. Тук се събух бос и ходих по разните връхчета по камъните и хубавата трева. Поспах си на хубава висока поляна, обраснала с хубава трева, така, на едно запуснато място.

Дойдоха братя и сестри и аз станах и се облякох и седнах да пиша това описание.

Силно се тряска на север и запад и зад Мусала. Учителят бе казал долу: „Имайте мисли благородни и приятни мисли и настроения, за да ви не кълпе дъжд." След това слязохме и отидохме на една друга височина, където се събрахме братя и сестри и запяхме песни, и си приказвахме. В това време на няколко талази всички усещахме едно особно настроение и една топла магнетична вълна, от която на всички ни косите се изправяха, всички усетихме това благотворно влияние на тая височина. После узнахме, че това е било „Незнайният връх", както го наричал Учителят. За този връх Учителят казал, че някога си в миналите ери е бил по-висок от самия Мусала и че той бил най-високият връх в Балканския полуостров и че той е бил и е и сега център на известни магнетични благотворни влияния.

12.VII.1925 год., неделя, Петровден

В 12 ч посред нощ потеглиха Учителят и братята и сестрите с фенери по стръмнината нагоре към Мусала. А ние, около 20 души братя и сестри, останахме назад до 2 ч да си поспим, че ще настигнем другите. Небето в 12 ч бе ясно. Но веднага се заоблачи и силно затряска и заваля дъжд, който се обърна в сняг. Някои от сестрите и братята се върнаха, а ние отивахме нагоре. Големите облаци, покриващи небето, и гъстата мъгла припадна над планината, така че стана много тъмно. Стигнахме горе на върха на разсъмване. Целият Мусала променен с бяла премяна от нощесния сняг. Вятър вееше. Поздравихме Учителя с Честит Имен ден. Езерото до подножието на Мусала се виждаше и в него плаваха големи блокове лед. Пирин се белееше от големи преспи сняг, които са по-големи от миналогодишните. Постояхме там да се полюбуваме на мъгливата Рила и далечен Родоп и потеглихме всички надолу. Слязохме долу при хижата и през деня се сушихме [и] спахме.

На връх Мусала, като заобиколихме Учителя, Той каза: „Търсете първом Царството Божие и Неговата правда и всичко друго ще ви се приложи!"

13.VII.1925., понеделник

Служенето на Бога е великата Божествена наука!

Щом откъснете един лист, трева, спомняйте си за тази велика емблема на Бога.

Ако започнем с човешката наука, ще свършим като тия наоколо камъни. (*Учителят сочи наоколо.*)

Ако започнем с Ангелската наука, ще свършим като тая трева.

Ако започнем с Божествената наука, тя е истинската, която възраства човека. В тази наука, който започва, не трябва да има кепенци и покривки.

Като свършим една Божия работа, ще започнем друга; като свършим човешката, ще започнем Божествената.

Ще служим на Бога с най-мъчната наука и тя ще ни научи.

Ние ще станем на Божественото мост за към хората, но не и на хората.

Всеки ден ще повтаряме изречението: *„Аз ще служа на Бога!"*

Който служи на Бога, той ще служи без знания. Бог всичко има.

Решиш ли да служиш на Бога, не искай човешка наука, а Божествена.

Какво научихме от Мусала?

– *„Трябва да станем!"*

От кои сте? От ония, които стават. С едната ръка като се ръкуваш, то значи двама умни хора всичко могат да направят.

„Божественият живот е живот на радост и веселие."

14.VII.1925., вторник

В понеделник още понеже валеше дъжд, та много от братята и сестрите си отидоха за Чам-Кория, а останаха Учителят и около 80 други. Във вторник Учителят вечерта си тръгнаха. Аз през деня ходих за провизии в Чам-Кория. Вечерта в 1 ч през нощта Учителят си потеглиха. Останахме аз, Боян Боев, брат Панчо и Тахчиев, сестра Еленка и сестра ..., престояхме там още няколко дни. През това време четяхме, пеехме, пишехме, а първо почистихме целия район, където бяха братята, покрай езерото, и ходехме на разходка. След това в сряда вечерта дойде и брат Генчо от Свищов и станахме 8 души. Времето бе непостоянно през всичкото ни пребиваване на Рила.

Една вечер ходихме без брат Генчо на първото езеро до подножието на Мусала. Тъмнина бе голяма, непроницаема, и из нощнята пътека само Бог е, Който ни водеше и направляваше, защото окото нищо не виждаше. Прекарахме нощ на усамотение и всред глухота мъглява и навяваща тайнствена хладина, бяхме до 3 ч през нощта. На езерото се чуха гласове, наподобяващи нещо като птича песен и нещо друго. Измокрили се бяхме съвсем, защото през всичкото време валя силен дъжд, който ни измокри съвсем. После ходихме един ден на Незнайния връх и прекарахме много приятно.

Дойдоха в хижата двама германеца туристи, които са тръгнали от гр. Есен и отиват за Анкара. Те останаха за няколко дни, разговаряха се с брат Боев по немски.

На **17.VII.1925, петък,** потеглихме с брат Генчо за Костенец Баня и с една германец, който дойде за провизии в Чам-Кория. Вечерта в 9 ч бяхме в София.

18.VII.1925., събота

През деня ходих у Киро Попов Икономов, ул. „Нишка" № 39 за урок по интервалите и ходих в Музикалната академия да видя програмата на преподаването в музикалния курс.

19.VII.1925, неделя

В салона имаше беседа от Учителя. Вечерта имахме специалния клас и говори Учителят.

20.VII.1925 год.

Започнах посещението на музикалните курсове в Музикалната академия. Посещавах втория курс, понеже се подготвих за първия.

Това всеки ден вече учех и посещавах.

26.VII.1925, вторник
Сутринта – обща беседа в салона; вечерта – специалния клас.

29.VII.1925, сряда
Общия клас, гледай в тефтерчето.

10.VIII.[1925 год.], понеделник
Съобщиха ми, че съм уволнен от учителството. Дохождах си само за 24 часа, за да си взема друго уверение.

Трябва да помена, че като отидох в София и като се срещах със сестра Николина Балтова, то в меня под влиянието й се захвана едно душевно безпокойствие, защо аз учителствувам, защо аз служа на свините, свинар съм станал, че за една торба зоб като кон цвиля и ми я закачат (торбата със зобта), аз вече мълча. Аз стоя в Египет и правя кирпичи на фараона и не искам да напусна фараона. Или, в мене стават такива борби, че аз често в душата си решавах, че трябва да напусна учителството. И особно като чух като казваше Учителят при езерата, че оня, който ще служи на Бога, то няма нужда да иска знания, понеже в Бога има и богатство, и ученост, и знания и че Учителят казва, че най-хубаво е да започнем с най-мъчното, понеже то е най-лесно, и че най-лесният път е най-мъчен, и най-мъчният път е най-лесен. И от това и много други работи, особно на езерата, питах Учителя що да правя – дали да следвам или да учителствувам. Той ми казва, че „най-добре е да служиш на Бога, но за да не почнеш да съжаляваш, че не си следвал, то започни с учителството, после със студентството и после с живота. Защото много важно е това, ако ти кажа, то после ще има каене, че защо не си направил това и това." И затова ми каза да следвам сега музикалните курсове. Имайки всякога мисълта, че като чиновник, аз постоянно съм ограничен, то мен начесто ми идеше мисълта да скъсам с учителството. А от друга страна, мен ми бе жал за училището, понеже обичах децата и да имам работа с тях и мислех, че човек може да работи на Божията нива и като учител. И така, из ден в ден в борби, в съмнения аз следвах Академията и след като ми съобщиха, че съм изключен, аз, като изкарах Академията, отидох да чукам камъни на брат Бертоли в мозайчната му циментова работилница. Там първия и втория ден прекарах такива мъки и душевни борби под влиянието на тежкия чук, който ми направи на ръцете десетина-петнайсет пришки, мен ми дойде тъга, и до плач, защо аз да се мъча като грешен тука. Но изтърпях нея седмица, докато се науча, че се разрешава съборът да бъде в Търново, на 23 август сутринта да се открие. Аз си дойдох, за да доведа всичките братя и сестри от нашия край на събор. Дойдох си и заварих Иван и Иванца болни, няма кой да им вършее. Дойдоха батю и буля и ни вършаха и аз вършах 2 дни и потеглихме в петък вечерта за Ковачевец и преспахме там и в събота по обед потеглихме от дядови Ганчови за Попово.

23.VIII.1925, неделя
Се намирам в Търново в братската градина между хилядите братя и сестри бели братя. Велика радост ни обземаше, като се срещнахме. Всеки се радваше, като че бе в нов мир и така в общение се срещнахме и обменяхме мисли и идеи, пеещи, четохме и хвалехме и благодаряхме Богу за великата Му любов, която е благоволила да ни събере и от своя резервоар да влее във всяка душа по нещо ново, мощно, та обновени, освежени с нови сърца и умове да отидем по разните краища на отечеството си и носим новия живот на братство и мир, свобода, на чист свят и благочестив живот с Христа Исуса. Велик е Бог и велики са Неговите пътища и благословени са, които вървят из тях.

Нека Бог на великата жетва да подкрепя Учителя ни в мъдрост и мощен дух на знание и съвършенство, та всички братя и сестри, пионери на Царството Божие на Земята да бъдат сгрупирани с един дух, един ум и едно сърце, всички да служат с любов на Бога в чистота и святост на човечеството, като достойни апостоли на великото Слово.

2.IX.1925, сряда

Се завърнах от Търново. Тук наново се потопих в материални скърби, наново надянах земната раница, която постоянно искам да хвърля от гърба си. Брахме папури, и т.н.

Къде 26-й септемврий полицаите убиха в дома му Иван Илиев, понеже е бягал цяло лято като конспиратор, но не сторил никому нищо.

Може би драго бе на някой, но мен ми стана мъчно, защо хората така да се избиват и си проливат кръвта, не е ли по-добре да живеят в мир и любов, не бе ли по-добре на този конспиратор да му опростим грешката според както Христос ни учи? Но няма кой да търси този Божествен глас!

Ходили са у Генчо Белчев, но го не намерили в дома му, понеже избягал.

12-й септемврий [1925 год.]

Подадох заявление за държавен изпит в Шумен и започнах да се глася. За държавен изпит. Но Стилияна, която бе дошла тогава в Ковачевец, ме уклонява да не се готвя, понеже не щял съм да мога да го взема. Но след известно време, къде октомврий месец, мен ме нещо кара пак да се подготвя и да го взема.

5-й октомврий 1925 год.

Сутринта се научаваме, че хванали Генчо Белчев в Турция и го повръщат в България и е в гр. Попово.

По нареждане от 22-й септемврий 1925 година всички братя и сестри започваме да изпълняваме тази година наряд, който е през годината да се прочете Библията 3 пъти и беседите да се резюмират всички и се извадят важните закони и мисли.

8-й октомври, 1925, петък

Като станах, умих се, събудих Ивана и впрегна конете и потеглих с дърва за Попово. Из целия път цяла сутрин бях весел, студът пърлеше така, че през целия ден ме боляха стърните [страните] и пръстите от студа. Продадох дървата за 260 лева на общинското управление. Срещнах се с Мисирджиев. Дадох два наряда за Цоню Колев и за Мисирджиев и заедно с тях си купих една делва за маджун и едни цървули и с Боби Колев и Пеню Чобанов си потеглихме за село, като с братя Иванови натоварихме 100 цигли на Георгя Иванов, началника.

11.X.925, неделя

Станах и след като се умих, свирих и след наряда започнах да чета. През деня четох педагогика, но ми бе малко все натегнато състоянието ми. Четох за умственото развитие на децата. Вечерта ходих до Хаджиевата ливада за конете и се върнах и се приготвих за специалния клас, лекцията *„Отличителните признаци на волята"*. Дойде сватът Петър. Приказвахме дълго, той излезе и аз започнах да чета лекцията, имах много добро разположение на духа и разбрах хубаво лекцията. Тя е 25-ата лекция, *„Правилното разпределение на енергиите"*, където ми станаха ясни много закони, по отношение на слънчевата положителна енергия и земната отрицателна и как те действуват и как да ги прекарваме у нас и където се срещнат, се получава едно добро разположение на ума, или на сърцето, или на стомаха или където се срещнат тези две енергии. После влиянието

им върху разните мозъчни центрове. Как се въздействува на неразвити центрове, на други хора. Как трябва да заспим, ако не ни се спи, и т.н., и т.н.

В Ковачевец, по неразположение, не отидох на беседа.

12.X.1925, понеделник

Като станах и се умих, свърших наряда, четох нещо от Библията, от Исаия 53. и 54. глава, където се говори за Христа какъв ще бъде и за девиците, които не се женят. После се хранихме, Иван отиде на огъстака, а аз до 11 ч писах ей-този дневник.

Четох по педагогика за възпитание на чувствата, за възпитание на волята, значение и цел, средства за възпитанието й. Наказания и награди на децата, тяхното значение за детето. После ходих на гъсталака* с мама за зеле, като предварително ходих за конете, на Каранфинликя. Като [се] върнах, отидох за каруцата У Генчо Белчев и тъкмо бяха докарали постова** с гроздето на двора и Боби Иванов бе вътре и го тъпчеше. Вечерта свирих с цигулката до късно и си легнах.

13.X.1925., вторник

Нощес, поради многото ядене на грозде у булини Гнчовчини, не спах спокойно, а имаше нещо неприятно в съня ми, защото си прехранвам тялото, а то!

Станах, умих се и хванах цигулката, след това – наряда. Иван отиде да кара папур на Куловската воденица. Минава ми през ума мисълта, че трябва да се служи на Бога, и всякога в ума, в чувствата си тази мисъл трябва да държим. Аз не трябва да давам място на отрицателните мисли, понеже те са разбойници, които ограбват и само рушат.

Дойде Пенчо Белчев и ме повика да отида с конете и му докарам постова от Вращени у тях и обратно. Отидох, брах му и го закарахме. След това закарах конете в луцерината [люцерната] на Каранфинликя. После умих бурията, нагласих я в мазата, и ходих у Цоню Събев за джебур и с него го донесохме и източих виното. Всичкото тазгодишно вино е около 20–30 ведра, не стана, понеже град би лозето и се омани. След това се нахраних и отидох у Пеню Събев, понеже главата му е затекла от зъбобол, та отидох да го навидя. Като минавах покрай Йовчо Митев Кривия, жена му плачеше на портата, отбих се у тях, той тъкмо заклал кравата, понеже се напасла много с луцерина. У Пенчо Събев гледах Стоян Иванов Ковъджеолу как мами сладката. Ходих у Рали Бояджиев за Дидактиката си, но го не намерих. Върнах се и ето, се готвя за спане.

14.X.1925., сряда

Сън: Щом станах и се умих, първата ми работа бе да запиша съня си, който ясно се възпроизведе в паметта ми, тъй, както го видях. **1. Първо** сънувах, че съм из ливадите къде Кереджийския мост, виждам две деца на около 3, а другото около 4-годишни, които се оказаха на Иван Драганов, и имаше голяма вода и аз се чудех как така са могли да преминат през тази вода и да отидат надолу, и в почудата си аз газех водата мътна, която ме хвана до шията. И после уж като че децата се изгубиха.

II сън. Сънувах, че пътуваме с инспектора Михайлов и отиваме къде някое си училище, където имаше наоколо сватба, после из големия салон, движейки се, аз наблюдавах разни картини. Въведоха го в една канцелария, където

---

* гъсталак, шумак – храсти, израснали след изсичане на гора.

** ниска каца, направена да се слага обраното грозде, да се докарва с кола, сваля се и се тъпче гроздето с боси крака, за да се приготви за вино. (Бележки на съставителя Вергилий Кръстев)

учителите имаха тъкмо съвет и от тях познати ми бяха Георги Радев от Пловдив и братът Генчо художникът от Варна. Изказаха си недоволството после, като излизаха, от колегите си. Четяха една от беседите на Учителя и разискваха по тях, като дойде и една сестра. Братът Георги четеше [на] френски едно списание, като го сравняваше с българския му превод и казваше, че стихотворенията му нямат рими и не са гладко преведени.

След това, яхвайки кобилата, а другата следвайки ме, аз преминах по едни стълби нагоре и излязох на голямо здание на горния етаж и оттам пътувах из зданието, мислейки, че другият кон ме следва. Когато излязох, видях, че не ме следва другият и като че се загуби.

Върнах се да го диря, намерих се в голям панаир и видях как едно момченце крадеше от една сергия. След това аз се взрях в небето къде запад. Първо забелязах, че месецът се е препречил пред слънцето, така кръстно, и стана затъмнение, нещо тъмно по земята, на полумрак. Докато се вглеждах и се чудя на тая картина: така, слънцето наполовина и като някак не грее, то се взрях след малко и това потулено слънце се освободи, но видях, че има още две слънца, греещи с една и съща светлина на запад – едното над Чинкир Чукур, като че залязва; аз гледах и не можех да разбера кое е истинското слънце. Като гледах това знамение, и си думах на себе си, че това е знамение на някакви събития, които настъпват, на някакви нещастия на человечеството.

*

През деня работих пътната си повинност* на барата** над Пенковчини. Вечерта отидох на Ковачевец на школа. Четох 4-та лекция от Общия клас, година първа.

Легнах си там да спя, спах неспокойно, понеже има нещо, което ме преследва неразделно от където ида, но с тях [?] е силно.

15.X.1925., четвъртък

Станах у Дядови Ганчови и се умих, и приказвахме дълго и си дойдох.

Из пътя на шосето горе, посрещнах чудноват изгрев. Небето бе ясно. Дойдох си и се преоблякох, направих наряда и се нахраних и отидох да копая пътната [повинност]. По обед завея силен вятър студен, от който бе много студено. Получих от Станко Ненов писмо, също и от Крум Илиев и от Христо Димитров, учител в с. Пъстрово, Чирпанско, който ми изпрати и една картичка за 10 лева.

16.X.1925.

През деня валя дъжд. Аз след наряда отидох на пощата, за да пратя на Станко Ненов във Варна едно писмо, и 150 лева на списанието „Ново човечество" и на Христо Димитров, който ми прати фотографическа снимка от с. Пъстрово, Чирпанско, 10 лева за портрета. Получих от книгоиздателство „Посредник" книги и тръгнах да ги разпродавам и останаха десетина номера. Четох през деня „Дидактика".

17.X.1925, събота

Станах от сън и си припомних нощесния **сън**, то бе нещо ходих да се оплаквам на управлението за нещо. Носех една ръждива пушка на рамото си. После ходих някъде да плащам на един магазин, но като извадих банкнотите, оказаха се невалидни, фалшиви, те били банкноти само със срок.

---

* пътна повинност – вид данък за поддържане на междуселските пътища. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

** бара – рекичка. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

Отидох и копах пътя си на баира през деня. Времето бе студено, а иначе ту грееше слънцето, ту се заоблачеше. Вечерта ходих да каня Петко Недев да дойде у дома, понеже нашите се бяха приготвили за гост, обаче отказа. Нахранихме се и легнах. Само че стана ми нещо криво, задето си продадох пътя на Пенчо Димитров, понеже мен само половината път ми бе направен.

18.X.1925., неделя

Станах, умих се и почнах да свиря, след това почнах да пиша това. **Сънувах** нощес, че ходих в Попово и се запознавах с един познайник, бивш вегетарианец. После ходих да продавам издания на „Посредник". Като се завърнах, почнах да чета „Дидактика", обаче нямам разположение. Дойде Георги Попов и отидохме в Ковачевец, за да кажа на пунктовата да ми удържи от заплатата пътната ми повинност.

Вчера четох от специалния клас 26. лекция.

19.X.1925, понеделник

След наряда четох Дидактика до 10 ч. Нахраних се и отидохме с Г. Стефанов за купници гъби из древеника. Понабрахме си по малко, след това отидохме на Белица. Тамо лежахме доста и след това през нивките Кел-Иванови и нагоре през Древеник отидохме пак в Придчетата и побрахме още гъби, и при горния бузаълък се хранихме и почетохме от беседата *„В който гроб влезете"* малко и си тръгнахме и дойдохме. До вечерта се разхождахме из село с група другари. Легнах си да спя окъхарен за многото ни дългове, които има да дължим на хората.

20.X.1925., вторник

Като станах, посвирих нещо и после наряда четох от дидактиката. Дохождаха Гроздана, Петър, майката на М. Колева Генювица Белчевата да ме питат ще ходя ли в Шумен, за да нося армаган на учениците им и в затвора. Мен ми стана малко криво, зер егоизмът в мен се проявява: защо да нося на хората армагани, като нямам пари, за да платя на файтон, докато занеса багажа до квартирата в Шумен. В мене се появява едно чувство да не ходя в Шумен.

Четох до вечерта, като следобед имах добро разположение. Вечерта преди вечеря четох лекцията на общия клас *„Точилото и ножът"* и от нея най-главната мисъл е: *„Не се старайте да премахнете противоречията в света."* Легнах в 9 1/2 ч да спя.

21.X.1925., сряда

Станах, времето бе ясно, въпреки че вчера студен ураган вееше и се бе нагласило да вали. Отидох при огъня и четох от дидактиката, „Бележки на учениците".

Сънувах нощес, че си изгубих чадъра и бастоня в София, като не можах да намеря зданието где съм ги оставил. После сънувах, че бях по нужда в един нужник и че много жени и деца са дошли и отварят вратата, та ме гледат и найпосле аз излязох и започнах да удрям с гащите си, горните, които бяха събути, с тях започнах да удрям децата да се махат, а същевременно краката и коленете ми се виждаха голи.

През деня дочетох дидактиката и отидохме с мама на Ковачевец да чепкаме вълна. Отидохме в Дядови Ганчови и вечерта от общия клас четох *„Трите вида ученици"*. Присъствуваха учениците и ученичките окултисти и гости. Легнахме в 1 ч.

22.X.1925 год., четвъртък

Като станахме, отидох направо у Маркови и след един човек започнахме да влачим. След това дойдоха и буля и леля Деспа, и те извлачиха и като се нахранихме си тръгнахме за село. През деня почетох малко от „Законодателство". Вечерта ходихме за конете. И най-после отидох у Съби Ганев да им съобщя, че имам от Георгя писмо, и престоях в тях до 9 ч. Щом си дойдох, си легнах.

23.X.1925., петък

Щом станах, умих се и отидох при огъня да чета „Законодателство", след това си полегнах пак и след това – молитва и започнах да чета. Ходих в прогимназията. Като се завърнах, така ми бе много неразположено. Легнах поспах, после ходих лежах на хармана и в плевника, и се върнах и започнах да пиша. От снощи съм на почивка до събота вечер, понеже сега е новолуние.

Иван закара конете на пазар в Попово.

25.X.1925., неделя

Станах в 5 ч и започнах да се готвя. Дойде и Петър Иванов и се готвихме за път. Дойде и Иван Иванов, който бе подлуден от болестта си и говореше какво му мине през ума. Приготвихме се и потеглихме. Отбивах се в Ковачевец да взема за Цветанка армаган, но не бяха приготвили. В 10 и 14 дойде влакът и ние заминахме. В Шумен на гарата ни посрещна Рали Петров и ми помогнаха заедно с П. Иванов да занесем багажа до Ралевата квартира. Оттам си развземаха багажите Мома, Борис Пенев, а аз занесох на Колю Събев. Отидох на квартира у брат Петко Христов, ул. „Солунска" № 376.

26.X.1925 год., понеделник

Станах от сън и след наряда, който изпълнихме със сестра Куна Петкова, аз четох за дидактичните принципи. Отидох след това в Инспекцията и внесох 114 лева такса за държавния изпит. И след това отидох във II прогимназия, където в големия училищен салон насядахме за писмен. Бяхме повече от 250 учители. Темата бе: „Необходимост, цел и средства за развиването нравствената воля у децата".

След това вече почнах да се готвя за устния. Бях отбелязан на обявлението в Инспекцията да се явя на 31.X. по Законодателство, а на 1.IX. по Педагогия и Дидактика.

На **31.X.1925 год., събота,** след като се умих, почнах да чета „Законодателство"; „История на учебното дело" я четох в четвъртък и петък. Явих се пръв в изпитната стая, но пред мен гонори Христо Бачоваров от Люблен и вторият – аз. Билетът бе: „Кои са първите деятели, които са отворили въпрос за отварянето на първи български училища" и вторият бе „Училищна канцелария". Отговорих си на въпросите и си отидох.

Започнах пак да чета Педагогия. Само че сутрин, вечер, на обед все си говорим с брат Тошев, който бе временно прекомандирован от Севлиено в Шумен за следовател. До вечерта преговорих Педагогиката.

На 1.XI.1925 год., неделя, станах рано и почнах да чета Дидактика. В петък вечерта си дойде братът Петко Христов, който е кантонер по селата. Четох сутринта, и после 10 ч надойдоха братя и сестри и имахме събрание, на което четох неделната беседа *„Ръката съблазнява"*, тя е превъзходна беседа. В 12 1/2 свършихме събранието. До вечерта привърших Дидактиката.

2.XI.1925, понеделник

Сутринта преговорих Методиката и след наряда, който извършихме с брат Тошев, отидох във II прогимназия и пръв влязох. Билетът бе: „Метод по Геомет-

рия“ и „Представяне и показване“. Отговорих си, като само по Геометрия казах, че аналитичният метод се употребява, а то е индуктивният. На обед бях у Боздуганови. Вземах на Георгя Стефанов цигулката и от брат Истаткови заминах през Колю Събев и Рали Петров за гарата. Рали, Христо Станев и Хаджията отидохме на гарата. Тренът дойде в 3 1/2 и си потеглих с влак. В Попово стигнах в 6.40. Отидох при Ганчо Цонев да нощувам. Заварих бр. Мисирджиев и други 3 поповченина да играят на „Шегите на Амура“. След това поповци си отидоха и ние се нахранихме и започнаха да правят опити на пулсивна телепатия, да намират предмети чрез внушение.

Легнахме си къде 11 ч.

3.XI.1925, вторник

След наряда и закуска започнах да чета сега излязла брошура против Учителя от някой си варналия. След като я свършихме, отидохме с Мисирджиев и под аптеката и се качих на една осиковска каруца и потеглих за село. Из пътя с това момче, Станко, говорихме много по ред въпроси и то остана доволно много от тия разговори.

В Ковачевец приказвахме с Любен Неделчев и Ганчо Проданов и друг за Учителя и си дойдох.

4.XI.1925, сряда

Ходих в Основното училище и имах с III-о отделение писане. Като си дойдох, започнахме да копаем шанца* на двора откъм пътя. До икиндия** бе готова и отидох с Георгя Стефанов и Стоян Пейков в Ковачевец за пари. Намерихме Петя и Михайлов и другите ковачевски учители на долния край на селото и оттам се върнахме, като си приказвахме компански. Стоян и Георги си дойдоха, а аз останах в Ковачевец за парите и зарад школата. Отидох у какини и оттам – у Дядови Ганчови. Вечерта четох 6-а лекция: *„Природните методи“*.

5.XI.1925., четвъртък

Отидох в Ковачевската прогимназия и чаках, докато дойде Петя и говорихме с Христо Марков, Никола Ганчев и Илия Денев. Дойде Петя, ходи да разваля пари и другите влязоха в час, а след като ми даде парите, моите и Стояновите, говорихме цял час върху въпроси, особено за нагрубяването на една госпожа и че тя даже се поболяла и си е отишла от часа, без да бъде ревизирана. Също по уволняван на Донка Стоянова по демонстративен начин посред учебната година и заместването ѝ от госпожата, и особно срещу мизерното сегашно положение на госпожата, което ме много трогна.

Дойдох направо в основното училище и предадох в III-о отделение за „Полската чучулига“.

До вечерта правихме двора.

6.XI.1925 год., петък

След наряда отидох вкъщи и почнах да чета Библията, но ми се спеше много, та си полегнах повторно. След като станах, отидох на училище и хоспетирах по смятане в III-то отделение и четене в I-во отделение.

Следобед работих на двора. Вечерта свирихме у дома с Георги Стефанов.

---

* шанца – окоп, канавка за оттичане на вода. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

** икиндия – късен следобед, преди залез слънце. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

7.XI.1925., събота

Станах на разсъмване. Спал съм много добре. След молитва почнах да работя на двора. До вечерта довършихме каменния двор и подравнен, готов за кирпичи, по икиндия го довършихме. До вечерта аз се бръснах, метох на конете и ходих за тях под Онката*. Вечерта си легнах ранко.

8.XI.1925 год., неделя

Станах рано. Умих се и след молитва излязох навън. Изглеждаха небето и земята и плуващите из небесния свод облаци с една ясност и прозорливост, като че предвещаваха промяна на тихата атмосфера. Хората се изприбираха към Осиково на сбор. Дойде Боби Колев и се двоумихме къде да отидем: дали на Паламарица, Осиково или нигде. Боби си отиде и аз се облякох и отидох у Нено Цонев. Тамо свирихме, четохме. Надойдоха Нено Цонев и жена му, Дони Ралев и Доновица, Георги Коначев и жена му, Иван Атанасов и др. и почнаха веселение по случай именния ден на госпожа Димка, по случай Свети Димитър. Беше много весело. Стоян и Георги свириха. Дойде и Иван Стоянов и ни помоли, като тръгнем за Асеново, да повикаме и Радка. Георги и Стоян останаха да посвирят, а аз отидох да я повикам, но отказа да ни придружи, по случай предлежаща работа в Попово. Приготвихме се със Стоян и Георги и потеглихме; след едно хоро отвън у Г. Попов на тротоара и пред Георги Ковачев ги оставихме да си доиграват, а ние потеглихме.

Пътуването бе приятно, придружено с приятни и сладички приказки и разговори. Аз често се извивах на вси страни и наблюдавах есенната природа, как всичко заглъхва, всичко се спотаява навред и се приготвя за зимен сън. В Делмеджа, Дечов-дол, като наблюдавах как шумата е вече изсъхнала, то тя ми наумява и за човешката слава и всички как са велики в момента, а безсмислени след време.

Отидохме у Дядови Стоянови и оставихме на Стоян бастоня и сандалите на Гочето. После поотидохме на хорото и оттам по тъмно – у Радко Димитров. Приемът от Радко не бе радушен и след почерпнята излязохме и отидохме у Дядови Стоянови, та се нахранихме, после се запознахме с известна госпожица и след кратка свирня с флейтата отидохме на вечеринката, но не влязохме в никое здание, определени за танцовилни. Отидохме после 18 души у частни лица и там бяхме до 2 ч.

Забавата ни бе, тоест убиването на времето бе в игране на разни игри. Аз прекарах там повидимому външно весело, но вътрешно неспокоен пред себе си, понеже се убива нощта в пустота. Разпоредихме се след свършването на вечеринката по квартири и си отидохме да спим. Аз и Георги легнахме у Стоян Ганев, но не спах спокойно от тия впечатления и мисли, които разгонваха съня ми. Понеже аз, не легна ли по-рано от 12 ч, то иначе не мога да спя. Къде 3 ч съм заспал.

9.XI.1925, понеделник

Събудих се на разсъмване, обаче дълго кротувах в леглото си, за да не пробудя някого. След това станахме и започнахме да се миеем и гласим. След закуска отидохме с Георги извън село и дълго стояхме и приказвахме, седейки и лежейки на тревата. Отидохме при Стоян Петков и Ив. Гайдаря и тамо се нахранихме и напиха хубаво, които искаха да пият, и отидохме на хорото всред село. На самото хоро – народ много, прах, цели облаци и ние гълтаме, но хоро играем, зер хора на хигиената сме. Към надвечеря аз, Ст. Ненов, Ст. Колев и Павлина Кръстева си тръгнахме с каруцата на Стойко Ангелов и вървейки

---

* Онката е име на местност. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

нагоре, над Асеново гледахме последствията на алкохола с разнообразните човешки неправилности и низости.

Дойдохме си всред село. Аз отидох у Рали Петров, където се нахраних. После ходих у Христо Стонев, Пенчо Белчев, Пенчо Събев и си дойдох и легнах да спя.

10.XI.1925, вторник

Станах в 4 ч. Умих и преоблякох се и почнах да се готвя за път към Шумен за практическия си изпит. Времето бе ясно. Луната в половина грееше над източния хоризонт. И ето, вече готов, пиша това и след малко потеглям.

След завръщането си от Шумен пиша станалото. До Попово пътувах пъ́т, като носех багажа си на рамо. Оставих си сандалите у Неделини и приготвен, се явих на гарата. Там, при вида на две госпожици, от които едната спеше на пейката възнак, а другата привела глава замислена, като мигом изпоглежда изпод вежди и така стои, аз се замислих за ред въпроси из живота. Мисля си как човек изобщо е изгубил своята ценност и търси слава, похвала от хората. И затова мнимо площадно харесване, всеки [се] стреми да бъде благовиден нагизден, натъкмен, да се хареса другиму, и какви ли не средства употребява да постигне целта си. Аз си помислих: защо тия госпожици да са тук да чакат цели часове за влака, а да не бъдат в една къща на познати и тамо да престоят до времето на заминаването. Пътувах до Шумен и на гарата бях посрещнат от Мома Колева и нейна съученичка курсистка, като Мома ме замоли след практическия да ѝ отнеса нещо до майка ѝ в село. През Рали Петров, Боздуганов и Българанов отидох у брат Петко. Нямаше никой и аз на двора чаках, четох, подрямах, докато си дойдат.

Вечерта приказвахме много с брат Тошев и заспахме.

11.XI.1925., сряда

Станах, умихме се с брат Тошев и след като си свърши той гимнастиките, започнахме молитва. Той ме остави най-после сам на молитва и после се приготвих и без закуска отидох в Инспекцията, за да тегля билетчето. Падна ми се пение песничката „Стара планина". Отидох в Жечко-Поповото училище и вземах от госпожа преподавателка на отделението книгата и си тръгнах. До вечерта с помощта на Българанов си приготвих лекцията и след дълъг разговор и свирня, пеение песничката, си легнах.

12.XI.1925 год., четвъртък

Станах, преговорих учебната си единица и след молитвата и гимнастиките се приготвих, закусих и ходих у Колю Събев за цигулка и отидох в училище, където ме очаквали с нетърпение преподавателките на отделенията, за да се видело как с цигулка ще си предам лекцията. Заварих в кабинета госпожа Лясковска, която замоли да отида следобед у тях и ѝ помогна да си зауст песничката „Бащина къща".

Лекцията си развих много добре и критика почти нема̀, а само на едно място, при усвояването на песничката от децата, понеже не вземали верен интервал, то как би трябвало да постъпя. Самата комисия ме одобри. След това и самият Българанов се възрадвал от похвалната ми лекция. Следобед [отидох] у госпожата и ѝ помогнах. На отиване се отбих у Марчето и Тодорка Владевата и разговарях дълго с тях. Като си отидох, свирихме с Иванка и аз отидох у Боздуганови и където и преспах.

13.XI.1925., петък

От сутринта четох, свирих, ходих да видя билетчето на Никола Цонев. Следобед свирихме с Иванка. Дойде си и братът Петко. Разговаряхме се много,

четох беседата *„Дух и Огън"*, която донесе раздавачът. Въпреки че исках да си отивам, братът ме задържа да се разговаряме.

14.XI.1925., събота

След наряда пяхме, свирих, четохме и следобед отидохме у парализиран някой си Борис. Това семейство музикално, но аз изсвирих някои песни и останаха доволни много и си тръгнах, вземах си багажа от брат Петкови и сбогом и тръгнах си. На гарата намерих Н. Цонев. Качихме се в 4 ч сл. обед. В купето, в което седнахме, имаше две госпожици, млади, елегантни, които само се споглеждаха и нещо си шушнеха. Около тях – цяла дузина вестници. Започнаха да се хранят и си приказваха. Ние с Никола се разговаряме за изпита и по други въпроси. Най-после аз се осмелих да запитам госпожиците отгде са и къде пътуват. „От Варна сме и пътуваме за Пловдив" – отговориха ни те. От тия госпожици лъхаше нещо суетно, те постепенно се позапознаваха и от дума на дума дойдохме до ред въпроси, където те си откриха вътрешното съдържание. Обясниха ми след моето запитване, че те разбират живота, че той е мъчилище и че човек живее, за да тегли и умре. И че това е животът, човек трябва да го използува. Във време на разговора наминаваха някои господиновци и се взираха в тях, и с такива особни погледи ни изглеждаха, като че искаха да кажат своя суетен план, ако биха били те на нашите места. Аз им говорих за живота, че той е благо, което разумно трябва да се използува, че те като госпожици трябва да ценят своето девство, да бъдат чисти и не се поддават на съблазните и да не гледат на примамливата площадна философия и такава примамка. Те ме слушаха, но умът другаде като че ли се и отбиваше. И аз си мисля: „Тъй разбират, тъй живеят. Нек това да ни е за урок, че кой както разбира, според разбирането си да живее, та от опитност да дойде до знанието, защото само опитът е майка на знанието." Разделихме се на гарата. Вън е вече тъмно съвсем. Отидохме у Неделини. След черпня си легнахме.

15.XI.1925 год., неделя

Станахме, умихме се и отидохме на Бонча, където излихме по 2 чая. Аз ходих при Методур [?], където се услових да стана разпространител на магазин „Българска Билка", да продавам церове. Потеглихме си и пеш до село. Ходихме до вечерта из село. Мен ми бе скука, ходих тук-таме и нищо ме не успокои. Борч сме имали, пари нямаш, че да сменищ да мислиш и такива подобни ме накараха в едно меланхолично състояние. Вечерта си дойдох рано. Шетах и след това захванах да чета лекция от специалния клас. Доспа ми се, легнах, не можах да заспя, пък станах, ободрих се и я дочетох.

16.XI.1925 г., понеделник

Станахме и аз след наряда троших папур за воденицата. Напълнихме чувал и Иван и Буля се готвеха за участъка. Аз и Никола щяхме да отиваме на Асеново. Буля ме науми, че хубаво масло правят там. И аз реших да отида с каруцата. Отидох в горното училище и получих общински 281 лев и тръгнахме с мама и Никола. Стоварих житото и папуря на Кулувската воденица и потеглихме за Асеново. Времето бе приятно, но личеше, че е вече променливо. В Асеново се научихме, че сутринта пристигнала учителка, от Търново, за прогимназията, и така нашата работа не срещна. До вечерта аз смлях маслото и отидохме у горския Мильо да пренощуваме. Сутринта рано си тръгнахме. Пристигнахме у дома и след храна работихме до вечерта на двора.

18.XI.1925., сряда

До вечерта покрихме двора и аз отидох на Ковачевец за школа. Прекарахме много весело. До 1 ч след полунощ.

19.XI.1925., четвъртък

Станах от сън, умих се и след наряда вземах си сбогом и потеглих за село през какини. В дома след ядене ме пратиха да меля брашно на Куловската воденица. Прекарах цял ден в голямата скука през деня. Тъга пълнеше душата ми, аз се чудя за моя жребий мен, всеки ден си мисля за небето, което бди над мен и се мъча да отгатна това, което то иска от мене. Дали учител ще стана, да изплатя този борч, или друго нещо трябва да стана, да работя. Дали съм вземал този изпит, за който, ако не съм го вземал, ще стана посмешище на хората. Че назначили в нашето село шуменка, а нази отхвърлят. И най-после знам, че Бог ме е ръководил досега и че Той бди и чертае моя път, но пак се тревожа и пак мисля къде ще му иде краят.

Застанал във воденицата, аз така се унасях в мечти разнообразни, в блянове разни и с надежда се крепя. Какви ли не задънени и безизходни перспективи ми се представят в още не абсолютно предначертания ми взор?! И аз се боря сега у меня си с два свята. Единият – на идеите на бъдещето, а другият – на настоящия [живот]. Единият – на материята, другият – на духа, който пребъдва в мене. И се утешавам с единствената надежда, че Бог няма да ме остави и няма да ме забрави и че всичко това ми се дава за уякчаване на моя дух и това са едни вътрешни и външни изпитания, които аз трябва мъжествено да разреша правилно, и да поема в пътя на Мъдростта, Истината, Правдата, като начело застане Любовта.

20.XI.1925 год., петък

През деня работих, четох, писах.

Вечерта ходих на пощата и получих картичка от Рали П. Арнаудов, с която ми съобщава, че съм вземал изпита. Аз благодарих на Бога в душата си и казах: „Нека всичко да бъде за слава Божия."

Вечерта свирихме с Георги до 9 ч и си легнах.

21.XI.1925., събота, Архангеловден

Станах, умих се и приготвих за Ковачевец. Потеглих и отидох у сестра Станка Чернева. Говорихме с баща й и майка й по въпроси и Христовия живот и съвременното християнство. След като се нахранихме, излязох и с Рали Бояджиев се разхождахме по шосето из Ковачевец и най-после отидохме на хоро до вечерта. Вечерта отидох у Дядови Ганчови и заедно с Мисирджиев отидохме у сестра Станка, където се бяха събрали всичките им зетьове и сестри и говорихме за разни неща, и аз най-после говорих на тема „Материалистическо и идеалистическо разбиране на живота".

22.XI.1925 год., неделя

Преспахме тамо. Сутринта, след като се измихме, изпълнихме наряда със сестрите Недялка и Станка и брата и след продължителен разговор и закуска потеглихме през Дядови Ганчови, където му вземах цървулите за Цар-Асен. Цървулите ми стягаха, та се движехме бавно и се разговаряхме. В 1 ч следобед бяхме у сестра Недини. Казахме, че ще отидем вечерта и отидохме на хоро. Пристигна и инспекторът Славов и Цар-Асеновските колеги излязоха да ни посрещнат и въведоха у Недялко Николов. Измежду другото инспекторът каза, че абсолютното въздържание е фалит и че човек трябва да пие по една чаша вино. След това каза, че дъновизмът в основата си като философия е една демагогия и ред подобни, но понеже винцето бе в ръце, то аз замълчах, като казах, че „не сте разбрали това, което искате да критикувате".

Сбогувахме се и отидохме у сестра Неда. Там пяхме и се хранихме и на мръкване си тръгнахме. На Бобин-дол се разделихме и Никола отиде за Ковачевец, а аз – у Георгя Стефанов, където свирих до късно и си дойдох.

23.XI.1925., понеделник

Преписвах беседи от специалния клас. Вечерта свирихме. И си легнах да спя.

24.XI.'25., вторник

Сутринта станах и тъкмо след молитвата и съм на петото гимнастическо упражнение, и ето се чука на пътната врата. Излязох и Петър Грозданов ми съобщава, че на Казалар има вакантно място и че да отида. Приготвих се и потеглих. Времето бе непостоянно, студено, дъждовито, но аз пътувах бързо, за да преваря Петър Грудонов; ходих у тях – излязъл с каруцата. Потеглих бързешком по баиря нагоре и едва, потен във вир-вода, го стигнах пред кината в Ковачевец и ме закара до Попово. Оттам, след като закусих на Бонча, потеглих за Казалар. Вятърът силно духаше от запад и дъжд се отърваше. При Каваците настигнах старец, пътуващ за Малканово. Заедно с него отидохме в Казалар. Намерих председателя на настоятелството, но се оказа, че вакантното [място] е в прогимназията и постановление според закона не може да се държи. А назначенията стават по деликатен начин. В основното [училище] неовакантено още мястото. Вечерта се върнах и пътувахме за Глогина. Мисля си и бързам, за да не закъснея в гората. Пристигнах на гарата и седнах в чакалнята. Времето бе студено. Бурята бучеше по прозорците на гарата. Палаво дете на началник-гарата отвори вратите, та се стопли чакалнята от горящата вътре печка. Стояха момък на около 18 години заедно със старата си майка на около 50 години в чакалнята. Аз стоя мълчешката и си мисля за неуспеха си да се настаня някъде, а те се хранеха, приказваха и стояха да чакат влака за Варна. След малко дойде стражарят на гарата, началникът, госпожата му, и се завърза разговор. Оказа се, че синът заедно с майка си бягат от баща си, като го напущат, щото пропил всичко, що имали – и ниви, и къща, и жената го хранела с труда си. Тя бе с червена ризка, а отдолу вероятно някои дрипи бяха навлечени, за да се предпази от бучащата зимна буря. А момъкът отива с надеждата да работи в града и поддържа майка!

Дойде влакът. Качих се и седнах в купе. Погледнах група стражари, а на пейката лежи човек по елек и с широки потури и една голяма верига желязна на кълките му и през крака с кофар заловена. И той спи, а стражата бди да не избяга.

Слязох на гарата и отидох у Ганчо в квартирата им, нахранихме се и легнахме да спим.

24.XI.1925, вторник

Станах ранко, умих се и потеглих от Попово за Водица. Вятърът бе много студен и парлив, така че пронизваше тънките ми панталони и ме смразяваше, затова аз бързо се движех. Дойдох си и заварих двора пълен с хора, които отбиват трудова повинност под дома в улицата, при които е и моят път. Те с мое разрешение копаяха двора и пръстта я наринаха на улицата. След като се нахраних и стъкмих, излязох и аз и до вечерна копахме и заравнявахме улицата и вечерта предадохме пътя. Аз не отидох на Ковачевец, понеже бях много изморен. Легнах си.

25.XI.1925., сряда

Станах и си припомних смътно **съня**. Спомням си, че бях много щастлив насън и че бях в обстановка идеална, в спалня чиста, мобелирана с бели идеално постели и чаршафи. Имах разговор с Учителя.

27.[XI.1925.], петък

Станах и тъкмо си изпълних наряда и ето чукат и ми казват, че Георги Хаджиев отива за Попово. Приготвих се набързо и тръгнах, отделих си много беседи в бушча* и излязох да го посрещна. Не го срещнах и аз потеглих за Попово пеша. Вятър голям вееше, та ни караше да бягаме към Попово. Стигнах Мисирджиев и Антон при Калето и заедно дойдохме в Попово. Понеже бе празник и гимназията бе затворена, то аз останах да спя в Попово.

Намерих къщата на Недю и Велика Дянкови и се храних у тях. Те извикаха сестра Трувка. За мене велик момент. Тя се изприказва много, аз слушах. След това отидохме у тях. Направихме си молитва в горницата. Говорихме до късно. Аз отидох в брат Недю на вечеря. След това тя пак дойде и говорихме и заедно се хранихме. Вечерта говорихме по ред въпроси и къде 10 ч ние си легнахме.

28.XI.1925., събота

Станах, умих се и пак – приказки. След това направихме си молитвата, в която като че имаше недобри влияния. Братът Недю си отиде на дюкяна, а аз останах и говорихме със сестра Велика. Закусих и се разделихме. Ходих у гимназията, инженерството и финансовото управление. Аврам ме смъмри за това, че съм използвал учениците, като съм всявал дъновизъм, и че нашите дъновисти не изпълнявали установените наредби на учрежденията.

Намерих къщата на Петко Събев и заедно с Ганчо Събев и Никола Цонев си дойдохме в село на стъмняване. Нахраних се, ходих до читалището и се върнах и писах това.

Да описвам вътрешното си състояние за цяла седмица, то е постоянно сменящи се мисли, борби, терзания, за ред въпроси, най-вече се кахъря за сега предстоящите ни записи за сменяне, а пари нямаме, че ще се срамим пред хората, че нямаме, а аз съм без работа и няма на какво да се заловя, уж търся даскалък, но хората искат да се назначат по нечестен начин. Предложиха ми настоятелството училищното, че да подам заявление до настоятелството, та да държат постановление за уволняването на шуменката от прогимназията, а да турят мене. Аз не искам да градя моето щастие на сълзите на една сирота и отказах да подам заявлението си.

29.XI.1925., неделя

До обед преписах беседи у дома, а следобед ходих на извънредно събрание на дружеството. Вечерта – на репетиция на читалището, пиесата „Благородникът".

30.XI.1925., понеделник

Преписвах специалния клас беседи.

1.XII.1925., вторник

Ходих из село и преписвах беседи.

---

* бушча – *диал.* бохча. Бохчата представлява четвъртит бял плат с дантели покрая. На него се поставя предметът, четирите краища се завързват, като се прекръстосват, и така се носи под мишница. Най-често са носели тава с баница. С нея са ходели да се сгодяват; наричало се „бахчалък". (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

2.XII.1925., сряда

Преписвах беседи. Вечерта ми дойдоха гости от Голямо ново – Георги Колев Вълков. Те пътуваха за Микиш, Търновско. Поговорих с тях и след като се нахраних, потеглих за Ковачевец. Вечерта бе приятна. Земята покрита със сняг, луната, въпреки че имаше облаци, осветяваше земята и мен. Като че невидима сила ме крепеше, та с една радост и лекота пристигнах в Ковачевец.

Заварих и Мисирджиев в Ковачевец. Четох беседата 11-а: *„Мястото на човека в природата"*. Сутринта Дядо Ганчо замина за Шумен, по когото изпратих писмо за брата Петко Христов. Ходих в Ковачевската прогимназия за удостоверение от пунктовата за оправдание на пътната си глоба. Говорихме с Господин Денев по християнство и църквата, също и Дъновизма. Като Господин Денев упрекна Дънова, защото бил отцепник от църквата. А аз му казах, както и той сам призна, че не познава Дъновото учение, и че то е едно учение, което обхваща всичко хубаво в живота, [че] учението в същината си е чисто от всякакви догми и обреди, и цели и прилага един чист възвишен живот, който ще обнови, ще възроди всичко старо, и то е, което ще върне света от това криво направление, в което е тръгнал, след ония времена, в които хората ще изпитат последствията от своите материалистически упования и теории.

3.XII.[1925]

Станах, умих се и направихме наряда със сестра Гена и Марийка. Четох на Библията 5 глави от „Изход" и след закуска отидох на прогимназията. От прогимназията ходих в общината [и] при Христо Колев. До вечерта писах у дома. Идвали да ме викат за управител на мелницата.

4.XII.1925., петък

Станах и след молитва и упражненията започнах да преписвам 9-а лекция. Ходих при Ив. Стоянов и Ст. Поп Георгев и обещах, че ще поема длъжността управител на мелницата.

Тази нощ започна 3 срещу 4 да вее североизточният вятър и докара голяма виелица, така че натрупа много голям сняг. Съобщенията са прекъснати. Поща не ходи на Попово.

5.XII.1925., събота

Станах в 6 ч, още тъмно, запалих лампата, умих се и след молитва и упражненията четох Библията. Свирих до обед.

6.XII.1925., неделя

Щом свърших наряда и си прочетох в Библията, караулът ме повика на общината. Приготвих се и отидох. Услових се на мелницата. И заедно с господарите ходихме там. След това отидохме с Колю Иванов на Ковачевец, за да видим счетоводството на тамошната мелница. На връщане толкова ми изстинаха ушите, щото едното ухо се бе уледило и втвърдило. Ходих в читалището и готвих хор, от момичета. Вечерта четох от специалния клас лекция: *„Движението на разумните сили"*. И си легнах.

7.XII.[1925], понеделник

Щом станах и след наряда отидох при агите и оттам – на мелницата. През деня претеглих толкова студ, щото за един ден прекарах толкова страдания, и цял орляк мисли минаваха в главата ми: тук ли ми е мястото и защо постъпвам на такава работа?

8.XII.1925., вторник

Станах и при ставането си припомних **сън**, че извадих от лявата си горна челюст един зъб, като че бе кучешкият. Извърших наряда и отидох в мелницата.

Вървя до вечерта. След спирането ходих на репетиция в читалището. Върнах се и се нахраних и легнах.

9.XII.1925., сряда

Станах, студено, сняг голям, нощe повалял, така че на всичко е светличко. Писах това и тръгнах за мелницата. Вечерта мелницата вървя до късно, та не отидох в Ковачевец. Четох у дома 29. лекция.

10.XII.1925 год., четвъртък

След молитва дочетох лекцията си и тръгнах за мелницата. Вечерта вървя до 11 ч. Вечерта поканих у дома да нощува Паскал Петков от с. Цар-Асен. Легнапме да спим в 1 ч след дълъг разговор.

11.XII.1925., петък

Станах, ошътах на конете, стъкмих се, изпратих госта си и се извърши нарядът. Отидох на мелницата. Следобед пих една боза, от която така пострадах, че едва ли [не] щеше да ме умори. Вечерта дойде Георги Ст. у дома и подбира песни за хор, а аз лежах. Но като изпих няколко чаши топла вода и я повърнах, то ми отмина.

12.XII.1925 год., събота

Станах, умих се и започнах наряда. Мелницата вървя 12 часа. Дойдох и си легнах.

13.XII.1925 год., неделя

Станах, като се разсъмнало. Направих си наряда и отидох на работа.

25.XII.1925 год., събота

Станах в 5 ч. След наряда потеглих за Асеново през Делмеджа. Усъмнах над селото и преди изгрева бях у дядова Стоянов дюкян, където при самия изгрев дядо Стоян го наблюдавал и си отбеляза докъде слънцето се е върнало по еклиптиката си къде равноденствието. Отидох на гарата за кюмюр. Пристигна и Азлията, натоварихме му на колата 836 кила кюмюр и потеглихме за Асеново. Нахранихме се у дядови Стоянови и приказвахме по разни въпроси и аз си потеглих за село, а той остана. На Делмедже четох нещо из Евангелието: „Послание до Солуняном". На връщане минах през село и ходих при агите си. Двамата даскали се бяха напили на дядовата Ралева кръчма и караха на живот. Приказвахме, че тая сутрин е станало земетресение, но аз не го усетих, понеже съм бил в движение. Посвирих си и си легнах.

26.XII.[1925]

Станах и си спомних за добър **сън**. Дочетох след наряда крайната глава на „Числата" и след това отидох на мелницата.

1929 година

27.I.1929 год.

Сън: Срещу 27., ден неделя, на присъмване къде 6 и половина ч сънувам сън-видение.

Намирам се в голяма зала, която има две врати. Източна и западна. При мен се намираше една сестра. (Като че беше Еленка.) Искам да отида при Учителя, който се намира в южната стая от тая, в която сме. Хванах бравата, но се установи, че тя е заключена. Казахме ще повикаме да ни се отвори. Сестрата

направи нещо с електрически ток и [два пъти] направи съединение, с което разбрахме, че непременно Учителят чу. И ето, чу се тропот от приближаващи се бързи стъпки. Хвана се ключът и хоп – вратата се изведнъж отвори. Със самото отваряне, избягаха тичешком много момичета млади, които били в стаята, отгдето ние звъняхме и с приказки, крясък, смях и тропот избягаха навън, на запад от тия две стаи, в голям обширен салон, също като църква, и даже аз го зная, че беше църква. Видях още с отварянето на вратата Учителя. Разтревоженото му лице, загдето са ни заключили и нещо друго. С отварянето, щом чухлуха кряскавите момичета, той се отдръпна къде големия салон няколко пречки. Сестрата посегна да му целуне ръка, той не позволи и гледаше към мен, защото скоро не сме ходили в София. Но аз чувствувах, че виновното лице бях аз за разтревожването на Учителя. След като изчезна за минутка глъчката бягаща, Той дойде в тая стая, в която бяхме, и имаше там черна дъска, на която написа с тебешир един кръг, на който написа 4 числа, от които като че помня само най-горното, което бе 22. Обърна се след това към мен и ми каза: „Докато ти бъдеш тук, в София, в турското училище, ти трябва да бъдеш много точен и навременен, без отстъпване." Остави тебешира и си замина все тъй разтревожен, и то беше разтревожен заради мен!

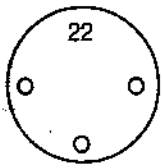

1.II.1929 год.

Днес на този ден – петък, от сутринта от 11 ч пр. обед докъде 9 ч вечерта писах писмо на Сестрата Елена Х. Григорова, учителка в с. Равна – Царибродско. Аз писах за много работи, за моите вътрешни борби и пречки, за моите падения и необузданости. Писах й, защото ней съм открил много работи из вътрешния си секрет. От този ден, който бе облачен, [бурен], с извънредно голям студ, щото в Горско Абланово се съобщи, че момък, движел се от Кара Върбовка за Горско, припаднал на пътя и от другарите му съобщили на общината и го донесли на носило и животът му е още несигурен от студ.

През 1926 през лятото мен ме назначиха в турското училище в Крепча. При дохождането ми имаше големи пречки, от страна на турците, които не ми позволяваха да живея в училището, но аз преодолях.

Запознах се нея есен с Опаченската учителска колегия. Където и през нея зима ходих често у Стефанка Пенева, която живееше с Хриска Драгнева от гр. Ески-Джумая. Колегиалният ни и приятелски живот вървеше много добре. Към пролет Хриска ме много намрази и не искаше да ме вижда даже. Забраняваше на Стефанка да ме кани в квартирата си и да ходя у тях, но това – тайно, аз да не узная, и то аз сега ми откри Стефанка, че това тя е вършела, защото хората пуснали по нея дума, че аз съм ходел за нея, а фактически аз не съм и помислювал. Те живееха в Чоряка [?] Иван в с. Опака. 1927 и 1928 учебна година същите двете живееха у фелдшера ветеринарен; у Иван в Опака също ходех да споделям мисли и на разговори.

През **лятото 1928 год.** къде **6 Юлий** потеглих за София на младежки окултен събор за пред Петровден и се завърнах на 10 септемврий и направо от Попово отидох в Крепча. През лятото на 11 юлий бяхме на Витоша цялото братство от София и гостите братя и сестри от провинцията и ходихме на Черни връх, откъдето има и снимки. Учителят остана на Големия резен, а повечето от братята и сестрите отидохме на самия Черни връх. На Петровден бяхме в София. И на 14й същия месец потеглихме за Мусала. Аз останах да чакам Рали Арнаудов и на другия ден Рали и Петко Арабаджиев пристигнаха и отпътувахме. Стигнахме

братята при езерата Рилски. Рали и Петко се изкачиха и те на Мусала. Стояхме там до 18й същия месец. И се върнахме в София. В София започнахме потни бани, които Учителят даде, там на братята и сестрите от младежкия клас, най-първо на една група на Витоша, а след това и на всички. Тези потни бани се извършваха с носене на вода от братския извор до лагера, като се обличахме с фанели, зимни дрехи дебели и бастони, окопчани, с дигнати яки, изобщо по възможност най-облечени и загърнати. Така че потта да не изсъхва по тялото, а да отива в дрехите и след всяко 3 пъти отиване се пие по 2–3 чаши топла вода – вряла и се изтрива потта от тялото с намокрен парцал, а аз се изкъпвах и се преобличах и пак потегляхме за вода по същия начин и пак пиене вода, пак обтриване, изкъпване и наново преобличане и други чисти дрехи и наново за вода по същия начин и пак вода и изкъпване и преобличане и най-после изпирахме хвърените дрехи и следобед вършехме друга работа. След 15 дена се дава 5 дни почивка и наново се почва всеки ден 3 бани 9 пъти за вода. На тия бани Учителят придава голямо значение. Те пречистват тялото, обновяват клетките, нервната система, оживяват с голяма сила изобщо целия организъм. И по този продължителен процес ще се стигне до едно положение на чистота и чувствителност на здравето, щото да общува с по-висши светове, да чуваме и чувстваме по-висши вибрации и живот, недоловим за грубите чувства и сетива. (Това изобщо от мен описание, а буквално Учителят е казал, че това потните бани са път към съвършенство, те имат не само физическо и физиологично значение, но и чисто духовно, защото чистите светли духове живеят в чисти и подходящи домове – тела.)

Аз направих само 15 дена това и на 26–27 август потеглих заедно с Антоний Димитров и Марийка Гърнева за Пирин планина. На 28. бяхме с Андрей в Горна Джумая. На 29. – на гара Симитли, където ни посрещна Гърнева. Спахме у дома й. Сутринта намерихме автомобили за Неврокоп и потеглихме по шосето по Грьдевската река към Предела. За Махамия и Банско. Слязохме в Банско. Тук бе военно положение, та в Махамия ни искаха и в Банско лични карти. От Банско потеглихме веднага за Ел-тепе, за *хижа Бъндерица,* намираща се под Ел-тепе, на Бъндеришката река изпод езерата, между Тодорин връх и Ел-тепе. На 29. вечерта спахме из под хижата из гората. На 30. по обед – на Ел-тепе. На 31. потеглихме за Папаз-гьол. През Василашките езера, река Дамяница, Тевното езеро, Момин двор, Кралев двор срещу Каменца превалихме в Папаз-гьолския циркус. Обширен и чудноват по своята обширност и околна структура.

Срещу 1-й спахме на един чарк Обидински на река Репидуса. И на 1-й спряхме в Банско, като минахме хубавото село *Добринище*, където у Петър Васев се наобядвахме. На 2й потеглихме през Махамия, с. Баня – Белица за Мусала.

Вечерта спахме на 2й срещу 3й в горските склонове на Рила над Белица срещу Якоруда, но на запад от Якоруда, по царското шосе за Чам-Кория. На 3й вечерта спахме по неволя на върха Юрушки Чал посред зимен студ, мъгла, вятър и без огън, вода и храна затъмняхме тамо и от умора останахме да спим на самия връх, притискайки се един други от големия студ – и то без сън цяла нощ. На 4-й почти до обед скитахме изгубени в гъстата мъгла, но слязохме най-после на Марицините езера. И срещу 5-й спахме на хижа Мусала. Заварихме новата хижа, на която почти първият етаж почти изкаран, и работниците работеха. На 5-й вечерта – в София.

Дълго говорих със сестра Елена по различни въпроси и най-после се разделихме на 9-й септемврий със скъпи спомени за светлия, чист и идеен живот и пълни с ентусиазъм за трезва борба, чиста вяра в Бога и Божественото, с пълна вяра в Неговата мощност и чистота и, жаден за творби и бъднини, си дойдох в тоя край, Крепча, да учителствувам.

Първите дни къде 21 септемврий всичко беше добре. Пълната електрическа батерия си течеше и светеше. Октомврий, ноемврий, декемврий, аз наново се вплетох в паяджината на моите низости. Проблясваше светлина от лъч единствено от тая, която ме обича и ме крепи с горещия си дух и безкористна Любов. Тя ми пише, насърчава, съветва да вървя все напред и напред. Бога да слушам, Любовта Му да приемам и Божията Любов да живея. Съветва ме да не се захласвам в света с неговите съблазни и примамки. Съветваше ме и сега ме съветва, че тук е дилемата, тук се изпитват силните души, които да бъдат здравите устои на Божията Слава, затова да не се съблазнявам от жените и техните хитри уловки. Хората, светът ни обича, защото нечистото гледа да се прилепи към Божественото, чистото. Те несъзнателно или съзнателно се привличат, но ние трябва да бъдем внимателни.

Най-после, от хилядите съвети, сега, след коледната ваканция, ми съобщи, че от съня, който ѝ разказах че хризантема ми подаде пред Учителя, а аз съжалявах за моята падналост и изоставеност, Учителят ѝ казал, че аз не съм бил млад дух и че това тия борби ми са били дадени и предупрежденията от горе за последен път и че ако не удържа, ще бъда изоставен и изгонен от Великото Бяло Братство... Тя ми писа, че *Окултните истини с едно прочитане не се схващат, а трябва да се четат по много пъти и да се мисли и разсъждава върху тях, за да проникнат дълбоко в съзнанието ни и да заживеем всякога в тях и с тях.*

Моите огнени изкушения ме докараха до отчаяние и последна пропаст на падение, но тая връзка и тая сестра, и Учителя, чрез ежедневното четене, размишление върху многоценните и всесъдържащи беседи, аз се пробудих и искам да се събудя, да изляза от омагьосания кръг и да отида в духовното пролетно поле, где птичките пеят, цветята благоухаят с приятната си миризма. Искам душа ми да се слее с Душата на Природата, да живея в Бога, да мисля като Бога, да любя като Бога и само Той да ми е Учителят в тоя и вечния живот и във Великия Му пратеник, Който е тук, между нас, и Който майчински ни съветва, учи и назидава в съвременния ни живот, и Който ни буди като добра майка от вековния хилядолетен сън – Великият ни Учител. У Него ще се придържам, словата Му ще уча и прилагам в живота, защото Той учи това, което Бог от предвечните времена е наредил и изисква от нас

Той ни пробуди и сега ръководи из стръмната пътека към „Познай себе и Бога". С Любовта Си пробуди у нас Любовта Си, с чистотата и порядъчния живот Той ни сочи, че най-голямата и непреодолима Сила е в Бога и Божията Любов, Която за да се яви у нас, се изисква съвършена чистота физическа, сърдечна, умствена, душевна и духовна. Чистото чисто привлича. Великото в хармонията и порядъка се проявява. Живейте със светли мисли, благородни чувства и любящи сърца Божественото в света – Божественото, вечното, неизменното в света.

И нек тая жива връзка с Учителя бъде като скачени съдове, та всякога да допълням от по-високото, та в лишност да се не чувствувам.

Чети и мисли: това е, което ни съветва Учителят.

4.II.[1929 год.]

Получих писмо от сестра Еленка. Пише ми, че не ѝ отговарям на всички зададени въпроси ясно.

В събота, на 2-й т.м. ѝ изпратих много дълго писмо, най-дълго от досегашните – от 25 страници. Писах ѝ за моите балтавеници за съня, който сънувах за последното предупреждение от Учителя, че или да бъда строг, точен и изпълнителен, или ще ме изоставят и други много работи и най-долното си състояние ѝ изложих. Него ден, 1-й II., аз бях силно възбуден, духом чувствен ту висшо, ту нисшо, и блажен да зная, което и изисках от нея да ми съобщи тоя ден духовното

си разположение. Изпратила ми е днес и 2 резюмета от 2-ра януарска лекция от Учителя за *„Втория ден, той е ден на послушание"* и второто е от 9-й януари – Размишление върху Милосърдието.

5.II.1929 г.

Понеже нощес легнах в 1 ч след полунощ, то и не можах да заспя до 1 1/2, че и повече, кой знай защо; затова тази сутрин спах до 7 и 15, станах и след утринната молитва и упражненията се заготвих за четене. Слънцето грее вече над селските скали, небето е ясно, има и облаци на запад. Вънка е студено. Земята замръзнала. Тънък сняг покрива земята.

9.II.1929 год., събота

Снощи четох до 12 ч хубавата беседа *„Той дойде при Пилата"*, която сега излезе из печат и ми се изпрати от брата Влад Пашов. От нея научих много хубави и ценни за живота мисли, като например констатираните и описаните от Учителя мисли и факти в живота, които Той прави ясни и ги докарва ясно пред духовния ни взор. Напр.: „Съвременният живот е живот на реликвите. В съвременния свят умрелите се изпращат с по-голямо тържество, отколкото се посрещат живите, които идат на земята."

И 105-ият Псалом е псалом за избраните. Всички тия знамения ще дойдат за в бъдеще на земята, а някои от тях вече идат. Щом Бог е обещал, че ще спаси Своите възлюбени, един ден Земята ще се превземе и Той ще я предаде на избраниците Си. Засега Земята е в чужди ръце. Под чие владичество е сега Земята, няма да обяснявам, но казвам: тази истина не може днес да се открие на човечеството, защото неговото съзнание не е такова, да може правилно да я разбере и възприеме." „Този свят представлява мъртва материя или материя на спящи същества, разхвърлени по цялата вселена."

„Докато човек е пълен в себе си с нечестиви мисли и желания, той не може да намери Истината."

„Няма по-страшно нещо от това, когато човешките мисли, чувства и желания се втвърдят, т.е. кристализират."

„И тъй, всички вярвания, всички мисли и чувства, които служат за облагородяване на човешката душа, са естествени вярвания, естествени мисли и чувства."

„Някой казва: „Да поправим живота си, да се наредим, че тогава ще мислим за идейни работи." Казвам: Оставете мъртвите хора да се занимават с мъртвите идеи, а вие се занимавайте с главите, с живите идеи, които идват сега в света."

„Смели хора се изискват днес, не е важно какъв си бил някога, *важното е какъв си днес* и какво можеш да направиш."

„Главната задача на съвременния човек е като тази на Никодима: да освободи Словото Божие, което е дълбоко заровено в него."

„Когато човек започва да чисти, да облагородява своето съзнание, на всяко изчистено място изпъкват написаните от вековете още идеи и чувства."

„Изчисти ли се съзнанието на човека, в него изпъква онова истинско и положително знание, написано върху него от памти-века. И ако днес човек учи, работи и прави ред усилия в своя живот, всичко това не е нищо друго, освен усилията на неговия дух да освободи от забрава своето първично знание, което той някога е имал. Към това се стремят и всичките науки, всички изкуства и занятия. Изчисти ли се съзнанието на човека, в една година той може да стане музикант, учен или какъв и да е знатен човек."

„Ако съвременният човек е развил своето духовно радио, с какво трябва да занимава Христа? *Ако той иска да се свърже, нека се свърже, нека съжител-*

ствува с някой Ангел. Ако той иска да живее идеен живот, нека се обърне към Бога, да иска Божият Дух да се всели в него."

„Психическият изгрев е израз на импулса, който имат съществата, които живеят под него. Ако тия същества имаха активно съзнание, нашият изгрев никога не би залязъл."

„Човек сам прави кръста си тежък."

„Човек не може да добие своята свобода, ако не служи на Бога."

„Да служиш на Бога, това подразбира да имаш силно, интензивно желание да добиеш свободата си. *Човекът на свободата винаги има разположение на духа, светът пред него се разтваря широко и той е радостен и весел. Който го види, казва: „Този човек е щастлив, защото е намерил своя Учител, своя Господар, на Когото няма подобен в света."*

„Аз говоря за разумните хора, които съзнателно вървят в пътя. В съзнанието на тия хора никога не трябва да става прекъсване. Те трябва да знаят, че всяко нещо, които става в света, е на своето място и време. В такъв случай, всеки човек е достоен за това, което му се дава, или за това, което му се случва в живота. Мъчните задачи са достояние на силните, на способните ученици, а не на слабите."

„Съвременните хора искат да станат велики. Там е нещастието на хората."

„Човек не може да бъде пророк, ако не е роден за такъв."

„Родените от *Бога* са хора, които носят благословение за света, а всички други, които не са родени от Бога, те създават нещастия, както за себе си, така и за окръжающите."

„Наистина необходимо е тялото Христово, но по-необходим е Христовият Дух."

„Когато се казва, че трябва да имаме Христовия Дух, това не подразбира, че ще го придобием изведнъж, но постепенно. Идването на Духа е процес на пробуждане на съзнанието. От хиляди години Христовият Дух работи в света, в душите на хората и в момента, когато човек съзнае това и образува вътрешна връзка с Духа, Той напълно прониква в него. Връзката между душата и Духа не се създава сега, но сега трябва само да се възстанови."

„Всички богатства на Божествената благост и благодатни дарове имат кранове в тебе, затова, от каквото имате нужда, тоя кран в себе си отворете. Казвам, само по този начин новият живот може да дойде у вас. *Гледайте радостно на живота и на света, и само по този начин Бог ще ви слуша и учи.* И сега, понеже настава освобождението на земята, *искат се силни и здрави хора, пълни с идеали и устои. Животът няма да бъде тъй тих и спокоен, както мнозина мислят. Защо? Понеже иде нова култура.*"

И смъртта е едно благо за човека, но животът е още по-голямо благо.

И скръбта е едно благо, но радостта е още по-голямо благо.

Ако не дойде скръбта – по-малкото благо за човека, и радостта – по-голямото благо, няма да дойде. Ако не дойде смъртта, и животът не може да дойде. Да благодарим на малкото благо, за да дойде по-голямото благо!"

Това са думи с магическо съдържание и смисъл, за пробудените души. Учителю, как освежително действуват Твоите Бисерни Живи Слова! Ти не преставаш от да ни будиш и като мила любяща майка все говориш, все учиш и вярата Ти безсмъртна в Живота Безкраен ни вдъхва все нови и по-нови струи на ентусиазъм и постоянство в пътя към Вечния Живот, към царството на Любовта. Ти окриляш слабите, насърчаваш обезверените в светлото бъдеще. Колко много са съдържателни Словата, излизащи из устата Ти, че ако всички будни души биха разбрали извора на живите слова, ако люспите биха паднали от

духовните им очи, то те не биха Те на мира оставили, но всичко това за Славата на Бога, Който работи по незнайни пътища за избавлението и пробуждането на спящите души.

Нека светлината на Вечния, от Която си лъч, непреривно осветява сърцата, умовете и душите на всички братя и сестри, та стремящи се към Вечния Източник на Светлините и светлите Духове да се съберат техните светлини и тогава в'едно да осветят и озарят тъмната бездна, която е още в сън и неуредена!

*

Днес прекарах повечето си време в общината. В 7 ч сутринта станах от сън и още немит, отидох да дам на Енчо Пеев, писаря-помощник на с. Крепча, 1300 лева, които отнесе в Попово, на Караганчев за бастоня ми и 300 лв. на Данаил Калев за скрина.

Върнах се, уреждах подписите на председателя и на касиера на досегашната отчетна сметка каса.

После закусвах със зеле и сирене. Ходихме с Боляр Мехмед, общинския кмет, и Димитър Лазаровски, секретар-бирника на селото, да мерим общинската мера за отдаването на селяните за фураж да си посеят детелина.

На общината правих мангал-котлони за готвене на Лазаровски. И като пристигна хлябът от Попово, вземахме го и оставих моя и на Сандю занесохме. Вечеряхме с Лазаровски с 6 яйца и варено жито и пипер.

Силен вятър задуха. Сутринта беше шарено ясно небето, светло. Слънцето до обед грееше. Силен вятър от запада и следобед се заоблачи. Занаизскачаха от север тъмни облаци и сега, като пиша тия редове, вънка вали сняг. Изобщо тая зима станаха много големи студове, такива, каквито старите хора не помнят. От пощата днес получих 5 броя беседи от беседата *„За това се родих"*, 9-а серия. Изпратени ми от София. От Еленка Х. Григорова, моята любима сестра, нямам днеска писмо, но ми е драго, че тия дни тя така въздействува на живота ми, така съдействува, че Бог да ми даде светлина духовна, с която можах да изляза от лабиринта на създадената от мен катакомба. Тя така любяща и предана чиста душа, със силна мисъл и подвижен темперамент, с ясни съсредоточени живи очи, в които се чете чистота и ясност, така действува, щото сразява всяко грубо чувство и изгаря всяка нисша страст и позовава човека в човека за нова работа, за нов живот, пълен с радост, с пълнота, със смисъл. Време, в което нищо да не отива в пустота, а всичко в творба и ценно[?]. Жадността към наука и знания, към прилежание и с постоянство, тези й качества вдъхват дружелюбство и другарство и, взаимно подпомагащи се, можем да вървим по пътя, по който Великият ни Учител ни води. Макар и далеко физически, духом не толкова, тя ми е помогнала много в избавянето от паяджината на света, в която аз без малко бях влязъл и нямаше да изляза здрав. Бог ми я прати като ангел вестител, че трябва да си припомня светлите идеи, а не да забравя всичко свято и да се върна в блатото смрадливо на земния заспал живот. И безкористната й любов, Божественият огън, който гори в нейното сърце, изпраща топлинни лъчи на моята студенина и скованост и ме прави подвижен. Тя ме зове всякога към жива връзка с Учителя. Зове ме към чистота на мислите, чувствата и желанията, къмто ред и порядък. Да не оставам свободен никога, защото свободното време е, което обезсмисля живота и човек се опорочава. Жива вяра в светлото бъдеще в Бога. *Любов към Бога,* то е най-важното и от Бога тогава любов към ближния – човечеството, обществото и най-после към себе. Нека Великият ни Баща и Водител я възнагради хилядократно за многоценния й труд и за скорошната й изпълнителност към дълга *„за брата"*! Тя ми припомни забравени слова на Добрия ни Учител: „Окултните истини с едно прочитане не се научават и изпълня-

ват, те трябва да се четат, препрочитат и дълго да се съзерцават и мисли по тях, за да можем по вътрешен път да достигнем до същественото."

Сега е 10 часът вечерта. При чисти мисли, с добро настроение, с добро разположение на духа, аз започвам да тегля [билетчета] за обед и вечер и да мисля по това, което ще ми се даде.

10.II.1929 г., неделя

Станах в 6 1/2 ч. Времето бе облачно и дребен сняг валеше. Изобщо много голям студ. Нощес съм настинал и от лявата страна съм настинал и ме боли цял ден гърбът.

Към обед се изясни и слънцето печеше, но дърво и камък от студ се пукаше.

Четох вестници тая сутрин. „Съзнание" и политика и II серия 2 билетчета, по едно за сутрин и обед.

Обядвахме с Лазаровски само с кисело зеле. Писах през деня в общината на топло допълнителните бюджети за увеличаване заплатите на учителите.

Сега вънка турският рамазански даул бие за ядене. Часът е 1 1/2 след полунощ. Писах до инспекцията дали ще ме уволнят или не, че да си туря пари в бюджета.

Много е студено, така ми е нещо неприятно от студ и се чудя как ще легна да спя, та да не стана за смях сабахлента.

11.II.1929., понеделник, Крепча

Спах до 7 ч. Легнах в 1 1/2 след полунощ. Голям студ. Облечен с балтоня, стоя покрай печката. Отпреде топли, отдире вее. Настиналият гръб ме боли. Обръщам другата лява страна на печката. Прочетох тая вечер 3 вестника, даже 4 броя от „Съзнание", понеже отдавна ги бях изоставил, и научих много работи за борбите на Българския учителски съюз. Борбите и каузите, защищавани от него за доброто на учителството изобщо и за светлото бъдеще, в което той ще изведе изстрадалия ни български народ, като, държащ факела на правдата, обучението и възпитанието на подрастващото поколение, ще създаде утрешните бъдещи дейци и строители на бъдеща просветена България. Държавата се слави не с обширността и многолюдието си, а с културата си. Прозира се добрите идеи, които прокарва Интернационалният съюз на учителите от всички държави, че трябва да се започне бавно и всестранно, системно обучение и превъзпитание на младото поколение в духа на всесветовното побратимяване. Чувства се изпитват, какво че националните граници, пазени и отстоявани сега от въоръжени войници, са живи гробове, клетки на свободните, предани и любящи за работа и общителност широки души.

Тая заран, със събуждането си, бях настроен много добре. Състояние на чисти мисли, под музикално пулсираща вълна, мен ми се пееше и свиреше. Чувствувах се близко до сестра Е. и брата Георги и др. Учителят като че ми шепнеше нещо хубаво. Умът ми бе светъл, душата летеше – рядко състояние. Приятно влияние на светлите Духове и велики души. Сега ми се доспа. От много четене ми натегна главата.

Времето тая сутрин бе прозрачно, даже слънце бе огряло. Студ голям до неимоверност. На стъмяване пропаднаха тъмни облаци, които се избистриха и заваля сняг. Вятърът глухо вее сега вънка.

12.II.1929., вторник

Станах в 7 ч сутринта След утринната молитва четох 19 гл. от Апостолите и 216 стр. от Втора серия – „Блажените".

Валеше сняг до следобед на големи парцали. Студ голям. През деня – добро състояние на ума и духа. Вечерта четох „Добро здраве и Свобода" и от беседите по нещо за размисъл.

Легнах си в 1 ч след полунощ.

13.II.1929 год.

Станах в 7 ч. Гърбът на плещите скован от студ. Правих ред гимнастики, за да се раздвижа. Небето облачно, не вали. Заприготвях след упражненията нещо за обед, без да закусвам, защото тия дни съм поизгладнял.

На обед се надявах за писмо от Е., но нема̀. Вечерта отидох на разходка нагоре от селото. Снежната белина действуваше много добре върху очите, а чистият въздух – за гърдите и нервите. Отидох след това нагоре из долината и като заобиколих по поляната, спуснах се над селото из най-стръмната урва надолу, като турих изпод мен няколко вършини, клонки и като шейна бързо полетях надолу, весело и прекрасно. Вечерта, тъкмо кога четях и вадех нещо из беседите, дойдоха Демировите Енчо и Васил и ме заприказваха. Щях да чета новодошлата беседа, „Аз за това дойдох", но не успях, защото Енчо не си отиде скоро. Легнах си в 11 ч.

14.II.1929.

Станах в 7. Времето шарено. Топъл вятър задуха от запад. Студът е счупен. Кога лежах, тежко ми бе някак си и не ми се ставаше, но като станах, се промени настроението ми, искаше ми се да пея, да скачам, играя. Измих се хубаво по правилата на миенето и след това започнах най-великото от живота – молитвата.

Пречистих стаята хубаво и се заприготвях за дома, че щом привърша занятията си, ще потегля за Водица, за да си взема брашно и масло и липов цвят.

Потеглих с Димитър Лазаровски. Почти през всичкото време ми се пееше. Аз се радвах на зимната снежна белина, чистият въздух ме освежаваше и нова жизнена енергия се струеше в тялото и духа. Вечерта останах да спя у сестрата Станка Чернева. Изобщо – стеснително положение, защото всичкият им интерес бе обърнат за оженването на Станка. Задаваха ми се въпроси, какво е станало със Стиляна Русева, с Мария, Магдалина, и че ако Станка и Недялка останели неженени, що ще стане, и че моето мнение по тоя въпрос. Ще се женя ли и т.н. Започнах след вечеря и дълъг разговор да им чета беседата *„Той дойде при Пилата"*, обаче къде десета страница усетих, че всички дремят и прекратих четенето и започнах пак разговор. За мене – никакво настроение. В тях изпитателен дух, нещо делящо. Легнах с неприятни чувства още с лягането.

15.II.1929 г., петък, с. Ковачевец

Станах къде 6 и нещо, измих се, като ми полива Недялка. Стъкмих се за молитва и чаках да се приготвят Станка и Недялка. След това отидохме в стаята за целта и започнахме молитвата. Настроение тягостно. Песен неиздържана, трудна и докрай – не с дух. Изтегленото билетче за прочитане от II серия 11-о билетче, съдържащо важна мисъл: „Разгледайте как се развиват растенията и как се излюпват гъсениците, и ще разберете закона." „Вашата мисъл може да има форма на гъсеница или на пеперуда."

„Човек, за да успее в света, трябва да има само една идея." Това е вярно и невярно. Човек трябва да има много идеи, но те трябва да бъдат благородни.

„На очите на конете турят отстрани капаци, да не виждат отстрани, а да гледат само напред, да се не плашат от странични влияния, и човек по-добре е да има такива капаци, устремен само към една само идея, благородна. Ако не можеш да имаш много идеи благородни, имай поне една; нея дръж като прицелна точка, която може да те издигне и да те избави."

„За да влезете в духовния свят, трябва да съблечете тази кожа, в която сте обвити, както гъсеницата. Не съблечете ли я, в духовния свят ще заемете пространството само на един лист и ще разберете духовния свят, колкото го разбира гъсеницата."

След това дадох някои обяснения и след закуска хубава си потеглих за село, само че във време на ядене ми се съобщи, че братът Йордан Савов ги канил да се запишат за 9-а серия, а те отказали под предлог, че имат беседи още недоизчетени и борч за тях, и затова отказали да внесат нещо и се запишат за беседите и Савов им казал: „Дайте ми чепиците да се обуя и да си вървя, защо аз стоя тук, вие не сте братя и сестри, щом не искате да се запишете за беседите на Учителя" и си отишъл. И аз си излязох, като им оставих беседата *„Той дойде при Пилата"* и *„Аз за това се родих"*. Отидох у сестрата Неда и към 1 ч следобед си потеглих за село.

16.II.1929 год., събота

Ставам къде 6 1/2 ч сутринта у Водица у дома. **Сънувал съм**, че мама извадила змии пепелянки из вехти парцали, уж сега е зима, а те, понеже били в парцали, останали живи, незамръзнали. После един вълк, който стана срещу мене, но главният инспектор Чучу Лаин го предотврати.

*

Отидох в основното училище. Разговарях се с учителите – нечистота и хаос в училището им. Рачо Узунов е главен, но не е чисто. Отидох в прогимназията. Разговарях се с прогимназиалните нови, с Рали Арнаудов. Следобед ходих на реферат с учениците, не успяли за „Иван Агемака", а след това – за „Видни дейци, за българските дейци за освобождаване". Държи се от дете, ученик на Григор Радославов.

17.II.[1929], неделя

Имахме общо годишно събрание на кооперацията. Ще се строи в селото амбулатория, детски колонии. Ще даваме на член по 4000 лева за Синдиката за загубите му. Чак до стъмняване отиде събранието му. Изпратих 300 лева до Влад Пашов в София, 100 лв. за сметките ми, а 200 лв. – за 9-а серия. дадох на Георгя Иванов библия, „Прераждането", „Ясновидство" и „Езотерическото християнство", да ги чете. Дадох му да прочете *„И дойде при Пилата"* и *„Аз за това се родих"* и да ги препрати до Иван Петров в Цар-Асен.

18.II.929., понеделник

Станах, като ме събуди мама в 4 и 15 сутринта. Измих се, нагласих се и четох нещо от Марк Аврелий и билетче от беседите и от „Деянията" 24. глава и точно в 6 ч потеглих за Крепча. Сняг дребен вали. Със сняг е покрита цялата земя. Отдолу е много замръзнала и ледясала, та е хлъзгава. Тъмно беше отначало, но към Нерезий се развидели. Пътуването бе трудно, щото се потъваше из преспите. Ушите мръзнат, гърбът потен, [от] челото потта капе. [В] 7 и 20 се срещнахме с Лазаровски на Таванци и заприказвайки, си дойдохме в 9 и 40. Изморен бях.

Следобед получих пощата в 3 ч следобед. Само я прегледах откъде имам писма и не четох нищо, освен писмото на брата Петко Христов от с. Кочериново във фабриката на Балабанови. Препоръчано писмо голям плик от сестрата Еленка Х. Григорова, вестници, списание „Възраждане" и др. от Шуменската инспекция.

Отидох към общината да се разходя, че тогава, рекох, ще чета от сестрата писмото, тогава ще го разпечатам и чета, кога се завърна. И в 5 1/2 ч го разпечатах и започнах да чета. Четох това, което е писано в понеделник, на

11.II.1929 год., където най-обстойно излага сестрата, че *„Никое същество не ще те направи щастлив, а само Бог"* и хубави мисли от

Молиер – „Никой мъж не е станал по-щастлив, когато се е оженил."

Сократ – „Ако се ожениш, ще съжаляваш, ако се не ожениш, пак ще съжаляваш."

Бекон[Бейкън] (Най-умният човек в Англия): – „Ако сте млад, не се женете още; ако се стар, не се женете никога."

На 9. и 10. писала писмо, в което тя съжалява, че толкова години аз се подвизавам в това хубаво учение, чел съм тия хубави лекции от Учителя. Слушал съм толкова хубави слова, толкова много методи за възпитание и самовъзпитание, за определяне и самоопределение в живота, и досега ако не съм се определил, то всичкото ми време е изгубено. Иска свещеният час, ден, минута, година и месец да бъдат записани, когато в мен настане това определение и самоопределение. Това ще бъде Велик-ден за душата.

Тя ме позовава за сериозно четене и много мислене, за жива връзка с Учителя. Да си уредя времето така, че никога свободно време да не ми остане. Да бъда в истинския смисъл на думата адепт и т.н.

Към 8 ч вечерта се реших по влечение да отида в общината и заварих Д. Лазаровски да чете книжката *„Аз за това дойдох"*, да я чете, а Енчо и бирникът Руси Георгев да слушат. След свършването на беседата ме питаха кой я е писал. Какъв е Дънов, колко годишен е, има ли общо между него и поповете. Що е разбиране на живота по форма и по дух. Що е материализъм и духовно разбиране на живота. И най-после, в 12 без 15 полунощ, завърших с вегетарианството от материалистична и етична гледна точка. Вземах си един куджак дърва оттам, защото в училищната ни канцелария бяха съвсем намалели и за утре съвсем няма.

Вънка е студ, и то много голям. Месецът е в полулуние, свети на запад в полумъглата и нощта е светла, а откъм север вали дребен сняг. Вятър вее тайнствено в нощната тишина. Часът е 12 и 20, лягам. Легнах в 1 и 1/2 ч точно.

19.II.1929 год., вторник

Станах в 7 ч. Накладох печката и след измиването започнах наряда си. Мислих върху много въпроси из живота на земята и Великия живот, който се открива пред духовния взор на окултния ученик. Защото всичко най-съществено, което искаме, само Бог може да ни го даде. Новото ни дават тия велики светли същества – ангелите и светлите духове. Трябва да се съединим с тях и в съжителство с тях, те ще ни разведат из най-хубавите екскурзии и курорти, ще ни покажат новите Божествени училища с всичките им подразделения, учители, с методи на обучение и възпитание най-методично и целесъобразно. Ще ни покажат истинското изкуство и реалното в науката. В Бога се крие всичката пълнота и богатство, в Него е всичкото щастие и Любов, с Него да се свържем и другаруваме, с Него да се разговаряме и беседваме по различните въпроси, защото Всичката светлина е в Него и Той ще ни изпраща само тогава по един светъл лъч, който ще осветлява винаги непреривно ума ни и стоплюва сърцето и душата ни. Сестрата Еленка ми писала ред наставления и дала ми е една хубава рецепта: Да съзерцавам винаги Висшето и всякога с Него да се занимавам, и то ще въздействува върху ми.

Понеже по-голямата част от учениците бяха заболели от подушка, на брой 65, то аз ги разпуснах до 25.II.т.г. и съставих списък и го изпратих на фелдшера в Опака, за да даде нареждане, че тогава да съобщя на училищната инспекция. До следобед къде 2–3 ч писах списъци. След като изпратих слугинята в Опака, по която изпратих на Донка нотния тефтер и за Стефанка няколко приветствени

думи, започнах да си готвя за обед, но огладняването ми не дотърпя за манджа и купих си за 5 лева халва и с нея обядвах.

Прочетох днес повторно писмата, писани ми от сестрата Еленка на 10 и 11 февруарий и искаше ми се да й пиша, но понеже тя поезия иска да й пиша с духовен сюжет, затова докъде 4 ч аз се не реших да пиша. Изобщо през деня съм неразположен, ей-така ми е тежко, неразположен, чете ми се, а иначе ми е тежко, така, не помня, каквото прочета. Прочетох...

20.II.1929 год., с. Крепча

Станах от сън къде 7 ч. Залових се с щателно почистване на стаята си. Ходих на общината и тогава чак се върнах и късно правих наряда си. В час влязох следобед на последния час във II отделение. После разпущането ходих на общината, получих от Георги Събев писмо с хубави резюмета от беседи неделни.

Свирих, четох от II серия до 11 ч и легнах да спя. Студ голям е вънка и в стаята.

22.II.1929.

Станах от сън в 7 ч. Със събуждането ми от сън в паметта ми се явиха **три съня**, които сънувах в три нощи подред.

Първият е, че уж на главата ми, отгоре на върха, малко отзад, косата ми е оголена, малко закелявяла, едно петно малко, което ме грози и ме срами пред хората.

Вторият сън, е: срещу четвъртък сънувах на призори, че си изгубих шапката, тая черната, новата, и останах гологлав.

Третият сън е нощес на присъмване. Сънувам, че минавам по улица на някой град, където намерих братя и сестри и Учителя. Аз съм бързал да отида тамо. Като това беше пролетно време, имаше пътечки сухи, а на северните склонове имаше още сняг и из трънчините. Сънувам, че намерих братята и Учителя и всички минават да му целуват ръка. Аз помислих да отида и аз да му целуна ръка и да се видим, обаче съгледах, че една сандал на десния си крак съм го изгубил и ходя бос с него крак. Затърсих го, намерих един каревъл [калевър] голям, обух него, но той беше пълен с кал и ме изцапа; намерих, кога се върнах назад да го диря, още два сандала, но и те бяха кални, скъсани, една го премерих, но го не харесах.

От няколко дни съм с настроение недобро в духовно отношение.

Днес преписах от изпратените от сестра Еленка резюме: *„Права насока на живота"*, свирих с цигулката, след като разбутах нотите си, папките, и те ме настроиха да свиря.

24.II.[1929], неделя

Станах [от] сън към 6 и 1/2 ч. До обед четох хубавата беседа *„Раздай всичко"* и тя ми направи такива реформи в духа, ума, сърцето и душата, че аз сторих за добре да си потегля за село, за да я занеса на сестрите в Ковачевец Станка и Недялка и на Рали Арнаудов и Георги Иванов, намислих и сторих и следобед в 2 1/2 ч потеглих, като из пътя препрочетох подчертаните важни мисли от беседата. Минах в Ковачевец и стоях при Недялка, стоях десетина минути и си потеглих за Водица. Оставих си бохчата у дома и тръгнах да диря Георгя и Раля. След като ходих в домовете им, найдох ги в основното училище. Предадох им ги и си отидох на сън.

25.II.1929., понеделник

От село потеглих в 5 1/2 ч. Небето прошарено ясно, но почти ясно. Луната – пълнолуние свети ясно, така, че може да се чете на такава светлина. Пътувам,

а в душата ми широта и духовна пълнота. Мислих все чисти възвишени мисли и изпитвах благородни чувства. Вятър нямаше, студът не бе голям. Пътуването по Сопот до Таванца бе много изморително. До самото училище аз все си пеех, свирех с уста и мислех хубави неща. Като седнах, почувствувах, че съм се много изморил и че пътят ми много дошъл, да си отида и върна и то на бърз ход, а не както да престоя в село. Десният крак горе ме боли в ставата в дебелото месо. Снощи ме каниха на Опака, на вечеринка, но предпочетох да си отида в село, отколкото да отида да си губя времето с вечеринки.

27.II.1929., сряда

Станах в 6 1/2 ч. След молитва написах хубаво писмо на сестра Еленка. Имах много хубаво настроение.

28.II.1929.

До обед учих, а следобед отидох на Гарчиново [?], за да услужа на колегите тамо в даването на една вечеринка – „Майстори", от името на читалището. Пренощувах у Боню Кънев.

1.III.1929 год.

Пренощувах у Боню Кънев. Станахме в 6 ч. Закусихме, говорихме по въпроси за разумно схващане на живота. Природа – Бог и пр. Къде 10 ч отидохме в основното училище, където разговаряхме със Собаджиева и Павлина Цанева. Обед правихме в училището, като бяхме Боню, Цоню, Денчо, Павлина и Надежда. Аз поисках цигулката на Боню да я донесе, за да свирим дуети с Павлина. Обаче при донасянето той паднал, и я счупил, пукнал капака ѝ и я разлепил малко. Следствие на това Боню се закахъри за нея и дори ми каза, че ще я счупи съвсем, обаче аз му казах, че аз съм причината за нещастието ѝ и т.н.

2.III.1929.

Станахме къде 6 1/2, измихме се. Аз си прочетох нещо из втората серия: *„Растете в благодатта"*. Потеглих след това за Крепча и в 8 1/2 бях в Крепча. На втория час имах уроци във II отделение. Скарах се с учителя Мехмед Арифов, задето съм бил в отделението му и съм задържал децата му повече, отколкото трябва. И то с тон на омраза ми го каза това и ме упрекна, че това аз сам от само себе си съм правел, че съм си нареждал часовете както искам, а не под заповед. Следобед отидох за заплатата си в Опака. Заварих господин Славов при пунктовия. Вечерта Каменови, Йордан Миланови и Надежда, Георги и Рали, Стефанка и Кирушка бяхме заедно до 12 ч. Пренощувах у Георги Цонев. Сутринта се отбих да честитя на Деспа учителствуването в прогимназията в Опака, тя дохожда на [мястото на] Йордан (Донката) Марков от гр. Попово, а Данката отива в Ковачевец на мястото на Даскал Хаджи,който е подлудял.

Каниха ме да отидем на църква, аз не отидох, а си вземах сбогом. Но при Йордана в пощата се забавих до обед, та обядвах у тях. На отиване ме видяха Кирушка и Стефанка. Кирушка ме покани у тях, че после щяхме да отидем у Стефанкини. У дома ѝ нямаше майка ѝ, затова тя се поизкара, че иска да бъде оженена, че не си харесвала, по сърце не ѝ прилягали и със змийските си очи изпърво успя да [ме] хипнотизира, но ѝ доказах, че аз не ще я удовлетворя и си потеглих. Направо отидох у Гърчинови. Вечеринката бе посетена. Играеха недобре актьорите по неподготовка, но хората са доволни.

4.III.[1929 год.]

Спах снощи у Боню Кънев и в понеделник си дойдох да уча. Вечерта дойде г-н Славов, разговаряхме с него до 12 ч.

5.III.1929 год.

След закуска ме ревизира по четене и писане в III и IV.

Следобед го отведох до [Утр]енджик [?] и след като нарисувахме картата на Поповска околия, се завърнах да спя късно. Изкъпах се и легнах.

6.III.1929.

Станах, ходих за две стомни вода, измих се със студена вода.

Но изобщо съм недобре духом, защото си губя времето.

Ето часът е 12 без 20 и ние се завърнахме от Ангел и Бобаджанов и съм изморен и не ми се чете, а ми се спи.

7.III.1929 г., четвъртък

Приготовлявах се за село, защото ще кумувам. И книжата за делото по уч[илищните] ниви.

8.III.1929 год.

Станах, вятър вее – бучи. Сняг вали, студено и то много. Дойде каруцарят и ме пита ще ходим ли. Потвърдих, въпреки времето, че ще трябва да отидем.

Потеглихме аз, Ариф Дикогоклу, защото делото против Ибрям Кьосе Мехмедов той ще го завежда и упълномощава адвокат. Савата Ризвонов и още един.

Дело не заведохме, а оставихме чрез агрономството да се заведе и изследва нарушението.

Професор Асен Златаров вечерта срещу събота ще говори на тема „От маймуната до човека". Останах да го слушам, но говоренето бе безсолно и мен познато.

Вечерта дойде покана от Сандю, Васил Острев от с. Паламарци и говорихме на тема: беседите, Учителят и подобни. Свирих им с цигулката.

9.III.[1929 год.], събота

Изпратихме Сандю Острев до Паламарския кантон и се върнахме, а аз с каруцата на Илия Пенев, след като купих за кумеца си една [...] за блуза за 200 лева и един бакър за 275 лева, си потеглих за Водица. Отбих се у сестра си в Ковачевец. И тя сгодила Георгя и заради мене отложила сватбата си за 13.III. Отидох си пеш до Водица.

10.III.[1929 год.], неделя

Станах рано. Свърших си наряда и четох нещо от *„Бог е Дух"* и почнахме да се гласим за Ковачевец. Ходихме у Георги Хаджиев за каруцата му със седалка. В 8 ч потеглихме за Ковачевец.

Дариха ме бушчилък ризи, гащи, пешкир много хубав и други 2 малки пешкиря. Вечерта си отидохме във Водица.

11.III.[1929 год.], понеделник

Отпочивах си и прочетох „Житно зърно", вечерта го занесох на Рали Арнаудов в прогимназията и му предадох още някоя беседа. А на Георги Иванов – Началника, казах за последен път да ми определи иска ли да чете беседите 9. и 10. серии, за да го абонирам, и да препрочете тия, които съм му дал, и обеща.

12.III.[1929 год.], сряда

Четох беседите и потеглих за Ковачевец за какини. Вечерта спах на неудобно: върху рогозка две черги постлани и отгоре юрган кирляв – мръсен, тънък, та макар че легнахме в 12 и нещо, но в 4 ч станах и то недоспал.

13.III.[1929 год.], сряда

Станах в 4 ч. Измих се и почнах да чета беседата *„Бог е Дух"* и си водих бележки.

Сутринта отидохме в Огуча да каним сватите. Дариха ме дълъг пешкир мрежалия.

След завръщането оттам ходихме да каним и дигаме кръстника и отидохме за булката. След венчаването и дохождането им сложиха трапеза. Дариха ни по едни ръкави и пешкир. Направихме снимка 2 Балжи Омуркьовчани и 3 госпожици Ковачевки и едно момче Ковачевче. Вечерта ходих, след вземането сбогом от какини, в Станкини Чернева, говорих им нещо по техните сметки и отказ за изплащането беседите и си отидох, изморен, отпаднал много.

14.III. [1929 год.], четвъртък

Дочетох беседата *„Бог е Дух"* и ходих при Рали. Т. Иванов.

15.III.[1929 год.]

Станах рано. Четох, приготовлявах се за Попово, отидох на пощата, но ме оставили и аз потеглих за Крепча* през Шаванца. Времето бе ясно, а далечините замъглени. Изпитвах особено задоволство от доброто настроение, макар че тая нощ в съня си не бях добре спрямо „Себе си" следствие на долните влияния, които чистите души набират от хората – боклуци, долни чувства и що ли не още?

В гората бе много приятно пътуването. Мислих много за сестрата Еленка, разговарях се с нея по много въпроси. Чувствувах се гузен от една страна задето се съгласих да бъда кръстник и задето участвувах на тия сватби, да си губя скъпото време и да се пълня с низости из тълпата сватбарска.

Стигнах в 11 ч. Стоплих вода. Изкъпах се хубаво, като от 2.II.т.г. до 15.III. не си бях позволявал „о", но преоблякох се и след това свирих, четох и се изпрах хубаво всичките ризи. Легнах в 12 ч.

16.III.[1929 год.], събота

Станах ранка. Изкъпах се наново и преоблякох. Извърших си наряда и заприготвях писма за инспекция, Попово и потеглих след закуска за Опака. Занесох пощата, защото понеже снегът се топи, наводнение има и пощата не дойде да вземе писмата. Занесох и колет с V и VIII серии и I серия за Острев и ги предадох на Камбура от Паламарци да ги предаде чрез Сандю, на лицето. Попът ме изгледа, след като чу Камбура, че „И аз искам да ги чета тия книги от тоя характер."

Влязох при Стефанка Попова – заварих Иван фелдшера и Георги Цонев. Те си излязоха. Останахме със Стефанка двама. Четохме вестник „Братство" и говорихме по много работи. Че Янко, откак съм му казал, че обичам Стефанка, ме намразил, че Янко й предлагал, а тя отказала, масус** му правила политики, за да го изпита – преструвки. Григор – синът на фелдшера Цоню, искал да се ожени за Стефанка, и даже на 15й. Цоню сам дошел да говори със Стефанка, но тя с думи и обноски не дала съгласието си. Янко пък я ревнува, защото и той не знае от коя и за коя му се ...

Ходих при Евтима за справка на някои работи по счетоводството и в 6 ч си потеглих за Крепча. Вятър от север – силен с виялица, сняг на парцали. Стигнах късно у Ангелови, вечеряхме у тях и говорихме. Минка си дошла с детето. Дойдох си и без да клам*** печката, легнах.

---

* Крепча е турско село, където Пеню Ганев е учител и учи турските деца на български. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

** максус – *диал.* нарочно. (Бел. М.И.)

*** клам – *диал.* клада. (Бел. М.И.)

17.III.[1929 год.], неделя

Станах в 5 ч. Весело ми бе. Изкъпах се и после – молитва. Четох от Евангелието и беседите II серия 20 страници за *„Прилив и отлив"* и след това свирих. От 9 и 40 започнах да чета новодошлата беседа *„Неговата заповед"*, 9. серия. Четох я бавно и водих бележки докъде 12 ч. Следобед с праз и хубави пиперки, се реших да започна да пиша на любимата си сестра Еленка, понеже цяла седмица ми се иска да й пиша, а не успях от сватби и скитане. Ето, в 3 ч почвам да й пиша.

До 7 ч вечерта писах и писмото не дописах, станах да отида у Ангелови да заговявам, понеже ме бяха канили снощи. Купих 300 грама халва от Сандю и потеглих. Понеже Демирова Васил ги бе излъгал, че съм си отишъл, то бяха почнали и почти довършваха яденето. Надойдоха след заговезни Васил Енчо Демировите и още едно момче от Горско Абланово и започнаха да играят на карти. Аз след продължителен разговор с Минка – сестрата на Ангела, си дойдох към 10 ч. Легнах да спя, с прилив във физическите енергии.

18.III.1929 год., понеделник

Станах в 5 ч. Започнах да клам огъня. Съм с весело разположение. Стоплих вода, изкъпах се и после започнах наряда. След него започнах да пиша най-съществената част на писмото си до сестрата Еленка Х. Григорова, писах й да ме не забравя, а подкрепя със своите огнени мощни съвети и много др.

Към 10 ч изпратих Димка – слугинята си, да занесе писмото на Опака, като изпратих и до Ив. Коюмджиев сумата 80 лева за програмите. И до Ст. Дивитанов 55 лева за портрета на Учителя. Не дойде пощаджията в селото, защото Ломът е придошъл и задигнал всички мостове, затова отнесохме пощата в Опака. Следобед ходих след часовете при Сандю, който ми се изплака много и много, поради това, че жена му изневерила, едно, дъщеря му – друго, и син му не върви по добри пътища, а скита из Попово, а майка им го ограбва и дава на децата си. Вечерта след тия наслоения легнах „о".

19.III.1929 год., вторник

Станах не съвсем добре разположен. Нещо ми тежко беше. След наряда четох падащото се. Следобед Димитър ми съобщи, че опачените щели да дойдат, колегията. Янко ми съобщил.

20.III.1929 год., сряда

Станах от сън в 5 ч. Наспал съм се хубаво. Изчистих най-първо кюнците на печката, изчистих стаята хубаво. След това хубаво измих и почнах наряда. След наряда започнах да готвя, да се приготовлявам за гости. Сварих манджа с картофи и ориз, сютляш, като Димка даде млякото, и следобед турих ошаф да ври. На втория час следобед във II отделение дойдоха от Опака госпожиците учителки Деспа Георгиева, Посабка, Стефанка Пенева и млад господин от Свищов, братов син на Каменов от Опака. Дойдоха в часовете ми. Изпитвах да четат и пишат учениците ми, след това изпяхме някоя и друга песничка – останаха много доволни от учениците ми. След това ги отведох в I-о отделение и тамо изпяха нещо турско и пак българска песен. Най-после ги отведох в III и IV отделение. Където изпитах да четат и изпяха канона „Славейче" на два гласа.

След разпущането на учениците вземахме апарата и потеглихме четиримата за монастирчето. Весели бяхме всички. Гостите останаха доволни от това, че са дошли днес на първа пролетна разходка. Направихме снимки над тепавицата на Мустафата. И после, още една при монастирчето. Изкачихме се по опасното място на височината от запад от монастирчето и над Арифовата воденица потеглихме нагоре за кокичета. Аз нито едно не откъснах, но гостите

не ги щадяха, а беряха букет. След това нагоре по поляните слязохме над селото къде училищните ниви и си дойдохме в училището. Часът бе 6. Нахранихме се хубаво, и към 9 ч, след като им посвирих, си потеглиха за Опака. Димитър, Енчо и аз ги изпратихме до чешмата към Опака. След това, след като се отбихме в общината и лицемерно пред кмета – Боляра, си хапнаха. Юрдан, горският, Димитър и Енчо дойдохме в училището и те се нахраниха хубаво, та си отидоха да спят. През нощта сънувах, че съм при Стефанка. Тя беше гола съвсем...

21.III.1929., четвъртък

Станах от сън рано в 5 ч. Главата като че ли ме боли от недоспане. Не съм си доспал поради неприятните и порочни сънища – силна възбуда на низшите чувства. Като че съм безсилен да се справя със себе си. „о"

Отидох донесох една стомна вода. Стоплих я и се изкъпах хубаво, преобляко х и започнах утренния си наряд. Духом съм неразположен. Тази сутрин небето е облачно, а не както предните 3–4 сутрини, които сутрините бяха чисти, ясни. Времето пак студенко – прохладно. Главата ми тегне. Седнах да прочета което ми се падаше – 3 страници, които снощи не прочетох, но тежко ми беше. Ужасно положение е, кога човек се свързва и общува с хора от света, те го обират, вземат му всичко чисто от него и му оставят това, което те имат, чувства низки, желания груби, полови нагони и извратности и много подобни. Целия ден съм като обран търговец. Взема цигулката да свиря – не ми се свири, нищо не върви.

Легнах в 11 ч. Пробудих се внезапно и часът удари 12 полунощ в паметта ми, разговарям със Стефанка, с лявата ръка съм я прегърнал. Заспивам и ето намерих се между нея, където говорихме на разни добри теми и приятни разговори.

22.III.1929., петък

Станах в 4 1/2 ч. Измих се, приготвих, вземах нужните [пропусната дума] за тази-сутрешния ден, първият ден на пролетта от астрономичната година, и потеглих за височината. Небето бе ясно. Калта бе замръзнала. Горе, на извора, снегът бе съвсем лед, където и бастонят не се задържа, та аз паданах на ръцете си, краката се подхлъзнаха и аз се устремих надолу по сипея, по урвата. За да си не нараня ръцете, аз за миг се претърколих на гръб и се устремих чак долу. Бях се изплашил. Излязох горе и в 5 1/2 почнах наряда. Студено беше. След гимнастиките накладох огън. Огреях и затоплих се хубаво. Навлязох в гъсталака и насъбрах на една купчина много шума и тамо, заграден отстрани от вятъра и отдолу дебело постлано, четох, лежах, спах малко, пях, размишлявах за прочетените резюмета, които ми изпратили от София. На закуска и обед не си дойдох в училището, за да се нахраня.

В 2 ч без 20 минути съм заспал на хубавото слънце. Сънувах Стефанка пак при мене. Седнала на един стол и галено, свободно ми приказва, че пишман ще стана един ден за нея, ама когато се мине ...

След това препрочетох много от бележките си от тефтерчето си, пях, молих се за светлина и самоопределение в живота.

В 3 ч си потеглих. Опаченската прогимназия начело с Янко Сиврев и Деспа Георгиева дошли с децата на разходка. Като ме видяха отгоре, завикаха. Направих им две снимки. Ето, часът е 11. Трябва да си лягам. Тази вечер в 7 1/2 ч според наряда трябваше да се нахраним*, но във време на молитвите мен ми припадна, едва, едва, с пресядане на стола дочетох определеното, но съвсем омаломощен. Изглежда, че едно дето бях вън на студено, изстинал съм, та и затова болката. Но след 1–2–3 часа се пооправих. Легнах си в 11 ч.

23.III.1929 год., с. Крепча

Събудих се къде 5 ч. Главата тегнеше, спомен от сън – никакъв. „О".

---

* Виж наряда за 1928/1929 год. за поста на стр. 74 в „Изгревът" том XII, където постът е бил 24, 36, 40 часа, определен чрез жребий. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

Във време на молитвата ме завари Осман Кара Амедов, който дойде да вземе картичките, и ги отнесе до Стефанка Пенева, а тя ги раздаде на Деспа Георгиева и Свищовския господин...

Писах кратко письмце на Стефанка, да раздаде картичките, и й съобщих, че три пъти я сънувах от сряда, 20.III.т.г., три деня: три съня за нея, но й не съобщавам какви са сънищата ми.

24.III.1929 год., неделя, с. Крепча

Станах в 5 ч. След молитва дойде в 6 и 10 Янко Сиврев, който отива да председателствува бюрото за избиране на училищни настоятели в с. Юренджика. Закусих и дойдоха кметът – Бояра, Янчо, Йордан Горския, и в 8 ч пристъпих към работа. Запечатах кутията и почна гласуването за избиране училищни настоятели. Много голяма скука ме хвана, особено до обед, не ми се стоеше, тъжно ми бе, като че бях болен. В тия часове, когато братствата из цяла България се молят или четат нещо хубаво, мен ми е тежко и не ми се стои.

След привършването на избора избраха се Ибрям Ю. Дикулак, Ибрям К. Мехмедов и Салим Оджа.

Дойде Янко в 9 и 15 вечерта, тъкмо се бях наканил да препиша лекцията, изпратена ми от сестра Еленка, държана на 18.I.1929 год. – *„Значението на наблюдението и интуицията“*. Но гост ми дойде. Отложено.

Заспахме в 12 ч сред нощ.

25.III.1929 год., понеделник

Станахме с Янко в 6 и 10. Разговаряхме се с Янко по много въпроси. Закусихме и той потегли по-късно, за да може да учи някоя част от уроците си.

Деня прекарах, като най-първо, след заминаването на Янко, допреписах резюмето и бързах да мога да ги пратя на сестра Еленка, но не ги изпратих, понеже не ми остана време да напиша писмо. Следобед ми беше хей-тъй, тежко. В очакване бях за писмо, но нема̀. Уведомиха ме, че ми изпращат лика на Учителя, от София Стефан Дивитинов. Вечерта ми бе тежко.

26.III.1929 год., вторник

Вторник станах, изкъпах се и преоблякох. Четох, свирих, пях. Бях в почивка 36 часа от понеделник до сряда сутринта.

27.III.[1929 год.], сряда

Станах къде 6 ч от сън. Спал съм дълбоко. Бях между братя и сестри, спомен добър, но неясно. След наряда реших да пиша на сестра Еленка. Тежко ми бе и не ми се пишеше, но въпреки това аз писах и това ми писмо ще внесе отрова в добрата й душа, но не и нещо хубаво, защото аз се оплаквам, самоосъждам в него, което пък не е хубаво и не подобава мен!

Към 10 ч го изпратих с двете резюмета, които допреписах: 1) *„Значението на наблюдението и интуицията“*; 2) *„Трансформиране на енергиите“*.

Мъчно ми стана и ме налиташе след време да отида да стигна пощата чак за Опака и да взема да унищожа написаното. Аз не направих добре. Тя толкова чисти идеи ми нахвърля, а аз все нещо лошо, долньо, нещо из мъки и борби, които правя по невнимание.

Времето е добро, ясно. Особено вчера, във вторник, бе много добро. Днес отначало – сутринта, бе облачно. Към обед – ясно, а на вечеря пак се заоблачи. Тази вечер след часовете ми се донесе пощата. Съобщават ми, че ще се изпращат беседите на Рали Арнаудов, Иван Петров, Васил Острев, Александър Коеджиков и до мен пак щели да пратят 5 броя от 9-а серия. Любомир Лулчев ми изпратил вестник „Живот“ в 10 екземпляра по 3 лева за разпространяване. Получих портрета на Учителя и три резюмета: 1) *„Замисъл на природата“*, от 15.II.1929 г., 2) *„Трансформиране на енергиите“* , от 1.III.1929 г., 3) *„Добрата почва“*, от 3.III.1929 г.

Днеска – тази вечер, четох *„Добрата почва"*, хубави мисли има в това резюме: „Това, което е дадено, не съставлява човека. Най-първо, за да познае човек себе си, той трябва да отдели дадените неща и да остане сам с Онзи, Който дава нещата."

„Като отделите от човека доброто, неговата интелигентност, всички тези качества, къде е самият човек? Вие докато не намерите себе си, докато не се проучите, докато не проучите вашето естество, не можете да прогресирате в света. *Човек не е извор на доброто.* Доброто е извън човека. И злото е извън човека. *Доброто изтича из Бога."* „Когато възприемем доброто от едно Божествено съзнание и го разберем и приложим в живота си и получим известни плодове, това добро е вече наше. Ние сме го взели от Бога. Доброто не е наше, но сме го придобили отнякъде. Храната сме взели отнякъде и което асимилираме от нея, то е наше. Това, което не можем да асимилираме, то е грях, зло. *Добрата храна съставя условията за доброто, което ще вирее в тебе."*

„Добрата почва какво значи? Като преведем това на съвременен език, значи: Ще се постараеш да пречистиш кръвта си, да имаш кръв чиста. Когато кръвта съдържа най-малко нечисти вещества, тогаз тези възвишени, светли идеи ще имат почва да растат в тебе."

„В какво се състои добрият живот? Да постъпваш така, както Бог постъпва."

„Човек трябва да знае какво нещо е доброто и какво нещо е злото. Злото причинява страдание, а доброто причинява радост. Злото е тор за доброто."

„Да кажем, че един българин не казва нито една лоша дума, защото всяка една лоша дума е отрова за житото. Цял ден като е орал, свещени песни е пял, това жито ще донесе благословение. И които яде, ще оздравее. Ако орачът е псувал, ти ще ядеш този хляб и човек ще станеш, тук има философия. Ние мислим, че добротата така ще дойде."

„Ние трябва да пречистим своята кръв и да ядем малко."

„Добрата почва, това е Бог; ако аз живея на тая почва, тогаз ще принеса плод стократен, тогаз ще има поезия, и музика, и проза, и наука – и всичко е там!"

„Мисълта има смисъл, само когато влезе в свръзка с живота и става мощен лост за доброто. Като станеш сутрин, трябва да бъдеш благодарен. Целият свят се прониква от едно разумно съзнание."

„И всеки един човек ще бъде камък на това, което сега се гради. Когато се гради новата епоха, вие искате да бъдете зидари на новата епоха. Ако вие не можете да влезете в новата епоха, безполезно е да ви разправям. Като влезете в новото, ще влезете в ангелското състояние. Ще напуснете човешката интелигентност и ще влезете в ангелската интелигентност и ще разберете вътрешния смисъл на живота, и ще кажете: „Едно време бях сляп, сега виждам; едно време не знаех, сега знам; едно време ходех в безлюбие, а сега ходя в любовта; едно време ходех в тъмнината, а сега – в светлината."

Легнах си в 12 1/2 ч да спя – радостен.

28.III.1929 год., четвъртък

Станах от сън в 6 ч. Преди да стана, „о". Тежко ми беше, защото снощи стоях много до късно, до 12 1/2 ч. След наряда, аз се трансформирах. Стана ми добре. Заглавих се с доуреждане касовата книга и сметководството. В часове не влязох, а писах до обед, че и до къде 2 ч. След това, към 3 ч се изпрах хубаво. Избръснах и измих, изкъпах хубаво. След като турих да се вари чорба за вечеря и я сварих. Излязохме аз, Енчо и фамилията и излязохме нагоре до над Арифова Ясок, воденицата дето е, и разговаряхме по важни въпроси: за

живота, за Учителя, за дарби, за скрити заложби вътре в човека. След вечеря ми донесе обущата обущарят Ангел Иванов и му написах писмо до жена му във Враца, т.е. във фабриката в Мездра, във фабриката „Бахава". Работничка, а детето дала на други да го гледат и отхранват, а много се тревожи, че не му дават възпитание както трябва.

Утре се каня да отида в Попово. Времето тая заран бе облачно, обед – ясно, сега, в 10 ч – ясно и приятна нощ. Но изобщо днес бе студено.

29.III.[1929 год.], петък

Станах рано. Веднага се приготвих и още в марчина [мрачина] потеглихме с Ариф Диколак [?] за Попово. През деня говорих със Сандю. Брои ми 100 лева за беседите. 9. и 11. серии. Хванахме Борис Теровски да води процеса с уч. ниви. Вземах школата за читалището, стъклата донесох на ръка. Вечерта се отбих в Опака за заплатата си. След получаването се отбих у Стефанкини, като поканих Стою Атанасов, Григор Цонев и Димитър – турския учител на Опака, да влезем. Срещнах се на външната врата с Марийка Иванова – здрависахме се. Тя си отиде, без да влезе. Пеню Глухия бе у Стефанкини. Постояхме малко. Стефанка ме кани с нещо да си хапна, отказах, защото голяма бе навалицата, а само меня канят. Въпреки волята на Стефанка и Кирушка, аз си потеглих. Стефанка излезе да ме изпрати. Предупреди ме, че голямо писмо – пълно с нещо много писано, съм бил изпратил на Еленка, а че какво съм й писал толкова и то така изпратено. Отговорих, че и ней бих писал, но тя всякога се е държала резервирано спрямо мен, от идеята ми, и не иска нищо да прочете, и което съм й дал да чете, тя през пръсти го гледа и консервативно отнася спрямо него. Потеглих си, тя сърдито, отчаяно сбогом ми не даде и по салона се разхожда насам-натам безпокойно и най-после извика: „Хайде, отивай си, че ще закъснеещ!" Потеглих си, обаче от една страна ми мъчно стана: защо така грубо я аз разсърдих, и надменно се държах. Така ли трябва да се отнасям спрямо нея? Безпокоен си отидох, поради мисълта, че може би вече никога тя не ще благоволи да ме поздрави, камо [ли] погледне, и че аз не трябваше да нагрубявам, а по един деликатен начин да я развържа от себе си, че да посея нещо хубаво, идейно, благородно в страдната й душа!

30.III.[1929 год.], събота

Станах в 4 ч. Искаше ми се да пиша на Стефанка, но не сторих. След наряда почнах четене. След обед с Димитра, след получаването на пощата, потеглихме за селата си. Вървяхме бавно. Балтоните бяхме оставили, но от Шаванци до село имаше голям студ. Отидох направо в пощата, постоях няколко минути. Отидох на кооперацията. Говорих с Никола Костадинов, че симпатизира на въздържанието и че преднамерява да стане въздържател. Говорих с Рали Арнаудов, спомена за венчавки и свободен брак. Попът ме пита дали познавам Л. Лулчев. Отговорих, че го познавам. Вечерта стоях при Колю Ралев до 12 ч. Изплака ми се, че Ганю Иванов Бонев го много задиря поради клюката и клеветата, която Боби Иванов му донесъл, какво че уж Колю Ралев ходел при Марийка и ред случаи на скрита омраза. След това за жени, женитба. Коя да съм вземел, той ми предоставя да си кажа мнението за Марийка Иванова, че ако я харесам, ще се ожени за нея – тя му харесала. А мен насила и увещава цели часове за Стефанка. Отидох си след 12 ч у дома и легнах гладен.

30.III.[1929 год.], неделя

Станах, като се разсъмна. След наряда четох. Седнахме да се храним, дойде и Кака и Рада, Дачо и още едно момче.

След храна ходих у Ганю Белчев да гледам разсад на пипер и домати под джамлъци.

Следобед си потеглих, като мислех да намеря Рали и началника поща – Георгя. Но никого. Излезе и Иван Старев и потегли за хорото, което бе на баира. Оттамо потеглиха до селото, при Георги Чобанов, Иван Симеонов, Николина Проданова, също Яна Николова и Павлина Ганева Узгун Ангелова, и Марийка Стойкова.

Пътуването ми бе много приятно, особено песните на славеите и чуруликането на птиците из гората. Късно се завърнах.

31.III.[1929 год.]

Нищо особено. Бях във Водица и вечерта късно си дойдох.

1.IV.[1929 год.], понеделник

Станах от едно „о". До обед учих и приготвих парите за вноски на бирника данък занятието. Следобед имах във II отделение и потеглих за Опака. Отбих се в Св. Кирил и Методий. Децата си мереха и бяха теглили. Ходихме аз, Стефанка и Кирушка и Евтим да видим томбулните ми билети от читалището им дали печелят. Вечерта дойде и Янко, Георги Цонев. Ходихме в Кирушкини, беше там Марийка Иванова. Вечерта до 12 ч у Стефанкини аз и Янко и Стефанка и Кирушка. Преспах у Янко.

2.IV.1929., вторник

Станахме и се измихме. Дойдох си и се отбих у Ангелови и си вземах хляб за ядене, понеже моят се бе свършил.

3.IV.1929., сряда

Станах от сън, спомен за сънища „о". Залових се след наряда да чета III серия. След това заприготвяхме да мажем училището. Изпратих Димка и Мехмед за пясък, аз написах заявление за отпуска до Окр. уч. инспектор. И следобед започнахме да мажем. След часовете дойдоха Надежда Собаджиева и Павлина Бъчоварова – госпожа на Цоню Пенев и сестра й, свършила Поповската гимназия, но без работа – гостенка на кака си. Завариха ме киречен изцапан. Черпих ги с по един чай. Сготвих и малко зеле. Отпътуваха си на мръкване – стъмняваше се.

Дохожда Еню, Димитър. Ангел ми донесе хляба.

Лягам си в 11 без 15.

4.IV.[1929 год.], четвъртък

При събуждането ми от сън гледам – съмнало се. Спомен през нощта – същата песен „О". Вънка е бяло – земята покрита със сняг и вали. Снощи дъжд почна да вали, а сега го обърнало на сняг и вали. Пролет, а все така още студено, студено, студено. Голяма зима с големи студове незапомнени. Измих се и започнах с наряда. След часовете започнахме да мажем учебните стаи с учителите. Аз само изкърпвах изкъртеното, а те белосваха с четките. Вечерта с лампата доизкърпих. Следобед снегът се преобърна в дъжд и цял ден вали, сега до 10 ч, и изглежда, че ще вали още, защото небето е покрито с черни облаци. Мрак цари вънка. Спомних си днес и по много въпроси се справях с Еленка. Тя вече дълго не ми е писала. Може би плесница ми удря, за недобрите ми писма. Тя всичко хубаво дава на мен от най-чистата си душа и скъпоценни бисери от богатата съкровищница, с която Бог я е надарил. Как искрено, как мило и с какъв жар ме тя буди към чистота и святост, в живот, пълен само с поезия, молитви и хваления към Всевишния, защото ни е събудил да станем и оживеем в новия живот с пробуденото съзнание. И с какво ли бих могъл, мила сестра, да ти отплатя за добрините, които ми стори, с твоите добри писма! Ти едно искаш от мен: „Чистота, святост, чистота в мислите, чувствата, и в изпълнението, с жива вяра в Бога и тия велики светли духове, които бдят и ни ръководят в нови

сфери, в нови местности, населени с разумни същества." Колкото си по-далеко от мен, толкова душата ми е по-близо до твоята. Ти, светъл дух, светилник на стящите в тъмнина! Свети, и повече свети, работи и повече работи – Бог ти е Великата цел, Нему слава, хвала и величие, че ни е призвал на новата трапеза и ни храни ежеминутно с живия хляб и пои с живата вода, които са извор на вечен живот.

Колко скъпи минути съм прекарвал с тебе. Ти ме подтикваше и подтикваш към нови хоризонти. Спящите сили се възобновяваха при сладкия ти искрен зов за нова творба, нова идея и нов живот. И защо съм седнал да те хваля. Нека Бог те хвали и знае що си, а за мен – кретащ се още в опиянение, си лечителка, и доста си допринесла за отрезвяването ми от това старо вино – стари мисли и чувства, с низшо плътско съдържание. Хайде, Бог да те благослови и дано все така се възвърне погледът ти към мен и ме навестяваш все така с хубави мисли, добри съвети и внимателно будиш, да не би да спя и се успя. Лягам в 12 и 7 след полунощ.

5.IV.1929 год., петък

Събудих се от сън къде 6 1/2 ч, но лежах до 7. Станах и гледам навън – белина. Вечерният дъжд се превърнал на сняг и цялата земя е покрита с 5–6 сантима сняг. Вятърът престанал. Времето тихо. Небето е покрито с бели снежни облаци, така че изглежда като ясно от чистата белина. Сънувал съм, че Стефанка я очаквам у дома, но къщата не е тая, както у дома. Болна е била, та каруца ще я докара. Сънувах, че я очакват двама души, от които единият бе адвокат, а другият – млад човек, който ме разпитваше за нея и на тръгване ми съобщиха да я поздравя. Аз говорих нещо хубаво за нея. Спал съм много хубаво, без никакви тревожения от нищо.

Мислих тая заран за доброто, за стремежа към чистота и правилни мисли и чувства. Да се не съблазнявам от женските примамки – от света. Да бъда така разположен към примамките, щото да дойде в мен състояние, при което всичко да се трансформира в добро и благородно. Емоциите да са за Великото, Любовта ми да бъде майчинска – Божествена, а не плътска. Да мисля всякога за Учителя, за Неговите хубави слова. Да се свързвам с Великите идеи, със Светлите души и духове, да обичам душата, която ме обича, и чрез нея – всичко друго, защото тя е любов, тя е искрена и стремежът чист, възвишен. Тя скърби по мен, че аз се заблуждавам, съблазнявам от разни ... и разни, и това трябва да ми е гласът на Бога, Който ме е свързал с нея и чрез нея да ме навестява и води към светли бъднини, без някакви физически, материални връзки и интереси. Да люби човек така безкористно, то е велико състояние и само тогава ще има пълното съдействие на Небето. Защото Небето е свят от разумни същества, свят на светлините и Светлите души. И тяхната енергия ще се струи чрез нас само ако ние можем да бъдем чисти канали, да не я опетним, а свободно, без пречупване да мине през фокусите ни – ума, сърцето и волята. Колко хубаво е да мога се освободя от сянката на нещата, а това ще стане, когато аз не на думи, не с перо и книга пиша само, а искрено, живо, победоносно понеса светлото знаме на истината и вървя към светлите хоризонти, заедно с духовната армия, будителите, ръководителите на човечеството. Нищо не ме възпира да бъда и аз една светлинка, една крушка, електрически проводник на Голямата светлина, лъч слънчев на Великото слънце. Докога ще се ровя още в мисли за жена, женитба, докога още в жената ще гледам същество за удоволствие, и нима удоволствието е нещо съществено? Знае се, че светът от удоволствие, от тоя мним усет, че уж това е най-доброто благо, човек да се удоволствува по най-разнообразни начини, с храна пищна – по банкети, с питиета най-упоителни,

в соарета, срещи и гощавки при скърби и радости. По гледки, да гледа човек зрелища Нероновски и да се наслаждава от това, от мъката на живите твари, от удоволствието – отмъщение спрямо неприятния нам човек или животно, от слушането цинизми и глупави слова или музика с чувствено еротично влияние, или най-после половите удоволствия, които са дошли до апогея си в култа на поклоненията световни!

През деня приготвях бюджета, виках настоятелите на подпис. Димитър идва на вечеря. Дадох на него и на Енчо по един вестник „Живот" и по един каталог.

Лягам си в 10 без 25.

6.IV.1929 год., събота

Станах от сън. Въпреки че рано легнах, спал съм до 6 ч и 1/2 и то много дълбок сън съм спал. При събуждането имах само едно едно недобро настроение вследствие огъня, който изгаря всичко хубаво и благородно. Измих се със студена вода. Запалих печката и турих вода да се топли за изкъпване. Направих наряда и след това избръснах се и изкъпах хубаво. Преоблякох се, а отвън вече Мехмед на вратата чака да влезе, но е заключено. След почистването отключих. Влязоха учителите, започнах да пиша бюджетите. След това закусих с пирница*, от остатъка, от снощния пипер. От известно време не мога да употребявам захарта, втръснала ми се е.

След това четох първа страница от III серия – „Солта". „Вие сте солта на земята." Какво велико съдържание и смисъл е вложено в това изречение. Животът без сол не може да съществува. В това понятие „Вие" Учителят влива велико съдържание, че това не се отнася само до вярващите, а до всички хора по лицето на земята, в които е пробудено Божественото съзнание. Всички хора, в които е пробудено съзнанието, са солта на земята. Окултисти, мистици в думата „Сол" подразбират „равновесие" – онзи елемент на сила, който поддържа нещата в равновесие. За да тръгнете да вървите по улиците, трябва да имате равновесие. Когато построяват морските параходи, турят на дъното им товар, сол, да ги държи в равновесие, за да се не обърнат в морските вълни. *Под думата „сол" разбират онази сила, която сгъстява материята, пази я от разлагане и дава условия, за да може по-висшите сили в света да работят.*

След това изкарах три часа уроци. Неспокоен, очаквам за писмо от Еленка, отидох към общината. Мина преди час автомобил за одаята на Мюмюн Кьосе Османов. Дошел е Димитър Х. Чакъров, за да подканя турците, които искат да се изселят, да отведе хора от с. Крепча двама души в Турция на негови разноски, да видят местностите и селото за закупуване и чак тогава да се върнат и продават. Ходих при Сава Багобонов. Видях как се правят козеняви въжета от един дядо Алекси, дядо на Александър Кирицов. Слязох на общината. Чаках час и половина, бчлизо два. Излязох да си ходя да обядвам. Ето, иде пощата. Получих от 9-а серия – *„Няма пророк"*, 5 книжки и Лекции на младежкия окултен клас от Учителя от 1925–1926 год. – V година – 1., 2., 3. книжки, изпратени от брата Владо в 3 броя. Получих от окръжния училищен инспектор отпуск за 10 дни, които искам да ги използувам, това ме много зарадва, че ще мога да отида към София. Ето и многоочакваното писмо от сестра си, от тая, която ме обича; разписах се, вземах го. Скрита радост, да не усетят Димитър и Енчо. Платих на пощаджията за „Училищен бюджет и администрация" сумата 120 лева и другата поща съм оставил на масата и си отивам. Иска ми се още по пътя да го отворя

---

* пирница – манджа, направена с пържени пиперки. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

да чета. Поиска ми се пред училището навън, но рекох вътре да вляза. Гладът замря. Иска ми се да чета, разпечатах и то с очакване. Страхувах се, че ще прочета нещо отплата на недобрите си писма, егоистичните си отрови, които изпращах с някои си мои писма, писани от дъното на ада на тая чиста, идейна, стремяща се душа към нещо велико и възвишено. И с тоя усет чета: „Н.Л.К.П. Б.Л.* Любезни брат Пеньо. Честита Пролет! По случай новата астрономическа година поздравлявам те и ти пожелавам най-ценно, най-красиво, към което се стреми човешката душа." И се зареждават хубавите мисли. Излага сестрата, че с моето последно писмо получила от съседно село от един господин първо любовно писмо, предложение. Съобщава ми, че ще има увеличение на персонала през идущата година, та по Великден да се видим и разговорим, да питаме Янков дали ще може да действува да ме назначат тамо.

От 4 ч започнах да пиша писмо на Еленка. В 11 и нещо полунощ прекратих. Лягам си в 12 ч с хубаво и добро разположение.

7.IV.1929 год., неделя, с. Крепча

Събудих се, като зачух лопаща каруца. Дойде ми на ума, че ще отидавам [отивам] на Попово. Набързо се умих, облякох и потеглихме. Студено беше много. Времето облачно. Каруцарят Ризванг Ризов караше бързо, така че в 6 потеглихме, а в 8 и 10 бяхме в Попово. Аз отидох у сватята Никула. Изчистих си дрехите и обущата, похапнах си у тях малко хляб и потеглих за събранието учителско. Отидох най-първо на пощата да предам писмото на Еленка, но не приемат в празничен ден. Отидох в училището „Св. Кирил и Методий". Имаше около 15–20 души учители събрани, а редовни членове са 110 – това е българска точност. След изказване срещнах се с господин Славов, после тръгнах да диря боя за училището за первазите. Срещнах се с Раднев, каза ми, че Острев – Васил Острев, в с. Паламарци учителят, бил тука, в Попово. Зарадвах се и влязох у Каиша. Нахраних се и излязохме заедно, говорихме много. Брои ми 150 лева за беседите 9. и 10. серии. Изпратих ги с Тончо до над Попово, до шосето, и се върнах да си допазарувам и си потеглих за селото Ксича. Между Опака и Ксича започна да вали дъжд. И той много добре ще дойде за пролетната трева и растенията всички изобщо. Дойдох си в 6 без 10. Учителите, колегите ми замазали училището хубаво с кареч и пясък, макар че първото не станало както трябва. Закахърих се, че не можах да изпратя писмото на Еленка, а трябваше да се изпрати.

След прочитане на 6 страници си лягам в 12 ч .

8.IV.1929 год., понеделник

Станах още 6 1/2. Вънка вятър вее и сняг вали. Снощи хубав дъждец ръмеше, а тая сутрин студ и сняг. Дълга зима и тя учудва много хората. Много овци измряха от глад, слабост, цяла зима на хранило. Агънцата и те мрат много поради слабостта на овцете. Четох след наряда си снощната [беседа], *„Двама свидетели"*; на стр. 196 – много важни мисли, които ме не допуснаха по-нататък да тегля тая заран друго билетче.

Учителите дойдоха и се заловиха да мажат. Мола г. Бейтула. Следобед аз започнах да пердаша изкърпеното и ударихме первазите със синя боя, смесена с черна. До тъмно мазах. А ето турих да си варя от зелена чорба чорба и пиша бюджета на училищното настоятелство и на училището.

Вънка е студено, облачно и пак нещо като дъжд вали слабо.

---

* Н.Л.К.П.Б.Л. – няма любов като проявената Божия Любов. (Бел. М.И.)

9.IV.1929 год., вторник, с. Крепча

Събудих се в пет без нещо. Хубав спомен от нещо. Разположение приятно. Светлина има в ума ми, сърцето чисто, с добри пожелания, душата ми се ширеше и свързваше с всички светли ратници за възраждането на човечеството. Измих се и сладко си засвирих. „В начало бе Словото", „Изгрей, ти, мое слънце", „Махар Бену" и „Ще се развеселя". Снощи четох на лягане нещо за музиканта, че когато двойникът на музиканта преминава в цигулката, той е добър музикантин, то инструментът оживява, тоновете меки, прятни. А музикант, чийто двойник не преминава в инструмента, той е един от празните, обикновените музиканти. Тази заран четох нещо *„Разделено царство"*. Всяко царство, разделено против себе си, няма да успее; и дом, разделен против себе си, не ще успее. Значи и човек, разделен против себе си, няма да успее. Четох също за двата принципа: I – материалния и II – духовния, Божествения. Животът на земята е затова създаден, да завладее вторият принцип, Божественият, всичко и тогава да се заживее във вечна хармония във вечния живот. Артериосклерозата иде от преобладающето влияние на първия, материалния принцип. Вследствие на него човек се обезобразява.

Преди часовете, понеже децата ме предизвикаха и бих Алкай, то демагнетизирах се и имах тежко състояние до вечерта. Храних се къде 4 ч. Ще си лягам къде 11 ч. Искаше ми се да продължа писането – дописването, на Еленкиното писмо. Нощес сънувах у Стоянови Събеви Бузаджиеви, че имат нова къща, но дуваровете – подхлъзнати, на събаряне, а челиците са прави и ненаведени.

10.IV.1929 год., сряда, с. Крепча

Станах от сън къде 5 1/2 ч. Измих се, посвирих а после – молитва. След това се заготвих да допиша писмото на Еленка, което в събота писах, а не можах да предам в Попово, също в понеделник пощата не мина да вземе писмата, защото аз му обещах, че няма да пращам писма, за да не си трепе коня до Крепча 2 пъти да дохожда. Изкарах часа във II отделение и пратих Бейтулата заедно с III и IV да отидат за пясък, за да се доизмаже училището. Направих договор на жителя Мъстън Абигугов за купуването на една нива от Етар Османов. И започнах да чета 2 гл. от „Посланията към Римляните".

11.IV.1929., четвъртък

След учебните часове потеглих за Цар-Асен, в 6 ч бях вече тамо. Вечерта спах у Неделчо Николов. Дошел бе Пантелей Пенев от Хайдар, запознах се с Хумбаджиева от гр. Попово, учителка засега в Цар-Асен. Стела Атанасова са сърдити с всичките колеги, така, освен с Цона, с която и дружи. Стояхме докъде 11 ч и си легнахме. През нощта спах хубаво. „О".

12.IV.1929., петък

Събудих се късно и заради многото спане на чорбаджиите, то и ази лежах без да стана. След това станах, облякох се, четох нещо из Евангелието и тогава се обадих. След утринната закуска – пържени порязаници, – отидохме на училище. Зданието старо, неудобно, но в проект имат да си строят ново училище. Фотографирах Недялковото отделение, на Стефана Димитрова Станкова и на Хумбаджиева. На обед – пак у Недялкови. Следобед ходих при г-ца Стела. Говори ми, че била много близка с попа, че бил интелигентен и пр., и пр. Оплаква се от Недялко и госпожата му и от всичките. Свири ми серенадата от Тузели. Присъствувах в час по пеене. Фотографирах отделението на Цона, като и Стела е вътре. Присъствувах в час при Цона по пеене.

След като разпуснахме децата, Цона донесе хляб и яйца и се нахранихме.

В 6 ч и 10 потеглих. Попът ме кани с визитна картичка да се срещнем, но не отидох.

13.IV.1929, събота

Тежко ми бе от умората. Мерих скотовъдни ниви и дойдоха Петър Иванов и секретар-бирникът на Синан. Правихме снимки и аз ги учих да ги промиват и проявявах снимки и пр. Легнахме в 2 ч среднощ.

14.IV.1929 год., неделя

След като снощи не спах, тежко ми бе, че си не доспах.

Сутринта отидохме по скалите – на монастиря. Ферад Мурадов, Петър Иванов и Осман – каруцарят им. Те останаха много доволни от разходката си. Аз фотографирах надписа над монастиря. Изтулихме на мазата прозорците и през деня работихме картички и проявявахме стъклата. Фотографирах Дилкините сестрини момичета – моми от Костанденец. Вечерта след икиндия, след като изпратих Петра и другите, ходих комисия за едно убито теле. Вечерта, следствие влиянията, се появи у мен неудържима енергия низша – похотна, като се зле отрази върху ми. Спах недобре. „о".

15.IV.1929., понеделник

Деня прекарах тежко и лоши мисли и груби чувства.

16.IV.1929., вторник

Лоши състояния, крахове, тежки минути, в лоша атмосфера от вълчи мисли и странни чувства „о" „о" „о" през деня и вечерта „о" „о".

17.IV.1929., [сряда]

Тая заран дъжд валеше, но се преобърна на големи парцали от сняг. И цял ден е много студено. Хората се оплакват, че ще изморят овцете и козите, особено малките се много намалиха. Студ много голям, голям. Аз от тая сутрин мажа канцеларията. Пролет иде, а още нищо не мърда, само пролетните цветя са изникнали – минзухар, кокиче, теуменуга, синчец, зюмбюл, лисича опашка и др. някои. Копривата едва направихме по 1–2 чорби и сега я изгори големият студ.

Четох за *„Светило на тялото ти е окото"* и *„Двама свидетели"*. „И във вашия закон е писано, че свидетелството на двама е вярно" – това са двамата свидетели в човека: умът и сърцето, двамата философа, които учат човека всякоґа; и той трябва винаги поука от тях да вземе, но не само от единия. Те са двете Богини-сестри, слезли от небето, обичащи се горе много, неразделни, а слизайки да помагат на човечеството, се опорочили, обезобразили, забравили се една друга и създали два култа в човечеството: култа на науката и култа на сърцето – на религията, и се борят всеки с доводи и доказателства, че единият е по-прав от другия. Науката оборва религията и религията – науката и така, вечен спор на двете близки и неразделни някога сестри.

Също и четох за Царския син, в когото се влюбват две красиви царски дъщери. Едната изразявала своята любов към Него, като постоянно му носела портрета и все го целувала, накарала хората да му построят параклиси, свещи да му палят и кандила да му светят. А другата от признание и любов към царския син взела „Книгата на живота", написана от него, и почнала да я чете, проучава и принципите ѝ в живота да прилага. Първата създала сегашната религия, а втората – това са ония редки будни души, които проучават природата – великите закони, и съобразно с тях живеят в хармония с цялото битие.

18.IV.[1929 год.], четвъртък

Станах от стаята, в която спах, в 5 1/2 ч. Съмнало се бе. Земята торена от сняг. Вънка замръзнало – студено е. Небето бяло със зимни облаци, само на изток е прошарено с малки разяснения. Слънцето отпечатва първите си лъчи на изтока. Спомен от [сън се е] запазил в паметта ми. **Сънувах**, че сме братството на една планина. Там беше и Учителят, но аз като че не Го бях видял. Сестра Спиридонова и Еленка Х. Григорова ми бяха събеседниците. Малко, 6–7-годишно момченце, красиво – левент, е около нази – играе си. Аз направих един предговор на разговор по въпроса за женитба, че трябва вече да се ожени човек, че да си има едно дете. А Еленка ме задочно погледна, като в погледа й прочетох това, което тя из уста ми говори – че не е хубаво като нази хора да се женят. А Спиридонова отговори, че минало времето да се съединяват нашите братя, защото въплощаващите духове – светлите, напредналите, са вече на земята родени, та сега ако се съединим, то въплотеното ще бъде някой обикновен негодяй, а не светъл напреднал дух, който ще даде нещо на човечеството. Ще се обвържеш да служиш на нисш дух. След това трябваше да излезем от тамо. Еленка и Спиридонова решиха да отидат за вода и то през една голяма стръмнина, много голяма надолу. Пътеката е лъкатушна, за да се отиде на буйна бистра вода. Аз останах горе и започнах да скитам по едни стръмни скали. Качих се нейде на дърво голямо, обаче то било проядено, чурдисало в дънеря – клещица бе то – габрово. Тъкмо стъпих на него и ето то припращя и се залюля да пада и аз се хвърлих от него и можах да скоча на един голям блок камък.

След като се върнаха Еленка и Спиридонова, разказах им случката си, но като че това бе пред Учителя, Който ми каза, че на такива места трябва да се внимава много.

Отидох в канцеларията, запалих печката и се измих хубаво и свърших наряда си. Вчера получих от Георги Събев писмо, в което ме предупреждава, че се продава 150 кв. метра място на Изгрева, та да го купим, и сега си мисля, че много хубаво ще сторим това място да го вземем.

24.IV.1929 год., сряда

До обед учих. След това отидох в Опака и поисках от Янко Сиврев 2000 лева, за да потегля за София и Годеч и с. Равна, където е сестрата Еленка учителка. Янко ми даде 2000 лева. Върнах се късно и си легнах. Първото посягане и пътуване, т.е. първият проект за отиване започна с благоприятно.

25.IV.1929., четвъртък

До обед не учих, а приключвах някои канцеларски работи. Потеглих си за село. Стигнах късно, къде 8 ч. Ходих у Рали Арнаудов. Отидох си, нахраних се и си легнах.

26.IV.[1929 год., петък]

Станах, приготвих се и потеглих за пощаджийската каруца, но той ме измамил, оставил ме. До Попово пеш отидох. На Бобчев, обущаря, турих едни токове гумени и със Сандю се видяхме, той ми даде още 3 абоната за „Водолей" и в 1 ч с бързия потеглих за София. Вечерта в 11 ч бяхме в София. Спах в учителския дом за 32 лв. Сутринта отидох у Георги Събев – у Савови, занесох им шише масло и нещо друго. Отидох след това на Изгрева. Говорих с Учителя, Когото намерих на чешмичката, подпираха бреговете, да не би водата да подкопае зидовете. Казах Му, че преднамерявам да отида при Еленка, Той одобри и, взимайки сбогом, каза ми да поздравя Еленка и потеглих към 12 ч. Отидох на Василовския хан, но билетите се бяха изпродали, та заедно с други търговци отидохме с такси чак към 5 ч за Годеч; за 2 часа стигнахме в Годеч. Хубави

гледки се отварят на юг, запад и север от бързо пътуващия автомобил. Селата към Годеч са разпръснати и обземат широки площи, къщите са пръснати по хълмове и равнини, а носят все едно име на селото. В Годеч стигнах в 7 ч. Потеглих веднага за Туден, за дома на Анастас поп Христов, главен учител на селото. По пътя ме настигна една бабичка на име баба Тана. – „Ех, сине, къде тъй бързо пътуеш, закъде отиваш?" – „Отивам за Туден." Оказа се, че и тя е от това село. Докато стигнем, се стъмни, но тя ме хубаво напъти, така че не сбърках пътя, защото и това село обема много широка площ по околните бърда и склонове в предпланините на Западния Балкан; бабичката отиде съвсем по други хълмове от посоката, в която аз трябваше да отида. Очаквали ме с нетърпение. [Наде]щият ме човек щом почука на вратника и ето, изскокна госпожата. И когато съселянинът им каза, че непознат човек им дири къщата, те извикаха, че очакват такъв и дотърча пъргавата госпожа и ме посрещна. Влязохме и ето и Еленка. Каква веселост, радост, че така стана, че се срещнахме. Дойде си и поп Христов. Понеже бях изморен, то в 11 ч и нещо поисках да си лягаме. Сутринта поп Христов и госпожата му отпътуваха за гара Драгоман, на учителска околийска дружествена конференция и те като съюзисти, понеже делегати ще се избират за лятната конференция, затова отидоха, а ние с Еленка след закуска потеглихме за Равна.

27.[IV.]1929 год., събота

Описах го в по-първото описание.

28.IV.1929 год., неделя

Станахме от сън (заедно спах с Анастас поп Христов в Туден – Годечко). Еленка, госпожата и двете им деца спаха в друго едно легло – креват, но обратна посока. Поп Христов с госпожата отпътува, а ние с Еленка потеглихме за Равна, като се разговаряхме по важни въпроси из опитността си в живота. Все повече и повече се изкачвахме нагоре – бавно и се разговаряхме. Ето ни в селото. Разположено на източен склон, на високо бърдо, предпланина на Западния Балкан и недалеч е от него Петроханският проход. От селото се открива чудна гледка: на югоизток – Витоша, Рила, на запад – цял низ от планини на Западна България. Къщиците на селото са хубавички. Училището, където отседнахме, е същевременно и квартира на Еленка. Канцелария с източен прозорец – от него се вижда далеч на изток и югоизточните балкани от това място. Еленка тури да вари картофена супа. Приказвахме, хубави въпроси ни интересуваха. Стаята – канцелария и квартира на сестрата – е идеално почистена, легло с чисто, идеално бяла покривка, измазана хубаво с киреч. Покъщнината – провизии в уч. шкаф и всичко хубаво. Следобед отидохме над селото на така наречената височина „Добро-глед", откъдето се и откриват още по-чудни гледки на тоя западен български кът. „Добро-глед" – оправдава това си име. Сръбската граница е на час оттука. Води ме и в хубава, макар и частна дъбова гора, Кюдечер, където тя си ходела често. Там изядохме един хубав портокал, който аз носех от София. С особен усет в сърцето и душата бяхме през целия ден, но мен ми бе тежко малко, защото бях изморен. Към 5 ч се завърнахме в с. Туден, за да сготвим нещо, та кога си дойдат Поп Христови, да има вечеря. Вечерта им свирих с цигулката и пяхме „Кацнал бръмбар на трънка" и „Бялото кокиче". Легнахме пак къде 11 ч .

29.IV.1929., понеделник

Станахме. Ето, дъжд валяло през нощта, вали и сега. Обаче прекалено ще е да стоя, аз трябва да си ходя, защото съм на чужда къща. Еленка се приготви. Излязох да я изпратя донейде. Изпратих я до половината път. Кога

се завърнах, заварих ги като закусват. Госпожата ме много задочно изгледа, като каза: „Защо се забавихте толкова?" Закусих и Поп Христов ми дадоха чадър, вземах и цигулката на Еленка и куфарчето си, и потеглих. Дъждът си ръмеше. Потеглих за гара Драгоман. Поп Христов ме изведе чак до шосето за Драгоман, откъдето аз вече не ще сбъркам пътя. Много услужлив човек. Ази си пътувах по шосето, минавах през селата Каменица и още едно и след 3–4-часово пътуване навлязох в село Драгоман. Стигнах на гарата, влакът бе на гарата, но на ума ми даже не дойде да си взема билет или да бързам. Кога потегли влакът, мен ми дойде на ума да питам за София кога има влак. Чаках тамо цели 7 часа, мокър малко, цигулката, кутията – също. Краката, обущата, крачолите – само кал. Влязох в бюфета, пих два чая и стоях навън, като четох беседата *„Как ти се отвориха очите"* от 9. серия, 7. книжка. И що ли не мисли ми минаха през главата и радостно ми стана, задето останах на гарата да чакам толкова време. В 5 ч се качих на влака, обаче забравих чадъра на Поп Христов в бюфета. Вечерта спах у Савов на свободно легло.

30.IV.1929 год., вторник

Отидох след наряда – който направихме заедно в Стойнината стая с брат Савов. Чуден изгрев имаше. Чухме пожарникарския сигнал в момента на изгрева, а то горяло Народното събрание. Та след наряда отидох на Изгрева. До вечерта не можах да се срещна с Учителя, Той питал дали си е дошла Еленка. Спах на брат Стоицев в стаята – Пловдивските стаи.

1.V.1929 год., сряда

Станахме рано. Има школа тая сутрин. Заучва се песента *„Нева санзу"*. След школата аз потеглих за Василовския хан, за да посрещна Еленка. В 10 ч тя слезе. Отнесохме багажа й в Петковата бакалница и цял ден бяхме в града. Вечерта си отидохме на Изгрев. Учителят веднага дойде да види Еленка. Тя му изяви, че ще й увеличат персонала и че трябва да бъдем предвидливи и да се вземат мерки да отида аз в нейното село, за да се подвизаваме и да няма неприятности с чужди хора. Учителят каза, че работата остава Пеню да реши и да напусне Крепча. II: „да реши да дойде в Равна, и III: да се действува да стане преместването, но каза, че „от Пеню зависи". Стояхме с Еленка до късно, докъде 11–12 ч.

2.V.1929 год., четвъртък

Младите братя заедно с Учителя потеглиха за Витоша на екскурзия. Но понеже бях обещал на Еленка, че ще я съпроводя в града, за да си уреди сметките с една жена, от която има да дири известни суми, та не отидох на Витоша. Учителят през деня е питал няколко пъти за Еленка, защо не е дошла. Еленка намери на Савов слугиня – дъщерята на въпросната жена, която заведохме у Савов. Дойде с нази и Петър Арабаджиев, директорът на Осман-пазарската реалка. Еленка от Савови си ходи до Янкова и след дълго чакане, където беше и Никола Иванов, у Георгиеви, си потеглихме за Изгрева, след закупуване на продукти.

3.V.1929., петък, Изгрев

Станах от сън. Снощи стояхме с брат Петър Арабаджиев и Боян Боев заедно със сестрата Еленка в нейната барака. Брат Боев още с влизането си започна: „Поздравявам ви от бивака. Днес Учителят малко говори, но съдържателно, което отсега има практическо значение:

Ученикът трябва да не обвинява условията никога, защото, ако каже, че условията са виновни, то значи, че той е роб на условията, а условията са

господари. Ако ли пък обвини хората, че те са виновни за неговото прегрешение или отклонение, то значи той е слуга на хората, а той от тях не трябва да зависи. Когато изпаднете в униние, във вътрешна борба, трябва да не казваме, че „аз ще се боря", но *остави Бога да се бори вътре в тебе. Призови Него и работата ще се уреди. Победата тогава е сигур[но] на твоя страна, а ако ли тебе си туряш, то ще бъдеш победен.*

III. Понеже чешмичката на бивака е зацементирана и водата не се огрява от слънцето, то Учителят искал да пие вода от горе, от другия извор, който се огрява от слънцето. На тръгване, още следобед, Учителят предупредил, че точно в 5 ч с експрес ще отпътуваме за София. И действително, точно в 5 ч следобед, така, ама точно в 5 ч, завалява дъжд, който ги съпровожда, докато пристигнат на Изгрева.

IV. В разговор, при самия факт [на] някоя грешка, не обвинявай себе си и не се оправдавай с нищо, но кажи само така: „Аз дадох повод."

Тази сутрин имаха братята тема за: „До бай Шишко гостилничаря".

Учителят дойде.

Поздравиха със: „Само светлият път на Мъдростта води към Истината, в Истината е скрит животът."

Размишление върху добрите придобивки.

4.V.1929 год., събота, Изгрев

Направихме наряда на Изгрева и с Петър ходихме в града за билет, но не продавали. Купихме козунаци и храна за 2–3 дни. Тая сутрин вземах стомните и отидох на чешмичката за вода. Тамо дойде и Учителят. На мене каза да нахвърлям големи и малки камъчета и заподир брега покрай купела – изворчето горното. И аз започнах да събирам и и хвърлям камъни. След това Учителят взема една кирка и отиде горе, на големия извор и почна да копае с кирката, да накопава чакъл за брега. И така копае с все сила, замахва като някой вещ работник по копачеството. Изпърво аз си помислих: защо Учителят ме накара да нареждам и подпирам брега, обаче като почнах да събирам камъните от водата и да ги хвърлям, дойде ми една мисъл – защото Учителят каза в петък сутринта: *„Научете се да правите преводи на нещата и явленията."* И сега, при влачащите се камъни от водата, аз ги вземам и турям в ред и порядък – брегът стана красив. От разхвърляните безразборно изоставени каменаци от водата, стана нещо красиво. Това ме наведе на мисълта, че така са и хората разхвърляни от водата на живота, но трябва мощните светли духове да им покажат пътя, да ги подредят, и тогава те ще образуват нещо красиво. Учителят с примера Си ме наведе на една мисъл, то е: Той всяка година поправя чешмичката, а хората все я развалят. Той се не отчайва, а все я поправя и още по-хубаво я направя. *„Не е важно ще трае или не, но важното е ти да го направиш. Идеята се гледа и вътрешният подтик за нещо."*

5.V.1929 год., неделя, Изгрев

Станахме на наряд.

В 10 ч – беседа. Чете се Добрата молитва. „Духът Божий".

Учителят прочете 9. гл. от Матея и се спря на 9. стих: „И рече му: „Дойди след Мене", и той стана и отиде след Него."

Няма по-силно изречение от „Дойди след мене."

„Онзи, който е тръгнал по пътя на Истината, той всякога е щастлив."

„Светията вижда кой човек е в нужда и нему помага."

„Всички болести имат духовни причини."

„Божиите пътища са неузнаваеми."

„Човек трябва да има доверие в тези Божествени сили, които Бог е вложил в него."

„Христос възкресе, Истината донесе" – така трябва да се казва, а не „Христос възкресе – истина възкресе".

Сега Христос за едни е възкръснал, за други – не.

И много други хубави слова изговори Учителят на тоя ден първи на Великден.

Следобед ходихме в Народния театър аз, Еленка, Петър Арабаджиев и още двама наши. Вечерта – на опера: „Севилският бръснар" – комедия.

6.V.1929., понеделник, Изгрев

Станахме в 4 ч. Еленка дойде и ме раздигна тревожно, като ми каза, че Учителят заминали и братята, но аз й казах, че ето след няколко минути и аз съм готов. Потеглихме заедно след нея и си вървяхме бавно и разговаряхме. Чак при Симеоново стигнахме Дядо Благо. След това изминахме. Настигнахме Учителя и братята на бивака. Учителят си закусваше, също и пристигащите братя и сестри.

Мила, хубава картина. От разни страни се сбира народ. Любезните братя се разтичали, насъбрали дърва. Други кладат огньове и възваряват вода за братята и сестрите, за всекиго да има доволно, колкото иска. Отседнах при брата Боев. Сестра Витанова отрязала козунак носи. Георгьовците черпят с бонбони. Всеки гледа да ти даде нещичко. На обед се наредихме по нареждане от Учителя на голям кръг. След това Учителят даде гимнастически упражнения 4–5 вида, които каза да се употребяват при новото възпитание – за учителите важно. След това Учителят покани: „Кой иска да направи една жертва?" Аз изявих желание. Накара ме да легна на земята, да се облегна, ръцете си турях под главата. Извика след това шестима братя, по трима от от едната страна, с по два пръста да ме дигнат във въздуха. Кога ме издигнаха и сложиха на земята, Учителят каза: „Ако имате силна мисъл, то ще го дигнете и ще го оставите във въздуха, без да го подпирате, и той ще стои, но се изисква хармонична мисъл – единомислие между всички, които го вдигат, и силни мисли." Този опит след това го правиха и сестри.

Гимнастически упражнения, дадени от Учителя:

1. I. Ръцете в рамената прегънати с пръстите и после се обтягат напред, като се произнася: „Слушам."

II. Произнася се: „Ставам."

III. Произнася се: „Здрав съм."

IV. Произнася се: „Силен съм."

Движат се живо в кръг, а после, по възможност – все по-силно.

2. Двете ръце горе. После встрани – долу и т.н. в кръг.

3. *Слушането:* С дясната ръка първо се повдига отпред до ухото на височина, после се обтяга встрани с дланта нагоре и после се туря, като че слушаш. Това се прави и с лявата. Това упражнение се повтаря много пъти.

4. Седнали с прострени крака. Ръцете се простират напред, да достигнат пръстите на краката. Повдигат се встрани на височина с рамото, сгъват се надолу, като птичка крилата си, като че нещо се взима с ръце под мишца и покрай раменете отпред, с пръстите нагоре, се издигат нагоре над главата с дланите напред и пак същото отначало.

„Скръбта е несвършена работа."

„Мъчението – почване на една работа."

Всеки човек – една идея на Бога.

Не скърбете за неосъществимите идеи.

„Вам е нужно да разберете живота, а не да реализирате идеите си."

Душите, които се обичат и мразят, всякога се движат в един кръг. За обяснение Учителят нареди 3 братя и 3 сестри, като си опряха гърбовете и след това под команда тръгваме напред и се завъртаме в кръг, и се срещаме всеки с другаря си. Пак се обръщаме и опираме гърбовете и наново потегляме, и пак се срещаме. След това ни накара да се хванем и да се поразтърсим – това показва скарването в живота, след това се хващаме с десните ръце като за „здрасти" и се разминаваме и пак се срещаме.

„Бога никой нигде не Го е видял, но когато душите се обичат, Бог е между тях."

„Бог е съвършен в Своите прояви."

Когато двама души се мразят, то небето ги поставя в такова положение, щото единият непременно да има нужда от другия, за да се примирят.

Друго упражнение:

Наредени в кръг. Ръцете се поставят отпред с пръстите един срещу друг, с дланите надолу. Започва се крачка с десния крак, после левия: 2 – 3. Като ръцете при качването се отстраняват настрани обратно пак до 3. След това се почва пак да се брои до 4 и пак назад. После пак до 5 и обратно назад се повръщат. Крачките – и така до 10. Като все по едно се прибавя.

Други [упражнения]:

Ръцете встрани като крила, трептение като с криле и почва ситно тропане – движение напред няколко метра и после все с тропане ситно бързо пак назад – обратно значи и все ръцете трептят – това много пъти.

7.V.1929 год., вторник

Преди обед дадох пари на Петра да ни вземе билети за операта „Травиата", а за вечерта – за „Майстор Солней" от Ибсена. Следобед Еленка се среща с Учителя, Който разбрал, че тя ще ходи в града и я поощрил, като й казал: „Върви!" Понеже преглеждах цигулката й, за да открия причината на бръмчането, но не успях. Дойде Кръстю, също не успя. Закъсняхме за града. Потеглихме, но Еленка през всичкото време бягаше след мене, дотолкова, че вир вода бе станала, а че и ми се кара, защо съм закъснял, а аз рекох да се поизбръсна. Но успяхме и влязохме. С по 50 лева билети.

А „Травиата" заслужава да се види, защото е хубава по съдържание и смисъл, красива по стил и с превъзходна музика. Трагедията е покъртителна, а особно хубаво играеше актрисата Виолета Валери, играна от Е. Йовович.

Вечерта гледахме „Майстор Солней" от Ибсена, но я играха руска трупа, та нищо не разбрахме и в третото действие си отидохме – безцелно стоене. Като [се] завърнахме, приказвахме си с Еленка много, дойде и брат Боев. Сега видяхме колко е важно човек езици да знае и разбира.

8.V.1929 год., сряда

Станах рано. Ходих на чешмичката за вода. След това – школа.

Първо Добрата молитва. Размишление. Чете 5 гл. от Матея, 21. стих.

Нито запалят свещ и я турят под шиника.

Съзнанието на съвременното човечество е дошло до една преходна точка.

„Чувствата – това са едно състоянише на млекопитающите."

Мисълта – това е птица.

„В истинския живот трябва едно дълбоко преобразувание, ще знаеш, че живееш в разумен свят."

9.V.1929., четвъртък

Станах и набързо наметнат, дотичах да събудя Еленка. Учителят и някои от братята вече бяха до телта на пътеката, готови за път. Приготвихме се и потеглихме. Вървяхме си бавно и при Симеоново настигнахме Учителя. От тамо нагоре Учителят говореше и наименуваше всяко място за почивки с име специално. Каза: Крива лъка, Зеленка, Тиганче [?], Крив-път, Безименна спирка, Почикягово* и най-после бивака с името „Ел Шадай" – Място на Бога. Учителят каза, че ще има време да си направим по една баня с топла вода по един чайник. Братът Боев бе дошел нанапред и затоплил вода, така че Учителят взема дрехи и чайника и отиде да се облее и преоблече. Това стори и братът Боев. Бяхме тамо братът Ковачев – Стара Загора, Иванов – Варна, Добрев – Сливен, Дойнов, Дойнова, Янкова, Еленка, Мика Тодорова, брат Атанас и още някои. На обед, след като се чете молитва, събрахме се около Учителя. Пяхме „Благата песен". След туй – „Нева санзу" и „Давай, давай". Имаше размишление и после прочетохме всеки по един стих от Евангелието. Мен се падна да прочета 3 гл. от Лука, 26. стих: „А Нагей Маатов, а Маат Мататиев, а Мататия Семеиев, а Семей Иосифов, а Иосиф Юдин." А най-важното: на Учителя се падна 10. гл. от Иоана, 10. стих: „Крадецът дохожда само да открадне, да заколи и да погуби; *Аз дойдох, за да имат живот, и да го имат изобилно.*"

След това правихме гимнастически упражнения и си потеглихме за града. Потеглиха си, а аз останах да мия чайника на Еленка. Тъкмо го измих, и ето Еленка иде, като мъмри чевръсто: „Абе, защо стоиш, абе, все терсене ходиш" и ред други. Учителят накарал всичките да разчистват пътя от малки и големи камъни, та като се разчистват камъните, така ще се разчистват мъчнотиите и пречките в живота ни. Та и ние с Еленка що камъни изпочистихме в бързината си. Кога стигнахме долу при Симеоново, ето, оказа се, че Учителят си забравил барометъра закачен на една трънка на бивака. Ази си дадох раницата на братята и се завтекох нагоре. За 28 минути отидох и се върнах, когато при обикновен ход бяха нужни 2 часа път. Кога се върнах, бях само вода – пот. Преоблякох се и ми наляха от Учителевия термос вода гореща, която изпих, защото започнах да кашлям от простиване на гърлото от силния бяг и дишането през устата. Еленка ми даде кърпата си и си огънах врата и Боев, Еленка и аз си потеглихме бавно за града, като се разговаряхме на разни теми.

10.V.1929., петък

Ходихме с Еленка у Янков, после във финансово управление и най-после за гардероба на Учителя, който се взема от Еленка. Изпоразсърдихме се с продавачите за лакомията им. Еленка се много разтревожи, понеже я оскърбих: едно – че не подбрала добър гардероб, друго – че той пукнат и че е много скъп и понеже тя е пазила в тайна, кога го избирала, то аз я оставих да се понатъкне на хора, да разбере, че са вълци. Та тя се съвсем събори от кахър, но й умина. Вечерта Учителят и тя дойдоха в нейната барака. Говорихме с Учителя по ред въпроси за моето преместване там – в Равна. Но Учителят не отсече, а каза: „Утре ще видим." Стояхме до късно.

11.V.1929 год., събота

Станахме и след наряда Учителят говори на едни ученички, че трябва рано да се става през май, защото въздействува много благотворно. Отидохме с Еленка и натоварихме гардероба и аз с файтона го докарах и предадох Учителю. Взема си сбогом и отидох да я изпратя за Годеч. На обед се нахранихме в Елени поляни. В 5 ч тя си потегли. Аз отидох у Гената Стоянова да видя Донка Радева. Поутеших я. Вечерта Учителят ми каза, че въпросът за изместването е

---

* Това са спирките за почивка от с. Симеоново по пътеката по долината в посока „Ел Шадай" – Бивака. Всяка спирка има характерна обстановка и Учителят й дава съответно име. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

личен, трябва да наблюдавам себе си, да нямам никакви противоречия в себе си, само така да се реша да ида. Първом трябва да се попитам за Славата Божия ли е, после – за благото на моята душа ли е и за благото на цялото човечество ли е. А не да е за моето лично благо.

В 10 и 20 вечерта потеглих от София с бързия. Понеже бях изморен, то цяла нощ дрямах. В Попово бях в 8 ч сутр.

12.V.1929., неделя

Със Станю Цонев си отидох във Водица. Рали Петров даде 80 лева за „Житно зърно" и ги изпратих до Колю Нанков до „Оборище" № 24. Ходих при Ради на Иткоолу – болно бе тежко.

13.V.1929., понеделник

Станах в 4 ч. Препича. Приятна утрина вън бе небето. Слънцето изгря на Сопот. Приятно бе пътуването от прохладната утрина и хилядите песни на птичките. А тук, в Кеччънджията, от двете страни лилякът се синнало и аромат, благоухае. Децата отдалеч се завтекоха да ме поздравяват. Разпуснахме ги до събота по случай 1000-годишнината от Симеон и 50-годишнината от Освобождението на България от турците.

14.V.1929., вторник

Станах рано и потеглих за моя изгрев. Облачно бе, поваляваше. Но изгрев пак имаше. След това заваля дъжд и приятно ми бе. След наряда прочетох *„Кога ражда"*, 8. книжка от 11. серия. Но през деня ми бе тежко, каято че бях много изморен.

15.V.1929., сряда

Излязох още рано и след молитва, без да правя упражнения, започнах да пиша писмо на Еленка. До 8 ч го написах и слязох да го предам на общината. Писах нещо по отношение мъката ми по тоя край, че реших да се разделя вече с него. И интересния си сън от преди, и ред други хубави работи. През деня работих картичките на Цар Асеновските колеги и ученици. Вечерта занесох у Ангелови брашно за хляб. Свирих докъде 10 1/2 ч и си легнах.

16.V.1929 год., четвъртък

Станах рано. (Спомен „о".) Излязох горе. На молитва и упражненията бях добре. Трансформира се състоянието ми. Нещо на дълбока кашлица отвътре ме избива, като че ли коремът отвътре ме сърби. Но след упражненията се изхрачих с дебели храчки, като че ли един голям товар се махна от мене.

След това четох I-та книжка от „Житно зърно":

I. „Първата буква в Божествената азбука";

II. Практически окултизъм. „Сегашната раса и новата";

III. „Слънцето на живота от из книгата „Рабби бен Аор" и Свещеното „Сега";

IV. „Из моите спомени в Компиен" от Сидер;

V. „Чада Божии" от Мара Белчева.

След като се нахраних за сутрин и обед в 11 1/2, защото сега слязох от гората, то Енчо и Неджибаа се разговаряха за нещо си, а ето, на сестрата Станка майка й и още две Ковачевки дойдоха в училище. Дошли да търсят листа за буби. След като ги нагостих, те си отпътуваха, а аз започнах да се готвя за Цар-Асен.

Потеглих от Крепча в 5 и 25. Вървях много бавно и четох беседата *„Умовете им"* от 9-а серия 9. книжка. Цялата природа, приятната зеленина, буйната и приятна сега млада зеленина и чудните песни на птичките – всичко това ме радваше и задълбочаваше в прочетеното от Учителя: „Животът има временни

и крайни цели. Това, което сега преживяваме, е временно." „Истинските празнични дни са идейни дни, в които човек се научава как да живее."

„Да познаваш и прилагаш Великия закон, който Бог е написал в твоята душа, това е идеалът, към който всеки съвременен човек трябва да се стреми."

„Докато човек дава ход на отрицателните сили вътре в себе си, дотогава и злото ще съществува извън и вътре в него. Дава ли ход само на положителните сили вътре в себе си, той ще вижда само проявата на доброто. Възприемем ли Божията Любов, ще възприемем и доброто."

Стигнах в Цар-Асен къде 7 ч. Намерих Цона и Стела заедно. Цона след малко си отиде, а ние останахме на разговор докъде 9 ч и повече.

Отидох да спя у бр. Ив. Петров и тамо спах.

17.[V.1929 год.], петък

Станах от сън у брата Иван Петров Иваницов – Цар-Асен (спомен от „о"). Направихме наряда. Дойде и дядо Недю, поплака си още с влизането, защото баба Недюйца си вече заминала. Говорихме по много въпроси. След това нахранихме се и вземах си апарата, портретите и тръгнах да ги разнеса по училището. Обядвах у Недялко Николов. Потеглих за Водица къде 1 ч. В 3 бях в прогимназията. Фотографирах прогимназиалните ученици. Ходих у Петко Арабаджиев да фотографирам децата му и си отидох. Дъжд валя много добър и зарадва всичките хора, защото всички вече плачеха и се чудеха, че ще мрат гладни от суша.

18.V.[1929 год.], събота

Станах в 4 1/2 и потеглих за Крепча. Калта по Сопот ме много измъчваше. Но в гората приятно бе пътуването. Прохлада, птичи песни и благоухание от младата растителност и в Крепчанската ялия* аромат от разцъфтялата се лилека. До обед учих 3 часа и следобед – още един във II отделение, за да ги позасиля, защото от 26 април не съм влизал в часове, понеже бях къде София.

До вечерта четох това, що пощата ми донесе. „Училищен преглед", „Училищна управа" и новоизпратеното ми списание „Бразди". Проявих стъклата. Петковото и Дядо Недювото не станали. Прах се до 11 ч и легнах, като се чувствувах много изморен.

Спомних си, че срещу събота съм сънувал **сън**, че сме с Тодорчо Стоименов негде си в планина ли, в София ли, в една коптора, изградена от пръти и измазана. Та аз си мечтаех да имам при братята на Изгрева една стаичка, а Тодорчо ми каза, че подофицерите, които са членове на „Родна защита", ще дойдат през юний и ще ни изгонят целия тамо лагер.

Разпуснахме децата за Коч-байрам до 25 включително – до идущата събота.

19.V.1929 год.

Станах къде 4 1/2. Нещо ми тежи, не ми се мърда, криво ми е, спи ми се...

Направих наряда и гимнастиките, от които се посмени състоянието ми. Свирих след това „Отец Паисий", като цяла сутрин душата ми пее и седнах да напиша това.

Лотарийните билети № 107 139, 107 140 са вземати от Попово на съюзния празник. А от Петя Стефанова от Ковачевец вземах лотарийния билет 142 923.

20.V.1929 год.

Станах от сън и се изкачих на височината горе на изгрева си. Колко приятно бе всичко! Небето ясно. Птичките пееха омайно с хиляди чудновати гласо-

---

* ялия – тучна местност, с много растителност. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

ве, на които и най-хубавият човешки концерт не може да даде имитация. От всичко лъхаше живот, младост, освежително благоухание. Човек се чувствува в дома си, в дома на Отца си, където всичко е в ред и порядък, и от микроба до човека, във всичко кипи буен живот. Май, велик е Май и омайва със своя изблик. Молих се, правих ред гимнастически упражнения и след това четох 2. брой на „Житно зърно" до 11 ч и слязох.

Турците имаха байрам. Гледах гьореш. Не ми харесва това състезание.

Вечерта ходих да си отскубя чесън от Ангелови и тамо вечерях.

21.V.1929 год., вторник

Станах и започнах да се готвя за Попово. Измих, избръснах се и приготвих това-онова и хайде. Но прочетох от III серия това, което Небето ми даде: стр. 29. из беседата *„Раждането"*.

„Трябва да се застъпвате за Господа и да кажете: „Ще живея с Господа; живее ли Той, и аз ще живея; умре ли, и аз ще умра."

И както след тия страдания Христос възкръсна, и вие ще възкръснете – ще научите закона на безсмъртието.

Има хора, които са близо при възкресението; апостолите са възкръснали и работят на земята. Ще кажете: „Защо не ги виждаме?" Възкръсналият възкръсналия може да види, както музикантът музиканта може да разбере и т.н.

Трябва да имате тази способност да разбирате, и затова именно стоите на земята.

И тъй, Христос се яви сега, Той живее, Той е между вас, Той работи, работи във всинца ви. И туй, което хората наричат „възкресение", то е раждане: тъй наричат в християнството възкресението – ще излезе из гроба. Вие всинца за мен сте гробове – някои по-големи, някои по-малки.

Питате: „Кога ще възкръснем?" Днес можете да възкръснете, но надгробните ви камъни са много тежки. Трябва да слезе някой ангел да ги отмахне.

Под думата „възкресение" разбирам борбата и победата на едно дете върху смъртта.

И затова се ражда човек – да се бори и победи смъртта. Когато победите смъртта, ще дойде денят на възкресението.

Христос е дошъл да покаже, че трябва да се *борим* със смъртта, да я победим и да възкръснем. Това означава рождението."

*

Потеглих след това за Попово. Из пътя се движих бавно и четох резюмето *„Каквото вържете"*, а такива хубави мисли има, че до Попово препрочитах и се радвах на всичко. Вечерта със Сандю отидох в Паламарци, където се срещнахме с Тончо Тужаров, Васил Острев, Раднев, Сапунджиев, Мисирджиев и някои учителки само видях. Вечерта пристигнах у Сандюви. Разговаряхме се по важни въпроси из Учителевите беседи.

22.V.1929 год., с. Паламарци

Станахме от сън. Измих се и след това четох из III серия нещо, слуша и Сандю из беседата *„Солта"*. За храната, въздуха, водата и т.н. и после *„Справяне с мъчнотиите"* – резюме на специалния клас. Нахранихме се със Сандю и той потегли за Попово, а аз – за прогимназията. Тамо присъствувах на урок по пеене при Поп-Маринова. На обед обядвахме у Васил Острев заедно с Раднев. Потеглих си за Крепча през Опака. Четох из Опаченските участъци резюмето *„Свещената връзка"* и 8. глава от Посланието към Римляните – и то е отлично по форма, съдържание и смисъл. Вечерта се отбих у Недю Христов; за първи път Недю ми откри, че той желае да говори по въпроси из хубавото в живота,

върху окултизма, и разменихме хубави мисли за Учителя и същността на Учението Му и хорската мълва по него вследствие попските клюки. Видях се тамо с Янко и Стефанка, без да се отбивам, и потеглих за Крепча.

Кирушка решила днес вече да се сгоди за Стою Атанасов.

Като пристигнах в 10 ч, запалих примуса, за да стопля вода, и проявих 3 стъкла и в 11 и половина, след като се изкъпах и преоблякох, си легнах.

23.V.1929 год., Крепча

Събудих се, като слънцето вече тъкмо на изгрев. Тежко ми бе, че не станах навреме и не си бях доспал. Донесоха ми пощата, дойде окръжно, с което се съобщава, че на 6 юний свършваме учебните занятия, а на 9 – утра. Ходих за лапад и си сварих манджа за обед. Свирих и след това започнах да чета резюмето *„Добрата почва"* от 3.III.1929 год., неделна беседа, Изгрева. Прочетох го уж бавно, за да отпечатам всяка жива мисъл в паметта си, но тежко ми бе, мен ми се приспиваше и пак [се] пробуждах и дочетох, но нищо не запомних. Нахраних се и след това легнах да си отспя. Спал съм с промеждутъци 3–4 часа, като ставах да промивам – избанвам копиращите се картичка на Санду и паламарските учители. Към 4 ч наново започнах да чета горното резюме, вече с ясна памет и отпочиналост. Водих си и бележки. Четох след това вестник „Живот".

24.V.1929 год., Св. Кирил и Методий

Станах от сън. Ето, хубаво се разсъмнало. Вземах вестниците „Живот", евангелието, тефтеря и III серия, балтоня, цигулката и потеглих за гората – изгрева си. Излязох и ето, слънцето изгря. Всичко бе тъй тихо, тъй тихо. Нито лист да трепне, тук-таме се чуваше птича песен, не е като други сутрини – в хорови птичи песни и ветренен полъх. Мен не съвсем ми бе весело. И аз чувствувах нещо тъжничко. След молитва и гимнастическите упражнения – свирих и почнах да чета от Евангелието II послание към Коринтяните, 7. глава, 149. стих, от III серия. След това намерих в гората хубаво място за слънчева баня и се преместих. Небето бе ясно, времето тихо. Съблякох се съвсем гол. Много приятно ми бе, като ме печеше хубавото слънце. Чувствувах особно състояние, като че ли бях в баня, потънал съвсем във водните вълни, от които се чувствуваше особна приятност. Докъде 12 ч на обед стоях все гол. Затряска и загърмя далеч на изток за дъжд. Веднага се организираха облаци и заваля на изток и облакът се нагъти към Крепча. След малко заваля силен дъжд и град и то само в горната махала. В долната махала нема дъжд, облакът се понесе към Горско-Абланово. Вечерта бях отишъл при Сандю. Тамо ни завариха хора, мъже и 2 жени, които закъснели в Крепчанската мера и ги завалява дъжд, се отбиват да пренощуват у Сандюви или другаде. Човекът е Петър Събков заедно с жена и дъщеря си – жена около 30-годишна, разоставена с мъжа си, понеже отишъл 7 години в Румъния, оженил се тамо и не се обръща и досега към нея. Имала момиченце, 6-годишно вече. Стояла вече 4 години слугиня из Русе и сега си дошла с цел може би да се омъжи и да си отпочине, както си и каза. Жена много приказлива и общителна. По снага висока, пълна повечко, отколкото трябва, човек, в който животното зове, очите мамят. Бащата и майката заспаха, а тя, легнала, продължаваше още цели часове да разправя ред историии за живота си и изобщо за себе си.

Целият гръб пламна в огън, след като слязох днес от гората и се изкъпах. Слънцето ме изгорило. Вечерта не можах да спя, едно – от болящия ме гръб, а друго – от разговарящата се жена.

25.V.1929., събота

Станахме, като завика ходжата на минарето. Измиха се гостите и потеглиха за Горско-Абланово, а аз останах да си свърша утринния наряд. По обед,

след като се нахраних, и то даже не ядох, защото сутрешната попара ми държи ситост, потеглих къде 1 ч за Опака. Чак къде Опаченската пътека срещнах Добря пощаджията и ми предаде препоръчано писмо от сестрата Еленка, в което ми пише, че се наскърбила много от това, задето съм й писал, че не ми се отделя от Крепча, и ред още много важни неща. Стигнах при Стефанкини, у която ме чакаше Янко. Влязох за няколко минути и потеглихме с Янко за Спахлар. Минахме през Зариево. Хубаво село с добър театрален салон, училища подредени. А селото е много добро по местоположение. Запознах се с някой си Ангел, учител редовен от Аятлар, и госпожица Душка от Шумен; там бе и Деспа Георгиева и Моню Петров. Направих им 2 снимки, в едната съм и аз. След това отидохме в с. Кечелер у Йорданка Бонева и Стефанка Дончева само на пътя срещнахме и по тъмно се разделихме. В 10 ч, късно, стигнахме в Спахлар у Янкови. Бяха заспали домашните му, но станаха и опържиха яйца и вечеряхме, та си легнахме.

Сънувал съм, че се качвам по една църква, където щях да падна уж и жив нямаше да остана.

26.V.1929., неделя

Станах и започнах да чета нещо, после дойде Янко и аз бях принуден да не чета резюмето, което бях започнал да чета.

Излязохме да обиколим селото, но ето, намерихме се с г-н Савов и го отведохме до Филбегер. После с Янко се върнахме в Спахлар. Вземахме си багажа и потеглихме за Ярдъм. Тамо ходихме у Люба Пенева и още един колега. Направихме и в Ярдъм 2 снимки. Вечерта преспахме у Социна, като аз спах у Мишо Михайлов.

27.V.1929 год., понеделник.

Станахме и си дойдохме.

Изпратих на Еленка едно надве-натри писано писмо, нямаше време. По обед получихме писмо от Еленка, което закъсняло около 11 дни.

28.V.1929 год., вторник

Станах и ходих на изгрева; ръмеше дъждец, но не опасен. Четох тамо и си дойдох после.

Бях започнал да пиша писмо на Сестрата Еленка с молив, обаче заръмя дъжд и подмокри хартията, та даже се поизцапа, и се принудих да сляза в училището и тамо да продължа, но много хора ме безпокоят с искането на децата си да им помагам в работата, та не можах да пиша и писмо. През деня работих картички за Ярдъм и Водишката прогимназия и други някои. Към обед ми се искаше да продължа писмото си, но не успях. Вечерта Атимина дойде при мен да се изповяда, какво че в качеството си на свидетел по злоупотребени пари от Мустафа Хасанджик с фалшиви документи, то Мустафа Ибр. Хасанджик го съветва да се съгласи, че той вземал пари и че те са купили дирек за някакъв си трон [?] и ред други. Аз го посъветвах да говори истината. Легнах след 10 ч. Този ден, в бързането си за изгрева, сутринта не си бях умил лицето.

29.V.1929., сряда

Станах рано и хайде в гората заедно с мастило, перо и хартия. След молитва, без да правя упражненията, започнах да пиша на Еленка. Бях радостен в душата си. Отново почна да ръми дъждец, обаче аз си бях вземал платнището и го метнах на колибата отгоре и започнах под него да пиша надълго и широко за ред състояния, като за изходна точка бях вземал нещо из III серия върху *„Раждането"* на страница 21., в смисъл, тъй както жена кога ражда, е в мъка и за да се роди една Божествена идея, то човек претърпява известни страдания. Писах надълго и широко. Радвах се, че пиша това писмо, но се двоумях дали

ще я завари, понеже тя по-рано ще свърши учебната година и веднага ще отпътува за София.

Писах й, че аз непременно ще отида тамо и да не се безпокои. Слязох след завършването му и бързах да не пропусна пощата. Запечатах го с червен восък и изпратих на общината. Изпратих до Депа Георгиева 15 картички по 8 лева, до Васил Острев в Паламарци – 7 и до Сандю в Попово – 5. Тоя ден съм в почивка 48 часа. Започнах днес пак да приготвям картички за поръчки, копирането ставаше бавно, понеже небето бе шарено облачно. Следобед, тъкмо изкарвах часовете, ето, Янко Ив. Сиврев иде. Съобщи ми, че Стефанка Пенева, Димитър – Опаченския турски колега, и Марийка Иванова чакали горе при монастирчето за нази, да излезем. Приготвих се и потеглихме с Янко, като занесох едно кило мляко, една консерва пържени патладжани и малко вече захванал да мухлясва хляб, защото нямах други. Аз въпреки че бях в почивка – трябваше да наруша, защото да не ям, пред компанията ще обърна внимание, което си няма смисъл и недобри последствия. После направихме 4 снимки. Децата донесли една дълга сълба* и се качихме в монастирчето, като и Стефанка, и Марийка се качиха в южната стая, а в източната Марийка не се качи. След това им свирих с цигулката песничката „Ратайче" и те пяха, за да я заучат. Дойдохме в училището, направихме по един чай, свирихме, пяхме и те към 10 ч си отидоха, а аз започнах да проявявам стъклата. Четох и писах нещо в тефтеря от III серия и си легнах чак в 12 ч.

30 май 1929 год., четвъртък

Станах от сън. Донесох една стомна вода, измих се и в канцеларията направих наряда. След това четох нещо из трета серия. Ходих на общината и от тамо ходих на оглед комисия по определяне зарари**. Писах протоколите. Получих писмо, с което Любленската колегия ме кани да отида на разходка в Басаново, те ме чакат с децата си. Обещах, но понеже миналата нощ Опаченските ме забавиха много със стоянето си, а след излизането проявявах снимките до 12 ч и не си бях доспал, та ми тежеше. Следобед, понеже бях в почивка, легнах и спах до 4 ч. Станах и с цигулката потеглих за Басаново, но тамо срещнах турчин, който ми съобщи, че учителите заминали вече за Люблен. Дадох цигулката си на непознатия турчин, за да я предаде на общината в Крепча, и потеглих за Опака. У Стефанкини заварих господин Савов заедно с още някои. Говорихме нещо по Кирушкина годеж за Стою, и тя беше тамо. След това господин Савов и Ефтим отидоха в училището да си гледат работата, а аз, Митю, Недю и Янко отпътувахме за Цветини, защото тя е знаела песента „Ратайче", за да ми я изпее, понеже господин Савов схваща, че има една грешка в пеенето, но той не може да ми я каже коя е. А Раднев така ми я е предал. Ходихме у Георги Цонев, защото Цвета тамо я заварихме. Като се върнахме, отбихме се у Стефанкини. След това аз тръгнах да си ходя, но от пътя ме върнаха Янко, Митю и Стефанка. Останах на вечеря. Присъствуваха Коцето, госпожата му, Марийка Ив., Митю, Янко, Стефанка. Говорихме, пяхме и в 12 ч си потеглих за Крепча, като ги поразсърдих, защото не останах да спя у Янкови или Митюви. Дойдох си в 1 ч и легнах къде 2 ч, защото топлих вода, за да се измия.

31 май 1929 год., петък

Станах. Слънцето тъкмо изгряло вече. На утринната бях в стаята си. Заприготвях се, за господин Славов. Готвих лападена чорба, сютляш, след това дойде и господин Славов към 11 1/2 ч. Той пожела и сварих ошав, но за обед не

---

* сълба – *диал.* стълба. (Бел. М.И.)

** зарар (тур.) – щета. (Бел. М.И.)

се успя, а остана за вечеря. Господин Славов щеше да отпътува към вечеря за Юрендик, но остави за сутринта. Говорихме за Кирушка и годежа ѝ за Стою, че тя не е съгласна и съгласна и сама е неопределена, но хей-така, жени се да е оженена. Даже казвала, че да би имало как, би развърнала, но не можела вече да се отърве, защото ще я заплашват после и ред неприятности. А вчера как миловидно отправяше поглед към мен и ме пита защо не съм отишъл на годежа ѝ и ред др.

А за Стефанка и Янко говорихме, че Янко си е груб материалист – грубиянин, който знае само шеги, а нещо друго – нищо. Стефанка казала, че Янко вече ѝ предлагал, но тя се чудела още. Но тя не разбира, че Янко само я използува за дружина и общене, а всъщност той не ще я вземе. Добро момиче, но до крайност наивно, което диагноза на болестта си не може да определи.

След това се разсъблече господин Савов, изми се хубаво и легна да си поспи. Чете вестници и „Свободно възпитание" и остана да спи в Крепча. Говорихме по много въпроси. Той си разправи историята на баща си, на дядо си, на сина си. За жените изобщо, че са жени слабохарактерни и податливи и ред др.

1 Юний 1929 год.

Станах къде къде 6 ч от сън. Измих се хубаво и закусихме. След това изпратих господин Славов до Бош-пунар [бунар] към Юренджик и се върнах. Не влязох на занятия, а попълвах таблиците.

На обед получих от Стиляна Русева картичка и писмо от Никола Ст. Мисирджиев. Николовият адрес е: Nicola Stoianoff Missirdjieff, Calle „Inglotera" 251, Villa del Serro Montediolle, R. del Uruguay.

Искаше ми се да си отида, но пък канцеларската работа ме спираше. Д. Лазаровски ме изнасилва да си ходим. Най-после съгласих се и потеглихме. Времето бе облачно и се готвеше да вали. Вчера също валя. От някъде нагоре започна да вали издребно. Пътувахме за Дядови Ганчови. Разговорихме се из пътя за господин Дънова и учението изобщо. При края на селото се разделихме. Аз отидох у Дядови Ганчови. Заварих Цветанка разперена, тъкмо ще си мие главата. Марийка, баба Ганчовица. Отбих се да си взема бродираната рубашка, която Цветанка ми уши. Говорихме вечерта повече от час със сетрата Гена – майката на Цветанка, която е много в тежко положение по отношение децата си, които са тръгнали по пътя на света и си чупят главите. Тя каза, че всички да я оставят, то тя не ще се откаже. Нещо по отношение, че тя не чете, аз я успокоих, че тя чете практически в живота, а ние – теоретически от книгите. Тя опитва, а ние учим сега теорията. Легнах и спах много дълбоко.

2.VI.1929 год., с. Ковачевец

Станах на присъмване. Изчистих си обущата с четката, която ми даде Марийка. Измих се и след молитва [се] приготвих за път. Дойде Цветанка и донесе рубашката. Броих ѝ за нея и за долните гащи 140 лева за работата и през сестра си отидох във Водица. У дома бе кака, батю, Иван. Нахранихме се и аз излязох към общината. Тамо избрахме комисия по определяне данък сградите, за Попово и двама души за разделяне селото на критерий по нивята и на 25 души по един за класиране на самите ниви. Ходих у Рали Петров. Там бе и Колю Иванов Стоянов. Говорихме дълго. Излязох и се срещнах при общината със свяка Събя. Той ми каза, че Георги да прави, да струва, да забогатее, да се жени за богаташка, да не очаква от дома си, защото той (Георги) писал да му изпратят 10 000 лева, за да си купи място за къща. След това отидох у тях. Батю Пеню ми се изплака, че го поставят на деликатно положение, защото братята му са с образование, а той – без. Работи, а един ден братята братски ще делят,

каквото закрепи до смъртта на баща си. Значи, братята му да му определят ще ли му оставят нещо.

Храних се за обед у тях. Отидох си и с апарата отидох у Рали Петров и фотографирах дядото на Гроздана. Говорихме, че Слав, инспекторът, когато аз съм отишъл в София, в Попово той се присмял, че аз съм отишъл при белите сестри и др. подобни. От сутринта времето бе облачно, а следобед – ясно и хубаво. Вечерта след заспиване станах и за малко... „о".

3.VI.1929 год., понеделник

Станах и се приготвих за Крепча. Добри Бобев ме срещна на вратничката и ми се оплака, че кончето му било болно. Прегледах го и той замина за доктора. Аз пътувах бавно. Небето на изток бе примрежено с тъмни облаци, затова изгрев не видях. Тези дни, тази седмица изпитвам известна мъка. Скука ми е нещо. Не съм спокоен. Изпитвам известна празнота. Не мога да се възрадвам ей-тъй, както аз искам. Раздвоение в мен и то защо? – защото си мисля на какъв край ще я докарам, като се сбера с Еленка. Дали бих устоял Иосифски на поста си – брат истински, любящ я да бъда вечно, или нещо друго се крие в събирането ни. Дали с това изместване върша волятта Божия. Дали с изместването ми няма като Иона да бягам от тамо, където Бог ме е поставил. Учителят предостави аз каквото реша, всичко „да бъде за славата Божия". Без вътрешно раздвоение. Аз се чудя това мое раздвоение на какво се дължи. Дали е глас Божий, който вика: „Иди!" – и защо се задава този въпрос? Така си мисля, и все си мисля – и моля Бога да ми освети пътя за най-правилното разрешение на тая задача. Да я разреша по Божествено, а не по човешки. Защото, досега всичкият ми минал живот е бил ръководен от Бога – с Божий пръст ми е показвано какво да правя, а не аз каквото съм мислил.

И аз ще работя за най-правилното разрешение на тая задача. Аз виждам, че близки и познати ще ме упрекнат много, задето не искам да си отида във Водица или да остана в Крепча, но нека стане така, както Най-Великият ни ръководител – Бог, нареди. Аз искам да изпълня Неговата свята воля. Влизам в час.

Часът е 12 1/2. На втория час, къде 10 1/2, усетих силно напрежение „о" и след това въпреки това в мен се усети един изблик на радост и веселост. Нахраних се в 12 ч и сега, вече 12 1/2, свирих някои песни из песнарката. Като че имаше нещо много хубаво да получа. Като че очаквам нещо много ценно. Като че далеч от мен става, гласи се нещо хубаво и аз долавям вълните на това добро. Мисълта ми е за изгрева, и като че сестрата Еленка е вече днес тамо и се готви и стана нещо за мен самия. Очаквам.

Часът е 1 без 20. Донесоха ми пощата. Нищо особно.

4.VI.1929 год., вторник

Наряда свърших в стаята. След това четох из III серия 163 страница. Учителите отидоха на разходка с децата, а аз останах да работя канцеларска работа. Започнах да копирам за Опаченската колегия картички. По обед, след храна, и след като ходих в Яндол да тъкмя Маджир Асана и Ангела за нивите, тъкмо мислях да си поспя и ето, дойдоха Иван Бонев, Стефан Друмев и Христо Бачоваров от Люблен. Дойдоха и деца, пратеници на Гарчиновската колегия, да ме видят тука ли съм, че да дойдат с децата си. Но отпосле отказаха да сторят това и ми се поразсърдили, задето аз отказах да отида при тях. Ходихме след това по монастирчето, само че след като бе пристигнал Асен Кръстев и Иван Сиврев от Горско-Абланово. Качихме се при монастирчето. Направихме една снимка обща и после Иван Сиврев фотографирах, Христо Бачоваров и меня си – поотделно. Вечерта ги проявих. Хранихме се всички колеги заедно,

свирих им. Пяхме и Асен и Сиврев си отидоха, а Любленските останаха да пренощуват при мен. Легнахме в 12 ч.

5.VI.1929 год., сряда

Станахме, след като слънцето бе изгряло. Измихме се и ази, без да затопля млякото, изпратих хората си без закуска, за което имах вътрешно противоречие. Нагости си гостите тогава ги отпрати.

Вземах апарата и отидох да правя снимка на Ангела и Салян Юсеина, но не стана, понеже не бяха готови. Иска ми се да отпътувам за Церовец, за да си взема сумите, които Пеню – учителят, ми дължи. Потеглих къде 10 и в 11 без 20 бях в Гърчиново. Направих снимки на учениците заедно, на всяка учителка по 2 отделения. Потеглих след това за Церовец. В 12 и 20 в Церовец бях у Пенюви. Приготвиха ми нещо за обед. Говорихме по разни въпроси. Понеже бяха скарани Пеню и госпожата му с Ружа Енчева, то отидох у Ружа Енчева да занеса и ней снимките, които миналата година правихме тук, в Крепча. Пеню не досъбрал парите, които му предоставих да събере. Така че 80 лева остава да събира. След като говорихме по ред въпроси, вземах си сбогом и потеглих за Гърчиново. Чакаха ме Надежда и Павлина, откъдето отидохме в Горско-Абланово. Отидохме у Калинкини. Тамо бяха Васил, районният турски учител, госпожата на Асен, сестрата на Калинка от Шумен, с детето си дошла. Вечерта дойдоха зъболекарят К. Мянков заедно с жена си. Вечерята бе с много и много прибавки и добавки със сладките му и десертите му. Калинка е човек само на благоутробието, затова и пищна храна е приготвила. Вечерта не бях разположен, защото хора все от това село, дойдоха и комисията по оземляването на бедните и то двама души с грамофона си. Свириха до 1 ч. Мен много ми се спеше. Особено, един изказа някакво си вътрешно презрение към вегетарианците, та и не може човек да се справи с подобни хора, но моя вина. Защо аз обещах на Собаджиева да ги заведа в Горско-Абланово. Трябваше да не се съглася на поканата им. А аз – мекушав, те поканиха, аз отказах, но при настойчивото искане се съгласих да ги придружа. По вечерта нещо особно не се говори. Освен скрити вълчи погледи, особено по външно красивата Меркурианка – сестрата на Калинка, която, въпреки че възрастничка, изглеждаше жива като дете и младолика като 20-годишно момиче, даже нещо по-млада. И тя майсторски се подмазва и флиртува, като си познава и признава, че я задирят. Гледаха по карти. Най-после, след 1 ч отидохме с Васил да пренощуваме у тях.

6.VI.1929 год., четвъртък

Станахме къде 5 1/2 ч. Измихме се и отпътувахме у Калинкини. Те спяха. Разбудихме ги и станаха. Измиха се и закусихме със сирене, мляко, хляб, бисквити. След това им гледах на ръката. Направих им снимка и потеглихме за Гърчиново. Из пътя пяхме „Ний сме славейчета горски". Разделихме се при „Кавак-дермен". В училището колегите бяха влезли в час и изпитваха за изпити. Децата наизлязоха, щом ме видяха, че пристигам. Аз уреждах нещо из ведомостите на заплатите на учителите. Раздадоха се свидетелствата на учениците. Строиха се по отделения, вънка пяха „Амин" и след това изпяха няколко турски песни и после б– ългарски и всички вземаха сбогом „здрасти" с мен и си разотидоха по домовете. Аз след това се пообядвах и легнах да спя. Спал съм къде 4 часа. Дойде от Гърчиново ученик с писмо от учителките, които ми съобщават колко картички да им изработя. Проявих след това в мазата снимките и стоплих вода, та се изкъпах.

Започна ситен дъждец да вали следобед. Освежи се въздухът. Духом чувствувам нещо тежко, защото се тревожех за Еленка как е и защо не ми е писала нищо. Пощата вчера нищо ми не донесъл. Чудя се как да постъпя със

заминаването си за София. Но все очаквам Еленка да каже как да направя. Ето, днес не съм чел нищо от III серия, ни от Евангелието. А трябва да се учи и прилага това, което ни дава Учителят, защото без духовна храна, без Бога пуст е животът и празнота усеща човек в душата си. Свирих нещо с цигулката. Павлина ми повърна нотите. Сега е вече 3 ч. Дъжд не вали, но е облачно. Умът и сърцето ми се въздигат към Бога и искам да попълня празнотата, която душата ми гнети. И все, да остана тук, у дома това лято, на домашни и познати ще е добре, но на мен не ще е добре. Аз трябва да замина за София и тамо да бъда при братята, при Учителя всеки ден по нещо ново да получавам, защото каква полза да ходя тук ей-тъй, както вчера и днес из света да те отрупват с ред мисли и недобри пожелания. Там, където има думи на живот, тамо е нашето жилище, там е нашият дом. Които слушат Словото Божие и го изпълняват, те са ми братя, сестри и майка тука в живота, и тамо при тях да бъда аз и тамо да дружа и работя.

7.VI.1929., петък

Работих картички на Гърчиновци и Горско-Аблановци. Следобед за пръв път вземах колелото на Димитър Лазаровски и отидох до Опака и обратно. Само вода бях станал от пот и цялото ми тяло трепереше. Дойдоха Асен и Ив. Сиврев от Горско[-Абланово] за заплата в Опака и заедно се върнахме. Вечерня закуска направихме заедно и те си отидоха. Дойде и Боню Кънев, който бе ходил в Попово.

8.VI.1929 год., събота, с. Крепча

Работих годишния рапорт. От 11 ч до 1 ч спах. Ходих за пощата, няма писмо от Еленка, за каквото с нетърпение очаквах. Вечерта работих до късно отчетите и сведенията.

9.VI.1929 год., неделя

Станах, но много ми е изморено от това, дето яздих колелото до Опака. След наряда се готвих за писане таблиците и рапортите и сведенията. До обед ги довърших съвсем. Каня се да пътувам за Цар-Асен, Водица и после Попово и обратно тук.

Турил бях раницата, излязох да заключа, но се повърнах с жажда да прочета новодошлата беседа, *„Глас в пустинята“*.

„Любовта е път към вечно тържество, но за да не злоупотреби човек с нея, преди всичко той трябва да мине по пътя на скърбите и страданията.“

Часът е 2, потеглям за Цар-Асен. Вървях бързо, особено до Юренджик, понеже изпитвах особена лекота, пъргавост и простор на духа. Времето бе извънредно топло. Ризата се измокри, даже раницата се измокри на гърба ми и се понакваси хлябът. При Цар-Асеновската чешма седнах да се нахраня и хвърлих мократа риза да съхне. Ядох чесън и хляб, мокрен с вода. В Цар-Асен не намерих Цона и Стела Атанасова. Отишли за заплата в Ковачевец. Ходих у Недялкови. И отбих се у сеутрата Неда и след като й дадох 9. серия до 10. книжка – 6.–7.,8., 9. и 10., отидох си за Водица по яйкънския път и през курията. Срещнах Стела, Цона, попа Цар-Асеновския, попадията и Хаджията и Хаджийката ги изпращат накрай селото. Като се заприказвахме, попът ми извести с известна насмешка един вид, че най-големият организатор на Дъновистите из Търновска околия се самообесил в Боровата гора в София и сега Варненска поща щяла да почне да му издава, печата, писмата. Говори след това, че се бил срещал с Господин Дънова, че той бил ловък, не искал да спори никак и хитро се откачал и отклонавал от спорове и ред други подобни. Говори с такава надутост и гордост, като че оборил Дъновото учение, и Дъновизмът е нищо за

него, освен хора блудници и развалени типове. И каза, че започва да печати статии против Дънова, като вече се снабдил с 8 серии от Неговите беседи и с факти и цитати из беседите щял да излезе. И този поп, млад гордьо, говори надуто, иска да изпъкне, като млад интелигент, изпъкващ дърдорко, обича да говори, но не толкова насаме, отколкото на всеослушание, пред хора иска да говори, за да оценят хората, и като говори пред тях, не оставя от да ги запита: „Ама не е ли тъй, както говоря?" Разделихме се, като аз му казах, че все ще се срещнем и ще говорим, а той си и каза, че трябва да има и слушатели. Но мъка изпитвах, че го не срязах още при първите му думи, какво че започва с критика, с думите, какво че Господин Дънов бил развален елемент. Даже аз долових, че той си служи с лъжа. Каза, какво че лятос Русева била при Учителя, когато той бил ходил при него, а всъщност Русева Стиляна лятос никога не е ходила при Учителя, защото тя самата не е и в братството засега, камо ли е [била] при Него. Каза, че с Ковачевския поп били си приказвали и той по-рано пред мен го обвинил, но сега си дръпва думата назад, защото Ковачевският му казал, че когато той отишел у Дядови Ганчо Цокев, то аз и Русева сме излезли из една плевня, „дето сме се били скрили двамата" и това го изрече с особен тон с присмех и изгледа присъствуващите, с цел да потвърди, че той има факти, че Дъновистите са развратници; и след това, аз съм бил спорил с него поп много неверни работи и т.н.

Трябваше още от тия му подчертани думи да го отрежа и му подчертая, че той лъже и говори, без да познава и да е проверил това, което Ковачевският поп му казал и т.н.

Разделихме се. Мъка изпълни душата ми за тия тесногръди попове. Те, водителите на духовно гладния и жаден народ български, нямат храна и пития да задоволят народа, отиват и му говорят какво нещо била сектата на Дънова, четат му беседите, не виждат хубавите и прехубавите мисли на Учителя, и четат, но очилата им изглежда са многоцветни, та всичко боядисват на попско и лошо. Що бисери и скъпоценности прескачат, за да се домогнат и намерят някое изречение, пък да го отделят от предшествуващите обяснения и следващите го примери и след като го украсят с техни епитети и мръсотиии, говорят на народа: „Ето, това е Дъновото учение и морал." Слепци, водители на слепи, както навремето си Христос ги нарече. Покривалото още стои на лицето им и не виждат истинското, великото, мощното, не виждат слънцето на живота, под чиито лъчи възраства всичко здраво и чисто и дава плод, а лошото се разлага и деформира.

Вечерта, докато си отида, се срещнах със Ст. Ненов, Колю Ралев, Никола Цонев и докато си поприказвам, нашите легнали, та аз не исках да ги разбудя и легнах гладен.

10.VI.1929 год., понеделник

Ходих до нашия папур в Мандрълъка. Дойде и кака заедно с Георгя и булката му. Копаха ни по за 30 лева, задето аз съм им плащал техните ниви 9 год. на бирника и общината. Вечерта докопахме на стъмняване нивата. Кака си дойде у дома, а Георги и булката си отидоха в Ковачевец. Вечерта много изморен си легнах след храна да спя. Спал съм дълбоко.

11.VI.1929 год., вторник

Станах и като излязох, ето Найчо потегля за Попово и заедно с него стигнах в Попово. Отбих се на Бончо. Вземах на мама 1/2 кило дървено масло, за да пие сутрин и вечер по една лъжица за засилване и оздравяване на стомаха, това Учителят го каза. Продадох на Санду беседите 6., 7., 8., 9. и 10. за него и за

Васил Острев. Броих на И. Качев за сметалото и читалото 1450 лева поръчах на секретар-бирника един печат и за училищното настоятелство и един за препоръчани писма. Рали Арнаудов бе тамо, Петър Иванов, Иван Старев си идеше от София. Ходих при Славов за сверка на таблиците 46-тях. Пита ме какво Цона и Стефанка и Янко и ме помоли да се науча и му съобщя. Потеглих си с раницата, като платих и на кума 300 лв. за материал и го фотографирах.

Стигнах в Чатал-дере. Изпрах си потника, партенките, кърпите и поспах и ето, захвана да се опитва да вали, а през деня бе нетърпима топлина. Заваля. Отбих се на кантона. Ето, Павлов, Милиева и Поп-Маринова идели за заплатите, но Петър Ниделчов им казва, че нема пари. Павлов след първия дъжд си потегли, а ние останахме на разговор и валеше. Мина автомобил и се качихме вътре; те слязоха, а аз слязох в Опака и после се научих, че Стефанка си отишла в Ковачевец. И си дойдох в Крепча.

12.VI.1929 год., сряда

Четох, спах и по разходки излязох. Само дообгербвах някои книжа, книжки и ведомости. Вечерта дойде Янко Ив. Сиврев на гости в Крепча. Дошел да ме кани да отида в Опака за днес, та да идем у Стефанкини на гости, за да видим дали вече се е сгодила за Цокеолу. Той си каза, че тя му обещала и че той й обещал, но сега Цокев я извикал по телефона да си потегля за Ковачевец и тя скришом си потеглила, но все пак се видели и разделили. Вечерта се хранихме заедно Димитър, Енчо, Янко и аз с две консерви и макарони. В 11 ч си легнахме.

13.VI.[1929 год.], четвъртък, Възкресение

Станахме. Говорихме с Янко. Аз свирих, после аз му отказах да го придружа за Ковачевец. Той, след като пи едно кафе, си замина. Аз направих една попара и се запътихме за Церовец на сбор. На Осман Кьор Амедов с каруцата потеглихме. В Гърчиново срещнахме Павлина и Надежда, които отиваха на разходки на ядене, компания, да се хранят из Кавак-Дерменя.

В Церовец ни направиха хубав прием. Времето бе много топло. Дойдоха в Лубен Енчев и от Сваленик 7 колеги заедно с Веса Конова. Вечерта на стъмняване си дойдохме.

Мъка изпитвах, задето Еленка ми се не обажда. Все ми е криво нещо. Тук ми се не стои, в София да отида – нямам място къде да се установя. Трябваше да си бях вземал едно място досега, та да не се моля на братя и сестри, да се срамя, кога ме канят тъй любезно и братски: „Заповядай, брат, не се стеснявай, бъди като у дома си“ и т.н. Но нали трябва да бъдем предвидливи, та да [не] притискаме нашите си хора, защото всеки от тях има нещо сериозно да учи, има нещо, което го занимава, да чете, да размишлява за ред важни въпроси из хубавите беседи на Учителя, а като сме събрани по много наедно, то се смущаваме и не може да има постоянство и прилежност в работата. Аз искам да отида сега в София и понеже има кой да ми показва, то ще свиря на цигулка, да вървя по-напред къде 4-та–5-а позиция. Трябва да се учат чужди езици, щото ще са необходими. Стенографията сега ми е много необходима, но ето, още отлагам, защото тук време ми не остава и у дома пък съвсем няма да бъда свободен, вътрешно, да гледам старата си майка да работи и братята си, а аз да уча. Просто техните мисли не мога издържа, също и на околни, от такова стоене и занимаване. Затова аз трябва да отпътувам за София. Там имам условията да уча, само барака нямам, где глава да подслоня, но ще я наредя все по някой начин.

Времето тече, а аз все отлагам.

Трябва да се работи усилено, защото, бавно и неусетно, времето лети с невъобразима бързина. Годините се нижат, а в духовния прогрес бавно се движа. Учителят тъй хубави съвети и правила, такава широта на познанията ни отваря и от нас не трябва друго, освен да усвоим методите на работа и с постоянство и прилежност да се отдадем на ползотворна творческа работа. Работа над нас си и работа над обкръжающите ни. Разтление и разкапалост ни обкръжават и ние, съзнателно или не, изпадаме под тия низши влияния на обкръжающата ни среда, а за да се въздействува, трябва у нас много будно съзнание и непрестанна работа. Празнотата на живота създава злото в света и у нас; и затова –"работа", в широкия смисъл на думата, в ума, сърцето, душата и духа, работа и физическа. И успех ще имаме само тогава, когато Бог изпълни цялото ни същество. Божията любов е, която ще ни освети пътя и тя е, която ще даде добри плодове, от които като се храним, ще придобием вечния живот – живота, в който ще има мир и радост, далеч от световната суета и пустота. Нека Бог да ни помага да турим ред и порядък в нас вътре, в душата и духа, да запазим абсолютната духовна, душевна и физическа чистота и, въоръжени с тая сила, да вървим нашия път към все по-хубаво и по-величествено! Има скрита светлина в света – да я дирим и вървим по нея. Има чисти води, нек идем при извора и пием колкото искаме, той е щедър! Лесен е животът между свои хора, братя и сестри, къде ни свързва един дух, една идея ни въодушевлява – идеята на побратимяването на всички хора, сближаването между индивидите чрез взаимно опознаване, съзнаване общото у нас си – Бога, единен в множеството, и с взаимно подпомагане да изчистим всичко низшо и долно и да засадим найхубавите мисли, чувства и идеи в нас и така взаимно да се движим. Върховната вечна хармония, където душата, намерила своето истинско жилище, ще си отпочине от хилядите скитания и превъплъщавания в омагьосания кръг. Живият и подвижен темперамент на сестрата Еленка Х. Григорова, жаждата й към все повече и повече знание и чистота ме привързаха към нея и понеже тя съумя да ме отнеме от много мои погрешни схващания и заплетни с разните други задирящи ме госпожици, то аз съм й много благодарен и всякога образът й свещен ще стои в паметта ми. Тя искрено обича. Не физическо съединение иска тя от мен, а духовно общуване и усилна работа над нас си, в четене, цигулка и упражнения, които Учителят ни задава за превъзмогване на ред пречки и развиване известни спящи сили в нас си. Тя всякога зове духа на работа. Низшото пред нея замира, а възкръсват висшите добродетели и стремежи на чистата душа. Силната й вяра, непрестанната й жива мисъл всякога се рови в подълбокото и по-смисленото. Човек, който можал да тури в себе си ред и порядък. Човекът в нея надделял животното и то служи на човешкото у човека. Тя ми е помогнала толкова много, щото аз се чувствувам сега тъй привързан към светлата й душа и съм й признателен и задължен много и много. Човек слънце трябва да бъде, да дава, а лично за себе си да не иска никога – това иска тя и свещено го следва и запечатва с живота и дейността си. И аз съм й създал толкова неприятности с моите оплаквания, толкова тревоги, че й е дохождало до плач за моята грубост. Така душа да обича и безкористно да върши всичко това за Бога и Великите идеи на Окултните ученици, за светлите цели на Бялото Братство, тя устоя ред години и ме не остави, без чиято помощ аз досега щях да бъда свиня, в гьола търкаляща се заедно с малките си свинчета. И последното, което тая сестра отправи към мен, е: „За последен път те предупреждавам, или с мен по стъпките на Бога и Учителя, или вече те напущаме!"

А тия мои заплетни, сега става вече от месец и повече, аз съм като в ада, мъча се, и то защо – защото вътрешно не мога да се освободя от ред мои вът-

решни противоречия, съмнения и борби. Но всичко, аз вярвам, ще излезе на добър край, защото друг е, Който разполага с нас. Саваот е името Му.

14.VI.1929 год., петък, с. Крепча

Станах рано. Измих се и започнах утринната [молитва]. След това свирих „Изгрей, ти, мое слънце", „Сила жива", „Изгрява слънцето". Но много ми бе мъчно за нещо. Невидима ръка сякаш ме притискаше. Искаше ми се да пея, мъка да разтуша. Но като че от тоновете излизаше нещо, което действуваше на нервите ми и ги успокояваше и изтънчаваше, та те долавяха нещо дълбоко и още по-дълбоко. Пях след това „Тъги, скърби, вдигай, слагай" и състоянието се хармонизира. Четох резюмето *„Накла ли огъня"* от неделната беседа на 21.IV.1929 год. И що хубави мисли и идеи хвърли великият ни Учител в духовната ми нива, семенца, които трябва да поникнат и завържат, узреят и станат годен плод за гладните духом хора, също и аз.

Учителят казва: *„Всеки един от нас трябва да победи вътрешния си страх, за да стане герой."*

„Хората от новото учение могат да излязат от затвора."

„Ние трябва да имаме определено верузва ще кажете: „Има защо да се живее."

„Цялата земя е пълна с богатства, злато и пр. Онзи, който има знания и любов към Бога, може да разполага с всички богатства, които всички добри хора имат в света, и с всичките богатства на земята.

„Най-първо трябва да образуваме вътрешна връзка. Ще се уединиш, ще се молиш, ще размишляваш."

„Докато не срещнеш Христа, ти човек не можеш да станеш; и когато човек срещне Христа, у него ще стане вътрешна промяна. Той ще стане мощен и силен."

Вечерта отидох в Опака. Стефанка вече заминала по Цокеолу. Янко се тревожи, че я пропуснал. Вечерта разправяше ред приключения Янко за нея и любовта си, т.е. разврата си с нея. Че тя му се отдавала всецяло. Спели заедно, и ред други приключения с учителки...

Не спах добре, защото не мога да спя с човек.

15.VI.[1929 год.], събота

След като лежах по неволя докато слънцето изгрее, станахме, изчистихме се измихме. Закусихме с маслини и хляб и отидохме в прогимназията. Дойде и Мянкова от Горско-Абланово при Марийка Иванова. Говорихме много. Митю дойде и ми плати портретите. Марийка обеща да стори това и тя. Поръчах на шофьора да ми донесе [от] Иван Калчев от Попово една „G" корда за цигулката ми. Щях да фотографирам Недьовото семейство, но баджанакът му си отишъл за Шумен и детето му се поболяло. Като раздадоха тефтерчетата на децата, си тръгнахме с Янко надолу към пощата. Ходихме у Недюви да разпишем раздавателната книга. Отидохме на пощата и после отидохме у Марийкини. За пръв път влязох в къщата й. Похапнах си сирене. Черпи и с локуми. Говорихме докъде 11 ч. Отидохме на пощата. Дойде и пощата. Получих 3 броя „Житно зърно". Фотографирах двамата пощаджии, Добри и Камбура, пред Ангеловата къща – пощата, и си потеглих. Заваля дъжд. Аз си хвърлих палтото и рубашката. Покрих с рубашката една дисаг, на Добря писмата да не се мокрят, и свих палтото под мишца и реших да ме мокри и кълпе дъждът и действително, много приятно бе. Отдавна не бе валял такъв хубав дъжд.

Следобед валя пак дъжд и от трескавицата убило вола на Мюмюн Кьосе Османова. На Ефраим синът се малко повредил и една жена Гърчиновка я убила

светкавицата. Вечерта ходих късно у Ангелови да се храня, понеже нарочно бяха сварили за мене бакла с мляко. Легнах си къде 11 ч.

16.VI.1929 год., неделя

Станах, кога ходжата завика. Изкъпах се и преоблякох. Нарядът ми бе приятен и продължи повече, по настроение. Четох от Евангелието „Към Ефесяните" 5. глава – много важна и поучителна, и от III серия, и след това закусих с мляко – попара. Сварих си ошав. Спах на 2 пъти до обед и писах, каквото имам да пиша по канцеларската работа. Деня прекарах следобед добре. Вечерта свирих, но не с хубаво приятно настроение. Луната наполовина вече пълна. Светеше; след свирнята съм задрямал на прозореца. Станах измих се и „о" и започнах да пиша това. Не съм добре разположен, даже съвсем не.

17.VI.1929 год., понеделник, с. Крепча

Станах, като се съмнало. Даже не съм чул ходжата, кога е викал. Измих се и след това – наряда. В паметта ми все тия неуредени книжа по сметководството. Веднага след упражненията започнах да приготовлявам отчетните книжа. Това продължи къде 10 ч. Изпрах си рубашката и един чифт долни дрехи. Избръснах се, „о" и след това се изкъпах и ми се приспа. Тази сутрин като че чувствам, какво Еленка се тревожи нещо особено къде 8 ч ... ... и ме упреква, задето не отпътувах досега. Но работата ме придържа още. Неуредици с касиера и затова не мога да напусна, защото главният отчет трябва да се приготви.

Четох сега „Към Ефесяните" 6. глава: „И слугувайте с добра воля, като на Господа, а не като човеци."

12. стих: „Защото нашата борба не е срещу кръв и плът, но срещу началствата, срещу властите, срещу всесветските управители на тая тъмнота, срещу духовните сили на нечестието в небесните места."

Следобед, като вземах пощата, си поспах след храна. До вечерта четох III серия и си водих хубави бележки. Постоянно мисълта ми бе за Учителя и хубавите мисли, за сестрата Еленка, за Георги Събев днеска много мислих и за др. Лягам си, след като си посвирих, в ... ч.

18.VI.1929 год., с. Крепча

Станах тъкмо като завика ходжата. Измих се хубаво и започнах наряда. Известни мисли тия дни, особни, обземат ума ми и размътват чистите състояния на душата ми. Мисли на съмнения, борби, противоречия се гнездят, кацат като оси в съзнанието ми и трябва с тях да се справям. Нямам весело настроение на духа и това се дължи на това, че аз не устоявам на решенията си. Аз си обещавам, че ще започна да уча нещо сериозно – ето, например руски език да почна да го заучавам изначало, та постепенно да мога да се движа напред, но не почвам. Ето, стенография трябва да започна да изучавам, защото тя е много необходима, но и нея не почвам. Ами есперанто, френски... Много има да се учи, а отлаганито и непочването е като червей, който всичко разяда и още не изкарало, го препася. Трябва да почна не всичките, а с един език, и да устоявам, докато усвоя основните положения, та тогава с други. Човек трябва да работи. В работата е смисълът на живота. У дома не мога да работя над себе си, защото ме смущават домашните. После, аз не мога да стоя спокойно, да чета нещо или да мисля, когато домашните отиват на работа или нещо редят, или си говорят вънка. А в София нямам где да се установя на Изгрева при братството, защото място нямам, но все тамо трябва да ида за през лятото. Тамо с добрите братя ще мога да обменям мисли, да говорим постоянно за положителни неща в живота, ще обмисляме все по-нови и по-ефикасни средства за работа над нази си и над измъчените хора, които ни обкръжават ежедневно и ходят и се лутат в

неведение и суета. Светлина и повече светлина, мир и повече мир е нужен, и Любов Свещена Божествена е нужна, която ще сгрее сърцата и ще ги стопли и размрази студения лед, който ги е сковал от хиляди години. Новото, което иде сега в света, това е новата религия – религия на любовта, чиито членове са хората с обширните души и закрилниците на абсолютната свобода без ограничения, хората на справедливостта, девизът на които е: Истината в цялата ѝ пълнота. Средствата им са следните: с Любов, Мъдрост, стремеж към Истината, Правдата. Добродетелите им са капиталът, който ги кредитира, доброто е храната, която подкрепя силите им. Нова религия иде, това е религията на любов, нови хора идат, това са хората на Светлината; да бъдем с тях и се слеем с общата песен, песента на новия живот, живота на всемирното братство на земята.

Слънцето изгря тъкмо в 5 ч. Небето е ясно. Само над източния хоризонт високо има едно облаче продълговато. Чисто бе съвсем на изток и изгревът хубав, приятен, тържествен, величествен. Така човекът на новото трябва, където се появи, да носи само утринни лъчи, които да опресняват, оживяват и възобновяват изгубените сили на всички хора, на всички животни. Не насилие, а спомощничество е нужно на земята.

Чисто е небето, величествен е изгревът. Чисти са светлите души, велики са подвизите им из неспирния възход. Птичките сега пеят. Пеят и светлите души по лицето на земята, пеят новата песен – песента на мира и братството, песента на Любовта. Нек бъдем членове на този голям Божествен хор, на когото диригент е сам Бог.

19.VI.1929., сряда, Крепча

Станах ранко и след наряда дойде имамът* Амиш, тъкмо като бях прочел 2. глава от Евангелието и четях 157. страница от III серия и пишех някоя хубава мисъл. Преподписа отчетните книжа.

Следобед ходих на Опака. Валя ме дъжд из пътя за Опака. Ходих при бирника за сведения, за данък занятието, за да се разхвърлят таксите за събиране за училището.

Когато бях в Опака, къде 4–5 ч къде Крепча се святкаше и тресеше от дъжд. На връщане на долния край на селото видях плевоток**, завлечени ниви и покосени посеви***. Турци с по една върва нанизани риби, в които имаше много големи. Димитър Лазаровски ми замята ръка от Ангела Бобажанов. Отидох и вкъщи видях риба и то цял гювеч кюп. Имаше около 5 кила. Домашните му бяха дошли да копаят мисир. Той бе мокър много.

Вечерта ходих на съвместна вечеря. Ядох кисело мляко и чесън, а те – пържена прясна риба.

20.VI.1929., четвъртък, Крепча

Станах, но се бях събудил още много рано, но не ставах, докато не завика ходжата. „о". Измих се и след наряда свирих, макар че „G"- „сол" корда е надена и брьмчи, понеже конецът отдолу е над столчето.

Четох 3. гл. от Евангелието и 56. [страница] от III серия за *„Не разделяй"*. Много хубави мисли от много съществен характер за сегашното тревожно разделено състояние. Тези хубави мисли, с едно препрочитане на подчертаните мисли

---

* имам – духовно лице при мюсюлманите, което завежда джамията, ръководи обществените дела в селото. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

** плевоток – израснали много плевели на едно място. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

*** покосени – полегнали на земята от дъжда. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

из цялата беседа, ме трансформираха и настроиха, скачиха с главната станция – Бога, откъдето иде главният ток – на живота.

Времето облачно, хладно, приятно.

21.VI.1929 год., петък, с. Крепча

Станах от сън. Набързо се измих, облякох, приготвих за Попово. При общината намерих Атипина, тъкмо заминава за Попово, и влязох в каруцата. Мъгла бе покрила цялата долина по Черния Лом. Слънцето вече бе изгряло и сетне таглан* се подаваше през мъглата. Къде Опака – Гонево вече се разясни.

В Попово ходих да взема размета.телни списъци и др. неща и да питам за някои работи по счетоводството. Къде 3 ч потеглихме пак обратно. Над Паламарския кантон по равнината за Гогово ни валя силен дъжд. Но от Опака вече към Крепча нямало ни капка. Като си дойдох тук, разпечатах една кутия пържени пиперки и след като се нахраних, след време 1/2 час, ме заболя глава. На лягане не четох нищо от това, което трябваше да прочета за днес, освен връз „Малкия закон" и „о" легнах.

22.VI.1929 год., събота, Крепча

Станах, измих се и след молитва, тъкмо отварям прозореца към пътя, и ето, слънцето след няколко секунди се подаде зад източния хоризонт. Небето е ясно по целия свод. Само малка мрежица има пред слънцето.

Днес, 22 юний, денят в слънчевия път до най-крайната точка на слънчевото пътуване по еклиптиката в северното полушарие. Днес денят е най-голям, а нощта бе най-малка. От утре вече слънцето се повръща с по 3 минути и нещо, вече дните ще почнат да намаляват. Изгревът бе хубав, приятен. Така величествен, непреривен изгрев бих желал да имам.

Работих списъците за разхвърляне таксите върху турците. Следобед дойде Селвестриев заедно с адвоката от гр. Попово. Взема някои сведения за състоянието на общината, за фондовете, за училището, даже дойде да види училището. След това ходихме до над селото, где е близо монастирчето. Обеща да ни даде тръби за през дола за чешмата и ред други мнения даде по тоя въпрос. След това се качи Енчо, Боляра и те и заминаха за Горско-Абланово, като за вечерта ще отидат в Ковачевец. Мен, след като извадих списъка за бегликя и нивите, съвсем започна да ми се не работи. Искаше ми се да си поотида, но не потеглих, а останах да преспя.

24.VI.1929.

Къде обед се силно тресеше към север и голям дъжд се изля тамо. Също и към изток, но в Крепча само поваля малко. От пощата – нищо. Четох много хубавото резюме, което ми бе изпратено заедно с още 5–6 от последните от *„Постоянно подмладяване"* и колко хубави мисли, които опресняват душата и освежават всичко вътре в духовната природа.

Тая заран изпратих едно письмце на сестрата Еленка до София чрез Оборище гарата, защото препоръчано няма да може да го получи.

23.VI.1929 год., неделя, с. Крепча

Станах ранко. Измих се и направих утринната си молитва. Но изпърво разсеяното се бе втълпило в мен, но след упражненията състоянието се хармонизира в приятно. Четох „Първо послание към Колосяном", където Павел казва, че Христос в Себе си съчетал света и Бога. „И чрез Него да примири всичко със Себе си , и земните, и небесните , като въдвори мир чрез Него с кръвта, пролята на Неговият кръст."

---

* таглан – едва. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

„Като благодарите на Отца, Който ни удостои да участвуваме в наследството на светиите в светлината."

„Който ни избави от властта на тъмнината, и ни пресели в царството на [Своя] възлюблен Син" и др.

Четох и 48. страница нещо из *„Разделено царство"**, в което научих, че не трябва да разделяме, а да обединяваме, не разделяй никого от хубавото, от добрите навици и от възвишения живот; не се разделяй и ти от хубавото и великото, което всякога говори в дъното на душата. Слушай великото в себе си, а не нисшото, което бушува.

След това вземах цигулката, та 1–2 часа свирене, та кахъра**, от десетина дни който ме обкръжаваше, му посвирих много приятно и с настроение, и той, доволен от този му банкет, който му устроих, си замина, веч кахър да не се върне. Човек не трябва да се тревожи и безпокои, защото с това той руши хубавото в себе си.

През целия ден не правих нищо друго, освен разрязах 9 книжки от списание „Училищен бюджет и администрация" IV година и прочетох по-важните статии, и извадих бележки из счетоводните решения на сметната палата и върховния касационен съд.

Също четох из коментара за Б. О. и предприятията и правилник за уч. настоятелства. Тези правилници би трябвало да съм ги чел още за първата година, кога постъпих като главен учител, а не сега, след ред грешки и нередовности. Ако изначало бях ги проучил, то сега нямаше да претърпя такива морални терзания за някои неспазени формалности и изисквания в счетоводството. Ангел на мрякване се отби в училището, дохождайки си от с. Ковачевец, където ходи у Димитрови и да си поръча прозорците и врати за къщата. Повика ме да отидем на храна у тях. Ходих, гледах му лозенцето, бостаня. Кравата му се отелила. Ядохме бакляна чорба с коластра и мед, който донесе от Димитрови от Ковачевец. Вечерта говорихме със Савата Р. Балабанов до късно и дойдох в училището.

24.VI.1929 год., понеделник, празник „Светий Дух", с. Крепча

Станах рано. След молитвата и през [време] на нея душата ми се радваше на всичко, което ми се даваше от небето за уякчаване вътрешния човек до съвършената пълнота на възмъжал мъж. Беше ми драго и изпитвах една невидима връзка с Учителя, Който със светлите Си слова като животворните слънчеви лъчи ме укрепва и са пътеводители на външния и вътрешния ми път. Те са гласът на Великото вътре, само че нужно е било отвънка да ни се дават, защото грижите на този свят закоравяват сърцата, замрежат очите и ние бихме се слели с общия световен водовъртеж, на общото световно лудо хоро и така щяхме да обикаляме все на едно място в един кръг. Раждай се, живей като свиня с всичките ѝ удобства и прищевки, умирай и пак се раждай – вечен сън.

Но Бог ни призва по милост, но не и по заслуги, от това сънно състояние, от тоя дълбок гроб, и с премахването надочните и сърдечните ни плочи, показа ни, че има друг свят, где светлината грее, друг живот, където Истината цари и други отношения между мъже и жени, между хората, където братската чиста Божествена Любов ги свързва за задружна обща хармонична работа. И как да се не радва човек в такива моменти и да благодари на Твореца за милостта Му, за Благостта Му, за добрините Му!

---

* „Разделено царство" – беседа от Учителя, държана на 8.XII.1918 г.; в III серия „Сила и живот" (Неделни беседи), изд. 1920 г.

** кахър (от тур.) – грижа. (Бележки на съставителя Вергилий Кръстев)

През деня писах главни отчети на трите годишни отчета. Вечерта на мръкване се избръснах, изкъпах и се изпрах хубаво. На вечеря и на обед бях в общината по нямане на хляб. Легнах си, без да бях чел за обед и за вечерта от III серия, понеже беше ми много изморително.

25.VI.19239 год., вторник, с. Крепча

Станах като се бе разсъмнало. Измих се и в самото миене такава радост изпитвах, че ми се искаше да пея, свиря, да се движа. Във време на молитвата – превъзходно състояние на пълнота, бодрост, свежест и широта. Духът ми летеше във Висшите сфери. Пеех и [се] молех с общата братска молитва на всички светли души и Светлите Духове, които ни съпровождат в живота ни. Като че дойдоха да махнат пердетата на душевната ми стая, за да ми изкажат вън в Божия свят каква светлина и Слънце на живот съществуват, а ази се щурам в тъмнина и питам дали има по-голямо светило от тая на лоената свещ.

Ден с небивало ясно, чисто и светло небе. Слънчевите лъчи като че повтаряха песни и музика за дивния живот, който се струи. Величествена ария като че разлива лъчите на животворното слънце. Аз вземах цигулката и около час свирих, и то бе нещо превъзходно! Съвпадения няма в живота – падна ми се да чета третата глава на Павла към Колосяните и при тези братски слова, пълни със скъпоценните слова на този служител и жив огън, ми дойдоха още по-насърчителни и пълни с богатства, аз исках да живея с тях.

Прочетох това: *„А над всичко това облечете се с Любовта, която свързва всичко в съвършенство."* – 14. стих.

„Христовото слово да се вселява във вас богато, с пълна мъдрост учете се и увещавайте се с псалми и химни и духовни песни, като пеете на Бога с благодат в сърцата си."

„Слугувайте на Господа."

„Мислете за горното, а не за земното."

„И тъй, като Божии избрани, свети и възлюблени, облечете се в милосърдие, благост, смирение, кротост, дълготърпение."

Четох и Неделното резюме от неделната беседа, държана от Учителя на 28.IV.1929 год., 10 ч сутринта, на Изгрева: *„Кажи реч"*.

„Речи само реч и ще оздравее момчето ми." (Мар. 8; 8.)

„В живота всякога е важна първата стъпка."

„Докато съзнанието на човека не е пробудено, той няма права мисъл."

Мисълта на пробуденото съзнание е първата мисъл.

Първият подтик, който те подтиква да извършиш една работа, определя вече и самата работа; от него ще можеш да знаеш ще сполучиш ли или не."

„Мъдрецът знае какво ще излезе от всяко нещо, глупецът – не."

„Глупав е онзи човек, у когото съзнанието не е пробуедено. Той се заблуждава само от външността на съвременния живот."

„Всеки ден, когато човек стане, трябва да тури една основа. *Не мислете, че човек само веднъж трябва да тури основа на живота си. Тая основа вечно ще се поставя."*

Под наука ние разбираме всякога идеите, които са излезли от Бога. А пък лъжата – това е кал, която е излязла от обущата на хората.

„Ще дойде време, когато няма да остане нещо неразтърсено във вътрешния живот на хората."

„Аз под богат човек разбирам разумен човек, под сиромах човек разбирам пак разумен човек"; сиромах – не може да каже една лъжа, няма в него неправда, глупости не говори – няма и не краде, зло в него няма – сиромах е.

„На разумния човек, каквато и длъжност и да му се даде, тя е почтена [почетна?] за него, без разлика дали е цар или слуга."

Всички хора, които са излезли от Бога, не са ли царски синове?

Сегашното състояние на човечеството е болезнено.

Всеки един човек, който е склонен към зло, е болен човек.

Кажи реч, не само да оздравее синът ми физически, но да се пробуди съзнанието му, че да помага на човечеството.

Трябва да се внесе благородно чувство в сърцето, благородна мисъл в ума, да се измени всичко в човека, да дойде покаянието.

Трябва една здрава мисъл. Светията, и той може да съгреши, ако неговото съзнание не е будно."

„Един ден твоята погрешна мисъл може да спъне еволюцията на твоята душа – върви веднага и поправи грешката."

Бог никога не реагира върху нас. Поощрява ни за доброто, но никога не ни кара непременно да го направим. За злото казва да не го правим, но ни оставя свободни. Това е хубавото, красивото вътре в света. Оставя ни свободни и затова ние си носим отговорностите за всичко."

„Често пъти у нас се сменяват разположението и неразположението. Аз ги наричам закон за обнова на физическото поле. Тези две противоположни състояния причиняват обнова, вътрешно опресняване. *Опресняване трябва да има всеки ден. Понеже, ако не се подмладяваме, ще остареем преждевременно.*

*

Вечерта си отпътувах късно за Водица. С пристигането си се видях с Петко Арабаджиев, Хр. Станев и Рачо Узунов и ми съобщиха, че са готови за екскурзия. Отидох до Рали Петров и си отидох. Нашите бяха легнали.

26.VI.1929 год., сряда

Станах ранко и се приготвих и [отидох] при Колю Бояджиев да чакаме каруцата на Лазар Бобев, който ни и закара до Попово. В 8 и 20 дойде пътнишкият влак и с него слязохме в Преслав. Приятно бе пътуването, пролетните посеви тук бяха добри, както и при нашите места, Поповско. С автомобил отидохме до Преслав и след като се наобядвахме, потеглихме за Патлейна. Отбихме се в църквата и из нейната градина. Ходихме тамо на високата стена, останала до оградата на стария град. Зад нея отгоре шосето трудоваците работят при разкриването на Златната Църква на Симеона. Голямо здание било някога си. Сега са останали само зидовете в основата и високи мраморни стълбове и корнизи – украшения; интересна постройка с плана и стила, по който била направена.

След това отидохме на Патлейна. Разгледахме тамошните съборени сгради. Стара църква, в която се предполага, че цар Борис е умрял в нея и в нея прекарал последните си години. Място уединено, далеч от тогавашния град в горските пущинаци вреде хубава, чиста, девствена природа. Тамо направихме една снимка и към 3 ч потеглихме за гарата Преслав. В 6 ч се качихме на влака и пристигнахме в Шумен. Спахме вечерта у Мара Узунова всички заедно.

27.VI.1929., четвъртък

Станахме в 2 ч сутринта и в 3 бяхме на гарата. В 3 и 20 се качихме на влака и на Мадара слязохме. Влязохме в кафенето на бай Георги брадатия, човек любезен, услужлив. Дошел преди 4–5 месеца из Видинския край. За забелязване е, че в селата са затворени кръчмите. Има хубаво училище по външност, с хубава овощна градина. А за вътрешността говорят, че било първо в Шуменско по уредба; в музея му не можахме да влезем, защото слугата, в когото били ключовете, отишъл на работа. След една закуска, рано направена,

потеглихме нагоре, към височините на тъй наречената Омуртаговата резиденция. Изпод скалите с югозападно изложение и западно място, запазено от да води добитък тамо, да не срути старите зидове и останки от стари постройки. Място до самите високи скали, при голям извор студен, бистра вода изпод скалата, е било стара постройка, откъдето се открива широка гледка към Преслав и Шумен и на север до далечните в синевата височини. Тамо Омуртаг е курортувал и наблюдавал отвисоко голяма част от царството си. Има пещера, в която се предполага, че са туряли трупове на мъртвите големци, високи изкопи високо в скалите, които са правени като наблюдателници. По на север от рова – величествено място над стар храм и обширни постройки, които са били обществени, като казарми или подобно; над тях на скалата се намира Мадарският Конник, високо на скалата, от старите времена направен от Омуртага в чест на Цар Крума – баща си.

Изкачвахме се също и по направени от инженерната рота стъпала на брой 360 над скалите, където се намира стара крепост – наблюдателница и охранителница на цялата Мадара на времето си, със запазени големи зидове и формата напълно оригинална на крепостта с наблюдателниците си.

Поспахме си по малко и потеглихме за селото, където се наобядвахме и с една каруца за 100 лева ни откара в Абоба, старата Плиска. Вървяхме през нивя ечемени, в които 50% няма със сърп да отидат, защото откак се снегът стопил, капка дъжд няма. Пролетните посеви също не станали по нямане на дъжд. Народът умислен. След разглеждане в Абоба старите останки от древния Плиска и царските дворци, съвещателната – един вид залата, дето са се вземали решенията между войводите, само тя е най-запазена. Строена е на времето си с големи блокове. Водачът тамо, Тодор Ботьов, ни разведе. След това със същата каруца отпътувахме до Каспичан, откъдето с влак ние с Рачо Узунов слязохме в Шумен, а Петко, Христо и Рали си отидоха до Попово.

Аз отидох в брата Петко Христов у дома. Вечерта свирихме, говорихме и къде 10 ч си легнахме. Снимките, които правихме в Патлейна, Мадара и Плиска, както изглежда, сестра Куна ги освети – в момента, когато аз сменях стъклата, тя влезе в стаята, мислейки, че аз се глася да спя и за да подреди леглото, светна с електрическата лампа. През нея нощ валя град с незапомнена буря и трескавици. Аз на два пъти ставах да гледам какво става навън из прозорците.

28.VI.1929., петък

Станахме и след измиване направихме гимнастиките след молитва.

После свирихме, пяхме и закусихме. От тая-заръшния разговор сестрата Куна от която чух думи за [Петър] Панпоров, който петни братята и балдъзата си с поведението си и подобни. А трябва да бъдем хора на добро говорене, а не на лошо. Хора, които нещо ново в света трябва да градят.

Светът е болен, разкапан, а ние трябва нещо ново да дадем, което да запълни празнотата и пустотата на света. Ново иска светът, а това новото ще дойде от чистите истински служители на Бога, какъвто е Учителят ни, на когото ние искаме да бъдем и сме ученици. Изкушенията в света са големи, съблазните – безкрайни, а ученикът не трябва да се заблуждава от временната световна привлекателност и ласка, ученикът не трябва да се съблазнява от нищо!

След това направихме снимка на Стойчо, Иванка и Димитричка с цигулките, а сестра Куна при тях, в градинчето. Вземах сбогом и потеглихме за Уч. инспекция. Тамо ми казаха, че съм уволнен, не само аз, ами всички учители в Шуменски окръг, които сме назначени от Министерството, ни уволняват с една заповед. Питах за отчетите где да ги представим на преглед, също за излишъка,

дали ще се утвърди протоколът от окръжния управител и за служебно свидетелство.

Оттам – право на гарата. В 1 ч се качихме на бързия влак и в 1 и 15 – в Попово. Научаваме се, че вчера убило голяма градушка към Осиково, Цар-Асен, Водица, Ковачевец и Паламарци. А през нощта – в Попово. Из панаира хора няма. Нито един Осиковчанин или Цар-Асеновчанин, няколко Съдиганина и Ковачевченина. Народът отчаян от стихията, която опустошила всичко. Няма пазар.

Аз останах да спя в Попово. Разхождахме се докъде 11 ч. Омръзна ми и се ядосвах, задето останах, но Сандю не си тръгва и аз аз заедно ходех с него.

29.VI.1929 год., събота

Станахме от леглото къде 6 1/2 ч, въпреки че аз се бях събудил къде 4 1/2. След разговор със Сандю, със стражар Гьоко и други, закусихме със Сандю и аз си вземах каквото ми бе нужно и потеглих за Крепча с автомобил до Опака. Градушка убила и из Попово, Паламарци, Гогово, Опака няма, в Крепча пак убила наполовин посевите. На обед се изкъпах, „о", преоблякох и заготвих хубава манджа от картофи и др. и Енчо къде 3 ч дойде и заедно ядохме за обед. Енчо си отиде, Димитър още вчера, и аз сам останах в Крепча да пиша каквато работа имам. От Попово писах на Еленка с пощенска картичка, че съм уволнен от учителството. Днес, при проверка на депозитните суми, които са в пари, в мен възлизат на 2784 лева, които трябва да се повърнат на касиера.

30.VI.1929 год., неделя, с. Крепча

Станах, като се бе разсъмнало. Ходеше ми се в Попово на панаира – не за панаира, а за да се видя с тия, които имат да ми дължат, за да си взема парите, но не отидох. След молитва започнах да пиша, да доуреждам тия отчети, че вече много стана ти приготвям, но още не са готови. След като започнах да пиша, нещо ми бе тежко, доспа ми се, дремеше ми се, „о".

Направих утринната закуска и след малко работа си поспах и започнах тогава да работя, след като Ангел ме разбуди. Към 11 1/2 ч се промени настроението ми от четене резюмето от Учителя *„Методи за работа"*, чувствувах се, че съм на беседа в София. Особено хубаво настроение имах следобед целия ден. Мислих добри мисли и чувства свети ме обземаха. Работих снимките на Еленка, които от 27. година дохожда, а аз още не съм ѝ изпратил нищо. Работих също и тия, които правихме в Патлейна, Мадара, Абоба и ред други, също на П. Христовото семейство. В 11 и 15 лягам.

1.VII.1929 год., с. Крепча

Сърцето ми е пълно, душата – обширна, в ума – светлина, в сърцето – Божествена топлина. Велико преживяване изпитва душата, щом духът дойде до единение с Великото. За света фрази непонятни, за преживения опитност незабравена. „Вам е дадено", каза Христос, а на другите – не. Ще гледат и не ще виждат, ще слушат и не ще чуят. Няма да ви оставя, нито ще ви забравя." В Бога са скрити всички богатства физически и духовни. В Него са дарбите и изкуството да заживеем в Бога и Неговата пълнота ще изпълни празнотата, която съществува в нази.

2.VII.[1929 год.], вторник

Готвих отчетите си.

3.VII.[1929 год.], сряда

Станах рано и в 2 1/2 ч – в Попово и в 7 и 20 – на бързия за Шумен, за да си взема служебно свидетелство, за да отпътувам за София към Еленка. Но

служебно не ми издадоха, докато не направих заявления. За подаване оставка доброволно. Така и сторих. Не успях в 11 да се кача на влака, та отидох у брат Петко Христов.

Вечерта в 6 ч потеглих за Попово. В едно купе отивахме и също се върнахме заедно с Люба Тенева. Вечерта в Попово спах у Коля Иванов Стояноолу.

4.VII.[1929 год.], четвъртък

Станах рано и потеглих за Водица, към 9 ч съм у дома. Мама тежко болна, лежи и пъшка и й се плаче, че не сме я уж лекували и да я караме по баби, по лекари и ред др.

След това потеглихме за Крепча и към 2 ч бяхме из Яира. Да свършвам всичката писмена работа, па утре, 5.VII., отивам в София на конгрес (събор) младежки. Много ми се спи, а трябва още да се работи и приготви каквото е нужно.

Писмо от Пеню Ганев до братята му*

8.VII.1929 год.
София

Драги братя,

Пиша ви, защото скоро може би не ще си дойда. Но пиша заради мама. Тук ми казаха едно нещо и то нека го сторите и ще видите резултата. Мама ще става рано, преди да е изгряло слънцето и ще стои да посреща слънцето като изгрява и ще стои на утринното слънце доколкото може да търпи. После ще туряте вода на слънцето да се стопля и ще се изкъпва с нея. 40 бани като направи, ще оздравее. Сторете го това. Сутрин донасяйте вода и тя сама ще си изпира и изкъпва.

Сега повече няма да ви пиша. Аз заминавам сега за Рила. [...] Пеню

---

* Писмо, залепено в дневника на Пеню Ганев. Върху писмото има бележки: „Получено на 07 август". (Бел. М.И.)

Пеню Ганев

Дневник
II.
12.XII.1929 год. – 21.XII.1931 год.

(извадки)

На 12. XII. 1929. потеглих за Водица при болната си майка. На 13й, петък, вечерта бях в село. 14й, 15й и 16й стоях у дома. Във вторник, 17.XII., потеглих за София. На 18й, 19й, 20й, 21й, 22й, 23й вечерях у Р. и на 24й сутринта – в селото си Губеш.

1930 година

6.I.1930.

След завръщането ми от коледната ваканция, която прекарах в София, не си отидох във Водица. Майка ми се поминала на 7-и януарий т.г. – на първия ден на Коледа, а погребението ѝ е станало на 8.I. – втория ден на Коледа.

Ходих на две екскурзии с Учителя на Витоша.

6.II.1930 год.

Сутринта сънувах сън, че съм заедно с Боби Иванов Д. П. Дошло е едно голямо наводнение, вследствие топенето на ледове – снегове – големи преспи. Буля Бобевица заедно с Борисча малкия напълнили едни кола сено, изкамарили го и буля води кравите през реката поройна. Но водата бе буйна, понесе колата заедно с буля и Боря и говедата. Батю Боби се тюфка [тюхка], но не съвсем, но когато се увери след малко, след един голям завой, че хората видели само колата, като се премята, той узна, че се е удавила буля и Борю.

II сън: сънувах, че баща ми си дошел, говорих много с него. И искам насън да си кажа, че уж това не е сън, че истински баща ми си дошъл.

Сънувах, че у дома във Водица, откъм дядови Цонови, откъм килера страна, наш Иван е направил нова една грамадна стая, която е висока, наподобяваща салон за събрания. И аз си казах насън, че е хубава за братски събрания.

Цеко ми съобщи днес, че на Арсо брат му говорил, че Елена от Равна си има кандидат Дъновист и че Губеш и Равна ще станат сватове.

7.II.1930 год.

Тая заран ясно облачно шарено, но преобладаваха тъмни облаци, носещи се по запада и балкана от всичките страни. Още в първия час, тъкмо четоха

учениците молитва, пристигна човек от Годеч, носещ писмо и писмо от годечките учители до Министъра на Народната Просвета, в което искат да изложат същността на пунктовата конференция, в която Монов не изпя „Шуми Марица“ и при реферата „Колегиалността“, в които дебати му се отне думата и не му се даде да дебатира.

Аз разписах писмото, а колежката ми отказа, под предлог, че писмото ще попадне в ръцете на инспекцията и помощник-инспектора г-н Николов и може да има лоши последствия.

Към обед заваля силен дъжд заедно с буря. Престана, а на стъмяване почна проливен дъжд.

Тревожеше ме мисълта на Цеко Симов, в която се открива и заражда мисълта за отношенията ми спрямо Равна, но всичко това ще се разпръсне като пролетна мъгла.

19.III.1930 год.

Времето променливо. Небето облачно и поросява дъжд. Изгрев се видя, но се заоблачи, а къде 12 ч среднощ бе ясно. Иначе е вече топло, калта не мръзне. Духом съм добре. Снощи свирих до 12 ч и бях много добре настроен. Тая заран пак ми се искаше да посвиря, но време нема̀. Приготвих три зелки да занеса на Еленка на обед.

Вечер 8 1/2 ч. Още в 6 ч си дойдох от Равна. Силен вятър духаше от юг.

20.III.1930 год.

Пред слънцето имаше гъсти облаци, а небето бе ясно, но замъглено, така, със слаб облачен воал. Вятър духа от изток и то силен.

Нощес съм спал така сладко и хубаво, че може би от 2–3 месеца така спокойно и приятно не бях спал.

Сънувах, че набързо наминах през дома, за да се нахраня, защото ходил бях да сека на пътя и пак щях да заминавам. Мама ми бе направила салата от лук. У дома вършееха на хармана, но вършеното бе мокро, уж че преди няколко дена този харман бе налян, та сламата му, като я бяха прибъчкали, бе черна и мокра и конете ги гялкаше мама.

22.III.1930 год.

Из Шеста серия, *„Двата природни метода“*.

Станах от сън в 5 и 10. На върха над селото бях в 6 и 5. Свърши се нарядът с добро и духовно настроение. Мъгла е припаднала по планината и гъста е, обаче не бе много студено и изгрев нема̀.

В квартирата си бях в 7.30.

Сутр. 498 – „Господи, да прогледнем!“

На обед отидох в с. Равна. Вечерта дадохме тамо вечеринка с тамошните деца, също Генов от Туден с 2 номера и аз и Еленка свирихме 2 пъти и аз изпях „Аз съм бялото кокиче“. Вечерта спахме у Симо Игнатов (у дядови Илови).

23.III.1930 год.

Цял ден прекарахме аз и Генов при Еленка. Свирихме, пяхме и в 5 1/2 си разотидохме. На отиване нещо тъга ме налегна по нещо.

Вечерта: 70 *„Изпитвайте писанията“* *. Опетняване има в материята и знаете ли защо? В тази материя, в която сме минали толкова еволюции, толкова култури са останали в нея, техните и добри, и лоши качества. След като си е почивала тя хиляди и милиарди години и векове, в нея са останали тия зародиши, но като се е събудила, веднага и тия качества се събуждат в нея. Ние ще

---

* Из „Сила и Живот“ (неделни беседи от Учителя) VI серия. (Бел. М.И.)

преживеем културата на миналите епохи. Тъй щото, това, което днес преживяваме, тези войни, омразата, лъжата, всичко това е дадено не в самата материя, а това са останки на минали човешки същества, които са живеели преди милиони векове, преди да е съществувала тази вселена, и са оставили в нея тези свои глехове, но същевременно с тези лоши качества са оставили и добри.

24.III.1930 год.

Небето ясно, но замрежено с лека, едва уловима мъглявина. Спах до съмнало. Духом съм добре разположен.

30.III.1930 год.

Небето облачно. Станах рано. Духом за първи път, откакто съм дошъл в Губеш, съм така разположен. Иска ми се да хвръкна, да пея, да говоря, да обърна хората към истинското слънце на живота – Бога. Иска ми се да ги призова в живота Божий, да се образува Царството Божие на земята. Мен ме радва с всичката си пълнота сърцето ми, че имаме такова братство със съзнателни, будни братя и сестри, с които се разбираме и всеки един от нас се стреми към съвършенство, към Бога, към един живот на разбирателство и хармония. У всекиго има копнеж повече да знае – методически да работи в света, за да може да пленява хората, заблудени в собствената си тъмнина от егоизъм, себелюбие и всеки се има за център на вселената, да го плени като с хитри уловки, както Учителят Христос казва някога на Апостолите: „Елате да ви направя ловци на хора", и да го придобие за Бога, защото само в Бога е животът в своята пълнота, и в Него всички сме живи клетки на Божественото цяло, а не центрове себични, да се самозадушават в собствената си атмосфера.

Вечер: Завърнах се от Равна. Прекарахме деня в четене и разговор. Прочетохме беседата *„Плодовете на Духа"* и вестник „Братство" със съдържание „Влиянието на слънчевите лъчи".

12.V.1930 г.

Станах в 5 1/2. Излязох горе на височината. Навред вече зеленина, а тревата попъстрена с разнообразни цветя, най-вече теменуги и лайкучки, но не същинска такава лайкучка, а друго, също по цвят като нея и др.

Сън. Сънувах, че една от сестрите, като че Василка, ми каза, че Учителят образувал една друга школа – „Школа на Чистите". В нея могат да влизат само девствено чистите мъже и сестри неженени, които не са се докосвали до противоположния пол... Значи, една „Обща школа", друга – „Специалния клас" и „Школа на Чистите".

На **10 и 11 май** – в събота и неделя, ходихме на учителска педагогическа конференция в с. Годеч. Разгледаха се два реферата: 1. „Психо-физиологичните основи при обучението", II. „Активното обучение при ръчната работа и новите трудови училища". Имаше практическа лекция във II отделение по писане – методическа единица „Съчинение". Децата бяха ходили на разходка и първо направиха съчинението и го написана на черната дъска, а после го преписаха в тетрадките си. За забелязване бе, че децата втораци пишеха много красиво и чисто, бавно, с мастило всички и в тетрадките с тесни и широки редове.

В събота вечерта пристигнаха подначалникът на М.Н.П. Цонков и началникът на основното образование Чакъров. В неделя Чакъров държа сказка около 2 часа върху новото време, действителността у нас и у съседите и националното възпитание в широкия му смисъл, как да се води и какво се разбира под думата „национално възпитание". От всичко казано от него не може да се критикува нищо, освен думите му: „Всички Дъновисти, Толстоисти да си излязат от редове-

те на учителството." Аз виждам и схващам едно – че началникът не познава по есенция тези идейни движения, той не ги познава в тяхното практическо приложение, защото за забелязване е, че тези течения дават учители, любящи децата, народа и човечеството, и че те, водейки се от закона на любовта, те са и истински учители. После, кое е дало повод на началника да си мисли, че тия движения са родоотстъпни, продажници и разсипници на отечеството ни? Тези движения не само говорят, а практически прилагат говореното от господин Чакърова – та фактически те са зидарите на днешна и утрешна обновена България; а че имат интернационални идеи и тенденции, то е вярно и много вярно, но всеки един от тези хора стъпва на базата, че индивидуално всеки човек, всеки народ предварително трябва да се превъзпита, да се облагороди, да стане самият човек по душа, тяло и дух образец на висш, идеален живот и тогава можем да говорим за махане на граници, а сега, при тези вълчи инстинкти на съседи и завоевателни политики на силни държави, немислимо е такова овчедушие. А че има някои единици от тия движения, които не разбират от политико-обществен живот, то това са вълци в овчи кожи, или, тъй да се каже, хора, които нямат разбирания – невежи, и те приличат на същите груби сегашни площадни родолюбци – изроди, които знаят да викат: „Спасете държавата!", а сам той фактически й е най-голям враг, с една само разлика – че идеалистът за себе си не мисли и сам той жертва става на неразбирането си, а от другата страна (площадните себелюбци) пожертвуват цялото отечество с глупавите си постъпки. И всичко това става, защото няма широта на познанията и понятие за съзнателния органически и колективно цялостен живот. Бедни са умовете, душите и духовете човешки. Нужно е много работа над бедния ни духом народ. Народът е невеж и учителството и българската интелигенция трябва всички да станат светещи факли и да тръгнат между изоставения народ и да просвещават словом и делом най-вече. Само така ще повдигнем отечеството си – народа си. Сме ли ние високо културни хора, то тогава сме и силни.

Аз бих желал началникът да има повече светлина върху идейните движения и да не ги клейми като разрушители, а като хора, даже нервна система на общия организъм – държава и човечество, а другите слоеве са другите удове на общото цяло. Или, аз идейните хора ги уподобявам на *подсъзнание и свръхсъзнание,* а сегашните официални интелигенти и държавници и широки политикани – на ум, умът на човечеството, защото умът е проницателен, подвижен, способен, но зад ума стои диригентът, който го направлява и насочва – това е Духът, висшият Дух – Божественото, каквито се явяват идейните хора, които са по-чувствителни към висшето и искат да го приложат в живота. Те са надрасли животинските етапи и състояния и са жадни за братство, за хармоничен живот, за широта и простор!!!

21.V.1930.

Станах, кога се разсъмна. След наряда прочетох от III серия *„Изведоха Исуса"* – много хубава беседа, много научих от нея.

След свършване първия час, започнахме репетиция за „Св. Кирил и Методий"; а аз потеглих за Годеч. Минах през Равна. Поговорихме си с Еленка. Аз й се покарах, така, наздравата, задето проявява детинщини, в смисъл, задето се тревожи за бъдащи работи и задето допуска посторонни идеи и неща и после се плаши от тях. После тя ми прави бележка, че в обществото аз не съм бил предвидлив, много галено съм постъпвал с хората – особно с женския свят, и последствията били, че си съставям мнение по жени и си мислят, че „може да се прилепим, да го използуваме тоя мекия човек".

След като й обясних с няколко думи няколко положения, че аз не съм лепка, да се прилепям към никоя, то я предупредих подобни въпроси да не допуща в ума си.

След това излязох и я оставих разнервирана и то най-вече се бе разтревожила от това, че е учителка на 4 отделения, че нямала тая година добър резултат от обучението си, защото вече 4 години дотолкова се изтощила, че тая зима нямала сили да продължи и така настойчиво и усърдно да обучава, а ето, изпращат й чужд учител, Васил Ґенов от Туден, да произведат беседите, и че той щял бил да си състави мнение за нея, че не си гледала работата и т.н., и т.н. ...

В Годеч вземах статистически сведения от пунктовия учител. Срещнах се с Манов, Поп Христов, Генов и други колеги.

На връщане, точно в 6 и 10 стигнах в Равна. Понеже закуската ми бе с малко хлебец и 1 кл. мляко и обед не правих, замолих Еленка за малко хлебец. Тя ме нагости и в 8 без 15 аз си потеглих за Губеш. Гъста мъгла се бе спуснала, та като стигнах вече по върховете горе, вече се стъми. Тъкмо се навалям към Скравена, горе на завоя случи се, че се срещнах с два вълка, които, от гъстата мъгла и тихия вървеж по меката трева, не чули моите стъпки и понеже срещата става при едно баирче, те идат отдолу, а аз излизам из друго и хоп – на ридчето, те изтопуркаха – единият надолу, а другият нагоре.

Поуплаших се, но понеже не ме последваха, то се успокоих.

23.V.1930 г.

Станах преди да изгрее слънцето. Гледам небето ясно и слънцето току ще се покаже. Изгря в 5 без 15 точно. След закуска отидох на училище, за да си довършвам писмената работа. Пристигна фотографът от Годеч. Събраха се децата и потеглихме за Зли-дол, за да се фотографираме в полето. При кладенчето „..." над селото се фотографирахме и заминахме за лиляка в Зли-дол. Времето от ясно се запокрива с тъмни облаци и след недълго, къде 9 ч започна да поприкапва. Отидохме къде Годечко чак надолу. Ето, срещнахме се с Борис Манов и Симов. Те носеха едно голямо гърне с мляко, чесън зелен, сирене, кашкавал и други работи за ядене, та ни дадоха една гощавка с госпожата Симова. Среща тържествена: смях, ядене, джумбиши и до раздяла, защото една част от децата ни вече бяха напуснали и си бяха потеглили за село. Започна къде 12 1/2 да вали силно и ни поизмокри. Аз макар и мокър но ризата – не. Отидох в училище. Накладоха ми печката и аз си хвърлих палтото да съхне и започнах канцеларското си писане – сведения и таблици да преписвам начисто. И до вечерта написах няколко удостоверения.

Игнат къде 8 ч ме покани да отидем на мандрата. Черпиха ме със суроватка и пресен кашкавал.

Научих от фелдшера края на новината за убийството на Лулчевата жена. Че всъщност не е убиец Лулчев, а една госпожица с майка си заедно, заради окраждане на някои неща са я убили, а полицията арестувала веднага Лулчев и две сестри, вероятно Е. Андреева и още една. Нали са клеветени в нечестие, ето, пак в тях се съмняват. Но бързо се открила истината, за да не пострадват невинно сестри и братя и се хвърля петно върху учението и идеята.

Тъга ме обзе, откак прочетох за убийството и арестите на много лица, за които вестниците не казваха кои са, но аз знаях от кои са.

24.V.1930 год., събота

След утринната закуска с гъбена чорба, отидох на училище. Турих приготвените венци от колежката по вратите и започнах да пиша свидетелствата на учениците. Хора за утро не дойдоха, за да се отпразнува „Св. Кирил и Методий" както трябва, затова вземах цигулката и засвирих хоро на децата. Надойдоха

моми и момци и поиграха си хубаво. В 12 1/2 си отидох, наобядвах се и с Ангела, Паунка и Фрозка и отидохме в Комщица. Колегията бяха откупили музика от Годеч, която свири много хубаво. Тамо стоях до 6 ч и си потеглих. Вървяхме си бавно и разговаряхме. Като си дойдох, войниците и момите ме замолиха да им посвиря. Свирих им до тъмно, за изпроводяк вече, понеже дойде време да си вървя за лятна ваканция. Изкъпах се много хубаво и съм спал хубаво, само че съм понастинал от отворения прозорец.

Лятото на 1930 година

30.IX.1930 год., вторник

Тази сутрин станах в 6 ч. Небето абсолютно ясно. Слънцето огря в 6 1/2 ч в уч. стая, в момента на утринната молитва.

С няколко думи ще изложа това, което съм правил това лято и къде съм ходил.

На **31-й май** си отидох от **Губеш** за София. На **2 Юний** отидохме с Еленка в Новоселци в кошничарския курс. В курса ни занимаваха Палавеев от Копривщица по кошничарство и Божанчев по пеене, от Саранци, Новоселско.

От курса се завърнахме на **22 Юний** в **София.** Изработихме си шестоъгълна масичка, бонбонерка, панерка за хляб, пешкирник, пазарна кошница и една друга кошница като цветарник. В София стояхме, докато мина младежкият събор и чак на **19. Юлий** потеглихме към Еди-гьол с трена до Радомир и с теснолинейката до Дупница. Вечерта спахме на Паничище, над Дупница. На Еди-гьол стояхме тъкмо месец с Учителя и други братя и сестри. Говориха ни се от Учителя хубави беседи за природата и новото време, за значението на Бялото Братство, значението на нашето представяне тамо. Задачи за разрешение ни се даваха. Изобщо, стоенето ни тамо бе един окултен курс, време на посвещение.

На **22. август** Учителят заедно с братята и сестрите си потеглиха за София, а ние заминахме за Рилския монастир. Вечерта бяхме на гости на Петър Камбуров. В събота, на **23-й,** потеглихме за Рибните езера. На **24-й** вечерта стигнахме тамо. На **25-й** по обед потеглихме по Белия Искър за Марицините езера. Вечерта преспахме в Демиркапия под трудоваците, които работят шосето Самоков–Разлог. На **26-й** вечерта – на Марицините езера. Тамо престояхме на 27-й, 28-й, 29-й. На **30-й** потеглихме през Мусала и вечерта бяхме в 10 ч на Костенец Баня на гарата. В 1 1/2 ч дойде влакът и на осъмване на **1-й септември** – в София.

От справката в Уч. Инспекция се научавам, че ме назначават учител в с. Равна, Царибродско. На **6-й септември** вечерта потеглих за Водица. На **7-й септември** вечерта бях у дома. Престоях в понеделник, вторник, сряда и в четвъртък си потеглих за София. В София стоях на 12-й, 13-й и на 14-й по обед излязох от София и заминахме с Еленка за **с. Равна.**

В селото аз като пристигнах, не бях спокоен и се сърдех на себе си, задето съм напуснал Губеш и съм дошел в **с. Равна**, защото селяните на **24 Юлий** се събрали и подали 35 души заявление против Еленка, като изнасяли неверни работи против нея. Че влизала в 10 ч сутрин и ги пущала в 11. Че не учела през последните две години децата, особено по смятане. Че излизала нощно време и отивала по Доброглед и се мъчат да я обвинят в Дъновизъм, в смисъл, че са я виждали уж че прави нещо, но никой не знае какво и що. Който ги е научил да лъжат, не можал да ги донаучи да лъжат.

Имахме конференция административна на 25-й и 26-й септември. На **26-й септември** уч. инспектор Николов дойде в Равна по анкета на заяв-

лението против Еленка. На **27-й** до 10 1/2 ч вечерта продължи следствието. На **28-й, неделя,** сутринта инспекторът замина за Искрец през Годеч. Еленка направи заявление за 3 дни отпуск и замина за София, за да уреди въпроса с мястото си, за да го купи, да намери нужните суми.

На 29-й IX., понеделник, започнах да уча за първи учебен ден за Равна. Дойдоха 45 ученици. Времето тия дни много хубаво. През тоя ден, 29-й, понеделник, бях добре настроен, особено следобед почти свирих през всичкото време до 10 1/2 ч вечерта. Нощес съм **сънувал сън**, че Белева дошла на гости във Водица. При срещата с Еленка, която бе у дома, весело се срещнаха, но Еленка държеше мъжко дете, току-що родено, наскоро, и негодуваше, че е имала дете. И не се целунаха с Белева, въпреки че с голяма радост се срещнаха и посегнаха да се целунат в поздрава, но детето в ръцете й попречи да сторят това.

3.X.1930 год., петък, с. Равна

Този ден е Възшествието на Негово Величество, неприсъствен ден – не учихме. Еленка ми разказа много из своята опитност сега из София в братството с Учителя, Савка, за мястото си, за Тодор Стоименов, който не иска да й отстъпи мястото и да й измести бараката и т.н. Почти целия ден мина в разговор. Към икиндия почнах да пренасям от досегашната канцелария канцеларските принадлежности и леглото и моя си багаж в новата канцелария, която е северна стая, малка, със западен прозорец. До вечерта с това се занимавах до късно, също и Еленка си взе хубавия дюшек и си го занесе, а аз си напълних сламеника.

17.X.1930., петък

Станах в 4 1/2. Вземах цигулката и свирих до 5 1/2. Тъкмо се заприготвях, и ето, Еленка иде, но като ме видя, че не съм готов, започна да ми кряка, да се тревожи, че нямала била време да се приготви, но потеглихме след закуска. В Годеч ни съобщиха, че тя ще си държи първа лекцията, после – още една лекция по химия и тогава – моят реферат за националното възпитание. Еленка започна лекцията. Изпърво вървеше много добре. Но тя бе смутена и това вся в нея разсеяност и неконцентрация и изпущаше из съзнанието си нишката, хода на работата си, и така лекцията й додето стигна, бе задоволителна, но не образцова, издържана с нужните изисквания.

Инспекторът прекъсна работата й, защото се продължило времето и щом си излязоха учениците, дадоха 10 минути почивка. Но аз нямах обладание и търпение от недобрата й лекция и я изобличих почти пред повечето колеги. Някои от тях ме упрекнаха за това и ми казаха, че лекцията й бе хубава, но с това аз им дадох повод да се отрекат от своето си мнение и впоследствие да я съборят с критикуване. Аз направих една много голяма грешка, задето не се стърпях и дадох ход на безпощадна критика, че и най-бездарните колеги да хвърлят върху й камъни. Моят реферат бе добър, задоволителен и даже похвален, но грешката по Еленка не ме развесели, а много натъжи. Тя, след изобличението й от моя страна, дойде насаме вън и ми каза: „Веч с мен дума да нямаш никога, не искам и да те чуя и никаква работа с тебе да имам."

И аз се огорчих, та вследствие това не загладих работата, а чаках да се изкажат бездарниците, че тогава се помъчих да изтъквам добрите страни на лекцията и да упреквам инспектора, задето я прекъсна и не й даде да си доизкара лекцията.

На път за Равна тя плака почти из целия път и ме упрекваше за постъпката ми. Казах й, че това несъзнателно го направих, но не може вече да се върне. Вечерта след вечеря, тя не вечеря, си отидох да спя.

18.X.1930., събота

През нощта съзнанието ми било пълно с тревоги вследствие вчерашния трудно прекаран ден. Станах на съмване. Главата ми тежи. Денят мина в разправии все по лекцията на Еленка.

Вечерта се изкъпах и изпрах дрехите си и си легнах.

19.X.1930 год., неделя

Станах в 5 без 10. Направих си наряда и си посвирих след това. Тая седмица ще се молим за идването на Божията светлина. След почистването забаво на стаята, защото се надявах за гости, започнах да чета 9-а серия, *„Близане"*. Турих и една тенджера боб да ври за обед. Към обед ми съобщиха председателят на училищното настоятелство и Коци, че дошли у Еленкината квартира много колеги и да взема фасуля и да потегля за натамо. Тъкмо се приготвях и ето, те идат. Навлязоха Генов и Елеонора – Каленовци, Гаврилов и колегата му заедно с двете си хазяйки от Туден, Иванчо и Тотка от Разбоище и една госпожица – гърбава колежка, ниска, от Чеивръленци. Започнаха голяма врява, съпроводена от надвикване и надпискване на колежките, понеже се закачат и си правят смях. Мен не ми бе приятно викането, но не им забелязах, за да не им обърна вниманието и ги оскърбя с това и така, през всичкото време те бяха разделени на два лагера и в яденето едни усвоиха гроздето, а други – пържения кашкавал с яйцата и така се надкрадваха кои да вземат повече, за да оставят противните по-гладнички. И така в смях и веселби се нахранихме. Следобед им свирих и играха и отидохме на Доброглед. След това ги изпратихме до над Смолча и на връщане се отбихме в Еленкината квартира, където до 9 ч стоях. Тая вечер Еленка вече бе весела и сама намираше смисъла на тия противоречия, на които я натъкна Небето в Годеч, че това са изпити, а не случайности. Тя схвана ролята си, че Небето иска да работиш, а ние отхвърляме светските форми и методи и искаме само беседите на Учителя. Аз й казах, че ние сме пратени тук, в тая среда, да вливаме словото на Учителя, но трябва да им проучим формите добре, светските методи, и така да можем да им въздействуваме. Значи нам ни предстои грандиозна работа предварително над себе си и после над света. Така че, за да станем образцови учители, то трябва да се ползуваме с авторитет пред другите, а то ще стане тогава, когато, както сега ги превъзмогваме по духовните, окултните познания, така да ги превъзмогваме и по съвременната педагогия. И така, весели, че се добрахме до нещо съществено, да използуваме всичкото време в училището за четене педагогически книги и списания, а нощ – словото на Учителя и други окултни книги, също и цигулка.

25.X.1930 год., събота

Сутринта станах рано. Свирих, четох. Тъкмо свикахме учениците. Съобщиха ни, че в Годеч не учили поради венчавката на Негово Величество Цар Борис III с Княгиня Джована в Пиза, град в Италия. Разпуснахме децата и ние. Еленка стоя при мен докъде 3 ч следобед и си отиде, като остави кашкавала и хляба си, аз да й ги занеса. Тъкмо си бях поспал и ето, в момента на миенето ми, почука се на външните врата; след като извиках: „Влез!", влезе непознато лице. Оказа се, че е Георги Марков от Панагюрище, понастоящем касиер на Земеделската банка в Годеч. Дошел по работа тук. До вечерта си поговорихме. Кога се стъми, отидохме в квартирата на Еленка за вечеря. След 9 ч си потеглихме. Той спа у Георги Виденов, където аз на отиване си нараних Нептуновия пръст. Легнах си веднага вече към 10 1/2 ч. Вечерта бе облачно небето, но София се виждаше.

30.X.1930 год., четвъртък

Снощи ходих в 7 ч у Еленка. По случай сватбата на Негово Величество Царя Борис III ни разпущат до неделя. Нас ни съобщиха, че ще има безплатен

влак в сряда вечерта в 9 ч и на 30 сутринта в 6 ч. Нагласихме се да отиваме и ние. Мен не ми се ходеше, но за хатъра на Еленка, аз се съгласих. Дойдох си в 8 и рекох да се приготвя. До 9 бях готов. Легнах си, дано един час спя, но сън ме не хвана. До 10 ч лежах. Станах, умих се и приготвих и с молитва потеглих. Събудих Еленка и в 11 ч потеглихме. Луната, като бяхме на долния край на селото, залезе. Небето ясно, та пътуването бе лесно. Като стигнахме до Туденската чешма, ето, с фенер хора идат от Ропот – двама мъже и един ученик от II клас прогимназиален. С тях, бавно в разговор, стигнахме в 4 ч на Драгоман. Чакалнята пълна с народ и вънка се насъбрали много и гъмжило от народ. Обясниха ни, че не било вярно, че ще има безплатен влак. Много от хората се върнаха по селата си – които нямаха пари за влаковете. Сърдеха се на околийския началник на Царибродската околия, задето им съобщил, а сега ги лъжат. В 6 ч потегли влакът. Събрахме се със Спаска и [във] вагона още много други колеги. В 8 ч бяхме в София. През деня аз поспах при Иван Петров на Изгрева. Вечерта отидох да спя при Станчо Ненов в къщата на Арнаудова.

31.X.1930 год., петък, Изгрева

Станах в 5 ч. Приготвих се и отидох на беседа. Говори Учителят на тема *„Отношенията"*. Много хубава беседа, в която ни се обясни, че в качеството си като учители и принципално като хора, ние трябва да имаме добри отношения към себе си и към всички хора. Пиши 6 на себе си за всяка погрешка, не се подценявай и не пиши на себе си единица, също – на другите хора. Мисли за доброто, старай се да прилагаш доброто. Никому единица не пиши, значи никого не упреквай в себе си, защото с това спираш него, спираш и себе си. По една проява не се произнасяй за човека, че е такъв и такъв. В начало Бог създаде доброто. Злото изпосле се яви. Добрите мисли, добрите чувства и идеи – те са разковничетата за твоя и на ближните ти прогрес. Със злото [само] Бог може да се занимава; ако ти се занимаваш, то ще се оцапаш. Изворът на живота е доброто – с него да се занимаваме. Положителното гради непреривно. В тъмните зони на живота проектирай положителните. Доброто е, което побеждава – и така идеята: „Побеждавайте злото чрез доброто" се оправдава по този начин, защото доброто трябва да даде на злото и така то ще се неутрализира.

Много хубави мисли се изказаха на тая тема от Великия ни Учител. Той ни духом изкъпва и туря на своите духовни мощни криле на вярата и полета и ни отнася в най-реалния мир, където човек се чувствува в дома си, където той разбира, че животът е велико благо, което трябва да се използува.

Към **8 ч** потеглихме с Еленка, Станчо към града, за да посрещнем царя и царицата Иоана. Отидохме пред двореца, но кордон от войници не ни позволи да приближим. Завихме чак към „6-й септемврий" и едва се провряхме измежду полицаите и отидохме близо до Военния клуб. Забръмчаха аеропланите, 14 на брой. Други преди тях 5 съобщиха, че влакът приближава. Часът вече къде 10, като по аеропланите се узна, че вече влакът е дошъл. Към 12 ч вече минаха покрай нази процесията – италианските царски хора, Царят заедно с Царицата Иоана, след тях княз Кирил и княгиня Евдокия, а след тях царската свита и министрите. След кратко забавяне се започна церемониалният марш – първо офицерите, след тях гвардейци и всички войскови части от различните гарнизони на България, начело със знамената и музиките си. Към 2–3 ч се свърши това и ние си отидохме на Изгрева. Градът специално украсен с хиляди знамена, български и италиански. От повдигането на краката на пръсти, за да видя парада и кога минаваше царят с царицата, краката ме заболяха много.

1.XI.1930 год., събота, Св. Иоан Рилски

Станах. Времето добро, ясно. Учителят горе на покривния балкон посреща изгрева. Снощи дойде при нас да нощува и Петър Арабаджиев. Те със Станчо

заминаха за града, за да гледат тържествата, а аз отидох уж за малко при Еленка, но тя ме забави и аз не можах да отида на утринния водосвет пред „Александър Невски", на който присъствуват царят, царицата, заедно с всички министри и десетки хилядни тълпи от граждани. Празнува се и Денят на народните будители. Заедно с това и празнува се и именният ден на Царицата Джована Савойска, прекръстена сега като Българска Царица Иоана, на името на Иван Рилски. Учащите всичките в стройни редове. Войски, разни организации, всички от 8 ч започват пак да преминават през двореца и да поздравляват Техни Величества Царя и Царицата. Ученици, ученички с музиките си минаваха. Студенти – всички учащи се. Из улиците пееха маршове, най-вече „Тих бял Дунав се вълнува". С портретите на народните будители манифестираха за Деня на народните будители и ратници за освобождаване България от турците. Върнахме се късно с Еленка на Изгрева, даже тя си отиде преди мен.

2.XI.1930 год., неделя

Трябваше на обед да си заминаваме и аз бях ангажирал билети, но по нареждане от Учителя оставихме за понеделник. След беседата аз пак отидох в града, да отсроча билетите. След това отидох и заедно с народа преминах и аз през двореца, за да поздравя Техни Царски Величества. Много бе народът и голяма натисканицата. Повече от 250 000 народ преминаха днес през двореца. Вечерта останах пак да присъствувам на увеселителните тържества пред двореца. С високоговорител свиреха народни хора, най-разнообразни, от цяла България, а хилядният народ извиваше кръшни хора. В 12 ч със Станчо и Гърнева си потеглихме. Легнах да спя изморен много от тая вечер.

3.XI.1930., понеделник

Времето много хубаво. Спал съм повечко. Слънцето бе високо отскочило. Закусихме със Станчо, Петър, с мляко. След това ходих да се поприготвя. Еленка бе при Учителя. Поканих Игната на разговор. Говорихме с него до 11 1/2. След това на бърза ръка заедно с Тахчиев сготвихме супа картофена, стърган ряпа, цели картофи и Боев, Тахчиев, Игнат, аз и впоследствие и Станчо се наобядвахме и ние с Еленка потеглихме за града. В 2 ч и 1/2 бяхме на Василовския хан. В 4 потеглихме за Годеч. Много приятно бе пътуването. В 6 и 10 слязохме в Годеч и към 7 потеглихме за Равна. В 8 бяхме в Равна. Еленка изпържи кашкавал. Хазяйката й извади зеле и пипер и след вечеря в 10 ч си дойдох да спя.

30.XII.1930 год.

До обед учихме. Разпуснахме децата за Коледната ваканция и с Еленка потеглихме за Годеч. Младен, училищният слуга, бе вече отнесъл багажа. Тамо ни очакваха колегите и колежките. Качихме се на автомобила и потеглихме за София. Пътуването бе весело, защото колегите пущаха шеги, особено Катя. На Изгрева гостувах на брата Иван Петров Цар-Асеновчанина, каруцаря, понастоящем в София. Заварих и дяда Недя от Цар-Асен, дошъл на гости на дъщеря си и зетя си, да види Учителя и братството. С него през цялата ваканция прекарахме в много разговори по различни въпроси от духовен характер.

31.XII.1930 год., сряда

Вече съм **в София**. Станахме в 5 ч и отидохме на школа. Вечерта всички братя, сестри, Учителят посрещнахме Новата година. Бяхме на обща вечеря (варен ориз, картофи пак обварени, така, цели и по една питка половин хляб). Даваха се стихотворения, пяха се хорови песни, декламации. Четоха се поетични творби от авторите, като си избраха най-хубавите страници. Свириха цигулка, кавал и др.

1931 година

1.I.1931 год., четвъртък

Прекарах на Изгрева в разговори с разни братя и сестри. Цялата ваканция така мина неусетно. Ходихме на няколко кина, на оперите „Тоска" и „Летящият холандец", на пиесата „Перлите" пак в Народния театър.

13.I.1931 год., вторник

Среща с Учителя

Запитах Учителя за известни въпроси, на които Той ми даде обширни обяснения.

По въпроса за морални и неморални деяния: „Има много неща, които съвременното общество схваща за морални, а други – за неморални. Например красива девица, ако я прегърнеш, и те видят, ще ти кажат: „Това е безнравствено." Но ако тя е изпаднала някъде и е паднала със счупен крак и я понесеш на ръце, като си я прегърнал, всеки ще каже, че ти извършваш едно добро дело."

По въпроса за изкушенията: „Без изкушения няма да дойде време да остане човешката душа. Ако те изкушава сега някоя красива, хубава девица. Ожениш се, но впоследствие се явява някоя по-красива жена или друга девица и ти я възлюбиш – ето ти изкушения пак. Или, ако преодолееш изкушенията от чувствен характер, то те ще се явят от духовен характер. Служител си на Бога. Ходиш да помагаш на нуждаещите се и така всичко за Бога. На тогова, на оногова, но никой не те поканя и те нахрани. Гладуваш си 3 дни, отидеш и говориш на някого, но той се обръща и силно те удря с юмрук по носа и ти се поваляш на земята безсилен, окървавен. Ако сега кажеш: „Е, аз на Тебе, Боже, служа, а ето що стана, така ли трябваше да стане?" – щом възроптаеш или даваш съвети на Бога, ти си пропаднал в изпита си."

„Остави в тебе да бушуват нисшите желания и стремежи. Не им обръщай внимание. Занимай се с добри мисли, чувства, идеи и деяния в момента и щом не обръщаш внимание на тия си долни състояния, то те ще си отминат. Не се занимай с тях, защото колкото повече се занимаваш с тях, те по-дълбоки корени спущат и по-устойчиви стават. Представят ти една картина, от тебе зависи: ако искаш, ще я гледаш, ако ли не – ще си обърнеш погледа в друга насока и няма да я гледаш и се занимаваш с нея. Така трябва да постъпваш, кога ти нашепват нещо."

„Не си оставяй съзнанието празно, защото в такъв момент те налягат изкушения. Кога се молиш, умът ти трябва да бъде концентриран във Великото и за нищо да не мислиш в момента. В такива моменти дохождат да те отклонят много фактори. Например досърбява те някъде. Ти не трябва да се почесваш и движиш. Това посърбяване е известна енергия, на която ако не обърнеш внимание, тя след малко ще си отиде."

И по много други въпроси говорихме с Учителя, които нямам време да предам.

15.I.1931 год., четвъртък

Станах рано. Заприготвях се за път. След това се разговаряхме с брата Иван, Дядо Недю, Станка, дойде и Еленка. Почистих нейните кюнци на печката. В 1 ч потеглихме за града. Дойде и Еленка. Занесохме багажа на Василовския хан. Колеги имаше вече насъбрани. Отидохме с Еленка до Яков Янков. Понеже тя на 16. т.м. ще си туря зъби, затова си бе намислила да отложи за 19.I. да си дойде. Но Янков й се скара да не отсъствува и тя се съгласи да потегли с нена-

правени зъби. Отидохме до хана, обаче шофьорите не искаха да ни чакат и аз се качих да си дойда, а тя остана, понеже багажа й го нямаше. Вечерта в 7 ч бяхме в Годеч. Щях да си дойда, обаче Никола Петров Бербатов, директор на прогимназията в Годеч, ме покани да пренощувам в дома заедно с него. Той е родом Сливналия, а живее у Митю ... в Годеч. После поканихме и Стефан Колев от Ярдъм, учител в Смолча, та заедно с него спахме на кревата на Бербатов. Сутринта бе валял сняг, но иначе кално бе. Мъгла припаднала. Потеглихме си. В 9 1/2, къде 10, бяхме в училището. След закуска Колев си замина, а аз учих.

Тежко прекарах с четирите отделения в петък и събота.

19.I.1931 год., понеделник

Към 1 ч следобед с Младена потеглихме за Годеч, за да доведем Еленка. От вчера буря, виялица със силен сняг вали. Вятърът сам ни блъскаше закъм Годеч. Лесно стигнахме. Автомобили поради преспи сняг не заминали. Аз останах да преспя у Бербатов и за вечеринка, но и тя поради противното време не се състоя. Отидох си сутринта рано. Учих през деня.

20.I.1931 год., вторник

Вечерта след часовете пак се отправих за Годеч. В читалището дочаках Еленка. Тя отиде да спи у секретаря на съда, а аз – у Бербатов. Вечерта се състоя и вечеринката на читалището. След литературната част ние с Бербатов отидохме в квартирата му и свирихме до 12 ч. Дойдоха си и хазяите му. Стояхме до 1 ч и си легнахме.

21.I.1931 год., сряда

Рано, в 5 1/2 станах. Отидох, разбудих и Еленка. В 7 1/2 бяхме в Равна. Учихме до обед, а следобед Еленка ми чете мисли, които Учителят е говорил на вечеря у Еникева. Най-важното за Агарта и жителите му. За тях, че те се управлявали от Учители, които живеят на земята, въплотени в плът. Идеалистите от земята отиват в Агарта, които са достойни да работят за повдигането на човечеството. Агарта има своя център на работа и в България, чрез Рила. За Колелото на живота – долапчийското колело и четирите му състояния – и отношенията му към човешкия живот.

26.I.1931 год., понеделник

Вследствие хубавата беседа вчера **сънувах** хубав сън. Къпя се в един басейн, дълбок, от вода [...] на една река място. С мен се къпеше и един мъж заедно с жена си, а на брега бе Еленка и още някой. Тя ми забеляза нещо, че още не се владея тъй както трябва, както ни учи Учителят, а си проявявам слабостите.

После **сънувах**, че братя, сестри насядали на една трапеза заедно с Учителя. Учителят ме пита как прекарвам в Равна и други неща. Аз им нарязах хляб и те ядоха и така се събудих, като ядяха.

Времето е добро, ясно и кал по улиците.

27.I.1931 год., вторник

Сънувах, че съм с Учителя, братя, сестри и прекарахме в разговори добри.

Времето променливо, ту ясно, ту облачно и мъгливо.

28.I.1931 год., сряда

От заранта ясно. Слънцето изгря. Към обед и следобед силен вятър излезе и силен сняг заваля.

29.I.1931 год., четвъртък

Сън. Сънувам, че съм с Учителя, братя, сестри. Те обядват. Канят ме. Аз се съгласявам, но не ми се яде, защото ще пътувам. Мъчно ми стана, че се разделям от Изгрева и заплаках. Събудих се.

От сутринта валя сняг. След обедните часове отидох у Еленка и бях до 12 ч. Свирихме и разговаряхме с хазяите докъде 11 ч, за душа, за Бог, за духове и ред др. Легнах си в 12 1/2 ч.

30.I.1931 год., петък

Станах за школа. Четох от III година 7. лекция върху *„Твърдост, смелост и изпълнителност"*.

После свирих, пях, дойде и Русим и до 11 ч се разговаряхме с него.

Времето облачно. Вали слабо от време на време снежец. Но земята е замръзнала, та лесно се пътува сега из пътищата. Следобед в 3 ч отидох при Еленка. Свирихме, пяхме, четохме, говорихме до 11 ч. Дойдох си и легнах, но веднага **сънувах сън**: че мръкнало се и аз трябва да легна да спя, но така, че уж леглото, в което ще спя, скоро не съм спал в него. Отивам да легна да спя, но гледам: в леглото ми – умрели котки, кучета мъртви, най-разнообразни животни. Дето има в стаята закачени върви със сушени гъби и магданоз, то всяка гъбка и снопче магданоз е било котенце и всяко коте, едно вече се сплуло, а друго още му седи кожата, но така, всички са мърши. Аз се чудя как в такава стая ще спя. Но си представям, че мога да я изчистя, но ако се не измаже, то в такава стая е невъзможно да се спи.

Събудих се. То тоя сън бе за 3–4 минути. И като се събудих, припомних си го и пак съм заспал.

31.I.1931 год., събота

Сън: Сънувам, че сме в София, на Изгрева. По празници нещо. Всички учители си отпътуват с автомобили от Василовския хан, а ние с Еленка останахме за следния ден. Но яви се на другата сутрин фортуна със силен вятър. И аз започнах да се кая защо вчера не си потеглих. Обаче бурята престана и се разясни. Аз се зарадвах, че ще има хора и автомобили ще дойдат, за да си отпътуваме.

Сън II: Сънувам, че съм във Водица. Намирам се пред старата вратня на дядо Ноеви. Турил съм една маса и се храня на пътя. Хора минават различни, има някои с кола и возят снопи. Аз бързам, че ще пътувам, за да не пропусна трена. Ето, минава Пеню Белчев с жена си и дъщеря си. Ходили в лозята. Носеха пъпеши, но вече напукани, също и грозде. Щом ме видяха, си казаха: „Какво искаш да ти дадем, да си хапнеш?" Аз отказах да ми дадат, но те накараха момичето си да ми остави няколко грозда в бакърчето ми, което бе на масата и от него бях изял манджата. Запитах ги за сина им Бориса. Отговориха ми, че работи нещо към гръцката граница, Петричко, но се залюбил с една тамошна гранична учителка, но тя била заболяла, но въпреки всичко, те със съжаление ми казаха, че син им е решил да се ожени за нея. Сбогуваха се и си отминаха. Ето, стадо овци минават. Овците ме наобиколиха. Аз ги отпъждам, но така, с големи усилия, те си потеглиха надолу.

Сънувах после пак Игнат Которов, брата, че легнал да спи, но с едно късо шинелче се завил, та му не стига да се завие, та се прегънал няколко пъти и тъй комично, че и аз му се смея. А за нас, другите, имаше добри, угодни легла. Имаше и някакви си мен близки момичета и аз се смея на Игната и им правя шеги с него. Но като че аз ще отпътувам.

*

Тази заран небето облачно, сняг вали и вятърът fучи високо, като че голяма зима ще настане. Нощес посред нощ бе тъй ясно. Луната светеше и цялата природа бе тъй привлекателна и омайна, че аз бях в захлас. А сега – сняг и вятър. Следобед, понеже бях в почивка, си поспах. След като се събудих, започнах да свиря. Еленка турила картофи, да прави супа. Тя също каза, че била много изморена и си легна да си поспи. Аз започвам да чета книгата „На западния фронт нищо ново". Тя е много увлекателна. Имаше моменти, които ме разсмиваха. И аз се смеех, разговаряйки се с книгата. Но дойде до трагична картина, при която не можах да издържа. Коравото ми сърце се затресе. Сълзи рукнаха из очите ми. Не можах да чета, оставих книгата. Еленка се вече бе събудила. Това ме докара до нови мисли и идеи. Искаше ми се да се пръсна над цялата земя във всяко съзнание на хората и да им кажа, че войната е зло, зло, зло и пак зло. Че братство е нужно, а не адски мъки, в което човеците страдат и в самоизстребленията си много повече от животните. Той, елитът на творенията, се обръща на безподобно същество в шеметното опиянение от духа на войната.

Какъв живот, пълен с блаженство, хармония и разбирателство би се зяживяло, ако елитът на обществата, като се почне от учителя, чиновника, военния, до царя, ако биха поставили вярна диагноза за войната и заработят с все сили за оздравяването духовно на човечеството.

От обед вече бавно вали сняг. Ето, часът 10 1/2. Вятърът фучи във висините. Сняг вали и навят около училището.

1.II.1931 год., неделя

Валяло нощес сняг. Станах в 4 1/2 ч. Направих наряда и свирих до съмване.

От 10 ч започнахме да четем беседата *„И земята ще се изпълни със знания"* – 22. беседа от VIII серия.

„Съзнателният живот започва със съзнанието на човека. Да живее човек, това е изкуство, това е велика наука. И цялото творение, от единия край до другия край, от началото до края, това са все методи, чрез които се преподава тази велика наука – как да се живее."

„Човешкият живот започва с пробуждане на съзнанието."

„Туй, което хората сега наричат любов, това е проявление на човешките чувства."

„Това, което се казва в стиха, че земята ще бъде пълна със знания за Господа, тази земя сме ние. Под думата „земя" в първоначалния език се разбирало всеки човек, който е роден на земята и на когото е дадена земя. *Всеки човек е родена, проявена земя и в неговото* съзнане *трябва да се прояви знането за Господа. Във всички негови мисли, във всички негови чувствувания трябва да проникват Божиите закони.*"

„От неразбиране на живата, от непробуденото съзнание на хората се раждат всичките противоречия в света."

„Разочарованието иде от чисто физическия свят."

„Специфично е сегашното проявление на Христа. Сегашното проявление на Христа ще бъде прославляване Синовете Божии на земята. Или, казано на съвременен език: то ще бъде побратимяване на всички хора на земята."

„Нашият съвременен живот е засегнат от друга култура, по-висша от нашата, с която ние сме дошли в съприкосновение. И тази висша култура действува вече върху нашето съзнание. Първото нещо, което доказва, че ние сме под влиянието на тази висша култура, е това, че има увеличение в страданията."

„Под думата „грабнати във въздуха" се разбира процес на пропукване на съзнанието."

„Идването на Христа [е] вътрешно отношение, каквото е отношението на Слънцето към нас."

Та, великата наука, която трябва да изучавате, седи в това, как трябва да се пробуди съзнанието, или как трябва да се култивира това съзнание."

„*Искаш да помниш, например да развиваш паметта си* – остави се на клетките на паметта, помоли им се и кажи: „Моля ви се, съберете всички данни, необходими за усилването на паметта ми, и създайте всички условия за работа." Почнеш ли ти да се грижиш, всичко на каша ще стане. Също така и за математиката, за музиката, за изкуствата има специфични клетки, за милосърдието, за зрението и т.н. има специфични клетки. За говора – също."

„Само човешките престъпления се доказват."

„Като станеш сутрин, кажи си: «Днес ще обичам всичко заради Бога.»"

„Ти не можеш да растеш, без да обичаш човечеството."

„Условие е само Любовта, всякога се приспособявай към нея, никога към другите условия. Каквато и да е твоята длъжност, приспособявай се към условията на Любовта."

25.II.1931 год., сряда

Времето мъгляво, студено. **Сънувах**, че бях някъде си. При мен са някоя си госпожица непозната и млада, външно красива, но бездушна. После говорихме нещо с Касабова – прогимназиална учителка в Годеч. С нея стоях много. Уж че имаме любовни отношения. Тя облечена добре, подвижна и хитра, като лисица ме завъртваше и ласкаво говори.

*

Следобед слязохме с Еленка за заплатата в Годеч. В прогимназията с Дели Радева решихме две задачи. В книжарницата срещнахме и сънуваната нощес Касабова, също така облечена, както бе нощес.

26.II.1931 год.

Сън. Сънувам, че сме в Рила някъде си, при добра обстановка. Сме тамо Учителят и много братя и сестри. Аз правех уж нещо, като за кошара, а впоследствие уж за барака, за да преспиват братя или сестри. Но постройката ми ниска. Има легло за 6 души. Заедно с Учителя правихме сметка колко ще се подслоняват. Но Колю Нанков правеше една много по-голяма от моята и много по-хубава.

*

Инфлуенцата, която беше ни хванала тия дни, днеска вече сме по-свободни от нея, както аз, така и Еленка.

Четох вечерта „Здравна просвета" и Еленка бе, че и „Ново човечество", та се вдъхнових от добрите хора по лицето на земята, които работят за духовно осъзнаване на човечеството, и драго ми стана, че има сол на земята и че част от нея трябва да бъда и аз, и да не се обезсърчавам в работата, която ми предстои като учител. Народът е нива, която трябва да се оре и сее. Макар да реагира – ори и сей, плодовете някога ще бъдат горчиви!

27.II.1931 год.

Сънувах, че сме братството някъде на екскурзия, но ще си отиваме вече и то нещо през Стара планина закъм Водица. Много багажи. Но ние с наш Ивана си имаме хубави коне, та в каруцата напълнихме много багаж на наши хора. Някъде в пътуването разкопахме една гробница от Руско-турската война. Иманяри копали някъде отстрани гроба. Но оказа се, че ножът, дълга сабя, била до самия гроб забито при погребението и сега с тия, които пътувахме, те откриха сабята и поискаха да разровят гроба, защото можело под мъртвеца да намерят имане. Които копаеха, бяха Добри Бобев, Михаил Драганов и други от

нашата махала, но мен ме отврати лошата гледка на мъртвеца, който още отдавна погребан, но още не сплуто всичкото месо и така, отдето започва тялото му, е една червенина, така, червена пръст.

После като пътувахме, минахме през някое си село, където съм учил като ученик. Сава Йорданов от Попово ме заведе на гости някъде, уж у дома си, но аз исках да отида у хазяите, уж там е Мама, която веднага отиде у тях, щом пристигнахме и т.н., дълги и широки.

*

Вследствие тоя грип, наречен инфлуенца, испанска болест, като се пробудих, усещах как ме наболява стомахът и нещо усещам в гърдите си и пак заспах.

Като станах, прочетох 11. лекция от III година на младежкия клас – *„Единица и вечност"*.

28.II.1931 год., събота

Хубаво време. Топъл ден. Следобед ходихме с Еленка в Губеш. Вънахме се късно.

1.III.1931 год., неделя

От **съня** си на събуждане запомних последната мисъл: че човек трябва да създаде от себе си един образцов характер, който да устоява във всичките бури на живота и винаги погледът му да бъде обърнат към висшата цел – Бога!

Изпълних си наряда и свирих, докато се съмне.

Сега започнах да чета беседата *„Добрата земя"* от VIII серия.

6.III.1931 год.

Четох книгата на пророк Софония и от прочетеното се вижда, че добрият живот не е в богатството. Материалното богатство не прави човека добър.

Казва в 1; 17. стих: „И ще ускърбя человеците; и ще ходят като слепи, защото съгрешиха Господу. И кръвта им ще се излее като прах, и месата им като извържение."

Значи човек трябва на Господа да угоди, а за това не са нужни богатства, а сърца и души.

След всичкото зло, което иде, или тъй да се каже, след огъня, който ще унищожи всичкото зло, казва Софония в 3. глава, стих 9.: „Защото тогаз ще туря в народите език чист, за да призовават всичките името Господне, да му работят под един хомот."

Няма да има човек да остане, който скверни Бога – Великото. Стих 12.: „И ще оставя всред тебе люде оскърбени и сиромаси; и те ще се надеят на името Господне." 13.: „Остатъкът Израилев няма да прави беззаконие, нито да говори лъжи, нито ще се намери в устата им език лъжлив."

От вчера сутрин заваля силен сняг и покри земята с 10–15–20 см сняг. Вечерта се изясни и бе много ясна, светла лунна нощ. Тая заран, като изгря слънцето, бавно се заоблачи и почна слабо да вали с прекъсване. Зимата била на диря. Цяла зима почти без сняг, а сега вече заваля голям сняг.

8.III.1931 год., неделя

Нощес снегът се топи. Мъгли покриват небето. Тая заран станах в 4 без 15. Изпълних си наряда от 4 1/2. Четох глава I от Евангелието на Лука.

Като се съмна, дойде Трифон Петров и говорихме някои неща по религията.

Падна ми се да чета беседата *„До скончанието на века"* – 8ª беседа от VIII серия.

„Няма по-страшно нещо в света от пресищането. Даже и най-хубавите неща, най-красивите неща могат да поризведат пресищане. Пресищането често произвежда втръсване. Втръсването произвежда отвращение. Отвращението

произвежда бездействие. Бездействието произвежда смърт. Смъртта произвежда разлагане, а разлаганато – воня.

От съвременните учени, които имат по няколко диплома, се изисква да имат диплома за разумността, честността, справедливостта и най-после и четвъртата диплома – за интелигентността."

„Казва Христос: «Идете и учете ги.» На какво? На съвременния свят се е втръснало вече от учения."

***

22.IX.1931 г.

Извадка от лекцията, държана тая заран*

(Савка ни я прати в Равна).

Тази година ще се размишлява върху всички Божествени добродетели, които работят за човека.

Добрата молитва. Молитвата на Царството. Отче наш.

Беседата е озаглавена:

Закон на безсмъртието

Докато човек е обременен с непотребни неща в живота, той не може да има правилни разбирания.

Докато човек има предмети пред своето зрение, които той смята за ценни, за важни, светлината не може да действува правилно върху него. И затова, за всеки даден случай и момент, човек трябва да се освободи от ненужното, от непотребното. Това изисква моментът.

Простотата седи в това, че в даден случай вие искате да знаете всичко, а това не е потребно; вие искате да разбирате всичко, а това не е потребно.

Малкото с любов се възнаграждава, а многото без любов се наказва.

Всеки човек трябва да бъде винаги празнично облечен. Празничното облекло на човека, това са хубавите свещени мисли, хубавите свещени чувства и хубавите свещени постъпки. Ако той няма такива хубави свещени мисли, чувства и постъпки, той е облечен с дрипели.

Докато човек не дойде до безсмъртието, той не може да бъде свободен в света. Можете да знаете всичко в света, да имате цяла една философия в себе си, но не сте ли безсмъртни, вие сте под влиянието на един господар, който постоянно ще ви тормози, ще ви измъчва.

Човек не трябва да се плаши, а да победи.

Цялото пребъдва във всички свои части. Всичките части пребъдват в цялото. Всичките части не могат да пребъдват в една част и една част не може да пребъдва във всичките части.

Земята не е място за щастие, а е място за знание. Който дойде на земята, ще се стегне да учи. На земята има ограничение. Човек не може да вземе един предмет и да го научи. Трябва да работи с години върху него.

Вас никой не може да ви излъже в света, освен ако не се излъжете вие самите.

Като отидете на оня свят, там ще приложите науката, която сте учили на земята, там ще намерите хора, които ще ви разбират. Тъй щоот, духовният свят е място на приложение. Там ще приложите всичко, каквото сте учили на земята. Например вие сте учили какво нещо е Любовта. Като отидете на оня свят, там

---

* Лекцията е държана от Учителя на 22.IX.1931 г., вторник, извънредна, непечатана. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

ще го приложите . На земята, колкото и да я прилагате, колкото и да я учите, тя тук няма приложение.

За да приложи човек едно учение, той трябва да бъде абсолютно свободен. Той трябва да е безсмъртен в любовта си, безсмъртен в знанието, безсмъртен в свободата си, безсмъртен в знанието си и т.н. Само той може да приложи това, което е учил.

Любовта винаги носи живот и младост в себе си. Младостта се дължи на Любовта.

Онзи, който иска да се развива, който иска да бъде добре облечен, той непременно трябва да има връзка с безсмъртието на Мъдростта, той непременно трябва да има знанието. А пък онзи, който иска да бъде силен, да може всичко да направи в света, той трябва да бъде с Истината заедно. Силен е само онзи човек, който носи Истината в себе си. А живот има само онзи, който има връзка с Любовта. Велик е само онзи, който има Мъдростта в себе си.

Смисълът на живота се състои да пребъдваме в Бога и Той да пребъдва в нас.

(20.XI.1931 год. – Продължение [на лекцията])

Каквото и да ти дойде, казвай, че това е за добро. Лоша мисъл, лошо чувство, какъвто дявол и да ти дойде, кажи: „Това е за добро." Дойде едно страдание, кажето: „За добро е." Всякога казвайте: „За добро е", за да можете да победите. Другояче, вие ще критикувате и Бога. „Защо ми е този дявол?" Той дойде по единствената причина, че нямате Любов в себе си, нямате Мъдрост, нямате Истина в себе си.

През целия си живот аз мисля за образа на това, което Бог е създал. И ако ти не можеш да пожертвуваш живота си за Бога, да Му служиш, аз не мога да те обичам.

Като обичам някого, то аз искам да покажа как ме обича Бог. Това е учението на Христа. Христос казва: „Както ме Отец възлюби, така и аз ви възлюбих."

Ако Господ живее в мене, моят джоб ще бъде всякога пълен. Щом Господ не живее в мене, моят джоб се изпразва. Когато моята глава е пълна със свещени мисли, Господ е в мене. Щом се изпразни, и Господ Го няма там. Докато моето сърце е пълно със свещени чувства, Бог е там. Щом се изпразни, Бог не е там. Докато аз съм пълен съэс свещени постъпки, и Бог е там. Когато те правя такива постъпки, Бог Го няма там. Тази и мисълта, която трябва да държите в ума си. Всичко друго е едно голямо заблуждение.

Ако ти си нещастен, но кажеш, че Бог живее в тебе и ако разбереш Божията Любов,веднага състоянието ти ще се измени.

Вие сте нещастни по единствената причина, че Бог мисли повече за вази, отколкото трябва. На ваш език казано: вие страдате много, понеже вие въздействувате на Бога. Като Му въздействувате, вие спирате Неговата Любов; спирате Неговата мисъл, спирате Неговата свобода, който Той мисли да прояви към вас. Вследствие на това, по този закон вие ставате нещастни. Повярвайте, че Бог ви обича, и тъгата ви веднага ще изчезне. Повярвайте, че свободата, която Бог ще има, и вие ще имате. Повярвайте, че знанието, което Бог има, и вие ще имате. И веднага ще ви олекне.

Тази година, аз я наримам Божествена. Искам от вази да родите поне по няколко мисли, по няколко чувства и по няколко постъпки, които да са безсмъртни. Това е идеята сега, която ви оставям. Всички други работи, били те политически или някои други, те са второстепенни. В света хората искат това, което те не знаят.

Истинския живот и смисъла на този живот вие ще разберете само тогава, когато разберете Любовта и Любовта ви да остане безсмъртна. Този живот ще разберете само тогава, когато знанието, което имате, стане безсмъртно. Истината ще разберете само тогава, когато имате една безсмъртна истина. И тогава, като станете безсмъртни, мога да ви говоря нейните закони. Ще ви говоря като на безсмъртни. Сега аз ви говоря понякога като на хора смъртни.

Всеки човек, който се води по ума на хората, той не е свободен.

Любовта не петни никого. Знанието не заблуждава никого. Истината не поробва никого.

Аз не искам да освобождавам хората, те сами трябва да се освобождават. Сега вие трябва да се освободите от вашите стари възгледи, които имате. Това е най-мъчното.

*

Формулата накрая на държаната лекция на 22. септемврий 1931 год. е:

„Само Любовта на безсмъртието,
Само Светлината на безсмъртието,
Само Свободата на безсмъртието
носят пълния живот."

(Три пъти.)

***

20.XII.1931 год., неделя

От снощи задуха много силен вятър, който повдига снега и го носи и наслагва по трапища, край синури и покрай гората. Вънка е студено и то много. Аз се събудих рано, но не станах. Чаках да се развидели, че тогава се надигнах. Направих си гимнастиките донякъде и ето, слугата донесе огъня. Затопли се стаята полека-лека. Донесоха ми вестник „Утро" и в него прочетох за кървавите инциденти в сряда, на 16.XII., между студентите и полицията. Студентите манифестирали против професор Ал. Цанков. Не го искат за професор, понеже на 9-й юний 1923 год. насила смъкна земледелската власт и се проляха много кърви от българския народ.

След това започнах да чета на есперанто *„La kondicoj de la eterna vivo"** от Учителя. До обед четох. Наобядвах се и изпратих Младена в Годеч, да занесе лекцията за „Човешките космы", и мисля да продължа лекцията.

21.XII.1931.

Вечер е сега. Преди половин час небето бе наполовина ясно, а където бе облачната зона, тя бе напропукана и отделните облачета се бяха разместили и плуваха по небето, като парчета ледове по тихата повърхност на бистро планинско езеро. Луната светеше и бялата премяна на земята, натрупана от нощесния и до обед валящ сняг, сега осветен от почти пълната луна, надалеч се провижда в сребърната лунна светлина. Въздухът чист. Вятърът леко свири в клоните на близките над училището брести** и в коминя на училищната сграда.

Четох вестник „Училищно дело". Четох хубави статии от Хр. Вургов Койчев, Крум Генов и др. Попрочетох и от Ботьо Савов статията „Маестро Атанасов". Тази статия ме отнесе в дълбочината на моята душа, в недрата на вечно ожидащия ми дух. Като че ли леки струи докоснаха сърцето ми и го подбудиха към усета на тия, които живеят с идея, чиито сърца туптят за свят и разумен живот, чиито души са искри от вечния огън – Бог, и се стараят да разнасят виделината

---

* (на есперанто) – „Условието на вечния живот". (Бел. М.И.)

** брести – диал. брястове. (Бел. М.И.)

на вси страни, но и имат и голяма съпротива от тъмните предмети и грозящата тъмнина на геханата [геената] бездна от неведи и мрачни души хора, които живеят в цикъла на допотопните алчни животни. Тези светли будители и ратници за човешкия подем, така им се противодействува и те така светят, както звездите – без да обръщат внимание на движещото се човечество, че те му светят и си отминават по своите орбити, забелязани само от някои зорки астрономи – хора поне, които са ги познали, и се използували от тях и поне морално подкрепили, ако ли не материално. Защото общ жребий е в нищета и противоречие да си отпътуват всякога доброжелателите на човечеството. И такъв е и може би законът на Битието. Но мило и красиво е човек като узнава,че в сегашната човекоядяща се цивилизация, когато духовно уледенените човеци се самоизтребват, да вижда, че има любящи хора, има будни души, има хора, които са излезли над личните интереси и са приели девиза: благото на брата ближен – по-рано, че тогава личния [интерес]. И в такъв момент човек му става мило и драго да живее, да свети, да търси светлите простори на своята душа, да следва гласа на съвестта, на Великото, да помага на изгнаническия народ тук, в царството на мрака, да му сочиш лъчите на изгряващото слънце, лазурите на идващата нова епоха, епохата на любовта, побратимяването, епохата на възкръсването човешкото в човека. Значи има, има и други сърца в този момент да тупкат с пулса на Вечната хармония, с пулса на вечно бликащите извори, с пулса на тия, които искат да залезе съвременният ледников период, а да изгрее периодът на взаимнопомощничеството, на съчувствието, на братството и любовта между хората братя.

Пеню Ганев

Дневник
III.
12.V.1932 – 12.XII.1932 год.

12.V.1932 год., четвъртък

Сън: Сънувах, че се намирам с Георги Събев и много други наши братя и сестри в една хубава планинска местност. Дебел сняг бе покрил земята, но бе замръзнал, така щото можеше да се ходи по него. Движехме се по една височина, която бе като една могила. Започнахме да се пързаляме по нея и ето, след малко стана хубава пързалка. Георги застанал на долния край на пързалката, а аз отгоре се спущам с туристическите си обуща, но много силно се пързалям и в силното движение срещу Георгя, той ме фотографира с филмовото си апаратче.

Втори сън: Намирам се у нашето, в родното си село, Водица, на новата „Каранфиликя". Там стоя с работен добитък, за да ора нивата, но като че имаме тамо много ниви. Сънувам, че баща ми, който още в 1916 год. се помина, но сега си дошел и то неизвестно отгде. Аз се чудя, кога го видях, че пристигнал. Думам си: „Чудна работа, аз знаях, че баща ми се помина и аз нямам баща, а ето, сега той се завърна." След това си мисля: „Но това е сън!" Не, не е сън, защото ето го, аз го видях и той говори с мене, че с погребването му, то уж повидимому станало, но не всъщност. И мен сега ми е драго, че имам баща и че теориите, какво мъртвите се не връщали, вече пропадат. Стоя аз на нивата и една сутрин рано потеглих за дома. Из пътя срещах много орачи и се заговарвах с тях. Те ме запитваха какво правя тук, в село, где съм учител и т.н. Стигнах на Крайната чешма. Там имаше жени, които си пълнеха съдовете с вода. Аз започнах да се мия на чешмата, но като нямам сапун, ръцете ми не се измиват. Ето, една жена с тъмен цвят на лицето, сладкодумна, бъбрива, ми подава сапун от кутийка, тая за сапун, и вътре два сапуня: един – за пране, друг – за лице „Сънлайт", именно какъвто аз обичам. Вземах сънлайта и се умих хубаво. Избърсах се с една кърпа, която извадих от джеба си, но кърпата бе като синя, черна. Избърсах се и тя се измокри много. Сега трябваше да си продължа за дома, но ми се искаше да простра кърпата да изсъхне, пък ме достраша да не я вземе някой. Ще си отида да се порадвам на баща си. Тъкмо ще потегля и ето, батьо Боби, братът ми, иде с каруцата, натоварил ралото и много сено и се качил отгоре, дойде пред чешмата и с каруцата тегли конете да се напият. Заговори ми сладко, сладко и ме пита защо си отивам. Аз му отговорих, че понеже нямаше

какво да правя сега толкова рано на нивата, затова рекох да си поотида, да се поразходя. Тъкмо си говоря и се каня вече да се връщам, понеже той ми носи храна и сено за добитъка, конете почнаха да се отдръпват назад, за да потеглят из пътя. А конете са тия, които сега наш Иван впряга – кобилите, и двете с чер косъм. Кога се дръпнаха, неправилно се възсукаха и докато се затека да ги оправя, те, както бе възвита каруцата, потеглиха и ето, много натоварената кола със сено, на която бе батьо, се гътна и така силно падна, че той остана на върха ѝ и от силната инерция каруцата се претърколи, обърна и с ужас видях как каруцата премаза главата на батя. Но той не падаше от нея, а тя така се изправи и потърколи наново и съвсем го премаза, но както бе той отдолу, конете се подплашиха и удариха на бяг. Брат ми остана под каруцата и го повлякоха. Под чешмата пък сегашните лахналъци ги нямаше, а бе ливади с буйна трева и обраснали като едра ракита върби. Конете завлякоха чак над дола каруцата, а батя вече никак не го видях какво го направиха. Ето Иван, малкият ми брат, като че и той дотърча в суматохата. И каруцата се заплела във върбите, надвесена над дълбок дол, много по-дълбок, отколкото той е сега в действителност. Конете се вече бяха спрели, каруцата – там, но батя няма. Иван слезе долу в дола и погледнах: носи нещо на гърба си – носи батя, но целият труп е разпокъсан, черва, гърди, нищо не останало, тъй, като някое добиче, което са разкъсали вълците и не личи от какво е мършата, на такова заприличал. Иван го носи на гърба си, а аз ням гледам и недоумявам за случката. Той го остави на земята. От целия труп, леш, само краката стърчат и то обути с моите обуща, дето са за дълъг път, но не тия, туристическите, които сега имам, а ония, които Йордан от Годеч ми направи. Аз очаквах Иван да каже: „Ето брата ти!", но той го пусна на земята и нищо не продума. Аз се питам: Сега, защо стана така, и тъй ли трябваше да стане, това ли е най-хубавото? И дойдоха ми на ум Учителювите думи, че каквото и да стане, кажи: „Така трябваше да стане и това е най-хубавото, което можеше да стане." И аз, въпреки лошата гледка на тая отвратителна мърша, си казах: „Е, така е най-хубаво, както е станало. Бог си има план и сега това е станало по тоя план. Той плаща стари дългове." Но сега, щом го съзрях, още кога го носеше Иван на гърба си, и го видях с моите чепици, аз си помислих: дали бих могъл да ги нося, като са останали на краката му, докато умре. Помислих, че мога да ги нося, но от друга страна се вече отвращавах от тях при мисълта, че те са били на краката на мъртвец. Но сега какво да правя, как ще съобщим на буля? Ами нали аз се радвах, че баща ми се завърнал, макар че го знаях, че е умрял и съм присъствувал на погребението му, каква тревога за домашните, каква изненада! Веднага в тоя ужас си спомних, че батю няма наследници. Като че сегашните му три деца ги няма, и буля я няма, и че неговата стока се пада да я разделим аз и Иван. Аз си помислих, че ето, че аз по неволя съм станал сега по-имотен, вече 50 декара ниви ще имам. В тая размисъл пред тая мърша сега напредя ми и от друга страна за баща си, който сега си дошъл и е жив – ето, се събудих и гледам, че се съмнало, а аз съм легнал на лявата си страна и затова и сънят е страшен, отвратителен.

14.VII.1932 год., четвъртък

Станахме от сън. Всички се раздвижват по Изгрева. Приготовление за Рила. Натоварихме багажа на каруците и потеглихме за гарата.

В 8 ч и 15 влакът потегли за Дупница. Ний бяхме изпратени от много братя и сестри на Софийската гара. Към 12 ч обед пристигнахме в Дупница. Тамо ни чакаха конете и автомобили за Сапарева баня. Аз съпровождах конете.

Вечерта спахме над Паничище. През нощта валя малко дъжд, но Учителят през нощта му построиха палатката и спасиха багажите от намокрюване.

15.VII.1932 год., петък, на езерата

Стигнахме на езерата къде 2 ч следобед. Веднага започнахме постройката на палатките. До вечерта ни валя малко дъжд. Но това лято няма голяма влага, както миналото.

16.VII.1932 год., събота

Понеже много хубаво време бе, аз станах в събота рано и отидох на изгрев. С Минко двама бяхме само, всички други си отпочиваха. Денят мина в правене палатка на Иларионова и кревати, а на Боев креват. Понеже не направих първо легло-креват на Еленка, то тя се бе много огорчила и плака много. Та аз вечерта, в тъмното, насякох за тях с Янкова за кревати материали и ги свлякох.

Мен ми бе много мъчно за това недоразумение. Легнах много късно. Ходих къде 11 ч през нощта на чешмичката за вода. Върнах се, но едва съм заспал, ето, затресе се палатката. Задуха силен южен вятър. До сутринта не можах да спя от бученето на вятъра и плющенето на палатката от силния вятър.

Вятърът съборил много палатки на братя и сестри. Кога потеглих за молитва, гледам: и на Учителя е гътната.

17.VII.1932 год., неделя

Силен вятър духа. Преди изгрева малко затъмено. Ясно небе, но много ветровито време. Учителят излезе на молитва. След свършването на молитвата аз останах горе на изгрева. Останали бяха Емилия Vilumson и Еленка, също Жечо с годеницата си Веса. Аз дълго чаках, за да се разотидат, но те си стояха. Най-после станах аз да си вървя. Минах покрай Еленка, погледнах я в лицето. То съвсем почервеняло от плач. Очите ѝ бяха пълни с едри сълзи. Аз не можах да ѝ продумам нищо, поради присъствуващите. Слязох при огъня. Закусихме. Аз се безпокоях за нея. Къде 9 ч се затекох да проверя дали е тя на изгрева. Заварих ги с Емилия в разговор. Не им казах нищо и се върнах. След закуска дойде време за беседа. По нареждане от Учителя трябваше да се чете някоя [от] миналогодишни беседи, които бяха държани тук, при езерата. Избрана бе *„Любов към Бога"*. Беседата я прочетох аз от 10 до 12 ч. Тази беседа е първата беседа, държана миналата година на Петровден. Следобед си поспахме. Вятърът все така силно духаше. Към икиндия отидох и нарязах сено за сламениците. Дойде и Еленка, за да разгръща, за да го пренесем. Пообяснихме се защо тя ми се сърди. И то защо не съм ѝ направил кревата първо ней, че после другиму.

18.VII.1932 год., понеделник

Хубав, приятен ден. Сутринта имаше мъгли из низините, а след малко, докато траеше молитвата, се разкараха. Учителят не излезе на молитва. След молитва направихме си гимнастиките. До обед аз направих кревати на Еленка и Янкова. Изкъпах се и изпрах дрехите. Обядът бе много добър. Хубава манджа бе приготвила сестра Иларионова, също и компот.

Следобед си написах тия бележки от 15й до днес.

Следобед в 4 1/2 четохме на есперанто от „La tri fundamentoj de la vivo", la prelego *„La amo"**, до 6 ч. Времето бе много добро. Вятърът вече бе утихнал съвсем. Направих си от много клекове високо като креват легло и със сухото сено в сламеника спах много добре. Легнах си рано.

19.VII.1932 год.

Станах в 4 ч. Ясно небе. Вятър духа откъм запад, но не съвсем силен. След като изпяхме „В начало бе Словото" и Добрата молитва, имахме размиш-

---

* (на есперанто) „Трите основи на живота", лекцията „Душата". (Бел. М.И.)

ление. Учителят каза: „Обърнете се сега всички с гърбовете към слънцето и се печете на утринното слънце. Съсредоточете се – каза Той – върху лъчите на слънцето. Не мислете за земни неща. Съсредоточете се дълбоко и мислете за лъчите, мислете, че те носят живот и само така вярващи и потопени във вази, те ще ви подействуват благотворно."

След 15–20-минутно мълчане Учителят заповяда да насядат наоколо Му. И започна хубави наставления за живота.

Тая беседа най-после Той я нарече *„Настолна книга"*. До обед правихме с Еленка слънчеви бани под Чинак-гьол.

20.VII.1932 год.

Снощи седях до 10 ч, за да слушам как свири брат Филип Стоицев.

Тая заран, понеже снощи си легнах късно, се събудих, кога затръби сигналът, но не ми се ставаше. Понеже бях дежурен по кухня днес, трябваше да стана да донеса по-сухи дърва и да подклада чайника за чай. Излязох и аз най-после на молитва. Ясен, тих, безветрен ден. Слънцето изгря зад чист хоризонт. След тайна молитва Учителят ни каза всеки да си пожелае какво иска за днес най-важното. После ни призва около себе си и ни говори върху *Най-малкото добро.*

„Най-малкото добро е това, което в даден момент може да ти помогне. В него е Бог. Бог е в най-малкото добро, което ти можеш да направиш някому."

Следобед и до обед построявахме колиба за артелна. До вечерта я свършихме. Тази вечер съм много уморен и си лягам още в 8 ч.

24.VII.1932 год., неделя

Сутринта имаше много добър изгрев. Учителят ни говори 36 мъдри изречения – афоризми.

След закуската потеглихме за Бъбрека, за гимнастически упражнения. При чешмичката при Бъбрека (извора Махабур), аз направих 2 снимки на Учителя заедно с братя и сестри. След това отидохме при Бъбрека. Аз, Филип и сестра му свирихме на гимнастическите упражнения. След гимнастическите упражнения отидохме на Бъбрека, за да се умием. Тамо направих друга снимка, но не успях, докато се миеха.

На слизане от чешмичката към Близнаците направих една снимка, както бяха във верига надолу.

Понеже туристите стреляха, то Учителят каза, че времето ще се развали. И времето следобед се развали. Заваля силен дъжд с градушка. Тогава и пристигна Кирил Икономов и къде петото езеро ги заваляло дъждът. До вечерта валя, също и през нощта.

25.VII.1932 год., понеделник

Времето дъждливо, почти цял ден. Прекарахме все в палатките, а аз помагах где що можах.

26.VII.1932 год., вторник

Сутринта имаше малко проясняване.

27.VII.1932 год., сряда

Имаше хубав изгрев. Учителят ни говори беседа, понеже е школен ден.

След закуска отидохме при Езерото на Чистотата.

Под Харамията на равнината свирихме аз, Филип Стоицев и Кирил. Там във време на почивката направих една снимка, както почиваха братята (както бяха насядали). После, когато се миеха направих една-две снимки на братството.

А след това направих на Тинка с братовчедката й снимка, а после Елиезер, Кирил, Тонка, майка му доктор Давидова и др.

След това братята си потеглиха за бивака, а аз и Еленка отидохме за гъби. Седяхме до вечерта по височините. Особно стояхме много над езерото Чинак-гьол, горе в скалите, откъдето се наблюдаваха красивите руини с човека, Еленин връх, Попова шапка, Мусала в далечината и селата към Самоков.

28.VII.1932 год., четвъртък

Имаше хубав изгрев. Учителят говори мъдри изречения. После говори, че днес ще почистим лагера до обед, а от обед до петък обед ще имаме почивка (пост). От обед аз бях дежурен. Носих вода да чистят зарзавата за петък за обед. Носихме вечерта дърва.

Понеже левият ми крак е много чувствителен спрямо студа, затова вечерта си дойдох да си спя.

29.VII.1932 год., петък

Имаше на изток тъмни облаци. Слънцето не се показа. Тъмни облаци, тъмни и мъгляви, се носеха във висините. В низините къде Маджарите мъглата бе като бяло море. После постепенно се покачи мъглата нависоко.

Учителят ни говори беседа върху 5 глава на Матея – върху блаженствата.

След като слязохме и направихме гимнастическите упражнения, Учителят каза, че тая сутрин всички да си измият лицата с топла вода.

Понеже бях дежурен и все аз носех вода, затова до обед бях се много изморил. Гозбата бе хубаво сготвена – борш супа. Следобед аз и Владо отидохме да разсичаме клекове, за да направим поляна за гимнастически упражнения. Дойде и Учителят. След това Шишков изпратил и други братя. Та сякохме до 6 ч. Учителят замина да вечеря и пратил да ни извикат и ние да вечеряме. Бяхме се много уморили и се навечеряхме.

След вечеря аз си посвирих. От вчера, петък, аз започнах да копирам картички. Дадох на Учителя по една, а в София ще му изработя по няколко.

Времето до обед къде 11 ч бе мъгливо, а после се съвсем проясни.

За утре предвещава много хубаво време.

30.VII.1932 год., събота

Имаше много хубав изгрев. Небето бе ясно, атмосферата прозрачна. Учителят ни каза 4 мъдри изречения. След молитва Учителят каза, че ще отидем на Езерото на Чистотата и след гимнастиките ще последва екскурзия по височините.

След закуска потеглихме. Братята и сестрите почти бяха напред, но много застигнах и задминах. Когато пристигнах, заварих насядали на поляната над Езерото на Чистотата Учителят, обкръжен с много братя и сестри. Имаше някои сестри, които бяха потеглили за Харамията. Щом се изкачиха на върха, Учителят ми извика дали не мога да фотографирам тия изкачилите се, макар че не се виждат. Аз отговорих, че може, но и тук братята и сестрите да се наредят за снимка, за фон да остане Харамията. Съгласи се Учителят и отиде и седна на едно място. Наредиха се всички и аз със самоекспоначката се фотографирах.

Свирихме на гимнастическите упражнения Кирил, Стоицев Филип и Еленка и аз. След като се свършиха упражненията, потеглихме за гъби към Дамга и Пазар-дере. Горе вече като се пое, направих една снимка както се изкачвахме нагоре, а братята долу са около Учителя, а пред апарата са Мика Тодорова, Спаска, Стоян Дойнов и аз. Далеко в пейзажа се вижда Бъбрекът. На Дамга се не качихме.

Направихме по нареждане на Учителя една снимка с фон Калинините върхове (Поличите), но Учителят, понеже се трупнаха сестри до него, той излезе навън от снимката. Това бе вече към 11 ч.

Потеглихме за бивака, понеже гъби нема. Над седмото езеро насядахме така да се полюбуваме на всичките езера, не се виждаше само шестото езеро.

Там Учителят каза, каквото има за ядене, да се извади и нему му носеха хляб, козунак, сливи, круши. Извадиха всичко и Той заповяда да се разпредели на тия около 150 братя и сестри. Дадоха и други кой що имаше и така се образува голяма купчина неща за ядене.

Когато раздаваха и ядяха, аз направих една снимка. Вече часът бе къде 11 1/2.

Потеглихме към шестото езеро (Сърцето). Тамо фотографирах Учителя сам. Часът бе 12 – обед.

След това замолих братята и сестрите, също и Учителя, да се наредят с гръб към Бъбрека и направих снимка с фон Бъбрека.

Понеже имах още едно стъкло, замолих Учителя, заедно с настояването на Савка, да го фотографирам при второто езеро (El Bur), покрай което е нашият бивак-летовище. Учителят се съгласи и така направих и тая хубава снимка с фон бивака. Часът вече бе 1 следобед.

Наобядвахме се хубаво с добре сготвения обед, зелен фасул, от сестрата Епитропова. Следобед с Владо направихме масата си.

Вечерта проявих днес направените снимки и видях, че всички са горе-долу добри. Хубави са на Учителя, гдето е сам на Сърцето и при Ел-Бур, също и с фон Бъбрека дето е и горе, при раздаването на крушите. Най не е добра тая, в която Учителят излезе от помежду братя и сестри, тая с фон Калинините върхове.

31.VII.1932 год.

Легнах къде 8 ч вечерта да си поспя, почина, без да се завия. Заспал съм толкова дълбоко, че чак 11 ч през нощта чух Еленкина глас, като говореше с Владо, и се събудих. Станах, смених от касетките две стъкла и легнах и сладко съм заспал.

А от сутринта до обед ходихме с Еленка да правим слънчеви бани.

Следобед копирах от негативите, които бях правил на 30.VII. с Учителя.

1.VIII.1932 год.

Станах по-рано, отколкото друга заран. Мъчеше ме една мисъл, за едно съмнение, което снощи ме налетя, за една ревност безпредметна...

Умих се и потеглих нагоре за изгрева. Като стигнах, заварих няколко братя и сестри, беше там и Еленка.

Учителят говори много добри работи върху 10. глава от Марко.

След като се свърши утринното говорене, Учителят каза, че без да сме правили закуска, само по малко топла вода да си пийнем, да си вземем по малко храна за закуска и да отидем на полянката над Езерото на Чистотата, където ще направим гимнастическите упражнения и ще закусим.

Вземах си цигулката, храната и апарата и потеглихме.

Горе Учителят бе седнал на една канара. И говори нещо около 20–25 минути върху учените и разбиранията за живота в камъните, за съзнанието на частиците на камъните. По повод сестра Спиридонова, Той говори и за магнетичното махало (камъче малко, вързано с конец, което образува перпендикуляр), държи го тя и с мисъл му внушава накъде да се движи и то я слуша. По повод махалото Учителят загатна и за закона на левитацията, че със силата на съсредоточения си ум човек може да се повдигне от земята.

След гимнастическите упражнения закусихме. След закуска си потеглихме. След свършването на упражненията Учителят каза, че „днес няма да се къпете, а само ще измиете краката и лицата си с топла вода".

На слизане аз замолих Учителя да му направя една снимка отблизо в зелен фон. Той се съгласи и в 11 ч аз му направих снимка веднъж цял, а веднъж бюст – само до половината, а после по негово пък нареждане се фотографирахме и ние, които сме с него, още 9 души, та всичко 10 души заедно с Него. Небето бе покрито с движещи се облаци, които ту покриваха, ту разкриваха слънцето.

Вечерта проявих снимките и видях, че всички са хубави. Промих стъклата и си легнах. А Владо и Еленка останаха около огъня да стоят, шушнейки си тихо нещо. Според както ми казаха, те стояли до 1 1/2 ч след полунощ.

2.VIII.1932 год., вторник

Станах рано. Умът ми зает с празната и глупава мисъл за Ел. и Вл. Мъча се да я отпъдя, а тя ми се натрапва най-разновидна.

Учителят ни говори много хубави мисли, записани в тетрадката, в която си държа бележки.

След това Учителят говори, че всички да си вземат храна за закуска и ще отидем на гимнастики при Бъбрека.

Там след гимнастиките се скарахме с Колю Нанков, за цената на картичките, че скъпо съм ги харчил. Аз се много ядосах и беше дошло просто да стана да се сбия с него за упреците му. Беше ме обзел дух на бунтарство, на ядосване. След това пък, като копирах снимките, които вчера правих на Учителя, и му ги занесох, то ме доядя на Николина, че вчера в едната снимка, на бюста, съм изкарал Учителя стар. После, още на обед, па и от заранта, се скарах с Катя Зяпкова. И тъй целия ден бях много кибритлия.

Тази вечер говорих с Елиезер Коен, той ме посъветва да харча картичките по 6 лева. И аз обещавам, че от днес по 6 лева ще ги харча.

Сега си лягам по-спокоен, защото мина тая външна буря от братя и сестри. Еленка, Владо, Янкова си легнаха по-рано от мене.

Днес времето бе добро. Небето от заранта бе съвсем ясно. После занаизскачаха облаци, които ту покриваха и откриваха силно топлещото слънце.

Сега надвечер пак се разясни съвсем.

3.VIII.1932 год., сряда

След беседата, която държа тая сутрин Учителят, отидохме при първото езеро, за сухи дърва. Мен ме учуди, че то било много красиво. Времето бе много добро. Ад си направих 3 снимки при първото езеро.

Следобед отидохме с Еленка на Чинак-гьол с цигулките си. Там свирихма и направихме две снимки при езерото с цигулките си. Езерото бе съвсем тихо и всичко се отразяваше в него, но така, че отразеното изглеждаше по-красиво, отколкото действителната част на върховете.

Стояхме до 6 ч тамо и си потеглихме. На връщане намерихме баня за Еленка – за слънчева баня.

Вечерта промих днес правените снимки на лагера с палатката на сестри Стилянови, Иларионови, Стоицев и др. После и на Антоний с Панагюрци и всички, правени днес, са хубави.

4.VIII.1932 год., четвъртък

Ясно бе небето, но имаше редки черни облачета.

Учителят прочете 13. глава от Евангелието на Иоана и я тълкува и говори беседа.

Най-после ни упрекна в користолюбие, в неискреност, в нечистота. Препоръча никой да не ходи покрай палатките си по нужда, а до обед да се почисти целият район. Аз и други братя цял ден прехвърляхме боклук. А вечерта поработих с нощни картички.

По икиндия заваля дъжд. Вали и досега, 10 ч.

5.VIII.1932 год., петък

Нощес валя силен дъжд, но в повечето валенето бе все град. И то на присъмване съвсем силен. Ходихме на молитва, но заваля силен дъжд и след прочитане „Отче наш", Учителят каза да слизаме. През деня пак повалява и пак се разяснява. Но в повечето ден все облачно, мъгли. На няколко пъти вали.

Днеска изкарах пейките си тук, около нашите палатки.

Направих на една туристка една снимка.

6.VIII.1932 год., събота

Нощес цяла нощ валя, но и преставаше от време на време. Тая заран мъгли покриват планината. Учителят чете 16. глава от Евангелието на Иоана, 21. стих за размишление и после прочете цялата 16. глава. Говори беседа хубава. И забеляза, че днескашната мъгла е израз на състоянието на братството, на българския народ, на Европа и на цялото човечество. Колкото време се задържи, по това ще [се] познае кога ще се разведри светът. През деня вадихме и носихме камъни за новата кухня. Ето сега, вечерта, ту престава, ту вали. Времето студено. Студен северен вятър вее.

7.VIII.1932 год., неделя

Времето пак мъгляво, но почти се прояснява. Ходихме след молитва на третото езеро да правим гимнастически упражнения. Много хубава обстановка бе, но мъгли се понесоха и не успях да направя снимка. Направих една, но не съм я проявил още. След гимнастиките насядаха до високата скала при третото езеро, където Учителят поговори за значението на гимнастиките. После отидохме за плочи при Близнаците. Следобед работихме на новостроящата се хижичка.

Небето все облачно и мъгляво.

8.VIII.1932 год., понеделник

През нощта бе ясно. Сутринта облачно навред и мъгла, само на изток ясно, където слънцето ще изгрее.

Учителят говори хубава беседа.

След закуската отидохме на Бъбрека на гимнастика, където свирихме Симеонов, Филип, Еленка, Невена и аз.

След гимнастиките отидохме зад Бъбрека, където вземахме плочи за новостроящата се хижа.

Следобед вадихме камъни за постройката. Към икиндия ми се премаза на лявата ръка кутрекът [кутрето]. Превързахме го със спирт и памук с брат Георги Куртев. Учителят каза вече друго освен чисто дървено масло да не се туря.

9.VIII.1932 год., вторник

Тая заран е съвсем гъста мъглата, но не е съвсем студено. Учителят говори мъдри изречения. След това до обед аз присъствувах на сеченето на дървета. Превързахме кутрека с брат Куртев.

Следобед с Еленка отидохме на обиколка. Минахме покрай Бъбрека, после отидохме над хижата Скакавица, над водопада горния. Излязохме по ръба на височината над хижата. Горе има хубави скали, подобни на палати. Открива се чудна гледка. После потеглихме нагоре и отидохме над Отовишкото

езеро. Излязохме на височината над 6. и 7. езера. Намерихме и няколко гъби, които дадохме на Учителя. Върнахме се късно.

10.VIII.1932 год., сряда

Много хубав, ясен ден. След молитва, като човек с болен пръст, отидохме аз, Мика Тодорова и Еленка през Урдината река на Еленин връх.

Направихме 3 снимки, две на водопада и една пред Еленин връх. Върнахме се към 10 ч, късно, но имаше хубава луна.

Тая заран Учителят говори хубава беседа, която каза да се дешифрира и прочете три пъти.

11.VIII.1932 год., четвъртък

Хубав ясен ден. Говори Учителят беседа. След това ходихме за плочи при Бъбрека.

12.VIII.1932 год., петък

Хубав ясен ден. Отидохме при първото езеро, където имаше гимнастики. Направих две снимки: една във време на гимнастики, а друга, като се свършиха гимнастическите упражнения, и [като] потеглиха, направихме още една.

13.VIII.1932 год., събота

Хубав ден. След закуска отидохме на Сърцето, за плочи, а някои отидоха от братята за дървета за новата кухня.

На седмото езеро с фон Бъбрека направих снимка. След това – при Сърцето с Рачеви, а на обед в събота фотографирах, а след беседа, на езерото и при чешмичката – Начо Петров, Върбин, Драган, Попов и много други. А братята този ден отидоха зе дебели греди за хижата.

14.VIII.1932 год., неделя

Хубав ясен ден. Отидохме при Езерото на Чистотата на гимнастики. След хубавите гимнастики направихме снимки при Езерото на Чистотата на братята Елитропов Н., Петър Д. Попов, Е. Иванов и мн. др. На Бургазлии, [от] Любимец братята ... и слязохме по стръмнината към Чинак-гьол, където направих две снимки много добри, с хубаво осветление.

А към икиндия на едни туристи им направих снимки и дадох негатива за 30 лева.

15.VIII.1932 год., понеделник

Тая заран е съвсем ясно.

Още от 2 ч си заминаха Начо, Тодорчо, а другите след закуска около 25 души си заминаха.

Стана ми мъчно, че си отиват вече братята. Снощи пристигнаха около 10 души.

Аз ще отивам да правя слънчеви бани. Тамо ме завари Еленка и двамата до обед хем се пекохме на слънцето, хем преписвахме от тетрадката на Стоянка разговори на Учителя. Следобед копирах картички. Към 4 ч правих две снимки на Дупнишки туристи заедно с Рачеви и Варненския Михаил. Също и на Стефанка.

Вечерта бях и дежурен, до късно носих вода и после проявих тия 3 снимки и си легнах към 11 ч. Много хубавата ясна нощ ме караше да стоя до късно около огъня и да си мисля и мечтая.

16.VIII.1932 год., вторник

Много хубав, топъл, даже горещ ден. Слаб ветрец полъхва от време на време от сутринта от юг, а следобед – от север.

Учителят тая заран ни говори изключително за любовта. „Не коригирайте Любовта" – казва той. Старите да се отвикнете да критикувате и да си мислите неправилно за тоя и тоя, за тоя с тоя нещо щели да направят.

Старото схващане да се напусне, нужно е абсолютна чистота на съзнанието. Да не се изкривява ни умът, ни чувствата, ни волята на човека. Както Бог е предопределил, така вършете вие, а не както вие си искате.

Чрез някого може някой заминал да прояви любовта си, и вие се чудите за даден момент. И тоя заминалия твоя майка, баща и [брат], без да знае човешките порядки! Много пъти вършите нещо, но всъщност друг чрез вази го върши.

17.VIII.1932 год., сряда

Много ясно небе. Зад Витоша на север леки астрални облачета. Луната свети с пълен сребърен диск на западния хоризонт. Тая сутрин е по-чиста и по-прозрачна атмосферата, без утринна гъста омара.

Днеска цял ден копирах картички. Следобед фотографирах Спаска при второто езеро, а после – Пловдивската Олга, при чешмичката.

18.VIII.1932 год., четвъртък

Тая заран, по нареждане от снощи, щяхме да станем в 3 ч, за да посрещнем на седмото езеро изгрева, но при условие ако не завали сутринта, защото на 16. и 17. имаше извънредно силни горещини и вчера вечерта се покри западът с тъмни облаци, което бе признак на промяна на времето, пък и барометърът показа, че времето е на промяна.

И понеже бе припаднала гъста мъгла, и затова се не отпътува нагоре. Започна и да поросява, но престана. През нощта бе валяло по низините, та мъглата пъплеше нагоре. Та и Учителят след привършване на беседата каза: „Мъглата се шегува."

След закуската потеглихме към шестото езеро за плочи. Там за малко се бе прояснило и аз направих снимка, в която бяха: брат Стоицев, Бертоли, Амалия, Христо Цънзаров, аз, Конова и други непознати мен братя. След това със сестра Янкова и още една сестра отидохме за гъби към Дамга. Намерих една шапка гъби. От Дамга сестра Янкова ме оставиха, а аз сам останах да бера гъби. После заваля дъжд, но аз имах настроение да пея и през всичкото време пях. На връщане вземах една плоча под сипея под шестото езеро и направо слязох на Близнаците. Като пристигнах, дадох гъбите на Учителя. Той ми каза да му отделя по-добрите и аз ги отделихме с Янкова и Еленка и му ги поднесох. Учителят бе във възторг от гъбите пресни спържени.

Вечерта ги сготвихме и сладко ядохме.

Тая вечер седях на огъня, където четоха две стихотворения, преводи от тия на Емилия Vilumson. Чете Г. Тахчиев нещо върху користолюбието и Симеонов чете нещо, написано от неизвестна стара сестра, нещо за нашата екскурзия в Рила.

Стихотворения, подарени на Пенѭ Ганев от Емилия Вилумсон

На добрую память брату Пенѭ Ганеву от авторки
8.IX.1932, София *Е. Вилумсонъ*

Вот спросиш ты: „зачем же те страданья,
Нельзя ли как нибудь без них нам обойтись."
О, нет, мой друг! Будь благодарен тае
За трудности и тяжки испитанья.
Чрез них ты крепнешь,
Чистишься, растешь!

Страданья те, как инструмент искусный,
Брилианту блеск который придает,
Шлифуют зубцы, гладко полирует,
И грани тысячны в нем создает.
Чтоб засиял он блеском лучезарным,
На радост и веселье всем душам.

Любовь – победительница!

Трудности жизни, печали и скорби,
Как те избегнуть? Скажи!
И сред бури низменой страсти,
Как уцелят нам? Скажи!
Следство едино, вечно и мощно,
Всех кто всегда покорял,
Будь то богат, иль властен иль беден,
Сердце, кто всем отворял –
Это „Любовь", Любовь прекрасна,
Чиста как солнца заря,
Это „Любовь", Любовь безстрастна,
Чиста как Божья роса!
Всех освежает, ободряет,
Силу и радость несет.
Холод души, и мрачность, и черствесть
Таят от нежность любви!
Благословено чувство благое,
Чувство всемудрой Любви!

Не плачь, дорогая!

Мать моя мила,
Не плачь, дорогая!
Рок что заставил
Бездомно бродить...

Нет у нас дома,
Нет у нас двора,
Томное нело
Где прислонить.

Нет у нас друга,
Близкаго круга,
Горе с кем дружно
Поделить...

Солнце – нам мать!
Звезды – подружки!
Птички – нам братья,
Веселая рать!

Небо – приют наш!
Земля – чудны сад наш!
Пчелка медовая –
Сестричка наша!

Отец наш за звездами,
Светлыми далями,
Видит печали
И слезы наши...

Сердце ему лишь

Открой и внемли,
Мир светлозарный
В душу приемли!

Люблю...

Люблю я леса и долы,
И мощно высокие горы,
Орли где парят, где снега,
И чудная царит тишина!...

Люблю я ручьи и озера,
Где рыбки игриво плывут;
Люблю я глубокое моря,
Где грозные бури ревут.

Люблю я утреню зорю,
И солнца сияющий блеск;
Люблю я вечернюю зорю,
И нежный звездны блеск.

Люблю я ласкающий ветер,
И тучек причудливый вид.
Люблю я огни громовые
И душу пугающий миг!...

Люблю я всех кто горюет,
Измучен кто злою судьбы,
Люблю я всех кто ликует
Смеется цветущей весной...

Люблю я правдивых и храбрых,
Кто страха не признает;
Люблю я слабых и малых,
Кто света не познает...

Печальна судьба их отвека,
Без радостей любви,
И нет у них в жизни утеха,
Без нежной теплоты.

Люблю, люблю я все это,
Хочу их всех обнять!
Люблю, люблю я все это,
Хочу всех благословлять!

Магический ключ

Ключ ко всему так прост, так односложен,
Но мало кто познал его,
Кто в жизненой борьбе его прирожил
И все преграды им уничтожил.

Тот ключ простой, но между тем чудесный –
„Любовь" – вот имя тайное его:
Любовь к тебе, к нему, ко всем что дышет
Иль мирно почивает тихим сном.

Все, все чуют ее прикосновенье,

И душу, сердце открывают ей;
Бежит печаль, минует боль и холод,
От светлорозовых ее лучей.

Любовь, любовь – великое Начало!
И Мудрость светлая – Конец ее,
Носящая нам Истину, свободу
От душу давящих цепей!

О, Боже мой!...

О, Боже мой, Ты научи любить!
Любить всего, что вижу перед собой,
Что ухом слышу, трогаю рукой,
И что понять нельзя еще моей душой!...

Мир светлый, радостно прекрасный,
Гармонией чудесной наполнен;
Там духи светлые, помощники в созданьи,
Заботливо глядят за каждую душой:

Как та идет, и плачет, и смеется,
И падает, и снова вверх идет,
Готовы ей помочь в минуту тяжку
Когда без сил на землю та падает...

***

19.VIII.1932 год., петък

Нощес не е валяло, но сега като станах, гъста мъгла се дигнала и покрила всичко, та макар и 4 1/2 ч, пак изглежда, че е много рано.

Като излязохме на изгрева, източният хоризонт се разбули, за да видим ясното небе, но после всичко се покри. Учителят говори хубави слова за размишление.

След закуската аз и Владо отидохме, макар и мъгла, за гъби към Дамга. Намерихме малко. На обед дъждът не остави братята да се донахранят.

Ние срязахме следобед една голяма диня, която бях купил за 26 лева. Мъглите ту се вдигат и пак покриват небето. Владо поднесе гъбите на Учителя.

Братята покриха хижата и постепенно я доизкусуряват.

1.XI.1932 год., вторник

Празника „Ден на детето". Тази есен за първи път ни се изпраща резюме от беседите на Учителя. Оня ден, на 29., Еленка си отиде чрез Калотина в София и й дали това резюме да прочетем и препратим по определения маршрут.*

12.XII.1932 год.

Тази есен до 5.XII. времето бе все хубаво, топло, ясно. Нямаше достатъчно дъждове за посевите и есенната трева. Посевите са в недобро състояние. От 5й XII. почна да вали дъжд, на 10й го обърна на сняг, но се стопи веднага. На 11й – пак мъгли и ситен дъжд.

Тая заран е гъста мъгла и скреж по дърветата.

Тази сутрин, с пробуждането ми, се отпечата в съзнанието ми **сън:** Сънувах, че си отивам с раницата у дома, във Водица. У дома се събрали много селяни Водичани. Аз като ги видях, се зарадвах, че имам възможност да им

---

* В дневника следва резюме от лекцията на Учителя от 26.X.1932 г., сряда – „Новите хора". (Бел. М.И.)

говоря за добри работи и опитности из далечния западен край. Те се съгласиха и започнаха да навлизат в нашата маза. Беше вечер. Те внесоха лампата в мазата и се настаняваха по места. Вънка ясно звездно небе. Аз останах вън да си снема раницата и докато те се настанят по местата си. Обмисляйки, че макар и неподготвен, аз имам цял склад от мисли, които мога да им нахвърлям.

Приготовлявайки се на двора под търпозана*, булката Слава бе на содормата** и говорехме нещо с нея. Тя държеше малко дете в ръка. Гледам на запад в звездното небе, но във взора ми се очертаха някакви особни звезди. Приготовлявайки нещо дрехите си, аз пак несъзнателно съгледах особните звезди. Сега съзнателно вече отправих погледа си да погледна, че това съзвездие никога не го бях виждал. Гледам, докато преди малко те бяха бледи, сега почнаха да блестят със силна светлина. Звездите бяха наредени във форма на корона, като държавния герб. Но те не стояха, с подвижност светеха. Булката Слава бе вече влязла вкъщи, забавлявайки се с децата, а хората вътре говореха нещо. Аз влязох да известя на хората за новите планети, които са се появили на небето, но те тъй силно бяха се залисали в разговора си в шумна врява, че никой не ме чу. Казах конкретно на Милуш Рангелов от Равна да излезе, но той не ме последва. Аз изтърчах навън да наблюдавам знамението. Сега звездите с още по-ярка светлина светеха. Озърнах се около си – никой няма. Усетих, че това бе дадено, знак, знамение само за мене. Яви се една светлина от юг, но светлина със силни лъчи, които се насочиха в короната звезди, за да я осветят хубаво, за да мога да я видя. Съзрях, че в тия звезди големите, които образуват короната, вътре е пълно с образи на хора и като че лъвски ли, или кучешки образи до седящия на един трон в профил човек. Тези образи бяха очертани от ситни звездици, но подвижни, и то много живо ми изразяваха като на кинофилм много неща, които аз не можах да схвана значението им и всичките изображения. Звездите течаха като водни струи и чертаят фигури в това коронно изображение вътре. Аз гледах особно големите звезди. Те бяха като планети, но едри като Луната, но сега със светлина като на Луната, когато е в затъмнение, само че ги осветяваше страничната светлина на ония лъчи, които излизаха от едно сияние от юг, като из мъгла. Аз си мислех, че това знамение е сега за мен, да ме насърчи да говоря, и че ще има нещо да стане. Докато гледах, Слава излезе от къщи и тя видя тия звезди и изображенията, които се меняха в коронната форма. Изчезна постепенно всичко това изображение на небето. Аз влязох при хората. Те разговаряха нещо по земеделската партия. Казаха, че се научили, чели във вестници, че уж Христо Стоянов ли, или Неделко Атанасов, забравих за кого казаха, бил убит в Сърбия. И нещо много още, но не запомних тук съня си. Нещо за брожения говореха, но не запомних.

Аз в мене си се радвах на това видение, което видях на западното, на югозападното небесно полушарие.

На хората говорих ли, не ли, не помня, но като че говорих нещо. След това видях една картина – Владо Николов, русина, от с. Мърчаево, и Еленка бяха на колене в пози да ги венчават. Че уж вече те се оженили. И това изчезна и се събудих.

---

* търпозан – навес. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

** содорма, сондурма – отвод пред къща, трем, пруст. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

Пеню Ганев

Дневник
IV.

27.IX.1933 год. – 21.IV.1934 год.

На **27 т.м., сряда,** Учителят ни изненада с **беседа**: ***Общ окултен клас, Сряда, 27.IX.1933 год.****

„Недоволни сте поради единствената причина, че не ви се дава това, което ви се пада.

Право в света е това, което поддържа живота на всички същества, от най-малкото до най-голямото. В истинския живот няма никакъв примес. На нас ни трябва истинският живот. Никой не може да ви вземе живота. Във вашия живот може да се примеси нещо, което да ви причини страдание. Състоянието ви може да се измени с една дума. Една хубава дума с хубавия хляб и обратното. Всички трябва да бъдете добри фурнаджии. Ако ние бихме се научили да мислим и говорим правилно, това значи доктор по хлебарство. Да храниш гладните, разбирам, но да храниш сития, не разбирам. Много неща в света са неясни, поради една обстановка. Аз не съм за установените идеи. Има една сила в света, която обезоръжава хората. Трябва ви един непреривен процес в правилното разбиране. Тогава ти ще бъдеш във връзка с всички същества, които правилно мислят. Старите идеи, старите привички и навици не ни трябват. Човек не трябва да рисува, за да изкарва своята прехрана. Той е осигурен: дадено му е въздух, вода, светлина и всички други условия. Чистите по сърце, които имат чистия живот, ще видят Бога. Човек е по-силен от всичко в света. Външните условия могат едного да го направят светия, а другиго – престъпник. Хората гладуват. Това са ония деца, които са сгрешили пред майката. Те трябва да кажат: „Моля ти се, мамо, прости ми. Аз сгреших, но ще се поправя." Онова, което човек има в себе си, никой не може да му го вземе. Бог, Който живее във вас, никой не може да изпъди. Туй, което живее във вас и при всички условия може да ви направи победители – това е Бог. Да се обичаме не значи да мислим еднакво. От вашите картини на небесната изложба ще останат само тия, които са направили добро по любов, безкористно и без да знае някой.

За мнозина от вас времето е дошло. Запалете огъня, драснете една клечка – това е най-малкото добро за всяка една душа, която срещате. Оправянето на цялото човечество е въпрос на цялото човечество. Във великата държава на

---

* Беседата е публикувана в томчето „Вечният порядък", стр. 3–21, изд. „Жануа-98", София 1999 г. (Бел. М.И.)

нашия ум, във великата държава на нашето сърце и воля да внесем един порядък. Това е Божественото; и противоречията ще изчезнат и ще имате сила и мощ. Този порядък ще премахне вашите противоречия и ще постави всичко във вас на място. Във вас да останат правите мисли, правите чувства и постъпки. Доброто, което ще направиш, направи го навреме. Туй, което е добро за един орган на тялото ми, е добро и за цялото ми тяло – за всички органи. Когато един се радва или пее, всички се радват."

4.XI.1933 год.

Сънувах, че инспекторът В. Николов прави анкета. Влязъл е при моите деца в с. Равна, в III и IV, които уча аз, и ги разпитва за това-онова, да види да не би нещо сектантско да съм предал на децата.

5.XI.1933 год., неделя

Къде 1 ч през нощта се събудих с току-що сънувания **сън**: Стоя в голямо училище с много колеги, все познати, от родното ми село. Предстои ми да предам лекция в прогимназиален I клас по Вероучение. Звънецът удря, а аз като че не съм си прегледал какво пише в учебника. Започнах да се боя да не би да ми е вяла лекцията, та да ме критикуват другарите, и то особно присъствуваше един голям комунист. Но аз си поразмислих за това, онова, как ще говоря, какви доводи да приведа и докажа, че вярата е нещо важно и съществено за човешкия живот, че тя е духовната храна и питие за човека. Но се събудих, преди да държа лекцията си.

6.XI.1933 год., понеделник

Тази заран дойде Еленка рано в училището и то разтревожена и сърдита, защото нощес плакала и се тревожила от това, че аз снощи у хазяите й съм й бил казал да позанимава Кирила (ученик на хазяите във II клас) по пеене с ноти по стълбицата. Че тя не била длъжна и че не е частна учителка, че да си губела скъпото време по един ленив ученик. И след малко допълни, че за нещо неопределено се тревожи, за просто невидима причина. Аз я успокоих и се почна разговор за нейното уволнение и гонитба от Мърчаево.

Извади тя от чантата си препис от **обвинителното писмо на софийския митрополит** и отговорите, които е дала, кога са я анкетирали. Много ми харесаха нейните отговори, които тя е приготвила навремето си (1926 год.) със съдействието и присъствието на Учителя и друго заявление, писано навремето си от **Иван Толев** от името на Мърчаевци.

След дълъг разговор по гонитбата и преследването ни, започнаха се учебните занятия. Дойде обед и следобедните часове. Изкарахме първия час и тъкмо излизам, ето, подава ми един прогимназиален ученик една бележка от пунктовия учител Васил Каралеев от Годеч, в която ни се съобщава, че ние с Еленка сме **уволнени като неудобни за границата**.

„Гръм от ясно небе"!

Влязох при Еленка, която още не бе излязла от първия час и й подадох бележката. След малко тя влезе, съвсем отчаяна и отпаднала духом с много важната в момента (бялото листче) бележка в ръка. Тя нема̀ куража да се яви пред децата си, за да им съобщи новината. Аз ударих звънеца и влизам в моето отделение, за да им съобщя и ги разпусна, докато им дойдат нови учители. Влизам, а IV отделение, още неседнали, се надпреварят кой пръв да излезе да си разкаже урока по естествена [история] за „Бухала". Накарах ги да се умирят и им съобщих. Веднага – гласове на шега и смях, като си казаха със смях, че ги изпитвах дали ще кажат нещо против това. Но когато повторих и потретих и им казах да си вземат книжките и да си отиват, веднага се смени духът на децата.

Те запротестираха, някои заплакаха и в миг след това – олелия и писък на разплакалите се деца.

Разпуснах и децата на Еленка. След няколко минути се напълни училището с жени, мъже слисани и очудени, които питат вярно ли е това, което децата разнесоха плачещи у дома си. След като им обясних, ето че и слугинята Зара иде и вика със смях на децата: „Защо плачете, бе, щури деца, тези като са уволнили, други ще ви дойдат." И след това, като й обяснихме, че това е вярно, а не детишка измислица, тя каза, че сънувала нощес сън, какво че училището се запалило и то тъй силно горяло, че лъчите отивали и хвъркали чак върху тяхната къща, но дим не се виждало, само голям силен огън. И от училището не останало нищо, цялото изгоряло. После добавиха с други жени, че щом е горяло училището без дим, пак щели да сме се върнели.

Реших да си приберем багажа и да си отиваме, но Еленка не се съгласи. Като твърдеше, че Янков ще нареди работата. Слязох в Годеч. Каралеев, Манов, Велков и други ме съветваха да замина утре за София и да се явя пред министъра на Н. Просвещение Бояджиев.

Върнах се късно и след дълъг разговор с Еленка си легнах. Сън ме не хвана.

7.XI.1933 год., вторник

Потеглихме ранко и в 9 ч бяхме в Годеч.. Три автомобила заминали и почти и четвъртият вече бе препълнен. В 12 1/2 бяхме вече в София. Още в 2 ч отидохме у Манолов – секретаря на Министъра, но той ни обясни, че не знае защо сме уволнени. Каза ни към 5 1/2 ч да отидем в министерството, за да видим защо сме уволнени. Понеже на уволнителното писмо пише: „Негодни за границата".

Следобед стояхме и до 8 ч, но в Министерството не ни приеха, защото имаха заседание по закона за народното просвещение.

8.XI.1933 год., сряда

Днеска е Димитровден. Целия ден прекарахме на Изгрева.

9.XI.1933 год., четвъртък

Отидохме в Министерството при Манолов. Той извика подначалника Кръстю Петров, за да се научи защо сме уволнени. Кръстю му съобщи, че сме уволнени, понеже сме посрещали слънцето сутрин и сме били водили неморален живот и че селяните не можели да ни търпят. Манолов със злоба ни изпъди и каза, че анкета ще произведе за нашето уволнение.

Излязох и веднага отидох на Изгрева, преоблякох се и заминах за Василовския хан на ул. „Ломска", откъдето потеглих за Годеч с автомобилите. Събрахме [се] с Владимир Велков.

Тая нощ се събудих в 2 ч след полунощ. Прочетох от 10. серия първата беседа – *„Търсенето името Божие"*. Зачетох и втората към 5 ч – *„Денят Господен"*, но ми се доспа и легнах. **Сънувах,** че сме с Катя Грива някъде и разчистваме нещо, тя чисти и аз помагам. Незабелязано съм се допрял до една електрическа жица, която ме докосна за дясната ръка, за горнята част на ръката. Ръката ми от китката надолу се обезобрази, кожата се сбръчка, ставите се изкривиха и ръката се обезобрази. Аз с лявата ръка я оправям, глася, но щом я оставя, тя пак се обезформя. На два пъти я гласих, наместях, но оставя ли я, тя се обезформя. Казаха ми някои наши хора – братя, че лекари ще могат да я излекуват на електрически ток, на рентгенов апарат, защото повреденото с електричество, само електричеството го лекува. След второто поправяне аз се отчаях, че не става ръката ми и че тя се вече не подчинява на волята ми, и че е обезформена. Но веднага ми дойде на ума да си мисля, да се моля на Учителя да ми помогне,

да излекува ръката ми, защото Той може да я излекува. И в отчаянието ми аз забелязах, че ръката ми бавно се възстанови. И ето, че се събудих. И после отидохме в Министерството при главния секретар Манолов. Вечерта в Годеч стигнахме в 10 ч. Спах у Велков.

10.XI.1933 год., петък

Дъжд вали. Закусихме у Велков. Той ми даде един чадър и замина за училище. Аз през чаршията заминах в прогимназията. Обясних на някои за уволнението ми. Направих едно заявление от името на съселяните ми. Прочетох го на Б. Манов. Той ми каза да помоля Б. Георгиев да ми го напише на пишуща машина в 3 екземпляра.

Направихме с Бориса това и следобед в 4 ч бях в Равна.

Младен разгласи, че ще има събрание. Надойдоха всички селяни. След като им обясних защо ги викам, те разписаха заявлението.

Уволнението на Пеню Ганев и Елена Хаджи Григорова на 2.XI.1933 год.
(документи)

1. Вх. № 54, 8.XI.1933 год.

ИНСПЕКЦИЯ НА СОФИЙСКОТО УЧЕБНО ОКРЪЖИЕ
№ 15758
2.XI.1933 год.

До Господина Главния учител,
с. Равна, Годечко
(копие: г.г. ЕЛЕНА х. ГРИГОРОВА и ПЕНЮ ГАНЕВ,
учители в същото село, г. Главният учител в
с. Букоровци, Годечко, г. НАДЕЖДА БОЯДЖИЕВА,
учителка при първоначалното училище
в същото село и г. Пунктовият учител в с. ГОДЕЧ).

Съобщава Ви се, Господине Учителю, че Министерството на народното просвещение, със заповед № 4948 от 26.X.т.год., въз основа на чл. 61, ал. II-ра, от Закона за народното пресвещение и съгласно решението на дисциплинарния съвет при Министерството, протокол № 202 от 1.м.м., УВОЛНЯВА, считано от деня на съобщението, като неудобни за гранични училища, ЕЛЕНА х. ГРИГОРОВА и ПЕНЮ ГАНЕВ, учители при повереното Ви училище и на едното място премества от деня на съобщението НАДЕЖДА БОЯДЖИЕВА от първоначалното училище в с. Букоровци, Годечка околия.

ОКР. УЧИЛ. ИНСПЕКТОР: (В. Янков)
и.д. СЕКРЕТАР: (подписът не се чете)
(печат)

2.

До Господина Министра
на Народното Просвещение
гр. София

Заявление
от жителите на с. Равна, Годечко

Господин министре,

Ние, жителите на с. Равна, останахме потресени от това, че любимите ни учители Пеню Ганев и Елена Х. Григорова се уволняват.

Учителката от седем, а учителят от три години са били най-добрите съветници и напътвачи в живота ни.

Научихме се от Министерството на Народното просвещение, че ги уволняват под претекст, че били дъновисти, излизали били да посрещат изгревите на слънцето, че са водили неморален живот и др.

Долуподписаните жители на с. Равна единодушно протестираме за тая измислица и клеветнишка лъжа! Ний от толкова години досега сме били предоволни от учителите и с радост очаквахме да се срещнем тях на забава, вечеринка или родителско-учителска среща, за да подсладят с нещо хубаво и смислено еднообразния ни и загрижен живот.

Любимите ни деца с трепет и радост отиваха и се връщаха от училище. С насилие не си служат, а с голям труд и тактично преподаване те всякога крепят добрия дух и жажда в децата към учебната им и друга работа.

Учителите ни не са само учители в обикновения смисъл на думата „учител", а учители и възпитатели в пълния смисъл на това понятие.

Като излагаме горното, най-настоятелно Ви молим, Господине Министре, веднага да ни се възвърнат горепоменатите учители.

С почит:
8.XI.1933 год.
с. Равна

3.

Препис

Акт
за напущане длъжност

Днес, деветий ноемврий 1933 година, с. Равна, Царибродска околия, се състави настоящият акт в два екземпляра, в уверение на това, че досегашният учител при първоначалното училище Пеню Ганев, съгласно заповед № 4948 от 26 октомврий 1933 год., издадена от господина Софийския окръжен училищен инспектор, напусна длъжността си.

с. Равна, 9 ноемврий 1933 год.

Гл. учител: п. П. Ганев
Напуснал длъжността си: п. П. Ганев
Присъствувал: п. А. Димитров

Вярно!
при Равненското пър. училище
№ 26 с. Равна 25 май 1936 год.
Гл. учител: (подпис: П. Ганев)
(печат)

4.

Акт

На деветий ноемврий хиляда деветстотин тридесет и трета година подписаният Пеню Ганев, главен учител на първоначалното училище в с. Равна, Годечка околия, предадох на новоназначената учителка Надежда Бояджиева, назначена със заповед № 4948 от 26.X.т.г. от Министерството на народното просвещение, училищните помагала, покъщнина, библиотека, училището, както и училищните дела според инвентарните, каталога и описите на делата, при което се констатира всичко в изправност.

Този акт се състави в три екземпляра, от които единият остава в архивата на училището, вторият се изпраща на Господина окръж. уч. инспектор, а третият се предава на председателя на училищното настоятелство.

с. Равна 9 ноемврий 1933 год.

Предал: п. П. Ганев
Приел: п. Н. Бояджиева

Вярно!
При Равненското първоначално училище
№ 22 с. Равна 24.V.1936 год.
Гл. учител: (подпис: П. Ганев)
(печат)

5.
Акт
за напущане длъжност

Днес, деветий ноемврий 1933 год., с. Равна, Царибродска околия, се състави настоящият акт в два екземпляра, в уверение на това, че досегашният учител при първоначалното училище Елена Х. Григорова, съгласно със заповед № 4948 от 26 октомврий 1933 год., издадена от г-на Софийския окръжен училищен инспектор, напусна длъжността си.

с. Равна, 9 ноемврий 1933 год.
Гл. учител (директор): ...
Напуснал длъжността си: (подпис: Е. Х. Григорова)
Присъствувал: (подпис: А. Димитров)
(печат)

*

11.XI.1933 год., събота

Пратих Младена да занесе протоколите в Туден, да се заверят подписите, че са действителни. Нямало секретар-бирника Александър Николов и щял да се завърне чак в понеделник. Предадох училището и всичката архива на Надежда Бояджиева, новоназначената учителка в Равна.

Написах вечерта и един протокол от името на училищното настоятелство, за възвръщането ни, и си легнах да спя.

12.XI.1933 год., неделя

Станах рано. Преписах протокола в 2 екземпляра, актовете за напущане на длъжността и с незаверени подписи заминах за Годеч. Автомобилите съм пропуснал, понеже имали Либералите конгрес и рано заминали за София.

Аз се упътих през Драгоман. Велков ме изпрати до Арсо Соколов. В 3 ч потеглих. В 6 бях в София.

13.XI.1933 год., понеделник

Янков ги занесе тия документи в понеделник следобед. Казали му, че трябвало да са заверени подписите.

14.XI.1933 год., вторник

Станах рано. В 8 ч вече бях на гарата. В 9 1/2 ч бях в Драгоман. В 12 ч бях в Туден. Заверихме подписите и към 1 ч потеглих за Равна.

Към 3 ч бях в Равна. Кметският наместник Андрея Георгиев ми подписа заверката и потеглих за Комщица при капитан Панчев – началник на Комщичкия подучастък. Той ми обеща, че ще говори на майор Цанков, началник на граничния участък в Драгоман, да ми издаде едно удостоверение, че не съм се проявил в нищо нелегално за границата.

Преспах у Иван Тасков, прогимназиален учител в Комщица, родом от Стразимировци, Трънско. Той ме прие много добре и угости.

В Комщица сънувах, че си извадих един зъб от лявата страна на долната челюст, но не ме заболя. Зъбът бе кътен.

15.XI.1933 год., сряда

Потеглих рано за Равна. Стигнах в 8 1/2 ч. Анто ми завери преписа от протокола на настоятелството. Закусих у дядови Истаткови и през Туден заминах за Драгоман. Като минах Нишава, започна да вали град. В Бунаровци се срещнах с Данко Генов и с Рачо в Каленовци. В 3 ч отидох при майор Цанков. Той ми даде служебна бележка и в 10 ч вечерта потеглих за София.

16.XI.1933 год., четвъртък

Занесох на Янков документите. Той ги поднесъл, но трябвало да се обгербват с по 3 лв. всеки подлис. Купих за 230 лева гербови марки и ги занесох в архивата за завеждане.

Началникът на отделението Косачев съобщил на г-н Янков, че ще ни възвърнат.

17.XI.1933 год., петък

Днес имаме почивка. Обгербвах заявлението с 227 лева гербови марки и на майора служебната бележка – с 3 и ги занесох в архива и вземах входящите номера, понеже на 16.XI. Янков бе занесъл протокола на настоятелството, а днес, 17.XI., аз занесох заявлението и служебната бележка на майора.

18.XI.1933 год., събота

Отидох следобед у г-н Янков. Той ме заведе в кафене „Македония" при Данев, който тая заран е ходил при Косачев, за да го пита дали ще ни възвърнат. Косачев му отговорил, че не ще ни възвърнат. Почерпих 4 кафета и си излязох за Изгрева. Духом аз не отпадам. И знам, че това е за добро, което става с нази. Данев ме съветва да отида при Хаджи Колев и да се съглася даже и рушвет да му дам, само и само да ни възвърнат на същото място. Излязох от кафенето и се упътих към Хаджи Колев. Нещо ме спира, не ми се отива към дома му. Стана ми гнъсно и мръсно, да отивам аз при един човек, комуто да предложа пари да ме възвърне, да му дам пари, задето ме е уволнил, и сега да му платя за тая му хубава постъпка, че пък и да ни възвърне. Отидох [до] пътната врата – ето госпожица някоя се спря и тя на вратата, а селянин, който я съпровождаше, влезе преди мен вътре. Тя остана вън. Мен ме досрамя от меня си и се възвих и се повърнах назад.

19.XI.1933 год., неделя

В 4 1/2 станах. В 5 почна нарядът. Времето студено.

В 10 имаше беседа върху *„Запаленото кандило"*. Следобед в 5 ч имаше концерт от Иванчо Кавалджиев.

Деня прекарах в размисъл по това-онова, какво да започна сега, и що да работя сега, като свободен от учителствуване. Попрегледах Аритметиката на III клас, за да мога да помагам на Станка. Вечерта до 10 ч помагах на Георги Събев, за да му закачим вратата на антрето му, което сега си построил.

20.XI.1933 год., понеделник

Сънувал съм, че съм оставен в един дюкян, временно да заместям някого. Доведоха един болен вол. И аз трябваше да го разпоря, да го разсека на две, като със сила разсичах прешлените на гръбнака му. Сека и се отвращавам от меня си, от това си деяние. Чудя се как се осмелих да извърша това отвратително за мен деяние, аз, вегетарианецът, да разсичам вола, да ставам убиец.

След тая картина, ето, някой ми донесъл една бомба голяма. Аз я скрих. Тя е загъната в нещо като калпак. Еленка е при мен. Мене ме е страх да не направи експлозия тая бомба, че да събори и зданието и да ни избие. Но това не стана, бомбата си остана скрита, неузнаваема. Дойдоха след това от нашето село дядо Пеню Гайдарят – Пеню, който е сега умрял, и синът му Пеню и с тях някои от снахите им. Те ми носеха подаръци някакви. Един наниз гердан с пари. Една от монетите е като цар Крум на коня, както са 5-левовите сегашни монети. Но тая голяма сребърна монета като че ли е стара, сега не върви. Тези хора, без аз да видя, ми натуряли в левия джоб много монети по 100 лева, 50 и ми казаха, какво сега понеже съм уволнен, то ще имам нужда от тия пари.

Времето е променливо тая заран. Облачно. Мъгли по Витоша. Поросява дъждец. Еленка отиде у Янков, да види що ще стане с възвръщането ни. А аз останах да чакам брата Иван, за да отидем да купим дъски, та да направим една барака за кюмюр и кухненски принадлежности.

Бяхме решили да отидем да купим материали за Еленка за барака за кюмюр, но се отказахме за днес. Отидох у Янкова и с Еленка си дойдохме. С Колю Ралев се срещнахме, той работи на „Граф Игнатиев". Говорихме до късно – 11 ч, и пяхме с Еленка у брата Иванови.

21.XI.1933 год., вторник

Станах в 6 ч. Облачно и студен вятър духа.

Савка дала на Еленка една лекция от 5.XI., неделна, в 5 ч с., озаглавена *„Общото благо"**, от нея прочетох сега хубави мисли. Ето тия ми харесаха:

„Онзи, който живее в любовта, онзи, който има истинния живот, онзи, който има знание, истинската свобода, който е свързан с Бога в този смисъл, в пълната смисъл. Сега аз не правя възражение, дали ние сме свързани?

Който е свързан с Бога, неговата глава никога не пада. Няма сила, която да внесе смъртта в него. Този човек сиромашия няма до го гази, болест няма да го гази, смърт няма да го гази. Той ще бъде свободен. Тогава Истината вие отвътре ще я разберете.

Ако нямате ближни, силата ви ще остане непроверена.

Кой създаде мисълта в ума на хората, че някой си човек отвънка е негов враг? Ако аз съм един богаташ и имам пари, парите у мен ще внесат мисълта, че някой, който ме гледа, ще мисли да ме обере, и ще го считам за мой враг. Но нямаш нито 5 пари, срещнеш един човек – не мислиш, че той ще те обере. Тогава с моето богатство аз съм слаб, създавам си една мисъл за врагове. Създавам в себе си страх, но същевременно създавам едно изкушение на онзи, слабия, той да ме обере. Знаете ли кои са парите на един праведник? Според мене хубавите мисли, хубавите желания и постъпки на един праведен човек, това е неговото богатство. И неговите пари са огън – който ги вземе тия пари, той ще се обърне, втори път никога не ще вземе.

Праведника втори път никой не може да го обере. Кражбата престава.

Праведният човек е краят на всички престъпления.

Грешният човек е начало на всички престъпления.

Умният човек е начало на всичко онова разумно, възвишено и благородно.

Всички към това трябва да се стремим – да бъдете край на всички престъпления! Като дойдат престъпленията до вас, да бъдете край на тях! До нас могат да дойдат престъпленията, но зад нас, да бъде край! Тъй ще кажем на всяко престъпление – ще бъде край.

---

* Беседата е отпечатана в томчето „Новото разбиране на връзката в живота", ИК „Жануа'98", С., 2000 г., с. 66–81. (Бел. М.И.)

„Добър е Господ" е едно заблуждение. Добър е Господ само при един разумен порядък на нещата. А дето няма порядък, да казваме „добър е Господ", това е едно злословие.

Човек, който иска да бъде свободен, трябва да бъде силен. Силата е необходима за свободата. А знанието е необходимо за силата. Човек, който иска да бъде силен, да запази силата си, той трябва да има знание. А животът е необходим за знанието. Защото знание без живот е немислимо. А любовта е една необходимост за живота. И животът без любов, той няма източник. Тогава имаме значи: *Любов, живот, знание, сила, свобода.*

Ти не можеш да имаш любов, ако не познаваш Бога. Това е вечното начало, Което съдържа всичко в себе си. То е безгранично!

Сега има една страна реална, тя седи в следующето: не е във ваша сила да поправите света. Не е във ваша сила да измените порядките на природата. Има нещо друго. Но във вашата сила е да измените вашето положение! Свободата седи, че вие можете да опитате Божията Любов още днес и да я опитате в нейната пълнота! *Тъй че и всичките въпроси, онези жизнените въпроси, които сега ви смущават, за вас самите ще се разрешат,* не за другите. Но вие ще вземете друго едно становище. И в момента, когато вие опитвате това, да допуснем, че вие сте болен, хилав, невежа, с лош характер – в момента, когато опитате тази Божия Любов, всичките тия положения ще се изменят. И вие ще почувствувате едно подобрение в света, подобрение в здравето си, подобрения между хората, между които живеете, между които влизате, ще се споразумеете, ще ги обичате и навсякъде ще стане един коренен преврат във вас. Вие ще станете силен човек, силен в този смисъл: вие ще станете на един извор, че всички хора ще имат нужда от вас. Защото дотолкова можем да бъдем силни, доколкото можем да бъдем полезни, съществено полезни на ближните си. Лекарят е полезен, че може да лекува. Него го пазят като зеницата на окото си. Защо? Защото може да помага. Силният човек е потребен. Аз разбирам: силният, умният човек е потребен! И само той може да свърши известна работа!

Ти трябва да бъдеш силен в доброто, а трябва да бъдеш слаб в правене на престъпления. Тогава има смисъл.

Апостол Павел казва: Божията сила се показва в нас, когато престанем да правим престъпления. И когато престанем да правим престъпление, Бог се проявява във всичката Си сила в нас. А когато сме силни и правим престъпления, Бог казва: „Правете вие престъпления, Аз не нося последствията."

Животът ви ще се подобри отвътре.

Нас хората могат да ни обичат за нашия светъл ум. Могат да ни обичат за благородното ни сърце, за нашите благородни постъпки, че каквото кажем, да направим.

Животът е между голямото богатство и голямата сиромашия. Те са граници. Крайната сиромашия и крайното богатство: ти си едновременно крайно сиромах, ако не разбираш Божиите пътища, и си крайно богат, ако разбираш Божиите закони и знаеш как да ги прилагаш. Ако не разбираш законите, твоето богатство ще търсиш отвънка.

23.XI.1933 год., София

Четох *1-ва лекция от общия окултен клас, XIII година – „Най-силното у човека. Вечният порядък. Правата мисъл".* [27.IX.1933 год.]*

Да бъдеш доктор по хлебарство, да вадиш най-хубавия хляб, то значи всякога да мислиш най-хубавите мисли, да говорим всякога хубаво, правилно, да говорим така, че от всяка дума да съм доволен.

---

* Лекцията е отпечатана в томчето „Вечният порядък", ИК „Жануа'98", С., 1998 г., с. 1–22. (Бел. М.И.)

Важно е да знаеш да кажеш една дума навреме. Не да идеш, че на всекиго да разправяш. Но една дума, която може да въздействува благородно на един човек, не може да въздействува на другиго еднакво.

Аз не съм за установените идеи. Идеите не могат да бъдат установени. Не мислете, че идеите са нещо мъртво в света.

Казвам: На всинца ви трябва едно вътрешно, не еднократно разрешение на въпроса, но един непреривен процес на онова правилно разбиране, *а в туй, правото разбиране, седи силата на човека.* Щом ти го разбираш, ти си във връзка с всички ония същества по земята, които са съвършени. Ако съвременните народи разбираха този закон, веднага на земята между хората може да настане братството.

Ако всички хора се съгласят да мислят правилно, да влизат всеки един в положението на другиго вътрешно, ако само вътрешно се разбираха, то веднага щеше да се оправи светът. Вие тогава ще сте винаги да си услужвате. Човек има много стари неща, които трябва да изгори, че да не остане ни помен от тях.

Човек не трябва да рисува, за да си изкарва прехраната.

Ако днешният ден може да измени нашите идеи, нашите постъпки, нашето сърце, ние сме на кривата посока. *Човек всъщност е по-силен от всичко в света.* Никоя сила в света, колкото и да е голяма, не е в състояние да измени човека!

Единственото нещо, в което вие трябва да вярвате, е че вие сте по-силни от всичко. Не в смисъл да управлявате света. То е насилие. И не да вярвате, че сте най-слабите хора. То е другата самоизмама, заблуждение. Но да знаеш, че онова, което човек има в себе си, никой не може да му го вземе. Никой не може да го измени. Или другояче казано: Бог, Който живее вътре в мене, или Бог, Който живее вътре във вас, няма никоя друга сила, която може да Го изпъди из вас навън. Сега, ако вие разбирате идеята, че Бог е нещо, което влиза вътре във вас, това е заблуждение. Но туй, което вие търсите, всъщност туй хубавото, великото, *това е Бог вътре във вас. Това във вас, което може да се измени, на него не разчитайте.*

Разчитайте на туй, което не може да се победи при всичките условия на живота.

Туй, което ви извежда като победител, то е Бог у вас. Туй, което при всичките условия на живота може да ви изкара като победители, което не може да претърпи нито едно крушение, то е Божественото. На Него разчитайте всякога!

Туй, което всякога остава едно и също във вас, на него трябва да разчитате.

Ако ние търсим нашето щастие вънка от себе си, ние сме на крив път. Отвънка само съществуват условия за поддържане на щастието. *Но всеки един човек е щастлив отвътре.* То е пълното вярване. Постоянно създавайте туй положение в себе си. Защото има една опасност, която седи в едно криво разбиране. Материалните блага, знанието, здравето, всички тия работи са един резултат, но те не са, които подхранват щастието на човека. Аз може да нямам нищо, никакво богатство, ни ниви, ни къща, но имам една *силна душа,* обичам другите хора и всички ме обичат. Ако всички ме обичат, къде ще бъда лишен?

Човек има един Господ в себе си, на Когото трябва да служи, *всякога да чувствуваш, че твоят Бог вътре е доволен от тебе.*

Ще се оправят твоите работи!

Оправянето на цялото човечество е въпрос за цялото човечство. Кога всички хора решат да живеят, оправянето ще дойде! Но ако река да живея само аз добре, и ако аз река да оправя хората, то е един механически начин. А всички други не са дошли до това решение. Такъв ред са туряли, туряли и светът не се е оправил.

Та казвам: Тази велика държава на нашия ум, тази велика държава на нашето сърце, и великата държава на нашата воля, в нея трябва ний да внесем известен ред и порядък. И този порядък, който ние внесем в себе си, той е един и същ с всички хора. *Когато аз внеса един порядък вътре в себе си, този порядък е и за другите хора. В света има само един порядък. И когато аз внеса този единствен порядък в себе си, аз съм вече оправен.* Това значи Божгественото. *В света съществува един порядък.* И когато аз дойда до този порядък, аз чувствувам своята мощ, своята сила и всички противоречия изчезват. *Вие трябва да дойдете до този порядък. Него трябва да намерите. Туй търсим ние. Това го наричат Божествения, вечния, общочовешкия порядък.* И този вечният порядък няма да бъде в противоречие с това, което сега имате. Този вечният порядък като влезне във вас, всичките сегашни противоречия той ще им намери мястото. Всичко, което сега имате, то е ценно, но разбъркани са нещата, не са на мястото всички неща, които сега имате около вас. Този вечният порядък като дойде, той ще постави всички неща, които сега имате, на място. И като намаже, всичко ще тръгне тъй правилно, като по машина!

Доброто, което можеш да направиш, направи го точно на времето, не го отлагай! Ни по-рано, ни по-късно. Никакво отлагане.

Трябва да бъдете силни във вашите разбирания и по ум, и по сърце. И след като бъдете силни, тогава можете да помагате, да бъдете добри работници в света или в човечеството, което има нужда от вас. Или Бог, Който има нужда...

Всички трябва да израснете! И който е израснал, нека помага и работи тъй, както той разбира. И не трябва да отлага.

23.XI.1933., четвъртък

Тази сутрин имаше лед. Вече от 3–4 дни има голям студ.

По нашето уволнение, г-н Янков праща Сребро Данов да отиде при главния секретар Ф. Манолов, за да види какъв ще бъде отговорът му за възвръщането ни. Вчера и днеска Еленка ходи при зъболекаря Джераси и отива у Янков, за да види как отива работата по възвръщането ни.

Нощес съм сънувал, че вървим някъде с Елиезер по планински места. Аз му разправях как съм пътувал това лято по върха Амбарица, Купена, но говорихме изобщо за Амбарица. Вървяхме по едни ридове. Трябваше да вървим и се качваме по едни дървета със сечени върхове и клони. Аз започнах да хвъркам от дърво на дърво и то много изкусно. Така, като замахам с ръце, много леко хвъркам. И това изкуство съм го знаел от по-рано.

През деня, след като се наобядвах, започнах да свиря и да пея. Аз предчувствувах, че иде нещо радостно в момента. Знаех, че г-н Сребро Данов все ще е направил нещо за възвръщането ни. И ето, след малко влиза Еленка и ми вика: „Дай си ръката!" Разказа ми, че Данов ходил при главния секретар на министерството, г-н Манолов, и след като го накарал да вземе заявлението от Равнени, протокола на училищното настоятелство, бележката на майор Цанков от Драгоман и се разкаял, задето ни обидил с Еленка, понеже, след като му пришушна подначалникът Кръстю Петров, че ни уволняват кото дъновисти, той ни изруга и рече, че сме блудствували, а сега сме се изправили като светци пред него. И казал: „Как ще се извиня пред г-н Янков за тази обида?"

Казал да се явим в понеделник при него и щял да ни възвърне. Спомних си тълкуването на съня, че нощес хвърках насън.

До вечерта говорихме с Еленка и пяхме новите песни, дадени от Учителя.

24.XI.1933 год., петък

Събудих се в 2 1/2 ч и не можах да заспя повече. Молих се, мислих и т.н. Събудих се, че сме с Учителя и други братя и сестри някъде, но не зная къде е

мястото. В една нива, от север и запад заградена с плет. Тая нива уж че от [...?]. Учителят припомни, или някой от другите пресъствуващи, или аз ли подех въпроса, не помня добре, че тук имало много змии, да се пазим. И аз си спомних, че уж тук, в тая нива, съм виждал много пъти пепелянки змии. Започнахме да търсим, дали някоя не ще намерим да се припекува на слънцето. И ето, след малко някои извикаха: „Ето една змия!" Аз се завтекох, обаче ме бе страх, като не съм обут със спортните обуща, заедно с брича гащи и гетите. Кога съм облечен добре долу, не ме е страх от змиите. Но ето, някои я избъчнаха и я носеха на тояга, обаче аз забелязах, че тя има бяло на шията околоврът, зад ушите, и че тя е водна змия и се успокоихме. Рекохме да не я убиват.

*

В 4 1/2 отидох в салона, след като се избръснах.

Учителят говори хубава лекция. Той забеляза, че в живота има три процеса. Единият е чисто Божествен процес, вторият е човешки процес, а третият е смесеният процес. Когато ние сме в Божествения процес, трябва да вършим нещата, без да мислим, защото в Божествения процес няма противоречия. Вторият процес е човешкият процес – в него човек много трябва да внимава, за да направи една работа. А третият процес е смесеният, в който е преплетено и Божественото, и човешкото, и не внимава ли човек, извършва това, което е от низшето. *В смесения процес работите се много забъркват.* Там има най-много противоречия.

Божественият процес отговаря на златото. То нито се окислява, нито отравя. Желязото се окислява, ръждясва, но не отравя, а медта се окислява, ръждясва и дава силна отрова.

Ако сме в положението на медта, трябва да ни калайдисат поне, най-малкото. Всяка мисъл, чувство и постъпка са под влиянието на тия [три] процеса. Най-хубаво е да си позлатен, после може да си посребрен, а най-лошо е да си калайдисан, но то е за предпочитане, отколкото да си мед окислена.

Нещата в умствения свят най-лесно стават, защото е рядка материята, най-малко съпротивления имат. В сърдечния свят материята е по-гъста, а в постъпките – вече на физическото поле и [тук] най-трудно се реализират нещата, съпротивлението е голямо.

Даде ни тема: *„Отношенията между кривите и правите постъпки"*.

На гимнастическите упражнения предупреди, че тая заран да направим упражненията ритмично.

Времето облачно, студено. Вятър няма.

Вчера следобед бе топло, слънце хубаво грееше, а днес – студено.

Четох *5. лекция на общия окултен клас – лекция „Елементарни, съзвучащи и съграждащи мисли", XIII година**.

Както червивата круша е осакатена от влезлия в нея червей, така и човек се осакатява от лошите мисли.

Висшият свят „Девакан" представлява високото, девственото място. *В Божествения свят „дева" означава най-високото място, дето Божеството се проявява и до което човек не може да достигне.* Чувствата, мислите, душата и духът на човека не са подготвени за това място. Когато влезе в този свят, той няма достатъчно средства, за да остане там.

Първо човек трябва да стане учен. Науката е средство, което може да ни освободи от несгодите, при които живеем. Науката рано или късно трябва да

---

* Лекцията е отпечатана в томчето „Вечният порядък", стр. 69–85, ИК „Жануа-98", С., 1998 г. (Бел. М.И.)

ни освободи от смъртта, от несгодите, от сиромашията, от болестите, да стане средство да влезем в правия път.

В хората има един личен елемент, който разваля целия живот. Той е едно болезнено състояние.

В какво седи вашето щастие или нещастие? Ако сте богати, щастието ви седи в мисълта, че сте богати; ако сте празна стомна, нещастието ви седи в мисълта, че сте сиромаси.

Хората обичат букети от скъсани цветя, но това е едно нещастие за тях. По-добре е цветята да си живеят.

Старите хора обичат да се чешат много, защото те минават в едно старческо състояние, в мързеливо състояние. Сърбежът иска да му покаже, че като живее по този начин, скоро ще плати.

Сърби ли те снагата, това е излишна енергия, която те набляга. В тялото на стария става известно ферментиране.

Като те засърби снагата, седни. Концентрирай вниманието си. И мислено иди на някой висок планински връх, на Хималаите, на Монблан и др. Или на Слънцето, Месеца, или друга някоя планета и ще видиш, че сърбежът ти ще премине. Тази излишна енергия по този начин влиза в работа и ти се успокояваш.

Този и онзи свят представляват целокупният живот. Съвършените хора лесно минават от този в другия свят. За тях представлява трудност слизането от онзи свят в този, отколкото качването в оня.

Като ядете, освободете мисълта си от всички посторонни мисли. Седнете пред яденето спокоен и тих, като че от него ще се оправят всичките ви работи. Христос казва: „Аз съм живият хляб и който ме яде, той ще бъде жив." Значи, чрез яденето ти ще възприемеш един урок направо от Бога. *Като ядеш, ще ядеш с всичкото си благоговение, ще знаеш, че Бог ти е дал един урок и че животът от Него минава направо в тебе. С този живот ти ще разрешиш всички противоречия. Най-първо ние гледаме на яденето, а после дохождаме до музиката, поезията, философията.* И наистина всички неща са второстепенни. Яденето, дишането, пиенето на вода, светлината, която придобиваме, аз наричам, че това са Божествени мисли, чувствувания и постъпки, които са най-важни. Те вървят по съвсем друга линия.

Никога не се лакоми да ядеш повече, отоколкото трябва. Всякога оставяйте малко гладни. Мойсей казва: кога женеш, не дооженвай съвсем нивата си, остави класове в нея, за да има за бедните. *Като ядеш, не доизяждай всичко в чинията си, остави нещо в нея. Човек, който всичко дояда в чинията си, работите му не вървят добре.*

Същият закон се отнася и до мислите. Не желай да разбереш една мисъл докрай, това е лакомия. Не желай да бъдеш такъв поет, музикантин, че да няма втори като тебе. Това е непостижимо. Така ти ще намериш своето нещастие.

Та, ако искате да се подмладите, вие трябва да се подмладите, вие трябва да се освободите от вашите от чифлици, от вашите деди и прадеди, да се освободите от ненужния товар, който днес ви е непотребен. Освободете се от мисълта, че сте майки и бащи, че сте философи. Никакви майки и бащи не сте, това са заблуждения.

Всеки ден трябва да се обновявате.

Всеки недъг си има свой начин на лекуване. Има особен начин да се освободиш от неприятните си мисли, чувства, както и от недоволството си. *Ако вие обичате Бога, достатъчно е да си помислите за Него, и недоволството ви ще изчезне.* Защо трябва да смущавате Бога със своето недоволство? Всеки от вас е толкова богат, че ако аз бях на ваше място, никога не бих заменил живота

си с живота на някой цар, даже и с живота на някой ангел. Вие казвате: „Да съм един ангел." *Обаче, аз не бих заменил живота си с живота на някой ангел. Този живот е за него. Когато аз не оценявам своя живот, значи аз не оценявам Божественото в себе си.* Животът, който Бог е вложил в мене, е само заради мене и аз трябва да го ценя. Животът, който е вложен в ангела, е заради него и той цени своя живот. *Следователно и вие трябва да цените своя живот, да сте доволни от него.* Не казвам, че трябва да сте доволни от външните условия, да сте доволни от възможността, че можете да работите и да оправдаете това, да се съвършенствувате. Като работите съзнателно, вие ще използувате и външния живот правилно.

За всеки даден случай формата, която ви е дадена, е най-добрият живот, който може да ви се даде. *Ако този живот не можете да оцените, и бъдещето, което ще ви се даде, и него няма да оцените.* Вие трябва да забелязвате какви промени стават във вас. Сега всички искате да промените целия си живот. Оставете тази мисъл настрана. *Животът, който сега ви е даден, с всички негови несгоди, е незаменим. Този живот Бог обича, Той ще го трансформира.* Бъдете доволни от този живот, който днес имате, за да придобиете бъдащия живот, който Бог ви е приложил. Никога не бъдете користолюбиви, да кажете, че искате да бъдете като еди-кого си. *Не искайте да мязате на този, на онзи, но бъдете човек, доволен от живота си, и работете върху себе си.* Не търсете анормалния живот, но търсете Божественото, което носи радост и веселие. *Такива, каквито сте, това е най-доброто състояние, което имате сега.* Не искам да кажа, че с доволството си трябва да спрете додето сте стигнали, но вие още не оценявате това, което днес ви е дадено. В този живот седят хубави, велики заложби, които вие още не сте разработили. *Бъдещето зависи от този живот.* Това, което сега носите, то ще се развие след хиляди години. Върху него ще работите.

Казано е: „Ако се не родите изново." Новораждането е влизането в една област, в която нашият Божествен живот ще вземе друга форма, но животът ще остане пак същият. Душата ще остане пак същата. В Писанието е казано: „Възлюбил е истината, която е в човека." Този живот наричаме живот на истината, която Бог е възлюбил. Бъдете благодарни, доволни и радостни, че имате този живот в себе си. За този Божествен живот трябва да работим, за да дойдат добрите външни условия и да възкръсне този живот в нас и ние да възкръснем за него.

*

27.XI.1933., понеделник

Станах от сън. Студено. Облачно. На изток особни сияния с много красиви багри, на които художник земен е в абсолютна невъзможност да подражава. Много чудна гледка с много типични багри. След като си направих упражненията, без да закусвам, отидох в Учителския съюз при Д. Негенцов. Заедно с него и други колеги отидохме в Министерството на Просветата. Негенцов не повдигнал въпроса за нашето уволнение при г-н Манолов, Косачев и Кр. Петров отсъствуваха.

Г-н Данов ходи при г-н Манолов и му е отговорено: в сряда, на 29., да се явим в министерството. Обещано му е пак, че ще се нареди работата, ще ни възвърнат.

Следобед прекарах в четене, свирене и вечерта – в дълъг разговор с Еленка, в нейната барака.

Следобед поканих Учителя да дойде да обере гроздето на брат Иван. Той ми отговори, че денят вторник е за предпочитане на гроздето, затова каза за утре. Събудих се в 5 1/2 ч.

28.XI.1933 год., вторник

Станах, направих си гимнастическите упражнения и до обед преписвах „Българската рапсодия" от Учителя и Крали Марко из операта „Крали Марко".

Следобед дохожда Учителят да бере грозде. В своята стая ми даде една ябълка и една круша. Вечерта ги изядохме общо.

Нощес валя дъжд. Тая заран само на изток бе облачно и после веднага се заоблачи и затъми. Денят бе студен, но не съвсем.

Петелът на Савкини тая заран пропя пред вратата (бял петел и три бели кокошки) и Учителят дохожда на гроздобер и се отби за малко в стаята и хапна малко грозде.

От 22.XI.1933., сряда, е дадена *тема в общия окултен клас*:

„Отношението на правите и кривите постъпки"

Съществува един закон в природата, който гласи: Всяка права мисъл, постъпка и действие, които са в унисон със законите в природата, които действуват съграждаще върху живота ти и на твоите обкръжающи, има положително следствие с плодоносен край, и обратно: всяко действие, чувство и постъпка, които не се обуславят от разумността, имат отрицателно действие, те са криви и имат лош край. Правите постъпки водят към възход, кривите – към низход, ограничение. Правите постъпки те водят към добри условия, към възкресение и живот, а лошите постъпки те водят към ограничения, смърт, застой. Правата постъпка се обуславя от правата мисъл.

1.XII.1933 год., петък

Цял ден бе облачно. Сутринта, кога се подаваше слънцето зад облаците, Учителят каза: „Гледайте колко прекрасна картина се отваря пред вас. Тя е рядка по сюжет."

До обед все ми се дремеше. До 10 ч бях при Учителя в салона, а следобед помагах на Петър Чорбаджиев, за да сее фидани, и му копах 2 дупки. Вечерта говорихме до 10 ч с брат Иван, сестра Неда и Еленка.

2.XII.1933 год., събота

Нощес валя дъжд. Земята се заледила. Станах в 5 1/2 ч. Започнах да чета една лекция, която Еленка ми донесе – *3-та неделна беседа от 15.X.1933 год. – „Ще се зарадва"**. Ето някои добри мисли от нея:

Всеки, който не служи на Любовта, Мъдростта и Истината, е иноверец. Всеки, който тях изповядва, е правоверен.

Земният, материалният живот е калният живот. Много примеси има в този живот и затова трябва да се пречисти.

Духовният живот е живот, който е започнал да се пречистя. Той е процес на пречистване. Като кажа, че човек е духовен, той е почнал да се пречиства. А Божественият подразбира единственият живот, който е чист.

Ти не можеш да се освободиш, но трябва да се пречистиш.

Никога човек не може да се освободи; и хиляди цървули да скъсаш, пак не можеш да се освободиш, *но да се пречистиш е твоя работа.*

За да ви дойде едно голямо нещастие, дяволът е натоварил три магарета с цървули, докато ви турят товара на гърба.

Домът, общественият живот, народността и религията, това са завършиени процеси, те не могат да се поправят. Сега трябва да дойде нещо съвършено ново, старото няма какво да се поправя.

---

* Беседата е отпечатана в томчето „Постижимото", с. 41–59, ИК „Жануа'98", С., 1999. (Бел. М.И.)

Аз градя новото, за което съм пратен, нищо повече! Старото нека го оправят другите.

Някой казва: „Дай на тия хора ум." Всички хора имат доста ум, ако остане сега да им се дава ум, то е изгубена работа. Вие ще ми кажете тъй: казано е: „Ще бъдат научени от Господа." Но това е една нова епоха в Писанието. Ще бъдат научени от Господа, ще бъдат родени от Бога. Това са синове Божии. И трябва съвършено друго разбиране. Трябва да ги преведете тия неща. Окултистите правят тия връзки. *Новото е туй, което може в туй състояние, в което вие се намирате, да ви научи.* Да ви научи Господ някога, то е невъзможно. Тези, старите разбирания и схващания, всичко туй трябва да оставите, за да дойде новото. И трябва да се измените, за да имате една чиста мисъл, едно светло чувство, една силна воля, за да възприемете новото! Аз наричам „ново" пресния хляб, а не мухлясалия (и т.н.)

Мене не ме интересува само знанието на Земята, а и знанието на Слънцето, на другите планети, на звездите. Умът ми е занят с такива велики работи, та не ми остава време да се занимавам с детинските работи на земята.

Процесът на горенето е процес на чистене, а не процес на унищожаване.

Смъртта е процес, за да се уравнят всички противоречия.

Всички, които не искат да дадат, трябва да умрат.

Нека дойдат всички учители, майки, бащи, учени – всички, които вършат волята Божия. Туй е логическо разбиране, вътрешният процес, който трябва да освободи душата от сегашното робство, в което се намират хората. Сега, не че някой ни е свързал. Има една слабост у хората, за която са свързани. Както Соломон бе свързан със слабостта си да обича жена чужденка, но тя го предаде.

Не поверявайте вашите тайни на жените!

Нещастията, доколкото аз зная, за тия нещастия по 9 бъклици сме пращали, да ги калесваме. *Насила идат страданията, а не че те искат.* Ние ги насилваме и те най-после дохождат. И като дойдат, те ядат и пият и не се връщат назад. Страданията като дойдат, няма вече връщане за тях.

Пътят на щастието е постлан, павиран с камъните на нещастието. И, следователно, за да дойде щастието в света, трябва да мине по един път, направен само от камъните на скърбите и страданията на цялото човечество. И докато не го направим, тия страдания няма да си идат. И като свършим този път, по който щастието може да мине, те ще си заминат и ние ще ги изпратим с гайди, музика и песни и ще видим голямата полза, която те са ни донесли!

Каквото и да искате, сегашният живот ще си остане такъв, какъвто си е.

Любовта издържа на всички противоречия. Тя се приспособява. Тя е като лодка в развълнувано море. Може много да се клатушка, приспособява на вълните, но устоява.

Омразата е лед, който се стопява, а *Любовта е лодка, която на брега излиза.*

Вие се радвайте за противоречията, които съществуват в душата ви.

Аз наричам виден човек този, в душата на когото има големи противоречия, мъчнотии, страдания, тъй както наричам силен кон този, който носи 100 кгр. товар на гърба си. Ако не бе силен конят, нямаше да бъде натоварен толкова.

Пусталията кон едва носи 10 килограма.

По-добре е страдания, мъчнотии и здраве да имаш, също и сила да имаш, отколкото да нямаш никакви изпитни страдания в душата си, ню и да нямаш здраве и сила. За предпочитане е силата и здравето, макар че има противоречия.

Не считайте, че имате противоречия в обществения живот; противоречията показват, че вие вървите напред. „Ама ние не живеем добре" – то е само едно противоречие във вашия ум. Ние сега живеем относително при сегашния

живот. А ако се сравним с миналото, ние живеем хиляди пъти по-добре, но в сравнение с великия идеал на живота, *нашият живот е такъв, какъвто трябва да бъде.* Тогава сме назад, но в сравнение с миналото сме напред.

Съзнанието, това е една арена, в която се преплитат много умове, много мисли. Вие мислите, но едновременно с вашата мисъл е преплетена и мисълта на хиляди и хиляди хора. Не сте вие единственият, който разрешавате сам въпроса.

Както в камарата стават разисквания и най-после гласуване, така е и в самия тебе – ти не решаваш сам въпроса, а камарата. Ти си цар, който издаваш указа.

Ние сега казваме: „Господ ще уреди всичките работи", но това е едно разсъждение на болни хора.

Правото е само право в доброто, а не в злото. В злото няма никакво право. *Правото е право само в Любовта, в омразата не е право.* Правото е право само в Истината. Дето има Истина, дето има свобода, знание, любов, дето има живот, правото е там. Дето няма живот, дето няма знанието, дето няма свободата, няма никакво право!

Има вярващи хора, които мислят по новия начин, а живеят по стария начин. Има хора, които живеят по старому, а изпълняват живота по новия начин.

Сега ние не сме пратени да носим всичкия товар на света, *но всички можем да бъдем съработници на онази велика Божествена идея, която сега работи за пресъздаването на сегашното общество, за здравето на бъдащото общество.* За това работят най-разумните, най-силните същества, които са завършили своята еволюция, работят и денонощно работят и подготвят условията за бъдащето. И какво мислите, тези кризи, които имате, туй, което сега наричат тези економически кризи, туй смущение между хората, тази несамоувереност, всичко това се дължи на вътрешни сили, които работят за събуждането на хората, за да им покажат новия път, по който те трябва да вървят.

Другият свят е много по-оживен и по-реален, отколкото нашият; *но има един свят много по-реален, отколкото светът на душите.*

И в духовния свят умират и ги погребват. *Само в Божествения свят няма смърт, но няма и раждане.*

Дето има раждане, има и умиране.

В Божествения свят хората нито се раждат, нито умират. Там са толкова, колкото са всякога.

Всеки, който се опита да докаже какво нещо е Господ, той е най-големият невежа. Няма какво да се доказва, че има слънце.

Ако ние можем да докажем, че съществува Бог, то е най-голямото нещастие в света.

6.XII.1933 год., четвъртък

Днеска е сняг, студено из София. Отидох в Учителския дом. Заварих Д. Негенцов, Тодор Попов и Колю Никитов. Говорихме за разни въпроси и за нашето възвръщане.

Ето, пристигна и Манов. Зарадвах се много от неговото присъствие. Той дошел, за да уреди нещо с дъщеря си Милка, ученичка в VIII клас, и да уреди нещо за Угърчинска.

Отидохме заедно с Досю, Манов и аз в Министерството. Манов се явява при Кръстю Петров и го замолва да ни възвърне. След размяна на някои мисли, Кръстю пак ни упрекнал в дъновизъм и разврат. Нарекъл Еленка „госпожа невенчана". Но Манов му казва да издаде заповед за уволнението на 50 учители от Царибродска околия, щом като обвинява и уволнява Равненските колеги. Кръстю му обещал, че ще ни възвърнат.

Вечерта до 10 ч все бяхме заедно с него.

7.XII.1933 год., петък

След школа, понеже днес е ден на почивка, отидох към кафене „Македония", за да се срещнем с Манов, та да отидем при Слави Михайлов, Либер на Брезнишката околия. Към 11 ч бяхме вече в компания със Сребро Данов, Яков Янков. Пихме по един чай и отидохме при Слави Михаилов, той не рачи да ходатайствува за възвръщането ни, като обеща да дойде в министерството, та може да нареди нещо.

На обед отидох у Янков. Поспах на Благова креват.

Следобед пак се събрахме Манов, Угърчински и аз в Министерството. Вечерта той успя да вземе от Училищната инспекция оставката на Казасов от Годеч и се застъпиха да назначат Угърчински на вакантното място.

Вечеряхме в „Ясна поляна". До 11 ч говорихме в Учителския дом. Запознах се с един много добър приятел на Манов, живее на „Цар Борис" 103, София – Владимир...

Легнах към 12 1/2 нощес. Не съм можал да спя добре и се събудих рано.

9.XII.1933 год., събота

До обед помагах на Станка да решава задачи.

Следобед отидох и се срещнах на Василовския хан с Манов, Угърчински, Митю Костов, Есто Станков. Видях съдията, ветеринарния Славчо от Годеч, Катя Кънева и др.

Тия дни прекарвам различни състояния на вътрешни и външни борби и противоречия, но имам вяра в Бога, че всичко ще се нареди благополучно и ние ще се възвърнем пак в Равна.

10.XII.1933 год., неделя

Цяла нощ е валяло сняг. Земята е покрита с една педя и повече сняг.

Снощи, като се изкъпах и легнах, **сънувал съм**, че Учителят нещо ми се караше, но не за нещо лошо, но спомням си, че ми говореше високо и като скаран, нещо ме учеше.

През нощта **съм сънувал**, че ме нещо разкарват като учител, ще пътувам занякъде. Но дали за Равна, не помня добре, но знам, че все с познати хора се срещам.

Тая сутрин съм се успал и ако не бе дошла Еленка да ме събуди, то щяхме да се успим.

Днеска Учителят ни говори много хубави мисли в утринната беседа, а обедната бе изключително за дишането. Беше дошъл на беседа и Зидаров, аптекар в Годеч, заедно с брата си.

Следобед говорихме надълго с Елена Андреева. После свирихме с Игната и вечеряхме заедно.

Ходихме на концерт в братския салон. Бяха дошли някои гости, приятели на Асенчо и Ангел. Свириха някои неща. И после се пяха новите песни. Срещнах и сестра Емилия Vilumson. Тя утре, на 11-й XII., в 8 ч отпътува за Ivat Vila. Като чужденка, в Мъглиж е прекарала много зле и е имала такива изпитания, че „милиарди, каза, да давам, пак не можех ги изкупя". Нямала е за храна пари, пуснали по неин адрес лоши думи и т.н., но тя каза, че в най-критичните моменти се винаги ръководила от своята интуиция. Държала е връзка с Бога и в най-тежките моменти като е преживявала, се научила сега тъй спокойно да преминава всичко, че сега вече не трепва от противоречия. „Държах в ума си връзка винаги с Бога и когато бях вече в най-критическия момент и не си го разреших в себе си, то ми се помогна" – от Америка й пратили 25 долара и й съобщили, че

ако иска, ще могат и още да й изпратят. И сега, подкрепена от странство с пари, тя си отпътува за Латвия.*

11.XII.1933 год., понеделник, София

След сън, като станах, избръснах се, измих и приготвих за града. Закусихме и аз потеглих за Учителския съюз и за министерството. Обаче в министерството съобщиха на Данова, че нямало места, но пак му казал Манолов да отиде след 4–5 дни.

Вечерта аз написах едно писмо на Манов и веднага го занесох при семинарията в трамвая и го пуснах, като целях то днес по обед да отиде до Манолов. В него предявявам едно искане до Равнени, да обявят една стачка, в смисъл да направят една протестна телеграма до Министра на Просветата, в която да му съобщят, че няма да си пращат децата на училище, докато не им възвърнат учителите.

И мен ми мина идеята, че срещу тая разюздена партизанщина има вече едно средство: да се провеждат във всяко село и училище, където се посяга на учителите незаконно, където не се взема мнението на селяните, където не удовлетворяват исканията им със заявления и протоколи и телеграми, то да се обявява бойкот. Това средство ще бъде най-ефикасно против тия изедници.

12.XII.1933 год.,вторник, София

Вънка вали сняг със силен вятър, който носи преспи и ги сипе по ниски и затулни места.

Сън. Сънувах, че се намирам при Учителя. Отстрани на Учителя стои Лулчев и ми говори с внушителен тон нещо по нашето уволнение. И запомних следните думи: „Не са господари тия, които работят в канцелариите, а са слуги, подчинени. Царят е господар, а другите – изпълнители. Бог, Учителят ще им заповяда и те ще изпълнят, ще ви възвърнат."

Друг сън: Сънувам, че отивам по нужда. Клозетът е с едни дървета рядко наковани, почти с изгнило дюшеме. Тъкмо ставам отстрани на отверстието и десният ми чехъл падна в нужника, но се извърти и падна на стъпалато си, без да се изцапа. Аз си помислих, че веднага ще закова един пирон на една тояга и ще го извадя. Но ето че се подхлъзна десният крак и се натопи крачолът под коляното надолу в нечистотиите. Кога го извадих, като че крачолът е имал като торба, та се напълнил с нечистотии. Кога излязох, наскубах луцерина [люцерна] – трева и започнах да го изцеждам, и излезе много нечистота, просто и мен ме учуди, как е възможно толкова нечистота да се е натъпкала. Помислих си, че като намеря вода, веднага ще го изстискам и ще го изпера, за да не личи тая мръсотия, и се събудих.

*

Днес не исках да отивам към града. След закуска помагах на Станка да реши няколко задачи от сложно тройно правило.

След това нацепих на Еленка отделените от брата Иван дъски и й ги занесох. Понеже я нямаше, за да ми отвори, то отидох при Савка да я диря. Нямаше я, отишла при заболекаря. Савка ме покани да вляза. Разменихме хубави мисли за Латвийките Ана Мазурс и Амалия [Вайланд]. Вчера, на 11-й, вечерта си отпътувала Емилия Vilumson, изпратена от Цеко на гарата.

След това нацепих и на Савка малко тънки дърва. Дойде и Еленка след малко. И й отнесох дървата и се завърза дълъг разговор все по задачата, която

---

* Виж стихотворенията на Емилия Вилумсон на стр. 275–278. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

ни е дадена сега в Равна с нашето уволнение и наново назначението ни. След това обядвахме.

В 3 1/2 ч следобед започнах да чета от 10-а серия третата беседа – *„Зарадваха се учениците"**.

В тая беседа се говори изключително за Сатурновата линия – линията на съдбата.

Човек, който няма Сатурнова линия на ръката си, той е човек без приятели и приятелски връзки. Той си изкарва храната с много труд и в материалните му работи не му върви.

Лявата ръка е женствена, а дясната – слуга. Лявата е цар, а дясната – подчинена и работи и затова е по-силна.

В най-големите противоречия човек да не се усъмни в положителното в Бога. Поддържай положителните мисли и те, колкото и малки да са, ще ти донесат велики бъднини и промени на лошите обстоятелства в добри.

На лошите хора им е дошъл векът на свършването и затова те сега си казват: „Да ядем и да пием, че ще умрем."

Разбраните противоречия са голямо благо. Да преобръщаш неблагородните метали в кръвта си в благородни, то е изкуство и алхимия.

Най-големите ти неприятели кога ти направят зло, помоли се на Бога за тях, Бог да им даде разбиране. Тогава се разрешава въпросът правилно.

Само продължителната молитва е в състояние да отмахне Господ от тебе торта и големия прах, за да се освободиш и станеш.

13.XII.1933 год., сряда

Нощес се е изяснило небето и снегът скрипти, като се върви по него.

От тази-сутришната лекция към средата й ми се видя много труден и съпроводен с много препятствия пътят, по който ние вървим. Нещо до отчаяние ми дойде, но към края й се насърчих и си казах: *има смисъл човек да да бъде в окултната школа само тогава, когато се сили да преодолее противодействията.*

Грозда от Мърчаево изпратила по Владо един хляб и му казала да го донесе на безработните. Закусихме в присъствието на Владо и Еленка. След това изпратих Владо. Дойде и Еленка и прочетохме *1-ва лекция от младежкия клас на първата година.***

Резюме:

Важно е да се знае главната идея, която занимава учениците в дадения случай, когато посещават школата.

В неделните беседи се хвърля семето щедро, а в специалния клас се изисква всяко семе да падне на добра почва.

Славянинът търси в науката смисъл да разреши противоречията, а англосаксът – да схване отношенията между нещата и явленията и да използва силите в природата за свои егоистични цели.

Който иска да се занимава с окултната наука, първо трябва да изучава себе си, „да познае себе си", както е казал Сократ. Да познаеш себе си ще рече: да се познае висшето, Божественото в човека, или, с други думи, да се познае Бог в човека. *Познаем ли Бога, ние ще познаем условията, които служат за нашето развитие и растене, които дават направление на това растене и уравновесяват силите, които действуват за нас.*

---

* Беседата е от 18.IX.1927 год.; отпечатана е в томчето „Мнозина казваха", С. 1933 год., Гутенберг, с. 47–71. (Бел. М.И.)

** Лекцията „Двата пътя", от 22.II.1922 г., отпечатана в едноименното томче, ИК „Жануа'98", Кърджали 1999, с. 5–9. (Бел. М.И.)

Когато формата на нисшето не е добра, то висшето смачква формата на нисшето.

Младите да използуват слабостите на старите и от тях да вземат поука. Да се видят кои са били причините, дето те не са успели.

Трябва да се намери най-разумният метод за работа.

Окултната наука е опитна, затова всичко, което се знае, трябва да го прилагаме в живота си. Това е, което ще определи мястото на ученика, кой за каква работа е. *Неспособният, посредственият не може да върви напред.*

Два вида хора има в света: едните са материалисти идеалисти, а другите – идеалисти материалисти. Едните дават предимство на материалното в живота, а другите – на идеите, че после на материалното. Кога се говори за идейното, разбираме идеите на Безграничното, на Божественото.

Окултните ученици трябва да използуват методите на природата, тъй както цветята използуват слънчевите лъчи.

В природата кой за каквото е роден, това ще направи – тъй както различните удове на тялото всеки си има предназначението.

Ученика трябва да го вълнуват въпроси, които му са нужни за сега, а не за далечното бъдеще. Трябва да се прави разлика от чистото окултно знание и знанието, което има светът.

Всяка грешка, която се съзнава, трябва да се поправя. Не е лошо, че е дошла грешката, но трябва да се поправи. Не е престъпление, че е дошла една крива мисъл, но тя трябва да се поправи. *Стремежът на сърцето и волята на всекиго трябва да бъдат насочени към изправяне погрешките. Само по този начин ще може да се съгради един характер, воля, на които да се разчита.*

Според степента на развитието на ученика, учителят му задава задачи и има отношения спрямо него.

Най-главното нещо е ученикът да бъде *способен да може да учи.*

На ученика му е нужно голямо външно и вътрешно самообладание.

В природата има два вида сили: едните са съзнателни, разумни, които съдействуват на нашето развитие и движение, а други са противодействуващи, които ни спъват.

Ученикът трябва да сортира своите мисли, чувства, желания и постъпки. Отначало ще може в по-малък процент да се сортират, но впоследствие ще се дойде до пълна и правилна класификация.

На окултния ученик през седмицата, в зависимост от лекцията, ще му се дават и практически изпити, и затова той трябва да разбира езика на природата, защото чрез всичко той ще се опитва и изпитва.

Когато ученикът има много мъчнотии, много болки, то създава му се една централна голяма, за да му [се] привлече вниманието в голямата, за да я излекува.

Всеки да си намери най-добър метод за работа.

Всичките условия трябва да се използуват разумно, да се отделят 5–10 минути за четене на словото Божие.

*

Следобед задуха много студен вятър от юг. Стана голяма виялица. Свършихме до мръкнало с Игната.

17.XII.1933 год., неделя

Събудих се още в 3 ч през нощта. Докато дойде време за наряд, не можах да заспя.

Времето бе поомекнало. След гимнастическите упражнения една сетра, македонка от селото на Филип Манолов, главния секретар на министерството на просветата, ми каза, че две нощи все моят образ ѝ се явявал и че тя решила

да отиде при Манолов да го моли за нашето възвръщане. На обед аз реших да я заведа у дома му. Но аз сам ходих и видях адреса му, и докато тя обядваше, аз ходих и проверих улицата и номера. (Цар Аспарух № 38) и й го дадох и тя замина. Аз отидох у Любомир Лулчев на разговор. Говорихме по нашето уволнение, после се прехвърли темата върху фотографията и у него стоях, докато започна да се смрачава.

У мен се зароди идеята да остана в почивка в понеделник, вторник и сряда. Навечерях се с леща и варена мурдия корените й, и така ми се досла, че въпреки че бях започнал да чета книжката на Лулчев – „Спорната гара", то ми се досла и затова още в 7 ч си легнах.

18.XII.1933 год., понеделник

Тая сутрин времето показа, че ще настъли голяма зима. Валеше тихо, поледица. Небето побеляло. Студен вятър духа. Аз след гимнастическите упражнения се избръснах и отправих за Учителския съюз. В 9 и 10 бях вече в съюза. Говорих с Д. Негенцов по нашето уволнение. Той написал статия, за да се отпечата, но аз го замолих да не я дава сега да се отпечатва, защото в брой 24 на „Съзнание" учителското дружество в Годеч е писало за мен, Угърчинска и Еленка.

В петък, не в четвъртък, в министерството Кръстю Петров ми отговори, че протестното заявление на Равнени говори против мене, какво, че аз съм бил направил Равнени дъновисти, затова те единодушно настоявали за възвръщането ни. Казаха ми, че в Равна няма да ни върнат, а на нови някои места, кога се оваканти.

С това се видя, че те само ни въртят. Ако селяните са против тебе, ще ти кажат: „Ето, не те искат, ние що да правим?", а като те искат, ето, казват ти, че селяните те обичат, ти пак си виновен, защото си можал да спечелиш обичта им. Та, днес следобед г-н Негенцов реши да ходи при министъра, за много други и за мене и Еленка. След като се завърнах, къде 2 ч започнах да чета една лекция от специалния клас.

Снегът започна да вали силно. След и в прочитането на лекцията ми дойде идеята да обявя гладна стачка до възвръщането ни в Равна. Ето и някои мисли от самата лекция.

Простите и сложните процеси в природата

*XIII година [1933–1934], 4-та школна лекция на 1-вия младежки окултен клас, държана на 10 ноемврий 1933 год., петък, 6–10 ч сутринта.**

(Времето ветровито, небето облачно и забулено, тук-там звезди. Не е студено.)

„Всичките неща, които се обясняват, са прости процеси. Простите процеси по-лесно стават. Пълната стомна е положителен процес. Празната е отрицателен. Положителните неща имат по-голяма тежест, имат запас от енергия, от сила. Празната стомна е негативна, но същевременно в тази празна стомна вие имате възможност да поставите каквото и да е съдържание, а в пълната нямате тая възможност. Ситият човек е положителен, гладният – отрицателен. *Но в глада се развива сила.* Гладното животно цяла нощ обикаля селата."

***

Сега е 10 ч и си лягам. Вънка вали сняг и вятърът вее.

---

* Лекцията не е издавана. Бележките на Пеню Ганев продължават на с. 303. (Бел. М.И.)

19.XII.1933 год., вторник

Сънувал съм следния **сън**: Сънувам, че се намирам в една къща, голяма, но със селска украса, изобщо селска обстановка. Много хора са в стаята, в която се намирам, и също пълно е и в другите стаи и двора, но не помня дали са ми познати или не. Помня само, че аз [съм] седнал до Негово Величество Цар Борис III. При него отпредя му стои права слугинята на генерал Стоянов, Донка Радева, и шеговито забавлява Негово Величество, като същевременно и той весело я запитва за това-онова. Негово Величество царят държи в ръката си един план на едно здание, което ще се строи в двореца. Този план е изработен от инженер ..., забравих му името, за която цел инженерът е ходил специално в странство, за да види образци. Царят като че възропта против плана, който сега не навреме му се дава, и че какво тоя план е мъчно осъществим; той представя една много голяма кооперация, в която ще се помещава дворецът. Това здание ще се построи в средата на южното крило на стария палат всред градината. Той държи молив в ръка и разглежда плана (скицата) етаж по етаж и започва да говори за най-горния етаж, че трябва тук един голям величествен монумент – камък паметник, който според предвижданията на инженера трябва да се набави от странство. Царят възроптава за трудно осъществимостта на тоя палат, а Донка му казва: „Вие ли се плашите, Ваше Величество, поне Вие разполагате със средства" и последователно той продължи да разглежда етажите надолу. Понеже стаята се напълни от публика, любопитна да гледа царя, то аз дадох идеята да излезем всички присъствуващи навън, за да може царят да разгледа плана, с Донка двамата, добре, необезпокоени от зрителите.

Друга картина: В същата къща, където бе царят, аз съм вънка. Баба Събевица (моя комшийка във Водица) стои и нещо гледа една електрическа лампа, която свети. А под лампата, отдолу под сайванта – разни дреболии от земеделски инструменти за работа, каквито има в богатите селски земеделски домове. Гледам, има и много талаш от дялани дъски. Особено в едно каче с бели дъски, в което се туря син камък, има много талаш, такъв, с какъвто нареждат яйчарите яйцата. Ние си разсъждавахме с баба Събевица, че може нещо да запали тоя талаш и ще се предизвика пожар. Тъкмо си говорехме и ето, електрическата лампа се пукна и паднаха стъкла надолу, но и нещо запалено се разпиле на много светливи пламъци, като че ли тя е била газова лампа, та с пукането на шишето се самозапали газта и падна върху талаша и той пламна. Особено в качето, над което бях аз, талашът се запали и аз си казах, че веднага ще го изгася, но докато аз взема вода, то изведнъж се разгоря цялото. Аз викам на баба Събевица да дава вода, но и тя бърза да гаси другаде. Тя донесе един чер котел, до половина пълен с вода, и аз залях запаления талаш в качето и почти намалих огъня. Оказа се, че вода друга готова няма, трябвало да се излезе в горния етаж, че над него имало вада, в която течало вода, та да се гребе и да се угаси пожарът. Но самият пожар не ужасяваше. Оказа се, че реката пресъхнала, но имало локви, пълни с вода, и притеклите се жени гребяха в съдове и носеха тая вода, примесена с тиня, кална вода, и изгасихме запалената сайвана и се осуети пожарът и то без повреди.

Друга картина: След пожара, намирам се в една градина, такава, каквато е в Търново, където ставаше съборът. Много братя и сестри. Маси много. Учителят ме пита: „Пеньо, къде е хлябът и халвата, за да ядем." Халвата била купена снощи, та Учителят пита къде е. Аз извадих халвата, също оказа се, че имало в джеба ми хубаво прясно краве масло, загънато в една книга, но маслото от праха в джобовете ми от края, както е била сгъната книгата, се понапрашило, та като го разгънах, набърже с ръка изчистих нечистото, Учителят и всички, които бяха около Му, започнапхме да ядем прави на крака от хубавата халва и маслото и се събудих.

Продължавам да си водя бележки от заченатата вчера лекция.

[*„Простите и сложните процеси в природата“, XIII година, 4-та школна лекция на 1-вия младежки окултен клас, държана на 10 ноемврий 1933 год., петък, 6–10 ч сутр.*]

„Тия хора, които не обичат да четат, са много *еднообразни хора.*

Трябва да си обясните всяко едно състояние в даден случай, което изпъква.

Често чувствата спъват човек. Например, когато човек се чувствува болен.

Само когато е здрав човек, той има разположението към четене, към работа. В даден случай науката спада към умствените способности, не към чувствата. *И доколкото човек обича да се занимава, желанието да учи човек, това е един признак, че човек е здрав.*

Знанието е вътрешна потреба за човешкия Дух, тъй както храната е потребна за човешкото тяло.

От здравината зависи да имате онази пъргавина, сръчност, да бъдете малко оптимисти, да посрещате големите мъчнотии в живота и да се справите с тях. Има разни методи за това. Религиозните хора казват: „Ти трябва да се молиш!“, ученият човек казва: „Ти трябва да мислиш“, като ти дойдат мъчнотиите. А силният, здравият, кога ти дойдат мъчнотиите, казва: „Ти трябва да действуваш!“ Всеки си има свои начини и методи. Но в дадения случай, условията, при които живее, той си избира един начин за действие.

Каква е разликата между способност и сила? Силите са образувани от един сложен процес. Всяка една сила е групирана от няколко способности. *Човек не може да бъде силен, ако неговите способности не се групират. Най-първо човек трябва да групира своите способности, за да образува своята умствена сила, непременно той трябва да знае да групира своите способности и да ги направлява.* Ако те са разединени, той ще има само една способност.

Гладът, или чувството за глад, спада към полуспособностите. От глада е започнало знанието. Гладът е първата школа, в която човек е започнал да се учи. Гладът е първият учител, който е заставил човека да работи. И няма помощен фактор в света от туй чувство на глада, който подтиква всичкото същество, колкото и малко да е, към една деятелност! Там няма изключение. Като дойде гладът, всяко едно същество е принудено да работи.

Най-първо всички хора трябва да се справят с болезнените състояния, които се намират у тях.

Човек за да живее, трябва да има цел в света. Зад него трябва да стои въздухът, храната, водата, светлината. Целият организъм на човека представлява един обществен въпрос. Това са милиарди клетки от разни култури, с разни стремежи, и всичко това множество е събрано в един организъм – сложен процес е той. Тия клетки живеят заедно, но понякога и между тях има спор. Някой път вие усещате този спор във вашите чувства, някога го чувствувате във вашите мисли, във вашите постъпки. Организмът се бори, жестоко се бори. Казвате: „Мисля си нещо.“ Вашето общество, в което живеете, има спор в самите вас.

Сега питам: Как ще се разбере външният свят, ако не разбирате вътрешния свят, в който вие сте потопени? И кой свят тогава е по-силен: външният или вътрешният? Кой въздух е по-полезен за човека: който е вътре вкъщи, или който е вън? Въздухът, който е вътре вкъщи, е по-полезен, но същевременно този въздух е ограничен и след като живеете няколко часа в него, ако не приижда нов въздух отвън, вътрешният става негоден за дишане. *Трябва да разбирате вътрешния живот, в който ние живеем. Той е много по-важен, отколкото външ-*

ния. Но ако нямате връзка с външния живот, да става една обмяна, ние ще се намерим в противоречие.

Каквато и философия да имате, кога сте в херметически затворен салон, много уютен и уреден, но като ви кажат да отворите един прозорец, трябва да го отворите, иначе ще загинете. Та, най-първо, като разрешавате каквито и да са въпроси, вие трябва да дойдете във връзка с един външен свят.

Земята е жив организъм. Или тя прилича на луда крава.

И вагарци, които си снасят яйцата в кожата на кравата и се хранят там, докато изхвръкнат.

И във вашия организъм има сега въгарци – други органически същества има, които са снесли яйцата си във вас и ви оставят да храните въгареца.

Под мъмарец (въгарец) разбирам един постоянен живот, който използува живота на някое млекокопитающе. Това не значи, че той има лошо намерение.

Трябва една правилна философия, която да обясни правилно причините и последствията на нещата.

Всеки най-първо трябва да има една определена идея.

Вие сега ходите в заблуждения и ако вървите все по този път, ще имате много разочарования и от вас нищо няма да остане. Това, което вие знаете, е нищо. Докато човек умира, вие не знаете истината. Де ще намерите такова разрешение на въпросите, че всички хора да мислят еднакво? Докато ти мислиш какъв строй ще се тури днес в света, никакъв строй няма да се постави. Хората си разбират по своему. *За вас, младите, има една война, в която хората ще бъдат пометени и ще остане само 1/3 от цялото човечество.*

Не поддържайте никоя страна. Разните религии, всички хора, всички партии, всичко това е користолюбиво. И религията, и философията днес нямат никаква идея, никакъв морал. Това е моят възглед.

Вие сте хора неустановени. За нещата, за онзи свят нищо не знаете, за Бога нищо не знаете, за ангелите нищо не знаете, за учените хора, за светците нищо не знаете. Нямате никакво знание. Аз да ви дам например като задача да отидете при един болен да го излекувате или на един беден да му покажете пътя, или да ви кажа да оправите света. Как ще свършите всичко това? Как ще оправите света? *Разберете: пътят, по който вървите, е път на смъртта.* И по този път главите ви ще побелеят, нищо няма да остане от вас, нищо няма да постигнете. *Аз съм ви проповядвал толкова много, но вие не се интересувате. От това, което съм ви говорил, вие нищо не сте приложили.* И аз ви опитвам, мене ме интересува дали вие се учите или не. И то е ваш въпрос, аз зная причините защо не учите. *Във вас има едно недоверие. Аз ви оставям.*

В света има един съзнателен колективен живот, дето всички хора са като органи на този живот.

Сега моето желание е да ви освободя. Аз ви считам затворници, осъдени до живот в затвор, и аз искам да ви освободя. Когато апостол Петър бе в затвора, ангелът върза ли стражата, като спеше? – Не. Той само освободи Петра.

Ако ти със своето неразбиране имаш около 200–300 яйца от някоя боа и без да знаеш, ги излюпиш и пуснеш в гората, не си ли причината за своето нещастие? Тия змии ще те изядат. Питам: Кой те накара да ги излюпиш? Подобре смачкай яйцата им. Че, ако ти образуваш една нечиста мисъл, ако поддържаш в себе си едно нечисто желание и една лоша постъпка, не са ли това яйцата на една боа, която ще те срещне някой път?

Както богатите живеят, тая философия не е права, но и както бедните живеят, и тяхната философия не е права. Понеже всички имат крива философия, затова и страдат.

Има една права философия в света, тя седи в следното: Трябва да знаете живота на всеки един човек в света, а така също трябва да знаете де е и вашият живот и да пазите и своя, и чуждия живот, както себе си. Това съзнание трябва да дойде, за да се изправи светът. Докато това съзнание не дойде, светът не може да се оправи. Насила може, но ще стане една война. С война нищо не може да се разреши.

Едно нещо помнете: за да направиш един човек съидейник, той трябва да мисли, че животът на всички хора е свещен. И всеки човек трябва да пази живота на другите, както пази своя живот. Това съзнание трябва да знаете.

Ние не сме дошли да решаваме социалните въпроси. Социалните въпроси не се разрешават, те си са разрешени.

Когато двама се карат, не взимай страната на никого, защото защитиш ли единия, ти ще изпаднеш в противоречие.

В случая вие мязате на влюбения момък, който мисли, че като вземе тази мома, ще прокопса. В моите очи всеки, който се оженва, той вече се е продал. Че защо ще се жениш, кажете ми? Че и без това човек е женен. Ти си в тялото си, женен си вече, защо трябва да се жениш втори път? Като си влязъл в тялото си веднъж, ти си женен вече. Ти сам си женен. Ти не си разрешил тази женитба в себе си както трябва, а ще отидеш отвън да се жениш. Че какво подразбираш под думата „женитба"? Тази жена, която ще вземеш, ти трябва да я направиш щастлива, а ти я правиш нещастна. И след това, ще народиш деца, които ще бъдат нещастни, ще гладуват и измират. Казваш: „Ама, да творя." Какво творчество е това? Да правиш гърнета и да ги чупиш, това творчество ли е? Да пишеш книги и да ги изгаряш, това творчество ли е?

Анархизмът е една глупост неразрешена. Анархистът трябва да има една чиста мисъл, едно желание чисто, една постъпка чиста. Като той винаги трябва да бъде смел в желанията си. Той не трябва да мисли, че като убие някого, ще се освободи. *И в какво седи социализмът? В побратимяването на хората.*

Хората, които се събират, трябва да имат еднакви идеи, а не като въшките да използуват другите.

Една партия като използува другите, един народ като използува другите народи, какъв е този социализъм? И българите, и германците, и англичаните, и всички са социалисти. И говедата и птиците, и те са социалисти, на чарди* ходят. Не защищавайте страната им. Погрешка е това.

Искаш да защитиш някого, ти защищаваш себе си още. *Помнете: Животът е изкуство. Ти трябва за себе си да разрешиш един важен въпрос. Вие сте го разрешили, но тъй, както сега сте го разрешили, ще фалираш и ще ликвидираш с формата [фирмата]. И от вас един ден няма да има ни помен.*

Питам тогава: за кога се бориш? Нека в тебе се роди идеята, че трябва да работиш върху един идеал, който няма да умре и в който ти ще участвуваш и за в бъдеще.

Ако вие разбирате, че един ще умре, втори ще умре и т.н., тогава каква философия е тази? Защо ще вървите по нея? Защо трябва да се занимавате с тия въпроси? Те са временни положения, които не трябва да ви занимават. Как ще проповядвате с една такава идея? Много евангелисти са били бити и казват, че страдали за Господа. Не, те не страдат за Господа. Те влизат в спор с православните, отказват и отричат техните икони, докато най-после другите ги набият, а после казват, че страдали за Господа. Не, те не страдат за Господа. За никакъв Господ не страдат те, но от своя ум. Вие сте разединени. Аз виждам това между младите. Аз не съм сляп. Виждам и добрите, и лошите ви страни.

---

* чарда – *нар.* стадо говеда. (Бел. М.И.)

Колцина от вас сте съгласни да посветите живота си за повдигането един на друг? Има някои от вас, но някои от школата излязоха, станаха учители и се боят да не би да кажат, че са от Бялото Братство. И аз не искам да носят името на Бялото Братство, нито пък друго някое име – *в тях трябва да настане човещината. Трябва да застане хубавото, красивото, нищо повече.* Човек не трябва да избягва светлината, т.е. тия, които са излезли от школата, не трябва да избягват от любовта, не трябва да я пренебрегнат.

Ако ме слушате, всичко можете да постигнете.

Не само вярване се изисква, но и знание. Само да вярвате не помага. Аз не искам от вас само сляпа вяра.

Съвременният свят прилича на пълна бомба и вие трябва да бъдете много внимателни. Всяко място, където ходите по земята, е пълно с взривни вещества. Всеки човек в света мяза на напълнена бомба, която ако не знаете как да бутнете, може да му кажете само една дума, и той да избухне, да извади револвера си и да те застреля. Та, ще бъдете внимателни.

Като срещна някого с кобур, който е против мен, ще го потупам по рамото и ще му кажа: „Много се радвам." Това не е страхливост. Не значи, че се нарушава моралът. Та кое е морал? Да убиеш човека ли? Да си страхлив морално ли е? Да обиждаш морално ли е? Вие трябва да изучавате живота. Вечно отстъпление и пъплене трябва на оная гъсеница, докато тя стане пеперуда. Като стане пеперуда, условията й се подобряват. Няма вечно отстъпление, то е до време само.

Едно време, в древността, един от светиите изпратил един от своите ученици, който бил не в мъжки, но в женски пол. Този негов ученик е бил една красива мома, и за да я предпази нейният учител, казал й: „Ти ще се облечеш в мъжки дрехи, ще си туриш най-грозната маска, че кой как те види, да не иска да те среща." И дето отивал този ученик, по род жена, а по външност мъж, навсякъде говорили за неговата грозотия и несръчност. Кой как го срещал, казвал: „Втори път вече не искам да го срещна." Но това било до време. Един ден той умрял. Как умрял? Снел маската си и тогава всички се зачудили. Той оставил тази маска и другите се питали де е отишъл той. Не е умрял, но под маската е. Тогава под тази маска излязла най-красивата мома, на която всички обръщали внимание, искали да направят своите услуги.

Съвременният човек минава под тази форма на греха и носи една от най-лошите маски. Знаете ли какво нещо е грешен човек? И сега аз ви казвам: дотогава, докато вие се освободите от вашите грешни маски, вие ще се намирате под влиянието на греха. Хората временно са турили греха маска, за да се опазят от една по-голяма опасност. Ако в тази област, през която минавате, нямате тази маска, от всинца ви нищо няма да остане, но то е до време само.

Аз искам да ви освободя от вашите маски, да не би да се сраснете с тях.

Има един съвършен свят, има същества, които са завършили своето развитие. Има ваши братя и сестри, които мислят за вас, с които трябва тепърва да се запознаете. Де са те? Няма да ви кажа де са. Ще се запознаете. Ако искате вярвайте, ако не, не вярвайте. Това трябва да ви бъде един идеал. Има нещо хубаво в света. Светът е израз на тоя свят. Всеки, който умира, там отива, и който се ражда, от тоя свят иде. Който умре, ако е готов, ще го приемат, ако не е готов, пак му надянат маската и ще го пратят на Земята. И после, като дойде втория път, пак ще го изпитат, ще го повикат и после пак ще му надянат маската и ще го изпратят. На бойното поле отива той. Толкова пъти ще го изпращат, докато войната престане и той си научи урока. Като престане войната, няма да има маски.

След като сте постили 40 деня, пак да можеш да носиш 40 тона – това е сила. Ако ти със своя поглед не можеш да обърнеш един полк назад, да бяга, какъв е този поглед? Де е тогава твоята сила? Всички войници там: бум-бум! – какво правят? Ще се бият за отечеството. Оставете тези глупости. Знание ви трябва на вас! Цял един полк, като ги погледнеш, да се обърнат и да бягат. И така да ги обърнеш, да бъдат като тебе, с един поглед.

Аз не съм за въздържанието. Аз не казвам: „Не пий", а казвам: „Пий вода! Яж чиста храна."

Ти ще постиш от злото, от лошата мисъл, от лошото желание. Хубавата храна ще ядеш, хем тъй, бабачко! И като се наядеш, ще благодариш на Бога.

Кой от вас е дошъл при мене да се изкаже искрено? Вие искате да ви намеря, както майките намират децата си, и да кажа: „Ела, мама, да ядете на трапезата." Аз никога няма да направя това. Аз ще ви оставя; след като погладувате десет деня, вие сами ще намерите трапезата. Въздухът няма да те кани, той е около тебе.

Досега вие още не сте дошли при мене, да бъдете искрени. Сега ще се занимавате с въпроса кой ме е пратил, от какво произхождение съм? Оставете моя произход, оставете кой ме е пратил, оставете произхода и на нещата. Какво ще се занимавате с произхода на свещта? Тя трябва да свети. Вие трябва да четете на свещта. Отворете книгата си и четете на нея. След като изучите каквото трябва, питам тогава: какво ще изучавате тия свещи?

При мен ще дойдете с всичкото ваше чистосърдечие.

Моят идеал не е нито за младите, нито за старите. Това е индивидуален живот. *Човек всякога трябва да бъде млад и всякога трябва да бъде стар. Под думата „млад" разбирам, че човек всякога трябва да бъде силен. Под думата „стар" разбирам, че човек всякога трябва да има знание, което да прилага. Знание и сила всякога трябва да вървят заедно.* Като постъпвате, трябва да бъдете стари, а като действувате, трябва да бъдете млади.

На вас ви трябва една храна, едно ново знание. Както сега се храните, и това знание, което имате сега, нищо няма да ви ползуват.

Има Учители, които ръководят човечеството. Те знаят, че човечеството и те са едно и също нещо, благото на човечеството е тяхно благо и благото на тия Учители е благо на човечеството.

Та, казвам на напредналите от вас, че по този начин истината няма да ви се каже.

Питам: Ако един цар реши да приложи учението, а неговите поданици не са съгласни, как ще приложи тогава учението си? Той трябва да ги убеди, трябва да бъде по-силен, да наложи своето. Ако пък не може да наложи своето, той трябва да чака, докато ги убеди. Но все ще дойде някой, който да приложи това Божествено учение.

Аз съм умен. Защо трябва да ви изпращам да ви избият за една глупава идея? Аз искам, като ви пратя, да бъдете тези живи клечки и да запалите плевнята. А не както сега – цъкаме, а клечката изгасва. Та, като сте живи клечки, ще отидете и ще запалите плевнята, че цялото село ще изгори. Какво разбирате под думата „да изгорят" нещата в света? Да запалиш и да гори плевнята. Аз искам, като се запали веднъж плевнята, да не изгасва, но винаги да гори! Или, тази плевня във вас, като се запали, винаги да гори! Да не изгасва. *Вие трябва да имате убеждение! Любов трябва да имате!*

Казвате: „Учителю, ти трябва да направиш всичко за нас." Прави сте. Тогава аз казвам: аз трябва всичко да направя за вас, но и вие трябва да направите всичко, каквото аз искам.

Това положение, в което днес се намирате, е преходно. Вие сте до вратата на един живот при Царството Божие, и ако ме слушате, ако слушате онова, което ще ви кажа, ще влезете в Царството Божие и ще го опитате. Пък ако не ме слушате, ще останете вън. *И хиляди [години] ще има да опитвате и да учите. И пак ще дойдете, и пак ще влезете през тази врата.* Коя е тази врата? Тази врата е вратата на смъртта. От една страна ще умреш, от друга ще оживееш, но въпросът е докато минеш тази врата. Ти ще се раждаш и ще умираш, ще отиваш и ще се връщаш, но няма по-лошо нещо от това да се раждаш и да умираш, аз да ви кажа. Знаете ли какво нещо е това? То е увързване. Ти отиваш да вземеш отнякъде 100 000 лева назаем – раждаш се. Туриш парите в джоба – родил си се. Но полица имаш, стегне те този закон. Турят те в затвора и не можеш да платиш. Питам тогава: защо ти са тези пари? Хич не взимайте тия пари назаем. Вие ще кажете: „Тогава да не се раждаме." Под думата „раждане" аз разбирам да се образуваш така, че и без да се раждаш, пак да можеш да дойдеш на Земята.

Тук, на Земята, има същества, които са дошли без да са родени, без да се нуждаят от бащи и от майки. Има един начин, дето може да се дойде и без баща и без майка.

Доколкото хората идват по този път на раждането, както досега, те не могат да се избавят от робството, което съществува. То е органически невъзможно. Когато хората почнат да идват по други начин, без бащи и майки, един баща ще имат тогава. Пак ще има баща тогава, но тоя баща ние ще го наричаме Първата Причина. Ще го наричаме Бог, Нашия Господ. Той е единственият, и всички хора тогава ще бъдат братя помежду си и няма да се нуждаят, ще имат един произход и всички ще бъдат силни, богати и умни, и никой няма да бъде в лишение.

Остава сега въпросът: от това състояние, в което се намирате, кой е изходният път, по който можете да излезнете? Елате тогава при мене. Някои от вас трябва да идват лично, да ви оправя пътя и да ви дам един начин, по който трябва да излезете. И този начин ще бъде индивидуален, той е частичен път, не е общ; ще го опитате. Ще направите този опит, нищо повече. И ще го опитате веднъж, два, три, четири, десет пъти и на десетия път ще бъде сполучлив.

Аз съм за авторитет в света, който съществува, върху който е поставена базата на цялото човечество. Този авторитет е еднакво валиден за вас, за всички без разлика. Той не е насилствен авторитет. Въздухът е авторитет, той иска от мене подчинение, но не ме подчинява. Аз живея в него. Светлината за мене е един авторитет, водата също, хлябът, но хлябът нищо не иска от мене. Той не налага робство. Но ако аз не зная как да постъпвам с водата, мога да падна в нея и да се удавя.

Социалните въпроси аз съм ги учил преди хиляди години.

Във всяка партия хората имат лични интереси.

Христос, ако бе само умрял, Той нямаше да разреши въпроса. Христос умря, за да живее. Да помага. Той умря, за да живеят хората, да не бъдат в робство. И да се освободят от страданията.

Възкресението е един вътрешен процес за онези ученици, които видяха своя Учител възкръснал и тогава Той придоби Своята сила и благодарение на възкресението на Христа и ангелът дойде при Петра, бутна оковите и те паднаха!

Де седеше силата на Христа? Зад Христа седеше друга една сила. Казваше Христос: „Аз мога да поискам 12 легиона, но първо трябва да дойде страданието в света." Знаете ли какво значи страдание? Една бомба първо трябва да се нагласи, да се тури под едно здание и тогава да се запали фитилът. Праведният човек е една бомба под зданието отдолу. Поставят го там, запалят го и дигат

цялото здание във въздуха. И това здание на смъртта трябва да се съсипе. *Смъртта е това здание. Ако вие не сте една бомба в света, от този дом на престъпления, дето се убиват хората, ако вие не можете да се пуснете както бомба и да изплашите, вие не можете да възкръснете.*

Пътят за освобождението е: Ти не можеш да се освободиш, докато не обичаш. Ти не можеш да се освободиш, ако нямаш знания, ако нямаш истината в себе си. Истината, това представлява силата на човека, знанието представлява светлината, топлината на човека, а любовта представлява онзи живот, който не може да се ограничи. Този живот никой не може да ограничи и да му попречи. Такова нещо представлява Любовта. Тя е единственият път на великия живот. Но приложение трябва сега.

Казвате: „Как да го обичаме?" Там е сега тайната. Понякога вие започвате добре, а свършвате зле. Вие се обиквате, а после се уплашвате.

Та, ще дойдете при мене да ви покажа пътя на Любовта, пътя на Мъдростта, пътя на Истината, пътя на живота, пътя на знанието и пътя на свободата.

Да, да бъдем приятели. И ако вие не вървите по тоя път, приятелство не може да имаме.

Аз не мога да чакам инвалиди по пътя, а трябва да вървите с мен, за да си приказваме.

Никой да не оставя аз да го нося, нито пък аз искам някого да нося. Това говоря за онези от вас, които сте дошли до положението да разбирате. *Ако искате да дойдете при мене, трябва да разрешите съществения въпрос за себе си;* всички други въпроси от него зависят и ще останат неразрешени.

Най-първо вие трябва да знаете как да цъкнете вашата кибритена клечка, да запалите огъня и оттам насетне всичко може да правите. Но не запалите ли огъня, нищо няма да направите. Принципи са това, а всеки един принцип си има своя метод. И аз не съм изнесъл още тези методи.

Човек трябва да има само една глава. Сега вие имате две глави – и там е съвременното зло, че човек има две глави. Една глава ще имаш и на тая глава всичко друго ще подчиняваш. Една глава, едно убеждение трябва да имаш. Щом вашият ум е раздвоен, два морала имате. Престанете вече да вярвате в двете глави.

Сега онези от вас, които се интересуват по някои важни въпроси, елате при мене, когато съм свободен, аз съм на разположение. Искам да ви покажа пътя и начина.

Правило е: На ученика давам само веднъж.

Та казвам: Ще дойдете един ден при мене и каквото ви трябва, ще ви дам. И след това, каквото аз искам, ще го направите. Тогава няма да има противоречия.

Сега, това, което съм говорил в тая беседа, няма да излезе на пазара, *няма да излиза навън. Не искам да разкривате някому, то е само за вас.* Не разправяйте за неща, които не са постигнати. Ако разправите тази лекция на външни хора, тогава друг ще вземе парите. И като отидете при банкера, нищо няма да има за вас. Ще задържите тази лекция за вас, тя е разговор за всеки един от вас."

*

Часът е 6 вечерта, кога привърших тая хубава лекция.

* * *

*Резюме на 1-вата лекция от първата година на общия окултен клас, от 24.II.1922 год., петък, 7 ч в., в София**

Трите живота

В живота на окултния ученик не трябва да остава празно време, защото празното време разваля живота.

Всеки трябва да си помисли и нареди метод за работа.

Трябва да се премахне свещеният егоизъм, за да се въдвори хармонията.

В света има 3 вида живот. Единият се казва материалистичен. Хората в този живот обичат да имат материални блага, лакомят се за все повече и повече, най-после докато се изтощят от непоносимия труд в голямата си лакомия за големи постижения. Но дохожда втората фаза, при която той си казва, че се наработил, та сега иска да си поживее и затова започва да продава от придобитото и да си угажда. Той е навлязъл в свещения егоизъм. Свещения егоизъм го има и в религията, и в духовния живот.

Третият живот е същинският, той е Божественият. При него и в него се работи с пълната съвършена Божия любов, в която сърцето, умът, волята се развиват напълно. В Божествения живот има пълно единство, без раздвояване.

Трябва всеки да внимава кога Духът ще похлопа на вътрешната му врата и да слуша що ще поиска Той от него и да го изпълни, иначе той никога не ще може да се движи напред към Бога.

Трябва да примирим всичките противоречия, за да довършим онова, което ни предстои да работим.

Ученикът трябва да има истинска вяра и знание, на които напълно да може да уповава. *Ние трябва да работим със законите на живата природа, да сме в съгласие с Бога и само тогава ще имаме положителни резултати.*

Трябва да направим разлика от Божественото знание, което ни води към живот и свобода, и светското, което ни води към ограничения, терзания, болести и смърт.

Трябва да внимаваме и да не се поддаваме на изостаналите низши същества, които търсят всевъзможни начини само и само да могат да ни натрапят да изпълняваме тяхната воля. Сега сме в една епоха, дето трябва да се пазим от чужди влияния.

Всеки трябва да направи в себе си едно вътрешно пресяване и всичко непотребно, което го раздвоява и спъва, да го изхвърли. Да остане само чистото, доброто, ценното. Трябва да запазваме вътрешната си тишина, защото само при нея спокойно ще можем да се свържем с Бога. Сега хората не живеят в Божественото съзнание, а учениците всички трябва да живеят в него. Трябва да се сдружават по няколко души, за да се хармонизират и да си помагат. Само в Божежествения път има самопомощ.

Трябва да се научим да се тониграме – нагласяваме.

Не трябва да се повтарят едни и същи неща, да се стои на едно и също място, а винаги да се върви напред. Застой не трябва да има. Да се почва от лесното и да се отива постепенно към мъчното.

В света има три вида хора: оглашени, верующи и ученици. Оглашените са хора материалисти, религиозните са хора верующи, те вярват в свещения егоизъм, а учениците са в Божественото учение. Учениците вършат всичко по любов, от любов към Бога. Който върви в Божествения път, никой с нищо не може да го опетни.

---

* Лекцията е отпечатана в томчето „Трите живота", I издание по оригиналните разчетени стенограми, Кърджали 1999 год., ИК „Жануа'98", с. 5–19. (Бел. М.И.)

Нашият живот се обуславя от това, доколко ние можем да приложим Божественото.

Няма по-велико нещо от това човек да бъде в съгласие с Бога, да Го чувствува в себе си, да бъде в съгласие с всички висши същества.

В нас трябва да остане само това; на което да можем да разчитаме.

Ученикът най-първо трябва да подобри състоянието на ума, второ – на сърцето и след туй ще бъде в състояние да подобри материалните си условия. Хората вършат обратното и затова нямат резултати.

Изисква се идея и жива вяра, за да имаме реални постижения.

Човек трябва да се приближава към Бога, а не обратното.

Който работи, а няма резултат, да знае, че е останал в свещения егоизъм. В свещения егоизъм има питане: „От кое верую си?" В Божественото такова питане няма. Там казват само: братко, сестро.

Да привикнем да виждаме само доброто във всекиго и да не критикуваме и съдим ни себе си, ни другите.

В човешката душа нищо не може да се вложи отвън, а само се развива това, което е вложено в нея.

Духът е излязъл от Бога, а новото е условията, които дават възможност да се развива този Дух.

Трябва да се сдружим да работим за Бога. *Трябва да знаем, че всичко, каквото имаме, е Божие.*

Това е новото учение – че всички трябва да работим за Бога!

Трябва да имаме стремеж всички да се слеем в едно Божествено съзнание.

Божественото ще осмисли живота, към него да се стремим.

Никой не трябва да си прави илюзия: докато не си е отживял, докато не си е изплатил кармата, докато не е изпълнил Мойсеевия закон, не може да влезе в новия живот. Физическият живот, това е една голяма илюзия. Нищо не уреждаме с него. И туй, дето мислим, че нещо уреждаме, нищо не уреждаме.

Същността на живота е хората да се обичат един други.

Смисълът на живота е това, да обичаш и да те обичат.

Ако изпълним Божия закон, ний ще бъдем пак в рая.

Ако ние всички приемем Любовта и я приложим, светът ще се оправи, но не с користна цел.

Новата култура изисква много умни хора.

Докато не се възприеме Божественото, всички въпроси ще останат неразрешими.

Новите хора работят за настоящето и бъдащето, а не за миналото.

Да познаваш някого, значи да любиш, да си готов, ако трябва, да пожертвуваш всичко за него.

Животът е постоянно познание.

Като говорим за Божественото, то не значи да напуснем живота си. Ще живеем в света и ще изпълним волята Божия.

Когато изправим умовете си, и светът ще се оправи.

Трябва да дадем образец на Божественото учение. Всеки може да стане един образец, само ако напълно го желае, без никакво колебание и съмнение.

Всеки да си задаваме въпроса: „Мога ли да служа на Господа?"

Всички сега трябва да дадем образец на новото учение. Да създадем една любвеобилна атмосфера.

Когато се създаде добра атмосфера, ще ни се дадат и методите на Божествената Любов.

С мислите си ние трябва да градим Божественото в нас, а не да го рушим.

Трябва да имаме обект, за да можем да имаме постижения. А най-добрият обект е Бог. Имаш ли Бога като едно съзнание Всеобемно, всичко можеш.

Не трябва да чакаме Господ да каже и да стане, а трябва ние да кажем и то ще стане. Ако ние с любов идваме при Бога, всичко може да стане.

Сега от млади и от стари се изисква да имат сърца, да се научат какво нещо е Божествената любов.

В Писанието е казано: „Бог толкоз възлюби света, щото даде Сина Своего единороднаго, за да не погине всеки, който вярва в Него." А сега всеки трябва да кажем: „И аз толкова възлюбих Бога, щото давам всичко в жертва, за да Го позная." Тъй като се превърне този стих, тогава силата ще дойде. От нас зависи настоящето и бъдащето ни.

* * *

20.XII.1933 год., сряда

Снощи до 10 ч не ми се спеше. Тая сутрин се събудих в 4 ч. Стоях до 5 без 10 и станах. Приготвих се за школата.

Учителят изказа много хубави мисли. Душата ми се зарадва. В момента аз почувствувах, че нямам неприятели, в мен се създаде състояние на умиление, милост и чиста обхода с всички хора, даже и тия, които сега ме уволниха от служба. Ето, трети ден съм в почивка. Умът ми просветна, в мене заработиха положителни мисли и благородни чувства. Ето, си казвам: аз имам да получавам за 3 месеца, значи хлябът ми е гарантиран. Сега, да започна да проучавам беседите, да си съставя и напиша няколко реферата, та да има какво да занеса, кога отида по села и градове.

Значението на цветовете

Чистият *червен* цвят произвежда оживотворяване, но ако се възприеме нечист червен цвят, той произвежда дразнене в човека.

Чистият *портокален* цвят произвежда благородното индивидуализиране, а нечистият подхранва егоизма.

Чистият *жълт* цвят произвежда вътрешно равновесие на чувствата: уравновесяване, мир, тишина, спокойствие, а ако е приет в нечист вид, образува болезнено състояние – разни болести.

Чистият *зелен* цвят произвежда растене във всяко отношение: на мисли, на чувства, проявяване на благородни чувства и пр., а в нечистия вид произвежда съхнене – и физическо, и психическо.

Синият цвят в голямо количество и в чист вид причинява подем, разширение на чувствата, проявяване на най-възвишени чувства в човека. А в малко количество и в неестествен вид произвежда противоположното: съмнение, безверие, обезверяване.

Тъмносиният цвят в чист вид произвежда твърдост, решителност, устойчивост в убеждения, в чувства. А в нечист вид – непостоянство.

Моравият цвят в чист вид произвежда сила на характера, а в нечист вид – малодушие.

Може да се изучава възпитателното значение на цветовете, като се култивират в градината цветя с разни краски. Може да се види какво възпитателно влияние [имат] червените цветя, сините, тъмносините и пр. Ако хората знаеха законите на действието на цветята, до известна степен да се възпитават чрез тях.

И всяка една мисъл произвежда особен цвят.

Силата на писателя седи в това, какъв цвят произвеждат във вътрешния мир на читателя. Онези писатели, които произвеждат у хората по-чисти цветове, наричаме добри.

Даже и онези, които нищо не разбират, и те си служат с цветовете. Това не е нещо произволно. Тези, които обръщат внимание на цветовете на облака, и от тях има голямо въздействие и поука.

22.XII.1933 год., петък

Времето бе много студено. Силен проницателен вятър духа. От петдневната почивка съм отслабнал физически. Нямам настроение за четене или каквато и да е друга работа. Докъде 10 ч бях все в салона при Учителя. От 11 докъде 1 ч писах писмо на дяда Недя. Еленка го чете и тя даже написа нещо за него. Към 3 ч картофената супа бе готова. С нетърпение очаквах часа, да започна да сърбам тая хубава картофена супа. Тия дни все за това мисля, все бистрата картофена супа ми в паметта.

Нощес **сънувам**, че пътуваме с Еленка някъде през дълъг път, през една дъбова голяма гора. Най-после стигнахме в едно село уж че като Равна, но по обстановка не е Равна. Аз като влязох в двора, ето, един голям извор, с бистра, кристална, буйно извираща вода. Кладенецът бе мътен от такива частички, които са от самите бучки, които излизат, повдигат се от извиращата се вода и пак падат на дъното му. Но от мътока скоро се избистри. Аз откъде изтичането си рекох, докато се избистри, да си изпера нечистата носна кърпичка. Набързо аз я изпрах чисто. И докато я извадя, ето изворът се изчистил и аз дълго не съм си наквасил гърлото, и си казах насън: „Ех, че хубава, бистра вода, да ми е да се напия, но що да правя, като съм в почивка?" Гърлото ми гори за вода.

Така се насърбах хубаво със супа, но без хляб. Вечерта пък ядох качамак, подправен с масло и сирене, даже и Еленка помага на качамака.

Тая нощ спах добре.

23.XII.1933 год., събота

Станах на съмване. Много студено. Аз чувствувах, че като че ли вече нашето възвръщане е готово и затова бързах да отида у Янков, да видя що е станало. Закусихме, и Еленка също. Облякох се с тънките дрехи и потеглих за господин Янков. Оказа се, че той още не бе успял да вземе бележка от Върбенов, секретаря на Либералната партия. Аз отидох и в Инспекцията, за да видя Николов, но го нямаше. Г-н Данов не можах да намеря. С г-н Янков пихме по едно кафе на „Македония" и отидох в министерството. Кръстю Петров ми отговори, че няма места, а на зададения от мене въпрос за възвръщане ми отговори, че кога се овакантят места, ще тури назначените в Равна на новите места и ще възвърне нази.

А когато отидох у Янков, ето Тасито ми каза, че вчера на г-н Данов, Манолов, главният секретар на министерството, казал: „Още ли продължават да гледат слънцето?" и казал на г-н Данова да отиде къде Нова година. Стоях у Янков докъде 3 ч и си дойдох на Изгрева.

Еленка ме чакаше цял ден тук, за да види резултата. Аз донесох 1/2 кило спанак. Сестрата Неда ми го свари на супа и аз му изпих сока, за да отслабне силният запек от почивката. До вечерта стоях и след като се измихме и преоблякохме, си легнахме. Но не се къпахме, поради големия студ.

24.XII.1933 год., неделя

Сън. Сънувам, че съм в Равна учител. Една кола, само колесници, загазила в един дол, та не мога да я изтегля. Ето, след малко надойдоха много деца, нашите ученици – кои теглят, кои тикат, изтеглиха колата, весели, весели.

Друг сън. Сънувам, че разговарям с Янкова. Тя ми разказва, че макар Марийка, дъщеря й, да се е поминала, тя много лесно може да се сношава с нея. Също и със свекъра си Янков – на г-н Янков с баща му. И ето тя ми каза: „Ако повикам Марийка, тя ще се яви върху печката, но като бюст, и ще

разговаря", а също господин-Янковият баща. И тъкмо тя щеше да им се помоли, за да се явят духовете на Марийка и дядо й, и Найден ме повика да вървим за наряд.

Имаше хубава беседа за *„Якото въже"* – 14. гл. Лука.

После, в 10 ч, [Учителят] говори върху Притчите на Соломона.

25.XII.1933 год., понеделник

Тази нощ времето е по-меко. Облачно е небето, но известни прояснявания. Станах в 6 1/2 ч.

Сън. Сънувам, че се копае кладенец. Изкопът е около десетина метра. Вътре копае някоя сестра, но като че ли в момента, когато аз и Учителят отидохме при кладенеца, в него нямаше никой. Ние с Учителя разгледвахме изкопа, но дъното не можеше да се вижда поради дълбочината. Една електрическа крушка свети над дупката. Учителят се старае да види дълбочината му и стълва на края, за да види дъното. Не знам как, той се намери в положение, легнал на гърба си, така с бялата фанела, и долната му риза се показва отгоре при врата му. Аз се завтекох и го хванах под мишниците и го изтеглих. После прехвърлихме електрическата крушка в дупката, както е с дългия шнур, за да свети вътре, но тя се лукна и разпръсна на много парчета, които паднаха вътре. Аз видях, че вода има в кладенеца, но си говорехме, че трябва да се изгребе и да се копае още, но едно си предположих, че ако съм аз копачът вътре, то трябва да се тури много дебело въже, та да може да издържа на силната тяжест на джебура, с който изнасят водата и пръстта. Така си мислех, много здраво въже трябва, защото така, поради слабото въже, много хора са загинали в кладенците от джебурите, кога въжетата не са здрави и се скъсат и второ, когато самите хора, които теглят горе, да не си гледат работата, немарливо, и да отърват ръчките на рудана.

26.XII.1933 год., вторник

Сън: Сънувам, че сме се възвърнали в Равна и то един ден преди ваканцията (коледната). Разпущаме децата, но като че ли има изпити, даваме изпит с децата, но свидетелствата им не сме написали. Но се канех само да им съобщя кой минава и кой не. След това се оказа, че това не е изпит, а ще ги разпущаме за коледната ваканция, но ние с Еленка сме сбъркали. И се зарадвахме, че сме дошли само за ден, и че пак ще се завърнем в София при братя и сестри.

*

Времето поомекна. Няма голям студ. Снегът се топи полека. Днес ходих у Николина Балтова. Поправих й един брашнян сандък, като му пригодих капак, и на гардероба нещо. Тя сготви супа от картофи и фиде и пържени от брашно питки-мекици и аз вземах един хляб, орехи и един лимон и се наобядвахме. Брат Боев ни каза, че Учителят на обед казал, че война ще има на изток. И че сега ще дойде времето, дето се казва в 9. глава на Откровението, че ще има чудовища като щурци, скакалци, които с опашките си ще повреждат хората – тези, които имат печата на звяра.

Еленка днес е цял ден от снощи у Янкова.

Тази вечер отидох при Учителя, за да му додам сумата 500 лева, която бе останала да му додавам от десятъка. Той ме запита как върви нашата работа с назначението и аз му отговорих, че Янков дава и храни надежди, че има близки и познати и ще успее да ни възвърне. *Учителят потвърди, че нашата работа ще се уреди, но трябва силна, непоколебима вяра. „Силна вяра, и работата ви ще се нареди."* Каза да не се тревожим, и всичко ще се нареди.

29.XII.1933 год., петък

С Еленка ходихме на учителската конференция в София, уредена от Българския учителски съюз в училището „Екзарх Йосиф". Първо имаше в I отде-

ление практическа лекция по аналитичния метод от г-ца Гогова, после – реферата по тоя метод на Хр. Николов от Пловдив.

Следобед пръв говори Новаков на тема „Училищната дисциплина", а след това говори Досю Негенцов на тема „Двата учителски съюза".

Вечерта късно вечеряхме у брат Иванови с хубава картофена супа.

30.XII.1933 год., събота

Пак на учителска конференция. Конферира професор Консолов на тема „Расизъм".

Като излязох, ходих в Министерството. Видях тамо Слави Михаилов Брезнишки, уредник на учителството, Хаджи Колев, министърът Косачев ми каза да отида след Нова година и щи ми дадели място.

Към 2 ч ходих у Янков и след това ходих да си купя школа за преминаването в позициите – Lagenwechsel , 90 лева. Поправих си шапката за 60 лева и си отидох, а Еленка остана да нощува у Янкова, за да отиде на баня.

31.XII.1933 год., неделя

Слушахме хубави беседи и в 5 ч сутринта, и в 10 преди обед. После обед ходих из града, за да срещна някои колеги от Годечко, но не можах видя никого. Върнах се и направо отидох в салона на обща братска вечеря. Имаше по половина пита и варен ориз. След вечерята до 12 ч се пяха само братски песни и творения от Учителя. Прекара се много добре. Имаше и декламации, и четени нови работи от Дядо Благо и Станчо Ненов. Точно в 12 ч целунахме ръка всички на Учителя и си честитихме Новата година.

Тези дни времето е меко и снегът се топи бавно, слънце не грее, обаче е топло, не както досега. По земята няма, както друга зима, мъгли. Витоша ту цяла светва, ту по билото е покрита с ниските като мъгли облаци. Изобщо Витоша е много прозрачна, като че се намира много наблизко.

Тази сутрин, от прозореца, който снемат в салона, главата ми изстина и следобед ме хвана една киханица и голяма хрема.

Изобщо състоянието ми, откак съм уволнен, не е весело. Искам да бъда весел и няма защо да се грижа, и че всичко е за добро, но все мисълта не ме напуща какъв ще бъде резултатът от уволнението ни. Дохождал съм до много добри моменти, в които се радвам, че съм уволнен, за да слушам тия хубави и ценни мисли на Учителя. И аз сега усещам, че позаякнах в това отношение и не се боя, че съм уволнен. И това е една маневра, с която ни опитва небето дали сме готови на жертви заради Бога, заради доброто, да жертвуваме. После, в тази драма на живота, дали сме съгласни да вземаме и други роли, да ни се затвърдят мислите, че всякога и при всичките положения на живота, да се държи положителното. Да видим доколко ние ще се тревожим от неправдата в света.

1934 година

1.I.1934 год., понеделник

Станах рано и се заприготвях за гимнастики. След тях закусихме и прекарахме деня в това-онова.

Вечерта Еленка дохожда и ме повика на разговор. Понеже днес аз преписвах на брата Георги Димитров, началник станцията на Кръстец, нотите на „Българската рапсодия", „Радост и скръб" и „Към обетованата земя", затова в 7 ходих да търся брата да му ги предам, но той още не се бе завърнал. Днес и без това имах много силна хрема и затова трябваше да пазя стаята. Вечерта брат Боев отива у Еленкини и тя дойде да ме вика на разговор. Отидох, след като предадох нотите. Размениха хубави мисли за работата, която ни предстои на Божията нива. Тъй например, оригинална е за мене мисълта от Учителя,

предадена ми чрез брата Боев, че да се изберат групички от по няколко души и т.н., 12 души. Когато двама отидат на работа в низините, 10 души да държат тил, да се молят, да им изпращат подкрепа, да ги държат във връзка с Бога. След един месец, като се върнат тия двама, други пък двама ще отидат да работят, а десетима ще държат тил, ще се молят, ще подкрепят, ще дават оттука и така ще се сменуват.

Когато ще отидеш да работиш, или искаш да пробудиш някого, то първо ще се молиш за тая душа. Подаденото твое заявление ще се разгледа горе, в ангелския [свят], в Божественото заседание, и тамо по твоето заявление ще се изпрати делегация, която ще заработи над него чрез неговия ангел [] по твоята просба му се създават особни условия за пробуждане, и когато го подготвят, тогава по интуиция ще ти се каже, че „той е готов, иди сега при него". И ти вече отиваш и душата е готова, ней горе са ѝ говорили вече и тя възприема с жар това, което ще говориш на съзнанието му. Без тази предварителна подготовка нищо не се върши досежно пробуждането на душите.

Примерът, който ни наведе братът Боев за сестра Грозданова, как е работила в едно село Ямболско, между Сливен и Ямбол. В новоназначеното село тя цял месец се е молила да ѝ се отвори начин на работа за Бога и най-после, за път към Ямбол се започва разговор за идеите ѝ и то не точно за идеите, а за начина на разбирането ѝ по въпросите на живота...

Докъде 11 ч се разговаряхме и се уясниха много въпроси, по нашето уволнение. Аз схващам, че с това ми уволнение, от продължителните размишления и противоречия, на които се натъкнах, в мен се оформи човек още по-нов, с ново схващане, с още по-голям ентусиазъм се отдадох на работа. При възвръщането ми, като учител, с още по-голяма обич ще обичам децата и населението. Децата трябва да се осветяват от учителя-слънце, чиито светлинни и топлинни лъчи трябва да огряват и укрепят детските сърца и души. И в тези разплути нрави на тая партизанска безпътица учителят трябва да бъде тешител на изстадалата селяшка душа, на който се гледа само като средство, стъпало, за да минат стръвни партизани по него и се докопат до кокала, а оттам насетне селянинът за него е простак, думата му за нищо не важи, той е невежа и нищо не проумява, и че думата и просбата, ако би се осмелил да отправи за нещо, тя е глас в пустиня.

И все в учителювата душа, все пак няма честни хора в професиите, така близко като учителя, който може да бъде ратник за народната духовна и материална култура. Работих досега безкористно, и наградата ми бе уволнение. Да бях подлец, лъжец, пияница, блудник, щях да бъда добър, защото щях да съм в кръчмите и там, с тези, които уволняват и назначават, щях да си възстановявам поведението си. А сега, не се съгласявам рушвет да давам – то съм за тия просветители в днешното просветно министерство лош. Но не ще се отчая и никому зло не ще помисля и не ще пожелая зло никому. Дано Бог озари съзнанието им, та да видят положението си, в което изпаднаха!

2.I.1934 год., вторник

Рано се приготвих за града. Дойде и Еленка и се отправихме за Учителския съюз. Г-н Д. Негенцов бе болен от инфлуенца и не дойде днес. След това Еленка отиде у Янков, а аз ходих в инспекцията при г-н Николов. Той ме увери, че не е питан за нашето уволнение. И обеща, ако се оваканти място някъде, да ми съобщи, за да отида да взема постановление и се назначи. Явих се и при Косачев. Той ми каза, че много съм бързал. Е, нека да се мине няколко дни, че тогава, и че ако аз съм му трябвал, то той щял да ме подири сам.

Отидох у Янков и понеже бях много гладен, то Янкова ми извади една сурова зелка и се нахраних хубаво. Отидох след това, та вземах за 107 лв. за цигулката на брата Иван принадлежности и като се завърнах в „Граф Игнатиев",

се отбих в една млекарница и изядох 2 млека по 4 лв. без хляб, ей-тъй, ми се бе дояло мляко, и си дойдох на Изгрева. До вечерта късно приготвих цигулката и свирих и си легнах.

3.I.1934 год.,сряда

От вчера от обед започна да вали сняг на едри парцали. Тая заран е навалял една педя. Вятърът бучи, фортуната вее, но не е студено много. Нощес се пробудих много пъти. Беседата бе много хубава. Чете се 108. псалом. След Школата Николина Балтова ме покани да й помогна да прехвърли багажа от стаята в кухнята, за да приготви вечеря на Учителя и поканени други от града и братството от Изгрева. Покани и мен.

До 10 ч й помагах и си дойдох. Закусих си, но не ми се отиваше за вечеря. Нещо ми е тежко. След закуската дълго ме мъчеше тежка дрямка. Къде 2–3 ч сестрата Неда с брат Иван отидоха в града да купуват балтон на брата Ивана. Аз започнах да чета беседата от X серия *„По-долен от ангелите"*, чета и бавно препрочитам. Вечеряхме заедно със Станка. Дохождаха Стоянка и Наталия за бамя и след това продължих си четенето. У сестра Николина не отидох.

5.I.1934 год., петък

Отидох в Учителския съюз. Дружественият комитет се наканил да се яват делегация пред Министра на народното просвещение. Но Досю Негенцов си навехнал ръката, та не може да дойде. Аз предадох телеграмата, протокола на настоятелството и заявлението на Равнени и ги предадох на Ив. Пастухов, но понеже всичките членове бяха закъснели, то не ме изслуша Пастухов добре. Из пътя за Министерството го поосветлих и в министерството той, без да е разбрал, че това са чернови, ги предава в ръцете на министъра. Министърът, когато влиза съюзният комитет, повиква главния секретар, началниците и подначалниците, и те да слушат що ще докладва комитетът. Министърът е дал нареждане да се изправи погрешката в Равна, ако са били учителките волнонаемни. А Косачев на излизане ми връчи заповедта, че съм назначен в турското училище в с. Казалджик--Кафтан, Кърджалийско.

Мъка ми стана, че ме местят от сръбската граница на гръцката, но реших да заема мястото. Отидох у Янкова, там бе и Еленка. Съобщих вестта. На всички стана добре, само Еленка се натъжи и гледаше да се потули, за да започне да плаче. Съобщих на Учителя, че съм назначен в Кърджалийско, той ми каза, че е добре, турците са добри хора. Еленка ме кани на разговор, обаче бях много изморен и затова си легнах.

Назначаването на уволнения от с. Равна Пенїю Ганев в турското село Казалджик-Кафтан (Кърджалийско) на 5.I.1934 год.

1. До Господина ПЕНЬО ГАНЕВ
СОФИЯ

МИНИСТЕРСТВО
на
НАРОДНОТО ПРОСВЕЩЕНИЕ
ОТДЕЛЕНИЕ ЗА ОСНОВНИТЕ УЧИЛИЩА
№ 535, 5.I.1934 г., София

Със заповед № 28 от 4.I.т.г. сте назначен от деня на встъпване в длъжност за редовен учител при частното турско училище в с. Казалджик--Кафтан, Кърджалийско, по български език и българска история и география.

Заминете и заемете длъжността си.

Ако не желаете да заемете това място, уведомете Министерството.

Началник на отделението: (подпис) (печат на министерството)

2.

Акт за встъпване в длъжност

Днес, единадесетий януарий 1934 година, на основание заповедта на Министерството на Народното Просвещение под № 28 от 4.I.1943 година Пеню Ганев Бобев встъпи в изпълнение на длъжността учител по български език, българска история и география при частното турско училище в с. Казалджик--- Кафтан, околия Кърджалийска.

Пеню Ганев Бобев встъпва за втори път на държавна служба с прекъсване.

с. Казалджик-Кафтан, 11.I.1934 год.

На училищното настоятелство
Председател:
Встъпил в длъжност:
Присъствувал:
(печат на училището)

3.

Акт

Днес, на тринадесети януарий 1934 година, в с. Казалджик-Кафтан, се състави настоящият акт в два екземпляра, в уверение на това, че Пеню Ганев Бобев, назначен от Министерството на Народното Просвещение със заповед № 28 от 4" януарий 1934 год. за редовен учител, встъпи в изпълнение на длъжността си.

Председател на уч. настоятелство: (подпис: Билял Еминов)
Встъпил в длъжност: (подпис: Пеню Ганев)
Присъствувал: (подпис: Фейзула Мюмюнов) (печат)

4.

Служебно свидетелство
(за първоначално училище)

ИНСПЕКЦИЯ
на
СТ.-ЗАГОРСКАТА УЧЕБНА ОБЛАСТ
№ 7741
14.III.1934 год.
Стара-Загора

Дава се на Пеньо Ганев, роден на 4.X.1897 год. във Водица, Поповска околия, по народност българин, вероизповедание: източно православен, в уверение на това, че той през учебната 1933/1934 год. е учителствувал при частното турско първоначално училище в с. Казалджик-, Кърджалийска околия, ... месеци и ... дни, а именно от 13.I.1934 год. до ....

Преподавал е български език и история.

Получавал е 2200 лева месечна заплата, като редовен първоначален учител, без повишение.

Добил е право на редовен първоначален учител въз основа на изпити за зрелост за завършено пълно средно педагогическо училище.

Обучавал много добре.

Дисциплинарни сведения: не е наказван.

Пеньо Ганев продължава да учителствува в същото село.

Настоящето важи за кандидатиране в друга училищна община.

Областен училищен инспектор: (подпис)
Секретар: (подпис)
(печат)

5.

ИНСПЕКЦИЯ
на
СТ.-ЗАГОРСКИЯ УЧЕБЕН ОКРЪГ
№ 2750
2.IV.1935 год.
Ст.-Загора

Удостоверение

Ст.Загорската областна учил. инспекция удостоверява, че Пеню Ганев, родом от с. Водица, Поповско, е учителствувал като редовен първоначален учител при турското училище в с. Игловръх (Казалджик-Кафтан), Кърджалийско, от 13.I.1934 год. до 14.IX.с.г., през което време не е уволняван по чл. 70 от З.Н.П. вмл. 24 от Наредбата за ръководство, надзор и управление на нар. осн. Училища, нито е наказван през последните две години на учителствуването си по чл. 74 букви Г, Д, Е, Ж и З от З.Н.Просвещение.

Настоящото се дава на Пеню Ганев, за да му послужи за явяване на конкурсен изпит.

Областен учил. инспектор: (подпис)
Секретар: (подпис)
(печат)

*

6.I.1934 год., събота

Отидохме при Домушчиев. Той обеща от вчера да се яви при Кръстю Петров и Косачев, да моли за възвръщането ми. Обаче в министерството не работеха. Само бяха дошли Манолов – гл. секретар, Косачев, и после бе дошъл и К. Петров. На излизане на Кр. Петров, пак го замолих да ме възвърне, защото мъчно става прехвърлянето на багажа, но той остана глух за молбата ми. Отговори ми само, че тая работа зависи от Косачев, Манолов и Министъра, а не от него. Отидох след това при г-н Тричков, говорихме много. Срещнах и Сотиров на улицата.

На 7 и 8 януарий Учителят не говори, само на 7.I. изказа едно хубаво изречение.

8.I.1934 год., понеделник

В 8 ч бях на гарата за Драгоман. Намерихме [се] с Минев чиновник в З. Банка – Годеч.

Пътувахме с пощата с шейни до Годеч. Студено бе, но вятър нямаше. Над Каленовци обърнахме шейната, но повреда нема.

В Годеч си вземах от Каралеев удостоверения и с Арсо се разплатихме, също и с фурната. Пристигнах в Равна късно. Баба Атанаса ме нагости добре.

9.I.1934 год., вторник, Равна

Станах рано. Започнах да нареждам багажите. На закуска ме каниха у Младенови. След като снех гроздето от училище, ме каниха и у Георги Соколов. Кирил и Любен Стоянови закараха куфарите, на брой 5, в Годеч и донесоха три сандъка за нареждане на книги. До вечерта наредих книгите. Ходихме да вечеряме у Атанас Димитров. Раздадох и картофите, също и газта, чесъна и лука и сутринта стегнах и денковете и Младен Виденов ме закара в Годеч. Каруцарят се уплаши от многото багаж и поиска още пари над 350 лева. Прибавих му още 50 лева и се сбогувах и потеглихме. Изпрати ме Владимир Велков до края на Годеч. Небето бе облачно и времето студено. Тежко вървеше натоварената каруца. На много места из баирите конете се спираха сами да си почиват.

До Раниславци все вървяхме. Там до Беледието до ханчетата се возихме. Останахме да нощуваме в Беледието, в кръчмата на Йордан. Това бе в сряда, на 10.I. т.г.

11.I.1934 год., четвъртък

Станахме в 3 ч. Студено бе. Аз се облякох добре. Понеже вървяхме и затова студът не се усети.

В 10 ч бяхме на Изгрева. До обед си почивах, а следобед се приготовлявах. Времето все облачно, студено. Учителят все в горницата, на беседи не слизал.

Вечерта ме кани Еленка на разговор, но отказах й, понеже бях много уморен, но си легнах в 12 ч.

12.I.1934 год., петък

Дойде Еленка и ме събуди. В школата Учителят не дойде. По нареждане от Учителя братът Боев продиктува от Беинса Дуно изречения.

След школата дойде Еленка у брата Иванови и видя де съм й скътал багажа – сандъка с хубаво подвързаните й книги. Та си извади по-важните й книги от сандъка и аз след това отидох в града, за да си взема турско-българска граматика и речник и фотографически материали. Завърнах се към 2 ч и отложих, вместо в 5 ч, да потегля в 11 1/2 вечерта, за да се приготвя. Приготвих се добре. Вечерта се явих при Учителя. При Него бе Милка Периклиева, та трябваше да чакам цял час вънка на студа. След като се сбогувах с Учителя, който ми каза: „Господ да бъде с тебе" и отидох при Еленка. С нея се сбогувахме за последен път и си отидох да впрягаме и заминаваме с брата Ивана. В 9 ч отпътувахме. На гарата се сбогувахме с бр. Ивана и той се върна, а аз останах да чакам. Предадох багажа – 56 кгр., на багаж, за който платих 167 лева и билет 225 лева до Кърджали и в 11 1/2 потегли влакът.

Нямаше навалица, та в последния вагон цяла нощ бяхме по сами на пейка с един господин, пътуващ за Пловдив.

13.I.1934 год., събота

Осъмнахме в Пловдив. Тук няма сняг. В 8 и 10 потегли влакът за Свиленград. На Раковски потеглихме за Хасково в 10 1/2 ч.

Към 2 1/2 ч бяхме в Кърджали. Заедно с един помак наехме каруца до града и с помощта на помака се добрах до хора – две момчета от Казалджик-Кафтан. Пазарих каруца за 60 лева и потеглихме за Казалджик-Кафтан. Към 5 ч пристигнахме. Наизлязоха турците да видят новия си даскал, като любезно ме здрависваха.

Те съжаляваха за уволнения си учител Никола Александров, родом от Стара Загора. Нагостиха ме и аз пожелах да спя в учебната стая на студено, отколкото в топлата, но пълна с тютюнев дим и може би и паразитии.

14.I.1934 год., неделя, Казалджик-Кафтан

Още в 4 ч даулът задумка, понеже турците имат рамазан. Зачукаха на вратата ми да стана. Станах, облякох се и отидох другата стая. Чакаха ме на ядене. Не ми се ядеше, защото тъй рано не съм свикнал да ям. Имаше баница, кисело мляко и др. След това те си легнаха да спят, след като повторно биха даула, та вече да спрат да ядат из селото, да запостват всички. Аз отидох в стаята си, за да си направя наряда, но се чувствувах много изморен, та едва прочетох определената глава – от Лука I глава. Легнах и съм заспал.

Селото Казалджик-Кафтан се намира западно от Кърджали на 1 1/2 часа, на левия бряг на р. Арда. Разположено е в самата долина на реката и е на равно място. Има 45 къщи. Турците са добри. Къщите – високи, прилични. Учили-

цето – добро, с 2 учебни стаи и една канцелария, в която аз се настаних да живея. Стаята е хигиенична и пригодена за живот. Има южен прозорец, който като се отвори, се чува шумът на Арда, чиито води сега са буйни и силно шумят.

Дойде си касиерът, който бе на гости, и отключи канцеларията. Нанесох си багажа. Предадоха ми покъщнината и архивата, и аз, макар 3 1/2 часът, се запътих за Кърджали, въпреки че ме спираха турците. Намерих след дълго питане къщата на Захариев – пунктовия учител. Пунктовият бе заедно с още един колега. Показаха се неприветливи и студени. След половин до един час стоене при тях, се отправих към селото си. Затъмнях още на половината път, но бях сигурен, че не ще загубя пътя. Стигнах късно. Турците се почудиха на късното ми пристигане.

15.I.1934 год., понеделник, Казалджик-Кафтан

Тая сутрин турският учител реши да отиде в Кърджали, та остави децата аз да ги уча. Децата ми харесаха. Учителят е работил съзнатеилно с тях и почвата е поразорана и ето, сега аз ще продължа работата му. Също и училището има нужните принадлежности на канцеларията, което ме много зарадва, също и счетоводството е подредено на касиера.

До обед учих децата. Предадох им на третия час песничката „Нашата воденичка". Следобед, понеже са в рамазан, затова ги разпущаме.

16.I.1934 год., вторник, К.-Кафтан

Тая заран, по общоприетия обичай на турците, разпуснахме децата за байрам, понеже днес ходят да събират колачи (краваи).

Следобед ходих по реката, горе до Армутлий, до каика. С каика прехвърлят и добитъка заедно с товара им.

Голяма скука ме налегна тия дни. Външно уж съм добре, а вътрешно като че нещо ме души, като че не задълго съм в това село, макар че аз го харесвам, като че съдбата и тук не ще ми даде покой. Чувствувам се уморен, задушен, като изоставен, не ми се чете, не ми се учи, не ми се работи. Все на сън ме кара.

Времето все облачно. От време на време ще блесне слънце и пак се потуля. Има студ, но и хубави дъбови дърва има, та стаята ми е отоплена и добра, уютна.

Сънувах интересни сънища, но не ги записах. Напред бях, по икиндия, полегнал, сънувах, че децата плачеха за мене в Равна при раздялата ми с тях, и аз заплаках от умиление и се събудих. Четох нещо от „Frateco"*, за Правдата – от Учителя, и това ме окрили малко и развесели.

Тази вечер турците се изпринадеяха да видят луната, но я не видяха и не знаят утре дали да правят байрама.

17.I.1934 год., сряда, с. К.-Кафтан

Тая заран даулджията пак би тъпана, но съобщението снощи дошло от Кърджали, че днес е вече байрамът. Към 9 ч надойдоха много турци от околните села и махали, толкова, че и целият двор бе пълен. Двора го застлаха с рогозки, а други си носеха по една кожа за постелка. На присъмване ходжата поне цял час пя дълга песен, и сега трая дълго молитвата им и след като свърши молитвата им, чужденците се разотидоха. Поздравът им е: хващат се с двете ръце на здрасти и си казват: „Байрам бумбаареосум!", после се прегръщат и опират

---

* „Frateco" (есперанто) – „Братство". (Бел. М.И.)

страните ту от едната, ту от другата страна. Надонесоха много яденета. Ходжата си отиде за селото, а аз останах сам.

През деня децата си навързали люлки по дърветата и цял ден пеят и се люлеят. Следобед направих една снимка на Сабрия и Амиш, както играят. През деня се разясни. И вечерта аз излязох над селото по височините и отидох нагоре, за да видя какви махали се крият нагоре, към Еначкьове. Върнах се късно от височините.

18.I.1934 год., четвъртък, с. К.-Кафтан

Ясно утринно небе. Слънцето се показа зад източния хоризонт, който крие Кърджали от Казалджик-Кафтан. Много тихо време. Четох и писах нещо. Следобед отидох в Кърджали. Вземах чернова за акта и декларация за имотното състояние. След това отидох при господин Кирков, Бояджиев, чиято дъщеря е учителка в турското училище в Кърджали. Тамо разговаряхме надълго върху работата в турското училище. Сбогувах се и късно си дойдох.

19.I.1934 год., петък, с. К.-Кафтан

Небето ясно, прозрачно. Тихо приятно утро. След закуска четох малко, после къде обед ходих на турския гьореш и направих 2 снимки на борящите се турци. След това излязох и направих от високото една снимка на селото. Вечерта приготвих необходимите бани и проявих всички стъкла, даже и на Каралеев на децата му, която снимка бе правена още към края на октомврий м.г., но пак излезе сполучлив негативът. Изобщо всички снимки, които проявих, са хубави.

20.I.1934 год., събота, с. Каз.-Кафтан

Ясно утро. Хубаво слънце. Слана паднала вънка. Не е много студено в уютната ми стая. Все съм неразположен нещо.

Сън. Сънувам, че Учителят ме покани да го съпроводя да отидем при брата Тошев, който е понастоящем прокурор в окръжния съд в гр. Кърджали. Отидохме в града, но не е този Кърджали, който познавам аз. Влязохме в един двор, широк, и по стълби се изкачихме на горния етаж. Тамо вън имаше широка веранда. Седнахме. Ето Тошев – висок, снажен, шишкав, тлъст човек с дебел врат, недобър поглед. Наоколо по стълбите и верандата се срещат хора, но повечето цигани. Учителят говори на Тошев нещо, че иска да направи у него събрание, но Тошев отказа. Учителят бързо стана и като че сърдит от отказа на Тошев, се засили бързо по стълбите надолу и аз – след него. Но в това се прочете това, че Тошев забогатя и сега е унижение за него да стават събрания за Божии работи, но това подписва бъдащата му присъда. Така бързо се движеше Учителят, щото аз тичах, и тичащ, аз останах надире и изгубих из очите си Учителя, понеже се движехме в разредена гора в дълбок път. Но аз знаях, че ще намеря Учителя на Изгрева.

Друг сън. Отивам на екскурзия в планината, уж на Витоша, но не е на Витоша, в някоя планина като на Рила, но не ми са ясни точно местата, закъдето съм се напътил. Не си нося ни завивка, ни раница, ни хляб, хей-тъй, само за една нощ. Ето, срещнахме се с голямото момиче на Кисови и води най-малкото си сестриче. И те отиват на екскурзия при баща си и майка си. И те без провизии и завивка. Ето, тяхна позната жена, но бедна, се зачуди на децата, как така без нищо заминават. Тогава аз предвидях, че може да не успеем да намерим брата и сестра Кисови, затова поисках и жената ми даде един нов кибрит, после ми даде и хляб и така, и талаш сух за разпаляне, и потеглихме.

Друг сън. Сънувам, че не знам по кое решение на кой съд, мене ме осъдили на заточение в Америка, уж в Северна, но чувам като се поменува Перу, Боливия, Аржентина, Уругвай, Парагвай, но точно в коя държава – не помня.

Разделяйки се от Еленка, аз си припомних за изгнанието и заточението и такава мъка ме обзе, че викнах да плача. От плача се пробудих.

Обърнах се в леглото и пак съм си продължил съня и с такава мъка и преживелица, че наново съм се разплакал пред Еленка; имаше и други братя и сестри – и наново се събудих.

*

Снощи до 11 ч писах писмо на господин Яков Янков, а тая заран – на Еленка и дописвах това на г-н Янков. Бързах, за да отида в Кърджали, за да занеса акта за встъпване в длъжност и да пусна писмата. После се залових с копиране картички от новите негативи и така до 5 ч., но така ми бе неразположено, че се отказах да отивам в Кърджали. Тия дни леко усещам, че ми поиграва лявото око.

Колко искам да бъда радостен, да съм весел, да имам ищах да работя, да уча, да свиря и пр.!

Сега почвам прането и къпането.

21.I.1934 год., неделя

Тая заран под слънцето имаше облачета, които са предвестник на промяна на времето. За наряда се събудих в 6 1/2 ч. Четох от лекцията *„Устои на съзнанието"* от томчето „Простите истини" – I томче. След това ходих на Арда да пера. Водата смесена с лед, та ми изстинаха ръцете много, докато изпера дрехите. След това прочетох първата беседа от „Nova kulturo"*. Следобед свирих и излизах до кафенето. Черпиха ме едно кафе, след това се поразходих и се върнах и започнах да пиша писма. Дозавърших Еленкиното писмо, също и това до г-н Янков, до Минко Тонев. Написах и на Б. Манов до Годеч. До В. Каралеев. Изпратих до Манов 3 картички. Изгледи на селото К. Кафтан, гъореша и дето играят двете кадънчета. На Каралеев изпратих 7 картички, дето са фотографирани децата му. И така докъде 1 ч среднощ.

22.I.1934 год., понеделник, К.-Кафтан

Станах рано. Мъгла и студено вън. Запалих примуса и започнах да се бръсна. Закусих с вчера донесения кускус и излих един чай и потеглих за Кърджали. Дойде си и ходжата и остана в училището.

В Кърджали в турското училище преписвах почти цял ден от тяхното разпределение на материала, оттам отидох при пунктовия Марин Захариеив и му предадох актовете за встъпване в длъжност. После се явих при помощник-окръжния училищен инспектор при Хасковската училищна инспекция в гр. Кърджали. Разменихме с него мисли по работата ми в турското училище. И на мръкване се запътих за селото си, като купих 2 хляба, та едина половината му изядох, докато стигна в К. Кафтан, понеже днес не обядвах.

Връщах се с голямо неразположение на духа. Може би от срещата с инспектора, задето му обясних, че съм уволнен като неудобен за границата ли, и от това му дадох коз да се съмнява в мене в нелегалност ли, или аз мисля за друго.– не, или пък че не им казвах, че съм бил и други път в турско училище, че трябваше надълго и широко да ми обясняват за работата ми, която ми предстои, и така много ми бе криво. Писах и на брата Иван, и че в с. Ашиклар, до Кърджали, се овакантява място, та Игнат да иде при Дюкмеджиев и го вземе. Прочетох вестник „Братство" и от статията на Учителя ми се поправи състоянието. От брой 81, година VI, статията *„Спешните въпроси в живота"*. Тук Учителят намеква на мисълта, че спешните въпроси на живота са да знаем да дишаме, да се

---

* „Nova kulturo" (есперанто) – „Нова култура". (Бел. М.И.)

храним, да пием водата, да мислим – от това зависи и безсмъртният живот. Има 2 вида прана. Едната разрушава, демагнетизирва, а другата тонира, съгражда. Трябва да знаем как да използуваме мислите, въздуха, храната, светлината – в тях се крие жизнената прана – еликсирът на живота.

23.I.1934 год., вторник, К.-Кафтан

Станах, като завика ходжата. На изток съвсем ясно, а на запад облачно. Но към обед се разясни навред и хубаво слънце грея цял ден. Аз преписвах разпределението на материала, който вземах от Кърджали. Към 5 ч следобед потеглих към Кърджали. Занесох разпределенията. По път за общината срещнах инспектора, той ме предупреди, че е чул отнякъде, че съм говорил недобро, изобщо недобри работи за Министерството на Просветата. Аз му казах, че не съм говорил кой знай що, но съм се оплакал пред Киркова, че посред зима съм разкарван и че има някои несправедливости съм видял в Министерството и че морално аз съм оскърбен, но занапред никому няма да говоря за местенето си по тоя край. Това е човещината на хората, че когато си изкажеш болката, те криво я тълкуват и я предават в изопачена форма. И това не прави чест на госпожа Киркова, но за мене е добър урок, да зная, че никому да не разказваш защо си тук. Върнах се късно. Луната свети така хубаво и е [суха?], та бавно вървях и си размишлявах за тия работи и това предупреждение на инспектора. Но моя слабост е да се доверявам на хората и да им давам обяснения на запитванията.

24.I.1934., сряда, Казалдж.-Кафтан

Станах, кога завика ходжата. Не бях в добро разположение и не четох лекция. С ходжата наредихме програмата. След това закусихме със сирене, а после, на второто междучасие и донесоха закуска.

Днес изобщо добре ни храниха. От децата съм доволен. Мъчно запомнят, но все има резултат.

Тази вечер ми се промени състоянието и затова си посвирих, така пълен с дух на радост, свежест и светлина. Имах отлично състояние да свиря и да пея. С турците разговарях много надълго и после минах в стаята си и свирих и пях.

По икиндия направих на ходжата една снимка, но не я проявих.

25.I.1934 год., четвъртък

Ясно небе. Хубаво слънце, тихо време. Прозорците ми хванали лед.

Снощи легнах в 11 ч. Веднага съм сънувал следния сън, който се повтори на присъмване.

Сън. Сънувах, че вратата на училищната канцелария я е счупил някой и че мене ме изгонят от училището. Имаше нещо и друго, което в подробности не помня. На присъмнуване сънувам, че меня ме изпраща държавата в Гърция, но защо и за какво, уж като войник съм на държавна служба и ме изпращат за две и половина години. Баща ми, майка ми ме приготовляват. Мен сърцето ми се къса от мъка. Отивам при сандъците си, които са пълни с книгите, които донесох от Равна и оставих у брата Ивана в София, но като че тия сандъци са у дома, а не в чужда къща. Уж са в някаква си плевня, в съседство с дядовата Цвятковата къща, а дядо Цвятко е Равненин, пък у нашето село, но не обстановката във Водица, непозната обстановка. Аз ще си вземам някакви книги от сандъците. Еленка ме кани някъде насаме, че имала насаме да ми говори. Но мен такава мъка ме налегнала, щото се разплаках и не исках да се съглася с Еленка. Отивам след това при дюкенджиите във Водица, но съвсем е друга обстановката на дюкяните, за да си направя някои покупки за път за парахода, с който ще пътувам уж много дълго. Заминах дюкяна на Дано Бояджиев и отидох у Колю Бояджи-

бе, където в дюкяна му бе Тодор К. Бояджиев. Той ме пита защо съм отишъл в дюкяна му, а аз забравих за какво съм отишъл и му казах само, че ще пътувам и от каквото имам нужда, то той самият да ми даде. Той се позачуди и ми каза, че восък трябва да си взема за свещ. Той ме уверява, че няма да ме изпращат никъде, но аз не му вярвам и му разказвам, че насън чрез два съня съм предупреден, че ще ме изместят тук от Казалджик-Кафтан. И макар и уверенията на другите, които присъствуваха, то в меня си аз знаях, че моята присъда се е решила въпреки някакви човешки решения и че аз трябва да се подчиня на Божието решение, и че тая година – 1934 година – за мене е съдбоносна, такава, с решението на съдбата, на Небето. Излязох вън и исках да се спра някъде, обаче водя един бял и един червен кон. Исках да се отбия някъде за малко, и затова вързах конете и се отбих. Обаче пак срещнах Еленка и вече сбогувайки се, аз се разплаках, но тя ме утешаваше, че всичко това в края на краищата ще има добър край и че пак ще се срещнем – и се събудих.

Днес, поради това, че на ходжата е умряла някоя си жена роднина, затова той замина за Карлъ-Емач, а аз останах да уча децата заедно цял ден.

26.I.1934., петък, К.-Кафтан

Сън. Сънувах, че бях някъде в една стая на разговор с Еленка. Разговорът бе дълъг и увлекателен, но изведнъж надойдоха много приятели, приятелки, весели, засмени, и навлязоха в стаята и развалиха сладкия ни разговор.

*

Времето бе тихо. Ясно небе, топло слънце. Днес съм в почивка. Станах рано и прочетох лекцията *„Устои на съзнанието"*. В тая лекция се говори изключително само за любовта. След прочитането на лекцията започнах да се приготовлявам за пазар в Кърджали. Към 12 1/2 ч бях в Кърджали. Както стоях пред книжарницата и то мъчително стояне, понеже няма с кого 2 думи да обменя, никой ми не познат, дойде при мен непознат човек и ме запита „Ти ли си учителят в с. Казалджик-Кафтан?" Отговорих, че аз съм учителят. „Вие сте говорили нещо против Министерството на просветата, против Сенигерски, който е бил директор в гимназията на жена ми, против адвоката Стефан Х. Колев" и т.н. Отговорих му, че той е вторият вече, след инспектора, който ме предупреждава, че съм говорил това с госпожа Киркова – учителка в турското училище в Кърджали. Той ми каза, че е мъжът на госпожа Киркова. Обясни ми впоследствие, че той уволнил учителя – предшественика ми в Къзалджик-Кафтан, и че впоследствие пак той го назначил пак на работа. И че тука много учители и учителки били уволнени и възвърнати чрез него, само една учителка не била възвърната, понеже била хваната в хотела в прелюбодеяние. След това ме поведе и като повърна от пътя книжаря Атанас Бояджиев, въведе ме в една кръчма. И поиска да ме почерпи. Аз му отговорих, че не пия. Той тогава поръча за себе си вино, за мен сода, а за Бояджиев коняк. Поиска за себе си и втора чаша вино. И в дълъг разговор се обясни, като му акордираше Пенчо Бояджиев, че от него зависело много работи, че той 8 години лежал в тюрмито* и че от 2 години бил без работа. Говориха за току уволнен ученик от Ст. Загора, назначен в Кърджали, и сега пак го бил уволнил Учителският съвет, а Кирков заставил учителите чрез Министерството да възвърнат тоя ученик и още много други работи.

И след като платих 8 лева, излязохме. Той ми заговори пак по моето говорене – че тук ние преследваме особена цел с турците, че моето говорене турският учител му го предал и че той после изпитал жена си и тя му обяснила,

---

* тюрме, тюрма (от лат.-рус.) – *остар. разг.* затвор. (Бел. М.И.)

че аз съм бил упрекнал Министерството, като тя изпърво искала да скрие, но после казала. И че „ще видим" бе последната му дума.

След като се разделихме, отидох при Тошев. Разказах му що се бе току-[що] случило с първото ми дохождане в Кърджали. Той ми каза, че ще предупреди околийския началник, ще предупреди и училищния инспектор. Излязох след това и си дойдох. Мъка изпитваше душата ми и рой мисли се въртяха в съзнанието ми, които съзнателно пропъждах и търсех нещо положително, нещо Божествено, тихо, хубаво, като зората, нещо като чистата вода, като сладкопойната мелодия на пойните птички в ранна утрина пролет. Аз съдех себе си за нетактичното ми постъпване тук, в Кърджали. Що ми трябваше да обяснявам на тая госпожа как съм дошъл по тоя край и че по тоя начин съм попаднал в клопката на хора, които нямат капчица съвест, ни чувство на човещина. Тежко и горко на България, която по едно стечение на обстоятелствата е попаднала в ръце на хора, за които девизът им е личното благо от тая буволица, която [е] учителството в България.

Че съм изказал истината, ето, падна в дирята ми някой си Кирков и може би утре ще пристигне телеграма или заповед от Министерството, че се уволнява учителят Пеню Ганев в интереса на службата или завинаги от Българските училища, понеже злословил, или [под] някой знаменател ще ме подведат, за който аз и хабер нямам, нали не съм кандидат на кръчмата или член на някаква сега силна на деня партийна организация.

Стреми се, Пеню, денонощно, неуморно, да се самопросвещаваш, да придобиваш светлина, знания, за да си полезен на народа си, а последствията си ще видиш гонение, уволнение, че си неудобен за училищата. Ти, който денонощно се чудиш с що да бъдеш полезен, също да помогнеш на народа, ще те махнат, че си „неудобен".

И в тая себеанализа аз разбрах, че колкото повече в мен се явява чувството да обичам професията си, да направя нещо добро, да притуря един пласт над обикновеното учение, да въздействувам морално, възпитателно над деца и родители, толкова се явяват странични влияния, странични сили, които се стремят да ме отклонят и изместят от учителското поприще.

И тия дни, като че аз предчувствувам уволнението си.

27.I.1934 год.,събота

Снощи четох есперанто до 12 ч. Легнах си, но след недълго съм се събудил. Исках да заспя, но напразно, сънят ми бяга от мене. Седнах и се загърнах в леглото си. Дълго мислих. Ето, унесох се в дрямка. Пак си легнах. Сънувах следния **сън:**

Сънувах, че съм някъде в едно здание – театър. Много деца в театъра, все мои ученици. Беше там и Учителят. Нещо пяхме, свирих с цигулката. Имах още някаква работа с децата, но аз не запомних. Ето, надойдоха приятели, приятелки, братя, сестри. Весело насядаха и заговориха. Аз бях дал цигулката си на някои да свирят. Но като че ли и децата са свирили. Но ето, кога потърсих цигулката си, ето донесоха ми я счупена, ръчката ѝ се извърнала назад, резонаторната ѝ клечка е паднала и някои се мъчили да я турят и ето увързали душката с върви, канапи, но не успели да я турят. Така я изпотрошили, че аз като я видях, от тъга като че почнах да плача, заоглеждах я и се чудех какво да правя сега без цигулка, особено в това турско село. Тя ми бе една от най-важните разтухи. Помислих си да я занеса или изпратя в София до Коста руснака, който работи във Филхармонията. После ми хрумна идеята да си купя нова, но пък ми дойде на ума, че парите ми не достигат, и че сега като ли пък съм уволнен и от Казалджик-Кафтан, та пари имам само 1800 лв. в пощата, а за една хубава

ангулка са нужни 4 до 5000 лева. Но все пак счупената остана в ръцете ми и, зла или добра, аз си служех с нея и бях доволен с нея. Сега я гледах само с развалена ръчка, разчупен капак и изобщо – пръсната.

*

Пак се събудих и нещо ми тежко. Главата ми не се дига. Пак се разтичаха кошмарните мисли в главата за това, което вчера прекарах в Кърджали, и че човек каквото си направи, никой не може да му го направи, но и да попадна първо на хора такива гонители, и това не е случайно, имало да уча урок и от тях и в случая, че човек никога не трябва да говори за отрицателните работи и състояния на хората. Защото, говориш ли за злото, ти му поливаш корените и то те следва както сянката ти. Не ми трябваше да говоря откъде ида и какво е ставало с мене сега през зимата, та и щях да съм си спокоен. После, като кажеш на хората нещо, нима са в състояние да ти помогнат? Ни най-малко – даже ще усилят тия отрицателни състояния в тебе и те, уж че знаят някои подобни случаи, може би и за същото лице, от което и ти се оплакваш, и ще подкладат огън с такава сила, че и ти да изгориш, и то как ще изгориш в собствения си огън.

Омразата никога не помага, а само руши всичко най-съкровено в тебе и впоследствие и едновременно с тебе действува и върху това лице, което е станало проводник да се прояви злото към тебе. Човек не е ни добър, ни зъл, но е проводник само. Та, аз трябваше да стана проводник само на доброто, та тогава вече ще знам, че съм направил добро и че и да ме сполети нещо, то ще е заради Бога, но сега, понеже чак сега се досещам, затова занапред да бъда внимателен. А сега, че ще бъда уволнен или оставен да си доизкарам докрая, то е едно, а аз трябва, във всеки момент трябва да бъда умен и да давам възможност само доброто да се проявява и то да се насажда в обкръжающите ме, с мисъл и с чувство и с цялата си същина. Аз трябва да бъда като слънцето – винаги да светя; че хората били в пещери, катакомби, в стаи или непосредствено на твоите лъчи, или че небето може да е облачно, но аз трябва да светя, да отлъчвам светлина, топлина и живот, който да се разлива наоколо. Бог е изворът на живота, а ние – струи на Неговата същност.

28.I.1934 год., неделя, К. Кафтан

Събудих се в 3 1/2 ч и станах. Но снощи не можах да заспя никак, понеже бях пил кисело мляко, размито със студена вода, турски соуклук, та стомахът ми не възприема тая студена вода и затова след като се изкъпах и изпрах, легнах, но сън ме не хвана скоро. Много е важно човек каква храна яде вечер. Тая вечер донесоха чорба от булгур, мътеница и баница, правена с булгур.

Пристигна някой си пътник, пътуващ от Стани-мъка за Кърджали, на име Димитър Кацарски от гр. Вратца. Той се замоли да пренощува в училището и му разрешихме. Вечерта разговаряхме надълго и тая сутрин му дадох закуска и си замина.

Понеже не бях спал, затова тая заран все бях бодър при четенето на лекцията *„Свободни движения"* от томчето „Простите истини". В 10 1/2, след като измиха децата пода на училището и аз след като се изпрах, започнах да чета от 10-а серия *„Където са двама"*. Но ми бе тежко, дремеше ми се, та попрекъснах; около половин час съм си подремнал и пак зачетох. Следобед свирих. Имах добро разположение.

Към 4 ч ходих покрай Арда. Размишлявах за прочетената беседа от 10. серия. Исках да пиша едно писмо до Еленка, за да я предупредя, където я назначат, да бъде внимателна и не изпадне в същото положение, в което съм аз, да не разправя где е била учителка и че защо я местят, и най-важното – да не се оплаква от никого, защото хората сега пред тебе ти правят мили очи, а

зад тебе гроб ти копаят. Пък и нямаме това право да обременяваме хората и приятелите си с нашите несгоди и противоречия. По-хубаво сам да се справяш със себе си, отколкото да се оплакваш на тогова и оногова.

29.I.1934 год., понеделник

Небето от вчера е замрежено и слънцето рядко проблясва. Тая сутрин се забелязва, че нощес излеко е валяло, но слабо, само скреж. Но днес към обед бе огряло хубаво, а към вечерта се заоблачи със силни облаци, но не вали.

Сън: Сънувах, че ще пътувам. Изпращат ме много братя, сестри и приятели. Отивам в една стая, гледам Еленка се сбогува, но не е Еленка, а буля Бобевица – на батя другарката, се сбогува и плаче, легнала на един креват, а Олга Славчева я прегърнала и я теши. Уж е Еленка, пък буля виждам в лицето. Вън е Иван, батю и много други наши от братството. Батю уж не е нещо добре, та затова буля е отчаяна.

*

Днес сам учих учениците, понеже ходжата си бе отишъл у дома в селото си. По кметския наместник на селото изпратих на Еленка писмото, което снощи писах до 19 ч. Тази вечер четох от „Съзнание" и „Здравна просвета" и свирих с настроение.

30.I.1934 год., вторник

Не учим. Рожденият ден на Н. В. Цар Борис III. Тихо ръми дъждец вънка. Мъгли се носят по хълмовете. Спах до късно, собствено не спах, а се обръщах насам, натам. Снощи понеже съм ял много и вчера ядох солено зеле и домати, затова и нощес трябваше да ставам много често. Не е хубаво да спи човек с пълен стомах. И когато стомахът е пълен, действуват низши енергии. Още с първото си заспиване сънувах, че съм при Еленка. Тя мило ме гали и сладко говори, тъй, както никога друг път. За първи път от моето запознанство с нея видях в лицето й подобна проява, понеже тя всякога е коректна в проявите си спрямо мене и ме зове към хубав, чист, девствен живот.

31.I.1934 год., сряда

Събудих се в 4 1/2 ч. Стоях буден до 5 1/2 и станах. Прочетох предпоследната лекция от „Простите истини" – *„Говор и музика"*. От която останах много доволен, защото снощи четох „Музикално възпитание", издавано от г-н Б. Тричков, и се възхищавах на постиженията , които има тая метода в България. И тая заран, четейки за музиката, и то така синтетизирани мисли и идеи от Учителя, щото аз се само радвах и радвах и си мисля, че за да дойда тук, в турско училище, то Бог ме праща да работя върху музиката и върху меня си за вътрешното ми закрепване и за по-съсредоточена работа.

Като станах, валеше дъжд, а докато се разсъмна, го обърна на силен, едър, на парцали сняг. И цял ден вали сняг, обаче се топи бавно, но все пак околността се видя в бяла премяна. Часът е 10 1/2 и си лягам.

Свирих малко и от „Лаген Вексел". Lagenwechsel – преминаване в позициите от Шевчик op. 8. и си легнах.

1.II.1934 год., четвъртък

Събудих се на разсъмване. След упражненията четох от Библията за живота на Давида. До обед учих, а следобед ходих до Емач-кьове и понеже тия турски училища не учат четвъртък следобед, и затова се върнах. Снегът през целия ден леко валеше и се топеше, а по балканите наоколо се белее. Има по високото и мъгли. На връщане от Кърлъ-Емач ме налегнаха много тъжни мисли и много тежки състояния. Едва към вечерта се смениха в добро състояние. Свирих и после четох и легнах.

2.II.1934 год., петък

Събудих се в 6 ч. Станах след късо прекарване в мисъл. Четох последната лекция от общия окултен клас: „Простите истини", I томче – лекцията *„Последната постъпка"* *. От тая лекция извадих някои хубави мисли:

„Това, което се руши, не е наука. Истинската наука не се разрушава. Живот, който се явява и изчезва, не е живот, той е сянка на живота. Знание, което се губи, не е истинско знание."

„Който е разбрал законите на квадрата, той ще може да разреши най-трудните задачи в живота. Квадратът е най-опасното място, в което може човек да попадне."

„Който не разбира законите на квадрата, той ще попадне именно на такова място, гдето са неприятелите му."

„Като не разбират законите на живота, съвременните хора често губят всичко онова, което са спечелили."

„Ние не трябва да приписваме своите глупости и неиздържани положения на Бога, на великия закон в света, в който няма никакво изключение. Нашите глупости, нашите временни задачи са детински работи, упражнения за ума. Тези упражнения подготвят само човека за разрешаване на великата задача в живота, но те не могат да я разрешат. Яденето, пиенето, ученето са приготовления само за великата задача, но сами те не могат да я разрешат. Казвате: „Трябва да учим!" *Да, трябва да учите, но не мислете, че като придобиете повече знания, ще можете изведнъж да разрешите важните задачи в живота си. В живота има по-важни неща от знанието."*

„Бог е милостив за разумните хора, за растенията, които растат и се развиват, но за изсъхналите растения има брадва, има и търнокоп."

„Който разбира, ще му се говори; който не разбира, той ще се учи от своите опитности."

„Ученикът трябва да придобие едно качество, което са имали всички велики хора – смирението."

„Има деца, изпратени от Бога. Макар да е малко, изслушай го. Бъди смирен пред него и го уважавай, любезно посрещни."

„Децата са емблема на чистота. Те представят живот, който иде от по-високо място. Децата носят със себе си живот, който старите не могат да изразят."

„Има една висша математика, която съвременните учени още не познават. Според нея може точно да се изчисли точно теглото на Слънцето. Ако някой стар човек живее 100 години, той ще може да изчисли поне тежината на Земята. Как ще направи това изчисление? Ако е учен човек и изучава своите мисли, чувства и желания, като ги претегли, той ще види, че те тежат толкова, колкото тежи Земята.

Значи, старият човек тежи колкото Земята, а детето, което иде от Слънцето, тежи колкото тежи Слънцето. Защо? – Понеже детето расте, увеличава теглото си, а старият се смалява. В това отношение малкото тежи милион и петстотин хиляди пъти [повече] от стария човек. Казвате: Възможно ли е малкото дете да тежи повече от стария човек? – Да, това дете, именно, стане причина ти да ходиш на хорото с момите; това дете те накара да се ожениш; това дете те застави да работиш, да станеш художник, писател, поет, философ или учен. Ако не беше това малко дете, ти камък щеше да станеш. *Като говорим за децата, ние имаме предвид разумните деца. Царството Божие е на децата.* Христос

---

* Лекцията е държана от Учителя на 8.XII.1926 год., отпечатана е в томчето „Простите истини", изд. 1933 г., с. 262–280. (Бел. М.И.)

казва: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в царството Божие", т.е. в онази висша наука, която може да ви просвети. Докато не станете като малките деца, колкото знания да имате, те няма да ви ползуват. При такива познания вие приблизително само ще знаете теглото на Земята, но тази Земя се нуждае от енергията на Слънцето. Без слънчевата енергия Земята нищо не струва. И слънчевата енергия не може да се прояви без Земята. *Каквото представят слънчевите лъчи за Земята, такова нещо представя Божествената енергия за човека.* Ако Божественото не се прояви у вас, вие ще се намерите в положението на стария човек."

„Могат да се забавляват само светските хора, но онези, които говорят за Божествената любов, те трябва да знаят нейните качества. Ако не знаят качествата й, те трябва да слушат, да се учат. Когато човек се моли на Бога, когато иска нещо от Него, той трябва да иска най-малкото, но същевременно най-необходимото.

Вие трябва да знаете, че преди всичко имате отношения към Бога, а после идат отношенията ви едни към други. *Никой не може да се приближи до свещената врата на Царството Божие, ако предварително не е пречистил сърцето си.* Човек може да обиколи Земята, може да посети всички слънца и планети, но ако не е пречистил сърцето си, кракът му не може да стъпи до вратата на Царството Божие – това трябва да имате всякога предвид. Не е достатъчно да говорите само за Любовта, за да влезете в Царството Божие. *Любовта е лампа, която Бог е запалил в сърцето на човека и така го е изпратил в света* и тая лампа не може да изгасне.

Невъзможно е една светла мисъл, дошла от Бога, да изгасне, да потъмнее в продължение на един час само!"

„Казвам: вие трябва да цените малките неща, да давате място на малките идеи, на малките чувства, които се зараждат във вас. *В малките неща се крие Божественото.* Ако вие не дадете път на Божественото в себе си, вие ще изпаднете в ред погрешки.

Едно трябва да знаете: Разрешаването на духовните въпроси изисква от човека външна и вътрешна чистота.

За да се повдигне човек духовно, той трябва да започне от елементарните неща.

Еднообразието убива човека. *Само еднообразието уморява човека.*

„Ученикът трябва всяка вечер да прави баланс на своите мисли и чувства, да задържа ценните, а непотребните да туря настрана, като тор.

Ако отлагате нещата от един живот за друг, отде знаете, че бъдащият ви живот ще ви донесе по-благоприятни условия от сегашния? Освен това, не забравяйте, че каквото днес положи човек в живота си, то ще остане за основа на бъдещия му живот. Следователно, някои ваши мисли, чувства и постъпки могат да се реализират едва в бъдащия ви живот и тогава вие ще носите лошите или добрите последствия на миналото.

Не е лесно човек да се освободи от връзките на своето минало. Човекът има не само физически, но и духовни връзки. Тъй щото, кой каквото прави, с това той чертае само своето бъдеще.

Човек трябва да бъде внимателен в живота си, да знае, че връзките, които днес той прави, ще окажат влияние не само след 100 години в живота му, но те ще имат влияние даже и след четири поколения. Това е красивата страна на нашия живот. *Следователно, ако искате да женете добри плодове в бъдеще, оставете Божественото във вас да се проявява.* Този е новият човек. Това е детето, за което Христос говори.

Съзнанието на всички не е еднакво будно, вследствие на което всеки различно възприема.

Кой каквото схване, това е най-важно за него в дадения случай. От мисълта, която схване, той ще се добере до най-важната, до съществената мисъл в мисията. Който добре разбира и прилага човешката любов, той ще разбере и Божествената. И обратно: който разбира и прилага Божествената любов, той още повече ще разбира човешката. Всеки трябва да мине през човешката любов и после да стигне до Божествената. Няма нещо лошо, когато човек минава от човешката в Божествената любов. Опасността седи в това, когато човек заспи в човешката любов и там остане за по-дълго време, отколкото трябва. *Човешката любов представлява градина с хубави, ароматни цветя, с чисти извори. Който влезе в тази градина, той се упоява от силната миризма на цветята и остава там, като мисли, че е влязъл в рая. Рай е това, но човешки, а не Божествен.*

Успехът на човека в материалния му живот не означава още Божието благословение върху него.

Като дойде Бог Яма при вас, то ще ви вземе онова, което най-много обичате. И след това вие ще тичате след Яма, ще викате да ви върне този, когото обичате. Вие ще тичате подир любимия си, ще викате, ще го търсите, докато най-после разберете истинското име на Бога. Докато разберете Божия закон, вие винаги ще се натъквате на Яма. Щом разберете Божия закон, вие ще научите истинското име на Бога. *Ще кажете, че това име е Христос.* Казвам: Не е достатъчно само да знаете само името на Христа, но трябва да разбирате Неговото сърце, да разбирате Неговите мисли, *да знаете коя е била основната мисъл, която заставила Христа да дойде на земята. Само по този начин ще разберете какво значи думата „Христос". Когато Христос прие Духа, съзнанието Му се пробуди и Той се свърза с Бога, прие Неговата мисъл и придоби Вечния Живот.*

Който може правилно да мисли, той може и правилно да пее. Щом мисли правилно, той дава израз, смисъл на песента.

Човек трябва да се освободи от материалните си стремежи, да започне идейна работа. Тази промяна не може да стане по механически начин, тя става постепенно, чрез усилена работа на Божественото в човека.

В усилията си бъдете последователни докрай. Не се отчайвайте!

Добрият живот подразбира непреривна работа от миналото още, която продължава в настоящето и следва в бъдащето. Краят на работата ще се види в бъдащето."

*

Часът стана 12 среднощ. Лягам си. Доволен останах, че си извадих тия хубави мисли в дневника си и същевременно си ги припомних.

3.II.1934 год., събота

Станах, като се съмна. Небето облачно. Замръзнала земята. Височините бели. Приготвих се и закусих. След това ходих в селата Карлъ-кьой и Емачкьой, за да ревизирам училищата. Те са в мизерно положение. Децата четат все коран. В Емач-кьой в учебната стая няма печка, децата боси, свили се и щом усетят, че ходжата ще влезе, започват да пеят коран. Къде 1 ч и нещо си дойдох в Казалджик-Кафтан. Следобед занимавах първо и второ отделение.

Четох за цар Соломона. Едно е важното да се отбележи в живота му, и изобщо на евреите, че докато спазват законите и вървят по тях, докато съблюдават Божиите повеления, всичко им съдействува на добро, а отклонят ли се, веднага почват бедствията.

Соломон, щом се отдаде на многоженството, Бог му се яви и го предупреди, че царството му ще се даде другиму, а на неговия син само едно племе, а десет племена на негов неприятел, защото жените чужденки го отклонили от неговия Бог и го накарали да служи на други богове.

И това в друга форма и в друг смисъл има поука за мен досежно сегашното ми състояние, че ако аз мога да устоя в обета, в Учителювите слова, а бъда един истински ученик, то аз ще бъда поставен в други условия, много по-добри, отколкото тия. И че сегашното ми стояне и разкарване не е дело човешко, защото хората – партизаните, са изпълнители на една повеля, за която те и не подозират и не признават, но аз знам, че друг е инспираторът.

Дано се събудя и закрепна. Да възкръсне Божественото в мене и да живея и мисля само за Бога, и Неговата воля да изпълнявам. Колко велико и сладко е човек да бъде при Бога, при Извора на всичките блага, при всичките добрини!

Колко е непостоянно същество човек, който не цени и не се базира и основава и уповава на Духовното, на Божественото в себе си!

Външното, чувственото е непостоянно. Образът на тоя свят прехожда; да търсим оня, Вечния Образ!

4.II.1934 год., неделя

Станах в 5 без 5 минути. След наряда прочетох последната лекция от общия окултен клас във второто томче на „Неразрешеното", озаглавена *„Природните звукове"*. Тя е толкова добра лекция, че аз пак ще я прочета и в нея се дават 2 задачи за разрешение през седмицата.

Вънка е облачно, земята замръзнала, а към обед се поразмразя.

Към 10 часът почнах да чета от „Nova Kulturo" беседата *„La tritika grenero"**. Към 11 ч ми се доспа и за да не ми е така отегчено, аз реших да си поспя.

Късия **сън**, който сънувах, че седи покрай мене едно черно, женско, около 10–12-годишно циганче, одрипано, с шалвари. Пее, скача, много весело, но черно по цвета на лицето, и говори все неразбрани турски думи. Тук-таме аз ги разбирам, но то бързо, весело продължаваше да бъбри. Покрай него имаше и много турски деца. Аз като че се уж пробудих, но то все продължаваше да говори, да нарежда за мене почти неразбрани фрази, но с много весела физиономия.

Събудих се. Започнах пак да чета. Лявото ми око, откак съм дошъл тук, все от време на време поиграва. Налегнаха ме мисли, че има пак нещо да ми минава тия дни през главата, но какво може да бъде друго, освен уволнение, анкета поради това, че съм говорил в турското училище в Кърджали с Киркова за порядките в Просветното министерство и партизанщината, която необуздано разиграва коня си в отечеството ни, че тия, които се зоват само с епитета „националисти", са само голословци, и че те под тая фирма вършат онова, което чужденци, противници на Отечествените ни идеали, биха вършили.

Няма стабилитет на чиновничеството и сега ще бъдем разигравани, особено тия, които ги подгонят отнякъде и искат само с честни средства да се самозащищават.

Най-после ще кажа, това е външната страна на въпроса, на моята съдба физиономията е засега външно черничка, може би, както ми се представи днес насън, но отвътре тя е весела, избухваше в невъздържан смях и продължаваше да ми бъбри неразбрани неща, които тук-таме разбирах. Не съм се отдал в себе си, във вътрешната си същина, на Бога, на Великото, и в мен още има раздвоение, сърцето все още е отклонено. То неудържимо ме влече към света, към задомяване, към девойката, жената, а умът ми – към Бога, към чист живот, и изводът на тоя мой двойствен живот е, че докато в мен се оформи новият човек, съдбата ми ще бъде неразбрана. И без това, в мен трябва да се яви воля, и идея. Аз ги имам, но все липсва една концентрация, която да събере като фокус и да отпраща вътрешните ми енергии, от какъвто и да са характер,

---

* „La tritika grenero" (есперанто) – „Житното зърно". (Бел. М.И.)

към по-висша гама, към по-висша служба – на Великото, на Бога, да работя за ближния, да работя за идеите на Бялото Братство. Аз вътрешно се отклоних от известно време и затова и стават тия външни пертурбации. В ума ми се въртят срамни мисли от еротичен характер, но никой не ми е виновен, освен аз самият, защото въпреки твърдението на мъдреците, като че ли във външното, в плътското аз си мисля, че ще намеря някакво задоволство. А материалните блага, материалните постижения, плътските докосвания и животът на тялото, те всички те отделят от Висшето, от онова, където ще имаш истински постижения, там, на които пътеки са постлани с бисери на радост, щастие, на разнообразия, защото пътят на Божията любов, да обичаш като слънцето, да си като изворите, като въздуха, да си с доброто, с чистото, с благата, с всичките добродетели, които се включват в духовната и Божествена същина, то е най-хубаво, най-приятното, най-голямото постижение, най-висшата радост, която партия не нарушава, партизанщина не отнема и не изменя и човешко и ничие друго същество не ще те отклонят от предначертаната ти цел. Онези, които благовествуват, онези, които са съработници на Бялото Братство, всичко им съдействува за добро, а мен сега ми се противодействува и ме гонят, защото аз забравих, като Соломона, своя Бог, и сърцето ми се раздели в мене и все търси външно обект на любов, обект на приятелка. А приятелка, жена що би могла да ми даде, освен хиляди неприятности и противоречия, които за Бога нищо не важат? Защо аз поука не взех от словата на Учителя си, как в мен е така слаба вярата ми? Не мога ли и аз един живот да посветя на ближния, да излъчвам само добри мисли, чувства и желания, да не се стремя да угаждам комуто и да е и да не се стремя да се харесвам, защото харесването води към външната страна на живота, към външното, обективното. Не че аз игнорирам външното, но първо е нужно един вътрешен стабилитет, едно вътрешно уравновесяване, та щом сърце, ум, воля, идеи са в равновесие и добро направление, то всичко друго, външно, ще бъде добро дошло. Човек от външното не се изкушава, а от себе си, от неустановяването си, от неиздържливостта си.

И все пак, въпреки всички мои вътрешни и външни борби и сътресения, аз не ще се отклона от да бъда с Бога, с доброто, с добрите хора. Ако е нужно, всички човешки жертви ще дам, но от моя Творец, от моя идеал не ще се откажа!

Всички пророци и всички велики хора са страдали и минали през що ли не перипетиии, но са устояли на идеала – служенето на Бога – на Великото.

*

До вечерта прочетох тая беседа, *„La tritika grenero“*. Тая вечер си написах разпределението за I и II отделение. Часът е 12 1/2, но не ми се спи. Понеже от турците ми прилазили 2 въшки, затова снощи си парих ризите, а тая вечер се избръснах и изчистих, та тая мръсна гад да не й се дават условия да се развъжда в мен. Цял ден лежат, че и нощe, по дъските на училището и затова ги има изглежда и по дъските, за да са прилазили у мене. Голяма ничистота има в тях. Мохамед навремето си не е имал предвид въшката, за да я тури като изключителна цел, че в когото се намери въшка, да го преследват и отхвърлят, и по този начин биха били чисти, а те 5 пъти се мият на ден за чистота, а това, което е най-голяма нечистота, най-голяма зараза – това, което те унижава като човешко същество – въшката – за нея хич и не искат и да знаят. Даже не я убива, а я пуща на земята.

Така пък културният човек външно се е очистил, но психически въшки пък го налягат и те пък му отравят духовната, психическата природа, както своята, така и на околните. А колко велико нещо е чистотата в широкия смисъл на думата „чистота“!

5.II.1934 год., понеделник

Макар че легнах в 12 и нещо, но пак се събудих рано, обаче не станах, докато не се съмна. Тая заран ходжата отпътува рано за Кърджали, така че аз днеска ще занимавам децата сам.

Към обед пристигнаха турците и донесли мъртвата тукашна жена, която умряла при лекаря в Кърджали. Децата настояваха да ги разпусна, но аз не се съгласих. И така целия ден...

[...]*

[Сън:] ... само тя и аз знаем. А даже нейните близки и не подозирали или пък тя е била някъде далеч от тях, та не им е съобщила, че тя е имала дете, и обществото, в което тя живее, не се е заинтересувало, че тя това дете откъде го има и че тя е възрастна госпожица. Ето, дохожда Негово Величество Цар Борис III и се заприказва сладко, приятно с нас. Той загледа детето и заговори нещо, но не помня добре на каква тема бе разговорът, но се отнасяше за детето. Аз се чудех, тъй, как е станало това нещо и че хората как не са доловили това, че имаме по-интимни отношения и то до такава степен. След това се пренесох в същото това здание, пред което бяхме с Еленка, но вече вътре. Едни хубави стаи, дълъг коридор и една много дълга, но [на] тавана стая. Там се намират много ученички, там бе Верка Ст. Попова, другите не помня, но и тая къща уж била на Стефан Г. Попов, малкия даскал от Водица. Там са Стоян Пейков, Никола Генев и много други другари. Малкият даскал шеговито говори нещо. Стоян закача момичетата и задружно пущат весели шеги и се смеят компански. Готвим се за някаква екскурзия и аз съм инициаторът, понеже съм най-вещ в туризма измежду присъствуващите. Верка гальовно, предизвикателно ме гледа с черните си очи и се смее, но аз се приготовлявам и гледам раницата и мисля да не пропусна нещо, което ще ни бъде нужно в екскурзията.

Друг сън: Ето, намирам се в майско ранно утро. Зеленина е покрила околната долина, откъдето долитат хиляди гласчета на сладкопойни птички, които особено отсреща в гората са намерили хубав подслон и пребиваването им в клонестите дървета ги гарантира от опасности. Росните капки блещукат наоколо и рефлексират слънчевата светлина. Поток шуми надолу, а отсреща него – лесът горски, откъдето долитат птичите песни. Ето, с букет от росни цветя се приближава Еленка, стройна, напета, такава руса, с хубави къдри и тънка снага, като фея. Но с такава красота, каквато аз за първи път в живота си срещам. Тя поднася букета с приятна усмивка и казва: „Ето, тоя букет е нашият сватбен букет, който майското утро ни даде тая заран." Тя така с любов ме погледна, така ме заплени с нежните си очи, щото аз страстно я пожелах, но за миг се опомних, че аз бих бил най-големият престъпник в лицето на Учителя, на братята и сестрите от Бялото Братство, ако мен една жена с външната си прелест е в състояние да ме плени и по тая причина да падна пред себе си и пред обществото, за което, особено за тия, които ме познават по-отблизо, аз съм пример на добър и порядъчен живот.

Аз внимателно поведох разговор на тема за човешкото разбиране и разбиранията на хората с вътрешното пробудено съзнание, че едните са хора, които преходното ги мами, че те се продават за паница леща, за сладка усмивка и пр., а новите хора са идеалисти, и че човек докато не обуздае, да изплава отгоре над съблазните, той ще е играчка на житейските вълни... и за пук на хубавия сън, ето, ходжата завика и се събудих.

Ех, че чудна обстановка, чудна картина и случка, а ето, сън се оказа!

---

* Един лист от дневника е откъснат. (Бел. М.И.)

Вънка вятърът бучи. Небето облачно, а в отвъдната стая монотонният глас на молещите се турци миньорно се разнася наоколо. Ставам и след умиването и гимнастиките, се залових да си запиша сънищата от тая нощ.

А в съзнанието ми все като прокоба се върти недобра мисъл, какво че аз тук не ще ме оставят да доизкарам учебната си година разните силни на деня, или кои и да било други причини.

7.II.1934 год., сряда, К.-Кафтан

Ясен хубав ден. Вънка е студено, замръзнало. Събудих се точно в 6 ч. Станах, запалих печката и започнах да чета *„Отношението на простите истини към човека"* от Общия окултен клас, година VI*, която ме и закрепи много хубаво, като че тя изпълни празнотата, която зееше в мен, отвърна погледа ми от буйния водопад, в който се бях вгледал и над който се бях надвесил и като че ли по необходимост трябваше да се хвърля в потока по неотложното решение на съдбата. Стой настрана от водопада, казва Учителят в тая лекция, защото иначе има опасност да бъдеш завлечен от силата му. Големият водопад в човека, това са отрицателните мисли и чувства, на които човек може да се поддаде и да бъде завлечен от тях. От друга страна, положенията, в които изпадаме, тая каша, всичко това го създава духът, духовната същност в човека, за да може да те подтиква напред.

Друго важно в тая лекция е, че в природата трябва да знаем, че разумните същества никога не ни оставят, но ние трябва да съдействуваме на техните усилия, на техния повик, защото разумното винаги зове към доброто, към активното, към чистото, към живота.

В големите противоречия трябва да се молим, защото молитвата не е задължителна, но в нея има условия на прогрес, на съдействие, на помощ, на единение с тия, които са в потока на истинския живот, на общение с разумните същества, които търсят начин да ни помогнат, но щом не се обръщаме вътрешно към тях, те не са в състояние да ни извадят от течението, в което ние сме се гурнали. Общение и дружба с Великото, със съработниците на Бога е нужно, защото словото им, обществото им са пропити само с живот и положителни импулси.

„Вселената е сбор от разумни същества, между които отношенията са абсолютно хармонични." Ако Земята е ценна, това се дължи на живите същества, които я населяват. И ако човек е ценен, това се дължи на духа и на душата в него, които проникват в организма му, като живи сили, и му създават импулс към постоянно растене и развитие.

Всеки човек трябва да мисли за Божественото в себе си. Защо? – Защото в човека едновременно стават 2 процеса: Бог се проявява чрез него, и човек се проявава чрез Бога.

*

След горното написано, учих до обед, а на обед се избръснах и заминах за Кърджали. Там отидох при прокурора Тошев. Той бе малко болен, та го намерих на легло. Говорихме върху много работи от идеен характер. Говори ми върху сега издаваната от него книга, за Вехтия и Новия Завет. Говорихме за схващанията на Учителя и Христа за задомяването. И се потвърди вечно вярната истина, че „жененият служи на жената, а нежененият – на Бога". Дойдохме до заключението, че ако човек може да се справя с вътрешните си чувствени противоречия, то той е по-хубаво да остане сам и свободен служител на новото, а

---

* Лекцията е държана от Учителя на 22.IX.1926 г.; отпечатана е в томчето „Простите истини", изд. 1933 г., том I, с. 3–19. (Бел. М.И.)

задоми ли се, то е нужно условия, средства, защото децата, поколението, което се създава, трябва да му се даде възпитание и образование. След половото сношение иде човек на Земята, който трябва да имаш средства, за да го направиш годен за живота.

След това отидох в пощата и изпратих на брата Иван Петров в София сумата 2000 лева, понеже ми каза, че си купил дворно място и че не му достигат 10 000 лева. Получих си колета от София, изпратен от Еленка, в който бяха обущата ми. Върнах се късно.

Сън. Тая сутрин, като станах, ясно бе останал в съзнанието ми сънят, че се намирам в дома на Пеню Стоянов (Даскал Пеню от Ковачевец) в Попово. Пита ме нещо голямата му дъщеря, която е женена за Аргиров – учител в Ковачевец, а отстрана стои Люба, седнала на стол и се облегнала на облегалото му и чете някой вестник, обаче уж го чете, а всъщност съзнанието й е концентрирано в разговора на кака й, която ми говореше нещо досежно моята женитба, че няма ли да се женя, и че имам ли избраница и т.н. А Люба, която много пъти сме се срещали и говорили за това-онова, и която е, поне за мен, според схващането ми, без любовник, неангажирана, и аз не й предложих досега, понеже и предното лято ме замоли да отида в Симеоново, до София, където тя бе учителка, та и аз да стана главен учител там, но не се съгласих, затова сега така предизвикателно не ме поглежда и гледа вестника, но гледам – усмивка привлекателна се е изразила на устните й, но си пасува.

8.II.1934 год., четвъртък

Събудих се рано. Станах в леглото си и като в кино се повърнах надире и разгледах живота си. Картините се нижеха една след друга, от детинство, ергенство във Водица, войниклък, преди войниклъка ми – посещението на Кортеза във Водица, плача ми за духовното ожидане, за посвещение живота си на Бога, за служенето в църквата, за постъпването ми войник, за пробуждането ми в Пловдив, срещата ми с братя в Скопие, духовния жар, който се запали тогава и който стана причина да чета, да се самообразовам. До такава степен се бях отдал в четене окултната литература, че за мене светът не съществуваше. И аз се чудех най-наивно, как така хората не са узнали тая велика истина, която разкрива окултната наука, и която води до едно реално истинско разбиране на живота. Чудех се, че как духовенството не я е разбрало, та да учи хората на тая хубава, приятна, жива съживяваща истина – живото знание, знанието, за което Христос казва: „Аз съм живият хляб, аз съм живата вода", да отидем при Тоя, Който е бил и ще бъде.

И това ми всеотдаване в тая насока, ме подтикна до такава степен, че Бог не ме остави, а по чуден начин извади от говедар в гората, работник в полето, да стана учител на малки и големи в селата, в които аз учителствувам.

Сега ми трябва вече едно вътрешно стабилизиране, защото пердетата, които ми бяха турени, докато следвах гимназия, да се не увлека в момичета, които ме заобикаляха и търсеха начин да се сприятеляват, но аз ги отбягвах, като отшелник, сега тия пердета паднаха. Като учител, впоследствие пак се занизаха атаки, пак случаи на приятелки, които явно и сега открито, по интелигентному, ми заговориха за женитба и ми предлагаха ръката си под предлог, че ще станат вегетарианки и че ще се съгласят да водят чист живот, само и само да се съберем. Но на всичко аз бях глух, или по-право – боях се като от огън, и че, държейки се в Христовите думи: „По-добре е за човека да си остане тъй, както си е", аз не исках женитба. Особено пък с госпожици светски, защото аз знам доколко те ще се поведат по моите убеждения, веднъж да се венчее, че знае тя как ще те командува.

След всичко това сега аз задружих със свои съидейнички. Разбиранията ми са като моите. Но отгде накъде сега чак, когато съм вече на 36-годишна възраст, сега пък се зароди желание у мене да се женя и то за сестра, която и дума не дава да става да се жени! Понеже тя е решила живота си да прекара девица. Но да видим. Докато отвън ме каняха, лесно се справях, отбягвах, умело отклонявах въпроса, а сега ето, поканата, зовът влязъл в мене, в сърцето, в ума, в съзнанието ми, и колкото пò го гоня, той иде с още по-голяма примамливост, с още по-голямо нахалство. Лесно се справя човек с външните противоречия, но с вътрешните трябва гигантска борба. Сега се заредили и все такива сънища от сънища и почти имам работа, любовни отношения, с разни госпожици, но доминира всякога Еленка. Тя фактически не е такава, тя и дума не дава да става да се жени за мене, но аз я желая, затова и я сънувам и за нея мисля. Но над всичко това в мене е ясно съзнанието, че по-хубаво е да си остана сам, служител на доброто, служител на Бога, на народа. Не е време сега за женитби и не е време сега за децараждания, защото децата изискват средства за образование и отглеждане изобщо, а аз с една учителска заплата не мога да поддържам фамилия. А най-вече, че мечтата, за която аз от малък бленувах – да си остана неженен, да не се докосвам до жена, да остана винаги в молитва и единение с Бога, тая си мечта не трябва да изоставя, защото само следвайки тоя вътрешен повик, аз ще мина живота с по-малко противоречия и с по-малко страдания, а най-вече, че най-великото, най-доброто, най-приятното, най-необходимото е човек да служи на Бога и само Нему като служи, той ще служи и на човечеството. Чрез Бога аз трябва да обичам всички, а не само една, която моя избраница, мой кумир, мой идол, комуто след оженването ми трябва да се отдам в служене, а тоя идол ще те ограничи, обвърже и ум, и тяло, и дух, докато се самосвършиш, задушиш и изчезнеш от лицето на Земята като непотребна никому вещ. Много са народени деца на Земята, но те нямат майки и бащи. Те са създадени, влечими от похотта и удоволствието и затова човечеството е дошло до това дередже на падналост и низост. Трябва превъзпитание на човечеството, но то ще дойде, когато се започне чрез и от индивида, та последователно се разшири периметърът на тая колосална работа.

Следобед ходжата си отиде, а аз останах да уча децата. След това, като ги разпуснах, си турих и приготвих чай и вечерях. След това стоплих вода, изкъпах се и изпрах дрехите. А от 9 ч до 12 ч свирих. Имах много хубаво настроение и единственото, откак съм дошъл тук, аз не пея, защото ходжата като е в съседната стая, хайде да не го безпокоя и затова рано спирам свирането и пеенето, а сега, тая вечер, свирих и пях на воля. Радвах се, че в Кърджали се намери един близък, един познат и повече от познат – наш духовен брат, който вчера ме утеши и насърчи да си гледам работата и че тоя партизанин Кирков не ще има куража да ме уволнява, а още повече, че в Министерството го знаяли, че скоро излязъл от затвора и че живее безпорядъчно, та не ще се намери кой да го слуша.

9.II.1934 год., петък

Събудих се в 6 1/2 и станах. Запалих печката и започнах да чета лекцията *„Природни звукове“*, която преди няколко дни пак бях чел. Препрочетох тая лекция, понеже исках днес да изпълня дадената в нея задача – именно, да следя от изгрева до залеза на Слънцето какъв разговор ще водя, с кого, на каква тема *и кои думи най-вече ще се повтарят и в тях кои гласове най-вече ще са употребени*. Тая сутрин започнах да размишлявам върху въпросите, които ми предстоят за днес да се извършат в Кърджали, и понеже бе неотложно отиването ми, то затова и дойде касиерът на училищното настоятелство Рамадан

Рамаданов, правих му сметкоразписка за 29 кубика дърва по 13 лв. После се старах надълго и широко да им обяснявам, собствено на Рамадана, по отношение счетоводството. След като си отиде Рамадан, аз се залових да преглеждам училищния правилник за отчета на училищните общини. След това учих думи на есперанто. Къде обед започнах да се обличам и към 1 1/2 ч потеглих за Кърджали. Тая сутрин времето бе много тихо, ясно небе, хубаво слънце, но около 12 ч и нещо изведнъж задухна силен, буен северен вятър, толкова, че като че земетръс има.

Пътят за Кърджали е сух. В 2 1/2 бях вече в книжарницата на Ангел. Вземахме учебници: 9 читанки за II отделение и други нужни материали за канцеларията. Отидохме след това в общината; там последва дълга разправия със секретар-бирниците, по отношение събирането на таксите и на други въпроси от счетоводен характер.

В общината ми предадоха пощата, която се състоеше от писмо от Еленка, писмо от Нушка Атанасова, картичка от дядо Истатко, писмо от Атанас Димитров от Равна, писмо от Петко Николов, ул. „Юмрук-чал" № 8, гр. Казанлък. С този човек се запознахме на върха Св. Никола над Шипка, където задружно направих снимка и му изпратих, а той сега ми благодари и изпраща 10 лева в марки. Нушка Атанасова ми се обяснява в любов и признателност, че моите писма й били много приятни и че дано и занапред не съм я забравял. Радва се за хубавите снимки, които съм направил лятос у тях, че те щели да й напомнят за милата и хубава картина и случка. Запитва ме как да помогнем на някой си господин, който иска да се самоубива, че животът бил тежък и непоносим, и че сегашният век не вярват в Бога.

Дядо Истатко ми се обажда и моли да им пиша. Анто съобщава, че Никола Арсов – детето на Арсо – се поминал внезапно. Еленка надълго и широко споделя най-добри мисли по отношение на ученичеството, реалното разбиране, извличане поуката от всичко, което става с човека и частно с нас, отношенията ни: с кои трябва да бъдем в отношения – именно с разумните. Що е откровеност и наивност.

И в залез слънце аз пристигнах в К.-Кафтан. Писмата разчетох в градската градина в Кърджали. След което се срещнахме с пенсионера Атанасов. Той, макар и да е член на Българския учителски съюз, но не е деятелен член.

Много студен и силен вятър духа от север, към 10–11 ч вечерта се заоблачи небето.

Така че, от днешната задача: най-много съм говорил и то на турски, все бюджет, пари, списък, закон, ведомост, сметкоразписки. Да не се съмняват турците в мен, че аз ще им водя сметките добре. Говорих няколко пъти, че те измамват Карлъ Емач и Емачкьове, че тези хора дават пари, а всъщност не се ползуват никак с училищни пари.

Може да се каже, че след като прочетох лекцията, целия ден съм говорил и съм се занимавал с училищните работи – сметководството му, и изобщо материалната работа на училището.

Вътрешното ми състояние е добро, в добро разположение, понеже започвам да уреждам финансовия въпрос на училището и тук да се туря добър ред; от друга страна, поставен съм в добри условия, така че туй отшелничество ми съдействува вътрешно да работя и да се повдигам, а работя ли в мене си, тая работа се предава и на целия свят на обкръжаващите ме.

Работа за Бога – то е, като работих над себе си с положителните качества: то резултатът ще е, че твоите мисли и идеи ще се възприемат и предадат на обкръжающите ни.

10.II.1934 год., събота

Тихо, ясно и приятно е навън. Като се съмна, станах. Слънцето изгря тържествено. Никакво облаче днес по небето. До обед учих. Следобед четох „Здравна просвета" и „Съзнание". Ето, часът е 10. Ще си лягам, но не ми се спи. Написах писмо до дядо Истатко.

11.II.1934 год., неделя

Събудих се в 4 1/2 ч. Станах в 5 ч. Направих си наряда и прочетох лекцията от I томче от *„Простите истини"*. След гимнастиките започнах да пиша дълго и обширно писмо на Нушка Атанасова, учителка в с. Каменица, Пирдопско. Писането ми зае почти целия ден. Писах също на Велко Петрушев във Варна. На Савов, писар в с. Туден, и на Петко Николов, ул. „Омуртаг" № 8, Казанлък, с когото се запознахме на Св. Никола в Шипченския проход и му изпратих една картичка и той изпраща 10 лева в марки. Днес времето бе топло. Съвсем с ясно небе и топло слънце. Вятър няма.

По вечеря препрочетох лекцията, която е говорил Учителят на 10 ноември в София пред младежкия клас. Тя е много важна и съдържателна и затова четох и препрочитах и пак трябва да се прочете и основните работи да се прилагат в живота. Приложение иска Учителят от нас. Новите хора да се определят и заживеят с нови мисли и чувства за новото в живота, което носи учението на Учителя. Часът е точно 11 вечерта. Лягам си с добро настроение.

12.II.1934 год., понеделник

Станах рано. Запалих печката. Възварих вода. Избръснах се и облякох. Закусих и потеглих за Кърджали. Отидох в пощата и изпратих писмата си. Явих се в общината, за да видя защо ме викат. Тамо ми дадоха пощата. Получих тефтерче от Еленка, пълно с бележки от беседите на Учителя. Получих също изпратен от нея романа „Бунтовникът Гора" от Рабиндранат Тагор. Русим Станулов ми изпратил една пощенска карта от Равна.

Отидох в турското училище в Кърджали и дадох сведение на директора за учениците и училищата в моя район.

След това отидох при прокурора Тошев и до 12 ч се разговаряхме с него. Запознах се с мировия съдия Зеленогоров, който е приятел на Анастас Яков Янков и му предадох многото здраве. Зеленогоров се е оженил за Марийка Колева Бояджиева, която е Водиченка, и се срещнахме в гостилница „Атлантида" и се разговаряхме. След това отидохме с Тошев у дома му и говорихме по разни въпроси, но с все критически дух из братството. За тоя, за оня. И като заключение бе вече пак словото и делото на Учителя и несравнимостта с нищо по величие и превъзходство словото на Учителя.

В 3 ч следобед отидох в данъчното управление – тамо пък вадих имената на селяните от Емираглар и Казалджик-Кафтан, а друг път ще отида за тия от Кърлъ-Емач. Пристигнах в К.-Кафтан късно.

По целия път ме болеше глава от това, че несъзнателно се подведе днес разговор, за да се упрекнат тия-ония от братството, че имали дефект. А с дефектите кога се занимава човек, то от тия последните се прехвърлят енергии върху тебе и после не можеш да се освободиш.

После мисля, че човек, за да може да води един чист идеен живот, тъй, както го води Учителят и както Той го иска от нази, то трябва голямо себеотдаяние в служба на Бога, на Великото, и съвсем задушаване и недаване никакъв ход на низшите мисли, чувства и желания да изпъкват в тебе. Изисква се велик подвиг, голямо себеотричане.

13.II.1934 год., вторник

Станах в зори. Вънка вятърът е по-слаб. Небето ясно, но пред слънцето черни тъмни подвижни облаци. Пратих писмо на Еленка да иска хороскопите от Жорж за брата Тошев, също до главната учителка в с. Равна да ми изпрати графата за класирането. По обед къде 2 ч, се заоблачи и се сви виялица от сняг, която за късо побели земята. Донесоха ми тая вечер в. „Братство". Сега е ясно небето, но силно духа вятърът. За първи път четох вестник „Ново време" и в него четох статията из един албум и ме наведе на много мисли по отношение целомъдрието. Часът е 11 и вече си лягам.

14.II.1934 год., сряда

Станах в 5 1/2 ч. В 6 ч започнах да чета втората лекция от I томче на „Простите истини" – лекцията *„Стремеж към съвършенство"**. Важните мисли, които са в тая лекция, са следните:

„Вие живеете на границата на две култури. Едната залязва, а другата изгрява, която се развива. Вие живеете в деня на второто пришествие, когато едни се осъждат и умират, а други се оправдават и възкръсват."

„Само разумният човек е в състояние да направи всичко."

Мислите, чувствата и постъпките на човека не са на еднаква възраст, вследствие на което те се различават. Има мисли в човека, които са само на няколко месеца; има мисли, които са само на няколко години, а има такива, които са на 120 години, те чакат своя край, своята смърт. Тъй щото, процесите на раждане и смърт се извършват постоянно в човека.

Ако имаш само един светъл лъч в сърцето си и една свещена мисъл в ума си, тогава ти си много жалко същество. Безсмъртният живот се отличава по това, че той никога не гасне. *Онова, което гасне в човека, представя отклонението му от правия път, от Великия закон, който ръководи живота. Ако един от лъчите на твоя ум или на твоето сърце изгасне, това показва, че ти си тръгнал по крив път.*

Към какво трябва да се стреми човек? – Към съвършенство.

Който е изгубил любовта си, той се намира в света, дето всичко умира.

Откак светът съществува, хората все земния живот са уреждали и все не са го уредили.

Който влезе в безсмъртието, той вече се стреми към безсмъртието.

Не е въпросът дали лесно може да се постигне съвършенството. Важно е човек да се стреми към съвършенството, а що се отнася до великите добродетели на живота – Любов, Мъдрост, Истина, Правда, Доброта – те постепенно ще дойдат и ще живеят заедно с него.

Най-първо ти трябва да станеш съвършен, та после ще любиш. Несъвършеният не може да люби. Второ: Съвършеният не може да люби несъвършения.

Съвършеният човек има само един идеал – към Бога. Пътят към Бога се намира в съвършенството.

Без съвършенство Бог остава непонятен за хората. И в тоя случай – колкото по-малко се говори за Бога, толкова по-добре.

Който иска да разбере Бога, той трябва да мисли право. Правата мисъл е подтик към Божественото, подтик към постигане на съвършенството. Щом човек се стреми към съвършенството, той ще познае Бога като любов.

В свободата си човек ще влезе в съприкосновение с по-напреднали от него същества, които ще му покажат пътя към съвършенството. Те ще го подкрепят в неговия път.

*

---

* Лекция на Учителя пред Общия окултен клас от 29.IX.1926 г., отпечатана в томчето „Простите истини", том I, София, 1933 г. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

Започнах да чета и романа „Бунтовникът Гора" от Р. Тагор.

Цял ден духа много студен вятър и земята и всичко е замръзнало. Часът е 11 1/2 . Лягам си.

15.II.1934., четвъртък

Станах на разсъмване. Ясно небе. Но от север силен духа студен вятър. Водата в коридора замръзнала в кофата. Целият ден бе с ясно небе и слънце, но бе студено поради студения вятър.

Днес и нощe съм прочел 97 страници от романа на Рабиндранат Тагор „Бунтовникът Гора". Лягам в 12 и нещо.

16.II.1934 год., петък

Станах в 6 ч. Прочетох лекцията *„Двата полюса"*. Подчертах много добри работи, върху които трябва да се размишлява дълго, за да станат кръв и плът в съзнанието ми.

Времето е тихо, облачно, но небето тук-таме се показва.

Сън. Сънувах, че съм някъде във Водица. Покрай някакви ниви, бостани Христов Цоню – бащата на Иван Кара Цонев с жена си, берат бостан. Той весело ми нещо говори. Аз исках да се спра при него за малко, да си отдъхна. След това картината се промени.

Някъде съм пак във Водица у дома. Но къщата е съвсем друга обстановката. Ще пренасяме багаж от една стая в друга. Чий е багажът, точно не помня, но багажът е на Еленка, тя е при мен. Но това е вече на Изгрева. При нас е наш Иван – брат ми, но като че ли той е Георги Събев, който ще помага да пренасяме багажа на Еленка. Тя гледа да го застави той първо да вземе една част от леглото, т.е. от юрганите, дюшека, одеалата (тия червените бяха върху юрганя й), а ние да останем сами в стаята, че имала да ми говори нещо важно насаме и се събудих и гледам, че часът е 6 и че съм се даже успал половин час за школата.

Ето някои хубави мисли от лекцията *„Двата полюса"**:

„Радвайте се, когато някои въпроси остават неразрешени. Красивото в живота стои в това, което не се разрешава.

Характерът на човека се изпитва при неблагоприятните условия, отколкото при благоприятните.

В новата култура съдят за благородството на човека по това как се проявява в най-малките неща.

Правилото „Не убий" трябва да се прилага спрямо всички същества, а не само към човека. Не се ли прилага то в целокупния живот, това не е морал.

Човек е колективно същество, вследствие на което често той не е отговорен за постъпките си. Наистина, човек трябва да мисли за всичко, което върши, защото, дали е отговорен за делата си или не, в края на краищата пак той страда.

Следователно постъпките, действията на човека биват колективни и индивидуални. *От постъпките на човека се определя неговата сила. Никой никого не може да изнасилва; никой не може да употребява насилие върху другия, ако последният сам не се поддаде на това насилие. Тъй щото, когато човек не се поддава на лошото влияние на някоя колективна или индивидуална единица, това говори за неговия морален устой.*

---

* Лекция на Учителя пред Общия окултен клас от 6.X.1926 г. (година VI: 1926/1927); отпечатана в томчето „Простите истини", изд. 1933 г. (Бел. М.И.)

Божественият и духовният живот не се проявяват във време и пространство. Те са извън времето и пространството. Физическият живот обаче се проявява във времето и пространството. Следователно, докато човек е в Божествения свят, той е в приятно, добро разположение на духа. В следващия момент, когато слезе на физическия свят, той изгубва това добро разположение на духа и минава в обикновения живот. В Божествения свят хората всякога се намират в добро разположение на духа, а *във физическия живот те се намират в добро или лошо настроение.* Хората на настроението всякога се движат между два полюса: когато на единия полюс е топло, на другия е студено. Такъв е законът на физическия свят. Когато двама приятели живеят добре помежду си и образуват едно цяло, единият от тях винаги ще се намира на единия полюс, а другият – на противоположния полюс. Ако единият е в лятото на живота, другият ще бъде в зимата; ако единият е в пролетта на живота, другият ще бъде в есента. Обаче съществата от духовния и Божествения свят, понеже знаят законите, могат да сменят полюсите на живота както искат. Те имат най-малко четири полюса.

Пожелае ли човек да влезе в Божествената школа като ученик, той непременно трябва да изучава методите за трансформиране на състоянията, за преминаване от един полюс в друг, за да може да се справи с илюзиите на тази школа. В Божествената школа изпитите са по-трудни, отколкото в обикновените.

Положеното на хората в света е по-лошо от това на учениците от някоя окултна школа.

Ако разгледате съвременната култура с окото на ясновидеца или на окултиста, ще видите, че там е място само на престъпление. *Тази култура ще загине по причина на тия престъпления.*

Хората на новата култура се отличават с това, че те са доволни на най-малкото, което им се дава.

Който иска да стане голям, той трябва да се смали. Законът е такъв: щом желаеш велики работи, ще те смалят; щом желаеш малки работи, ще те възрастят. Това е изказано в стиха: „Бог на смирените дава благодат, а на горделивите се противи."

Изкуство е да знае човек добре да се обхожда. Обходата се придобива със съзнателна работа.

Здравето на човека зависи от неговата мекота.

Недоволството е присъщо качество на съвременната култура, която вече си отива. Всички са се индивидуализирали.

Докато човек живее в старата култура, той все глупости ще върши: войни ще води, царе ще възкачва и сваля и т.н. Новата култура обаче изисква нови форми, ново съдържание, нов смисъл на живота.

Откато се роди, докато замине за другия свят, човек непрестанно трябва да решава въпроса за връзките и за отношенията си с хората.

Изисква се приложение на новото схващане.

Всички отклонения в тоя свят се дължат на човешките мисли и чувства.

Цялата инсталация на тоя свят е развалена, вследствие на което съвременният свят може да се нарече свят на развалини.

Има една красива страна на живота. Тя е красотата на Божествения свят. Всеки човек е опитал реалността на този свят, но въпреки това пак се съмнява в него. *Например при най-малките проявления на добродетели от страна на когото и да е, винаги присъствува някой велик дух, който следи всичко, което се върши.*

Паметта на човека често отслабва благодарение на големи тревоги и безпокойствия.

Истински гениален човек е тоя, на когото всичките удове са гениални. Погледът на гениалния човек е дълбок, той е свързан с цялото Битие.

Ученикът трябва да се стреми към зазоряване на своята душа.

Няма по-красив момент в живота на човека от зазоряването.

Който иска да развие Божественото в себе си, да стане гениален, той всяка сутрин трябва да излиза вън, да наблюдава зазоряването, да посреща изгрева на слънцето. Той трябва да се свързва с тия мощни сили в природата, да остави те да работят върху него.

17.II.1934 год., събота

Станах в зори. Облачно е времето, но на изток се ту разнасят, ту събират облаците, тъй щото слънцето при изгрева се видя. Но целия ден е облачно и все студен северен вятър и все прехвърква сняг, който се даже засиля и ту понамалява, но земята само е бяла, а балканът горе фучи, което е признак, че голяма зима иде [от]към север. Четох от „III книга на Царете" до края и след часовете и на обед четох от романа „Бунтовникът Гора". Сега си отиде ходжата, така че аз съм сам сега и по-спокоен.

Часът е 12 и си лягам.

18.II.1934 год., неделя

Станах в 4 1/2 ч. Вън облачно и земята е бяла. Замръзнала е.

Сън. Сънувам, че сме учители в някое село, но не в Равна, двама с Еленка. Стоим в канцеларията. Ето, дохожда ни гост с кон – Слави Пенев от Водица. Остави коня вън и влезе в стаята. Той ни е уж много близък приятел. Обядвахме заедно и се разговаряме. Сюжетът бе, че той ни разказва за някого си, когото ние познаваме, но сега аз съм забравил за кого сме говорили, че него попът Борис от Водица ще го венчее, иска-не иска, понеже е установено от хората и властта, че този учител и учителка са живели заедно като любими и сега ако се разделят, то те ще получат проклятието на обществото и уволнението си като учители.

*

Станах и си направих наряда. Усещах, че ми е нещо тежко на стомаха още от снощното много ядене, особено пък от пиенето студения ошав, който се насъбрал в стомаха ми и го подул почти. Не исках да чета лекция, защото само щях да се силя, без да схвана нещо.

Легнах повторно и съм сънувал следния **сън**. Сънувам, че пътувам за някъде далеч, понеже там ме местят като учител. Пътувам в каруца, теглена от добри, охланени коне с червен косъм. Кой е каруцарят, тъкмо не помня, обаче едно знам – че като стигнахме по шосето донякъде, ето и Мика Тодорова, която пътува за тоя град, и тя дойде и се качи в каруцата и се завърза разговор на разни въпроси, колкото да не мълчим.

Като пристигнахме в града, аз, Минко Тонев, сегашният ми съпътник по пропътуването ми от София до Черно море, и още Стефан Колев от с. Ярдъм, Поповско, и той пътува за някъде, но уж заедно трябвало да пътуваме. Мен ми е мъка, че пътувам така в нов край, където нямам познати. Но такава мъка ме налегнала, че се чудя що да правя. Като вървяхме из една улица, ето, от лява страна нещо като кръчма, но в кръчмата нищо няма, то някога е било кръчма. От западния й край – вратня, около която има много овощни дървета; сливи и др. Влизаме, понеже искаме да обядваме в тоя дюкян, но в двора, където имаше по масите, по пейките много хора. Като че тоя сайбия на тая къща е някой селянин познат, един като Симо Стоянов от с. Мърчаево, Софийско. Аз оставих

раницата и бастоня малко настрана. Влязохме и седнахме, така, аз, Минко и Стефан. Дойдоха някои и кротко ни запитаха откъде идем, къде отиваме и т.н. Мен като че ми стана мъчно да обяснявам сега и на тия нищо хора откъде ида, че съм разместен от партизани веднъж в Кърджалийско, а сега [Айтоско] ли, или не знам къде. Оказа се, че няма ми бастоня. На есперанто казах на съпътниците си, че ще мръдна малко, за да видя дали не съм го забравил при каруцата; като излязох на улицата, видях, че раницата аз не съм бил раздянал и че той бил окачен на рамото ми и загърнат зад палтото, аз не съм го забелязал. Връщам се, но гледам много народ се насъбрал и все прииждат. Но като влязох сега, судормата, през която щях да мина, дюшемето й паднало, изкривило се, уж че било стара къща, много стара, и както се срутила, така останало, че няма сега опасност да се срине и затисне хората. По пода, макар че е съвсем полегат, насядали хора, наподпрели се. Аз едва преминах и отидох при другарите си. Тук ме заприказваха жени, но особено една стара, запазена жена с много добър и гостоприемен дух, като че ли ние сме били стари познайници, много гостоприемно ни прие и каза, че сега ще ни угости. Говорихме с нея и с другите жени, които й помагаха, пак от това семейство. Аз се чудя как ще ни угостят тия хора, когато те хей-сега ще наредят месо, вино, ракия за гуляя си. Като че тая баба е самата Анандамои – майката на Гора, от романа на Р. Тагор „Бунтовникът Гора".

По едно време ето, гледам: всичкият народ настанал – мъже, жени, и се обърнали на изток – ще се молят. Станах и аз и се чудя какво ли настава тоя народ гуляйджийски и се чудя защо ние не си вземахме нещо за ядене, та извън селото ли, града ли, където бяхме, на зелената трева да се нахраним. Аз се ядосвах, че ще се завържат интриги по случай нашето неядене и непиене. Изведнъж се пое нещо хорово. Слушам и недоумявам. Чувам неразбрано, че се чете „Добрата молитва" и чак сега аз, като поразен, че Бог ме въвел в къща, без да зная аз къде съм, в дом братски и че всички тия са братя, сестри и сподвижници на Бялото Братство, дошли от разните села днес на събрание и общ обяд. От умиление и учудване аз се задавих от плач. Плаках, като виждам как Провидението ме е довело до тоя дом, без аз да зная, между наши хора, но понеже те не са дохождали в София и затова аз ги не познавах, уж в Айтоско като че ли съм попаднал. Събудих се и се чудя на плача си.

Веднага заспивам пак и ето, друга картина. **Сън:** Насядали много наши познати, но има много чужди момичета, мои ученички. Насядали покрай маси на обед. Седнала е и Еленка. На отсрещната маса е Учителят. Но една от моите ученички – най-голямата, която се момее, си преплела краката и така неприлично седнала, щото аз се засрамих, като я видях, и не смеех да я предупредя, понеже тя това не го съзнава, и още повече Учителят е наблизо. Но когато се обърнах, ето, също небрежно и неприлично седнала Еленка. Аз се червя от срам от тия женски сядания и забравяния, че да не се поогледа, да си прибере роклята, а да им се виждат срамните части. Но цялата компания момичета водят някой такъв жив, весел разговор и така увлечени, те хич не подозират, че са дошли до неприлично сядане.

*

Събудих се. Станах и почнах да записвам сънищата си от тая нощ.

Изпрах се и към 11 ч започнах да чета изпратената лекция от Еленка, която е Огън, бури, трескавици, гръмотевици и земетресения от Учителя, та дано ни събуди. Тя е от [XIII] година на общия окултен клас – 8. лекция, държана на 15 ноември 1933 година, на Изгрева, озаглавена *„Най-малката любов"*.

Като започнах да чета, то следствие тарханата, с която току-що закусих, ми стана тежко. Доспа ми се. И трябваше да легна, че чак къде 1 ч да стана и да продължа. Ето, донесоха обеда. Аз не исках да ям фасула. Четох. Но ето касиерът и председателят на училищното настоятелство и те ме заприказваха поне повече от час. В 4 ч следобед аз дочетох лекцията. Чудих се дали да я препиша или да я прочета бавно още веднъж.

В мен изпъкнаха много мисли, много нови неща изгряха на хоризонта на моето съзнание. И действително, „Тежък и труден е пътят, който води към живота" от сегашна гледна точка на развитието ни, а по-право, от Божествена гледна точка е, че лесен и леко усвоим и приятен е пътят, и съпроводен с музика, и с най-хубавите условия е съпроводен пътят, който води към Бога, към живота, а труден е пътят, който води към пропастта, към прищевките, към щенията на плътта. Външният, плътският живот е живот на надолнище, на стеснения и ограничения и на застой, а вътрешният, усилният, волевият е пътят, в който работи и ум, и сърце, и воля и всяка фибра от моята, от човешката същност; тоя живот е лесен, извиващ се в росни ливади, китни поля и оглашаван от дивна хармония на неземни наши братя и сестри, които ни съпровождат и работят за новия ден, за новия живот, за Царството Божие на Земята.

Работи в обратното на щенията си и ти ще се добереш до Божественото.

Четох „Бунтовникът Гора" и плаках. Горест изпълни душата ми, при мисълта, че нашият живот, въпреки непосредственото единение с Учителя, който с все сила, със самоотдаване, с пълно пожертвуване на всичко разумно, се старае да ни извади от порочното, от това, което ни сломява, и да ни въведе в живота на чистите, на повдигнатите. С каква вещина и що ли не съвети ни е дал Учителят да работим над нас, да си създадем отношения с близките и изобщо с обкръжающите ни, но ние сме като че тежко заспали и пак се забравяме, загубяваме [загубваме?]. Трябва честност, чистота, обхода! Всичко човек да жертвува и в живота си само на Великото, на Бога да служи.

19.II.1934 год., понеделник

Станах на разсъмване. Облачно е вън и земята бяла, обаче едва посипана със сняг, който през деня, като поотвърна времето, се стопи.

След като свърших занятията, аз се залових с романа „Бунтовникът Гора". И в 11 ч вечерта го дочетох. На много хубави мисли ме наведе Р. Тагор, като се запознах с характерите на героите му. Майката Анандамай, Пареш Бабу, също и Сучерита, са положителните характери в романа, а после вече Бинои Бабу и Лолита.

20.II.1934 год., вторник

Станах рано, но се загърнах в леглото и повече от час размишлявах. Мислих върху човешкия дух, работата на човека, състоянията, които преминава в зависимост връзките, които си е създал с външния свят. Мислих също върху значението на молитвата и усилието, което непрекъснато трябва да прави в себе си, за да преодолява вътрешни и външни противоречия. Мислих върху значението на самоовладанието, за самоконтролата и да стане човек истински крепък, установен, да бъде изразител на положителни качества. Необходимо е непоколебимост в идеята и вяра в положителните, в положителния Божествен Промисъл.

Слънцето огря на ясно, но след това се заоблачи и почти цял ден бе леко заоблачено, сегиз-тогиз проблясваше.

Най-малката любов*

*8-а лекция на общия окултен клас, от Учителя, държана на 15 ноември 1933 год., София, Sunlevigo***

„Добрата Молитва"

Изобщо, хората лесно се изразяват за нещата – и който знае, и който не знае. Често се говори за добър и за лошав човек. По какво се отличава добрият и лошият човек? Има една тънка разлика между добрия и лошия човек. Лошият човек има някои тънки черти, по които се отличава, но и добрият има също тия външни черти, по които се отличава. Например в тялото и двамата имат някои отличителни черти. Запример, всяко нещо, което не е съобразно с нашите възгледи и което ние не желаем, наричаме лошо. И всеки човек, който работи против нашия интерес, ние наричаме лош човек. В една разбойническа банда, всеки от нейните хора, който [се] осмели да се обяви в несъгласие с тях по нещо, те го наричат вече престъпник и при това, същата тази банда, според законите на държавата са осъдени на смъртно наказание. Тази банда е осъдена сама на смърт, а тя от своя страна осъжда на смърт всеки едного от тях, който смее да се обяви против нея. В това отношение хората в отношенията си често мязат на тази банда. Също така и възгледите на държавата толкова са прави по отношение на човечеството, колкото тази банда – към държавата.

Темата, която имахте днес – за четните и нечетните числа, е цяла наука. Да се пише както попадне, това значи да се не знае какво нещо са четните и какво – нечетните числа. При четните числа трябва да се изучават хората, при нечетните числа пък се определят нещастията на човека. Ако имате 13 хиляди златни лева пари, какво нещастие има в тези пари? Или ако имате 130 хиляди или 130 милиона пари, левове, какво нещастие има в тези парии? Вие казвате, че нечетните числа носят нещастие за човека. Питам: ако имате да давате 10 или 100 хиляди лева, какво щастие има в това? Тия числа са поне четни. Но де стои тяхното щастие? Да се говори така, то е все едно когато някой казва за себе си, че е праведен човек. Този човек не знае какво нещо е правдата. Друг пък казва, че е учен човек. Какво нещо представя ученият? В този смисъл, когато искате да научите нещо основно, вие трябва да излизате от низшите отношения, да дойдете до отношенията на Божествения свят. *Божествено съзнание има само оня човек, у когото никога не се заражда каквато и да е отрицателна мисъл да направи вреда комуто и да е, нито на себе си, нито на другите.* Често хората се съмняват по 100 пъти на ден за едно или друго. Какво нещо са четните и нечетните числа? Какви четни и нечетни числа имаш? Някои учени казват, че в кръвта на човека се съдържат разни материали. Какво нещо е материята? Материализмът е дълбока наука. Материалистите поддържат, че материята съществува, а други отричат съществуването на материята. Някои казват, че всичко е сила. Какви ли не теории съществуват за силата и материята. Някои учени даже не знаят какво отношение има между силата и материята. Някои казват, че материята е импресирана сила, а други казват, че материята се намира в кинетическо състояние. Какво нещо е материята и какво – силата? Това, с което можеш да се облечеш в даден случай, или това, което носиш в себе си, то е материя в най-простата форма. А сила е това, с което се движиш напред, и това, което може да вземе дрехата ти и да я тури отгоре ти. Едното е видимо, а другото – невидимо. Едното е в покой, а другото – в движение. Значи,

---

* Лекцията е отпечатана в томчето „Вечният порядък", ИК „Жануа'98", С., 1999, с. 127–152. (Бел. М.И.)

** Sunlevigo (есперанто) – Изгрев. (Бел. М.И.)

щом си в покой, ти си в материалния свят; щом си в движение, ти си в света на силите. Това е по отношение на живота, *а животът не е нито материя, нито сила.* Как ще разберете това нещо?

Сега вие искате да проникнете в същината на живота, но такава същина, както да отделите от материята или от силата, не съществува. Ти не можеш да отделиш живота от тялото си, от себе си. Щом отделиш живота от тялото си, това тяло е вече в покой; щом внесеш живота в тялото, това тяло е вече в движение. Сега, в каква посока ти ще тръгнеш и как ще вървиш? Допусни, че ти имаш да вземаш пари отнякъде. Два начина има, по които ти можеш да вземеш парите: или този, който има да ти дава, сам да дойде при тебе да ти донесе парите – този е най-добрият начин; или пък ти да отидеш при него да си искаш парите – този е най-приятният начин. Това е само за изяснение на нещата, когато имате взимания и давания на пари. Това определя едно право отношение. Онзи, който има нужда от пари, той трябва да отиде при банкера да си вземе парите. Това е правото отношение, това е естественото отношение. И после, когато дойде да се плаща, онзи, който е взел парите, той трябва да отиде да ги занесе. Сега ще направя едно уподобление. Онзи, който иска да пие вода, той трябва да отиде на чешмата, да напълни стомната. Ако на тебе ти се пие вода и караш другите да отидат и да донесат в стомната вода, това не е право отношение. Това е право, но за самия тебе и няма да се мине много време, ти ще дойдеш в стълкновение със себе си. Ти изливаш водата от стомната и викаш спутата си Ивана да отиде на чешмата и да ти донесе вода. Какво ще бъде твоето положение, когато един ден Иван го няма? Ти ще викаш и ще се чудиш защо го няма Ивана. Казвам: Защо пък да е Иван при тебе? Ти не си ли онзи Иван, когото викаш? Иди вместо него за вода и пий колкото искаш. Сега ние прокарваме тия възгледи навсякъде в живота. Ние очакваме да се уреди светът, че и нашият живот да се уреди. Така и за Бога имаме криво понятие, казваме: „Господ това ще даде, Той ще оправи работите." Вярно, Господ всичко дава, но има едно криво схващане на тази идея. Ти си син на един богат човек, следваш в странство и пишеш на баща си: „Татко, изпрати ми 5000 лева, че ми трябват." Бащата изпраща 5000 лева. На втория месец пак иска 5000 лева. Десет месеца по 5000 лева, това са 50 000 лева. Ако учиш, както и да е. Но ти взимаш тия пари и ходиш на театри, по концерти, по любовни работи на своето сърце, ядеш и пиеш с другари, но най-после и баща ти пише: „Синко, толкова време вече как следваш по медицина, никакви изпити не държиш." Ти пишеш на баща си, че имаш някакви нужди, но всъщност никакви нужди нямаш, всичко това е привидно. Най-после баща ти престава да ти изпраща пари, отказва да те поддържа и тогава ти започваш да говориш за него, че е безсъвестен, че не влиза в положението ти и т.н. Какво е постигнал тоя син, след като баща му толкова години го е поддържал в странство? Нищо не е постигнал. В края на краищата и бащата се е разорил, и синът нищо не е направил.

Като наблюдавам живота ви, аз виждам и между вас такива постъпки. И млади, и стари постъпвате така, че аз се срамувам от вашето поведение. *Досега не съм срещал нито един от вас, комуто като се каже нещо, да се замисли, поне няколко часа, да поседи на едно място и да помисли върху това, което съм му говорил.* Той казва: „Аз вярвам в Бога." Какво вярва в Бога? Той е най-големият простак, а казва, че вярва в Бога. Какво вярва в Бога? *Каква вяра е тази? Ти вярваш в Бога, а оставяш на най-възвишеното същество, то да разреши даден въпрос заради тебе.* Ти имаш да даваш пари някому, а го изнасилваш. Ти оставяш на съдията да разреши въпроса и намираш, че съдията е праведен само тогава, когато той реши делото в твоя полза. Ти казваш: „Много умен е тоя съдия." – Умен е, разбира се, но спрямо тебе. Че спрямо други е несправедлив,

ти не искаш да знаеш. Може ли тоя съдия да бъде справедлив спрямо двамата, които спорят за едно и също нещо? Когато двама души се съдят при един съдия на Земята, и двамата са лоши.

Сега, като изучавате окултните науки, вие виждате разни научни въпроси, които се разглеждат по различни начини, от теософи, от окултисти, и казвате: това са теософи, това са окултисти и т.н. Казвам: Това са възгледи на хората, обаче има едно право учение в света, което обединява всички форми. *Всички религии, според мен, са външни форми на едно учение, което се изразява по един или по друг начин, но това, което обединява хората, което дава сила, вие никъде няма да го намерите.* Някои казват: „Вие дръжте Учителя, той всичко може." – Ще ме държат, но лъжете се, той нищо няма да даде, или по-право, вие нищо не можете да приемете. Това е гонене на вятъра. Да се каже така, то значи да не мисли човек. Казвате: „Да държим Христа и да не се боим." Че как ще Го държим? Ще направиш един неразумен дълг и след това ще отидеш да кажеш: „Господи, плати ми сега дълговете." Или ще направиш една погрешка и после ще кажеш: „Извини ме, Господи, втори път няма да греша." После пак ще направиш същата погрешка и пак ще искаш извинение. Това е едно криво разбиране. Та казвам: *Понякога аз се срамувам от вас и някога се срамувам от себе си, че съм учител на такива ученици. Казвам си: ако знаех, че са толкова неспособни, кракът ми не би стъпвал тука. От мое гледище, след като съм ви учил 10–30 години и нищо не сте научили, какво сте придобили вие, какво съм придобил аз? Вие сега се занимавате с въпроси, които не трябва да ви занимават: отде е дошъл Учителят, каква е неговата задача.* Вие човъркате тези въпроси, както когато някои се интересуват защо някоя мома е толкова красива. Отде съм дошъл? Отдето идвате и вие. Това е много лесно. Отде идвам? Идвам от един извор. Щом знаете това, вие трябва да имате предвид, че имате отношение към този извор. Щом имате отношения към този извор, вие не трябва да го мътите. Значи, аз съм важен за вас дотолкова, доколкото мога да услужа на вашите интереси. Тогава, ако и аз кажа същото, ще излезе, че и вие сте нужни за мене дотолкова, доколкото сте полезни за моите интереси. Какво се разрешава по този начин? Това не е ли учението на света? Един банкер е важен за един клиент дотолкова, доколкото той може да вземе от него пари взаем. А клиентът е важен за заемодавеца дотолкова, доколкото първият може да му услужи във време на нужда. И това не е лошо, но трябва едно разрешение на съществените въпроси. Това са отношения на интереси. Аз имам един такъв ученик от низшето царство, който е много ревностен. Всяка сутрин дохожда при мене и ми казва: „Учителю, ти си много добър." Той ходи, ходи надалеч с мене, мяка подире ми, много ме обича, но защо? Защото му давам сирене, кашкавал, баница, оставям го на стола да се качва. Но щом не му дам нищо няколко деня и го потупам, никакъв не ходи с мене. Аз често изучавам естеството му. Понякога го гледам право в очите и той ми казва: „Какво от това, че съм изял малко сирене или кашкавал? Аз ям по малко, а ти ядеш повече, затова не заслужавам никакъв бой." Според неговото съзнание, той намира, че постъпката ми по отношение на него не е права. Аз намирам, че постъпката ми е права, но не трябва да го изкушавам. Ако сиренето е на масата, той не се качва там, но ако оставя сиренето на някое малко столче, той там не издържа вече.

Сега, аз правя една аналогия. И във вашето съзнание има такива отношения, които трябва да разрешите. *Вие трябва да минете една фаза по-напред, за да дойде във вас онова вътрешно спокойствие.* Понеже ние имаме отношения към цялото, имаме и отношения и към Бога. *Ние не сме се събрали да служим на себе си.* Да служим на себе си, това е в реда на нещата. Органите в един организъм си услужват едни на други. Всички органи имат отношение към тялото

[illegible]ъм цяло. Очите имат отношение към тялото, ушите, ръцете, краката. Следователно и вие всички имате отношение към Бога като към цяло. *Най-мъчно нещо е да установи човек тия отношения, да почне да разбира какво нещо е волята Божия в дадения случай.*

Има една сестра тук, която иска да й се говори много меко. Права е тя, аз някога я слушам, че тя по отношение на другите не постъпва така, както иска към нея да постъпват. Така иска всеки човек, *но и той трябва да бъде мек, внимателен към другите.* Аз разглеждам тоя въпрос другояче. *Защото, ако вие искате хората да постъпват добре с тебе, гледай да не бъдеш сиромах и да си уредиш работите добре: да имаш къща, да е добре наредена, че да нямаш нужда от никого. Не оставяй времето да оправя работите.* Ако можеш ти сам да ги оправяш, оправи ги. Ако оставиш хората да ти уредят работите, ще кажеш после: Какво мислех, какво излезе." После ще съжаляваш. Няма какво да мислиш. Сам ще уредиш работите си, нищо повече. Сега, на другия въпрос: Могат ли всички хора да бъдат богати? Всички хора не могат да бъдат богати. Второто положение: *за да те почитат хората, ти трябва да бъдеш здрав, да бъдеш умен и да бъдеш добър. Ако нямаш тези качества, тогава и отношенията на хората към тебе няма да бъдат такива, каквито ти искаш.*

Сега да обясня де седи едно от противоречията. Ти си гладен. Три деня не си ял; в тебе гладът говори и ти казва: „Искам да ям нещо, каквото и да е." Слагам едно хубаво ядене и казвам: „Тук има едно ядене, което е останало от няколко деня." – „Каквото и да е, трябва да се изяде, ще ям." – „Почакай малко, сега се пече една прясна пита, с малко сиренце." – „Не, нямам време. Не че не мога да търпя, а време нямам." – „Както искаш." Тогава той се наяде и след половин час коремът го заболява, става му лошо и трябва да му се даде рициново масло; трябва да му се даде топла вода. Тогава той казва: „Зло направих." *Питам: Ако и вие възприемете една лоша мисъл или едно лошо чувство, това не е ли едно лошо ядене?* В даден случай ти си гладен и мислиш как да разрешиш известен въпрос.

Та, сега, в класа, на всинца ви липсва едно нещо. *Ще ви дам едно правило* и който не изпълни това правило, ще си носи последствията. От това правило никого няма да изключа, всички трябва да го изпълните. *Който не го изпълни, той ще си носи последствията.* Аз съм ви казвал и друг път: не искам да се занимавам с вашите глупости, нито да ги нося. Аз не искам да нося и вашите престъпления, вашите лоши мисли и чувства. *Вие трябва да се определите. Сега вие се намирате в една област, която няма да ви изведе никъде.* Това е един пъклив път. На мнозина съм казвал: Не говорете нито зло, нито добро за мене, докато не сте го научили. Нито пък аз ще говоря зло за вас, или добро, докато не съм го научил. Ако има нещо, което си научил и си ощетен, ела да ми го кажеш. *Но неща, които не са проверени, не ги говорете. Научете се да говорите проверени неща.* Някога казвате: „Така каза Учителят" – и свършена работа. Че имало онзи свят. Провери това. Че баба ти или дядо ти казали това – ти трябва да го провериш. *Провери това за себе си.* Може да ти каже някой, че този салон има 10 врати. Не, две врати има нашият салон. Колко прозорци има нашият салон? Вие не знаете това. Всяко нещо, което говорите, трябва да го проверите. Казвате: „Отличен салон е той. Много картини има." Колко картини има нашият салон? И това не знаете. Ето, ние имаме два модела Христа. Вие ходите по пътя според този Христос, който е теософски образ. Той е прероден Христос, който е живял някога и сега пак се е преродил. Той и сега живее на Земята и е позволил да му нарисуват образа. Ние взимаме тези картини като образи. Единият представя болния човек, а другият – здравия, но нито единият е Христос, нито другият. *Вие трябва да имате Христа в себе си вътре, като образ. За вас*

Христос трябва да бъде като един банкер, който всякога ви кредитира, от когото всякога вземате пари. Такива трябва да бъдат отношенията ви, вие всякога можете да вземете нещо. Този банкер ви дава по възможност с най-малки лихви – по четири на сто.

Сега, като ви говоря по този начин, вие можете да си кажете: „Нима нямаме знания?" Вие трябва да имате една статистика, според която да изучавате въпроса на четните и нечетните числа. Вие още не сте изучавали исторически кога се е родил Христос, нито знаете кога се е родил апостол Павел, Петър, но точно да знаете годината, месеца, деня, часа и минутата. Тогава, според законите на астрологията, която физиологически описва човека, да правите своите гадания. *Още от едно време астрологията се е считала наука, която е гадаела според съчетанието на звездите.* Под думата „звезди" се разбира отношения, връзка с разумни същества. И при това астролозите са делели звездите на такива от първа, втора, трета, четвърта – 16-а величина, на степени са ги делели. После, отношенията на човека към Луната и към Слънцето, това са два фактора, два светли ума, с които той е свързан. *Слънцето е свързано с духа, а Луната – с материята.* И следователно човек по този начин ще види какво е неговото отношение към духа и към материята, които действуват в самия него. Най-първо ще ги разгледате като форми, формени в мисли, желания и постъпки. Например, човек има желание да живее. Първо, той ще види какво е отношението на Месечината, на звездите и на Слънцето към него. След това той ще види какво е отношението на други живи тела около него, всички тия, които го обкръжават. Всички тия неща трябва да вземете в съображение. Това не е лесна работа.

Сега всички вие се намирате в един установен свят. Ражда ви се един син и вие искате от сина си това, което той не може да направи за вас. И в религиозно отношение, всички не сте на еднаква степен на развитие. *Аз ви считам като хора, като ученици на една школа, но не и като хора убедени, които имат вяра. За мнозина от вас се изискват две, три или четири прераждания, за да разберете това, което сега ви говоря и да разберете как трябва да се постъпва.* Например, представете си, че сте дали някому 200 000 лева, които той изял и не може да ги върне, и след всичко това да кажете: „Нищо, такава е волята Божия." Колцина могат да кажат така? Напротив, вие ще започнете да се оплаквате и да казвате: „Цял живот употребих, докато спечеля тези пари и сега не мога да ги получа." Питам: кой ви кара да дадете тези пари на този човек? Вашата мисъл да му услужите не беше ли користна? Или вие завързвате приятелство с един човек, но с цел да ви улесни той в някои работи, а не за да [го] имате за приятел. Хубаво е и това, но тази идея не води към добро. *Приятелството трябва да почива на 3 допирни точки. Вие трябва да сте имали връзка с този човек в миналото, в настоящето и в бъдаще. Значи едната връзка трябва да бъде на физическия свят, другата – на духовния, а третата – на Божествения свят.* Или, за да се поддържа вашето приятелство, необходими са едновременно 3 разумни същества. Приятелството почива на известни чувства. *Ако имате един приятел, той всякога трябва да бъде на вашите услуги, но и вие не трябва да злоупотребявате с добрината на вашия приятел, понеже с това ще осакатите вашите отношения. Вие можете да осакатите приятелските си отношения, както можете да осакатите една стомна, с която си носите вода.* Тук я блъснете, там я блъснете, докато един ден тя се счупи, не може да ви служи. По този начин могат да се изменят и вашите форми на приятелството. Допуснете, че имате един добър приятел, с когото отивате на екскурзия, и по невнимание вие ставате причина той да си счупи крака. Аз съм ви давал ред примери, да видите какво значи да се развалят приятелските отношения между хората.

Ще ви дам един пример, който се случва в Алпите някъде. Една мома тръгва из Алпите с един добър свой приятел, който я обичал. По едно времеq на едно от много опасните места тя вижда едно хубаво, от алпийските цветя – еделвайс, и казва на своя приятел: „Искам да ми откъснеш едно от тези цветя и да ми го донесеш, за да ми докажеш, че ме обичаш." Той отива на това място, откъсне един еделвайс, с риск на живота си, и като успял благополучно да откъсне цветето, предлага го на момата, като й казва: „Вземи това цвете за спомен, само то ще ти остане от мене." Той казал сбогом на момата и повече не се върнал при нея. С това той искал да каже: „Втори път не излагам живота си на такива глупави прищевки." И прав е този момък. Питам: Всеки един от вас не се ли излага с риск на живота за някаква глупава прищявка?

Не, вие трябва да имате помежду си отношения на ученици. Онзи, който знае повече, ще върши и повече работа; който знае по-малко, ще върши по-малко работа. Но понякога гледам, че простите, които знаят по-малко, говорят повече от другите. Гледам, някой път аз стоя при вас, а някои бърборят, дори аз се срамувам за вас. *Трябва да знаете, че аз не обичам лъжата.* Много пъти вие говорите за Бога, че вярвате в Бога, че има един Господ, но за кой Бог говорите всъщност? Този Бог, за когото вие говорите, това сте самите вие. Не, *така не се говори за Бога.* Има един Господ, наистина, към Когото всички трябва да имате едни и същи отношения, както към въздуха, към слънцето. *Когато някой каже, че има един Господ, в Когото вярва, от мое гледище този човек няма никакъв Господ, той е безверник.* Тогава, да определя какво нещо е вярата. *Вяра се образува от същества, които седят по-високо от тебе.* Безверието пък се образува от същества, които седят по-ниско от тебе. *Следователно, ако си вярващ, ти си свързан със същества, които седят по-високо от тебе*; щом си безверник, ти си свързан със същества, които седят по низко от тебе. Та, когато някой казва, че е безверник, питам: в какво седи неговото преимущество? Това показва, че ти си под влияние на същества, които седят под тебе. Казвате: де са тия същества? Не е важно де са, но ти си един образец на тия същества. *Ако имаш вяра, това показва, че си под влиянието на същества, по-високостоящи от тебе. Тогава ти си честен човек, изпълняваш дадената си дума.* Който няма вяра, той навсякъде върти колелото. Та, когато казвате, че вярвате в Бога, аз бих се зарадвал, бих се зарадвал това да бъде истина. Защо? *Защото Бог ме създаде така, че Той в мене да урежда нещата. По-хубаво нещо от това няма.*

Вие казвате, че вие имате вяра, а колко пъти на ден се съмнявате?

Та, ще знаете: вярата се дължи на същества, които седят по-високо от вас и които са завършили своята еволюция. *Ако вярвате в това, всичко ще се уреди, но ако сте безверник, това показва, че сте свързани със същества, които стоят по-ниско от вас. И докато вървите по техния ум, вашите работи никога няма да се оправят.*

Казвам: Излизате вечер без лампа, в тъмна, мрачна нощ, и се блъсвате в някой клон. Питам, кой е виновен за това: клонът или вие? Или Провидението, което е направило този клон? Вечер не се ходи. *Който ходи вечер, той е лош човек; който ходи дене, той е добър човек.* Вълкът ходи вечер, а волът дене ходи, вечер пасе. Значи, щом вълкът ходи вечер и волът пасе вечер, то е едно и също нещо. Следователно, ще ви дам едно правило: *не върши една постъпка в тъмнината на нощта или не вземай някакво решение в тъмнината на нощта. Или другояче казано: реши даден въпрос, когато има светлина. Щом трябва да решиш даден въпрос, попитай тези, в които имаш вяра и които те ръководят, как трябва да разрешиш този въпрос или как трябва да постъпиш.*

Тук, на Изгрева, се навъдили хора, които си служат с такива лъжи, каквито и в света няма. Тук има хора на невъздържанието, каквито и в света няма.

Кажете ми, какво е това нещо? Но казвам: Знайте, че всеки ще носи лошите последствия на своя живот. Не искам да ви залъгвам, но всички трябва да знаете това нещо. Затова, именно, *не пипайте онези бомби, които светът е направил, защото ще платите с живота си.*

Вземете, например, Магдалина – тя надминаваше всички в своята вяра, вяра имаше тя, но сега малко закъса във вярата си, откак се свърза с Джино. Тя се свърза със същества, по-низки от нея. И сега има желание да нареди един дом на Джино, както и на неговата майка. Тя не трябва да се жени, нито деца да ражда. Тя трябва да прекара един живот, свободен от тези връзки – да мисли за деца, защото те ще бъдат хилави. *Тя прекарва последния етап на своя минал живот. Магдалина може да бъде образец и в доброто, и в лошото.* Казвате: „Не трябва ли да се женим?" – Защо ще се жените? Вие трябва ли да имате пари? Защо трябва да имате пари – да давате по 40 на сто лихва ли? Но ние се отдалечихме от целта.

Аз искам вие да бъдете ученици, да определите отношенията си към Бога. Тази трябва да бъде първата ви работа. За тази цел, аз няма да ви проповядвам, но ще взема няколко души от вас при себе си, да живеят един месец с мен, и ще видят какви трябва да бъдат отношенията им към Бога; без да говоря, вие ще видите. И тогава, както аз постъпвам, така и вие ще постъпвате. Представете си, че вие сте здрав човек, но имате една слабост – обичате да пиете. Един ден се напивате и в това време дойде ваш неприятел в дома ви, върже ви ръцете, краката с едно въже, обере ви и си отива. Оставате така няколко дена гладен, измъчен, пожълтял, няма кой да ви помогне. Минавам покрай вас, виждам ви в това положение и веднага изваждам ножчето си от джоба, прерязвам въжето и ви освобождавам. Вие веднага тръгвате свободен и започвате да ми се оплаквате от неприятеля си, как сте пострадали. Няма защо да ми се оплаквате. Аз искам вие да бъдете свободни, затова казвам: втори път гледайте да не ви вържат, бъдете внимателни. – „Ама аз не исках." – Внимавайте втори път да не изпаднете в същото положение. Вие сте направили една погрешка и затова са ви вързали. *Всички вие правите известни връзки, които първо не са естествени.* Вие искате да завържете приятелство, връзки, които не са естествени. *И вие, като света, постоянно се одумвате. Казвате, че еди-кой си де ходил.* Че, идете и вие в света тогава! Какво лошо има в това, че някой обичал някого? *Пък защо трябва да се месите в чуждите работи? Стига да е любов, но да не се лъжете.* Ако вървите по този начин, аз ще ви оставя. Аз искам да бъда свободен. Не че не съм свободен. Аз съм свободен, но искам да ви кажа, че *вие сте допуснали на Изгрева същества, които са от низша степен на развитие, а аз не искам да се занимавам с тях. Те ще ви спънат, лъжат само, без да постигнете нещо. Те ще ядат и пият и нищо няма да ви помогнат. Те ще развалят всичко.* Има един брат тук, който е повече от 20 години и още не може да се откаже от тютюна. Така и много от вас боледуват и ще боледуват, защото постъпките им *не са естествени.* Аз мога да направя един списък, да покажа какви са вашите постъпки, сами да видите колко са неестествени. От такива постъпки не можете да имате никакви постижения. Сега, въпросът е какви ще бъдат техните последствия. Много лоши ще бъдат. Сега аз не искам да кажа какво ще бъде, не искам да предсказвам какво ще бъде, не искам да предсказвам нещата, но казвам, *че пред вас седи една голяма опасност за главите ви. Вие можете да изчезнете – не знаете това. Вие тук, на Изгрева, всички можете да бъдете пометени – и това не знаете. Цялата съдба на България виси на косъм. Не само вие, но цялата Европейска култура седи на една гнила греда и може да се помете, нищо да не остане от вас. Знаете ли това? Де ще отидете тогава?* Вие мислите, че като сте си направили една малка къщичка, заградили сте я с тел, че сте се наредили. Наредили сте се! *Вие*

сте се уредили толкова, колкото и едно животно. Вие нищо още не сте уредили. Един ученик ми разправяше един свой сън. Той сънувал една действителност, която нищо не разбира. Сънувал една голяма война, която се води в света, с отровните и задушливите газове. Всички хора бягали, но умирали от задушаване. Но някой че му казвал: *„Вземи корени и от тях дишай, да спасиш живота си."* Значи, тия малки растения спасявали живота им, да не умират от задушаване. Този ученик видял бъдещата война. Как мислите вие? *Тази страшна война ще бъде не само долу, но и горе, навсякъде. И тук, на Изгрева, ще дойде. Тази война ще бъде толкова страшна, каквато никога не сте виждали. Вие трябва да бъдете готови за тия времена.* Сега мнозина седят и казват: „Аз имам Господ, вярвам в Него." *Ще дойде време, когато ти ще дишаш от корените на една малка тревица.* Казвате, че тревата ви показвала, че Господ е нагоре. Но от тази малка тревица ти ще дишаш. *Ти ще видиш Господа в тази малка тревица, във водата, във въздуха, във всички хора, които ще ти помогнат.* А вие говорите често против този Господ. *Любовта към ближния, това е любовта към Бога, Който живее едновременно във всички хора.*

Та казвам: Сега всеки си има по един Господ, но този вашият Господ няма да оправи света. Христос казва: „Както ме Отец ми възлюбил, така и аз ви възлюбих." Тогава де е вашият Господ? Вземете, Христос не казва, че има един Господ, но казва: *„Както Отец ми живее в мене, така и аз в Него."* А вие, като казвате, че имате един Бог, на когото се кланяте, този ваш Бог е един идол, а да се кланяте на един идол, това е идолопоклонство. *Когато се говори за Бога, вие трябва да заемете съвсем друго положение. Преди всичко, ако вие само за момент само влезете в мисълта, с която Бог ви е обгърнал, както и с чувството, и с постъпките, с които Той ви е обгърнал, вие моментално ще изчезнете.* Когато казвате, че имате един Бог и живеете в Него, аз имам предвид, че Той е работил във вас и ви казва, че вие не Му служите както трябва. Аз имам един ученик, който ми разправяше какви наставления му е давал Господ, когато му се е явил. Той му казвал: *„Никога да не Ме огорчаваш в душата си, никога де не Ме смущаваш в ума си, никога да не Ме злословиш в сърцето си! И никога да не извършиш отвън една постъпка, която да хвърля петно върху Моето свето име. Върви в този път. Ако не вървиш в този път, смърт те очаква. Ако пък правиш това, което ти казвам, Моето благословение да бъде над тебе."*

Та сега, вие ще извинявате, че сте млади. Не, вие нито сте млади, нито сте много стари. Аз бих желал да сте млади, бих желал да сте и стари; аз говоря за младостта и за старостта в съвсем друг смисъл от този, който вие влагате. Понякога аз съжалявам, като говоря за младите моми и момци, защото изопачавате нещата. Аз не вземам тия форми в тази изопачена смисъл, каквато вие им придавате. За мене младата мома и младият момък са такива, каквито Господ ги е създал. Старият дядо и старата баба са хора, които Бог е изпратил при мене, да взема един съвет от тях. Младата мома и младият момък, старата жена и старият мъж са работници, които могат да свършат нещо. Не е въпросът за онези второстепенни неща. Някога пък говоря за любовни работи. Младата мома пише на момъка: „Без тебе не мога." Без кого не може тя? Младата мома трябва да пише на момъка: *„Без Тебе, Господи, Който живееш в младия момък, не мога да живея."* И младият момък трябва така да пише на младата мома. При всяко любовно писмо трябва да пишете на Господа, Който живее в нашия приятел, а не на приятеля си. До Бога се отнася това писмо. *Правилното разбиране е, че нито момата може без Господа, Който живее в момъка, нито момъкът може да живее без Господа, Който живее в момата.* Само по този начин може да се дойде до един правилен живот, а сега вие вървите по обратния път. *Като ви наблюдавам, виждам, че вие живеете само с лавирания, с вътрешни лъжи.*

Не, оставете вече лъжата настрана, изхвърлете я навън. Никой досега не е успял нещо с лъжата. *Който не изхвърли лъжата от себе си, той в нищо не може да успее.* Ако искате един щастлив живот, ако искате да прогресирате като ученици, абсолютно никаква лъжа не трябва да има във вас. Казвате: никой не иска лъжата. *Да се откажете от лъжата, това значи да бъдете искрени спрямо себе си.* Някой дойде при мене и ми казва: „Учителю, като ни гледаш, какво ли ни се смееш?" Не, аз не съм от тези хора, които да се смеят. Какво ще се смея на котката? Когато котката дойде при мене, аз я посрещам добре, но ѝ държа една лекция, казвам ѝ: „Ти трябва да се оставиш от котешкия си характер: пилци, щурци няма да пипаш. Като хванеш една мишка, ще я изнесеш вън и там ще я пуснеш, няма да я ядеш. И после ела при мене, аз ще ти дам да ядеш, ще ти дам баница." *Котаракът ме погледне и казва: „Мъчно е това учение. Това ни е останало от деди и от баби."*

Казвам: Каквото е с котака, това се отнася и до вас. И вие казвате: „Мъчно е това учение." Младият казва: „Отлично е това учение, но не може да се приложи." Казвам на котката, че не трябва да яде мишки тъй, с козината и с червата им, защото ще умре. *Та и вие умирате, понеже не живеете хигиеничен живот.* Какво трябва да се направи? Аз бих желал да имам тук, на Изгрева, няколко души измежду вас, които да дадат пример на любовта. Те да бъдат като екземпляри. *Тук любовта между млади и стари не е както трябва.* Младите, когато се обичат, се крият, а старите гледат какво правят младите. Чудно нещо! Какво има да гледат? Младите ще направят точно това, което старите са направили. *Младите трябва да изменят своите отношения.* Какви трябва да бъдат отношенията им? *Чисти трябва да бъдат отношенията им.* Знаете ли какво значи чисти отношения? *Когато една мома залюби някой момък, тя не трябва да изгубва своето здраве, но още по-здрава трябва да стане.* Това не значи, че тя трябва да тлъстее.

Сега ще приведа един пример, който ми падна на ръка за беседата. На един американец, учен човек, дохожда идеята да се ожени, но искал да намери жена, която да бъде пълничка, с лице като Месечината. След 10 години търсене, най-после намерил такава мома и предложил да се ожени за нея. Тя се съгласила. Като се оженили, тя започнала да става недоволна от своята пълнота и в нея се явява желание да стане тънка, за което се подложила на строг режим, вследствие на което изтъняла доста. При това положение мъжът ѝ останал недоволен и завел дело, да се разведе с жена си, като писал причините. Съдът, като разгледал делото, уважил исканията на мъжа, който при едно условие се оженил за жена си, и им дал развод. Друг пример. Един французин искал да се ожени, но той търсил мома, която непременно да бъде суха, тънка, но красива. След десетгодишно търсене, най-после намерил такава мома, предложил ѝ да се оженят и тя се съгласила. Като се оженили, в нея се появило желание да понадебелее малко, за което се подложила на специален режим в продължение за четири години, за да затлъстее. И наистина, тя постигнала това. Обаче мъжът ѝ започнал да става недоволен от нейното затлъстяване и подал заявление за развод. Съдът уважил и неговата молба и им дал развод. Какво трябва да се направи? *Сухата трябва да отиде при французина, а тлъстата – при американеца.*

Та, и вие понякога искате да бъдете тлъсти, понякога сухи, но нито с дебелината може да се живее добре, нито със сухотата. Защо? Понеже и двете изменят своите идеи. Американецът казва: „Суха жена не искам, пълна искам, такъв е моят идеал." Французинът пък иска суха жена. *Този пример може да се преведе вътрешно.* Ние имаме известни идеи, които довеждат до резултатите на американеца, а някои идеи довеждат до резултата на французина. Обаче нито с едните, нито с другите идеи се постига нещо. Защо? *Когато мозъчната*

система е чрезмерно в човека развита, той става много сух; когато симпатичната нервна система или чувствата вземат надмощие в човека, той става пълен – но сухите хора умират, и пълните хора умират. Какво трябва да се прави? *Ще уравновесите силите на мозъчната и на симпатичната нервна система.* Това показва, че между човешките чувства, между човешките мисли, между душата и духа на човека трябва да има пълно единство.

Сега бих желал да не съм ви говорил това нещо, което ви говорих. *За мене е по-добре, ако съзнанието ви беше пробудено, но не е будно.* Досега аз съм слушал толкова отрицателни мнения, слушал съм и съм търпял неща, които не обичам. *Аз съм човек, който обичам абсолютната чистота.* Толкова години вече как аз търпя това. Най-първо, храната, хлябът, който правите, не е както трябва. Вашите мисли и чувства не са чисти и са предизвикали големи пакости. Не е въпросът, че аз трябва и мога да търпя, но това не е добро за вашето бъдещо развитие. Вие сами ще се спънете от всичко това. *Помнете, че онези, които ръководят съдбините ви, втори път няма да ви създадат такива условия.* Ще кажете, че Христос е дошъл да спаси хората. *Да, но ако вие не изпълните волята на Бога, и Той няма да ви помогне,* ще се отрече и Христос от вас. *Мнозина от вас сте добри, но и добрите пак са заразени, те са заразени от околната среда. Трябва да се създаде една хигиенична среда и в мислите, и в чувствата на човека. „Изгревът" трябва да бъде едно чисто място,* не само във физическо отношение. Аз не се спирам само върху външните постъпки. Аз извинявам вашите постъпки, *но вие, без да знаете, ставате проводници на един съвършено чужд свят от вашите мисли и желания. Вие трябва да затворите крана си за тия влияния.* Направите ли една погрешка, изправете я. *Вие постоянно ставате проводници на тия течения, вследствие на което положението ви се влошава.* Ако вървите по този начин, след десет години ще се намерите в голяма сиромашия. Не мислете, че работите на света по този начин ще се уредят. Ако мислите така, съвсем криво мислите.

Сега аз ще ви покажа един път, по който трябва да вървите. По този път много пъти сте вървели, но сте го напущали. Ако и сега го напуснете, не зная какво ще правите. *Низшите същества сега искат да ви отклонят.* Вие можете да отидете дето искате, не е въпросът там, но казвам: *вие трябва да държите връзка с Онзи, Който ви е пратил на земята.* Вие трябва да държите връзка с онези, които сега ви кредитират със своите мисли и чувства. Следователно, низшите влияния трябва да се пресекат. Човек не трябва да се поддава на такива низши влияния, или с други думи казано: той трябва да тури в съзнанието си по-големи прозорци, да влиза през тях повече светлина и топлина. Той трябва да има една нова канализация, извор трябва да има. Само по този начин хората могат да се организират помежду си. Хората са дошли вече до това положение, но още не могат да се отрекат от старото. Като не живеят добре, те се обръщат към съдии, към адвокати и тем подобни. Но с това те влизат в рамките на света, от които мъчно могат да излязат. Защо ви са тези съдии и адвокати, които не съдят добре? *Право е всеки да си има адвокат и съдия вътре в себе си, който да го съди.* Той ще бъде добрият съдия. Та, сега мнозина от вас боледуват и то по единствената причина на своя неестествен живот. Често човек боледува по своя вина, а понякога и по вина на другите.

Казвам: По този начин новата наука не може да се приложи в живота. И сега, за да станете силни, вие трябва да минете през известна подготовка. Това нещо не става така лесно. Ако е въпрос да ви накарам да вярвате, то е лесно, но тази вяра не е сигурна. Не е само до работата, която досега сте извършили. Ние трябва да строим. Тепърва имаме работа, която трябва да свършим. Ние трябва да строим. Ако само гледате как другите строят, нищо няма да

излезе от това. Ако само другите работят, а вие не работите, пак нищо няма да излезе. Ако в света само вярвате, че има Господ, без да изпълнявате Неговата воля, тази вяра няма никакъв смисъл. Някой казва: „Напразно изгубихме времето си, да бяхме в света, повече щяхме да придобием." Та, според мене, всички съвременни хора напразно губят времето си. Казвам: Не само тук, но и в живота всичко е изгубено.

Та, за да не изгубим живота си, ние трябва да дойдем до правилните вярвания. Не е въпросът да се отказваме от живота, от богатството и т.н. Казва някой: „Аз не искам богатство." Не е въпросът там. *Ние трябва да бъдем богати и здрави. И това богатство, и това здраве трябва да ги употребим на място. Ние не трябва да бъдем бедни хора. Освен това, ние трябва да бъдем даровити.* Кой каквато дарба има, той трябва да я развие. Сега вие седите и чакате, като дойде Христос, тогава да постигнете нещо. Мислите ли, че като дойде Христос, ще ви повика така, каквито сте? Не, Христос никога няма да дойде в света по начина, по който вие разбирате. *Щом приемеш храната си, Христос е дошъл вече в тебе; щом имаш желане да изправиш живота си, Христос е дошъл вече в тебе; щом имаш желание да учиш, Христос е дошъл вече в тебе.* Това аз разбирам под идването на Христа. Вие казвате: „Като дойде Христос, Той ще обсъди работите." Оставите ли Христос да ви съди, вашата работа е вече загазена. Вие съвсем сте закъсали. Христос не е дошъл на земята да съди хората. Там е важното, че съдбата ще започне от дома Господен. Обаче, едно трябва да знаете: Учениците не трябва да бъдат съдени. Остане ли ученикът да го съдят, той вече не е ученик. Единствените хора, които няма да бъдат подложени на съдба, това са учениците. За ученика съдба няма. Щом ви съдят, вие не сте ученици. *Ученикът сам трябва да изправи погрешките си.* Та, и на вас казвам: Изправете погрешките си. Втори път едно ще знаете: Ако сами не изправите погрешките си, или всеки едного ще викам лично, да му кажа погрешките, или ще го оставя сам да си понесе последствията. Последствията ще седят в следното: един ден, както вървите по пътя, ще паднете на улицата и ще си заминете – всичко ще свърши с вас. Но аз не искам това. Не искам и смъртта да ви изяде. *Едно се изисква от всички: Служене на Бога.* Аз имам една архива, в която съм събрал всичко, каквото сте направили, и един ден ще изнеса всичко, което сте направили. Всичко ще изнеса с ред факти. За тази цел аз имам доста картини събрани, какво сте правили през времето, докато сте били в школата. Като видите тези картини, и за добро, и за зло, вие ще се учудите. Аз имам цяла серия от такива картини. Не ограждайте нещата, *но обърнете една нова страница на живота си. Без тази страница и новото в школата не може да дойде.* Без любов в света новото не може да дойде.

Сега аз искам от вас да приложите по възможност най-малката любов. *Най-малката любов седи в това да не смущавате Господа в себе си.* И Писанието казва: *Не огорчавайте Духа, с Който сте запечатани.* Щом се натъкнете на някаква мъчнотия, спрете се малко и помислете за Господа.

Сега, като се говори за науката за четните и нечетните, трябва да знаете, че тия числа имат отношение към сърцето и към ума на човека. В тия числа има известни изключения. Например, ако отидете в цяла Европа, никъде няма да намерите числото 13. В никой хотел няма да намерите стая № 13. Ще намерите числото 12, 12 и половина, но никъде няма числото 13. Числото 13 е фатално. Христос имаше 12 ученика и с Него ставаха 13, но беше разпънат. Навсякъде, дето има едно съчетание от 13 души на физическото поле, работата няма да успее. Ако имате 12 добри мисли и вие ставате с тях 13, непременно ще ви сполети съдбата на Христа. Какви бяха тия 12 ученици на Христа? Кой беше 12-ят? – Юда. Той беше и касиер, той пазеше и парите. След заминаването на

Това, учениците хвърлиха жребие да изберат друг на негово място и избраха Матия, а после и апостол Павел, когато станаха 13 ученика. Сега християнството върви с числото 14, което е число на жертва. Числото 13 пък е число на лъжбите, на взятничеството в света. Ти си представяш, че вървиш в правия път, в доброто, а вътре в тебе работата седи по съвсем друг начин и казваш: „Да си уредя работите." Една сестра ми казваше един ден: „Учителю, ако нямах вяра, не бих стояла тук." Никаква вяра нямаш. Вярата не е външно нещо, тя трябва да дойде от друго място. Както умът не е даден на човека отвън, така и вярата не му е дадена, тя от друго място иде. Вярата е колективна сила, тя е сила на много същества, които влагат вярата си в тебе. Те имат доверие в тебе. Те правят каквото ти е необходимо. Те ти помагат, а ти си мислиш, че ти правиш това нещо. Та, вярата е връзка със същества, които седят по-високо от тебе; безверието е пък връзка със същества, които седят по-низко от тебе. Щом почнете да губите вярата си, свържете се веднага със същества, които седят по-високо от вас. Не търсете да се свържете с човек, който те понижава, но свържете се с такъв, който седи по-високо от вас. Ако вие нямате един такъв образец, то и вашата вяра не може да се усили и прояви.

Казвам: Това е за вашето щастие. Вие искате да бъдете щастливи. Аз искам да ви покажа пътя на щастието. Това е целта в живота. От щастието зависят и много други блага. Вие искате да отидете на оня свят, да намерите пътя и да бъдете щастливи. Вие искате и да забогатеете. Вие не можете да бъдете богати, ако не сте в един уреден живот. Защо? Ако придобиете богатството по друг начин и живеете в един неуреден живот, вие ще създадете около себе си крадци и разбойници, които ще ви ограбят. *Даже и здравето е от друг свят.* Засега нито един от вас няма едно тефтерче, в което да си забелязва всяка добра мисъл, която е дошла в ума му. *Вземете си едно малко тефтерче и като ви дойде някоя добра мисъл, веднага си я забележете.* Същевременно си забележете какво е било времето, когато ви е посетила тая мисъл, дали е било облачно или ясно, колко е часът, минутите. Също така, като ви дойде някоя лоша мисъл, пак си забележете това в тефтерчето. Тъй щото, важно е да знаете годината, месеца, часа, минутите, както и това, с което сте се запознали в това време, да знаете как ще се развие впоследствие тази мисъл. Забележете си тези данни. Те са важни. А сега всички очакват наготово, като отидат в оня свят, там Господ да им уреди работите. Като отидете в оня свят, и там трябва да учите. *Оня свят е място на учение. Там не търпят непроверени работи.* За всичко трябва да си държите статистика. Че ако тук не помните нещата, на оня свят съвсем няма да помните. Дойде някоя сестра или някой брат при мене и ми казва: „Говори ми се нещо насън, но не мога да си спомня какво ми се говори." Те искат да кажат, че Духът им говорил нещо и казват: „Аз бях като една тръба, проводник." *Аз бих желал да не бъдете тръби, но да бъдете съработници.* Вие трябва да вземате участие във всичко, което ви се говори, и умът и сърцето ви да се радват. Не трябва да казвате, че ви се е говорило нещо, но не помните какво ви се говори. Били сте медиуми. Оставете тези работи. Дошъл духът, казал ви нещо, а вие сте чули нещо несвързано. Не, когато Духът говори, Той говори много свързано. И първо вие се учите, а после другите. *Когато аз държа една беседа, първо аз се уча от нея. Като науча всяка една мисъл много добре, после работите ми се откриват. Когато Учителят преподава, и той се учи.* Вие казвате: „Учителят всичко знае, той няма нужда от учение." Вие не разбирате какво нещо е Учител. *Учете се всякога.* Ако вие не можете да се учите от това, което Бог ви говори, никой не може да се учи от вашето учение. И сега, като съм ви говорил толкова много, аз нищо не губя от това. Аз се радвам за това, което съм говорил. *Един ден ще си взема беседите и ще си замина.* Аз да си

взема своето богатство, нищо не съм загубил от него. Но аз желая и вие да не останете сиромаси. Ако останете сиромаси, ще има плач и хълцане подир мене. И тогава мога да ви кажа каква ще бъде съдбата ви. *Мене съдбата на грешните* хора не ме трогва. Но вие не трябва да се разколебавате във вярата си. Христос казва: Който се усъмни във вярата си, той ще осиромашее. Затова и аз казвам: *Не се разколебавайте във вярата, която ви е дадена.* Щом имате едно убеждение, не говорете за него, но поддържайте го в себе си. *Щом говорите за убежденията си, ще ви поставят на изпит. Щом издържате на вярата си, във всеки дом ще има радост и веселие. Ако някой брат или сестра закъсат, съберете се няколко души, помолете се за него, и ще видите как работите му ще се уредят.* Ако нямате нищо в джобовете си, можете да се помолите; ако имате пари, ще отворите касите си и така ще помогнете. *Аз съм за помагането, но не и за даването. Дава се само онова, което имате даром, а от това, което вие имате, помагайте. Помощта трябва да бъде взаимна. Всякога трябва да се помага.*

И тъй, нека положим закона на любовта, като закон на изправление. Нека положим мъдростта, от която светлината ще дойде. Нека положим истината, от която свободата ще дойде. И да направим пръв опит. За една седмица да бъде този опит. Сега аз искам онези от вас, които вземат участие в този опит, да станат силни, велики. Какъвто опит да ви се даде, вие искате наготово да влезете в опита, а другите да го правят. Без опити не може да се влезе в царството Божие. Писанието казва: „Опитайте Ме и вижте, че съм благ."

Сега ще ви дам едно негативно правило: за една седмица няма да се поздравлявате, кой как мине покрай някого, няма да го поздравлява. Ще минавате един покрай друг, като че сте чужди, непознати хора помежду си. Колко души от вас искате да направите този опит? Като минавате, ще бъдете като непознати. Ще се запитвате: „Какво правите, господине?" Ще мислите, че сте съвършено непознати хора, с които едва сега ще трябва да се запознавате. Няма да си вдигате ръцете, няма да си говорите като познати. Искате ли първо да направите това упражнение? Вие правите по-лоши работи от това, а упражнението не искате да направите. Тогава, правете каквото искате и ходете както вие си знаете. Но сами ще си носите последствията. И аз не искам да нося никакво осъждение. Тук нито един от вас не върви както трябва: нито от младите, нито от старите. И затова аз няма какво да си играя с вас. Правете каквото искате и както намирате за добре.

САМО БОЖИЯТА ЛЮБОВ НОСИ ПЪЛНИЯ ЖИВОТ!

(Дъждовно време, силен вятър.)

* * *

21.II.1934 год., сряда

Небето почти облачно, но слънцето огря, а после се заоблачи. През целия ден преписвах лекцията *„Най-малката любов"* и вечерта преписвах докъде 1 и половина. През деня ходих към 4 ч в Кърджали. Получих си пощата и изпратих романа „Бунтовникът Гора" на Еленка. Братът Тошев ме изпрати до над Арда, дето е каикът. Попяхме си *„Благославяй, душе моя, Господа"* и по тъмно, късно се върнах.

И тая вечер пях и свирих, още повече днес ходих при инспектора и ми каза, че ще има учителска конференция от 1 до 5 март в Кърджали. И брат Тошев ми каза, че с цигулката ще му гостувам и в него ще бъда на гости през времето на конференцията. И затова аз тая вечер пях и свирих повечето, до късно, и писах докъде 12 ч от лекцията.

22.II.1934 год., четвъртък

Слънцето изгря и пред него имаше пояс от облаци. После се заоблачи. [illegible]ч ходжата дойдоха да го викат от родното му село поради смърт на [illegible] близък. И аз останах да уча децата до вечерта и да пиша лекцията.

Понеже ходжата си отиде, затова аз тая вечер на волност и свобода си [illegible] и посвирих и малко писах най-после до 12 ч.

23.II.1934 год., петък

Станах за школа, но се залових пак с допреписването на лекцията. И понеже няколко вечери не бях си отспивал, та ми бе малко уморено, и затова [illegible] дослах до обед и преписвах лекцията докъде 11 ч. След това написах писмо [illegible]ленка и на Димитринка Лилова – Мицка, която учителствува в Дари-дере. И [illegible] ч ги занесох в Кърджали, също и лекцията, за да я предам на Тошев и [illegible] като я прочете, да я прпрати до Паша.

На края на Кърджали ме срещна кметският наместник на селото и ми [illegible]даде картички от Благо Цеков, който живее в Янкова, от брат Иван и писмо [illegible] Еленка, която ми изпраща бележки от лекцията и кратко писъмце, в което [illegible] съобщава, че Косачев, началникът на основното образование, й казал, че [illegible]ал сведения какво и тук съм се проявил. И ми казва сега да вземам мерки [illegible] брата Тошев.

Аз предадох писмото до Мицка препоръчано и отидох при брата Тошев. Действително, че се бях разтревожил, че пак ще ме разкарат, но брат Тошев ми каза, че интуицията му му казва, че няма да б... (Когато пишех това, в тоя момент нещо изтрака на прозорците, на самите железа на прозорците, трикрат-[illegible] като ритмично, и ме учуди. Това бе пият, който тая сутрин ме посети и раз-[illegible]дри състоянието ми, понеже това, тия бележки, ги пиша днес, на 24.II., в събота, [illegible]реди изгрев слънце и познавам по вътрешното си състояние, че като че някой [illegible]зима всички ония кошмарни мисли и лоши състояния, които от снощи ме бяха обкръжавали.) Така че, братът Тошев ми каза, че интуицията му подсказва, че аз няма да бъда уволнен, но най-важното – да отправя горещ апел към небето, за да се получи заявлението ми от Братята горе и да вземат мерки. Защото Те са толкова заети, че ние трябва да ги уведомяваме за станалото, за да вземат мерки. И на тръгване братът Тошев повторно ме уведоми да не забравям и отправя телеграма светла, блестяща докъдето трябва, и работата ще се уреди и че тоя, който сега ме е клеветил, в Министерството не го слушат и няма да вземат думите му под съображения. Аз си тръгнах. Слънцето залезе над Арда, над каика. Вървях и си мислех и дълбоко исках от Небето сега да не [ме] бутат от това турско село, защото поне тук аз съм по-добре.

Понеже днеска съм в почивка, затова късно, като стана чаят, вечерях със сирене и халва, но много тежко ми стана.

Като си дойдох, се помолих и отворих Библията. Падна ми се 13. глава от Марко, за Съда Господен, за крайните дни, които ще сполетят човечеството и ние, избраните, „Будни бъдете и непрестанно се молете, защото не знаете деня, часа и минутата, в която ще дойде часът".

Понеже в преписаната лекция Учителят говори за числото 13, затова аз се стреснах, понеже тук, в Казалджик-Кафтан, аз съм направил акт за встъпване в длъжност на 13 януарий и затова това съчетание ме сега преследва и може да си понеса последствията. На лягане пак отворих Библията, след молитвата си, и ето, падна ми се Първото послание към Коринтяните, глава 11, стих 31, който гласи: „Защото, ако бихме сами себе си съдили, не бихме били съдени." И от това извадих заключение колко ние трябва да бъдем бдителни в живота си, за да не става нужда Небето по негативен начин да ни изправя.

Легнах си в 10 ч, но не можах да заспя от тежестта на храната, която поех, особено халва и сирене след почивка действуват много тежко.

24.II.1934 год., събота

Съвсем ясно небе. Тихо, прозрачно. Слънцето се показа съвсем от ясен източен хоризонт. Събудих се в 5 ч и в леглото седнал, дълго размишлявах и се молих. Беше ми много тежко, но полека-лека това тягостно състояние до 6 ч, като тъмна бездънна нощ се промени в ясна утринна виделина. Постеленно състоянието ми се промени и като че ли един не по силите ми товар падна от мене и не го видях къде отиде, като че нещо го отнесе и ми стана като че не е било, като че не съм товарен. Изпълни [се] душата ми със спокойствие, тиха виделина огря вътрешния ми свят и като че външното време, външното, което сега става с утринната зора, сега става в душата ми. Спомням си мисъл от Учителя, който казва: когато човешкото в човека се справя с противоречията и тягостите на живота, то ти си като натоварена камила и гръбнакът ти може да се пречупи, но когато Божественото, Бог в тебе се справя с тия тягости, то тогава Бог с неусетна лекота понася всичките тягости и ти се освобождаваш.

„Будни бъдете и непрестанно се молете."

През целия ден аз не влизах да обучавам децата, а писах списъка за разхвърляне данъка за училищния бюджет. С него се занимавах до късно. После от 10 ч си кърпих долните дрехи, та се къпах и преоблякох. Легнах си чак в 12 ч.

25.II.1934 год., неделя

Събудих се в 6 без 15. Успал съм се за наряда. Станах и след наряда четох нещо от „Живите сили в природата". След това по жребие ми се падна да чета 9-а беседа от 10-а серия – *„По образ и подобие Божие"*. И трябвало да я прочета, за да ме обнови и тая беседа, извърши нещо, което като че ли за първи път в живота си изпитвам такова състояние след прочитането й. След прочитането й се изпрах и след обед си полегнах и съм спал дълго. И като че след тая беседа и хубавото слънце, с ясния и тих, топъл ден, всичко това като че днес бях в неземен свят, в неописуемо състояние, което само Бог може да ми даде. Друго настроение нямах, освен със словото да се занимавам и чак след залез, след вечеря се залових със списъците пак. Часът е 12 и аз ще си легна.

26., 27. и 28.II. т.г. [1934 г.] все се занимавах с приготовление разметателните списъци и на 27-й ходих с председателя на училищното настоятелство Билял Еминов в Карлъ и в Емач и съставих актове на учителите за това, че нямат разрешителни от инспекцията за учителствуване.

Времето бе все топло, слънчево. Тия нощи все до късно работих.

1.III.1934 год., четвъртък

Станах рано и даже не съм и спал тая нощ, понеже спах в леглото си с един чиновник, който пътувайки за Кърджали и закъснял, се отби снощи късно при мен за нощуване. Рано той и ходжата и аз потеглихме за Кърджали, като мислех, че днес започва устроената от околийското учителско дружество при Българския учителски съюз в Кърджали учителска педагогическа конференция, обаче тя била от 2, но аз трябваше да изпратя списъците за утвърждение и актовете и затова останах в Кърджали.

Братът Тошев ме покани още преди няколко дни, че на квартира ще бъда у тях. И аз си занесох багажа у тях. Този ден уредих канцеларската си работа с инспектора и до вечерта се занимавах със свирене. Вечерта до 12 ч говорихме с брат Тошев на разни теми.

2.III.[1934 год.], петък

Имаше реферати от помощник-околийския училищен инспектор на тема „Изразително четене" и лекция изразително четене в III отделение, като предаде четивото „Пролет". Следобед – разискване. Ази стоях почти като чужденец, защото никой не ме познава и не ме заприказва. При започването лекцията по четене в III отделение диригент бе едно малко дете, което изкусно ръководеше децата. Кога се завършваше на обед, запитах госпожата учителката на отделението това дете какви му са родителите, а госпожица Толумбаджиева прибърза да ми даде осветления, че детето е син на бедни и прости родители. Следобед аз забелязах, че г-ца Тулембаджиева би говорила с мене по нещо, ако се познаваме.

3.III.1934 год., събота

Сън. Сънувам, че ние сме седнали с брата Тошев, а ето, дойде г-ца Тулумбаджиева, поздрави ни общо и после седна до мене, като си възви коленете и ги допре на моите колене, понеже бяхме седнали на една пейка. Брат Тошев изпитателно ме загледа, как тъй набързо аз се запознах и ето, една госпожица се привързала към мене. И се събудих.

До обед бяхме свободни, понеже бе независимостта на България, затова бяхме в кабинета на брата Тошев. Следобед – реферат за маларията.

4.III.1934 год., неделя

Станах рано и след наряда четох от тефтерчето на Еленка.

Сън. Сънувах, че едно болно куче черно, което уж сме го лекували, но не се излекувало, та му отекла главата и аз го съсякох, като му ошувках муцуната и то не може да ме повреди.

Друг сън. Пътувам някъде за нашето село. Замолих чужди хора да ми натоварят дърва, та да ги откарам у дома. Те ги караха до Иван Рачков в Горната махала. Аз ги оставих, както ги стовариха конярите, и тръгнах по една стръмнина. Без да забележа, съм се покачил над една имитирана, но много опасна пропаст, където животът ми висеше на косъм и се събудих навръх на пропастта, над един път, където ако падна, жив не ще остана. Това бе срещу къщата на Петко Тодоров Братиев във Водица.

*

До обед имахме лекция по гимнастика и критика, а следобед – свободни.

5.III.1934 год., понеделник

Един от членовете съдии при окръжния съд, Костов, реферира на тема как се произвеждат избори, а след него имаше инспекторът реферат как се преподава чужд език, или как да преподаваме български език в турските училища. Следобед аз си купих някои покупки и се отправих за К.-Кафтан. Закъснях, а и сняг бе валял и се стопил, че бе и кално, та мъчно си дойдох. Получих писма от Н. Чакова – резюмета, от Еленка – резюмета и писма и от бр. Боев и Звездински и писмо от Костадин Антов от Равна.

6.III.1934 год., вторник

Времето е облачно и студено. Писах писма тая заран на Коци, Василка Костадинова–Коцевата, Илия Тошев и до Инспекцията. Прекарвах тъжни минути и в Кърджали, и тук, откак се върнах. Все мисля, мисля, мисля за ... Легнах си късно, към 11 ч.

7.III.1934 год., сряда

Станах на разсъмване и прочетох от изпратените резюмета. След това до обед учихме. Не обядвах, защото не се чувствувах добре. Следобед измихме

цялото училище и аз почистих стаята си и сега се чувствувам още по-добре. Проявих стъклото на хазяите на брат Тошев.

8.III.[1934 год.], четвъртък

Станах в 5 1/2 ч. Чувствувам се добре. Попях си за първи път, откак съм дошъл, и след утринната си молитва започнах да чета от Библията, IV. книга на Царете.

Времето е тихо, облачно, не е студено. Ходжата следобед си отиде за селото си Коруджи Верен, Хаджимахленска община, а аз занимавах децата последния час. След вечеря преписах на брат Тошев за госпожата му една от лекциите – *„Извор на здрави устои"*, от младежкия клас, която той ме замоли да му препиша, и към 11 ч ми се доспа и си легнах.

9.III.1934 год., петък

Спах, докато се съмна. Не ми се ставаше. Чувствувах се неразположен. След като си направих молитвата и гимнастиките, тогава дописах резюмето за брата Тошев и него и снимките на неговите хазяи ги изпратих по Рамадан Х. Еминов за Кърджали до брат Тошев. Тая заран аз прекарах в леглото около час седнал, в размишление, но не станах да чета лекция. Днеска съм в почивка. Не се чувствувам уморен, убит тялом и духом. Не ми се чете и нищо не ми се прави. Мисля си все за Еленка, за бедата, или щастието, не знам как да кажа. Но аз все за нея се кахъря и мисля. Мъчно ми е, че съм сам тук, а от друга страна съзнавам, че това е най-хубавото положение за момента, което небето засега може да ми даде, за да се моля повече и да се обърне молитвата и умът ми към Бога, Който всичко може да промени в добро и от това по-добро аз сега не желая, но съм много разсеян, та трябва да се съсредоточа, да се науча да мисля, за което аз искам, а не да ми се натрапва отвън. И без това тия състояния са външни влияния, но са много силни, щото могат да съборят човека. Поспах си малко, но състоянието ми не се променя, най-после реших да се изкъпя и да си изпера всичките горни ризи и два чифта долни дрехи. Изкъпах се хубаво и избръснах, но състоянието ми не се променя. Ходих на Арда да изпера дрехите и като се върнах, пак спах, та едва след като наближи към 5 ч, реших да прочета всички резюмета и писма от Еленка. И като четях хубавите резюмета, които ми изпратила, полека-лека се махна тоя тежък товар от мене и ми светна, почувствувах се добре и си попях и развеселих. Много хубави бележки си държала тя от беседите и лекциите на Учителя, та тия хубави резюмета трябва да се препрочитат и да се мисли върху тях. А трябва да се препишат тия резюмета, които ми е пратила Наталия Чакова, та да ги изпратя на Драгомир Попов – Магдалинина брат. При тия тежки, тъмни състояния, трябва при Бога да се прибягва, защото само при Бога е светлината и при Него е облекчението. В големи противоречия попада човек и трябва усилие и будност, и бодрост.

10.III.1934 год., събота, К. Кафтан

До обед учих. На обед седнах да пиша писмо за Еленка. Към 2 ч влезе в стаята ми един колега на име Георги Бойчев, от гр. Кърджали, учител в Халачдере, Егридеренско, с едно момче, Панев от Кърджали. С тях след опознаване и оговарване потеглихме за моста Сусус-борун Кьопрю, нагоре по Арда, на около 1 1/2 ч от К. Кафтан. Тръгнахме все по реката. Стигнахме за час на моста. Направихме 2 снимки. Ето, пристигнаха 3 ученика и ми съобщиха, че околийският училищен инспектор пристигнал на ревизия в училището, но аз не се надявах, та да не ходя. Завърнахме се набързо. Госпожицата от Салман си заминала с ходжата. Инспекторът ревизирал ходжата и като пристигнахме, той влезе в стаята ми и се заприказвахме. Отидоха си колегата и другарят му,

ние останахме хей-така, да чакаме. Ако не бях отишъл, то инспекторът мислеше, че ме ревизира, та в неделя да отпътува, но не стана, защото часовете вече бяха свършили и с пристигането ми децата се разпуснаха за вечеря, така че инспекторът по неволя трябваше да чака и в понеделник.

Вечеря бе приготвил Рамадан, но ние направихме вечерята с варени яйца, ние по икиндия, а за вечеря само кисело мляко ядохме. Времето бе ясно, тихо, топличево.

11.III.1934 год., неделя

Спахме до съмнало, понеже не става инспекторът, и аз трябваше буден да стоя под юрганя. До обед ходихме къде Арда и тамо, седнали, говорихме надълго и нашироко. Следобед ходихме в Карлъ и в Емач, за да провери ходжите дали имат разрешително. Върнахме се на смрачаване. Рамадан бе приготвил хубава баница и кисело мляко.

12.III.1934 год., понеделник

Времето шарено – облачно, но топло, тихо. Ревизира ме по четене в III и IV. Състави ми добър ревизионен лист. След като пихме мляко и сърбахме и кисело, се упътихме за Дайранлар. Към 3 ч вече бяхме в Дайранлар. Там се срещнахме с кмета Ангел ..., кмет на Хаджи махле, и с един аксизин, с когото переха тютюните. Преспахме заедно с кмета и аксизина Петър у кмета на селото (т.е. у кметския наместник) Ариф.

13.III.1934 год., вторник

Кметът, аксизинът и инспекторът с коне, а аз пеш, потеглихме за Кърталу и Бююк-дере към Хаджи махле. По икиндия пристигнахме в Хаджи махле. Училището – разнебитено, изкъртено и неметено и изпочупени прозорците. Инспекторът състави акт на училищното настоятелство в Х. Махле. Колегата тамо – Панагюрец, е много небрежен.

14.III.1934 год., сряда

След като закусих с едно яйце и няколко залъка хляб, потеглих за К. Кафтан, след като се сбогувах с инспектора и с колегата. За 2 1/2 часа пристигнах. Тъкмо, значи, по обед. Следобед учих, а вечерта дописвах писмото на Еленка.

15.III.1934 год., четвъртък

Времето облачно, но се и разясня и пак се заоблачи и слънце даже печеше днес. След обяд пак се залових още да прибавя към записаното писмо още някои неща, да го дописвам.

Проявих стъклата на брой, които тези дни бях правил с колегата от Халач-дере и с инспектора. И днес също преписах 3 резюмета, изпратени от брата Боев до Наталия Чакова в с. Каяль-дере, Елховско, и до Драгомир Попов, учител в с. Манолско-Конаре, Пловдивско, и го приготвих за утре да го изпращам.

16.III.1934 год., петък

Времето добро. Не съвсем ясно небе и силен южен вятър вее. По жребие ми се падна да прочета от I томче „Простите истини" лекцията *„Устои на съзнанието"*.

След прочитането й, копирах по няколко картички от негативите, които бях проявил снощи. След това се залових да пиша писмо на Еленка, понеже скоро не й бях писал, по единствената причина, че душевно бях все разстроен от много време и от 10.III. писмото, което й бях записал и довърших на 14 март го оставих непратено, защото намерих за ненужно да й го пращам. Към 2 ч

следобед потеглих за Кърджали. Бе започнало да роси, та затова аз турих платнището в раницата и галошите, за случай, че завали, да ги обуя върху белите обуща, и потеглих. В общината получих писмо от Еленка и 2 лекции: едната – от общия клас, а другата – от младежкия, и ръкописи резюмета. Отидох в основното училище и от пунктовия получих заплатата си за месец януарий 1135 лева, от които ми задържа за канцеларски 5 лева. От 1130 лева, пратих на Еленка 1000 лева веднага, а 95 лв. дадох за една дузина стъкла и от заплатата ми останаха само 35 лева. След това отидох при брата Тошев. На тръгване братът Тошев ме изпрати до над Арда и се разделихме. По тъмно аз пристигнах.

17.III.1934 год., събота

Станах точно в 5 ч, но седях в леглото. Сега се чувствувам добре. До обед си играх с децата в процеса за предаване урока при „г" и за [...]. В междучасията имах настроения да свиря.

На обед дойдоха Г. Бойчев, Чанев с още един свой другар, които случайно се срещнаха и се върна Бойчев за селото си Халач Дере, понеже тия ученици и той си обещали някаква среща с някои си 2 госпожици. Аз писах протоколи и до вечерта имах работа с касиера на настоятелството. Понеже ходжата си отиде, то аз насаме си попях и свирих на свобода докъде 11 ч, след като се изкъпах и изпрах.

18.III.1934 год., неделя

Станах в 4 1/2 ч. Точно в 5 и 5 започнах наряда си. След това прочетох изпратената от Еленка от общия окултен клас лекция, държана на 14.I.1934 год., озаглавена *„Оставете я свободна"*. Единствената най-важна мисъл, която оставя в съзнанията ни не само за през тоя, а и през бъдащите векове, то е: „Не ограничавайте Любовта." „Тогова, когото обичате, оставете го свободен." И че „ограничението на любовта създава всичките нещастия в света".

„Злото се състои в това, когато започнеш да ограничаваш любовта."

След закуска около половин час се пекох на хубавото топло слънце и се радвах на тихия приятен и топъл ден, като по небето се забелязват от юг към север тънки нишки от облачни, гъсти като облачни нишки пари. Косовете пеят на брястовете, а високо чучулигата пее горе, а негде авлига се чуе, като взема отсечени тонове.

22.III.1934 год., четвъртък

Събудих се още в 3 1/2 ч, кога звънна часовникът на ходжата в другата стая, понеже той ще си отива рано в селото си. И до 5 ч не можах да заспя вече. За наряд станах и точно в 5 и 40 започнах наряда си. Не излязох в полето, понеже няма сгодно място. Небето малко прошарено облачно. Обаче към обед се съвсем разясни и настана много хубав ден. Аз заставих децата да изметат учелещния двор и училището и им предадох една песничка за пролетта и ги разпуснах за днес, понеже имам много канцеларска работа и плюс това днес е наряден ден. Преписвах някои от резюметата, които ми е изпратила Еленка. Към 11 ч, тъкмо си бях полегнал, дойде Хаджимахленският учител Марин Данеков, той е родом Панагюрец. Към 1 ч той си отиде, а започнах да попълвам изпратените от Инспекцията таблици. Вечерях с орехи и сливи и най-после пих един чай. Лягам си в 10 ч.

23.III.1934., петък

Времето хубаво, топло. Писах на Борис Манов писмо по случай конференцията в Годеч. Попълвах списъците и сведенията на учителите и учениците, та не успях да отида в Кърджали.

24.III.1934 год., събота

Ясно небе, тихо време. Учихме два часа и разпуснахме децата за байрам. След това се залових да пиша писма за инспекцията. Едва следобед в 3 ч потеглих за Кърджали. Общината в събота следобед не работи, та не можах да си взема пощата. Изпратих сведенията за инспекцията, а служебните списъци, по съвета на помощник-инспектора, ги изтеглих назад, понеже такъв аз имам и те го изискват от Софийската инспекция.

След това отидох при брат Тошев. Той излезе до края на града да ме изпрати и късно пристигнах в селото си, но с тежко душевно състояние.

25.III.1934 год., неделя

Станах в 5 без 15. В 5 и 5 почнах наряда. След наряда и гимнастичните упражнения свирих всички упражнения.

Към 10 ч не можах да започна да чета беседа, защото ме измъчваше особено душевно състояние. Но докъде 11 ч го трансформирах, след 1-часова медитация и чак тогава почнах да чета последната беседа от 10. серия – *„Така е писано"*. Извадих си хубави мисли от тая хубава беседа, която дочетох чак в 1 1/2 ч. Следобед заминах през Ахмашлар, като Арда минах с каика и се изкачих по височините над селото Посталар, Казъ-Лап и се завърнах през селото Кара-Мехмедкьови, като залезе слънцето. Днес целия ден небето е полузамрежено, но вятър нямаше, затова не е съвсем топло.

Тук сливите вече цъфнаха и теменуги, зюмбюл и много треви вече са поникнали. А нагоре трънките колко миши уши листа имат. Пролет е вече тук. Турците кънсали кочовете и агнетата, които ще колят за утре, а децата ходиха да събират колачи – милинки, пържени в зехтин.

26.III.[1934 год.], понеделник

Турски байрам. Ходжата стана много рано, за да пее, а аз чаках, докато се развидели.

След това турците от околните села се бяха събрали на молитвата. След свършването но молитвата и след закуска аз потеглих за Кърджали, за да си получа пощата. Получих от Минко Тонев писмо, а другата поща е училищна. Отидох при брат Тошев за малко, към 12 ч си потеглих обратно, без да се бавя в Кърджали.

На връщане имах тежко състояние, и то защо, че нямам приятели или приятелки в Кърджали, та да се позабавям на приказки там.

Но в дълга размисъл, аз дойдох до следното: че аз като искам, мога винаги да намеря компания, обаче защо ми са такава компания – само да убива времето и да ме заангажират за бъдаще с това, с онова. И си казах, че това положение, това уединение, аз кога бях в Равна, аз съм си го пожелавал и следователно сега, като ми е дадено, трябва да го използувам разумно, защото такова външно спокойствие рядко се дава и аз трябва да използувам рационално това скъпо и хубаво време за самокултура, а близките, моите приятели, Бог не ме е лишил. Братята, сестрите са, и всички светли души и умове са компанията, с която трябва да дружим.

След това в 2 ч обядвах ряпа и пържени милинки. След това си поспах малко и после се поразходих до кафенето, а до 11 ч вечерта свирих ноти с много хубаво, хармонично настроение.

27.III.1934 год., вторник

Небето облачно. Студеничко, затова запалих печката и започнах да се занимавам с нареждане текста на първото гимнастическо упражнение – „Първият ден на пролетта", за да услужа на брат Тошев, и той да научи това упраж-

нение. Бавно, след дълги всевъзможни налучквания, успявах да открия как да наредя текста под мелодията. До обед, като се стопли стаята, от печката ми се доспа, та си и поспах. Имах, изобщо, настроение да пея днеска, въпреки щекотливите мисли, които неканени се явяват в съзнанието ми по тая, която обичам. Редяха се сцени с най-хубави картини и като че нарочно сценирани от най-хубавия майстор и орнамирани от най-добрия специалист декоратор, че всичко се представя в своята неимоверна красота. Мисля си що ли би било радост и неземното щастие, ако това състояние, тия мисли и чувства биха били постоянни и след обладанието. Но казва някой си, че: „Разочарованието почва там, гдето почва обладанието." И така си мисля, колко човек е поставян между вечно два горящи огъня и ако се доближи независимо към положително творческия и отрицателно разрушителния, към крайно духовния живот и крайно материалистичния, то той изгубва своето равновесие и оттогава започват да се редят последователно последствията на своето отклонение.

Но над всичко отгоре си казвам: „Блажени тия, които са успели да разрешат половата проблема най-разумно, най-мъдро и най-свято, които правилно урегулират вътрешните си енергии и нагони и със спокойствие, с ясния поглед на мъдреца, се радват на разумно устроения свят с всичките му повидимому падения и възторзи към вечно творческото, вечно движещото се напред."

Едва в един часа след полунощ успях да легна. Написах писмо на Р. Костов и В. Генов, учители в с. Каленовци, Годечко.

28.III.1934 год., сряда

Станах, като се разсъмна. Вънка – облачно и леко мъгляво. Хладно е времето. След гимнастичните упражнения прочетох от преписани мисли от Учителя от скоро изпратеното ми резюме *„Изворът на вечния устой"* – много хубави мисли и съкровен духовен еликсир са тия изказани от Учителя мисли. Като че ли те са капки от жизнения еликсир на алхимиците, които що ли труд са иждивили, за да открият някое механическо средство на подмладяването и запазването вечния живот. А ето, най-великият за времето ни Алхимик, Ученият над учените мъдреци, химикът над химиците, нашият Учител, от своята лаборатория ни дава от тоя жизнен еликсир на живота, който урегулирва духовните, душевни и физически функции на тия, които го употребяват. Неговите огнеупорни епруветки, дестилатори, стерилизатори, филтри, вани и всевъзможните киселини и основи, с които оперира и разлага елементите на техните съставни части, и оптически уреди за приближаване, увеличаване и анализиране на нещата, са непознати за съвременните учени лабораторни химици. Научните му открития и постижения в най-реалната наука – науката за живота, още Земята не е родила учебната комисия, която да разгледа, опише, систематизира и сложи истинска преценка на гения, който е получил такива субсидии за откритията си, такава премия, че нито Нобелевата, нито коя и да е досега земни премии, могат да оценят щедро възнаградения труженик, чиято неоценена субсидия се отпуща от Оня, Който е субсидирал Вселената. Този учен не чака от земната Нобелева премия за труда си, а целият му живот е раздаване онова неимоверно богатство, което Вечният, Великият – Богатият над богаташите го одарил.

Той ни учи да бъдем като Светлината, да бъдем като въздуха и водата! – Какви думи! Какво богатство, какъв неземен дар.

И ти, любезна сестро, ще кажа, любезни братя и сестри, не оставяйте сянката на грижите, разочарованията и несретите да помрачават съзнанието ви, което се кипе в хубавите жизнени живодайни лъчи на духовното слънце, което ни е огряло. Новата епоха е на будните души, които не гадаят, не четат в книгите в коя епоха ще дойде и кой ще бъде предвестникът на новото, а вече

живеят в тази епоха и се радват на изобилните блага, които тя ни носи непрестанно. И, съзнавайки съучастничеството си в новата епоха, в новия живот, ние трябва да се радваме и с неизказана благодарност да славим с песни и хваления Твореца, Нашия мил Баща, Който ни е удостоил да сме съучастници и свидетели при създаването и записването на най-Новия Завет на земята. Учителят постоянно казва: Пейте! Музиката е езикът на ангелите. Чрез пеенето, чрез музиката се трансформират разните отрицателни състояния и се акордират умът, сърцето, тялото, душата и духът.

Музиката ни свързва с висша йерархия. Тоновете са вселена от живи цветове, които действуват благотворно върху физическата и духовна природа на човека. Красив човек е силният, а силен е умният. Умният не се поддава на произволните външни и вътрешни течения, а сам канализира и направлява течениятa. Познавайки благотворното влияние на тоновете, познавайки същината и свойствата на музиката, на тоновата вселена, Учителят не се спира да ни учи на законите, ако мога да се изразя – на физиката и химията на музиката, а казва: „Без да знаете физическите и химически елементи на тоя елемент, на тая храна, вземете и яжте, опитайте, пейте при радост, пейте при скръб. Пейте! Попейте си, задето сте си попели, и попейте си, задето сте си поплакали. Пейте за всичко и песента ще ви даде, ще ви доведе до всичко най-хубаво, за което душевно и духом копнеете."

Не е преувеличение, дето казва Учителят: „Ако знаете какво да пеете, то и мъртвия ще възкресите!" *Ако болният започне да пее, ще оздравее, ако бедният пее, богат ще стане, ако глупавият пее, умен ще стане и т.н.* А тия чешити ги има в нази от всичките, затова да пеем, да свирим, да се учим на все по-хубавото и по-смисленото, на по-разумното и така, попаднем ли в тоналността на разумното в нас, то ще ни акордира с общото, с Божественото, и ще станем и ние един музикален клавиш на Божествения Хармониум и ще издаваме своя специфичен тон, който по тембър ще бъде в унисон с Общата Хармония в новата епоха.

А каква радост тогава би била за нашия Учител, за Тоя Капелмайстор, който ще види най-после отдавна полагащите усилия, да акордира това разхалтавено, дезакордирано пиано, нагласено, стегнато с нови хубави клавиши, издаващо абсолютно верни тонове, на което ще се засвири *новата песен на новата епоха, епохата на всечовешкото братство на земята.*

Та, трябва песен, песен, работа, работа! Отец ми работи и аз ще работя!

Като седя така и си мисля, след като съм се нахранил с турска сладка баклава и сладка баница с орехови ядки, че отначало във вселената трябва да е било музика, хармония. И Творецът е решил в тая хармония да постави известни дисонанси, за да изпъкни в релеф вечно звучащата опера на вселената. И тия дисонанси трябва да са тоя дълъг цикъл от етапи на живота, в едно издишване и вдишване на Твореца и са се създали, тъй да се каже, тия клавиши прибавка на съществуващия Божествен хармониум. С тия, новите клавиши се цели разширение на тоновата клавиатура, но тия нови клавиши само дзъркат в общия хармониум, та сега небето с всевъзможни средства маже тия заръждавели клавиякорди и още много лошо звучат в ухото на оня, който свири на тоя колосален орган – човечество.

И Учителят какви ли не грижи полага за акордирането на хармониума!!, но изглежда, че дълго сме били изложени на влагата, та ръждата ни е голяма, затова така неприятно бръмчим в общото, ама за ръждата Он си има огън и киселини, та ще се поправим. Щом дзъркаме, ще има мазане и стягане с ключа.

Та, и аз тук съм понамазан заради тая ръжда и усещам ключа как ту стяга, ту отслабя, но ще ме акордира Тоя майстор. Хвала и Слава да бъде на Него!

*

След това преписах това и го изпратих на Еленка. Отидох в Кърджали и получих втория том от десета серия и 2 томчета лекции от окултния клас.

С брат Тошев излязохме и попяхме някои от мелодиите на гимнастичните упражнения – „Тъкането" и „Първият ден на пролетта". На раздяла брат Тошев съзря, че по шосето иде председателят на окръжния съд и ме запозна с него и те се върнаха, а аз си продължих за селото си. Кога пристигнах, се отбих в кафенето в спалните стаи и се запознах с Коста Хаджийски, акцизин стражар по измерването на тютюните, и вечерях при тях.

29.III.1934 год., четвъртък

Събудих се на разсъмване. Вънка тихо, ясно малко хладно.

Сън. Сънувах, че съм у дома в ясака на мястото в кошер, където са сливите и вишните при Алтъпармаков Съби, но обстановка съвсем друга. Един наклонен трап, урва с много вода, която тече на север. Аз исках да направя извор кладенец, та да пият вода минаващите хора. Копаях ниско някъде си, но съзрях по-високо, че много хубава бистра вода извира, така, от яра високо и с търнокопа направих копка на хубавата вода. Ето, източно от мен, уж в нашо място, съзрях останка от скала – стари камъни, но при по-внимателно разглеждане – това не било скала, а зид от стара римска постройка. Отидох и разгледах добре. На тоя зид има прозорчета, извити, като на църква, кръгли – закръглени отгоре, но хубави прозорчета със стъкла. Покрай мен се оказаха госпожа Чакърова и Бояджиева – моите заместници в Равна. Но като че сме учители в едно училище някъде, където има и други млади госпожици. Но те са двете при мен. Тоя останал стар зид, от много старо време останал в нашата градина, и аз исках сега да го срутя в урвата. През ума ми минаваше мисълта, че може би изпод неговите камъни може би има змии, та може някоя змия да направи някоя пакост с ухапването на някого от тримата ни, като и госпожа Чакърова държеше в ръце момиче дете и го бавеше и милваше. Аз прехванах зида, за да го прекатуря в пропастта, но има опасност да не падна аз и зидът в другата страна на рида в друга пропаст. Гребена между два трапа и едва се крепя, като пазя равновесие да не падна. Тъкмо поклатих зида и изскочи изпод него змия пепелянка или усойница и изпомежду мен и Бояджиева избяга в другата пропаст. Зидът падна в трапа, където изкопах изворите, но в поклащането си, за да не изгубя равновесие и падна случайно, се взаимно подкрепихме с г-жа Бояджиева и така се допряхме, щото неминуемо бе и страните на лицата ни се допряха и понеже тоя момент продължи, г-жа Бояджиева ме целуна по бузата, но това, без да иска, г-жа Чакърова забеляза. И аз, уж говорех за скалата, но измежду другия разговор, за да не забележи госпожа Чакърова, благодарих на Бояджиева, задето ме целуна.

30.III.1934., петък

Прекарах целия ден тук в размисъл. Изобщо днес ми бе тежко душевното състояние. Облачно времето и хладно.

31.III.1934 год., събота

Още снощи се изкъпах, избръснах и се гласях да отида рано в Кърджали, обаче отложих за следобед. Преписвах до обед изпратеното резюме от Еленка – държана лекция в петък, на 23 март т.г., специално за музиката. Вчера писах и писмо на Васил Станков. И при писането ми много тежко, това го чувствувам, защото не трябваше нему да се пише дълбоки работи, щото не ще ги разбере и правилно оцени, и затова по едно време ме налиташе да скъсам писмото, но после се пресилих и дописах надве-натри. Човек, още докато пише или работи

нещо за някого, усеща какъв ще бъде ефектът от работата. Та, следобед отидох в Кърджали. Брат Тошев си взема някои бележки от хубавата лекция и ме изпрати до Арда.

Сън. Нощес сънувах, че съм в Кърджали и нещо брата Тошев сънувах и председателя на съда, че имаха някаква разправия с Кирков и нещо неопределено.

И днес, като отидох в Кърджали, се случи нещо подобно. Председателят на окръжния съд уволнил една чиновничка писарка. Дошел бе Кирков да се кара да я възвърнат, но само се чуваше високата крамола от пренията между председателя и Кирков. Което съм сънувал, го видях наяве и ужас ме обзе и на сън, и в действителност днес от тая случка. Върнах се късно.

1.IV.1934 год., неделя

Облачно време. Станах за наряда навреме. Четох за наряда изпратеното ми сега томче съборни беседи от 1933 год., 1 септемврий – *„С един удар"*. Много хубава беседа. А в 10 ч четох от II том 10. серия – *„Ни мъж, ни жена"*. Във време на четенето имах настроението да свиря, затова 2–3 пъти оставях лекцията и си посвирвах и пак продължавах да чета. Следобед си поспах малко и се занимавах с проверка на счетоводните книги и на касиера. Изобщо, вследствие от прочитането но двете беседи, днес имам добро разположение на духа, с идеята да използувам малкото време, което остава за четене и най-важно – със свирене, защото скоро ще бъда в София, да занеса нещо ново.

4.IV.1934 год., сряда

Станах в 4 1/2 ч. В 5 ч започнах да чета школната лекция *„Възможни постижения"* държана на 2.III.1927 год.

Времето хладно тия дни. Слънцето не се показва. Затова и в стаята ми е хладно и едва търпя без печка, кой знай дали не ще измръзнат разцъфтелите се овошки.

Сън. Сънувах, че сме братя, сестри заедно с Учителя някъде си, водим хубави разговори, обаче не е останало в съзнанието ми от разните въпроси. Само си спомням, че аз някак си със заобикалка казах на Учителя един въпрос по отношение на мисията му, понеже той говореше за мисията на Великите Учители, които идат периодически и работят всякога и с всички начини върху съзнанията на човечеството, но за себе си не говори, а аз загатнах, в смисъл, че и Той е един от Тях, а братята се позасмяха, защото Той замълча.

Втори сън. Сънувам, че съм като във Водица, при крайната чешма. Обаче обстановката при по-други условия, не точно каквато е сега при Крайната чешма. Каруцата, нашата (на наш Иван) е натоварена с нещо много, но не помня с що бе натоварена. Конете, както се напиха с вода, за да потеглят да възвият за към дома нагоре, те се повърнаха заднишком назад, каруцата ги повлече и после, не знам как, за миг извиха, потеглиха нагоре, обаче в бягането на завоя каруцата се изви и със сила се прекатури и тръшна върху земята, като всичко изпращя и се начупи. Иван, както седеше пред мен, до мостчето, дето изтича водата на чешмата, с голямо съжаление и с прискърбие, до плач чак, изрече, че остана без каруца и че само колелетата са останали здрави, а всичката дървена част се изпочупи, и че ще трябва двама с него да я направим. И всичката тая катастрофа стана по моя вина, защото не държах гемовете (дизгините) добре и конете самоволно се засилиха и прекатуриха колата.

5.IV.1934., четвъртък

Цял ден – облачно, хладно. Разцъфтели се сливи и круши, а над Хисар Алтъ, над Дойранлар, планината – бяла, със сняг покрита.

Сън. Сънувах, че пътувам за не много далеч. Много багаж съм навзел. Измежду който моята чанта, пълна с нещо, на Еленка раницата – тая, която сега тя има, и много други дреболии, толкова, че аз се чудя как ще ги взема, и най-после трябва да закарам някой чужд велосипед до мястото, където отивам, но шосето е много равно, хубаво. Аз се чудя как ще нося толкова багаж, но аз го накачих по меня си, награбих чантата, цигулката, чайника и много други дребосъци и пак освободих малко от дясната ръка, за да тикам велосипеда. Както го тиках, аз започнах да стъпвам на педала му и да увисвам отстрана и да го направлявам по надолното гладко шосе. По едно време аз се убедих, че мога и да го покача, затова се спрях, натурях всичките дребосъци в Еленкината раница (сегашната ѝ нова раница) и се покачих на колелото и се уверих, че без зор, леко-леко ще си отида и то много бързо.

*

Душевно съм добре днеска, с малки изключения. Мисълта си създала своя канализация, та мъчно се отбива в нивата, в правата [посока].

6.IV.1934., К.-Кафтан

Събудих се в 5 ч и станах. За първи път след десетдневен студ днес е топло. Ясно небе и хубаво сухо време.

Сън. Сънувах, че се намирам някъде в една долина на един кръстопът. Аз вървя по пътя, който отива нагоре по долината, а от източната страна иде висок път, който пресича тоя и пак от запад се повдига нависоко. Тъкмо минавахме с наш Иваня и ето, един циганин иде от изток и така си засилил каруцата, щото удари тая на наш Ивана и нарани добитъка му. Аз се силно разсърдих и то до толкова, щото за миг мина през ума ми мисълта да го погубя, но в същия миг дойде по-велика мисъл – че аз трябва да се въздържа и да дам вид, че съм човек на волята, че имам характер и че въпреки грешката на тоя чер циганин, ние му прощаваме. И така, пътувайки нагоре, ние коментирахме по въпроса.

7.IV.1934 год.

Хубав слънчев ден. Отидох в Кърджали и в 9 ч бях вече в пощата. Изпратих на Еленка 1100 лева с пощенски запис, също и на Сава Калименов за фонда „Братска задруга". Като същевременно им писах по една картичка. Но се разкаях, задето така небрежно писах на Еленка и особено пък в пощенска карта. За 12 ч бях пак в К. Кафтан. Залових се с топлене на вода и измиване на яйцата. Децата са донесли 60 и аз купих още 40 и вечерта до късно ги боядисвах. След това стоплих и един котел вода и се изкъпах много хубаво и в 12 ч легнах.

8.IV.1934 год.

Събудих се в 4 и 15 ч. За наряда. След това не ми се четеше беседа, обаче след малко молитва, размисъл, след като се свързах със София, с Учителя и изобщо с радостта и ожиданията на братята и сестрите, които са отишли за празниците в София, за да чуят Словото Божие, та дойде приливна струя и в моето съзнание и с радостен дух зачетох скоро четената съборна беседа от тазгодишния събор – *„Един удар"* и към края я не дочетох, понеже започнаха да дохождат децата за червени яйца и бонбони.

А в 10 ч отидох на поляната и там до 1 ч четох беседата от втория том на X серия *„Речи реч, и ще оздравее момчето ми"*.

Следобед си поспах и после четох вестник „Зора" и „Братство", Словото на Учителя *„Вътрешното ръководство"*.

Душевното ми състояние е задоволително добро. Не се чувствувам радостен, а отчаян. Молих се Богу да ми даде подкрепа, да ми даде сили, импулс, любов към непрекъснато и добре използуване времето, което небето сега ми е

ало тук, докато съм в това село. Като си мисля с моя обективен ум, дохождам до отчаяние, а като се размисля по-дълбоко, че тук ми са дадени изобщо добри духовни условия, които са временни и че трябва да ги използувам, и така ми се захваща мисълта с четене на нещо, или свързване с братството.

Най-горещото ми желание е да се занимавам с музика: да пея и да свиря, обаче понеже в училището има ходжа и покрай него разни хора, и затова ищах не ми се отваря за свирене.

Сън. Сънувах, че бившият ми предшественик колега, Костов, е дошел на гости тук, обаче отиде при ходжата – нему на гости, а мен гледа с едно пренебрежение.

9.IV.1934 год.

В 5 ч вече бях извън леглото. Небето – леко забулено с полупрозрачни облаци. Снощният силен вятър е спрял и е тихо.

Сън. Сънувах, че съм някъде в планинско място. На изток – висока дъбова гора, а около мене – високи каменни блокове, такива, каквито съм виждал из Рила по сипеите, но големи блокове. Изведнъж започна нещо страшно подземно да бумти. Зафуча гората, а блоковете се размърдаха и започна да се пропуква земята и да хвъркат камъните нагоре. Аз започнах да бягам, да не би ме улучи някой хвъркащ камък. След като се скрих из високата гора, узнах, че това не е земетрес, а батарейна стрелба, на много батареи войници, които определили това място за обект, без да са знаяли, че тук има човек. Обаче аз излязох от огнената зона неувредим. Сега трябваше да се скрия и да ме не хванат патрулът, че съм бил тук, затова накрая на гората имаше нещо като махала с къщи. Аз влязох в един дам и не знам по каква случайност в ръцете ми се намерят отрязани от колената волски крака и трябваше да ги крия из сламата в яслата на добитъка.

Втори сън. Нося някакви си пушки и се мъча да ги укрия от някакви си хора, които не помня, стражари ли бяха, или някакви си други хора, и така минах незабелязан.

10.IV.1934 год., сряда

Станах на разсъмване. Облачно, вятърът свири в коминя и в клоните на големите брястове.

След гимнастическите упражнения започнах да свиря гимнастическите упражнения. В свиренето им, те ме магнетизираха и тониpаха добре. Ходжата отиде на погребението на Идирис Ходжа, а [аз] останах и се разсвирих. Почувствувах се, че трябва да напиша едно писмо на Еленка. Седнах и й написах едно хубаво писмо, но се чувствувах, тъй както скоро не съм бивал: радостен, весел, пълен с най-хармонично и музикално-положително. Знам, че тя вследствие на това писмо ще се зарадва много. След това написах и на дяда Недя за Цар Асен. Когато написах Еленкиното писмо, вследствие пълнотата и радостта, свирих; като признак на добрата постъпка се откри небето и пекна слънце за първи път от тая заран. Докато напиша писмото на дяда Недя, пък заваля дъжд. Аз се заприготвях, но наново загърмя на запад и изглеждаше, че ще дойде една хала. И действително, след малко заваля наново и то дъжд и град. Аз се избръснах, написах и едно писмо на турския учител Аъруз Щабан Еминов от с. Алкая до окръжната училищна инспекция и се приготвих за Кърджали. Към 3 бях на път. Обаче общината днес не работят, та поща не можах да получа. Изпратих писмата и заедно с учителя Георги Бойчев се поразходихме няколко пъти из улицата в Кърджали и разхождайки се, съзрях в книжарницата на Ангел Видев госпожицата учителка непозната по име, но по лице, която сънувах на конференцията в Кърджали и която често се явява оттогава в съзнанието ми.

След малко още разхождане, аз си потеглих и на стъмяване вече бях в училището.

Вследствие дъжда, времето е хубаво, с пресен чист въздух. Тая пролет сега за първи път вали дъжд тая пролет.

11.IV.1934 год.

Станах в 4.40. Ясно небе, тихо време. Само на изток има малка зона от облачета. Луната като последна четвърт току-[що] се показала. Петлите пеят и възвестяват деня.

Сън. Понеже снощи се помолих преди лягане да ми се отговори от Небето нещо за тая госпожица, неизвестна за мене по име, а образът ѝ се върти в съзнанието ми.

Още с лягането не можах да заспя, започнах да се въртя в леглото ту на лява, ту на дясна страна. След това небивала астрална напрегнатост ме обхвана, която, въпреки взетите мерки да се освободя от нея, то това състояние продължи цяла нощ. Отговори ми се, че тая г-ца има някой заминал от близки свои от рода си, обаче той е назадничав дух, който иска да се въплоти чрез нея и че тоя дух е глухоням, изобщо – човек с паднала еволюция и че той ще ми бъде едно бреме, ако аз се оженя за нея. След това сънувам, че уж тя е госпожица мома от Ковачевец, че с други свои другарки тя дохожда в нашето село на сватба от страна на едната страна, но у дома. И когато те били дошли, дошли в неделя сутринта на „Кума" много рано, та ние у дома сме се успали. Мама лежи под юрганя, наш Иван – обаче Иван е като малко момче – лежи до нея, до него Слава – жена му, обаче тя е голяма, като че не е негова жена, и аз съм накрая. Слава коментира въпроса, че сватбарите дохождали и ето, си отиват. Чуват се цигулките и викът на момите и аз започнах да се кахъря, че съм се успал, че не съм станал да посрещна куми моми, в измежду които се намира и мен симпатичната госпожица, сега учителка в Кърджали.

*

Целия ден е облачно, но вятър няма, та не е студено. Получих днес писмо от Еленка, писмото ѝ е писано на 6.IV. т.м., също и една пощенска карта от брат Ив. и Неда Петрови.

13.IV.1934 год., петък

Четох лекцията *„Силните течения в природата"*. Времето много хубаво. Ясно небе и хубаво слънце. От 9 ч до 12 изпълнявах задача, да видя колко думи ще изговоря и изговорените думи кои ще са от физически характер, духовен и Божествен и кои от думите са съществителни, прилагателни и глаголи. Аз не говорих до 11 ч, обаче размишлявах върху прочетената лекция, та това го смятах за разговор. Помислих си да остана тая заран до обед да чета тук, а следобед да отида в Кърджали, обаче уплаших се, че от четенето ще се яви голяма задачата ми за тези три часа (9–12), та затова се избръснах и отпътувах за Кърджали. Но на улицата ме среща Кирков и ме покани да се почерпим, в едно кафенекръчма. Та седях тамо да му гледам начина на живот и как иска от тогова и от оногова пари. От мен взема във вид на пиене 30 лева. В кръчмата се запознах с общинския кмет на Кърджали Дринов и го черпих 2 бири. После отидох в градската градина, та четох вестник „Зора" до 3 ч следобед, докато дойдат чиновниците в общината, та да си взема пощата и все поглеждах, та дано мине госпожицата забавачка на Кърджали, но в залисията си с вестника съм пропуснал да я видя, кога е заминала за училище. След това ходих за справка при ревизорите в окръжното управление, за отчета на касиера ми, който се състои в харчене на пари, без да е имало за целта държан бюджет. След това отидох при Калайджиев и дълго седях при него. На стъмяване си бях в село, обаче

унил, отпаднал духом от срещата си с Кирков и от това, задето не съм още дошел до това схващане, че в света аз трябва да съм внимателен и нищо не трябва да ме примамва в света, а само да бъда един зрител и разпространител на добри мисли.

Сън. Нощес бях сънувал, че сме някъде с Учителя, братя и сестри. Че се хранехме и като стана Учителят от трапезата си, ние, включая и аз, вземахме от остатъка на хляба и ядохме. Нещо Учителят ни бе говорил много, обаче не съм запомнил нищо, уж го помнех, а съм го забравил, но си спомням, че и на сън си бях казал, че друг път тъй добре не съм се чувствувал пред Учителя, както в настоящия момент, но не помня що ни говори.

14.IV.1934., събота

Небето полуясно, но все пак през по-голямата част на деня грея топло слънце. Все се чувствувах малко духом невесел, но по вечеря прочетох изпратената ми от Сава Калименов книжка *„Основните закони на здравето"*, та от хубавите все положителни мисли се тонирах добре. Гласувахме училищния бюджет.

16.IV.1934., понеделник

Ясно небе. Топъл ден.

Доизкусурих бюджетите, написах писмо до Цеко Симов в с. Губеш, за да ми изпрати препис от назначителното ми писмо в с. Губеш и от заповедта за приемането на главенството в Губеш. Писах и до общинския кмет гр. Кърджали да събира пари за училището. След това отидох в книжарницата на Ангел Ив. Видев. Тук слушах разговори на Видев с разни други негови другари в Кърджали за това-онова, изобщо за госпожици. И целият въпрос на интереса на важността се свежда до това да се намерят такива, свободни в нравите си. И чух как упрекнаха някоя си, че не била както другите свободна. Цени се от тия хора разпуснатите, а честните и порядъчните се упрекват за това, че имат нещо ценно в себе си, че са порядъчни. И си мисля, че ако бих имал такива от тия господа за другари, за близки тук, в Кърджали, що ще науча от тях? Или обратното – бих имал за близки от женския пол тия компаньорки, които, ако имат за другар приятел един порядъчен човек, те ще го упрекнат, зарежат и изоставят. И това тия хора го наричат живот. И с едно дълбоко спокойствие се потопих до дълбокото значение на нашия Учител на братята, сестрите и т.н.

Следобед ходих в общината и извадих имената на подлежащите за идущата година деца, родени през 1927 год. След това внесох на държавния бирник 163 лв. за данък занятие. Занесох бюджетите в основното училище и си тръгнах замислен и радостен за това положение, че нямам близки тук, в тоя град. И че Небето като ме е пратило, То е предопределило, че тук аз да работя над мене си, а не си губя времето.

Тъкмо си дойдох, Мемиш донесе за вечеря хубаво ядене, но най-важното бе тиквеник с балка тиква и такава сладост, като нещо по-хубаво от захар и мед. До това време да се пази тиква и да бъде тъй вкусна!

17.IV.1934 год., вторник

Още под юрганя слушам, че вънка плющи – дъжд вали. Станах и след молитва прочетох вчера получената от Еленка беседа, говорена на 1934 год. на 22 март, по пролетното равноденствие, озаглавена *„Разумното разбиране"*. До обед се разясни. Но северен хладен вятър вее, та е хладно. На обед аз отидох пак на поляната и се пекох 2 часа и съм си поспал на завет до трените. След първия час на обед отидохме на гимнастика, а вместо гимнастика почистихме улицата от камъни. За 1 1/2 децата изчистиха улицата от хиляди разхвърлени безразборно камъни и стана много красиво. После наизлязоха родителите и

всички се радваха на чистите улици и поляната надолу и всички ни благодариха за стореното. Тъкмо разпуснахме децата и възварих вода за чай, ето, Аорул Мюмюн – Емироглорският колега, дойде. Пихме по един чай и се разговорихме. Небето се съвсем изясни. Утре ще има величествен изгрев, затова с ходжата отидохме до Арда, да видя къде е чешмата, та сабахлън* да отида на изгрев. Понеже се раззеленило всичко, то природата е много красива!

Вчера, освен резюметата на Еленка и новата, от 22.III. беседа, получих от А. Николов – Севлиево, картичка и също от наш Ивана писмо заедно с бирническо и от секретар-бирника удостоверения.

18.IV.1934 год., сряда

Сън. Сънувах, че отивам някъде си в една голяма гора за дърва с шейна – зимно време. Насякохме дърва. Имаше още много хора от нашето село. Всички сечаха усърдно. Дървата едни хубави, прави – тънки, дълги. Всички секат, а аз се разхождам и ги наблюдавам. Някои вече бяха заминали напред с шейната си. Пътищата стръмни, опасни – балкански. Натоварихме шейната и аз подкарах конете. Но като дойдоха на един стръмен завой нагоре, те се спряха. Аз си помислих, че оттук вече не ще могат да мръднат, обаче дойде някой и ми помогна и конете изтеглиха. Аз помислих, че трябва да се върна назад, да помогна на наш Ивана, но се уверих, че и те ще изкарат. Обаче нагоре като заминах, пътят се двоеше в едната гора и аз се сбърках кой да хвана: десния ли, левия ли. И съм хванал левия, по-горния, но изведнъж се уверих, че съм сбъркал. Спрях и отидох да разгледам наоколо. Отдире, над мене, минава шосе през едрата гора. По него вървяха керван натоварени коне. Но аз се ориентирах и ме застигнаха отдиря другите шейни и заедно си потеглихме из пътя по дирите за дома, но при съвсем друга обстановка на селото и хората. Срещах много хора, с които съм се забравил вече, мои съученици. Например сам си Колев Георги и по-малкия му брат – забравих му името. После – Колю Пейков, бабин Лалин, който загина в Балканската война, и разговаряхме с тях, че сме се забравили.

Събудих се, часът – 3.

Друг сън. Сънувам, че учим в някакво училище. При мене е Енчев – сегашният Кърджалийски директор. Оставихме нашите деца от занятие, та отидохме при някои други госпожи в съседно училище. Така се завързаха дълги, продължителни разговори. След това аз си отидох у дома, но при съвсем друга къща, не сегашната ни. Гладен съм. Ето, дойде Стоян Пейков. Той се хранил, но се разговаряме. Аз му се оплаквам, че съм гладен, но няма какво да се яде. Има, но мен не ми се готви. Нещо зашипърка под кревата, кога погледнах – то се навъдили много мишки. Видях 5 едри на едно място и се замислих как може тая гад да се изтреби, защото там им е дупката. Но ето, дойде котката и клекна тамо и ги зачака. Отворих долапя. Кога погледнах, ето, едро насекомо, един вид като ларвите на майския бръмбар, бели, големи, но по форма наподобяват на едрите мрави, само че големи като най-едрите скакалци, лете каквито се намират по нивите, кога жънем, но и от тях по-едри. На края на задницата си имат отровен шип, който ми науми скорпиева отрова. Извиках на Стояна да дойде да види тия чудновати същества и се затекох да взема дилафа и сграбчих с него най-едрия насеком. Но ето и други него го застъпах, за да го смажа, обаче шипът му – жилото, било роговообразно, та се заби в крака ми и то в десния крак, в слабата част на стъпалото. Аз се затревожих дали не ще ми стане нещо, да ме отровят, обаче не усетих за момента нещо от тоя шип дали действува зле.

---

* сабахлън (сабахлем, сабахлен, сабайле, сабале) – *остар.* (от ар.-тур.) сутринта. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

И се събудих. Небето съвсем ясно. Звездите още светят и в мене се яви един страх, вследствие тия два съня, да отида на изгрев, и не отидох, защото помислих си, че може да дойде някой да види, че аз ходя да посрещам изгрева на слънцето, и да ме наклеветят, за да ми правят зло душманите.

20.IV.1934 год., петък

Станах в 4 без 15. Вземах си раницата с Библията, самоучителя и лекции и отидох над Кара Мехмедкьови на височината. Прегазих Арда и на разсъмване бях горе, на височината. Съвсем ясно небе. Само на източния хоризонт от утринната омара пред слънцето има малко омара. Слънцето се показа над Кърджалийските височини. Целия ден прекарах тук и по бели дрехи само се пекох на силното слънце. Четох, пях и чак на залез си дойдох тук. Съвсем ясно небе, няма облаче да се мерне. Засуши се.

21.IV.1934., събота

Станах от сън в 3 1/2 ч. Вземах си нещо за четене вестник „Братство" и песните гимнастическите и потеглих нагоре за височините. Много се радвах, че ме сън не хващаше толкова рано. Ранното ми ставане се възнагради с много радост, много, с много хубави мисли. Докато изгрее слънцето, направих всички гимнастически упражнения. След това пях и четох в. „Братство", целия, с много добри статии. Времето тихо, ясно. Имаше много хубав изгрев на слънцето и на Божественото слънце в душата ми. Вечерта ходжата си отиде, а аз си свирих и размишлявах, необезпокояван от никого.

Чудих се [на] състоянието си. Че когато бяхме заедно с Еленка, аз цялото лято и в Равна исках вече – и това ставаше в момент на разсърдене – да съм някъде далеч, уединен, а сега ето, уединен съм – пак ме смущава въпросът за жената и женитбата. Значи тоя въпрос не е до време и пространство, а до съзнанието на човека. Млада кадъна се захласнала по мене, но тя не би се захласнала, ако аз не я поглеждам. Колко е лошо това състояние на влюбване и разлюбване. Добре е човек да обича всички хора, без разлика на пол и народност, но не както любовта я разбира един кой да е турчин от обкръжающите ме, а божествено да обичам. Човек, който се съблазнява от жени, от тяхната красота, той не е на правата страна и неминуемо ще дойдат разсеяни мисли и недобри състояния. Обичай всички заради Бога, но обичай ги както майка си обичаш и родните си братя и сестри. Та, от тия състояния, които се менят като калейдоскоп, аз виждам, че човек на състоянията е безволно същество, което е играчка на низшите същества. Те неуморно работят и намерят ли вратата на ума, сърцето отворени, те те използуват, защото тия пожелания за тях са храна, а за тебе – ограбване, разрушаване. И човек трябва да се държи на достойнството си, на подобаващата се висота, на която Господ, Божественото, го е повдигнало, и да върви напред, към по-светлото, по-красивото, да общува с цялата вселена, с всички напреднали братя и сестри – синове на светлината!

Пеню Ганев

Дневник
V.
Наченат на 22.IV.1934 год.
Завършен на 18.XI.1934 год.

22.IV.1934 год., с. Казалджик-Кафтан, Кърджалийско

Неделя е. Събудих се в 2 ч след полунощ. Не можах да заспя от силно скърцащата мишка, която иска да си пробие дупка, та да достигне, да има свободен достъп в моята стая, именно до благата, които аз имам относно яденето. Тия нищожни животинки цяла зима работиха и досега не са успели, но не се отчайват, все скърцат, работят и един ден те все ще успеят.

Лежа и си размишлявам. Аз, човек със съзнание и познания, каквото рядко има от хората, защото Учителят отдавна работи, за да развие в нази разсъдителните способности, и що ли не се менят като вятъра моите мисли и състояния, какви ли посоки не вземат, но натам, където ще се открие нов живот, там, където ще намеря най-ценното в живота, най-желаното щастие, там аз не постоянствувам. Учителят говори, че щастието е в общото, в колективното, в Бога, в свръхсъзнанието на човека, а не в индивида, в личността. Личността е частичка, а частта, отделена от цялото, тя ще загине, затова стремежът ни трябва да бъде към общото, колективното. В Божественият живот се крият всички блага и условия, за които на[шата] същност копнее и ожида. Човек трябва да е във връзка със своя извор, за да разбере цялото, да разбере смисъла на вечното движение. Онова, което може да ти даде щастие – богатството, което ще ти даде външни и вътрешни условия, това [са] умът, сърцето, душата и духът. Вниманието трябва да бъде отправено към тая инсталация, към тоя вечен извор, където се съчетават, където се свързват като във фокус всичките отделни сили и подбуждат с двигателната си сила живота ни напред. В ума, в сърцето, в пожеланията, в стремежите на човешкия дух и душа се крие разковничето на човешкото щастие. Каквото мислиш, това ставаш, е казал Сенека преди 1900 години – значи той в онова време е разбирал тайната на щастието, лекар на тялото и душата, че каквото и да се случи на човека, каквито и състояния да го налягат, в каквото и стеснено и безизходно положение да изпадне, той трябва да не [се] съгласява с момента, а да се държи с ума си с оная реалност, с положителното, със светлото, с източника на живота.

При всичките състояния на живота си, дръж положителното. Добрата, положителната мисъл, чувство и доброто пожелание, вярата, Висшият разум

са пътеводната звезда, Ариаднината нишка, които ще те изведат из подземното царство, от царството на мрака в това на светлината, на свободата. В Бога е радостта, в Него е животът, в Бога са условията, в Бога са всичките условия на живота. Тях да следим, тях да искаме! Светлина очаква тогова, който излезе от сянката на илюзиите и дойде до Вечната духовна канара, на която не ще се поклати и от която ще почерпи сили за все по-ново, за все по-хубаво!

Сън. Сънувах, че съм някъде на нива и съм работил. Работил съм много. От силната работа, от копанта, ръцете ми, понежи са меки, учителски, не работили полска работа, затова дланите изведнъж надебелели. Преди започването работата, на лявата си ръка съм имал някаква рана и то долу в хълмовете на пръстите. И тая рана се подсърдила, инфектирала и ръката ми затекла. Донесе ядене Еленка и когато ми съгледа ръката в това състояние, се изплаши и се чуди какъв съвет да ми дава. Но аз я успокоих и започнах да разтривам ръката, за да се разкара черната, синята кръв, която се насъбрала и ръката посиняла и така се образували вследствие на тежкото дигане, на тежката работа. Постепенно кръвта се поразкара и ние се питаме, че трябва да питаме Учителя. Но аз ми бе жал, че за толкова късо време, и вследствие малката раничка на лявата длан, сега така инфектирала ръката ми и не ще мога да свиря известно време.

22.IV.1934 год., с. К. Кафтан

Към 4 ч ми се доспа, обаче аз пак се реших да изляза на височината. Точно в 5 бях горе. Докато трая нарядът, ми бе тежко, даже в 15[-те] минути на мълчанието ми се бе додрямало. Но след наряда, особено молитвите правих без ищах, но понеже Учителят каза, че щом дойде до молитвата, настроение няма да чакаш. Ще се молиш, в каквото и положение да се намираш. След това избрах удобно място, за да не бъда видян от някого, направих всичките гимнастически упражнения. Гимнастическите упражнения ме тонираха и далеч отпъдиха умората и съня. Хубавото утро, приятното слънце ме накараха да литна с духа си и да обгърна всичко. Животът затрепка, с леки крила се понесе духът ми над всичко земно и ме занесе в неземни мирове, где радост и мир царуват. Аз благодарих на Бога, на Учителя, на Любовта Божия, която ни е призвала на тая Божествена трапеза. Молих Бога да ми не взема тая радост, това хубаво състояние. Как е лек животът с Бога, а как тежък без мир в душата! След упражненията се съблякох по долни дрехи и до 8 часа и 15 минути четох Втора книга на Летовниците до 12 глава, за Соломона и за сина му. След това в 9 бях в училище. Колко много дава слънцето от себе си, кога се понапече човек на него! Аз се чувствувам бодър, весел, обновен. Донесоха за закуска булгурена супа и айрян. Аз изядох супата без хляб и в 10 ч вънка на хубавото слънце започнах да чета от втория том на X серия беседата *„Да пожертвуваш живота си"*. Аз исках да споделя някои мисли с Еленка, понеже скоро не съм ѝ писал.

Писмо

Любезната в Господа сестра Еленка.

Числото 22 април възможно да изразява две успоредни прави, език и символ на великите същества, които работят във вселената, тая сутрин да е действувало и над мене, та по една или друга случайност да бъда още в 2 ч сутринта станал със запалена лампа. Легни в 10 и стани в 2! И то що? – Мишка, откак съм дошел, всячески се старае да се домогне до даскалските ми блага, покътани в особен долап, заработен в стената. Тя във всичко свободно време все скърца невидена, а само чута, и силна вяра има, че някога ще пробие дупката и ще се намери в даскалската стая, а в нея, все да няма, то ще се намери нещо

за ядене. Станах, чуках на пода, та дано се изплаши, за да си полежа, но неразбрана гад и запалих ламбата – 2 ч сутринта. Всичко спи. Тая мишка ме наведе на много мисли, от които до 4 ч записах част от тях. С каква упоритост и постоянство работи тая гадина, за да се добере до едни блага, та по-лесно да преживява. А аз снощи, на лягане, вънка на двора, седнал на стола, загледал се в небесната шир, се бях отчаял по едно време. Но то бе още преди да бях в съзерцание на небесния свод. Обаче спомних си Учителовите мисли, че човешкият род не е сам на Земята, а във всички тия безбройни небесни тела, слънца, планети и че един ден, когато развием в нази новото съзнание, свръхсъзнанието, то с това ново съзнание ние ще общуваме с цялата вселена... и ред от подобни мисли ме понесе по небесната шир. След това свирих, пях и си легнах. А сега тая гадинка със своята упоритост ме разбуди и то такова скърцане, като че с някой силен инструмент стърже, че и умрял да си, пак ще се събудиш. Толкова малка гадина, а работи, а аз чакам някак да ми се нареди по-добър живот, по-добри условия от тия тук. Чудна твар съм аз! Такъв голям човек, който може за хиляди мишки да работи, а седнал сега да разсъждава за други условия! Какво не е добро на тия условия? Ред подобни мисли забързаха през съзнанието ми, като буйна вода и като че в мен дойде един друг Пеню, кой знай где е бил досега, и се зарадва много на всичко, което досега е било, и най-важното – на дадения момент, на тая малка работничка (мишка), хубавата пролетна утрина, на шума на Арда и най-вече на птичия хор от славеи в гората зад Арда. Аз видях, че сега съм в условията, които аз мечтаех, кога бях в Равна. Много пъти аз си казвах, кога моята любима ме ядосваше за моите деяния, че да съм някъде сам, уединен, небезпокоен от жената, защото, когато тя е до мен, аз повече се радвам, но по някакъв каприз, тя не се радваше и си създавахме тревоги и излишни страдания. И ето, сега обектът на моята любов е там, където тя всякога е говорила и искала да е – при Учителя, при братята, при сестрите, а аз – уединен, с никого почти неразговарящ, а само с турците: „Как си, бе, даскале?" – „Добре съм" – и толкова. А умът ми, въпреки това, че исках да съм далеч от някоя, то пак съм при нея. Ни ден, ни нощ тя не излиза из ума ми. Нощес насън съм се заловил да работя някаква земеделска работа, но понеже ръцете ми много изтънели, а още повече, че на лявата длан имало малка някаква раничка и сега от тежката работа ръката се подула, раната инфектирала и заплашва ръката с усложнения, а ето я Еленка, в качеството си на домакиня, ми носи ядене и като ми видя ръката, я заоглежда състрадателно и ме засъветва да се съветваме с Учителя какво да я направим, та да се поправи. Тя бе наседнала с черна-синя кръв, но аз като я разтрих, ето, кръвта се поразкара и ръката даде вид, че ще оздравее и аз се зарадвах, че ще мога пак да свиря.

Но това са низ от мисли, които с перо и мастило не се изказват, а само в срещи. Аз едва на 20 април за първи път се реших да изляза на изгрев. И защо не излизах? Защото източно от селото височините, над тях има махали, хора, няма де да се запреш и да не си обект на наблюдение. Да минавам Арда – тя дълбока, а най-вече страх ме бе от на отиване да я газя, но една апатия, едни състояния все на сън. Дене, всеки ден ние влизаме в 8 ч и в 11 пущаме децата, та от 11 до 1 ч аз отивам на поляната извън селото на слънчеви бани. Но сутрин си бях все в стаята. Но сега реших вече да излизам. Станах рано. Прегазих Арда и след един час бях горе на височината, като си нося и риза за преобличане. Първата сутрин малко радост. На втората направих всичките гимнастически упражнения и важното е, че през деня, на обед не ми се спи, кога правя слънчеви бани, а пея по самоучителя. Ето, тая сутрин станах в 2 ч. Нямах настроение, но гимнастиките ме обновиха и 2 часа утринна слънчева баня, като съм дремнал няколко минути, и цял ден съм бодър, весел, прочетох от *X серия,*

в том, беседата *„За приятелите си"*. Но възторгът при изгрева, радостта от тия величествени гледки на Родопите, виждащи се чак към Одрин, и най-важното – вътрешният изгрев на душата ми, ме изпълни с много радост. Аз благодарих на Бога за всичките Му Милости, за всичките Му благости и за всичките му добрини. Колко исках да си и ти тук, да споделяме добрите блага, но още пък колко по-хубаво, че си там, където си най-добре, където и за мен си полезна, че ми изпращаш хубави резюмета и най-важно – ми изпращаш поток от чисти, хубави мисли, които ме обливат и крепят.

Еленке, дали сега се тревожиш за дреболии, за нищо и никакви работи? Сега нямаш грижите на „хората казвали това и това", че това дете дали да мине, че ще се карат хората, няма и кой да те безпокои, ако ти самата не си правиш излишни тревоги. Единственото ми желание е ти за нищо да не се тревожиш. Твоите работи са уредени и никакви тревоги да не ти засенчват съзнанието, а да се радваш и веселиш. Не си давай кой знай какъв зор за много наука. Нека работите естествено се редят, а не ги пресиляй. Пести ценното, което имаш – именно Словото Божие, то е музика, то е езици, езика на любовта имаш, а тоя език го разбират тварите Божии. Не съм против езиците, но ти се боиш, че все нямаш, че все не знаеш, та се тревожиш за много работи, а не цениш голямото богатство, което имаш – доброто си сърце, ум, душа, дух, желанието ти да помагаш и да се разливаш. Аз не искам да си като богаташите, които въпреки богатството си, все за богатство плачат и умират гладни. А ти оцени спечеленото и не се тревожи. Ставай рано, посрещай Слънцето, кога ходят на Витоша, ходи и ти. Екскурзиите дават прилив на енергии. За обнова и насърчение чети Библията и размишлявай как са вървели цели поколения в прогреса, кога са съблюдавали Божия закон, и как за бърже иде провалянето на тия, които се откланят.

23.IV.1934 год., понеделник

От Кърджали ми донесоха резюмета от Еленка от 15.IV.т.г. и от 18.IV.т.г. Получих и от Никола Иветков от с. Равна, от Н. Савов от с. Туден картичката от Годечкото централно събрание и Рачо Костов и от Севлиево „Братство" от 23.IV.

Много се зарадвах на хубавите резюмета. Реших да пиша на Еленка, но после се отказах.

24.IV.1934 год., вторник

Времето ясно и много топло. Станах в 4 и 1/2 ч. Излязох горе над селото. Направих гимнастическите упражнения и четох изпратените резюмета от Еленка и от Библията.

Днес съм малко без кеф.

Братът Димитър Звездински е изпратил едно пътуваще резюме, което по написани от него адреси със следния маршрут: Иван Карагьозов, четвърто фондово жилище, старата гара в гр. Бургас; П. Ганев, Казалджик-Кафтан, Кърджалийско; Мирчо Георгиев, колониален магазин в гр. Петрич; Коста Петрунов – пикьор гара Хасково и Илия Ставрев, ул. „Цар Асен" № 57, Ст. Загора.

Да четеш, да учиш, да прилагаш Словото на Учителя! – това са думите в маршрутния лист.

Утринно слово на Учителя от 18.II.1934 год. *

Има три основни неща, които ученикът трябва да знае и никога да не забравя. Всички страдания произлизат от забравянето. Кои са тия неща, които сте забравили? Те са следните:

1. Не пресушавайте живота, който е в тялото.
2. Не пресушавайте чувствата на сърцето си.
3. Не пресушавайте мисълта на ума си.

Това е най-лесното, което човек може да направи. Това и децата могат да го направят.

Често ние мязаме на малките деца и отваряме канелата на нашето тяло и изтича нашият живот. Това отваряне на канелата го правят и учените хора. И светията, като го похвалят, изпуска канелата на своето тяло. Не е лошо да похвалят един светия, но опасността е там, да не му изтече животът. Светията по никой случай не бяга,[но] като рекат да го похвалят, бяга като заек. Въздържайте се и турете си памук, за да не чуете, когато ви похвалят. В духовния свят светията трябва да благодари, когато го похвалят. И бягането е за предпочитане, но ако не бягаш, ти си в плен. Христос е казал: „Не търсете слава от хората." С какво ще те похвали един човек? За да похвалиш някого, трябва да дадеш нещо от себе си, а за да дадеш, трябва да си богат.

Ако направиш едно добро и се плаща за това добро, то не е валидно. Има едно състояние в хората, което идва от едно вътрешно недоволство, че няма кой да им каже една сладка дума. Сладката дума е като сладкия хляб, а горчивата дума е като мухлясалия хляб.

При Бога като идеш, трябва да носиш съд. Ако не носиш съд, Той нищо няма да ти даде. Като отидеш при Бога, ще носиш ума си, сърцето си, ще носиш и тялото си. Нищо не ви се дава, защото не отивате при Бога с ума си, със сърцето си и с тялото си.

Бог е абсолютно благ. Той е създал благата за всички и ако ти си лишен или нямаш, то причината ще търсиш в себе си.

Има два вида проповедници: от черната и от бялата ложа, които всяка вечер ви проповядват. Този от черната ложа ти каже, че си беден, че трябва да бъдеш богат, учен, силен, красив.

Коя е причината на болестите? – Че е закъсал. Защо е закъсал? – Този човек всякога преяждаше.

В ученика има една опасност – да не стане амбициозен. Учен човек е този, който в даден случай или в известно противоречие да знае какво да направи. Това е учен човек, а не този, който много помни.

Волът, като се нарани, си туря кал на раната. Вие трябва да се лекувате с вяра в Бога, за да оздравеете. Има рани на ума, на сърцето, превръзките на които стават лесно. Изпитанията са едно предметно учение. Щом влезеш в една школа, изпитанията ще дойдат и ще ти кажат, че ти трябва да учиш, иначе ще те изключат. Защо умират хората? – Защото не искат да учат. Роди ли се в тебе една мисъл, едно чувство, те са твои, трябва да разбирате дълбокия смисъл, който Бог е вложил във вашия живот.

От вашите мисли, чувства и постъпки ще зависи отношението на Учителя към вас. Всяка мисъл, всяко чувство трябва да се изработят. На ученика, каквато работа да му дадат, той трябва да я свърши, да разреши задачата.

---

* Отпечатано в томчето „Новото разбиране на връзката в живота", ИК „Жануа'98", София 2000 г., с. 256–268, със заглавие „Не пресушавай живота". (Бел. М.И.)

Молитвата е един метод. Когато не можеш да разрешиш една работа, ще се молиш и след като се молиш, ще направиш една справка. Молитвата е един път за улеснение, за да не изгубите живота в тялото, чувствата и мислите, които имате. Щом запазите тялото си, мислите си и чувствата си, то значи молитвата ви се е чула. Чрез молитвата вий се обновявате, иначе вий се изхабявате. *Трябва да имате една обнова във вашите мисли, чувства и постъпки и да бъдете доволни от това.* Свободата на човека зависи от неговите чисти мисли, чувства и постъпки – това, което поддържа свободата. *И ако вий не поддържате добри мисли и постъпки, вий не можете да бъдете свободни, нищо не можете да постигнете* в света и ще се излагате на страдания.

Ако ти търсиш свободата отвън, ти не можеш да бъдеш свободен. Ти ще търсиш вътрешната свобода. *Онова, което Бог е вложил във вас, то е същественото. На него разчитайте.* Отношенията на Бога са правилни. Той иска да ни застави да мислим, да чувствуваме и постъпваме както Той мисли, чувствува и постъпва. Да мислим както Бог мисли, да чувствуваме както Бог чувствува и да постъпваме както Бог постъпва. Това е истинската философия. Като научите това, другото само по себе си ще дойде.

Не пресушавайте живота на вашето тяло, не пресушавайте чувствата на сърцето си и не пресушавайте мислите на ума си. Това трябва да знаят учениците.

*

26.IV.1934 год.

Ясно небе, обаче има един воал на мараня. Станах в 2 ч след полунощ и започнах да пиша писмо на Еленка. На изгрев на ходих, защото лисах дълго писмо. Следобед щях да отида в Кърджали да изпратя писмото до Мирчо Георгиев, Петрич, резюметата на Звездински и Никола Цветков и Еленкиното, обаче децата настояха да отидем на разходка, затова през Арда отидохме над Казлан и вечерта на мръкване се завърнахме. Голяма горещина бе. Наоколо селата са правили молебен за дъжд. Всичко е на изсъхване. Трева няма, ечемените са увехнали и останали една педя. Земята е жадна за дъжд, обаче се засуши и няма дъжд.

27.IV.1934 год., петък

Събудих се в 2 ч, но станах в 4 1/2. Сънувал съм два съня.

I. Сънувам, че във Водица съм и излизам от нашата голяма вратня навън и потеглям нагоре из баира. Ето, у дядови Ноеви е Баба Статевица (тя се е поминала може би преди 20 години), че е слаба, суха, само кожа и кости, тя се моли на Бога, нещо мълвят устните ѝ, защото голяма суша била настъпила и глад настанал по хората, нямало що да ядат. Ето, по-горе, при Никола Гергов – свяко Белчо, и той също отслабнал, сух, изпит, приказва и той за сушата и говори за Бога, да се молим да даде дъжд.

Вторият сън е: Намирам се на баира над Митовчето, над Йордана, но по̀ към Иван Пенков. Купни снопи складени. Наш Иван, Слави и аз вършеем и гялкаме конете. Разговаряхме нещо за братството, за идеи, но не помня точно що.

*

До обед бях горе на поляната. Ясно небе, топло слънце. Прочетох лекцията *„Спасителни положения“* от III томче на общия клас, година VI. Сега се каня за Кърджали.

28.IV.1934 год.

Станах рано. Започнах да изкърлям раницата. Ходих да изпера ризите на Арда, изобщо – приготвих се за екскурзията. Изкарах два учебни часа и

вземах раницата и потеглих за Кърджали към 11 1/2. Към един бях в Кърджали у учителя Вълков. Към 3 1/2 следобед бяхме на гарата. Надойдоха всичко 23 души. Вземахме по за 14 лева билети и в 3.45 ч влакът потегли за Хасково. Слязохме на пустата спирка, наречена Средна Арда. Прегазихме Арда и през селото Оразлар стигнахме в селото Терзикьой. Колегата бе излязъл да ни посреща. Поизмел, почистил и се приготвили за гости. Отпочинахме си и потеглихме за съседното село Юглюк. Юглюк отстои от Терзикьой на 500 метра, или на един километър, може да се каже. Ето, тамо ни посрещна госпожицата Стефанка Минева, учителка в това село. Въведоха ни в училищния двор. Характерно е, че има хубави лози асми, за които личи, че са се грижили и уредили. Направили им нов чардак, подвързали и стъкмили. След това отключиха и училището. Всички колеги останаха като неми от факта, че училището свети чисто. Канцелария няма. Шкафовете, библиотеката, масите, всичко чисто, без прах, подът – чист и намазан с подово масло, а чисто белите стени – обкичени с най-разнообразни картини, най-вече от дружество „Червен кръст", с хигиенични съдържания и напътствия. След това госпожицата Минева ни покани у дома си, т.е в квартирата си. Тамо направихме една снимка на двора. Минева била близка със Захариев, та била уведомена, че ще мине компания, та заклала агне и приготвила салата и други неща. Сложиха вечеря. Аз, Вълков и учителят от Бюлюк Ерджели вечеряхме заедно. След вечеря, ние, 7 души, се върнахме в с. Терзикьой да пренощуваме, а другите останаха в Юглюк разквартировани. Нашата групичка си правиха шеги и късно заспахме.

29.IV.1934 год.

Станахме от сън в 3 1/2 ч. Нощес не можах да заспя, понеже легнахме с Димана на един креват. И една мишка цяла нощ трака из етажерката. Потеглихме. Директорът на Кърджалийската прогимназия и основното училище Янчев останаха да събуждат компанията, а ние потеглихме. В 7 ч вече бяхме на Шейтан Кьопрю. Направихме си снимка и аз сам долу си направих при Арда и отидохме на мостчето. След това се настанихме при Су-пунар. Хубав извор с много студена вода и оттам си носи името Соук-пунар. След закуската ето, зададоха се инспекторът с учители и учителки от селата на Деделерска община. Инспекторът не се решава да мине моста. Всички го уверяваха, окуражаваха, но не се решава. Най-после донесоха два дълги кола, та ги свързахме и направихме дърво за минаване. И той се хвана, та едва мина. Наобядвахме се на две групи: Кърджалийска и Деделерска. Но, преди да обядваме, направихме 5 снимки на разни места. След обеда играха, пяха, дойдоха и окръжният управител на Хасково, председателят на окръжния съд в Хасково и други, та на тръгване направихме и с тях една снимка и към 4 ч следобед бяхме вече на път за Кърджали. Вечеряхме в с. Терзикьой и към 9 бяхме на Средна Арда. В 11 ч – в Кърджали. Преспах у Вълков.

30.IV.1934 год., понеделник

Слънцето ме изгря към Салман горе. Все ясни и топли, даже горещи дни. През деня ми бе уморено. Проявих стъклата от екскурзията.

1.V.1934 год., вторник

Приготвихме се с децата и отидохме в селото Ямурлар. По обед почнах да пиша писмо на Еленка с молив. След като обядвахме тамо, потеглихме за Кьосеаллар и вечерта на икиндия, 5 ч, бяхме в село. Полежах малко и станах и започнах да пиша пак писмото на Еленка. Много горещ ден бе. Писах, докато ми се доспа и си легнах.

2.V.1934 год.

Станах в 3 и 1/2. Събудих се с мисълта, че цели цивилизации са загинали поради нази от непослушание на висшия разум, от непослушание на Божието Слово, Божиите напътствия. Ходих горе на изгрев. Върнах се след това и започнах да копирам картички от последната екскурзия. Следобед отидох в Кърджали, някои си вземаха. С брата Тошев не можах да се срещна. Страх ме обзе и неспокойна мисъл, какво че аз казах на Стефан Калайджиев, че не ми се позволява да копирам и продавам картички, а той ме задочно погледна и успокои. Аз сам го наумих може би, за да ме наклевети на местния фотограф, за да ме подгони. Завърнах се късно. В Кърджали пуснах за Еленка едно писмо обемисто, с една картичка от последната екскурзия, където аз съм сам при водата на Арда с хубав фон.

3.V.1934 год., четвъртък

Пак ясно небе, топло време. Излязох на изгрев и след гимнастиките се завърнах веднага, за да започна копирането на картичките. Днеска откопирах 100 картички. Ходжата си отиде, та аз си направих хубава баня и се изпрах хубаво. Тази вечер едва след дълго време имах ищах да свиря и пея. Западът се позаоблачи, та дано падне дъжд и напои изжаднялата земя. Мисля и проектирам за нова екскурзия за Устра, Мастанлийско.

4.V.1934 год., петък

Станах рано. Препрочетох една от четените лекции от общия клас, за да си припомня добри подчертани мисли. Приготвих се за Кърджали. Към 11 ч бях вече в Кърджали. Раздадох на много от компанията картички. Вечерта отидох при брата Тошев. Той ми предаде изпратените му от Еленка писма и резюмета и нотите на „Първият ден на Пролетта", също и нови две коли от печатаната от него книга. Получих също и от Лулчев втората част от книгата „С Христа" и други няколко, пак от него издадени.

5.V.1934 год., събота

Ясно небе, топъл ден. Екскурзията за Устра се отмени за 27 и 28 май, защото има непосредствено два празника, та да се разгледат по-добре някои места.

6.V.1934 год., неделя, Георгеовден

Станах рано. Небето облачно. Щях да отида към Кузлан, обаче се отказах, понеже няма да има изгрев, та отидох на баира. След гимнастическите упражнения исках да чета лекция, обаче не ми се четеше, защото ми се спеше. Нещо тежко състояние имах. Поспах малко; Слънцето ту проблясва, ту се затуля зад облаците, но е топло. Към Мастанлии, като че ли и позаваля. Тихо време. Облачи се, но не заваля през деня. Следобед аз откопирах още 95 картички от екскурзиантските негативи. Чак вечерта пролича, че ще вали и то късно. Смили се Господ над загрижените хора, та даде дъжд и то на Георгеов-ден вечерта, обаче дъждът бе малко, но през нощта валя почти цяла нощ тихо, спокойно.

7.V.1934 год., понеделник

Станах на разсъмване. Ситен тих дъжд вали. След наряда написах писмо на сестрата Неда и брата Ивана. В писмото им изпратих една картичка на Станка и една на Еленка, но различни по негативи, но все един и същ пейзаж. На Станка изпратих дето съм сам, а на Еленка – дето сме петимата, но мене ме няма, само гърбът ми излезе.

Приготвих картичките на всичките, според както са ги записали, и ги направих в пакети. Следобед, макар че бе кално, но ме досрамя да тръгна със

спортния си костюм, та с новите дрехи и новите чепици потеглих за Кърджали, обаче калта била голяма. Отидох в общината. Получих писмо от Цеко Симов, с. Губеш. От Наталия Чакова – лекция. Отидох в основното училище и на първи пунктов учител Ив. Енчев предадох картичките за Деделерската община. Докато стоях в учителската стая на прогимназията, заваля силен дъжд. Аз се чудя как ще си отида, още повече, защо не дойдох със спортния костюм!

След преставането на дъжда отидох у Калайджиев. Там дадох на някои картички. На излизане се срещнахме с брата Ст. Тошев, който бе на разговор със съдиите. Той ни покани на чай. Отидохме в кафенето и след като пихме, аз, брат Тошев и член-съдията, по един чай, излязохме. Сбогувахме се и по тъмно пристигнах в Казалджик-Кафтан. Легнах си в 10 ч.

8.V.1934 год., вторник

Станах на разсъмване. Облачно. Целия ден се кани да завали. Слънцето рядко се показва и се скрива зад водоносните тъмни облаци. Следобед, след първия учебен час, отидох в Емироглар за проверка на учениците. На връщане, вече на свечеряване, започна да вали силен дъжд, но на облак, който след малко престана, обаче до стъмяване все поотърва ситен дъждец.

Нямам ищах за никаква работа.

9.V.1934 год., сряда

Станах в зори. Облачно, но хубаво, приятно време след добрия дъжд, който напои земята. Не излязох на изгрев, а започнах да чета и преписвам резюметата, изпратени от брата Боев, и сега Наталия Чакова ги препраща до мене. Този ден успях да препиша от младежкия окултен клас от 19.I.1934 год. и от 21.I., неделя, 5 ч сутр. *„Зазоряването в човешката душа"* и Утринно слово от Учителя, държано на 29.I.1934 год. – *„Сила, с която се побеждава"*. По икиндия успях да препиша тия трите, като остана още едно за утре. Вследствие тия хубави резюмета и мислите, които размишлявах, докато ги препиша, трансформираха състоянието ми, което от дълго време все е мрачно, тъжно, замислено все върху тоя трън в петата. Започнах да пея, после ми се досвири и си свирих с познатото ми особно настроение, с участието на тия, които дохождат в редки моменти. До късно вечерта имах такова добро настроение, на песен.

10.V.1934 год., четвъртък

Ясно небе. Приятно време. Не излязох на изгрев, защото се отдадох на дълга размисъл. Сънувал съм сънища, но особни, несъдържателни, какво че някъде съм отишъл на баня. Имаше много надошъл и други народ. Обаче, дето ще става банята, там било същевременно и нужник. Но всичко настлано с чист пясък, та не личи. Аз потърсих място за по-голяма нужда и ми казаха, че ето, тия места са и за по нужда. Това ме изненада: що за чистота е тая, в тая баня? Но ето, оточиха се дълги като от цинкови тръби, но идещи от един голям резервоар, та тече из всяка една изобилна вода, чиста, бистра и приятна за обливане. И всеки един си отправи към себе си по една тръба и започнахме да се кълем. Ето, след тая баня ще пътувам, като че съм в една местност, като в Чам-Кория. С мене ще пътува и Еленка. Но ме моли да я чакам, че имала малко и тя от да отиде по голяма нужда. И в чакането й се събудих, но в разговор с нея още.

*

Имах добро настроение. Пак ми се пее и свири. След гимнастическите си упражнения свирих всички гимнастически упражнения.

След това се залових да чета дадената ми от брата Тошев кола от печатаната от него книга, озаглавена е колата: „Цел и смисъл на човешкия живот – според Стария и Новия Завет. Карма и прераждане". Много съдържа-

телно и леко усвоимо, разбрано и за будните души, и за тия, които търсят книгата, ще им обслужи много. И аз вземах хубави поуки от това, например въпроса за Иов. Че това е една повест и то не че е писана от Иов, а същинската поука се взема из устата на неговите събеседници: Елефаз Теманецът: „Я си напомни кой неповинен е погинал? И де са били изтребени праведните? Както съм аз видял: които орат беззаконие и сеят нечестие, тях и женат." (4: 7–8)

„Ето, блажен е онзи човек, когото изобличава Бог. Затова не презирай наказанието на Всесилнаго. Защото Той наранява и обвързва, поразява и ръцете Му изцеряват (5: 17–18). Също и Валдад изказва пак поучителни слова за закона на Божията правда. Също и Софар Нааматецът: „Знай, че Бог изисква по-малко, отколкото заслужава беззаконието ти."

11.V.1934 год., петък

Станах рано. Вземах си Библията, лекциите и гимнастическите песни и отидох на височината над Кара Мехмедкьови. Имаше много хубав изгрев. Ясно небе. Свеж въздух вследствие на дъждовете, които валят тия дни. След гимнастическите упражнения четох лекцията *„Съпротивление, напор и стремеж"*. После четох от Библията. Дочетох „Неемия". До обед прекарах на това хубаво място. След това слязох. Стоплих с примуса вода и се изкъпах. Заминах за Кърджали. На общината няма писма за мене. При брата Тошев му занесох Еленкини резюмета, които той ми бе дал да ги прочета. Купих си зеленчук и си дойдох. Кметският наместник ми донесе писмо от Еленка. Четох го. Много хубаво и съдържателно писмо. Насърчително, за да се работи в изкуствата. След това до късно четох вестник „Зора", пях и си легнах.

12.V.1934 год., събота

Станах рано. Излязох на баира. Много хубави упражнения си направих. Прочетох „Естир" от Библията, всичките глави. На два пъти се просълзявах от това, че много съдържателни поуки се изваждат от това писание и в случая от Естир. Как Бог се застъпва за ония, които уповават в Него и с тридневни пости и молитви ги чу и по чуден начин спаси. И жертвата, която е направила Естир за Израилския народ под съветите на чичо си Мардохей. Девойка, възпитана нравствено, в страх и упование на Бога, отраснала и живее в живота си.

Следобед до смръкване писах писмо до Еленка. Валя хубав дъжд.

13.V.1934 год., неделя

След викането на Шевкет Ходжа. Излязох на баиря. Направих си наряда и гимнастическите упражнения. Прочетох резюметата, които Еленка ми е изпратила, и дойдох в училището, защото си мислех, че може би ще дойдат Вълко и други от Кърджали, но ги нема. Горе предварително прочетох лекцията *„Начертаният план"*, а тук в 11 ч започнах да чета от X серия *„Твърдата храна"*. Но до обед нямах настроение да чета. Спеше ми се, та спах много и към 1 ч следобеда дочетох тая хубава и дълбоко съдържателна беседа, която за даденото време ми дава напътствие как да работя над мене си, за да се справям с противоречията на физическото, астралното поле и в умственото. След това се залових и си извадих по-важните мисли от резюметата на Еленка и до залез слънце привърших с резюметата.

Това, което ме измъчва във всяко време и минута, непрестанно, то е как да засиля волята си и да се справя с тръна в петата си и да мога вътрешно да закрепна, за да мога в пълния смисъл на думата „ученик" да работя за делото на Учителя.

Следобед пак загърмя. Валя наоколо, но далеч, а тук днес не валя. Хладно и приятно е сега вънка. Жегата е смекчена от дъждовете.

15.V.1934 год., вторник

Ясно небе. Тихо време. Чист въздух. Излязох горе на поляната. След гимнастическите упражнения пях с настроение. След това четох тая лекция, която е говорена на 15 ноемврий 1933 година на Изгрева, озаглавена *„Най-малката Любов"*, в която Учителят се възмущава от нашите постъпки и ни съветва, че по тоя път прогрес няма да имаме и т.н.

Сън. Сънувам, че съм някъде в непознато добре мен място и обстановка. Много наши приятели, от които запомних Борис Николов. Тъкмо ще влизам в един салон през една врата и то тичешката, Борис ми извика да не минавам през тая врата, понеже там по една случайност пред нея подът е наводнен от нечистотии, които са се източили от някакъв нуждник. Докато той ми извика, аз прецапах и се вече бях пипнал в бравата на вратата и бях стъпил на прага. Всеки случай, не се нацапах много, а само ходилата на белите си обуща. Повърнах се, като тясната зона от нечистотиите прескочих и през друга врата влязох в салона. Ето много наши братя и сестри. Измежду тях забелязах и забавачката от Кърджалийската забавачница, чието име още не знам, че ме следи. Тя бе облечена с хубава розова дълга рокля, с високи токове обуща и без да забележа аз, тя ме наблюдава. След това ето, тя, Кирков и други колежки от Кърджали минаха. Заговориха, какво че Асен Кирков го назначили някъде за секретар-бирник и че ще заминава.

*

Днес нямах настроение да пиша канцеларската си работа, а повече на размисъл на прочетеното тая сутрин върху лекцията *„Най-малката Любов"*. Най-малката Любов, от която трябва да започнем, то е да не огорчаваме Бога в нази си. – „Не огорчавайте Духа, с Който сте запечатани."

„Искаш ли да бъдеш щастлив и весел всякога, устоявай на вярата и на решенията си."

Тази вечер си пях вънка пред училището окултни песни и в 10 ч си легнах вече. По обед погърмя на запад, но може би далеч от нази падна.

16.V.1934 год., сряда

Ясно небе, тихо време и приятна утрина. Станах в 4 ч. Излязох горе на баира. След гимнастическите упражнения четох лекцията *„Първата крачка"*. Оригиналната мисъл е, че човешките органи отговарят на известни тонове, тъй например на сърцето отговаря тонът „до", на дихателната система – „ре", на черния дроб – „ми", на бъбреците – „фа", на далака – „сол", на жлъчката – „ла" и на храносмилателната система – „си". Знаейки човек това, той може да се лекува чрез музиката.

Друга много важна мисъл е, че страданията и скърбите са много необходими за живота и без тях живот, прогрес няма. *Забранено е да се говори за великата полза от страданията!*

Човек е щедър, кога е въпрос да подарява страданията и скърбите си, но дойде ли до радостите, той е скържав много.

Абсолютната истина не може да се изказва.

Човек не е нито добър, нито лош. В различните етапи, състояния и стадии на живота, човек все остава от нещо недоволен. Това именно недоволство е, което го подтиква към движение, прогрес.

Страданието има смисъл само тогава, когато доведе човека до смърт и после го възкреси.

Човек трябва да страда; без страдания, значи той не е човек.

„Вие не знаете какво хубаво нещо се крие в скърбите и страданията. Обаче, не е позволено да се говори за хубавото, за великото благо, което страданията носят в себе си. Като направите още една стъпка в страданието, вие ще разберете смисъла, който се крие в него, а едновременно с това ще разрешите задачата на страданието. Който не разбира страданията, той вика, плаче, роптае. Който ги разбира, той се радва и весели."

Когато пее, човек трябва да вложи в песента и душата си, и духа си. Душата и духът са гами, които лекуват. Те изменят трептенията, повишават ги, а всяко повишение на трептенията се отразява здравословно върху организма.

Сън. Сънувах, че аз пристигам в София. Ето, надойдоха да ме посрещнат много братя и сестри. Иде най-после и Еленка. Тъкмо се здрависахме с нея и аз я наблюдавам, за да видя какви промени са станали на лицето й, откак сме се разделили. Забелязах, че във фрезки от черти при края на поникналите й мустаки са се вдълбочили и я правят по-стара в израза на лицето. Докато аз правя своите наблюдения върху нея и тя се радва и мълчаливо ме гледа, ето, извика ме Веса Козарева зад стобора на двора, в двора, където съм си дошел, но дворът е непознат мен – уж е на Изгрева. Веса е облечена с бяла, но кремава рокля и с чанта в ръка, искала да ме види, понеже отдавна не ме е видяла. Като че ли у Еленка забелязах ревност, защо аз говоря с Веса – и се събудих.

*

На обед отидох на Арда и правих един час слънчеви бани гол и после се изкъпах в Арда. Водата й е приятна за къпане.

17.V.1934 год., четвъртък

Днес е Възкресение Господне. Хубав ден. Силно слънце. Ходих на обед на морски бани на Арда. Работих – преписвах си нещо.

Сънувах, че съм си отишъл на Изгрева. Ето, срещаме се с Еленка на разговор. Аз съм с твърдо решение, че не ще да бъда такъв, какъвто аз бях порано. Изобщо говорихме много.

18.V.1934 год., петък

Ходих на гимнастики. След това слязох долу и се заприготвях за Кърджали. Времето силно ветровито, но вятър южен, топъл, задушаваме се.

Отидох в Кърджали. Получих едни резюмета от Еленка. Получих си заплатата и изпратих 1500 лева на Еленка. Поръчахме училищно сметало. Срещнах се с помощник-инспектора Петров. В окръжното управление вземах разметателните списъци на настоятелството. Ходих за брат Тошев, обаче бе заминал към Кошукавак по комисии по убийство. Ходих [при] секретаря на околийския началник и му предадох картички от екскурзията. Завърнах се късно.

19.V.1934 год., събота

Първо ясно. После се заоблачава.

Обявено е военно положение в България. Казаха разни минувачи, че полицията била арестувана и други сведения са нямали, понеже не съм лично срещал никого.

20.V.1934 год., неделя

Ясен ден. Понеже снощи валя дъжд и то много към Егри Дере, а малко по нас, затова утрото бе свежо, чисто небе и много приятна утрина. Човек чувствува жажда към свежия въздух. За наряд и гимнастики излязох горе. Беседа четох тук, в училищния двор, и правих слънчеви бани.

Сън. Сънувам, че съм на „Изгрева". Пенка Кънева, нашата сестра, засмяната Пенка ме посрещна и дълго време водихме с нея разговори по най-разно-

образни въпроси. Разхождахме се и дълго време говорихме по най-различни въпроси из учебното дело, за разбиранията и схващанията.

Следобед дойдоха българи-майстори, които са наоколо и ми казаха, че се съставил нов кабинет, непартиен, от запасни военни.

Душевното ми разположение не е добро. Все мисля по въпроса за тръна си в петата, как ще го разреша, сега, в близко бъдеще и изобщо как ще мога да се справя с него.

Малко си посвирих и излязох на разходка до поляната. Вследствие на това, че упрекнах силно и ядосано либералите за деянията им тая зима в просветното министерство, или пък от многото ядене днес, но ме болеше много глава.

21.V.1934 год., понеделник

Ясно небе. Тихо време. Приятна утрина. Не излязох горе. Писах кратко писъмце на Еленка.

Сън. Сънувах, че се срещам с приятели, с мои познати от Водица. Запитва ме един: „Ти защо, Пеньо, си толкова отслабнал, само кожа и кости си станал?" Отговорих му, че имам тревоги някакви си. А в меня си зная, че тия тревоги си са от мисълта, че аз трябва се справя с отношенията си с Еленка, да укрепна волево и понеже се чувствувам безсилен, затова от отчаяние и тревоги съм отслабнал.

Следобед отидох в Кърджали, за да науча новината за правителството на живо и изпратя писмото на Еленка.

Явих се направо при брата Тошев. Заварих околийския началник, Зеленогоров, мировия съдия, и Захариев – помощник-прокурора, че и те разговарят за станалите промени. И то е радостното, че иде надпартийна власт, която туря край на партизанската язва, която пропиля България и отиваше към пропастта.

Разменихме няколко мисли с брата Тошев и аз ходих в основното училище да дигна плика с гласувалите за учебния съвет и списъците за събиране уч. такси в общината. Видях се с инспектора К. Петров, който бе дошъл на проба за новия си костюм и замина за Джебитоглар. Върнах се вечерта на стъмняване, но радостен бях, че са се провалили тия, в просветното министерство, и че сега тая власт, която иде, с позива си към Българския народ обещават да бъдат делови хора, да помогнат на отечеството в трудните времена и ще дадат на чиновничеството стабилитет.

22.V.1934 год., вторник

Написах едно писмо за Еленка, което скъсах, понеже бях писал някои работи, които щяха да произведат лош ефект, и след това написах и едно хубаво, положително писмо. Аз забелязах един важен ефект, който заслужава отбелязване: че в същия момент, когато аз се чувствувах в едно отрицателно, негативно състояние, в тъма и безизходност, то щом накъсах това трагично и отрицателно писмо, реших да напиша едно като антитеза на първото и на душевното ми състояние и докато пишех писмото, вследствие съсредоточеността ми и свързване с красиви образи и форми, с положителни идеи, то те скоро измениха състоянието ми и потече радостна и светла струя в душата ми.

Сън. Сънувах, че сме много братя и сестри заедно, но аз вървя и Звездински ме хванал за врата и така любезно ми приказва с уста, обаче колкото с помек и любовен език му говореха устата, то палецът болезнено се забиваше във врата, до толкова, че аз не можах да го търпя и го хванах и по същия начин го стиснах и той ме пита: „Защо правиш така, че много боли, бе, брат!" Отговорих му, че той го прави на мене.

23.V.1934 год., сряда

Станах рано. След прочитането на лекция и гимнастически упражнения, се залових със статистическите таблици и до вечерта те бяха готови, но до 12 ч работих, защото аз се забавих, защото дневниците и в подлежащите книги и гл. книга трябваше първо да ми е налице и написани имената и бележките.

24.V.1934 год.

Станах рано. Не излязох горе. Четох от Библията от 10. до 20. глава от Псалмите и изкъпах се, избръснах и отидох в Кърджали. С брата Тошев се разговаряхме поне 2 ч. Той ми поиска малко помощ, за да мога да му дам, че ще си издава полека-лека книгата, която сега той печата.

След това отидох на пазара. Обядвахме с Вълко двамата. Отидохме в квартирата му и на хубави теми се разговаряхме до 5 ч следобед. Отидохме в читалището да слушаме две сказки, уредени от Българското Географско, Историческо и Археологическо дружества. За вечерта и аз бях поканен във военния клуб на колегиална среща, обаче аз си... Хубав дъжд удари в Кърджали, но до Теке, а в К.-Кафтан никак нямаше.

Дойдох си късничко.

25.V.1934 год., петък

Останах си в училището сам. До обед нямах предишната умора, но четох много хубави мисли от III томче на общия окултен клас. Следобед писах и четох вестник „Зора".

Донесе ми колата писмо от Еленка, изпратено на 22.V.т.г., също и резюмета.

26.V.1934 год., събота

Станах рано. След наряда си изкърпих раницата си и заприготвях за екскурзията си. След като свърших учебните си три часа, вземах си раницата и фотографическия апарат и потеглих. Към 1 1/2 ч бях в Кърджали. Голяма жега бе, та станах вир-вода от пот. Вълко отказа да ме придружи под предлог, че го задължават за завеждане учениците си в църква. Аз потеглих сам. На гарата от един ученик научих, че Диман дошъл от Терзикьой нарочно за уреждане екскурзия, че отишъл на Отоманкьой и Салиорлер, за да вземе госпожиците. Аз не вярвах, че ще дойдат, затова заминах – в 2 и 45 влакът потегли за Мастанли. Към 3 ч бяхме в Мастанли. Направих една снимка в чаршията. В трена се запознах с двама турци от Джамбашлийската община, които отиват за към с. Устра. Аз им обясних, че отивам за Устра и така станахме приятели и заедно потеглихме от Мастанли. Потеглихме по шосето за Маказа, отстоящ на 4 километра от Мастанли. Напуснахме след време шосето и потеглихме по долината на река Сюютли, десен приток на Арда, вливащи се под Кърджали при Хисаралтъ. Минахме покрай Ходжакьойските махали.

Вечерта към 6 ч бяхме в село Джамбашли. Там отидох при учителя Иван П. Дудуков. Той ми каза, че за утре, в неделя, ще отиде в село, близко до Шейх-Джумая, за утро при колегата си. Но като му обясних, че от Кърджали ще дойдат колеги, начело с г-жа Чапкънова и Диман, той се съгласи и той да дойде на Устра, макар че предната неделя ходили с колегата си от Хаджикьой Петко Ив. Кацарев. Навечеряхме се с чай и кашкавал и легнахме, като аз не исках да спя на леглото му при него, а в отделна учебна стая сам и на по-чисто място.

27.V.1934 год., неделя

Станахме точно в 1 1/2 ч. В 2 бяхме на път. В 5 без 7 минути бяхме вече на Устра и Слънцето тъкмо се подало и дискът му изплавал от хоризонта и ние се изкачихме почти до върха на Устра. Ако с 4–5 минути бяхме вървели по-рано,

щяхме да видим първия показващ се лъч от тая красива височина. Изкачихме се първо на върха Устра, висок 1512 м над морското равнище. Имаше гъста утринна омара, та не се виждат ясно очертани далечните гледки. Но все пак просторна гледка се открива от тая височина на всички страни за из Източните Родопи. Местностите на Пишмаклийски, Мастанлийски окръзи се виждат. На юг, зад границата, се виждат най-южните разклонения на Родопите. Сюютлийска се вие като змия, чиято вода на много места блещи на слънчевите лъчи и отива и се губи към началото си – Дари-дере. Срещу върха Устра, северозападно, на недалечно по въздушна линия, се намира върхът Алада, пак такъв красив и посещаван от туристи.

След това отидохме на калето Устра. Това кале е останало от Римско време. Използувани са естествените високи скали и върху тях е зазидана висока каменна стена с нужните кули. От зидовете има още недоразрушени висок зид около 8 метра. От тая крепост на времето си се е наблюдавало движението наоколо из всички села и пътища. Има легенда, а и действителното може би, че когато българският цар Калоян разбил латинския цар Балдуин при Одрин и го пленил, то Балдуиновата войска, разбита се е оттеглила тук, в Родопите, и това Устринско кале е било на времето си на Балдуинови войници и то на един независим рицар – боляр и хазната се пренесла и внесена в една пещера, чиито уста дълго време войниците заработвали, та да не личи где са устата й. А за белег оставили тамо наблизо една плоча с 3 дупки и една голяма желязна халка.

Миналата година са дохождали французи с карта на самата местност, обаче не са в състояние да отрият пещерата.

Накладохме огън. Направихме чай. И сладко закусихме. Към 1 ч отидохме долу, на извора, след като направихме няколко снимки и направихме хубава салата с оцета и марулите и се наобядвахме. Понеже занаизкачаха бели и после кълбести облаци и започна впоследствие да гърми, то ние се отправихме към северната страна на Устра при два големи гьола. Слязохме при тях и започна да вали. Особено много валя към върха Алада, а то впоследствие, като слязохме в Шейх-Джумая, се научихме, че имало компания екскурзианти от Шейх-Джумая. След преставането на дъжда се напътихме надолу. Към 5 ч бяхме в Шейх-Джумая и на края на селото срещнахме Кърджалийските: г-жа Чапкънова, г-ца Дочка Духнева, учителка в Саторлер, г-ца Дешка Нанкова – учителка в Отоманкьой, Диман Диманов, учител в Терзикьой, Дочка Духнева е от гр. Казанлък, ул. „К. Величков" №70. Г-ца Дешка Нанкова с. Шейново, Казанлъшко, г-жа Чапкънова – гр. Казанлък. Петко Иван. Коцев от с. Турия, Казанлъшко, Ради Романов – с. Шипка, Казанлъшко, Ботю Данчев Тючев – контрольор при Б.З.Б., г-ца Николина Ханъмова, Станю Христов – с. Радювене, Ловченско. Христо Ковтанитов, секретар на тютюнева фирма в Шейх-Джумая. Диман Диманов – с. Енина, Казанлъшко, и г-жа Василка Чапкънова. Те, като ме видяха, завикаха с овации, че ме срещнали. И ме заувещаваха и замолиха да ги придружа за утре втори път за Устра. Обещах им. Направихме една снимка с фон към Шейх-Джумая. Отидохме в читалището. След като пихме по един чай и някои пък – кафе, потеглихме обратно за едно друго близко село, Казъклар. Ботю Данчев, като човек, контрольор по тютюните, познава всички села и хората им. Та заедно и един турчин ни заведе на един час от Шейх-Джумая, у тоя богат турчин да преспим. Турчинът има повече от 10–15 юрганя и дюшеци, подушки*, пружинени юргани и хубави стаи, хигиенични, с под подкован, и изобщо той бил най-богатият турчин. След вечеря колегите и колежките правиха много шеги. Г-ца Дочка Духне-

* подушка (рус.) – възглавница. (Бел. М.И.)

ва, понеже яли полуопечено яре в Шейх-Джумая, я силно заболя стомах и започна да повръща. Прибрахме се в отделна стая и легнахме.

28.V.1934 год., понеделник

В 3 1/ 2 ги разбудих. Силно се святка и далеч гърми за дъжд. Приготвихме се и в 4 потеглихме. Към 6 ч бяхме в с. Устра. Надонесоха турците мляко по поискване от Ботю Данчев. Закусихме хубаво, като млякото даже го хвърлихме, защото се наситиха. В Устра направихме 3 снимки.

Към 10 ч бяхме вече на крепостта горе Устра. След като си направихме снимки, слязохме при гьоловете. Там обядвахме, като дъждът валеше и приютени под моето платнище и под един дрян, върху който имаше складено сено. Много шеги и смехове създаваше веселата компания. Прекаляваха младите колеги с безсолните и безсъдържателни думи и гаменщини, на които, за да не ги оскърби, човек трябваше да се преструва, че е и той за тоя безсолен смях. След преставането на дъжда, към 3 ч, потеглихме. Понеже съм си забравил ризата и каскета горе на Устра, предадох раницата и другото, що носих, и се отправих с бърза скорост нагоре. Съблякох ризата, жилетката и палтото и за 15 минути бях горе. Дъждът се усили, също и вятърът. Аз, из права посока, през урви и сипеи, преварих след час колегите. На връщане за Шейх-Джумая минахме през място процепено и пропаднали скали от земетресението в 1928 год. Вечерта в 6 ч бяхме в Шейх-Джумая. Потеглихме с автомобила. За да придружа колежките Дочка Душкова и Дешка Нанкова до селата им, слязохме при железния мост в Кърджали. Минахме покрай Отоманкьой, Салиорлер и аз останах вече сам. От Алкоя потеглих за с. Теке. Понеже се стъмни, аз сбърках пътя. Лутах се 2–3 часа по височините. Изморих се много и към 10 1/2 си дойдох.

3.VI.1934 год.

Сън. Сънувах, че се видях с чичо Колю от Посабина, който се е поминал още преди 25 години, с баща си, който се е поминал преди 14 години, и мама. С братя и сестри. Ст. Г. Попов от Водица – мой бивш учител. Водих дълги разговори с баща си, но не безполезни. И то въпросът бе така, че баща ми се яви и говори на майка ми, какво че сънувал, че чичо Нако си дошел и го вика да си отива от земята, да си замине. А мен не ми се искаше той да умира и даже да изговоря тия думи. Радостно ми бе, че аз имам баща.

След това сънувах поп Никола – и той се е поминал, отива вече десетина години, – че дойде да ме ръси и някак си сладко, мило ми приказва; аз исках да му платя за ръсенето. Извадих си портфейла и кога погледнах – той пълен с каравелчета. Зачудих се – че отгде накъде сега той да е пълен с каравелчета? И видях, че се белееха и бели монети – никелови. Погледнах – едната монета бе 10 лева, а другата – 5. Попът каза, че ще вземе десетлевовата. Взема си я и весел си отиде.

*

Рано станах. Отидох горе за наряд. След това си дойдох. Надошли бяха селяните, надонесли големи котли и приготвиха пилаф за общ обед.

Утрото почна в 10 ч и свърши в 2 ч. Всички бяха весели. След изпита направих две снимки. Изморил се бях, та не можах до вечерта да работя усилено по приготвянето на сведенията.

4.VI.1934 год., К. Кафтан

Сън. Сънувам, че съм в непознато за мене село. Пътувам покрай една вада, пълна с вода. Влязъл съм в чужда градина. Гледам, ето, младо момиче нещо си играе. Аз му заговорих нещо. Запровирах се през едни циментови дувари, даже и през едни дупки се ловко провирах, за да изляза из тия цимен-

тови огради. Тъкмо съм пред една къща, ето, при това момиче дойде някаква другарка и ме задяваха с детинските си шеги и закачки, обаче се момеят, момински шеги подмятат, които не помня. Не знам как стана, но момичето, пошегаджийката, като падна на гърба си и аз се отрополих върху му, то се изсмя и извика уж като изплашено на родителите си, но аз го смъмрих за тая му постъпка и го целунах по устните; то уж щеше да негодува, но докато го целунах, аз скочих и те двете се изсмяха. Аз забързах да потегля към Водица. Уж че тая сцена става в Ковачевец. Кача се по една стълба, а тия негодуващи уж от мен момичета, кога се наведох и наврях главата пак през една циментова дупка, за да изляза, видях изпод корема си, че момичето, което негодуваше и което аз бях целунал, вземало в кривачка* просо (мъдро просо) и ръси по мене, по краката и задницата ми, понеже аз го не виждам, като се провирам през дупката. И това то го прави с цел, един вид магия, че аз да го задирям за в бъдеще и да дойда пак, да се завържат любовни отношения.

След това се намерихме другари в едно здание, все там, до тая последна сцена. Не помня сега компанията, но уж единият е Кирил Попов от гр. Кърджали. Ето, влезе стар поп и с влизането си дигна босилек да наръси. Аз не ми се искаше да ме ръси, но се подчиних, защото знам, че той ще ме съобщи на просветното ми началство и ще ме уволнят като противник на църквата.

Ръси ни попът, уж че е бащата на Попито. „Плащайте, де!" – извика попът. – „Колко пари искаш, дядо попе?" – „5 лева." Извадих 20 лева нацяло и му казах да ми повърне 15 и се събудих – 3 1/2 ч след полунощ. Ставам, за да започна да приготвям статистическите сведения.

6.VI.1934 год., сряда

Вследствие молитвата ми снощи към Великия и Учителя – Бялото Братство да ми дадат нощес среща с братя и сестри, а най-важното – с Учителя, ето часът е 4 без четвърт и се пробудих с хубав, но мъчно припомнен по своята картинност и преживелица сън.

Сън. Сънувах, че съм някъде из Ковачевец. Срещнахме се с Гутю Михайлов. Гутю по не знам какъв начин се домогнал да изпълнява длъжност като изпърво нещо като учител, а впоследствие инспектор, уж същинският сегашен Мастанлийски окръжен училищен инспектор г-н Спиридонов.

Гутю ме любезно приветствува, като ме видя, и най-вече, че много време не сме се виждали. Ганю Събев (учител прогимназиален в гр. Попово, мой съсед по рождение – Водичанин) от голям пияница, попада между братя, сестри, които били някъде в планината на курорт. Трогва се той от хубавите слова на Учителя и изобщо на братята и става съчувственик на Бялото Братство. Вследствие на дългото му пребиваване (уж това лято, сегашното) и незавръщането му в село да обучава навреме, се появяват негови противници и то от завист, задето вече той излиза за в бъдеще от пиянските им компании, и предизвикват анкета против него. Обаче всички, които знаехме за тая анкета, ние бяхме положителни, че Ганю ще издържи бляскава реч и апология за братските идеи и ще бъде победител.

Не помня картинността на съня, че аз отидох, уж моят по-малък брат Иван е с мен и някои други деца – момиченца. Дойдохме до едно място (земетръсна зона), което, вследствие на някой скорошен земетръс, са се образували големи хендеци**, подземни кухини и пропуквания, та със страх се изкачихме по тия пропукваници и стръмнини, особено по една много стръмна висока скала.

---

* кривачка – *диал.* шепа. (Бел. М.И.)

** хендек (тур.) – ров, изкоп. (Бел. М.И.)

Тъкмо бяхме се изкачили на най-стръмната скала и си мисля аз в меня си, че ако сега земята се разиграе, то ще се отвори някоя бездна и ни погълне или пък ще се наведе стръмнината под няколко градуса и ние ще полетим във въздуха надолу към низината изпод тая висока скала.

Тъкмо си мисля и ето, започна земетресение. Изплашихме се и с ужас чакахме разкрачени, пазейки равновесие, но ето, че тая височина стръмна, висока, опасна, започна бавно да спада, спада, без да се отваря пукнатина или бързо пропадание и се сниши и изравни, стана като поле. А ние, като че ли нежна ръка ни успокояваше и тешеше, да сме спокойни, защото има кой да бди над нази. Кога престана земетръсът и се сравниха и загладиха тия опасни бездни, аз се разскачах и с неописуема радост започнах да славя, да хваля Бога и да говоря на придружаващия ме брат ми Ивана и другите, да им говоря за невидимия свят, за същества, които ни помагат в нуждите, и че косъм от главата на праведните, на тия, които се радват и живеят за Бога, няма да падне. Много говорих на присъствуващите в тая насока.

Върнахме се, разговарящи все по тия хубави въпроси. Ето, намираме се в една хубава, обраснала с буйна зелена трева, фидани, цветя най-разнообразни и високи дървета, като нещо на градска градина, но много по-хубава от всички видени досега кътове и градини. Насядали са деца, хора, като че ли аз съм учителят, който в тая хубава природна обстановка ще предавам някакво си на моите ученици или пък други щеше да говори, а ние да слушаме, не помня добре. Хубава, ясно прозрачна слънчева светлина на ранното, около 9–10 ч, утринно слънце, правеше картината невиждана до тоя момент. Лазурно небе, чист, свеж въздух и приятна прохлада. Дойде някоя си ученичка гимназиална, но не знам от кой клас е, и ми заговори, че на много хубаво място съм предавал уроците си и че правилно използувам слънцето и въздуха. А до нея някой студент се намеси и той и ме пита: „Не ще ли изложите децата на слънчев удар?" И добави, че това било фанатизъм до прекаленост, да се излагаме на слънцето. Отговорих му, даже още аз да продумам, ученичката му заговори, че най-необходимите неща за добрия живот и нашето здраве, това са водата, храната, въздухът и слънцето и че г-н Ганев е избрал именно най-необходимото и най-потребното. Те водиха дълга полемика, като тая госпожица ме защищаваше срещу нападките на тоя студент, който визираше, че окултистите в България все слънце, въздух, храна и вода чиста препоръчвали до прекаленост.

Надойдоха в тоя момент много други и някои ми заговориха, защо това лято не съм на екскурзия с братството. Отговорих им, че след като си свърша тук работата, аз ще ги намеря и то въпросът се касаел, че Учителят с братя и сестри отишли в планината и не го знаяли къде е заминал. Аз им отговорих, че като тръгна, аз ще го намеря лесно, понеже по вътрешен път Той ще ми каже посоката накъде е и в коя планина. Още повече, че Учителят не живее в сенчестите борови гори, а обича високите върхове на планините.

Ето и братът Димитър Добрев от Сливен, пременен с хубави дрехи, иде весел и се ръкува. Видяхме се с много други братя. Те ме питат защо не съм в планината. Отговорих им, че ще отида скоро. И аз съм облечен с новия си, този костюм, които имам. Намерих се на един харман. Гялкат конете (и това пак в Ковачевец) в широки, големи хармани, насадени с жито, под палещите лъчи на слънцето. Аз стоя зрител и гледам, че няма кой сериозно да работи по-срънчно тая харманджийска работа. Ахмед Сеид Ахмедов (мой сегашен ученик) гялка конете покрай стожера в хармана и ми вика, че защо няма една диканя, за да надребни по-бързо сламата. Аз му казах, че аз може да я впрегна и ще вършея сам, но ме е страх, че ще ми се напрашат дрехите. Отивам малко източно от тоя харман, ето, нося една яба с дълга дръжка на рамо. Тъкмо сме на една голяма порта, врата като на една хубава, като градска градина, но тая врата е врата на братска градина със зеленина, дървета, цветя и хубава, буйна трева. Посреща ме Учителят, весел, сияющ и, смеейки се, ми подава ръка и завързахме

разговор за вършитбата, за дългата яба, от която той се възхищаваше, за вършитбата и за екскурзията, която предприема Учителят заедно с братя и сестри, и кани и мене. Аз се много зарадвах, че срещнах Учителя и че говорихме продължително и най-вече, че той излъчваше като че ли светлинни лъчи и хубавото му лице, новите сиви дрехи, гладко сресаната коса и външната му орнаментика и сияющо лице вдихва като че ли радост и възторг на душата, защото дълго, откак съм отишел в Кърджали, не съм Го виждал.

*

В това си радостно състояние се събудих.

Тъкмо бях закусил и бързам да доуреждам отчетните книжа и ето, пристига непозната някоя си. След като се запознахме, тя ми обясни, че ме познавала от учителската конференция в град Кърджали. Дошла да си представи сведенията в Кърджали. Инспекторът още не се завърнал от ревизии. И тя, с една Емирогларска кадъна, женена в Кърджали, дохожда в Емироглар, та след като приспала тая нощ, сега дошла да види К. Кафтан. До следобед към 3 ч тя стоя и се разговаряхме по разни въпроси. Тя е вургасна* мома. Единствената й мечта е сега да се ожени. Разправя си преживелиците, теглилата и мъчилата, че сега била изоставена, понеже била стара, заслабяла и т.н. С много заобикалки се допитва аз не ще ли се женя, имам ли си симпатия и ред други въпроси. Тая госпожица се казва Надежда Иванова, ул. „Радецки" № 140, Казанлък, учителка.

Чак глава ме заболя от прекалената й упоритост да повтаря, че страдала, че да се ожени ли за един сега, който й предлагал. Но той пиел и пушел, че дали ще си уйдиса с него и ред други. Едва към 5 ч се завърнах, едва се разделихме. Пишман станах, че й говорих толкова работи. Дано поне й остане в главата.

7.VI.1934 год., четвъртък

Ходжата си отиде пак тая заран. Аз цял ден приготвях гл. отчет. Душата ми се стяга, а работата бавно върви.

Голяма горещина.

8.VI.1934 год., петък, К.-Кафтан

При първото заспиване, още с пренасянето ми в другия мир, с първата дрямка снощи сънувах, и то за миг, че от дясната страна, от горната челюст, зад кучешкия зъб, при ядене ми се извади един зъб и то зъб с голям корен, здрав, но така стана, че аз, без да искам, при дъвченето, понеже бързам, го залостих, като че ли в нещо много лепкаво, което го разклати и аз бръкнах в устата си, още пълна с несдъвкания залък, и извадих зъба. Кога го извадих, не от болка, а от съжаление и мъка се закахърих, че още един зъб отиде и че и устата ми губи физиономията си и със загубването на зъбите, то човек си губи и здравето и в мига на ужаса се събудих.

Тая заран е ясно, топло и тихо време. Аз бързам с приключването, та да мога да си замина.

9.VI.1934 год., събота

Цял ден приготвлявах касиерските книги и своя багаж. Вечерта до 11 ч, след като пазарих две магарета, за да ми занесат багажа до гара Кърджали. До 1 1/2 ч спах и разбудих моите кираджии. И в 2 1/2 ч потеглихме. Дъжд бе валял, затова имаше кал и трудно се пътуваше. В 6 и 35 влакът потегли. В 6 вечерта бях в София.

28.VI.1934 год., четвъртък

Сън. Сънувам, че пътувам някъде за учителско място. Оставам да нощувам в село Цар-Асен, Поповско, у жителя Продан Каруцаря, на когото аз съм

---

* вургасна – която създава врява, олелия. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

работил бъчаварлък*. Легнах да спя на открито, вън на двора. Като станах сутринта, виждам, че ми няма панталоните и палтото. Нощес неизвестно кой ги е откраднал. Аз съм по риза и по бели гащи. Дойде ми на ума, че в раницата си нося чехлите гащи, бричовете. Извадих ги и ги обух. Колената им скъсани, така че коленете се белеят. Аз се чудех що да направя и за палто. Заприказвам Проданца, около която имаше много насъбрали се жени, дали не знае кой ги е откраднал и дали не ще се намерят из градината, я. Тя ми отговори да отида да питам бай Продана. Заприказвах я нещо за учението, за братството, но тя ми даде да разбера, че това никак не я интересува и ме прати при Продана и аз се събудих.

*

Тая сутрин след закуска отидох в Софийската областна училищна инспекция. Запитах новия областен училищен инспектор дали ще поправят грешки на своите предшественици. Той ми каза утвърдително. След като ми зададе въпроса дали не съм комунист и като му казах, че съвсем не, тогава ме запита да му кажа дали нямам вътрешни някакви убеждения. Отрекох, че съм Дъновист, но признах, че съм вътрешен скритом такъв. Отговори ми, че „Няма за тебе място за учителствуване". Но все пак ми каза да подам заявление.

20.VII.1934 год.

Сън. Сънувах, че се намирам пред Учителя. Със строг и сърдит тон Той ме предупреди, че ако не се поправя, да изправя живота си, то изгнание ме очаква и големи лишения в чужди държави.

21.VII.1934 год., събота

С Атанас Николов отпътувахме за град Оряхово, за да посетим есперантския конгрес. От гара Червен бряг потеглихме по теснолинейката. Събрахме се и други есперантисти, есперантистки. Вся се едно оживление и веселост. Запознанство с разните лица.

В Оряхово ни срещнаха на гарата есперантисти и със знамената ни посрещнаха и приветствуваха. Отведоха ни в есперантския клуб и оттам разквартируваха в разни места, а ние отидохме у Михаил Краев.

22.VII.1934 год., неделя

Станахме рано за наряд. Михаил ни отведе на своето място „Изгрев". То е хубаво място над Дунава, откъдето се открива хубава гледка над гладките дунавски води и румънския бряг, обраснал с върби, над който далеч на изток от румънска земя изгря Слънцето с величествена тържественост и блясък. Много приятна утрина. След наряда прочетохме от XII серия беседата *„Даде плод"*. За пръв път с такава тържественост, красота и бодрост на духа четохме тая хубава и поучителна беседа.

Отидохме си в града и в 9 ч бяхме на откриване конгреса. Откри се от военната музика с „Шуми Марица" и „Espera". След поздравленията всички на парахода заминахме на остров Есперанто. Там обядвахме и правихме бани. Направихме няколко снимки. Весело бе там и хубаво. Чисто белият нагорещен пясък, тихото горещо време и хубавата гледка на Дунава с обрасналите му брегове с върби и хилядите хора, дошли на остров Esperanto, голям около 800 декара. Вечерта в 6 ч започна качването на парахода и къде 8 ч бяхме вече в Оряхово.

23.VII.1934 год., понеделник

На Изгрева дойде и Кадиев и от Бяла Слатина Борислав... Четохме беседата *„Лазаре, излез из гроба!"*. В конгреса имаше отчети и избиране ново настоятелство и решения за бъдещата дейност. Идната година ще се състои конгресът във Варна.

---

* бъчаварлък – правене на бъчви. (Бел. М.И.)

24.VII.1934 год., вторник

Пеша отидохме до остров Esperanto и с лодка ни прехвърлиха на острова. Весело бе пътуването тоя ден, с песни, цигулка, флейта. Пътят върви покрай Дунава посред хубави алеи от върби и други дървета. Правихме пак две снимки на плажа. Запознах се с Бай Георгиевата осиновена дъщеря, родом от Тетевен, на име ... Георгиева, Станева по първия си баща, Тетевенец. Късно, къде 9 ч, стигнахме в Оряхово.

25.VII.1934 год., сряда

Изпратихме Атанас на гарата и аз ангажирах билет за София с автомобила за 162 лева. В 8 ч потеглихме и през селата Буковци, Гложене, Бутово, Крива бара, Хайредин, Лехчево, Фердинанд и Берковица. В Берковица се срещнах с Милчо и Угърчинска.

През Петрохан вечерта в 8 ч спряхме при Лъвовия мост в София.

26.VII.1934 год., четвъртък

През деня си почивах от умората. Четохме с Еленка една лекция от 13 юний.

27.VII.1934 год., петък

Следобед приготвих бани за фотографията, за да проявя стъклата, правени в Оряхово на есперантския конгрес. До обед четохме с Еленка беседата *„Даде плод"*, а вечерта проявявах стъклата.

28.VII.1934 год., събота

Отпътувах за с. Равна, Годечко. Стигнах в село къде 10 ч. Пренощувах у Антови.

Сън. Сънувах много, обаче сънувах, че се оглеждам в огледало. Гледам и недоумявам. Шията ми надебеляла. Имам нещо като гуша. Така, от гърдите ми нагоре шията много дебела и наседнала гъста, черна, съсирена кръв. Не ме болеше, обаче ме грозеше и се чудех как ще премахна тая кръв.

29.VII.1934 год., неделя

След като излязох, из Равна се разтичаха деца, стари и млади, жени, момичета, всички се разтичаха и с радост ме поздравяваха и питаха за Еленка, що не е дошла. Много съжаляваха, че ни уволнили и питат що да правят, за да ни върнат.

Така в приказки и разходки мина целият ден.

Вечерях и преспах тая вечер у Андрея Георгиев.

30.VII.1934 год., понеделник

Потеглих към 7 1/2 ч. Ходих у Манови. На обед в 1 ч бях на Изгрева. Следобед копирах картички от Есперантския конгрес. В 8 ч ходих у Кръстанов, за да му дам снимки.

31.VII.1934 год.

Събудих се рано. Станах. Утринната първа мисъл ми бе: „Повече духовното трябва да имам!"

След гимнастическите упражнения разговарях с Еленка по ходенето ми в Равна. После попълних декларацията със семейното и материалното ми положение и дадох писмото Наталия да го изпрати. Владо от Мърчаево дойде за малко до Еленкината барака и ми каза, че ако получи пари, ще отпътува и той утре с Учителя на Витоша.

Много от братята и сестрите се канят да отиват за „Яворовия присой" на Витоша.

Чувствувам меланхолия и тъга по това, че не съм в близки отношения с Еленка и че тя отстава от мен и дружи вече с други братя.

Връщането на Пеню Ганев на учителска длъжност отново в с. Равна на 12.IX.1934 год. (документи)

1.

Софийска
Областна Учил. Инспекция
№ 12849
12.IX.1934 г.
гр. София

До Господина Пеньо Ганев,
жител на гр. София –
(копие: г. Главния учител в с. Равна, Годечко,
г. Пунктовия учител в с. Годеч
и г. Драгоманския окол. Учил. Инспектор)

Съобщава Ви се, Господине, че със зап. № 142, § 5, от 10.IX.т.г. на инспекцията, Вие се възстановявате в длъжност учител при първоначалното училище в с. Равна, Годечко, считано от 15.IX.т.год., понеже сте неправилно уволнени.

Обл. учил. инспектор: (подпис)
Секретар: (подпис)
(печат)

2.

Препис

Акт
за встъпване в длъжност

Днес, петнадесетий септемврий 1934 година, в с. Равна, Годечка околия, се състави настоящият акт в два екземпляра в уверение на това, че учителят Пеню Ганев се назначава за такъв в първоначалното училище в с. Равна, Годечка околия, въз основа на заповедта на Софийската областна училищна инспекция под № 142, § 5 от 10.IX.тази година.

Пеню Ганев встъпи в длъжност, без да е прекъсвал службата си.

за Гл. учител: Милуш Рангелов
Встъпил в длъжност: п. Пеню Ганев
Присъствували: п. Н. Цветков
п. Георги Соколов

Вярно!
Гл. учител: (подпис на Пеню Ганев)
(печат: Първоначално училище „Софроний – с. Равна)

3.

Вх. № 130
28.X.1934

Драгомански
окол. учил. инспектор
№ 311
26.X.1934 г.
София

До Господина Пеньо Ганев
учител с. Равна, Годечка околия
(копие: г. Директора на ...
главния учител в ...
и Пунктовия учител в Годеч и
г. Соф. обл. учил. инспектор

Съобщава Ви се, че със зап. № 165, § 31, от 10.X.т.год. на г. Софийския обл. учил. инспектор Вие се назначавате за директор (главен учител) на първона-

чалното училище в с. Равна, околия Годечка, считано от деня на получаване настоящето.

Окол. учил. инспектор: (подпис)
(печат)

3.

Софийска
Обл. Учил. Инспекция
№ 2748
27.III.1935
гр. София

(гербова марка на стойност 5 лв)

Удостоверение

Софийската областна училищна инспекция удостоверява, че ПЕНЮ ГАНЕВ, редовен първоначален учител в с. Равна, Годечко, е учителствувал, както следва: През 1929/930 уч. година в с. Губеш, Годечко; през 1930/931, 1931/932 и 1932/933 уч. година – в с. Равна, Годечко, където учителствува и през настоящата учебна година.

През време на това си учителствуване, той не е уволняван по чл. 70, нито е наказван по чл. 74, букви „г", „д", „е", „ж" и „з" от Закона за народното просвещение.

Настоящето му се дава да му послужи за явяване на конкурсен изпит.

Обл. училищен инспектор: (подпис)
за Секретар: (подпис: Ст. Петрова) (печат)

* * *

24.IX.1934 год., понеделник, с. Равна

На 14.IX.1934 год. дойдох в Годеч, а на 15 си дойдох наново възвърнат на длъжност учител в с. Равна. Тая седмица ремонтирахме училището. Вчера ходих в Губеш. Вземах си 7,150 кгр. кашкавал по 32 лв. кгр. и ще си взема и 10 кгр. сирене.

Сън. Сънувах, че съм ученик и ми предстои да ме изпитват по история. Уж че по история не съм излитван скоро и че могат да ме изпитат, но аз не съм чел, та си мисля, че трябва да се подготвя, че време нямам.

Втори сън. Сънувах, че сегашният помощник-училищен инспектор г-н Петър Андреев ще ме ревизира по история и аз си викам, че материята знам, кой знае дали той ще хареса методата.

После сънувах, че съм нещо в град Видин ли, или пък ми предстоеше и посрещнах някоя си, която е [от] гр. Видин.

*

Следобед отидох в Годеч. Говорих на околийския за Еленка. Имахме заседание на учелещните настоятелства. После отидох при Манов и си дойдох късно. Вечерях у Младенови. Дойде и Андрея Георгиев, Бай Илко и приказвахме до 10 ч. Днеска валя малко дъжд, още има мъгли и е влажно. Има хора, които още вършеят. Тая вечер получих писмо от Еленка, от 21 т.г., и й написах сега едно до „Гургулят" 18.

25.IX.1934 год.

Тая сутрин се събудих рано и станах. Запречиствах и заредих, защото очаквах да пристигне инспекторът от Годеч, за да види училището и селото. До обед звъних и полагах усилия, за да събера деца, но дойдоха 5–6 деца и в 11 ч ги разпуснах. Към 2 ч обядвахме с Коста Цветков, който ремонтира училището.

Нещо ми тежко, мъчно. Легнах да спя, обаче на 3 пъти ме разбуждаха Младен, Зара, Никола Цветков и ето, с Никола Цветков, гледам Еленка пристига. Много се зарадвах, че дошла. Тя отиде у бай Георгьови за преобличане и дойде в училището. Тя ми каза, че инспекторът ѝ обещал да увеличи персонала, ако представи повече деца. Тя обядва малко и потеглихме из селото. До късно проверявахме кръщелните свидетелства, обаче всички, родени през 1928 година, са родени след 15 април, а нито едно – до 15 март, както се изисква по закона сега. Намерихме незаписано детето на Станимир Истатков – Трендафила и на Илия Раденков дете, което е в Годеч, но тук ще учи. За утре ще помолим за две деца да останат да повтарят.

Вечеряхме у Костадин Антов и към 9 ч си излязохме. Еленка заведох да пренощува у бай Илкови.

26.IX.1934 год., сряда

Станах в 4 и 40. В 5 ч започнах да чета *„Четирите кръга"* – лекция от общия окултен клас, година VI. Тъкмо дочетох и свърших гимнастическите упражнения, дойде и Еленка. До 2 ч стоях тук в разговор с Еленка. Отидох в Годеч. Разговарях с колеги относно образуването на учителско дружество. Угърчинска дойде с мене в Равна, за да види Еленка. Стояхме до 2 ч след полунощ в песни и разговори.

27.IX.1934 год., четвъртък, Кръстовден

Сън. Сънувах, че Еленка ми прекроява юрганя. Направила го по-голям, по-широк и го ошарила с много бродерии, шарки и станал много естетичен. Тя го разгъва и ми го показва да видя как го работи. Бели конци по него, още неизнищени, го покриват целия. Като че ли се прекрояваше, за да може да завива двама души.

*

Вчера и днес набавих кръщелните свидетелства на Трендафилка Станимирова Истаткова и на Борис Илиев Раденков, чрез Божил Петров. Тая сутрин, при донасянето кръщелното свидетелство от Божил Петров, ми поиска 500 лева, за да може да си покрие къщата. Обещах, че ще му услужа. Следобед отидох в Негулова махала в Годеч, за да подиря още две деца, за да дойдат в Равна. Обещаха ми. Възварихме един чайник вода у Илия Тошев, напих се и си дойдох да нощувам.

28.IX.1934 год., петък, с. Равна

Още от сутринта очаквахме да се завърне Младен от Годеч, за да видим дали ще пуснат децата си да дойдат – дъщерята на Милуш Рангелов и на Костадин Антов сестрата да изпрати детето си в Равна. Младен се върна и съобщи, че тия хора се отказват да си изпратят децата в Равна. Изпратих Младена в Губеш с магарето на Атанас Димитров да ми донесе една тенекия газ и 10 кгр. сирене. Всичко досега си набавих от Губеш:

кашкавал 7,150 кгр. по 32 лв.	229
10 кгр. сирене 20	200
1 тенекия газ	160
Всичко да дължа	589 лв.

До вечерта пък вниманието ми се обърна към децата на Александър Берковчаница в Годеч, да ги повърне в Равна, за да се увеличи персоналът и се върне Еленка. Еленка спа у Илия Тошев.

29.IX.1934 год., събота

Станах рано и си направих наряда. Ето, при изгрев слънце зачука на вратата ми Еленка, готова за път за Драгоман, София. Разменихме с нея няколко

хубави мисли върху Библията и Св. Писание изобщо и тя стана за път. Изпратих я до под селото. Като реших следобед да отида в Годеч до Ал. Гаганица.

Деца още не идат в училището, защото сега пък возят царевица. Към 1 ч потеглих за Годеч. Оставих на Цеко бележка, че от утре ще отида за Драгоман. Но събранието на учителите се отлага по случай посещението на сръбския крал Александър.

В Годеч разговарях с Гаганица, той ми каза, че нему се иска да прати децата си в Годеч, защото няма кой да ги гледа. Говорихме с Манов, за читалищни деятели. Аз вземах, т.е. ангажирах се да говоря на темата: „Трудът, мост на напредъка". Колегата от Туден ми каза, че вчера, петък, той (Тошев), заедно с Годечкия кмет Кир Шумонов са говорили нещо по мой адрес, но не ми каза в що се е състоял сюжетът на говоренето за мене. Дойдох си късно от Годеч.

Свирих, пях и си легнах в 10 ч.

30.IX.1934 год.

Сън. Сънувам къде 4 1 /2 ч сутринта следния сън: Намирам се на една поляна. Около мене се намира някой, мисля, че наш Иван и Иванца. Аз съм бъчвар. Ето, както работех, усетих, че краката ме щипе нещо. Кога погледнах, на левия си крак на ходилото кръв от ухапване на стонога, ето, видях и един скорпион, но скорпионът не ще да ме е ухапал. Кракът ми е много наранен от ухапването на тия стоноши и аз се изплаших. Ето, като бягах, ето и една черна змия, която е съвсем черна и интересна. Щом ме видя, тя удари да бяга, но нашата Слава каза, че тя струвала много, тая черна змия, и че била на късмет, а не за нещастие. Събудих се със силното впечатление, че кракът ми е кървав от отровната стоноша (къркъскъ).

Свърших си наряда и четох вестниците по случай гостуването на Крал Александър – сръбския крал, и към 9 ч ми се доспа. Спах до 12 ч. Събуди ме туденски гроздар. Купих си 5 кгр. грозде по 5 лв. Направих списък на записаните ученици до 1.X.т.г., всички на брой 48, и утре ще го изпратя.

1.X.1934 год., понеделник

Хубаво, топло време. Небето ясно. Никакъв вятър. Хората возят царевиците. В училище ми дойдоха едва половината от децата. За първи път влязох при първо отделение в българско училище. Децата се свеняха и срамяха, но със смехове и въпросчета, те се освободиха и започнаха да говорят.

Сън. Сънувах, че Петър Йорданов, без хабер, без да зная кой ми чука на вратата, започнал бях да се преобличам, тъкмо съм си събул горните панталони и то съм извадил десния крачол, ето, потропа се на вратата. Аз, не знаейки кой е, стреснат се затекох зад дремала и се мъча набързо да обуя крачола, но си подаде главата и после влезе Петър Йорданов, на Митовчето на Йордана.

После **сънувах и друга картина** – че около ми бяха някои непознати момичета, които докачливо ми задаваха някои въпроси, а аз шеговито им отговарях. Те ме предизвикваха настойчиво с всевъзможни закачки, но аз външно не им дадох вид, че се съгласявам на щенията им.

*

Тази сутрин изпратих писмо до Марин Захариев – първи пунктов учител в Кърджали, с което го запитвам защо ми се губят 205 лева от заплатата ми.

Изпратих писмото, с което искам увеличение на учителския персонал.

Сън. На присъмване сънувах, че Еленка я възвръщат учителка в с. Равна. Радостна тя иде, радвам се и аз, че тя се възвръща в селото, че няма да имам толкова грижи с четири отделения и че ще има с кого да обменям мисли и пр.

3.X.1934 год., сряда

Сън. Сънувах, че се намираме на екскурзия в планината. Бяхме много братя и сестри. Присъствуваха и от малките деца на много от братята и сестрите. Погледнах, ето носят на носилка кака Гина Гумнерова. Тя от студа тук, във високата планина, започнала да се смразява и дошла в несвяст даже. Щом я сложиха на земята, Учителят веднага се приближи и започна да я опипва. След това той започна силно да разтрива лицето й, да размърдва челюстите. Той легна върху нея така, че неговата снага да се съвпада с нейната и приближи устата си към нейните устни и започна да й духа в устата. Отмести се и силно започна да я трие по гръдния кош и да й прави изкуствено дишане и ето, тя се съживи. Учителят заповяда на присъствуващите да я облекат и да я раздвижват.

Ето, носеха на носило децата на Милчо от Петрич (град Петрич) – Блага и другата й сестричка, също и те се смразили от големия студ. Веднага Учителят се наведе над тях и разкри гърдите им и започна със силни движения да ги трие по гръдния кош и с другата ръка им бута особено устата и ето, и тия две момиченца оживяха и се спасиха от смъртта. За забелязване бе, че мен не ми бе студено и аз се чудех на кака Гина, че уж тя небрежила и не се движила и се изоставила да замръзне.

*

Събудих се. Часът 4. Буден лежах в леглото до 5 ч. Станах и дочетох резюмето *„Четирите кръга"* от VI година на общия клас.

Много хубаво, ясно и топло време. Тишина, топло и свежо. Нещо природата те предразполага към музика, към нещо хубаво.

Гласях се за Годеч. В 12 ч потеглих. Вземах си 62 кгр. картофи по 1,50 лв. Вземах и домати и пипер за 22 лв. Изкара ги Крум Джотев. Отидох при Манов, абонирах се за едно педагогическо списание за 50 лв. После отидох при Н. Угърчинска и пяхме разни песни до мръкване. Излязох. Срещнах се с Генов. Вземах 50 тетрадки и си потеглих за Равна, но вече е на стъмяване. Нещо като че ли ме плаши и не съм спокоен, защото изпратих сведения да искам увеличение, когато нямахме достатъчно ученици. Може би не би трябвало да туря двете Игинаткини, защото може би ще ме държат отговорен.

Фейзула Мюмюнов се казва ходжата в К. Кафтан, чието име го бях забравил.

4.X.1934 год., четвъртък

Сън. Сънувах, че посещавам уж нашата къща. Вътрешността на къщата е добре наредена, мобилирана, изобщо – приветлива, обаче кога се изкачих на покрива, ето той бе с изгнила слама, върху която бяха наредени стари, от циганските, керемиди но и те така разбутани, размърдани, изпотрошени, че аз даже се чудя как във валежите не е прокапвало вътре и не са се повредили белите стени на стаите и вещите, които се намират в нея. Има едно кьоше даже съвсем без керемиди, изобщо покривът разрушен, но още не прокапал, защото сламата още е задържала водата.

Когато влязох вътре в стаята, ето тя е била до съседство с друга някоя. Влязох в чуждата, уж я знаех насън на кого бе тя. Беше нощ. Не зная как да осветя стаята. Ето нещо като електрическа лампа, но не е електрическа лампа, а нещо новоизнамерено, което съвсем по някакъв особен начин, без кабел и електричество, при завъртването на едно копче, светва и свети някак по особен начин. Аз разглеждах това особено светило и се чудех, а имаше и мои другари, които се чудехме на техниката и постиженията й

5.X.1934 год., петък

Не помня добре съня си, но е отначало в паметта ми, какво че уж нямало да възвърнат Еленка в Равна.

Много хубаво време с ясно лазурно небе. Прозрачна утринна гледка с последна четвърт фаза на Луната. Следобед отидох в Годеч на заседание по хигиеничния комитет.

Върнах се на мръкване.

Особени състояния минават през съзнанието ми и ме стягат. Едно като че ли напрегнато положение, стеснително. Нещо се плаша.

6.X.1934 год., събота

Сън. Сънувах, че пътувам с компания и то вървях през едни дворове; провирахме се през плетища, тесни врати и най-после стигнахме на един край, откъдето се вижда нашият ясак във Водица. Кога се загледах, ето, в него орат наш Иван, батьо Боби и Иван Иванов. Аз бързах и не мóжех да си отида до селото, обаче си казах: и тъй, и тъй съм успял да дойда дотук, що да не отида да видя братята си. И отидох в ясака, дето орат. Видях, ето Иван Иванов целия парализиран, изтощен, следствие тая болест, която той има. Говорих с наш Ивана за нивите, понеже той досега ги работи и не дава на батя, а също и моя наем не плаща, затова му казах вече да не оре и засява моите ниви, защото ще ги дам на батя Бобя. Той се разсърди.

После сънувах, че пътувам през една голяма гора, такава, каквато аз знаех, кога бях малък, изпод Белия Бряг. Ще нощуваме братя, сестри в гората. Аз искам да събирам дърва за огрев.

Ето, влязохме в една колиба, заваряме в нея много турци от Крепча. Говорих с Мехмедя Ариор, а най-вече с Бейрула Х. Юмеров и Емин Молла Алипиев. Те ме здрависваха и наново каниха да им стана учител.

*

Времето днес е променчиво. Попръсква дъжд.

7.X.1934 год., неделя

Сънувах, че сме с братството в една планина на екскурзия. Предстои ни да се изкачваме нагоре. Останахме да нощуваме на една поляна. Обаче оказа се, че тая поляна е била цял змиярник. Много змии имало, та трябваше да дежуря да не би някоя да уплаши някого. Заспал съм тамо, на тая полянка, малко, обаче кога се събудих, гледам, че под мене е цял мочур просто във вода, толкова влажно място, но аз съм си подложил, та не съм усетил влагата.

Друг сън: Сънувам, че съм във Водица, но при по-друга обстановка. Влизам в една военна работилница, дето приготовляват сладки неща, разни сладкиши. Видях даже много неща, приготвени за сладкарниците, но аз наблюдавах в момента, че не сладки неща се работят, а всички режеха в особени машини месо. И то така изцапани бяха самите работници, че и главите им покрити с парчета от кюфте. Отдалечих се от тая работилница. Ето, в една стая жена работничка и едно момиче при нея, един ученик. Дойде един офицер и ласкаво завързаха разговор. Офицерът изглежда лишен от жена си, която не е в тоя гарнизон във Водица, се обясни в любов на тая госпожа. Той я взема като дете, прегърна я и я зацелува и й заговори, че я много обича. После завързаха разговор с мене. Аз им обясних, че живея наблизо, тук, през 3 къщи. Потеглихме да си вървим, обаче аз бях си забравил каскетя.

*

Събудих се – 2 ч след полунощ. Вече сън не ме хвана и аз станах в 4 ч. Заприготвях се за Драгоман. Далеч на запад светка за дъжд, даже изтежко се чува тътнеж на гръмотевица.

В 6 и 10 потеглих. В 9 1/2 стигнах в Драгоман. Пътувах и още под Равна заваля, обаче слабо, из мъгла. Аз бях със спортните дрехи и обуща, платнище, раница, апарата. Горе в Чепина над Летница пътувах в гъста мъгла, затова горе вече на билото бях сбъркал пътя, но ме оправиха овчари.

На събранието присъствуваха около 160 души. В управата на новооснованото дружество влязоха Павел Попов, Васил Коралеев, Нестор Мишев, Стоян

Михалков и в Контролния съвет – аз и Тодор Йонов. Борис Манов в тия избори пропадна, защото го изиграха някои, а минаха на другата страна – противната.

На гарата инспекторът Петър Андреев ми обеща, че ще увеличи персонала в Равна.

Понеже Манов отива в Сливница, за да изтегли сумата 20 000 лева за Годечкото читалище, затова от Лопушна до Годеч Н. Угърчинска нямаше с кого да си отиде и аз минах с тях, въпреки че не ми беше път. Минахме през Голямо Маливо, Мало Ровяновци, Мало Маливо и през манастиря „Св. Никола", където ядохме царевица варена, и стигнахме в 8 ч в Шума. Никитови ни поканиха да нощуваме и ние останахме, защото за мене бе трудно да пътувам до Годеч, че после до Равна в тоя мрак нощен.

Свирихме с грамофона, пяхме с Угърчинска и си легнахме да спим.

8.X.1934 год., понеделник

Станахме в 6 без 10. Приготвихме се и след изяждането на по една филия, намазана с мед, хляб, се сбогувахме и потеглихме. В Равна бях в 8 1/2.

Тия дни все ми е мисълта за Еленка, дано може да се възвърне и си дойде и тя. Нищо не ми е радостно. Искам да съм весел, но не мога. Обучението става много трудно на четирите отделения. И при това, без свой човек – стои между хора, но е като в пустиня.

9.X.1934 год., вторник

Станах на присъмване. Написах на сестрата Неда една картичка и на Еленка затворено писмо и ги изпратих по Младен в Годеч. Младен ми донесе 27 кгр. мед по 26 лева от Арсо Соколов. Дадох на бай Георгеви една чиния и у Младенови вечеряхме качамак и мед.

Времето облачно с много студен вятър.

10.X.1934 год., сряда

Събудих се на присъмване. След силни астрални напрежения, станах.

Сън. Сънувах, че съм някъде отишел на екскурзия. Оставам да нощувам в една срутена изоставена къща. Отидох да събирам дърва, за да накладем огън. Кога се завърнах, потърсих да видя дали на огнището има огън, понеже и преди нас някои са клали огън и тъкмо си отишли. Тъкмо разравям, и виждам, че има още ситни въгленчета и започнах да ги духам. Ето, влиза Цеко Симов, който се оказа, че и той ще нощува заедно с мен тук. Завързаха се разговори и се събудих.

*

Прочетох окултната лекция от Общия клас от III томче на VI година – *„Опити"*. Меланхолия и безпричинна тъга ме е обзела. Къде се крие причината, точен отчет сам не мога да си дам. Дали, че съм разделен от човека, когото обичам? Струва ми се, че не е тук съществената причина, защото ако бе тая, то миналата година по това време бях с нея, но пак имаше причини, които ме довеждаха до положения, щото да пожелавах да дезертирам, но все пак една от причините на това ми състояние е, че съм сам и няма с кого да споделя грижи и неволи. Обаче причината на тия състояния е духовна, идейна, космична. Аз като че ли съм дошъл до безидейност, като че отдавна чертаните ми и мечтани идеали останаха непостижими, или да кажа, по човешки засега непостижими, защото не можах да си създам среда, условия, за да живея с тях. Това е, че аз обичам музиката, а условия не можах да си създам, в среда не попаднах, където да мога да се развивам. А изкуствата си искат среда и условия. Вътрешните условия аз ги притежавам, те са любов към музиката, към знанието, а външните са материални условия, приятели и приятелки със същите стремежи, с които да вървим задружно. Нужно ми е да бъда учител в София, където, заедно с

изкарването на прехраната си, да мога да вземам уроци по цигулка и пеене. Хората на изкуството, непокварените характери, са най-добрите условия, където човек би се почувствувал в атмосфера своя, братска, среда, в която да лъха духът на любовта и взаимопомощта. Сега се чувствувам чужд между народа, които, загрижени само в материалните си нужди, никога и не подозират, че аз ги обичам, че мога да им бъда полезен в много отношения. Те, горки, и на ум не им дохожда това, че човек има нужда и от храна за ума, сърцето, душата и духа. Още повече ме измъчва положението, кога се смея, събера за известно време, за няколко минути с колеги и колежки, или някой друг интелигентен човек. Всевъзможни автомати, които механически изпълняват поверената им длъжност, но дух на човещина като че ли нямат. Не, те имат, но аз допирна точка не мога да намеря, където да влезем във връзка. Колко човек е близко с известни хора и все пак далеч отстоим едни от други, толкова далеко, че нито се виждаме, нито чуваме, а това, което е пред очите ни, са маски, декори, зад които стои самата действителност, истинският човек със своите качества.

В този свят от мисли и чувства се въртя като сомнамбул. Душата и духът ми са като под някое огромно налягане. Чувствувам се като че ли въздухът ми не е чист, като че въздухът ми не достига. Прозорецът отворен, излязох даже вънка и с пълни гърди поемах и изпущах чистия и пресен въздух, пречистен от ситния тих дъждец, който от вчера от време на време вали, обаче все се чувствувам като че ли съм без въздух в задушена стая.

Останах тук, не отидох на пазар в Годеч, за да прочета нещо по обучението в I отделение. Не ми се чете. Искам да се моля. И тук, потопен в живота на Учителя и Неговото Слово, спомних си Негови мисли, като казва: Който иска да се освободи от лошите мисли, нека си тури за задача да проучава Библията, изобщо Светото писание. Аз знам, че Словото Божие е, което дава живот, свобода, простор и храна за душата и духа. Молих се. Вземах Библията и наслука отворих – ето 9. глава от Евангелието на Лука. Прочетох я много бавно, с дълги паузи на размисъл върху съществените пасажи. Ясно се очертават двата свята – светът на обикновения живот, на обикновените хора, и животът на Христа, на великите, будните хора, че низшите, долните отиват при висшите, при Христа, при Божиите хора, да почерпят поука, сила и храна, за да могат да живеят и да се направляват в живота. Сам Христос дава власт на учениците Си да лекуват и да изгонват бесове. Разпраща ги на работа. Дохождат при Него да се лекуват и си кажат грижите и неволите. Сам Христос е отивал на пусти, уединени места за разговор със Своите ученици и в молитва към Бога. Отива на молитва и се преобразява. И в това, че Той иде по предопределение, щом се изпълват дните, когато ще е трябвало да бъде разпнат, Той се отправя за към Ерусалим. В Саморийското село не Го приели, а Яков и Иоан поискали да погубят селото, задето хората не приели тия гости. Но Христос казва: „Вие не знаете на кой дух сте." Един поискал да Го следва, но Христос му казва: „Ако иска някой да дойде след мене, нека се отрече от себе си и нека носи кръста си всеки ден, и нека ме следва." На други казва: „Лисиците легла имат, птиците небесни – гнезда, а Син Человечески няма глава де да подслони." Друг искал да Го следва, но казал: „Позволи ми да отида да се опростя с домашните си", а Той му казва: „Който е турил ръката си на ралото и гледа назад, той не е способен за Царството Божие." Трети казва: „Учителю, ще дойда след Тебе, но дозволи ми първо да отида да погреба баща си", а Христос му отговаря: „Остави мъртвите да погребват своите мъртъвци, а ти ела и ме следвай."

11.X.1934 год.

Събудих се на съмване. Станах. Пак ми едно меланхолично настроение. Облачно, мъгливо е вън и студено е вече. Следобед ми донесоха вестник „Зора",

в който четох, какво че на 9-й X.1934 год., във вторник, в 6 и 10 часа следобед в Южна Франция, в Марсилия, застреляли сръбския крал Александър, който отиде сега във Франция по уреждане политически въпроси. Застрелян е бил от някой си от Загреб, и самият убиец е бил застрелян от човек, който е избягал в тълпата. Ние, българите, очаквахме с голямо внимание да се стопят ледените планини между България и Сърбия и двата славянски народи да си подадат ръка братски и заработят за своето материално и културно повдигане, още повече, че на славянството сега предстои велико и светло бъдеще на тая цивилизация. Дохождането на крал Александър в България бе първият топъл вятър, който започна да смекчава сухия и пагубен студ и започнаха и двете страни да говорят за побратимяване. Но орисия кралска! Ето, що човек си е предполагал, не станало, а що е било предопределено.

Законът за причините и последствията работи. С дохождането си в България над всичката любов и красота в приемането, най-после за удоволствие се убиха 4 елена от крал Александра. Жал ми бе, кога прочетох за тия невинни животни, кога той ги избил, и кралицата наранила един, който е избягал. Що бяха виновни тия създания, та някои си за удоволствие да ги избиват, а ето сега отде накъде да се случи, че заговорници сега да осъществят пъкленото си дело?! – Съдба, която действува по-справедливо, отколкото човек може да си представи и помисли.

Докато прочета тоя вестник, като че щях да се пукна от задух и от като че ли нямане на въздух. Мъка ми бе за нещо, безпричинено тъгуване ме налегнало. Излязох на улицата. Отидох у дядо Венчо Стоичков, вечерях и си дойдох, след като почаках слугата Младен да донесе пощата от Годеч, но го нема.

12.X.1934 год., петък

Сън. Сънувах, че тукашният ни околийски инспектор е успял да събере всички данни за учители левичари – комунисти, и че скоро ще последва уволнение на тия учители.

Друг сън. Сънувах, че съм отишъл в София у г-н Яков Янков. Тамо се срещнахме с Еленка. Голяма бе радостта при нашата среща. Говорихме си много интимно и радостни трябваше да отидем горе на Изгрева, защото аз съм имал да вземам нещо оттам, и че ще трябва да отпътувам, понеже съм си отишъл в съботен ден. Еленка бе извънредно внимателна и любвеобилна, симпатична и внимателна спрямо мен. Двама бяхме у Янкови, кой знай те къде са били отпътували.

Друг сън. Намирам се в някаква гора. Сякал съм дърва. Отивам някъде на друго място покрай гората, близо до едно село. Местност непозната, но имало тук горска стражa много строга, та, боейки се да не ми конфискуват брадвата, аз я скрих под шумата, обаче скрил съм и бастоня си. Когато се явих на поляната, ето тук се срещнах с мой близък другар, но не помня добре кой бе. Разговаряхме се за дрехи някакви, че аз трябваше да изпера някои мои долни дрехи, че ми предстои пътуване за местоучителствуване далече. Минаха каруца с познати, симпатична компания, състояща се от млади момичета, весели и засмени; имаше и мъже между тях.

*

От тая сутрин, още след умиването ми за сутрин, усетих, че ми играе лявото око, горната част на очната ябълка заедно с горнята клепка.

Вечерях у Станчо Раденков и говорихме със Станчо и Милуш Рангелов.

13.X.1934 год., събота

Станах от сън в 5 и 10. **Сън.** На присъмване сънувах, че съм някъде си в непознато място, като че ли във Водица, в местността Карамфиликя, но при

съвсем друга обстановка. Аз с други някои стоя на една височина откъм източната страна като на канара, а долу гледаме, че на мястото ни има къща и в къщата влиза някой си и вкарва в нея кози.

След като си свършихме работата в тая местност, слязохме в тая къща. Забравих защо, аз се бях покачил горе на тавана на къщата. Долу пък имаше много чужди хора, обаче все се познаваме. Държи някоя си позната, пълна дама, като че ли е уж д-р Давидова, обаче по физиономия е пълна дама с гладко лице, живоподвижна, музикална. Изобщо – приветлива на вид. Държи тя в ръка вестник и до нея – друга голяма компания, млади, стари. На вестника са написани нотите на някаква си песен, обаче не са същински ноти, а особни знаци на нотите с квадратчета, нещо подобно (вж. схемата вдясно) и че по тия квадратчета самият композитор си ги наредил и си разбира нотните стойности; и пее мелодията тая дама, а на мене ми харесва и аз искам да я запомня, за да я изсвиря на цигулката, защото аз като запомня нещо, лесно го изсвирвам на цигулка. Така, като че ли композиторът на тая мелодия е А. Вапурджиев. Мен ми хареса тая компания.

Картината на съня се промени. Тая група от хора, като че сме на екскурзия. Мен, не знам защо, се бях качил горе на високо, на тавана на тая въпросна къща, но къщата отстрани имаше пристройка, че уж аз бях се качил на сайванта. Не знам как, си бутнах носа и то като го чоплех с пръст и потече силно кръв и започна да капе отвисоко долу на земята. Аз се постарах да я затуля, но ми се изцапаха пръстите. Исках да сляза. Отдолу ми подадоха сълба, но и сълбата една – долните шишове на нея, защото сълбата бе една вехта ритла, бяха счупени и съвсем липсваха. Аз гледах кръвта да не оцапа някого, защото отдолу тая дама държи стълбата и гледа нагоре. Като че ли тая дама бе една еврейка красива. Хванах се здраво за ритлата и за дирека и полека се заспущах, тътрузейки се по дирека. Слязох долу и при държането на стълбата вземаше участие по-малкият ми брат Иван, който бе облякъл моето палто, обаче това палто е скъсано, вехто, чиято грозота и неприветливост аз, носяйки го на меня си, не съм могъл да забележа. Сега, гледайки палтото си облечено на него, аз се отвратих от кирлявостта и скъсаността му, даже и от панталоните му, защото и те били мои. Казах на себе си, че трябва непременно да си купя нов костюм. Особено палтото било продрано и то чак разнищено на гърба откъм лявата страна и кирта съвсем бие на очи, та се възмутих от него, защо съм го носил досега.

*

Докато записвах съня си, лявото око леко пак потрепваше, за да ме уведоми, че това не е друго освен игра, трепкане на лявото ми око, на левия горен мигач, на горната част на мигача, заедно горнята половина на ябълката.

Следобед, особено на залез слънце, понеже днес денят бе ясен и тихичък, но не съвсем, обаче слънчев, приятен ден. Четох вестник „Утро".

На смръкване започна да ми играе дясното око. Изкъпах се. Стана ми радостно, весело и пях продължително време. Лягам си в 9 1/2 ч, след като си изпрах дрехите.

14.X.1934 год., неделя, с. Равна

Снощи, въпреки че се изкъпах, все пак не можах да спя добре тая нощ. Сладко заспах, но се събудих в един часа през нощта. След това наново съм заспал и съм сънувал следните **три съня:**

Първия: Сънувам, че се намирам в една местност като над Канарата от У към дола на Чучур-дере – Водишко землище. Правят се едни паважи, много

особни. Работниците са каракачани. Те са успели да павират цели лехи и то с големи плочи фафрични, обаче всички тия плочи още сурови, неизсъхнали, защото те като цигли са сечени и поставени на мястото. Но невиделица се зададоха изплашени коне, тъкмо когато аз разглеждах работата им. Каракачаните се втекоха да върнат конете, обаче не успяха. Конете със силния си бяг затъпкаха и размърдаха много от паважа и се насочиха над канарата надолу към село Водица. Тук почвата била хлъзгава. Имало подхлъзливи подземни пластове и така цели павирани надземни пластове се подхлъзнаха вследствие силното бягане на конете и се образуваха цепнатини в земята и размърдване на паважа. Конете с устрем отидоха надолу към батя Бобиви – долната махала, към водещата на Гайдарюв Пеня. В миг надойдоха много жени, но преобладаваха много млади момичета каракачански, които дойдоха да видят в суматохата що стана с конете. И без да се крият от мен, ме заприказваха. Момичетата бяха облечени добре, с всевъзможни пребрадки, обкичени със сребърни пари и пр.

Изпърво те се не криеха, но после дойдоха техни мъже и те се прибраха и започнаха да се крият от мен. Сега между тях съзрях една жена висока, стройна, сговорлива, която говори чисто български и която аз, преди да стане това рушение на конете, видях я в една къща уж наша, но къщата ни е тамо къде къщата на Топалов Ненов Георгя във Водица. Тази жена се яви при мен уж като съседка и ме заприказва и по думите аз я познах, че е тука от шоплука. И тя ми каза, че живели тука, но не ми каза, че е каракачанка. Сега вече в компанията тя последна стои насреща ми и когато всички момичета каракачански се закриха и прибраха, то и тая жена зясмяна си закри лицето и си отиде.

Втори сън: Сънувам, че искам да се подстригвам. Подстригването ще стане тук, в Равна. И то кой да ме подстриже – Свиленка Владимирова. Но Свиленка е слаба, жълта – болна от туберкулоза. До нея стои уж Николца Станулоната, но не е Николца, а Мара – майката на Свиленка, коато се помина преди месец. Свиленка започна да ме подстригва, но аз казах: я да ме остриже ей-така, с машината, и заостригах отпред над лявата страна на челото си косата, която е буйна, кестенява, а горе темето ми голо, каквото е сега. Аз казах, че искам нула номер да ме остриже, но нямам нула номер машинка. Свилка припна и донесе тяхната и започна един ред да стриже нагоре и дойде до голата част на темето ми, но се оказа, че машинката не реже, та наполвин реже косите ми, които са редки по темето ми. И понеже аз съм седнал, а Свиленка се приближава и гърдите си трие чак в моите и дъхът на устата й го усещам и ми е неприятен и не искам да е така близо до мене, неприятен ми е. Рекох на себе си: „Ето така се предава туберкулозата" и няма как да й кажа да стои по-далеч от мен, ами се натиска и й дишам нейния издишен въздух. И така, тъкмо машинката стигна до теменната част на главата ми и се чудех защо не реже – и се събудих.

Третият сън, най-последният: Сънувам, че съм в една голяма химическа лаборатория, но нещо като болница с хубави мраморни стълби и богата украса. Сестри милосърди и лекари, облечени в бяло. И аз помагам нещо на един лекар. Но тоя лекар по невнимание с една голяма църкалка, подобна на спринцовката, с която удрят инжекции, но само че цяла стъкленица е самата спринцовка. Това църкало е пълно с азотна киселина и лекарят, по невнимание, както църкаше нанякъде, ми обля дясната ръка, горната част на ръката от китката надолу. Изведнъж аз я погледнах, че ръката ми побеля, пръстите вземаха вид на бели, изпити, дълги. Но това наблюдавам с очи и чувствувам страх, но болка не усещам. Уплаших се, без да ме боли, и започнах да викам на лекаря: „Абе, г-н лекарю, Вие що направихте? Вие ми изгорихте ръката." Когато той съзря това, остави веднага това църкало и се затече да търси вода. Оказа се, че вода в стъклениците няма и той по стълбите надолу се затече да дири вода. Аз,

придържайки с лявата си ръка дясната, която не ме боли, но я наблюдавам, че е обезобразена, като че не се подчинава на повелите на мозъка ми и я оправам с лявата си ръка. Тръгнах по стълбите надолу, за да догонвам или пресрещам лекаря, който отиде за вода. Ето, отдясно на стълбите, милосердна сестра тъкмо налива като че плювалник вода, извика: „Ето вода!" Веднага си гурнах ръката в една вана, над която кран вода чурка. Сестрата пита: „Какво стана?" Отговорих й, че лекарят по невнимание ми заля ръката с азотна киселина и че отиде да търси вода и още го няма. Ръката ми, без да ме боли, но потопена във вода, ставаше угасяне, разредяване на азотната киселина и църкаше чак. Аз, макар и да не ме боли, започнах да плача и се събудих.

*

Часът 4 1/2. Станах и в 5 започнах наряда. Прочетох лекцията от общия окултен клас *„Хармонични движения"* и се заприготвях, след изпирането на дрехите си, за Годеч, където лекарят, собствено кметът ни викат всички учители от Годечката община за образуване на хигиенични съвети – комисии и от лекаря ще се дадат напътствия за работата, коато ни предстои по хигиената в селата си.

В Годеч се състоя събранието от 11 до 1 ч. На излизане от училище Б. Манов ме запозна с някаква си театрална трупа, която за вечерта ще представи „В ноктите на дявола". Поканиха ме да остана. Угърчинска и г-жа Калинова ме поканиха на обед. Обядвахме и Никитов и Добрев от Бо[ренде?]. Вечерта си потеглихме с Д. Маринчев да си отиваме, обаче ме застигна Б. Манов и ме повърна да остана за вечеринката, понеже съм бил нужен зад кулисите да свиря някои номера с цигулката. Останах. Вечерта се събрахме с околийския управител, госпожата му, Угърчинска, Дончев, Динчийска, Каменова и пр. и след вечерянето ни у околийския, отидохме у дома му. На излизане за театъра госпожа Петрова ми каза, че нямало да повърнат Х. Григорова, понеже Андреев казал, че била навършила за пенсия. Мен ми стана мъчно и скръбно.

На вечеринката аз се измъчих: едно, че не можех да свиря нотите на балерината и друго, цигулката на Монев е разнебитена, беше без колофоний и аз се просто засрамих. В 12 1/2 си потеглих за Равна. Забравих пакет с книги на пътя тук, Равненско землище, и съм си дошел към 2 ч след полунощ.

15.X.1934 год., понеделник

Станах на съмване. Ясен ден и ветровито време, но вятърът към обед бе силен, а от сутринта бе слаб.

Ходих да питам за книгите дали не ще да ги е [намерил] някой някъде, но се оказа, че още никой не ги знае. Вечерях у Младенови и си легнах.

16.X.1934 год., вторник

Събудих се в 4 1/2 ч. Станах. Силен вятър бучи вънка. Полуоблачно. Написах на Еленка писмо. Съобщих й, че на управителя ни жената – Петрова, е ходила при инспектора и го молила да възвърнат Еленка, а той й казал, че тя била изкарала за пенсия и за какво да я назначал.

При изгрев слънцето блесна и се затули зад тъмни облаци. Изобщо денят бе облачен.

Сън. Сънувах, че бях с братя и сестри на екскурзия. Беше тамо и Учителят. Игнат Которов ми говори много сърдечно и весело, насърчително, да работя с цигулката. В хубава местност бяхме.

*

Днеска дойде държавният бирник заедно с Бориса – секретаря му. Никола Савов – Туден и Пиперков – данъчен агент по измерване материали за ракии. Никола Савов убил един заяк и го донесе. После го готвиха тука и си направихме една снимка и си отидоха. Вечерях у Младенови.

17.X.1934 год., сряда

Събудих се в 3 ч сутринта и сън не ме хвана до 5 ч.

Сън. Сънувах, че съм някъде си, при мен са кака Иванка – майката на Колю и Съби Минчеви. Разговаряме весело. При мен е също и друго лице, което на пробуждане помнех, а сега съм забравил.

След прочитане една лекция, озаглавена *„Основни мисли"* – 37. лекция от 8.VI.1927 год. При изгрев слънце небето бе облачно и първият лъч се не видя, а чак после се подаде слънцето и пак се скри. Към 1 ч следобед заваля дъждец ситен. Канех се да отида в Годеч, но бях изморен много от децата. Полегнах да си отпочина. Спал съм 3 часа. Вънка дъжд вали. Отказах се да ходя в Годеч. Свирих и пях, стремейки се да заучa една нова окултна песен. От тая сутрин, още при започването да чета лекцията, започна да ми играе дясното око с десния мигач, горнята част на окото. Игрането бе често. И вечерта, към 8 ч пак се повтори.

18.X.1934 год., четвъртък

Сън. Тъкмо заспах в 11 1/ 2 ч и съм сънувал, че стоя в една стая мобилирана, хигиенична. Седнал до маса г-н инспекторът Петър Андреев – Драгомански околийски училищен инспектор. Принася на масата прибори, разни неща средно висока, стройна, пълничка, с бяло лице дама, млада, която била моята годеница. Забрадена бе с бяло було върху главата, от отзад, и с ясносини дрехи облечена. Андреев говори нещо по нашата сватба. Като че ли бе Еленка, но тая бе по-висока от нея, по-пълна и дългообраза, но с оправено лице, чисто бяло. Понеже бе пременена, затова изглеждаще още по-красива. Събудих се – точно 12 часът без 2 минути.

Друг сън: Пътувам в един трен, но самият трен върви из едни подземни галерии с голяма скорост. На завоите изглежда, че ще се удари и от влака и мен не ще остане нищо, обаче той така се извива автоматически и повидимому уж ще ударят вагоните, но те автоматично се разпореждаха и минаваха в завоя на линията. Слязох. Трябваше да влизам в час с учениците си. И то намирам се в голямо здание, пълно с всякакъв народ външен. Оказаха се много турци и то познати Крепчани от Поповско и Казалджик-Кафтан, Кърджалийско. Влязох в една стая – ето много ученици и учители. Но всички учеха. Аз не зная къде да търся учениците си. На Рамадан Х. Еминов момичето на дъщеря му, красиво, пременено, тамо стои и се усмихна, като влязох. Запитах я и тя ми каза къде са децата. Първо й заговорих на български, а после на турски. Ще влизам на урок, обаче не знам по програма методическата единица каква ще ми бъде, която ще преподавам.

Ето, аз не влязох в час, намерих се в голям салон – коридор; тука с разни дрехи на чужди и наши хора от братството. Като че ли сме били в Сливен. Учителят отишъл в Сливен, но неузнаваем за външните хора. Брат Д. Доберв ходил и поканил много граждани да отидат на беседа. Не им казал кой ще говори на беседата, а само, че ще чуят хубава беседа, които отидат. Ето, времето наближаваше. Започнаха да говорят някои, че трябва да отиват и се чудят кой ще [бъде] говорителят на Дъновистите на събранието. Аз най-после внимателно им съобщих, че ще чуят Учителя. Имаше много обуща чужди, но на нашите хора и мен се предложиха едни, за да се обуя и отида на събранието.

Сънувах после Учителя, но точно съм забравил картината на съня си.

*

Излязох от училището. Дъжд валеше из мъгла. Като слязох под селата, се усили дъждът и ме измокри, докато стигна. Накладоха печка и се изсушихме с други колеги и колежки. Г-н инспекторът, като влезе, ми каза, че „Г-н Ганев,

очакваш ли за колежка?" Отговорих, че всеки момент. Той каза, че направил постъпка до министерството и очаква.

Инспекторът изнесе реферат на тема „Учителството и обновата" и административни напътствия. Написах на Еленка една картичка от Годеч. Като бях в книжарницата, силно ми играеше дясното око.

20.X.1934 год., събота

Рано дойде кметският наместник Станчо Раденков. Тръгнахме из селото, за да уведомим селяните, че е нужно да си направят нужници и торища, почистят дворовете. До 10 ч ходихме из селото. От 10 влязох в час до 2 ч. Тъкм излязох от час, и ето Николина Угърчинска, за да отидем на Петрохан. В 4 ч следобед потеглихме. В 7 и 20 стигнахме на Петрохан. Там чакаха Милчо Герасков и Бойко ... . Много се зарадвахме, че се срещнахме. Спахме в една стая всички. Времето бе много добро. Ясно, тихо.

21.X.1934 год., неделя

Станах в 4 1/2. В 5 бях вече с раница и излязох на пътя за Тодорините кукли. Сбъркал съм пътя, та съм отишъл над Брикювци. Къде планината Козница в местността „Мала Могила". Залая ме куче при една гора. Отидох къде него. Ето, имаше кошара. Човекът ме посрещна. Той бе жител на с. Брикювци, дядо Велко Ганов. Хвърлих си ризата и изсуших на топлата печка. Дядо Велко напълни моя чайник и го кипна. Закусихме аз и той. Дойде и друг селянин, Сребро, братовчед на дядо Велко. Той ме поведе и отправи за Тодорини кукли. В 9 ч бях вече на път.

Ясно – прозрачен ден. Далечна гледка на Стара планина – чак до Юмрукчал. Вреченските планини, селата – всичко се вижда ясно. С тъга се разделих от хубавата гледка и величествена природа. Замръзналият сняг и земя бяха лъскави. Аз паднах много зле, но не повредих нищо – хлъзнах се. В 12 и 1/2 бях на Петрохан. Милчо и Бойко си заминали. Заварих Угърчинска, която плаче зе свидно любе. Разплатих се и потеглихме за конезавода. Направих там 5 снимки.

Докато аз правя снимките, поручикът се опитал да произволничи в стаята си с Угърчинска, обаче тя го респектирала и дала добър урок, че не всички жени са развратници. Наобядвахме се у поручика и в 3 ч си отпътувахме. В 7 1/2 бяхме в Годеч. Бай Митю Костов ми кипнаха вода за чай. Изпих около 1 кг вода. Навечерях се. Говорихме с Монова, г-жа Петрова, Дончева, и др. и в 10 без 10 бях в Равна. Кипнах вода. Напарих си краката, натопих ризите за пране, напих се с гореща вода и легнах.

Събота, тръгвайки за Петрохан, и в неделя, ми играе все дясното око.

22.X.1934 год., понеделник

Вънка вятър вее. Уморен съм от вчерашното много ходене. Слънцето изгря на ясно, обаче на запад бе облачно. После цялото небе се покри с облаци. Мисълта ми е за Еленка. Мисля си и все поглеждам кога ще се зададе да дойде тя учителка наново. Цялото ми внимание е съсредоточено по това тя [да] си дойде в Равна. С нея животът върви с музика и леко минават дните. Без нея тук ми е мъка и тягост, но минават минутите, часовете и изобщо всичкото време. Дано тия дни я видя назначена, весела и засмяна да си дойде тук. Проявих тая вечер 8 стъкла, които правих вчера по Петрохан. Всички са сполучливи. Окото дясно си играе и ми носи радостна вест.

23.X.1934 год., вторник

Сън. Намирам се в голямо здание, неизвестно где. Като че ли бе мелница. Много хора в него. Точно не помня случаят какъв бе, обаче аз се бях

качил горе на мелницата по гредите и исках да снема един чувал с храна. Под мен се намираше един дувар. Аз пуснах чувала отвисоко върху дувара, но той започна да се руши. Захвърлих се и аз и ловко скочих на тоя каменен дувар. Но самият дувар е много висок над земята. Тъкмо скочих на него, той безпричинно започна да се руши отгоре надолу. Аз се хванах в нещо друго и дуварът като че ли се топи, започна да се сниша. Понеже аз където бях хванал, не можех здраво да се държа, затова се захвърлих и наново скочих върху дувара, но тук вече той бе над цяла пропаст, в която, ако изгубя равновесието си, от дувара ще падна в нея и нищо не ще остане от мене. Както скочих върху дувара, а от двете ми страни – бездни, събудих се.

*

Вън времето е студено. Облачно. Тук-таме се прояснява. Тъмни облаци на източния хоризонт и над близките източни балкани.

24.X.1934 год., сряда

Станах в 4 ч. В 5 започнах да чета лекция от общия окултен клас – *„Добри съвети"*. След това написах на Еленка едно писмо. Зора го занесе в Годеч още отринта. До обед учих и заминах в Годеч, за да заваря подофицера, за да му предам направените в неделя снимки. Подофицерът нямал пари и не взема снимките. След пазаруването на книги отидох у Манови и си дойдох. Вечерях у Станой и Андрея Николови. Говорих с Борковата жена – Мара. Тя ми каза, че от слънчевите бани, които Еленка й препоръчала, започнали краката й да се движат.

Интригите, които се бяха завързали между учителя Добрев и г-ца Шишкова, дойдоха дотам, че днес четох, че Добрев се уволнява по чл. 70. Аз не го знам знам дали е бил с леви убеждения тоя колега, защото пред мен се е пазил да си открива идеите, но знаех, че колежката му писала против него, че бил комунист. Легнах си в 8 1/2 ч.

25.X.1934 год., четвъртък

Сън. Сънувах, че съм някъде в непознато място – село и хора. Помня, че се занимавахме с косите на човешката глава. Аз намерих една перука с руси дълги коси и си я турих на главата. Пипах теменната част на главата и видях как косите са израснали много естествено, даже уж че са никнали, а не изкуствено правена коса, като че ли същинската тая коса е одрана някоя руса женска глава и сега представлява перука. Турих я на главата си и тя така прилепна и с нещо я намазаха около периферията и тя стана така естествено, че като че ли се срасна с моята глава. Сега се касае въпросът, че косата, така като я разчесах, тя е много дълга, дълга до гърдите и аз исках да отида на бръснарница, да я подстрижат, за да не изглежда, че е женска, а да е мъжка. Представям си, че отзад трябва да се подстриже така, че само да се приглади, а не да се намали. Защото от това подстригване ще зависи бъдещата красота на главата ми.

Ето, после дойде някой млад поп. Брадата му чорлава, широка, като на комита. Той яздеше на кон.

Отивам да видя дола при свякови Събеви Бузааджиеви. Долът е много дълбок, трябва да се направи мост. Тамо имаше някакви греди стари, дъбови, които са паднали във водата и сега трябва да се извадят, повдигнат и поставят за мост. Водата е дълбока, застояла.

След това, ето, с мен бяха един офицер, като че тоя, който бе на конезавода на Петрохан, и още някой. Аз съм канен на обед у вуйнини Геровчини. Поканих и тия двамата офицери и другия, като че единият бе поп. Предварително отидох да видя дали не ще ги обременя, като им завеждам още гости. У вуйнини

бе тяхната Димитра. Тя му каза да дойдат и тоя, които съм поканил. В гърне ври боб. Не благ ден бе, затова ще ни гощава с постен боб.

*

И още много картини сънувах, но не помня добре и се събудих.
Времето е ясно тая заран. Само на изток има пояс от облаци.

26.X.1934 год., петък

Много хубав ден. Съвсем ясно небе. Никакъв вятър. Следобед ходихме с децата на монастиря. Почистихме двора му и пътя от монастиря до училището. Пометохме училищния двор и пътя почистих до Георги Виденов от трънките и камъните. Навечерях се. Ходих у дядови Цвяткови за определяне торище и нужник. На врьщане се отбих у дядови Истаткови и тамо си хапнах малко. Легнах си към 9 1/ 2 ч, след като прочетох в „Утро", че на Софийската област се дават 17 места учителски, в което число вярвам, че влиза и за Равна едно учителско място.

27.X.1934 год., събота

Сън. Сънувах, че съм във Водица. Кака Неда – сестра ми, е при мен и ми говори нещо по моето задомяване. Говори ми, че само да си дам съгласието си, то тя щяла да ми намери много добро момиче. Като че ли аз съм бил дал вече дума на едно младо момиче, но още то не знаело, та можел съм да се откажа от него и си подиря друго. Кака ме увещава и аз й казах да отиде да прави подбор. И тя замина и ще ми подберяла от Ковачевец момиче и аз се чувствувам вече годен, но избраницата си не съм още видял – и се събудих.

*

Несравнимо ясен, със светла сияюща зора и величествен изгрев, ден. Децата дойдоха рано, за да си свършим занятията и отидем на монастирчето. Предадох стихотворението „Есенна картина" и на третия час дойде старшията с Митю, Илкова зет и Коста Тодоров. Отидох на монастиря. Заварихме всички хора на ядене. Седнах при дядо поп Андрея. Те ядоха овчо варено, а аз – сирене и снощен боб. Поисках от поп Андрея книгата, за да прочета нещо за света Параскева (Петка), чийто ден днес се празнува. Той ми даде книгата и ми намери за днешния ден, 14 октомври по стар стил, и прочетох за нея. Живяла е в първата половина на XI век. Родом от Тракия. Брат й станал монах. И тя обикнала тоя живот. Отива в Палестина и около р. Йордан. Там е прекарала дълго време. Завръща се в Цариград през кръстоносните походи. Умира и я погребват, без да знаят отгде и къде е ходила. Някой си постник е живеел покрай морето – стълпник. Морето изхвърлило удавник при стълпника. Той започнал да смърди. Стълпникът замолил хората да погребат тоя удавник. Като копали гроба, изкопали тяло женско, неразложено никак. Погребали мъртвия удавник при това тяло. Вечерта стълпникът видял видение – млада мома, с много воиници заобиколена, дошла и му казва: „Отец Георги, защо погребахте тая мърша при това тяло, което не е изтляло? Идете и веднага го извадете, това неизтляло тяло, и го поставете в ковчег." Сторили това и поставили тялото в един монастир тамо. От тялото започнали да оздравяват много болни от разни болести. И това тяло е било пренасяно в разни градове, а засега е в гр. Яш в Румъния. Ето що прави чистият девствен живот и живот, отдаден на Бога.

28.X.1934 год., неделя

Много хубав ден. Долината на Нишава на разсъмване бе като бяло море от мъгла, която бе из низините. Изпрах си чаршафите след наряда. Прочетох, т.е. зачетох на наряда една беседа неделна от XII серия – *„Който претърпи докрай, той ще спасен да бъде"*, и я дочетох към 11 ч. Към обед до 1 ч написах

на Еленка писмо и го занесе Младен, който отиваше на воденица в Годеч. Дойде Владимир Станулов и четох от в. „Братство" статии и се разговаряхме. След вечеря, която бе от картофена супа, и после, като си дойде Мирко, дойде Георги Божилов и след като си замина, аз започнах да пиша реферата си на тема „Материалните условия и творчеството на човешкия дух". Писах до 12 ч и си легнах.

29.X.1934 год., понеделник

Ясен ден, но пред слънцето и около него имаше малко облачета. Деня прекарах като че ли тягостно. Такова ми е душевното състояние.

Вечерях у Младенови. Свободното си време и вечерта до 11 ч писах печатен шрифт за I отделение.

30.X.1934 год., вторник

Пак хубав, приятен ден. Тук-таме се забелязваха облачета от сутринта, а на залез слънце се явиха на запад много затъмнени, премрежени облаци. Усещам си крака и затова то е признак, че ще се промени времето.

Нощес сънувах следния **сън**: Сънувам, че съм в някой обор с учениците си, та им преподавам как трябва да чистят и ринат. Вземах лопатата и започнах да рина само волски извержения, а децата гледат настрани и се подсмиват, че се занимавам с чистенето и чистотата.

Днес преди обед някое дете ми открадна големия ми нож.

Писах акт за встъпване в длъжност от 28.X. т.м. и писмо до ок. училищен инспектор, за да ми прати документите. Часът е 12 среднощ и лягам.

31.X.1934 год., сряда

Облачено утро, но Слънцето изгря на ясно и после цялото небе се заобла-ми и през деня ту проблясва, ту се заоблача. На обед отидох в Годеч на педагогическа групова конференция. Замръкнах и си дойдох късно. Вечерях у Младенови.

1.XI.1934 год., четвъртък

Днес е денят на Народните будители, на Св. Иван Рилски и именният ден на Н.В. Царицата. Аз говорих на децата и ги разпуснах. Четох през деня. На изгрев слънце, след посрещане първите слънчеви лъчи, имах хубави вдъхновени мисли и записах някои от тях за реферата си. Свирих през деня и към 5 ч вечерта потеглих за Годеч, за да изпълня поканата на Б. Манов, да присъствувам на чай по случай празненството по празника на Годечкото читалище. Но нямаше подобно. Отидох в пощата и случайно раздавачът не бе излязъл. По моя молба той прегледа пощата и ми даде едно писмо от Еленка. Прочетох го на лампата в пощата. Много се зарадвах, че ми писала. Излязохме с раздавача и ходихме да пием боза. После аз отидох на репетицията на колегите на „Луди млади" и на „Скакалци". До 11 1/2 ч бях там и си вземах раницата и през нощта към 1 ч бях вече на леглото си. Докривя ми, че Манов не благоволи да ме покани да нощувам, да не бия тъмнината, но толкова му е човещината.

Тая сутрин повиках Божил Петров и понеже вчера получих заплатата от пунктовия от Кърджали и от Годечкия, то броих на Арсо 1000 лева и на Божил Петров дадох в заем 500 лева, защото му бях обещал, за да си купи керемиди за къщата си.

2.XI.1934 год., петък

Прочетох първата лекция от първа година на младежкия окултен клас. В почивка съм. Следобед тъкмо да пущам децата, ето Димитър Маринчев, учител в с. Ропош, ми дойде на гости. Говорихме, свирих му до 11 ч и си легнахме. Припаднало бе гъста мъгла вънка. Анка ми даде юрган, за да завия Маринчев.

3.XI.1934 год., събота

На разсъмване – тук ясно небе, а в низините – мъглата като море. Маринчев не иска да почака закуска. На обед, вследствие това, че предадох хубавата песен молитва от Чолаков, то по настроение имах вдъхновение, религиозно. Следобед свирих, пях, до късна вечер. Като че днешният ден бе години, векове, такова ми бе състоянието радостно, весело, особено като си мисля, че то Еленка ще се зададе и ще дойде. Все за нея мисля, из ума ми не излиза, защото тя ме вдъхва към работа и радост. Изкъпах се и изпрах и си легнах.

4.XI.1934 год., неделя

Събудих се точно в 5 и станах. След наряда прочетох неделната беседа от X серия *„Дванадесеттях племена"*, защото се канех тоя ден да го посветя на събиране овес из селото. Но отказах се, понеже хората се бяха разотишли по разни свои работи. Закусих у Младенови и у бай Илкови. Отидох у Симо Игов, за да му съобщя, че магарето трябва да се пусне на паша, понеже не ще ходим из селото. На връщане от тях се чувствувах не добре разположен и сънно настроен. Върнах се и в 12 1/2 легнах и спах до 3 ч. Станах и се заех с правене на една стълба. Моми и момци помагаха, свириха, играха около ми, а аз работих и на стъмняване я доизкарах. Вечерях у Младенови и си дойдох в училище.

Днес не бях добре разположен. Мъка ме сподавя, че няма още Еленка.

Нощес сънувах и сънища някакви, които добре не помня. Но видях един бивол чер, който с еша си бе и така ми се понаежи, но аз го подкарах и той си замина. После стоях покрай ж.п. линия и минавайки тренът, аз гледах да товаря някакъв товар в него.

Вънка облачно и днеска малко грея слънцето.

5.XI.1934 год., понеделник

Станах на разсъмване. Вънка свири вятърът и е студено. Чувствувам се не добре духом. Нещо ми е тежко на душата. Тая вечер имаше събрание, за да решат къде да се работи трудовата, за да си поправят пътищата. Стояхме до 11 ч и се разотидоха и аз си легнах. Вънка е ясно небето и приятно. Чувствувам се в гърдите малко болезнено около сърцето, но от предната част. С децата се много тревожа и затова се изхабявам и изтощавам много.

6.XI.1934 год., вторник

Сън. Сънувах, че съм някъде. Лятно време е и много хора женат. Аз, като учител, хората ме заведоха да видя, че някой си, забравих кой именно, беше им пожънал нивата. Минавах из под хубав присад, но много едър, неимоверно едър. Върху плета бе паднал един присад жълт, зрял, който се наранил от една вършина. Аз го вземах, погледнах го и го оставих, като се присегнах, та си откъснах по-малък. Станчо Раденков ми каза: „Е, защо остави най-хубавата круша за стопаните? Толкова ли не смееш да вземеш от тях нещо хубаво?" И той взема оставената круша.

Втори сън: Сънувам, че сме на екскурзия много наши братя и сестри. Учителят минава покрай и ми говори нещо, като отминава, за да отиде на обед. Ний сме се наредили много братя и сестри.

Трети сън: Сънувах, че ще отида при околийския училищен инспектор г-н Андреев. Той е в едно учебно здание, но в горния етаж. Отишъл съм с тия къщни сандали, но когато видях колеги, дошли при него и то добре облечени и обути, започнах да се стеснявам, как ще се явя при г-н Андреева? Разговаряме се с един колега и жена му при него.

*

Събудих се много рано, обаче не станах, а стоях в леглото. Вънка мъгла и студено.

7.XI.1934 год., сряда

Събудих се в 5 ч. В 6 започнах да чета една школна лекция, общ окултен клас – „...". След това пях и свирих. След часовете се избръснах хубаво и изядох пица и в 2 ч потеглих за Годеч. Купих 104+36=140 кгр. зеле по 0,60 лв. – 84 лв. за зеле. Станчо Раденков ми донесе писмо от Еленка, брата Тошев и друга поща. В книжарницата прочетох писмото и разбрах, че в Равна няма да има увеличение на учителския персонал. Отидох в пощата, получих 84 лева от един бракцалия, комуто направих снимки на Петрохан, и си дойдох. Застигнах Никола Станулов и Георги Киров. Никола Ст. ме покани на вечеря. Вечеряхме и си отидох и започнах в 8 ч да пиша писмо на Еленка. След завършването му закусих към 10 1/ 2 потеглих за Годеч. В 11 1/2 бях в Годеч. Пуснах писмото на Еленка в пощата и отидох на кафенето. Пих един чай, после дойде Петър Пейчев. Черпих по 1 кафе и аз пих още един чай. После учителят от Туден – Тошев, и П. Пейчев играха на карти, а аз им бях секретар, та още един чай пих. После отидох и обядвах на една млекарница. Отидох у Митю Костов и му честитих именния ден. С Б. Георгиев отидохме на училището и присъствувахме на репетицията на „Туди млади". Отидохме с Борис Георгиев в читалището, вземах 5 тома книги на Гр. Петров и си дойдох. Вечерях у Илия Тошев и говорихме за Еленка. Времето мътливо, облачно. Към обед бе се поразяснило, а сега пак се заоблачи и даже дъжд пръска.

9.XI.1934 год., петък

Събудих се в 5 ч. Вънка шуми дъжд периодически. Станах и в 6 без 25 започнах да чета втората лекция от младежкия клас – *„Страхът и безстрашието"*. Страхът се явява след греха, а грехът ражда тъмнината. Окултният ученик трябва да ходи без страх и без тъмнина! „Fir fur fen, tao bi aumen" значи: „Без страх и без тъмнина".

Ако подплашите заека, той бяга в гората; ако подплашите жабата, тя ще бяга във водата; ако подплашите птицата, тя ще хвръкне във въздуха. И най-после, ако подплашите човека, той трябва да си каже: „Без страх и без тъмнина!"

Никога да не хвалим децата, защото способствуваме да развием в тях тщеславието. Докато човек е жив, да бъде глух за похвалите и укорите. *Да се прявят преводи на всички животни, птици, растения и предмети, защото те са азбуката на природата.*

*

Нощес съм сънувал **сън**: Някъде съм в балканско място. При мен е Димитър Илиев (умствено повредено дете, малоумно и недоразвито). Аз го пращам да завръща говеда. Макар да бе късно и тъмно, не знам по какъв начин аз напипах на земята и намерих един ръжен и един железен, като на сметало, желязна пръчка. Вземах ги и си казах, че ръженът ще използуваме за братските кухни. След това сънувах, че сме се събрали, селяните Равнени, на събрание. Ето, дойде Атанас Димитров Сулин, че хвана момчето си Добрияна, та му тегли голям бой до убиване, защото той откраднал в Годеч един алабаш и го заловили стражарите, та се засрамил Анто. Аз се изплаших да не го убие.

*

Хората се изнизаха и отидоха в Годеч на събор. Шестнадесет деца ми отсъствуват. Това е културата на селяните. Той предпочита пиенето пред просветата на детето си. Оставя детето си пазач на къщата, а той отива да си прави удоволствие с ядене и пиене. Учих, но какво да предам, като утре ще

трябва наново да се повръщам, да предъвквам методическата си учебна материя. Учих само до обед и съобщих на децата следобед да не дохождат.

Лявата, около сърцето област ме силно наболява. Не ми се говори. Нещо като че ли ми трепери белият дроб от лявата страна и ме боли, кога говоря силно. Чувствувам се изтощен и като че ли изчерпан, безсилен. Психическото ми състояние е меланхолично. Минават ми мисли недобри. Страхувам се да не заболея от гръдна болест от тревоги и убийство с децата. Четири отделения е цял педагогически скандал и човек, който усърдно си гледа работата, ще се изтощи и изчерпа съвсем и преждевременно може да си замине от тоя свят. После, измъчва ме мисълта за Еленка, че тя остана без работа и далеч от мен.

Исках да чета, но не ми се четеше. Исках да се занимавам със свирене, но леженето преодоля и легнах за 2 часа, та си поспах.

До вечерта четох новоизлезлия музикален вестник „Звук" и започнах да чета нещо из биографията на Григорий Петров.

10.XI.1934 год., събота

Сън. Сънувах, че се намирам в един град, но не знам точно в кой, обаче за мене почти познат. Въпросът се касаеше до това, че трябваше да изчистя от при мен някакви си непотребни 2 големи мръсни книги. Вземах ги и влязох в някаква си градска градина, но градината бе чиста и аз не исках да мърся тамо с тези вехти книги – облеклова обвивна хартия. Хà тук да ги хвърля, хà там, та най-после в една нова, неизкарана къща, чието мазе бе замърсено от хората минувачи, понеже нямаше клозет.

След това се намерих като че във Водица. Много познати имаше, там бе и Колю Ралев. Той ми връчи един запис, който се състоеше от 256 лева. И тези пари били от снимките, които аз оставих при Арсо Соколов за конезавода в Петрохан. После въпросът се касаеше за някакъв харман, чиито снопи са големи кладни и купени. Но едната кладня така я изронили от вземането снопите, та останалата част се срути. Не знам как, имаше някой, който поднесе огън да кладе около хармана, но аз го предупредих, че ще запали хармана със снопите, та нищо не ще остане. Видях как някои си хвърлиха огън изпод снопите, или пък светеше нещо и го затрупаха със снопи, но пожар не се произведе, значи огънят е изгаснал изпод снопите.

След това се намерих пак всред градината, при много високо строяща се кооперация – здание. Внезапно, като че ли от взрив, хвърлен във въздуха, керемиди, парчета от керемиди се разхвърчаха из въздуха и почнаха да падат около ми. Отстрани имаше хора, които гледаха, че керемдите ще ме ударят, но не можаха, защото аз се запрях и си рекох: „Ако е късмет, не ще ме ударят", и така останах неповредим.

*

Станах в 7 ч без 25. Нишавската долина пълна с мъгла. Небето облачно, само на изток над земната линия и между небесните облаци има пояс разяснено небе, което иска да покаже на хората где е изтокът.

След като се изпрах и почетох малко от книгата на Гр. Петров – „Черния Мойсей", съм позадрямал. **Сънувам**, че съм у Стефан Цонев пред къщата. Пред старата им къщата. Наловили се много на хоро. Хванах се и аз, но като че ли аз не играех, а само бях около хорото и разказвам на играещите, че в Ковачевец другояче играят. Но аз не вземах никакво участие в играта.

11.XI.1934 год., неделя

Сън. Сънувам, че пътуваме с брат Тошев ли, или някой друг, и яздим занякъде. Качихме се в един аероплан. Но отивайки за мястото, аз не бях в аероплана, а върху един управен, тлъст червен – алест кон. Самият кон е толкова управен, че гръбнакът му е хлътнал и е мъчно уязвим. Тъкмо се метнах върху

и той удари галоп, едва можах да се наместя по-близо до холката. Земята е замръзнала, та се боях, както бяга така силно, да не би да се подхлъзне и падне, та ще ме утрепе. Но успях да го спра и слязох от него. Слязохме и другите, които бяха с мен. И си свършихме работата, за каквато ходихме. Това бе някакво знание, в което не бе много чисто. Клозетите бяха вътре и нечисти. Хора разни. Ще предстоеше да нощуваме в някоя стая, но не останахме. Тръгнахме си. Щях да се кача в аероплана, но в единия се качиха части от яздилите и аз – в другия. Аеропланите бяха като автомобили. Първият полетя, а втория аз не можах да подкарам. Седна в него един авиатор, но той бе лично един от яздилите и го бутна, а аз останах на земята, но той ми каза, веднъж да го подкара, че аз после като го запаля, да потегли, тогава ще се кача. Аеропланът потегли и започна да прави обиколки покрай едно много високо здание, така че едва го не докосна и повреда не може да стане. Първият аероплан полетя много високо, управляван много добре от пилота му, също и вторият вече полетя и после ще мине да ме вземе. Както стоях и гледах аероплана, на един завой на пътя ето, отдолу, из една ялия, долина, се чува високото викане на един стражар конник, който силно вика: „Елена, Елена, Елена!" Само това се вика и ясно се чува приближаването на силно бягащия му кон. Разбрах, че стражарят известява отдалеч вестта, че Еленка иде вече. Аеропланът, докато заобикаля и хвърчи, аз току започнах с ръце да се подемем, като че птица с крилата си, започнах да хвърчам. Хвърках много място над земята и то из един нагорен път. И много лесно хвърках. Изкачих се на височината на един завой, дето ще мине аеропланът да ме вземе вече оттук, се задава земята – пътят. Но аз пак хвърчам от нетърпение да мине аеропланът. Но вместо да мине очакваният аероплан, ето, иде един автомобил, каран от един калугер, или поп, непознат за мен, пушач и с извратена, неравилна физиономия. В задната кола на автомобила имаше човек да лежи полужив, пребит от катастрофа с железници. Той бе много тежко болен. Потегли и този автомобил и ето, нашите дойдоха и аз отидох да се кача във втория аероплан – автомобил. Радостта ми бе голяма, че аз пак започнах да хвърчам с ръце и то много изкусно – и се събудих. Часът е 5 без 25 и станах за наряд.

Сънувах също, че някой нощес ми каза, че Стойко Добрев щели да му възстановят правата и ще го възвърнат учител.

*

След наряда започнах да чета беседата *„Изново"*, X серия. Останаха 4 листа за дочитане и дойде кметският наместник – Станчо Раденков, и тръгнахме из селото, за да събираме овес за училищната библиотека. Докъде 2 ч следобед обходихме селото и след като претеглихме овеса, който се оказа 200 кгр. и 10 лв. пари. Потеглихме за местността „Полянитє", където пазарихме пък 12 дървета за 510 лева за училището. Върнах се и направих на момите и момците една снимка. След това им свирих и играха на хорото. Написах една полица на Петър Георгиев и Васил Григоров и им продадох по един билет за лотарията на слепите, също и на Русим Станулов. Проявих 3 стъкла – снимки и към 10 ч си легнах, но съм много изморен, изтощен, защото днес не съм седял цели 10 часа.

12.XI.1934 год., понеделник

Събудих се ранко и станах. Слънцето изгря, заобиколено с облаци, но почти бе ясно при изгрева. Написах учебната програма и изпратих за утвърждения. Получих от Годеч резюмета, изпратени от Еленка. Много тягостно прекарах особено тая вечер. Много ми бе мъчно. Ядосвах се за някои работи и все пак си казвах, че така е трябвало да бъде. Четох нещо от „Черния Мойсей". Но в отчаянието ми, ето, се похлопа вънка и дойде Русим Станулов, та в разговор с него се поразясни съзнанието ми.

13.XI.1934 год., понеделник

Сън. Сънувам г-жа Манова полегнала и в разговор за Еленка тя ми каза: Еди-коя си (говори за някоя нейна позната) си скъсала кръщелното свидетелство и не ѝ знаят годините, затова сега, въпреки че е млада, получава пенсия. – „Та, и аз да съм на Хаджи Григорова на мястото, щях да скъсам кръщелното свидетелство", та да си получава пълна песния.

*

Тази сутрин бе облачно. И почти целия ден бе облачно и по обед заваля дъжд. Лявата ми вежда от вчера проиграва от време на време, а днес се чувствува играта на лявата вежда и на левия мигач. След свършването на часовете свирих и се почувствувах добре и по-весел. Промени се тягостното състояние. Все ми се струва, че Еленка ще си дойде.

14.XI.1934 год., вторник

Написах заявление за искане отпуск. В Годеч ходихме на конференция групова. Калинова имаше лекция „Отделения" и Борис Симов говори на тема „Що сме били в миналото и какви трябва да бъдем?"

Научих се от полученото препоръчано писмо на Еленка, че което писмо ѝ бях написал и изпратил на Димитровден, изчезнало и не го получила. Това писмо е с особено съдържание и трябваше в чужди ръце да не попада, но имало любознателни хора, да надничат в чуждите отношения – хора с шпионски дух. Аз като че ли предчувствувах, че това писмо ще го постигне подобна участ, защото нещо ми викаше препоръчано да го предам, а аз, понеже бе от две цели табаки*, му залепих 4 лева марки и го пуснах в пощенската кутия. И Еленка не е получила това писмо.

Върнах се късно от Годеч. Времето бе добро, ясно, приятно. Слънцето изгря на ясно.

15.XI.1934 год., четвъртък

Сън. Сънувах, че се оплаквам някому за участта си, че уча 4 отделения и че даже ме заболели гърдите от тревоги, та започнах да плача насън... и се събудих.

Сънувах, че сме на екскурзия Георги Събев и някои други наши братя и сестри. Разговаряхме се надълго и нашироко по разни въпроси. Приготвлявахме се да пренощуваме някъде в Балкана и събирахме дърва. Забравих в подробности съня си.

*

Слънцето изгря иззад облак. През деня вее все вятър откъм юг и почти целия ден имаше облаци и силен вятър до късно, до 10 ч и бучи. Дочетох книгата „Черният Мойсей".

16.XI.1934 год., петък

Четох лекция от младежкия клас, първа година, *„Усилване на волята"*.** Дават се напътствия, че ученикът не трябва да отсъствува от Школата.

2. Отсъствието да става по много важни причини.

3. Никои да се не карат и ако се карат, се изключват.

4. Да се не изнася нищо от Школата.

5. Да се прави медитация сутрин, обед и вечер преди лягане, върху небесната дъга.

---

* табак – по-плътна хартия, полукартон. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

** Лекция от 8.III.1922 год.; отпечатана под заглавие „Методи за укрепване на волята" в „Двата пътя", Младежки окултен клас 24.02.1922–02.06.1922 г., ИК „Жануа–98", I изд. по оригиналните разчетени стенограми, Кърджали 1999 г. (Бел. М.И.)

6. Еднообразието е смърт, а разнообразието е израз на духа, на духовното в човека и то дава живот.

7. Който ляга рано, той намира големи запаси от прана в природата и си набавя изхарчената сила през деня и запасява с ново количество за предстоящия ден.

8. Веднага щом легне, човек трябва да заспива.

9. Лягай не с мисълта, че отиваш да си починеш, а с мисълта, че отиваш на училище в астралния мир, защото каквото научиш в горната школа, това ще приложиш през деня.

10. Да сънуваш, че ядеш месо, то значи отгоре те учат, че пътят, по който вървиш, не е добър, затова трябва да го промениш.

11. При гняв изпявайте „до-ми-сол" до десетина пъти и състоянието се променя.

*

Сън. Нощес съм сънувал, че се намирам някъде в къща на някои близки. Приготовляваме се за отиване някъде на гробища, но на тия гробища ще има събрание, увеселение, ядене, пиене. Ще се преспи тамо, та си приготовлявахме и дрехи за спане. Имаше някакви дами, седнали пред къщата с инспектор Андреев. Аз съм вкъщи и приготовлявам нещо си. Покрай мен е някое си близко момиче, около 14-годишно, и весело си пее и приготовлява и забавно тананика и говори нещо на мен по пътуването. Някаква си лопата са вземали от Ганчо Белчев – Водица, да ринат нещо в тоя дом, който е като че ли при крайната чешма във Водица, на Добревото място, и аз занесох лопатата и я турих в дама им и видях леглото на слугата им. А събранието, за което се приготовлявахме, като че ли ще става в Ковачевец. Около ми – мъже и жени, но забравих точно кои бяха, и аз съм техен гост и заедно ще отиваме на общото голямо съборно събрание в някои си гробища.

*

Събудих се. Вятърът престанал. Небето забулено с леки облаци, а някъде прошарено.

Лявата ми вежда и клепач още продължават да поиграват от време на време.

17.XI.1934 год., събота

Станах в 4 ч. Четох подчертаните бележки от книгата на Григорий Петров „Черният Мойсей" и бележките по готвения от мен реферат. Следобед щях да отида в Годеч, за да уредим касиерските книги, с Атанас Димитров, но той ме оставил, та аз пак се отказах да ходя.

Беше ми нещо тъжно на душата и си мислех за ... и размишлявах за доброто в света и върху Словото на Учителя. Нещо като че ли въздухът ми не достига, така се задушавах. Ходих и продадох три лотарийни билета [от] лотарията на слепите. Вечерях у Наци.

18.XI.1934 год., неделя, с. Равна

Събудих се в 4 ч и станах. Имах особено състояние, тежко. Левият мигач все ми играе.

Сън. Сънувах, че сме някъде братя, сестри. Разговаряме се с Еленка. Аз се глася за път някъде, а тя стои около мен и си говорим за нещо си.

*

В 5 ч, след наряда, започнах да чета беседата от десетата серия *„Изново"*. Миналата неделя не можах да я дочета, понеже тръгнахме да събираме овес из село. Сега пак започнах да я чета отначало и то много бавно, с размисъл върху хубавите слова на Учителя. То цялата беседа, всеки ред е пропит с Дух и сила.

Понеже сега се говори в България за обнова и даже имаме нарочно създаден за целта институт „Дирекция на обществената обнова", а виждам как всички колеги със стари и архаични идеи се наредиха в обновата и всички за обнова говорят, а всъщност нищо не вършат. Като че ли вече всеки претендира, че е в обновата и е обновен. Четох снощи в. „Братство" – и тамо имаше статия на тема обнова, но нашите хора и важното – Учителят, в тая беседа разглеждат въпроса тъй съдържателно и основно и коментирайки въпросите на обновата, Учителят прави бегъл поглед върху настоящето и методите на съвремениците за изправянето на света, та мен така ми домъчня за народа, за колегите в Годеч, че се така ядат и че са така издребнели в одумничества и клевети, че ще се изядат, и схващайки основните принципи на истинската обнова, облегната на базата на любовта – братството, произлизащи от това, че човек търси Бога и Божественото в живота и щом се държи за Божественото, то другото, обновата и всички необходими средства, среди, условия – материални и духовни – сами по себе си ще се създадат. И че трябва сега да се създадат общества, които да създадат условия за идването на Божествените енергии от горе.

Четейки тая хубава беседа и размишлявайки, аз дойдох до неудържим плач. Плаках много и молих Вишния да ми помогне и помага, да ме ръководи всякога в пътя на Божествената светлина. Плаках за българския народ, за България, че нейните водители, особено духовните, съзнателно пречат и нито приемат Словото, което истински основно ще възроди нашия народ, нито пък дават на народа да намери истинското учение, чистата вода и храна, за да утолят духовният си глад и жажда.

През деня продавах билети за фонд „Читалище на слепите в България".

Пенъ Ганев

ДНЕВНИК
VI.
19.XI.1934 год. – 10.III.1937 год.

19.XI.1934 год., понеделник, с. Равна, Годечко

Събудих се рано, в 4 ч. Станах и започнах да чета книгата на Григорий Петров „Луд професор". В тази книга има много добър материал за беседи на населението, особено за селското население, за въздържанието най-много. Подчертах някои хубави пасажи и ще си ги извадя в особена тетрадка за изготвяне реферата ми „Материалните условия и творчеството на човешкия дух".

Състоянието ми е средно, в смисъл: не съм ни весел, ни тъжен. Размишлявах си по много въпроси относно връзката на човека с Бога и раздялата, която ми се наложи за тая година, и най-вече за учителстуването ми сам в Равна при толкова много деца. Духом на обед отидох на среща с Еленка. Колко са чудни пътищата на Небето, че наложи тая раздяла. Всичко е за добро. Окото, т.е. лявата вежда и левият горен мигач все играят тия дни.

Тази вечер Младен ми донесе писмо от Еленка, изпратено от София на 18-й, а днес, 19-й, го получих. Еленка ме предупреждава да бъда внимателен със запазване здравето си, защото 4 отделения да се учи е тежко, а още повече животът е, който учи, а не зорлан, да ги изнасилвам и по цели часове от себе си да отпущам, за да им тъпча главите със знания. Това, което се учи в училище, не остава в главите им, а онова, което събуденият интерес и саморабота придобият впоследствие.

Получих писмо от Юлия Божилова, учителка в с. Драгоил, чрез станция Драгоман. Тя ме моли, ако обичам, да започнем да кореспондираме на есперанто, понеже тя го учила, обаче започнала да забравя.

Изпрах се и се изкъпах. Вънка вали дъжд.

20.XI.1934 год., вторник

Сън: Намираме се с много братя, сестри и чужд някакъв народ при едно здание, в което било имало сватба. И в сватбата бил поканен Учителя с някои от нашите по-първи братя, а дошъл и Н. В. Царят – Борис III. Ние стоим вънка с наши хора. Тук сме били на екскурзия в планината и тая къща тук била на някои си каракачани. Излязоха по едно време Учителят и Царят. Царят облечен не с нови дрехи, а с като на стражар с дрехи. Панталоните му изцапани малко. Те заминаха с Учителя да си говорят и разхождат из едни дървета. В това време,

ето, надойдоха много студенти, студентки, яздещи на коне. Един познат с братовчедката си, пристигайки, ми завика, още не слязъл от червения си кон: „Абе, Пеньо, хляб, хляб, много съм гладен!" Аз му обясних, че обед скоро ще има и ще обядваме заедно. Той напира. Ето, слязоха. Дойде и братовчедката му, млада и засмяна руса госпожица, и сърдечно и пъргаво се здрависва. Завързаха се разговори. Ето, поизлязохме от тая градина навън. Шосе и много хора вървят по него надолу. Отсреща – ливади и военни пасища. Един офицер завика на някого си, който бил влязъл отсреща, във военните имения. Без да чака много, офицерът започна да стреля по човека. Аз се изплаших, да не би да улучи и застреля човека за нищо работа и така се събудих. Вънка облачно, а долината на Нишава пълна с бяла мъгла. Часът бе 5.

4.XII.1934 год., вторник

Ден на охристианизиране младежта. Заведох учениците в манастирчето. Там им поговорих за значението на празника и ги разпуснах. Отидохме с Руско Станулов у Маруонкини, за да ни посвири Васил с кавала. Обядвахме у тях. Следобед си готвих лекцията с методически единици „Черноморски бряг на Северна България". До 12 ч вечерта все четох, също и помагах на чешмата, за да я мръднем.

5.XII.1934 год., сряда

Четох лекцията в природата.

Учих само 2 часа. Приготвих се за Годеч и в 1 ч потеглих. Държах си лекцията. Каралеев и Станимиров [казаха, че] съм претрупвал децата с много знания и не съм ги подтиквал те самите да работят, а аз наготово съм им давал. И че по география трябва да се застъпва обяснителният, а не монологичният, разказвателният метод.

Никитова чете реферата си. Закъсняхме много.

Имаше събрание в Равна за мястото. Говорих на хората по някой въпрос.

В Годеч получих изпратените 9 броя от сп. „Житно зърно" и резюмета от Еленка.

Напомня ми Еленка, че предложението да кореспондира на есперанто госпожица Юлия Божилова е женски долапи и че целите ѝ били други и че да се пазя.

Тази вечер мисълта ми е все върху лекцията ми в Годеч. Обвиниха ме, че много съм дал на децата, че съм употребявал някои непотребни и неуместни думи и че нямало система в преподаването ми.

А пък накрая ме хвалиха все пак за добрата ми лекция.

Но същественото аз изтъкнах и се схвана от децата първо, че за Северна България Варненският залив с Варненското пристанище са порта – врата, през която се изнася и внася стока. Обясних защо се казва Черно море. Каква му е водата. Разгледах бреговата линия. Обясних, че другаде бреговете са стръмни и няма условия за селища, а единствено удобно място е Варна, разположен на удобното и хубаво пристанище. Изтъкнах забележителностите на Варна и в околностите на Варна. За всичко правих частично схващане и най-после – общо схващане.

Разгледаха снимки и изгледи. Подчертах най-после пак за голямото значение на Варненските морски бани и че те са причината за увеличението на Варна на жителите му. И най-после прочетох им едно четиво за Черно море. И нарисувах Черноморския бряг и на Северна България. И разпуснах децата.

Но над всичко това, аз не трябваше да се самообвинявам, че съм направил погрешки, а трябваше да ги оставя да си кажат думата, че тогава да стана и се защитя. Не трябва да се дава кураж на кучета, които джавкат, да те лаят, а ги

заплаши. Издържана лекция трябва да се защищава, а не да им се самопризнава човек. От много глава не боли, така че би било погрешка моя, ако не знаях, ако бе непълна лекцията ми.

Каралеев ме критикува и обясни, че географията не е разказвателна наука, а обяснителна. Да се застъпва биологичният принцип. Че условията налагат да се занимава народът с търговия, рибарство и пр.

6.XII.1934 год., четвъртък

Станах в 6 ч. Прочетох писмото на Еленка, което получих снощи, след като изкарахме конференцията. Бях уморен снощи много, та го четох, но през куп за грош.

Започнах да ѝ пиша едно [писмо], но го изгорих в печката и написах друго, с друг дух. Тая сутрин се чувствувах много неразположен и с много тягостно състояние. Денят бе облачен, но топъл. Но иначе душевно аз прекарах голяма мъка и тежка атмосфера. Много тягостно прекарвах часовете с децата. Един час като че ли бе векове. Сам се раздумвам, че това е същото онова време, когато като ветеринарен подофицер в Скопие ме бяха назначили да ръководя 120 души приходящи във ветеринарната армейска лечебница на 1-ва армия в Скопие. Хората не ме слушаха, бягаха. Не идеха, кога удряхме звънеца. Аз съм си изпросвал заради тия непослушни хора псувни няколко пъти и даже без малко и бой. Молих подполковник Плакидов (родом от гр. Русе) да ме смени, но той ме ругаеше и не искаше, но най-после, по ходатайство от фелдфебела, той ме смени. Моят заместник като започна да ги бие и наказва, за едно скоро време се туриха в ред – всички като един слушаха.

Та и сега, моите ученици, аз не ги държа строго, защото не искам да бъда груб и побойник и най-важното – не е възпитателно и педагогично, но децата ми нарушават тишината и аз се изчерпвам и изтощавам съвсем. Съвсем като нямам сили, нямам апетит, тежко ми, като че ли съм в една безизходност. И над всичкия тоя непосилен труд: 4 отделения, в една стая 48 деца, но и отгоре реферати трябва да се готвят, а за тях трябва да се чете много литература. Трябва да се изнасят лекции. И настоява се и да се отвори трапезария, за да получават обед бедните деца. А за това трябва пак аз да тичам и на обед да отивам да гледам как се хранят децата, как се готви яденето им, да се търси съд за готвене, продукти да се събират и пр., и пр.

8.XII.1934 год., събота, с. Равна

Събудих се в 4 ч. Станах, седнах в леглото, без да ставам. Потопих се в мисъл. Замислих се как да си съставя реферата, който ми предстои да държа от името на читалището в Годеч на тема „Трудът като фактор на прогреса". И в дългата си размисъл аз дойдох до истинското вживяване на въпроса. Аз имах за първи път в живота си едно истинско посещение на същества от висша еволюция, на други фактори, които работят над человечеството. Сега аз разбрах на Учителя думите, какво че дългата медитация е средство, чрез което можем да влезем в контакт с по-висши същества. Аз усетих какво нещо е да говориш с дух и сила. Завладява човека и всички една сила, която разклаща душите и каменните сърца. Аз видях що е силата на оратор, който завладява публиката. Покъртен от всичко това и от факта, че Небето бди и работи над мен, аз, вследствие на това висшо посещение, дойдох до неудържим плач. Плаках за народа, за България, плаках за нещастното си племе, че е оградено от невежество и груб егоизъм и че трябва да се намери средство, методи, чрез които да се пробудят тия хора да започнат да работят – обществениците – от любов към народа, а не по задължение. И че на учителството предстои важна задача в изграждане новата държава, в създаване новото поколение. И специално

тия колеги в Годеч, що да се направи, та да могат да се събудят, да сгреят сърцата им от духовна обич, да разберат, че по пътя на омразата те се изтъркват и хабят и че в любовната атмосфера ще се чувствуват в най-благоприятни условия. И че любовта е единственият фактор, който може да разтопи ледовете, любовта, която дава подтик, която окриля умовете, калява волите за работа и напредък. И че най-чистата атмосфера е тая на любовта, най-здравословните условия са пак в нея. Всичко ще премине, но любовта вечно пребъдва. Любовта не се сърди, не се гордее, не завижда, не се превъзнася, всичко търпи, на всичко хваща вяра. Семейството, любовта на майката към детето е мярка и може да даде идея какво нещо е да работиш от любов за народа. И така, ред много и много мисли минаха през ума ми, които не съм в състояние да напиша и възпроизведа.

Следобед четох от Григорий Петров „Философия на труда" – Царя на труда Хенри Форд и „Проклятие на труда" – английския калугер Малтус, че Бог проклел Адама и че на земята раждаемостта е по-голяма и никога Земята не можела да изхрани човечеството, родено върху нея. И най-после – *„Благословение на труда"*.

„Няма по-красиво състояние от присъствието на Божествения Дух върху човека. Той чувствува в себе си онова вечно благо, което внася радост и веселие. Духът е източник или носител на живота. Дето се явява силата на човека, там се явява духът. Значи, *силата на човека зависи от Духа*. Дето се явява Духът, там се явява животът. Когато Духът напусне човека, той губи съзнанието си, т.е. губи Духа.

Сега всички трябва да се стремим във възприемането на Божествения Дух. Той иде днес в помощ на човечеството."

„Човек не може да бъде щастлив, нито здрав, ако няма истинска идея в себе си за Първата Причина. Истинска идея е онази, която при никакви мъчнотии, при никакви страдания и изпитания не се изменя. Тя всякога остава една и съща. Върху тази идея, именно, се гради животът на душата. Ето защо, ние казваме: умът мисли, докато държи в себе си идеята за Първата Причина. Сърцето чувствува, докато държи идеята за Първата Причина. Душата се разширява, докато държи в себе си идеята за Първата Причина. Духът се просвещава и укрепва, докато държи у себе си идеята за Първата Причина. Който изгуби тая идея, той умира.

Духовният живот ще бъде неразбран за човека дотогава, докато той започне не да говори, а да го живее. *Новата мисъл се заключава в следното: Каквото човек мисли, това и става."*

*

Сън: Сънувах, че сме някъде в планината, но в мочурливо място. Много сестри и братя. Предстоеше път. При мен бе Дойнова и Янкова. Но Янкова – една по-ниска, станала по-ниска, отколкото си е в действителност. Говори ми нещо за багажите, за пренасянето и нещо друго, а мен едно ми е чудно – защо гласът ѝ се развалил. Тя сега говори с развален, дебел глас, който дразни слуха. И като ми говори, вратните [ѝ жили], но отпред, отстрани гушата ѝ, жилите изпъкнали от слабост.

9.XII.1934 год., неделя

Станах в 6 без 35. Набързо се приготвих за наряд. След наряда започнах да чета от X серия беседата *„Помаза ме"**. Четох докъде 9 ч, закусих и в 10

---

* Беседа от Учителя от 18.III.1928 год., печатана в томчето „Синове на възкресението", Казанлък, 1934 год. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

продължих. В 11 1/2 пак започнах да чета *„Изново"*, пак от X серия. След дочитането й започнах да чета „Философия на труда" от Григорий Петров. Четох я до

Насъбраха се хора за реферата ми на тема „Трудът – лост на прогреса". От 9 до 10 изнесох сказката си. Посетиха я почти всички Равнени – само мъжете, защото и така и бяхме канили. Ако бяха канени и жените, няма място за тях. Като примери си послужих с Луд професор и Хенри Форд от Григорий Петров.

Изобщо днес нямах добро разположение. Легнах в 11 ч.

10.XII.1934 год., понеделник, с. Равна

Сън: Някъде сме в планината. Но са направени много бараки, от които едни са красиви, уютни, а други – по-стари, свесени и не с добър изглед. Всички се готвят за път. Еленка е с мене. Тя ме вика да ме заведе в нейната барака, че имало нещо да ми говори, също и да й стегнем багажа. Аз събирам някакви си обувки, защото тези, които имам, са скъсани. Та ги давам на обущаря, като че ли на Колю обущаря, за да ми затегне обущата, та [да] продължа. Говори ми Еленка, водейки ме към бараката си. А бараката й е хубава, красива.

Събудих се. 6 ч. Вънка облачно, мъгливо и хладничко.

Преди няколко дни бях сънувал, че съм бос и ходя по студа, мръзна и треперя, но навремето не го записах.

11.XII.1934 год., вторник

Сън: Сънувам, че чета във вестниците, какво някъде си в Италия ли, или във Франция, се съобщава един феноменален случай: какво сто на сто вече било доказано на материалистите и безверниците, че душата е безсмъртна и се преражда и вече тоя въпрос две мнения няма. Някой си дух, който бил в стара форма, като дядо, предсказал с най-големи подробности къде ще се роди, в коя майка и баща, и що ще бъде. И впоследствие се сбъднало. Имало някои снимки във вестниците и тия, които ми съобщават, са от нашето село. Нещо много уверително, което забравих от съня си, за подробностите, особено за случая, който правил тоя дух, за да докаже на материалистите, че човешкият дух е безсмъртен. Това ми го съобщиха у Алтъпармаков Събя във Водица. Ето, отидох у тях и щели да дойдат нашите учители Големият и Малкият Стефановци, Стоян Пейков и др. Дойдоха и влязоха в една стая, но висока, добре мобилирана, с канапета и богато, удобства. Тази стая била на околийския управител в Годеч. Надойдоха му гости Годечкият кмет, агрономът и др. И започнаха да си говорят. Мен техният разговор не ми хареса, защото е нещо безсолно, еротично. Поисках да си отида. Във външната стая ми дадоха изрезки от вестници, но едни хубави картини, като че ли са не изрезки от вестници, а картини като от икони, художествени картини, в които се описва случаите на фотографии и доказателствата за безсмъртието на човешкия дух. Отидох си у дома – долу. Нашият стар дам се така съборил, разпукал, немазан, с редки керемиди, просто грози. Мама се опретнала и го маже, тули му дупките. Казва ми, че ще го омаже, ще го затегне, за да стане годен, за да се върже добитъкът; ще вземем, казва, керемиди и ще го препокрием, за да не тече вода и го събаря при валежите.

12.XII.1934 год., сряда

Сън: Сънувах, че съм си отишел във Водица. Излязох горе, в лозето; на горния край съм. Запъщам се да сляза долу, у дома. Ето, в две редици строени, все с бели дрехи, две по две млади сестри, от които най-напред върви Милка Периклиева, Стоянка Илиева, Наталия и мн. други, ме срещат и заприказват. Те отивали на екскурзия, та ме питат не ще ли ги придружа.

Слязох у дома, но като че ли сега се завръщам. Наш Иван ме посреща. Той станал бил добър фотограф. Аз разглеждах много негови снимки. Но като че ли Иван не живее във Водица, а в някой голям град и имал много клиенти за фотографиране и работи добре с фотоапарата си. Като че ли се намира във Виноград – Търновско, или в Попово, в богата чаршия. Влязъл съм някъде, в гостилница или в кафене, но от нашето село само момчета, облечени добре, ме заприказват с разни въпроси за моето скитане из другите кътове на отечеството. Много картини сънувах, обаче ги забравих.

Снощи, седнал на масата, бях задрямал и ето, намираме се в една хубава барака на Елена. Гласим се да заминаваме на екскурзия. Двама сме с Елена. Тя се преоблича и бързо стяга за път, а аз бях готов вече. Весело си чуруликахме и ето, събудих се...

*

Тая сутрин сняг вали. Земята бяла. Четох от Библията 110., 111. и 112. псалми. Прочетох от вестник „Братство" словото на Учителя *„Пътят на новия живот"* в 105–106 броеве. Много важни мисли си подчертах за размишление и схващане.

Снощи със Станчо Раденков обходихме по-голямата част на селото, за да видим дали хората са си направили нужници, торища и дали са измазали стаите на къщите. У Станимир Истатков и Димитър Кръстев бе непоносима тъмнината, миризмата и лошавият въздух. Много деца, а мръсна и гола стая с черни, неизмазани стени, с лош, отвратителен въздух. У Станимир Истатков, къщата му е на ширина и ветровито място. Извън – в просторна обстановка на вси страни, а вътре – с две прозорчета малки, стаята никога немазана, задимена и почти нищо не се вижда в нея. Мизерия – и материална, и духовна.

Тая сутрин доизходихме и останалите къщи. У дядови Васови къщата заподпряна, никога немазана, тъмно, изпотрошена, тъмна, с нечист въздух. Ужас обзема човека, като си помисли за тая обстановка и как издържат тия хорица на тая мизерия и толкова нехигиенични жилища. Боси, гладни, голи, в тъмни дупки хора, и те се радват на Божия свят, и те са обкръжени от хора братя, от близки и ближни.

13.XII.1934 год.

В Годеч започнахме заседанието в 11 ч и към 1 ч бяхме вече свободни.

Вземах си пощата и си дойдох в 5 ч. В Годеч ни викаха днес, за да ни дадат напътствия от Дирекцията на Статистиката как да стане преброяването за 1934 год. на 31 декемврий.

Като пристигнах, ергените ме замолиха да им посвиря на хорото. Посвирих им. После се разговаряхме със Станчо Раденков и дойде Андрея Георгиев, за да ме покани да отида на вечеря по случай именния му ден днес – Андреевден.

След вечеря си говорихме с бай Георги до 9 ч и си дойдох.

Целия ден е облачно. Даже към Годеч имаше пътека от отъпкан сняг и е сухо. Не е съвсем студено. Няма още замръзнало. Снегът се стопил и земята е пак черна.

Душевното ми разположение не е радостно. Нещо ми тежи и измъчва. Като че ли съм много натоварен и преуморен. И духом не съм бодър.

14.XII.1934 год., петък

В 6 1/2 станах. За клас четох от изпратените от Еленка резюмета.

Сънувах, че ме води някоя си госпожица, чиято къща е някъде си в един парк. Извива се широка алея по височината, като лъкатуши и минава покрай все хубави от двете страни акации и други дървета. Тя ме заприказвала, докато

[illegible] въведе в двора, къщата. Нещо като че ли са там брат Епитропов и други [illegible]. Ще пренощувам в тоя дом, става приготовления на завивки и т.н.

*

Целия ден е облачно и студен вятър вее. Не е замръзнало и калта се [illegible] махна. Писах почти през свободното време резюмета от тия, които ми е изпратила Еленка, до 10 1/2 ч. Четох Билията – 114. псалом и други някои глави. [illegible]рактерното е в 113. и 114. псалом, че Бог въздига от пръстта нищия и го поставя [illegible]зовете си на една трапеза и неплодната жена прави да се задоми и да [illegible] майка на много деца. Каменната пустиня накарва да бъде езерна вода и [illegible]ька – вода да започне да извира от подобно място. За Бога всичко е въз[illegible]но.

15.XII.1934 год., събота

Облачно. Из мъгла вали. Към обед заваля силен дъжд. Разкаля се земята. [illegible]варите говорят, че горе, из гората, вместо дъжд валяло сняг.

Следобед имах тежко състояние. Прочетох вестник „Братство", брой 108, [illegible]то ми донесе снощи кметският наместник Станчо Раденков. След дълга [illegible]змисъл, че аз напуснах свирането и пеенето и въпреки настроението си [illegible]почнах да пея, защото това и прочетох във вестника, че ние трябва да настоя[illegible]ме в доброто и положителните мисли и чувства. И състоянието ми се промени. [illegible]къпах се, прах, измих и дъските на стаята си и ето, в 11 ч си лягам при добро [illegible]настроение.

16.XII.1934 год., неделя

Облачно, дъждец ръми. Кал е вънка и не може да се държи чистота вънка в училището и стаята си. Събудих се в 5 без 15. Наряда започнах в 5 и 10. След това прочетох резюмета, изпратени от Еленка. В 9 ч потеглих за Губеш. В 10 бяк вече в Губеш. Говорихме с Цеко дълго в училището. След това отидохме на обед у тях. До 5 ч стоях и късно се върнах. По пътя на връщане ме валя и дъжд. Вечерях у Младенови. След това свирих до 12 ч. Тази вечер се сгоди Рака, дъщерята на Георги Соколов, за момък от Комщица, Асен, и Елена Милушева – за Костадин Трифонов.

17.XII.1934 год., понеделник

Сън. Сънувах, че пътувам някъде. Ще пътувам по теснолинейна линия. Близо съм до гарата и влакът е композиран. Остава да се прикачи локомотивът. Аз бързам, тичам. Багажът ми тежи, обаче успях и се качих на влака.

Към 10 ч започна да вали силен дъжд със североизточен вятър. Учениците, понеже днес е „Сава и Варвара", та отидоха из селото да събират боб и леща в чорапи; дъждът е силен, та ще се измокрят, но не можах да ги задържа.

18.XII.1934 год., вторник

Облачно време. Деня прекарах добре. Следобед свирих на децата, а те с внимание слушаха. След часовете отидох в Губеш. Вечерта колегата Цеко Симов с госпожата си дадоха вечеринка с учениците си, като и аз вземах участие с изсвирване и изпяване на някои упражнения.

19.XII.1934 год., сряда

Понеже легнах с Цеко заедно на едно легло, та изпърво съм позадрямал малко и съм сънувал **сън:** Сънувах, че мама е в една река. Реката е дълбока и аз я опитвам с една дълга върлина, да видя дали е дълбока. Лодката, в която бе мама, току се извъртя и мама щеше да падне в реката и както не знае да плува, неминуемо я очакваше смърт. Обаче не стана катастрофа. Реката бе мътна и придошла вследствие валенето на дъжда.

*

Събудих се след тая дрямка и вече до зори не заспах. Мъчителна нощ. Закусих у Цекови и той ме изпрати до Ангел Дончев до дома. Из пътя Цеко ми говореше по въпрос относно жената и нейната психология и относно трябва ли човек да се въздържа или не. Цеко поддържа, че човек не трябва да се изтезава, а в половия нагон, да му търси противоположния пол, за да се удовлетвори. Аз му изтъквах противното: какво че целомъдрието е препоръчано от всички Учители на човечеството, като вземеш от Христа, та свършиш до Толстоя, който като Соломон живя в разкош и крайният му извод бе, че девствеността е качество, което е първата стъпка към нравствен живот, и че въздържанието е път за нравствено съвършенство. И половите нагони, когато се даде на младежа или на когото и да било известна идея, то той, увлечен в идеята си, трансформира тези низши, полови енергии в по-висши, творчески. Цеко дойде дотам, че ми каза какво това лято на своя син Петьо, ученик в IV клас, му казал да не си играе с пола и че ако иска жена, той ще му дадял 50 лева, да отидел някъде с пари, но да не се борел със себе си. Съветвах го, че е направил зло за детето си, което сега се е тъкмо пробудило, тъкмо е във възрастта на пубертета, и че това е един биологичен процес, който изменя физически човека, и душевно. И че сега младежите прекарват най-бурни състояния, най-често сменящи се, и че трябва деликатно да се пленява и отвлича съзнанието им към спорт, музика, поезия, четене на книги и пр. и пр. Говорих му още и се разделихме.

До обед учих в Равна, а следобед [ходих] на педагогическа конференция в Годеч, само на учителите от Годечката община. Маринчев имаше лекция по писане върху съгласните букви *б – п, д – т* и др. в III отделение.

След това областен агитатор от Обновата Алексиев от Берковица, говори на тема „Авторитарната държава нейните принципи и идеи".

Вечерта доведох в Равна народния певец на народни песни Йордан Стоянов, род. гр. Варна. Г-н Стоянов спа при мен, като Христо Модеви ми дадоха един юрган.

20.XII.1934 год., четвъртък

Сън: Сънувал съм, че при мен има две змии боа, но дълги, много дълги, като върлини. Едната съм убил и другата – убита, но главата несмазана. Каня се да ги дера, та кожите им да намъкна на върлина и да гледат хората какви големи боа има тук. Аз съм на един дувар и силно изтръсках с нещо, за да проверя дали боата е мъртва или жива, обаче се оказа, че е жива, тя си дигна главата. Но си казах, че трябва да се доубие, защото, макар и жива, тя е безсилна, защото бе омаломощена от студа ли, или ги е убил някой друг, или аз съм ги убил, но не помня точно кой ги е убил и положил пред мен, за да ме заставя да ги дера и да се занимавам с тях.

*

Вечерта Стоянов даде концерта си и задоволи Равнени. Само Трифон Петров изказа роптание, а всички други са доволни. Легнахме в 12 ч.

21.XII.1934 год., петък

Сън: Сънувах, че сме компания. Присъствува и тоя, който сега, снощи пя на нашите хора. Има друга компания, които се готвят да пътуват за екскурзия. Тъкмо ще ги изпращам, ето, се почука и влезе Еленка. Голяма бе радостта, но като я гледах и радвах, се събудих.

*

Следобед изпратихме Йорд. Стоянов до пътя за Губеш и се върнахме. Тази вечер вечерях у Хр. Модев и им свирих до 10 ч. Получих от Еленка 2 пратени резюмета.

22.XII.1934 год., събота

Сън: Намирам се във Водица, у дома. Товарим каруцата с материали от къщата и ще се изнасяме в нова къща на ново място, което по-малкият ми брат Иван купил, харесал за дворно място. Мястото се намирало в горнята махала под шосето, което води за Чаир. Аз се сърдя на Ивана каква махна и неудобства намира на тая, на старата къща, та е решил да я продава. Каруцата е пълна с разни покъщнини, помагат и наши роднини и селяни за прехвърлянето на багажите и материалите на новото място. При нас се намира и г-жа Петрова – жената на сегашния Царибродски управител. Те с брат ми Иван оглеждат една много дебела орехова дъска, от орехова трупа, около 2 метра дълга. Но орехът още не е разбичен, нарязан, а Иван го изправил така, както го разцепили с брадвите, така, дебела част само от средата на трупата. Оглеждат ги и си говорят, че ще ѝ занесат да го разрежат, за да направят някакъв си сандък от него. В това време аз някак си се отстраних между каруците, но вече каруците като че са в гора, или на място, където пазар става. Чувам, че се гръмва. Ловец гърмял на заек и го убил. Ето, аз бях там и го видях окървавен. Чудя се на ловеца как е гръмнал така, когато насреща пушката му зад заека има каруца с два коня, вързани на каруцата и ядяха сено. Заоглеждах конете по краката, за да видя да не би някои сачми да са наранили конете, но не забелязах, като говорех на тоя, който гръмна срещу конете. Но ето гледам, че той убил едно черно женско агне, което се натикало в задното колело на една друга каруца. Колелото като че ли го извъртяло, та го затикало между сандъка клемията и колелото. Извадиха го оттамо други хора. Аз засуках между тия каруци и с други един човек влязохме в някаква сграда. Там бе и ловецът. Ловецът е от Ковачевец, но не го познавам. Придружаващият, и той е от Ковачевец. Тези, последните, нещо на шега си говорят. Ето, измежду колелетата на каруците се намери една като берданка – или иглянка пушка. Ковачевченинът ловец я взема и се зацели към другия Ковачевченин, а последният е допрян до мен. Аз изтръпнах и завиках упречно, че с пушка шега не бива. Той мислел, че пушката е пълна само с барут, без да има в нея куршум и сачми. Щъкна, но пушката не хвана. Осем пъти наред щъкна, а ние, особено аз се бях простил с живота, но не му хвана капсата на патрона и не гръмна пушката. Кога я снема и извади гилзата, той сам видя, че тя си имала и куршум, и сачми и че ако бе се възпламенила, щеше да ни убие.

*

Събудих се. Тежко ми. Лявата сливица, или по по-право, лявата страна на гърлото, ме болеше. Аз още снощи не ми се ходеше у Христо Модев и като свирех, губех такта и бях неразположен.

Вследствие това, че не съм си сам в стаята, че ми гостува народният певец Йордан Стоянов и нещо тягостно състояние, обременеността ми от душевни неразположения и смущения астрални, се чувствувам недобре.

Времето облачно, студено. Вятър вее откъм североизток.

23.XII.1934 год., неделя

Станах от сън в 4 1/2. След наряда започнах да чета някои от резюметата, изпратени от Еленка. След това от 7 ч започнах да чета книгата от Григорий Петров „Философия на труда", състояща се от 112 страници. И до 1 ч я прочетох, като прескочих някъде нещо, защото исках да я прочета, за да имам представа върху този въпрос, понеже аз приготвих и съм дал обещание, че от името на Годечкото читалище да реферирам на тема: „Трудът като средство за прогреса".

В 1 ч потеглих за с. Туден, за да реферирам на горната тема, но по случай това, че в Годеч има събрание по обновата, затова се отложило Туденското. От Туден потеглих за Годеч и в 3 ч бях в Годеч. Заварих да реферира доктор Нешков.

След това пристигна от Калотина полковник Симеонов, който е областен деятел по обновата. Той говори за задачите и целите на авторитарната държава. Изтъкна причините за 19-и май т.г. и даде някои обяснения и пожелания за добро бъдеще, за организираност и сплотеност за доброто на България.

На отиване ме срещна Госпожа Петрова – жена на околийския управител, която ме покани да посетя вечеринката, която дава женското дружество. Обещах. Вечерта Госпожа Петрова говори на тема „Женското движение в света и в частност в България. История и действителност". С много добър език и леко четене тя описа движението на жената. Очерта хубавите идеи на движението за културното повдигане на човечеството чрез повдигане на жената, понеже тя възпитава и отглежда поколенията. Тя да работи за побратимяване на човечеството и премахване войните.

Много добре бяха си обкичили салона. Хубави сладки бяха приготвили. Стоях до 1 ч след полунощ. В 2 ч бях в Равна.

24.XII.1934 год., понеделник

Сняг покрил земята и леко вали. Добре, че съм си дошел тая нощ от Годеч. Голяма меланхолия ме е обзела. Към 11 ч дойде от Смолча Йордан Стоянов, народният певец. Остана да пренощува и тая вечер тук. На вечеря ходихме у Антови. Правиха ни наложеник (качамак със сирене и масло). Тази вечер щяхме да имаме вечерно училище. Дойдоха около 5 души и не започнахме да работим тая вечер. Легнахме към 11 1/2.

25.XII.1934 год., вторник

Станахме в 5 1/2 ч. Стоянов закуси и на присъмване го изпратих до край село и си замина за Годеч – София. Не съм можал да спя добре. Тежко ми. Като че въздух не ми стига. Място не мога да си намеря. Налях си чай да закуся. Начупих орехи, но нямах апетит от мъка. Турих канчето върху печката и заключвайки вратата, легнах. Подремнах малко. Станах, закусих. Следобед дойде новият участъков медицински фелдшер – Комщица. Намери махна на учениците, че са с нечисти дрехи. И училището ни било нехигиенично.

Тая вечер дойдоха от Годеч ветеринарният лекар Славчо Георгиев и учителят Вл. Велков. Докторът говори на тема: „Болестта „Жаба" и подуването по добитъка", а Велков – по застраховката. Отидоха си в 11 ч среднощ.

Тази вечер получих писмо от Еленка с дата 23. XII. Много ме очаквала да си отида и защо не съм й писал. А то тя не знае, че съм много зает с работа, та ми време не остава. Ето, часът е 12 среднощ.

Днес съм прекарал много мъчителни минути и много тягостни състояния.

26.XII.1934 год., сряда

След часовете отидох в Годеч. Изпратих на Еленка писмо. Получих от Лулчев мисли по реферата ми „Материалните условия и творчеството на човешкия дух". Получих и от Юлия Божилова на есперанто писмо. Гласувахме училищния бюджет. Вечерта си дойдохме с Коци от Годеч, Марко Венков и Динчо Беков. С Коци отидохме на вечеря у тях.

Нощес сънувах, че сме с Еленка и други някъде по екскурзия.

27.XII.1934 год., четвъртък

Сън: Намирам се у дома, във Водица. Горе сме при нашия стар клозет в градината, такъв, какъвто бе от най-първо – без добра ограда и непокрит. Пред него на торището и дето е сливата гнилника, е обраснало със сливи петровки и други овощни дървета. Като че ли ще нощуваме много наши братя и сестри изпод дърветата и по зелената трева, но трябва да се внимава да не накладем огъня, че да опърлим и повредим овошките.

*

Разпуснах децата за коледна ваканция и следобед четох статистическите книжа по преброяването. Раздадох на учениците разен материал за вечеринка.

Вечерях у Станчо Раденков и приказвахме до 9 ч и половина. Дадоха ми ренер и си дойдох. Лягам си в 11 1/2 ч.

28.XII.1934 год., петък

Попълвах цял ден книжата по статистическите карти по преброяването на населението. Вечерта писахме книжата на Коци и Делчо Илиев до 1 1/2 ч у Коцеви.

29.XII.1934 год., събота

Цял ден попълвах карти по преброяването. Вечерта дойдоха в училището Станчо Раденков, Милуш Рангелов, Григор Тодоров и Никола Цветков и пак до 1 ч след полунощ попълвахме карти по преброяването. Вечерях у Младенови.

30.XII.1934 год., неделя

Сън: Сънувам, че е при мен някъде си Еленка. Двама сме, но като че у Митю Костов в Годеч. Митю ни вижда през отворените врата, като съм целунал Еленка, но не помня повече съня си. Като че ли и Угърчинска да се срещахме на разговор.

*

Събудих се от музикантите, които засвириха в 4 1/2 ч., отивайки на с. Комщица, за да вземат младоженика на Рака Георги Соколова. Направих си наряда и зачетох беседата от десета серия *„Славата человеческа"*. Не я дочетох, защото трябваше да закуся и започна да работя.

Дойдоха сестрата на младоженика на Рака от София заедно с мъжа си – момче от Липница и една прогимназиална ученичка и едно слугинче от Комщица. Стояха в канцеларията до 4–5 ч следобед, докато се завърне сватбата от Комщица.

Днеска по попълване на картите ми помага Георги Божилов Петров. И днеска свършихме почти от грубата работа по преброяването. Остава да ги изчисля, допопълня, номерирам и пресметна и да са вече готови.

Чувствувам се изморен, изтощен, без ищах за нищо. Унилост, отпадналост.

Изкъпах се и изпрах и си легнах в 10 1/2 ч.

31.XII.1934 год., понеделник

Сън: Сънувах, че с Рали Арнаудов играем, танцувахме заедно и то играта ми бе лека, сръчна, приятна, и даже се чудех на хубавата ни игра. В компанията на зрителите из многото публика бе и Еленка. След играта потеглихме двама с Еленка, унесени в сладки разговори из Евангелието.

*

Лежах до съмнало. Чувствувах се изморен, та не станах, кога се пробудих. Като се развидели, станах, изметох, измих съдовете и запалих печката. След това направих наряда си и сварих юфка и закусих. Изпрах си дрехите и времето бързо лети. Викаха ме да отида да направя снимка на Рака с младоженика й Асен. Състоянието ми все не леко.

Учителят ето що казва за състоянията: „Каквото разположение чувствува човек под лъжичката си, то е вярно. Затова, именно, той не трябва да се поставя на резки промени в чувствата си. Той трябва да се стреми към мир в душата си. Че бил болен, че три деня не ял – той трябва да благодари. Че работите му не били уредени както трябва – пак да благодари. *Човек трябва за всичко да благодари – от това зависи неговото вътрешно благосъстояние.*

Ако вътрешното чувство в човека е развито, пътят му навсякъде ще бъде отворен. Ако това чувство в него не е добре развито, той ще се намира в положението на пътник, който блуждае всред мъгла. Следователно, когато казвам, че човек не трябва да се безпокои, имам предвид това съзнание. Сърцето на човека трябва постоянно да работи. Същевременно и мозъкът му постоянно трябва да работи. Въз основа на това, човек трябва да върши това, което вътрешното му чувство го съветва. И тогава заключенията на някой учен върху известен въпрос ще бъдат дотолкова верни, доколкото той се вслушва в своето вътрешно чувство."

*

Следобед, на изпращане от сватбата на гостите от Комщица излязох и аз. Та ме поканиха Георги Соколов да вляза и аз вътре. Та се навечерях добре, поиграх си хоро вкъщи и на стъмяване си дойдох. Имаше събрание. Получих и пощата. Натоварват ни да попълним и домакински листа на хората, които ще останат за общината. Значи отваря ни се още 2-3 дни работа.

Получих и писмо от Еленка. Тя ми предоставя сам да си реша дали да си отида или не. Импровизира се тая вечер по случай Новата година да свиря и пея на Равнени до 1 ч след полунощ. Вънка се изясни и звездите блещукат сега с омайна светлина и красота. Имаше хубаво настроение у хората да ме слушат, и у мен – да им свиря. След като се разотидоха в 2 ч, ние с Георги Божилов стояхме до 3 ч и говорихме. Отворих си в Библията по случай Новата година. Падна ми се съденето на Христа, Евангелието на Марка, глава 15. Отворих си и от десета серия от *„Синовете на възкресението"*, падна ми се страница 39:

„И тъй, едно нещо се изисква от вас: При великите идеи, които занимават ума ви и при великите желания на вашето сърце, да имате характера на Христа.

От вас не се изисква да помагате на хората с пари, или да ги храните – това са последни неща. От вас се изисква само едно: При всичките работи, които занимават ума и сърцето ви, да обърнете внимание на онзи, който се нуждае от нещо, и да му кажете само 2 думи: „Дерзай, братко!"

Смелост, благородство, самопожертвуване се изисква от човека по отношение на неговите убеждения. При това, всеки човек има сили на разположение, с които може да изправи своя живот, без да очаква на другите хора! Хората трябва да се обичат, да си помагат, но да не очакват един на други. Докато уповават един на друг, те всякога ще се разочароват, ще страдат, ще се обезверяват. Следователно страданията на съвременните хора се дължат на факта, че те преживяват в греха, в безверието. Когато повярват в Бога и Го поставят за основа на своя живот, те ще имат помощта на всички добри, разумни хора. Законът е такъв. Щом в душата на човека проникне любовта, всички хора ще изявят любовта си към Бога. Затова от човека се изисква жертва, готовност за служене. Човек сам кове съдбата си. Това всички трябва да знаете."

*

Лягам си в 3 1/2 ч.

1935 година

1.I.1935 год., вторник

Станах, като се разсъмна. Ясно небе и тихо време, а в низините – мъгли. Обходих си района по преброяването и се върнах в училището. Цял ден писах и си поспах.

2.I.1935 год., сряда

Станах в 5 ч. Прочетох от X серия беседата *„Дерзай, дъще!"* След това написах на Еленка писмо и й писах, че не ще си отида. Писах и на Михаил

Краев едно писмо до Оряхово. Писах цял ден. Ето, часът е 12. Вън ясно време и хубави звезди.

Нощес пак **сънувах** Еленка, че сме някъде в хубава обстановка, градина и се любуваме на природата. Тази вечер бяха дошли Борко, Андрея, Русим Венко и Атанас Симов.

Получих от брат Боев картичка и ме вика да си отида. Получих честитки от брат Тошев – Севлиево и от Ангел Давидков – Берковица.

3.I.1935 год., четвъртък

Сън: Сънувах, че се намираме някъде, не помня точно где, но бяхме с Йордан Цонев – на Йорданчов Цоня син, сега живущ в Горица Поповско. И дядо Цони бе при него. Йордан нещо ми бе направил, та аз се бях разсърдил, та като вземах един голям нож и почнах да го мушкам по гърба, но с такива удари, щото да не го убивам, а само да го наплаша и така го одрасках на места по гърба, обаче кръв не пусна. Ножът влезе някъде по-дълбоко, но кръв не се яви. Аз вътрешно не съм сърдит, а външно се показвам, че съм неудържано разсърден.

Станах в 6 ч. Пях малко и започвам да пиша домакинските листове по преброяването.

4.I.1935 год., петък

Сън. Сънувам, че съм учител в с. Водица – родното ми село. Дошъл е инспекторът Кръстю Петров (зимъшния ми инспектор в с. Казалджик-Кафтан) и ще прави ревизия. Аз ето удрям звънеца за влизане и не съм готов, не съм погледнал да видя каква е методическата ми единица, която ми предстои да развия, за в случай, че влезе при мен. Но още по-интересно. Инспекторът е нощувал у дома и се разговаряхме по въпроси из екскурзиите и за красотата на българската природа. Аз, сутринта, потегляйки от дома, оставих инспектора у дома и заминах напред уж за училище, но вместо на училище, аз съм потеглил и отишел в една гора, на една височина, като че височината е била стара крепост римска, а сега обраснала с хубава дъбова гора, а самия връх – хубава полянка. Изкачих се тамо с надежда, че самият инспектор ще дойде. Аз се улисах в природата и не съм забелязал, че дошло времето за влизане в утринен час. Това бе пролетно утро. Сетих се, че инспекторът е тук и че ревизия ще ни прави, а аз що съм направил! Ужас ме обзе, като си помислих, че един час вече е минал, още повече, че не съм готов, не знам какво ще предавам. Смущава ме фактът, че господин Петров има за мен добро мнение, а сега, ето, всичко ще рухне по единствената причина, че аз не съм готов. Мисля си, че естествена [история] ще имаме, но си казвам: каквото и да имаме, аз като видя само заглавието, ще мога да си предам урока. Но ме тревожеше, че ако е в I отделение, то твърде не знам методическия ход на лекцията, а трябва да имам предвид, че тая година учителите по успех ще се назначават. Помислих си, като тичах за училището, че ще излъжа, че съм си загубил нещо вчера, затова тая сутрин из пътя съм си спомнил и отидох да търся изгубената вещ. Но пък се разговарям: Защо да лъжа? Нали това противоречие в тоя момент е допуснато с мен за един изпит. Че ако аз сега излъжа, то избегнатото противоречие друг път, със същата важност, в такъв критичен момент, при такива важни обстоятелства, пак ще ме сполети, и че не мога да избягна противоречията, предназначени за мене. Реших да бъда откровен, та каквото ще да става. Обвинявам себе си само за това, че аз не съм си дал достатъчно труд, за да прочета ръководствата по I отделение. Но като влязох, инспекторът не ме запита къде съм бил, защото той не узнал това, а ме запита и помоли да променим програмата, че вместо естествена [история], да имаме четене. Аз доброволно се съгласих и се

зарадвах много. Казах, че децата ми знаят да четат, но си спомних пак, че миналата година не са гледали колежките ми сериозно на работата си, та учениците са останали неподготвени, не ми четат добре, както четяха предната година.

Тази картина се смени с друга. Намирам се у дома. Майка ми е жива. Къщата е разхвърлена, неподредена. Много дрехи, все вълнени черги, юргани, са разхвърляни на разни страни. Аз нагъвам една дълга, много голяма черга, редим, гласим, че инспекторът у дома ще нощува.

Друг сън съм сънувал: че се намирам на екскурзия с наши братя и сестри. Почти всички учителки наши сестри бяха в компанията и се събираме и говорим.

*

Събудих се. Часът е 5 и 10. Станах. Прочетох от I година младежкия клас лекцията *„Двете посоки"*. Вънка валяло сняг, но не дебел. Като се разсъмна, ходих у Божил Петров, Станчо Раденков, за да попълня всички карти и преброителни книжа и да отида днес да ги предам.

5.I.1935 год., събота

Станах на присъмване. Двоумях се дали да си отида или не в София. Но реших и бързо се заприготвях и потеглих. В 2 ч бях на Изгрева. Наобядвах се хубаво с една зелка, поляна с олио. Отидох у Еленкини, дойде и Д. Звездински. Говорихме до късно.

От 6. I. до 15. прекарах в София. Посетихме Г. Събев и заедно с Еленка киното „Без дом" в „Роял". Останах много доволен. После аз посетих „Когато жената люби" в „Пачев". Не толкова добро, колкото „Без дом". После посетихме „Лоенгрин" в операта. Това е една от най-хубавите опери.

15.I.1935 год., вторник, София

Станах на присъмване. Приготвих си багажа за път. Братът Иван купил желязната лопата, която аз счупих, и сега трябва да я направя и повърна на Ради. На 12., 13. и 14.I. аз копах дупки за овощни дървета и счупих братската лопата и сега я направих и повърнах.

Михаил Влаевски ми направи увеличения от рилски негативи.

Отидох при Еленка да се сбогувам.

Учителят бе отишъл на обед някъде из града, та с него не можах да се сбогувам. Еленка пожела да ме придружи до Василовския хан. Ангажирах място и отидохме у Янкови. В 4 ч потеглихме за Годеч. Бе започнало да вали поледица, но в София е кално и земята черна.

От Беледието има повече сняг, а към Поньот е по-трудно пътуването. В Годеч силна виялица и по-дебел сняг.

Пътувахме заедно с Георги Киров и госпожата му. Аз си дойдох от Годеч сам напред, за да изпратя Андрея да посрещне с кон майка си. В 9 бях в Равна. Силен вятър от север и студено.

16.I.1935 год., сряда

Голяма виялица през целия ден. Северен вятър вее.

17.I.1935 год., четвъртък

На изток се прояснило, но мъглите закриват, ту откриват източния хоризонт. Слънцето за малко блесна. Вчера изпратих на Михаил Краев, Тричков и в Бяла Слатина есперантските снимки.

20.I.1935 год., неделя, Ивановден

Тази сутрин отидох и то след 1 ч следобед, у Русим Станулов на кръщене. Русим има син, когото кръстиха Йордан. Аз му дадох 12 лева за детето. Дариха

ме едни чорапи. След като си дойдох към 5 ч, отидох у бай Георги Виденов, където тая заран най-рано ме каниха на кръщене. Бай Георги кръстил внука си на името на днешния ден Св. Иоан – Иванчо. Дадох 20 лева за детето и хапнах и тука малко и си дойдох.

Тая сутрин след наряда прочетох от X серия *„Ще хвърля мрежата!"*. В тая беседа се говори изключително за щастието. И че щастието се постига само от тоя, който е придобил, който се подвизава в пътя на Бога. Който търси царството Божие и Неговата правда, той всякога ще е щастлив. Не може смъртен човек да види Бога. Бога може да види само тоя, който е безсмъртен. Щастие има само в пътя Господен.

След това написах лекцията си за Черноморски бряг на Северна България и гр. Варна. И следобед отидох по гости.

Тия дни, в четвъртък, 17., 18., 19. и 20. януарий, има много силни снежни виялици. Печката все гори, а стаята студена. Водата мръзне във външните стаи. Пътните съобщения, поради виялиците, са на много места прекратени. Например Видинската ж.п. линия. Автомобилните съобщения са прекратени със София – Годеч. Не можа да се изпрати на Еленка мед и масло.

21.I.1935 год., понеделник

Сън: Аз, бр. Боев и Еленка сме някъде на екскурзия само тримата. Брат Боев се тревожи защо всеки от нас не си е взел по някоя от беседите, сериите. Ний с Еленка му казваме, че носим по една от X и XII серии, а той иска VII серия, че имало интересни работи да прочетем.

Тази вечер си написах лекцията, която ми предстои да изнеса в IV отделение на средищна конференция в с. Годеч, на тема „Пирин планина". Легнах си в 1 ч след полунощ. Преди да си легна, свирих около 1 час и пях от братските песни и при много добро настроение, без да ми се спеше, си легнах.

22.I.1935 год., вторник

Сън: Сънувах, че сме Учителят, Йордан Савов и други от старите наши братя. Предстои ни да преспим някъде. Отишли сме на екскурзия и по пътя сме се отбили да нощуваме някъде. Разговаряхме върху удобствата, които трябва да си наредим за пренощуване, понеже къщата, в която сме се отбили, е с много бедна обстановка, без завивки, и ще трябва на слама да се спи. Имаше и други разговори, но съм ги забравил. Знам само, че бях с много добро, светло, радостно настроение, че съм при Учителя.

Друг сън: Намирам се в Ковачевец – Поповско. Водим разговори върху разни въпроси с наши братя и сестри от Ковачевец. Знам, че бе тамо баба Ганчевица, сестрата Гена и др. Както се разговаряхме върху разни въпроси за из беседите, то дойде една жена възрастна. Уж че е някоя си, която ме познавала от по-рано, когато ме гонеха из Ковачевец заради идеите ми. Че сега те вече дошли до истинността на словата. Разговаряхме, че тия хора, които ни гонеха и се опълчваха против братството, сега те възприели сега новото учение и сега ни обичали и симпатизирали на идеите ни. Водихме още разговори с тая жена, но аз се резервирах сега, а не както едно време да сея наляво и надясно.

Като се разсъмна, ето вали силен на парцали сняг. Дойде Никола Станулов да доведе Косена. Дойде по-рано Костадин Антов и ми донесе паница овчаник. Дойде и Русим, за да ми вземе мярка за брич панталони от синия плат, който ми даде Еленка.

25.I.1935 год., петък

Сън. Сънувам, че сме много братя и сестри заедно с Учителя на екскурзия, но в непозната местност. На лагер са някъде, а аз не знам кои причини ме

заставили да си съблека ризата – горницата, като дивак, и да се намажа със сапун, да се насапунисам, та се явих пред Учителя в тоя неприличен вид, но за мене не бе срамно. Аз тичах пред тях, пред братя и сестри и Учителя. Правех им смешки и Учителят се смееше на шегите ми.

След това се намерих някъде си, като че ли в София. Но непозната обстановка. Влязъл съм в непознат двор. Къща, сайвант, а извън двора – градска улица, но със селска обстановка, обаче голямо гъмжило от хора. Аз и много други наши приятели сме насядали до голямата вратня, но вратнята е голяма дъсчена порта за големи кола и самата голяма вратня е съединена със сайванта. Пометено, почистено. Насядали сме до самата вратня под сайванта. До мен е Н. Угърчинска, г-жа Петрова и много още наши от братството приятели. Угърчинска ме моли да изсвиря нещо. Касаеше се въпросът като че ли до песента „Планино Пирин, планино", или някоя друга, не помня добре. Изсвирвайки песента, не вземах чисто един диез, което нервира госпожа Петрова или по-право, тя любезно ми забележи и пожела да се оттеглим в стаята, да не сме на двора до улицата и да заучим песента безпогрешно, понеже тя е музикална и бързо ще научим въпросната хорова песен, понеже тя я е предавала и друг път. Не се дигнахме от мястото, като казахме, че що има, че ни слушат от улицата! И изпяхме песента, ето влиза Владо Николов, наш брат от Мърчаево. Запознахме го с г-жа Петрова. Той ми каза, че иде с много наши сестри жени от селото му и че трябва да ги въведе, понеже са на улицата. Наставахме всички наши братя и сестри и посрещнахме селянките и ги разпределихме изпомежду нас си и те насядаха. Започнахме да пеем братски песни. Това стана чудно и странно на г-жа Петрова, че тя е в една среда чудна, чужда за нея, че тия хора били хористи, пеели и се обличали, като че ние сме имали събор и затова сме събрани.

Друг сън, след 4 ч на съмване: Много сме насъбрани, пак наши приятели. Намираме се при една голяма река върху голям каменен мост. Реката е бистра. Много деца са пръпнали из реката. Ето Александър – Сандю Костадинов, ученик в I отделение, легнал и водата го търкаля, като че се преструва, че уж се дави. Нашега, наистина, ние се смутихме и притекохме и го извадихме. Беше там и баща му и го отнесе, но не му е нищо, а само е измокрен. Имаше и коне из реката, които газят водата.

*

Тази сутрин е по-леко времето. Няма тоя голям студ и виялица. Облачно, но тук-таме по небето се провижда и ясно небе.

Снощи получих писмо от моя ученичка, Василка Трифонова, която е слугиня в София. Слугиня, но плаче за наука и книга. Надълго и широко описва болките и копнежите на своята душа, че и е тежко защо не са я пратили на училище, а потирили слугиня и робиня. Съобщава, че тя ще подбере едно от двете: или книгата, или смъртта. Изживявала мъки и терзания и всичко свободно време употребявала за четене.

Тази сутрин, вместо лекция, прочетох изпратените от Еленка резюмета. Много хубави мисли прочетох.

Тази вечер имах вечерно училище до 11 ч вечерта.

26.I.1935 год., събота

От дълго време сме нямали ясно небе и тихо утро, може да се каже още отпреди месец. Нощес не бе много студено. И тая сутрин няма лед по прозорците.

Сън: Сънувам, че съм някъде в моя квартира, но в непозната за мен обстановка. Дошли ми на гости Николина Угърчинска с още някоя си госпожица. След като водихме много разговори, не знам по каква причина, но тъкмо като

няха да си отиват вече, на Угърчинска й стана лошо и тя легна на гърба си и замаха крака. Килотите й, с цвят жълт, се откриха, обаче тя бе в много тежко състояние и не се сеща да се закрие. Заобиколиха я някои наши сестри, които не знам от где се явиха в момента. Тук бе Еленка, която най-вече се грижеше за Угърчинска. Аз не отидох при нея, защото я вече бяха разголили. Госпожицата, която стоеше при мен и разговаряше, не прояви тревога никаква, а някак си спокойно и весело ми говореше и седейки на стола, си дигнала краката до неприличност, та килотите й се виждаха чак до колана. Тя в това положение се изви и погледна Угърчинска и ми каза: „Не се бой, Угърчинска е пометнала преди малко, затова сега й прилошава, но ще се поправи, ще й мине." Стоящите жени при Угърчинска я нещо свестяваха. Из утробата й се подал навън голям мехур като плацента. Не помня що стана после, но Угърчинска се свести, но ми съобщи, че рано не иска да си отива, да не я виждат познатите й, че се връща от моето село. Като че аз ще ги откарам с нашата каруца. Но с каруцата ми предстоеше да купувам вар, гасена вар в един сандък – училищния за вар. Понеже съм вземал от едно място хубава вар, но не ми достигала, отидох да допълня сандъка от други бакалин, от когото аз съм направил покупка на разни неща и съм ги оставил при него невзети още. Той като видя, че съм купил от другаде варта, се разсърди и заповяда на слугите си да ми натоварят вар, която е лоша, смесена със земя. Аз се възпротивих и казвам, че трябва да се подбира варта. Но той и без това нямаше добра вар. И нещо още много сънувах за дружба с братя, сестри, но съм го забравил.

*

Днешният ден е чист, ясен и тих, със светло слънце, което блещи върху дебелия сняг.

Зачетох от 3 1/2 ч. книгата „Сибиряк" [?] от Лидия А. Чарлская – превод руски. И до 12 и 1/4 я дочетох. Състои се от 168 страници. Отлична книга за деца и юноши. С много силни преживелици и сплетни и най-после правдата побеждава.

29.I.1935 год., вторник

Тази сутрин времето е по-меко, по-топло. Реших да дам подготвената вечеринка с децата за тая вечер, понеже в сряда няма да се учи, понеже е рожденият ден на Н. В. Царя. Написах едно писмо до госпожица Николина В. Угърчинска до Годеч, с което я поканих да дойде на вечеринка. Занесе писмото Младен. До обед учихме с децата, а следобед приготвяхме сцена и др. От Годеч дойдоха Борис Георгиев, Н. Угърчинска и Калинова. Вечеринката бе добре посетена. Пяхме с Угърчинска. Тя пя соло няколко песни. Вечерта предварително събрахме завивки от разни хора: Русим Станулов, Ака, Бай Илкови, и спахме на топло. Угърчинска и Калинова на моето легло, а аз и Георгиев на пода.

Преди още да се разотидат хората, задуха много силен вятър, буря – ураган – изобщо много голяма виялица. Събрахме от вечеринката 81 лева и остава да се събират вересии още 50 лева.

30.I.1935 год., сряда

Станах в сряда 6 ч. Накладох печката, ходих долу на чешмата за вода. Видях, че е голяма виялицата. Георгиев настоява да си заминат, защото трябвало в 10 ч да присъствуват на молебен. Сготвихме юфка и закусихме. Виялицата е много силна. Дамите тънко облечени. Аз си дадох двата чифта бричове на дамите, та се облякоха с гащи, Угърчинска облече туристическата дебела фланела и гуглата, а Калинова – кожухчето ми и шала, с който си опасвам кръста. На Георгиев дадох един бял шал. Бай Георги Виденов, Младен и бай Илко дадоха

ямурлуците си и така облечени, ги изпратихме към 9 1/2 ч надолу до над Мулак. Към обед се спря виялицата. Аз, вследствие на това, че редовно 4–5 вечери не бях спал, а все имах вечерни училища, затова бях изморен и си поспах следобед. Нещо ми тежко, много тежко. Тая вечер дядо Истатко ме каниха у дома си на вечеря. От баницата, направена специално за мене, си хапнах само 1–2 залъка, а си ядох зелена чорба и хляб и от постния боб. Попях им до 9 ч и си дойдох да спя. В 10 ч си легнах.

31.I.1935 год., четвъртък

Станах, кога се разсъмнало. Вънка вятърът бучи. Студено.

Сън: Сънувам, че съм у дома. Една електрическа инсталация имало на нашия харман, откъм дядовата Ноева градина е зданието. Та се поставят и крушки откъм нашия харман, та да осветяват хармана. Много хора има по хармана и все от братята и сестрите. Но на мене ми нещо мъчно, криво. Мъка ми е нещо на душата. Еленка имала хубава барака в нашия ясак* у нашето лозе, в моето исе** горе. Аз си реших да си отида при нея. Исках да си отида сега при нея. Тя ме очаква с нетърпение. И си въобразявам с каква любов и топлота ще ме посрещне тя и колко любезно ще ми се радва и ще разсее тъгата ми, що тежи, сякаш само тя може да ми я разсее, никой друг. След това се разговаряхме с Еленка много и много.

*

Тази сутрин Станчо Раденков ми донесе от Еленка писмо. Съобщава ми, че Учителят казал, какво лошите състояния и всичките нещастия ни сполетяват затова, защото ние не се молим или, ако и да се молим, то се молим официално – сутрин и вечер, а не сами. Трябва в денонощието да се молим по 25 пъти. И при всеки час [да] се молим по 5 минути. Учителят цяла седмица не слязъл от Горницата, и на 29-и.

1.II.1935 год., петък

Написах снощи на Еленка писмо. Тая заран го дописах. Прочетох изпратените резюмета от Еленка в клас. Хубаво писмо написах на Еленка, знам, че тя ще се радва.

Целия ден бе студено. Вечерното училище продължи до 12 ч. Легнах си в 1 и 10.

2.II.1935 год., събота

Станах си, кога се разсъмна добре. Цял ден е студено и почти все валя сняг. След обяд спах 2 часа. Не ми се правеше нищо. Изпрах си чаршафите на юргана и се изкъпах и си лягам в 11 ч.

3.II.1935 год., неделя

Сън: Сънувах, че съм някъде в местност като във Водица; горе съм към Алтъпармаков Събя. Пътувам закъм ливадите, дето са пред местността „Онката". Но не такава обстановка, каквато аз зная. Отивам долу на изгрев слънце. Там са Учителят,братя и сестри. Тръгвам и бързам. Нося нещо като тояга в ръцете си. Но нещо ми вика: „Я обкрачи тоягата и хвъркай!" И като се наместих добре, установих, че това не е тояга, а механизъм, прост по конструкция, обаче с него се хвърка много добре. И това откритие е било мое собствено изобретение. Разсъждавам си и говоря на себе си, да не би това да е сън, но се установява,

---

* ясак – забранено място за садене и обработка. Там се поставя колиба за пазене на лозето. (Бел. на състанителя Вергилий Кръстев)

** исе – наследствен дял. (Бел. на състанителя Вергилий Кръстев)

че не е сън. Аз си размишлявам, че това ще стане достояние на учените, че тоя труд е прост и че всички хора без пари всеки ще може да лети. Хвръкнах и бързо летя. Ето, един турчин оре нивата си. Аз го видях и кривнах вдясно над едни планински пропасти, измежду едни големи дъбови дървета. Отидох много бързо в ливадите. Всички се радват. Там е Учителят. Слънцето след малко ще изгрее. Тук ще се извърши и нарядът, защото е неделя сутринта. Аз съм при Георги Събев. Разговаряме се с него. Аз трябваше да прибягам до една гора на високо, където на една полянка съм забравил части от хвъркателния апарат, за да не мине някой, та да ги вземе, че после не ще може да се лети. Прибягах, а братята и сестрите отидоха някъде в една хубава овощна градина, където е засега Учителят и отидоха при Него, като че ли и събор имаме. Градината – чудно хубава, огряна с неземна светлина. Всички братя и сестри облечени с бели дрехи, а от горе светлината като пада, та иде като една неземна градина. Кога отидох за хвъркателните части на апарата си, там намерих мои ученици. Драгия Димитров и Нацко Тодоров. Разговаряхме се с тях хубаво. Те бяха весели. Аз вървя и си мисля: Ето безмоторно летене, само с ръце и крака може да се хвърка. Радост, голяма радост изпитвах. Видях, че тялото ми не е толкова тежко, колкото съм си мислил, и че мога да летя. И че сега ще правя демонстрация пред народа с хвъркането си. Ще се спущам от високо над някоя скала и ще летя из въздуха и интересно е, че като се спусна веднъж да летя, то от самото летене, дето съм хвръкнал, мога по-високо да се изкача. Намерих в една къща една жена, но забравих точно коя бе жената. Но оставил съм си цигулката там, тоест кутията на цигулката, а цигулката, съм свирил с нея. Но видях тук, у дома на тая жена, само кутията си, а цигулката не че е вземата и не се чудех за нея, но била другаде, където за момент съм я оставил, защото у тия хора аз съм свирил и пял, та си размишлявах, че цигулката си никога не трябва да оставям извън кутията – и се събудих. Часът е 4 1/2. След наряда прочетох беседата *„По-драгоценен"*.

За закуска бях у Младенови на баница. За вечеря бях у Андрея Георгиев пак на баница. И баба Руска ми донесла една баница зелник, но от него тая вечер не ядох.

Цял ден вали сняг. От време на време се поразясня и пак се свива фортуна силно валяща. Многократно се повтаряше. Ни снегът стана дебел. Легнах си в 12 ч.

4.II.1935 год., понеделник

Сън. Сънувах, че се вра някъде из някакви си места – точно не помня, но не бе добър сън.

Днешния ден вече започнах да уча III и IV отделения до обед, а I и II – следобед и така по-леко се учат и препитват.

Тази вечер на вечерното училище не дойдоха много от хората, та пяхме песни до 11 ч. Вънка сняг вали и виялица. Днес пощата от Драгоман не дошъл, понеже е голям сняг, няма пъртина. Получих писмо от Фейзула Мюмюнов от Казалджик-Кафтан.

6.II.1935 год., сряда

Станах в 5 ч. Вънка вчера и снощи бе ясно, а ето сега вятър вее и на разсъмване започна силна снежна виялица. Около един час валя силно, а после престана. До обед учих четирите отделения. Следобед отидох в Годеч на конференция. Лекция имаше Еначков от Мургаш и реферат – Б. Георгиев. Получих си декемврийската заплата и от нея внесох в спестовната каса 1500 лева. Броих на Асен Соколов 150 лева. Братът Михаил Краев ми изпратил още 52 лева. Върнахме се много късно. Сняг вали силно, обаче снегът е много мек. А пъртина-

та не се виждаше, но с крака се налучкваше. Силно валящият сняг и белината на снежната пустиня застрашават, щото човек да загуби пътя, ако да не бе пъртината.

Понеже не можах да намеря в Годеч хляб да си купя, затова Андрея Георгиев ми донесе едно парче хляб, което изпържих в масло и яйца.

7.II.1935 г., четвъртък

Сънувах нещо, като че ли вътре ми нашепваше, глас ми говореше, щото от една постъпка, от една покана човек може да си създаде неприятности с госпожици. Защото вчера в Годеч не бях предпазлив, т.е. не бях предвидлив да не каня, а която иска, да дойде неканена. Защото иначе госпожиците са прави за себе си. Те си търсят момък, търсят си човек, за да се задомят, ако ги удостои съдбата с добър момък.

На сутринта очаквах Станчо Раденков да ми донесе писмата, които вчера е вземал от Годеч. Към третия час писмата ми се донесоха. Състоят се от писмо от Еленка и три резюмета пак от нея. В писмото тя ме упреква за някои минали мои отношения спрямо нея. Изобщо от писмото аз останах огорчен. Цял ден и вечерта до 12 1/2 имах вечерно училище. Легнах и станах за клас.

8.II.1935 год.

Преписах резюметата, които ми е пратила Еленка. След това написах едно писмо на Еленка с упречно съдържание и малко със сатиричен дух. Младен отиде за Годеч, като занесе писмото, и също изпратих на Анастас Поп Христов реферата си „Как да използуваме историята за националното възпитание на младежта".

Писмото, което написах на Еленка, е такова, че хем ще се смее, хем от ревност може да тъжи. Но целта ми е да я освободя от ненужни тревоги.

9.II.1935 год., събота

От три дни все сняг вали, ту престава, ту се разясня, ту заоблача, но не бе много студено. Днес омекна времето. Ходих у Симо Игов да го моля да ми отпусне Евгения, за да дадем вечеринка със селските момци. На връщане валенето на снега се превърна в дъжд.

10.II.1935 год., неделя

Събудих се точно в 5 ч. Сънувал съм сън с много приключения, но докато свърша наряда и прочета беседата *„Който се отрича"*, забравих подробностите. Помня, че имаше някаква голяма работа, нещо приготовления братя, сестри. Помагаше ми и Еленка и се разговаряхме с нея.

Изпрах се и измих пода. След това дочетох беседата. Тая беседа изключително говори за Първичната Причина и връзката с Нея. Всичко е у Бога, с Него да сме през всичките състояния във връзка.

Точно в 12 ч полегнах да си подремна. Сънувах нещо много страшно, опасно, обаче не го запомних, защото се стреснах и събудих от уплахата.

Костадин Трифонов ме покани да отида на сватба. Жени се за Елена Милуш Рангелова.

11.II.1935 год., понеделник

Сън: В София съм, или по-право – незнайно де. У Михаил Влаевски съм. Къща голяма и то много голяма, като някаква си болница, с много приспособления и отделения. Нещо ми приготвил Влаевски за украшение, което ще отнеса за местоучителствуването си. Но трябва да ми даде и три циментови корита, в които да си турям украшенията, които ще отнасям. Погледнах коритата – кутии, но те изглеждат като вехти, но като че не са употребявани досега за нищо.

Обаче показвайки ми ги, той ми каза, че сега не са още шлифовани и че те ще станат много хубави, но като ги замаже с цимент и като им тури мозайка отвън и като ги полира. Аз, понеже трябваше да отпътувам същия ден, затова му забелязах, че сам мога да си ги полирам. Казах, че ще взема цимент и мозайка и ще свърша тая работа. Но той ми каза, че нямал засега бяла мозайка. Аз казах, че ще взема от Бертоли една книга и ще си свърша работата. След това Пенка Влаевска нещо си работи шетня из къщата. Аз излязох из разните отделения на голямото здание. В него много инструменти и болнични принадлежности. Имаше и разни байраци, знамена на държавния трикольор и хоругви църковни. Вземах нещо от земята, подобно на хоругва, но не е. Оказа се, че нещо, което служи за почистване може би на клозети или не можах да узная предназначението му, но разхождайки се, ето налетях на прясно циментови изработки, нещо като че са работили бетонени платна за шосета. Някъде, без да зная, аз нагазих в бетонената каша, която току била направена и още невтвърдена. Останаха следи, но аз се поизцапах. Ето, заобикаляйки разните прясно изработени високи циментови изработки, които бяха разхвърляни на разни страни, налетях на Водичани: Нену Цонев, Петър Йорданов Митовчето и много други, с които започнах да правя „здрасти" и те ме разпитват как съм попаднал тука, из тия бетонени заводи – изработки. Те стояха като че ли пред някаква сграда и чакаха нещо. Ето, един държи църковна хоругва с образа на Свети Никола с бяла брада и златна корона. Аз вземах хоругвата и заоглеждах отблизо образа на Св. Никола, като вътрешно с мисълта си му внушавам нещо. Изведнъж гледам: една дама, ни млада, ни стара – госпожица, облечена с кадифено палто, с чисто красиво лице, бяло, с правилна физиономия, се яви пред мен отдясно ми и ме пита: „Какво искаш?" Забъбри нещо несвързано и все еднообразно. Присъствуващите ми казаха, че тя е умопобъркана и че тя е сестра на Св. Никола и че който се загледа в неговия портрет, то тя, където и да бъде, гдето и да бъде неговият лик, в която и къща, незнайна в тоя град, да е тоя образ, щом го загледа някой, то тя по вътрешен път тя намира човек, който в момента гледа образа на Св. Никола. Аз си обясних, че тука именно окултизмът ми хвърля светлина за тоя феномен и защо става това, защото тя по интуиция, по душа е неразделна от него и затова, колкото и да крият тоя лик на Св. Никола, тя веднага по духовната нишка и намира. Тя се заувира около мен. Аз не мога да се отърва от нея. И все ме пита: „Ти какво искаш от мен?" Най-после аз прибягнах до полиция. Извиках: „Стражар!" И се яви един стражар. Обясних му в що се състои работата. Той каза, че ще отидем в V-и участък. Вървейки натам, то участъка, където го знаели, сега се строят големи здания, уж към еврейските гробища в София. Хà тук участък, хà там, не можахме да го намерим – и се събудих.

*

Валя и сняг вънка и силният вятър го отнесъл в потулени места. Коридорът вън е навеян с много сняг. Изобщо недобро ми е състоянието, задето вчера се измъчвах на сватбата у Милуш Рангелов да гледам как си хората пият и вследствие на алкохола викат безцелно, говорят хей-така, несвързано, и това продължава три часа, които ми се видяха години. Не стига това, ами дядо Раденко ме покани вечерта да остана на вечеря, та да повеселя и хората на бай Милуш. През деня ми опържили яйца със свинска мас и аз хапнах, без да зная, няколко залъка от тях, но кой знай, уж бях гладен и като си хапнах от яйцата, нещо като че ли ми стана, че аз щях да повърна, ако бях си вземал още някой залък, и ги оставих. После научих, че яйцата били пържени с мас. Та останах да свиря. Но нищо не ме насърчи. Нещо като че и ръцете ми свърза. Мисля си и си разсъждавам, че не ми е тук мястото аз да създавам увеселения на народа и да му давам увеселения с без съдържание и смисъл песни. Адска работа. Моето пред-

назначение е да хвърлям светлина, а не да играя на сатанинското им хоро. Роби на тъмнината и мрака и аз, вместо да се откажа от оргиите им, то отидох с тях да им гледам глупостите. Вика народът: „Наздравица!", но тежко му и горко от това здраве, което ще се подхранва с ракия и вино и с тия мисли и чувства, които ще се явят като последствие на алкохола.

13.II.1935 год., сряда

Станах в 5 1/2 ч. Прочетох едно резюме, което снощи получих от Еленка. След това написах едно хубаво писмо на Еленка. Поправих писмените на учениците, които бяха писали на 9.II., и им ги дадох да ги поправят. След часовете се приготвих за Годеч за уч. конференция. Вземах си цигулката, нотното столче и раницата и отидох за Годеч. Оказа се, че конференция ще имаме на 27.II. След това отидох в прогимназията, където си учих нотите, които ми са пратилия за оперетката „На лов за птички". Вечерта свирихме до 11 ч и половина. Никой не ме покани за нощуване и аз посреднощ си дойдох и в 1 ч пристигнах. Но съм доволен от това положение. Ясна лунна нощ, като че е ден. Вижда се Витоша, Рила, Родопите чак. Тиха нощ, но голям студ, обаче аз бях добре облечен, та се не боях от студа. Вървях бавно и си мислех за природата, за духовния живот, за съзерцанието, за молитвата и пр. Тези дни изпратих на Еленка писмата на учениците заедно с написаното мое писмо. Оперетката я подготвя съдия-изпълнителят Евстатиев. Участвуват в нея Евстатиев, Каралеев, администраторът при агрономството, Манов, Бори Симов от Туден. Яд ме отначало, че ме поне Манов не ме покани да нощувам в дома му, обаче впоследствие схващам, че това е за добро и че такава тиха ясна светла нощ, с толкова дебела снежна покривка, с величествената бистрота и яснота рядко се среща и се вижда, а аз цели 2 часа вървях и си размишлявах.

14.II.1935 год., четвъртък

Спах до съмнало. Пак се събудих рано, обаче не станах. Много ясен, светъл и хубав ден. Слънцето изгря в 7 1/2 ч. До обед бе без вятър, а от обед задуха северният вятър. Много хубаво време, но съвсем замръзнало.

15.II.1935 год., петък

Сън: Сънувах, че съм екскурзиант. Пътувал съм на дълга екскурзия. Пътувам из Марува нагоре за гара Борисово, пеша. На края на Борисово се намира шосе, което води за Сърбия. Нещо, което действително няма нищо вярно. Отбих се до поста при войниците. Шосето има източна посока и тук е митницата. Пущат да минават много хора търговци и други. И аз се явих, за да моля офицера да ме пусне да вляза в Сърбия до някое село, за да го видя. Офицерът го нямаше. Беше отишъл на разязда с коня си и други войници. Аз говорих с подофицери, войници, които ме запитваха откъде съм и за накъде пътувам. Дойде и офицерът, но бил много строг. Не знам що, аз не отидох в Сърбия, а останах в поста. Трябваше да сменя някои и ме направиха артелчик. Аз не исках, защо им обясних, че обичам да съм свободен и независим. Аз тъкмо се установих в Борисово, ето народът се пременил с хубави дрехи и отиват за друго село на събор. Дойде при нас момиче младо, красиво и разговорно. До мен стоеше младо момче, което, говорейки с момичето, го прегърна и тури да седне на скута му като дете и любовно си заговориха разни. Те били близки и се любели. Аз се зачудих защо се запрях така и не можеше ли и аз да отида на събор, за да видя повече свят, но съм се ангажирал, задържаха ме за артелчик.

После не зная какво стана, че моят десен палец се навехнал и то така лошо, че ме силно заболя. Той от по-рано ме болял, но сега ме усили. И, работейки нещо, аз усетих, че силно ме заболя. Пипам го и се чудя. Ето, видимо

забелязах, че пръстът надебеля, затече. Аз започнах да питам войниците, дали не ще има добър чекакчия, да го поправи. Дали баба Сегва тук, в Равна, не ще го поправи? – Започнах да плача чак от болка и най-важното – че се оказа, че няма чекакчия, а на лекар да отида, то лекарите ще го свържат с бинт, ще го мажат с йод и ще се срасне така неправилно пръстът ми. Но до ужас не дойдох, защото нещо ме успокояваше, че това е за момента само, но лек ще му се намери.

*

Събудих се в 6 ч. Закъснял съм за школа. Прочетох лекцията *„Разбор на думи"*. Вънка облачно. Далеч хоризонтите нависнаха с мъгла и облаци.

16.II.1935 год., събота

Понеже снощи легнах в 1 ч след полунощ, то тая заран станах, когато се развидели. Сънувал съм, че съм с Равнени, пътуваме някъде с трамвай. Имаше още много разговори по въпроса из геометрията.

Днес времето бе ту облачно, ту е ясно. Следобед свирих. Стояха при мен Георги Божилов и Стефан Наков. Изпрах се и в 11 ч си легнах.

17.II.1935 год., неделя

Сън: Сънувам, че съм у дома. Бях горе у ясака. Братята изкоренили лозето около улицата и останало това, което е по-навътре. По средата покрай лозето, което останало, върви път, по който возим снопите. Тръгнах надолу за дома. Пътеката води покрай лехите, през най-голямата стръмнина надолу. Като стигнах на хармана, ето, Иван Ноев си дошъл, а той е убит в Балканската война. После ето, Добри Бебев си дошъл. Покрай хармана има снопи, които предстои да се вършеят, даже нашата каруца стоеше нетоварена, още не я бяхме разтоваряли със снопи. От горе, от ясака, слизат каруцата и я кара батювът Бобев Ганю, но спънал само едното задно колело, че като се бе засилила каруцата, насмалко конете щяха да се покачат върху неразтоварената кола със снопи. Аз бях на колата върху снопите, та върнах конете, които бяха се вече изправили с предните си крака върху каруцата със снопите. Забелязах на брата си Ивана, че да се спъват двете задни колелета и няма да зорите добитъка. Той ми забеляза, че не му идело на ум. След това, ето Стефан Цанев с тяхната каруца, в която са жена му и децата му и той слиза от нашия ясак по същия път, по който ние сме свличали снопите от ясака. Каруцата му силно бяга. Аз му казах, че през нашия двор, без да излиза на пътя, може да тегли у тях, защото сегашната къща, старата, в която живее брат ми Иван, е съборена и разчистена и че Иван я съборил, за да си прави нова къща, та по нейното място Стефан Цанев да си отиде, и той така стори. Аз влязох в разговор с Иван Ноев и Добр. Бобев. Те ме питат нещо по настойничествата на техните семейства, кои са настойниците им и стопанисвали ли са добре имотите им. Стана нещо, че аз им зададох въпроса къде са били те досега, а те ми отговориха: „Не искай да узнаеш где сме били ние досега, ние сме се крили някъде, което не трябва да се знае." Стана дума за добрите приятели. Аз искам да им разкажа приказката, дето един човек имал трима другари, които му се верили и кълнели за верност и обич. Той искал да ги изпита. Заклал едно теле и го турил в един чувал и го дига на гръб. Отива при първия, и му зачукал среднощ на вратата. „Стани и ми кажи що да правя, човек убих, ето го в чувала." Той го изхокал по-скоро да се маха от къщата му, да не би го завари или чуе някой и арестува и него като съучастник в убийството. Така и сторил вторият, а третият излязъл и казал: „Ела, ето в градината си имам скришно място, ще го заровим и ще се потули злото." Така сторил добрият, истинският приятел, а другите – не. Но Добри и Иван Ноев ме заприказваха друго.

Друг сън: Пак съм у дома, но в съвсем друга обстановка. Къща висока голяма, хигиенична, с всичките му инсталации и удобства. Чудното е, че Еленка и тя е у дома или по-право, може би не е наша къща, а сме на квартира у някои хора. Еленкината стая е най-вътрешната. Но тя трябва да минава през стаята на Димитър Звездински, че тогава да си влиза в своята. Моята стая е самостоятелна. Аз мълча външно, но вътрешно с ревност се запитвам: на какво основание и защо Д. Звездински да е в съседство с Еленкината стая и тя постоянно да му минава през стаята? Нима не ще го завари във всичките деликатни положения, в които може да бъде човек, кога се намира в стаята си, да се преоблича, къпе, а тя да му минава през стаята. Думам си: тя би трябвало при мен да живее, а не при други, защото аз съм близък с нея и тя ме обича и изявява уж във вярност. И така си се събудих.

*

Часът е 5 и 20 и станах за наряда.

В Годеч стигнах в 9 1/2 ч. Започнахме репетицията на оркестъра и трая до 1 ч. Отидох у г-ца Гичева. Там бяха Угърчинска и Калинова и обядвахме заедно. След това излязохме Угърчинска, Манова, Гичева, г-жа Пенка Пешкова и отидохме на Додовица. На върха направихме една снимка: аз, Калинова, г-жа Бешкова, Манова и Угърчинска. После направихме една снимка и с Гичева и Манова и една долу, срещу читалището. След това ходих във ветеринарната лечебница и фотографирах теле с 2 глави, препарирано, и едно прасе с 2 глави и 8 крака, но главите сраснати. След това апарата изпратих по Станчо Раденков за Равна, а аз отидох и си взех цигулката от Гичева и отидох на репетиция в основното училище. Репетирахме до 5 ч. Отидох у Гичева и вечерях и заедно тя, Калинова и г-ца Паунова отидохме до основното училище, където рибарското дружество имат вечеринка, компанията ми отиде на вечеринка, а аз си потеглих за Равна. Лунна нощ, но имаше и облаци и силен вятър, който ме духаше все в гърдите. Дойдох си, запалих печката и след това разпечатах писмата, писмото, което днес получих в Годеч от Еленка. Писала го вчера, на 16. Прочетох го, а изпратени има също от вчера и 2 резюмета, но тях ще прочета утре. Часът е 12 и си лягам.

19.II.1935 год., вторник

Сън: Сънувах, че Учителят направи в царския двор в София чешма, но чешмата е разрешена от Н. В. Царя за Учителя. Тамо бяхме и много братя и сестри. Учителят пръв пи от водата и се ми. Дойде и царицата, но пременена добре. След това дойде и царят и говориха с Учителя.

*

Написах на Еленка писмо и до окръжния училищен инспектор изпратих програмите за доходни занятия за утвърждение и изпратих Нацко и Аспарух да ги занесат до пощата и да ми купят един хляб, понеже Младен е сватбар у дядови Нончеви. Вечерта копирах картички от правените снимки в неделя, на 17-и, в Годеч. Легнах си в 2 ч след полунощ.

20.II.1935 год., сряда

Като се разсъмна, станах. За школа не станах, защото се чувствувах много изморен. Прочетох резюметата, които Еленка ми изпратила, от 9.II. и от 15.II.т.г.

21.II.1935 год., четвъртък

Абсолютно ясно небе и хубав, светъл снежен ден, без ветрове. Настинал съм с ходенето си в Годеч, та сега ме силно боли гърбаво-поясната и срещутазната част на кръста. Душевно състояние нерадостно, тягостно, но нещо средна хубост. Учебният ден мина добре.

22.II.1935 год., петък

Събудих се в 5 и 20. Прочетох от младежкия клас I година лекцията *„Кармата"*.

Сънувал съм, че се намирам около едно село, гара. Там е и наш Иван. Торим някаква си нива, а торта е човешки извержения. И то редки, та кога един друг товареше, цръкна, та може би ме изцапа по гърба. После ставаха някакви подпирания на една вода, която бе пълноводна и водата се разливаше, та туряхме тор и земя, за да се не отбива водата. След това имаше един в земята изкопан трап, като кубична стая. И някой ми викаше: „Ето, лягай сега, та да полежим." А трапът е влажен. Едно дете на 2–3 години е легнало и ще спи. Но нито аз, нито Еленка пожелахме да легнем сега в тоя трап да спим и то завира се в моята вълнена черга, като това отложихме за вечерта, а не посред пладне.

*

Много хубав ясен ден. Никакъв вятър няма. След учебните часове отговях. След това отидох у Русим Станулов. Изгорил си момчето Петър и ме вика да ги посъветвам що да го правят. Аз не бях гладен, но пак вечеряхме и така заедно дойдохме на вечерно училище. Стояхме до 11 1/2 и се разотидоха.

23.II.1935 год., събота

Времето към промяна. Всички далечни планини на хоризонта се виждат, обаче небето забулено с облаци. Слънцето се показа и щом дискът му излезе зад източния хоризонт, се скри зад облаците, които на изток са разпокъсани, мрежовидни, сменящи се с по-тъмни и ясни зони.

Сънувах, че съм учител във Водица първоначален. Нещо ми е неудобно във Водица, понеже няма где да си туря в канцеларията ръководствата си и други принадлежности, които имам тук, в Равна. Щях да си отнеса книгите в канцеларията, обаче си помислих, че другите колеги ще ги развземат и не ще повърнат и затова реших у дома да си държа ръководствата и още от дома ще трябва за през деня да си подготвям методическата единица.

24.II.1935 год., неделя

Станах навреме за наряда. След наряда прочетох *„Глас от Града"*. А в 10 ч прочетох изпратените резюмета от Еленка. Дойдоха от Ропот общинският бирник Трендафил и общинският секретар Кирил, да събират общинските данъци. Вечерта Русим Станулов дохожда да ме подстриже. От четенето на вестник „Братство", който четох пред Костадин Цветков, аз се потопих в много съществени въпроси и мисли. Целият ден се топи снегът.

25.II.1935 год., понеделник

Сън: Сънувах, че съм някъде на учителска конференция. Предстои среща с много колежки и колеги. При мен е Борис Манов, Манова. Аз съм отседнал в техния дом. Преди да отида у тях, но за забелязване е, че това не бе в Годеч, а другаде някъде, в непознато място, и къщата на Манов не е тая. Докато отида, пътувах из едни места непознати. Пътувахме покрай една река. Покрай реката имаше много водениці. Отбих се в една, в която имаше много мливари и когато да си тръгна, не можах да си намеря бастоня. Някой ми го откраднал. Търсих го навсякъде, обаче го няма. Отидох си у Манов без него. На сутринта, защото аз преспах у Манови, потърсих си хубавите дрехи, за да си ги облека, но превръщам, преглеждам, но няма ми панталоните новите. Колкото панталони имах, то те бяха все от бричовете и сегашните ми ежедневни, с които уча, но новите ми панталони, с които трябва да се явя на конференция, ги няма. Манов, Манова, и те търсят, обаче ги няма. Аз си размишлявах, че ще се засрамя пред толкова колежки и колеги със скъсани гащи, така, с откраднат бастон, със скъсани гащи – и в недобро състояние се събудих.

*

Вънка луната ту се показваше, ту затуляше зад облаците. Небето, докато се разсъмне, не се заоблачи и започна да вали ситен сняг.

26.II.1935 год., вторник

Сънувах, че съм във Водица учител. Слънцето изгря в полуоблаци, но изгревът бе ясен, [във] всеки случай. През деня снегът се топеше, но слабо. Не бе днес съвсем топло. Тая вечер имах много добро настроение, та свирих до 10 ч и пях. Силен вятър вее тая вечер, но от югозапад, та снегът се топи.

27.II.1935 год., сряда

Прочетох за клас резюме, което ми е пратила Еленка. След часовете отидох в Годеч на конференция. Реферира Дора Калинова на тема „Поуката от епохата на Възраждането", а лекция имаше г-ца Вела Ґичева – лицето на триъгълник.

След конференцията отидох при г-н Манов и говорихме на разни теми, та докато си тръгна. И кога да си тръгна, заваляло силен дъжд и г-ца Угърчинска ме покани да остана да спя. Покани ме и г-н Манов и аз, понеже бях с новите си дрехи, реших да остана. Угърчинска спа при Пенка Бешкова у Митю Костов, а аз – на леглото ѝ. Стаята ѝ чиста, подредена идеално, но аз цяла нощ не можах да мигна. На два пъти като че се пренасях, но нещо сепване ставаше в мене и ме повръщаше в леглото ми. На втория път за миг се отделих от тялото си и ето, нещо ме нападна и аз извиках и се събудих и вече никаква дрямка. Искаше ми се посред нощ да си дойда, но от благоприличие и да не каже г-н Манов нещо.

1.III.1935 год., петък

Вчера сутрин, като си дойдох от Годеч, Станчо Раденков ми донесе писмо от Еленка и резюме. Еленка написала до учениците от III и IV отделение писма на пишуща машина. Като им ги раздадох, те се много зарадваха. Днеска ме питаха дали не ще пишем пак писма до нея. Аз им казах, че сега не, но който иска, може да ѝ напише.

Тая сутрин четох резюмето, което ми е изпратила.

Времето меко. Снегът се топи. Облачно, но променливо.

2.III.1935 год., събота

След часовете отидох в Годеч на репетиция. Получих 1700 лева заплатата ми за януарий. Разплатих на фурната 115 лв., за една тенекия газ – 153 лв., а на Арсо Соколов – 320 лв. И ми останаха 1000 лв. И на бакалина платих 54 лв.

Дойдох си по тъмно. Стоплих вода и се изкъпах.

3.III.1935 год., неделя

Сън: Сънувах, че съм във Водица. Отивам на гости у лелини Дешини. Кучето им се впуска да ме хапе. Тя не можа да го уварди. Но аз, пазейки се с ръка, му подадох десната си ръка. То успя да я налапа. Понеже то се не побоя да ми налапа ръката, то аз се завтекох върху му и му хванах челюстите и щях да ги разчекна. То уж заби зъб в ръката ми, обаче кръв не пусна, все едно, че не ме ухапа.

След тая картина с кучето се намерих при една голяма река, но река като море. Имаше големи вълни като на развълнувано море. Аз съм гол и искам да се окъпя. Обаче не съм бил гол. Дрехите били на мене. Искам да разгледам крайбрежието, но не мога да мина както трябва, защото вълните прииждат периодически и малка междина остава на вълна след вълна, за да прибягам опасното място. Дойдоха жени голи, които се къпеха в реката, и отидоха да разглеждат крайбрежието. Силно цапащи, дойдоха 2 момичета, които на ръст изглежда-

ка възрастни моми под 20 години, обаче бозките им бяха съвсем неразвити, като на малко, 10-годишно момиче. Особено русото момиче силно плющеше водата и замина към източна посока по брега. Аз исках да мина на запад, но не позволяваха вълните и аз съм бил с дрехите си и ако ме превари вълната на едно опасно място и ме удари, то ще ме отнесе в една пропаст, където ще ме погуби или измокри съвсем. Чакайки и наблюдавайки вълните, аз си изчислявах, че мога да пребягам. Ето, намерих някакви си машинки, които с газ се палели и тия машинки служели уж туристите да си сгряват вода. Както разглеждах устройството им, се събудих. Време е за наряда.

Вънка вее силен вятър и сняг вали. Снощният дъжд е превърнат в сняг. Но вятърът не е много студен, защото земята не е студена.

В 1 ч отидох у дядови Венкови на сватба. Жени се Горанка за Борис Перчев. До 5 ч стоях тамо. Дохождахме Борис и Горанка и Макавеевата майка тук, в канцеларията, където направих им една снимка като младоженци. След това ме дариха един пешкир. И като си отидоха за Борисови, аз си дойдох. Силна виялица стана пак. Но сега вее западният вятър. Искаше ми се днес да напиша на Еленка едно писмо, но се чувствувам много разстроен, та се отказах. Днеска преди обед бях като болен. Беседа не четох. Даже наряда тая заран едва направих. Чувствувам се отмалял, отпаднал. Кръстът ме боли, че и цялата снага. Нищо ми се не чете. На сън ме наляга все и нищо не ми се прави. На сватба не ми се ходеше, но понеже съм поканен, затова трябваше да отида, най-вече да им направя снимки.

4.III.1935 год., понеделник, с. Равна

Сън сънувах, че съм във Водица. У дома са баща ми и майка ми, но някак особно се отнасям с баща си, като че ли от дълго не съм го виждал и сега особено се радвам, че е у дома. Но предстои отпътуването за местоучителствуване. Отидох у бабини Пенчувчени и тя – жива, у тях. С нея ми предстоеше да разменим пари, но размяната бе такава, че като че ли ми дадоха и някои монети, които не вървят. Сънят ми бе дълъг, но забравих сутринта да го запиша и днес съм го забравил в подробности.

Тая сутрин написах на Еленка едно писмо. В плика писа и Русим Станулов нещо писъмце за Еленка. Вечерта, след учебните часове, отидох у Борис Перчев на сватбата. Бях с цигулката. Свириха и играха до 11 ч. А картината на пиянството бе цял ад. Цял ден вали сняг. Особено тая вечер още по̀ се усили. Получих от Еленка резюме.

5.III.1935, вторник, с. Равна

Станах, като се разсъмна добре. Вънка се сипе сняг. Хубава зима. За нас е важно, че кал не става в училището.

Вечерта вечерях у Борис Николов. След това имахме репетиция за вечеринката. Легнах в 12 ч.

6.III.1935 год., сряда

Сън: Сънувам, че съм в квартирата на млада госпожица, непозната. На масата ѝ книгата „За Агарта" и други книги, все отбрани. Госпожицата е сериозна, начетена и има познания върху много неща в окултизма. Тя ми говори, че с глупави книги и работи не се занимава. Говори ми за жителите на Агарта, че били безсмъртни, че владеели законите на живота. И ми напомни, че трябва да работя над ума си, за да се усили умът и да го владея добре и да мога да го насочвам аз където искам, а не той където ме влече. „В ума е силата и богатството на човека, там да ти бъде отправено вниманието" – ми каза тя. И говорихме по много важни полезни работи. Събудих се и станах тъкмо в 4 1/2 ч и от 5 ч

зачетох резюметата, които получих оня ден от Еленка. Следобед ходих на репетиция в Годеч. Дойдох си късно.

7.III.1935 год., четвъртък

Сън: Сънувах, че сме се събрали много народ на едно място. Пред нас стои един агроном и ни обяснява нещо по растенията. Той обясняваше на хората въпроса за цъфтенето и незавързване плод някои растения. Запита народа, но никой не можа да му отговори. И той не обясни причината. Тогава аз вземах думата и започнах да обяснявам. Този въпрос пак ми е разясняван от агрономи, че се дължи в някои растения, които са [в] силна почва, понеже сокът е много силен, процесите стават много бързо и затова не издържа плодът; не може и да стане оплождане. Но докато аз обяснявах, хората се разприказваха и не слушаха и аз млъкнах. Преди това събрание ние бяхме в една стая, аз и Еленка. Никой не дохожда при нас да ни смущава. Бяхме на едно хубаво легло – добър креват, мобилирана стая. Еленка ми се радва, радва, така, както никога друг път. Прекарахме дълго с нея. Тя с цялата си същина ме обичаше и радваше.

*

Събудих се на разсъмване. Небето облачно. Снощи бе ясно. Но нощес студът бе голям.

Следобед, след занятията, отидох у Венко Стоичков на гости по случай сватбата. Имахме репетиция до 11 ч за вечеринката.

8.III.1935 год., петък

Сън: Сънувах, че обучавам деца, но те са много непослушни. Държах ги до късно на обед, чак към 1 ч, но ги не пущам. Започнахме да четем молитва. Децата толкова бързат, че е цял хаос. Аз се ядосах и ги накарах наново да седнат. Но учениците ми не са тия, а големи, прогимназиални. В това време Б. Манов дойде и ми заговори, че не правя добре, задето ги задържам толкова. Имаше и много други хора наоколо. Докато той ми говори, децата, много от тях без позволение си отишли. И аз разпуснах всички, но ядосан за самоволието на децата.

След това излязохме навън и ето, един турчин продава халва, тахан халва. Халвата разтопена, та наляна в една тенекиена висока кутия. Кутията имала дупка, та изтекла из нея много навън, но вече замръзнала и аз щях да купувам, за да ядем.

*

Събудих се. 5 ч.

Вънка духа силен вятър, студено от изток. Облачно.

Следобед ходих у Трифон Петров на гости. Дойде съобщение за сина му Костадин, на 10-й да се яви в частта си войник.

9.III.1935 год., събота, Равна

Сън: На присъмване сънувам, че съм някъде, като че ли във Водица, на Кабак Ивана в двора, който сега е купен от Стефан Драганов на Калъч Драгана. (Там, където Кабак Иван уби жена си несъзнателно, като я помислил за куче, което ядяло папури от папурения кош. Тя отишла по нужда зад коша, а той не видял кога е отишла тя там и с един камък я убил. Та в тоя двор, но при по-друга обстановка, са Димитър Костов, и един човек, по физиономия даже той е същинският сегашният кмет на Калотина. Те и други бяха на гуляй. По едно време извадиха си револверите и започнаха да стрелят. Стреляше калотинският кмет, но отстрана друг, с малихера, и той гръмна два пъти. Не знам що, аз много ме е яд, кога стрелят, и в тоя момент се плашех от тая пияна компания. Но докато стрелят, не знам що направиха и изведнъж ме приболя лявата ръка в пакета.

Куршумът като че ли бе влязъл от отпред и срещу китката, но откъм долната страна ме силно заболя. Кога си дигнах и оголих ръкава – ето, кръв бликнала и като се бутнах по лакетя – ето, куршумът се показва из кожата. Той влязъл отпред и из мускулите и кой знай дали не е бутнал костта на совалката, успял да излезе на лакетя. Понеже ме заболя силно, но най вече от тъга, скръб и яд на тия пияни хора, аз започнах да плача. На няколкото заплаквах с прекъсвания и се събудих.

*

Вънка силно бучи вятърът и носи снега, който от снощи хвъркаше. Студено. Съмнало се. Облачно. Към обед се провидя слънцето и силният вятър спрял. Пак духа, но по-слабо. Следобед ни викат на конференция в Годеч. Каралеев ще чете реферат и околийския деятел по обновата.

Слязох в Годеч. След пристигането ми Угърчинска изпратила слугата на училището да ми съобщи да отида при нея. Тя радостно ме срещна и ми каза, че полицейският инспектор Механдов ще дойдат тая вечер на вечеринка. Казах им, че съм си отложил вечеринката, поради това, че ме викаха в Годеч на събрание. Засъжаляваха много за това. Като се свърши рефератът на Кара Иванов – околийския деятел по обновата, отложихме на В. Каралеев реферата за 27.III.т.г. Угърчинска ме замоли да се съглася да отидем в Шума на вечеринка, защото сама с Механдов не иска да отиде. Аз схванах, че аз им служа за един параван, за да могат да дружат с Механдов, но щом тя иска, аз се съгласих. Обеща да дойде и Вела Гичева. Пътуването щеше да е с автомобил. Вечерях у госпожица Гичева. Към 8 ч отпътувахме с големия автомобил за Шума. С нас бяха Киро Шуманов, деятелят по обновата Караиванов, Георгиев – началник пощата, агрономът Макавеев, помощник-данъчният началник, Матаков – данъчен агент, и др. Вечеринката бе посетена добре от Шумските селяни, но все-таки не бе посетена добре. След танци и игри, отидоха в кръчмата и си попийнаха компанията, та така си дойдохме. Угърчинска, по случай отсътствието на околийския управител Петров, тя спи при г-жа Петрова, а покани мене да спя на нейното легло. В 1 и 20 след полунощ бях вече на легло. До съмнало не можах да мигна. Сякаш че е поставено нещо, което не ми дава да мигна. Много тежко влияние има леглото на Угърчинска, до сега такова влияние тежко не съм изпитвал у чужди хора. И по-рано бях спал на нейното легло, но същото бе и тогава.

Механдов изпрати Димитър, бай Илковия зет, да си дойде да ми донесе цигулката от Равна. Митю си отиде радостен, задето се случи, че му създадохме работа, та инспекторът на полицията го изпрати за цигулката ми и да си дойде на гости, а аз да мога да придружа компанията до Шума на вечеринка. Много не ми се ходеше, но за хатър отидох, защото и Угърчинска, що съм я замолил, е услугвала. Например за вечеринката в Равна дохожда и за тая пак ще дойде. Но който дружи с другари, все трябва да услужва, за да му услужват.

10.III.1935 год., неделя

Усъмнах на леглото на Угърчинска. Безсънна нощ. Прекарана мъчително. По-хубаво бе, макар и в 2 ч, да съм си дошъл в Равна, отколкото да остана да спя на това чисто, хубаво, с пружинен креват легло, с чисти чаршафи легло, но иначе с недобро влияние.

Сутринта, понеже бе много студено, както бях в леглото, седнал си свърших наряда. Четох в. „Утро" за събитията в Гърция, в която има революция. Венизелос против правителството на Цалдарис.

Правихме репетиция до 12 ч. След това отидох в читалището и чаках, докато дойде пощата. Вземах си вестник и си дойдох в Равна изморен. Искаше ми се да си легна и си от почина, но уви. Равнени се заредиха един след друг, да ме питат за новини. И така до вечерта трябваше да хатърувам, да им говоря.

11.III.1935 год., понеделник

Времето студено, силен вятър. Вечерта имахме репетиция. Изкъпах се и легнах.

12.III.1935 год., вторник

Прекарах деня добре. Имах настроение да свиря. Вечерта до 11 ч имаше събрание.

13.III.1935 год., сряда

Събудих се на разсъмване. За школа съм се успал. Прочетох резюмето за сродните души. Следобед ходих на репетиция в Годеч. Получих от Еленка писмо, писано на 10.III. т.г., и резюмета.

Върнах се късно. Кръстът ме много боли. Времето е облачно, студено. В Равна студено и сняг, а в Годеч е снегът стопен и има даже сухи стъпки.

14.III.1935 год., четвъртък

Небето полуоблачно. Духа силен североизточен вятър. Тежко ми е тая сутрин. Нещо ми отчаяно. Кръстът от вчера още повече ми е настинал и едва се навеждам.

15.III.1935 год., петък, с. Равна

Силен североизточен вятър духа. Небето – ту ясно, ту облачно, но през деня бе ясно, но студено. Изпратих Младен в Годеч, да занесе писмо до околийски деятел и до околийския управител за разрешение за вечеринка тая вечер срещу събота и също – до Н. Угърчинска, за да дойдат, които искат, на вечеринка. Следобед правихме генерална репетиция. От Годеч не дойдоха никои, понеже имали репетиция генерална за оперетката „За птички". Вечеринката ми бе изнесена добре. Аз съм доволен. Билетите за учениците бяха по 2 лв., а другите – по 3 лева. Събрахме 146 лв. Тази вечер получих второ писмо от Василка Трифонова, слугиня в София. Тя пише хубави писма.

16.III.1935 год., събота, Тодоровден

Силен вятър от североизток. Слънцето огря на ясно. Деца не дойдоха на училище, понеже са болни от грип, а други не дошли, защото било Тодоровден. Разпуснах деветтях да си отидат. През деня почивах. Кръстът ме боли много от настинката. Следобед се избръснах с бръснача на Илия Тошев, който вземах от тях, защото на обед ме каниха на имен ден на детето Тошко. Подариха ми едни чорапи, защото аз бях му подарил 20 лева на кръщенето му. Към 5 ч отидох в Годеч. Представи се оперетката „За птички". Посетена бе от всички видни граждани на Годеч. Аз платих 5 лева един билет на Петър Василев, за да ми другарува, и в 3 ч си дойдохме от Годеч. Ясна лунна нощ бе и приятно пътуването.

17.III.1935 год., неделя

Като се разсъмна, тогава станах за наряд. Чувствувам голяма умора и болка в кръста. Направих си наряда и закусих и си легнах, та чак в 3 ч станах следобед. До вечерта четох окръжни и ги завеждах във входящия дневник.

18.III.1935 год., понеделник

Съвсем ясен и тих ден. Витоша, Рила и други далечни планини се виждат. Аз написах на Еленка едно писмо, в което й излагам, че съм много неразположен и пр. Изобщо не съм така леко, приятно разположен. Още чувствувам умора от тия си скитания по вечеринки. Получих резюмета от Еленка.

19.III.1935 год., вторник

Много мъчителен ден, особено до обед. Вечерта отидох у Антови. Дойдоха и 5 момчета ергени. Свирих и играха до 11 ч. Времето ясно.

20.III.1935 год., сряда

Станах за школата. Прочетох изпратените резюмета от 10 март и 17 март и 8 март. Следобед спах 1 1/2 часа. Написах заявления до Софийската, Шуменската и Старозагорската Инспекция за искане удостоверения за прослужените си години в Казалджик-Кафтан, Крепча, Губеш и Равна.

В 5 ч слязох в Годеч. На пътя ме срещна Станчо Раденков и ми даде препоръчано писмо от Еленка. В него е пратен нарядът за 22.III.1935 год. и писъмце, с което ми съобщава, че ме очаква. Станимиров – средищният директор, ми разрешава 3 дни отпуск. От Арсо вземах 9,900 гр. масло за Еленка и 2 1/2 кгр. мед. Маслото – от 30 лв., меда – от 26 лв. Агрономът Макавеев ми даде бележка до агронома Драганов, до София, от него да взема фидани. Макавеев ми съобщи, че някои си от Шума пуснали дума, че вечерта, когато ходихме на вечеринка в Шума, че аз и някоя си госпожица сме били ходили в някоя си градина и тия хора ни били видели. Интересното е, че са скроили тая лъжа. Защото аз сам по нужда даже не съм излизал, а камо ли с госпожица някоя си. Мен ме познали уж по фанелата, а госпожицата – по кожуха. Хората могат да скроят най-хитро измислена лъжа и да се потвърди от устата на 2–3 души и върви се оправяй.

От Годеч, макар и късно, се върнах с Истатко и Божил Петрови, които си бяха сръбнали. Писах заявленията и писмата до 1 ч след полунощ.

21.III.1935 год., с. Равна

Сън: Сънувах, че съм в къщата, където съм се родил – в чичовата Иванова, горе. Минава и отива за вода Алтъпармаковата Събевица. Плетът – все оня, който аз помня още като съм бил малко дете. Препуска едно младо червено конче. Аз се бях потулил зад плета, откъм улицата, по малка нужда. След това минаваме група мъже и жени, наши сестри, но имаше и чужди хора. Една млъда кадъна, забулена с ферадже, и когато ние минавахме, тя си отбули лицето и плахо, като кадъна, ни поглежда. Някои от минаващите започнаха да псуват кадъната, която е млада, красива, защото се забулила, и казват, че не е много красива. Аз ги упреквам да не говорят лошо и да не я псуват, защото може би да знае български и после, това е много унизително за нея, че я псуват. После имах работа с турци.

*

Долу – мъгла, а слънцето изгря ясно. Отивам за София. Стигнах тъкмо автомобилът като вече бе пълен. Понеже тичах, затова се бях изпотил. Преобляко́х се у Арсо. Вземах 2 1/2 кгр. мед и 2,900 кгр. масло за Еленка от Арсо и си потеглихме с автомобила. В 1 ч бях на Sunlevigo*. Наобядвах се с празена супа с ориз, постна, и заминах за агрономическия разсадник, близо до Слатина. Не намерих овощни дръвчета. Оттам се запътих за сметната палата. Там се помещава сега Министерството на земеделието. Те ми казаха где е агрономството. Отидох при агронома Драганов. Той ми обеща, че ще ми дадат дръвчета. Отидох си на Sunlevigo. Отидох при Еленка. Вечерта, понеже бях много изморен, затова си легнах рано у брат Иванови.

22.III.1935 год., петък, София – Изгрева

Станахме в 4 1/2 ч. Новото, което каза Учителят, то е, че ние трябва да се научим да мислим. „Всичко, каквото аз съм постигнал – каза Учителят, – то е постигнато чрез мисълта." Ние трябва да мислим. Човек остарява и се поболява, защото не мисли и т.н. Имаше хубави гимнастически упражнения за първи път

---

* Sunlevigo (есперанто) – Изгрев. (Бел. М.И.)

тая пролет. В 8 ч отидох в агрономството. Драганов ме запозна с Лазаров, агроном само по посевите. Той ми даде бележка до управителя на държавния разсадник в Павлово, Стоянов, с молба да ми даде фиданки. Свърших работата на Атанас Симов в областната ветеринарна лечебница и заминах за Павлово с Княжевския трамвай. Вземах 3 череши, 3 вишновки, 4 круши и 2 праскови и на гръб, пеша, ги занесох до мястото. Бях се потил и изморил, защото денят е много топъл и горещ.

23.III.1935 год., събота

Запълвах и проготовлявах дупките за засаждане фиданките. Не исках днес, понеже е събота, да ги засаждам, а оставих за неделя – утре. Накопах част от мястото, за да се засади с картофи. Изпратих Еленка да ми купи за лъка косми и една паста „Жибол". Вечерях у Еленкини.

24.III. [1935 год.], неделя

Станах в 4 1/2 ч. Времето, както и в петък и събота, е съвсем тихо, ясно. На наряда Учителят чете 7. глава от Соломона, „Еклисиаст". И говори за Соломона, че той е бил човек на обективното, на външното и пр., и пр. След гимнастиките започнах да садя фиданите. Едва, без да закусваме, успях да ги засадя. Помагаха Тахчиев и Славов, Еленка. За беседа бяха останали вънка и 50–60 души и място нема за тях. След беседата започнах пак да работя. Сестрата Неделя [Неда?] ме вика да обядваме заедно и така направихме. Работих тия дни непрекъснато, докато се сбогувам и си потегля. Еленка реши да дойде, за да се срещне с Василка Трифонова, която щеше да дойде на Василовския хан. При семинарията срещнахме Симеон и Стоян Йовкови заедно с Лаза, които се наканили да отидат при Еленка. Върнаха се с нази. Всички отидохме на Василовския хан. Автомобилът бе пълен вече. Ето, дойде и Василка и Гергина на Никола Петров. Василка ми хвана ръката и заплака и ме прегърна. Натрупаха се много момичета и хора. Шофьорите викат да влизам, та не можах да кажа няколко утешителни думи на това страдащо дете, будна душа, което мечтае, копнее за наука, за знание, за просвета, но е сега дадена слугиня. Докато си дойде автомобилът до Годеч, все тъгувах, сякаш нейната тъга се предаде на мене.

Дойдох си в 9 ч. Имаше събрание за очилаците. Бях много изморен. Едва търпях да излязат хората от стаята ми. Най-после предупредих Милуш Рангелов, че ми се спи, и той си излезе. Легнах си и съм заспал.

25.III.1935 год., понеделник, Равна

Сън: От голямата умора не съм си отпочинал добре. Сънувах, че ме нападна едно черно куче, не много голямо. Хвърли се върху ми, но аз го хванах за носа и му стиснах силно челюстите, така че то не можа да ме ухапе, нито одраще. И друго ме джавкаше – сиво, но не успяха да ме ухапят. Като пуснах това, черното, то избяга и не посмя да ме лае вече. Събудих се на разсъмване. Много ми бе тежко и часовете, особено дообедните, минаваха много тежко. На обед си направих сарми и си полежах и отпочинах. Валя дъжд и после пекна слънце, а към вечерта припадна тъмна мъгла.

26.III.1935 год., вторник

Сън: Сънувах, че в България има революция и то болшевишка революция, стават сражения някъде. Дадоха един руски часовник джобен с образа на сегашния пълномощен на Русия в България. Тоя часовник го подарили на идейните комунисти в България. Събудих се и съмнало. Вън мъгла и дъждец ситен ръми.

27.III.1935 год., сряда

Отидох в Годеч на конференция. Реферират Динчийски и Каралеев. Лекция имаше Делчо Стефанов. Имаше и хор на Б. Манов, та аз закъснях. Времето бе добро. Но до обед бе малко облачно. Вечерта ми вземали каскета и без него си дойдох.

28.III.1935 год., четвъртък

Хубаво време. Следобед заведох деца I и II на разходка. Вечерта – у дядови Цвяткови.

29.III.1935 год., петък

Добро време. С учениците отидох в Губеш. Цено обеща да ми даде салона на училището, за да дадем с Равнени вечеринка.

30.III.1935

Тази заран започнало да вали сняг. Следобед заминахме 4 души, за да приготвим сцената. Дойдоха музиканти вечерта. Изкарахме вечеринката. Вземахме 152 лева. Аз спах у Ценови, а другите – в коперацията.

31.III.1935 год., неделя

Дойдоха момчетата да ме събудят. Станах и си заминахме. Силен източен вятър вее и сняг вали. Дойдохме си къде 9 ч. Изкъпах се. Дохождаха някои хора на приказка. Поспах си и отидох в Годеч в 8 ч, за да присъствувам на вечеринка, дадена от „Царибродското читалище на западните покрайнини". Пренощувах у Манов на едно късо миндерче, та цяла нощ се свивах и не можах да спя както трябва.

1.IV.1935 год., понеделник

Сън: Макар че не можах да спя, поради неудобното легло, но все съм сънувал един сън, който характеризира състоянието ми на в дадения момент безсистемност и план на живот. Сънувах, че съм с една кола, впрегната и теглена от две крави, слаби. Вървят колата, теглени от кравите, но понеже нагорният път ги много мъчи, те се отбиват ту отляво, ту отдясно. Къде намерят път да се отклонява, те тутакси се кривват и признавайки, като че ли, виновността си, започват да бягат. Изпреварвам ги и ето, пак ги насоча нагоре – ето, друг път се отклонява надясно и те хукват надясно, из него. Това ставаше многократно и толкова ми досади, че в тревогата и яда си се събудих.

*

Не се обадих на Манов. Станах и си потеглих за Равна. Вятърът вее, сега пък от запад сняг вали, но бавно. В Годеч по-малко сняг, а в Равна е навалял вече до половин коляно.

До обед мъчно учих, защото бях изморен, а следобед, понеже си поспах, бях добре. Вечерта свирих до късно.

2.IV.1935 год., вторник

Сън: Пътувам някъде. Може би съм в София. Искам да намеря гарата, защото на нея бях слязъл, но гарата е с обстановка не софийска. Компания сме, но аз се изгубих. Хванал бях една железопътна линия, която мислех, че ще ме изведе на гарата. Минавам покрай войнишки пост покрай едни казарми и се затекох по линията, правейки се, че уж хабер нямам, че тука има пост, като си мислех, че може би те ще са нещо я захласнали, или задрямали, и ще мина. И действително, преминах, без да ме закачи никой. После се намерих в едни вагони из разни линии, но тук се забърках и не знам как стана, че аз загубих от багажа си и като че не го намерих. Оказа се после, че аз съвсем съм отишъл

другаде, а не към самия град, и че градът останал, също търсената от мене гара, много вляво и едни деца ме упътиха, за да намеря гарата.

*

Събудих се. Спал съм до съмнало, но съм изморен много. Вънка всичко в белина. Мъгла имаше, която после се повдигна. Облачно и студено. Като че е сред зима.

Тази вечер имаше събрание по оспорване залесяването в Топлица. Небето се изясни и е тихо. Утре ще има добро време. Часът е 12. Ще лягам.

3.IV.1935 год., сряда

Ясен ден. Станах в 5 1/2 ч. Прочетох резюме, изпратено от Еленка, от 29.III.т.г. Сънувал съм недобри сънища. Сънувах, че Еленка, ето, току пристигнала в Равна. Аз съм радостен, че тя благоволила да дойде!

*

Не съм си отспал. Чувствувам умора.

Отидох в Годеч. Изпратих на батюва Ганю, който е войник в III ескадрон II взвод, 100 лева, понеже се намирал в нужда. Осребрих една разписка от 100 лв. за „Исторически български романи". Правихме репетиция и си дойдох в 8 ч. Младен ми донесе от Ст. Раденков пощата. Получих от Еленка беседи и резюмета. Получих също и писмо от нея. Получих от Старо-Загорската училищна инспекция удостоверение, за да се явявам на конкурсен изпит.

Времето ту ясно, ту облачно. В Равна се почти стопи снегът и има кал, а в Годеч е сухо.

4.IV.1935 год., четвъртък

Сън: Намирам се като на Изгрева, но в по-друга обстановка, между наши братя и сестри. Учителят е по екскурзия като че на Пирин с някои наши хора. Аз съм останал на спане у брат Иванови, но в друга къща, не в тая, в която е сега. Еленка е в една хубава голяма къща в нейното място. Къщата изглежда че е нейна. Рано, в зора, аз се събуждам там, където съм, у брат Иванови, и се каня да стана и още в зори да отида при Еленка, още докато не е станала от леглото, защото тъмно бе вънка. Защото аз съм си дошъл уж снощи (вечерта), та не съм можал да се явя при нея и тя сега, като ѝ се обадя, ще ме посрещне с радост и веселие и много ще ми се радва, също и аз на нея.

*

И в тоя екстазен момент на съня си се събудих. Съмнало се. Небето полуясно. Тихо време. Птичките се чуват вънка да пеят. Написах дълго писмо на Еленка и го изпратих по Младена, който отиваше в Годеч, за да занесе писмо до кмета зарад залесяването в Топлица. Започнах да пиша писмо и до Василка Трифонова, а го дописах вечерта до 10 ч. Свирих тая вечер, защото имах хубаво настроение към музиката.

5.IV.1935 год., петък

Времето облачно, отрано слънцето блесна и се затули зад облаците. Рила, Витоша се виждат. Времето като че ли ще вали, но е още сухо. Написах си бележки от прочетената лекция тая сутрин, която Еленка ми е изпратила. Изпратих писмо на Василка Трифонова и до Инспектора в Драгоман, да ми изпрати служебните свидетелства. Отидох с учениците в Топлица да залесяваме. Дойде и Маринчев от Ропот. До обед работихме. Към 1 1/2 ч започна да вали. Постепенно се усиляше, докато започна да вали силно, така че, докато си стигнахме в Равна, се измокрихме добре и деца, и селяни. Силен сняг заваля, но се стопи. Докато се стъми, земята се затрупа от една покривка около 10 см. Чувствувам силна умора.

Най-великото изкуство

„Соломон е смятал, че всичко знае. Срещнал го веднъж, обаче, един дервиш и му казал, че има нещо, което той не знае – не знае да хвърчи. „Наистина – отвърнал Соломон, – всичко зная, освен туй." Сега и аз ви казвам: *всичко друго знаете, не знаете само как да живеете добре. Да знаеш как да живееш, то е най-великото изкуство. И който казва, че знае, той не разбира живота."*

„Светия е онзи, който знае как да живее.

Човек може да бъде пръв в живота при две положения: нужно му е един отличен ум и едно добро сърце."

6.IV.1935 год., събота

Ясно, тихо и приятно утро. Белината на прясно навалелия вчера и снощи сняг, а сега ясно лазурното небе, чистият въздух – всичко това предразполага душата към нещо свято, величествено и красиво. Снегът се топи и до вечерта се стопи почти всичкият пряснонавалян сняг. Много топъл ден бе. Следобед ходих в Годеч на репетиция. Получих си заплатата от 1631 лева. Повърнах на Ар. Соколов заема от 1000 лева и му внесох 200 лева. Разплатих се на обущаря, бакалина и фурната. Репетирахме до 8 ч и си дойдох в Равна. От оня ден, в сряда, и тая вечер, като се изкачвах, усещам, че ме боли десният крак в коляното, но не остро, а кога го назоря. Съвсем ясен и тих ден.

7.IV.1935 год., неделя

Топло време. Рила, Родопи, Осоговска, Люлин, Витоша и др. планини се ясно виждат по побелели и блестящо и слънцето чела.

Сънувал съм, че карам някъде си едно теле (теличе), а то бяга. Изтървах го и избяга из нивята. Пристигнах в една къща, като в Ковачевец. Тъкмо изсипали на една синия качамак и го режат с конец. Имаше нещо блажно, което ядяха. Поканиха ме на трапезата. Аз отказах, като им казах, че не ям месо. Една жена Коваченка каза: „Той е от ония, дето не ядат месо. Той идеше в нашето село, дето водеше Цокьовци." Шушне тя на другите жени, но аз се преструвам, че я не чувам. Изобщо, с коне и говеда имах работа нощес. Нападнаха ме много кучета черни, сиви, но повечето бяха все черни, ниска средна порода, която е между мъничетата и големите кучета. Но като ме приближиха, аз им се засмях, загалих и те се разщураха весели.

В 9 1/2 трябва да бъда в Годеч.

8.IV.1935 год., вторник

Ясен ден на изток. Слънцето огря на ясно. Чувствувам чрезмерна умора. Краката ме болят. Като че от съня не съм си отпочинал. Деня прекарах съвсем изморен, изтощен. Недобри мисли се въртят из главата. Обвинявам всичко и себе си. Лошо състояние. Като че отивам в пропаст. Минават ми мисли да не се явявам на конкурсен изпит за Софийски учител. Мисля, че ще се задуша, ако стана Софийски учител. Там няма природа и чист въздух. Задух и еднообразни улици, пълни със суетна тълпа. Чувствувам една умствена умора, изтощеност и неспособност да запомням, каквото прочета. Вечерта си измих дъските на пода на стаята си, изкъпах се и си легнах в 11 ч. Веднага **съм засънувал**, че съм заболял от сънна болест. Чувствувам, насън, че умът ми е на място, но ми се парализирали страните, бузите, лицето (също както Неделя Петрова се обезобрази със своето заболяване). Искам да говоря, но не мога. И това чувствувам в себе си, че се дължи на обстоятелството, че аз, като ученик на Учителя, се отклоних от идеала си. Умът ми се изкриви, пламъкът, стремеж за чист живот загасна и сегашното ми състояние е едно стремглаво падане надолу и това ми е възмездието. Всички идиоти, Учителят казва, са пропаднали окултни ученици,

и че и аз съм дошъл до това положение. Сам се чудя на себе си в сън и се чудя дали това е сън или действителност и започнах да ритам, да се мърдам, че ако е сън, да се опомня и ето, събудих се и се заопипвах по бузите, за да видя здрави ли са или са се парализирали. Ужас ме обвзело. Заспах пак и ето...

10.IV.1935 год., сряда

Събудих се в 4 ч. След снощния сън сънувах нощес много сънища. Ето, аз и Учителят и още един брат – брат Епитропов, променен с хубави дрехи – сме в чудно устроена и хубава лодка, която плава по морето. Тихо, приятно време. Плаваме и се разговаряме. Ето, над нас профуча аероплан, но особна система аероплан. В него се виждаха пилотът и други, които поздравиха Учителя.

Така си пътувахме и не помня до какъв край стигнахме. Знам, че Учителят разговаря с мен, но на каква тема, не помня. После се намерих в една гора. Излизам от нея, ето нивя, на изораната страна. Жита високи, близо за жънене. Минавам изпод едно дърво плодно. Точно не го познавам дали е нар, сирка или друго растение, но аз се наведох и вземах един паднал плод от земята. Турих го в джеб. Ето, намерих се във Водица, у дома дошла кака Неда от Ковачевец. Вика ме да се вървим, а на другаря ми му бе неприятно, защото кака ме вика да си отиваме. Аз ѝ казах да си върви, а тя ѝ стана мъчно защо я пренебрегвам. Заприказвахме се след това с нея за момичетата ѝ. За хубавото писмо, което Кита ми е написала. Говорихме за умрялата ѝ дъщеря Неделя и др. Гласим се да отпътуваме, но ще минем уж през Водица и ще си взема някои неща от дома. После сънувах турци и др.

*

Събудих се. Небето облачно. Мъгли. Четох беседата, говорена от Учителя на 22.III.т.г. – *„Мисли"*. И за сегашното ми състояние тая беседа ми дойде на помощ, че трябва да мисля, за Бога да мисля добри мисли, и че правата мисъл имаме ли, ние ще прогресираме. Правата мисъл имаме ли, и болести, и противоречия, и всичките несгоди ще избягат от тоя, който я има.

След първия учебен час, който минах тягостно, си бях седнал в канцелярията. Мъка ме души. Отворих евангелието, като се помолих Небето да ми даде известна светлина и да ми помогне, защото съм като пропаднал и изгубен човек. Падна ми се Първото послание Петрово, първа глава. Започнах да я чета и такава мъка ме налегна, щото аз се разплаках силно. Плаках и се молих да ми се помогне от Бога, от Учителя, от Христа. След като се наплаках, нещо като че ли слетя от меня. Влязох във втори час. Децата, четирите отделения, ме силно измъчваха с шума си. Най-после ме извадиха от търпение, та набих двама и така се въдвори тишина. За пръв път след месеци тая сряда не отидох в Годеч. Краката ме силно болят. Особено десния от коляното, че и двата, особено дебелите мускули на прасетата ме силно болят. Преумората от неспирното скитане сега я чувствувам. Спах, лежах до мръкнало. Ходих, получих пощата от Станчо Раденков. Получих картичка от булката Иванца, с която ме пита имал ли съм долни дрехи. Получих и ръководството за произвеждането на конкурсните изпити.

11.IV.1935 год., четвъртък

Сън: Сънувах, че съм някъде в една къща. Мама е там и баба Пенчовица, майката на мама. (Те и двете са се поминали.) Разговаряме се за преустройството на тая къща, в която сме сега. Баба разказва, че тая, северната стена трябва да се избие, събори и замени с нова, бетонена, която ще заздрави къщата и ще я направи по-здрава и хигиенична.

Ясен ден. Само че имаше по-гъста утринна омара. Тихо време.

12.IV.1935 год., петък

Хубав ден. Ясен, с топло слънце. Даже се чувствува мараня. На обед си полежах на слънцето в брястовете на бай Георги. Следобед по час Предметно учение ходих с I и II [отделение] на разходка в Старо село. Набрахме коприва с децата. Изпратих децата да си дойдат сами, а аз се отбих по покана на Ангел и Христена на гости. Вечерях у тях и говорихме много. Легнах си в 11 ч.

13.IV.1935 год., събота

Сън: Много братя и сестри се насъбрали от разните краища на провинцията. Всички се стягат, че на другия ден ще има събор. Мястото е като в гора някъде, но разредена. Имаше едно здание като сайвант и вътре са се настанили братя и сестри.

Аз съм си турил платнището, т.е. брезента на брата Иван. И тоя брезент съм го поокърпил, та го познавам по моето кърпене. Но някои от братята не са искали аз да имам до тях палатка и ми скрили брезента. Питах ги, молих ги, никой не казва. Най-после се скарахме с един брат. После аз помагах да се построяват палатки. Сестра Калудова от Варна и много други. Там е и сестра Божкова. Аз казах една дума, на която тя даде лошо тълкувание, че ме емна, за една сюрия разправии, едва се отървах от беля. Тя каза, че ще се оплаче, че съм й рекъл да живеем заедно, а не така разделно. След това аз пишман станах отде продумах дума и отде попаднах тук.

*

Ясен ден. Следобед потеглих за Драгоман, за да си взема от инспектора служебните свидетелства, но по телефона от Годеч разбрах, че инспекторът го няма, и се върнах.

Към 6 ч гърмя и валя малко дъжд. Изкъпах се и към 10 ч легнах.

14.IV.1935 год., неделя

Сън: Пътувам някъде и с мен пътуват и други хора. Младо момиче, тънко, високо, с тъмен на лицето цвят, и то с родителите си пътува за някъде, та заедно пътуваме. С момичето имаше 2 деца, които по външност, по облекло се познават, че са богаташки деца, момичета. И те седнаха да почиват. Аз не се познавам с компанията и седнах отстрана. Дойде и това момиче с двете деца и ме заприказва не предпазливо, а като много близка някоя. Разговаряхме много, докато обядвахме. След това бяха дошли мои две ученички от II отделение и се разговаряме с тях. Те ми се радват, аз на тях. Започнаха да си играят като малки деца, да се боричкат с мене. Аз уж ще ги преспивам, та съм ги прегърнал и ги целувам и им викам да спят вече.

*

Събудих се в 5 ч. Станах и си направих наряда. В 10 ч четох *„Тоя камък“*, от XI серия, която беседа продължи до 2 ч.

Вчера, днес все ми играе дясната горня вежда и дясното око.

16.IV.1935 год., вторник

Сън: Сънувам, че съм във Водица, но при съвсем друга обстановка. Дошъл братовчедът ми Колю Пенев, каруцарят, от с. Посабина. Разговаряме се с него. Имаше и някои учители и учителки. Колю Пенев нещо ми говори, че „вчера в гр. Попово щяхме да направим нищо и никакво учителите, които бяха против тебе“, говори, че имало някой против мен. Нещо става въпрос за дългото ми скитане по чужди краища, че съм се наказвал много и че дошло края на моето мъчение и други подобни.

*

Още вчера заваля на два пъти силен ураганен сняг. Нощес наваляло много. Тая сутрин виялица, мъгла. Вятър духа от запада. Цял ден валя, но се топи полека снегът. В Годеч долу земята не е снежна, както в Равна.

Тая вечер вечерях у бай Илкови.

17.IV.1935 год., сряда

Събудих се в 2 ч. Тежко ми. Не съм можал да спя, може би от снощната храна, която бе тежка за стомаха ми, състояща се от пражен боб, качамак и пиперки трушия, правени със зехтин и оцет, които на вкус бяха добри, но впоследствие ми се искаше да повръщам и следствие на тях ме боли стомахът и не можах да спя.

Вънка мъгла и облаци. Вечерта Зара донесе писмо от Еленка.

18.IV.1935 год., четвъртък

Сняг вали вън и западен вятър вее. Целият ден мина почти във валене и се топеше снегът.

19.IV.1935 год., петък

Пратих Зара за Годеч, та е я намокрил снегът и силен дъжд. Върна се. Пратих трима ученици, те отидоха да пуснат писма, а и Младен после отишъл и донесе новини чрез вестника, че Кабинетът на министър-председателя Златев в оставка, поради интернирането на бившия министър-председателя Кимон Георгиев, и Ал. Цанков, които се мъчили да подготвят преврат. Подали са си оставките: К. Баталов, Мангов и Диков и целият кабинет се принуждава да си подаде оставката.

Вали дъжд и сняг.

20.IV.1935 год., събота

Лазаровден. Станах в 4 ч. Вънка бяло. Сняг вали. Вятър вее. Чудя се, че как ще лазаруваме. Но на разсъмване се поизясни и в 9 ч потеглихме. До 1 1/2 ч обиколихме цялото село. Събрали сме 145 яйца. След това си полегнах да си отдъхна. Ето, Горанка Атанасова ме събуди. Дошла да иска подкваса от кисело мляко.

Следобед в 3 ч потеглих за Годеч и Драгоман. Оказа се, че за утре ще има автомобил за Драгоман и аз се върнах. Щях да отида за служебните си свидетелства и утре – на Връбница за Съюзния празник. Върнах се в Равна, кога залезе слънцето.

23.IV.1935 год., вторник

До обед свърших часовете и следобед в 4 бях в Годеч. Вечерта – в София. Вечерта отидох при Еленка и говорихме до късно.

24.IV.1935 год., сряда

Сън: Сънувах, че ме ухапа за дясната ръка един скорпион и то толкова, щото кръв протече от раната.

От този ден до 4 май се готвих всеки ден за конкурсен изпит.

Дадох около 300 лева за книги. Ходих до Драгоман, за да си търся документите, които бяха в архивата на инспектора. На 4.V. направихме писмения изпит на тема: „Училищната дисциплина като основа на общогражданската дисциплина".

Но явиха се около 300 учители. Допуснати бяха 150. Аз не бях допуснат. И с три дни отсъствия си дойдох. Останал съм с учебния си материал назад и не можах да правя преговор тъй, както трябва. Учениците ми започнаха да отсъствуват.

26.V.1935 год., неделя

Станах в 4 1/2 ч. След наряда прочетох някое от резюметата, които ми се изпращат от Изгрева. Дойдоха учениците и започнах в 8 да произвеждам изпитните беседи. На втория час дойдоха от Годеч Угърчинска Николина и сестра й Тенова, Георгиев, агроном в Годеч, и Тодора Калинова. В 12 1/2 се свършиха беседите.

Обядвахме и излязохме към Доброглед. Всички с устрем се залисаха в многото незабравки и ги беряха безпощадно, та се завързаха и препирни. Но не се доказва на хора, в които е вкоренена привичката на разрушението. Направихме една снимка на скалите и една с овците на Русим Станулов и една с овците на Иван Цветков. След това отидохме в гората горе и около 1 час прекарахме тамо. Направихме още една снимка на тръгване и си потеглихме. Вечеряхме и на мръкване изпратих колегите към Годеч и се завърнах.

27.V.1935 год., понеделник

Ясен ден. От 2 седмици не е валяло и няма изгледи да вали. Раззеленило се хубаво тука и е приятна природата.

7.VI.1935 год.

Този ден си дойдох в София за лятната ваканция.

27.VI.1935 год., София

Сън: Нощес сънувах, че с Учителя сме някъде в някой непознат дом. Пътували сме и сега се запряхме в този дом. Учителят поиска да направи баня. Аз му приготвих и той се избани, обаче водата не бе чиста, а примесена с брашно. Отидох на една чешма за вода бистра, та да се изплакне, обаче водата, самият й врелец*, от който извира – затрупан със слама. Аз черпя вода, обаче влиза в съда и ситен осил, та не можах да занеса съвсем чиста вода, за да се изплакне Учителят. След това разговаряхме с Учителя по въпроси, които не съм запомнил. Намерихме се в с. Посабина, Поповско. С мен върви и едно момче, като че е на мой брадовчед, на батюва Боби Иванов Д. Пенев син. Посабчени не го виждали от дълго време и то всички роднини се събрали, та като се срещнахме, едни от братовчедите, чичова Колев Иван прегърна това момче, което ме придружаваше, и почнаха да плачат. Целуваха го и плачеха. Погледнах, ето чичо Рали там, син му Боби (батю Боби) видях и стрина Ралевица с превръзка бяла, но закирливена, която си превързала главата и дясното око. Попитах я: „Какво ти е, стрино, на окото, че си го превързала?" – отговори ми, че я боляло. От всички насъбрали се роднини Посабчени, в съзнанието ми останаха чичо Рали, който вече повече от 6 години, откак се е поминал, и стрина Ралевица с превързаното око и батю Боби Ралев. И моето къпане, и това на Учителя.

*

Събудих се, ето се разсъмнало. Часът е 4 1/2. Станах и се замислих върху интересния си сън и не можах ясно да го опиша, тъй както го сънувах. Етоц Еленка дойде и като ме видя, че съм на размишление, само ми каза: „Излез вън, за да видиш хубавото ясно небе и приятна зора." От цяла седмица едва тая сутрин вече се разясни. Хубави дъждове удариха, ето вече цяла седмица.

Станах, приготвих се и отидох на молитва и гимнастика. След свършване на упражненията и докато ги правехме, дойде и Учителят и отстрани наблюдаваше. След привършването накара Симеонов да свири и се упражни новото гимнастическо упражнение. Направихме го няколко пъти. След като си тръгнах и минавах покрай Михаил Влаевски, той ме извика и ми подаде една бележка

---

* врелец – *диал.* силно врене, кипене, тук: извиране, бълбукане на вода. (Бел. М.И.)

от Атанас Колев, син на братовчеда ми Колю Пенев от Посабина, който е фотограф сега в София. На бележката ми съобщава, че батю Боби Ралев от Посабина се е поминал. Интересно е, казах на М. Влаевски, нощес сънувах баща му и майка му, които са умрели преди години, и него (батя Бобя), а ето, получавам съобщение, че той се е поминал. Значи нощес ме е посетил и затова ми е даден тоя сън, да видя всички роднини събрани в Посабина и в съзнанието ми остават само чичо Рали, стрина Ралевица и син му Боби, за когото получих известие, че се е поминал.

След това отидох в 9 ч в III прогимназия „Граф Игнатиев" със Стоянка Иванова Петрова, у които живея на квартира, и след като тя си получи дипломата, че завърши III клас на прогимназията, отидохме в I-ва Софийска девическа гимназия и я записахме за конкурсен изпит. Следобед пях и се изкъпах и свирих до залез слънце.

24.VII.1935 год., София

След 14 дни тичане до областния съд, от който вземахме препис от съдебното решение и представянето му в инженерството в София, едва поправиха скицата, какво вече Гьондов не ще вземе от нас това, което планът му даваше.

Започнах да се глася да си направя къща, обаче първо исках нотариално да се прехвърли мястото, което е по документи върху Еленка. Михаил Влаевски ми направи план за къщата, братът Славов, адвокат от Сливен, живущ у Тодор Стоименов, ми направи чернова за нотариалния акт по покупката на мястото от Еленка. Преди три години го купихме заедно с Еленка от Райна Захариева и документът бе върху Еленка, а сега аз исках моя дял, да си имам документ върху си.

31.VII.1935 год., сряда, София

Отидохме с Еленка при Софийския I нотариус, но след като през предните дни цяла седмица се бяхме [снабдили] с всички необходими документи от общината, данъчното, акцизното, земеделската банка и така стана продажбо-покупката при нотариуса на тоя ден.

7.VIII.1935 год., сряда, София, Изгрева

След цяла седмица спънки по плана ми, че не бил добър, че не бил направен от техническо лице, което да разбира от планове и пр., Планопазителят Никола Влъчков дойде и ми даде линия за строеж. Много ми помогна сестрата Николина Добрева, Бургазлийка, която работи в инженерството, за разрешението на плана и утвърждаването му. На този ден, сряда, 7.VIII.1935 год., аз започнах за първи път да копая мазата на къщата си. Еленка, Учителят и братята и сестрите бяха отишли на Рила. След 3–4-дневно копане и ходене пак до инженерството и Слатина, докато ми издадат позволителното, то мен ме утресе от тежката работа. Откупих 2 работника, които доизкопаха за 2 дни мазата.

14.VIII.1935 год., сряда

Дойдоха работниците, които вече бях пазарил да ми изработят къщата и започнаха да работят зидовете с бетон. Предварително аз вече си бях вземал цимент 35 торби, баластрата бе готова, дограмата – почти, дървеният материал, желязото и пр. От 14.VIII. като се започна, вече непрекъснато се работи до 14 септемврий 1935. Точно я работиха за 31 дена и майсторите си привършиха работата. Много неприятности ми създадоха майсторите ми Йордан Умников и Георги Минчев от Тревненските села, Габровско. Благодарение заема, който ми дадоха братя и сестри, и най-вече – голямата помощ от страна на Иван Петров, който най-чистосърдечно се залови и с кобилата си ми помага и с

пари, и с личната си гаранция, дето трябваше пред складове, аз докарах къщата до едно положение, щото да може да чака вече за по-дълго време, докато окончателно я изкарам, кога се снабдя с пари.

15.IX.1935 год., неделя, си дойдох в Равна. Силна умора чувствувах и затова почти цяла седмица лежах като болен, докато се възвърнат физически сили за нова работа.

6.X.1935 год., неделя

Въпреки съня си, в който ме предупредиха, че да не отивам в Беренде у Стойчо Добрев на гости, но аз реших да се разходя и щом изгря слънцето, потеглих и с Маринчев от Ропот и Лалка от Разбоище отидохме в Беренде. Тамо се срещнахме с Б. Манов и жена му, Никитови, В. Генов, Спас Букоровски, учител Добрев, неговата колежка – Атанасова, после дойде и Ганка от Чекърленци. Следобеда направихме една снимка към Нишава и си потеглихме. Късно се завърнах. Направих си баня и легнах.

9.X.1935 год., сряда

Сън: Сънувах, че съм някъде при голяма пълноводна река с хубава местност. Лунна нощ, тихо време. Аз съм се съблякъл гол и се къпя. Къпят се до мен и двама евреи, но с бански гащи, а аз съм гол. След банята аз се намерих сам денно време. Погна ме един биволски бик – страшен. Аз бях гол и се крих и той по дирите ми и най-после успях да се скрия невредим.

*

Като се разсъмна, дойде Зара, слугинята, и ми каза, че бай Илия Тошев сънувал, че нощес училището съвсем изгоряло. Аз си спомних съня на Зара през 1933 година, през есента срещу 7 ноемврий, че сънувала, че училището изгоряло и през деня ни дойде съобщението, че мен и Еленка ни уволняват. И сега се чувствувам много неразположен, с тежко душевно неразположение.

В Годеч не отидох на пазар. Вечерта Зара ми донесе писмо от Еленка и от брата ми Ивана. Бях писал на Еленка, че съм в недоумение, дали да остана в Равна или да отида в друго някое училище. Тя питала Учителя и той казал да си остана в Равна. Иван ми пише, че внесъл 1400 лева в кооперацията и не стигнало още за 2 месеца да се платят лихвите.

Вече повече от месец капка дъжд не е капвало. Все топли и ясни дни. И за Равна настанаха горещи дни.

11.X.1935 год., петък

Събудих се в 4 ч. Не съм се наспал, обаче не ми се и лежи. Из астрала съм бил нощес. Снощи западът се святкаше и впоследствие се заоблачи и дъжд заръмя. Тая заран е прозрачна и прошарено небето с облаци.

25.X.1935 год., петък, с. Равна

В сряда, на 23. сутринта и през деня, а особено на 23.X. срещу 24. през нощта, валя цяла нощ дъжд. Не бе валяло още от през лятото. Тая заран е хладно. Станах в 4 1/2 ч. Прочетох от младежкия клас III година *„Нагласяване на силите“*.

Нощес **съм сънувал**, че съм във Водица. Откъдето е зданието на общината, къде Чобанчето Тодора има голямо фабрично здание. Сами, не помня добре кой, започна да пуща мотора в движение и в недоумението си стана някакво засилване и продъни дюкяна на дядо Рали Бояджиев.

След тая картина бях с някакви кадънчета, уж мои ученици. Вървяхме някъде и те ме въведоха в чужда, непозната колиба. Тамо, както бях седнал, видях, че някой е клал нещо кокошки, агне, а кръвта е събрал в едно шише.

Изобщо кръв видях в тая колиба. Излязохме. Вървя из една гора, която е уж чужда градина, та я поят. Газя бос из водата. Излязох на края нива със зелено жито и ръж човешки бой. След това се качих на трен донякъде и пр.

2.XI.1935 год., събота

Време ясно, ветровито, хладно. До обед учих. Следобед отидох за заплатата си в Годеч. Георги Събев повторно ме уведомява, че сумата 3000 лева, която ми е дал взаем за постройка на къщата ми, в 8.XI. т.г. да му изпратя, че ще купува място. Каралеев ми даде 1500 лева, и Димитър Маринчев ми даде 600 лева – та 2100 лева и имам още 900 лева ми трябват. Върнах се късно.

3.XI.1935 год., неделя

Станах в 4. След наряда четох неделната беседа от XII серия *„Той променява времената"*. Като се съмна, ходих у Никола Цветков, за да видя да започне да прави училищните прозорци. Тамо закусих. След това с Георги Божилов говорихме до 11 ч и отидох в Ропот. Направихме по една снимка с Маринчев за легитимации и се върнах. Бях хремав от 2–3 дни, та не си хвърлих голямото палто, за да се изпотя. Пред училището имаше моми. Василка Трифонова, щом пристигнах, тръгна с мен и заедно влязохме в училището. След като се преобляко от потните дрехи и запалих печката, говорихме до стъмняване. Изпроводих я до дома й.

4.XI.1935 год., понеделник

Събудих се рано. Гърбът още ме боли и съм хремав.

Сън: Сънувах, че наш Иван е при мен, обаче като малко момче. Той е седнал от лявата ми страна, а от дясната – Василка Трифонова и се разговаряме. Василка е тъй облечена, както снощи, спретнато, чисто. Изглеждаше много симпатична, красива, привлекателна. Те двамата се разговаряха с Ивана нещо по половата проблема. Иван се нещо превързваше през слабините, а Василка учи нещо. След това Иван се изгуби и останахме двама с Василка. Така прекарахме малко време и аз четях в нейните очи и лице увлекателността й в мене и че се отдава на мое разположение, обаче аз бях господар на чувствата си и не си позволих волности, които могат да я опетнят и понижат, като младо момиче.

5.XI.1935 год., вторник

Снощи бе ясно, а нощес сняг валяло и побелило земята тук-таме. Вятър вее.

Сън: Сънувам, че съм във Водица, но в непозната местност. Чичо Иван Дели Пенев е жив и аз съм в техния дом. Той се намира на особно място на някаква си височина. Чичо, заедно със сина си Иван и други, са копали, за да търсят имане. Много копали, много дупчили земята със шишове. Някъде видях, чак като тунел дупки, където са копали, но не са намерили нищо. И са допуснали сега хората да си копаят хубава земя за мазане и други цели. Аз им казвам, че като са сигурни, че има скрито имане, защо са позволили сега на чужди хора да копаят, че може би те ще налучкат и ще вземат скритото имане. Аз им посочих на едно място да копаят, над което те вече бяха копали и не щеш ли, изкопаха една много стара машина, уред някакъв си, особен, чието предназначение не узнахме. После братя и сестри тръгнахме някъде и минахме покрай началника на пощата в Годеч, Георгиев. Той при един мях и наковалня кове нещо, уж че е железар, прави някакъв механизъм. Но така се очернил, и то не очернил, ами си станал естествено така чер, чер – същински алжирец, с тая разлика, че нему и зъбите му черни, и всичко, и ръце, и лице, и глава, и като ни видя, се засмя и си работи и ни съобщи, че приготвил вече механизма, който бил уж потребен нам или кой знае кому.

След това отидохме някъде на пазар, че у едни хора. Там са Янкова и много други сестри събрани. Нещо се готвим да правим, като че ли готвим нещо за обед. Кой – зарзават, кой – друго и така приготовляваме. Но що стана, ето, лявата ми горня челюст, кучешкият зъб се наделил на много части и излязъл из устните ми навън. Кога го побутнах, то всичките тези зъби, на които коренът е един, а изникнали 4–5 издънки от тоя корен (кучешкия) и така, с най-слабо потегляне, ще излетят, защото те отдавна вече били загнили и се разиграли. Като ми казаха сестрите, че ми се показали зъбите, аз се ужасих и ги побутнах и се чудя как така неусетно е станало това. Не извадих никой от тях, които като червеи мърдаха в устата ми, но ги оставих.

Сънувах, че баща ми си дошъл, но е много умислен. Аз се чудя защо баща ми, след толкова време, като е умрял, а сега се завърнал, че е така умислен и не е засмян, както го знаем ние по-рано, кога бе жив.

8.XI.1935 год., петък (Димитровден)

Снощи, понеже Русим Станулов ми даде в заем 600 лева, то тая заран аз реших да си отида до София. Станах в 2 ч. Четох лекцията *„Хармонизиране на енергиите"* и потеглих за Годеч. В 1 ч бях у дома си.

Много сде двоумих дали да спя в новата си къща или да спя у брата Иванови. Но понеже Еленка ми даде от нейните одеала и на Янкова една черга, затова за първий път останах да спя в къщата си. Понеже говорихме с Еленка до къде 11 ч, то вече и сън не ме хвана. Към 1 ч станах и четох Библията и кога ми се доспа, легнах да спя. Еленка спала за пръв път в къщата на първий ноемврий 1935 година, Ден на народните будители, Св. Ив. Рилски, ден петък; като пръв е посетил стаята й Учителят.

В Равна е ясно, а долините и Софийско са в море от мъгли.

9.XI.1935 год., събота

Станах рано. Четохме резюмета и разговаряхме. След сутрешните гимнастики, започнах да турям вратата на мазата. След това ходих в канцеларията на българските слепи и получих за 650 лева книги, които се паднаха на Равнени от лотарията им. Следобед пак работих. Дори след вечеря, на Стоянка Илиева с контакта работих до 10 ч вратата на под стълбите, за да ги пригодя за Стоянка да си туря кюмюря и дървата. Легнах си и и веднага съм заспал и съм спал сладко.

10.XI.1935 год., неделя

Станах в 4 ч. Отидох у брат Иванови, за да си взема обущата и ги събудих да отиват за наряд. След наряда, на който Учителят говори на тема *„Свещеният огън"* , работих до 10 ч. От 10 ч Учителят говори на тема *„Роденото от пътта път е"*. В тази беседа Учителят разви новата мисъл за същината на пътта и нейното значение.

14.XI.1935 год., четвъртък

От няколко дни е облачно. И тая сутрин е облачно и студен западен вятър повява.

Сън: Сънувах на присъмване, че баща ми си дошъл и е много умислен, не говори нищо. Най-после се заприказвахме. Аз му казах, че ние сме го мислели, че е мъртъв, защото сме го погребали, а той бил жив. Ето, след толкова време едва, се завърнал. Баща ми започна да се кара с мене, защо съм станал вегетарианец и не пия спиртни питиета и не ям месо. „Ето – казва ми той, – еди-кой си ще стане поп и ще печели парите наготово, а ти стоиш и учителствуваш с нищожна заплата." Аз му обясних, че не искам попски пари и попски живот. Той започна да ми се сърди и дига врявата. Исках да му се обясня в що се състои

моят живот, че аз съм си и сега религиозен, и от Божия живот не съм се отказал и че това ми е най-големият дар, който ме радва, че аз съм намерил живата вода, Живото Слово и пр., но баща ми не разбираше думите ми. Той не можеше да схване идеята, която му разказвах. Ето, той ми казва, че аз съм бил наклеветен пред училищната инспекция, че съм бил дъновист, и сега, тези дни, щели да ме уволнят.

След това се намерих у дома, в градината. Някои чужди хора градят нещо като къщи, но кални, лоши, нехигиенични и пр.

15.XI.1935 год., петък

Сън. Пътувам с много хора през голяма усойничава гора. Дялах някоя орехова трупа, от която си правих сметка, че една кола материал ще излезе и ще станат хубави дъски. После се бях качил на едни дървета букови, от земята израсли дълги, прави и гладки пръти лескови и дрянови. Някои ме караха да ги отсека, обаче аз ги съжалих, не исках да ги сека.

Друга картина: На една воденичка съм, такава, каквато бе на дядо Белчо във Върбака. И даже в самата нея воденица. Насипал съм житото в [...] коша. Водата фучи в улея. Казвам на воденичаря, който като че ли бе дядо Белчо, и при него друго някое момче. Говоря им да пуснат вече камъка, а те не искат, защото били заети с нещо друго. Аз пуснах водата и камъкът почна да се върти, но бе дигнат много. Търся къде е мястото, откъдето да го сниша, а не мога да намеря дървото, приспособлението, за да го сниша и започне да се мели брашното. Ето, влезе във воденицата г-ца Люба Пенева, на даскал Пеня от Ковачевец, Поповско. Тя влезе и взема едно дете, което играеше из воденицата, като че ли то било на Стефан Ненов, и си отиде. Аз исках тя да се спре, за да говорим, но тя си отиде.

26.XI.1935 год., вторник, с. Равна

Сън: Сънувах, че сме с брата Иван Петров някъде къде неговото място при Виларовата фабрика в София. Той работи нещо, а аз говорех. Изведнъж чувам нещо да фучи и ме засенчи нещо – кога се взрях, то било един рой пчели, които отнякъде са избягали, и аз извиках и скочи брат Иван, но аз ги преварих и хвърлих земя в тях и те кацнаха. Сега се зачудихме как да ги вкараме в кошер и на ума си пресмятам кому ще се паднат сега пчелите, понеже ги аз видях и заставих да кацнат, и се събудих, но като че ли бях склонен да ги има братът Иван, понеже той има един кошер, но оставих да видя впоследствие той какво мнение и каква наклонност би имал – и се събудих.

27.XI.1935 год., сряда, с. Равна

Сън: Сънувах снощи, като се върнах от вечерята у Никола Станулов, много страшен сън, но не станах веднага да го запиша и съм го забравил до заранта под впечатленията на другите си сънища.

Сън: Сънувах, че моите кредитори, които ми помогнаха с пари това лято, за да си направя къща, някой ми поискал пари и аз говорих с пунктовия учител в с. Водица да ми даде 10 000 лв. След това дойдох в Годеч и пред други колеги заговорих и на пунктовия в Годеч, Каралеев, да ми даде 10 000 лв. оттук и да ги удържа постепенно от заплатата ми. Манов вземаше участие и Велков, и като че Каралеев обеща да ми услужи.

Сънувах и Учителя и братята и сестрите, но и тоя сън съм забравил.

30.XII.1935 год., с. Равна

Тая заран реших да си отида за коледната ваканция в София. В Равна бе ясно, а в Годеч и София – мъгли. След като си пристигнах в София, на Изгрева, в новата си къща, трябваше да се приготовлява легло, креват, столове, маса, закачалки и пр.

През всичката ваканция почти все бях на работа. В работилницата на ул. „Тетевенска" изработих една хубава маса. Времето тая зима е без сняг.

1936 година

2.II.1936 год., Равна

Сън: Сънувах, че съм на екскурзия. Там са братя и сестри. Отивам къде тях, ето Иванчо Антонов, Стоянка Илиева и други. Припомних си, че съм си забравил шапката някъде в гората, та се затекох и се върнах, на с голяма бързина, сякаш хвърках.

Времето полуясно. Слънцето грее. По Чепино, Витоша и другите планини наоколо мъгли лазят. Няма сняг отпреди Коледа досега и все топло време. Изненадва ме случаят, че в Равна можело да се мине зима без сняг.

11.II.1936 год., с. Равна

Сън: Сънувах, че съм във Водица. У Петър Иванов съм. Там са баща му и майка му. (Майката на Петра се е поминала преди няколко години.) Майка му стои при него, а баща му стои отстрана и плаче и то започна да плаче, като отидох пред него и започнах да му говоря. Казах му, че няма да забравя добрините му, че той ми помага, дава ни жито, кога ние го свършвахме и пр. А той почна да плаче още по-силно и сълзите му се лееха на струи по очите му. Аз го утешавах, но той бе много нажален. Говорих след това с Петър по въпроса за учителствуването ни и пр. Мъчно му бе на дядо Иван, защото Петър го е изгонил.

*

Тази сутрин осъмнахме с голяма виялица и навалял сняг. Към 1 ч на обед силният вятър престана, но си е изобщо много студено. Хората си мислеха, че зимата ще мине без сняг тая година.

Отпреди няколко дни, още като замина Русим Станулов за София, дойдох в недобри предчувствия, какво че той с отиването си дотам ще отиде да търси Еленка и ще узнае, че тя живее в моята къща и кой знае какви ли не тълкувания ще придадат на това.

Георги Божилов дохожда постоянно и аз, нямайки що да му говоря, му говорех по окултни работи и излагах разни закони предълго и не трябва да излагам въпроси, които неговият ум не може да асимилира. От друга страна се утешавам, че тия неща, каквито и да бъдат, те ще имат добри последствия щом аз вървя в пътя на Любовта, Мъдростта и Истината. И че всичко се обръща на добро за тия, които Любят Бога и живеят по Неговите закони.

27.II.1936 год., четвъртък

Сън: Сънувах, че съм някъде в гора дъбова. Шумак бе наоколо. С Иван Петров сме. Той отишъл някъде по работа, а аз стоя при кобилата му, а тя пасе. Яви се внезапно една змия усойница, но толкова разлютена, и се допря до босите ми крака. Змията усойница много дълга, около метър, но шарките ѝ по гърба като на пепелянка. Попадна в ръката ми козенов кьостек, с който Иван си спъва кобилата да не бяга, и аз я запуах в уплахата си, като се съмнявам, че може би тя да ме е ухапала вече, но аз не съм усетил. От ударите съм я разкъсал през средата, но тя пак бързо се движи и бяга и все пак около краката ми се движи и се вре из нападалата суха дъбова шума. Много удари ѝ нанесох и тялото ѝ разкъсах, обаче главата ѝ още оставаше несмазана и тя се вреше насам-натам. Усетих, че тя ми докосна крака, но не усетих да ме ухапа, но се съмнявам да не би в уплахата да не съм усетил, кога ме е убола. Тази остана така, с несмазана глава. Не знам защо, но съм легнал. Земята студена. Може

би съм си поспал малко. Събудих се. Тръпки ме побиват. Под пуловера си на две места като че нещо усещам да ми тежи. Помислих си още при събуждането да не би това да са някои змии, които, за да се стоплят, кога съм спал, се наврели в пазвата ми, под пуловера. Ужас ме обзе. Всеки миг очаквам да се размърдат, но останах с мисълта уж че са змии, но впоследствие не излезе така, или по-право, смени се картината на съня. Дойде Иван Петров и докара кобилата. Аз му съобщих, че съм му скъсал кьостека на кобилата, като съм бил една змия. Чудим се дали тамо да стоим или да си отидем, да преспим ли в тая гора или да си отидем. Ето, намирам се в една гора над една скала, от която се вижда една долина на изток. Такава обстановка съм видял в Източния Балкан, преди да стигна в прохода Железни врата. Аз си извадих камертона и ударяйки го да ми даде тон, едното крило се счупи, а в дъното се разцепи на две. Дойде при мен Георги Тахчиев. Иска да спим тук. Аз му казвам, че на прокоба някаква е и трябва да се пазя, защото съм сънувал, че ме хапала и съм разкъсал една усойница, като пепелянка – шарена и че счупването на камертона, и то е било сън и че тия сънища не са на добро. Трябва да се пазя.

Смени се картината. Намирам се в голямо здание, учреждение, кой знае министерство ли бе. Та исках да вляза в стълбите, в един коридор широк бях, но разсилният не ме пусна. Аз се чудя защо съм бос, та ми студенее на босите крака, а че и не ме пуснаха да вляза по една висока стълба, по която трябваше да се покача за горния етаж. След това с Иван Петров имах разправия, но точно в що се състоеше, забравих. Защото каруцата му бе там, та някакви чужди лопата, кирка и други инструменти намерих, та се чудех дали да ги взема или оставя.

*

Събудих се, 4 1/2 ч. Станах, закърпих си чорапите и часът стана 6. И започнах да записвам съня си. Вчера ходих в Годеч на средищна конференция.

Вчера сутрин, на 26 февруарий т.г., в сряда сутринта, както четях резюме, изпратено ми от Еленка, къде 5 1/2 ч почука нещо на прозореца. Вънка вали силен сняг. Погледнах – ето, из отвореното горно крило на прозореца влезе едно врабче. Без да проявява ни най-малко страх, то скочи при печката и почна да кълве нещо. Подхвръкна и дойде на стола, който стоеше празен от лявата ми страна. Кацна до лампата и я гледа. После – по тефтера, на който записвах хубавите мисли от прочетеното резюме и един разговор, който се водил на 7.II. След това – пак по пода, на стола и най-после на главата ми кацна и аз не му думах нищо. След известно време и като започна да се развиделява, хвръкна и кацна на прозореца и искаше да си излезе. Аз го хванах и пуснах из отворения прозорец и то хвръкна и не се върна вече.

28.II.1936 год., петък, с. Равна

Сън: Намирам се в една хубава местност. Гора с хубави кичести дървета. Преди изгрев слънце е. Окъпах се в една река с дълбока вода, но хладка, не е студена, а топла. При мен са и други братя и след това отидохме на поляна с хубави кичести дървета. Зад мен, изобщо зад гърбовете ни, на запад – чудно хубава панорама с хубави долини, обраснали с хубави гори, а наоколо – височини, балкани, които дават още по-голяма великолепност на гледката. Слънцето току ще изгрее. Лъчите му се отражават високо в редките кълбести облаци и дават всеки миг чудни цветове на слънчевия спектър. Нещо величествено, с една чудно хубава, лека като мъгла утринна омара, която разните багри на пречупените в облаците лъчи правят омайна. Там бе и Еленка и други братя. На екскурзия сме. Аз поисках да направим една снимка и замолих присъствуващите да застанат, като гърбовете са към запад, с фон чудната панорама, а

лицата – към изгряващото слънце. След снимката аз се качих на един алест охранен кон и заминах по посока на запад. След това се срещнах с брата си Иван, уж е кавалерист, с дълга сабя и пак яхнал на кон, и нещо и батя Бобя, и той е войник, но не запомних добре съня си.

*

Събудих се. 4 1/2 ч. Станах за школа. След школата написах на Еленка писмо. Вчера бях написал на кака в Ковачевец и Младен – слугата, ги занесе, като закара и на Митю Костов кацата от зелето. Времето от рано изгря слънцето на ясно. После към обед се позаоблачи и после пак полуслънчево време. Получих тая вечер писмо от Еленка.

29.II.1936 год., събота, Тодоровден

Рано, в 5 ч, бе полуясно. На изгрев имаше плаващи редки облачета, които пътуват на север. Снощи – силен южен вятър, а тая заран бе утихнал и периодически пак подухваше от юг.

Сън: На село Водица съм. Слизаме от шосето, горньото, покрай камбанарията надолу. Вървим много Водичани. Но покрай църковната ограда стръмнината надолу е много голяма. Вървим със Станчо Ралев и си говорим. По едно време си рекох: „Защо да вървя тъй полека, когато аз мога да хвъркам?" И започнах с ръце, отначало бе трудно, уж мъчно, но после свикнах. Викам си на себе си: „На сън съм хвъркал, а сега пък в будно състояние да си похвъркам." И хубаво си похвърках надолу, а после със Станю Ралев се върнахме нагоре, над камбанарията, и все говорехме.

6.III.1936 год.

От снощи времето бе към промяна. Тая заран бе облачно. Югоизточен вятър вее. Следобед започна да вали дъжд, който се превърна в сняг, но това бе периодически. В низините вали дъжд, а тук сняг. А завчера пък бе много хубаво време. Тази сутрин станах в 4 ч. Но нещо бях неразположен. Докато бях в школа, към 7 ч ми се додряма и си полегнах до развиделяване. Следобед лявото ухо започна да се шуми и ми е нещо недобре. И днес съм в почивка, но ушите, може би като последица на това, че снощи се измих, лице и уши, и легнах, та нощес съм се простудил и затова бе таззаранното неразположение и сега ми се запушиха ушите. Сънувах и много сънища, но съм ги забравил, понеже не ги записах още сутринта, докато ги помня.

17.III.1936 год., вторник

От 2 дни слънцето е зад облаци и времето позастудя. В неделя, на 15-й, ходих в Годеч на читалищна сказка. Говориха Тарешманов от Павликени и Андрейчин. Борба за повече земя в Холандия, със светливи картини, а Андрейчин – „Тайната на наследствеността".

В понеделник изпратих на Еленка писмо. А тая сутрин се събудих с особен **сън:** Сънувам, че съм пътувал някъде и съм отишел в чуждо село, обаче някои от хората ме познаваха, даже много от хората ме познаваха, а аз, както си и е в действително състояние, пò не познавам хората. Но характерното е в съня ми, че представих на някоя си, на която и мъжът бе при нея в дюкяна, но занят с нещо, дадох лотарийните си билети на жената, да проверим дали печелят нещо. Аз бях сигурен, още кога ги купувах, че тия билети ще имат нещо. Но тая жена, с мъжа си така направиха, особно това жената извъртя, че укри моите печеливши номера и като че ми съобщи, че от седемте билета никой не печели. Та, ядосан от това, кой знае защо, дойдох при тия, многото непознати хора. Кой знае как и защо, аз си нещо забачих ли, или пооблегнах, или услужих с бастоня си, но понеже много хора минаха покрай мен, то изглежда, че някой

ми задигнал бастоня. Кога да си тръгнем, подирих бастоня, обаче го нема̀. Туктаме търсих, питах, но го нема̀. Рекох си насън: „Сега няма да мога да си намеря бастоня, защото го откраднаха хора от другите села и няма да го видя. Дали ще се намери?"

*

Събудих се разтревожен, че бастоня ми няма. Днес вали дъжд и сняг. Вятър от изток.

25.III.1936 год., сряда

Полуясно, но топло пролетно утро. Птичките чуруликат. Нивите ечемените – разделенени. Тихо време.

Сън: Сънувах, че мама бе у дома и аз я питах харесва ли моята нова къща. Тя каза, че е добра, широка, но трябва да се изкара. С Еленка имах разговор, но какъв точно, не помня.

29.III.1936 год., неделя

Студен вятър вее от североизток. Полуясен ден. След наряда, докъде 11 ч все идваха хората да си подават декларациите на овцете и козите. Започнах да чета беседата от XII серия, том II, *„Отец ти, Който види в тайно"*. Прочетох до половината и се почувствувах изморен. Прекъснах я и обядвах и си поспах и станах и я дочетох. След това ходих при Никола Станулов, за да го питам дали ще разреши да залесяваме долу, в Топлица, понеже тая седмица е седмица за залесяването. Оттамо като излязох, отидох у Борис Николов. Там останах на разговор докъде 9 ч. Вчеряхме и си дойдох. Вятърът бе утихнал и лунната нощ бе приятна.

30.III.1936 год., понеделник, с. Равна

Много хубаво ясно пролетно утро. Само на далечните хоризонти се забелязваха облаци, а иначе ясно. Слана паднала по земята, но денят ще бъде ясен, топъл.

Сън: Сънувам, че съм при учениците в занятие. Внезапно влезе инспекторът, училищният инспектор, по име се каза Бръчков, обаче по физиономия бе човек с малко продълговато бяло лице, с бяла брадичка, мустаци и коса, разчесана наназад. Приятна физиономи. Влезе и веднага се залови на работа с учениците. Като се каза, че е инспектор, аз се намерих в стеснение, поради обстоятелството, че бях по чехли на бос крак при учениците, с вехтото палто, а ми дойде на ума също, че канцеларията е в безпорядък и пълна с боклук. Напуснах учебната стая тихо и се отзовах в канцеларията. Просто да се слиса човек от големия боклук. Събувам набързо чехлите и обувам чорапите и обущата си. Вземам метлата и бързам да мета, но прах се вдигна; смет – с лопата да я ринеш, но аз бързам и бързам и си думам: дано не ме завари в това деликатно положение. Прах се вдигнал нечуван и в тая суматоха се събудих, но като че той не се отнесе зле с мен, а много добре, но аз се засрамих и си виках, че трябва никога да не се изоставям, а като човек в канцелария, трябва всеки момент да бъда в изправност и готов за чужди хора и най-вече за ревизия.

31.III.1936 г., вторник

Сън: Намирам се някъде в чужди край. Докарали са някакъв кон, като че го е докарал на големия брат син Никола и няма где да преспи. Аз се чудя де да турим коня, та го заведох в яхъра на някой Годечанин в махалата Мулак, има един Руско. Вързахме коня и Руско докара своите. И конете не се ритат и Руско не се сърди, че без да го питаме, сме докарали кон и сме го вързали в яхъра.

След тая картина се намерих някъде на работа – жътва. Работеха хора, но не помня добре кои бяха, помня само дядо Недю от Цар Асен. Аз от харско чудо донесох едно шише ракия, защото работниците бяха мои. Пръв взема

шишето Генади Николов, на Никола Цветков синът, мой бивш ученик. Като дръпна, и като вода запи ракията. Докато се усетя да дръпна шишето, то на дъното се въртеше още малко. И изведнъж се залюля и падна в безсъзнание. Почти умря. Аз го грабнах и като удавен човек, грабнах го за краката и започнах да го въртя в кръг. Той почти изповръща ракията и се съвзе малко, започна да да се мъчи да продума нещо. Аз се чудя и си викам, че и гласно заговорих на него и на дядо Недю и другите работници, че ракията е зло, голямо зло и никак не трябва да се употребява.

*

Времето тая заран е хладничко. Небето – облачно, полуоблачно. Четох от „Неемия" 4–5 глави.

1.IV.1936 год., сряда, с. Равна

Сън: Намирам се в непознато място, но знам, че съм във Водица, но Водица с друго разположение и постановка. Братя и сестри сме много събрани на едно място. Поканиха ни на кръщене у Нойков Герови. Йовчо Геров имал бебе мъжко. Вуйна Йовчовица майка бе там, а другите жени са на мен непознати. Поканен бил и Учителят. С Него дойдоха братята Епитропов, Драган Попов, Начо Петров, Стоицев и много други. Имаше от младите братя и сестри, като не помня точно кои бяха. Но чудното бе за мен: как е възможно Учителя да поканят на кръщене и той да се съгласи да присъствува. Също и много от братята и сестрите, още повече учудва ме как Нойковата Геровица е станала вегетарианка, нейните снахи и много други Водичанки. Те току внезапно възприемат тази идея и току-виж станали съидейници. На обреда присъствуваха много наши хора – братя и сестри. Но и самият обред точно в каква форма стана, не можах да разбера. Преди кръщелния обред ние се намирахме в една широка стая. Влезе Учителят. С Него вървеше Драган Попов, Драган е малко с гърбица. С тях вървят и някои водичани. Запряха се. Трябваше да се реши една окултна алегорична задача с особни символи, които аз не разбирах. Николай Дойнов като математик бе налице, обаче задачата я решаваше друг младеж, по-дребен по ръст от Николая, като че е Николай, но друг младеж, който бил от Водица. Георги Събев се приближи и ми заговори нещо, караше ме да направя нещо, обаче аз видях, че съветът му не бе добър, затова с възмущение го отхвърлих и казах на Георгя някои недобри думи. Той се отдръпна. Въпросният младеж отиде до Учителя. Драган Попов се явява като вещ окултист и държи една неподвързана книга под мишница. Като зададе Учителят задачата, тоя младеж, макар и новак, за няколко мига даде едни фигури, като от чимове в градина направени, и фотографски погледнато, отгоре се очертаха добрите форми, от които едните имаха форма на правоъгълни четириъгълници, други – елипси, други имаха разни форми, а на единия край – една шестоъгълна форма, която той вещо разместил и поставил на ребуса – защото това било ребус, поставил го на мястото и даде смисъл на задачата. Ний, гледащите, особено аз и Георги Събев, се зачудихме на познанията на младежа.

След това започна в друга голяма зала обредът кръщение. Чух само особни думи да се произнасяха и да се извършват символични движения, но в що се състояха, аз не можах да проумея, защото за пръв път присъствувам на такъв обред, на който Учителят присъствува и всички наши стари опитни братя. Чувах особни мантри, думи и се чудех и си думах: значи имало обред и в нашето братство. От присъствуващите жени водичанки, много от тях били вече възприели идеята и присъствувайки тук, но личи, че са неопитни и непознаващи добре нашите идеи; между тях бе буля Георгевица, сега Бахиева жена, и тя ме запозна с тези жени. Една по една се запознаваха с мен, но те ме познавали, но аз не

ги познавах, понеже съм отсъствувал много време от село. Аз им казах, че съм Водичанин – учител и пр. Но те се държаха резервно, даже безинтересен бях аз за тях. След особния обред, на който присъствувах, фигуративното извършване не разбрах, но смисленото разбрах – че тоя е окултният обред, на който душите, явяващи се във физическото поле, още с явяването, от горе им определят мисията и връзката с Братството. Стоях до стълби широки, калени, добре изработени, като на някое учреждение, и съм на горния им край, в салона. На бос крак съм по сандали. Малко ми е срамно, че не съм облечен както трябва. До мен стои брат Епитропов с хубава, бяла, чисто омита и разчесана брада, също облечен с много хубави дрехи.

Какво стана в края на краищата, не помня, но аз се намерих в една къща – моя къща, уж във Водица, в Генчовата градина. Хубава къща. Стоя в стаята си, но неподредена добре, малко разхвърляна. Еленка била там, обаче била с братя или сестри някъде, не знам где, по-право: не помня къде е мръднала. По едно време погледнах до себе си – моя бюст. От кръста нагоре като бюст, но не от гипс, а кожата ми одрана и препарирана с особни уж препаратни масла и отвътре уж бил със слама пълен. Докато гледам тоя, сламения, аз не виждах сламата, но гледах това бюстообразно тяло, на което съзнание в него нямаше, очите гледаха като на мъртвец и много некрасиво ми се видя, но мое копие, с голата глава, скъсаното палто, което сега-засега в Равна нося, и всичко му извехтяло, от дрехите, та и тялото-бюст не е симпатично. Аз се зачудих отгде накъде тоя бюст. Рекох си: ще го оставя тук, че като си дойде Еленка, да ме мисли, че съм аз и кой знай що ще ми заговори, докато усети, че не съм аз, а тялото ми. Пипам го – студено, гътка се, не стои както е положено, и се изкриви, но до него се яви още едно тяло, пак моето. То е вече цяло, от главата до краката, прекривено, така, с поза като че е било седнало и облегнато на кресло и с по-друг поглед на очите, по-добре уж препарирани от първото, което стои до това. Аз се чудя: кому са притрябвали тия мои бюстове и образи, какво забележително нещо съм направил като някой обществен деец, та си снимали копие от мене с гипс. Пипнах си гипсовата отливка, но тя не е студена, а топло тяло. Чудя се. Топло като моето тяло. Рекох си: тоя бюст – това второ тяло било под мене вместо сламеник, та като съм спал върху него, то се затоплило и има нормалната температура на тялото ми. Сега усещах, че скоро Еленка ще се завърне и си думам: колко ще бъде интересно да я наблюдавам какаво ще прави с мене – моя бюст, а аз ще бъда вън, но няма как да гледам как тя ще мисли, че съм аз и как ще постъпи, като влезе във вратата с мене уж, защото скоро не ме е виждала. Но чудно, аз в сън и наяве, полусънен, останах със съзнанието, че съм извън това топло тяло на кревата, а фактически се пробудих в него, че то ми било същинското тяло, тук, в Равна, на моя креват. Но в съзнанието ми стои грозният образ на оня, първия бюст, дето уж че вътре препариран и пълен със слама, а пък моят не е сламен и лошият му разноглед поглед, като на мъртвец, също и второто тяло, и то не, даже никак не е добро, но то бе топло и съм спал върху него, та се стоплило, и че с него ще измамя Еленка във внезапното ѝ влизане, да видя как ще ме срещне, като не ме е виждала скоро.

*

Следобед ходих в Годеч. Върнах се късно. Времето е хубаво и наредихме да имаме трудова на 2. и 3.IV. т. г.

2.IV.1936 год., четвъртък

Сън: Намирам се в някаква печатница и имаше голям набор на коли, но върху какво се касаеше наборът за печатане, точно не съм запомнил. Зная само, че по набора на нещо се говореше. Имаше нещо и друго, обаче забравих.

Днес времето тихо, с ясно небе. Слана е паднала навред. Но предвещава топъл ден.

20.IV.1936 год., понеделник

На вечерашния ден трябваше да си замина за Равна, обаче сестра Думанова от гр. Троян поиска да живее в моята къща с наем 500 лева на месец, като ще ме кредитирла на лятос с 15 000 до 20 000 лева, за да си изкарам горния етаж, та тя да живее в него. Останах за 3 дни на 20., 21. и 22.IV., за да приготвя, измажа и очистя къщата и да преместим Еленка в нейната барака. Приготвих стаята още на 20.IV. и Еленка изми подовете и вечерта Думанова спа в моята къща, защото Иван и Васил й превозиха през деня багажа.

29.V.1936 год., петък

Сън: Намирам се в някакаво си здание каменно, голямо, но е в една долина. С някого бяхме вътре, но с кого, не съм запомнил, обаче помня, че стана нещо като земетръс, но особен земетръс, и ние веднага изтичахме вънка; аз загледах: отгоре започнаха да се свличат камъните, като че ли са вода, текат и с шум се свличат надолу, а някои много силно се търкаляха и с такава сила, че аз си мислех, какво само ако един улучи зданието, то то ще рухне и ще ни затисне. Камъните със сила минаваха около зданието, но никой не го улучи и мен не докачи. Животът ми бе на косъм. Избягах и движейки се между зелени дебели дървета, разказвах за страшното премеждие.

*

Събудих се. 4 ч. Вследствие преживения сън съм се разтревожил. Станах за малко и пак легнах. Знаех, че тоя сън за днес ми знаменуваше нещо.

Ето, по обед дойде земетръсът. Пристигна Горанка Атанасова. Младо, 17-годишно момиче. Пламнали очи, със запалени, разжарени чувства. Изпърво тя внесе известна вълна, но вътрешно аз се овладях и останах безразличен на погледите и чувствата й. Тя седя няколко часа. Не прави въпрос да си отиде. Аз изкарах 2 часа следобед, тя стоя в канцеларията. Турила си бе мисъл някаква, но не й дадох повод и най-после си каза, че „ще си ходя" чак като стана 5 ч следобед. Бог ме запази и се радвах на подкрепата, че не се поддадох на съблазънта.

* * *

30.V.1936 год., събота*

Сън. Пътувам като че ли по Крепча, но вече по друга местност, не точно каквато е Крепчанската. Пътувам из една дъбова гора на около 10 години. Стигнах в едно село, уж е Крепча, но не това, което аз знам и познавам. Влизам в турско училище. И заварям тамо Бейтулоша, Мехмед Арифов, мои бивши колеги турци в Крепча, поздравяваме се и чудо – аз уж съм дошъл само по долни гащи и сега гледам на меня си гащи, обаче чужди гащи, не са мои. Нови, но аладжани, аз ги събух и се чудя защо съм ги обул и се разговарям с Мехмед Арифов, че те са негови. И му казвам, че ето, ще ги хвърля, за да си ги вземе, а аз си имам, но къде – не помня.

Събудих се рано. Станах. Чуват се гласове на славеи, и най-важният трел на чучулига долита отнякъде и колко славна песен! В тъмни зори тя се извила кой знай колко нависоко и тук от мъглата дочувам само последното й отекване на последния й трел. Птичките в природата, може би съзнателно, може би по инстинкт, ръководени от висши същества, стават рано, в зори, и се радват на живота и пеят и възхваляват живота, Твореца, а само човекът, потънал в грижи

---

* Записките от 30.V.1936 г. до 7.VI.1936 г. са от друга тетрадка на Пеню Ганев. (Бел. М.И.)

и неволи, се върти в грижи и суетни мисли и състояния, които бавно го душат и изсмукват всички жизнени сили от него, докато го изчерпат и захвърлят в гроба (безразличния, несъзнателния живот).

От повече от 10 дни все облачното небе и по няколко пъти валене, тая заран се полуизяснило, а мъглата в Нишавската долина се разстлала като море с разни отсенки, стърчат само тук-таме острите върхове на високи баири, като островчета. Чепъна представлява бяла планина от покрилата го на талази мъгла.

31.V.1936 год., неделя

Хубав ден. Изпитните беседи започнаха от 8 1/2 ч и траяха до 2 ч следобед. След като се наобядвах, дойдоха ученици да ми помагат да подредя библиотеката. Дойдоха и Василка Трифонова и Георги Божилов. Подредихме я. След това, по молбата на моми и момци, свирих около 2 часа и играха моми, момци, жени и мъже до вечерта.

1.IV.1936 год., понеделник

Денят още от сутринта се отличаваше с промяна. Чуваше се далечен тътнеж на земята от гърмежи за дъжд.

Обещал бях да отида днес в Губеш на събор, обаче гледайки мъглите, ветровете, облаците и разнообразната промяна на времето, се отказах да ходя в Губеш, като започнах да си пиша статистическите таблици. Към 11–12 ч дойде Василка Трифонова. Тя, Георги Божилов и братът ѝ Йордан, отивайки за Губеш, Василка от горе – Доброглед, се върнала, защото видяла, че ще вали. Хлопна външната врата на училището и като излязох, видях Василка. Тя стоя чак до 5 ч следобед. Тя не е предполагала, че аз съм тук и завалявайки я дъждът, дошла да се подслони в училището и, намирайки вратата отворена, влязла и стоеше в коридора, кога аз излязох. Изненадана, че аз съм в канцеларията, тя влезе с думите: „Чудно, как вие сте тук?" Очите ѝ пламнаха, бузите се зачервиха. Тя гореше от желание за мене. По всичко се четеше всеотдайността на младото шестнадесетгодишното влюбено момиче в мене. Аз се овладях и не отговорих със същите чувства. Постепенно тя се овладя и започнахме да говорим на разни теми, които можеха да занимават едно момиче – мома пред нейния бивш учител, когото тя някога уважаваше, а сега и нещо повече – желаеше, но се срамува да подеме въпрос, пък и аз с нищо не ѝ дадох повод на младежки увличания, още повече познавайки психологията на момичета от тази възраст. В нейната душа настана отчаяние, че аз не дадох повод за ласки, прегръдки и пр., но аз заговорих съвсем на тема, която да ѝ даде урок, че я разбирам по тези младежки състояния, които са временни, и че тя трябва да бъде умна и разумна и предпазлива. Най-накрая раздялата бе за мен с много приятно настроение, че можах да се овладея и дам един хубав урок на едно младо момиче, и най-вече, че аз за 5 години учителствуване, въпреки многократни случаи от разни лица от женския пол да са ми давали повод за блудство, аз съм се овладявал и не съм дал лош пример на човек използвач на младите момичета, в които тук пробудената жена дири полово сношение в лицето на своите любимци. Момичетата си отиваха разочаровани.

6.VI.1936 год., събота

Ясен пролетен ден. Приятно хладно време. Направих с учениците генерална репетиция за годишното утро. Следобед стоплих вода, изкъпах се, изпрах дрехи, чаршафи, изобщо всичко, кето се е употребявало, за да бъде готово за София. Писах статистическите сведения и други работи с приключването. След изпирането на дрехите ми дойде едно много добро настроение и пях и свирих до лягане за сън.

7.VI.1936 год., неделя

Сън. Сънувам, че съм в прогимназията на с. Водица. Влизам в една – западната стая, дето е откъм поповата къща и оглеждам стените и се чудя на състоянието им. Те пожълтели, немазани цялата година и са в едно мизерно положение. Чинове, маси, всичко нависнало с нечувана прах, до ужас. Негово Величество Цар Борис III седнал в тая стая на един чин и чете вестник. Аз, като видях прашасалата стая, се възмутих на Рали Арнаудов и другите прогимназиални учители, че как са могли да изтърпят тоя прах до такава степен, че не са го чистили, как са учили. И такива стаи пожълтели и толкова ли нямаха по някоя пара, за да измажат в краен случай училището на свои средства. Негово Величество си повдигна главата и ме погледна, но не взема участие в разговора ми и си остана съсредоточен в нещо.

*

Събудих се. Вече е на разсъмване. Станах. Изпрах на чешмата дрехите и си направих наряда. След това дойде Никола Станулов и с него говорихме нещо по делото им с Годеч. След това дойде дядо Истатко Виденов и ми каза, че сънувам, че се бил загубил някъде в една гора. Тъкмо се чудел накъде да се ориентира, ето среща и един старец с дълга бяла брада и му казва, че не е загубен, че добре върви! След това му казали: „Иди кажи на Негово Величество Цар Борис III да търси столицата на България, старата столица в центъра на Земята. Разказа ми дядо Истаткотоя сън и ме пита да му го изтълкувам. Но аз му казах, че не мога да тълкувам сънища. Той ми казва, ако го изтълкувам някога, да му пиша.

Днеска е годишното ми утро, а от тая заран вали.

* * *

8.X.1936 год., четвъртък

Понеже цяло лято не съм вписвал нищо в дневника си, затова сега реших вкратце само да впиша как прекарах лятото си. От Равна си отидох на 10.VI.1936 год. Като си отидох, на третия ден поканих квартирантката си Пенка Думанова да ми [даде] обещаната сума 15 000 лева, за да започна изкарването на къщата, горния етаж. Но тя отказа. Това ме огорчи много и аз й предложих да ми напусне къщата. Тя обеща, но това отлагаше и отлагаше. Аз, който си направих къща за живеене, спах 2 нощи в мазата, но там е хладно, нехигиенично. Даже и Учителят, още като стигнах, ме попита где живея сега, като Думанова ми е в къщата, и като Му казах, Той ми каза, че: „Не си умен, понеже къща правиш, а живееш в избата." И това го каза пред Думанова, за да се сети тя, но тя не ми напусна къщата.

На **12 Юлий, Петровден**, потеглихме за Рила с братя и сестри. Първата група, на Упанишадите – Лулчевите близки, заминаха на 1-й юлий, Учителят – на 10 юлий*, а аз – на 12-й с.м. Пътувахме в хубаво време.

Като пристигнахме, научих се, че Учителят като е дохождал, с неговата група пътувала Стефка Стойчева – Крумовата жена, и я ухапала змия. Учителят, като чул, се притекъл при нея и дълго стоял при нея и мълчал и ней й олекнало. След това, потегляйки, Учителят се почувствувал недобре. Повърнали един бял кон на каракачаните и Учителят възседнал коня. И откак стигнал на бивака при второто Едигьолско езеро, вече Той не бил добре.

---

* През м. май 1936 г. е побоят на злосторниците срещу Учителя, Който след това е с парализирани десни ръка и крак. Ва 10 юли се качва на Рила. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

Пристигайки, аз поисках да Го видя, но стенографките (Елена) ми казаха да не Го безпокоя и се върнах. Научих се – казаха ми, че се парализирала дясната Му ръка и крак и едва ги движел. И тая парализация се е появила от това, че месец преди да си отида аз в София, са дошли двама млади хора, приближени на професор Цанков, и единият бил Учителя, като Му нанесъл в лявата страна на главата силни юмручни удари и кога се развикали сестрите, побойниците избягали с автомобил. Учителят след това прекратил школните и неделните беседи. Преди Петровден една седмица се състоя гостоприемна седмица в София с намалено пътуване и от провинцията бяха надошли ръководителите и други братя и сестри. Заради тях Учителят държа няколко беседи, като още наблюдавайки Го, външно не се виждаха някакви промени във физическото Му здраве, но отивайки на Рила, се явиха последствията от боя.

Веднъж, не помня точно датата, Паша – стенографката – една вечер дойде и ме замоли да я придружа да отидем до Сапарева баня, да купела рациново масло. Аз й казах, че сам ще отида. Вземах фенерчето електрическо и в 10 ч бях в Сапрарева баня. Вземах нужното и към Паничище се губих из боровата гора около 1 час и се оправих и в 5 ч стигнах на бивака.

На **7 август** вече Учителят бе добре, почти напълно весел. Поканихме Го на вечерен огън и Той се съгласи. Голяма бе изненадата на братя и сетри, като Го видяха, защото всички се бяхме омърлушили, че и в София, и провинцията като се бяха научили, всички бе налегнало тъга и се чудехме как и що да направим, за да се възвърне Учителят, защото Той е казал, че: „Заради вас стана това, което дойде върху ми." На **8.VIII.** Учителят слезе на обеда. Всички се радвахме. На **10.VIII.** Учителят за пръв път отиде на чешмичката и аз и Васил Искренов направихме снимки при чешмичката и в движение. На **12-й** отидох, занесох Му снимките, които правих при чешмичката, и Той ми позира и направих още няколко снимки пред палатката Му и на **14.VIII.** Учителят отпътува за София. Аз – на 18-й VIII., също и Еленка и Янкова, с които прекарахме заедно.

На **19-й август** се състоя събор. Радваха се всички братя и сестри, че всичко се подобри, че пак слушаме хубавото Слово Божие от Учителя.

На **30 август 1936 год.** Думанова ми напусна къщата след дълги молби, че трябва да си боядисам прозорците. Веднага накупих материали, баданосах стаите и започвам да изтулям дупките с маджун и да боядисвам до 10-й септемврий. На **10.IX.** си дойдох в Равна. На 12.IX.т.г. се явих за първи път свидетел на Маруонка по дело в съдилището. На 13-й имахме учителско заседание и вечерта в 5 ч потеглих от Годеч за Драгоман. Пътувах в тъмно, пътувах направо Годеч, Мургаш през нивите, пущинаци, камънак над Летница и в 9 1/2 ч бях на Драгоман. В 10 влакът потегли. В 11 – в София, в 12 – в дома си. В София довърших боядисването на прозорците си, защото Равнени още жънеха и снопи връзваха, вършеят, та дума не можеше да става да събирам децата на училище.

На **22.IX.** се върнах, а на 28.IX. започнаха чак да учат, защото още вършеха хората, а щом поовършаха, започнаха непосредствено да берат царевиците.

Тази година се изменят всички учебници и учебната програма.

5.X.1936 год., понеделник

Сън: Сънувам, че се намирам някъде като че във Водица или някъде в планина. Не помня кой колеше или пък режеше някое черно агне, а от него течеше силно кръв. До черното агне съм аз, а до мене едно младо женско конче е умряло от предния ден. Аз гледам мъртвото конче и си думам, че това е една щета голяма, защото уж то е мое и е младо. Похванах го. То като да изглеждаше малко вече подуто, но малко. Кога го похванах, си рекох на ума:

„Нима не може да оживее това конче?" Похванах го под челюстта. Долових, че артерията му бие, сърцето значи леко, незабелязано бие. Дъхът му не се усещал, но кончето не било мъртво, както ние си предполагахме и се каняхме да го дерем. Бутнах му главата и я изправих, надигнах. То полека се повдигна на краката, поотърси се, че като се хвърли с всичка сила напред да бяга, бяга и от радост чак поцвилва. Широка поляна бе наоколо ни и то, от радост, че не умряло, дълго бяга и се пробудих с впечатление, че голяма радост настана у нас, зрителите и особно в мен, че оживих кончето с червен косъм.

7.X.1936 год., сряда

Сънувам, че сме в планината братя и сестри, Учителят. Прекарахме много добре, в хубави разговори, и имаше много работи, но сутринта при ставане не си записах съня и го забравих впоследствие.

8.X.1936 год., четвъртък

Сън: Сънувам, че ще пътувам някъде с влак. Турям багажа; познати във вагона много. Чичов Ганю Иванов Бахнев – и той при мен. Слязох за прехвърлянето на багаж. Нещо се отдалечих и вагонът потегли. Пропуснах го. Трябваше да прибягам на другата гара – където всички вагони като трамваи се събират и се композира влак за отпътуване.

Оказа се, че влакът ще пътува след няколко часа. Слязохме с цел да отидем на тоя град накрая да посрещнем изгрева и си направим гимнастиките. Аз срещам много братя и сестри Симо Йовков от Мърчаево, Темелко, Колю и други и Балтова, Стоянка и много други. Вечер е още, тъмно. Електрически лампи осветяват улиците. Ето, се приближават конни стражари – за да не им обръщаме вниманието, ние се поразделихме. След това се смени картината. Аз излизам извън селището – тоя град, дето бяхме. Тамо – наш лагер. Равна поляна. Къщи, бараки на разни наши хора. Заварих Янкова. Ето, дойде и Еленка и сладко си заприказвахме. Дойде ми на гости в моята къща Владо заедно с един германец. Германецът ще отпътува, аз приготвих нещо за вечеря. Ядохме в едната стая, голямата. Кога минах отвъд, ето Еленка, без да знае, че ние ядем, но аз не се сетих да я поканя и тя си измила грозде и току ще започне да яде. Аз вземах от гроздето и й казах, че отвъд, в другата стая, Владо и един германец вечерят и сега още малко им не достига, да си хапнат и от гроздето. Нещо се прочете недоволство в лицето й, но аз съм виновен, че не я потърсих и не знаех дали е дошла.

Друга картина: Излизаме из един стръмен баир нагоре, наши братя и сетри, но баирът е на урви, на урви, като над Арабаджи Героолар във Водица. Силен западен вятър повея и толкова силен, щото изкачвайки се нагоре на изток аз, Учителят и братя и сестри, аз току се затекох нагоре и вятърът ме повдигна. Колко леко, радостно се пътува нагоре – само трябва да се крепиш да не се завалиш. Рекох си, че в природата стават неща, които учудват човека. Когато природата иска, може да те улесни, да те пренесе на цели разстояния за един миг. Както в случая ме понесе силният вятър нагоре и аз с висок глас викам и се смея на лекотата, с която хвърча нагоре. Учителят гледа и говори на братята и сестрите.

*

Нощес валя дъжд със силни гръмотевици. Даже сега, къде 8 ч сутринта, се чуват гръмотевици и ту ръми и престава дъждът.

От Еленка досега съм получил един път само резюмета, 3 броя. Нещо особно състояние ме е обзело спрямо нея. Може би от това, че тя ме не пропуща при нея си, не ме приближава и отдалечава – с това аз изпитвам една тъга. Мъчно ми е, че тя външно не проявява признаци на чувства спрямо мен. Решил

съм хей-тъй, да не й пиша често, защото кога съм при нея, се отнася малко грубо спрямо мен. Може би това е пресилено казано от моя страна, защото тя иска да води чист живот като ученичка на Учителя, а аз още вътрешно не съм укрепнал и затова да осъждам поведението й спрямо мен. Тя, от любов към Учителя и стремейки се да прилага учението, физически не иска да се приближава до когото и да е. От една страна, ме обхваща мъка, че тя не върви по моето щение, което всъщност не е добро и не по Бога, а от друга страна, си казвам, че аз не трябва да я изнасилвам и да я оставя да си върви по пътя, който Учителят ни чертае и сочи. Учителят ни зове към чист и свят живот. Към светъл ум, чисто сърце и силна воля. Воля във въздържание и прилагане онова, което ще ни увеличи светлината, ще ни зарадва душата и ще ни води към вечен прогрес. Във физическото тяло не трябва да търсим удоволствия, а в духа да се търси смисълът на живота. Ето заещо Еленка се стреми към духовен живот, също и аз, но се мъча по една вътрешна слабост да я възпирам и ограничавам. Но Бог ще ми помогне и аз да обичам като Бога, и аз да се стремя към духовно съвършенство, към духовен брак с Еленка, а не към физически, какъвто искат моите низши физически чувства.

Тази вечер валя дъжд с гръмотевици.

9.X.1936 год., петък

Сън: Намирам се като у дома във Водица. Къде чердака, където бе едно време – между двора и хармана, се намира голямо здание, като църква – монастир или музей. В хармана, градината, се намират наши братя и сестри. Вкъщи, в нашата сегашна къща, е Учителят с някои наши хора. Дошъл е някой монах, около 40-годишен, с черно расо, висок и с малко прошарена, но извита напред и закривена нагоре брада. Уговорвал и разговарял нашите сестри, нещо по учението, че не били на прав път. Излизайки си къде нашата сая, ето ние със Стоицев го пресрещнахме и понеже попът ни срещна, внезапно си подаде ръката за целуване. Аз, без да обмисля, вместо поне здрасти да направя, му целунах ръката, като краката ми бяха малко преплетени и с крака аз направих един реверанс с малко приклякване. Когато приклекнах и се наведох, то краката ми останаха преплетени, като парализирани. Аз усетих, че тоя поп ме хипнотизира и повлия на краката ми. Възпротивих се в съзнанието си вътре в мен, че няма да му се поддам, но той като доволен Сатана, че ми повлиял, самодоволно се подсмихваше, че уж нищо нямало. Аз му изкряках за постъпката му, като му казах, че това е непристойно и непочтено от негова страна и че каквито чудеса да прави пред нашите братя и сестри, в мрежите си не ще хване никого, защото ние си имаме Учител, ръководител. И Стоицев му каза няколко упрекни думи и се разделихме. Той си замина. Аз говорих с Учителя за тая случка, също и с братя и сестри. Добре прекарахме така, във взаимно поучение и наставления.

*

Ясно утро след снощния дъжд и валенето цялата нощ. Къде обед – полуоблачно и временно заваляване и разяснене. На стъмяване, къде 8 ч – светкавици, валежи и се утаи росене на дъжд, но небето полуясно. Получих картичка от Георги Божилов, който е чиновник в т.п. станция Нова Загора.

10.X.1936 год., събота

Сън: Намирам се на голямо пристанище някъде из Великобританското крайбрежие. Гледаме много голям параход нов, най-последна дума на техниката. Казаха, че е бил на Кайзера германски или на Хитлер – не запомних името. Той минавал с парахода си за 3–4 дни до Америка. Работници боядисваха с червена боя отстрани на предната част, където пароходът пори водата. Аз нещо бях отишъл настрана на пристанището из някои здания и чух силна сирена на

параход. Затекох се да видя потеглянето на парахода, обаче той така силно се възвиваше на едно място, за да се отправи, щото от силния напор на перките и от силното потегляне се образуваха много големи вълни, които излязоха извън бреговете на пристанището и започнаха да заливат периодически пътя, през който трябваше да мина, за да стигна до пристанището. Но не се реших да прибягам, защото вълните щяха да ме застигнат и повлекат, пък и пътят се разкаля.

*

Хубав ясен слънчев ден с просторни гледки се откри тая заран. Родопи, Рила блещят в снежна белина, а Софийското поле до средата на Витоша е в мъгла и мъглевина.

15.X.1936 год.

Сън: Намирам се в някакъв непознат град. Училищният инспектор на Своге́нската уч. околия Манчев каза на мен и на други колеги и колежки да не бързаме с разпределението, защото има да последва някаква друга наредба, че тогава. Пуснаха ни за обед. Като че ли сме в някакъв учителски летен курс. Излизайки, с мен тръгна някаква госпожица, която аз по име не знам, но по физиономия лятос запознах в Банки, когато ходих лятос при Панайот Христов, началник на пощите при дирекцията на пощите. Тази госпожица била казала пред свои близки, че ме обичала толкова, щото каквото бих поискал от нея, всичко би ми дала, каквото и да било. Тръгвайки с мен и още някоя моя приятелка, ли, или само позната, минахме покрай една чешма, гледаме: инспекторът Манчев, с изцапани от вар дрехи, се мие на чешмата. Той се позасрами, защото че подозирал, че учители ще минат тамо да го видят, че си работел къща и че е изцапан. Тая госпожица върви с мен и мълчи. Но по всичко личи, че тя иска да се запознае с мен и да ми се обясни и изяви, че ме обича. Понеже е обед, та отиваме тримата някъде на полето или другаде, да обядваме.

18.X.1936 год., неделя

Сън: Сънувам на присъмване, че се намираме на Изгрева, обаче при съвсем друга обстановка, не такъв, какъвто е сега. Всеки брат и сестра си имат бели малки къщички, все еднакви, на еднакво разстояние една от друга. Там, където е моята къща, познавам обстановката и съседите си, такива и даже същите, които са сега на Изгрева, а от отвъдния квартал не съм бил влизал и ми е непознато.

Сънувах после, че там има голямо здание, но от почернели греди и опушени стени и тавани. Това здание било нашият салон. Уж че всяка греда била отделен брат или сестра, това представлявало зданието – цялото нашето братство.

След това сънувам, че съм при Учителя. Там е и Николина Балтова. Тя легнала и се завила, само главата й открита. До нея стои Учителят седнал и гледа, че аз се залових да му чистя прозорците от изцапани джамове от маджуносване прозорците. Той се зарадва, че аз започнах да ги търкам и почиствам.

Щом му разказах съня си за голямото здание и неговите отделни греди и най-вече, че сега зданието било подкрепено от нови дървета, поени, нови, които като обръчи стоят и като ниви нишки пристягат цялото здание. Изпърво Учителят не искаше да го тълкува, но после каза, че тези черни отделни греди сме били ние, братята и сестрите, а новите греди, които го спойвали, били Учението на Учителя и белите братя. Новите греди бил Учителят.

*

През деня празнувахме Деня и юбилея на Червен кръст. Дойдоха къде 1 ч съдията от Годеч, финансов инспектор от София, един лекар от София и един агент от околийското управление в Годеч. Късно отидох в Годеч.

Тази сутрин четох на наряда беседата от XII серия *„Достоен"*. Толкова ме трогна, щото аз плаках. Целия ден след това бях като че ли все натъжен, скръбен.

Къде залез слънце, слизайки към Годеч – пак такава необяснена скръб. Чувствувам се като изоставен. Нямащ близки и самотен.

23.X.1936 год., петък

Сън: Намирам се в непознато място. Баща ми е при мен. Преправяме някое си грамадно здание, като самото здание има външен изглед и стил на старинните крепости с кули, наблюдателници една до друга. Тези кули, понеже са много високи, с баща си ги подкопавахме и те се свличаха нанадолу и падаха, снишаваха се, без да се повредят.

После сънувах, че Борис Манов, средищният директор, заедно с г-жа Манова са дошли в Равна. И Манов ми носи някаква бележка от лице, което било колега в неговото училище, че ми иска да му изпратя брошурата на евангелския проповедник в Бургас Методий Ж. Марков, за да я прочете. И Манов ме гледа с израза, че „един от вашите", казва. Значи явно знае, че съм някакъв си, но понеже не разбира смисъла и съдържанието, и затова с изказването си го само изказва да изпълни обещаното му, а повече интерес не проявява.

25.X.1936 год., неделя

Сън: В училище на занятие съм при своите равненски деца ученици. Никак не ме слуша Здравка Йосифова, но освен дето не ме слуша, но и отвлича нарочно вниманието на другите деца. Аз се нервирах и я ударих, но тя още по-нахално започна да ми прави. Казва ми, че ще отиде в София слугиня. Не обича училището. Аз се разярих и я набих хубаво. Но колкото я бих, тя стана още по-лоша и по-непослушна. Но уж Здравка, а тя била Атанаска Николова Станушева. Аз обсъждам в себе си що да направя. Видях, че с насилието си я отдалечих веднъж завинаги от себе си. Всички ученици стоят като зрители и само гледат. Мен ми стана мъчно. Почнах да я уговарям, че в София не е добре за нея. Че тя където отива, не слугиня, а отива да си продава тялото за удоволствие на страстните мъже, и най-после ѝ казах, мен ми е мъчно, задето я бих и че аз я обичам и ѝ казах: „Как да ти докажа: с бой не разбираш, с молба не разбираш, е, ето, ще ти плача." И аз се разплаках на сън. Но нищо не помага. Тя си остана тая Атанаска, която си е даже втикнала цвете китка на ухо и си остана същата, непроменена, а останах с впечатлението, че не трябва да бия ученици, и боят ги заставя да намразят училището и мразяйки го, те веднъж завинаги остават без образование. Насилието ражда насилие и омраза, а аз трябваше с любов.

*

Времето облачно. Духа силен вятър. Това бе и през целия ден. Годечкият бирник дохожда да събира данъци, Трендафил. Но аз се боях, че ще ми пречат през деня да чета беседи, но те в учебната стая си бяха и само обядвахме заедно. За наряда аз се бях успал, и то не успал, а часовникът ми останал назад.

Душевното ми състояне е разнообразно, понеже минават разни недобри мисли в ума ми, но [със] светлината на Учителовите мисли съобразно Любовта, Мъдростта и Истината, аз ги пропъждам и в Божията любов всичко превръщам в добро. Получих резюмета от Еленка с много хубави мисли и цял ден тях четох и си превождах хубави мисли. Вечерта Зара ме каниха на вечеря у тях, на тиквеник.

26.X.1936 год., понеделник

Сън: След многогодишното си учителствуване в Равна, аз съм си отишъл във Водица. Наизлязоха да ме посрещат разни познати съселяни. И чудното е, че аз вървя с две патерици, подпирайки се. Краката ми са като парализирани. Обтягам десния крак от коляното, но една жила ме силно боли и кракът не се обтяга. Вървя като с кокили и като че левият ми крак прерязан от под коляното или точно на коляното, като Нико Модев и вървя като него, с такъв дървен крак. Питат ме с учудване нашенци, като че и Неделя Петрова ме питаше каква е тая работа с мене. Аз им отговарях, че съм настинал и съм осакатял. Но в мене си си разсъждавах, че настивката е външен претекст, но съществената причина за повредата и сгърчването на краката ми е, че аз не съм изпълнил волята Божия тъй, както Учителят ме е учил. И че аз, за да ми се повредят краката, не съм духовно добродетелен. В мен е нарушена добродетелта, и че аз трябва да се изправя вътрешно пред Бога и всичко ще се поправи. Лошава картина, лоша и отвратителна гледка е човек да е без крака и само по колене с кокили и патерици да върви, особено аз, който съм здрав физически.

След горния сън сънувах, че отивам аз и много други да учителствуваме някъде далеч, та си товарим багажа на каруци. Че уж на Христо Модев Верка (сега е моя ученичка в III отделение), и тя учителка. Но си взема за завивка едно палто. Аз я увещавам, че това е невъзможно, тя ще изстине с такава завивка. Имаше и много други познати учителки, но все сега мои ученички, с които заминавахме заедно.

*

Станах в 5 ч. Вънка шумеше като че вали. Вятър вее цяла нощ.

30.X.1936 год., петък

Сън: Намирам се на някаква си гара в едни особни здания, непознати досега мен. Натрупал се много народ, войници, офицери, жени и др. Някакъв човек ще държи някаква си сказка – реч. Излезе по едно време един оратор, но пиян човек, иска да говори, но гласът му е прегракнал. Народът го слуша, но аз едва присъствувах на такава реч от пиян човек. Говори им нещо за партиите, за провеждането на известни законоположения, които преднамерява да извърши тяхната партия. След като се разотидоха, аз останах пак да чакам на гарата, но влак ли чаках, точно не помня. Запознахме се тамо с някого или пък бе от миналото запознат. Надойдоха при нас в една стая негови приятели, познати. Заловиха се да играят на карти. Една дамаq средна възраст, облечена с черни дрехи, се приближи до мен и ме замоли да играем на карти. Не помня в съня си, но като че ли аз се съгласих за малко да играя, но нейната идея е била да се доближи до мен, което аз забелязах и започнах да се държа резервно и коректно, за да я заставя да се оттегли и ме остави на мира. След това се намерих в някакви ливади с хора от Водица. Някакви си коне бягаха и ги завръщахме.

*

Снощи четох книгата „Дневник на капитана Кенис, таен агент на английската тайна полиция от Сержанс Делиженс против руския Г.П.У.".

Снощи за пръв път се забелязаха първи снежинки. Тая заран небето облачно. Витоша се белее по върха, Рила забулена. Хладно е вън.

Четох школната лекция *„Хармонизиране на енергиите"*.

Не си водя редовно дневника. Това се дължи на особните психологически състояния, които преживявам като човек още неурегулирал вътрешните си емоции и енергии и поради това се стълкновяват в мен две състояния: на светлината и тъмнината – на разума и на тялото. Наблюдавам се вътрешно, наблюда-

вам и проявата на всички, които ме обкръжават, и търся по-висшето, по-разумното, по-чистото. Искам да дойда до това състояние, щото да мога да обичам безкористно, тъй както Учителят ни учи и съветва. Мисля си за Еленка. Разгледвам страниците из нашия живот откак съм в запознанство с нея и искам да се подбудят в душата ми други чувства: именно, да я обичам като душа, с по-възвишена любов, а не физически. Тя е добра, с благ характер, с външни и вътрешни положителни качества, с несравнимо духовна жажда за духовен стремеж и постоянно усилие да учи, да се съвършенствува в изучаването Словото на Учителя, в изучаването музиката, в свирене на цигулка и пеене по ноти. Задружният живот, който сме живели, споделяйки радости и скърби, ние по всичко си схождаме в идейния; живот само в едно не се разбираме и то там, където човек се касае да запази чистотата си, тъй както го разбираме според нашето учение за чистия и възвишен живот. Любовта има много прояви, но в моята любов се пробужда страстта, а любов, в която има такава страст, тя е животинска, човешка. Любов, в която половата страст не се пробужда, тя е ангелска, а в любов, в която – всецяло преливане и никакви промени на нея ни по форма, ни по съдържание, ни по смисъл, тя е Божествена.

Трябва да трансформирам моята любов, да мине в по-висша гама – в ангелска и Божествена. И затова и не хроникирам вътрешните си мисли и чувства, защото се въртя в един омагьосан кръг на плътското, на низшото, което искам да пропъдя, да го впрегна да работи за висшото в мен, за Бога в мен. И аз тая есен съм доволен. В по-голямото време в душата ми се очертават контурите на един светъл свят, на светли мисли и чувства, на една любов, която сега бе само мечтатата на ума ми, а сега е чувство и на сърцето ми. Аз вече мога да правя със себе си опити да обичам духовно. Молитвата и големите усилия ми помогнаха да раздера тая черна и дебела обвивка, тая гъста атмосфера на низшото влечение и сега духом съм облекчен, че мога да издигна мисълта, сърце и душа в чистите полета на братството и сестринството, където душите взаимно си подпомагат и крепят и задружно изработват новите строителни материали за изграждането на храма неръкотворен за нашите души.

Със съзнанието аз мога да надничам в чистия идеен свят и да се радвам на обилните плодове, що има в него. Словото на Учителя трябва все да ни бъде насъщният хляб и вода, за да не става нужда да вземаме от забранения плод – разбирам недобрите мисли, чувства и постъпки, които направяме, щом не обмисляме добре това, що вършим или това, което преднамеряваме да вършим. Съзнанието на човека е екранът, на който, в зависимост от самия него, какъв филм ще допусне да се прожектира, такова и ще го постигне в ума, сърцето и на физическия свят. Ангелски и Божествени филми трябва да прожектираме, за да записваме в книгата на бъдещето това, което искаме да ни бъде среда, условие и цел в живота ни.

Днес за пръв път заваля сняг, но докато белна земята, се стопи.

Еленка не ми пише често. Като че вътрешно предчувствувам, че тя не е добре или има нещо друго.

На стъмяване пях многократно песента „Ранен час". След това почувствувах силно влечение да се моля. Молих се тъй, както рядко съм се молил. Кой знай що става негде. Будните хора трябва да се молят, защото само в Бога е спасението и в Него са всички съкровени блага, които са необходими за нашите телесни, душевни и духовни нужди.

31.X.1936 год., събота

Сън: Не запомних добре целия си сън. Намирам се някъде в непознато здание. При мен е братът ми Иван. Ставаше въпрос да се нарисуват разни

рекламни фирми. Аз му казах, че мога да ги напиша с такива букви, каквито са на първо отделение началните букви и думички, с печатни букви. Направих му една като черен въглен палка, голяма, като грамаден молив. Вземах едни ножици, та с тях го подстригвах и заострих отпред и Иван с него сам щял да си нарисува фирмата. В самото здание имаше нарисувани разни зевзеци по стъклата откъм шосето.

*

Тая заран е облачно и гъста мъгла забулила околността. За малки промежутъци се приповдига мъглата, която е отпред селото над Годеч и се вижда Нишавската долина с бяла мъгла.

Тази сутрин стоях в леглото, докато започна да се развиделява.

1.XI.1936 год., неделя

Сън: На събуждане за наряда преди 5 ч се събудих със следния сън. Аз и Еленка сме в някакво си училище. Влизаме в една стая, която е била на Анета Николова, учителка в с. Смолча. Анета облечена чисто, спретнато. Не е такава шишкава и пълна, каквато е сега. Тънка, със стройна талия. Облечена с лятно палто. Говори ни нещо и ни обяснява, като че декламира. В стаята ѝ – 2 кревата пружинени, без облегала, допрени на дължина. Г-ца Анета обяснява на мен и Еленка, че единият е на Опри Георгиев, а другият бил нейният. Че като че искаше да ни каже, че разбирайте, ако можете, уж те вече се имат в близки отношения и че може би ще се съберат да живеят фамилно.

*

Събудих се. Навалял е сняг, няколко сантиметра. Студено. Четох 3. гл. от Иоана и едно резюме от беседата, говорена тая година, на 27.IX.1936 год., в 10 ч преди обед – *„Най-голям в царството небесно"*. А в 10 ч четох [от] трети том от XII серия беседата *„Разумно кротките"*. Към 12 ч не можах да я дочета. Дойде Симо Игов и ме замоли да дам чернови на учителката Н. Шишкова, учителка в Разбоище, по Природознание, Родинознание и Нравоучение. След това към 3 ч обядвах. Разправях се с Крум Жотов по едни дърва. Реших да отида в Годеч, за да купя фондови марки, та да изпратя до Момчилградския пунктов учител, за да ми издаде удостоверения за класиране. Към 5 1/2 бях в Годеч. Срещнах се с Манов. Той е нещо вътрешно недобре, нещо има, но не мога да схвана. Така ми се стори по зададените въпроси и отговори, които получих от него. Отидох при Каралеев, той ме убеди да не изпращам фондови марки и заявлението, до Момчилградския пунктов учител, а да пиша чрез Старозагорския областен училищен инспектор да застави пунктовия да ми изпрати удостоверението. Върнах се на стъмняване. Вечерях у Младенови, щото още от обед ме бяха предупредили. Вечеряхме тиквеник. Четох вестника „Утро" и дойде и Нако Модев и разговаряхме нещо неприятно мен и си дойдох и къде 10 ч легнах. Но да си кажа, че четейки тая заран хубаво резюме и беседа, аз се чувствувах много добре, обаче откато ме прекъсна Симо Игов, за да правя на Шишкова графи за планове, аз изказах малко негодувание и някои думи против нея и [по] неин адрес. И като че ли тяжест нечувана ме налегна. Отидох в Годеч, върнах се, но все недобри чувства и състояния. От друга страна, понеже Еленка вече отдълго не ми писа, и особените вътрешни състояния на нещо недобро между мен и нея ме измъчва. Като че с Еленка става нещо, като че ли аз я изгубвам вече и става нещо лошо предчувствие и това ме измъчва много. Но не твърдя, защото много често и в миналото са ме налягали подобни състояния и виждам впоследствие, че това [са] мои мисли, навявани от същества наши неприятели. Нито Еленка, нито аз сме направили нещо да се сърдим за някакви неща. Напротив, старали сме се да имаме най-добри отношения. У Еленка аз не съм забелязал нищо, което тя да е свършила против мене, но аз много пъти

съм я оскърбявал и впоследствие се кая, но пак съм повтарял тая си лоша черта, да бъда някога груб към нея. Сега, особено тая есен, много пъти съм прехвърлял филма на нашия живот и в мене си намирам много несправедливи и недобри отношения към нея.

Много трябва да бъде човек внимателен, за да има един образцов живот и правилни отношения към своите, към близките си и особено към тая, която е доказала, че те обича.

2.XI.1936 год., понеделник

Снощи, вследствие яденето на тиквеника, нощес едва че не повръщах. Най-хубаво е никога да не ям Зарини манджи вечерно време, защото ми е тежко от тях. Кога си вечерям в стаята си лека храна, имам и добри сънища и състояния. Чуждите хора те натоварят с боклуци, та не можеш да се очистиш с цели дни.

Изобщо, тая нощ не я прекарах добре. Докато рано се въртях в леглото буден, дочух силен плач. Оплакват умряло. Умряла на Нина Георги Соколова майка й, та я оплакваха тая заран.

Станах седнал в леглото и докато се развидели, стоях в леглото и си размишлявах върху това, което Учителят ни говори. Че ние от непослушание се завличаме от недобри мисли, чувства и особено недобри деяния и с това смъртта ни яде като насъщ хляб. Трябва да престанем да ядем от забраненото дърво, за да заживеем във вечния живот. Много будно съзнание е нужно човеку, за да бъде служител на Бога, а не на себе си или на хора с непробудени съзнания.

*

Днес времето бе полуслънчево, обаче снегът по Чепъна не се достопи. Цял ден северните стрехи на училището капеха. Студеничко бе цял ден.

В 5 ч дойде пощата. Но нема писмо от Еленка. Много се измъчвам за нея, какво ли става с нея, че ми не пише и нито резюмета вече ми праща. Колкото ми бе пратила и то всичко на три пъти, ето сега ги повърнах, та да може да ги препрати на Сотирка Бабаджова, защото са много добри и заслужава да ги прочетат тези, които не са слушали беседите на Изгрева.

4.XI.1936 год., сряда

Понеже снощи работих до 1 ч, след като се завърнах от Младенови, където вечерях качамак и масло, тая сутрин съм се успал за школата. Прочетох едно резюме от 23.IX.т.г. – *„Запалената свещ“*. След наряда си отидох у Младенови и направих една врата и каса на неговата средница, за да се заключат картофите в мазата. Учих 2 часа и потеглих за Годеч за заплатата си и за получаването на картофи за трапезарията. Получих картофите, платих сиренето и кашкавала на Губешката кооперация 462 лева и 518 лв. за картофите за трапезарията и отидох при Каралеев за заплатата си. Запознах се тамо с 2 госпожици, прогимназиални учителки, едната в Буковровци, а другата – в Годеч. След Каралеев отбих се у Манов, където бяха се събрали 5–6 колеги, за да обмислят въпроса за работата, която трябва да се предприеме по вземането управата на Царибродското просветно учителско дружество. Потеглих си, като се бе стъмило. Общината купила 2 стола за училището ми, вземахме ги с Васил Шетошков и Нестор Петров и полека-лека си дойдохме, понеже бе поизсъхнал пътят от дъждовете и снега. Получих в Годеч писмо от Еленка. Като си дойдох, първата работа бе да го прочета. Еленка не ми писала толкова време, защото станали някои недоразумения в школата между стенографките и Белеви за места и столове и Учителят прекарал пак много дни на уединение и недобро състояние от нашите тревоги, та трябвало да усмирява Савка, Белев и пр. Тя всъщност била добре, само и тя като мен прекарала душевни безпокойства, задето забавила да ми пише. В 11 ч си легнах.

5.XI.1936 год., четвъртък

Сън: Някъде се намирам на екскурзия в една планина, не висока, но с голяма гора. С мен са и тазигодишните ми ученици и ученички. В една голяма гора намерих Цеко Изгревския. Вървейки, на едно място аз изоставих учениците си и отминах напред. Отидох в едно здание, Горско стопанство, голямо, хубаво външно, с красив изглед. Не се отбих в него, а продължих, да стигна в друго, по-нанагоре. Стигнах при него. Едното било уж на горската власт, а това, на което стигнах, било на Ловната организация, на Берковската. Аз си казах в себе си, че това здание е синоним на кръвопитие и жестокост, защото избиват невинните животни.

Тамо видях много инструменти. Дойде ми на ума, че изоставих изморените си ученици назад. Потърсих някой да пратя някой с коне да ми дигнат багажа и го донесат, също и да доведат децата, с които върви Цеко. След това се заприказвах с някои наши братя от Уланишада. Недружелюбни се отнесоха. Гледам, че е тук и Учителят, обаче аз като съм пристигнал, не съм се погрижил за Него. И си казвам на ума: Чудна работа, как тъй не съм попитал Учителя дали не ще Му е нужно да сварим чай или нещо друго, да Му прислужа. Сам себе си осъждам и си думам: ето значението на сестрите, че те поне, кога са покрай Учителя, Му прислужват. Ето, надойдоха стенографките и други сестри. И аз, и те насядахме около Учителя. Не знам защо, Паша ми даде да облека една нейна бяла рокля. Аз я бях надянал и я закачих с една топлийка, но се изнищи нещо от коланя и роклята падна надолу, но аз я подвзех с ръка. Олга Славчева нещо ме упрекна силно, като каза, че не ме било срам от Учителя и друго едно негодуване против мен. Аз кипнах и нетърпението и неконтролирането ми ме вбесиха и избухнах в злъчна караница и й надумах лоши думи. Учителят слуша, но не дума нищо. Аз й се заканих още повече, като й казах, че ще се разправям с нея. После ми дойде на ума, че с това си каране аз оскърбих много Учителя. Мъчно ми стана, че постъпих така и че не се сдържах. [На] Учителя му стана много мъчно и свеси лице. И в това си положение, на недоволство в себе си от постъпката ми, аз се събудих.

7.XI.1936 год., събота

Тая сутрин още от снощи казах на учениците си да дойдат рано, че ще ги пусна и по-рано. Децата със съмването напълниха училището. Свърших 3 часа, а часа по телесно [възпитание] не го вземах и потеглих за Годеч. Обуща си поръчах в Годеч. Автомобилът потегли в 2 ч следобед. В 4 ч бях в София.

Оставих си раницата у Колю Минчев и отидох и си вземах едни панталони голф и спортни чорапи; за голфа броих 530 лева на ръка. Вземах си едни галоши за 200 лева.

На стъмняване си отидох у дома си. До 2 ч разговаряхме с Еленка.

8.XI.1936 год., неделя

Станах в 4 1/2 ч. Измих се и отидох в салона. Учителят не дойде за наряд, понеже преди 2 седмици станало спор между учениците Ст. и Пенка Белеви и Ричка Станчева и следствие споровете Учителят се оттеглил. Не дойде и в 10 ч. Аз се нагласих да си дойда, обаче Еленка ме измоли да остана и за понеделник. Понеже Владо Николов бе дошъл, затова с него се заловихме на дълъг разговор.

9.XI.1936 год., понеделник

Станах в 5 ч. Залових се със свирене и заучване на новата песен „Буря в душата ми". На[до]несох вода, понеже само сутрин пущат вода. До обед си направих, циментирах площадката под мазата, да не тече водата по стената, а из чучур. Дойде Г. Тахчиев и Катя Грива и Еленка, заловихме разговор. С Тахчиев обядвахме заедно.

Следобед донесох 170 лева на Учителя по задачата за еднодневното събиране в касата на Господа, за цялата година – 370 лв. Учителят ми подари книгата съборните беседи от тая година, озаглавена *„Да им дам живот"*. Сбогувах се и си тръгнах. Дойде и Еленка. На Василовския хан ми казаха, че числото на автомобила било попълнено. Вземах си билет за втори автомобил. Отидохме с Еленка на пазаря и си купих едни панталони за 120 лева, едни гети за 18 лева плат за закърпване на палтото. Върнахме се в 5 без 10 на хана, оказа се, че се овакантява едно място. Аз се сбогувах с Еленка и влязох в автомобила. В 7 и 10 бяхме в Годеч. Точно в 9 бях в Равна. През целия път пях песента „Да имаш вяра" от Учителя. С пристигането си я свирих много и пях.

Не вечерях, въпреки че бях гладен, и си легнах в 11 ч.

10.XI.1936 год., вторник

Сън: Сънувах, че поп Борис от моето с. Водица влязъл в моята стая, без да ме предупреди и заварил на масата ми всичките броеве на в. „Братство" и като че е скрил някой и аз като че ли прочетох в него, че това [е] една шпионска работа от негова страна. Той ми каза, че му предстояло да пише 2 реферата: единият бил за греха, а другият – върху „Тъмната страна на престъплението". Аз заобяснявах много работи, от които трябва да излезе, за да си състави рефератите.

11.XI.1936 год., сряда

Сън: Сънувах, че се намирам някъде в едно училище и сме в някакъв си опреснителен курс. Сийка Костова заедно с една нейна колежка четат нещо по история, за исторически събития. Аз гледам, пред зданието, пред което са седнали, един израстък от дебело дърво, което е прерязано и останало само дънището. Върху самия отрез е изобразено от само себе си устройството на човешкото ухо: на външното, средното и вътрешното. Аз поисках да го приближа и разгледам. Хванах се в нещо и се покачих. Тамо се намират дебели жици на инсталация електрическа, аз се докоснах до тях с дрехите – с ръкава на десната си ръка, и си мислех да не би да ме удари токът, обаче се предпазих. След слизането си, се почувствувах, че не съм готов по история. Че може да ме изпита учителят по история, а аз не съм си учил уроците, а Сийка и другарката й четат ли, четат. След това разглеждах дълбоко врязана река с много пропасти и завои.

*

Тихо време. Полузаоблачено. Рила, Родопите, Витоша ясно се виждат. Не е студено. Четох от общия клас *„Озлобяване, мъка, скръб"*.

14.XI.1936 год., събота

Сън: Сънувам, че съм в едно голямо училище. Аз с моите ученици ще открия събрание някакво си, в което участвуват офицери, строени на редици, и ще присъствува Н. В. Царят. Аз си правя маневри, изобщо как ще изпеят учениците ми химна „Шуми Марица" и химна на Н. В. „Царя". Искаше ми се децата тихо да мога да си направя репетиция, обаче ме досрамя, да не би [да] чуят това офицерите, които вече са на сцената. Имаше и много учители и учителки. Но аз знаех, че учениците хубаво ще изпеят двата химна и не ще се засрамя.

*

Много хубави ясни есенни дни са тия дни, особено днешният и вчерашният дни. Рила и Родопите светят с хубавия сняг, и като че ли са близко.

15.XI.1936 год., неделя

Сън: Намираме се на някаква екскурзия, но в непозната местност, братството – Учителят и братя и сестри. Аз имах разговор с някои братя, дето ги познавам, обаче тези братя са едни анемични, слаби, като че от дълъг пост вече

всички мускули се изгубили от лицата им. Като че болни са лежали. Разговарях и с Учителя.

*

Събудих се в 4 без 25. До 4 стоях в леглото, а после станах и започнах наряда, защото си мислех, че часовникът ми е назад. Прочетох от томчето, което ми подари Учителят от тазесенните съборни беседи „Да им дам живот". Прочетох *беседата „Да им дам живот"*.

След закуска се изпрах и си поспах малко. В 10 ч реших да прочета словото на Учителя във в. „Братство", озаглавено *„Знайното и незнайното"*. Дочетох целия вестник.

Още като се събудих, нещо ме влече и в ума ми все се натяква да си направя сачени пити, палачинки, тъй, както мама ми ги е правила едно време. В 11 ч започнах да си правя палачинки.

От сутринта времето бе полуясно. Слънцето все пак изгря на ясно, въпреки малко да се чувствуваше, че покрай него имаше слаби облачета като мрежа. Изгрев вече южно от върха Мургаш. Към 1 ч следобед се разясни небето и хубаво слънце топло и приятно огря. Много ми се иска да отида из планината, из гората на разходка, обаче трябва да си пиша разпределението и от него не се решавам да напусна.

Четат ми се и беседи, изобщо Словото на Учителя е велико благо за душата ми, но съм претрупан с разпределението на материала си и затова не мога да се отдам все на него и все за него да мисля.

Понякога мъка ми става, загдето стоя тук, в Равна, и то най-вече, че аз загрубявам с тия деца, понеже много ми не мируват и ме нервират и аз трябва да ги бия, усмирявам, а вътрешно страдам. От друга страна, някога си казвам, че не трябва да бягам от тези условия, защото те ми помагат иначе да не бъда ограничаван от други хора, колеги, колежки и много други противоречия, на които мога да се натъкна в големи селища. Много трудни са часовете и писмената работа, а от друга страна пък съм спокоен откъм външни влияния и въздействия. Хората не се интересуват от наука, от знания и никой не дохожда да ме безпокои, та свободното си време мога да използувам в четене, свирене и размишление.

19.XI.1936 год., четвъртък

Днеска е облачен ден. Предстои ми да си изпратя разните документи заедно със заявление до Областната училищна инспекция – София, за класиране във второ повишение. Понеже не зная как да попълня сведенията, а документите ми закъсняха с един месец поради това, че от Момчилград пунктовият не ми издаваше удостоверение за класиране.

Реших да заведа учениците си в Годеч, да разгледат дюкяните и учрежденията. В 12 потеглихме. Разгледахме много дюкяни и почти всички учреждения и по тъмно се върнахме. Изпрактих и документите за класиране.

20.XI.1936 год., петък

Сън: Бяхме някъде на екскурзия, с братя, сестри и Учителя. Първата ми работа бе да попитам Учителят дали започна да говори. Отговориха ми, че вече говорел наново беседи. Аз отидох при Учителя. Той изглежда физически изтощен. Ето, и Димитър Рачев видях, и той бил на екскурзия и при братята и си отива. Учителят му говори нещо и той слуша. **След това сънувах**, че с езика си бутнах от лява страна зъбите на горната челюст, кучешкия зъб и той току, без да боледува, се развалил и започна да се руши; на два пъти се отчупи. Мен не ме заболя толкова, но ми стана чудно, че без да е заболял, се счупи.

21.XI.1936 год., събота

Станах, като се развидели.

Сън: Сънувах, че сме с Еленка заедно. Бяхме някъде на гости аз, Еленка и още някои госпожици. Предстоеше ни като че ли да преспим тамо. Еленка е легнала, а другата госпожица бе излязла за малко.

*

Тая сутрин бе облачно, както и вчера. На присъмване малко като из мъгла позарося. После се поразясни и следобед имаше малко облаци, тъй щото грееше хубаво топло слънце. Тих есенен ден.

След като се стъми, отидох у Борис Николов. Вечерях тамо и до 11 ч приказвахме. Времето бе добро.

22.XI.1936 год., неделя

Събудих се в 5 и 25. Станах.

Сън: Сънувал съм, че сме някъде като че във Водица, но при непозната обстановка. Намирам се у познати. Работим нещо, разгледваме лехени за калайдисване. Около мен се намира едно младо момиче, спретнато, с красива физиономия, подвижен темперамент – израз на типична Меркуриянка. Отнася се много любезно. После каза, че тя е женена и че си има мъж, който отсъствува някъде. Предстоеше да нощуваме в това село у тия именно хора. Тая млада невеста поела, а аз и Еленка ще спим заедно на едно легло. На Еленка й прави впечатление, че спокойно си лягам, без да ми обръща внимание, че до мен ляга любяща ме Елена. Не се възбуждам и не искам да се занимавам с низши чувства. Тя ляга и все ме гледа в очите.

*

Направих си наряда и четох и преписвах изпратените резюмета от Еленка. Като станах, западът бе облачен, а изтокът ясен, а на разсъмване докъде 12 ч бе гъста, променлива, влачаща се мъгла. В 12 ч получих покана да отида у Божил Петров на обед. В 1 ч отидох. Днес е съборът на Равняни.

Като се наобядвах, отидох при Борис Манов, който е дошъл у Милуш Рангелов. Манов направи ревизията на училището и си отиде. Петър Георгиев ме замоли да му направя заявление за сечене дърва до лесничея. Написах му чернова. Отидох на вечеря у Сотир Георгиев и Петър. Йосиф Петров, научавайки се от Петър Георгиев, който отиде у него за мастило, че аз съм у Петрови, току дойде, Йосиф, жена му Софийка, Лидия и снощи дошлата им си дъщеря Цветана. Запознаха ме с дъщеря си и казаха, че те щели да отидат у сватови си Динчо Рангелов на гости, а Цветанка да останела при нас. Заприказвахме се с Цветанка и надошлите Георги Соколов с жена си Нина, Русим Станулов и жена му Драга, Деян Александров, жена му, Сотир, Петър и децата им – цяла къща. Вечеряхме, като аз ядох залържено кисело зеле и квасено козе мляко. В 10 ч си дойде и Йосиф Петров, Софийка и Лидия. Пологледнаха ни в очите, да прочетат нещо, аджеба, дали стана нещо, да се завърза някаква работа, отношения между мен и омърлушената им дъщеря. Понеже аз не дадох повод, така поусетиха от израза на дъщеря си, че не е весела, значи нищо не станало. Захванаха малко спорове по въпроса дали трябва да се учат момичетата или не. Йосиф каза: „Че какво е на моята Цена, изкара си IV отделение, спечели сега 20 000–30 000 лева и може да се разговаря с учителя и да се разбирате добре, що й трябва повече?“ Аз замълчах и се поде друга тема – за живи, за умрели, за безсмъртието на човешката душа.

В 11 ч се разотидохме. В 12 си легнах.

23.XI.1936 год., понеделник

Нощес имах силни чувствени нагони, които се дължат на обстоятелството, че нощи попаднах в средата на баща, майка и дъщеря, които всячески гледаха, дано се учителят плени по тяхната дъщеря. Тези техни пожелания ги изпитвах впоследствие. Трябва човек да не попада в такива капани, но без да съм мислил, нощи попаднах между тях. Чудя се отгде накъде у хората пък такова желание, че учителят сега може да се жени по красивата им щерка, особено при обстоятелството, че тя има спестени пари.

Събудих се в 4 ч, обаче станах към 5 1/2. След наряда си се залових да напиша на Георги Божилов в Нова Загора писмо. Вънка мъгла, скреж и студ. Земята се полубелнала от скрежа и поледицата, която е валяла. Получих резюмета от Еленка и на есперанто една картичка от Борислав Милчев от Кнежа. Много тревоги ми създават учениците, та ме болят гърдите.

От време на време току избликнат мисли в мен на яд и на едно самоосъждане, задето стоя в Равна, да се измъчвам с четири слети отделения. От друга страна си казвам, че съм на посвещение тук, понеже външната ми обстановка иначе е много добра и хармонична, а другаде такава обстановка, такова уединение, с квартира далеч от училищата, за да мога да пея и свиря по всяко време и без наем, с изобилни дърва, та си казвам, че все пак съм добре и много добре.

24.XI.1936 год., вторник

Днес на обед дойде Евгения Симова. Остана при мен около 1 1/2 часа. Младо момиче, което ходи в III клас и остана. Не повтори, за да си изкара прогимназията. Сега вече мома. Дойде да иска книги за прочит. Но дохождането и бе да дойде, за да види дали аз не бих й дал повод за младежки любовни отношения. Дадох й един роман, „Крадлата", като вкратце й описах съдържанието, в което й подчертах характер на силна воля и устойчиви чувства и неуклонна любов на героинята.

25.XI.1936 год., сряда

Днес реших да не отивам следобед в Годеч. Получих от Еленка писмо. Тя се измъчвала много, че не съм й писал. Вечерта дойде Русим Станулов и ме покани на вечеря. Стоях тамо до 10 и 20 вечерта. Времето облачно и замръзнало всичко. Скреж по дърветата.

27.XI.1936 год., петък

От сутринта – ясно във висините, а Софийско и Нишавската долини са в море от мъгла. Ясно топло слънце предвеща с първите лъчи, че днес ще бъде хубаво време. До обед се колебаха мъглите, ту излизаха до Равна, но следобед се повдигнаха и се изясни небето. Чудни гледки към околния кръгозор и далечни хоризонти.

Сън: Сънувах, че сме аз, Еленка, Учителят и много наши братя и сестри. Наоколо зеленчукови и други градини. Хареса се на Учителя една прясна маруля (салата) и ме накара да я откъсна.

*

Като се разсъмна, отидох у Костадин Антов. Исках му 1500 лева взаем. Отказа ми. Върнах се и ето, дойде Костадинка, бай Илковата дъщеря. Поисках от нея пари назаем, понеже Митю е стражар. Тя каза, че ще ми дадат, да отида. Като разпуснах учениците, отидох. Казаха ми, че ще се съветват с Митю и тогава ще ми дадат. Зифтосах една каца по дъното, за да си направя в нея зелето. Направили тиквеници и ме поканиха на вечеря. Дойде после и Христо Модев и говорихме до 10 1/2 ч. Ясна лунна нощ е.

28.XI.1936 год., събота

Събудих се къде 3 ч. Палецът на лявата ръка тупа, бере под нокътя. В 4 станах. Свирих, бръснах се, мих се и се готвя за обед да потегля за София, а утре да съм в Сливница на конференция.

Сън: Сънувам, че съм си в София, в една много хубава къща, като уж бабината къща у Арабаджи Героолу – старата къща в горния етаж. Но стаи високи, чисти бели стени. Пълна стая с мебелировки, кревати и пр. Предстои ни да спим с Еленка в една стая на едно легло. Завърнали сме се от конференция. Аз съм седнал с гръб [към] външната врата за антрето. Гледам, зад мен Йовчо Рачев, на Ионета (на Рачо Узунов чичо му) от Водица, стои на салона и ни наблюдава. Искаше нещо да ни каже, но не исках да се заприказвам с него, щото много приказлив и ще отиде до късна нощ, та дръпнах вратата и затворих. Исках да си лягаме. Леглото е подредено много добре, с чисти чаршафи, юргани, подушки с хубав дървен таблен креват. Еленка цяла сияе от радост, че съм си дошел при нея. В най-приятния и сладък момент се събудих.

*

В 1 ч потеглих за Драгоман, след като Илия Тошев ми даде взаем 1500 лева. Към 3 1/2 – 4 ч бях на Драгоман. Закусвах у Милан кафеджията. В 5 потеглих за София. В 7 ч – на Софийската гара и в 8 ч – у дома си. Заварих Савка да се разговарят с Helen. Тая нощ не можах да мигна до сутринта.

29.XI.1936 год., неделя

Станах в 4 1/2 ч. Не отидох на наряд в салона, а у дома си. В 6 1/2 до 7 закусих и потеглих за гарата и Сливница. От влака слезе и Петър Иванов, инспектор на Софийската околия и Кацаров, инспектор по телесното възпитание. До обед говори Кацаров по телесно възпитание и Ст. Бръчков из историята. На обед се видях с Николина Проданова от Водица и др. Следобед имаше лекция по предметно учение от Райковски. Г-ца Пеева говори на тема още преди обед: „Родителско-учителски комитети". Вечерта вечеряхме в една кръчма. Дойдоха и Иванов, Ст. Бръчков и заприказвахме надълго и широко, а ние се бяхме събрали, за да обмислим кои да се турят в бюлетината за избор на настоятелството за учителското дружество. Вечерта гледахме кино във Военния клуб и на веселата част аз не стоях, а си отидох да спя в Сливнишките казарми, където ни бяха приготвили легла.

30.XI.1936 год., понеделник

В 9 1/2 говори професор Консулов на професионална тема. След него говори д-р Боев, областен училищен инспектор на Софийската област, на тема: „Дух и форми на общуването". Следобед пак говори професор Консолов на тема: „Расизъм". Към 4 ч започна настоятелствено заседание. Отчет на настоятелството и освобождаване от отговорност. Аз гласувах и отидох на гарата, без да дочакам резултата от избора. Влакът закъсня до 6 1/2 с час и половина. В 9 ч бях у дома в София. Тая нощ спах добре.

1.XII.1936 год., вторник

Станах, закусихме. Аз заковах на тавана отвърстието, за да не навява сняг в таванните стаи. Извадих си беседите и ги наредих върху една маса. В 12 ч обядвахме и в 1 ч си потеглих. В 4 ч бях в Годеч, а в 6 1/2 – в Равна. Изкъпах се и си легнах.

2.XII.1936 год., сряда

Станах в 5 и нещо. Четох лекцията *„Първата Причина"*. Много поучителна лекция за най-същественото в Живота, че е Връзката с Бога и че от това произтичат всички науки, изкуства и блага.

Вънка валяло малко сняг, колкото да побелее земята, и е студено. Не ходих в Годеч. Следобед лежах, почивах. Запарих кацата за зелето и си легнах. Писах кратко писмо до Еленка и получих от Георги Божилов писмо. Цял ден е облачно и студено.

3.XII.1936 год., четвъртък

Сън: Пътуваме из една широка поляна, а наоколо алеи дървета. Вървят Петър Камбуров от Казанлък, Кузман, дето се помина, и други вървяха с Учителя. Учителят им обяснява нещо и ние се присъединихме към тях. Така движейки се, слушайки Учителя, се събудих.

*

Времето е студено. Сняг и пр. Вечерта задуха западен вятър и към 8 ч започна да вали сняг.

4.XII.1936 год., петък

Събудих се в 6 без 15.

Сън: Намирам се уж в дома – Водица, но съвсем непозната обстановка. Баща ми, който се е поминал през 1916 год., но сега е жив. Натоварил кола със сено, но отдолу е турил макината с веячката, оставил място да поставим в колата и цилиндрата и отдире натрупал много сено, надлъж и нашир. Аз гледам и недоумявам как ще изтеглят конете тоя товар и най-вече дали не ще се обърне каруцата някъде, като пътуваме за Попово. Започнах да се разсъбличам, за да си облека новите дрехи. И майка ми бе при нас.

12.XII.1936 год., събота

Времето от една седмица, че и повече, е все облачно, полумъгливо, студено. Залових се да подготвя една вечеринка с моми и момци. Днес следобед училището бе пълно с моми, които не ме оставиха да си почина. Правихме репетиция. Вечерта имах сказка със селяните, която изнесох по нареждане от Годеч от името на Змеделската задруга. На стъмяване дойде Нено Пиперков, данъчен агент от Годеч. След моята сказка на тема „Работата като условие за добър живот", Пиперков говори на селяните, като допълнение на моята тема. Говорихме после с Пиперков до 12 ч и легнахме и после, лежейки, продължихме разговора до 1–2 ч. Чувствувайки се много изтощен от преумора тия дни, дене уча, вечер – репетиции.

13.XII.1936 год., неделя

Станах в 6 ч. Не съм си отспал. Наряд не можах да правя, понеже Пиперков е при мен. Докато се разсъмне, се михме, разговаряхме. Закусихме и Пиперков си потегли да си ходи.

До обед четох беседата *„Иоан вече дойде"*, от XII серия. Следобед правих репетиция с моми и ергени. Предадох и една песен – „Станчице, ле". Днес денят ми мина мъчително. Изморен, изтощен. Училището гърми от немирните ергени и моми, докато се съберат, за да почне репетицията.

Легнах си в 8 ч.

14.XII.1936 год., понеделник

Сън: Сънувам, че се сме ходили братя, сестри заедно с Учителя на екскурзия и то лятна екскурзия. Местностите са почти непознати. Аз бях отминал нанапред. Достигнахме до един хан с разни други сгради наоколо. Останахме да чакаме другите братя и сестри, които идат с Учителя. Багажа оставихме в хана, който е като една сайвана, а наоколо много стаи. Аз съм гладен, а не зная защо, 2 чифта обуща имам в раницата, а аз съм бил бос. Жадни сме и гладни. Не ни дават вода. Мен ме мъчи нещо, че Еленка я няма при мен и не ме следваше тоя ден. Аз се отделих да отида за вода, а ето, и Еленка се била отделила и

отиваше за вода. Гледам, лицето ѝ не е чисто. Има пъпки по него. И важното е, че преди два дена я бях сънувал пак с такова нечисто лице, с петна от пъпки и сега виждам, че лицето ѝ не е очистено. Заприказвахме се нещо, но не така, като свои, както друг път, тя като че нещо страни.

Отидохме после да посрещнем багажа на братството. И то братският багаж се изразява в много кашкавал, сирене и най-многото се състои от каси яйца, натоварени в една голяма биволска кола, която е накамарена догоре и надвесена с каси яйца и други работи. Йордан Ралев, Грозданов Рали от с. Водица им води биволите. Той оставил за малко биволите и отишъл като че ли в хана. Те потеглиха малко. Колата се сецна и се залюля нагоре към баиря и се гътна. Седеше една сестра и щяха да я затиснат. Аз ѝ извиках и преди да се гътнат колата, тя се отдръпна и не я засегнаха. След миг биволите се дръпнаха и колата се изправи и от инерцията полетя на обратната страна и се гътна на наклона надолу. Всички гледахме ужасени как се изпотроши с хиляди яйца може би, и кой знай още що пакости са станали. А яйцата, уж те са били капиталът на братството. Аз си помислих, че ще падне ядене сега на яйца варени, печени и пържени. Но се коригирах в мисълта си, че тая мисъл е егоистична, недобра, задето си помислих това, след като постигна братството тая беда. Учителят затъжил, Савка дойде при мен и Еленка и си нещо говорят с Еленка по станалата катастрофа.

След това мен ми предстоеше да се изкача на една висока къща на покрива, нещо да редя покрива ѝ; видях, че има капандур и си рекох, че чрез него полесно ще се изкача, а една госпожа с дъщеря си ме нещо гледат. Но с пробуждането съм останал с ужаса за постигналата катастрофа за багажа, за имуществото на братството, което бе в биволската кола, която се гътна.

*

Вън – мъгла и земята забелена със снежец.

Чувствувам се много разстроен, с изтощени нерви. Неотпочиването, преумората, тревогата, която получавам от децата – всичко това ме е изтощило, огорчило и отчаяло. Много тежко е да учителствуваш в некултурна среда, между хора, които са некултурни, самите родители нямат стремеж към по-хубавото. Възпитание от страна на родителите – никакво и на всяка добра инициатива от страна на учителя, те го вземат за това, какво че учителят си няма работа, че говори за чистота, за хигиена, за добри привички у децата. Дойдат в училището и млади, и стари, и като луди се гонят. Нехармонична среда.

В 5 ч изпратих на Еленка писмо и на В. Искренов в Лом. Получих класирането си във второ повишение от Софийската инспекция и получих от Еленка едно много хубаво писмо с ценно съдържание, което като че ми вля една инжекция, да забравя болката и умората, която ме гнети. Може да ти помага в тежки дни само любящият те човек. Въздухът като че ли ми бе малко, гърдите разстроени, но като прочетох писмото ѝ, то ми вля сили. Турих котела на печката и стоплих вода. Изкъпах се, изпрах се и легнах в 11 ч поуспокоен.

15.XII.1936 год., вторник

Станах в 6 ч.

Сън: Сънувал съм, че съм в някакво турско село. Деца ме наобиколили, весели и засмени. Всички сме при един бакалин, който продава бонбони най-разнообразни. Бонбонджията ме познава и ми даде цяла кривачка ситни бонбончета. Аз си хапнах да си подсладя и раздадох на децата. Дойдоха и някои ханъмки, обаче не се криеха, както всъщност се крият кадъните. И те весели, засмени. Като че ли аз бях пътувал и се отбих в това село мен познато, като че с. Крепча, но не такова, каквото го аз познавам.

17.XII.1936 год., четвъртък

Сън: Сънувам, че на източния хоризонт при ясна звездна нощ се е явила една форма от много звезди в такава посока на стрела, която сочи от юг към север, и от преднята страна на стрелата, надолу към земята започнаха да падат множество метеори, които образуват светла ивица от светещи метеори, летящи към земята.

*

Днеска е празникът „Сава и Варвара". Децата водиха да събират фасул и леща. Събраха 29 кг фасул. Щях да имам репетиция с момиі и ергени, обаче имаше селско събрание, на което се обсъжда въпросът по протестирани полици от ядене и пиене по делото. Следобед водих децата горе, в Дупките, на разходка.

18.XII.1936 год., петък

Сън: Сънувам, като че съм в Габрово. Предстои ни да отиваме на някаква екскурзия до планината. Срещат ме разни момчета, мъже и жени, от които аз някои по физиономия познавам. Пристигнали сме в Габрово вечерта, а на другата сутрин ще потегляме. Заведоха ни в една селска къща на вечеря. Хората – заможни, имотни. Но сварили само ориз и предложиха ориз и много бял хляб от чисто бяло брашно. Насядахме на трапезата много народ, от които аз познавам някои от лятос, които дохождаха с братството на Едигьол. Навечеряхме се. Къщата е някъде на края на града, а тези хора имали и друга къща в центъра. Ние се гласим в къщата, която е в центъра. Обясниха ми, че поради земеделието, тези хора си имали къща и в края. Надойдоха много туристи, туристки, всички се готвим, стягаме. Аз предупредих, че съм забравил да вложа в касетките нови стъкла, понеже три са вече експонирани с равненските момиі и момци. Питах ги дали няма възможност да ги сменя. Но едно ме тревожи: че бастоня ми от вечерята горе го вземали. Уж бе вземат и го нямаше, а после аз го намерих и се упътихме надолу към долнята къща на тези хора. Кога пристигнахме и се насъбрахме момчета, момичета за път, ето пак ми няма бастоня. И няма де да го търся, пак ми го отнели. Оказа се, т.е. си припомням, че уж някой го хванал за края и го захвърлил далеч, да се не намери вече от мене. И аз останах без него, а се чудя как ще пътуваме из планината. Усещам си, че левият крак настинал в коляното и го усещам, че ме боли. Той ме боли, а аз се чудя как ще гааретя*. Дойде момиче с ново облечени мъжки дрехи и мълчаливо ме наблюдава. Потегли компанията. Кракът ми се схванал, като че е затекъл в коляното и не се движи. Почнах да бързам, но кракът не ме слуша. Раницата ми, както обикновено, е голяма, тежка. Претекох някои, но кракът ми затекъл, надебелял и се схванал и аз се чудя дали ще издържда да направим екскурзията си. Едно е, че загубих бастоня и кракът ми се схванал от коляното – и се събудих 5 1/2 ч, а школа има.

1937 година

18.I.1937 год., понеделник

Коледната ваканция прекарах в дома си в София. Посетих три филма: „Ромео и Жулиета", „Четиримата мускетари от Санта Круц" и „Тя, царицата на вековете". Слушах необикновено хубави беседи от Учителя, който отпреди 2 месеца не бе излизал на лекции, ни на сказки.

---

* гааретя – *диал.* движа се, ходя. (Бел. М.И.)

На 15 януари вечерта Учителят дойде на вечеря у дома, като бях поканил Борис Николов, Мария Тодорова, Савка Керемидчиева и Еленка. Обменихме хубави мисли. Учителят ме помоли да му посвиря и попея някои народни песни. Говори, че българската музика хорова и народни танци водят началото си от религиозните минали времена и че впоследствие религиозната музика е дадена на светските хора.

Домашните ми бяха изпратили по майката на Георги Събев (леля Деша) маджун и зехтин до София. Батю ми Боби ме моли да гарантирам на Никола, сина му, който е в затвора поради това, че намушкал сина на Тодор Арабаджиев с нож и последния сега бил в Попово в болницата на лечение. Аз не му услужих.

Днеска тук учих децата. Вечерта до 10 ч имах репетиция с ергени и моми.

19.I.1937 год., вторник

Валя хубав сняг нощес.

Сън: Сънувах, че пътувах в поле. От едно стадо биволици един чер голям биволски бик се отдели от стадото и ме подгони, като се мъчеше да ме стигне и ме убие със силната си глава. Характерното бе, че бикът ми проговори, че ще ме убие и тогава падна в дирята ми. Аз бягах с всичка сила, но видях, че той ще ме настигне и се отбих на една височинка, до една рекичка и имаше едно дъбово дърво, но дървото свлечено някога отвисоко, че изникнал дебел клон нагоре, и аз се покатерих. Страх ме бе, че той може със сила да удари клона и да го счупи и аз да падна. Ужас ме обзе и аз започнах да обикалям дървото, като баирчината бе така, че слезех ли аз долу, бикът оставаше отгоре, зад дървото, извиеше ли се на моето място, долу, аз се качвах горе, зад дървото. И бикът ми говори с човешки глас, че ще ме научи, само да може да ме настигне. Но се събудих така в това страхотно положение.

След тоя сън сънувах втори. Намирам се на нашата плевня във Водица. От тамо с две големи дървета се захвърлям да скоча към Стефан Цанев и така, че като че ли хвърчам. И това многократно повтарях. Плевнята бе покрита с буйна ръжена слама, но където се изкачвах по покрива, направих пътека, така че с крака започна да се изравя старата жълта слама.

21.I.1937 год., четвъртък

Сън: Намирам се като че ли във Водица, в местността Каранфиликя на Шановата могила. Учителят заедно с братя и сестри са към моето място люцерната, а аз – на могилата на върха. Веднага се яви една много силна вихрушка, която иде откъм Каранфиликя. По нивите – дебели откоси, като овес, фий. Вихрушката всичко вдига и го върти високо като смерч – циклон. Аз се поизплаших, но се отбих малко от пътя и легнах на земята. Вихрушката се отклони от мен и замина, без да може да ми напакости. След това слязох долу на ливадите. Там имаше познати хора, момче с майка си, която е с дете на гърди, и се разговаряхме нещо за Учителя.

19.II.1937 год., петък

Сън: Между 2 и 3 ч след полунощ сънувах, че сме няколко души на екскурзия в непозната местност. Дъжд като че щеше да вали ли, или защо, не помня, но предстоеше да намерим подслон за престояване. Намерихме едно навесче, като овчарска колиба. Из огнището намерихме и въглени из пепелта още неизгаснали. Накладохме огъня. Покрай навесчето тече вода, като че на воденица. Водата се поотбила, така че щеше да залее огъня, но аз изместих огъня, за да се не подлива от водата. Предстоеше ни възваряване вода за чай. След тая картина се намирам в селище, наподобяващо като града Скопие, при първа местна болница – калето. Като турско селище. В една къща съм. Има мивка, така, хубава. Излязох навън до клозета, обаче се оказа, че сега са го разтурили,

ще ги правят нов. Подирих на съседите, но и техния ремонтират. Отидох в една кръчма, която бе наоколо, уж че била училищна. Събрахме се и други познати, които са като че Равняни. Ето, дълго право върбово дърво, сухо. Попитах чие е и че дали биха се разсърдили, ако го взема и употребя за нещо. Казаха, че няма да се сърди никой. Аз го налегнах и дървото се изкорени. Занесох го до къщата. Надойдоха из улицата много хора, като че наши братя и сестри, но повече и чужди. Дойдоха и като че ли е батювът Бобев Ганю, заедно с други, но Ганю е малко момченце на 4–5 години. Един свири с гайда, а друг – с цигулка. Свирят някаква песен уж братска, но неприятно звучат гайдата и цигулката. Гледам, единият вземал една гусла, обаче тя няма спирала нагоре, а само широката, копанеовидната част и свири недобре. Подирих моята цигулка, видях едно малко момче, батьов син, като изтърва цигулката ми и я тури в кутията, но спиралата отхвръкна и остана в ръката му. Аз изтръпнах, че ми повредиха цигулката. Закряках, но напразно. Неумело държане я повреди. Докато река да я взема, цигулката като че ли я взема някой и не се намери. Потърсих я, но намерих от половината на копанята й счупена, обаче отчупът не изглежда да е от моята цигулка. Питам това момче, уж Ганю, кой ми взема цигулката. Той отговори, че той сторил тая работа и сега, докато се счупила, един турчин я е взимал и укрил. Подирих, попитах, но не се узна кой е турчинът. Уж ще мога да изпитам кой е този турчин, но напразно. Ядосах се на това момче, дете, и почнах да го пляскам по страните и главата, то започна да плаче. Рекох си, че ще ме забележи някой стражар и ще ме обвинят, че нарушавам обществения ред и благоприличието. Мъка ми бе и си зводих яда от тоя нехранимайко, че ме лиши от цигулка и че сега имам много дългове и че не мога скоро да отделя около 2000 лева за нова хубава цигулка – и се събудих, часът бе 3 след полунощ. Станах за школа.

21.II.1937 год., с. Равна

Сън: Намирам се във Водица, при Драгановия кладенец в ливадите. Вървеше локомотив на трен, но се отби някак си от релсите и затъна. Не успяхме да го извадим.

На екскурзия сме с някакви хора. При мен се приближава непозната, облечена в черни дрехи, млада жена. Заприказвахме нещо и вървяхме из пътя.

*

Събудих се в 4 ч. Четох до обед все резюмета, изпратени от Еленка. На обед Никола Станулов изпрати покана и ме кани на сватба. Жени Евгения за Коста Тодоров. Много си думах: „Дано ме забравят", обаче не успях да се отърва. Неприятно ми е да гледам да пият и ядат цял ден. Ходих при Мара – жената на бай Борис Николов. Тя агонизира вече и е на заминаване. Тежко болна. Цял ден валя дъжд. Дари ме Евгения едни чорапи. Вечерта пак бях у Н. Станулов не от желание, а хатър, та свирих и те играха. Легнах си в 11 ч.

22.II.1937 год.

Сън: Къпахме се в една река: аз, много други мъже и млади жени – девойки и то съвсем голи. Аз хванах няколко риби и дадох на приятели от тях. Както ги хванах и започнах още живи, сурови да ги ям. Викам си: „Нали съм вегетарианец, как така ще ям аз риба?" Но изядох около 3. Потърсваха ми се, но ги ядох. Невена Капитанова и много приятелки, съвсем голи, се срещаме в реката и важното е, че не се срамуваме от голотата си. Излязох от реката и се облякох, но съм бос. Знам, че покрай брега има змии. И хубаво гледам да не стъпча някоя, да ме клъвне.

Съглеждам една усойница, която се закриви из краката ми, аз отбягнах. Завиках на другаря си, който бе с тояга, да удря, но тя избяга. Не помня кой бе тоя с тоягата.

*

Събудих се в 5 без нещо. Вън сняг наваляло. Изобщо тая зима е малко сняг, а много кал. От седмица и повече съм в нерадостно душевно настроение. Защо? – Сам не зная. Чувствувам се физически здрав, но отпаднал духом. Апатия голяма. Не се забелязва никаква възбуда на полова енергия, която от толкова години ме е тормозила с напора си. Сега тя угасна вече, като с пресъхването на тоя извор, прекъснаха и в мене желание за работа. Половата енергия, значи, е един мост, който разумният трябва да използува за творчество, за работа, а не да я пилее безпощадно. Докато човек има чувства, той е пъргав, енергичен, радостен.

По обед ме каниха у Коста Донев на сватба. Отказах да отида. Като разпуснах децата, пак пратили да ме викат. Отидох. Вечеряхме, свирих им и играха и най-после им попях и в 11 си легнах. Снегът, що бе навалял, се стопи по припеците.

23.II.1937 год., вторник, с. Равна

Сън: Сънувах, че сме събрани много на едно място. Все мъже бяхме. Строил ни е някой си офицер. Другите откъм десния фланг се построиха много бързо при командата: „Надясно, равнис!", обаче аз останах на левия фланг. Някои ми думаха да отида на десния, обаче аз останах на левия, защото краката ме силно боляха в коленете. Болят и аз не мога да вървя, не мога да се оправя. Стана ми мъчно, че краката ме болят и то по моя вина, нарушил добродетелите. Евтим Димитров, зетят на поп Андрея в Годеч, ме хванал, прегърнал и върви с мен и говори, та при командата на офицера да изпълним нещо, ние с Ефтима го свършихме. Събраха се после на купчина и ме заобиколиха, искат да им пея. Аз – с едно особно състояние, иска ми се да викна да си попея с висок глас, тъй, като оперен тенор. Сбогувахме се и си говорим с народа, уж тези са приятели, които ни изпращат. Събудих се с тежкото състояние, че краката ми в коленете ме болят.

*

Време може би на промени. Рила, Витоша ясни, прозрачни. Небето бе ясно, но при изгрев се забули с облаци.

26.II.1937 год.

Ясен слънчев ден. Снегът се топи и около училището почти започна да изсъхва. Следобед получих 32 кг картофи от Годечката община за трапезарията, от 40 кг станали на 32 кг чрез Йосиф Петров. Вечерта вечерях у Зарини. Бяха Игнат Георгиев и Виолетка, Цветана Петър Георгиева, която тъче на Георги Соколов, надойдоха ергени, та до 1 1/2 ч бяхме на разговор.

27.II.1937 год., събота, с. Равна

Сън: Сънувах, че пътувам занякъде неопределено. Отбих се в някакво до шосето здание, прилично на мелница, обаче разбутана засега. Вземах някакъв си отпечатък като на държавния герб и исках да го скрия. Дойде стопанинът на зданието и влезе. Аз се чудех как да укрия взетото, обаче излязох, но като се завърнах, заварих моята перодръжка (хубавата ми перодръжка), няма й горната, червената кокалената част, смазали ми я, счупили или нещо друго, намерих й само долното железце с писеца. Имаше тамо две жени непознати. Нещо и аз криех дрехите си, не помня добре, но все нещо с укриване се занимавах. После сй тръгнах и на едно място, при един кон – един поп. Заобиколих, като пък сега съм имал два коня. Преди да ги запрегна в каруцата и си продължа пътуването, ето две жени ме замолиха за компания, да дойдели в моята каруца. Аз ги гледам и се чудя, как тъй, съвсем непознати жени, а искат да се возят с мен и приятелство да въртят. Потърсих голямото, вехтото палто, те вместо мойто палто ми

дочесли чуждо черно вехто. Посочих моето и им казах, че ето това, то е моето. Забелезите му са, че дето едно време бе изгореното на Рила, при първото Мусалинско езеро, то сега е закърпено с груби парцали, като от равненски скъсани ями, ямурлуци, та закръпките на гърба, отзад, срещу прасетата на краката ми, на лактите, изглеждаше много лошо и контрастно, синьо палто със сиви изтъркани ямурлукови парчета изкърпено.

*

До обед, на третия час реших да отида в София. Набързо се стегнах. Потеглих. Сухо бе, обаче аз минах изпод Букоровци из правата пътека, та тежко ми вървеше от калта. Изморих се. В 5 ч потегли влакът и в 7 ч вечерта – в София. Отидох при Донка Радева на ул. Цар Крум № 30 София. Уговорихме да съобщи на Рада, за утре да дойде на Изгрева и да уговорим за цената на нивите, моето все във Водица, понеже Рада, искат с мъжа си Слави Стоянов да ги купят. Отидох си на Изгрева. Пред малкия салон и в него хористи чакат Кирил за хор. С Еленка си отидохме. В 1 ч си легнах, но до съмнало не можах да дремна.

28.II.1937 год., неделя

Станахме за беседа. Хубава беседа говори Учителят. Тежко ми бе на главата от безсънието. В 11 1/2 ч, пътувайки от беседа, ето Славито и брат Иван Петров ме заприказваха. Видях и Йордан Славчев от Водица, но не можах да обменя думи с него. Със Славито пазарихме нивите по 1450 лева една на друга. Уговорихме на 22 март да ми брои известна сума от 7000 лева, а на Великден да отидем във Водица по прехвърлянето им. Закъснях за автомобила, който потегля в 2 ч за Годеч. Останах пак през Драгоман и отидох на кино да гледам от М. Горки „На дне"*, а Еленка – „Върху плаващия лед", в Народния. В 6 ч се събрахме. Вечеряхме в една млекарница и аз се сбогувах с нея и в 8 1/2 ч влакът потегли за Драгоман. Точно в 3 ч си легнах в леглото, но бях много изморен от тежките си обувки.

10.III.1937 год., сряда

Сън: Отивам в село Крепча. Отседнах в една одая. Докато гледах огъня, поизлязох за малко, като оставих като че ли брата си Ивана, или забравих кой бе с мен, оставих го да наглежда огъня. Отидох да видя селото, до други одаи. Ето, като ме видяха разни турци, млади момчета и момичета, които сега са вече моми и момци, и се затекоха да ме поздравяват, без да се срамуват, особено това момичетата. Правейки здрасти, те се разплакоха, заплаках и аз от радост, от умиление. Едно особено чувство ме обзе, значи тези хора, и те са ме обичали. Заприказва ме един турски учител, сега който ги учи. Пита ме где съм учител. Отговорих, му че съм сега в Кърджалийско. Заговорих му на турски. Говорих и на учениците си, а те ми заговориха на български, за да ми покажат, че са научили български, още повече, че сега има вече заселени българи в Крепча. Видях и двама джамбази, които ме здрависаха, както си бяха на конете, и ме питаха как съм. Те караха голяма върволица прекупени коне, кобили, отдалеч, за да печелят.

*

Времето променчиво. Снегът е стопен. Тук-таме се белеят пресли. Следобед отидох в Годеч. Получих си февруарската заплата. Получих 1873 лева. Говорихме с много колеги, колежки. На връщане ни валя дъжд от Вертопа до дядови Истаткови.

Вечерях у Младенови. Получих резюмета от Еленка, които ги таксуваха 6 лева, че не ги таксуват за ръкописи.

---

* „На дне" (рус.) – „На дъното". (Бел. М.И.)

Пенѭ Ганев

Дневник
VII.
24.XI.1941 год. – 14.XII.1943 год.

Пенѭ Ганев – учител в с. Сувойница, Сурдулишко
(документи)

1.

Министерство на Народното просвещение
Дирекция на основното образование
Отделение за първоначалното и за
предучилищното образование
№ 10567
29.VIII.1941 год.
София

До Господина
Пенѭ Ганев Бобев, учител
кв. Изгрев 13 гр. София
Копие: до Господина
Областния училищен инспектор
в гр. София

Съобщава Ви се, че със заповед на Министерството под № 2176 от 12.VIII.т.г., Вие се премествате за редовен първоначален учител за една година в Сувойница, Сурдулишко, с право на пътни и дневни пари.

На местаназначението си трябва да бъдете на 1 септември т.г.

Началник на отделението: (подпис)
(печат)

2.

Акт
за встъпване в длъжност

Днес, първий септемврий 1941 година с. Сувойница, Сурдулишко, на основание заповедта на Господина Министра-Председателя и Министър на Народното просвещение, под № 2176 от 12.VIII.1941 год. и съгласно предписанието на Министерството на Народното просвещение под № 10567 от 29.VIII.1941 год. Пенѭ Ганев Бобев встъпи в изпълнение длъжността първоначален учител при

народното основно училище с. Сувойница, Сурдулишко. Пеню Ганев Бобев встъпва за втори път на държавна служба без прекъсване.

Средищен директор: (подпис: не се чете)
Встъпил в длъжност: (подпис: П. Ганев)
Присъствували: 1. (подпис: не се чете)
2.

*

24.XI.1941 год., неделя

Време облачно, кишавно. Намирам се в с. Сувойница, околия Сурдулишка, в областта на така наречените „Моравски българи".

Дошъл съм в това село на 6 септемврий тая година. Целият септемврий, до 7 октомврий прекарахме в стоене. Селото е в подножието на една височина балканиста, западно от върха Стрешер на Власинската планина. Има много овошки: сини сливи, ябълки много видове и круши. Отядохме се на плодове. Населението е сръбско. Ние го имаме за потомци на Моравските българи, а те най-категорично и с омраза се защищават и твърдят, че са прави сърби и че нищо не може да ги задължи да се наричат българи. „Сърби сме си от петите до над главите и сърби ще си останем. Ако някой ви каже, че сме българи или ако сме подали декларация, че сме българи, да знаете, че лъжем. Ние сме си сърби и сърби ще си останем." Хората хранят една скрита завист, защото сме ги поробили през април месец, след като ги разбиха германците. И всички в себе си чакат да се повторят събитията от 1918 година. И че българите временно пак щели да бъдат тук. Въпреки всичката си скрита, па даже и явна омраза, все се намират мъже да ни канят на гости. По характер са весели, гостоприемни. Черпят с що имат. Ракията пият като вода. Яде хляб и пие ракия. И последствията на всичко е – нравствена разпуснатост. Мъже ходят по чужди жени. Девойките си пò пазят, защото нечестната девойка в деня на сватбата бивала подлагана на бой, презрение, ругане. Така че момичетата са запазени, а жененте – разпуснати, и мъже, и жени.

Училището не обичат. Под предлог, че са гладни, голи и боси, не си изпращат децата на училището. От 164 подлежащи за I отделение идат само около 35 и то идат, защото се боят, че ще ги глобим, ако не идат, и от ден на ден още повече намаляват.

Колегите ми са госпожица Мария Кончева, учителка в с. Алтимир, Белослатинско, а родом от гара Левски; Никола Колев Василев от гр. Троян и Стефан Гюзелев от гр. Севлиево, учител в с. Кътина – Софийско, а аз дойдох от с. Челинци, Софийско. На 10 ноемврий Кончева получи преместване в гр. Враня.

Хляба до известно време ни даваха от фурните на гр. Сурдулица, а после свърши. Търсим да купуваме, хората не дават, който има. Купих 10 кгр. жито. И от София Еленка изпрати. Сега съм купил 60 кгр. пшеница и ще я смеля. Комисарството ни даде по 15 кгр. брашно и ще ни дадат още по 13 кгр.

На квартира съм у Косара Чедомирова Моцаспева Тисова. Мъжът ѝ е военнопленник в Германия. Има 5 момичета, от които най-малкото е на 5 години, а най-голямата – на 17 години. По големина, от най-малката, имената им са Зорица, Добрила, Круница, Нада и най-голямата, вече 17-годишна, Славка. Имат и мъжко дете на име Предраг, на 3 години.

Славка само една година е ходила на училище, а другите не са грамотни. Майката фанатично отказва да ги праща, въпреки че аз поех издръжката за книги и моливи. Славка луда лудее по момците. Не останах и аз незасегнат от закачките ѝ и подаване да се разбере, че е жадна за прегръдки, милувки и

целувки. Но що се отнася до пола, тя казва: „Язека сакам чиста да бъда, че после дърво ще ям и срам ще се срамувам."

Отначало се показаха скромни, не пипаха мои неща, но снощи забелязах, че ми вземат от картофите, също и от мармалада, който си сварих от сини сливи.

От два дни се яви цирей на врата ми. Той е като последствие на силно изживяна и огнено изгаряща ме страст, която се подбуди вследствие закачките на Славка. Аз се поставих между чука и наковалнята – от една страна, че аз си имам умна и добра приятелка в София, и още повече, че не ми подобава като ученик на Великия си Учител, Който ни учи да живеем във физическа и нравствена чистота, а от друга, че в младини аз се отдадох наука да уча, да следвам гимназия, и изоставих любовните си влечения, която и да било. И сега аз, на 44-годишна възраст, и това младо, остроумно, чисто момиче с ясен поглед, чисто лице, остър нос и брада. Пъргава и работлива, весела и засмяна. Тъкмо в разгара на своята буйна младост, що мисли, че всичко, що хвърка, се яде.

От по-рано досега спокойно си стоях в стаята, необезпокояван от никого, си свирех и пеех, но от известно време забелязах, че за най-малък повод Славка иде да иска това, онова от мене и по очите се виждаше, че тя гори по мен. Не можах да остана индиферентен вътрешно. Външно се показвах хладнокръвен, но вътрешно неспокоен. Като поток потекоха чувствени течения и ме горяха. По цели нощи полова възбуда. Аз започнах да не мога да свиря и пея. Цял кошмар е да изпадне човек на такъв кръстопът! Гигантска борба се разви – дали да, или не. Със съзнание казвам не, а сърцето си противопоставя и аз заприличах на безсилен лодкар, да се боря с морските вълни, подбуждани от силния морски вятър. Отидох на общината. Един от писарите ми забеляза, че съм много отслабнал. Приличал съм на мъченик. Един от колегите ми забеляза, че съм усърнал. А всичкото това сам си знаех на що се дължи. Упрекнах Славка, че тя ме изгори, а тя се смее и ми каза: „Какъв си мъж ти, като не можеш да се владееш." И със смях и кикотене ме задява за това, онова. Започнах да страня, да я избягвам, и още повече сега – като съм с този цирей на врата.

Сън: Тая сутрин станах в 2 ч след полунощ. Писах нещо от прочетеното по наряд и после започнах да преписвам резюметата, които Еленка ми е изпратила от слушаното слово от Учителя. Богато е Словото и райски живеят тези, които денонощно го четат и се хранят с него.

До 5 ч писах. Доспа ми се. Очаквах да дойдат хора да ме викат да отидем в с. Ново село, за да си купя картофи. Легнах и съм заспал.

Ето, в един град съм. Ще потегля някъде. Сутрин рано съм измежду високи градски къщи. Игнат Которов ми извика от едно здание из прозореца и аз високо му се обадих. Със силното си викане събудих хората граждани, още спящи. Върнах се из една нагорня улица, тясна. Влизам в едно здание. Заварвам германски войници. Те ми дадоха една трилинейна пушка – руска пушка. Дойде да ме кани сестра Емилия Русева, да [съм я] водел за някое село, уж обещах, а пък не ми се ходеше. Излязох из едни врата и [в] разни стаи влизах, излизах. Докато в една заварих брат Епитропов, че сам си рисува портрета на Учител. Или нашия Учител, но е той. И ми говори, че Учителите гледай каква аура имат – свети около главата им и цялото тяло, даже и около кръста и половите органи, защото Учителят живее в чистота.

Ето на стената на стаята образа на един стар човек с голяма бяла брада. С една извънредно голяма брадавица на десния връх на брадата. Но брадавицата се свива и разпуща като сополя на паяка и е куха, а вътре се вмещава един рог. Отстрани на тоя портрет стои един бухал, т.е. една кукумявка.

Този старец излезе не портрет, а истински, жив образ, и каза, че иска да си купи кукумявката. Купи я за нещо и после се оказа, че тая кукумявка била бъдба. И тя дойде и кацна на гърдите на стареца и той се прекръсти и тя, кукумявката, като сокол си тури човката на челото, на гърдите и на двете му рамена. Един вид с човка го прекръсти. После лапна му брадавицата и изпод нея се показа голям зъб като рог на дива свиня. Тъкмо излязох, защото почукаха жени да ме търсят, да ги водя за някое село, аз се чудя дали да ги водя, защото не съм добре – и на вратата се почука и се събудих.

*

Дойде да ме вика да отиваме за Ново село за картофи. Отказах да замина, защото цирея ме много боли и съм като в треска хвърлен.

Дадох на човек 200 лева да капарира картофите и 1/2 кгр. вълна да ми вземе за преплитане на чорапи.

Вънка почва да вали.

26.XI.1941 год., вторник

Време облачно, кално.

Следобед къде 5 ч дойдоха да ме извикат, пратен човек от общината, със заповед веднага да се явя в общината. В общината заварих всички българи, служащи в общината. Уведомиха ни кметът Милан Мавров и Петър Тинев, секретар. Научили си от г-жа Божанка Танева, хазяйка на кмета, че тая вечер се готвело от сръбски контри да нападнат селото и да изколят всички българи.

Изпратиха служащи до Иелашница и с. Гоиновци да повикат учителите и стражаря. Уведомиха и войската и околийското в гр. Сурдулица. Вечерта се събрахме в общината. Дойде и войска и полицаи. От арестуваните и задържани се установи, че действително се е готвело нападение в селото. Цяла нощ прекарахме в безсъница, в разговори, даже и песни и свирене тихо. От полицейското дознание пострадал Вою Томов от с. Сувойница, защото бил замесен в заговора.

27.XI.1941 год., сряда

Учихме през деня, а следобед аз отидох в гр. Сурдулица, за да превържат цирея, който излезе на врата ми. Върнах се късно и на връщане се отбих в общината. Секретар-бирникът Тинев и Никола Колев Василев се разговаряха. Пошегувахме се и аз се сбогувах с „лека нощ". На двора срещнах Стоян Милошев, носеше вечеря на общинарите.

28.XI.1941 год., четвъртък

Като отидох на училище, научих се, че нощес пак дохождала войска около управителя и коменданта на гр. Сурдулица, арестували учителя Никола Колев Василев, [раз]следвали го, към 1 ч след полунощ извикали учителя-директор Стефан Гюзелев, и него [раз]следвали какво знае за Н. К. Василев. Още през нощта откарали Василев в Сурдулица.

Тия дни всеки ден аз ходих в гр. Сурдулица, за да ми изстискат и превързват цирея.

7.XII.1941 год., неделя

Станах в 5 ч. Ясно време. Земята скована, всичко замръзнало. Слана побелила земята и дърветата навън. Прочетох и си извадих бележки от две изпратени от Еленка резюмета от лекции, говорени от Учителя на 26. и 20. ноемврий т.г. В 8 ч ги занесох на Ст. Гюзелев, и той да ги прочете и препрати за Цанка Екимова. В 9 ч написах малките букви на българската азбука и ги предадох на Славка, госпожицата 16-годишна, моя хазяйка, да се упражнява да ги пише днеска, като неделен ден.

В 10 ч потеглихме с Гюзелев за гр. Сурдулица, за да си вземем заплатата. В Сурдулица се подстригахме. Получихме си заплатите и в 12 ч потеглихме за с. Длугойница.

Отидохме на гости у един турчин, Юнер, а после у Душан Попов. По тъмно си дойдохме. На връщане се отбихме малко у кмета, за да видим какви мерки е взел спрямо днес забелязания човек на пътераздела на шосето за Сувойница и с. Длугойница, че е забелязано едно около 30-годишно лице, което е давало знак към гората и е отпътувало към с. Масурица. Комитаджийска работа.

Легнах си в 8 и половина, без да си паля печката.

8.XII.1941 год., понеделник

Събудил съм се в 12 ч. Лежах буден, като правих разни вдишки, до 2 ч. Станах и запалих печката си. В 3 ч започнах да чета наряда си.

*

Така всеки ден в училище, в квартирата в свирни, песни, четене, закачки на момичетата, вечер рядко канен да свиря на хазяите, се събираха махленски девойки и момци, свирех, за да играят младежите, прекарах до коледната ваканция на 28 декември 1941 год.

Отидох си за коледната ваканция в София, отслабнал, отпаднал, разнебитен от факта, че аз допуснах в сърцето си чувство по моето хазяйче, което не пропущаше момент от сутрин до вечер, когато се намирах в квартирата си, да ми хвърля закачки, задевки и примамливи погледи, за да ме има на свое разположение. Всичко това се четеше в лицето ми и който ме погледнеше от братството, се чудеше, че съм отслабнал толкова. Още докато бях в Сувойница, се появи и цирей на брадата ми и с него си отидох в София и трябваше многократно да му правя млечни компреси. Имах и силна кашлица през цялата двумесечна ваканция поради тежката и много студена зима.

В училището, след отпътуването на колегата ни Никола Колев Кожухаров, целия декемврий месец до обед учех моите ученици, I и II отделение, а следобед пък – неговите, та и това от друга страна ме измъчваше много. След коледната ваканция Василев, освободен от арест и надзор, от гр. Враня се завърна в Сувойница.

И Великденската ваканция прекарах в София.

Дойде нареждане лятната ваканция учителите да си разделят по споразумение помежду си. Понеже по подадено заявление, с което исках да ме отменят за бъдещата учебна година – 1942/43, то излезе заповед, че ме отменяват и аз пуснах колегите да си отидат първа смяна, а аз останах през втората да си отида, за да мога с багажа си да си отида, за да се не връщам вече. С колегите от гр. Сурдулица направихме една екскурзия до гр. Охрид. Посетихме гр. Скопие **от 3 Юний до 10 Юний 1941 год.** Стояхме 3 дни и в Битоля. Присъствувахме на юнашкия събор. В Битоля гостувах на Григор Чамов, работещ в тютюневите складове. В Охрид гостувах на Никола Вълков, с когото се запознах през Великденската ваканция, пътувайки от София за Владишки хан, а Колев със своите баджанаци и балдъза и деца бяха ходили в гр. Пловдив на панаир. Полюбувахме се на Охридските красоти. Къпахме се в езерото и на втория ден вечерта от 10 ч до 3 ч след полунощ с една военна камионетка и офицери, които пътуваха за Битоля. При Ресен, близо до Преспанското езеро, се свърши бензинът на камионетката, та трябваше 3 часа да чакаме, докато пеша се върне шофьорът да докара с друг камион бензин от Ресен.

На връщане останах 2 дни в Скопие. Гостувах на Ганчо Генчев, помощник-военен комендант на гр. Скопие. Разгледах народния и етнографически музей на Скопие.

Завърнах се на **12 Юний** в Сувойница. Хазяйката, особено Славка, не може да ми се нарадва, че жив и здрав съм се върнал. Те си били помислили, че съм щял да ги напусна.

След Великдена си донесох фотографическия апарат, та фотографирах народа, мъже и жени, за легитимации и вечер заедно с момичетата на хазяйката се промивахме, като те идеха да ме раздумват, за да не ми се спи. Почти всяка вечер прекарвах до 12 ч през нощта в работа. Понеже дене учех и се изморявах, то не дойдеха момичетата, то аз заспивах, както промивах стъклата. Славка, тоя ми донасяха вечер вода за изкисване на стъклата. Тръгна ли за Сурдулица, ме ми поръчваха да им взема бонбони.

Така прекарах цялото лято, като през жетва бях ангажиран по реквизицията да броим снопите, да определяме средното производство и пр. С реквизиционната комисия – хора, определени от самото село, заедно с тамошния свещеник, всеки ден бяхме по нивята.

На **23 август 1942 год.** си потеглих за София. На 26.VIII.1942 год. си купих велосипед, марка „Майстер", за 4500 лева. Тези пари бях спечелил от фотографията. Започнах учебната година в с. Чепинци, Софийско, с I отделение. Всяка сутрин с колелото пътувах за Чепинци и обратно за София. На **10 ноемврий 1942 год.** се преместих в с. Кумарица, Софийско. Там започнах да уча II отделение.

Пеню Ганев се премества учител в с. Чепинци, Софийско, от 3.VIII.1942 год. до 9.XI.1942 год. (документи)

1.

Софийска областна
училищна инспекция
№ 8746
3 август 1942 г.
София

До Госп. ПЕНЮ ГАНЕВ БОБЕВ,
учител в с. Сувойница, Вранско
(копие до г. Околийския учил.
инспектор гр. София–II,
Главния учител (Директора) с.
Чепинци, Софийско, и Пунктовия
учител в с. Чепинци, Софийско

Съобщава Ви се, че със заповед № 2082 от 8 юний т.г. на Министерството на народното просвещение Вие се възвръщате от 15.IX.1942 година, с право на пътни и дневни пари, на постоянното си местослужене при първоначалното училище в с. Чепинци, Софийско.

Областен училищен инспектор: (подпис: Ив. Аракчиев)
Секретар: (подпис: А. Ангелов) (печат)

2.

Акт
за встъпване в длъжност

Днес, петнадесети септемврй 1942 година, на основание заповед № 2082 от 8 юний 1942 год. на Министерството на народното просвещение и предписание № 8746 от 3 август т.г. на Софийската областна уч. инспекция, Пеню Ганев Бобев встъпва в длъжност учител при първоначалното училище в с. Чепинци, Софийска околия.

Пеню Ганев Бобев встъпва в длъжност за втори път на държавна служба без прекъсване.

с. Чепинци, 15. септемврий 1942 год.
Средищен директор: (подпис: Б. Соколов)
Встъпил в длъжност: (подпис: П. Ганев)
Присъствували: (подпис) (подпис)

3.

Сувойнишко средищно народно основно училище
в с. Сувойница, околия Сурдулишка

Удостоверение
№ 60

Издава се настоящото на Пеню Ганев Бобев, учител при Сувойнишкото основно народно училище в с. Сувойница, околия Сурдулишка, в удостоверение на това, че той учителствува в първоначалното училище в с. Сувойница от първи септемврий 1941 година до четиринадесети септемврий 1942 год. без прекъсване, една година и четиринадесет дни.

Това удостеверение му се издава въз основа на писменото му заявление вх. № 72, за да му послужи за искане трето повишение за прослужено време.

с. Сувойница
12.VI.1942 год.
Средищен директор: (подпис)
(печат)

*

17.III.1943 год., Кумарица

Училищният инспектор ме ревизира и него ден ми дойде телеграма, с която се викам да се явя в 7. пехотен полк – гр. Шумен, на 18.III.1943 год. Потеглих за гр. Шумен и вечерта в 7 ч слязох на гарата. Нощувах в хотел „Велика България". Тук ми откраднаха сапуна за миене.

*

Софийска околия, Кумаришко
селско общинско управление
№ 864
18 март 1943 г.
с. Кумарица

Уверение

Кумаришко селско общинско управление уверява, че ветер. подоф. Пеню Ганев Бобев, на 45-годишна възраст от с. Кумарица, околия Софийска, съгласно повиквателната заповед № 1 от 18.III.1943 г. на н-ка 6-о военно окръжие, той трябва да се яви веднага, 1943 г., в казармата на VII пех. полк гр. Шумен.

Срещу представяне на настоящото в ж.-п. гара София, той има право да получи билет за безплатно пътуване в III класа до ж.-п. гара Шумен.

Настоящото уверение, издадено в 2 еднообразни екземпляра, е валидно 1 месец от датата на издаването му. Единият екземпляр от него се задържа в отправната гара или дунавско пристанище, а вторият екземпляр остава у младежа за проверка при пътуването.

(печат) Кмет: (подпис)
Секретар: (подпис)

*

На **19.III.1943 год.** ме облякоха във военна униформа. Явих се при сестра Гергина. Тя ме заведе при братята и сестрите в Шумен. Всички се зарадваха, че за празника на пролетта – за 21 март, деня на пролетното равноденствие. Радваха се и казаха, че специална молитва са правили до Небето да им изпрати за 21 март човек от София.

21.III.1943 год., неделя

Станах рано. Извършихме наряда у сестра Йорданка. Присъствуваха повече от 20 души братя и сестри. От днес, 21 март, до 11 април, с изключение на 4–5 вечери, всяка вечер се събирахме, за да проучаваме братски песни, които тукашните братя и сестри не знаеха. Научихме „Слънчев лъч", „Там далеч", „И скачам аз", „Духай, ветре" и още много.

11.IV.1943 год.

Потеглихме полкът за Сърбия.

Мен ме изпратиха с бързия влак, за да получа серум тетанус, за конете. На гара Попово стигнах и задминах влака на полка.

На **12.IV.1943.** бях в София, взех серум тетанус и фотографските материали и вечерта в 11 ч отидох на гара Надежда да чакам влака, с който пътува 64. полк. Сутринта чаках до 6 1/2 ч на 13.IV.1943 г.

13.IV.1943 год.

Пътувахме с влака и замръкнахме къде Ниш. Пътувахме през нощта и на 14 април осъмнахме на гара Лапово. От Лапово напуснахме Белградската линия и потеглихме за Кралево. Минахме през Крагуевац. Войниците започнаха да продават кутия цигари от 20 броя за 60 динара.

На **14 април 1943 год.** спахме в гр. Кралево, в казармите.

15.IV.1943 г., четвъртък

Сутринта войската замина с теснолинеен влак за гр. Чачак, а каруците заедно с конете отпътуваха с празни каруци за Чачак. На 15 април 1943 год. бяхме по обед в град Чачак. Разположен в обширна равнина, отвред далечко с планини. Богат край с интелигентни граждани. Казармите извън града са великолепни. От 15 април до 9 май прекарахме в Чачак. Аз работих с фотографията усилено и взех 10 500 динара и 2000 лв. български левове. Чачак само няма добра вода за пиене.

9.V.1943 год., Чачак

Днеска в 6 ч следобед потеглихме от Чачак за гр. Рашка. Пътувахме с влака. От гр. Кралево разтоварихме от теснолинейния в широколинейния влак и на 10 май сутринта, по изгрев слънце, пристигнахме в гр. Рашка.

Много тунели има от Кралево до Рашка по река Ибър.

10.V.1943 год., понеделник

Разтоварихме се на гарата и до вечерта се настанихме из града на квартири. Този ден 2–3 пъти ме предупредиха да се стягам, за да отида с 3-та рота в гр. Нови пазар и село Дуга лъка.

Но най-после предупредили да замине фелдфебелът.

12.V.1943 год., сряда

Днескашния ден напуснахме първата квартира като неудобна, на главната улица, и се установихме в друга, с многолюдни квартиранти. Вчера и днес вали дъжд. Тази вечер пях и в щабната рота, и при артелчика на полка.

13.V.1943 год., четвъртък

От сън станах в 4.30 ч. Времето – с променливи на юг облаци, понеже нощес валя дъжд.

Прочетох беседата из томчето „Дали може", *„Лемуил"*.

Важни мисли от тая беседа са процитираните думи от Притчите на цар Соломона:

„Не давай силата си на жените, нито пътищата си на погубителките на царете."

„Угнетените у човека са неговите добри мисли и желания и чувства."

Отвън човек представлява физическия свят, а отвътре – Божествения. Никой не може да направи твоя свят по-добър или по-лош, отколкото ти сам си го направил.

Който очаква щастието му да дойде отвън, той скоро се разочарова. Твоето щастие е в самия тебе, не го очаквай отвън.

Добродетелната жена е много по-ценна от скъпоценните камъни. *Под „добродетелна жена" се разбира доброто човешко сърце.* Казано е в Писанието: „Ще им отнема каменното сърце и ще им дам плътско. Който придобива такова сърце, е по-скъп от многоценни камъни."

„Срещнете ли човек, който ви казва, че може по лек начин да се живее, не се возете на неговата кола. Дава ли много обещания, не го вярвайте."

„Красотата е льстива и суетна е хубостта."

„Жената, която се бои от Господа, тя ще бъде похвалена."

„Не е достатъчно човек само да се моли, но работа се иска от него."

Молитва

Истинската молитва има отношение към дишането и пречистването на кръвта.

Защо трябва да се моля? – За да пречистя кръвта, мислите и желанията си. Ако човек не се моли доброволно, Провидението насила го заставя да се моли. Ще му прати някоя болест, ще го постави в лишения и тогава насила ще се моли. Болният ще вика лекар и ще се моли да му помогне да оздравее. Сиромахът, който е в лишения, ще търси банкери, да иска пари назаем, и пак ще се моли. Каже ли някой, че не иска да се моли на Господа, сам ще си избере на кого да се моли.

Да се молиш, това е необходим закон.

Човек трябва да се моли!

Да се молиш на Бога, това е все едно да дишаш чист въздух. Всяка молитва вън от Бога е слизане на човешката душа все по-надолу.

14.V.1943 год., петък, Рашка – Сърбия

Станах в 4 1/2. Небе съвсем ясно. Наоколо балканите свежи, чисти. Чува се оркестър от птичи песни. Прочетох от томчето „Дали може" беседата *„И рече баща му"*. Завърших я с плач. Че дълбоко спим, българите, и не можем да оценим какво нещо е Учителят за България и за всеки буден човек отделно.

Правихме станок за промивка на конете. Прах се. Вечерта ходих към реката на разходка. Слушах омайната песен на славеите. Лягам си в 11 ч, след като написах писма за учениците от II отделение в с. Кумарица, на Гиргина Ст. Жекова – гр. Шумен и на Еленка – София.

15.V.1943 год., събота, Рашка

Днес времето бе хубаво, слънчево следобед. По случай рождения ден на Н. В. Царя и имаше парад, но аз не ходих. Излязох на пазаря. Грънтено [?] семе се продава по 400 динара килограма, 50 динара – картофите. Изобщо, всичко – на неимоверно висока цена. Следобед правих снимки на деца с фон гр. Рашка и на войници при западните височини. До обед свирих.

16.V.1943 год., неделя, Рашка

Станах в 4 1/2 ч Прочетох беседата *„Все що е писано"*. Премивахме коне. Следобед ходих на мач между германци и българи. Фотографирах своите съседи. На моста на реката – някои деца с момиченцето Нега, дъщеря на уч. инспектор.

След това към 5 ч свирих на войниците от дружината. Днес ми се съобщи, че заедно с войника ще отида пеша от гара Рашка до гара Кралево – около 90 км и да фотографирам всички мостове и тунели и др. важни обекти. Тази вечер заваля силен дъжд с гръмотевици и после продължи, докато си легна, до 11 ч и все усилено валеше.

Получих писмо от Еленка, от директорката и др. колежки и от 2 ученика от с. Кумарица.

17.V.1943 год., понеделник, Рашка

Станах в 4 ч, обезпокоен от задачата, която ми се възложи от началството ми – именно, да направя снимки на всички мостове и тунели между гарите Рашка и Кралево.

Дъждът е престанал да вали. Небето покрито с движещи се облаци от север на юг.

Прочетох из томчето беседите на Учителя „Все що е писано" беседата *„Всичко ми е предадено"*.

27.V.1943 г., Нови пазар

Станах в 4 ч сутринта. Понеже от три-четири дни бях уведомен, че ще трябва да отида при III рота в гр. Нови пазар, за да мога да обхождам и конете на II рота, която е в с. Длуга поляна – близо до Албанската граница. Та приготвих си багажа и в 7 ч потеглих с камиона. След 25 до 30 минути най-много пътуване из хубава долина по течението на река Новопазарска и Рашка, се озовахме в гр. Нови пазар. Хубави гледки най-разнообразни от разцъфтели ливади и акациеви дървета, камионът се плъзгаше по гладкото шосе и не друсаше, понеже бе натоварен с 2500 кг брашно и десетина войници за охрана заедно с дружинния командир на I дружина – майор Константинов.

Командирът заминал за с. Дулга поляна и Есеница – в Италианско.

Аз си измих стаята с помощта на войници от III рота, дадени ми от фелдфебела Никола Кръстев. Нови пазар е по-добър град от гр. Рашка. Разположен по долината на реката, минаваща през сред града. Квартирата ми е удобна и приятна за живеене, с изключение на това, че е на първия етаж и са много дебели зидовете и малко влага се чувствува.

27.V.1943 год., четвъртък, гр. Нови пазар

Днеска цял ден вали дъжд. Деня прекарах в малко четене, свирене и разговор с войници, ротния фелдфебел Никола Кръстев и др.

След вечеря послушах малко радио и реших да изляза над казармите да подишам чист въздух. Тъкмо излязох и потеглих нагоре, чух глас отдалеч, който вика, но кому, не разбрах. Понеже бях се отправил към една сграда извън казармения район, часовият ми каза, че там е забранено да се ходи.

Повърнах се назад, на малко северно, обаче чух часовия да ми казва, че подпоручик Георгиев ме викал да отида при него. Отправих се вървешката, като чувам вика му, но не разбирам какво вика. Часовият ме предупреди, че подпоручикът извикал тичешката да отида при него. Аз не се затекох, като мислех, че ме вика на разходка и на приказка. Ето, той долетя запъхтян и разсърден и ме запита защо не тичам, като ми дал заповед. Казах му, че не знаех в какво се състои работата и затова не се завтекох. Той ми се закани, че ще ме тури в затвора и заповяда да отида да се явя при поручика – ротен на III рота. Явих се и доложих на поручика. Той се засмя и ме покани да седна. Заговорихме на тема върху Преславския край – за града, за населението на Преславска околия и пр. Дойде и подпоручик Георгиев, все разсърден и строг, и започна да ме упреква за това, че не съм станал мирно, като е влязъл. Казах

му, че при присъствието на поручика аз не съм длъжен да му отдавам чест на влизане. Упрекна ме, че съм бил дебелоглав, некултурен, че още с дохождането си вчера съм му направил впечатление на особен, разпуснат човек и пр., и че щял да пише на по-висшето началство да издадат заповед да ме турят в строя, та да се науча на войнишки строй. Аз му отговорих, че ако е за бягане, аз мога да се надбягвам с него, макар че съм 46-годишен, и че мога да бъда и като млад войник, но че това го правя от човещина, още повече, че съм участник в Европейската война, имам 19-годишна служба като учител и че службата ми е фелдшерска, а не строева, но ако той иска и настоява на своето, то аз мога да бъда и добър войник. И накрай го замолих да ми прости за предизвикания скандал. Той заканително ми каза, че „Ще ти простя аз тебе, ама ще видим."

Ето, казвам си, човек най-невинно и никога не бих си предположил, че мога да се скарам с хора, защото съвестно се стремя да постъпвам, но духовете такива капани устройват на човека.

След излизането му се разговаряхме с поручика до 9 ч. След това отидох при фелдфебела Никола Кръстев и слушах по радиото концерта на **Джорджо Чомпи*** пред микрофона пред радио София.

Лягам си към 11 ч. Днес изпратих 3500 лева по санитарния подофицер Цвятко Киров, който заминава за София, за да се язви на изпит по медицина – студент. Сумата е за Атанас К. Кочаров [...?] Дацов, София. Изпратих и писмо до Еленка и Атанас по подофицера.

***

*** Забележка на съставителя Вергилий Кръстев:**

Прочутият цигулар **Джорджо Чомпи** е гостувал няколко пъти в София. Учителят е посещавал неговите концерти, а Чомпи е и идвал на Изгрева, срещал се е с Него в домовете на приятели. Винаги е имал в калъфа на цигулката си залепения портрет на Учителя.

*

Джорджо Чомпи (Giorgio Ciompi) е роден на 27.I.1918 г. във Флоренция, Италия. Концертиращ цигулар. Образование: Завършва парижката консерватория, Франция. Диплома от същата консерватория за изпълнител. Дебют: Милано, 1935 г. Кариера: Много концертни турнета с най-големите оркестри в Европа и САЩ като рециталист и солист. Свири в: Трио Албенери, 16 години; Първа цигулка в Квартет Чомпи; с оркестъра на Ен Би Си под диригентството на Тосканини и др. Награди: Първа награда на Парижката консерватория, 1934 г.; Награда на музикалните клубове, 1968; Награда от парвителството на Пуерто Рико, 1970 г.

(из „International Who's who un music", 1980, Ninth ed.)

***

14.VI.1943 г., понеделник, Нови пазар

Всичкото си пребивание в Нови пазар прекарах в четене, свирене и фотографиране. От фотографията досега приходът ми възлезе на около 26 000 динара.

Два пъти напоследък ходих до Дуга поляна, на италианската граница, за да нагледам конете на II рота. Интересни са сръбските селища. Село в тоя край няма, а само накацали и разпръснати по разни височини къщи. Една от друга някъде и по на километри даже. Обществен живот в тези хора тук няма, живеят си поотделно, пасе си добитъка и на волна свобода живее.

Днеска ми съобщиха по телефона, че на 17 юний трябва да бъда в град Кралево на 20-дневен опреснителен курс, който ще се състои при дивизията,

за ветеринарен фелдшер и за подковач. Макар че имах с фотографията много работа, веднага се залових да изпълня поръчките и да си събирам багажа, та на 16.VI. т.г. да замина с каруцарите за гр. Рашка, където е щабът на 64. пехотен полк, към който аз се числя.

15.VI.1943 г., вторник, гр. Рашка

Станах в Нови пазар още в 4 ч. До 7 ч успях да си приготвя багажа. Каруцарят дойде. Натоварих и потеглих.

16.VI.1943 г., сряда, Кралево

Рожденият ден на престолонаследника Н. Ц. В. Симеон, цар Търновски.

Спах при подофицера Димо при I дружина, свързочния взвод.

Тази сутрин ходих да правя снимки из Рашка и направих снимки общ изглед на гр. Рашка, наблюдаван от изток.

Деня прекарах в четене, свирене и почиване.

Вечерта в 5 без 10 минути влакът ни понесе за Кралево.

В 7 ч влакът спря над земледелското училище; понеже пътят за гарата не бе свободен и ние набързо смъкнахме багажа и слязохме аз, един ветеринарен подофицер и подковач от артилерията от гр. Берковица.

17.VI.1943 г., четвъртък, Кралево

Нощес спах при десетий ескадрон в помещение на земледелското училище в гр. Кралево. Учебните ни занятия ще се водят в града в казармите на 5-ий артилерийски полк. Явихме се само трима ветеринарни подофицери и трима подковачи. Докторът ни каза, че днеска няма да започнем занятията, защото се надяваше да пристигнат и други.

Приготвихме си стая, измихме, почистихме, ходихме в 5-ий артилерийски полк за талаш за сламениците.

18.VI.1943 г., петък, Кралево

След получаването на хляба и закуска отидохме на занятия. Лекарят ни каза, че „Зор няма да си даваме. Починете си тия дни. Ние ще ви дадем някои практични наставления, при разни случаи как да постъпвате." Каза ни да разгледаме града, но покрай дивизията да не отиваме, защото ще ни арестуват по нямане на свободен билет за из града.

Ходих из пазаря. Едва успях да се уредя да си взема 2 килограма череши. Щом се зададе кола с череши, веднага се блокира от гражданството и само полицаите сръбски турят малко ред, за да може всеки да си купи.

Следобед свирих, лежах.

19.VI.1943 г., събота

Сънувах, че нещо пътуване ни предстоеше с автомобил. Нещо разговаряхме със Славчо Печеников и други наши братя и сестри.

Снощи и нощес започна да вали.

На стъмяване войниците хванаха един сърбин, който се е канел да постави бомба под релсите на линията, и го докараха в караулното помещение.

20.VI.1943 г., неделя

Нощес, още от 1 ч среднощ забръмчаха автомобили, които, на брой 13, откараха войниците от ловната рота и ескадрона на акция по селата, за да хванат показани сърби от тоя сърбин, когото хвана един войник миналата вечер, поставяйки бомба под релсите на линията, за да я бомбардира.

До обед, след закуска, разговарях с поручик Бюрков, после си купих от 2 момичета 1/ 2 кгр. круши петровки, по 100 динара килограма, и 2 кгр. картофи

по 60 динара килото. След това се прах, бръснах, сменях бялата яка на куртката си. Следобед ходих в града, за да занеса картичките, които правих в Рашка. Разходих се из града. Ходих до Аеродрум, инспекторството, 24-та операционна болница. Тая вечер войниците, завръщайки се от акция, докараха 25 сърбина и 5 души убили. Намерили у тях скрито оръжие и патрони. Свирих, пях до късно и си легнах. На запад се святка за дъжд.

21.VI.1943 год., понеделник, Кралево

Станах в зори. Ясно небе. Птичките пеят. Измих се и започнах да чета от книгата „Учителят за възпитанието" от брат Боев. След изгряването на слънцето забръмчаха автомобили. Дойдоха един камион, натоварен с германски войници. Пред него вървеше лека кола с 4–5 офицери германски. Западно от земеделското училище има горичка, на края на която има изкопани дълбоки трапове, гробници за погребване на сърби шумкаджии, които германците разстрелват. Автомобилите отидоха там. След малко дойдоха 2 камиона, с черни брезенти покрити. Снеха от тях 16 души шумци, сред които имаше и една жена. Българските войници се завтекоха, за да се приближат да гледат как се разстрелват сърбите. Дойдоха с файтон и български офицери, 4 души, и други с кон и мотоциклет. Аз не пожелах да гледам, а останах на стълбите в зданието, в което квартирувахме. След малко се чу зловещата команда на офицера, командуващ залпа, и се чу силният трясък на залпа. След това, поотделно – пушечни изстрели. Офицерът сам ходел и с парабел на всеки поотделно в главата стрелял. След малко и втори залп се чу и женски писък процепи кънтежа на местността. Жената с първия залп не била улучена, та повторно залпово я дозастреляха.

Сърцето ми се разтресе от това, що видях и чух. Слънцето пече, жабите крякат в околните гьолове, птичките пеят, а тука картина – смърт на шумкаджии. Сега е съдба на века. Всякой, който е дръзнал в ума си да подхранва мисълта, че трябва да убива, съдбата го изкарва, за да опита, да види как се застрелват хора – на себе си.

До обед ходихме в казармите на 5-ий артилерийски полк, за да слушаме лекции по ветеринарния си курс. Говори се за лекуване на рани и набавяне медикаменти и подковъчни материали. Счетоводната служба и книгите, които водят ветеринарните фелдшери и лекари. Оправдание за лекарствата и пр.

Следобед отидохме в едно кино, за да гледаме как се унищожават танкове.

Вечерта свирих и пях до късно, слушан от подофицерите, и то все братски песни.

22.VI.1943 год., вторник, Кралево

Станах рано. Небето ясно. След закуската отидохме на занятие в града.

Днеска е двегодишнината от обявяване война Германия на Русия и германците празнуват и предвид това дюкяните днес са затворени.

Няколко пъти ходих до фотографчиите, за да взема снимките, но бяха затворили. След вечерята видях 23 сърбина, които се завръщаха от копането гробници за хванати шумкари и заподозрени сърби в комунизъм и изказани от хванати по-рано.

Мъчно ми стана, че утре, може би, пак ще бъда зрител на разстрелването на сърбите.

Един от военната музика дойде и посвири с мойта цигулка.

23.VI.1943 год., сряда, Кралево

Нощес цяла нощ почти не можах да заспя. Тежко ми бе, че тая заран ще застрелят сърбите. Молих се за тях. На едно унасяне в сън **сънувах**, че целувам една млада, красива, около 17-годишна девойка, сръбкиня, в тяхната къща. Тая

утрин, след очакване да стане разстрелването на сърбите и моята мисъл да ги помилват и да им отменят смъртното наказание и като прочетох беседата от Учителя *„Все, що е писано"* – „Тези са дни на съдба, за да се изпълни все, що е писано", мина ми Учителювата мисъл през ума, че ако гарантираш за живота на дадени хора, то Небето ще ги пусне, но тебе ще хване, ти да платиш за техните престъпления. Дойде ми на ума за оня светия, дето се молил беднякът да стане богат и после, след чуването молбата му, беднякът забогатява и опропастява живота си в пиянство и развален живот, също и живота на децата и жена си, та Господ поставя светията да бъде набит немилостиво от тоя богаташ, бившия бедняк, та светията се намира в чудо. И Господ му казва, че това е затова, защото светията ходатайствувал пред Бога и с това беднякът се опропастява като човек и душа. Сега е съдба на света и секирата лежи при стеблото на дървото и всяко дърво, което не дава плод, се отсича и в огъня се хвърля. Хората трябва да се научат да служат на Бога, а служат ли на убийствата, сега убийства ще получат, а аз не трябва да се меся в работите на съдбата, защото чисти хора не могат да пострадат и косъм не може да падне от главата на човека без волята на Отца.

Екзекуцията не се състоя, според както се пусна дума снощи.

24.VI.1943 год., четвъртък, Кралево

Денят премина в посещаване на курса. На обед отидох при караулното помещение и видях, че затворниците дали от донесените от жените им череши и круши на войниците. Пееха песни с войниците. Вечерта, след залез слънце, войниците се толкова довериха на сърбите, че бяха изкарали един за вода, без да го съпроводи въоръжен. Подпоручикът им се скара, че ще го отърват, а войникът часовой отвърна, че не ще избяга сърбинът. Влезе сърбинът и остави шишетата с вода и излезе по нужда. Часовоят го съпровожда с празна пушка. Сърбинът използува зазяпването на войника с другите войници и избяга. Няколкото вистрела по него не го улучиха от трима стрелящи войника.

Стана после голяма тревога, коментарии и що ли не, но затворникът сърбин избяга. Той бе хванат в момент, когато щял да поставя бомба на железопътната линия под релсите. След повече от час заминаха войници да блокират местността, но бе късно. Войникът, който го отпусна, бе арестуван и бит от ескадрения командир.

25.VI.1943 год., петък, Кралево

Тая заран станах рано. Четох от „Учителят за възпитанието". След закуска ходих при фотографа, за да видя работи ли снимките. До обед учихме за очни болести. Следобед бяхме свободни от занятие. Снощи войниците отишли в дома на избягалия сърбин и изкарали жената му на края на селото и я застреляли с 2 куршума. Днеска се явява кметският наместник на селото и съобщава, че застреляната жена проявявала признаци, че е жива.

Следобед ходих при фотографа, за да поръчам снимки и ходих при часовникаря в града, с когото вчера направих замяна и си дадох часовника „Сима", вече 26 години употребяван, а вземам пак стар часовник, „Омега", и 12 000 динара горница, та отидох на сверяване, за да видя вярно ли върви. Оказа се, че нито минута не е назад.

Вечерта след храна свирих и пях пред войниците до 10 ч вечерта. Пях братски песни и две народни.

26.VI.1943 год., събота, гр. Кралево

Тая заран станах в зори. Припомням си, че нощес бях насън с Еленка. Времето тихо, ясно небе и прохладен въздух. Четох нещо от „Учителя за възпи-

танието". След закуска отидох на занятия в 5-ий артилерийски полк. Следобед бяхме свободни от занятия. Към 2–3 ч удари дъжд с вятър и гръмотевици. Ходих към 6 ч и взех от фотографа поръчките – фотографски картички, и ги раздадох на ескадрона, които се гласят да заминават за Чачак.

27.VI.1943 год., неделя

Станах в зори. Времето ясно, приятно, прохладно от снощния въздух. Ескадронът замина за Чачак. Четох от книгата „Учителят за възпитанието". Свирих си Паневритмията. След закуска направих няколко снимки. Спах малко преди обед. Следобед ходих да разнасям снимки из другите части на града. Слушах разговор на ветеринарен лекар с ветеринарен подофицер за жени сърбойки, на които те гостуват. Времето следобед е все облачно. Оставих един филм да се проявява.

Вечерта пях до 10 1/2 ч братски песни.

28.VI.1943 год., понеделник

Станах преди изгрев. Времето е добро, с прошарена облачност. Дойдоха германци, които ще застрелят хванати шумкаджии. Докараха три автомобила, покрити с черни чергила, пълни със сърби за застрелване. Първият пукот на залпа се даде. След това – 10 поотделни, с които се застрелват в главата недоумрелите. Застрелвали по 10 души. Последваха три залпа и четвърти. По десет души на четири пъти: застреляха 40 души, от които 3 жени, едната – младо момиче, което по-рано било хванато като комунистка и германците я освободили, но пак я заловили при някакъв си радиопредавател и сега я застреляха. До обед имахме занятия за заразни болести. Следобед стоях в квартирата си в земледелското училище, четох, свирих, писах писмо на батя Бобя и го изпратих по водичанин, който си отива в отпуск. На гарата намерих човек, отиваше на Изгрева, и изпратих на Еленка една картичка от курсистите заедно с лекаря.

29.VI.1943 год., вторник

Тъкмо бях заспал снощи, и ето ме в добре мобилирана стая на моите хазяи в Сувойница. Тъкмо се възхищавам и я разглеждам и пипам покривките, но под чаршафите напипвам нещо твърдо, като рейка колове на палатка. Ето, Славка влиза, добре облечена. Очаквах да ме задява, каквато си е шеговита, но тя ми каза, че двама калайджии ме чакали за калайдисване на съдове. Поразговарях се с тях и ме събуди наш колега – Станчо, който носеше колет от майка си, та ме събуди да запаля свещ, за да го разпечата и види що има.

*

Днес имахме занятия до обед за заразителните болести.

Нощес насън **сънувах**, че хвърках.

6.VII.1943 год., вторник, Кралево

Днес се приготвихме, още като станахме от сън, за отпътуването си за частите си. Аз отпътувах за Рашка и колегите ми – всеки за своята част.

Занесохме си багажите при гарата. Остана да ги пази Павел Иванов, подковач, а ние отидохме на занятия. До обед имахме занятия за кожни болести и ни разпуснаха. Три пъти ходих пак до земледелското училище, докато се снабдим с бележки за докога сме снабдени с храна. В 4 1/2 ч потеглихме за гр. Рашка. В 7 1/2 ч влакът пристигна. Отнесох багажа си в щаба на дружината и там се установих да спя на креватите на дежурни телефонисти. Вечерта разговаряхме до късно с тукашни деца на сръбски учител. Учих ги да пеят песента „Вижте мойте ръчички".

7.VII.1943 год., сряда, гр. Рашка

Прекарах деня в ходене и разнасяне картички по разни части. Вечерта свирих с цигулката на улицата пред офицери и децата. Разпечатах трите колета с фотоматериали, изпратени от Еленка, и писах на Еленка писмо.

8.VII.1943 год., четвъртък, гр. Рашка

Сутринта до обед бях в полковата ветеринарна лечебница и премихме приходящите болни коне. Следобед отидох по Тчерновската река, за да се изкъпя и изпера. След като се изкъпах, попях си и ме повикаха войници, за да ги фотографирам. Направих 10 снимки на разни войници.

Вечерта до късно пак се забавлявах с децата. Те ми пяха сръбски песни.

Нещо ми тежи на душата тия дни, защото нямам отделна стая, за да мога свободното си време да прекарам както аз намирам за добре. В общо помещение човек трябва да съблюдава настроението и почивката на другите войници. Не може да чете, свири и пее когато иска и каквото иска.

9.VII.1943 год., петък, гр. Рашка

Станах в 4 1/2 ч. Нещо съм неразположен. Понастинал съм. До обед бях в лечебницата. Днеска дохожда корпусният началник генерал Николов. На обед се изля хубав дъжд и разхлади задушливия въздух. Даже попръскал град и времето претърпя рязка промяна.

10.VII.1943 год., събота, гр. Рашка

Днеска ходих в лечебницата и копирах картички в току-що стъкмената тъмна стаичка. Ходих и из пазара. Фелдфебелът Стефан Германов, който е сега заместник на полковия ветеринарен лекар, ме уведоми, че утре – неделя, аз трябва да отпътувам за гр. Нови пазар. Успях да го склоня в неделя да остана в Рашка, та в понеделник, Петровден, да отпътувам. Той се съгласи.

11.VII.1943 год., неделя, гр. Рашка

Станах рано и оправих и обрязах изработените картички и гледах веднага да ги раздам на войниците. През деня направих още снимки на артилеристите и др. Вечерта в клозета, където съм на квартира, ги проявих. И до 12 ч и 25 мин сред нощ си стягах багажа, за да бъда на разсъмване готов за отпътуване за гр. Нови пазар. Преди започване проявяването ме покани колежката на кафе. Разговаряхме за вегетарианството и двата светогледа: на убийство и ядене месо и вегетарианство и закона „Не убий!". Дойде един от сръбските попове и той каза, че сам не би заклал яре, а камо ли човек да убие.

12.VII.1943 год., понеделник, гр. Нови пазар
Петровден

Още с пробуждането си се сетих за именния ден на Учителя и какво е сега на Изгрева тая заран. Раздигнах си леглото и снех багажа на шосето. Готвачите бяха възварили чая и закусих. В 7 без 7 минути камионът потегли. Камион на германското дружество „Тод". За 37 минути извървяхме 22 километра. Пътуващи войници за Нови пазар от втора рота, при която аз отивам, ми помогнаха да отнеса багажа от шосето до казармата в гр. Нови пазар. Още с пристигането ми в казармата, войници отпускари заискаха снимки, които им бях правил на Дуга поляна. Раздадох няколко снимки и съобщиха ми, че ротният на втора рота ме вика да се явя при него.

Явих се. Той сърдито ме упрекна защо още с пристигането си не съм се явил първо при него, а съм започнал с търговия на картички. Другият подпоручик, Коев от Омуртажко, даже си позволи да упреква оня, който ми турил нашивките. И се закани, че ще ме научел. Тук вече той ще е за ротен до завръщането на

поручик Георги Пенерлиев и че без негово разрешение не можел съм да се отклонявам и пр., и пр.

След изпращането отпускарите се залових с измиването на стаята си. Дойдоха и помощници – двама войници, и измихме хубаво стаята си. Напълних си сламеника със слама от конюшнята и след обядването си поспах. Към 3 ч свирих, попях си и дойдоха войници и се разговаряхме. Инсталирах си лампата и в 10 ч си легнах.

13.VII.1943 год., вторник, Нови пазар

Тази сутрин станах, като се съмна. До обед се занимавах с приготвления за копиране снимки и лекувах болния кон. Изтеглихме войниците. В 11 ч отидох на пазар. Продадох 20 кутии цигари „Златна Арда" от по 20 къса II качество и 18 войнишки кутии с по 8 къса. Взех за Еленка две кърпи: едната за 600, а втората за 500 динара.

15.VII.1943 год., четвъртък, Нови пазар

До обед правих слънчеви бани и прочетох беседата *„Чистите по сърце ще видят Бога"*. Следобед от 2 ч започнах да копирам картички, които вчера, в сряда, правих на войниците. Отначало проявителят ми нещо неурегулиран ли съм го много разредил и картичките стават съвсем жълтеникави, така изобщо десетина картички развалих, докато си намеря грешката. Молих се и какво ли не – не върви. В тази сутрин прочетената беседа, *„Чистите по сърце ще видят Бога"* , Учителят казва: „Когато работите ти не вървят, започни да пееш." И започнах да пея. Оправи се цялата обърканица. Хвърлих направения проявител и направих нов, по-гъст, и картичките започнаха да стават добре. Копирах и пях окултни песни. Като че един непоносим товар се смъкна от гърба ми. Съзнанието ми просветна. Стаята като че се напълни със светли същества. Реално изпитах що значи да пееш окултни песни. „Вехади", „Венир бенир", „Махар бену аба", „Аин фаси" и пр. Изплавайки съзнанието ми над тинята на всекидневието, аз неудържано се разплаках и благодарих на Учителя, че ни е дал изобилно жив хляб – Словото Божие, – за да се храним в пустинята на живота, скитайки между мъртви живи хора, живеещи заспал в дълбока летаргия живот.

Вечерта работих до 11 ч.

16.VII.1943 год., петък, Нови пазар

Докъм 11 ч раздавах картички. Правих слънчеви бани до 1 ч. Наобядвах се с постен боб, краставица и 2–3 домата. Следобеда до вечерта бях пак на слънце и четох от „Учителят за образованието" темата „Ролята на новата майка". Приготвях се за път в Италия.

19.VII.1943 год., понеделник

Пътуваме за гр. Рашка от Нови пазар. В 5 ч на гарата потеглихме за гр. Кралево. На 20-й пътувайки от Кралево до София. В 8 бях в София, на Изгрева.

София, 24.VII.1943 год., си получих заплатата за 4 месеца – 16 300 лева. Платих на Атанаса апарата и 5500 лв. и 4000 лв. за изпратените ми материали.

София, 25.VII.1943 год., неделя, 10 ч
Беседа на Изгрева*

8, ст. 11 от Ев. Иоана

Човек е велик, а умира – той не е велик; Сократ, Платон, Аристотел, Шекспир, Байрон и други писатели – в що стои тяхното величие? Величие, светлина, знание, любов, Истина, които нямат отношение към нас, са безпредметни.

Смъртта е най-голямото ограничение, което съществува в природата. Ще съзнаваш, че си бил голямо величие, а сега – нищо. Смъртта значи да те забравят всичките. *Само Един не те забравя.* Той е Бог. Кой е Бог? *Бог е Онзи, Който си спомня за нас тогава, когато всички са ни забравили.*

Небитието е по-силно, по-реално от Битието.

Устата е реалността, врата, чрез която реалността се проявява.

По-отлична пиеса от яденето не съм срещал.

Любовта и страхът се различават по това, че при страха напущаш знания, богатства и бягаш.

Със смъртта за да се бориш, се иска знание, светлина и сила.

Вие очаквате да отидете в рая, на ядене и пиене. То не е наука. Не е разбиране. Не е наука.

Вас ви е страх да си проявите любовта.

Любовта, която иска да вземе, не е правилна любов.

Всеки е баща и майка, защото ражда идея.

Роденото от духа е дух, роденото от човека е човек, а роденото от плътта е плът.

Спасението от 2000 години е отпочнало. Всякой, който не люби, е в ада, който люби, е в рая, който има мъдростта и истината, са в рая, а без тях – в ада.

Музиката е спомагателно средство. Музика, която не съдържа в себе си любов, мъдрост и истина, не е истинска музика. Често съм пял на [сухи] дървета и те оживяват и съм свирил на живи и те изсъхват. *Трябва да можеш да вземеш основния тон на любовта, мъдростта и истината.*

Има песни, които като ги изпея пред съдещия, ще го освободят. Който пее, престъпление не прави.

Имали големи знания. Питам го ходил ли е на Слънцето.

Както сегашните бомби трощат прозорците, така и вашият страх, съмнение, са бомби.

Ако се бориш без любов, ще те мачкат. Когато те мачкат, без любов [загиваш].

Онези, които не служат на истината, ще станат храна на малките червейчета.

Интересува ме любовта, мъдростта като красота, и истината, която е сложила ред в света.

Вие мислите, че познавате Учителя. Видял си някого , то не е познаване. Да познаваш Учителя, то е да любиш, да служиш, да работиш като него.

В природата два пъти едно и също нещо не се повтаря.

Няма какво сега вие да учите да палите другите. Онзи огън, който е запален във вас, него развивайте.

Учител, който не знае да пее, не може да научи другиго да пее.

Любовта е неизменна. Любовта не се краде. *Всякой човек, който задържа любовта, мъдростта и истината за себе си, е крадец.*

---

* Беседата е отпечатана е под заглавие „Закон и свобода" в томчето „Оживяване", Неделни беседи 1942–1943 год., том II, Изд. „АСК'93", С., 1998 г., с. 289–309. (Бел. М.И.)

Ние остаряваме по единствената причина, че искаме да хванем любовта в кафез за себе си. *Изворът, който тече, ползува и другите.*

Има нещо Божествено, което изтича из човешката душа и ангелът дохожда при вас, за да се напие от вас.

В пчелите има музика. Певците, идете при здрави кошери и послушайте как пеят вътре в кошера. Не слуша ли пчелите, певец не можа да стане.

На райската врата ще ви искат една песен да изпеете.

Цялата природа, и тя си има опера. *Природата е най-голямата опера.* Житното зърно, и то е една опера.

На ума корените са в мозъка, а на стомаха – в симпатичната нервна система.

Ако ти не чувствуваш една приятност в пъпа, гърдите и между очите, ти не си прав.

Там, дето светлината се намалява, топлината и силата намаляват ли се, има заблуждение. Увеличават ли се, там няма заблуждение.

Булката я заблуждават, като я забулват.

Човек, за да се ожени, трябва да е в съприкосновение с любовта, мъдростта и истината.

Физическия свят не можете да разберете, докато не разберете вашата храносмилателна система.

Бръмбарите вдъхновяват царицата, а тя работниците вдъхновява.

За красота трябва да започнете с човешките чувства – с топлината. После – правилна мисъл. И най-после – правилни дела. Силата [е храна] на човешката [душа].

Да разгадаваш вселената, се изисква ангелски ум. Цялата библия, това е природата. Светлината на тая природа е дева. В Божествения свят под думата „топлина" се явяват най-меките същества.

Не можеш ли да предадеш светлите лъчи на Бога – любовта, мъдростта и истината в природата, вие не сте служители.

Ние сме за вложеното у вас.

От Божественото нито една капка напразно да не се изгуби.

От работата си да си доволен.

Като станеш на 120 години, ще започнеш да учиш.

Който не разбира, остарява, а който разбира, има и младост [...?]. Поголямо благословение, но и мъчение, от бялата коса няма.

В самата тъмнота живее светлината. Тъмнината е почивка. *Страданията идат за почивка. Смяна [на работата] има.*

Вие изучавате дървото на живота и дървото за познаване на доброто и злото.

Най-хубавото ухание имат хората на любовта, мъдростта и истината.

Ако на човека ти не си готов да му дадеш свобода, както на себе си, ти нямаш истината. И любовта изисква същите блага и условия както за тебе, така и за другите.

Ако вървят синът и дъщерята по Божествения път, благословени и щастливи ще бъдат.

Бъдете такива, които ангелите разхождат със своите колички.

Човек без дългове и без погрешки спи спокойно. Няма по-хубаво нещо от това да спим, когато сме чисти.

Законът дойде чрез пророците, а благодатта е от Бога. Ограничението е от нас, а свободата – от Бога в нас.

* * *

8.VIII.1943 год., неделя, София

От 21.VII. до днес прекарах отпуската си в София. Ваканцията прекарах в свирене, пение. Понеже бе засушено и земята бе суха, не можах да прекопая градината си, затова я заварих и оставих буренясала. През целите двадесетина дни ядох сливи и круши от нашата градина. Ходих един ден на баня с Игната и неговия другар Сандю, на Панчарево. Друг ден същите ходихме в Кумарица, за да се видя с директорката и да си взема удостоверение от общината за трудова, че не следва да плащам, понеже съм по-възрастен от 45 год.

Учителят даде нова мелодия на песента „Божието слънце грее днес". Научих новите песни: прибавката на песента „Аз мога да любя" и песента „Правда". Научих свободно да пея „Угледна мома". Слушах концерт на двамата братя Янкови: цигулка и пиано. С пристигането си в София бе дошел и Петър Камбуров от гр. Казанлък. Той даде един концерт с народни мотиви и от Учителюви песни. На два пъти го водих при г-н Христо Петков, за да му покажем цигулки, които Петър си е харесал. Ходих на екскурзия на Витоша с Учителя, братя и сестри. Ние с Еленка двамата вървяхме към Витоша, а на връщане застигнахме към юзината д-р Жеков, М. Иванов и Паша и заедно си отидохме до Изгрева.

Получих назначение за учебната 1943/44 година, че ще бъда командирован в новоосвободените земи в с. Ващица – Прилепско. В едно село на 2.30 часа от Прилеп, малко селце с двоеличен учителски персонал, заедно с една госпожица учителка [от] Севлиевско. **Учителят ми каза**, че тези, които вършат командировките, постъпват несправедливо, защото мен трябваше да ме назначат в някой град, защото съм музикант и може да ръководя хор, а на моето място да изпратят друг учител. Каза да кажа на Кръстю да отиде да отмени тая заповед и така и стана.

От София накупих много фотоматериали, за да работя, като се завърна в частта си.

На 7.VIII., събота, Еленка ми направи курабии и сладки. Днес, след двете хубави беседи, се приготовлявах за заминаване. Сбогувах се вечерта с Учителя. Той ми каза: **„Да имаш вяра."**

*

Пенѭ Ганев назначен в с. Ващица, Прилепско, 20.VII.1943 год. (документ)

Софийска областна
училищна инспекция
№ 9382
20 юли 1943 год.
София

До Госп. Пенѭ Бобев Ганев,
учител, с. Кумарица, Софийско
копие до г. Окол. учил. инспектор гр. София–II,
Главния учител (Директора) с. Кумарица,
Софийско, Пунктовия учител кв. Модерно
предградие, Софийско

Съобщава Ви се, че със заповед № 3249 от 15.VII.т.г. на Министерството на народното пресвещение, Вие се премествате от 15.IX.1943 година, с право на пътни и дневни пари, при първоначалното училище в с. Ващица, Прилепско, като Ви се запазва постоянното учителско място в старите предели на страната.

Областен училищен инспектор: (подпис)
Секретар: (подпис)

*

9.VIII.1943 год., понеделник, пътуване

Станах в 5 ч. Потеглих. С мен тръгна и Еленка, за да ме съпроводи до гара София. С пристигането ми на гарата и заверка на билета. ни строиха и разчетоха на вагони. Аз се паднах в първия вагон до локомотива. Сбогувах се с Еленка пред гарата и тя си замина. Вместо в 7 ч, влакът потегли към 9 ч, защото чакаха да пристигнат сутринта всички влакове в столицата. В Кралево пристигнахме в 1 ч и половина след полунощ. Спахме на открито зад гарата до циментовата ограда.

10.VIII.1943 год., вторник

В 7 ч влакът потегли от Кралево за гр. Рашка. Пътувах в купе с немци до Рашка. В 11 ч бяхме вече в гр. Рашка.

14.VIII.1943 год., събота, Рашка

Днеска и откак си пристигнах след отпуската, всеки ден до обед отивах във ветеринарната лечебница, където помагах на лекаря в преглеждането на заболелите коне. Днес в 3 ч с камион отидохме в Нови пазар. Занесох на ветеринарния лекар захарин и 1/2 кг мастика. Пощенският чиновник Никола Георгиевич ми ги плати, 1000 динара, защото лекарят бе по селата.

Щом стигнах в Рашка и слязох от камиона, прислугата на лечебницата ми съобщи, че лекарят ме вика в лечебницата. Отидох. Съобщи ми, че веднага трябва да опаковаме багажа, защото полкът се вдига още тая нощ. Опаковахме лечебницата. И още същата нощ ги закарахме на гарата и моя багаж откарахме с една каруца на дружината. Спах на дъски и пазих багажа на гарата. На другия ден в 1 ч след обед потегли.

15.VIII.1943 год., неделя, гара Рашка

Цял ден прекарах на гара Рашка. Първият ешелон замина в 1 ч след пладне, а ние, натоварени във вагоните, останахме да чакаме за другата сутрина. Днес, понеже бе съборен ден, затова и времето използувах в четене томчето „Младежки събор" от 1925 год., защото от това томче има да си водя бележки за педагогическите мисли на Учителя. Постлах си под каруцата и пренощувах така, завит добре със завивките си на вагона.

16.VIII.1943 год., понеделник, гара Рашка, Кралево

Сутринта, няма 9 ч, влакът ни потегли закъм Кралево. Всички войници се мъчат да отгадаят дали за България потегляме или за другаде. На обед стигнахме в Кралево. Стоварихме багажа и веднага последва заповед, че да се приготвим за път, като багажа ще откараме в Земеделското училище. Частите, които вчера пристигнаха, отпътували към Чачак, Иваница на акция. Тамо, на 10.VIII., като си отивали войници от отпуска, биват отвлечени от сърби шумци и 5 души – заклани, 17 – отвлечени в неизвестност.

Аз се стегнах за път, но вътрешно не исках да отида, защото не исках да бъда зрител на некрасиви гледки, които ще видя по време на акцията. Преди потегляне, към 4 ч след пладне лекарят ми съобщи, че аз трябва да остана да пазя лечебницата. Строиха и войниците от втория ешелон и потеглиха, а аз настаних лечебницата в една празна стая и останах.

17.VIII.1943 год., вторник, Кралево

Времето е все ясно и горещи дни. Премивах до обед всички коне, които досега от Рашка не бяха премити. Следобед четох, свирих до вечерта.

18.VIII.1943 год., сряда, Кралево

Тая заран, след премиване по-леко болните коне, заведохме заедно с фелдшера Петко Горанов от планинската артилерия в Берковица, в 5. артилерийски полк при гарата в Кралево. Премихме конете при нашия ръководител,

на ветеринарните подофицери, лекар Васил Иванов. Следобед отидох на река Ибър, където се къпах в реката заедно с войници, сърби и сръбкини – смесен плаж. Ден много горещ. Прочетох днес 2 беседи и водих педагогични мисли от тях.

18.VIII.1943 год., четвъртък, Кралево

Днеска цял ден свирих, четох беседи. В 4 ч следобед ходих на плажа, за да се окъпя. Времето: чисто ясно небе и горещ ден.

Установи се, че закланите наши войници са заловени в сръбска къща, където отишли на грабеж и блудство и затова са заклани.

Вчера си направих снимка на плажа и фотографирах и тукашна мелница, построена върху ледки.

Нашите войници са още на акция.

Късно тая вечер се донесе новината, че задържаният български взвод войници от шумците бил освободен, като са задържали един германец и един българин, които ще бъдат пуснати, когато комендантът на с. Иваница, българският офицер, бъде сменен, и сръбски офицер с албанците, който е по прочистването в акцията, бъде застрелян от германците.

20.VIII.1943 год., петък

Ден много добър, слънчев, горещ. До обед четох и правих слънчеви бани. Следобед свирих до вечерта. Премих 3 набити холки коне.

21.VIII.1943 год., събота, Кралево

Станах в 5 ч.

Из томчето „Опорните точки в природата" прочетох две беседи, а именно: *„Красотата на живота" и „Дом на блаженство"*. Заведохме 4 коня в лечебницата на 5-и артилерийски полк в града. Следобед ходих на река Ибър на плаж. Плувах във водата и се пекох на слънцето. Вечерта проявих един филм.

22.VIII.1943 год., неделя, Кралево

Станах в 4 ч. Докато се разсъмне, копирах около 30 картички. След като почистих стаята, от 8.30 ч почнах да си правя слънчеви бани и четох из томчето „Опорните точки в природата" беседата *„Самовъзпитание"*. От изток духа топъл, на суша вятър. Съвсем ясен и горещ слънчев ден. Към 3 ч след пладне отидох на плажа на р. Ибър. Млада черноока дама, пълна, жизнен темперамент, с глава, прилична на луна, се припичаше на пясъка. След това стана и влезе във водата и с крадлив поглед правеше движения, за да покаже грациите на тялото си – големи гърди и пълни бедра. Седна после пак на пясъка и хвърля мили очи. След това ние с медицинските фелдшери си тръгнахме. Тя ни изпревари и си отиде. Минавайки, без да знаем, покрай нейната къща, тя излезе на стълбите и гледайки ме съсредоточено, но аз не се запрях и не й дадох аванс за разговор и си отидох в казармата – земеделското училище. След вечеря си посвирих серенадата от Моцарт. Дойде си Петър каруцарят на лечебницата.

23.VIII.1943 год., понеделник, Кралево

Днеска следобед се завърна нашата дружина от акция. Палили, горили и някъде и убивали. Подпоручик Тодоров си пробвал пистолета, дали може да умеря, в едно овчарче и куршумът му пронизал тазовата област на тялото.

26.VIII.1943 год., четвъртък, Кралево

След няколко дни почивка цялата 2-ра и 1-ва дружина заминаха на акция.

27.VIII.1943 год., петък, Кралево

Ходих и купих един комбинезон и кюлоти за 3500 динара и 12 броя сръбски песни.

28.VIII.1943 год., петък, Кралево

Усилено дене и нощe работя с фотографията и се изморявам.

Днеска следобед се поминал Негово Величество Цар Борис III.

Работих до 2 ч след полунощ.

29.VIII.1943 год., неделя, Кралево

Станах в 6 ч. Не се чувствувам добре. Нещо стомахът ми се повдига на повръщане, а не повръщам. Веднага се залових да копирам картички.

Цял ден работих. Другата част се товарят и отпътуват за Рашка.

30.VIII.1943 год., понеделник, Кралево

Станах в 5 ч. Прочетох из томчето „Опорните точки в природата" беседата *„Силните"*.

Който мисли право, той ще стане добър и силен. Който не стане добър, умен и силен, главата му ще пати. Сега е време всички да станем добри, умни и силни. По-добро време от сегашното няма. Всеки за себе си ще работи да стане добър, умен и силен. Всеки сам ще свърши работата, която му е определена. На всеки е даден дял от Божията нива и всеки ще работи, ще мисли, да свърши работата си добре. Никаква сила в света не е в състояние да попречи на вашата работа. Ако досега сте бивали спъвани, причината се крие във вашата слабост. Никой не може да препятствува на силния.

Примерът Слон и паяжини. Слонът представлява любовта. Иде любовта в света.

Да проявим онова, което Бог е вложил в нас.

* * *

Следобед се опрах и поспах. След 4 ч четох от книгата „Учителят за образованието" и ходих в града да разнеса снимки на танкистите, да си купя лъжица и да купя на Богдан за жена му копринени чорапи. [С] продавачката, госпожица Биса ..., влязохме в разговор върху хиромантията и така се поде дълъг разговор, 1 до 2 часа. Младо, 20-годишно момиче с добри заложби и определена Сатурнова линия в положителна неуклонна посока. С определена Аполонова и на интуицията си линии.

Всички багажи на полка се изтеглиха вече в Рашка, остана само ешелонът с болните коне и каруци.

31.VIII.1943 год., вторник, Кралево

Времето е на промени. Слънцето изгря на ясно, но се заоблачи към обед и вечерта заваля дъжд. Тази сутрин закарах всички болни коне на лечение при V-и арт. полк.

На обед щабът на полка, карайки конете на водопой, пада един кон във водопроводен изкоп и си строшава предния десен крак и го застреляха тая вечер.

Говорихме до късно с Венелин ... от гр. Попово по окултни въпроси.

Утре ще се товари ешелонът за гр. Рашка.

1.IX.1943 год., сряда, Кралево

Тая заран станах рано. Опаковах багажа и като се съмна, го натоварихме на каруцата, да е готов за гарата. Към 9 ч с коне от домакинството закарахме каруцата на гарата и я натоварихме на вагоните. Аз се настаних във вагон непосредствено до тоя, на който натоварихме каруцата, така че лесно ми е да

си вземам храна, завивки от каруцата. Настаних се с войници от щаба на I дружина, към които се числя на храна и други вещи. Цял ден прекарахме, и нощта, на гала Кралево. Нямаше локомотив, за да ни откара за Рашка. Аз ходих из града, правих снимки през свободното време.

2.IX.1943 год., четвъртък, на път за Рашка

В 8 ч влакът ни потегли за Рашка. Пътуването бе бавно, понеже се даваше ход на германските военни транспорти за Скопие и Солун. На осемнадесетия километър на гара Боготовишка баня локомотивът се повреди нещо и ни остави и се върна в Кралево. На тая гара престояхме до вечерта и нощта. Войниците ходиха и си наляха цели шишета газ, който го събират селяни и селянки сърби, командвани от руснаци и немци. Тоя бензин е от 5 резервоара циментови, които с влизането на германците в Сърбия през 1941 година, го пущат сърбите, около 5 000 000 литра. Сега той извира от земята, примесен с вода. С шишета изпущат водата да изтече и газта събират. На ден събират около 100 литра.

3.IX.1943 год., петък, гара Боготовишка баня

Целия ден прекарахме на Боготовишка баня, очаквайки да дойде локомотив от Кралево. Аз четох, свирих, но ми забраниха да свиря поради всенародния траур за обозе починалия на 28 август т.г. наш цар Борис III и има наложен от правителството 40-дневен траур.

Четох беседи, разхождах се, пях, за да минава времето. Следобед, към 5 ч, дойде локомотив и ни подкара за Рашка. Нощта прекарахме във вагоните на гара Рашка.

4.IX.1943 год., събота, гара Рашка

Станах в зора и прочетох една беседа, докато се разбудят другите и започне стоварянето.

Донесоха хляб и чорба за закуска. Питах Васил ..., кандидат подофицера, дали е постна, той каза, че не знае. Аз ядох от нея, като я мислех, че е постна, а тя била от месо. Носещият искал да ме опита дали щял съм да я позная от месо ли е била. Така че, десетки години, от 1917 година досега, месо не бях турял в уста, тоя ден с лъжа ме накараха да ям. Стоварихме багажите и откарахме на определеното място в града. Защото докторът, ветеринарният фелдфебел Германов и кандидат подофицерът Иван преди 2 дни са стигнали по-напред от акцията и са намерили това място. Всички други роти отседнаха на палатки, понеже квартирите в града бяха заети от германска войска. Настанихме се сравнително в хигиенично помещение за хора и за коне.

5.IX.1943 год., неделя

Денят мина в строене станок и премиване конете на полка, понеже има много набити от акциите.

6.IX.1943 год., понеделник, гр. Рашка

Целия ден прекарах в четене беседи от томчето „Възможности за щастие" – съборни беседи от 1941 год.

7.IX.1943 год., вторник

Писах писмо на Еленка, г-жа Декова, на брата си Ивана, на сестра си Неда и на бившите си хазяи Чедомир Манасиев в с. Сувойница, Сурдулишко. Останалото време свирих със сурдинка на цигулката.

8.IX.1943 год., сряда, гр. Рашка

Тая нощ германската войска отпътуваха за на юг и аз станах в 4 ч още и четох беседи до съмнало.

Понеже квартирите удобни в града бяха освободени от германците, лекарят заповяда веднага да се пренесем на старата ни квартира в центъра на града.

През деня стана миене, чистене, редене, целия ден. Ветеринарният фелдфебел замина за гр. Митровица, за да смени ветеринарния фелдшер, който отиде на опреснителен курс в Кралево. Аз трябваше да редя и неговото легло.

9.IX.1943 год., четвъртък, гр. Рашка

Денят премина в редене на квартирата и разходки.

10.IX.1943 год., петък, гр. Рашка

Направихме станока в тоя двор. Аз ходих на гарата, за да занеса и изпратя лекарства на фелдфебела за Митровица. До обед премивахме конете. След почивката на обед излязох из града. Направих 5–6 снимки. Вечерта проявих два филма.

11.IX.1943 год., събота

Днес станах в 4 ч. Изработих до 7 ч снимките от двата филма. Премихме няколко коня и излязох из пазаря. Купих си 3 кгр. ябълки по 25 динара. Доматите се харчеха 30 динара кило, сливите сини – 45 динара. Зелето – 30 динара, грозде – 200 динара. Следобед ходих да изпера дрехите си в р. Ибър. Подхлъзнах се и цял с дрехите легнах във водата и се измокрих. Отидох си и прострях дрехите да съхнат, но слънцето бе залязло. Инсталирах си за моята стая електричество. Получих от Еленка писмо. Безпокои се, че не й пиша. Предупреждава ме, че Учителят питал за мене, дали е излязло отменяването ми от учителствуване в Прилепско. Отменяването е станало и получих заповедта си. Изпрати ми я директорката ми от с. Кумарица, Софийско. Тази вечер командирът на полка строи войниците, за да им говори поради стачкуването им днес и вчера на някои части, не искали да закусят, а други – да обядват, в знак на протест, задето повече от 6 месеца ги държат несменяеми в Сърбия и по 3–4 пъти били мобилизирани, а други хора никак не били досега мобилизирани.

Във войска трябва да има дисциплина. Има кой да се грижи за сменяването и др. неща.

На **8-ий септемврий** сънувах **сън**. Че дошли двама души, високи като манекени, на единия името му е Данчо, на Кулов Илия, а на другия – Стойно, Стойно Денев Гайдаров. Аз се учудих с неимоверната им височина, дълги, дълги, много дълги.

Тълкувам си по сръбски тоя сън, че може би от днес, 8.IX., още 101 дена ще бъдем тука, въпреки че войниците протестират за смяна сега.

Писмо на Елена Хаджи Григорова до Пеню Ганев от 8.IX.1943 год.

8.IX.943 г.

Пеню,

Отменен си. Съобщението, с което се отменяваш, е изпратено до Кумарица на директорката с дата 17.VIII.т.г. № 11014 от инспекцията. Пиши на директорката или кажи на мене как да проверя, как да я намеря, ако трябва.

Но кажи ми първо защо не се обаждаш. Как си, отдавна няма писмо от тебе. Учителят пита дали си писал и дали си отменен. Той те поздравлява. Имай вяра! Добрата молитва и 91-ви псалом напиши си ги и ги наси винаги със себе си с една безопасна в една кесийка.

Изпращам ти бележките от днес. Голяма скръб изживяхме по случай смъртта на царя. Народът е неутешим.

Атанас те поздравлява, той е на легло тежко болен. Направиха му операция от апандисит, но тя излезе несполучлива, отворила се рана, от която тече гной. Лекар му прави превръзка, иска лед да му сложи, даже беше му турил, но като отидох, аз казах да го махне и той го хвърли. Мина през едно премеждие, доста се уплаши, дано му мине и си оздравее.

Понеже скоро не си се обадил, не зная какво да ти пиша. Не зная как си. Дали е спряна пощата оттам и оттука, нищо не знам. Пиши сега, обади се, да знаем в какво положение се намираш. Тази нощ те сънувах, но сънят не ми хареса, беше гол и тичаше да гониш някого. Може би защото много мисля. И като няма писмо от тебе, не мога да свиря, хваща ме съклет.

Борис Николов те поздравлява и чичо Яков. Той все си лежи. И Анастас и всички приятели.

Свириш ли, четеш ли? Хайде, свири, но и пиши!

Много привети.

Елена.

Новата песен още днес се нотира. Ще ти я изпратя, след като се обадиш.

12.IX.1943 год., неделя, гр. Рашка

Станах рано и прочетох съборната беседа от 1941 год. *„Тя иде"*. След прегледа на болните коне излязох с фотографията из града. Фотографирах командира на полка – полковник Крум Георгиев от гр. Шумен. Направих му 4 снимки в различни положения. След това правих на войниците снимки. Три филма експонирах. Над вечеря пях с децата. Предадох им песничката „Ей, румби, румби-ба, Петко има веселба" и отчасти „Аз веч съм ученик". До 10 ч вечерта проявих трите филма.

13.IX.1943 год., понеделник

Станах в 2 ч след полунощ. Докато се разсъмне, копирах от трите филма картички. След закуската започнахме промивките на наранените и набити коне. Следобед приготвих картичките и ходих да ги раздавам. Попях с учениците и си дойдох в квартирата. Почнах да уча текст и ноти на сръбска песен фокстрот „Dobro jutro, moja mala". В 10 и 25 си лягам. Полкът тая вечер се приготовлява за акция, утре рано да заминат.

14.IX.1943 год., вторник, гр. Рашка

Тая сутрин още в 2 1/2 ч след полунощ ме разбудиха войниците, понеже рано трябваше да излезе дружината на акция. Аз не можах да спя и след изпращането на лекаря и свръзката му, четох, докато се разсъмне. Прочетох беседата *„Новият път"*. Деня прекарах в заучване по ноти на една сръбска песен фокстрот „Dobro jutro, moja mala...." и прочетох вестник „Утро" целия, защото скоро не бях чел вестници и не знаех какво е станало през седмицата. Още на 3.IX. т.г. маршал Бадолио и Крал Виктор Емануил Италиански са сключили тайно примирие с англо-американци за капитулирането на Италия, а на 8 септемврий едва узнават това германците и се започва едно вътрешно брожение в Италия и германците заемат властта в Италия и разоръжават италианските гарнизони. Освен дебаркирането на англо-американците на полуостров Калабрия и при Палермо до Неапол.

Нашето правителство си подава оставката и е съставен нов министерски съвет, начело с министър-председател Добри Божилов. Досегашният министър-председател – професор Филов и военният министър – генерал-лейтенант Михов и Н.Ц.В. Княз Кирил стават регенти на малолетния ни цар, Н. В. Симеон II.

По икиндия си дойде от гр. Митровица ветеринарният фелдфебел С. Германов, който бе за една седмица като заместник на ветеринарния подофицер на II дружина, който отиде на опреснителен ветеринарен курс в Кралево. С. дохождането си Германов иска да му проявя филми на брой 3 и с мои картички да му копирам. Противопоставих му се, но той упорито настоява. От сребролюбие, да не даде на чужди фотографи пари да му ги изработят, ме кара да му ги изработя и то с мой материал. Това ме тревожи, но не му се противопоставям упорито, а впоследствие вътрешно се тревожих и пишманях, защо допуснах един сребролюбец да използува свободата и средства[та] ми за лични печалби.

15.IX.1943 год., сряда, гр. Рашка

Нощес движението на каруци ме разбуди още в 2 ч. Лежах буден до 4 ч. Станах и прочетох беседата *„Зората на живота"*.

Време ясно, слънчево, топло.

26.IX.1943 год., неделя, Рашка

По заповед на полковия ветеринарен лекар аз днес стегнах част от багажа си и заминавам за град Митровица, за да заменя ветеринарния фелдшер на 2-ра дружина – варненци, който си заминава за 2 седмици в отпуск.

В 9 ч преди обед влакът потегли. В 11.30 пристигнах в Митровица. Опознах се с новата обстановка. Вечерта посвирих с цигулката и си легнах да спя при конярите, в самата конюшня, при конете. Въздухът на конюшнята не ми се нравеше, но нямаше що.

27.IX.1943 год., понеделник, Митровица

Тая сутрин след закуска и преглеждане и лекуване на заболелите коне колегата ми ме заведе и видях покривки за кревати и маси. Купих една покривка за маса за 3000 динара. Запозна ме и с руския ветеринарен лекар тук, в града. След това си купих 2 ключа за велосипеда и една спирала за електрическо мангалче. Направихме десетдневните и месечните сведения с колегата си. В 2 ч го изпратих на гарата и по него изпратих писмо на Еленка. Днес писах и на Никола Василев до гр. Троян, също и на Еленка, и едно писмо по пощата. Следобед прекарах в свирене.

28.IX.1943 год., вторник, Митровица

Днес получих за храна малко кашкавал, пиперки и лук. Деня прекарах в свирене, а докато се съмне, от 3 до 5 ч, прочетох 2 беседи.

29.IX.1943 год., сряда
Митровица

Станах в 3 ч и 20 мин. Прочетох из томчето „Възможности за щастие" беседата *„Трите перпендикуляра"*. От цял месец дъжд не е валяло, че и от 2 месеца има. Време все ясно, топло.

По обед се научих от щаба, че вече нашата дружина – тая, втора, в Митровица, и първа, в гр. Рашка, се вдигат вече. Веднага отидох в града и купих 2 покривки за креват, по 6500 динара едната, и една за стол, за 300 динара. Броих 13 300 динара. Следобед пак излязох из града и купих 2 покривчици за столове по 500 динара и една по-голяма, за маса, на стойност 3500 динара. Броих 4500 динара. Колкото динари имах, ги изхарчих. Разгледах няколко улици из града и се завърнах.

30.IX.1943 год., четвъртък, Митровица

Този ден цял ден пренасяха багажа на войската на гарата. Аз целия ден почти четох и свирих. Вечерта, на стъмяване, с последнята каруца отидох на

гарата гара Митровица и се настаних във вагона при щаба на дружината. През нощта в 12 ч влакът потегли закъм гара Кралево. Ние, 6 души, си постлахме и залягахме в празното на средата място, а някои – на багажа.

1.X.1943 год., петък, гара Кралево

Осъмнахме на гара. В Боготовишка баня. Към 9 ч бяхме на гара Кралево. Докъде 2 ч следобед почнахме да се разтоваряме от широколинейната линия на теснолинейната, която води за гара Чачак. Вечерта в 9 ч с първия ешалон аз потеглих закъм Чачак. Адютантът на II дружина заповяда да отида при конете някъде по другите вагони, но аз в дъното на вагона върху багажа се настаних, до самия покрив на вагона. Задушно бе, но като потегли влакът, стана по-хладно. До 2 ч след полунощ съм спал. Влакът спря на гара Пожега. Слязох по нужда и на моето място се наместил дружинният лекар на II дружина.

2.X.1943 год., събота, гара Пожега

Докато се разсъмне, спахме във вагоните си. На разсъмване се разнесоха, по железопътната линия откъм Ужица се разнесоха пукоти от пушки, картечници и бомби. След малко дойде бързият влак от Ужица и снеха един сръбски офицер, убит с куршум в челото, и един ранен. Шумци направили засада на влака, стреляли с цел да убият машиниста, но не го улучили. На много места е пробит покривът и отстрани, където е машинистът, но не са го улучили. Стреляно бе и във вагоните и така убиват и раняват двамата доброволци сърби. Целия ден прекарахме на гарата, очаквайки пристигането на втория ешелон. Следобед разтоварихме багажа на земята и очаквахме пристигането на каруците, за да се настаним в казармите в град Пожега. Тук заварихме и първа дружина и щаба на полка, разположени на лагер извън града над гарата. Докторът прегледа болните коне и оперирахме една тежко болна кобила с много затекла кълка. Вечерта аз нанесох багажа си върху едни струпани греди на гарата. Свирих до късно вечерта. На тихата звездна вечер. През деня промих болните коне, като за станок използувах струпаните греди. На смръкване 5 юрдечки се щураха помежду вагоните и струпаните багажи. Войници от картечната рота хванаха една и я заклаха. В една бака я ощавиха, сготвиха и изядоха. Войниците коняри пък от околните дворове от струпаното сено донесоха, за да нахранят конете си.

3.X.1943 год., неделя, гр. Пожега

Утринна зора, още е здрач.

През нощта първа дружина и една рота от втора дружина заминаха на акция.

Още тъмно, на зазоряване, се чуха вистрели от пушки и картечница откъм ж.п. линия от Чачак за Пожега. След половин час пристигна влакът с останалия ешелон и войска от втора дружина. Те съобщиха, че шумци стреляли на влака върху войската и впоследствие избягали. Свалиха от влака един сърбин, спирач, ранен в корема от картечен куршум. С разтоварването на ешелона започна превозването на багажа в казармите и в града, в зданието на една кръчма, реквизирана за склад.

Към 3 ч след пладне и аз турих моя багаж на една каруца и отидох в казармите. Разположих се на едно място и рекох да си попълня дневника. Поручик Йовчев е засега за дружинен командир, понеже дружинният командир подполковник Пенчев оная вечер е паднал от рампата в гара Кралево от метър и половина височина без хабер и се удари и замина обратно на лечение за гр. Кралево.

Поручик Йовчев ме извика и сърдито ми заповяда, че аз никаква дейност не съм проявил, откак съм дошъл във втора дружина, и че трябвало да определя

къде ще бъде коновязът на конете на дружината и къде ще се настанят каруците. Това направихме заедно с ротните подофицери и се подредиха коне и коруци. Аз пренесох багажа си в една конюшня при войници коняри от щаба на полка. Турих си сламеника на земята и тука в тъмното си посвирих с цигулката и поиграха даже някои войници.

4.X.1943 год., понеделник, гр. Пожега

През тоя ден пречистих конете, набити от акциите. Полковият ветеринарен лекар направи допълнителна операция на един кон. Следобед се прах. По икиндия си посвирих с цигулката до стъмяване. Чуваха [се] стенания от близкото на конюшнята ни здание на затворници шумци, където сръбски, германски и български офицери ги разпитват и установяват техния заговор, план и участници.

5.X.1943 год., вторник, гр. Пожега

Нощес не спах добре. Тая сутрин станах, като се разсъмна хубаво. Наредих да се направят загряващ компрес на холката на оперирания от картечната рота на II дружина кон и инхалация на коня на поручик Йовчев, болен от Мит.

След малко, след заминаването на паша коне, докараха един болен кон от щаба на втора дружина. Дадох му една доза антифибрин и оздравя. До обед спах. Наобядвах се с печени пиперки и грозде. Докараха на 2 пъти шумци по около 20 души, значи около 40 души; имаше измежду тях и 2 попа калугери. Днеска времето е облачно. Нямам разположение за четене, за работа. Чувствувам една отпадналост. Чуват се из целия район на казармите охканията на шумците, като ги бият в затвора. Отначало високо и ясно викат, а впоследствие, под удара на тоягите замлъкват сподавяни стенания. 79 души има задържани и разпитани. Вечерта до късно си свирих със сурдинката на цигулката.

6.X.1943 год., сряда, гр. Пожега

След закуската започнах почистването на болните коне. Полковият командир дойде в момента, когато почиствах раната на тежко оперирания болен кон от картечната рота. Аз му казах, че тоя болен кон би трябвало да бъде изпратен на лечение в Кралево, защото нямаме всички принадлежности тука. Полковникът веднага попита къде е ветеринарният лекар. Когато лекарят отива при полковника, той го мъмрал, че не си гледал работата и пр. Лекарят дойде сърдит на мене, и ме упрекна задето съм казал на полковника, че конят трябвало да се изпрати в Кралево. И вярно е, че лекарят е мъмран неоснователно, понеже той си гледа добре работата и усърдно полага грижи за болните коне, за да бъдат излекувани, а полковникът го упрекнал в небрежност към работата си. Аз се извиних пред лекаря, че несъзнателно направих тази погрешка. След промивката на въпросния кон от лекаря полковникът ме извика при танковете, за да му направя няколко снимки с танка. Имаше и други офицери, направих 4–5 снимки.

От вчера битите за разпит шумци, един умрял. Освободиха 9 невинни и си отидоха. В тяхното число влиза и единият поп калугер. На обед надойдоха жени, за да донесат на мъжете си храна. Фотографирах цялата редица, както стояха пред караулния началник, за да прегледат какво се носи в торбите и храната. Разчистиха района на единия край на казармата, за да слезе един самолет. След малко самолетът слезе с един германски офицер и пилот. Направих 2 снимки. Днес, поради четиридесетия ден от смъртта на обозе починалия Цар Обединител Борис III, бивш цар на Българите, и ден, определен от Министерския съвет за неприсъствен, дадоха на обед по 2 просоти питки на всеки войник. Чорбата днес бе постна, та си взех манджа от казана. Към 4.30 ч следобед самолетът си отпътува. Аз тая сутрин започнах да чета из томчето

„Възможности за щастие" беседата *„Четирите положения"*, сега започнах да я дочета до края.

7.X.1943 год., четвъртък, Пожега

Тази заран се събудих в съзнанието си със сън, че съм влязъл някъде си в едно подземие и някакви си минерали с тъмночервен цвят, едни – кръгли като монети, други – в кубична форма. Нагребах от тях и взех. При мен беше Еленка. На излизане за дома тя тръгна със свой приятел, разговаряйки се с него. Аз предложих от друго място да си отидем, но тя отиде с него. На мен не ми стана добре. Ревност се появи в сърцето ми, но мисъл ми дойде, че тя е свободна да отиде където душата й я тегли. След излизането ми, срещнах много жени, деца, момиче, които отиват и те да видят тези минерали и нещо друго.

*

Тази сутрин небето и земята бяха покрити с мъгла. Закусих с чай и кашкавал. Дружинният командир ме повика и даде нареждания да се прегледат всички коне и подковат, за да бъдат готови за утре за акция заедно с всички здрави коне. Ще останат тук, в Пожега, само болните коне, ще ги лекува сръбският околийски ветеринарен лекар. Дохожда и сръбският ветеринарен цивилен лекар. Един човек, наглед с подвижна мисъл и зорко око, интелигентен по природа човек. Ходих в града, за да си взема храна. Направих две снимки на танковете ни [и на] готвачите. Стягах си багажа за акция.

8.X.1943 год., петък, Пожега

Сън: Сънувах, че някъде ни предстои братско събрание, обаче публиката са все хора външни. Надойдоха жени, мъже. Стая селска обстановка, дълга, с малки прозорци. Аз вдигнах масата и я приближих към чиновете, върху които са насядали слушателите. Готвехме се да изпеем някоя песен и аз ще започна да говоря. Предстои ми беседа обяснителна върху смисъла, значението и принципите, върху които гради Учителят учението си. Някои от публиката се обадиха, че накъсо да се говори, без много заобикалки и многословия. Тъкмо отварям уста и започнах да говоря, специално нагласени хора да развалят събранието започнаха да апострофират и забъркват. Настанаха, закряскаха и аз станах и излязох. Словото Божие не им е угодно и не могат да слушат.

*

Тая сутрин всички се стягат, скатават багажи и се готвят за акция. Приготвих се и аз.

В 3 ч следобед потеглихме от гр. Пожега по посока към гр. Ужица. Моят багаж се състоеше от раница с 4 хляба, кило халва, около килограм кашкавал, дрехи за преобличане, четки за обуща, чантата ми с томче беседи от Учителя, книгата „Кабала", малко евангелче, фотографически апарат Цайс Иокон 6/9 Ilokar едно към 3.5 № 1361503. Фокусно разстояние f = 10,5 cm. Платнище, шинел, едно одеало голям формат и санитарната ми чанта с медикаменти за лекуване конете. Макар че пътувахме с конете, никой не ме покани да отнемат от багажа и да го разтурят по конете. Тежко ми бе, но вървях най-изотзад. Из пътя срещнахме 5–6 германски камиони, които бяха пълни със сърби, заловени по селата и ги откарваха на работа из Германия, по мини и не знам къде си.

Спряхме да нощуваме на един хълм. Веднага войниците отидоха до най-близката къща и взеха сено за конете, които бяха около 70 коня. Навзеха и слама за постилане за лягане. Искаха вода за пиене, но наблизо нямаше. Налягаха си жадни. Аз си хапнах ябълки и хляб и легнах. Рано сутринта всички бяха вече готови на път и в 7.30 ч потеглихме. Вървяха първа дружина напред с щаба на полка, след тях артилерията – планинска, а най-отдире вървяха втора дружина от 64 пехотен полк, към която аз бях причислен.

9.X.1943 год., събота, на път между гр. Пожега и Ужица

Колкото по-нависоко се извърташе шосето, все по-хубави гледки се откриваха от хубави хълмисти бърда, осеяни с къщи тук-таме. Денят бе слънчев. Минахме покрай изгорени къщи, които в разните акции войската германска и българска са изгорили.

Към 1 ч минахме през гр. Ужица. Бе пазарен ден, та имаше селянки, които по пътя отиваха за града. Минахме през града. От всички страни излизаха граждани и българска войска, за да наблюдават нашето шествие. Ужица е добър град, разположен в долината на една река с посока от изток към запад. През него преминава теснолинейна ж.п. линия. Има хубава постройна от здание за гимназия и др. основно и др. училища. Има хубава сграда Сокопският дом и красиви градски къщи с интелигентно гражданство, което ни гледа презрително.

Западно от града, на една височина се разположиха първа дружина и щабът на полка, артилерията, а втора дружина – в една долина и по ниви западно, зад първата западно от града височина. Веднага околните купи слама от близките къщи бяха разграбени за подложка на войниците и постилане на палатките. Молят се хората, но никой не слуша. Надонесоха и сено за храна на конете.

През нощта поваля малко дъждец и бе припаднала мъгла. Аз нямах палатка, а бях разпънал платнището с 4 върви. Още с пристигането си, отидох на реката. В една зеленчукова градина заварих майка с двете си дъщери, стоплила котел вода и пере. Понеже от тежкия си багаж аз се бях изпотил, замолих жената да ми позволи да си изпера дрехите, рубашката. Тя отстъпи коритото за малко и ги изпрах. Жената ме пита, като остана сама, дали войниците ще дойдат през нощта, да искат да насилват дъщерите им. Оплака ми се, че войниците поискали кокошки, а други самоволно плъзнали по зеленчуковата градина и обрали доматите, пиперки, други пък – овощни дървета за ябълки и сливи и орехи, а някой си пък отишъл и ограбил [от] една къща 3500 динара. Други наловили кокошки, пуйки, патици и пр.

Отивайки в един двор, за да си налея вода от помпата, намирам група войници при 3–4 жени, които нижат низи червени пиперки, а войниците ги задяват, като им хвърлят разни шеги и питат дали съм ги харесвал. Отговорих им, че в такова време пред гладните вълци тлъстите овце пострадват, а болните, грозните, са по-спокойни. Имаше и една циганка, стара, грозна, която посочих, че нея не я закачат. На второто ми отиване на смрачаване намерих млада невеста на вратата и дойде млада, 16–17-годишна девойка от съседите. Поговорихме известно време, като не изпуснаха да ми направят комплимент, че аз съм бил добър човек, и не съм говорел срамотни думи и не съм се задявал, както правели това другите войници.

10.X.1943 год., неделя, гр. Ужица

Спах на открито. Нощта и денят бяха мъгливи. Опраните си дрехи прострях на една връв, опъната на две сливи, да съхнат. На огъня ги доизсуших. Станах на разсъмване. През деня прочетох беседата *„Царството Божие"* и *„Красивото в живота"*.

Вечерта, макар и мъгливо, направих една снимка на семейството, в чийто двор е помпата за вода. Направих си малко сушинка, за да ме не мокри мъглата.

11.X.1943 год., понеделник

Станах в 5 ч. Мъгла покрила земята и от нея земята е мокра, като че ли лек дъждец я е полял. В 7 ч потеглихме на запад по шосето закъм град Байна Баща, на акция. Дружинният командир още снощи говори за значението на акцията, че навлизаме в бойна зона, където шумците на 26 септемврий са убили

наши войници около 10–15–20, че обезоръжили наши войници, от 61 пехотен полк, че предстои съд и застрелване на офицери и войници, които са си предали оръжието и не са водили борбата докрай. Съобщи изобщо, че в тоя район сърбите се смятат за силни, че не се подчиняват на германската, българската войска, нито на сръбското сегашно правителство и може би ще имаме и сражение с тях. В тая акция всяка къща, която е без хора, ще се счита за шумкаджийска и ще се опожарява. Всеки мъж ще се счита за шумец. Ще се постъпва тъй жестоко, че и след 30, 50, 100 години да помнят кога българска войска оттук е минала, за да не ни карат втори път да минаваме вече по тоя край.

Вървяхме по гладко и все нагорно шосе, което колкото по-нагоре се изкачвахме, толкова по-надалеч се виждаше, когато мъглата за миг се отдръпваше. Наоколо височини, гори, ливади и тук-таме къщи. Хора не се виждаха никак, защото те бяха уведомени, че ще мине войска и ще пали и граби. Покрай която къща минеха, прасе, кокошки, патки, пуйки живи не останаха. Войниците ги заколваха и носеха, за да ги ядат, където се спрат за нощуване.

Шумците бяха закопали на две места шосето при едни големи завои, затова ние преминахме направо и после ходиха, за да възстановят повреденото шосе. На шосето, при раздела за гр. Вишеград и Байна баща, има опожарен германски камион.

Отбихме се на едни височини да нощуваме. На нас налетя стадо овци. Веднага войниците като вълци се разтичаха и която хване, колят, дерат. Накладоха огньове. В близка къща се чу квичене на свиня. След малко други домъкнаха голяма свиня заклана и започнаха да я пърлят. Всички на работа. Едни правят палатки, други отидоха да донесат сено от близките къщи, за конете и за постелка на войниците, други дерат, други отидоха по съседните къщи, за да донесат котли, тенджери за сготвяне на месото. Наоколо въздухът се изпълни с миризми от печено месо. Някои пък по хайдушки одраха овцата и в собствената й кожа я туриха в опален трап, зарита в жарта, за сутринта да я имат опечена.

Понеже вятър духаше, беше студено. Още с пристигането ни на тая височина първа дружина откриха огън с картечници и пушки по група шумци, които им стреляли. След вечерята и заравянето 2 овце да се пекат в трапове за сутринта, по заповед на командира на полка, огньовете бяха изтлени.

12.X.1943 год., вторник, на път към Байна Баща

Нощта ми се видя студена поради студа. Заболяха ме костите. Краката ми изстинаха. Станах в 5 ч. След закуска в 7 ч потеглихме на запад, по посока към река Дрина и Хърватската граница. Дружината настъпи в бойна верига. След малко се извиха тъмни кълба дим над накацалите по бърдата къщи. Картина зловеща, недобра. Горят къщи, хамбари, слами, сена. Ето картина пред мен: Жена с 2–3 деца, изпокъсани, с чорлави косички, най-голямото не повече от 3 до 4 годинки, стоят слисани и гледат минаващите покрай тях войници. Децата не плачат. Жената – с разкървавена вежда, лехуса от 3 дена, надвесена над положеното на голата земя повито бебе, плаче с изтощен глас. Къщата, хамбар, сено, слама, всичко гори, пращи, стара жена бързо влиза в разгоряната къща и вади, що може. Тя бе успяла да извади дрехи, нощви, вълна, най-необходима покъщнина. По-нагоре къща, хамбар и всички сгради горят. Стопаните избягали. Войници се щурат из двор, градини, плетища, тършуват. Веднага се струпаха войници на купището боклук. Заровили хората сандък с нови дрехи, платно и пр. Един свил 2 топа платно и си отива. Други тичат по него и искат за партенки, но той не им дава. Други грабят нови вълнени черги, трети – чаршафи за креват, други – нови чорапи, друг разкъсва нова риза на партенки, сяда, хвърля старите и навива нови. Друг съблича лятната войнишка куртка, надява една хубава синя

нова салтамарка и върху нея пак облича войнишката [куртка] и тръгва. Найнакрая притече се отнякъде един подпоручик и ги разгони. По-нататък се чува женски плач, високо да извива плачуща жена, вика, оплаква горящата си къща.

Стоя и натъжен за тая съдба на тия колибари, които, воля и неволя, може би, са съдействували на шумците, ги постига тая съдба, ми извика полковият командир отдалече: „Докторе, какво си се замислил тъй дълбоко"? – „Нищо, господин полковник!"

Разпоредиха войсковите части, кои где ще нощуват. Пак окопаване, заемане позиции от охраняващи роти, пак палатки, сено и слама за храна на коне и постелки на войниците за спане. Около огньовете свини се пърлят, кокошки, патки, пуйки се скубят, вода се носи, готвене ядене, веселба.

Тръгвам за вода. Минавам покрай горяща къща. Мълчалива жена изнесла дрехите, стои всред двора, деца около нея, гледа как цялото й богатство огнената стихия отнема. Чуват се няколко вистрела на близко заемащите позиция войници. Завикаха: „Лекар, лекар! По-скоро викайте лекаря!" Полковият командир се затече към струпалите се вече войници, лекар дотърча и констатираха, че войник от 2-ра дружина, преместяйки картечницата си, неусетно натиснал спуската на картечницата и четири последователни вистрела улучват войник от картечната рота на втора дружина, който, нарамил вече сено, го занася подложка за лекуване. Куршумите засягат ръката, крака и гърдите. Подадоха радиограма да дойде линейката до близкото шосе от гр. Ужица и една войнишка команда го отнесоха. След няколко дена се получи радиограма, че се поминал раненият. Наоколо около лагера се виждат копани със сирене, качета със сирене, бурета с ракия, низи тютюн, който подреждат и режат или сушат на огъня. Наближавайки тая пъстра картина, безпристрастният зрител би си задал въпроса: дали това става във времето на хунско нашествие, кръстоносен поход, или ордите на прабългарите и славяните, които, където са минавали, всичко оплячкосвали и заграбвали и се завръщали с богати плячки. Кокошки, прасета, даже и добитък – всичко под нож.

Времето облачно, хладно, с редки проблясъци на слънцето.

13.X.1943 год., сряда

Потеглихме в 7 ч сутринта по посока на запад. Наново се вдигнаха кълба дим високо към облаците. На едно място намериха сръбска картечница със 100 патрона пълни, една сръбска пушка, която личи, че е ръждясала, когато е била заровена и крита из земята, и една българска пушка, чиста, запазена.

Минавайки през последното село, зад което се установихме за нощуване, се изклаха много свини, птици и около 50–60 овци. Надонесоха котли с каймак, сирене. Много съдове, за да варят и сготвят. Други убили пчели, носят пити, съдове с мед, други намерили масло, си пълнят купичките и пр., и пр.

Букова гора до нас. Никой не отсече дърво от нея за огън. Отидоха в близки дворове и развалиха сгради и надонесоха греди, огради, врати, дъски от бичени букови и накладоха огньовете.

14.X.1934 год., четвъртък, община Бахча, махали

Целия ден престояхме на тоя бивак. Целия ден се прекара в печене, готвене на заклaните животни.

Команда отидоха с коне, за да донесат хляб и суха храна от шосето, където камиони са ги докарали.

С радиограма съобщиха, че войникът, ранен оня ден, се е поминал в болницата в гр. Ужица.

15.X.1943 год., петък, община Бахча

Нощес се чуваше стрелба от картечница. В 7 ч войската продължи похода си на запад и необитаемите и изоставени къщи се опожаряваха. Вървейки нагоре към планината, започнахме да срещаме хора, цели кервани натоварени коля с покъщнина, завивки, храна, деца, жени и пр., завръщайки се от планината „Добро поле", където били избягали. Те караха и цели стада овци. Минахме през хубава местност летовище „Калугерска зага". Хубави курортни постройки, електрическо осветление, всичко бе опожарено. Установихме се на известни поляни и височини за нощуване. Вечерта си завих на единия крак банските си гащи, а на другия една бохча, с която огъвам дрехите си, за да ми е по-топло през ясната и студена нощ.

За да ни показва пътя из планината, бяха задържали един сърбин от връщащите се хора.

16.X.1943 год., събота, „Калугерска зага", на път към Хърватско

Идеално ясно небе и хладна утрина. Дойде плачуща жена и моли командира да й дадат конете, които снощи са взели от яхъра войниците. Въпреки заповедта на командира на полка да й се върне, офицерите скриха и не повърнаха конете на жената.

Днес пътувахме през хубави борови гори. Целия ден пътувахме все през планината. Провидя се Хърватската земя зад р. Дрина. От високо видяхме гр. Байна Баща и красиви гледки от Босна, която земя сега е под хърватско владение.

Установихме се да нощуваме всред борова гора, но безводна. Покрай каквито постройки минахме и нямаше хора в тях, бяха опожарени.

Бедни планинци, като чули, че войската иде, си изнесли покъщнината вън и очакват къщите им да бъдат запалени. Войниците разграбиха и разпръснаха сиренето по пътя и др. неща.

17.X.1943 год., неделя, над река Дрина
(Моят рожден ден)

Чисто, ясен слънчев ден. Нощта бе студена и хладна, та след 12 ч нощес до разсъмване бях все буден.

Снощи полковникът ме извика, повика и други офицери и ме замоли да изпея, за да научат текста и мелодията на песента „Бялото кокиче". След полунощ на ума си пях много братски песни, но не и с уста.

Сънувах, че една млада красива ханъмка с бяло лице, облечена в черни, но спретнати, хубави ханъмски дрехи, както жените на богатите турци в гр. Нови пазар, дойде при мене и ми махна военното таке от главата и ме запита на що се дължи оголяването на главата ми.

Малко преди тоя сън сънувах двама турци, нещо с тях имах разговор.

*

Денят целият бе слънчев, приятен. За пръв път от започването на акцията е хубав и слънчев ден. Всичко добро, но водата много далеч. Чак при р. Дрина. Целия ден прекарахме в почивка. Аз четох от Кабалата, а томчето беседи дадох на арменчето Хугас Меджулян, да чете. Аз си кърпих и долните панталони.

До обед прочетох беседата *„От север към Юг!"* Днес, доближавайки се, първа дружина ми донесоха писма от Никола К. Василев, учител в гр. Троян.

Източно и северно от град Байна Баща германските войски опожариха селцата, дотолкова, че долината на р. Дрина се задими и отвисоко не се виждаше нищо.

18.X.1943 год., понеделник, от планината на път за гр. Байна Баща

В 7.30 ч сутринта полкът бе строен, готов за път към гр. Байна Баща. Започна слизането към р. Дрина. За час и половина слязохме на шосето, което върви покрай р. Дрина. Като слязохме долу при реката, заварихме войници от 61. полк. Вчера офицери заедно с войници посетиха един чифлик и разглеждайки го, не намерили за нужно да го опожаряват. Чифликът бил с всички модерни сгради. Вътре мобилиран с последна дума на днешното време мебели. Повече от 40–50 костюма дрехи нови, копринени платове, сервизи, прибори, завеси и пр., и пр. Инвентар на модерното земеделие.

Днес 61. полк оплячкосва чифлика и го запалили. Войниците от 61. полк повечето яздят на заграбени коне. Натоварени с обира. Подкарали стада овце и пр.

Слизайки от планината и пътувайки за град Байна Баща, всичките хора бяха наизнесли багажа си по дворовете и стоят вънка, очаквайки войската да дойде да им запали къщите. Някои от жените молят, даже и деца се приближават и молят да им не запалим къщите. Войниците ги уведомяват, че къщите им няма да се запалят, щом те са си по домовете. Същата картина и в гр. Байна Баща.

Останахме в края на града да нощуваме. Градът почти обезлюден.

Бандите заплашили гражданите, че българите ще горят и колят, и гражданството е напуснало града и отишло по далечни села и из планини и гори. Самите бандити, и те ограбвали, изклали няколко жени, чиито мъже са доброволци в сръбските сегашни доброволни войски.

Много от къщите и магазините са разбити и отворени врати и ограбени скъпи вещи и отнесени от германците.

Дойде дивизионният началник и предупреди войниците, че смърт очаква ония войници, които, ако бъдат обсадени и си предадат оръжието и не водят борбата докрай. Той порица поведението на 61. полк, задето обсадени от техните части войници са сложили оръжието и са се предали на бандитите. Направихме палатките, засипахме с донесеното от войниците сено и се приготвихме за сън.

Град Байна Баща е на десния бряг на р. Дрина, разположен в долината на рекичка, която се влива в р. Дрина. Улиците добре планирани и застлани. Главната улица с добър четвъртит паваж. Има електрическо осветление, добри постройки и богато гражданство.

19.X.1943 год., вторник, гр. Байна Баща

Небето полуоблачно. Като ниско място, нощес няма такъв студ, както по планината. Спал съм добре. Измих се в съседен двор на помпа с изобилна вода. Дойде млада, спретната девойка с правилна физиономия, добре облечена, за вода. Вежливо и с подвижност и грация поздрави с „Добро ютро".

Прочетох беседата *„Възелът"*. Закусих с хляб и кашкавал. Скатахме багажа и ни въведоха в града на квартири. За конете и коневодите бе определено дворът и зданието на тютюневите монополи, които са непосредствено до главната улица в центъра на града. Две грамадни здания, 5-етажни, едното съвсем разрушено през 1941 год. от бомбардировки със самолети, а второто из[чис]тено и поремонтирано, покрито, но без прозорци, едната му половина ще бъде за конюшня.

Войниците влязохме в сградата на канцеларията. Преди нас влезлите германски войски разхвърляли архивата във всички стаи, хаос и разнебитеност. Нашите войници изхвърлиха всичката архива из прозорците и се настаниха във всичките стаи, на брой 8. Германците се мъчили да разбият касата, обаче не успели.

От изхвърлената архива всеки си навзе листа, книги, канцеларски принадлежности, писци, пероДръжки, мастилници. Някои от крадливите войници бяха

донесли вещи из ограбените магазини. Видях два триона за бичкиджийници. Чух, че открили чувал с цървули и пр.

20.X.1943 год., сряда, гр. Байна Баща

Хубав, ясен, топъл слънчев ден. Стоплихме вода. Изкъпах се с една кофа вода и се изпрах. Следобед правиха упражнения за в случай на нападение, кой где ще заема позиция. Дойдоха отпускарите, обаче фелдшерът, когото аз заместям, не дойде. Останал в гр. Пожега при другите коне от втора дружина. По войниците от ловната рота с камионите изпратих писмо на Еленка, за да я уведомя, че съм живо-здраво. Писах и на директорката си, г-жа Елена Декова, с. Кумарица.

Рано, на светло, вечерях с печени пиперки и ябълки и си легнах, защото електрическата инсталация на сградата войниците и германците я бяха повредили и осветление няма.

21.X.1943 год., четвъртък, гр. Байна Баща

След закуската закарахме конете с охрана от специална група войници в близка ливада. И аз отидох, за да се порадвам на въздуха, слънцето, чистата вода и простора. Гражданите на тълпи, на тълпи пристигат и се явяват пред командира, за да се легитимират.

Следобед четох и размишлявах върху беседата *„Възможности за щастие"*. Попях си и се прибрахме в града. След вечеря попях на войниците и си легнах.

22.X.1943 год., петък, гр. Байна Баща

Сънувах, че съм сънувал, че едно черно и едно шарено куче се хвърлиха върху мене, за да ме ухапят, но аз се хвърлих върху им, хващайки ги за челюстите, като се мъчех да ги разчекна. Хващайки едното, другото тича да ме хване изотзад.

*

Сутринта бе мъглива, но после в 7 ч се раздигна и огря слънце. Закусихме и отидохме да пасем конете.

23.X.1943 год., събота, гр. Байна Баща

След закуска премих набитите коне. Капитан Тодоров, бивш дружинен на 2-ра дружина от 61-ви полк, но поради това, че неговите войници, обсадени от шумците, се предали, го разжалвали и го направили ротен командир. Неговите войници са обкръжени и се предали на 26.IX.1943 год. Сега той е заместник-дружинен на 2-ра дружина от 64-ти пехотен полк. Повика ме в щаба и ме нахука и изпъди, като ми каза, че аз трябвало да намеря сено на конете, да взема войници, коля и да отивам да возя копите сено, което е непревозено още от ливадите. Аз му възразих, че ветеринарен фелдшер може да се произнесе за качеството на фуража, но не и той да го превозя. През деня ме задължиха да придружавам и аз колята, на брой от 3, и да превозваме сеното.

Стопаните идеха и се молеха да им не вземаме сеното, но не ги слушаха. Едва отървах една копа сено по молбата на жената на един основен учител, отишъл да си прави операция от апандисит в Белград. Запознах се с тая госпожа и с нейната 10-годишна дъщеря, интелигентно и с правилна физиономия дете.

24.X.1943 год., неделя, гр. Байна Баща

Прочетох 2 беседи. Целият ден мина в приготовление войската за акция. Направих няколко снимки на войниците. Време ясно, слънчево, топло и приятно.

25.X.1943 год., понеделник, на поход до с. Рогачица

В 7 ч войската бе строена и поздравена от капитан Тодоров, сега дружинен на 2-ра дружина от 64-ти пехотен полк. Потеглихме по течението на р. Дрина.

Времето бе хубаво, с ясен слънчев ден. Чудно красиви гледки се отваряха пред очите на всеки завой на реката. От двете й страни стърчат във висините балкани, обрасли с гори, преобладаващи букови. Листата им, пожълтели и придобили пъстра гледка, се отразяваха в бистротъмните и кристални води на Дрина.

Посред пътя командирът на дружината ме упрекна, задето подковачът не дошел на акция. В 11 ч стигнахме село Рогачица. Шест германски танка ни очакваха. Влязохме в селото и се разтоварихме за почивка. Щабът на 2-ра дружина, с който аз пътувам, се разположихме на хубава полянка, разположена между кокетно бялата спретната църква и селското училище.

Веднага войниците отидоха в съседните дворове и заквичаха свините. След малко донесоха заклани свине, кокошки. Носеха патка и пуйка. Плачуща жена отиде да се оплаче уж на командира, но не знам дали стигна това до неговите уши.

Следобед почетох от Кабалата, а томчето беседи го взе Хугас, варненец. Щабът на дружината се настаниха в една кръчма, широка и хигиенична. До късно вечерта пак продължаваше печене, готвене и ядене.

26.X.1943 год., вторник, с. Рогачица и Ужица

Станах рано. Измих се на реката, като полу се окъпах. Закусих с чай и мармалад. Прочетох беседата *„Новият път"*. След това отидох в реката, изкъпах се и преоблякох и ми олекна. Изпрах със студена вода и сапун дрехите и ги прострях да съхнат.

Попях на войниците и се запътих да видя що да обядвам. Виждам автомобили, войска, ловна ротна, дивизионния командир и полковия на 64-ти пехотен полк. Командирът на полка ме поздрави весело и ми каза, че ще си отивам заедно с него. След това дойде при мен ветеринарният фелдшер на II дружина, когото аз заместях, и аз веднага си прибрах багажа и недоизсъхналите дрехи и се качих на един от камионите. Камионите донесоха от гр. Байна Баща всичкия багаж на II дружина и тя остана на позиция на гарнизон в с. Рогачица.

В 3 ч камионите, пълни с войници от ловната рота, и дивизионният и полковият командир, потеглихме за гр. Ужица. Някъде се забелязаха две въоръжени лица, избягали в гората. Дотърчали по тях и хващат един старец без пушка. На две места шосето бе скопано, а на едно място развалили моста съвсем бандитите.

Късно пристигнахме в град Ужица и отидох в казармите. Тук ми предадоха цигулката и друг багаж, които бях оставил в склада на 2-ра дружина.

Легнах в едно казармено помещение на пода и спах без постелка и креват.

27.X.1943 год., сряда, гр. Ужица

Станах в 4 ч и докато станат войниците, прочетох беседата *„Зора на живота"*.

След закуска се срещнах с ветеринарния лекар на 64-ти пехотен полк. С него направихме премивки на няколко болни коня. Излязох да обиколя града. Купих два чифта гумени подметки по 300 динара чифтът.

Запознах се с ветеринарен фелдшер на 61-ви пехотен полк, роден от с. Врьбница. Годечко. При тях останах да спя. До късно свирих и пях на новите познайници.

28.X.1943 год., четвъртък, гр. Ужица

Спах на сламеник върху пода. Само с шинела завит и ми бе студено.

Изпратих на гарата 61-ви пехотен полк. Вечерта ветеринарният подофицер Димитър Байков ми разказа за своите любовни приключения на младини.

29.X.1943 год., петък, гр. Ужица

Денят бе облачен. Излизах из града, за да го разгледам. Вечерта си посвирих и легнах.

Тази вечер Гуди Гудев и артисти са дали забава в градското кино, но на мене не ми съобщили и аз си легнах да спя.

30.X.1943 год., събота, Ужица

Днеска излизах из града, за да го разгледам, понеже е пазарен ден. Направих някои пейзажни снимки.

31.X.1943 год., неделя, гр. Ужица

Станах в 4 ч. Прочетох беседата *„Новият път"*. Изсвирих цялата Паневритмия и закусих. След това правих снимки на фурнаджиите. След това – на поручик Димитър Добчев от 61-ви пехотен полк, адвокат в София, на ул. „Калоян" № 3, срещу съдилището, III етаж; направих снимки 8, като обеща да ми повърне филма.

Софийските артисти дадоха пак забава. След това полковникът още в киното ме извика и ми каза утре да заминавам за първа дружина, която е в с. Любиш. Пристигнаха Иван и Янко от Рашка и донесоха багажа ми и тоя на ветеринарния лекар и лечебницата. До 12 и половина часа през нощта си стягах багажа, за да бъде готов за заминаване.

1.XI.1943 год., понеделник, с. Любиш

Станах в 5 ч. Закусих и стегнах багажа, за да замина за първа дружина от 64-ти пехотен полк, която е в с. Любиш, на 40 километра в южна посока от гр. Ужица.

В 8 ч автомобилите, на брой 8, с охраната на ловната рота, потеглиха. Шосето извива зигзаговидно все нагоре и все нагоре, като с всеки завой все нови гледки от долини, скали и усои се откриваха. С къси престоявания, поради повреда на някои камиони, в 12 ч пристигнахме.

С. Любиш е разпръснато по няколко къщи махалички. По височините се виждат войниците, които заели позиции. Западно от това село се намирали войските на Драже Михаилович и тези на комуниста Тито, които се сражавали помежду си. Дражевистите били разбити и отстъпвали.

С пристигането си, заедно с ветеринарния лекар обходихме всичките коне поротно и видяхме какви болни коне има. За забелязване е, че в картечната рота от около 50 коне 5–6 са съвсем здрави и ненабити. Всичките коне са набити, ожулени и има и тежко набити. След престой 3–4 часа, камионите си отпътуваха за гр. Ужица, а аз останах при картечната рота и до стъмняване премивах конете им, които са набити. Вечерта останах да нощувам при картечната рота, при подофицерите в един от дъски иззидан дам.

2.XI.1943 год., вторник, с. Любиш

Ясен слънчев ден. Целия ден премивах и лекувах коне от картечната рота. Вечерта пак останах да нощувам в картечната рота.

3.XI.1943 год., сряда, с. Любиш

Ден слънчев. Целия ден премивах набити коне от първа и втора рота. Вечерта отидох да нощувам при щаба на дружината, където се числя. Понеже помещението бе препълнено, в която къща преспиваха войниците от щаба на дружината, затова аз отидох на един таван над самите коне. Въздухът е въздух на конюшня, но все не бе както на открито. Попях и посвирих на войниците и си легнах.

4.XI.1943 год., четвъртък, с. Любиш

Днес, като станах от сън, дочетох започнатата да чета първа беседа от томчето „Трите живота".

До обед пречистих раните на конете от картечната рота и на трета рота. Следобед направих една закрушка и си посвирих. Времето бе мъгливо.

5.XI.1943 год., петък, с. Любиш

Времето облачно, мъгливо, студено. Нощес бе валяло, поледица. До обед почиствах раните на конете от първа и втора рота. На обед си поспах.

Следобед си посвирих и вечерта до късно седях при огъня и се греях. Войниците са на позиция. Конете – настанени в селски къщи, а за някои войниците приготовляват навеси или землянки. Също и за войниците се строят землянки. Войниците протестират и си говорят кога ли ще дойде смяната им, за да си отидат по домовете си.

6.XI.1943 год., събота, с. Любиш

Мъгла и ситен есенен дъжд вали. След закуска прочетох беседата *„Правила на природата"*. До обед пречиствах раните на конете от картечната рота. Понеже дъждът ме изкваси, отидох при хазяите, в чийто двор квартирувахме, и на печката си изсуших и си поприказвах с тях.

Днес обядвах с ябълки и хляб.

Следобед отидох да пречистя раните на 14/I товарна батарея. Премих 11 тежко набити коне. Чуваха се на запад от с. Любиш топовни гърмежи. Времето през целия ден е мъгляво и мрачно. Затъмнях, докато пречистя всички коне. Навечерях се късно с попара от топла вода и хляб с малко кашкавал. В 8 ч си легнах, след като си затоплих краката на огъня.

7.XI.1943 год., неделя, с. Любиш

В 12 ч сред нощ бях буден и чух вистрели на позицията от картечен пистолет. Веднага след първия вистрел се разнесоха такива по всичките височини, където бяха на позиция трите роти: първа, втора и трета, и към тая, където бяха товарната артилерия. Войниците от щаба на дружината, които бяха при мен, веднага станаха, облякоха се, взеха си оръжието и слязоха от тавана, на който спяхме. Всички, вече въоръжени, потеглиха към предварително изкопаните окопи западно от селото. Аз останах на леглото си. Мините фучаха и издаваха силен трясък. Горе, източно на позицията, запукаха често пушечни и картечните и бомбените вистрели.

Седнах и дълго слушах. Дойде един войник и ме пита какво да правим, да не ни пленят сърбите. Аз бях решил да си стоя, но като дойде тоя войник и снове по тавана, уфти и вика: „О, Божичко, що да правим?", аз му казах, че да излезем да търсим към нашата позиция нашите войници. Другаде е невъзможно да отиде човек, понеже навред се водят сражения, а тъмнината не позволява повече от десетина крачки да не виждаш нищо.

Излязохме двамата. Ето позицията на войници. Установи се, че са от III рота, водени от фелдфебела им Никола Кръстев. Вървяхме дебнешката и дебнем, да не би да се натъкнем на сръбски постове и ни открият огън. Залегнахме на една поляна. Всички се снабдиха с патрони от един сандък, който носеха III рота. Фелдфебелът си счупил затвора на пушката и поиска моята, а ми даде счупената.

Дълго слушахме виковете на сърбите, които се провикваха: „Бугари, предайте се! Сърбинът зло не ще ви стори!" „Тодоре, предай се, сърбинът зло не че ти стори. Ние се бием против фашизма" и пр. Наблизо до нас стене сърбин, ранен, изглежда, тежко. Други го мирят.

Фелдфебелът даде заповед, че ако дойдат няколко сърби, да не стрелят нашите, а на нож да ги избият. По позициите се водеше бой ръкопашен.

Върнахме се. Войниците, на брой около 20 души, се разделиха. При мене останали 5–6 войника. Потеглихме нагоре по височината, където бяха окопите на нашите войски, но окопите бяха празни. Пред нас се зададе въпросът на сръбски: „Кой иде?" Връцнахме се на запад и оттам ни зададе въпрос друг сръбски пост: „Кои са, които приближават?" Затекохме се на юг и на изток. Видяхме, че кордонът тука е зает от сръбски войски.

Излязохме по на изток и пак намерихме фелдфебела на III рота с останалите войници. Потеглихме на изток за позициите на I и II роти. При III рота, където са били, има един италианец, млад, с петолъчна червена звезда на шапката, убит от самия фелдфебел, при шосето с моята пушка той убил още един. При позициите на I и II роти не отидох, където се водили най-големите сражения.

Разсъмна се. Сърбите и италианците се оттеглиха на запад по най-голямата височина. Засъбираха се офицери, войници. На позициите има 12 души убити сърби и италианци. Шумците откарали 10 коня на III рота. Пленили 2 леки и една тежка картечница, една минохвъргачка и 13 души пленили. Дивизионният началник, командующ от гр. Ужица, дава заповед на радиотелеграфистите да не напущат телефона и поста си. Ловната рота потегля и към 8 ч пристигна в с. Любиш. Отивайки по височината, накъдето се оттеглиха сърбите, те намерили 77 сръбски мъртви трупа, събрани в 3 къщи, и 3-ма български войници.

Към 12 без 15 по обед потеглихме по шосето към гр. Ужица. На III рота багажа натовариха на камиони и убитите трима наши войници. На хазяина, в чийто дом бяхме, оставихме една болна, разпрана и съшита кобила, кожата на целия й корем, и една здрава, но слаба, малка, и един здрав кон от картечната рота, засамарен с дъсчен самар, но забравен вързан зад конюшнята. Вечерта към 3 ч се спряхме в село ... Тука ни бяха определили да останем на позиция.

Известна част от конете и войниците се настаниха в селското училище от 2 учебни стаи, община и 3–4 къщи дюкяни. Останалите коне и хора останаха на открито вън. Вънка е мъгла, кално и студено. Накладоха огньове наоколо от тарабите на оградите.

8.XI.1943 год., понеделник, с. Рожанство, на позиция

Уморен от неспане и по позицията и от 20 километра пътуване, попътем си легнах и съм заспал. В 8 ч запукаха картечници, пушки и за миг завикаха: „Позиция!!!" Някои страхливковци започнаха от прозореца на стаята, учебна стая, да стрелят. Дружинният лекар д-р Генчев в съседна малка стаичка посяга да излезе, казали му, че сърбите влезли в помещението. Той се връща в стаичката си и удря с дясната ръка в стъклото на прозореца, разсича си ръката и из счупеното стъкло изскача вън. След няколко минути стрелба се установи, че една крава, приближавайки се към часовите на позицията, стреляли по нея и от тия вистрели всички войници за миг избягват на позицията. Наново се въведе тишина, до сутринта.

През деня до обед премих набитите коне от дружината и на товарната 14/I батарея. Следобед си отпътуваха ловната рота ред[...?] полковника, които донесоха бойни припаси и храна. Пристигна и ешелонът, които бяха останали в гр. Рашка на стъмняване. Получих писмо от Еленка и директорката Декова. Писах на Еленка.

9.XI.1943 год., вторник, с. Рожанство

Тежко се спи в стая толкова нагъсто, че не може да се попрегъне човек и лесно да се обърне. От 12 ч до присъмване все буден стоях.

Размишлявах върху беседите, които прочитах набърже в голямата гюрултия, която вдигат войниците! Тази сутрин прочетох *„Малки правила за ученика"* и *„Трите вида ученици"*.

От снощи започна да вали сняг. Тая сутрин земята е бяла. Вънка е студено. Конете треперят. Един се търкаля измръзнал. Една кобила се изялови. Днеска си почивах. Обядвах с печени 7 пиперки, малко кашкавал и една ябълка. Започнах да чета беседата *„Три категории ученици"*. Дочетох я.

10.XI.1943 год., сряда, с. Рожанство

Земята бяла. Позаледена е земята. Студено. След закуската започнах да пречистям раните на болните коне. Към 9 ч пристигна ловната рота с камионите, командиря на полка и с тях и ветеринарният лекар Жеко Ганев. Аз до 2 ч следобед работих и за следобед остана един кон за пречистване.

11.XI.1943 год., четвъртък, с. Рожанство

По цялата позиция войниците си правят окопи, колиби. Днешния ден дойде полковият командир и ветеринарният лекар, а не в сряда. В сряда само донесоха храна и бойни припаси камионите и се върнаха 9 души войници, които не попаднали в плен, както си мислехме на 6 срещу 7 ноемврий в с. Любиш, а успели да си отидат чак в гр. Ужица.

Времето целия ден е облачно и мъгливо, студено.

12.XI.1943 год., петък, с. Рожанство

Тая нощ, както и тези от няколко дена, откак пристигнах в с. Рожанство, я прекарвам много тежко. Нощите ми се виждат много дълги и мъчителни. Войниците, на брой около 40 души в една стая, пушат в спалното помещение. Спах на голите дъски. Кокалите ме болят. Стоя по цели часове буден. Сън ме не хваща. Колко бих използувал това време за четене и свирене, ако съм в една стая и да знам, че не смущавам никого. Не съм свикнал да лежа по 13–14 часа. Мен ми са достатъчни 5–6 часа сън.

Днеска дохожда дивизионният началник и поздрави поротно войниците и ги похвали за бляскавата победа, която изнесоха войниците от първа дружина на 6 срещу 7 ноемврий в с. Любиш. Днеска направих много снимки по позицията на войниците.

Обядвах с картофена чорба с макарони, а вечерята – постен боб. Попях на стъмяване на един кръг войници и подпоручик Казаков.

Днеска написах 5 писма на ученици от с. Кумарица в III отделение, които са ми писали, и на директорката си, г-жа Декова. Докъде 10 ч вечерта на фенер писах. Днеска се и опрах и донесох слама за постелка на дъските.

13.XI.1943 год., събота, с. Рожанство

Станах в 6 ч. Пак мъчителна нощ. Небето откъм изток облачно, а на запад прошарено, а към обед, до вечерта, съвсем се разясни. Цял ден премивах болни коне. На обед обядвах печени пиперки и макарони, а вечерях с ябълки и хляб. След вечеря дадох цигулката на Васил Тотев, за да посвири, а войниците слушаха. До 8 ч вечерта се разхождах вънка по лунната нощ и правих дълбоки вдишки.

14.XI.1943 год., неделя, с. Рожанство

Станах в 4 ч. Нощес **насън** бях с Еленка, а **втори сън** сънувах, че ми предстои среща с Чедомир Тасов в с. Сувойница, Сурдулишко, че дъщеря му – бивша моя хазяйка, 17-годишна девойка, е при мене и се стяга за срещата на баща си. Снощи се поразхвърлях и нощес съм спал по-добре.

Прочетох една беседа, докато се съмне: *„Природни методи и силите на мозъка"*. Време студено, ветровито.

През деня дохождаха около 50 въоръжени сръбски бандити от четата на Дража Михайлович. Искат съдействието на нашите власти против комунистите.

15.XI.1943 год., понеделник, с. Рожанство

Слънчев, но ветровит ден. Премивах коне цял ден. Дохожда ловната рота заедно с полковника и ветеринарния лекар. Обеща ми полковникът, че идущия път с автомобилите ще изпратят ветеринарния фелдфебел Германов, за да ме смени за няколко дена, та да отида в гр. Ужица, за да си промия филмите и направя снимките.

Докараха едно момиче ва 6–7 години, което при пробите със стрелба нашите войници ранили в устата и раменете. Полковият лекар го превърза. Строиха взводните и отдельонни началници и ги предупредиха да намерят 8000 динара, които наши войници са откраднали от една съседна къща. Но не се изказа никой, който е направил обира.

През нощта и деня духа силна буря.

Получих писмо от Еленка и в плика има 3 резюмета от лекции от Учителя с много ценни мисли и закони.

16.XI.1943 год., вторник, с. Рожанство

Нощес имаше много голяма буря, щото ако и вързани циглите на покривите, то пак вятърът е свалил някои.

Нашата дружина станаха войниците в 4 1/2 ч и в 6.10 ч отпътуваха на разузнавателна акция към с. Любиш. Мен ме оставиха на почивка. Целия ден прекарах в кърпене, потягане на багажа си.

Времето ту слънчево, ветровито, ту дъжд поръсва, но сравнително добро.

Обядвах кашкавал, ябълки и хляб.

17.XI.1943 год., сряда, с. Рожанство

Времето полуоблачно. Западен вятър вее. Войниците укрепяват позициите си. Прочетох тая сутрин лекцията *„Символични и научни правила"*. След закуска с чай целия ден пречиствах раните на набитите коне. Западно от нас се чуваха вистрели от оръдейни вистрели. Едно напрежение на нервите се чувствува във войската, която се страхува да не бъде нападната от шумците. Вечерта припадна гъста мъгла и в мрака нищо не се вижда. Месецът изгря към 9 ч.

18.XI.1943 год., четвъртък, с. Рожанство

Снощи, тъкмо заспах, ме събудиха в 7.30 ч вечерта заради заболяла кобила в I рота. Имаше случай на колика и непикаене. Помогнах на заболялата кобила и в 10 ч си легнах.

Сън: Сънувах, че ме нападнали хаотични мисли. Душевно съм измъчен. Чудя се как бих излязъл от тоя хаос. Толкова ми дотегнало на душата, че заплаках и в плача си се обърнах към Бога с молба Той да ми помогне. Човек сам не може да се изчисти от паразитни мисли. Само Бог може да ми помогне. След събуждането ми наново сънувах други 2 съня, които, ставайки от сън, ясно помнех, но не можах веднага да запиша и до вечерта ги забравих.

Тази сутрин и през целия ден е мъгляво. Ново разпределение на позицията стана. Свързочния взвод от щаба на дружината, при които аз спя, им дадоха позиция и през целия ден те правиха телени мрежи. Трета рота взе северозападна височина. При конете оставиха малко коневоди, а всички други заеха позиции. Очаква се нападението на нашата дружина. Нощес западно от нас към трета/63 дружина се водило сражение на 25 км.

19.XI.1943 год., петък, с. Рожанство

Осъмнахме с ясно утро. Войниците всички бяха на позиция. Към 4 ч се върнаха и налягаха. Тази сутрин изпратихме по сърби 19 коня тежко набити, за да ги откарат в гр. Ужица на лечение в полковата ветеринарна лечебница. Пречистих останалите леко болни коне до обед. Тази сутрин прочетох лекцията *„Необятната любов"*. Към обед наново припадна мъгла. Всички войници продължават да укрепяват позицията си. В спалното помещение стоим 6–7 войника.

20.XI.1943 год., събота, с. Рожанство

Сън: Сънувах, че Еленка се разполага в хубава спалня. Спалнята ѝ комфортно мобилирана. Тя е легнала в хубаво меко легло, завита до гърдите с лек атлазен юрган. Тя насън изглеждаше много по-млада и красива, отколкото е в действителност. Очакваше ме да отида при нея.

Друг сън: Сънувах, че имам работа с ученици, деца – ученички от III отделение. Момичетата весело си играеха; и аз се потопих в тяхното безгрижие и почнах да си играя с тях.

*

Времето нощес бе ту дъждовито и през цялата нощ мъгливо, но не много студено. Чак към 11 ч едва слънцето проряза гъстата мъгла и се показаха няколко лъча.

Писах писмо на учителя Никола К. Василев, гр. Троян. Към 4 ч вечерта дойдоха 2 камиона с храна за войниците. Те съобщиха, че при разбитата 3-та дружина от 63-ни полк българска войска, която сега е придошла, успяват да заловят и пленят около 600 души комунисти италианци и друга част избили. Като чуха това, войниците се успокоиха и си дадоха отговор от що са били оръдейните вистрели, които се чуваха от 2 дни в западна посока от нас. Изпратих писма на ученика Асен Стоянов, на учителя Никола К. Василев. Дадох резюметата да ги прочете фелдфебелът Никола Кръстев. Прочетох във вестника и за бомбардировката на София и дадените жертви и щети.

21.XI.1943 год., неделя, с. Рожанство

Сън: Сънувах, че съм във Водица – родното си село. Ясакът ни, където сега е построена батювата Бобева къща, мястото, където е Кълъджеолу, на Павля ясакът е все наш. Учителят дойде при мене. Това бе сутрин, преди изгрев слънце. Надойдоха и някои сестри и братя – тесен кръг. На Емилия Русева дъщерята, Стефанка, и тя бе при нас. Ние седяхме и чакахме изгрева на слънцето. Учителят се отдалечи при нас и аз след малко Го последвах. Заварих Го, като изпъждаше повелително зъл дух, който бил обхванал Стефанка. Аз, с приближаването си до тях, по мене се накачиха паяжини, които хвъркаха около Стефанка. Но веднага усетих, че и моята глава се завъртя като пиян и обсебен от незнайната тъмна сила. Обърнах се към Учителя за помощ. Той веднага се докосна до мене, тъй както четем за Христа в евангелието, и ме освободи от това влияние. Каза ми след това, че аз, без да съм знаел, съм бил обсебен отдавна от тоя тъмен внушител, който ми пречел на духовния ми прогрес. „Ето – каза Той, – сега си чист, бъди внимателен и изпълнявай волята Божия и свободен бъди!"

След тоя сън пак сънувах **други сънища**, пак за нашата къща, нехигиенична, пълна със свини, кокошки и нечистотии. Сънувах майка си и пр. Също и с баща си имах нещо среща, но не запомних в какво се състоеше работата ни.

*

Следобед ходих на чешмичката и измих главата и нозете със студена вода.

22.XI.1943 год., понеделник, с. Рожанство

Снощи с лягането в 7 ч войниците забелязали някакви светлини и дадоха тревога всички да бъдат готови по окопите. След половин час дадоха заповед да се оттеглят войниците в палатките, но да бъдат готови. Така и премина нощта. Докъде 12 ч аз почти не можах да заспя.

Тази сутрин времето бе полуоблачно. Прочетох лекцията *„Природна хигиена"*. Дойдоха камионите и донесоха писмо от Еленка с вдъхновително съдържание и резюме от 14 и 17 ноемврий.

В Кремне, където се водят сражения, засега са заминали войска. Към обед слънце огря. Към 4 ч следобед заваля дъжд. Всяка вечер след вечеря аз си турях сурдинката върху цигулката и тихичко си посвирвах някоя братска песен или някое класическо парче, каквито съм учил от учителя си по цигулка Христо Петков, ул. „Граф Игнатиев" № 37, IV етаж, в София. След това в непроглядния мрак излизах, за да си направя дълбоки вдишки, да си прочета „Добрата молитва", „Пътят на живота", „Деветдесет и първи псалом" и „Молитвата за Царството". Произнасях си формули за обграждане цялата ни дружина и тогава си отивах, за да си легна.

Следобед до вечерта прекарах и в размишление и прочитането или резюме, изпратено от Еленка, или пък нещо от Словото на Учителя из някое томче.

23.XI.1943 год., вторник, с. Рожанство

Осъмнахме с ясно утро. След това се заоблачи. Започнах да чета изпратеното от Еленка резюме и да го препрочитам. Обядвах с хляб и ябълки. Поболя се кон от 14/I батарея от колика. До вечерта имах работа с него. Вечерях с макарони и хляб. След това гледах стрелба на донесените нови картечни пистолети. Рано си направих вдишките и молитвата и влязох в помещението си. Вечерта започна да вали дъжд ситен. Посвирих си около един час и си излязох да видя болния кон. Той се успокоил и в 8 ч си легнах.

24.XI.1943 год., сряда, с. Рожанство

Снощи в 8 ч цялата позиция екна от гърмежи на пушки, картечници, минохвърграчки, гранати и оръдие. Десетина минути продължаваше стрелбата. Установи се по цялата позиция, че неприятел няма и че куче ли или по невнимание е възпламенена една бомба при телената мрежа и става причина да започне престрелка, която едва се спря под високия вик на капитан Генов и някои други. В тая суматоха 3 коня избягват от сайванта и кобила 127 номер бива застреляна при втора рота. В тъмнината никой не вижда враг пред себе си и стреля.

Днес се установи, че са изстреляни над 15 000 куршума и пр.

Прочетох беседата *„Природна хигиена"*. След това си посвирих „Серенадата" от Моцарт. Обядвах с фасул и макарони. Следобед четох вестник „Устрем". Дъжд започна да вали към 3 ч. Ветеринарният лекар ми съобщи, че ще изпрати един фелдшер, за да ме смени за малко дни да отида в гр. Ужица. След вечеря около 2 часа се разхождахме с един подпоручик от батареята, родом гр. Асеновград. Той ми тананика много класически мелодии от известни западни музиканти.

25.XI.1943 год., четвъртък, с. Рожанство

Тая сутрин духаше силен, студен западен вятър. Дойдоха камиони с продукти и поща от гр. Ужица. Изпратих на г-жа Цанка Екимова резюме от Учителя. Обядвах ябълки и хляб. Следобед си посвирих серенадата от Моцарт, Чайковски – канцонетата, серенада от Шуман. Легнах си в 6 ч.

26.XI.1943 год., петък, с. Рожанство

Снощи в 11 ч пред полунощ започна да вали проливен дъжд.

Сън: Нощес вече убедително и насън се самоуверявах, че баща ми си дошъл, макар че се е поминал още през 1916 год. Така самоуверено си говорех, че досега го сънувах на сън, а сега ето, това не е сън, а действителност, той си дошъл отнякъде и е вече у дома. Аз се радвах, че в неговото отсъствие съм се сдобил със средно образование, че съм учител, че знам да свиря на цигулка и най-важното, че имам разбиранията на Учителя и пр.

*

Осъмнахме с валеж сняг. Вчера дохожда корпусният генерал Николов, а днес – полковник Анастасов, към чието командване ставаме от днес; понеже полковникът на 64-ти пехотен полк е сега на позиция в Кремне.

Прочетох лекцията *„Мисъл и действие"*.

27.XI.1943 год., събота, с. Рожанство

Ден ясен, слънчев от сутринта, а следобед се заоблачи. Изпрах се днес, но на долните си дрехи намерих една въшка. Груповото спане един до друг е нехигиенично поради това, че които имат въшки, стават разсадници на въшките.

От разузнавателната акция се установи, че неприятеля отстои от нас на около 50 км и затова намалиха нощните постове по позицията.

28.XI.1943 год., неделя, с. Рожанство

Сън: Сънувах, че едно ханъмче ми подари някаква носна кърпа, обаче употребявана. Имаше три цвята: син, бял и червен.

След това сънувах малко дете на моя близка позната. Под мисците му от нечистота забелязах по една пълка. Кога погледнах, отдолу имаше червеи. Започнах да я упреквам, че е много немарлива спрямо детето си и го оставила да очервивя.

*

Времето е облачно и хладно. Прочетох беседата *„Влиянието на музиката"*.

Започнах прегледа на болните коне. Дойдоха камионите от гр. Ужица и с тях – заместникът ми. Стегнах си багажа и с камионите отидох в гр. Ужица. Избръснах си всички косми на тялото, за да не би да съм донесъл въшки от позицията, понеже вчера си намерих една. Изкъпах се и преоблякох. След това си направих проявител и фиксаж и намерих съдове за вода и приготвих вода, за да мога да проявя филмите си. От 9 ч до 4 ч след полунощ проявих 20 филма, които за 2 месеца съм правил по акциите. Спах на леглото на един кандидат-подофицер в лечебницата.

29.XI.1943 год., понеделник, гр. Ужица

В 6 ч станах. Закусих чай и хляб с мармалад. Ходихме и купихме с ветеринарния фелдфебел 4 кг ябълки. През деня – следобед, ходих малко из града. След това си надписах няколко филма за работа вечерта. Вечерта, до 2 ч след полунощ копирах снимки. Главата ми натегна и легнах да спя.

30.XI.1943 год., вторник, гр. Ужица

До обед премивахме болните коне. Следобед суших и обрязвах картички. От 8 ч вечерта до 5 и четвърт копирах картички. Безсънието е болест. Легнах да спя до 7 ч.

1.XII.1943 год., сряда, гр. Ужица

Тази сутрин станах като пиян от безсъние. Закусих хляб и мармалад. До обед занесох 87 негатива, за да ми копират картички, понеже нямам условия тук, в лечебницата, за да си ги копирам сам. Времето е кишовно. Вали дъжд и сняг.

Преди два дена получих писмо от Еленка, но от работа време не ми остана, за да й отговоря и да прочета изпратеното резюме.

2.XII.1943 год., четвъртък, гр. Ужица

Спах на леглото на прислужника Янко Николов от с. Беломорци, Омуртаг-ско, а той спа на масата. Понеже бях работил три нощи, та бях болен за сън. Станах все пак с малка умора. До обед обрязвах картички. Следобед отидох да раздавам картички в първа дружина от 64-ти полк.

Времето облачно и леко, от време на време, превалява сняг. Нощес е заваляло сняг, но се топи и кал е станала голяма. Понеже скоро не съм ял кашкавал, то съм изгладнял. Седнах да вечерям. Подпоручик Еников и докторът Жеко Ганев ме заставиха да отида да искам кашкавал. Тръгнах, но изпитвах жъка. Така ми домъчня, че заплаках. Та се бавих в тъмното отвън, за да се успокоя. Артелчикът ми даде ябълки, мармалад и кашкавал.

3.XII.1943 год., петък, гр. Ужица

Слънчев ден.

Деня до обед прекарах в казармата „Барбара" по проверка описа на конете и заграбените коне. След това започнах раздаването на фотографски карти, които съм правил през акциите за 2 месеца. Вечерта ходих на кино с фелдфебела Стефан Германов. Изпратих писмо на Еленка.

4.XII.1943 год., събота, гр. Ужица

Небето полуоблачно и мъгливо.

Преписах два акта и редих снимките си. Ходихме с Германов на пазар и си купихме ябълки. Пазаря – само ябълки с най-разнообразни сортове, за хубост да ги гледаш. Следобед раздавах картички.

Вечерта до 2 без 20 работих снимки. На фронта се чуват от 22 ч оръдейни вистрели.

9.XII.1943 год., четвъртък, Ужица

Небето ясно. Станах от сън в 3 ч. До разсъмване копирах картички от снимките, които правих вчера, на 8.XII., на хората от лечебницата.

Три дни: на 5., 6., 7. и 8. декемврий, работих снимки и преписвах в актовата книга на лечебницата актове за умрели, убити и унищожени коне. Направих един сандък с вместимост около 60 кг ябълки и го напълних с ябълки. Ходих на пазаря и си избрах хубави ябълки.

Тая сутрин пристигна дружината от гр. Шумен и от Варна, които ще ни сменят. Днеска има трескаво приготовление по отиването на войниците. На идващите на лицата се чете униние, а на отпътуващите – ...

10.XII.1943 год., петък, гр. Ужица

Стоях до 5.30 ч. Днес стана предаването лечебницата на новия ветеринарен лекар и неговите подофицери. Аз си издадох каската, паласките, носача на каската и сламеника и бялата калъфка.

Купих един бръснач за 900 динара, едно ножче за 500 динара, две кутии пудра по 80 и 70 динара. Раздавах картички и си изкарах сандъчето – куфара. Легнах си в 10.30 ч. За пръв път при нас легнаха и заместниците ветеринарни подофицери. Написах и на Еленка писмо, за да ми изнесе риза и балтона на гара Надежда.

11.XII.1943 год., събота, гр. Ужица

Станах в 3.30 ч. сутринта. Прочетох две беседи: *„Прости и сложни движения"* и *„Основните закони"*. След закуска отидох в щаба на полка и поднесох на полковника 25 снимки даром от последните акции. Той ми позволи да ми се

издаде един кредитен билет, та в София да се отбия да си взема цивилни дрехи и после с бързия влак да замина за Шумен. След това купих 10 кг ябълки, за да допълня единия сандък, който не бе напълнен. Два пъти ходих до казармата „Барбара", за да уредя кредитния си билет и си получа храната за днес. Вечерта до късно стоях в щаба на полка, за да раздам снимки на офицерите. След завръщането в квартирата си, ме поканиха артелчикът да им посвиря и попея тая вечер. Около 2 часа прекарах при тях в свирене и пеене. В 10 ч си легнах.

12.XII.1943 год., неделя, гр. Ужица

Сънувах, че съм във Водица в махала Маркоолу. Разговарях с фамилията в Маркоолу, с Колю Ралев и др. След това се даде въздушна тревога. Аз побягнах и се скрих в някакви стари здания. Попаднах над една река, в една цепната голяма скала. Ужас ме обзе, че грамаден отломък от скалата, тежащ няколко хиляди тона, само от едно побутане се строполи и камък ме застига, за да ме смаже. Извиках за помощ към Бога. В ума ми се яви мисълта, че ще бъда спасен, като призова Бога, но се яви и втора съмнителна мисъл, че и без молитва ще бъда спасен, но мигновено се противопоставих на тая смъртоносна мисъл и си казах: „В Бога е спасението ми!" и с висок глас извиках към Бога за помощ и скалата не можа да ме смачка в устрема си надолу. След това бях у дома в разговор братята си и пр. Имах и среща с Учителя.

*

Станах в 4 ч, за да стягаме за път към България. Сутринта бе вече всичко готово. Дъжд валеше. Натоварихме в 11 ч багажа и откарахме на гарата. Войската, състояща се от 1-ва дружина и 2-ра на 64-ти пехотен полк, бе готова за път. Пристигнал бе ешелон и се разтоваряха пристигащите и ние почнахме да товарим в същите вагони. В 1 ч влакът потегли. В 3 ч след полунощ стигнахме в гара Крушевац. От теснолинейната претоварихме се в широколинейната.

13.XII.1943 год., понеделник, на път за България

От гара Крушевац потеглихме в 5 ч, целия ден – пътуване. На гара Ниш стояхме 4 часа. В София пристигнахме в 11 ч вечерта. С помощта на Димитър Стоянов и други войници снех и отнесох багажа си в гардероба.

През нощта, в 1.30 ч, стигнах на Изгрева. Войската с ешелона замина към Варна. Изкъпах се, изпрах и в 4 ч и половина легнах да спя.

14.XII.1943 год., вторник, София

В 7 ч отидохме с Ивана каруцаря за гарата. Получих багажа си и си го откарах у дома си до обед. Следобед си легнах и до 6 ч спах. Вечеряхме, приказвах с Еленка и кърпихме чорапи и в 12 ч легнахме да спим.

VIII.
Документи на Пенїю Ганев

I. Пенїю Ганев, учител в село Кумарица, се назначава в новите земи – 18.IV.1944 год.

1.

М.Н.П.
II. Софийски окол. учил. инспектор
№ 156
18.IV.1944 г.
София – с. Ботунец

До Господина
Пенїю Б. Ганев
с. Кумарица, Софийско

Съгласно т. 3 на окръжно № 677-о от 15 март 1944 г. на Министерството на народното просвещение, съобщава ви се, Господине учителю, че вие сте определени за преместване в новите земи за учебната 1944–45 година.

Ако има причини за отменяване изпращането Ви, съгласно т. 5 и т. 6 на същото окръжно, направете постъпки навреме, като заявлението Ви бъде получено в инспекцията най-късно на 5 май 1944 г.

Когато причините са от семеен или материален характер, подкрепете заявлението с необходимите документи, а ако е от здравословен характер, освен подаденото заявление, ще се явите лично на преглед пред медицинската комисия в канцеларията на училището в с. Своге – Софийско, на 7 май 1944 г. в 8 часа сутринта.

Околийски училищен инспектор: (подпис)
(печат)

2.

Софийска
областна реквизиционна комисия
№ 1223
3.V.1944 г.
София

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Софийската областна реквизиционна комисия удостоверява, че Пенїю Ганев Бобев – първоначален учител в с. Кумарица, Софийско, е граждански

мобилизиран към същата реквизиционна комисия от 13 април т.г. и продължава да бъде като такъв.

Дава му се настоящото, за да му послужи гдето стане нужда.

(подпис)

Подполковник – Подпредседател Областната рекв. комисия
(Горов) (печат)

3.

М.Н.П.
II. Софийски окол. учил. инспектор
№ 224
15 май 1944 г.
с. Ботунец, Соф.

До Госп.
Пеню Г. Бобев, учител
с. Кумарица, Софийско

Съобщава Ви се, че молбата относно преместването Ви в новоосвободените земи, не се уважава.

II софийски окол. учил. инспектор: (подпис)
Секретар: (подпис) (печат)

4.

Софийска областна
училищна инспекция
№ 7357
23 авг. 1944 г.
Кюстендил

До Госп.
Пеню Б. Ганев, учител
с. Кумарица, Софийско
Копие: до г. Окол. учил. инспектор
с. Своге, Софийско
Директора (Главния учител)
с. Кумарица, Софийско
Пунктовия учител
с. Малашевци, Софийско

Съобщава Ви се, че със заповед № 2499 от 7.VIII.т.г. на Министерството на народното просвещение, Вие се премествате от 15.IX.1944 г., с право на пътни и дневни пари, при първоначалното училище в с. Селце, Крушовско, като се запазва постоянното Ви място в старите предели на страната.

за Областен училищен инспектор: (подпис)
Секретар: (подпис)
(печат)

II. Документи на Пеню Ганев за музикалното му образование

1.

До Г-на
Столичния градски
училищен инспектор
в София

Заявление
от Пеню Ганев Бобев,
учител в с. Кумарица, Софийско

Господине инспекторе,

От 1923 година досега съм учителствувал. Външно не съм се проявил като отявлен противник на мракобесните правителства, които обезчестиха народа

ни от 1923 год. до историческата дата 9 септемврий т.г. Все пак в историята на моя живот има няколко документални случки, които твърдят, че аз не съм вървял в крак с властниците.

Още ученик в 7" клас на Поповската см. гимназия, имам намалено поведение за разпространяване нелегална литература.

През 1923 год., учител в родното си село – Водица, Поповско, укривах у дома си нелегални комунисти и земеделци, осъдени на смърт и дирени от полицията. Единия от двамата снабдих с нужните документи и чрез моя позната през Ямбол, Елхово препратих в Турция.

През 1924 год. имах анкета от Шуменски училищен инспектор и със заповед № 36 от 14.II.1924 год. съм наказан с мъмрене по чл. 86 буква „в" от Закона за Народната Просвета.

През 1925 год. бях уволнен от родното си село, задето не гласувах с белязана бюлетина, за да докажа, че не съм против сговора.

Със заповед № 4949 от 26.X.1933 год. на Министерството на народната просвета бях уволнен като неудобен за границата от с. Равна, Царибродско. И след три месеца без място ме изпратиха в турско училище из Родопския край.

Учителствувах по села из Поповско, Царибродско, Кърджалийско, Моравско и Софийско. От селяните навред обичан, защото това е отзвукът на моята душа.

През този си скитнически живот аз не губех времето си напразно. Две неща запълваха всичкото ми време извън преките ми задължения в училище и извън него. Те са: научната литература и музиката. Аз се отдадох с цялата си жар да уча цигулка, пеене и теория на музиката. Като дойдох в Софийско учител, започнах редовно да вземам уроци по цигулка от музикалния педагог Христо Петков. Това лято започнах да вземам уроци по пиано и завърших един курс по хармония.

Във всички училища, където съм учителствувал, съм ръководил училищни хорове в училищата и някъде съм ръководил такъв с моми и момци.

Два пъти се явявах на конкурсен [изпит] за Столичен учител, но способността и знанието не ми помогнаха, защото ...!!

За да мога да продължа музикалното си образование, а същевременно и да бъда полезен на ученици и колеги, като учител педагог и ръководител на училищен хор, аз Ви моля, Г-не инспекторе, да ме назначите първоначален учител в София.

2.

Бележка

О.Ф. комитет в с. Кумарица, Софийска околия, дава настоящата на Пеню Ганев Бобев, учител в същото село, в уверение на това, че в миналото не е проявен като фашист, а понастоящем е добър отечественофронтовец и ръководител на ученическата организация „Септемврийче" в училището ни.

Настоящата да му послужи където стане нужда.

4.IX.1946 г.

с. Кумарица

Председател: (подпис)
Секретар: (подпис)
(печат)

[на гърба:] № 777

4 септемврий 1946 год.

Соф. Окол. о.ф. комитет потвърждава Сл. бележка от о.ф. комитет в с. Кумарица на Пеньо Ганев Бобев.

Председател: (подпис)
Секретар: (подпис) (печат)

3.

Държавна
Музикална академия
№ 432
10 август 1925 г.
София

УВЕРЕНИЕ

Дирекцията на Държавната Музикална Академия уверява, че *Ганев Пеню* е бил курсист във *втори курс* в 25-дневния курс по музика при същата академия, открит съгласно окръжно № 10271 от 22 май 1925 г., от Министерството на Народното Просвещение, като е слушал лекции по следните предмети: *хармония, солфежи, история на музиката, наука за инструментите, методика на пение, хор и цигулка.*

Директор: (подпис) (печат)

4.

Държавна
Музикална академия
№ 780
14.III.1926 г.
София

УВЕРЕНИЕ

Дирекцията на Държавната Музикална Академия уверява, че *Ганев Пеню* е бил курсист в трети курс в 25-дневния курс по музика при същата академия, открит съгласно окръжно № 14829 от 7 юлий 1926 г. от Министерството на Народното Просвещение, като е слушал лекции по следните предмети: *хармония, солфежи, понятие за контрапункт и др., история на музиката, практическо упътване по инструментация, методика на практическа лекция, хорово пение, записване мелодии, организация ученически оркестри, цигулка.*

Директор: (подпис) (печат)

5.

Софийска
областна учил. инспекция
№ 3012
30.III.1938 год.
гр. София

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Софийската областна училищна инспекция удостоверява, че Пеню Ганев Бобев учителствува непрекъснато от 15.IX.1934 год. до днес и продължава да служи при първоначалното училище в с. Равна, Годечка околия. През това време същият не е уволняван по чл. 70, нито е наказван по чл. 74, букви „г", „д", „е", „ж" и „з" от Закона за народното просвещение.

Настоящото се издава на Пеню Г. Бобев, за да му послужи при явяване на конкурсен изпит.

Зам. обл. учил. инспектор: (подпис)
за Секретар: (подпис)
(печат)

III. Къде е работил Пенїо Ганев

(Сведение по негов документ)

№ по ред	Къде е служил	На каква длъжност	От кога до кога е служил	Прослужено време			За службата има документ	
				год.	мес.	дни	№	дата
1.	с. Водица, Поповско	волнонаемен прогимназиален учител	от 15.IX.1923 до 14.IX.1925	2	–	–	245	31.XII.1942
2.	с. Крепча, Поповско	редовен първоначален учител	от 15.IX.1926 до 14.IX.1929 год.	3	–	–	274	31.XII.1942
3.	с. Губеш, Царибродско	редовен първоначален учител	от 15.IX.1929 до 14.IX.1930	1	–	–	100	2.I.1943 год.
4.	с. Равна, Царибродско	редовен първоначален учител	от 15.IX.1930 до 3.XI.1933	3	1	25	100	2.I.1943 год.
№ по ред	Къде е служил	На каква длъжност	От кога до кога е служил	Прослужено време			За службата има документ	
				год.	мес.	дни	№	дата
5.	с. Игловръх, Кърджалийско	редовен първоначален учител	от 13.I.1934 до 14.IX.1934	–	8	2	282	14.XI.1936 год.
6.	с. Равна, Царибродско	редовен първоначален учител	от 15.IX.1934 до 30.X.1938 год	4	1	16	Документът е същият, който е в точки 3 и 4.	
7.	с. Алдомировци, Софийско	волнонаемен прогимназиален учител	от 7.XI.1938 год. до 25.XII.1940 год.	2	1	19	118	20.IX.1942
8.	с. Чепинци, Софийско	редовен първоначален учител	от 26.XII.1940 до 31.VIII.1941 год.	–	8	6	53	29.X.1942
9.	с. Сувойница, Сурдулишко	редовен първоначален учител	от 1.IX.1941 год. до 14.IX.1942 год.	1	–	14	60	12.VI.1942 год.
10.	с. Чепинци, Софийско	редовен първоначален учител	от 15.IX.1942 до 9.XI.1942 год.	–	1	25	22	7.I.1943 год
11.	с. Игловръх, Кърджалийско	редовен първоначален учител	от 10.XI.1942 до 11.X.1948 год.	5	11	3		
12.	София „Дианабад" у-ще „Петър Абаджиев"	редовен първоначален учител	от 12.X.1948 до 31.VIII.1954 год.					
13.	София, 34 основно у-ще „В. Коларов"	редовен първоначален учител	от 1.IX.1954					

IV. Документи на Пеню Ганев от военните власти

1.

I-а АРМЕЙСКА ВЕТЕРИНАРНА ЛЕЧЕБНИЦА
ВРЕМЕНЕН ВЕТЕРИНАРНО-ПОДОФИЦЕРСКИ КУРС

Свидетелство
№ 6313

Дадено на Ветеринарния Младши Подофицер *Бобев Пеню Ганев,* родом от с. Водица, околия Поповска, окръг Шуменски, набор 41/1916, в удостоверение на това, че той е следвал при поведение Примерно временния Ветеринарно-Подофицерски Курс при I-а Армейска Ветеринарна Лечебница и на изпита е показал успех по:

1. Теоретически познания *Много добър*
2. Практически познания *Добър*

Поради което на основание заповедта по Действующата Армия № 997/1917 год. със заповед № 572 § 6. по поверената ми лечебница е произведен Ветеринарен Младши Подофицер, без право на свръхсрочна служба след демобилизацията.

гр. Скопие,
27 Септ. 1917 год.

Началник на лечебницата,
Санитарен Подполковник: (подпис: Плакидов)
(печат)

2.

ЩАБ НА 29-й ПЕХОТЕН ЯМБОЛСКИ ПОЛК

БИЛЕТ
№ 2471

Щабът на 29-й Пехотен Ямболски полк дава настоящия на Ветер. Мл. Подоф. от Картечната рота на същия полк Бобев Пеню Ганев, родом от село Водица, Поповско, в удостоверение на това, че той, съгласно телеграмата от Началника на 3-а Балкан. Дивизионна област под № 1463 т.г., основана на такава от Щаба на Действующата Армия № 2275 с.г., се уволнява в безсрочен отпуск от 21-й Март т.г., понеже е от набор 1917 год.

Умоляват се военните и административни власти да не му препятстват до пристигане до местожителството му с. Водица.

Гр. Ямбол, 25 март 1919 год.

Командир на полка,
Полковник (подпис)
Адютант,
Поручик (подпис)

3.

Командир
29 Пех. допълв. дружина
№ 2310
5 юний 1941 г.
гр. Ямбол

Удостоверение

Щабът на 29 Пехотна Допълваща Дружина удостоверява, че запасният ветеринарен младши подофицер Пеню Ганев Бобев, набор 1897 година, от селото

Водица, околия Поповска, като завършил Ветеринарната школа в гр. Скопие на 1 април 1918 година е преведен на служба в 29 Пехотен Ямболски Полк и на 21 март 1919 година – уволнен. Същият е бил на фронта.

Настоящото се издава, за да му послужи за освобождаване от временна трудова повинност.

Горното с подпис и печата на дружината се удостоверява.

Полковник (подпис) (печат)

4.

Министерство на войната
Военно-историческа комисия
№ 4609
10 декемврий 1942 год.
София

Удостоверение

Военно-историческата комисия удостоверява, че 29-и пехотен Ямболски полк и 1-а армейска ветеринарна лечебница през войната 1915/1918 година е бил в оперативната зона от 1-и октомврий 1915 година до 29-и септемврий 1918 година.

Настоящото се издава на Пеню Ганев Бобев от с. Водица, Поповска околия, живущ в гр. София, по писмена молба № 4160/1942 година, за да му послужи за класиране и за пенсия.

(подпис)
Председател на комисията
(печат)

5.

„ГУРГУЛЯТ"
ДРУЖЕСТВО
НА
ЗАПАСН. ПОДОФИЦЕРИ
СОФИЯ
№ 1258

София, 19.XI.1942 год.

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Дава се на Пеню Ганев Бобев, от с. Водица, Поповско, жив. София, кв. Изгрева № 13, в удостоверение на това, че той е организиран дружествен член и е редовно отчетен до 31 Март 1943 год. Същият притежава лична карта № 7923/ 942 год. като участник във войните на фронта.

Настоящото му се дава по негово искане в два екземпляра, за да му послужи за пенсионното отделение и за класиране съгласно закона на запасното войнство, публикуван в Държавен вестник брой 103/941 година.

Председател: (подпис)
Секретар: (подпис)
(печат)

6.

ЩАБ
1-а ПЕХ. СОФИЙСКА ДИВИЗИЯ
ПО ЛИКВИДАЦИЯТА
№ 3333
18 Септемврий 1942 год.
СОФИЯ

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Щабът на 1-а пех. Соф. дивизия по ликвидацията удостоверява, че запасният редник от 1-а Армейска Ветер. лечебница Пеню Ганев Бобев от с. Водица,

околия Поповска, през войната 1915/1918 год. е служил мобилизиран в същата част от 1-и Юний 1917 год. (спр. заповед № 55 § 3) до 25" Декември 1917 год. (спр. заповед № 593 § 8).

Същият е изпълнявал не щатна длъжност и е служил през горното време в оперативната зона на военните действия.

Дава се, за да послужи пред пенсионното отделение за пенсия, съгласно закона за запасното войнство (Държавен вестник брой 103 от 14 май 1941 г.).

(подпис)

Подпоручик Завед. Ликвидацията

Ликвидатор: (подпис) (печат)

7.

КОМАНДИР
29. пех. Допълваща дружина
№ 4118
9 октомврий 1942 год.
гр. Ямбол

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Щабът на 29-а пех. Допълваща дружина дава настоящото на Пеню Ганев Бобев от с. Водица, околия Поповска, в уверение на това, че той на 1.I.1918 година е преведен от ветеринарната лечебница при I-а Отделна армия в 1. карт. рота на 29-й п. полк, като мл. подофицер и зачислен на 24. лева годишна заплата. На 21.III.1919 година уволнен от военна служба от нестр. рота на с. полк и в същия чин. (Справка заповеди № 412 § 4 – 1917 г. и 48 § 4 – 1919 год. по 29-й пех. Ямболски полк).

Той е взел участие през войната, бил е мл. подофицер, не е заемал щатна длъжност и е получавал (24) двадесет и четири лева годишна заплата.

Настоящото му се издава по повод заявлението му Вх. № 4572, за да му послужи за ПЕНСИЯ И КЛАСИРАНЕ, съгласно Закона за общия съюз на запасното войнство – Д.в. брой 103/941 г.

Горното с подписа и приложен печата на дружината се удостоверява.

(подпис) Майор

(печат)

8.

До Дирекцията на
пенсиите (отделение
за изслужено време)
София

Заявление

от Пеню Ганев Бобев
редовен първоначален учител в с. Кумарица, Софийско

От 1" юний 1917 год. до 25" декември 1917 год., всичко 6 месеца и 25 дни, съм служил в първа армейска ветеринарна лечебница и от 1.I.1918 год. съм служил в I карт. пота на 29. пехотен Ямболски полк, всичко 8 месеца и 29 дни. Всичко 15 месеца и 24 дни съм бил в оперативната зона през войната от 1.X.1915 год. до 29.IX.1918 год.

Моля почитаемото пенсионно отделение да ми изчисли каква сума се следва да внеса за горното време, за да ми послужи прекараното във войната време за пенсия и за класиране.

27.I.1943 год. С почитания:

София П. Ганев (подпис)

[на гърба:] **Приложение:**

1. Удостоверение № 3333 от 18.IX.1942 год. от щаба на 1-ва пех. Софийска дивизия – София.

2. Удостоверение № 4118 от 9.X.1942 год., издадено от щаба на 29. пех. доп. дружина.

3. Удостоверение №4609 от 10.XII.1942 год., издадено от Военно историческата комисия – София.

4. Удостоверение №1258 от 19.XI.1942 год., издадено от Дружеството на запасните подофицери.

5. Удостоверение № 178 от 12.X.1942 год., издадено от пунктовия учител с. Водица, Поповско.

9.

6° военно окръжие

Повикватели карта

(За в случай на мобилизация)

Запасният подоф. Пеню Ганев Бобев от с. Водица, община Водишка, да се яви в 7" пехотен Пресл. полк, поделение № 37 в гр. (с.) Дивдядово, на втория ден от обявяване на мобилизацията.

От управлението на окръжието (печат)

[на гърба:] **Упътване:**

1. Тази карта важи за безплатно пътуване по Българските държавни железници и параходи.

2. Всеки повикан е длъжен да се яви в определената част точно в указания ден.

Неявилите се наказват чрез съд.

3. При явяване в частта картата се представя. Затова тя трябва да се пази.

4. Всеки повикан трябва да носи със себе си: здраво горно облекло, 2 чифта долно облекло, 2 кърпи за лице, 2 кърпи за нос, 2 чифта чорапи или партенки и 1 чифт навои.

Който запасен се яви със собствено формено облекло, здрави ботуши или обуща за навои, ще получи веднага стойността им по пазарни цени.

(IV Министерско постановление от 10.I.1936 год., протокол № 199 от 14.I.1936 год.)

V. Писма на Георги Куртев до Филип Илиев от с. Баня, Бургаско

1. Писмо от 4.X.1942 год.

Обичний Филипе,

Понеже Милю го няма, то съобщавам ти, че на 6" този месец, вторник, на обед ще дойде в селото ви сестрата Савка Керемидчиева, стенографката, пратена от Учителя. Ще я придружава Василка. За това съобщете на всички братя и сестри, във вторник да бъдат в село, ще има да се кажат важни неща.

Пригответе обед, защото като се наобядват, ще заминат за Тержумен и оттам ще заобиколят всички села.

С братски поздрав: Г. Куртев

Айтос
4.X.1942 г.

2. Писмо от 16.IV.1949 год.

16.IV.1949 г., Айтос

Добрий брат Филипе,

Наложи се, че на 25-того, вторий ден на Великден, да дойдете на градината. За това ще те очаквам. Ще си вземеш хляб за ядение. Това наше събирание няма връзка с гостите, които очакваме. Те не се знае кога ще дойдат.

На 25. вечерта ще се срещнем. На другия ден ще си отидете.

С поздрав: Г. Куртев

Ще ви очаквам.

3. Молитва за България, написана с почерка на Георги Куртев

Господи, направи България остров на мира всред океана на днешното безумно човекоизтребление. Запази народа ни докрай настрана от войната. Да ум и разум на нашите управници, да изпълнят обещанията, в името на които застанаха начело на народа.

Помогни да се осъществят съединените Европейски щати, за да се избегнат за в бъдаще по този начин всякакви войни.

*

Произнасяйте тази молитва три пъти всяка сутрин след ставане.

Препишете я веднага 10 пъти и в разстояние на 24 часа я изпратете на 10 души ваши познати.

Нека тази молитва да се издигне безспирно към небето от целия български народ.

VI. Разпродажба на Изгрева

1. Бележки на съставителя Вергилий Кръстев

1. След събитията от 1957/1958 год. и започването на процес срещу Братството поради задължения към държавата, всички вещи на Изгрева бяха оценени и после продадени на предишните им собственици.

2. Прави се списък и всеки внася пари и за тези пари, по усмотрение на комисията, на всеки един изгревянин се предава някаква вещ.

3. Така, чрез фактура от „Всестранни услуги" № 2769 от 4.XII.1958 год., на Пеню Ганев се предава два бакърени казана, бакърен чайник, чугунена печка и печка радиатор – чугунена, оценено за 1500 лева, което навремето е голяма сума.

4. Така, чрез фактура от с.п. „Всестранни услуги" „Оказионен магазин" с № 01357 от 3.XII.1958 год., на Пеню Ганев се предава, или той изкупува, литографски камък за 20 лева. Това е литографският камък на Пентаграмата или на Антиминса. Това никой не може да каже днес, към 2002 година. На гърба на фактурата е отбелязано, че този литографски камък е у Славчо Печеников (Написано е: „Литографският камък е у Славчо (долу) – В. Пашов", с почерка на Влад Пашов).

5. Всички вещи са оценени от чиновниците на заложна къща или т.нар. оказионен магазин, който е към „Всестранни услуги" гр. София. Парите се предават на тях, а за сметка на това изгревяни откупуват вещите на Изгрева.

2. Как се откупуваха местата на Изгрева и как се защищаваха (Бележки на съставителя Вергилий Кръстев)

1. В „Изгревът" том I, стр. 173–174, Борис Николов описва как е купена една голяма нива и как е раздробена.

2. За раздробяването на местата на Изгрева виж „Изгревът" том I, стр. 585–593, том V стр. 718–721.

3. Представяме един договор, при който се вижда, че Гена Папазова купува 300 м², Райна Захариева – 555 м², Стоянка Илиева – 300 м², Юрданка Писинова – 300 м², Никола Антов – 300 м² и тримата: Славчо Печеников, Борис Николов и Димитър Стоянов – 537 м². Така се раздробяват местата и не се изпълняват думите на Учителя, че всеки трябва да купи по 1000 м², т.е. 1 декар.

4. Как всеки защищава своето място от посегателствата на регулацията, се вижда от едно Изложение на Пеню Ганев, написано собственоръчно.

3.
Договор
за продажба на недвижим имот

Днес, на ... 1931 год.,

доруподписаните Ангел Николов Ангелов и Величко Иванов Преславски от гр. София, от една страна, и Гена Йонева Папазова от гр. Орхане, Йорданка Ив. Писинова от гр. София, Райна Блъскова Захариева от гр. София, Стоянка Христова Илиева от с. Богданов Дол, Брезнишко, Никола Антов Вълчев от гр. София, Славчо Георгиев Печеников, Борис Николов Дойнов и Димитър Стоянов, всички от гр. София, сключихме настоящия договор за покупко-продажба на долуозначения недвижим имот от 2600 м², както следва:

1. Ангел Николов Ангелов и Величко Николов Преславски прехвърляме правото на собственост и фактическото владение още днес на Гена Йонева Папазова от собственото си място, находящо се в землището на с. Слатина в местността „Кърo", 608 кв.м. на стойност 21 280 лв. при съседи: Михаил Влаевски, Мариус Попов, Иван Жеков, Върбан Христов, Никола Антов и Славчо Печеников; на Юрданка Ив. Писинова – от собственото си място, находящо се в същото землище и местност, 300 кв.м. на стойност 10 500 лв. при съседи: Райна Захариева, Васил Гьондов, Коста Петрунов, Мара Златева и Стоянка Илиева; на Райна Блъскова Захариева – от същото място, находящо се в същото землище и местност, 555 кв.м. на стойност 19 425 лв. при съседи: Здрава Попова, Николина Христова, Васил Гьондов, Йорданка Писинова, Стоянка Илиева и Славчо Печеников; на Стоянка Христова Илиева – от същото място 300 кв.м. на стойност 10 500 лв., при съседи: Райна Захариева, Арон Фархи, Юрданка Писинова, Коста Петрунов и Никола Антов; на Никола Антов Вълчев – от същото място 300 кв.м. на стойност 10 500 лв., при съседи: Славчо Печеников, Райна Захариева, Стоянка Илиева, Арон Фархи и Гена Папазова; и на Славчо Печеников, Борис Николов Дойнов и Димитър Стоянов – от същото място 537 кв.м. на стойност 18 795 лв., при съседи: Здрава Попова, Николина Христова, Райна Захариева, Никола Антов, Гена Папазова, Ив. Жеков и Върбан Христов.

Срещу продажната стойност на гореказания имот по цена 35 лв. кв.м. на обща стойност 91 000 лв., от които 70 000 в брой и 18 795 в полици, получихме от купувачите както следва: от Гена Йонева Папазова – 10 080 лв., от Юрданка Ив. Писинова – 4730 лв., от Райна Блъскова Захариева – 9730 лв., от Стоянка Христова Илиева – 4730 лв., от Никола Антов Вълчев – 4730 лв., от Славчо Георгиев Печеников, Борис Николов Дойнов и Димитър Стоянов – в полица 7000 лв. с падеж 31 декемврий 931 год., или: в пари – 34 000 и в полица – 7000 лв.

2. Същите продавачи се задължаваме в срок до 31 дек. т.г. да снабдим купувачите с надлежните нотариални актове за продадения от нас имот, като разноските за снабдяване с нотариалните актове се заплатят от купувачите.

3. Ако продавачите нарушат владението на купувачите и не оспорят правото на собственост, или това направят някои правоприемници, или пък някои трети лица, задължаваме се да заплатим една неустойка от 80 000 лв. – двоен размер на взетото капаро, като договорът в такъв случай се счита унищожен по право.

4. Имота продаваме освободен от всякакви тяжести: привилегии, ипотеки, възбрана и др., а ако се окажат такива след продажбата, ще отговаряме лично за тях и в случай на принудително отнемане на имота от ръцете на купувачите от кредиторите, се задължаваме пак да заплатим уговорената неустойка.

5. В случай на отчуждаване на същия имот за държавна или общинска полза, сумата, добита от това отчуждаване, е в полза на купувачите.

6. Всички подобрения и повишавания стойността на имота, станали след датата на дадения договор, са в полза на купувачите.

7. Купувачите Гена Йонева Папазова, Йорданка Ив. Писинова, Райна Блъскова Захариева, Стоянка Христова Илиева, Никола Антов Вълчев, Славчо Георгиев Печеников, Борис Николов Дойнов и Димитър Стоянов приемаме купения от нас имот при условията, указани от продавачите, изложени в този договор.

Настоящият договор се състави в един оригинал и по един препис за всеки един от купувачите.

Продавачи:
Купувачи:
Свидетели:

4. Обяснения на Пеню Ганев във връзка с обвинителния акт N 55
(чернова)

Пеню Ганев Бобев
В обвинителния акт пореден № 55 на страница 6, на 6 ред, като се брои отгоре надолу

Това, което казах на 3.X.1957 год., думите ми не са вписани вярно.

Аз казах, че отидох по работа в дома на Никола Антов (с когото сме непосредствени съседи и тогава бяхме близки приятели). Заварих на масата шише с вино, пържени кюфтета от месо и другарката Кина Петкова пържеше в тиган още кюфтета, така че стаята и антрето бяха задимени от изпаренията на пържещите се кюфтета. Лицето, което щяха да гощават, бе техникът Ковачев от техническата служба при Благоевския районен съвет. Точната дата не помня, когато заварих тая картина, но бе през 1956 год. през лятото.

Когато бяхме в добри съседски отношения, Н. Антов ми каза, че той, благодарение на близки от техническата служба при Благоевския районен съвет, успял да си оформи дворното място в самостоятелен парцел и че знаейки, че неговите съседи не се интересуват от план, от регулация, той си постига целта. [отгоре е написано: и ул. „10", на която е неговият дом, от 8 метра намалил на 6 м.] Ние бяхме до неимоверност слепи и наивни идеалисти, че вярваме на всеки, който се нарече „брат". Когато се изложи планът и се съобщи всеки да отиде и го прегледа и в законния срок да направи своите възражения, ние, съседите на Н. Антов, никой не отиде да го прегледа и никой, значи, не направи възражения. След изтичане законния срок, всички съседи получихме писма от техническата служба, да отидем да си получим сумите от Българската народна

банка, които са за взетата от дворните ни места земя и предадени на Н. Антов по регулация.

Никола Антов ми е говорил, че улица „Десета", на която е неговият дом, е била по план 8 метра, но той замолил техниците и улицата е намалена на 6 метра.

Когато заварих в дома на Н. Антов подготовката за гощавката на техника от техническата служба Кавачев, разбрах, че той е приятелят на Н. Антов, с когото другарски се разговаряха.

При събранието на 3.X.1957 год. казах не че с тая гощавка е подкупил техническото лице, за да ми вземе от дворното място, за да си оформи парцела, което стана през 1948 год., а гощавката на техника бе през 1956 година - 9 години след отчуждаването на част от моя двор и от дворните места на съседите. Така че, и дума не може да става, че гощавката през 1956 год. е станала, за да подкупува техника, задето му оформил дворното място в самостоятелен парцел. Аз изнесох тоя факт пред О.Ф. събранието, за да обрисувам моралния лик на Антов. Пред обществото „Бяло Братство" той минава за вегетарианец и въздържател, а гощава гостите си с кюфтета и ги черпи с вино. За илюстрация на горното аз казах как аз посрещам и гощавам гостите си невегетарианци. Аз казах, че когато встъпих в брак с другарката си през 1949 година, моите гости свидетели при бракосъчетанието ние нагостихме с изобилна вегетарианска храна и ги черпихме със зелев сок.

По второто ми обвинение казвам следното: Никола Антов насаме ми е говорил, че Симеон Григоров Арнаудов ще бъде уволнен. Скоро след тая закана на Никола Антов, Симеон Г. Арнаудов бе съкратен от военнопредставителния хор на Министерството на отбраната в София.

Като допълнение ще прибавя и някои изказвания и факти, които не съм изказал пред събранието на 3.X.1957 г.

Пред мен Н. Антов се е заканял да нанесе втори побой на битата от него Елена Щерева Андреева.

Заканяше се да нанесе побой на Веса Жечева Панайотова.

През лятото на 1955 г. Н. Антов съпровождаше рейсовите коли, които откарват и докарват летуващите от общество „Бяло Братство" от кв. „Изгрев" до Рила, местността „Полечица" зад Говедарци и обратно. На 19.VIII.1955 г., връщайки се от Рила, рейсът, препълнен с летовници, спря пред агенцията на рейсовите коли в Самоков. Мина повече от час, летовниците нервничат, изказват негодувания, но Н. Антов го няма. Зададе се най-после. По улицата вървеше в зиг-заг. Седна до мен на най-първите места в рейса. Миришеше на бъчва с вино.

25.X.1958 год.

Дал сведения: П. Ганев

[на друг лист:]

Любен Гавраилов дойде у дома на 28.IX.1957 год., събота вечер, и ми каза следното: „Пеньо, утре сутринта не дохождай в салона! Утре кръв ще се лее! Приятел си ми и имаш три деца, не дохождай в салона!"

На ... дойде Христо ... и ме помоли да го фотографирам. Главата му бе разбита и широка рана зееше на темето му. От раната по темето, челото, лицето, дрехите по гърдите бяха облени в кръв. Каза ми, че Н. Антов го е бил и че снимката ще му е нужна за съда, защото той ще съди Н. Антов за нанасяне на побой.

През 1956 год. посетих рано Н. Антов. На нощната му маса имаше пистолет.

5. Как се отчуждаваха имотите на частни лица на Изгрева

1.
Известия

Година IX, брой 63
8.VIII.1958 г.

Притурка към брой 63

Сталински районен народен съвет – София

Съобщение. Съобщава се на собствениците на имоти планоснимачни № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 и 13, съставляващи парцел I в квартал № 2 – „Сталин", по плана на гр. София и парцел II от същия квартал, че с протокол № 23 от 17. юли 1958 г. на изпълнителния комитет на СГНС те се отреждат за нуждите на Министерството на Транспорта и съобщенията за построяване на телевизионен център и радиодом. В 14-дневен срок от публикуването на настоящото съобщение заинтересуваните собственици могат да направят писмени възражения по решение на СГНС до техническия отдел при Сталинския райсъвет – бул. Стамболийски № 5, V етаж.

От съвета.

2.

Сталински райсъвет
отдел „Технически"
N 7970
18.VIII.58
София

До Пеню Ганев Бобев
ул. 10-та № 6

Моля, явете се в 7-дневен срок от получаване на настоящото в Техническия отдел при Сталински РНС, находящ се на бул. Стамболийски № 5, V етаж, в стая № 20 от 13 до 16 часа, като носите със себе си Нот. акт на имота Ви пл. 8 от кв. 1 м. Сталин (Изгрева), също удостоверение от ЖСДИ, от което да е видно по кой параграф Ви е освободен имотът.

При непредставяне на горните документи ще считаме, че не сте собственик на въпросния имот.

Н-к отдел: (подпис: не се чете)
(печат)

19.VIII.58 г.
(подпис: не се чете)

3. Заявление от Пеню Ганев

До другаря Началник
на отд. „Технически"
при Сталински РНС - София

Заявление
от Пеню Ганев Бобев, жител на ст. София
кв. „Изгрева" ул. 10 № 6[а]

Другарю Началник,

Съгласно писмото Ви от 18.VIII.1958 г. под N 7970 относно кв. N 1 план 8 на собствения ми имот, за доказателство, че имотът е моя собственост, представям Ви следните документи:

1. Удостоверение № ... от ... VIII.58 г., издадено от ЖСДИ Сталински РНС в София.

2. Нотариален акт за продажба на недвижим имот от 2.I.1933 г. том I N 4 регистър 5 дело N 5 от 1933 година.

3. Нотариален акт за продажба на недвижим имот том IX N 146 регистър 1917 дело N 1831 от 31.VIII.1935 год.

4. Тайно завещание към нотариално дело N 1943 от 6.XI.1945 година на V нотариус при Софийския околийски съд.

Моля, след проверката на нотариалните актове и тайното завещание, същите документи да ми се предадат веднага.

София, 20.VIII.1958 г. С другарски поздрав: (подпис: П.Ганев)

6. Бележки на съставителя Вергилий Кръстев

За доказателство, че някои постройки на Изгрева са направени с планове, одобрени от общината, поднасяме един документ.

Това е план за постройка на Пеню Ганев, Елена Х. Грпигорова, Борис Николов, Славчо Печеников, Гена Папазова, Никола Антов, Йорданка Писинова и Стоянка Илиева. На този план има 3 скици, подробен план за страеж на къща. Представена за одобрение на 7.VIII.1935 г. при Софийското областно инженерство и подписано от архитекти. Отдолу личат подписите на 8-те стопани. Утвърждаване е резолюцията на инженера от 7.VIII.1935 г.

Така че идва ред и къщата на Пеню Ганев да бъде разрушена и да се построят там новите легации на СССР, а семейството получава за къщата апартамент в „Дианабад", в който си заминават двамата съпрузи, а днес там живее синът им Петър Ганев.

VII. Как Пеню Ганев се сдоби с място и къща на Изгрева (Бележки на съставителя Вергилий Кръстев)

1. Елена Хаджи Григорова е една от онази група, която закупуват една нива от около 2600 кв. м и си я разделят по 600 кв. м. Виж „Изгревът" том II стр. 173-174.

2. Елена чрез писмо N 3330 от 14.VIII.1934 г. притежава 592 кв. м на Изгрева празно дворно място.

3. Пеню Ганев закупува от Елена 1/2 идеална част от нейното място.

4. По-късно на това място се издига къща, видно от приложения план от 7.VIII.1935 г. и от удостоверение № 9268 от 21.X.1940 г.

5. С удостоверение № 971 от 22 май 1947 г. се вижда, че на Елена има записано мяста и къща.

6. В спомените си Пеню описва как строи своята къща на Изгрева. Разказваше ми, че отива при Учителя да Му иска пари. Учителят му казва: „Имам пари, но те са братски пари, на Господа са. На когото съм дал пари, никой не е прокопсал с братските пари. Затова намери от някой и вземи назаем." Така и прави – взима назаем и построява къщата.

7. По-късно, на 6.XI.1945 г. Елена прави завещание на Пеню и му завещава своя дял от къщата и мястото. Тя си заминава от този свят на 31.X.1948 г. Пеню е вече с къща и парцел.

8. В тази къща той живее, раждат му се 3 деца. И накрая тя бива разрушена, както и останалите къщи на Изгрева, за да се строят там легации на СССР.

1.

Слатинско селско общинско управление
№ 3330, 14.VIII.1934 г.
с. Слатина, Софийско

Удостоверение

Слатинското селско общинско управление - Софийска околия удостоверява, че според основните данъчни книги на общината за периода 1929/34 финансова година на името на Елена х. Григорова Накева от гр. София има записано на стр. 2101 в отдел II под пореден N 1 (592) петстотин деветдесет и два кв. м. празно дворно място.

Настоящото се дава да й служи пред училищните власти.

Кмет: (подпис: не се чете)

Секретар бирник: (подпис: не се чете)

(печат)

2.

Нотариус при Софийския областен съд

Записка 31 юли 1935 г.
№ 236 том 8

за вписване Нотариален акт за продажба на недвижим имот

Представена от Пеню Ганев Бобев, учител, от село Водица, община Водишка, Поповска околия.

(гербова марка за 5 лв., гербова марка за 2 лв.)

Такса:

по чл. 1 табл. З.П.И. 50 лв.

по чл. 13 табл. З.П.И. 10 лв.

Всичко 60 лв.

По кв. N 26861/935 (марка за 5 лв., Фонд съдебни сгради)

На партидната книга том 181
страница 56

Съдържание:

Вписва се нотариален акт № 146 том IX с дата 31.VII.1945 година, издаден от I нотариус на Софийския областен съд, с който Елена Мици Накева Х. Григорова, учителка, о София, продава на Пеню Ганев Бобев, учител, от село Водица, Водишка община, Поповска околия, (1/2) една втора идеална част от своето собствено място (нерегулирано) от (592) петстотин деветдесет и два квадратни метра цялото, съставляващо част от цялата нива от (2,6) два декара и шест ара, находящо се в землището на село Слатина, Слатинска община, Софийска околия, на местността „Кьро", при съседи на цялата нива: Боне Митов, от две страни Баучер и братя Колеви, за сумата (3000) три хиляди лева.

Купувач: (подпис: П. Ганев)

Нотариус: (подпис: не се чете) (печат)

3.

Столична голяма община (Таксови марки за 3 лв. и за 10 лв., печат)
VI Кметско Представителство
N 9268, 21.X.1940 г.
София-Слатина

Удостоверение

VI-то Кметско Представителство на Столичната Голяма Община, София-Слатина, удостоверява, че на името на Пеню Ганев Бобев, жител на София-Слатина, по данъчните книги на представителството за периода 36/40 година на стр. 2345 има записано къща с дворно място с данъчна оценка 51 800 лева.

Настоящото се дава на Пеню Ганев Бобев по повод заявление вх. N 9686 от 21.X.1940 година, справка данъчните книги на представителството, за да послужи пред училищните власти.

,VI-ти Км. Представител: (подпис: не се чете)
(Ат. Буров)
,Секретар бирник: (подпис: не се чете)
(печат) (Н. Димитров)

4.

Столична народна община
6. кметско представителство
№ 971, 22 май 1947 год.
София
кв. № 9655 от 22.V.47 г.

Удостоверение

Столичната народна община – VI км. представителство удостоверява, че в основните данъчни книги на градските части на общинаата има записани по партида N 813 на името на Елена Х. Григорова следните недвижими имоти:

N по ред	Къде се намира имотът	Данъчна оценка			Сградата е построена:
	улица N	на местото	на сградата	всичко	а) до края на 1939 г. или б) през коя година (за същата година се отнася и оценката)
1.	кв. Царица Йоанна	11 840	1000	12 840	до 1939 год.

Съгл. чл. 7 от зак. за еднократния данък върху имуществата, посочената данъчна оценка на мястото трябва да се умножи, при декларирането, с множител 5, а оценката на сградата - със съответния множител, според годината на построяването на сградата.

Забележка: Към 17.III.1947 г. е дължал общински данъци и такси
до 1946 год. вкл. .... лв.
и за 1947 год. .... лв.
Всичко: ... лв.

Това удостоверение се издава, за да послужи при определяне на еднократния данък върху имуществата.

Ръководител бюро: (подпис: не се чете)
(печат)

Ако лицето има части от съсобствени с други лица имоти, трябва да представи за тези имоти отделно удостоверение.

5. Завещание на Елена Хаджи Григорова в полза на Пеню Ганев

Оригиналът обгербван с 642 лева

Препис извлечение

Тайно завещание

Днес, 6 ноемврий 1945 година аз, Елена Хаджи Григорова Мицинакиева, родом от гр. Воден, Македония, а живуща в квартал „Изгрев" при София, жителка на село Слатина – Софийска голяма община, намирайки се в здрав ум, непринудена от никого, чрез това тайно завещание правя завещателни разпореждания в полза на: сестрите си Олимпия и Савка Хаджи Григорова Мицинакиеви от гр. Воден, Македония, и на Пеню Ганев Бобев, родом от село Водица, Поповска околия, а понастоящем учител в село Кумарица, Софийско, и жител на същото село, които да владеят в сила след моята смърт и обявявам, че завещавам:

1. .....

2. На Пеню Ганев Бобев, когото назначавам за мой универсален наследник (понеже аз съм госпожица и нямам живи родители) завещавам всичките си недвижими имоти (дворното ми място, заедно с постройката върху него, находящо се в квартал „Изгрев"-София, при граници: от запад Пеню Ганев Бобев, от юг Стойнка Илиева и от изток Славчо Печеников и Никола Антов), всичките си движими имоти (дрехи, покъщнина, библиотека, цигулка и други) и пари. На същия завещавам още всички мои права и суми, които има да се изплащат след моята смърт на моите наследници, посмъртната помощ от посмъртния фонд при Министерството на Народното просвещение, сумата, която се изплаща при смъртта на пенсионер от пенсионния Фондна бившите държавни служители за изслужено време и пр.

Това е моята последна воля и желая тя да бъде точно изпълнена след моята смърт.

Това мое тайно завещание по моя молба написа севлиевският адвокат Стефан Лазаров Тошев и то точно тъй, както аз му го продиктувах. И след написването му той ми го прочете – и понеже аз разбрах, че завещанието е добре написано, че то изразява напълно моята воля, в удостоверение на това, че аз го одобрявам, като мое тайно завещание, аз го подписвам саморъчно.

Аз, завещателка: (п) Ел. х. Григорова

Това тайно завещание по изричната [молба] на Елена Хаджи Григорова Мицинакиева от гр. Воден, Македония, а жителка на село Слатина – Софийска голяма община, написах днес, на 6 Ноемврий 1945 година и то точно тъй, както тя ми го продиктува, аз, севлиевският адвокат Стефан Лазаров Тошев, в удостоверение на което и аз преподписвам това завещание.

Аз (п) Ст. Л. Тошев

При откриване на завещанието присъствували и подписали:

Молител: (п) П. Ганев

Свидетели: 1. (п) Г. Йотов
2. (п) Ал. Найденов
3. (п) В. Петров
4. (п) С. Николов

V Нотариус: (п) Д. Н. Спасов

Верно с оригинала, приложен към нотариално дело N 1943/945 г. на V Нотариус при Софийския околийски съд.

VIII. Документи на Пенѭ Ганев

БЪЛГАРСКА ЕКЗАРХИЯ

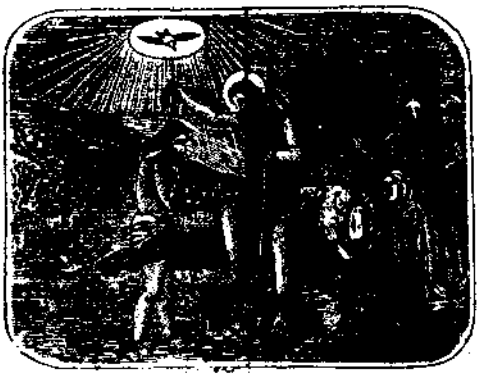

СВИДѢТЕЛСТВО ЗА СВЕТО КЪРЩЕНИЕ

№ 90 Вр. 105

Въ 12-ти октомврий (зетвертий) день на октомврий мѣсеца отъ хихадо и осемстотинъ и дивиндисяти и седма година роди се въ с. Бодица у Червенска Епархия отъ православни родители: Ганю Тодоровъ и законната му съпруга Кера Тенчова отроче отъ мянски полъ, което се кърсти днесь отъ долеподписаний свещенникъ Никола Стояновъ въ прихода на църквата Св. Георгия и се именува въ светото кърщение Пенѭ мъсърки отъ свещенната купель отъ Ганю Дановъ

За увѣрение се дава настоящето свидѣтелство.

12-ти октомвр. 1892 с. Бодица

Свещ. Никола Стояновъ

Въ [illegible] Д. данеса [illegible] за [illegible] [illegible] Св. Ник. Стояновъ

1. Кръщелно свидетелство на Пенѭ Ганев

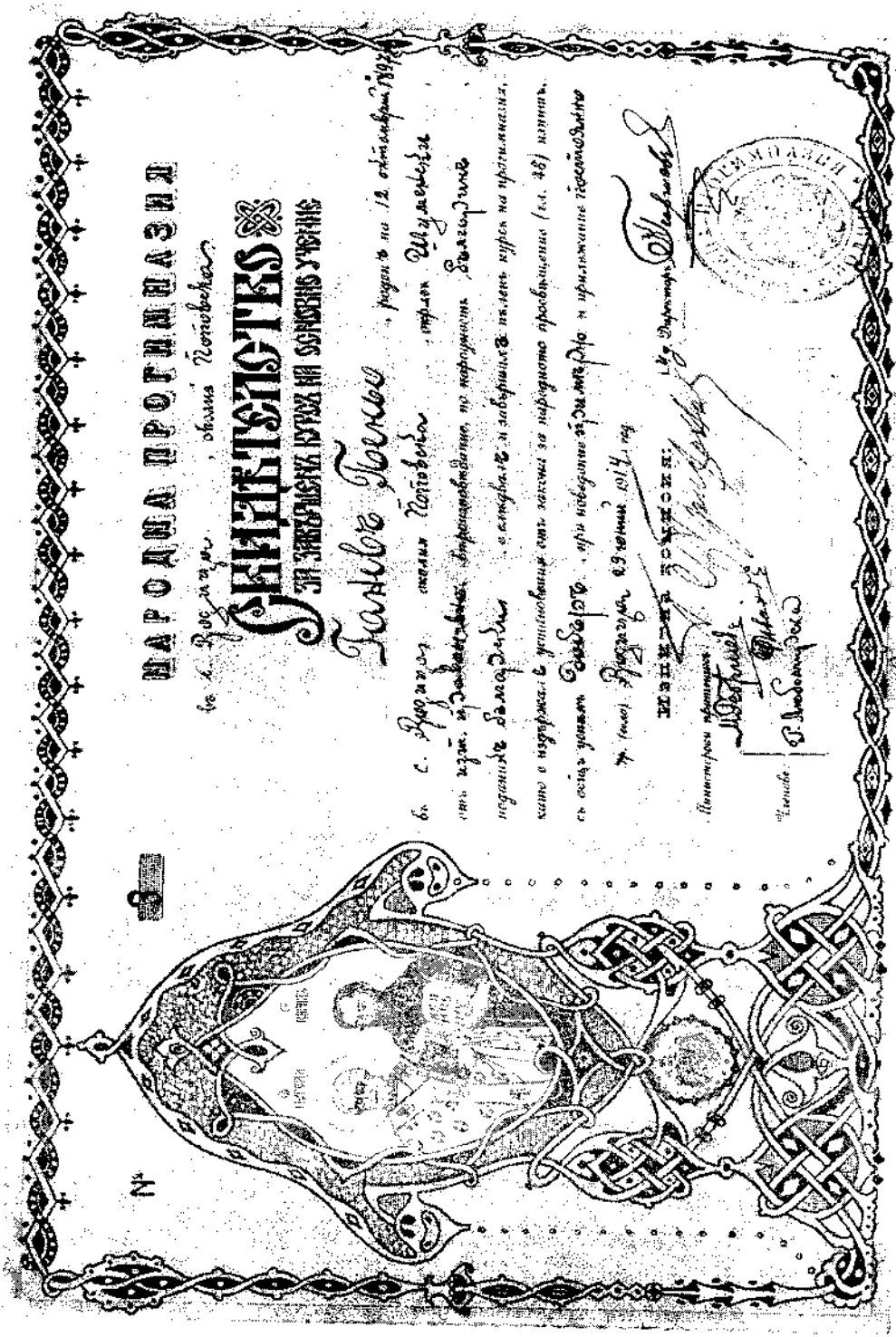

№

НАРОДНА ПРОГИМНАЗИЯ

СВИДЕТЕЛСТВО

ЗА ЗАВЪРШЕНА КУРСА НА ОСНОВНОТО УЧИЛИЩЕ

Ганьо Ганев

Попово

Попово

Попово

Народна Державна мужка гимназия
в гр. Попово

СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ЗРЕЛОСТ

№ 148

Пеню Ганев Бобев, роден на 4 Октомври 1897 год. в г. Водица, Поповска околия, от източно-православно вероизповедание, по народност българин, подани к български, е свжршил курса на реалния отдел на народната гимназия в гр. Попово, гдето е изучавал следните предмети: [illegible] и на зрелостният изпит, като редовен абитуриент, при поведение примерно (6), е показал добър (3 4/7) общ успех.

Това свидетелство, подписано от председателят и членовете на изпитната комисия и подпечатано с училищния печат, се дава на Пеню Ганев Бобев за удостоверение, че той е свжршил гимназията и че има право да продлжи образованието си вжв висши учебни заведения.

Гр. Попово, 12 Юний 1923 год.

Изпитна комисия:

Министерски пратеник: [illegible]

Директор: [illegible]

Членове: [illegible]

3. Свидетелство за зрелост на Пеню Ганев

Частно
турско училище[1])
№ 14
25 Априлъ 1934 г.
с. (гр.) Къзълджикъ Кафтанъ
Кърджалийско

ЛИЧНА КАРТА

3 лв. 3 лв. 1932

ОТЛИЧИТЕЛНИ БЕЛЕЗИ:

Ръстъ среденъ Устройство обикновено

Години 36 Брада оръсмата

Лице чисто Очи [illegible]

Носъ обикновенъ Коси кестеневи

Особени белези главата полугола

Саморжчекъ подписъ на притежателя: Танев

Къзълджикъ Кафтанското частно турско училище

удостоверява, че Пеню Ганевъ

е учителъ въ частното пър. училище въ Къз. Кафтанъ

Директоръ: Танев

Гл. учитель:

Секретарь:

[1]) Точно наименование на учебното заведение.

4. Лична карта на Пеню Ганев като учител

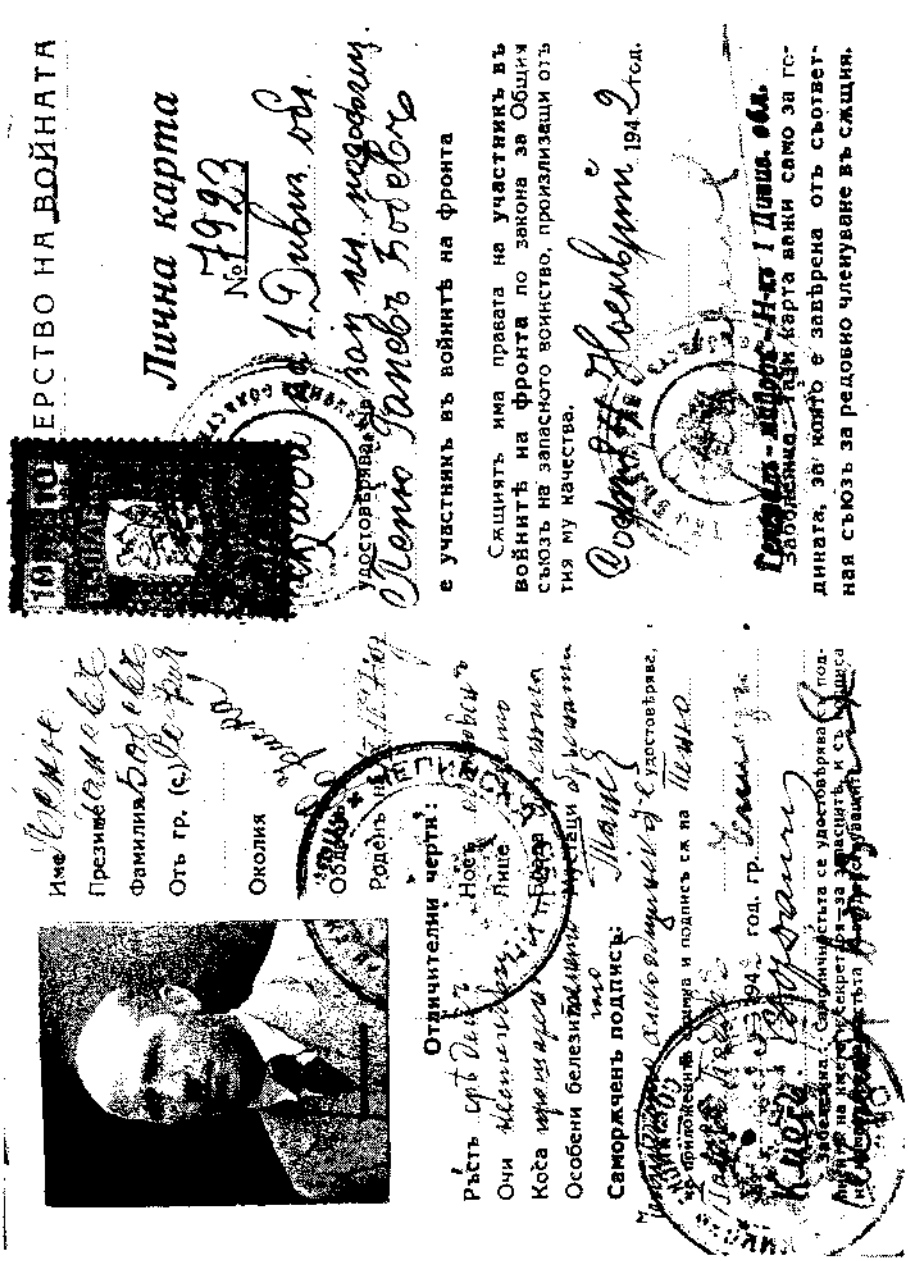

ЕРСТВО НА ВОЙНАТА

Лична карта

№ 7923

Дивиз. обл.

Заб. на 1 Дивиз. обл.

удостовѣрява, за зап. мл. подофиц.

Пеню Ганевъ Бобевъ

е участникъ въ войнитѣ на фронта

Сѫщиятъ има правата на участникъ въ войнитѣ на фронта по закона за Общия съюзъ на запасното воинство, произлизащи отъ тия му качества.

Софія 1 Ноемврий 1942 год.

Генералъ-майоръ-Н-къ 1 Дивиз. обл.

Забележка: Тази карта важи само за годината, за която е завѣрена отъ съответная съюзъ за редовно членуване въ сѫщия.

Име Пенне

Презиме Ганевъ

Фамилия Бобевъ

Отъ гр. (с.) Софія

Околия

Обл.

Роденъ на

Отличителни черти:

Рѣстъ

Очи

Коса

Особени белези

Ност

Лице

Брада

Мустаци

Саморжченъ подписъ:

Мѣстоположение на приложения снимка и подписъ сѫ на Пенно

Забележка: Самоличностьта се удостовѣрява съ подписите на кмета и секретаря — за запасните, и съ подписа на кмета и секретаря — за подофицеруващите.

5. Лична карта на Пеню Ганев като запасен младши подофицер

IX.
Каменка Несторова – съпруга на Пеню Ганев и майка на трите му деца

1.

Очерк от Елена Пенева Петкова, дъщеря на Пеню Ганев и Каменка Несторова

Много стихове и песни са изпяти в прослава на майката. Най-свещеното същество на земята е майката и то истинската майка, която всеотдайно посвещава живота си в отглеждането на своите деца и животът ѝ минава в грижи за семейството. Именно такава беше нашата майка Каменка. Кръстена е така с пожелание да е здрава и дълголетна като камък, понеже много деца е раждала нейната майка, но за жалост нито едно не е оживявало. Но за късмет, майка ми наистина живя един достоен за пример живот.

Родена на 19.XII.1915 год. в гр. Радовиш, Македония, изкарва едно тежко детство с много труд, несвойствен за възрастта ѝ. Баща – Коце Несторов Мазнейков, майка – Катя Мазнейкова, р. 1894 г., сестра – Евангелия Коцева Дерменджиева, р. 6.II.1918 г. На 11 години, заедно със семейството си пристигат като емигранти в София, поради политическите разбирания на баща ѝ, който е бил преследван от сърбите и няколко години е бил измъчван от тях в сръбските затвори. Баща ѝ дълги години е работил като клисар в Софийската семинария и цялото семейство редовно посещава църквата. Като добра християнка, възпитана в човешките добродетели – човеколюбие и трудолюбие, много скромна, в училище, като ученичка, майка ми бързо спечелва уважението на съучениците си, което ѝ помага да научи българския език и става една добра ученичка, много ученолюбива, която прави добро впечатление и на учителите. Завършва девическа гимназия, а след това учи за начална учителка. По време на войната учителствува в провинцията, а след 1944 год. се премества в София, в училището в кв. „Дианабад", като там се запознава с баща ми, също учител.

Макар и да не са в първа младост – тя тогава е била над 30 години, а баща ми – над 50 години, решават да се оженят и да създадат семейство. Нямат

намерение да имат деца, понеже майка ми не е била добре със здравето – имала е слабо сърце, крехко здраве. Заживяват своя семеен живот. Но коя жена не желае да стане, освен съпруга, и майка? И ето, за голяма радост и изненада на всички близки и познати на майка ми и баща ми, появява се първата им рожба – дъщеря Елена. След нея пък син – Петър, и това не е краят, защото се появява на бял свят и третият наследник, изтърсакът на фамилията – Иванка. И така, за много кратко време, къщата на Пеньо и Каменка на Изгрева се напълва с детска глъч. Голяма радост е за възрастните родители, но и още по-голямо изпитание и грижа лягат на плещите им – отглеждането на децата. Настъпват поредните безсънни нощи на майката. Ту едното се е поболяло, току-виж и другото нещо не е добре. Детски болести, големи грижи. Майка ми се разкъсваше между училището и къщи. Кое по-напред: да се подготви за следващия ден за училище пред учениците си, да обърне внимание на своите деца вкъщи, да ги изпере, да им сготви, да ги изведе на разходка или да отдели внимание на възрастната си майка? Това е голямо геройство и голямо изпитание на майка ми и въпреки крехкото си здраве, намираше време и сили с всичко да се справи. Макар сърцето й да беше болно. То беше едно голямо сърце, пълно с голяма обич и топлина, което майка ми раздаваше на хората около себе си. Еднакво посрещаше гостите ни от Изгрева, така, както посрещаше родните си от Югославия и роднинине на татко. Внимателна, добра към всички, хората усещаха и уважаваха нейната голяма човечност и християнска душа, да помага на хората в беда с каквото може.

Беше и много добра учителка. Заради идеите на татко много пъти е имала неприятности в училище, но благодарение на твърдия си македонски дух, никога не е падала духом и винаги смело вървеше напред и все напред в трудния път на живота.

Времето си върви, годините минават и неусетно децата са пораснали. Изпраща едно след друго на абитуриентски балове. След тях идва времето и на сватбите. Един подир друг, и трите деца създават семейства. Появяват се и така желаните и обичани от всички баби, любимите внуци, един от които носи нейното име – Камен. Трима внуци и една внучка.

Изпълнила своя достоен живот, уморена от трудния път, по който е извървяла, майка си замина от този свят на 2.II.1984 год. на 68 години.

2.
МОЯТА МАЙКА
Каменка Костова Несторова (Ганева)

Очерк от Иванка Пенева Ненкова, дъщеря на Пеню Ганев и Каменка Несторова

Спомням си майка още от най-ранната си възраст. Работеше като учителка и беше много угрижена и сериозна, съсредоточена във всичко, което вършеше: често седеше зад една малка кръгла масичка, постлана с каре, ушито от нея с червени конци, да проверява тетрадки, да подготвя учебния си материал. Понякога махаше карето и точеше кори за баница – приготвяше тиквеници или македонски зелници. Много обичаше да пее, докато работи вкъщи. Репертоарът й включваше песни от родния й град Радовиш – Македония, стари градски песни, народни песни. Всяка вечер приспиваше сестра ми, брат ми и мен с голям букет от приспивни песнички, които ни отнасяха в приказните све-

тове на сънищата. Пееше много вярно и точно. Като поотраснах, започнахме да излизаме вечер на разходка, по време на която пеехме и разговаряхме. Книгите бяха любимата ѝ тема. Много нещо бе изчела и все даваше конкретен пример от някоя книга за дадена ситуация. Интересуваше се от всичко. За нея нямаше маловажни неща и може би затова обичаше подробните описания като в произведенията на любимият ѝ писател Иван Вазов.

Често, като се разхождахме и имаше ясно небе, гледахме и търсехме съзвездията като Голямата мечка, Квачката, Млечния път, Полярната звезда и планетите Нептун, Венера, Сатурн, Меркурий, Марс. Отнасяхме се в миналото с легендите, писани за тях. Друг път разглеждахме растенията и дърветата. Много обичаше да разглежда камъните, които считаше за живи. Казваше, че благодарение на това, че е кръстена Каменка, е останала жива след шест несполучливи раждания на майка ѝ. Когато времето беше лошо, си оставахме у дома и бродирахме възглавнички и пеехме. Дните ѝ минаваха с грижа за нас и голяма всеотдайност в учителската професия. Учениците ѝ бяха едни от най-добрите по успех. С тях подготвяше пиеси и вечеринки. Навсякъде бе първа, но единствено на себе си не обърна достатъчно внимание. Животът ѝ бе помрачен от първата операция – апандисит, последвана от втора – жлъчка, извадиха ѝ 7 големи камъка. Скоро след като се възстанови, тя се пенсионира. Останала у дома, живо се интересуваше от политическия живот, четеше целия официален ежедневник. Когато идваха гости, а това се случваше често, тя оживено коментираше прочетеното. Гостите бяха различни – но тя всички посрещаше еднакво и винаги ни казваше: „Където е гост, там е и Господ."

Когато се омъжих, тя ми идваше на гости. Веднъж пожела да види къде работя – заведох я в радиовъзел Свищов. Там се запозна с моя колежка – говорителката Янка Боянова, дългогодишен филолог учител. Двете подхванаха разговор за литературата и различни автори: Вазов, Славейков, Талев, преминаха през френския Ренесанс, английската литература, обиколиха целия свят и завършиха с древногръцката литература. Така неусетно изминаха три часа: майка – кротка, усмихната, а Янка се просълзи, прегърна майка и каза, че не е срещала досега толкова богата в литературата личност. След този случай сякаш ми се отвориха очите и видях майка в друга светлина – сдържана, волева и упорита, с много любов и себеотрицание. Такава бе и до последния си дъх. След като почина, плачех много за нея. Една нощ я сънувах весела и тя ми каза: „Защо плачеш за мен? Аз съм много добре, сега съм в Корея и уча малките корейчета на български език. Радвай се на живота и не мисли повече за мен."

Свищов, 21 Юли 2002 г.

Цена 2 лева

Обр. 2
(чл. 13 от правилника)

ПРЕПИС-ИЗВЛЕЧЕНИЕ

от акт за женитба № 52

IV районен община Народен Съвет околия

(име) Пенъо (бащино име) Ганев

(презиме) Бабев роден на 4 X 1897 год.

в с. Водица Поповено по народност българин

поданик българепи е встъпил в законен брак с

(име) Каменка (бащино име) Коцева

(презиме) Несторова

родена на 19 XII 1915 год. Фадовиш Македония 19 год.

по народност българка поданица българепи

Бракът е първи по ред за съпруга и първи по ред за съпругата. Съпрузите се намират в родство немай

Бракосъчетанието им е извършено на 14 I 49.

от длъжностно лице по гражданското състояние в

IV районен община Народен Съвет околия

Гр. (с.) София IV район съвет 19 49 год.

Длъжностно лице по гражданското състояние:

[signature]

ОБЩИНСКА ТАКСА 20 ЗА АКТОВЕ СЪМАСТЕЛСТВА И ДРУГИ

ОБЩИНСКА ТАКСА 10 ЗА АКТОВЕ СЪМАСТЕЛСТВА И ДРУГИ

БЪЛГАРИЯ ГЕРБОВА МАРКА 20 ЛЕВА 20

БЪЛГАРИЯ ГЕРБОВА МАРКА 10 ЛЕВА 10

БЪЛГАРИЯ ГЕРБОВА МАРКА 5 ЛЕВА 5

Препис-извлечение от акта за женитба на Каменка Несторова и Пенѭ Ганев, склѭчили граждански брак на 14.I.1949 год.

МИНИСТЕРСТВО НА НАРОДНОТО ПРОСВѢЩЕНИЕ

ИНСПЕКЦИЯ ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И ЗА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

СВИДЕТЕЛСТВО

ЗА УЧИТЕЛСКА ПРАВОСПОСОБНОСТЬ ВЪ НАРОДНИ ПЪРВОНАЧАЛНИ УЧИЛИЩА

№ 811

Съгласно чл. 56, ал. II, отъ Закона за народното просвѣщение, Каменка Костова Несторова, родена на 19 декемврий 1915 г. въ гр. Радовишъ, околия Радовишка, область Скопска завършила Софийска дев. гимназия, се яви презъ 1943 година въ гр. Кюстендилъ на държавенъ изпитъ за редовни учители въ народни първоначални училища и по предвиденитѣ за тоя изпитъ предмети: педагогика, методика съ практика, история на учебното дѣло въ България и училищно законодателство показа следния успѣхъ:

НА ТЕОРЕТИЧЕСКИЯ ИЗПИТЪ Добъръ (4-)

НА ПРАКТИЧЕСКИЯ ИЗПИТЪ Мн. добъръ (5-)

или ОБЩЪ УСПѢХЪ Мн. добъръ

Възъ основа на това Каменка Костова Несторова добива права на редовна първоначална учителка.

София, 25 Януарий 1945 година.

МИНИСТЪРЪ

ГЛАВЕНЪ СЕКРЕТАРЪ

ДИРЕКТОРЪ НА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Свидетелство на Каменка Несторова за учителска правоспособност в народни първоначални училища от 1943 год.

X.
Бракът на Изгрева

Бележки на съставителя Вергилий Кръстев

1. Всички окултни школи са се проваляли, когато на преден план излиза въпросът за брака, за мъжа и жената. В една окултна школа учениците не са мъже и жени, а са човешки души. Но това е само един идеал. На Изгрева този изпит също се държи непрестанно в присъствието на Учителя. На Изгрева се оказаха мъже и жени.

2. В Словото Си Учителят е разглеждал подробно този въпрос и това в разстояние на 22 години по времето на Школата, а и преди това, от 1900 до 1922 година Едно е да слушаш, а друго е да имаш послушание към думите на Учителя. Основното изискване е, че на окултния ученик му е забранено да се жени. Но това се отнася за окултния ученик. Аз не заварих на Изгрева окултни ученици, аз заварих последователи. А и това не е малко. Знам го от личен опит. Проверил съм го.

3. В присъствието на аурата на Учителя, на Изгрева всички са се усещали като души, едно възвишено състояние, което увлича и другите човешки системи на самия му организъм. Това възвишено състояние се прехвърля първо на човешките чувства и в зависимост доколко се контролират, дотолкова човек не се проваля. Но това е много трудно. На този изпит всички се провалят на Изгрева. Заварих ги. Видях ги и не могат да ме излъжат. И с това да заблуждават останалите. А това е най-важното. Ще си признаем пред себе си и пред другите така: „Идеалът е много висок и не можах да го реализирам по време на моя човешки път." Ето това трябва да се каже на следващите поколения. И толкоз. И те няма да бъдат подведени, да бъдат отклонени и да ги води заблуждението.

4. На Изгрева е имало различни случаи. Всичко, което е трябвало да се случи, се е случвало. Всичко, което е ставало в света, е ставало и тук. Женели са се, раждали са се деца, отглеждали са ги. Днес на много снимки от онова време виждаме братските деца на Изгрева или на Рила. Родителите са ги водели с тях, но не са ги допускали близо, когато Учителят е държал беседите Си, да не пречат. Това е било правило за всички. Децата са стояли вън, на двора, а на Рила са си играели на отделно място.

5. Учителят веднъж изрекъл следното: „Онези, които трябваше да се оженят, не се ожениха, а се ожениха ония, които не биваше да сторят това. И затова тук всичко се обърка с главата надолу и с краката нагоре." Ето това е един окултен закон. Сега ще го обясним, защото той има приложение в живота на всички последователи на Учителя.

6. Онези, които трябвало да се оженят, не са се оженили. Учителят е казвал, че човеците ги женят духовете – онези духове, които искат да слезнат на земята и да се облекат в плът, но затова трябва да намерят онези, които да ги родят. Това става с внушение от духовете или чрез насилие. Но механизмът е един и същ. Двама имат родова карма, трябва да я разрешат и да родят своите врагове и така да се изплатят. Друг начин няма. Те са горе, в невидимия свят, искат да слезнат долу и непрекъснато засенчват съзнанието на човека. Ако ги свалиш долу и ги родиш, те се обличат в плът и за тях ще се грижиш като за твои деца, но съзнанието ще ти бъде свободно. А като е свободно съзнанието, все ще намериш време да прочетеш нещо от Словото на Учителя и да приложиш, доколкото можеш. И така, не се ожениха ония, които трябваше да сторят това. Онези духове останаха горе, блокираха съзнанието им и ги направиха негодни да свършат някаква работа. Такива хора се провалиха на Изгрева. Аз ги заварих. Те бяха обърнати с главите си надолу, както ги определя Учителят. И така се движиха.

7. Онези, които не трябваше да се женят, се ожениха. Онези, чиито съзнания бяха свободни, които нямаха родова карма и които можеха да свършат много работа, не я свършиха, понеже се ожениха. Подлъгаха ги чужди духове, качиха се над чувствата им, направиха полози от тях и започнаха да мътят яйцата и излюпиха пилци. Родиха чужди духове, а не кармични и започна се голямата им трагедия. И време, и съзнание, и сили бе прехвърлено, за да се отгледат тези деца. И те пораснаха, напуснаха Изгрева и родителите си и станаха някои и врагове на Учението. Така се сбъднаха думите на Учителя за чуждите яйца, които кокошката ги мъти и като се излюпят като пилци, те отиват да плуват в гьола, понеже са яйца от патица и за тях това е естествената среда. Виж „Изгревът" том I стр. 77–79. И тук се сбъднаха думите на Учителя, че тези вървяха с краката си нагоре. Съзнанието им бе заето с отглеждането на патици, които търчат да се гмуркат в гьола на света.

8. Мнозина са питали Учителя дали да се оженят. На някои е разрешавал. Разрешавал им, но все пак ги е дострашало и не са се оженили. Други, с разрешението, което са получавали, са се женили и са сполучвали тези семейства. Но те са били малцина.

На друга група е казвал да си останат като приятели и да не се женят. И такива случаи има, и те не са малко. Аз заварих такива приятелски двойки.

На следващата група е строго забранявал да се доближават до мъж или жена. Някои са послушали, но повечето са правили обратното. Днес не ги съдим, а само отбелязваме фактите, за да се знаят, за да не се заблудят някои.

На още по-следваща група е мълчал на запитванията им. Оставял ги е сами да си решават въпроса. А защо? Защото те предварително са си взели решение, а само отиват при Учителя да Го запитат за всеки случай, та дано узакони тяхното решение. Тогава Той е мълчал или си е служил със символика. Много такива случаи има описани в „Изгревът". И те са верни. И трагични. И поука за останалите.

9. Сега ще ви разкажа един случай за за запушените канали на един брат. Случая го разказваме не за да се подиграем на този брат, а да обясним окултния закон, защото следващите поколения ще минат по този път. Така че те ще имат примера и закона, за да знаят как да постъпват със себе си, когато им се случи такова нещо. Половата енергия е факт и тя трябва да се насочи или надолу, или нагоре. Тя трябва да се прекара през двата канала на гръбначния стълб нагоре към мозъка и да се превърне в психическа енергия, с която да се работи във всеки момент. Но това е най-идеалното и са дадени методи от Учителя как да става това. Чрез дълбоко вдишване и мислено насочване енергията наго-

ов към мозъка, с формули и молитви. Другият път е да се насочу надолу, да се използува в половия акт за развлечение, удоволствие и за размножаване. Ако не стори това, на човек му се пръскат каналите по гръбначния стълб и той се разстройва психически. Аз заварих мнозина с пръснати канали, мъже и жени, на Изгрева. И бяха отвеяни, разсеяни, непохватни, не се поддържаха и живееха ден за ден. Такива хора обществото навън ги възприемаха и ги сочеха с пръст като „отвеяни дъновисти". Беше жалостна картина да се наблюдават такива хора. Но ги имаше по мое време, ще ги има и по ваше време.

10. Един от онези братя е бил Пеню Ганев, здрав, прав, як, сила исполинска е течала в жилите му. Аз го заварих през 1972 год., когато и възрастен, на 75 години, носеше спокойно по две тенекии вода на 100 метра за лагера на Елена Андреева, който бе до хижа „Вада". За мен беше трудно. Но той си ги носеше. До края на живота си е бил здрав. След като си заминава Елена Хаджи Григорова от този свят на 31.X.1948 год., той тежко преживява тази загуба. Разказваше ми, че се чувствувал толкова самотен и изоставен, че отишъл при една учителка, която не е била от Братството, която я познавал, и й казал: „Ще ме вземеш ли за съпруг?" Тя му казала: „Вземам те." И тогава заживели като съпрузи. А това е било преди да се навършат 40 дни от заминаването на Елена Хаджи Григорова от този свят. Това не е било позволено тогава. Но е станало. Тогава Начо Петров отива при него и му се кара. Но Пеню е вече при Каменка, своята избраница. На 14.I.1949 год. той сключва официално граждански брак. След време му се раждат три деца.

11. И което е най-важното, той доживя до 95 години и беше докрая с ума си, като последните години си четеше Словото на Учителя, правеше си редовните наряди за всеки ден, пееше и свиреше песните на Учителя. До последно. Е, това много рядко може някой да го изпълни днес. Като четях неговите дневници, видях как е работил със Слово, музика и живот. Е, това беше цяло благословение. Той си беше изработил това в един друг живот. И сега получаваше, след като през целия си живот бе работил усърдно.

И друго, което е най-важното. Той се оженва на 52 години, раждат му се три деца и успява да ги изхрани, да ги отгледа, да ги изучи, да свършат гимназия и висше образование. Всички му се чудеха за това. А живееха в онези години повече от скромно с две малки учителски пенсии. Но си отгледа и изучи децата Ето, това е благословението, получано от горе, но не даром, а е заслужено.

12. И сега ще включим една опитност, разказана ни от Наталия Чакова, която е била свидетелка на този случай. Тя не обижда никого, тази опитност разкрива окултни закони. И затова трябва да я дадем, за да не се подведат следващите поколения. И да не обидя и злепоставя Пеню Ганев, нарочно написах всичко това, за да обясня всичко. И то е обяснено както трябва. Това може да се случи с всеки. Ето я самата опитност, която я предавам така, както ми е дадена.

13. Запушените канали. *Разказва Наталия Чакова:*

„Един ден на Изгревската поляна бяхме една групичка около Учителя и разговаряхме с Него. По едно време дойде брат Пеню Ганев и се обърна към Учителя с думите: „Учителю, искам да се оженя, Вие какво ще кажете?" Учителят Си наведе главата надолу и нищо не отговори. След малко брат Пеню си тръгна и когато се скри от погледите ни, зад гърба му Учителят каза: „Понеже Пеню не може да издигне нисшите енергии нагоре, към мозъка си и да ги трансформира, то по-добре е да се ожени. Иначе ще му се пръснат каналите. Ще роди три обикновени духчета и нищо повече."

Това е случката. Той се оженва. Раждат му се три деца, от които едното – Петър, стана музикант – цигулар и единствен от всички музиканти от последова-

телите на Учителя, влезна и свири в Софийската филхармония 15 години и след това – в „Софийски солисти" и до днес. Той единствен работи върху музиката на Учителя от това поколение, направи разработки за хорово изпълнение на песните на Учителя, а след 1990 г. ръководеше братския хор и изпълняваха му се разработките. Направи аранжимент на Паневритмията, на песните на Учителя за струнен състав и това се изнася и изпълнява на ежемесечните концерти, които аз организирам като концерт-рецитали по спомени от поредицата „Изгревът". Та, едно от трите деца на Пеню Ганев достойно го замести и успя да реализира мечтите на Пеню Ганев, да бъде музикант, изпълнител, композитор, диригент. Това се изпълни. Аз го видях и бях на всичко това свидетел. А това не е малко, от обикновен дух да станеш на творчески дух. А ние всички се раждаме като обикновени духчета пред онова Космическо съзнание, което бе в Учителя Петър Дънов. И се доказваш чрез живота си, чрез Слово и дело. Ето това е разрешението на задачата. Да се разреши и да вървиш напред.

Въпросът със запушените канали е много важен въпрос за всеки човек – мъж или жена. Разрешението е дадено от Учителя и има два пътя, а методите за разрешението им са дадени в Словото на Учителя. Всеки ще си върви по своя път, но ще имаш в съзнанието си светлина, че вървиш по този път и трябва да го извървиш докрай.

И така: или нагоре, или надолу.

Или нагоре, към Високия Идеал на всяка една човешка душа – да се добере до Словото на Учителя и да приложи онова, което му е потребно на човека и доколкото може, да го осъществи чрез живота си. Затова ще прекараш половата си енергия нагоре по каналите на гръбначния си стълб и гръбначния си мозък, за да стигне до малкия мозък и оттам да се препрати до т. нар. център на хилядолистника, който се намира на върха на главния мозък. И само там можеш да се сдобиеш с приемателна станция – да приемаш Словото на Учителя и чрез живота си да го предаваш на другите като Висок идеал.

Другият път е обикновеният човешки път. Ще прекараш половата си енергия надолу, ще се жениш, ще раждаш деца, ще ореш с твойте волове собствената си нива или ще ореш чужди ниви, ще сееш семената си и ще чакаш да дойде време за жътва. И така, ще дойде това време за жътва, но градушка се яви и очука и побие вдън земя всичко посято и ти оставаш гол и бос, гладен и жаден. Тогава ще разбереш, че си си пропилял живота между българите и че си се разминал със Словото на Учителя Петър Дънов, дадено чрез българско четмо и писмо. Това е. Ето това е притчата от Учителя за запушените и отпушените канали.

Пеню Ганев

IV. Разговори с Учителя

От тетрадки на Пеню Ганев
и Елена Хаджи Григорова

Пеню Ганев

IV.
Разговори с Учителя

От тетрадки на Пеню Ганев и Елена Хаджи Григорова

1. Разговор с Учителя на 18.III.1923 год., София

Вяра непреодолима. Физическите почиствания са едно Божие благословение. И когато благословенията дойдат, човек трябва да се радва. Когато хамбарът се изпразни, а нивата се напълни, земеделецът трябва да се радва. Когато богатството се обърне в знание и скърбите – в радост, слабостите – в сила, двоумението – в трезва мисъл, бързината – в търпение, жаждата – в мир и гладът – в доброта, човек е на правия път да приложи Божествената мъдрост в живота си.

Само чистата съвършена Любов прави душите съвършени. Великото и малкото само Любовта ги обединява. И когато те се обединят, образуват Божествената хармония, в която душите живеят. Бог е живот без прекъсване, светлина без сенки, движение без реакция, дух на безгранична свобода, Истина, която привлича всички същества към себе си.

Любовта изпълва и запълва всички празнини на временния и вечен живот.
Блажени, които Го познават и Му служат.
Божествената Мъдрост дава знание,
Божествената Истина дава свобода,
Божествената Любов дава живот,
Божественият живот дава радост.
Знанието дава сила, а свободата дава простор.

2. Разговор на Учителя с Анна Динова и Сийка Динова на 3.I.1924 год., ден четвъртък, в 10 ч вечерта, на ул. „Опълченска“ 66

Анна Динова: – Защо Каин, като съзнал грешката си, че е убил брата си, е казал: „Господ няма да ми прости, защото грехът ми надминава прошката Му?“

Учителят: – Той не може да бъде простен, защото Бог го предупредил, казал му: „Грехът стои пред вратата ти, пази се да не попаднеш в изкушение.“

Сийка Динова: – Щом Господ създаде всичко, защо бе създадена възможността Каин да съгреши?

У.: – Представете си следующето сравнение: условията са създадени, а на човека е предоставен свободен избор. Представете си, че на някого е дадено ябълки, жито и кокошка. Той може да яде ябълки, но може и да заколи кокошката. Ако я заколи, той вече е направил греха. За да разбере човек някои от тези въпроси, трябва да мине към не екзотерическо обяснение на фактите, но към езотерическата страна. Всяка Истина има три страни: екзотерическа, езотерическа и духовна.

В езотерическата страна нещата се обясняват донякъде, а човек сам си прави заключенията. Тя е вече хубавата страна.

Духовната страна на живота, там нещата не се обясняват. Там нещата трябва да се почувствуват, да се преживеят.

С.Д.: – Какви са отношенията на Учителя и учениците?

У.: – Учителят има отношение към учениците и към бащите им, а ученикът – към Учителя и обществото.

С.Д.: – От всичките проявления на ученика, кое е лично негово? Нали Школата е една, защо има различни ученици?

У.: – По какво се различават ябълките, крушите и т.н.? Ябълката е тщеславна, тя приема повече червените лъчи. Крушата приема жълтите лъчи. Тя е интелигентна.

С.Д.: – Е, по какво тогава се отличават учениците? Защо един проявява едно, а друг – друго?

У.: – Каквото приеме ябълката, това проявява. В земята има от всичките сокове, но ябълката приема едни, а други – не. А крушата приема други. Ученикът е пратен на земята да се учи. Едно семе, докато не го посадиш, то не може да се прояви. Потенциално животът в него съществува, но не е проявен. Ученикът се отличава по едно качество, което се отличава от другите. Той е буден и жаден за знания. При каквито условия да поставиш ученика, той ще се учи.

С.Д.: – Като че ли учениците от древността са имали по-добри условия да бъдат ученици, отколкото ние сега. Понеже те са били винаги при Учителите си, а ние сме наред и в света?

У.: – Не, вие не знаете през какви мъчни условия са минавали там учениците. Те е трябвало да пребродят целия свят, трябвало е да преписват, всичко на ръка да нарисуват. А вие тук имате голямо улеснение. Вие много пъти сте били в школи и сте бягали. У човека има 5 неща:

Ти трябва да превърнеш у себе си настроението в чувствуване. Чувствуването да превърнеш в мисъл. А мисълта – в разумност. А разумността да превърнеш в принцип. Вие трябва да различавате тия състояния едно от друго. Настроението е ветропоказател. Чувствуването е кладенец (извор). Мисленето е река. Разумността е посадена градина с плодове, е принципът – това е Школата, в която се учат разумните хора. Ако чувството не стане на мисъл, то не може да тече. Изворът трябва да стане на река, а реката – на градина. А градината – на училище. Доброто е общ принцип, не е частичен.

През 4 изпита ще те прекарат в Школата, за да получиш една опитност.

1. Таман ще ти дадат известно благо, и ще ти го вземат.

2. Ще ти го дадат, ще го близнеш, и пак ще ти го вземат.

3. Ще ти го дадат, ти ще го сдъвчеш, то в началото ще е сладко, но после вътре в него има нещо горчиво.

4. Ще ти го дадат, ти ще го сдъвчеш, ще го изядеш, но после ще го повърнеш.

След това, като ти дават нещо, вече ще бъдеш внимателен, ще гледаш и ще си кажеш: дали е от това, което се взема, или от това, което само се близва и после ти го вземат, дали е от това, което горчи, или от това, което, след като

го изядеш, ще го повърнеш. Това са 4 начина, по които природата възпитава човека.

Истинският морал е: да желаеш само това, което Бог е определил за тебе.

1. Да бъдеш честен – да знаеш, че си човек.

2. Да бъдеш добър – да знаеш, че имаш основа, на която да се крепиш.

3. Да бъдеш абсолютно умен – да знаеш, че има капитан, който ръководи кораба ти.

4. Да бъдеш великодушен – да знаеш, че имаш средства, с които можеш да разполагаш.

5. Да познае човек себе си, значи да познае човек своите морални устои.

6. Ученикът трябва да има умствен усет за доброто и злото. С весело настроение да разрешиш твоята задача. В моралния тип има устойчивост.

7. Ако ученикът запази тялото си чисто, той дълго живее. А ако го опетни рано, и рано трябва да го смени.

3. Разговор с Учителя на братска вечеря на 22.III.1927 год., в 7 1/2 ч вечерта

Три неща отличават човека: 1. челото; 2. носът; 3. подбрадникът. Същинският човек е в челото, а растенията – в носа, а животните – под носа. Някой път у вашия приятел отличителната черта е челото или носът, или брадата и погледът ви е устремен към тази черта.

Душата излитва само доброто и лошото, но тя не е нито добра, нито лоша. Без Любов е този, който ти казва, че е добър. Добрият човек всякога ще ви услужи, без да урони престижа ви.

Сутрин три неща да изпъкнат във вас: мисъл, чувство и сила, които Бог ви е дал, и вижте каква мисъл, чувство и сила се е появила. Днешният хубав ден показва да имаме яснота на лицето. Каквото и да стане в света, вашият свещен огън да не угасва.

Да възлюбиш някого, трябва да го обожаваш. Любовта изключва каквото и да е подозрение, тя всичко жертвува. Да любиш някого значи да го разбираш, а да оценяваш на някого любовта – да не злоупотребяваш с нея. Ако някой ви обича, Бог ви обича. И няма да се съмнявате, ако утре ви засенчи облак и не виждате слънцето. То не се е загубило, то съществува. Над облаците се дигнете, за да се срещнете със слънцето.

4. Разговор с Учителя на 10.VII.1931 год. след пладне, при второто езеро на Рила

Който иска да бъде здрав, трябва да дъвче добре храната, за да могат нервите на небцето, езика и пр. да приемат праната, или магнетизма на храната, а тая прана е най-съществената част от храната.

Който отива на каквато и да е работа, най-първо трябва да се помоли, че като почне да работи, да го пазят.

Една от причините, поради която българинът страда, е дето пие студена вода след ядене. Нощем той става и пие от котела студена вода и на сутринта урочасва. Българинът във време на полска работа да си носи две запасни ризи и на ден няколко пъти да се преоблича при изпотяване и да пие слънчева вода. Обективният ум у българина е силно развит, а философският ум – слабо. За близки работи мисли, а за далечни не иска да мисли, няма философия за

последствията. У българина няма чувство за ред. Религиозното чувство у него е недоразвито, то е в потенциално състояние. Богомилите са дошли тук, понеже българинът е твърд, има съвест, морал, справедливост, има хубави заложби, които трябва да се развият. Богомилите са дошли, за да развият религиозното чувство у българите.

Казах на един българин: „Ти сутринта се скарваш с жена си и после, като отидеш на работа, това скарване ще седи в ума ти и може да стане пакост, като работиш." Чисти българи, много умни типове, има в Родопите. На други места има смесица с римска и гръцка кръв. Римската кръв у някои е направила челюстта много широка. Гръцката кръв е направила у някои челото широко, потясно отгоре. Гърците копираха, което взеха от Индия, Египет, Асирия, и с чуждото се прославиха. Единственото нещо, което създадоха гърците, е скулптурата. Българинът тепърва трябва да се развива. Американците са антипод на българите, затова си приличат в някои отношения. Например: бързане, изтощителен труд и стяженолюбие. Всеки антипод има три точки: две точки на дейност и една точка на проява. Заселването на Америка е придобивка за Балканския полуостров, защото по този начин може да стане едно подобрение на Балканския полуостров.

Хората излязоха от едно животинско състояние. Прегрешението на Адама е повръщането му в едно първобитно състояние. Там е грехът на Адама. Върху животинското естество се присади човешкото естество. И повръщането на човека към животинските желания. Грехопадането стана с раздвояване на половете у човека. У животните полът вече беше раздвоен, а у човека не беше раздвоен. Мъжкият и женският принцип бяха в едно, а при грехопадането мъжкият принцип се раздели от женския принцип. У човека не трябваше да има раздвояване. И това раздвояване, което стана, е повръщане към животинското състояние. А сега трябва да се съединят половете пак в едно. Това е повръщане в първоначалното състояние.

Природата не обича да се повтарят нещата. Повторението е грях. Човек не трябва да има животински желания. Недъзите, които има човек, са все животински: кражба, правото на силния и т.н. А у човека законът трябва да бъде другояче. Правото е на правия – който е прав, той е силен. Трябва да се освободим от животинското в себе си. Другаруването, както е у животните, не е никакво другаруване. Човек тепърва трябва да се учи какво нещо е другаруването.

Човек може да стане проводник на водата, но не може да я произведе, защото Бог е, Който действува. Докато момата вижда Бога в момъка, тя е на прав път. А пък като почне да мисли, че той е всичкото, тя е на погрешен път.

Сегашният ред на нещата е неестествен. Той е цяла анормалност. Като идете на небето, ще видите, че на Земята е турен надпис: „Тук е място на прокажените." Всеки дух, който слиза тук, за да направи изкупление на някоя душа, си туря особени дрехи, за да не се зарази. Друга Земя като нашата няма в цялата вселена. По-лоша от нея [не] може да има. Погледнете гробищата. Какво показват те? Хората се погребват в гробищата, докато живеят животински живот. Истинското човешко в човека е в борба с плътта, значи животинското трябва да се подчини на човешкото, на духа. Сега животинското господствува, а духът има Божествено начало на безсмъртието. У животните няма безсмъртие.

У животните има собственост. Ако една лисица е пипала кокошки, то друга лисица не ги бара. Чувството на собственост е животинско състояние. Ако в едно ято патици дойде друга патица, те я кълват. Както сега хората разсъждават, ако още хиляди години все така живеят, не могат да се поправят. Това не е разбиране на Божествените пътища. В човека има животинско: той може да

живее като лисица, като дървеница, като бълха, акула, змия и пр. Когато имаш отрицателни желания, ти прекарваш всички тези животни през себе си. Тогаз ти мислиш, че живееш, а пък тези животни живеят у тебе. Ти като човек още не си се проявил. Ти като трупаш зрънца като мравка, ти живееш като мравка. За тях това може да е добро, но за нас не е добро. Войникът има ли нужда от специфичен склад? Той ще си вземе от общия склад, а на себе си ще има една малка раница.

Този живот е несъвместим с Царството Божие на земята. Да подобриш този ред на нещата е немислимо! От всичко трябва да се съблечеш! Докато този ред на нещата седи, Царството Божие на Земята не може да дойде. Отвътре трябва да се съблечеш. Човекът трябва да бъде човек. Той трябва да има идеята: „Аз съм човек, трябва да бъда човек." За животинското състояние Христос дава един пример: като се върне слугата от работа, господарят ще му каже: „Препаши се, та ми слугувай! После и ти ще ядеш." Това как ще го тълкуваме? Значи животното трябва да служи на господаря и след това господарят ще се обърне и ще служи на слугата. Казано е: „Син човешки не дойде да Му послужат, но да послужи."

Някой пита как ще се раждат хората. Не е само този начин на раждане, по който се раждат сега, има други начин. В Шестата раса ще дойде нов начин: хората ще се въплътяват по нов начин. Човек трябва да има майка, но не трябва да има баща. Бащата ще бъде на друго място.

Вие трябва да се освободите най-първо от вашите животински желания и да правите разлика между животинското и човешкото. Трябва да различаваш и да казваш: „Това е човешко, това е животинско." Това трябва да дойде. Вземете ревността, то е едно животинско състояние; после гнева, подозрението, злобата, съмнението, гордостта, тщеславието – всичко това са все животински състояния. А пък човек е същество на всичките добродетели. Някой казва, че е религиозен, а по 10 пъти се гневи на ден. Той е в животинско състояние. Той казва, че вярва в Христа. Че кой вол не вярва в господаря си, обаче си остава вол. Моята котка аз храня 4 пъти на ден, но пак си е котка. Ето де е лъжата в света. Казвате: „Аз съм напред, вярвам в Бога." Кокошката кълве зърна от ръката ми. И тя вярва. А пък човешкото вярване трябва да бъде съвършено. Някой ще каже: „Аз животно ли съм?!" Ти или си животно, или служиш на животното, или животното те управлява. Щом проявяваш едно животинско състояние, то едно животно ти е господар. Писано е: „Всяка власт е дадена от Бога." Тук се подразбира следното: „Всяка праведна власт е дадена от Бога." А пък ако под думата „власт" се разбира „праведна власт" и ако се приеме, че неправедната власт не е власт, то думата „праведна" става излишна. Писанието казва: „Целият свят в лукаваго лежи." Едновременно в света има два порядъка. Засега хората виждат само животинския порядък, но щом човек се обърне към Бога, той ще почне да вижда и човешкия порядък. Добър човек е първичният човек, когото Бог създаде.

Един брат запита за трансформиране на енергиите. Учителят каза:

– Имаш мътна вода. Как ще я трансформираш? Ще я прекараш през пясък, през 3–4 филтъра. Да трансформираш енергиите не е мъчна работа, като знаеш как. Някои казват: „Не можем да живееш чист и свят живот." При сегашното разбиране, така е. Но щом разберете, по-лесна работа от тая няма. Който знае, ще завърти крана и ще си прояви човещината.

Мъчно било човек да се откаже от богатството. Като избухне пожар, да видиш как ще бяга. Дойде човек до някоя река и казва, че не може да мине. Но я го назори, и ще мине.

Ний сме най-големите мъчители на себе си. Дяволът е втори по ред. Първият по ред, който те мъчи, си самият ти. Колкото по-малко се занимавате с лошите работи на хората и се занимавате с добродетелите (прилагате ги), толкоз по-добре.

Количеството на храната, с която се храни майката, влияе и на пола на детето. Добрият живот на човека зависи до известна степен от храната, която той приема. В първата глава на Битието пише: „Направи Бог човека по Свой образ и подобие... и да владее над..."* *(гл. I, стих 26)* Значи човек трябва да владее въздуха, водата, животните. Щом не ги владееш, или не си господар, а ще бъдеш роб на тях.

Човек трябва да бъде учен. Той трябва да се съблече от стария човек и да се облече с новия. Докато това не стане, човек все с животните ще ляга и ще става. При Сестримо има много хора избити и заровени. И цялата гора е заразена от това. И ти там не можеш да бъдеш спокоен. И трябва да живееш на едно място, както например тук, няколко години, за да го изчистиш. Тук някой овчар, няколко вълка, някоя мечка са оставили своите мисли. Аз търся някое място, дето не е стъпвал човешки крак!

Бог е търпелив. Щом направиш погрешка, казва ти: „Няма нищо! Стани!" И Той ще чака, докато се събудиш. Най-първо Бог ще ни остави да си създадем сами мъчнотии. После Той ще ни научи как да поправим погрешките си. Някой човек ти прави добро, понеже в миналото си му правил добро. Ти като живееш добре, в бъдеще ще ти помагат. И като живееш за Господа, това, което ще Му поднасяш, Бог ще ти го върне. Можеш да минеш през едно място, дето се сипят гранати, и няма да стане нищо. Един ангел дойде при Христа, след като Христос изтърпя изкушението. Ти ще уповаваш, при изкушението, на Божественото в себе си. И след това ще дойде ангелът.

Щом влезеш в окултната школа, в нея плач не се позволява. Там не се позволява скръб, не се позволява да се гневиш. Вън ще се гневиш, но като влезеш в Школата, другояче ще мислиш. Ти трябва да си чужд за гнева, за съмнението, за скръбта и пр.

Аз всеки ден съм занят с противоречията, за да ги превърна, за да видя хубавата страна на противоречията. Ще дойдат изпитания. Дето и да си, ще дойдат изпитания. Изпитанията са хубави и красиви. Христос за няколко минути изпита най-големите страдания. Христос каза: „Имам власт да положа душата си и имам власт пак да я взема."

Физическата близост не е всякога близост. Вътрешното разбиране е важно.

Един брат запита: – Какво означават 8000 години?

Учителят каза:

– 8000 години е число на безконечност. Има 8000 Божествени години, има 8000 ангелски години, има 8000 човешки години. Човек да не се има за много учен, та да има към какво да се стреми. Казах, че човек е най-големият мъчител на себе си. Има вътре в човека един стар човек. И човек не може да намери виновника и оттам иде отчаянието.

---

* „И рече Бог: Да направим человека по образу нашему и по подобию нашему; и да владее над морските риби, и над небесните птици, и над скотовете, и над всичката земя, и над всичките гадове, които пълзят по земята." (Битие, гл. 1, ст. 26–28; по изданието от 1922 г., Цариград, идентично с изданието от 1914 г., Цариград.) (Бел. М.И.)

5. Песен на човешкото лице, от Учителя, дадена на 24.III.1933 год.

Грее слънцето,
светло е навсякъде,
обвита е земята
с топла дреха.
Събужда всичко живо,
тече водата,
расте тревата,
свежест лъха навсякъде.

Всичко се движи,
пълзи и лази;
хвъркат птиците,
бягат сърните,
вее вятърът,
а човекът стои
и мисли що да прави.

Чува се радостната песен:
„Велик си Ти, Господи,
велики са Твоите дела,
велико е Името Ти
над всичко.

Ти царуваш
в сила и живот,
в знание и мъдрост,
в истина и Любов.

6. Пролетен марш от Учителя – март 1933 год.

I.

Ето, пристига чудната пролет,
слънцето изгрява.
Всичко се буди, расте,
живее и се радва
и благодари на Бога.
Пролет, пролет е дошла.

Птиченце в небето
сладко чурулика,
слънцето приветно
целий мир облива
с радост и любов.

Тържествува целий мир
и благодари на Бога. (посл. 2 реда се повтарят)

II.

Изворче блика, поточе пее,
шумът се разлива.
Дивна природа обгръща
целий мир със радост
и сърцето на човека
пълни със надежда тя.

И като се труди,
пее и работи,
в пътя ще успява
и ще жене сладки
зрели плодове.

Сила, младост и живот
иска човешкият дух. (посл. 2 реда се повтарят)

7. Разговор с Учителя на 22.III.1934 год., петък

Силните чувства не са за човека, те са за животните. Всяко цвете със силна миризма не е за човека, не е за мирисане. Ний стесняваме някой закон на природата, но ний понасяме последствията от това. Този, който пуши, носи със себе си огъня и пушека. Когато мислиш, само брашно мелиш, а когато чувствуваш, слагаш вода в брашното, но трябва да знаеш колко вода да туриш, за да не стане на каша. Чувствата трябва да бъдат наполовина на мисълта. И като правиш добро, трябва да икономисваш енергията. Например. Направиш добро, оправиш крака някому – оправете го и не му говорете повече. Направите една погрешка и почнете да мърморите. Благодари, че си видял грешката, поправи я. Благодари и не мърмори повече, че си се оцапал – очисти се. Господ допуска едно страдание, защото сме твърдоглави. Ти някога трябва да направиш добро на себе си – как ще го направиш? Като срещнеш и богатия, и сиромаха, няма да мислиш, че са такива. Когато даваш някому съвет, трябва първо да намериш туй, което е изгубил, и да му го дадеш – тогава си му дал истински съвет. Значи ще хвърлите светлина в пътя му. Там, дето нашата мисъл е проникнала, това е говор.

За да се предава музиката, трябва да има най-благоприятни условия, да има тона на Любовта. В музиката има начини, има места, където ако влезете, можете да пострадате. Има една много близка среда в музиката, тя е с една хилядна част от милиметъра. Щом си влязъл в нея, ти чувствуваш един трепет в слънчевия възел и чувствуваш едно трептение под лъжичката и щом почнеш да пееш, ти ще пееш много хубаво. В студа и големите горещини има големи амплитуди. Те не са за обикновените хора, а за силните. Избягвайте резките промени. Не се поддавайте на големите радости и големите страдания и скърби. Спирайте се на малките промени и малките трептения. Между *mi* и *fa* има много ноти, които само един ангел може да види. Ако влезете в умствения свят, светлината има физически характер, материална субстанция. Целият органически свят сега се настройва на една нова гама. Ний сме сега в една епоха, в която се преобразуват нещата. Музиката е един превод на светлината.

Срещнеш някого – изпрати му една хубава мисъл, той ще я възприеме с подсъзнанието си, не му я казвай. Не давай преценка за Божествените работи. Тях възприемай само, без да даваш преценки.

Всеки лош или добър човек е полезен за тебе. Всяко нещо, което не разбираш, то [не] е случайно. Закон е. Не примирявай и не сприятелявай старото с новото. На стария човек не ходи да четеш космите на главата му, а на младия човек не разгадавай колко косми ще му поникнат. Нека той си ги прочете сам. А ти благодари, че си го срещнал, иначе ти щеше да си на негово място. Ти не страдаш за детето, че е умряло, но за онова, което са похарчили по него. Изобилието е, което измъчва хората, а не недоимъкът. Новото в музиката трябва да се внесе, без да се обезцени старата. Сегашната музика е вървяла по Мойсеевия закон, а сега трябва да върви по Христовия закон. Мойсей е бил музикант.

8. Разговор с Учителя пред салона към 8.30 ч на 18.V.1934 год.

Девизът на Шестата раса: „Работи при всички условия на живота." Който работи при всички условия на живота, това значи, че има вяра.

Вървиш и виждаш, че някой си счупва крака – ти не трябва да махнеш с ръка, да не гледаш, но ще се спреш и мислено ще превържеш крака, ще проектираш мисъл, че ще оздравее. Това ако не го направиш, след време и твоят крак ще се счупи. Така става с всички случаи в живота.

Когато аз мисля за Бога, и Той мисли за мен. Когато аз не мисля за Бога, и Той не мисли за мен. Щом искам Бог да мисли за мен, аз почвам да мисля за Него. Вие сте скръбен. Защо? Защото Бог не мисли за вас. Какво трябва да правим? Помислете за Бога и веднага скръбта ви ще изчезне. Никога не се стремете да се оправдавате пред хората. Изповядайте се вътре в себе си пред Божественото.

Ние сме заобиколени с една любов, която не оценяваме. Не ограничавай Любовта, която минава през тебе, защото иначе ще дойдат големи нещастия и страдания. Много работи остават неразбрани за вас, защото няма Любовта, която превъзхожда всяко знание. Само Любовта е в състояние да оправи всичко в света. Само Любовта може да отвори всички затворени врати. Сега сте пред шестата врата. Гледайте сега да ви се отвори шестата врата. Под „шеста врата" се подразбира идването на Любовта. През шестата врата ще влезе Любовта, която разрешава противоречията в живота. Размишлявайте върху следното: „Любовта Христова превишава всяко знание."

Любовта е това, което дава сила на човека. В Любовта е силата на човека. Тя отваря един простор. Когато човек живее в душата си, той се радва, каквито мъчнотии да има, и лесно се справя с тях. Страданието произтича от това, че ние спъваме в себе си Доброто, което имаме. Когато човек стане религиозен, той трябва да избира чисти места и добри хора.

Има три вида живот. Първо: животински – когато човек се грижи само за ядене и пиене. Второ: човешки живот – когато се стреми към удоволствия; това е живот на постоянна смяна на радости и скърби. Трето: Божествен живот – когато човек се стреми да служи на Бога, той живее в блаженство.

Щастието на човека зависи от неговата вътрешна хармония. Любовта е метод за всички постижения. Няма нещо невъзможно за онзи, който има Любовта. Вътре в нас няма нищо лошо, защото Божественото е вътре. А пък всички лоши работи идат от вън. Омразата е смразена любов. Разтопи я и ще стане на любов.

Кога Бог може да те слуша? Всякога Бог може да те слуша, когато ти си носител на Неговото Слово. Всички хора живеят в Бога, но Бог във всички хора не живее, а само в тези, в които има любов, защото Бог е Любов.

Който не се моли, е напуснал училището. Който не се моли, той не се учи, защото човек се учи при молитвата. Организирането на духовното тяло на човека става чрез молитва и съзерцание. Когато човек няма организирано духовно тяло, при заминаване отива при гроба и присъствува при разлагането на физическото тяло – тогаз изпитва страданията на Ада. А когато духовното тяло е организирано, то при заминаване човек направо влиза в него и няма нищо общо с физическото си тяло и с гроба.

Болестите се образуват, когато един по-висш живот е попаднал на един по-нисш живот. Тогава висшият живот страда.

9. Разговор с Учителя на 31.I.1936 год.

Без светла мисъл, без добри чувства, без добри постъпки, без музика нищо не се постига в света. Човешката мисъл определя чувствата на животните. Когато човек постъпва несправедливо, изопачават се чувствата на животните.

Песента е външен израз на Любовта. Както при слънцето всичко се топи, така и при песента всички мъчнотии се стопяват. Мъчнотиите са вътрешни. Досега хората са възпитавани без музика. Новото възпитание с музика ще бъде. Детето и като е здраво, и като е болно, все пей. Като те заболи нещо, иди някъде и му пей – болката се пресича, като изпееш един-два дуета. На болния му пей: „Не бой се, за теб има добър обед сготвен."

Трябва да пеете по закона на хармонията, весело, мажорна песен, а не миньорна. Само живите страдат. Боли те нещо – знай, че си жив. Мъртвите нищо не ги боли.

Здравето ти зависи от въздуха, който дишаш, от водата, от къщата и от твоите мисли и чувства.

10. Разговор с Учителя на 7.II.1936 год.

Който е добър проводник, метал, лесно преодолява мъчнотиите, а недобрите проводници – обратното. Жиците на цигулката някой път не са добри проводници, също и „магаренцето" и „горното прагче" на цигулката.

Един музикант най-напред ще изсвири едно парче да тонира хората. Второто парче – да завладее. Третото парче – да почне да чувствува; и четвъртото парче – да почне да мисли.

За музикантите трябва една нова школа. Класическата музика не е идеална, тя е едностранчива. Много положения в днешната музика не са верни. Трябва да даваш нови образи. Друга класическа музика трябва да се създаде, като разширение и допълнение на класическата музика. Зад Бах са хиляди гениални умове, които са работили. Те търсят своите форми и постоянно работят. Бетовен и Бах и пр. нищо не са създали, те са били само проводници. Не искай да бъдеш нито като Бах, нито като Моцарт и пр. Да приемеш на музикантите туй, което е, а ние приемаме туй, което не е. Който и да е музикант, аз не го критикувам, слушам го спокойно, давам му всичкото си внимание, както на себе си, и го преценявам, намирам туй, което е в него.

Според мене, не оправяй чужди погрешки, нека се върнат сами да си ги поправят. Преди да почнеш да свириш и пееш пред публиката, за да я предразположиш към себе си, за да не те среже, изсвири си и кажи нещо в себе си. „Моят лък като дръпна, братя, да се повдигне вашата мисъл, да не ме срежете" и пр.

Който е музикант, всякакъв може да бъде. Която цигулка вземе, при всички условия на времето, може да свири хубаво, тя е разнообразна. Музиката има една своя страна – разговор. Като виртуоз, човек е можал да се справи с грубата материя. А в началото, когато е почнал да свири, не е знаел да се справя с мъчнотиите, затова в началото лошо свири. Опити, опити, упражнения са правили много. Талантливият музикант е разнообразен в погрешките си и в свиренето. Много труд се иска, за да се научи човек да свири и пее.

Като срещнеш човек, кажи му: „Колко си се подмладил! С 10 години си се подмладил." Една змия замръзнала, тя е стара. Аз я стоплям и тя се раздвижва. Топлина, любов трябва. Околните хора могат да те застарят. Ако цяла година ядете коприва, ще ви почернеят костите. Искаш да имаш хубав цвят на лицето – яж грах. Един ангел не може да знае какъв край ще вземе човешката еволюция. Те трябва да дойдат на земята, за да видят. Те идват в обикновена форма, но по съзнание не са обикновени. При мене ангелите идват и аз отивам при тях и им разправям за вас, за тука. Един ангел като дойде в човешка форма, той губи част от силата си като ангел. Ангелът е минал през гениалността и светийството. На един ангел може да му се повери земята, а на един светия – не. И те са на йерархии.

Под думата „Бог" ние разбираме всички разумни същества в едно цяло Битие, затова всичко знае. Работете за цялото, а не търсете щастието. Работете за Бога, пък Той ще мисли за вас.

Не всяко едно неразположение си има лек. Вие търсите старите начини за лекуване. Неразположението аз го анализирам. То може да е на едно растение.

Щастието на човека е в Доброто. Моите беседи са хирургически, аз режа раните и там не може да има логика и пр. Но след всяка беседа аз трябва дълго време да се чистя от техните мисли и пр. Става едно опръскване, както кога се реже един цирей. Много от моите беседи са като един зелен плод. Те растат. В бъдеще те ще имат плодове. Всички професори заучават първо лекциите си, па после ги говорят. Аз гледам да изпъкне Истината, а в една моя беседа не гледам на формата. При сегашното време, ако се говори красноречиво, изгубва се Истината.

Има два живота. Религиозният живот е животът на звездите, а истинският живот е животът на слънцето. Всички слънца са лампички, които осветяват Божия град. А нашето Слънце е най-голямата лампа, която осветява всички. От Изгрева да изкараме един даровит певец. В България има музикална атмосфера, на нея се дължи туй хубаво време. Ако сега в България, ако сега не станете музиканти, никъде другаде не можете. Музикална мисъл има. Самата България не е музикална, но атмосфера музикална има. Сега времето тук се равнява на това, което е в Италия.

От камъка вода и огън можеш да извадиш. *(Това бе отговорът на Учителя на въпроса: „Какъв музикант може да изкараме?")*

Римската империя се създаде, за да роди християнството. В еволюцията е нещастието на хората. Човек трябва да се реши да се качва нагоре. Там има 1000 хляба, още по-нагоре са 15 000 хляба и пр. Да се решиш да се качиш нагоре, това е революция. Не се бори! Нищо не се постига в борбата. Приеми борбата в умствения свят, а не на физическото поле. Който работи с ума, е по-силен.

Земетресенията са причина на анормалната човешка мисъл. Туй е подпушване на естествените сили на земната кора. Ако ти не живееш и не мислиш както трябва, земята ще ви избълва. Бог не е допускал никакво нещастие и противоречие. Нещастието е кукувиче яйце. Всичко разумно в природата е възможно. Няма нещо, което Бог да не може да обърне в добро. Мъртвият може да възкръсне, невежият – учен може да стане, сиромахът – богат да стане. Всяко умиране е пускане от затвора.

За умните смъртта е благословение, а за глупавите – мъчение. Туй, което тука може за 50 години да изправите, в невидимия свят ще го изправите за 250 години.

Дето е текло вода, пак ще тече. Знанието върви по същия закон, както яденето. Искате всичко да изядете. Не е така. Яж, когато си гладен. После пак ще ядеш. По-ненапредналите умрели искат да направиш нещо в тяхно име, да се раздаде нещо за другите. Вяра в трета степен ви трябва. Психическа вяра. За нас е важно настоящето, което минаваме, то ще съгради бъдещето. Младите – поумнявайте, а старите – подмладявайте се!

11. Разговор с Учителя на 4.III.1936 год., сряда

Безлюбието е щерна, а любовта е извор.

Хората, които обичаш и те те обичат, стават леки.

Притегателната сила на Земята привлича повечето лошите хора към себе си и затова те са по-тежки.

Днешният ден определя утрешния. Не мисли за утрешния ден.

Наследствените черти много ни препятствуват. Като си разположен, значи много имаш, а като не си разположен, значи малко имаш.

Който благодари при страдания, получава...

Богатият трябва да пороптае от богатството, за да му се отнеме от изобилието му.

Всякога след страданието идва нещо добро.

Пример

Отиват един богат и един беден при един светия. Богатият поискал да му се отнеме от богатството, за да му олекне, а бедният искал да му се даде, да му се помогне, за да му се облекчи положението. Светията попитал Господа и за двамата. Тогава Господ му отговорил следния закон: че за да се отнеме от богатството на богатия, то той непременно трябва да пороптае против богатството си. А на бедния, за да му се даде, трябва да благодари на положението, в което се намира, и тогава ще получи.

12. Разговор с Учителя на 17.III.1936 год., сряда

Изкуство е да си направиш приятели. Двама нещастници се събират, искат да бъдат приятели. Приятел е този, който ти носи скръбта.

Ленивите хора са с по един талант. Те искат да бъдат царе, всичко да имат уредено.

Разумното слугуване е много мъчно нещо. То е да слугуваш и да се чувствуваш свободен. Слугуването е най-хубавото.

Линии и постъпки са синоними. Също чувство и плоскост, кръг и мисъл.

Божественият свят е свят на Любовта.

Най-напред ще убедите света, че сте умни. В свръхсъзнанието трябва да влезете. Всички обясняват това, което не знаят. Един музикант еднакво се радва и когато той свири, и когато му свирят.

Някой говори без позволение. Трябва да отидете в причинния свят. Трябва да говорите и мълчите с позволение.

Дават ли ти богатство, и други кандидати идват след тебе, да те ограбят. Не казвайте, че сте богат, нито че сте сиромах.

Ако богатият не даде на бедния, и единият, и другият ще умре. Никой не може да ти помогне, ти ще си свършиш работата!

Да мислите без тревога. Като се тревожиш, да останеш неразтревожен.

13. Разговор с Учителя на 29.I.1937 год.

Всяко нещо, което учим, да има приложение. Ако знаеш ангелски език, да влезеш в общение с ангелите. Това разбирам учене. Ако учиш френски език – да общуваш с французите и пр.

Ако не влезем в огъня да погорим, няма да влезем в любовта. Огън ви трябва сега на всички.

Прозорците ни са много малки, та малко светлина влиза в нас. Не се обезсърчавайте. По-голямо обезсърчение от Христа никой не е имал. След възкресението Той разбра къде е силата. И по-голямо разочарование от Христа никой не е имал.

Сега сте в най-доброто положение. Баща ви е заможен, няма какво да се плашите. И книги имате, и всичко. Трябва ви само да учите.

Носете вашите книги с вас, четете ги не само при много свещи, но и при най-малката светлина. Четете ги и на месечина.

Сега сме в пустинята; докато стигнем Ханаанската земя, имаме още доста път да вървим. Досега сме живели според законите на нашето царство, а отсега по законите на царството Божие ще живеем.

14. Разговор с Учителя след беседата в 5 ч сутринта на 31.I.1937 год., неделя

Безпредметно е да говориш на един умрял човек.

Което един сам не може да направи, двама могат. Хората трябва да се обединяват, за да си помагат. Умните хора трябва да се обединяват. Да разбираш хората и те да те разбират, това е оня свят. С човешките си разбирания ако си, от Господа ще бъдеш далеч. Вътрешно разбиране и приложение ви трябват.

Не обичайте царската дъщеря, на която не можете да допринесете нещо. Оставете я да обича този, който я люби и може да й допринесе нещо. Оставете света, няма какво да му допринесете.

За лошите работи и за миналото като говорите, няма да се ползвате. Разправяйте за доброто, което е във вас. Молете се радост да ви дойде. Бъдете доволни, че сте деца на Господа.

Младият момък е надеждата, а младата мома е вярата. Славяните имат мекия елемент.

15. Из разговор с Учителя на 10.II.1937 год., сряда

Като седиш, да пееш. Пеенето ще се влюби в теб. Всички с еднакъв капитал няма да влезете, но кой с колкото има. И като слушате, и то помага, защото пеенето е колективен процес.

Любовта не прави никаква разлика. Старците да образуват хор за подмладяване. Стари сестри и стари братя. Много мъчно е да се освободиш от старите мисли на миналото. Старият като пее, може да се подмлади, а младият като не пее, ще остарее. В пеенето се иска човек съвсем да се освободи. Сега има да се освободиш от минали наследствени черти.

Тон почти всички имате, но липсва ви времето. Доста трудно е да накараш болния да пее. Пеенето е едно мощно средство. В бъдеще във всяка къща все ще има по някакъв инструмент. Пеенето е проява на човешкия ум. Чрез пеенето човек подобрява кръвообращението, дишането, добива един мек характер. Оперното пеене е само за посветените. Нашата епоха е отражение на една стара [епоха], която си заминава вече. Казва някой: „Господ ме забрави." Човек може ли да забрави крака си? Може, ако го отреже някой хирург. Сега като живеете, ще създадете вашето бъдеще.

Аз бих желал някой да издекламира нещо музикално. Не се влияй при пеенето от някой певец. Той е упражнявал дълго. А ти си пей с каквото имаш. За да пееш като него, трябва ти най-малко десет години да пееш. Доста прогрес имате в пеенето. Някой казва, че с пеенето няма да го бъде, но без пеене пък никак няма да го бъде.

16. Разговор с Учителя на 12.II.1937 год., петък

Природата е такава, каквито сме ние, за да ни покаже каквито сме. Ако човек се стреми и иска да стане мек, природата ще покаже и своя мек образ. Ние сме по-учени да смразяваме, отколкото да стопяваме. Противоречията ни поставят в Божественото. Казваш: „В безизходно положение съм." Ти си в един затворен кръг. Ако си умен, лесно ще изплатиш дълга си. Например имаш да даваш една голяма сума на един богат човек. Ти плати 10 лева на някого да го бутне в кладенеца и ти иди с твоето дебело въже и го извади – той тогава ще ти прости големия дълг. Моли се, Провидението ще го бутне в кладенеца и на тебе ще ти каже: „Върви, че го извади." Трябва да имате приятелство с Провидението. Вие сте запознати повече с външния живот, но вътрешния живот не познавате.

Кармата са лошите последствия на един неразумен живот от миналото. Кризата е един порой, който всичко е завлякъл. Навсякъде има противоречия, затова човек трябва да бъде разумен. Не много да знае, малко да знае, но на свят да го знае! Когато овчарят е добър, вълкът, влязъл в стадото, то устата му се заключва, затваря се. И той не може да си покаже зъбите. Та, и вие като сте добри, вашите овци – вашите мисли и чувства, лесно ще се справят с вълка – с лошите условия.

На нас ни трябва сега шестото чувство – да прозираме нещата, които в бъдеще ще стават. Тихото време носи, например, една голяма буря всякога, а бурята – тихо време. Стойте в условията, в които Провидението ви е турило. Не желайте да ги промените, защото не знаете какво ще ви сполети при новите условия.

Вслушвайте се като пее някой; после, и петелът кога пее, спрете се да го послушате.

17. Разговор с Учителя на 14.II.1937 год., неделя следобед

Никаква работа не може да направиш на земята без надеждата и никаква – в Божествения свят без любовта. Недоволството е едно погрешно състояние. Само Любовта стимулира. Жената е слаба в ботаниката, а мъжът – в животните. Не давайте мнението си за ония порядки, които природата дава.

На богатия човек Бог дава изпитания. Като оберат богатия, той започва да роптае. Всичко се превръща на добро за тези, които любят Бога.

Дълъг живот. За да се продължи животът на мъжа, той трябва да обича жена си; за да се продължи животът на жената, тя трябва да обича мъжа си. А за да се продължи животът на майката и бащата, трябва да обичат децата си. Двете сестри ако не бяха да настояват пред Бога, Лазар нямаше да възкръсне. Сестра ти ще продължи живота ти. Трябва да се молите, за да ви се продължи животът.

Бог е и отвън, и отвътре. Вие сте създадени от хората, та първо Бог ще ви пресъздаде. Каин и Авел Бог ли ги направи? Не. Адам и Ева ги направиха. Ние трябва да видим къде е погрешката, за да ни пресъздаде Бог.

Всякога могат да ви оберат, когато съзнанието ви не е будно. Мъдрост, знание – това е пътят. По него да вървиш. Това значи: „Аз съм пътят." Най-първо ще мислиш за Бога, Него да възлюбиш, после за хората да мислиш. Бог най-първо е мислил за нас и после ни възлюби и ни създаде.

18. Из разговор с Учителя на 24.II.1937 год., сряда

Дълъг път имате още. Едва половината път сте извървели.

Необикновените работи са хубави.

Превъплощение

Един човек, като дойде до границата на земята, за да дойде тука, най-първо минава през 400 000 форми, докато дойде до свободата на човешката форма.

Приятни неща

Много неща има, които са приятни, но са отровни.

Не можем да си запазим благото. Все ще се намерят да ни откраднат.

Може да имаш висше образование, но като не познаваш Бога, какво те ползува?

Сиромашията е злото. Който е намерил духовното, той е намерил съкровището. Той разполага. Много има, докато ти се освободиш от материалните зависимости, те са хиляди.

Всеки да си посади една плодна градина. Да не дава само наставления на хората. Градини в ума, в сърцето си.

Щом ти върви, почваш да ставаш от способните. Не ти върви – не си от способните.

Добрият, умният, здравият човек е силен.

Когато Бог, Всесилният, Вседобрият, е на твоя страна, на теб е правото.

Силни да станем, без да изнасилваме.

Дяволът е по-силен физически и когато той спи, ти го омотай с конци, държи го.

Властта се дава на съвършените хора; ако се даде на един несъвършен, той ще създаде своето нещастие.

19. Из разговор с Учителя на 3.III.1937 год., сряда

Икономия, пестеливост – това са все човешки работи. Божиите работи са отворени. Много наблюдения ви трябват. Учени хора трябва да станете!

Страданието е един естествен процес.

Ти като обичаш някого, ще се лишиш от нещо, ще дадеш.

Всеки сам да се изкупи. Сега вие сте изкупени. Какво трябва да правите. Не карайте да ви плащат дълговете много пъти, щом един път като ви ги платят. Понеже животът, знанието, Истината идат от Бога, трябва да кажем: „Да бъде Неговата воля."

Които разбират, запалено им е сърцето, те са обновени.

За в бъдеще пак няма да се познавате.

Кое ни спъва

Туй, което ни спъва, е: ние седим и мислим, че невъзможни са нещата. Туй, което за нас е невъзможно, за Бога е възможно.

Дето можеш да се нахраниш добре, нахрани се.

Христос държи ключовете на ада.

Щастие

Докато мислиш, че си щастлив, ти си щастлив; щом престанеш да мислиш, че си щастлив, ти си нещастен.

Човешки свят

Ние живеем в един човешки свят, те ще ни дадат според своето разбиране. А да ни обичат всички, както ние искаме, то е един идеален свят.

Ревността

Ревността е на разни нюанси. Има ученическа, женска, мъжка, господарска ревност.

Сръднята, болката и пр. са едно неестествено положение.

Възлюблена

Твоята възлюблена е светлина, тя ти свети. Престанеш да я обичаш – тя не ти светва. Същото е и с възлюбления. Щом пак я обикваш, тя пак ти светва, показва ти пътя.

Отвънка светът няма да се поправи, както ние мислим.

Условията отпосле ще дойдат. Бог е вътре в нас и знае нашите слабости, и ни изправя, учи ни.

Богатият

Ти остави богатия човек сам да прояви любовта си, да ти даде; ако ти му искаш, то е насилие.

За кого да се молиш?

Ще се молиш за един, който може да се обърне и да приложи. Какво ще се молиш за един, който няма да израсте?

Нашата погрешка е, че ние хората искаме да ги направим добри, пък те искат да ни направят като тях, лоши – там е противоречието.

Разбират ни

Новите хора, които ще дойдат, ще ни разбират, а старите – не.

Адам

Адам имаше едно старо учение, от което Бог го съблече и сега отново се облича и казва: „Елате да се облечем в новите разбирания, в Бога."

Най-лошите, най-обидните думи, ще ги чуете отвътре. Това е най-голямото противоречие, от което всички светии са страдали. Злото е вътре в човека. И когато човек се освободи от външните противоречия, ще се натъкне на най-голямото – отвътре.

Истинският живот

Като дойдем до истинския живот, трябва да падне всяка дума на място, като балсам. Не е в количеството. Туй, което давате, да бъде първокачествено. Не давайте по количество, а по качество. Там е силата.

Всички да имате по един занаят, по който пари да падат.

Няма по-добри от вас и няма по-лоши от вас.

20. Из разговор с Учителя на 7.III.1937 год., неделя

Всяко безпокойство не е мисъл.

Храна

Разнообразна храна да ядете. Ние страдаме, защото няма достатъчно витамини в храната.

Лекуване с песен

Вие можете, като изпеете една песен, болният да се вдигне.

Кръв Христова

Като отидеш на оня свят, ще ти анализират кръвта, да видят има ли от Христовата кръв в твоята.

За да станете граждани на небето, трябва да издържиш изпита си във всичките области: и като мъж, и като жена, и като господар, и като слуга, и като професор и пр. Една горчива дума да не кажеш. Всеки трябва да мине през определената програма за живота.

Ако вървим по Божия път, ще се подмладим.

Да не чакаме дявола да се отдалечи, но ние да се отдалечим от него. Щом почнем да мислим другояче, ние сме се отдалечили от дявола.

21. Разговор с Учителя на 17.III.1937 год., сряда

Любовта

В любовта всичко е разумно, но тя трябва да се разбере.

Любовта винаги става жертва за другите и на нея ѝ е приятно.

Слънцето е готвач, а луната – раздавач.

Мойсей е луната – законът, който раздава, а Христос – слънцето.

Благодарност

Като почне човек да благодари, Господ всичко ще му даде. Бедният да благодари, за да му даде Господ.

Щастието

Щастието на човека е в гърлото, в ушите, в очите, в ръцете, в краката. На едни щастието е в ръцете, на други – в гърлото и пр.

Великите хора

Човек трябва да изучава живота на великите хора. През какви страдания мина Мойсей! И той със своето знание не можа да иде в Ханаанската земя. На Земята има блага преизобилно, но не са разпределени. Ще дойде ден, когато ще им се даде.

Тук, на „Изгрева", дето живеете, е половин рай. Има в света апартаменти, дето хиляди хора живеят.

Когато видите болка в човека, не го лишавайте от нея, но ако го боли кракът, аз го превързвам.

22. Разговор с Учителя на 24.III.1937 год.

Ако силният се разсърди на по-слабия, слабият става мек. Ако си силен, сърди се. Сега ние се сърдим на Господа понякога.

Най-първо трябва да освободиш човека от товара.

Сега ние сме на Божествената каруца, а товара носим на рамо. Снемете товара и го турете на Божествената каруца. Сега всички имате нужда от почивка. Вие сте сега наследници на едно голямо богатство и сте пълновъзрастни, но не отивате да вземете наследството си, че да почнете да разполагате, да раздавате, а ходите да взимате назаем тук-таме.

23. Разговор с Учителя на 26.IX.1937 год.

Герои трябва да бъдете, за да носите страданията. Някои от вас са в златния век, а някои от вас – в тъмния. Затова давайте, за да ви дадат и на вас онези, които са в златния си век.

Първото ви заблуждение е, че си мислите, че сте нещастни. А второто заблуждение е, че си мислите, че сте щастливи. Гледайте на хубавата страна на живота. Тя много мъчно се вижда.

Както сега небето се изясни от облаците, така и вашите работи ще се оправят.

24. Из разговор с Учителя на 21.XI.1937 год., неделя, след беседата в 5 ч

Не съжалявайте за това, което е станало, и радвайте се на това, което ще стане.

От любов хората се мразят.

Обнова

Най-първо обновата трябва да дойде в мисълта, после – растенето в чувствата и промяната във волята.

Трябва да се задоволят

Всяка съществена мисъл, чувство и постъпка, които са съществени, трябва да се задоволят.

Бог иска ние да се задоволим и затова е създаден този свят – за да се задоволим.

Приятел

Бог ти е дал един отличен приятел или приятелка и ти не го познаваш. Той ти е дал също и една отлична жена, но ти не я познаваш и не я цениш.

Аз се радвам, като срещна хора, които се обичат. Радвам се също, като срещна хора, които са добри и красиви – това е една възможност и аз да стана такъв.

Ти трябва да почнеш да обичаш.

За Любовта правило няма. Любовта никога не постъпва по един и същ начин.

Щом любовта не те обича, ти си сиромах, болен и изоставен.

При любовта всичко се обновява. Всеки човек обича специфично. Никой не може да прояви любовта както ти ще я проявиш. И никой не може да прояви любовта както Бог я проявява. Всеки отделно, специфично проявява любовта, както никой друг.

Някой човек е недоволен. Бог му праща доволството, за да го примири.

Благодари за възлюбената

Ти ще благодариш на Бога за възлюбената, която ти е дал. Бог е в нея. И когато те нахука, ще благодариш – то е едно проветряване. Нужно е пак от Бога.

Радвай се, като е паднал някой, за да не паднеш ти. А като стоиш прав, ще му подадеш ръка, да стане той.

Христос

Преди да дойдеше Христос, имаше промени. Христос като дойде, имаше растене, а сега е епохата на обновата, на любовта.

Героят носи страданията.

Бог е изработил спасението. Има начин за изправяне на погрешките.

Голямата вода много дава.

Грешният

Един грешен човек се е окалял все от любов, защото всеки е искал да го пипне и са го оцапали.

Когото обичаш

Онзи, когото обичаш, никаква отрицателна мисъл да не допуснеш за него. Каквото и да видиш отрицателно в него, и каквото да ти кажат за него, да не приемаш и да не го допускаш – тогава любовта ти е Божествена и Бог е във вас двамата. Виждате Божественото навсякъде, радвайте се.

Ако се разпръснете по цялата земя, вие ще се обичате; и сега се обичате, но много сте се приближили.

Всякога във всичко да се радваме във всичко. Аз на всичко се радвам, не гледам дали е угодно на мен, но гледам общото благо и на него се радвам.

Защо обичаш някого

Ако ти обичаш някого, то е затова, че той в миналото те е обичал.

Няма по-хубаво от любовта. Тя обновява. Всичко обичайте!

Когато не обичам другите

Когато аз не обичам другите хора, значи дошли са моите приятели и съм ангажиран с тях, затова не обичам другите, а се разговарям с моите хора. А щом си отидат, аз пак започвам да обичам кучето, което е вървяло подире ми.

Идея за служене

Идеята за служене да остане във вашето съзнание и всеки да служи както намира за добре и да се радва на служенето си.

В любовта всички са слуги и се уважават едни други, а в безлюбието всички са господари. Умният човек може да служи.

Заложби, дарби

Вие всички имате много заложби и дарби, но не ги проявявате, понеже сте в хамбаря. Аз трябва да ви извадя и да ви посея.

Когато имате страдания, вие сте посети на нивата. А щом се радвате, вие сте в хамбаря.

Който скърби, ще влезе в хамбаря, а щом се зарадвате, ще излезете от хамбаря навън.

Сутрин

Сутрин започвайте с любовта, вярата и надеждата, за да получите благословението на тези добродетели.

За да познаваш човека, трябва да го обичаш, а щом не го обичаш, той има маска.

За да обичаш човека, трябва да видиш в него, че той има една велика душа като цялата вселена.

При Христа

Като дойде Христос, ще си облечеш най-хубавите дрехи. По-добре е Христос да дойде отвътре, да се прояви със запалената свещ. Да носим запалената любов, вяра и надежда, а не изгасналата любов, вяра и надежда.

Сега съвременните хора много механически обичат Христа и искат отвън да Го видят.

25. Из разговор с Учителя на 24.XI.1937 год., сряда

Един мъж, който има една жена, той трябва да знае, че тя е дъщеря на Бога. Също и мъжът е син на Бога. Като роптаете, туй отива до ушите на Бога. Когато си нещастен, радвайте се, че има друг, който почива и се радва.

С малки работи някой път разваляме Божественото.

По-добре е талантът да предшествува разположението.

Баща на гения е светията. Баща на таланта е геният, а баща на обикновения е талантливият.

Хубав глас

У някои от вас има глас – като пеете, ще вземете 100 000 лева.

Обикновен

Обикновен човек наричам този, който не е развил своите дарби.

Новата култура ще ви завари неподготвени.

В новата култура обикновените ще бъдат слуги. Вода ще носят, и пособията на професорите.

В новата култура ще има светии, гении, талантливи.

Вие имате 75 милиарда слуги в кръвта си и ако по 1 стотинка плащате на всеки слуга? Ами в мозъка? – и пр. Виждате колко слуги работят за вас. Кажете си: ако толкова слуги работят за вашето съществуване, защо тогава да не си дадете подтик и вие да господарувате!

Това, дето казвате: „Това няма да го бъде" – то е, което разваля всичката ви работа.

Основни правила

Има основни правила за здравословното състояние на вашия организъм, на вашия живот, които вие не знаете.

Изкуство

Да се учите как да гледате, как да слушате, това са изкуства, които вие трябва да учите.

Учете изкуството как да гледате, да слушате.

Човек е един скъпоценен камък.

Новата култура е да ценим ума, сърцето, душата и духа.

Вие сте сега по-подготвени от другите. Всеки, който е слушал, е по-подготвен от тези, които не са слушали никак.

Щастието

Докато човек не се препъне от неговото щастие че да го дигне на гърба си и да го занесе в дома си, щастлив няма да бъде!

Вие и княгини, и царе сте били, но нищо не е останало у вас.

Вашата погрешка е, че парите не можаха да се влюбят във вас. Единствена[та, която] се е влюбила във вас, това е сиромашията, и болестите. Сега казвам: парите да се влюбят във вас.

„Сиромаси" значи голяма титла на английски. Те носят богатството горе. Затуй е казано: „Блажени сиромасите", а богатите са тези, които слизат да внесат капиталите си долу.

27. Из разговор с Учителя след беседата в 5 ч сутринта на 28.XI.1937 год., неделя

Всичката ви вина е, че не сте си поправили погрешките.

Като влезете в новия свят, ще видите, че има много хубави работи там. Много знание ви трябва.

Пей

Където и да ходите, пейте, но не да се захласвате. Вътрешно ще пееш и пътят ще ти се отвори.

За да научите

30 години ви трябват да прилагате, за да научите нещо.

Меко и сладко говори, та мед да капе от устата ти.

Вътрешно

Услужвай, давай и каквото правиш, да се радваш само вътрешно, а отвън се показвай скръбен.

Страданията

Страданията и скърбите са, за да отивате при Господа. Само когато човек е скръбен, се моли искрено и само тогава отива при Бога.

Сега от това, което чухте, ако някой е болен, ще оздравее, ако е сиромах, ще забогатее, ако е невежа, учен ще стане и т.н.

В света, в който отивате, няма сиромашия, няма страдания.

Когато радостният се облече в скръбна дреха, никой няма да му вземе радостта. По-добре е радостта да е отвътре, а скръбта – отвън. Не бива скърбящият отвътре да се прикрива и да показва радостта си отвън.

Бързането

Бързите работи не са здравословни. Когато излизате от дома занякъде, бавно излизайте, бавно да мислите, да чувствувате и да постъпвате.

При скръбта

При скръбта първо взема участие сърцето, а като се намеси умът, той внася светлина, която разтопява скръбта. Затова, когато имате скръб или нераз-

положение, викайте ума, той да вземе участие. Мислете, и всичкото неразположение ще изчезне, ще се стопи от светлината, която ще внесе умът.

Неразбирането

Ако някой не те разбира, то е защото ти не си го разбрал. Които се потриват и не щат да работят, изсъхват, а които работят, получават светлина.

Забелязал съм, като мине една отрицателна мисъл, пресича тока и загасва крушката и това трае 1–2 минути, докато трансформирам лошата мисъл и я заместя с добра. Затова, всяка лоша мисъл или желание, като дойдат, нека хлопат отвън, нека обикалят около сърцето и около ума, но ти не ги пускай вътре. Сега трябва трезва мисъл.

На злото туряй доброто, то ограничава злото. Милосърдието ограничава жестокостта.

28. Разговор с Учителя след беседата в 10 ч сутринта на 28.XI.1937 год., неделя

Това, което днес получихте в 1 час, в древността са го получавали в продължение на 20-годишен живот в Египет и 10-годишен – в Палестина и то след като са го прилагали в живота си. А вие сега сте щастливи в това отношение и понеже ви се предава изобилно, не може да го приложите и да го изживеете, та само го слушате. А то трябва да се живее и прилага.

Добродетелите са генералите, полковниците, които водят борбата със злото у вас.

Само доброто е, което ограничава злото. Като дойде злото, турете му доброто насреща – злото ще остане отподире на доброто. Истината ограничава лъжата, Любовта – омразата, доброто ограничава злото, правдата – неправдата и пр., и пр.

29. Разговор с Учителя на 1.XII.1937 год., сряда

Като сте скръбни, да сте весели. И когато сте весели, да сте скръбни. Вие искате една радост без скръб.

„Скърб" произтича от „кърпя". Скърб – значи кърпя. На скръбта има прозорци. Скръбният иска да види някой радостен, а радостният не иска да види скръбен. Блажени, които скърбят, а щастливи са, които се радват. Нажаленият полива цветята. Бог е изпратил скръбта, за да се научим да отваряме прозорците.

Ако не разбираш страданието, ти се демагнетизираш – това е опасната страна на страданията. Като работи, човек ще страда. Страданието, значи, търси пътя да се прояви. Страданието полива, а радостта възраства.

Като страдаш, благодари, че си посят, а като се радваш, благодари, че възрастваш.

Всичките погрешки са все от вересии, дето си вземал. Тези, които дават, турят и лихва.

Вие сте златото. От Бога сте излезли. Дяволът ви е окалял. Поомийте се.

Онези, които се обезсърчават, да ги търсите, да им пророкувате, че са злато. Ето аз какво пророкувам: утре слънцето ще изгрее, водата ще тече, хората ще се раждат и т.н.

Не трябва да бъдем като лъжливите пророци – да заблуждаваме, а да казваме: „Мисли, чувствувай, постъпвай добре, работи." Това е волята Божия.

При богатите оставете Господ да ходи, а вие вървете при сиромасите. Понеже вие сте богати, трябва да отивате при сиромасите, да сеете. Иначе ще изгубите богатството.

„Беден" значи „бе ден". Бедният има ден да ходи да работи. Ден е за него да отива да работи, не да чака другите да му донесат. А богатите са в нощ, да ядат и да пият. Богатите влизат, а бедните излизат из вратата навън.

Сиромашия

Сиромашията е произлязла от безлюбието. Който е направил една погрешка в любовта, станал е сиромах. Отворете си сърцето, ума, душата и духа за любовта. Да дойде Господ в нас да се прояви. Пък сега със закон ни заставят да направим нещо.

Гледайте да бъдете весели и радостни.

Веселието е качество на Бога, а радостта е наша. Когато ние отиваме при Господа, ние се веселим, а когато Господ дохожда при нас, Той се радва в нас.

Сиромасите пеш отиват при Господа, а богатите с автомобил отиват в затвора. Затова аз все пеша ходя при Господа. Страх ме е с автомобил да не отида в затвора.

30. Из разговор с Учителя на 10.XII.1937 год., петък

Здраве

Ти за да бъдеш здрав, трябва да помислиш за Месечината, но само за здраве ще мислиш.

Луната е емблема на религията, а Слънцето – на живота.

Правата мисъл е на живота. Имаш ли права мисъл, у тебе има живот.

Учението е едно условие, което отпосле иде, след неразположението.

Разположението е резултат на учението, на знанието.

Ти ако не си срещнал един учен човек, не можеш да мислиш.

Учен ще станеш

Мисли за Бога – учен ще станеш.

Като е учил, човек добива разположение.

Любовта

С любовта всичко се добива, тя ти дава подтик да работиш. Най-тежките работи с любовта лесно се постигат.

Щом те обичат, ти ще се проявиш.

Пияницата е мързелив, защото за виното мисли. Мързеливият има атавистически останки от миналото. Той мисли, че всичко има и нищо не му трябва.

Апарати

Човек има всички апарати, с които да измерва, но като не работи с тях, те са сега ръждясали.

Турете си тази идея. Щом сте дошли на Земята, вие трябва да мислите за Бога и да учите за Бога.

Щом не мислиш и не работиш за Бога, ще дойде ангелът на смъртта и ще те заведе там, където не искаш.

Ако не изпълните волята Божия, лошо ви очаква.

Уреждането работите

Доколкото ти работиш за природата – свършваш работата си добре, дотолкова и тя ще те възнагради.

Природата има един план, който ще го наложи в края на краищата. Онези, които отиват нагоре, към Бога, отиват в един жив свят, а които надолу – в един мъртъв свят.

Жаждата

Жаждата показва, че си нечист – пиеш, за да се очистиш. Скръбен си, защото си нечист. Радостен си, защото си чист.

След всяка работа трябва да се чистим.

Певецът

Който знае да пее, той е влязъл в един свят на прогрес, там има хармония и ритъм.

Немузикалността е живот без ритъм.

Нещастието е един превратен стремеж назад, а щастието е стремеж напред.

Трябва да измислите по някое ново изобретение.

„Не ми се учи" – нечист си. Стани и се умий.

Неразположението

Някой път неразположението ти зависи от краката – като ги измиеш, минава ти.

Някой път към ушите ти се натрупала кал – като ги измиеш, минава ти. Мийте се вечер. Човек взема вода и чрез кожата. Тя прониква през кожата чрез порите и внася магнетизъм и разположение.

Миенето е една потреба и кръвообращението се поправя.

Във водата на баня повече от 5 минути да не се седи да се киснеш.

С топла вода трябва да се миете.

Щастието

Щастието е една хубава жена, а вие ще го покриете с една груба [дреха], че като дойде един лош човек при вас, то да бъде скрито. Пък като дойде някой добър човек при вас, вие ще си повдигнете дрехата и ще му покажете щастието да го види.

Щастието хлопа на вашите кепенци, а вие се оплаквате, че сте неразположени. И то остава на кепенците ви и като минат други, го вземат.

Всяка добра мисъл като ти дойде, направи я; тя ще си отпечата една добра линия на лицето ти.

И като съм болен, аз мога да направя едно добро. Вземам една стомна вода и мислено я занасям някому.

31. Из Разговор с Учителя на 15.XII.1937 год.

Намиране Бога

Искаш да намериш Бога – прояви Любовта.

Има право да критикува, който знае да прилага.

Всички наши мисли и чувства отиват в оня свят и ги смущават там.

Ново общество

Да се създаде едно ново общество не е лесна работа.

Аз не съм ви дал още методи как да се обичате.

Много знание

Всички вие страдате от много знание. Турили сте си много товар.

„Ама, този не ме разбира." – Ами ти Господа разбрал ли си? Нека първо Господа да разбере, че после тебе.

Не си туряйте повече мъчнотии, отколкото трябва.

Не казвай, че „моята жена е непоправима", а казвай, че е поправима. И да не кажеш, че „тази жена не ме разбира", а казвай, че те разбира. Тя е книга, която трябва да знаеш да четеш.

Отсега нататък ще се учим.

В най-големите противоречия е скрит Божият промисъл и ако го разбираме, ще видим Божията воля.

Много неща ще понесем и после ще разберем волята Божия. Христос като възкръсна, разбра волята Божия. И за нас е същото.

На земята като ангели не може да живеем.

На земята има блъсканица. Всеки мисли, че знае, но щом се блъска, не знае.

Упреците

Ако дойде някой ваш приятел и ви набрули, благодарете, че не сте на негово място.

Божественото евангелие не е преведено. То е само откъслечно. Ти сам си евангелие. Цялата природа е евангелие. Гледам, вятърът лъха. Казвам: „Като него трябва да бъда." Като видя слънцето, казвам си: „Като него трябва да бъда." Също и като цветето, като чистия извор и пр.

Благодарност

Сега новото е, че трябва да благодарим на Бога, че сме дошли дотук. Не сме останали назад.

Магарешки трън

Магарешкият трън с едно поливане не става. Промени ще има във вас, но време трябва. Така е с онзи, който чуе една беседа, [но] не може да се повдигне.

Грехът в света е една присадка. Като счупите тази присадка, доброто само по себе си ще расте. Питомното е присадено с диво.

Учете се всички от Бога. Той търпи всички Свои недоволни деца. Нека любовта да изпъкне като едно благо. Кажи си: „Ще търпим." Бог е търпелив.

Какво съзнание са имали апостолите, че като са ги биели, са пеели.

Домакинята

Когато правиш баница истинска, то сам издой кравата, но и сам си я отглеждай, сам избий маслото от млякото, сам приготви сиренето и сам направи баницата и през всичкото това време благодари на Бога – това е истинска баница. През всичкото време да мислиш добро.

Никой автомобил не върви направо, а се криви наляво, надясно. Не съжалявайте, че кривите, въртите.

Сега, като се върнете, отворете книгата и четете. Молете [се] във всички посоки, а един ден, като станете свободни, на изток ще се обръщате. Изток – това е разбиране.

32. Из разговор с Учителя на 22.XII.1937 год., сряда

Музиката

Музиката е място на рая, будическото поле. Щом ти можеш да пееш, трепти ти сърцето, ти си в рая. В нашия салон е раят; и светиите, и ангелите са тука и този салон е голям. Не е такъв малък, какъвто го виждате.

Никой никого не трябва да засенчва.

Свободен

Свободен е човек, който се проявява такъв, какъвто Господ го е създал.

За да се освободим от животинските състояния, трябва да мислим.

Различаване

Когато започнем да различаваме доброто от злото, то е ангелско състояние, а когато започнем да го съзнаваме, то е Божествено. Низшите духове не обичат да гладуват.

Никой няма право да ти каже, че ти нямаш Бож[ествената] Любов, нито ти пък за другите [го] казвай.

Никой кардинален въпрос не можете разреши, докато не станете слуги на Бога.

Страданията

Страданията идат от неразбиране. Ако ти започнеш да слугуваш на цялото човечество, да забравиш себе си, страданията ще изчезнат.

Лоша мисъл

Никога не оставяйте една лоша мисъл да работи в съзнанието ви. Тя ще спре вашия прогрес. На вас ще направи пакост.

Миналото

Като почнете да се повдигате, вие виждате вашето минало.

Мисли за Бога

Необходимо е човек да забрави себе си, да мисли само за Бога.

Като дойде Любовта, злото ще изчезне.

Ние сме необходими на Бога, за да се изрази Неговото разнообразие.

Въпреки че не сте добри, вярвайте, че сте добри. По-добри хора от вас в България няма.

Вярвайте, че и другите хора са добри. Вярвайте, че Бог ще спаси тебе, но и другите ще спаси.

Духът

Духът е дошъл сега. Пейте сега, а не чакайте да дойде. Той е дошъл.

Като срещнеш един човек, ти може да не го поздравиш, но в себе си кажи: „Той е много добър човек." Кажи в себе си: „Ти си много добър човек."

Доброто

Имайте моето добро на ваше разположение.

Който ходи при Господа, човек става.

Казаната дума на Мойсея: „Изуй обущата си!" – то значи изуй животинското, изуй човешкия характер и така се яви при Бога.

Отсега нататък трябва да имаш кой да те учи, да имаш модел. Досега сами сте се учили. Пееш – трябва да имаш модел.

Аз на всинца ви мога да поправя живота, но това няма да е за ваша полза.

Как да обичаш

Да обичаш някого значи да имаш една добра черта за него – че е способен, талантлив, даровит; а да го прегърнеш, това не е любов.

Целувка

Може физически, астрално да целунеш, но Божествено не целунеш ли, не е целувка. На физическото поле най-после се целува. Там има бомби, взривни вещества.

Момците не жертвуват от себе си, не дават, а това е кражба. Взимаш само с целувката. Работите в любовта не са разбъркани, а в безлюбието са разбъркани.

Грехът е едно болезнено състояние.

Ако една твоя постъпка ограничава другиго, държат те отговорен; ако го освобождаваш, възнаграждават те.

Женитбата

Както вие се жените тук, това не е Божествено. Еднобрачието значи само една жена ще имаш; и като си замине тя, ти за друга няма да се жениш. Тя ще ти бъде във всичките полета и животи. Това е Божествено. И като твоята жена друга няма. Това е строг морал, ако искате да знаете.

Има една своеобразна свобода, която не е на място. За брата и за сестрата трябва да имаш едно свещено чувство. И после, не трябва да ставаш съблазън.

Най-първо ти и жена ти трябва да станете слуги на Бога. И след като вършите Божествената работа, може да се целунете. А вие, преди да сте свършили Божията работа, се целувате и забравяте тенджерата и тя прегаря.

Христос

Христос е говорил от причинния свят.

Щом една жена не обича Божественото в мъжа си, там е прегрешението. Също и мъжът трябва да обича Господа у жена си.

Любов, милосърдие, кротост, въздържание; а тщеславието, гордост – това е старото учение.

Всяка постъпка, щом е на мястото си, тя е на мястото си.

Грехът

Грехът е извън организирания свят.

В организирания свят, и да искате, не можете да грешите. Там искаш да заколиш кокошка, но няма. Тук се карате за столове, а там няма столове.

В организирания свят нито се женят, нито за мъж отиваш.

Ако Бог беше ограничил Ева, [тя] нямаше да прегреши, но щеше да ѝ отнеме свободата.

Бог иска да имаме вътрешна свобода.

Сиромашия

Всичката слабост на хората произтича от сиромашията. Всеки един, който се изкушава, е сиромах.

Богат

Богат е оня, на когото сърцето, волята и умът са на място.

Силен е този, но когото волята почва да работи. Всички, които грешат, нямат воля.

Всичката погрешка е, че ти не обичаш жена си като себе си и тя не те обича като себе си.

Там, дето се намеси волята, при едно лошо желание или мисъл, там е престъплението.

Целувка

Ти мислиш, като целунеш една жена, че ще придобиеш нещо. Нищо няма да придобиеш. Същото е и ако станеш богат.

Волята Божия

Аз мога да ви дам всичко, ако обещаете да вършите волята Божия. Но ако не обещаете, и да искам – не мога. Там съм слаб.

Обичта. Жената

Ти една жена като я обичаш, само като я погледнеш, като се допреш до нея, ти получаваш. Тя ти дава много от себе си, понеже е благородна и повдигната. А щом няма какво да ти даде, не е повдигната и благородна. Ти я хващаш да я целуваш, за да вземеш нещо от нея.

Една жена, която носи богатство, която е благородна и повдигната, само като я погледнеш, тя изобилно ти дава и ти се задоволяваш. У тебе не се явява желание да я целуваш.

Една жена, която много я целуват, показва, че тя няма нищо в себе си.

Щом станеш свободен, ти няма да се жениш, както сега се женят. Ще дойде начинът чрез вселяване да идват душите, а сега идат чрез въплотяване.

Изпитанието е като слязат долу – ще направят погрешката.

Опасността в сегашната женитба е, че като се оженят, двойниците им се преплитат и това причинява големи страдания.

Съдбата сега започва от праведните, после ще дойде за грешните.

Съдбата сега е вътре в нас.

Ще дойде време, когато любовта ще вземе надмощие.

Не съди никого.

33. Из разговор с Учителя на 24.XII.1937 год., петък

Учение, синко, то е доброто постижение. Най-силната линия е правата линия. Които искат сила – чрез правите линии, а които искат мекота – чрез кривите. Кривите линии дават мекота, а правите – сила.

Притеглянето е една разумна сила.

Щом си без идея, ти си на периферията.

Който върви по права линия, много силен трябва да бъде.

Изгубиш ли си идеала, връщай се към центъра, от периферията – към центъра.

„Образ и подобие" – едното е форма, а другото е съдържание. Приликата, духовното е съдържание, а външното е формата.

Да знаеш всеки предмет къде е поставен – това е пространство, а наредените предмети е времето. Ако няма никакви предмети, какво ще мислим за пространството, как ще си го представим?

Нашето разбиране за света е илюзия, а не е светът илюзия.

Познаването

Малките неща можем да ги познаем, като ги увеличим, а големите – като ги намалим.

Знанието

Знанието се уподобява на книгите, които магарето носи. Ако книгите се четат и прилагат, то е разумният човек; ако се само пренасят, то е магарето, натоварено с мощи.

Постижението стои в приложението.

Създаването на света е по права линия. Бог иска от него благо да даде и на другите да се развиват, не иска сам да бъде.

Един грам да имаш от умствената материя, е достатъчно.

Най-лесният път за постижения

Най-лесният път за постижения в света е любовта.

Мъчнотии ще имате големи в света, но с любов ще ги преодолеете.

Любовта влада и правата, и кривата линия.

Свободата

Свободен човек, това е най-голямото постижение, да няма нищо да го мъчи.

Да накараш мъчнотиите да ти слугуват, това е постижение, към него се стремим сега.

Щом не сме свободни, значи не обичаме Бога. А щом мъчнотиите ни се подчинят, това значи – обичаме Бога.

Няма по-хубава наука от любовта. Ние мислим за любовта, че си губим времето, а мислим за големи работи.

Силната любов, като дойде при тебе, тя ти дава, не ти отнема.

Само Бог може да ни научи как да любим.

Не отидете ли при Бога да ви научи как да любите, вие не можете да любите.

От любовта всеки ще вземе толкова, колкото му трябва. Любовта по малко идва, да приготви нервната система, защото тя е толкова силна, че ако изведнъж дойде, тя ще разтопи нервната система.

У животните нервната система не може да приеме любовта.

У един светия нервната система е така силна, че той може да приема и да издържа на повече любов.

Недоволен, закъснял

Щом се усеща недоволен, закъснял в пътя си, трябва да усили хода си.

Рибата

Рибата я пекат, защото искат да й кажат: „Ти като риба не трябва да останеш. Трябва да промениш тази форма." После като птица я хващат в курника и я колят, казват й: „Ти като птица няма да останеш." После като вол я впрягат на нивата. Искат да му кажат: „Ти в тази форма не трябва да оставаш, а трябва и тази форма да промениш." На човека страданията искат да му кажат: „Човек не трябва да останеш, а трябва да промениш и тази форма, да станеш ангел."

Един ненапреднал дух, като дойде, отнема тялото му и го обсебва – тогава човек подлудява. Значи този човек е бил глупав, че си е дал тялото да му го обсебят. Напредналите духове, когато идват, те не обсебват тялото, а внасят просветление в съзнанието на човека.

12 е закон на жертвата.

В 13 – бащата и синът е там, затова бащата е толкова строг, затова трябва да премине към 14 и 15: да дойде майката – любовта, законът на жертвата, и тогава числото става щастливо.

Пеенето

Някои работи чрез баса, други чрез тенора, алта или сопрана ще се постигнат.

Не е ли публиката хармонично настроена, ще спънат музиканта. Погрешката е сега в това, че който пее и свири, сега иска да угоди на публиката.

Има нещо в нас, което ни коригира отвътре. И ако се вслушаме в този си вътрешен глас, той ще ни научи да пеем.

Певецът е вътре у нас. Като иде той, ние ще го слушаме и ще се научим да пеем. После, и един богат има вътре у нас и ако го слушаме, и ние богати ще станем.

При пеенето ти трябва да дойдеш до трептенията на златото и диаманта. А има и още по-горно – когато се пее с любов. Вие още не сте чули пеене с любов. Сегашните ни чувства са болезнени, затова нямаме ясна представа за живота.

Ще се излекуваме, като започнем да мислим за мъдростта, да дойде.

Бог е във всичките степени и Той учи низшето как да служи.

Служиш ли на умните, те ще те оценят, а служиш ли на глупавите – не.

Като ви говоря да обичате и да слугувате, трябва да разбирате: на най-умните и на най-добрите и най-любящите, на повдигнатите, а не на егоистите и себелюбците, на използвачите и лошите, на по-низшите от вас. Бог е в низшето и Той го учи и възпитава, а ти търси умните и добрите, да се учиш от тях. В тях е Бог.

Като тръгнеш към умните хора, през въздуха мини, за да не те срещнат глупавите; а на връщане – по земята.

Отсега трябва да се научите да служите на Бога, защото в бъдеще ще ви дадат нещо, например ще ви дадат Земята – как ще я управлявате?

Пък сега казвате: „Защо ми трябва да бъда добър?"

Ти като обичаш другите – себе си обичаш.

Окултен ученик

Аз ако бях един окултен ученик, щях да търся най-умните хора, при тях щях да отида да им слугувам и тогава няма да мисля за себе си. А вие отивате да слугувате на глупавите хора.

Ще служа на всички, но които са над мене; а тези, които са под мене, те ще служат на мене, а не аз – на тях. Бог е всичките степени и Той учи низшето как да служи. Като служиш на умните, на добрите, те ще оценят услугата ти, а глупавите – не.

34. Формула за една година, дадена от Учителя на 9.I.1938 год.

„Аз живея по любовта, както Христос е писал, че животът ще се оправи с любовта, както Господ е писал. Аз ще изпълня Неговия закон.

Да се поправи животът, както Той е казал!"

(Сутрин, обед и вечер да се произнася.)

35. Разговор с Учителя на 2.II.1938 год., сряда

Зимата е бас,
пролетта е алт,
лятото е сопран,
а есента е тенор.
Пролетта значи – пролято е нещо, пролято, което излято.
Зима – значи, което взема.
Есента е туй, което се сее.
Зимата – туй, което взима.

36. Разговор с Учителя на 4.II.1938 год., петък

Без вътрешна обич и любов, човек не може да прогресира. Цветето казва: „С корените ще обичам земята, а с клоните – слънцето." Сърцето е растение, а умът – животното. Животното се храни с растенията. Чувствата са растенията. При страданията, корените на живота се усилват, а при радостите, клоновете се развиват.

Където има пеене, стой и слушай, а където няма пеене, върви, не се спирай!

37. Из разговор с Учителя на 9.II.1938 год., сряда

Силата на човека седи в любовта му, която има към Бога. Мисълта ни не е толкова светла. Имаме много лоени свещи. 800[0] години се скитаме из пустинята [и] не сме още отишли в Ханаанската земя.

Свобода

В който ден ще ядеш от забраненото дърво, ще изгубиш свободата си.

Сега носим втората лъжа: искаме да станем богати и учени. Знанието е вложено в нас. Сега ни трябва само светлина, за да разберем.

Ти се считаш изхвърлен на пътя, понеже си излязъл извън Бога и си станал като Бога.

Бог те е пратил да учиш, а ти бягаш от училището навън.

Женитбите стават не навреме и не както трябва.

Няма по-мъчна работа [от] да накараш двама души да се обичат. Можеш да кажеш на двама души да се обичат, но е трудна работа.

След като се оправи Божественото, ще се оправи и човешкото.

Ние сега мислим, че сме мъже, когато не сме, и жени, когато не сме. Какъв мъж си, когато не знаеш как да мислиш?

Сегашното положение на хората е една разгласена машина, която трябва майстор да я поправи.

Всички трябва в себе си да се се върнем да обичаме Бога. Мъчнотиите няма да си заминат, но лесно ще се спогаждаме.

Един лош човек като бие един добър, ще му се натъртят ръцете и ще се откаже.

Като залюбиш Господа, грехът ще се премахне, ще го печеш като риба.

Ние сме в Христа, но трябва да го съзнаем, да се обърнем към Него. Христос казва: „Без Мене не можете нищо да направите."

Роденият от Бога грях не прави и не умира, а всеки, който умира, не е роден от Бога.

Покаянието

Покаянието, значи, това е един товар, една раница, която трябва да се снеме.

Като си спасен, ще отидеш на нивата – това е възраждане. Като отиде да работи, той ще бъде осиновен. Новораждане е това. После иде посвещение и възкресение.

Грешникът трябва да се покае, но праведният каква нужда има от покаяние? На болния ще му кажеш да се лекува. Но на здравия – няма нужда.

Първо да изпълняваме волята Божия, да славим Бога, да желаем да дойде Царството Божие.

Като възкръсне човек, той ще дойде на земята да работи. Христос нали след като възкръсна, явяваше се на учениците и след като се възнесе, пак се явяваше.

Цялото знае какво нещо е частта, но частта не може да знае какво нещо е цялото. И Христос знае какво нещо сме ние, а ние не знаем какво нещо е Христос. Христос е цялото, а ние – частите.

Религията представя една богата трапеза, но никой не може да се произнесе за яденето какво е, докато не е ял. Много ядене има в нея. Хората не носят еднакво съдържание. Едни имат по-много и по-ценно съдържание, а други – не. Както едни страници на Библията са по-съдържателни, а други – не. Но всяка страница все има нещо. Така и всеки човек е една страница от Библията.

38. Из разговор с Учителя на 16.II.1938 год., сряда

Изгрев аз наричам да не мине ден от да не направиш микроскопическо добро, а вечер, когато залезе слънцето – най-голямото добро.

При скръбта отиваме към центъра, стесняваме се, а при радостта се разширяваме, отиваме към периферията.

Добрият

Добрият човек има здрав гръбнак, той раздава.

По-добре е [човек] да излезе с товар, а да се върне без товар.

Без работа нищо не се постига.

Трябва да се цени времето.

Всяка една буква, която пишеш, показва целия ти характер. По почерка се познава целият характер на човека. Та, каквото пишеш, внимателно пиши.

Доволен

Човек при всичките условия трябва да бъде доволен.

Да бъдем снизходителни във всички неща. Божественото доволство расте, а човешкото се смалява.

Човешката любов се смалява, тя започва с много любов и постепенно се смалява, а Божествената расте.

Лошите хора не са родени от Бога.

Роденият от Бога, като направи една погрешка, и туй, което у него съзнае погрешката, то е от Бога и веднага я изправя.

Пък ние сега гледаме тези, които са от хората родени, не от Бога.

Лятно време е по-далече Слънцето от Земята.

Хората трябва да се освободят от заблужденията.

Един мъж не трябва да каже, че жена му е лоша; и да я не счита за роб, но да благодари на Бога, че му я е дал да му бъде другарка в живота, и да вижда в нея най-хубавото. Същото е и жената за мъжа. И двамата са изпратени да изпълняват волята Божия. И двамата да се чувстват свободни и да се ценят.

Добри

Като казвам, че всички хора са добри, аз не разбирам, че всички кукли-хора са добри. Аз правя разлика между добри хора, които са родени от Бога, и кукли-хора, които са родени от хора.

Новата любов

Като видиш един човек, не унижавай неговия ум, неговото сърце и тяло, не му прави пакост – това е новата любов.

Щастливи

Ако Господ не е вътре у нас, не можем да бъдем щастливи.

Мъж – жена

Един мъж на жена си трябва да гледа [като] на дъщеря на Бога, която Бог му я е дал да я възпита и Господ му казва: „Тя е малко своенравна, но ти ще бъдеш много внимателен към нея." Ако тя направи някоя погрешка, той трябва да се обърне към Бога, на Него да каже, а не да хука жена си. Същото да прави и жената. Жената на мъжа си да направи нещо безкористно, без да иска и той да направи на нея безкористно.

На женени хора в работата не се месете. Тя е тяхна частна работа. Когато са се оженили, не са питали никого. Ако се карат, и двамата да отидат при Господа. Той ще ги съживи. Тя е работа на Бога.

Всички няма да умрем, а ще се изменим, като дойде Божията любов.

Да идете да кажете по една сладка дума на вашия ум и на вашето сърце. Те са ви господари. Кажете: „Благодаря на Бога за добрия ум, който ми е дал, и за сърцето." Умът пази децата, а сърцето ви служи.

Любовта е най-голямата сила, с която можем да работим.

Всякой, който дойде при тебе, помогни му. Няма някой от вас, който да не може да помогне. Ако дойде някой при мен, аз ще му дам едно житно зърно и ще му кажа: „Иди го посей и за 5 години ти ще има какво да ядеш."

Като се моля, аз духовно живея, уча се да дишам.

Дишането

Всичките несгоди са, защото не дишаме правилно, не се молим както трябва.

Човешки изпитания

Като четете Иов, ще видите какво нещо е човешки изпитания. И Христос в един момент каза: „Господи, защо си ме оставил?" Христос за вас направи пътя, пък вие сега, всичките хора, трябва да вземете участие при павирането на пътя, да помогнете.

Свобода

Всяка една душа да бъде напълно свободна. Каквото направи, съвсем по свобода да го направи.

За да си уредиш работата, трябва хиляди кокошки да продадеш. Хиляди кожи да одереш и на хиляди овци вълната да острижеш.

Тази жена, обикни я като дъщеря на Бога, като твоя сестра. За да се обичат двама, то не е от хората, а е от Бога.

Един човек, на когото можеш да разчиташ и никога няма да те измами и ти помага както на себе си, то не е от хората, а от Бога.

За да се обикнете, аз трябва да вляза в ума на жена ти и в твоето сърце, отвътре да ви говоря. А така, отвън да ви говоря, нищо не става. По човешки разрешение няма.

Светът чрез страдания ще се поправи. Това е от голямата любов на Бога към нас.

При кого да идем? Кой е по-добър от Господа?

39. Разговор с Учителя на 11.I.1939 год.

Не декламирайте старите работи, онова, което се е говорило в миналото.

Всичкото зло все от любов се върши. Вълкът изяжда овцата от любов. Човекът пие виното от любов.

Това, що сте направили, от немай-къде си го направил. Например буболечицата влиза във водата от мухите, волът влиза гонен в дама от големите горещини и пр.

За великата жертва, която природата ти прави за теб, ще благодариш за тия блага.

Има правилна любов на надеждата, има правилна любов на вярата и има правилна любов на любовта.

Детето обича майката за млякото, за това, което му е дала.

Човек обича някого, ако е дал нещо за него.

Радваш се за онова, което си разбрал и скърбиш за онова, което не си разбрал.

Не е лесно да се учи човек. Семето може да е хубаво, но ако не го посяваш, за да се прояви, то грешката е в тебе.

От невидимия свят нашата вяра я проверяват.

При всичкото ни добро желание, не зависи от нас за поправянето на света. 1/3 от човека зависи, 1/3 – от ангелите и 1/3 зависи от Бога.

От какво имат хората нужда – ако им помогнете, ако свирите, ако пеете, градите къщи, ушиете дрехи, то ще ви се радват.

Всичко в себе си да турнете в ред – в ума си, сърцето и волята си. На стомаха си давай по-хубава храница, на ума давай хубави мисли, на ръцете си – топли ръкавици. Реформи в хубавото правете.

Светът е оправен и единствените неоправени сме ние. По низините снегът се е стопил, а ние сме на върха, по планините, и още при нас снегът не се е стопил. Страдате ли, то вашият сняг се топи. Радвате се – вие сте се стоплили и сте горе на чист въздух, на хубаво слънце.

Всякога няма да бъдеш един и същ. Един път ще си дърво с хубави плодове, друг път – животно, друг път – човек, ангел, стар и млад и пр.

За да опиташ надеждата, трябва да си на земята, за да опиташ вярата, трябва да отидеш при ангелите, а за да опиташ любовта, трябва да отидеш при Бога.

При едно посещение на Любовта, тя по един подарък ви донася, не два.

Вашите любовни писма не отиват, защото адресът им е погрешен.

40. Разговор с Учителя на 14.IV.1940 год.

Въздухът, водата, храната са проводници на Любовта. Любовта е над всичко и важното е до нея да се дойде, а не да се взимат формите за любов. Формите са само проводници.

Едно време бе: „Блажени нищите духом", а сега е: „Блажени, които любят."

Някога бе: „Блажен съдът, който съдържаше водата, с която да се напоят градините", а сега е: „Блажен изворът, от който ще пият всички жадни и от потоците на който ще се полеят всички нивя, полета и градини. Най-силно в света е Любовта. Човекът на Любовта не се бие. Той гледа на сопите на биющите си като на сламки, които, като ги духне, се разпръсват.

Силни бяха някога на земята, после силата се прехвърли в морето, сега – във въздуха: значи, горе, по-горе, още по-горе, докато се дойде до Този, Който стои най-отгоре.

Най-силна е светлината, затова се казва, че тъмнината я не обзе.

41. Разговор с Учителя на 4.IX.1940 год.

Вие с физически средства искате да оправите духовния и Божествения живот. На физическия [свят] действува силата, в духовния свят – разумността, а в Божествения свят – любовта. Там се живее!

Вие тук сте в рая. Това в света го няма: музика с живот и чист въздух.

При паневритмичните упражнения, ако ви се отворят очите, ще видите, че участвуват много души, невидими, напреднали същества. Упражненията от Паневритмията трябва да ги свържете с дишането.

Карате ли се, вие не дишате дълбоко. Карането, пререкането е чупене на камъни. С това нищо не се постига.

42. Разговор с Учителя на братска вечеря на семейството, 23.X.1940 год., сряда, 7 ч вечерта

Това съчетание на Юпитер и Сатурн ще дойде пак след 20 години, но тогава ние не ще бъдем в Кали-Юга. Тази епоха ще свърши след 2 години. Тя е тъмна епоха. От 1942 година почва Сатия-Юга, която е светла епоха и носи благоприятни условия. От нисшите мисли трябва да се освободим вътрешно, не външно. Без любовта нещата остават тайна. Когато не обичаш някого, ще намериш някое извинение. Онзи, който не следва закона на Любовта, ще дойде върх него законът на необходимостта.

Държавата ще ги експроприира, богатствата на богатите. Така ще стане сега. Ще им вземе богатствата държавата. Ако ти един ден изкараш добре, и другите дни ще живееш добре. Да не мислиш да се осигуряваш за старини. Богатството е сняг; като дойде новият век, този сняг ще се стопи.* Много параходи са потопени английски в морето.

Запитват Учителя: – Ако германците минат през България, няма ли да я атакуват?

Учителят: – Има неща невъзможни. Това е възможно толкова, колкото рибите могат да нападнат магаретата и обратното. Сега трябва да се разтоварвате и да не бъдете ...

Една сестра каза: – Искаме да постигнем много неща, но не можем.

Учителят: – Ето коя е причината. За постижение на едно нещо се искат три условия: с ума ще искаш, със сърцето си ще търсиш и с волята си ще хлопаш и ще правиш усилия. Тези са думите на Христа: „Търсете и ще намерите, хлопайте и ще ви се отвори." Под „искане" се разбира да научиш законите, чрез които ще ги постигнеш. Под „търсене" се разбире „обичане". Всичко това ще става чрез свързване с Бога.

Старата епоха няма да мине така лесно. Змията търси тясно място, за да си съблече кожите, така е и с човека. Самоотричането е вътрешен процес, не е външен. Когато [човек] се самоотрече, да го направи с радост и да не съжалява. Един иска да бъде червена ябълка на дървото, но първо трябва да бъдеш в корените долу.

---

* След 9.IX.1944 год. дойдоха на власт комунистите и те взеха богатствата, парите на всички, включително земята я одържавиха. Това трая от 1945 до 1990 г. – 45 години, така, както бе предсказал и определил Учителят Петър Дънов. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев.)

Пчелата по уханието познава цветята на разстояние 5–6 километра. Също така и идеите на новата епоха се носят из въздуха. Всички искат да видят Царството Божие и да видят хората добри. И то ще дойде, но после.

Гонят евреите, това е вършитба. След това ще дойде веене (на плявата, за да се отдели житото). В глава 19. от Евангелието на Йоана, стих 15., се казва така. Евреите казали на Пилата: „Не познаваме друг цар, освен Кесаря" (на римляните). А Кесар значи Кайзер. И сега им дойде на глава. Германците са старите римляни. И те ги питат сега: „Защо вие не приемате това учение?" Те трябва да кажат: „Съгрешихме!" Славяните са Юдиното племе. От тях ще излезе лъвът. В пророк Даниила се казва: ще падне от небето един малък камък, който ще падне и ще изпълни цялата земя. Това е новото учение. Думата „българин", „българи" значи „бугари", а това е място на Бога.

Остаряването е внушение. То е хипноза на Черната Ложа. От 42 години човек започва да учи. Хората искат сега Любовта, но тяхната нервна система не е в състояние да издържи една секунда. Любовта стои 1/300 000 част от секундата. Светлината се движи с 300 000 км в секунда. Любовта дава помощ на ума, сърцето и волята и остава блага на всички клетки. Всеки ден Любовта посещава човека 1/300 000 част от секундата и за такова време тя ще облагороди сърцето, ще обнови целия човек. Макар и толкова малко, то е от значение, защото малкото има такова действие.

Колко пъти вие сте срещали ангели, които са ви спасявали и правили добро!

Каза една сестра: – Искаме да ги видим.

Учителят: – Те идват инкогнито. Има много работи от вътрешната страна на природата, но още не сте способни да ги видите. В онзи свят не може да видиш този, когото не обичаш. Мойсей видял само гърба на Бога. А Захарий, като видял ангела, онемял, а Даниил и Исая паднаха в несвяст. На бойното поле ще се яви ангелът.

43. Разговор с Учителя на 9.XII.1941 год., сряда

Когато сърцето пее, помага на ума, а когато умът пее, помага на сърцето.

Хората могат да се разберат по мирен начин, за 5 пари работа, а се бият. Добрите хора сега се раждат.

Танковете и топовете ще оправят сега света. Там никаква философия няма. Силните ще победят, а сега искат всички да победят. Двама силни има: единият с чуковете бие, а другият с гърба си търпи. Злото не е силно. Ние, силните, сме се подчинили на слабите. Трябва да подчиним злото.

Всички, които живеят сега в оня свят, проповедници стават, виждат погрешките.

Да обичаш Бога значи с благодарност да приемаш и да даваш по малко. И като плачете, да сте весели. В любовта и в обичта виждам всичко.

Без музика не може да се оправи сърцето. Тя принася ухание. Който има музиката, е добър.

Мисли за здравите хора и ще оздравееш.

Слънцето, звездите ви поздравляват. Обръщайте внимание на това.

Божественото отвътре познава Божественото отвън и почват да работят. За в бъдеще ще се създадат добри условия. Атмосферата ще се пречисти. Сега е нечиста.

Ако повдигат хората и себе си, повдигат всичко. Добрият живот в тях ще ни постигне и нас.

Имайте жива вяра без колебание, че Бог ще ви помогне в работата. Когато дойдат млади при вас, станете млади.

44. Разговор с Учителя на 10.IV.1942 год., петък

Щом пожелаеш някого да имаш като собственик, той става лош. Стремежът един към друг, е за да го освободиш. Щом не го освобождаваш, се явява реакцията. Приближават ли се хората много, започва ритането. В свободата ти не можеш да се усамотиш. Ти даваш свобода и на теб дават, но пак имат отношения.

Тепърва има какво да учим в природата. В бъдеще например представи си, че има певица, която ще пее за ревматичните и ще ги лекува. Друга певица ще пее за друга болест.

Физическата свобода е 1/3. Духовната свобода е 2/3. Божествената свобода е 3/3=1. Работете за пълната свобода в трите свята.

Представете си, че има същества, които оформят свят във въздуха. А представете си, че има същества, за които скоростта на слънчевата светлина е биволска кола.

Да виждаш е една мъчнотия, а да не виждаш е друга мъчнотия. Да примириш душата с материята, то е искането на хората да снемат слънцето и да го турят в мазето си. Ако ходиш в доброто, ще срещнеш онзи, който те обича, а ако не ходиш в доброто, ще срещнеш този, който ще те набие.

Онзи свят не е за вас. Сега онзи свят за вас е зима, а когато за вас стане земята пролет, тогава ще отидеш там. Оня свят се разбира широкият свят, а тоя свят е тесният, ограничен свят. Като разбереш тоя свят, ще разбереш и оня свят. По-добър свят за забавление е тоя.

Щом в света има един Бог, това значи, че имаш една глава. На цялото човечество трябва да има една глава. Там, гдето всеки един човек намери за себе си смисъл, там е единството. Единият – ние разбираме обширния свят, който обобщава всичко. В Любовта е изобилие. Умният човек ще направи на бедния къща с големи прозорци, за да влиза изобилна светлина и въздух. А на богатия ще му направи къща с малки прозорци. Малката семка става голямо дърво, но после пак се ограничава в малката семка.

Да любиш Бога, това значи да живееш в реалния свят на изобилието, в широтата. Всичко, което ни обкръжава – светлина, храна, въздух и пр., е Любов.

Ние сме букви в ръцете на Твореца. Той както иска поставя всички букви в стройни строфи. Някъде ще сте главна буква, някъде – малка, в началото, в края; някъде – прилагателно, някъде – съществително и пр.

Ангелът наблюдава един нещастен човек и се занимава с него като с цвете. Туй, което минават ангелите, не е минало. Ангелът не е бил човек. Онези, които са паднали, са вече долу, а ангелът си стои горе. Ние сме филтри, пречистваме нещата. Ангелът може да ти помогне, ако бъдеш разумен.

Природата сладките работи обгрьща в горчиви обвивки. Ти не трябва да се плашиш от горчивите обвивки на живота. Вие преживявате недоволствата на вашето поколение от хиляди години. Недоволствата им ще траят, докато ги пратят на земята, да започнат да работят.

Хората се безпокоят, когато отиват за оня свят, защото отиват неподготвени. Когато отиваш в странство и език не знаеш, и средства нямаш, ти се безпокоиш. Но ако имаш изобилни средства и знаеш езика, вие не се безпокоите. Избитите люде сега по фронтовете стават работници.

Радвайте се и се веселете за всичко това, що става, разбираш или не го разбираш.

Материалният живот трябва да бъде един резултат на умствения и душевния живот.

45. Разговор с Учителя на 12.IV.1942 год., неделя

Между веждите слънцето изгрява. При философския център на главата е зенитът, а отзад е запезът.

„La" е щедър тон, но иска да работим. „Sol" дава ухание.

Дълбокото дишане от мисълта зависи. Докато не помислиш, не може дълбоко да дишаш. Мисълта е, която вкарва въздуха в дробовете ни. При дълбокото дишане сърцето взема участие, а в хармоничното взима участие и умът, и сърцето, и волята.

Предметите при центъра се движат медленно, а при периферията – светкавично. Изток е справедливост. Запад е материализъм. Юг е доброто, а север – Истината.

46. Разговор с Учителя на 2.XII.1942 год.

На физическия свят по-хубаво от работата и от ученето няма.
В духовния свят по-хубаво от свободата няма.
А в Божествения свят по-хубаво от Любовта няма.

При една тревога малка измират около 5 милиона клетки.
В Божествения свят няма какво да носиш. Без торби се ходи там.
Каквато опитност имате, трябва да я използувате.

47. Разговор с Учителя на 8.XII.1942 год., вторник

При Учителя. Боев, Еленка и аз. Разговор.*
Педагогически въпроси

Да се говори за чиста и нечиста храна. Свободата е в чистата храна. В нечистата храна човек не е свободен, явяват се болести. Чиста храна. И растения има нечисти. Има отровни растения. В чистотата на храната стои здравословният живот.

Там, гдето има чистота, има и разумен живот. Въпросът да се изнася за чистотата, а не че причиняваме страдания.

Любов към всички съществува. Ябълка узряли сама се жертвува, а кокошката кречи.

Растенията знаят да сгъстяват светлината. Растенията са сгъстена светлина и топлина.

Месоядните животни са сгъстена енергия от нечисти мисли и чисти.

Без отплата няма да стане. Ангелите ни се отплащат, защото [...]**

Морал – не морализирай. За Любов да се говори, а не за да морализираш.

---

* Пеню Ганев. (Бел. М.И.)

** Пропуск в записките, в тетрадката на Пеню Ганев е оставен един празен ред. (Бел. М.И.)

Като почнеш да любиш, вярата ще дойде и от вярата се явява надеждата. От Бога започваме с любовта, а от хората – с надеждата. Бог има надежда у хората: кога, кога, кога ще стане.

Знаете ли какво зло правите, като съветвате един лош човек да се моли на Бога? Лошият ще опетни небето. Той трябва да се разкае, първо да се очисти.

Учителят с мисълта и чувствата си петни децата. Децата носят нечистотите на родителите.

Говорят за възпитание, а нямат основа, нямат понятие за душа.

Религиозните, в стремежа да се осигурят, създадоха [кумирите?]. Църквата е търговия.

На сучещото дете ще говориш да суче добре и да не хапят майка си. Детето като люби, детето ще разбере какво нещо е да не причинява страдание.

Употребете метода ми, който аз съм приложил отначало досега. Вие прилагайте любовта и има кой да я разнася. Аз съм напълнил света и чрез въздуха ще започнат да възприемат новото.

Който се качи на планината, е юнак, а не [който седи] в катакомбите. Планините възпитават хората с чистотата си. Как ще се оправи светът? Светът е като безброй коли. Половината са с пълни коли, а другите – празни.

Да се говори за ново, да няма къде да се хване. Всичко да е гладко.

В гимназията ще говорите за храна, която дава сила, за калории и пр.

На месоядното, ако няма месо да буди апетита му, а само растения, плодове, той ще забрави.

Не говори за греха, [за] лъжата, защото той, като му споменеш за лъжата, тя е като месото, което подбужда инстинкта и апетита на хищника.

Юнак ще стане, юнак от чистата и хубава храна.

Като влезе учителят, по 5 минути най-малко – в дишане [да се упражнява с децата], и ще дойдат децата до душа [до състояние да са души]. Колкото тялото е по-пластично, толкова и душата е по-пластична. Душата е по-материална, отколкото тялото.

Сутрин, преди занятия, както в класа аз правя, така и вие правете. Тези движения вече могат да ги прилагат. Понякога силите, светлината влизат през лявата, а някога – чрез дясната страна.

Нека германците да прочетат беседите на немски и тогава да дойдат.

Във вдишката и издишката.

Аз ако бях основен учител, щях да занеса на децата една хубава ябълка, после – круша, дюля и да видя какви впечатления ще произведе тя върху тях, какви впечатления ще произведе. И после ще я нарежем на дребно, всяко дете да си хапне.

Не изнасяйте тези методи на учителството, а го прилагайте [и след] 10 години ще се учат от вас, от методите ви.

Ако искам да правя добро, ще посадя семка от ябълка, че след 5–6–10 години да родят ябълки, че от тях да дам на децата или хората. Или малко жито да се посее и прекопае, без лоша дума, и във всичките работи да пеят.

Всяко дете да си има по едно дърво. Или по малко, по някои стъбла зеленчук. От частното става общо. И от общото – частното. Частно – детето ще се грижи за стъблото [зеленчук] и дървото, а общо – те ще принадлежат на всички.

Някога децата да са общо, да се хранят, а някога и с родителите си.

Не коригирайте другите учители с движенията в песните. Нека си останат с тях, каквито те си имат, неестествените.

Християнството не измести еврейството, а еврейството си върви, и християнството си върви. Който обича, да напусне неестествените движения и да напусне старото и да започне да прилага новото.

Най-първо грешникът да се очисти, че тогава да се моли.
Свето да се не хвърля пред свинете.
За каквото [човек] се моли с дълбочина на душата си, молитвата се чува.
В народните ни хора няма творчество.

48. Формули от Учителя.

Свещената формула

Щом дойдеш до едно противоречие в себе си, една невъзможност за тебе, ще кажеш: *„У Бога всичко е възможно. Аз живея в Него. И с Неговата мъдрост всичко мога да постигна."* Щом туриш това, Бог, Който живее в тебе, ще почне да действува. Щом си в съгласие с Него, Бог работи с тебе; щом не си в съгласие с Него, Той не работи с тебе.

Защото ние сме израз на Бога. Бог работи с нас, за да се прояви. И щом ние работим с Него, ние сме в хармония с Него и Той ще се прояви. Този закон може да проверите само като се намерите в едно безизходно положение – в пустинята сте, изложени сте на явна смърт. От нийде няма помощ. Тогава може да опитате как работи този закон. И ще видите, че и в пустинята може да ви се даде помощ.

(31.I.1929 год., София)

Формула на Духа

Проявената Любов на Духа,
Проявената Мъдрост на Духа,
Проявената Истина на Духа
Носят пълния живот на Бога,
На Единния, Вечния Бог на Живота.

Формула на ума

Само умът носи моето щастие,
Само умът носи моята сила,
Само умът носи възможности,
от които аз може да се ползувам.
Аз ще се държа с моя ум, ще бъда с моя ум!

Формула на душата

Бог е вложил всичко в моята душа. Аз искам да стане волята Божия, както Бог е определил за мен.

(3.V.1936 год., неделя)

Формула на владичеството на Бога

Бог царува на Небето и Неговата воля е абсолютна!
Бог царува на Небето, Бог владее и в Ада, Бог царува и в мене.

Пеню Ганев

V.
Учителят
за
музиката

Извадки от беседи и лекции
на Учителя Петър Дънов
от тетрадки на Пеню Ганев
и Елена Хаджи Григорова

Пеню Ганев

V.
Учителят за музиката

Извадки от беседи и лекции на Учителя Петър Дънов от тетрадки на Пеню Ганев и Елена Хаджи Григорова

1. Пеене

Пеенето седи в правата мисъл. Добрите хора са най-добрите певци. Понеже сте развалили вашия ларинкс, затова не можете да пеете.

Ако тона „do" не можеш правилно да вземеш, у тебе напрежението не е естествено, не е правилно.

Ако „re" не вземаш, движението у тебе не е правилно. Движиш се като пияния.

Ако „mi" не вземаш правилно, не можеш да оформяш нещата.

Който пее „fa" хубаво, никога сиромах не става (във всичките светове).

Ако „sol" не вземеш правилно, нито архитект, нито възпитател, нито обущар, баща и пр. не можеш да бъдеш. Този тон е в мисловния свят, в причинния, дето задачите мъчно се решават.

На четирите свята, ти трябва да станеш баща. На причинния като станеш, там добиваш своето съвършенство.

(21.V.1939 г., неделя, 5 ч сутринта)

2. Права постъпка

Да постъпваш правилно значи да не причиниш вреда най-първо на себе си, после да не вредиш и на другите – да бъдеш внимателен.

„La" е основа на доброто.

Ако „sol" не вземаш правилно, умен не може да бъдеш.

Ако „si" не може да вземаш правилно, ти религиозен не може да бъдеш. Всички дисонанси в живота произтичат от неправилното вземане на тона „si". Ева „si" не можеше да вземе. Тя яде плода не навреме. Прибърза. Тя научи „si" от змията, както я научи. Да вземаш тона „si" правилно, вярно, значи да виждаш добре, да нямаш погрешки. Добре е човек сам да заличи погрешките си.

От правилното взимане на „fa" зависи и правилното кръвообращение.

Ако си нервен, почни да пееш „sol".

Целият наш организъм е създаден музикално. Мнозина се силят да бъдат добри, без да са музикални. Всички тонове трябва да се взимат правилно. Умът е построен на ключа „sol", а сърцето – на „fa".

Един тон ако не вземате вярно, като отидете горе, ще ви върнат обратно на земята, 10 години да го учите, докато го научите добре. Всичките ни нещастия се дължат на кривото пеене. Изопачили сте я, музиката. Специализирайте по един тон, който ви се падне по жребие. Ако знаеш да пееш, ще бъдеш между ангелите.

(24.V.1939 г., сряда)

3. Уравновесителна сила

Човек не може да пее, ако не мисли, ако не чувствува и ако не постъпва добре. Умът, сърцето и волята ти трябва да бъдат перпендикулярни, за да пееш. Можеш да пееш външно, то е механически.

Пеенето се различава на онези певци, които са пратени. Има обикновени певци, които пеят механически, външно. Те се вдъхновяват, като им платите, и пеят.

Когато на една болест или неразположението му попеете и то си отива, добър певец си, гениален. Пеенето е уравновесителна сила. Неразположението произтича винаги от чувствата.

(10.V.1939 г., сряда)

4.

Пеенето е способност. Трябва да пееш, да развиеш тази способност. Тя ще служи за основа и за други способности да развиваш.

Физическият свят, добре разбран, става духовен. Духовният свят, добре разбран, става Божествен. Божественият свят, добре разбран, става физически. *Махар* е натоварения, който носи всички тежести, който слиза, а *Бену* е този, който дава живот, украшение, утешение. Всеки един от вас е едно проявление на Бога.

(10.V.1939 г., сряда)

5. Благословение на Бога

Когато пеете, трябва най-първо да помислите. Щом имаш разположение, пее ти се. Това е нормално положение. И обратно: щом нямаш разположение, не ти се пее. От всяка песен, която пееш, иде едно благословение от Бога. Доколко[то] ти се отваряш при пеенето, дотолкова блага ти се дават от горе.

Пейте и възпявайте Господа с духа си, с душата си, с ума си, със сърцето си. От главата до петите, всичко да пее във вас.

Ако мислиш добре, ако чувствуваш добре и ако постъпваш добре, работите ти ще вървят, ще имаш един хубав обед. Като пееш, да се освободиш от вътрешната сиромашия.

(10.V.1939 г., сряда)

6. Свещеният огън

Когато дойде един човек при тебе, дай му от твоя свещен огън, че като си отиде вкъщи, да не замръзне от студ, а да си запали огъня с твоя огън, да се стопли. Хляб не му давай. Този свещен огън произтича от живота в нас, от нашата душа.

Тонът „Іа" е плодът на Божествения огън. „Давай, давай" започва с тона „Іа". (*Учителят пее*: „да-да-да-да".) Когато влезе Божественото учение у вас, вие ще се подмладите. Да благослови Бог свещения огън на нашето сърце.

(10.V.1939 г., сряда)

7. Музиката и мисловният свят

Ония елементи, от които светът е създаден, това е идея. Те идват от мисловния свят. Музиката принадлежи на умствения свят. Музика има и в разумните чувства и постъпки.

Не може да бъдеш музикален, ако не мислиш, не чувствуваш и не постъпваш правилно. Музиката, това е правилен начин как да постъпвате. Щом не знаеш как да мислиш, как да чувствуваш и как да постъпваш, значи не знаеш да си нагласяваш арфата на ума или на сърцето.

(12.V.1939 г., петък)

8. Начин за освобождение

Имаш неразположение – почни с тона „do-do". Това е новият начин за освобождение. У вас са вложени всички дарби, като семена. Посявайте ги и работете. Мислите са семена за вашите дарби. Днешния ден използвайте. Не оставяйте за утрешния ден. Утре носи други възможности.

(12.V.1939 г., петък)

9. Роден за певец

Ако ти си родена за певица, никой не може да те спре. Октава и половина всички трябва да пеете и естествено да ви бъде.

Тонът „re" дава истинска пластична походка. „Mi" дава формата. Който е груб, „mi" не може да взема. За да бъдеш мъжествен, „fa" трябва да вземаш вярно. Мнозина от вас „re" не могат да вземат – нямат походка. Мекотата дава пластичност и почивка. Без мекота човек терците не може да ги взема, става нервен, изгубва. Вие не може да обичате, ако не пеете.

(17.V.1939 г., сряда)

10.

Пеенето е дихание на Бога. Пеенето е закон на дишането. Първото дихание, което Бог е вдъхнал на човека, е било музикално – музика. Да вдишваш значи да слушаш.

(17.V.1939 г., сряда)

11.

Скръбта е дисонанс. Тонът „do" е напрежение, „re" е движение, „mi" е въртение, „fa" – добиване. Тя има четири значения. Като попаднете в мрачна нощ, трябва да се молите. Молитвата е коригиране. Ще слезеш и ще почнеш оттам, отгдето Бог е почнал, и ти ще почнеш оттам.

(17.V.1939 г., сряда)

12.

Пеенето е дишане. Ако пееш на всяко страдание и болест, те ще изчезнат. При всяка работа дръжте тази свещена идея: Бог ни е вдъхнал дихание. Щом не си разположен, значи взел си фалшив тон. Докато пееш, ти ще живееш. Пеенето е дишане.

(17.V.1939 г., сряда)

13.

Пробуждането на съзнанието у човека е музика. Животът започва с музика. Казваш: „Нямам условия да пея." А да завиждаш, да се съмняваш, да одумваш и пр. – имаш условия.

14.

Бог е вложил музиката във вас. Почнете да я развивате. Всички светии се вслушват в песните на вашето сърце и оттам си съставят понятие за вашето развитие.

(31.V.1939 г., сряда)

15.

Музиката е изкуство на ангелите. С нея можеш да се повдигнеш. Всеки един от вас има по едно изкуство. Щастието ви зависи от ларинкса. Да пееш, да говориш, да чувствуваш, да мислиш, това е музика.

(7.VI.1939 г., сряда)

16. Молитвата на музиканта

По три пъти на ден трябва да се молите Господ да благослови езика ви и ларинкса. Божествената мярка е вътре в Тебе.

(7.VI.1939 г., сряда)

17.

Музиката е да се обнови нервната система, а не за да станете певци. Който няма едно светло чувство и светла мисъл, не може да пее. Песента „Киамет" е разрешение на мъчнотиите.

(7.VI.1939 г., сряда)

18. Певци

Добрите музикални певци имат хармония между мисли, чувства и постъпки. За да ви се постави гласът, най-първо трябва да ви науча да мислите, да чувствувате и да постъпвате. Ако човек беше на небето, нямаше да му се изяви Божествената Любов. Христос беше музикален. Той слезе в страданията, за да Му се изяви Божията Любов. В бъдеше ще пеете! Вие и сега добре пеете.

(14.VI.1939 год., сряда)

19. Музикант

Ти не можеш да си музикант, докато не можеш да мислиш, а не можеш да мислиш, ако нямаш любов. Ако светлината може да ме научи как да живея и как да служа на Бога, това е Любовта.

(2.VII.1939 год., неделя)

20. Трансформаторът

Музиката, хармонията е най-големият трансформатор. Музика има във вашето сърце и воля. Всички мисли, чувства, които имат отношения към вас, те ви интересуват. И ако пренебрегнеш тези неща, които имат отношение към тебе, всички нещастия ще те сполетят. Трябва да създадете едно състояние у вас, което да ви дава подтик.

(13.X.1939 год., петък)

21.

Ако искаш да станеш музикант, ще впрегнеш ума, сърцето и волята си на работа. Също и другите дарби. Само методите не са еднакви. Духът, например, ще дойде у вас, когато станете способен и достоен за Него. Защото, като ти дадат „своето", ти не трябва да направиш нито една погрешка. И на вас не ви дават да бъдете например музикант и т.н., защото правите погрешки. Докато правите погрешки, ще бъдете глупави, невежи и пр. Няма да ви дадат „вашето" – това, което Бог е определил за вас.

(13.X.1939 год., петък)

22. Хармония

Музиката я препоръчвам, защото тя е трансформатор. Музиката е нещо Божествено. Да живеем, да мислим, да чувствуваме – това е вътрешна хармония.

(12.XI.1939 год., неделя)

23. Музикант да бъдеш

Трябва да имаш едни отлични ръце, за да бъдеш музикант, а да бъдеш пешеходец – да имаш едни здрави крака ти трябва.

(17.XI.1939 год., петък)

24. Обич към пеенето

Ти не можеш да станеш певец, ако не обичаш пеенето. Същото е и за науката, за доброто и красотата. Каквото обикнеш, такъв ставаш. Ако ти не обичаш свещения хляб, житото, хубавия въздух, човек няма да станеш.

(19.XI.1939 год., неделя)

25. Верни тонове

Верните тонове изглаждат всичките противоречия, затова трябва да пеете. Ако не знаете как да пеете, „si" не можете да вземете правилно. Ако не знаете как да постъпвате, „la" не можете да вземате правилно. Щастливият живот е живот за музиканта.

(16.XI.1938 год., сряда)

26.

Певец може да станеш само ако по 8–10 часа на ден пееш. Само с по десетина минути пеене певец не се става. Ако сте ясновидец, ще видите каква енергия излиза от мозъка на музиканта. Когато с музиката се занимаваш, имате жълта светлина – тя излиза от мозъка.

(21.X.1938 год., петък)

27. Октавите

Първата октава представлява физическия свят, втората октава – астралния свят, третата октава – умствения свят. Четвъртата е причинният свят, петата октава – будическото [поле]. Четири октави може да вземете.

(11.IX.1938 год., петък)

28.

Мислите са гами. Всички мисли са ноти. И те си имат гами, тактове и т.н.

(16.XII.1938 год., петък)

29. Преподаване с пеене

В музикалния свят с пеене се преподават предметите. „Do" е напрежение, „sol" е постижение.

(16.XII.1938 год., петък)

30. Самовнушение музикално

Ако искате да се самовъзпитате, говорете на себе си музикално. Не говорите ли на ума, сърцето и на волята си, не говорите ли им музикално, те няма да ви разбират.

(16.XII.1938 год., петък)

31.

При пеенето, създавайте си образа. Песента „Аз мога да кажа"* е от духовния и от Божествения светове. Говори се за едно друго слънце, при което всичко цъфти и зрее, и мисли, и чувствува.

(2.XII.1938 год., петък)

---

* Още за тази песен вж. на стр. 727, № 727; нотите и текстът на песента са на стр. 728. (Бел. М.И.)

32.

При пеенето трябва да изпъкнат всички картини, които природата ви дава, за да потекат нейните сили във вас. Например в песента „Мога да кажа". Когато слънцето изгрее, дава форма; когато слънцето изгрее, дава съдържание и смисъл.

(2.XII.1938 год, петък)

33. Тоновете и енергията

Когато пеете една песен, гледайте да пеете ни много сухо, ни много влажно.

Тонът „mi" показва, че трябва най-малката енергия да се похарчи. „Re" – хармонични движения. „Fa" – работа на светлината. Туй, което работи с нас и осмисля нещата, то е „fa". Има едно „fa" в сърцето, в мисълта и на физическия свят. Когато изпееш „fa", да почувствуваш топлина в сърцето и светлина в ума. Най-първо трябва да нагласяте ума. Пейте в трите свята. Да събуждаш с песента твоята мисъл, чувство и воля за работа. Това е пеене.

(2.XII.1938 год., петък)

34.

Сутрин изпейте тона „do". „Do" включва всички тонове в себе си. В своето движение този тон, като преминава всички гами, той взема и „re", „mi", „fa", „sol", „la", „si" и в седемте октави се връща пак на „do". Заключението е, че „do" съдържа всички тонове в себе си.

(23.XII.1938 год., петък)

35.

За да учиш музика, трябва да се тониращ. Петте линии, това са 5-те човешки чувства. В бъдеще ще бъдат 6 чувства. Тонът придобива качества в своето движение. Увеличават ли се трептенията, увеличава се цветът на тона. Тоновете в следующите октави си менят цветовете. По-долните, по-ниските тонове са по-топли, а високите съдържат повече [светлина]. За да се движи топлината и светлината, се иска сила. „Do" има 16 обертона. Всеки тон има 16 качества.

(23.XII.1938 год., петък)

36.

Само в Божествения свят има пеене. Да свириш и пееш, това е най-хубавата работа. Във физическия свят има мъчение, в духовния свят има труд, а в Божествения свят има работа, т.е. пеене и свирене.

(28.XII.1938 год., сряда)

37.

Докато не вложиш любов в ума си, сила в сърцето си и красота в тялото си, ти не можеш да пееш.

(28.XII.1938 год., сряда)

38.

Поетите са за земята, а музикантите – за небето. Живеем ли разумно, сме на небето, неразумно ли живеем, сме на земята.

(4.I.1939 год., сряда)

39. Октави

Първата октава като изпееш, ти можеш да излезеш из противоречията на физическия свят. С втората октава ще излезеш от противоречията на духовния свят. С третата октава – на умствения свят. С четвъртата октава – на причинния свят.

Ако тона „re“ не можеш правилно да вземеш, във физическия свят правилно не може да ти върви.

(25.IX.1940 год., сряда)

40. Пеене в няколко свята

Някой път умствено може да си попееш, някой път да си попееш чувствено – в духовния свят, а като не може, тогава опитай се във волята – на физическия свят да си попееш.

Ти ако тона „la“ не може да вземеш правилно, твоята мисъл не е организирана. Ако тона „si“ вземеш правилно, тапия ще вземеш. Ако вземеш правилно „fa“, градинар си, обработваш нещата.

(25.IX.1940 год., сряда)

41.

Музикант наричам този, който като ти изсвири нещо, ако те боли глава, да ти мине.

(22.V.1938 год., неделя)

42. Събуждане на музиканта

Искаш ли да станеш музикантин, трябва да намериш един музикантин, който да събуди чувство за музикалността у вас. Само при музикалния човек ще се събуди музикалното чувство във вас.

(22.VI.1938 год., сряда)

43.

Певец, който знае да пее, гладен няма да остане. Ако мислиш да дойдеш на земята и да бъдеш щастлив без да пееш, това е абсурд. На щастието трябва да пееш.

(29.V.1938 год., неделя)

44. Тон

Когато има мисъл, тонът върви гладко. Духът е, който ви вдъхновява и насърчава. Всеки да си пее за своето вдъхновение. Мисълта при пеенето трябва да е концентрирана. Тонът „mi“ носи мекота, за да избегнеш противоречието. „fa“ е съдържание, сладчина. „Sol“ – това е, което дава.

(1.IX.1939 год., петък)

45.

Изучавайте музиката, както изучавате растенията. Изучавайте музиката без правила. С правила ли я изучаваш, това е механическа музика.

Студено ли ти е, пей със затворена уста. Лекувайте се с песен. Когато пееш, мисли за думата и за тона, а не върху това какво ще кажат хората.

Слушайте добрите певци и музиканти, гледайте добрите хора, за да станете такива. Изгубиш ли музиката, и работите ви се разбъркват.

(1.IX.1939 год.)

46.

Музиката спада към духовния свят и тя развива вярата. Ти ако имаш силна вяра, веднага ще прозреш и ще видиш бъдещето. Човекът на вярата вижда нещата. Който не вярва, само чувствува нещата, а ги не вижда.

(6.X.1939 год., сряда)

47.

Пейте. Неразположението тури настрана и пей. С потриване нищо не става. Десетки милиони струва едно гърло и вие не го оценявате, не го упраж-

нявате, вие губите. Най-хубавият инструмент ви е даден. Щом не сте разположен, щом ти се плаче, то е време да пееш.

Вътре в себе си пей, за да станеш човек, не гледай какво хората ще кажат. Не се поддавайте на такива немузикални състояния. Всяка отрицателна мисъл, песимизъм, отчаяние – това не е музикално. Всяко нещо, което дава подтик на мисълта, на чувствата, на постъпките – това е поезия. А музиката заглажда най-лошите работи, тя ги помазва с масло.

„Когато моето слънце изгрее, аз зная какво ще направя" – по тези думи да си съчини всеки нова песен и да му тури мелодия (тема за идущия път).

(17.I.1936 год., петък)

48.

Музиката има отношение към човешкото съзнание и човешката мисъл. Един музикант, който не иска да му се развали вкусът за музиката, като чуе грамофона, трябва да си запуши ушите.

Музиката е естествено състояние на съзнанието. Онзи, който иска да употреби музиката за възпитание на своя живот, не трябва да се учи от грамофонните плочи, а да се учи от живия музикант.

(17.I.1936 год., петък)

49.

Ако ти не можеш да мислиш музикално, никога не можеш да пееш. И ако някой сега пее, то се дължи, че в миналото е мислил. За да пее човек, той трябва да има висока култура, трябва да е излязъл из противоречията навън.

Когато двама души не се разбират, не са музикални. Най-първо ще възстановите музикалността. Най-първо вие трябва да имате разположение към музиката, за да бъдете музикален, не само да имате инструменти.

(24.I.1936 год., петък)

50.

Песента е външен израз на Любовта. Когато гласът ви почне да трепери, тогава вие сте добри певци. Трябва да се даде израз на пеенето. Като се научите да мислите, всичко ще дойде. Без светла мисъл, без добри чувства, без добри постъпки, без музика нищо не се постига в света. Както при слънцето всичко се топи, така и при песента всички мъчнотии се стопяват. Мъчнотиите са вътрешни. Новото възпитание с музика ще бъде, а досега хората са възпитавани без музика. Като попееш на болката, тя се пресича. Трябва да пеете по закона на хармонията, весела, мажорна песен, а не миньорна.

(31.I.1936 год., петък)

51.

Пеенето ви трябва да бъде като насъщен хляб. Храната да се сдъвква. Мислете музикално. За да се пее хубаво, най-първо трябва да се мисли върху смисъла. Съзнанието да не бъде раздвоено, че ще ви слушат хората.

В пеенето разбирам: в единия полюс ще посадиш, в другия полюс ще порасне. Една идея, ако не спре на едно място, тя не може да расте. Най-първо ще дадеш движение на тона, но ще дойде до едно място, дето трябва да спре, за да почне да расте.

За да бъдете специалисти по пеене, трябва цял живот да посветите. Някои са родени за музиканти, но всички трябва да знаете по нещо. Музиката да ви служи да помагате на вашата мисъл, а не за да развеселявате хората. За себе си като пее човек, хубаво пее.

(31.I.1936 год., петък)

52.

Пеенето е дадено за хармония. Тона „do" ще вземеш правилно, ако си уверен, че големите мъчнотии може да преодолееш. Ако не можеш да туриш ума, сърцето и волята си в хармония, ти не можеш да се развиваш правилно.

(31.I.1936 год., петък)

53.

Ти трябва да знаеш, че скръбта е последната граница, зад която седи радостта. Скръбта и радостта са един интервал. Разбирането и неразбирането е също интервал. Знанието води към незнание. То води до една област, където не знаеш по-нататък.

(31.I.1936 год., петък)

54. Акорд

Като кажете един тон, да зазвучат в ума ви всички тонове, ще имате един акорд. Изпейте гамата с „и". „И"-то означава движение, то замества „ре".

(31.I.1936 год., петък)

55.

Неразположен ли сте, пейте. Станете музикални. „Аз смея да кажа, че мога да пея сега. При нея всичко се топи, при нея всичко тъй расте." Там, дето има любов и знание, човек може да пее, там всичко става.

(31.I.1936 год., петък)

56.

Музиката е един израз на Любовта и знанието. Хармонията е там. Щом попеете, на вас ви олеква. Ти не можеш да обичаш, ако не се отвориш да възприемеш нещо и туй, което си възприел, на него ставаш израз отпосле. Чрез музиката вие ще приложите втория закон – любов към ближния.

Издишването – това е музика. Мислиш – значи възприемаш. Пееш – значи даваш, издишаш.

Любовта е за да изправи човек чувствата си, за да почне Божията мисъл да функционира в него.

(31.I.1936 год., петък)

57.

Има една музика, която раздвижва, друга, която организира, и трета, която внася мисъл. Трябва да мислиш. Не може да предаваш музика на един, който не е музикален.

(5.II.1936 год., сряда)

58. Органическо пеене

Туй, което се отнася за всички, то е органическо. При органическото пеене се образуват обертоновете, има една мекота, човек се насърчава.

Никога човек не може да пее, ако не тури в хармония мислите си и чувствата си. При дисхармонична среда не може да се пее.

(7.II.1936 год., петък)

59.

Човек трябва да има една вътрешна самоувереност, когато пее. Има едно състояние, когато пеете, тоновете сами идват при тебе, обичат те, а има и такова, че тоновете бягат от певеца, трябва да ги гони, не го обичат. Трябва да те обичат тоновете.

(7.II.1936 год., петък)

60.

Светът на музиката са живи, издигнати същества; като вземеш една нота, тя ще ти проговори, ще те коригира. Някой път лесно се пее, някой път – мъчно. Гениалните певци са съединени с много напреднали същества, които им помагат. Добрият проводник лесно преодолява мъчнотиите и обратно е за лошия проводник.

(7.II.1936 год., петък)

61. Цигуларят как да свири

Един цигулар, преди да почне, трябва да изсвири на публиката едно свое парче за тонирането на публиката, второ парче – за да я завладее, трето – да почне да чувствува и четвърто – да почне да мисли. За музикантите трябва една нова школа.

(7.II.1936 год., петък)

62.

Класическата музика не е идеална, тя е едностранчива. Трябва да се дадат нови образи, друга класическа музика да се създаде. Бетовен, Бах и пр. нищо не са създали, те са били само проводници. Зад тях са били хиляди гениални умове, които са работили. Те търсят своите форми и постоянно работят. Не искай да бъдеш нито Бах, нито Бетовен.

(7.II.1936 год., петък)

63.

Който е музикален, всякакъв може да бъде. Която цигулка при всички условия на времето може да свири хубаво, тя е разнообразна.

Много труд се иска, за да се научи човек да свири и да пее. Колко се е пънкал един виртуоз, за да се качи там, на онова стъпало! И ти, като се помъчиш, ще се качиш там. Пък има други, по-стари духове, които още по-горе са се качили.

(7.II.1936 год., петък)

64.

Красивият певец е човешката мисъл, която може да привлече вашето внимание. Един лош човек не може да пее. Пеенето спада в света на доброто. Дето има музика, там царува доброто.

Онзи, който пее, показва, че материалните работи са подобрени, той почва да мисли, да чувствува. Който пее, мислите му са музикални, също и чувствата, и постъпките.

(6.III.1936 год., петък)

65.

Талантливият музикант изразява музиката, а гениям я създава.

(8.III.1936 год., неделя)

66.

Не можеш да пееш хубаво, ако не си свободен в чувствата си, за да може да се концентрираш.

(13.III.1936 год., петък)

67. Тон

Взема ли един неверен тон, веднага у мен се явява неразположение. Когато пеете, вие не чувствувате любов, затова рядко трябва да се пее песента „Бог е Любов". Трябва да чувствуваш един свещен трепет и като изпееш „Бог е Любов", Бог ще дойде този ден да ти покаже какво нещо е любовта. Ще дойде

този ден някой път при тебе, да ти направи най-голямата услуга. Ако вие бяхте пели „Бог е Любов" както трябва, каквато болест и да имате, тя ще изчезне. Когато пее човек „Бог е Любов" както трябва, всичките неразположения изчезват. Музиката, пеенето трябва да бъде един метод за поддържане на здравето.

(9.III.1938 год., сряда)

68.

Някой път на Изгрева свирите на тази гама, която носи скръб. Аз съжалявам. Против себе си не говорете, понеже сте създание Божие. Не казвайте, че не можете да свирите, че не можете. Можете, но трябва да се упражнявате.

Всеки един от вас е диригент и вашият език е капелмайстор. Трябва да знае да говори.

Някой като ти пее, каквато болест имаш, ще изчезне, а друг като пее, каквито недъзи има той, те ще дойдат у тебе. Някой път аз като пея, се изяснява небето, а други път – не. Не поменувайте името Господне напразно.

(23.III.1938 год., сряда)

69.

Музиката не търпи съмнение. Щом мислиш и чувствуваш добре, ти ще го изпееш добре. Не трябва да се колебаеш и да мислиш, че няма да го изпееш.

Ще учиш да пееш заради самата музика. Ти ще пееш, за да получиш Божието благословение. Не в пеенето, а в самото разположение да пееш, ти ще получиш благословението. Има една вътрешна страна на пеенето.

(15.IV.1938 год., петък)

70. Песента „Фир-фюр-фен"

„Fir-fur-fen, tao bi aumen". Значи „движа се, ще цъфна". Кажи: „Аз съм кал, от която Бог ще направи най-хубавото гърне." От калта, която е у тебе, направи хубави грънци. Лошото у тебе, това е калта. Изработи я и направи грънци и ги тури в пещта да се опекат. Тази кал трябва да се опече. Ако минеш през пещта, умен ще станеш. Ако не обичаш огъня, ще изгориш. Без пеене нищо не може да се постигне. Пеенето отваря един път, дава едно разположение за възприемане Божиите блага. Има вътрешна и външна музика.

Калта да превърнеш на гърне и да се изпече. Условията да се използват, благото да го възприемеш и да го използуваш. Това значи „Fir-fur-fen, tao bi aumen".

(25.III.1938 год, петък)

71. Добрите условия

Да мислиш, да чувствуваш, да постъпваш добре и да пееш добре, това са условията, върху които се съгражда животът; и който ги има, може всичко да постигне. Вие вземате музиката само като едно външно изкуство. Обръщате внимание само на външната ѝ страна. Музиката има и други страни, това е съдържание и смисъл. Ако имате само формата, владеете я само като едно външно изкуство, нищо няма да постигнете. Ще имате само 1/4 постижение. Ще пеете, някъде ще ви нахранят и това е всичко. Ползата е само на физическото поле.

Но ако имате правилна, светла мисъл, правилни, благородни чувства и добри постъпки и добро пеене и свирене – тогава сте музикант в пълния смисъл на думата. Всичко можете да постигнете. Да разрешиш една мъчнотия – ти си музикален. Мислете правилно, чувствувайте и постъпвайте добре и пейте и свирете добре!

(25.III.1938 год., петък)

72.

Пееш ли, ще получиш една кесия с пари. Не пееш ли, нищо не ще получиш. Щом знаеш да пееш, природата ще ти даде една кесия с пари, а щом не пееш добре, изгонват те навънка.

Онази музикална система е вярна, която подхранва ума и сърцето.

Онези, които искат да им тръгне, трябва да бъдат музикални. Не тази външна музика, но да имат музикалност в мислите, в чувствата и в постъпките. Ние трябва да дадем само израз на музиката. Ние сме заобиколени с музикални същества.

(30.III.1938 год., сряда)

73. Песента „Аин фаси"

„Аин фаси, мекри заси, фин земру, ашан меру, суаси син месул, сумаси зен фесул." *Превод:* В небесните ширини, в морските глъбини, дето светлината обитава и животът постоянно се проявява.

(7.X.1931 год., сряда)

74.

„Аин фаси!" Единствената философия, която човек трябва да разреши, е следната: той трябва да превърне скръбта в радост. Скръбта е едно вътрешно неразбиране на живота. Човек никога не може да пее, ако не е радостен. Ако има радост, той може да пее добре, но щом има скръб, той никак не усеща разположение. Ако скърбящият може да пее, той е намерил един преходен пункт, една жичка, от която вече животът може да възлиза. А щом човек се лиши от пеенето, това показва, че той се намира в трудно положение и няма простор. Ние имаме два елемента, с които можем да обосновем един щастлив живот. Единственото място, дето можем да слушаме Божия глас, то е при скръбта.

(21.X.1931 год., сряда)

75. Тонове

„Do" е пътят на Любовта. „Mi" е пътят на Истината. „Sol" е пътят на Мъдростта.

(1.III.1940 год., петък)

76. Тодор Мазаров*

Мазаров е пял по три минути на ден, да се упражнява, в миналите му животи. Той е пял хиляди години, за да има днешното положение. Той е влял голяма любов към своя ларинкс. Много е внимателен в говора си. Една вечер два часа като пее, 40 000 лв. му плащат.

Трябват ти 30 000 години по три минути на ден да пееш, за да се съберат 48 години. Първата дума като кажеш, да е музиката. Като кажеш: „Аз живея", да помислят, че „и всички праведни в мене живеят". Така е почнал Мазаров.

(21.II.1940 год., сряда)

---

* Тодор Мазаров (роден в с. Павел-баня на 2.I.1905 год., умира на 17.IX.1975 год. във Виена). Оперен певец тенор. Артист в Софийската народна опера от 1932 до 1937 год. През лятото на 1937 год. спечелва първо място в музикалния конкурс във Виена. От 1937 до 1953 год. изпълнява всички оперни роли за тенори. Притежава лирико-драматичен висок глас от италиански тип. Единствено той, със своето балканско гърло, е можел да пее ролята на Арнолдо във „Вилхелм Тел" от Джоакино Росини. Вярвал е, че в България ще се роди тенор, който да го замести достойно, за да се постави отново операта „Вилхелм Тел" във Виенската опера.

Биографичен очерк за Тодор Мазаров вж. в Приложение I, стр. 741–744. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

77. Поезия и музика

Поезията е забавление за предметния обективен ум в човека. А музиката е забавление на сърцето. За да станете музикален, трябва да започнете с правилния музикален говор.

(21.II.1940 год., сряда)

78.

Мазаров, като отиде на вратата на рая и им изпее една песен, ще го пуснат да влезе за три дни в рая като хорист и после пак ще го пратят на земята. Той е направил една крачка до рая, но вие не можете да припарите до рая. Нищо не сте изработили.

Мазаров е най-високият връх в България. По-рано беше затворен, дарбата му – непроявена. Но сега, като я развиваше и работи повече върху нея, оценен е от всички. Той внесе радост и вдъхновение у целия народ. Той е изпратен за Славата Божия.

(21.II.1940 год., сряда)

79.

Мазаров е едно цвете от невидимия свят, изпратен за България. Мислите ли, че той сам е цъфнал? Ангелите са му помогнали. Същото е и за вас. Колкото скръбта ви е по-голяма, толкова ангелите ви се радват и ви поливат. Страданието е съдържание, а радостта е смисълът. Мазаров е плод на целия български народ.

(21.II.1940 год., сряда)

80.

Музиката е за сърцето. Ако имате любов към Бога, ближния и себе си, ще можете да изпеете песента „Духът Божий" както трябва. Трябва да имате едно чувство на вдъхновение, да почувствувате любовта като песен, тогава ангелите ще се заинтересуват и ще си подадат ухото да ви чуят и ще ви посетят. Заемете се да изучавате песента „Духът Божий" тъй, както за в операта. Пейте я, като се вслушвате, пейте я за себе си, а не за пред народа. Говорът ви да бъде музикален. Без музика никакъв прогрес не може да направите.

(21.II.1940 год., сряда)

81.

Цигулар е оня, че като засвири, бурята да престане. Или певец е оня, който, като изпее една песен, воюващите да се примирят. Трябва да дойде Паганини да посвири с вас и те напълни. Трябва да дойде Божественото да напълни главите ви, да намести ума и сърцето.

(22.III.1940 год., петък)

82.

Музикант не можеш да станеш, ако не я обичаш. Същият закон е за всички науки. В музиката е законът. Ти не може да приложиш един закон правилно без музика. Законите се справят с фактите, а фактите – с принципите. „Do" е съставяне, „mi" е разредяване, „sol" е разширяване. Съвременната музика е една сянка на една музика в природата.

„Do-mi-sol" – изгряване. „Sol-mi-do" – залязване. „Do" – физическият свят, сгъстяване, „mi" – духовният живот, разширение, „sol" – умственият свят, разширяване.

(24.IV.1940 год., сряда)

83.

Българинът иска изведнъж много да се разшири. Народната музика е един затворен кръг. Има материален, душевен и Божествен ритъм. Времето определя границите между две величини. Музикалният свят, за да поправи света, трябва да излезе из този затворен кръг. Има една гама, в която трябва да влезе бъдещият темп на бъдещия свят.

(29.V.1940 год., сряда)

84.

Ако искаш да учиш музика, трябва да имаш ясна представа, да познаваш едно музикално парче, да знаеш нотите, да прозвучи ясно у тебе всеки тон. У вас тоновете не са ясни, защото удряте много.

(23.IV.1937 год., петък)

85. Гами

Мажорните гами са светлинни гами, а миньорните са топлинни гами. Някога трябват светлинните гами – мажорните, а когато има нещо да се опита – топлинните гами, чрез проблясване в неговите чувства.

(23.IV.1937 год., петък)

86. Музикалният ритъм

Двадесет години ви трябват да научите правилния ритъм, като всеки ден свирите по 2 часа на ден. Природата да пее.

Буря ако има, тя ще спре, защото природата иска хармония. Някои предчувстват тази буря и ние по обратен път можем да я спрем. Всички трябва да пеете, да се възпитавате.

(23.IV.1937 год., петък)

87. Бетовен, Моцарт, Бах

Ако не искате да мислите, бих ви препоръчал да свирите Бетовен. Ако нямаш любов към поезията, бих ви препоръчал да свирите Моцарт. Ако не ви се живее – да свирите Бах.

(9.V.1937 год., неделя)

88.

Вие сте остарели и не можете да се подмладите без музика. Аз не говоря за тази външна музика. За мен един артист не е музикант. Аз говоря за една музика, която изключва всички недъзи. **Музиката е способност, дарба, вложена в човешката душа от Бога.** Чрез нея минава Божествената енергия. Вие не можете да запазите това, което сте придобили, защото не сте музикални, не мислите. А то е закон на инволюцията.

(5.V.1937 год., сряда)

89.

Ти ще успееш с разумното си сърце, с ума, с душата и с духа.

Душата е сопран, духът е бас, умът е тенор, сърцето е алт. У вас има цял квартет.

Отдолу започва духът. Вие започвате с главата надолу. Туй не е музика.

(5.V.1937 год., сряда)

90.

В музиката трябва да знаеш на всеки тон каква част на времето да дадеш. Най-първо ще започнеш с разумното в себе си, а външното отпосле ще дойде. Всички вземахме най-ниския тон и се получи нещо като гръм. Това е духът. Вие се стремите към високите тонове.

(5.V.1937 год., сряда)

91.

Хармонията изсушава, а мелодията овлажнява. Ако няма хармония у вас, не може да растат и зреят желанията. В музиката има една страна – всичко е възможно в нея и с нея.

(5.V.1937 год., сряда)

92.

На вас ви трябва светлина. Вие се бъркате, защото нямате светлина. Вие като влизате в салона (на Изгрева), колко от вас са влизали с песен? Аз ще пея „Господи, Боже мой" и в главата ми се явява светлина и нещата ми стават ясни и разрешавам една мъчнотия. Светлината е храна за душата. И трябва да храним душата с цветовете, с ония възвишени мисли, иначе доникъде не може да отидете. Топлината, и тя е храна за душата.

(5.V.1937 год., сряда)

93.

Музиката е един правилен начин за усъвършенствуване на човешката душа. Хармонична мисъл и чувство – това наричам аз музика. И който пее, него никой не може да го раздразни. Мислещото, музикалното сърце у човека разрешава всичките противоречия.

(5.V.1937 год., сряда)

94.

Всяка сутрин, като станеш, запей: „Господи, аз съм готов да изпълня волята Твоя." *(Учителят пее на дебело, с ниски тонове.)* Ниските тонове са на духа, а високите тонове – на душата. И като започнете да пеете с духа си и с душата си, знаете ли какво ще стане тука, на Изгрева? Тази музика е предисловие. Ако не я знаете, ще ви върнат от небето, да я научите. Ако не знаете сегашната музика, как ще научите небесната музика?

(5.V.1937 год., сряда)

95.

Тези, които искат да мислят правилно, тона „mi" взимат вярно. Тези, които искат на Бога да служат, „si" тона взимат вярно. Искате ли да пеете, хората да ви похвалят, това не е музика. Аз, когато пея, мисля. Не искам хората да ме слушат и да ме хвалят. Това е чувствуване, щом искам да ме хвалят.

(5.V.1937 год., сряда)

96.

Няма защо да ходиш да се оплакваш на хората, когато имаш едно недобро състояние, **но ще седнеш и ще започнеш да пееш** и веднага ще се измени състоянието. Изкусните музиканти, артистите, дават само картини с музика, а аз измъщам яйцата, измътям яйцата и се излюпват пилците. Вие всички пеете хубаво, но искате да се харесате на хората. Знаете ли какво значи да се харесвате на хората? Всеки ще иска да се потърка до вас, а това знаете ли какво е? Много даровити музиканти са изгубили своята дарба от това. Вие не трябва да харесвате света, да им обръщате внимание. Това е опасно, вие губите. Нищо не печелите. Оставете сцената за артистите. Те не са музикални, а са само представители на музиката. Душата до тенора може да слезе и като дойде дотам, духът ѝ казва: „Стига до тука."

„Господи, Боже мой". *(Пее Учителят и ние – с Него.)* Ще пеете без правила. С правила нищо няма да научите. Ще мислите при пеенето и ще се вслушвате. Такова не сте слушали, което сега ви пея и свиря. Като запеете, бурите на сърцето да се изгубят.

(5.V.1937 год., сряда)

97.

Още като се събудиш, излей нещо – което ти дойде на ума. Никой няма да ти държи сметка, че хубаво не си пял. Каквото ти дойде на ума, сучини го. Може да попееш на някой извор, на цвете, на храната. Жената, мъжът и децата, като седнат, да си попеят. Тъй интимно, каквото ти дойде, без да ги слушат отвън, знаете ли какво ще стане? С разумното сърце като мисли човек, правилно мисли. Ако пеете всяка сутрин, половината от товара ви ще падне.

(5.V.1937 год., сряда)

98.

Нека се оформи у вас желанието за пеене. Правилата оставете настрана. Без правила ще пеете. И то определя нещата. Аз искам да мислите музикално, да се освободите, не искам да разбирате. Не се сравнявай с другите, а мисли, че ти имаш дарба да пееш. *(Учителят имитира и пее.)*

(5.V.1937 год., сряда)

99.

Трябва да имате една богата душа, да пеете. Мисли, пей! Мисли, пей! Като пееш, краката, ръцете знаят как да работят. Музиката е едно възпитателно средство. Като пееш, ти се спри на онзи тон, който ти се харесва, и ще ти дойде някой на помощ от Божествения свят.

(5.V.1937 год., сряда)

100.

Децата представляват астралният човек. Те живеят чувствен живот.

Хайде да изпеем нещо! До онзи тон, до който аз мога да сляза музикално да пея, този е основен тон за мен. „Господи, Боже мой!" (*Изпяхме.*)

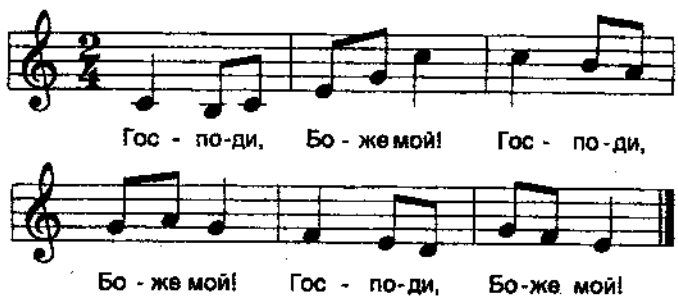

(5.V.1937 год., сряда)

101.

Когато нямате сила, отпаднали сте, пейте тона „re". Искате да мислите – пейте тона „mi". Искате една работа сполучлива да излезе – пейте „sol-la-si-do". Когато тонът е чист, мисълта е права. Чистота на тоновете ви трябва при пеенето „do-mi-sol" – този интервал пейте. Правете упражнения, да събудите музиката у вас.

(15.IX.1937 год., сряда)

102.

Светската музика е нагодена за човешкото тяло – тя събужда низшите чувства. Когато човек слезе в миньорните гами, страданията ще дойдат. Здраве ви трябва, затуй пейте: „Сила, живот и здраве".

(15.IX.1937 год., сряда)

103. Гама на Любовта

Една гама на Любовта е една милионна част от грама. За да придобиете тази частица, трябва да работите 3000 години. Най-скъпото и най-святото нещо е тя. Не може да си играете с Любовта. Тя не позволява никакъв прах и нечистота. Единствената дреха, с която се облича Любовта, е музиката. И ако можете да дадете най-малко трептение на Любовта в този дом, в който влезете, всички спорове, ако има такива, ще спрат.

Бог е достъпен за нас само чрез Любовта. Няма да напуснем земята. Ние сме дошли тука, на нея, да работим, да я преобразим. Ние правим нещата без любов, затова и страдаме и затова умираме.

(19.IX.1937 год., неделя)

104.

Музиката ще считате като едно от великите блага, чрез които светът се повдига. Нещастията идат, когато спрем музикалния ход на нещата. Основният тон е Любовта. На физическия свят основен тон е доброто, в духовния свят е справедливостта, а в Божествения свят е разумността. За в бъдеще ви трябват знания, за да можете да използувате музиката.

(10.IV.1942 год., петък)

105.

Когато ви сполети нещастие, пейте! Ще пееш при всичките условия на живота. Пейте тона „fa". Музиката ще ви откупи. Кръвта Христова – това е Словото Божие. За да пее правилно, човек трябва да регулира мислите и чувствата си. Противоречията са необходими за регулиране, за хармонизация.

(7.XII.1941 год., неделя)

106.

Музиката е да събуди едно хубаво чувство. Не се ли събуди хубаво чувство, няма да дойде и светлата мисъл и кръвта не може да се пречисти. Сърцето всякога пее. Рало, което оре, не ръждясва. Докато сърцето страда, то е ралото, няма да ръждясаш. Щом няма страдания, ръжда ще има. „Fa" е устойчивият тон. „Re" и „mi" дават капитала, а „do" и „re" го разработват. За предпочитане са страданията, отколкото ръждата.

(7.XII.1941 год., неделя)

107.

Хубаво е човек да пее. Няма по-лека работа от пеенето. Ако пеете, ритъмът на сърцето е правилен, външните условия се подобряват. Ако всичките хора пееха, животът им щеше да се подобри и много по-малко болести щеше да има. Щом не пееш, ще ръждясваш.

Мрачните времена преминаха вече, няма какво да се плашите. Страданията са работа. Страданията турят всичко в ред и порядък.

(7.XII.1941 год., неделя)

108.

Музиката събужда ума и сърцето. Тя образува връзката между ума, сърцето и волята. Ако пееш, бурята ще престане, ще се спрат малко да те послушат. Ако не пееш, те ще си продължат работата. Музиката е едно вътрешно състояние.

(7.XII.1941 год., неделя)

109.

Когато вятърът духа, това е по закона на музиката. Реките текат по същия закон, слънцето грее, цветята цъфтят и т.н. Всичко туй става по закона

на хармонията. Като изпееш, като кажеш: „Милост, Господи!", тя ще дойде. Хората са господари, искат без да се молят, да успяват. „Fa" значи, че човек не трябва да бъде разточителен. Да започва и да свършва работата си добре. Значи да влезеш в закона на хармонията. От страданието – в хармонията, оттам – в Любовта и от Любовта в Бога да влезеш.

Щом тоновете не можеш да вземеш чисто, ти не можеш да пееш.

(7.XII.1941 год., неделя)

110.

Единственото нещо, което тонира, това е Любовта. Любов към Бога и справедливост към ближния. Щом почнете да пеете, една малка светлина и топлина се явяват.

(7.XII.1941 год., неделя)

111.

Музиката ще бъде най-добрият метод за възпитание. Един ден хората музикално ще се съдят. Имам да му давам – ще му попея. Тогава няма да има противоречия. Противоречията са от недоимъка, обедняване от любовта, от истината, от знанията. Вместо страдание ще има песен. Ще кажете: „Кога ще дойдат тези времена?"

(7.XII.1941 год., неделя)

112.

Там, дето има любов, електричеството като минава, не прави пакости – гръмотевица не го поврежда. Който не пее, е празно гърне, силите небесни могат да го счупят. Които пеят, са пълни гърнета: пълни с любов, с идеи – електричество, гръмотевица няма да им направи никаква пакост.

(7.XII.1941 год., неделя)

113.

За да пее човек, да бъде музикален, доста центрове трябва да бъдат развити на долната част отпред на челото. Когато ще пееш, най-първо да внесеш мекота в себе си, или да се хармонизираш с другите.

(5.XII.1941 год., сряда)

114.

Една нота е щастлива, когато някой я изпее както трябва. Ако можеш да изпееш един тон, който да повдигнеше трептенията на твоя организъм, всяка болест ще изчезне. Каквато болка имате, пейте тихо. Пеенето е чистене.

(9.XII.1941 год., сряда)

115.

„Махар" е много сложна дума. Изпейте я! Как трябва да се изпее думата „Осанна"? Изпейте я! Как трябва да я изпеете? Представете си, че щастието ви зависи от произнасянето на тая дума – как ще я произнесете? Как ще произнесете думата „сладко" и думата „кисело"?

Човек в говора си трябва да има музикалност. Коя е най-музикалната дума на българския език? Човек нищо не може да пее, ако не е близо до сърцето му. При пеенето трябва вдъхновение. Отдолу ако не е отпушено, не може да пееш. От долно „sol" като се почне, много лесно се пее. Пеене без усилие. С пеенето трябва да се позанимаете. Най-малко по половин час на ден да пеете. Като отиваш горе, ще ви накарат да изпеете нещо. Сегашната хармонична музика е еволюционен път.

(2.XII.1943 год., неделя)

116.

За себе си да пеете. Кажете думата – вие сте доволен. *(Изпяхме „Fir-fur-fen".)* Когато пеете, трябва да се свързвате с един музикален свят, с тези, които разбират от пеене, и да не се стеснявате. Слушайте, като пеете. Щом имате добро настроение, добре пеете. Пеенето да не бъде еднообразно. И като пеете, да имате едно подбуждение. Всички стари песни, колкото отиват, се стесняват, слизане има, няма разширение. Като не обичаш никого, не ти се пее. Старите нямат стимул, затуй не пеят.

(2.XII.1934 год., неделя)

117.

Туй, което организира живота в даден момент, то е основният тон. Любовта е само един момент, тя ни дава само един малък подтик, един тласък. Пейте и възпявайте Господа в сърцето си. Почнеш ли да пееш, почва животът да се урежда – не че е неуреден, но ти мислиш, че не е уреден. (*Изпя се „Аз в живота ще благувам".*)

(21.XI.1934 год., сряда)

118.

Музиката има свойство да изменя състоянията, тя има свойство да измени трептенията на тялото. Животът е едно музикално изложение на Божествения живот. Той е музикален ритъм. Изгубиш ли този ритъм, болестите идват. След като страда, Христос каза: „Дерзайте, аз победих света." Днес светът е победен. Победата на Христа бе пълна. Светът обаче не е завладян, а само победен. Под думата „завладян" разбираме свят, в който има ред и порядък, в който да влезе Любовта да управлява като закон.

(29.III.1935 год., петък)

119.

Музиката ти служи само да събира силите, но тя няма да те научи как да живееш. Музиката разрешава противоречията. Човек, който пее, е на служба, професор е, а който не пее, е уволнен. Музиката е изкуство за човешкото сърце, а не за ума.

Най-първо освободете се от всички вътрешни ограничения и после пейте. Трябва да имаш обект, за да пееш: за Бога, природата или за другиго. Има една мъртва гама, която е много опасна, ако попаднеш в нея. Ако ти музикално се молиш, имаш всичката мекота на сърцето, всичката красота и молитвата ти е чута.

(29.III.1935 год., петък)

120.

Ако влезете в света на музиката, всички нещастия ще паднат от вас, като праха от тъпана. Ти като пееш, ще се свържеш с един свят възвишен. Ако научиш един тон правилно да вземаш, ще ти се продължи животът, а не че ще станеш велик музикант. Ако не пееш, няма да си здрав, нито философ. Ние сме като листата на едно дърво, което е Бог и затуй трябва да живеем добре. В истинското дърво листата не падат.

(24.XI.1935 год., неделя)

121.

Има три начина за свирене. Много малко музиканти се занимават с философията на музиката. Ако окото ти бързо схваща нотите, то ти технически ще свириш. Когато схващаш съдържанието на нотите, това е музика. Тона „do", преди да го чуеш, трябва да го чуеш в пространството – то е музика.

Всяка мисъл трябва да изпъква в ума ти като звук. Например за морала, да го чуеш като звук, а не да го четеш на книга. Когато свириш и гледаш нотите, то е механическо свирене. Без ноти да свириш.

(24.XI.1935 год., неделя)

122.

Когато аз пея, пея първо за себе си, не за хората. Ако аз се науча да вземам правилно един тон, на мене животът ми се продължава. Знам философията на пеенето и тази на добрия, чист и свят живот. И затова живея така. Ако аз живея добре, имам разбиране за това.

Намериш ли се в трудно положение, кажи формулата: „Иова Ире".

(24.XI.1935 год., неделя)

123.

Всеки един тон трябва да има физическите, органическите и психическите качества. Да го чувствуваш в сърцето и в ума си. Всякой трябва да бъде музикален. Докато вие пеете механически, ще имате едно дразнене у вас. Във всяко едно състояние трябва да има контраст, да го смените, иначе ще се образува едно болезнено състояние. Ако пееш с терци, има едни постижения, ако пееш с кварти – други. Тонът „fa" е съдържанието, храната. „Sol" е правилното храносмилане, а „si" е най-висшето духовно постижение. Между „mi" и „fa" можете да влезете в другия свят. „La" е соковете, които взимаме. „Do-mi-sol-do." Живот – „do-fa", а красота – „do-sol".

(29.XI.1935 год., петък)

124.

Пеенето, музиката не трябва да бъдат за човека забавление, а едно **мощно възпитателно средство**, метод, чрез който да сменя своите отрицателни състояния, като упражнение. За пример: защо някой път човек пее весели, а някой път – тъжни песни? Казва: „Нужда имам от едните и другите."

Тъжните песни внасят по-голяма дълбочина у човека, разработват чувствата му. Скръбните хора са повече вглъбени в себе си, но имат по-тесни възгледи за живота, а веселите хора имат по-голяма ширина. Значи трябва да обръщаме внимание на музиката, да пеем.

(16.X.1935 год., сряда)

125.

Обаче има известни правила, които трябва да спазваш. Ако на физическото поле пееш много правилно, ако в музиката не съществува дисонанс, ще се случи нещо лошо. Ако изпеем една ангелска песен на земята, тя разрушава, защото иска простор. Ако на небето изпеем една песен като на земята, тя ще сгъсти нещата, всичко ще се помрачи. В съвременната музика има правила, но в природата има музика, правилата на която съществуват преди тия на съвременните професори по музика. Затова човек най-първо трябва да се научи да спазва тия правила на природата, а после да пее както иска.

(16.XI.1935 год., сряда)

126.

В говора, както и в музиката, има една разрушителна гама, която наричам гама на смъртта. Като свири човек или попадне на някой тон или дума от нея, все ще стане някоя пакост. Затова трябва да сме по-далече от една лоша мисъл или чувство в нас, да сме по-далеч от лошите хора, понеже вълните на звуковете на тази гама са къси и няма да ни засягат.

Само у гениалните музиканти всички органи на музиката са добре развити. В музиката човек трябва да е роден. С усилие човек може да постигне нещо. Ако причинността, способността да разсъждава у човека не бъде развита, той не може да направи връзка между причина и последствие.

(16.X.1935 год., сряда)

127. Тоновете

„Do" е основен тон на живота.
„Re" е измерението, дава посока, движение.
„Mi" е мек тон, дава разширение.
„Fa" е съдържанието, условията, при които животът може да се развива.
„Sol" е формата, в която може да се облече този живот.
„La" са добрите условия, мир, спокойствието.
„Si" е духовната страна на музиката, краят.
„Mi" и „si" са съединителни места в един по-висш свят.

(16.X.1935 год., сряда)

128. Гамата на живота

Както с музиката, така и с говора човек може да си строи или разрушава, според това дали си служи с гамата на живота или с гамата на смъртта. Засега на човека му е по-лесно да си служи с гамата на смъртта.

Време е човек да се научи да пее и да говори правилно, да си служи с гамата на живота, да проявява доброто в себе си, да постъпва съобразно с неговите закони, за да може да дойде новият ред на нещата: добрите условия да бъдат вътре в него, а злите същества, злото – вън от него. Тогава няма да прави престъпления, а ще се самовъзпитава и познава.

(16.X.1935 год., сряда)

129.

В света има истински музиканти, музиканти авторитети. И ако вие не попаднете под тяхно влияние, никога музиканти не можете да станете.

Когато вие пеете или свирите, ако ги привлечете, те постоянно ще ви коригират. Тия истински музиканти, които дават на човека небесно вдъхновение, в късо време могат да го научат да пее или свири. Ако учите мъчно нещата, това показва, че сте в света на обикновените хора, че нямате съдействието на великите музиканти. При туй състояние хората винаги се раздвояват. А щом са раздвоени, мисълта им вече е неправилна – има нещо, което е вмъкнато от този свят. В Божествения свят няма раздвояване. Там темпото е отмерено, определено.

(18.X.1935 год., петък)

130.

Ти се грижиш за много работи, тревожиш се. Като си попееш, ще се научиш по-малко да се тревожиш. **Музиката разрешава противоречията**: ако вървиш по волята й, ще пееш навсякъде. Когато дойдете до пеенето, освободете се от всички вътрешни ограничения.

(5.IV.1935 год., петък)

131.

Има известни красиви гласове, които са крайно разрушителни. Човек трябва да бъде крайно внимателен към звуковете, които принадлежат към тъй наречената мъртва гама – гамата на смъртта. Човек трябва да има обект, за който да пее, нещо хубаво, за което да пее.

(5.IV.1935 год., петък)

132.

Ако не можеш да се молиш музикално, ако не туриш всичката красота, която умът ти може да даде, всичката мекота, която сърцето ти може да даде, най-интензивното желание, което волята ти може да даде, молитвата ти не може да има резултат.

Желанието на Бога е да ти помогне по всякакъв начин. Той е снабдил човека с всички средства, при нужда да знае как да се отправи към Него. Който функционира музикално, той може да бъде послушан, може да бъде Христов ученик.

(5.IV.1935 год., петък)

133.

Музиката трябва да те залюби. Човек, когато иска да издигне себе си, трябва да обикне тези разумни същества от горе. Ти като живееш между добрите хора, ще се проявиш и ще се развиеш, а ако сам се мъчиш да станеш добър, нищо няма да направиш.

Има 1000 музиканти в ангелския свят, а 10 – в човешкия.

Музиката – това са музикални същества, които ако не те залюбят, ти музикант не може да станеш.

(25.IX.1936 год., петък)

134.

Класическата музика е само едно парче. Свири на живота. Свири на умрелите. Когато им засвирите, да започнат да мислят. Свирете на животните. Всяко едно неприятно чувство е едно животно, една кобра – ако почнеш да свириш, няма да те ухапе. Музиката е дадена за лекуване. Ако при сегашния век вие не можете да пеете, да свирите, да сте весели, аз съжалявам.

(29.I.1937 год., петък)

135.

Гамите на живота са различни. Каква песен трябва да пеете, за да се излюпи едно яйце? Коя гама? Гамата напрежение. За да накарате едно дете да ходи, свирете му гамата движение. А за да накарате един човек да мисли, ще му изпееш гамата „mi".

(29.I.1937 год., петък)

136.

Ако пеете тихо, кои са съображенията ви и кои са, ако пеете силно? Отдолу въздухът да излиза нагоре, когато пеете. Трябва една мекота, за да се приложи сегашната музика, за да я изучите. Някои вземат тона „do" вярно, а други – „re", трети – „mi" и т.н. Това са състояния.

(29.I.1937 год., петък)

137. Значение на тоновете

Който иска да се избави от едно ограничително състояние, да изпее вярно тона „do". Който има желание да върви напред, взема „re" правилно. Който е решил правилно да мисли, взема „mi" вярно. Който иска да стане богат, взема „fa" вярно. Който иска да нарисува една картина – „sol". Който иска доходна служба, да си почива – „la". Който иска да стане религиозен – правилно [да] взема „si".

(29.I.1937 год., петък)

138. Закони на пеенето

Трябва да започнете от сегашната музика. Като пея 1/2 час, небето се прояснява и друг път, като пея 1/2 час, небето се покрива с облаци. Зная известни закони.

(29.I.1937 год., петък)

139.

Пеенето трябва да има едно възпитателно значение. Пейте най-напред за природата, за цветята, за растенията, за реките и после за себе си. По 1–2 часа на ден пейте за самовъзпитание.

(29.I.1937 год., петък)

140. В едно събрание трябва да имаш най-малко **един, който да хармонира с музиканта**, да го обича, за да се прояви музикантът. Трябва да имаш самоувереност, щом се поколебаеш и пръстите да стъпват несамоуверено върху кордите, почваш да вземаш нечисто тоновете.

(29.I.1937 год., петък)

141.

Игривите песни от планината са произлезли По-леките песни са плоски. Българинът е бил доста музикален, но му се явила една криза и казал: „Няма защо да се пее, мене яйце ми се пече на главата."

(29.I.1937 год., петък)

142. Пробуждане на съзнанието

Сега да дойдем до въпроса за пробуждането на съзнанието. Има известни методи за това. На физическия свят пробуждането на съзнанието става чрез някоя голяма катастрофа. Ние вярваме в сетивата си, казваме например, че виждаме нещо, но за да вижда човек, трябва да има пробудено съзнание. А диханието на съзнанието – това е музиката.

(19.I.1936 год., неделя)

143.

Музикалният свят, това е една среда, чрез която душата на земята се проявява. За рибата водата е среда, без която не може да се прояви. За птицата среда е въздухът. А за човешката душа, за висшето на човека, за проявлението на духа, е необходимо пробуждане на съзнанието. Музиката пък е активната страна в съзнанието.

(19.I.1936 год., неделя)

144.

Онова, което един цигулар изпълнява, то е само предисловие на музиката. Всъщност хората още не знаят какво нещо е музиката. Онази, истинската музика възкресява мъртвите, тя е могъщо нещо.

Съвременното поколение може да употреби всички усилия, може да разполага с пари, книги и пр., но без музика то не може да бъде възпитано.

(19.I.1936 год., неделя)

145.

За да се прояви Любовта, е необходима среда. Човешкият ум е средата, в която тя се проявява. А средата на ума е съзнанието. За да се прояви последното, необходима е музика, тя е неговата среда. Тъй се образува една непрекъсната верига.

(19.I.1936 год., неделя)

146.

Ако при сегашните условия сме музикални, бихме надделели хиляди препятствия и мъчнотии, които ни сполетяват. За основен тон в музиката може да се вземе оня момент, в който съзнанието се пробужда.

(19.I.1936 год., неделя)

147.

Музиката борави с едни къси вълни, които проникват навсякъде. За да се избавим от песимизма, трябва да боравим с късите вълни. Песимистите се нуждаят от проветряване на излишни впечатления и мисли.

(19.I.1936 год., неделя)

148.

За да могат хората да разбират нещата, трябва непременно да са музикални, музиката в тях да бъде нещо насъщно. Истинската музика прогонва всички болести. Болестите се произвеждат от най-грубите, немузикални същества. Във всички положения, като изпеем една песен и работата стане, показва, че това е истинската музика. Ако хората станеха музикални, ние можехме да спестим голяма част от времето си и да вършим работата си много по-лесно от сега. В музиката човек трябва да има голямо постоянство.

(19.I.1936 год., неделя)

149.

Новият човек трябва да бъде музикален. Един ден ние ще приемаме по радиото музикалните творби от Слънцето, а някои и след 1000 години още слушат музика от Слънцето. Тази слънчева мелодия веднага ще влее живот в един анемичен човек. Ние, съвременните хора, залагаме някъде знанието, което Бог е вложил в нас.

(19.I.1936 год., неделя)

150. Без музика не може

Жената е влагата в света, която носи плодове. Мъжът е вятърът, който духа, лъха и всички си почиват. Вятърът и влагата, като се съединят, дават общото изобилие. Но всичко това не може да стане без музика. Влагата без музика не може да се пренесе. Вятърът без музика не може да духа. Слънцето без музика не може да грее.

(19.I.1936 год., неделя)

151. Музикално съзнание

Човек не може да бъде щастлив, да мисли, да е религиозен или учен, без музика. Виждането е функция на съзнанието. Човек с пробудено съзнание вижда навсякъде какво има. Достатъчно е за човека да има музикално съзнание, за да узнае всичко, което пожелае.

(19.I.1936 год., неделя)

152.

Ако музиката дойде да управлява света, най-малко 70% от всички катастрофи на земята щяха да се избегнат.

Тези хора, които искат да се повдигнат, нека да започнат да пеят. Всякой да пее за това, което му е дадено да върши. Ако пеят хората, ще има по-малко болести, ще има хармония вкъщи и с по-малко дрязги. Всичко ще тръгне напред. Христос казва: „Преди да възлюбим Господа, да Му попеем." Ако ти хареса Господ пеенето, ще те възлюби. Никой не може да е възлюбен на друг човек,

ако не знае да пее, защото разумният човек няма среда да се прояви. Той има желание да ни даде нещо, но ако човек не знае да пее, това внася в душата на другия тъга, че не може да ти помогне.

(19.I.1936 год., неделя)

153.

Потребно е пеене. Човек не може да се спаси без пеене. Не пеене в обикновения смисъл на думата. Ако в човешкото съзнание пеенето не стане среда, в която съзнанието да функционира правилно, човек не може да поддържа духа на спасението и ще се обезсърчи. Един човек, който има това музикално чувство в себе си, никога не се обезсърчава. Между музикантите престъпници няма. Ако в света имаше [тази] музика, за която говорим, тя щеше да го преобрази.

(19.I.1936 год., неделя)

154.

Много лоши навици бихме победили у себе си, ако знаехме как да взимаме основния тон на музиката. Щом човек се колебае, тонът не е верен. Ако имаме някакви противоречия в себе си, в ума и сърцето си, щом запеем, те изчезват.

(19.I.1936 год., неделя)

155.

Когато Христос дойде, във всяка къща трябва да се чува песен, не обикновената песен. Тя не може да се пее между хората, съзнанието на които не е пробудено. Когато това музикално чувство се пробуди, това ще е началото на царството Божие на земята. Между хората ще има разбирателство тогава и те ще се простят завинаги с болести, сиромашия, недоразумения. Когато дойде Христос, тогаз хората ще чуят истинската музика, която ще възкреси.

Новото учение ще влезе с музика в света. Тази наука ще бъде основа и ще има единство на съзнанието. „Всичко, което чух." Питат хората кога ще чуят. Това зависи от музикалното им чувство.

(19.I.1936 год., неделя)

156.

Човек желае три неща. Той желае **да бъде свободен, да има светлина и живот.** Ако човек не придобие свобода, не може да придобие светлина, ни знание, ни живот. Ако у човека не се пробуди съзнанието, ако не дойде музиката, той и другите неща не може да придобие. Музиката се взима в един широк смисъл като един преходен период. Тя е диагонал в един квадрат, или двата диагонала, които отделят кръга. С един музикален човек не може да се влезе в противоречие. Има една хармония на сферите. Всяка звезда си има хармония. Един ден, когато хората се пробудят, ще чуят симфонията на вселената, когато всички разумни светове пеят.

(19.I.1936 год., неделя)

157. Съставният елемент на живота

Музиката въвежда в тази нова област, дето огън не разрушава. Музикалният огън не разрушава. Единственото нещо, което не разрушава, това е музиката. Любов без музика руши и това са страстите. Любов с музика никога не руши. Мисъл с музика никога не руши. Мисъл с музика никога не руши, но мисъл без музика руши. Морал без музика руши и мисъл без музика руши. Морал без музика руши, но морал с музика не руши. Животът без музика се руши,

животът с музика не се руши. Всички неща, в които музиката влиза като съставен елемент, не рушат, а съграждат. Това е основно положение, което човек трябва да вярва.

(19.I.1936 год., неделя)

158.

Ако човек развие в себе си това музикално чувство, всичкото богатство е отворено за него. Ако човек иска да тръгне по новия път, нека започне да пее, да използва живота си, за да възкресне. Сега не е време да се прераждат хората втори път. Сега е време за възкресение. А за да възкръснат, хората трябва да станат музикални. Сега не е време да става човек учен, религиозен, силен. Най-реалното е да стане музикален. Нека всеки отделя по 5 минути сутрин, обед и вечер, за да попее. Онази песен е хубава, в която думите имат едно значение, а не две. Истината е Истина, а не лъжа. Любовта е Любов, а не нещо друго. Гладът е глад, жаждата е жажда, а не нещо друго. „Всичко, което чух, ви го казах." Отчасти е казано, отчасти ще се разбере и отчасти ще се изпълни. Но все пак всичко е хубаво и нека посрещнем новите, светли бъднини с песен.

(19.I.1936 год., неделя)

159. Песента „Махар Бену"

„Махар" – значи Великият Дух слиза при бедните, да им даде условия да учат, да им помогне. Големият Махар да слезне. Всякога трябва да слезне една ваша мисъл, да ѝ дадете условия да се прояви.

(8.VII.1938 год., петък)

160.

„Махар Бену" значи Великият Дух, Великият Бог, Който слиза да помага на малките.

(16.IX.1938 год., петък)

161. Значение на тоновете

Тонът „mi" е мислене, тонът „re" е движение. Тонът „sol" е разцъфтяване. Тонът „la" събира нещата, той е един плод, който може да се яде.

(18.IX.1938 год., неделя)

162.

В музиката най-първо ще започнеш с любов, после ще дойде топлината, знанието и свободата. Един музикант, който има любов, знание и свобода, има кой да го слуша. Той предава, но и получава от слушателите. Вие сте тука само радиото. Няма реалностите, те са далеч; и аз съм далеч от вас, затова не ме разбирате.

Турете за основа в живота си Любовта, ако искате да успявате.

(18.IX.1938 год., неделя)

163.

Ние се нуждаем от хора свободни. Да учиш музиката заради самата музика. Има една музика, която аз зная, която като запееш, веднага слизат светиите, ангелите и ти ще имаш една публика от светли същества.

Индусите знаят долната музика, че като запеят, събират змиите, животните.

Всичко е предвидено. Нищо не става случайно.

(18.IX.1938 год., неделя)

164.

Всеки ден си попявайте. Работете върху мислите и чувствата. Духът всеки ден ви подбужда. Слушайте Го. Оставете посторонните неща, които ви отвличат.

(28.IX.1938 год., сряда)

165. Тонове

Туй, което ще произведеш с един тон от трета октава, не можеш да го произведеш с тон от първа октава. Ако някои неща не ви са приятни, например страданията, значи че тоновете в живота не вземате вярно. В скръбта ще придобиеш нещо, а в радостта ще изгубиш. Щом си скръбен, нищо не харчиш. Бог иска да опитаме и радостите, и скърбите. Скръбта е изоставена работа от някого; ако ти я свършиш и успокоиш скръбта, значи ти си умен и ще получиш една радост. А всяка една радост е свършена работа. Щом недовършената работа я свършиш, скръбта ще се превърне на радост. Довършете работите си и ще дойде радостта.

(23.IX.1938 год., петък)

166. Истинска песен

Всеки един от вас най-малко може да направи от своя живот една песен и като запеете вашата песен, ако децата ви са болни, ще оздравеят, ако къща нямате, веднага ще я имате.

На Бога да служиш с най-красивото, което имаш в себе си. С Любов и Дух да служиш. Истината е един метод, една от най-красивите форми, в които Духът облича най-възвишените мисли и чувства.

(16.X.1938 год., неделя)

167.

Който иска да стане музикант, да посети 100 души музиканти. Да им погледа къщите и да му стане приятно. Същият закон важи, когато искаш да станеш богат, учен, философ, художник или ангел, или светия и пр.

(15.XII.1939 год., петък)

168.

При пеенето е необходимо сила, усет и мисъл. Силата е основа на усета, а усетът е основа на мисълта. Младият започва със силата, възрастният – с усета, а старият – с мисълта.

Ако в пеенето ви няма сила, усет и мисъл, песента ти е неразбрана. Всяка мисъл трябва да има сила и усет. Същото е за всяка една работа. Усетът трябва да има топлина, мисълта трябва да има сила, а силата да има доброто. Сила, усет и мисъл, те трябва да влизат като основа във вашия живот.

(22.XII.1939 год., петък)

169. Тонът

Всеки тон трябва да има сила, усет и мисъл. Когато в съзнанието ви изпъкват формите с всичката си красота, това е тонът „sol", а зрелите плодове – тонът „la".

Трябва да имате усет и мисъл, за да постъпвате музикално. Най-великата музика е добрият живот.

(22.XII.1939 год., петък)

170.

Единственото същество, което помага отвътре, е Бог. Сила, здраве и богатство. В пеенето, щом пееш и не придобиваш нещо, ти не си пял както трябва.

Новите хора непременно трябва да пеят. Пейте и възпявайте Господа в душата си. *(Учителят пее „Сила, здраве е богатство" с много вариации.)*

Радвайте се, че сте в един свят на възможности. Необходимо е едно спокойствие на душата. Човек да благодари за всичко. Когато дойде Божият Дух, Той знае как да раздвижва човешките неща. Оставете Бога да действува във вас.

(3.I.1940 год., сряда)

171. „Сила, здраве е богатство"

За три месеца пейте „Сила, здраве е богатство". Станеш от леглото – пей. Които са нервни, ще ги лекуваме чрез песни. Сила, здраве е богатство. Силата стои в ума, сърцето и волята. Непреривно освобождение ви е необходимо. Става наслояване и всяка сутрин, като станете, очистете ума, сърцето и тялото си и почнете работата си.

(3.I.1940 год., сряда)

172.

Песента „Махар Бену" е за сърцето, „Фир-фюр-фен" е за ума, а „Давай, давай" е за тялото.

(27.XII.1939 год., сряда)

173. Интервалите

Квартите вървят по мъжка линия, а терците – по женска линия.

(27.XII.1939 год., сряда)

174.

Който не може да пее, не е добре организиран. Сърцето е, за да управлява любовта, умът е, за да управлява мисълта, а волята е, да управлява правдата. Докато ти чувствуваш, духовното сърце работи. Истината, това е човешката мисъл. Без нея ти не можеш да мислиш правилно. Без истината нищо не може да се внесе в човешкия ум.

(29.XII.1939 год., петък)

175.

Ослабнат ли ти краката, пей: „re-re-re"! При неразположение пей: „sol-sol"... Когато имам ограничение и неразположение, пея: „do-re", „do-re", „do-re-mi-fa", „do-re-mi-fa-sol". Пейте, когато сте тъжни. При скърбите музикалните вълни са дълги. Вълните на радостта са къси.

(26.I.1940 год., петък)

176. Предназначение на Школата

Най-първо запали лампата – ума, после печката – сърцето, салонът да бъде осветлен и отоплен, а ти седни като публика и чакай великият артист да дойде да ви даде концерт. Създавайте условия в себе си, да дойдат великите артисти на мисълта у вас, да дават концерти и да ви учат. Това е предназначението на една окултна школа.

(4.II.1938 год., петък)

177.

Когато пее някой, ако не му трепери при пъпа, да излиза топлина, не може да пее. Цялото тяло на човека трябва да трепти, когато пее – да образува тонове. Човек трябва да се роди музикален, не само да има орган да пее. Музикално да говори, музикално да ходи.

(4.II.1938 год., петък)

178. Пръстите на ръката и тоновете

Малкият пръст е „mi" – мисли, Слънчевият пръст (безименният) е „sol" – тържественост, обича красотата. Средният пръст е „si" – правдата, а показалецът е „re" – движение. За да можеш да пееш или свириш добре, трябва да разбираш законите на музиката. Животът е една велика симфония. Искате да бъдете щастливи, но то почива върху закони.

Пробуждането става по музикален начин. Могат да те събудят или с миньорна, или с мажорна терца.

Щом пръстите са дълги, това са басови акорди, а късите пръсти – високите акорди. Те искат в малко време да постигнат много. Палецът съставлява главата на човека. Двете ръце образуват дует, сопранова и басова партия.

(4.II.1938 год., петък)

179.

Двама души не могат да се обичат, ако не знаят музика. **Музиката е един метод**, който примирява големи противоречия в живота.

Вие, силните, носете бремето на слабите, а слабите да благодарят на Господа за това.

(6.II.1938 год., неделя)

180.

В сопрана има най-високи тонове, в баса – най-ниски. **Ти не може да станеш цигулар, ако не си свършил, ако не си учил баса.** Басът е материалният живот, а сопранът – оня, възвишеният живот.

(9.II.1938 год., сряда)

181. Петолинието на ръката

Палецът казва: „Ти си дошъл да служиш на Бога", показалецът – да бъдеш благороден, средният – да бъдеш справедлив, безименният – да обичаш изкуствата, науките, а малкият – да мислиш. То е тонът „mi". Това е музика, това е петолинието. Вие сте сгодени чрез петте пръста на ръката си с тези добродетели. Господ работи и страда, а вие не искате да работите и да страдате.

(9.II.1938 год., сряда)

182.

Ако употребявахте музиката, колко пъти вие щяхте да съборите Йерихонските стени – мъчнотиите, които ви заобикалят! Музиката лекува всички болести и недъзи. Има пеене, при което болният оздравява. Има пеене, като запея, желязото се стопява.

(13.II.1938 год., неделя)

183.

Като разрешим всички мъчнотии, това е Истината. Най-мъчните парчета са при Истината. Там са най-неправилните тактове – сърцето не върви в акорд с ума, умът не върви в акорд с волята.

Музикалният свят е устроен от Мъдростта. Ако не си умен, ти не можеш да пееш. Човек е създаден чрез музиката и чрез нея ще се поправи.

(13.II.1938 год., неделя)

184.

Под музика аз разбирам един човек, който слуша гласа на Бога, има хармония в себе си, който е възпял Божията Любов и слуша Божия глас. На него се дава **новото име**.

(16.II.1938 год., сряда)

185.

Колкото ставаш по-музикален, толкова трептенията стават по-нежни, по-фини. Музиката е един метод, който ни спомага да се освобождаваме от хиляди нисши същества, които носят отрова. Всяко безверие, съмнение, користолюбие и пр. носят отрова в себе си. И всяка лоша мисъл и чувство носят отрова. Сега ние учим закона за превръщане мъчнотиите.

(20.II.1938 год., неделя)

186. Мелодия и хармония

Има мелодии, с които човек може да се подмлади. Хармонията е отзвук на Бога. Бог ни отговаря на четири гласа. А мелодията е песен на душата. Затова, пей тихичко, за да те чуе Господ и да ти отговори с хармонията. Растежът седи в една вътрешна придобивка.

(20.II.1938 год., неделя)

187. Музикални думи

Има немузикални думи, които носят нещастия. Например недоволството, неразположението, тъгата и пр. Когато се молиш на Бога, когато Му говориш, чист трябва да бъдеш и музикално да Му говориш.

(23.II.1938 год., сряда)

188.

Яденето е първата музика. От степента на музикалното чувство зависи и яденето на човека. Цялата музика е у човека. Основният Божествен тон е палецът на ръката му. Основният човешки тон е показалецът, а другите пръсти пригласят за хармонията. Първо учете мелодията, а хармонията отпосле ще дойде. Пейте на Господа с хубави мелодии. Молитвата е пеене.

(23.II.1938 год., сряда)

189.

Ако аз съм в съгласие с това Слово, всички работи ще ми се уредят и всички погрешки ще се изправят. Като пееш, ако ти си доволен, хубаво си пял. Всички трябва да се научите да свирите. Ако не знаеш да свириш и не държиш добре цигулката, ще създадеш страдания в себе си.

(23.II.1938 год., сряда)

190.

Когато дойде една скръб, аз я разигравам – почвам да й свиря и тя се разиграва. Радостта е проявена скръб, а скръбта – непроявена радост. Сутрин, като станете, попявайте си най-първо.

(23.II.1938 год., сряда)

191.

Музиката е нещо разумно. Тя може да засегне човешките чувства и човешката мисъл. **Тя иде от най-възвишен свят!** Ако стомахът и дробовете не са в нормално състояние, ти не можеш да пееш. Лошите условия показват, че музика ви трябва. Трябва да пеете за стомаха си, за дробовете си и за мозъка.

(25.II.1938 год., петък)

192.

Пеенето не е само един звук. В музикалния свят всеки един тон е един ангел. Всеки тон има по 7 тона. Тези тонове се различават по качество. Повишението на тона „do" показва, че яйцето е излюпено.

(25.II.1938 год., петък)

193.

Има една музика, която е условна, а има друга, която е извън условията. Ако кажеш: „Аз не мога да пея", ти си невежа.

Пеенето е присъствие на Божията душа. Може да пееш само на Онзи, Който ти е дал сърцето, дробовете, устата. Пък като пееш на Него, може и други да те слушат. Музиката е говорене.

(25.II.1938 год., петък)

194.

Трябва да създадете условия, при които мъчнотиите да се премахнат. За да премахнете една мъчнотия, вие ще отидете при Господа, под Неговите крила, ще се сгушите и ще стоите 21 ден, докато почувствуваш топлина и чуеш Неговия глас, който ще ти каже: „Стани!" *(Учителят пее тази дума.)**

Като пея, целият музикален свят е около мен и в мен, вземат участие, и ако пеем, те ще направят нещо за нас – всеки ще пусне в паничката по нещо.

(25.II.1938 год., петък)

195.

Всеки ден казвай: „Аз мога да пея по-добре." Щом пееш хубаво, не си сам, много с тебе пеят. В музиката не е ангажиран само един човек. Има музикални часове. Не всякога може да се свири и пее.

Ако не зная да пея, аз ще си представя, че съм голям певец и ще почна да мисля за този, за онзи гениален певец – обикалям всички певци и аз пея като тях. След 2–3 години ще видите какъв преврат ще стане във вас.

(25.II.1938 год., петък)

196.

Певецът се отличава с няколко качества. За да бъдеш един отличен певец, не трябва да имаш никакво разочарование, изкушение, смущение и болест. Човек трябва да знае как да бута кордите на душата си, за да мисли.

(2.III.1938 год., сряда)

197.

Музиката е един начин за подмладяване. Тя е изкуство и сила. Музиката не е от земен характер. Тя е нещо вътрешно. Който не е вътрешно музикален, и външно не е. Който не е вътрешно духовен, не може да бъде музикален. При музиката трябва да вземат участие сърцето, умът и волята.

(2.III.1938 год., сряда)

198.

Всяка болест с песен се лекува. Всички болести идват за концентрация. Като те заболи глава или корем, концентрирай се и почни да му пееш – ще видите как ще изчезне болестта.

(2.III.1938 год., сряда)

199.

Духовният човек е музикален във всяко едно отношение. От своите мисли и чувства и постъпки ще се подигнеш, ще извадиш силата.

(6.III.1938 год., неделя)

---

* Кокошката измъква яйцата за 21 дни и се излюпват пилци, затова се споменава това число. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев.)

200.

Доброто и Любовта идат от Бога.

Когато искаш една работа да свършиш, ще вземеш „о".

Основният тон на Любовта, свързвайте го с тона „sol", а тонът „do" – с доброто. Тонът „mi" дава условията.

(16.III.1938 год., сряда)

201.

Музикален е този, който знае всяка постъпка как да я постави. Щом пожелаете на земята да станете добри, ще имате голямо противодействие. Благото винаги се дава на лошите хора. Вие сега сте поставени да опитате горчивото и сладкото. Туй, което вие учите сега, друг път не може да научите.

(23.III.1938 год., сряда)

202. Акордът на песента „Бог е Любов"

Тонът „do" е – ако си в затвора, излез навън. Тонът „mi" – като излезеш навън, намери си някоя работа. А „sol" – наяж се добре, учи добре, да получите хубава бележка. Това означава акордът „do-mi-sol".

(Бележка на съставителя: Този акорд се намира в емблемата с триъгълника, на петолинието отдолу. Този акорд е за песента на Учителя „Бог е Любов". Вж. „Изгревът", том IV, стр. 589–590.)

(18.III.1938 год., петък)

203.

Музиката у вас ще се обуславя най-първо от материалното ви положение, то е вашето тяло; после – от вашата мисъл и от вашето чувство. Всяка една мъчнотия, която имаме да преодолеем на физическото поле, е тонът „do" . Щом се разреши една мъчнотия, човек запява. Музиката се е образувала от разрешението на мъчнотиите.

(25.II.1938 год., петък)

204.

Човек в своето дишане пее. Ако диша правилно, има една музикалност в дробовете. Ако дробовете пеят правилно, отлично е пеенето. Всяка една бронха издава по един хармоничен тон. Има един симфоничен хор; ако си турите ухото на дробовете, че чуете правилното дишане.

(25.III.1938 год., петък)

205.

Между тоновете има една зависимост. Спъвате се в тона „do" – значи имате едно съмнение там. Музиката не търпи никакви съмнения. Щом мислиш и чувствуваш добре, ти ще го изпееш добре. Не трябва да се колебаеш и да мислиш, че няма да го изпееш.

(25.III.1938 год., петък)

206. Песента „Фир-фюр-фен"

„Fir-fur-fen" значи: движа се, ще цъфна. Имаш лоши условия, но има нещо разумно, което ще преодолее лошите условия. Кажи: „Аз съм кал, от която Бог ще направи най-хубавото гърне." От богат човек нищо не става. Които не знаят, те учат да пеят. Богатият трябва да изгуби богатството си, за да почне да пее. Ще учиш да пееш заради самата музика. Ти ще пееш, за да получиш Божието благословение. Не в пеенето, а в самото разположение да пееш ти ще получиш Божието благословение. Ще бъде то. Има една вътрешна страна на пеенето.

Щом мислите добре, щом чувствувате добре, щом постъпвате добре, ще получите Божието благословение. Калта, която е у тебе, използувай я, направи хубави грънци. Лошото у тебе, това е калта. Изработи я и направи грънци и ги тури в пещта да се опекат. Тази кал трябва да се опече. Ако минеш през пещта, умен ще станеш. Ако не обичаш огъня, ще изгориш; и обратно. Без пеене нищо не може да се постигне. То отваря един път, дава едно разположение за възприемане на Божиите блага. Има вътрешна и външна музика. При интензивните желания времето се скъсява. Правата линия носи най-хубавите постижения. Кривата линия е опити на много прави за постигането на една цел.

Давам ви за задача да пеете „Fir-fur-fen" за цяла седмица. Калта да се изпече, условията да се използуват и благото да го възприемете и да го почувствувате. Това значи „Fir-fur-fen tao bi aumen." Никога не искайте да постигнете крайната цел в живота. Крайната цел на живота е смъртта на земята. Крайната цел на смъртта е животът. Смъртта и животът дават тон. Като дойде смъртта, пей и тя, като види, отива си.

Да мислиш, да чувствуваш, да постъпваш добре и да пееш добре – това са условията, върху които се съгражда животът, и който ги има, може всичко да постигне.

*(25.III.1938 год., петък)**

207.

Чрез трептенията на тоновете се предават цветовете и енергиите в човешката мисъл и чувство.

Онези, които искат да им тръгне добре, трябва да бъдат музикални; не тази, външната музика, но да имаш музикалност в мислите, в чувствата и в постъпките.

(27.III.1938 год., неделя)

208.

Музиката като хармония и като живот – това е **смисълът на музиката**.

Говорете и пейте на будни хора, а на спящите не им пейте, оставете ги да си спят, те си почиват, не ги будете преждевременно, докато не са си отспали.

(20.IV.1938 год., сряда)

209.

Плътни тонове са слизане надолу. Силата, богатството са плътност, слизане надолу. Богатият не може влезе в царството небесно, понеже е много тежък, плът. Богатството е слънчева енергия, набрана прана. Цялата наша Слънчева система се движи в праната. Нашата Земя е сгъстена енергия.

(29.III.1939 год.)

210.

„Махар Бену" – тази песен като я пеете, да внесете във вас светлина, сила и топлина. Да я изпее първо този, който има висок глас във физическото поле, втори да я изпее, който има висок глас в духовното поле, и трети да я изпее, който има висок глас в Божествения свят.

Втора песен ще е „Давай, давай". И третата песен е „Иде, иде". Мен ме е страх от „Иде, иде" – Силният в тебе да се подвижи, да направи нещо. „Иди, иди, иди, Ти сам иди, да помагаш Ти."

---

* Този откъс е от тетрадка на Елена Хаджи Григорова. Откъсът с № 70 от същата лекция е из резюме от тетрадка на Пеню Ганев. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

Сила за децата, топлина за възрастните и светлина за старите. Пейте „Махар Бену", „Давай, давай" и „Иде, иде" по един път на ден, за да внесете във вас светлина, топлина и сила.

(3.V.1939 год., сряда)

211. Опера

Да научиш една опера с всичките й подробности и дикция – това е духовна работа. Всяко нещо, което учиш както трябва, е духовно, а обратното е светско.

(3.V.1939 год., сряда)

212.

Да пееш е способност. Трябва да пееш, да развиваш тази способност; [тя става основа] и за други способности да развиваш.

Когато пеете, [да] помислите. Щом имаш разположение, на тебе ти се пее, това е нормално положение. Щом не ти се пее, не си в нормално положение.

(10.V.1939 год., сряда)

213. „Махар Бену"

Махар е натоварениятъ, който носи всичките тяжести, който слиза, а *Бену* е този, който дава живот, украшение, утешение. *Мах* – майка. *Бен* – баща. Най-първо всеки един от вас е проявление на Бога. Ако Го слушате и чувате, ще дойдат всички хубави работи. Когато Той ти говори, ти слушай. Не Го запитвай.

(10.V.1939 год., сряда)

214.

От всяка една песен, която пеем, иде едно **благословение от Бога**. Доколкото ти се отваряш при пеенето, дотолкова благата идат от Бога. Пейте и възпявайте Господа с духа, с душата си и с ума си. От главата до петите, всичко да пее във вас.

(10.V.1939 год., сряда)

215.

Ония елементи, от които светът е създаден, **това е идея**. Тези елементи са от мисловния свят. Музиката принадлежи на умствения свят. В разумните мисли и чувства, и в тях има музика. Музикант не може да бъдеш, ако не мислиш, чувствуваш и постъпваш правилно. Музиката е един правилен начин как да постъпваме. Тоновете един до друг са отмерени.

Във втората октава „do" се превръща в движение. Всеки един момент свиренето се променя, тоновете не са верни по причина промяната на времето. Човек има арфа на сърцето, на ума.

(12.V.1939 год., петък)

216. Тоновете

Do е напрежение, искаш да направиш нещо, да идеш някъде, но не можеш още. „Re" е движение.

(28.IV.1939 год., петък)

217.

Който иска да стане певец, той добре трябва да мисли за гърлото си. Често да го милва и да му говори, че трябва да се прояви тоя глас.

(28.IV.1939 год., петък)

218.

В правата мисъл е пеенето. Добрите хора са най-добрите певци. Ако „do" не вземаш правилно, у вас напрежението не е правилно. Ако „re" не вземаш правилно, като пиян ще се движиш. Физическият свят представлява едно предметно учение. „Mi" не взимаш ли правилно, ти не можеш да оформяш нещата.

„Fa" който пее хубаво, никога сиромах не може да стане. „Sol" не вземаш ли правилно, лекар, архитект, възпитател, нито обущар, нищо не можеш да станеш. Този тон е в мисловния, в причинния свят, дето задачите мъчно се решават.

Ако си майка и не знаеш да пееш сопрано хубаво, и алтът, и басът ще куцат. Ако не знаеш баса, ти баща не можеш да станеш, неженен ще си останеш.

(24.V.1932 год., сряда)

219.

Основа на доброто е „la". Ако „sol" не можеш да вземеш правилно, умен не може да бъдеш. Ако „si" не може да вземаш правилно, ти религиозен не може да бъдеш. Всички дисонанси произтичат оттам, че не можеш да вземеш „si" правилно.

Ева яде преждевременно, яде от плода, защото не можеше „si" да вземе правилно. Да вземеш „si" правилно, значи да виждаш добре, да нямаш погрешка. Добре е да заличиш погрешките си, че като те видя, да не виждам погрешките ти, а не да ме караш аз да заличавам поглешките ти, да не ги виждам, когато те срещам.

Ще се молиш на Бога да имаш светъл ум, да вземаш „sol" вярно. „La", „fa" да вземаш правилно във всичките светове, и в Божествения, и в причинния свят да го вземеш правилно, за да не бъдеш сиромах. Ако „fa" не вземаш правилно, и кръвообращението ти не може да бъде правилно.

Нервен ли си, почни да пееш „sol". Целият наш организъм е създаден музикално. Мнозина се силят да бъдат добри, без да са музикални. Всички тонове трябва да вземеш правилно.

(24.V.1932 год., сряда)

220.

На стари години трябва да пеете повече. Умът е настроен на ключа „sol", а сърцето – на „fa". Сърцето има басов регистър, а умът – „sol", солов.

Ако един тон не можете да го произнасяте правилно, от невидимия свят ще ви върнат на земята, 100 години да учите само „do" и „re" и т.н. Всичките ни нещастия се дължат на кривото пеене. Ние сме изопачили музиката.

(24.V.1939 год., сряда)

221.

Музиката е изкуство на ангелите. То е изкуство, чрез което човек може да се повдигне.

Песента „Киамет зену" е разрешението на мъчнотиите. Там са основните положения на мъчнотиите.

222.

Всички вие ще се научите да пеете добре. После, всички вие добре пеете. Всички ний добре ще пеем. „Fa" – добра обстановка, здраве на всички. „Si" не можеш да вземеш, ако не си доволен. За да воюваш в Божествения свят, трябва да воюваш с Истината. „Mi" – милосърдие. „Si" – закон на справедливост, няма да се нервираш. По свобода ще работиш. Някой прави погрешки, а ти пей: „Добри погрешки." Сега ви оставям да проявите своите постъпки. Старият човек може да е милостив, а младият може да е щедър. Някои ще остареят на 70 години. Казваш: „От мен нищо не става." Това е едно заблуждение. Докато си на дървото на живота, ти на всичко ще се превърнеш, иначе вятърът ще ви отвее. Дръжте се за Божественото дърво.

Затова не ти върви, защото взимаш „si" понижено. Вземе ли „do" понижено и „si" понижено, то той загазва. Ако [ти] понижиш „si" , своята разумност, ще загазиш. Бог те е турил в света, за да имаш светла мисъл, сила във волята и топлина в сърцето. Когато пеете, мислете. За да поставя гласа на някого, първо

трябва да започне да мисли и правилно да чувствува. Христос пееше и затова разрешаваше задачите Си. В дадения случай, като вие страдате, сте почва, върху която трябва да се сеят Божествените семена.

(14.VI.1939 год.)

223. Музикални вокали

За да дадеш широчина на тона, трябва да пееш вокала „о". За да дадеш движение, пей „и". За да дадеш разширение, пей „е". За да дадете сила, пейте вокала „а". При мъчните въпроси ще употребяваш „а".

Ако неправилно съчетаете „а" и „и", може да си понесете нещастие. От несъчетанието на тоновете можете да създадете цяла катастрофа. Цяла магия е, ако знаете как да съчетаете буквата „а", да знаете с кои съгласни да я съчетаете.

(2.VI.1939 год., петък)

224.

Пробуждането на съзнанието на човека е музика. Животът ти почва с музика. Музиката е да се обнови нервната ти система. Най-добра музика са страданията и скърбите. Когато ние скърбим, за ангелите е много интересно. Те се чудят как сме научили да пеем тъй добре.

(31.V.1939 год., сряда)

225.

Музиката е един метод да се смени енергия – едно състояние с друго. Щом си нервен, не си музикален. У българина времето е слабо развито. Когато времето е развито, човек е спокоен.

За да може човек да стане музикант, трябва 10 години по 1 час на ден да мисли за музиката. След 10 години той ще почне да пее и то на света. Моцарт и Бетовен дълго време са мислили върху музиката. Те са колективна идея.

(1.VII.1938 год., петък)

226.

Да учиш музиката заради самата музика. Има една музика – като запееш, веднага слизат светиите, ангелите и ти ще имаш най-добрата публика.

(18.IX.1938 год., неделя)

227.

Без музика, вие добродетелите, Любовта, Мъдростта и Истината не може да разберете. И учен човек не може да станете. Всички хора на изкуството са пратени като служители на Бога. На гениалните музиканти музиката достига чак до далечните звезди, а на талантливите – до Слънцето. Милиарди трептения се искат, за да се образува една човешка мисъл.

228.

Музиката е външната страна на живота, за да се тонира човек. То е наука и изкуство, да можеш да повлияеш на себе си, когато градиш своя характер. Онова, което се преживява, онова, което се мисли, онова, което се постъпва – това са материали, с които се гради човешкият характер, човешката душа и човешкото тяло.

(9.III.1932 год., петък)

229. Цветовете на тоновете

„Do" е червеният цвят, тон на живота. После има „mi-бемол" и „fa-диез". Цялото е една миньорна гама, спиране на естествения ход на човешкото развитие. „Fa" е зеленият цвят, физическото поле. „Re" е оранжевият цвят, изявление на индивидуалността. „Sol" е ясносиният цвят и означава духовен стремеж.

„Do" е червеният цвят, „re" – портокалов, „mi" – жълтият цвят, „fa" – зелен, „sol" – ясносин, „la" – син, „si" – виолетов.

(9.III.1932 год., петък)

230.

Тонът „mi" е жълтият цвят. „Re" е портокаловият цвят, в който се изразява индивидуалността. **Музиката е силна** само ако вие можете да съчетаете известни тонове и да съчетаете известни думи, които да съответствуват на тоновете. Ти искаш да станеш музикант, да свириш, но всяко едно упражнение трябва да съдържа ония тонове, които дават подтик на пеенето, защото има тонове, които се губят.

(16.XII.1932 год., петък)

231.

Сонатите са най-елементарните музикални парчета. **Ариите** са малко по-продължителни от сонатите, а **симфониите** са грандиозни, величествени. **Мелодията** се отличава с голямо огъване на линиите, когато **хармонията** се отличава с голяма широта и простор, разширение и простор. И линиите на хармонията са по-правилни, а на мелодичните песни са огънати. „Sol" дава простор. В „sol" има светлосин цвят, който показва условията. При „sol" мъчнотиите са по-малко. При „la" са по-големи мъчнотиите. Ти не можеш да имаш постижения без доброто и разумността. Най-първо човек трябва да има една идея. Ти като имаш една идея, условията ще дойдат.

(16.XII.1932 год., петък)

232.

Животът е, който създава всички работи. Щом вие имате живота, щом вие живеете, щом можете да пеете, всичко е постижимо. Щом не можеш да пееш, нищо не е постижимо. Тогава, **щом ти можеш да живееш и щом можеш да говориш, всичко е постижимо**. Щом можеш да мислиш, всичко е постижимо, щом можеш да страдаш, да се радваш, всичко е постижимо. Страданието показва пътя на постижението. Мъчнотиите са път на постижението. Само че в мъчението постижението е по-далеч от клона на дървото, а при страданието – това е близкият път. По този път трябва да вървиш. Като страдаш, постижението е близко, а когато се радваш, ти си в постижението си. Постигнатото не е реалност, макар че ти го виждаш.

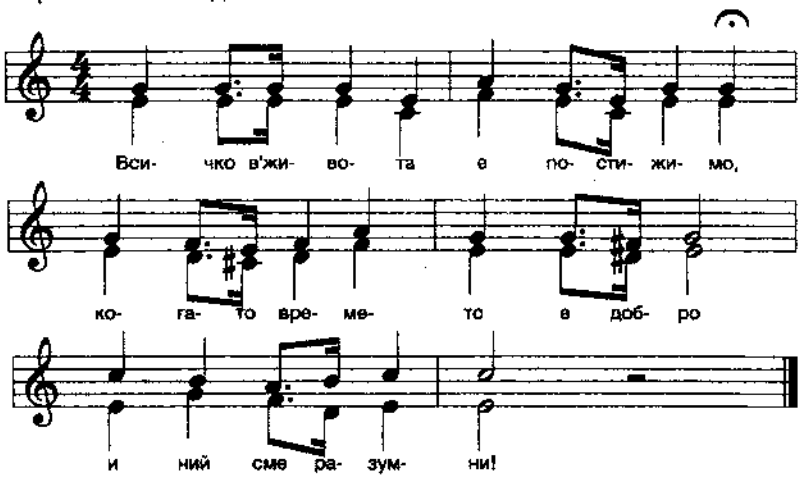

(16.XII.1932 год., петък)

233.

Пеенето е музикална способност, то е дарба на ума, а не чувство. Разположението за пеене е здравословно състояние. Хора на плача аз наричам победени хора. Победа има само когато става чрез закона на доброто, на Любовта, на Мъдростта. Мнозина имате желание да се запознаете с ангелите. Онази светлина и знание, които ангелът ще ти донесе, то е, което ще ти помогне, него ще носиш в себе си, а не какво ще кажат хората за тебе. Тяхното мнение не е важно. **Музиката има Божествен произход.**

(27.XI.1932 год., неделя)

234.

Музиката е най-красивият метод за възстановяване на естественото състояние, което природата е турила в човека. Тонът „do" е основният тон, откъдето започва първата човешка мисъл, мисъл, която се отличава от животното. „Do" показва, че човек е излязъл от животинското царство и е влязъл в по-висше царство.

(14.XII.1934 год., петък)

235.

Щом вътрешно можеш правилно да пееш, ти имаш правилна мисъл. Здравословното състояние е естественото положение на човешката мисъл. Всеки един от вас е един художник, който рисува природата. Ако я рисувате както трябва, от това рисуване зависи вашето бъдеще. Изпейте думата „разположи се". Тя има 4 гласни.

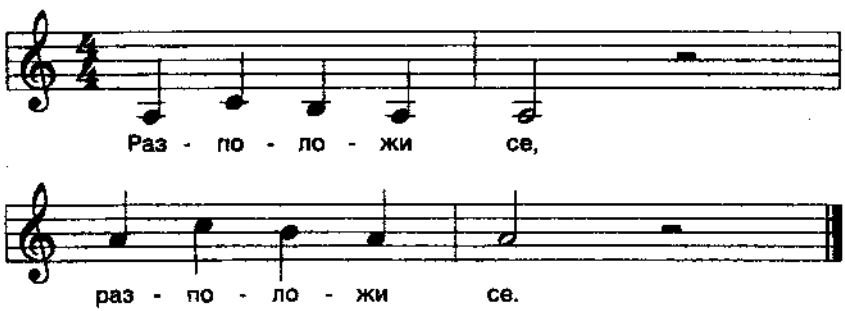

(19.XII.1934 год., петък)

236.

Ако влезете в другия свят, той е свят на пеене. Пеенето там не е кряскане, а думите, мислите музикално ги изказваш. На вас ви трябва музика за оглеждане на вътрешните състояния. Когато пееш, да мислиш. Като чувствуваш при пеенето, ти помагаш на дробовете. С външното пеене се образува една хубава аура. Това е здравословно. Ще пеете за главата си, ще пеете за дробовете си, ще пеете добър да станете, ще пеете за стомаха си и после за цялото си тяло ще пеете. Всеки един от вас трябва да има по една песен „Аз ще мисля право".

(22.II.1935 год., петък)

237.

Сопранът е майката на пеенето. **Басът** – бащата. **Тенорът** – големият син. **Алтът** е дъщерята. Сопранът е светлина, басът – топлина, тенорът дава широчина, алтът определя границите. Ако знаете да пеете алта, ще знаете да моделирате нещата, да ги хармонизирате, да ги нареждате.

(24.V.1940 год., петък)

238.

Музиката може да употребите като лекарство. Като се разболееш, почни да пееш. Ако пееш, когато си болен, тогава си певец. Музиката в съвременния живот е потребна. Вие много енергия харчите.

(5.VII.1940 год., петък)

239. Хармония

Човек, който критикува хората и разглежда кой е крив и кой не е крив, не е в сферата на хармонията. Той не е в свръхсъзнанието си. В свръхсъзнанието съществува пълна хармония. Значи човек трябва да разглежда нещата чрез свръхсъзнанието. Любовта трябва да бъде справедлива. Също и Мъдростта. Справедливостта е качество на духа. Тя е от Божествения свят.

(16.VIII.1940 год.)

240.

Първата октава ако може да вземеш правилно, ти може да излезеш из противоречията на физическия свят. Втората октава е на духовния свят, третата октава – на умствения свят, четвъртата – на причинния свят.

Ти тона „Ia" не може да вземеш правилно, ако твоята мисъл не е организирана. „Si" ако вземеш правилно, тапия ще вземеш. „Fa" – градинар си. Един поет е градинар. В оня свят работа и учене има.

(25.IX.1940 год., сряда)

241.

Музикално всички тонове са свързани със земята. Напривмер, ако някой не е взел правилно тона „fa-диез", тебе ще те заболи главата. Някой път от неправилно взет един тон цяло сътресение може да стане със земята.

(29.X.1940 год., неделя)

242.

Музиката е за да координира нещата – правилно да дадеш и правилно да вземеш. Да обичаш е изкуство. И правилно да постъпваш е изкуство. Пеенето е по-високо изкуство.

(1.XI.1940 год., сряда)

243.

Музиката има един хармоничен мотив с постижение. Да употребите музиката за самовъзпитание. Молитвата трябва да бъде с постижение, затова трябва да бъде музикална. Тя трябва да бъде хармонична. Музикалното чувство не е развито сега. Любовта е нещо музикално, чувствуваш нещо приятно. На окултния ученик му трябва музиката, за да сменя своите състояния.

(12.II.1937 год., сряда)

244.

Българинът е изгубил музикалността, понеже е изгубил любовта си към Бога. Той изнася всичко пред хората за баща си, за майка си. Хубавите работи може да изнася, но лошите не трябва. Може, но пред някой философ. Българинът мяза на американеца, обича разнообразието. Американецът казва: „Пари да има, музика ще си купя, радио, ґрамофон."

(1.XII.1937 год., сряда)

245.

Всеки един от вас трябва да се упражнява, трябва да се учи. Без музика не може да се молиш. Като се молиш, да забравиш себе си, да забравиш всички скърби и несгоди. Работите ще ти тръгнат, ти си спънка. Като тръгне

твоята работа, на стотина други ще тръгне. Честният човек е музикален човек. Ти трябва да си туриш в ума си да се научиш да пееш.

(10.II.1937 год., сряда)

246.

Първата музика е на старите, хармоничната – на младите, а третата е на красотата с постижения. Много от вас са музикални, но не работят. Не оставяйте за друго прераждане, защото няма да ги има тези условия. **Животът е един мелодичен кръг.** Всички певици, които искат да пеят, искат да се харесат на хората. Не се пее така. Певецът е един проводник.

(10.II.1937 год., сряда)

247.

Пазете се, има и астрални крадци, има и астрално знание. Ако твоят дух, душа, ум, сърце пее, ще ти остане ли време да се караш? Дълбока история е пеенето на птиците. Има песни без разрешение*. Има и песни с разрешение. Песните с разрешение тонират. Песните без разрешение детонират. **Духовните песни тонират**, а светските – обратното. Неуспехът ви се дължи на непеенето. Във вярата е разрешението, а в Любовта е постижението.

(10.II.1937 год., сряда)

248.

Миналото е песен на стария, **настоящето е песен на младия**. Тонът „re" дава движение, ход, а „mi" – почваш да мислиш. Правете превод на песните. Турете мисълта си: „Господи, искам да пея." Като попееш, начни да мислиш. В другия свят като отидеш, трябва да пееш.

(10.II.1937 год., сряда)

249.

Някои се държат за **народните песни**, но те трябва да се пречистят. Музиката не позволява да губиш ритъма, нито да продължаваш. Чрез пеенето ще научите търпение. Всякога, когато ви дойде едно мрачно състояние, значи в миналото този час сте го прекарали немузикално. Като почнеш да се сърдиш, почни да пееш и ще видиш, че ще ти дойде светлина. Това е за самовъзпитание. Трябва да подчинявате човешкото на Божественото. Вие пеете все на миньорна гама.

(10.II.1937 год., сряда)

250.

Бъдещият живот без музика е нещастен. Музика е да почнеш да мислиш, да чувствуваш и да постъпваш. Съвременните хора вземат механически музиката. Съвременната музика е механическа. Петолинието е търговска работа. Петолинието е Меркурий – търговец е той. Хубавите песни на умрели хора не ги пейте. Разваляш ги.

Има една музика с 6 линии. Младият пее, изправя се, а старият се изкушава. Това са алегории. Когато не мисли човек музикално, главата на човека натежава и [той] я навежда. Не е пял за главата и за различните органи, и те заболяват. Щом запееш например за ръката, мисълта се насочва на тоя орган и кръвта приижда, и органът оздравява. Без музика се стесняват и с музика се разширяват кръвоносните съдове. Щом живеете добре, вие сте в Господа, не живеете ли добре, вие сте извън Бога. Да има една вътрешна обмяна. **Музиката е най-добрият проводник на Божествените сили.**

(1.IV.1942 год., сряда)

---

* разрешение – в смисъл решаване на проблем, задача. (Бел. М.И.)

251.

Всеки един тон, който може да вземеш, ще ти предаде едно качество. Има три основни октави. В една гама вземеш ли „do", тягостното състояние ще мине. Не пееш ли, тягостното състояние ще те държи дълго. Добрите мисли, говориш ли за тях, ти си вътре, не говориш ли за тях, ти си вън. Добрите мисли, чувства, постъпки те въвеждат вътре. Вие имате механически препятствия в музиката. Младите моми и цигулари пеят и свирят, за да хванат някого. Това е материална музика.

Не пееш ли, ще боледуваш; пей, за да си здрав, за да живееш хармонично. В природата става обмяна. Музика, в която умът, сърцето и волята не вземат участие, не е музика. Не мислиш ли както трябва, гласът надебелява.

(1.IV.1942 год., сряда)

252.

В дърветата мъжът ражда, то е мое разбиране. У хората жената ражда. Под думата „раждане" – значи учи се да пее. В човешкия свят мъжът е на заден план. Ако живееш добре, чувствата, които изработваш, мисълта, ще те ползуват. В духовния свят чувствата са важни, а в умствения свят – умът. **В невидимия свят по пеене най-първо държиш изпит за редник**, а постепенно се повишаваш до генерал. Мнозина не отговарят на чина си.

Човек трябва да знае как да използува гнева си, за което е надъхан.

Аз не разбирам цял живот вие да пеете, но има един ден – пееш, една работа се извършва с пеене. Има и едно вътрешно пеене. Пее ли ти нещо вътре у тебе, работите ти вървят.

(1.IV.1942 год., сряда)

253.

Ако майката ти те е заченала в ума си без музика и в духовния свят – без чувства, и на земята – без добри постъпки, вашата работа е загубена. **Не си правете илюзия, че в света можете да бъдете почитани без добра и светла мисъл, без музикално чувство и постъпки.** Злото без музика не може да се победи. Всяка немузикална мисъл, чувство носят отрова.

(1.IV.1942 год., сряда)

254.

Артериалната система у човека е мажорна гама, а венозната система е миньорна гама. **Музиката приравнява нещата** и на всяко нещо дава своята цена и съответната необходимост. Ако искате у себе си да произвеждате съответната енергия, трябва да умеете как да пеете, свирите. В древността музика са учили, без музика са нямали успех.

Щом си неразположен, показва, че не пееш. С песен ще научиш много повече, отколкото 20 години да учиш морал.

(1.IV.1942 год., сряда)

255.

Мислите, чувствата и постъпките са семена, които Бог ти дава, да засявате. Да пееш, това значи да сееш. По-лесна работа от пеенето няма. Събудите се сутрин – какво ви коства да си запеете? Навсякъде и всякога си пейте. На земята някои от хората представляват тона *Do*, други – *Re* и пр., всеки е различен тон. Някои представляват мажорна гама, други са миньорна гама, някои са хроматична гама.

Не кипвай за нищо и никакво. Не си пял, затова твоят приятел не е успял да дойде на уреченото време. Човек, който не знае да пее, никакъв покой не може да има.

(1.IV.1942 год., сряда)

256.

Средата на Моцарт е била много груба. И Моцартовата музика дойде да омекоти тая среда. **И сега, която музика иде, има за цел да омекоти тая среда.** Старайте се да бъдете проводници на новата музика.

Светлината е музика за ума, топлината е музика за сърцето, а силата е музика за волята. Ум без светлина е груб, сърцето без топлина е грубо и тялото без воля е слабо.

(1.IV.1942 год., сряда)

257.

Духът Божий е едно същество, най-музикалното в света. Да пееш значи да се измиваш, да привличаш Божественото благословение в света. В новата епоха ще влязат ония, които знаят да пеят.

Стар съм, защото не живея добре. Човек, който не пее, отслабва, остарява, оглупява. Не да казваш другите да пеят. А ще кажеш: „Ще пея за ума си, за сърцето си, ще пея за тялото си." Музиката продължава живота. Отбиете ли едно музикално течение, няма чрез какво да се обновявате.

(1.IV.1942 год., сряда)

258.

Всички хора, у които музикалното чувство е развито, живеят добре. У които е вложено музикалното чувство, но не работят, ги задигат преждевременно от тоя свят. Всички музикални парчета, които ви се дават, пейте ги. Не мислете, но започнете една песен както и да е.

Препятствия има в ума, чувствата и волята. Музиката е един резултат. Речта на човека трябва да бъде музикална.

„Ще постигна всичко, що желая." Пейте го. Когато пееш, не мисли, че си възрастен. Тази песен е за смяна на състоянията у човека.*

(1.IV.1942 год., сряда)

259.

Музиката е основана на Божествената мисъл. Ако не знаеш да мислиш, да чувствуваш Божествено, никаква музика не можеш да изразиш, не можеш да пееш. Най-хубавата музика се предава с четвърт тонове. Трябва да пееш, да се регулират теченията в тялото ти.

Има етерно пеене. Има пеене, което като пееш тихо, трептенията отиват надалеч. Чак на Месечината ще те чуят. Силното пеене надалеч не отива. С мисъл всичко става. Когато душата е будна, оттоваря се на молитвата. С музика да се възпитаваш. Музиката може да даде най-добрите методи за възпитанието.

(25.III.1942 год., сряда)

260.

Хубавата мисъл трябва да ви радва, ако искате да сте добри певци на мисълта. Трябва да се храните с разнообразните плодове на музикалните тонове. „Sol" в дадения случай изразява чистота. Онези, които обичат чистота[та], много естествено вземат „sol". Слушаш ли неверни тонове, то ще ти се отрази за бъдеще.

(27.III.1942 год., петък)

---

* В песнопойката на Мария Тодорова е отбелязано отзад, че тази песен е дадена през 1942 год.; същата песен я има на стр. 93: „Песен на светлия път", където е нотирана, с текста. От тетрадката на Пеню Ганев извадихме онези цитати, които той си е записал, присъствувайки на тази лекция на общия окултен клас на 1.IV.1942 год., сряда. На корицата на тетрадката той си е записал песента, която представяме тук (вж. с. 709). (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев.)

Песен на светлия път
(за смяна на състоянията)

от Учителя

Moderato

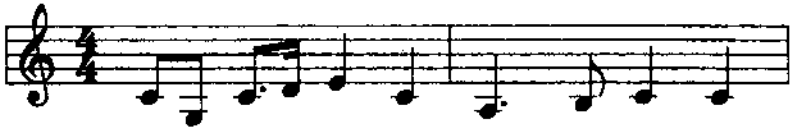

Мо- га да по - стиг- на що же - ла - я,

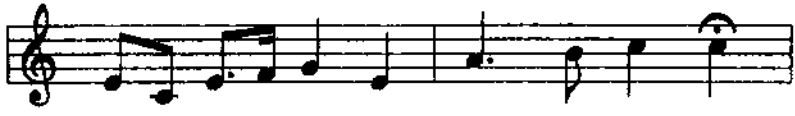

във жи - во - та вси - чко се по - сти - га.

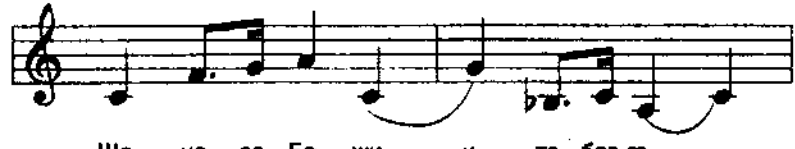

Ще но - ся Бо - жи - и - те бла-га

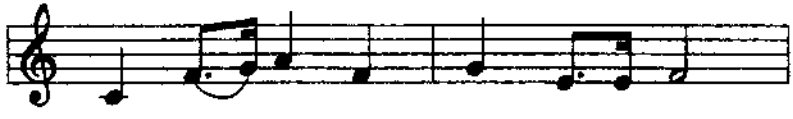

във вси - чки чо - веш - ки сър- ца.

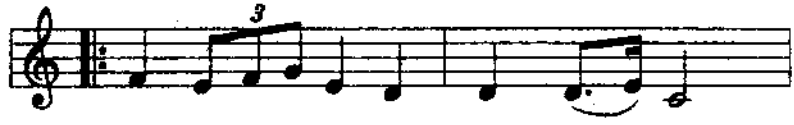

Там, где- то се раж- да ра - дост- та,

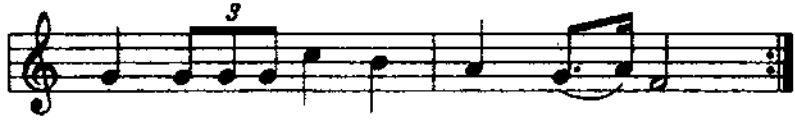

там, где-то ца- ру- ва лю - бов - та.

Препис от тетрадка на Пеню Ганев.

261.

Има известни отношения между образите. Всички образи са създадени от разумни същества. Човешкият дух, душа, ум и сърце пеят. Човешката воля е останала много назад. Тази музика, която има сега, е за човешката воля. „Do" е основен тон.

В бъдеще ще има специални училища, чрез музика ще си поправят лицето. Музиката е най-хубавата козметика. Най-хубавите работи се предават музикално.

(8.IV.1942 год., сряда)

262.

Музиката ще считаме като едно от великите блага, чрез които светът се повдига. Нещастията идат, когато спрем музикалния ход на нещата. Основният тон е Любовта. На физическия свят основен тон е Доброто, в духовния свят – Справедливостта, а в Божествения свят е Разумността. За в бъдеще ви трябва знание, за да можете да използвате музиката. Едновременно трябва да бъдат заняти и умът, и сърцето.

(10.IV.1942 год., петък)

263.

Който е роден музикант, може да учи музика. Певци, родени музикално, имат магия в гласа си. Името на Бога е песента. Беден си – изпееш ли една песен при един богат, ще ти кажат: „Ела тука!" А ти отиваш и му говориш за Бога, а не можеш една песен да изпееш. Светът не се нуждае от критики, а от образци. Гърлото на човека е радиото, а самата песен иде отдалеч някъде. Най-добрите певци са на Слънцето. Там са най-възвишените същества, които управляват цялата Слънчева система.

(3.V.1942 год., неделя)

264.

Страдате, защото не сте музикални. Най-първо трябва да обърнем внимание на гласа си. Ти трябва да дадеш красота и съдържане на човешката реч.

Първото положение на певеца е, когато влезе в залата да пее, да събуди желание да го слушат. И второто положение е слушателите да пеят отвътре. Любовта е най-хубавото пеене. Като [я] чуеш, всичко преобразява, болните оздравяват и примирява всички противоречия.

(19.VII.1942 год., неделя)

265.

В музиката има 7 тона, които, вземаш ли ги вярно, човек ще станеш. Не ти върви. Не ти върви – ще се научиш да вземаш тона „re" тъй, както трябва. Ако с някой човек не ти върви, ще се научиш тона „mi" да вземаш вярно. Ще се научиш справедливо да го изпяваш. Ако искаш да отидеш при Бога, ще се научиш да вземаш „si" и т.н. Музикант, който пее, но е невежа, болен или сиромах, аз не вярвам в него.

(19.VII.1942 год., неделя)

266.

Музикантът е гений. Аз не говоря за музикалните плочи. Аз не вярвам в един философ, който не знае да пее и да живее. За мен музиката е брашното, от което можеш и хляб, и баница да направиш. Бог е турил музиката в главата на човека, над веждите, на границата.

Мекото в терците ще намериш, а в квартата има сила. Тя е по-груба.

(19.VII.1942 год., неделя)

267.

Тоновете на сърцето се изразяват чрез баса. Жените в музиката са бас, а мъжете – сопран. Трябва да чувствуваш песента вътре у вас. Сутрин, като станете, да чуете хармонията, да я усетите чрез сърцето, а тоновете на ума – чрез сопрана. Мъжете са сопрани. Това е човешката мисъл. Когато тоновете на ума и на сърцето са верни, образува се хармония между ума и сърцето. Тази хармония трябва да се чувствува.

(19.VII.1992 год., неделя)

268.

Който има едно благородно сърце, един светъл ум и една широка, красива душа, **той може да пее**. Който е истинска певец, има една малка светлинка под лъжичката.

(1.X.1936 год., неделя)

269.

Мислете за Бога. Аз ще ви кажа. За да изучите онази велика музика, почни да пееш най-първо за Бога и ще видиш как ще се развиеш и ще придобиеш необикновена дарба.

(4.X.1936 год., сряда)

270.

Този човек, на когото съзнанието се е пробудило, той е учен човек. Виждане има само когато съзнанието е пробудено. **Съзнанието диша чрез музика.** Музиката, това е дихание на съзнанието в човешкия ум. Музикалният свят, това е една среда, чрез която душата на земята се проявява. То е, в което висшият свят може да се прояви.

Рибата без вода не може да живее. Птицата без въздух не може да се прояви. Човешката душа, висшето в човека, ако съзнанието не се е пробудило, като среда, човешкият дух не може да се прояви. Музикалната страна, това е активната страна, в която съзнанието се проявява. В света всички нещастия произтичат [от това], че хората не знаят какво нещо е музиката. Не мислете, че това, което един цигулар може да ви свири, е музика. Това е предисловие на музиката.

Музиката, за която ви говоря, като засвирят, умрелите ще скачат. Умрелите ще бъдат кротки при обикновената музика, но при музиката на съзнанието умрелите възкръсват, нищо повече. Единственото, силното нещо е музиката. Съвременното поколение без музика не може да се възпитава. Туй да го знаете. Възпитание, култура да създадете – не може без музика.

(19.I.1936 год., неделя)

271.

В музиката има всички сили, за да преодолееш всичките препятствия, които съществуват. Ако ние при сегашните условия сме музикални, бихме надделели хиляди препятствия, мъчнотии, които сега ни се случват. Музиката си има свои методи, свои формули. Например аз определям основния тон в музиката – той е онзи момент, когато съзнанието се пробуди. Когато човек започне да се самосъзнава, първият момент на самосъзнанието, че той е човек, туй е основният тон на музиката. Той е „do". Но сега този тон, който имате, не е камертонът, той е далече. Основният тон е, когато умът се пробужда и съзнанието започва да функционира. Съзнанието се качва по тази музикална стълбица, която има 25 000 тона.

(19.I.1936 год., неделя)

272.

Сега имаме осем октави в пианото. Даже, последната октава, човешкият слух, ухото, не е в състояние да я схване. Ние нямаме още певци, които да вземат тези тонове на пианото. Няма нещо музикално, но развива се твоето съзнание постепенно. Та казвам: **Музиката борави с едни къси вълни, които проникват навсякъде.** За да се избавиш от песимизма, трябва да оперираш с късите вълни на музиката. Когато някой човек стане песимист, то е болезнено състояние. С много дълги вълни оперират песимистите. Техният ум е така заоблачен, че им трябва проветрение на излишните впечатления и мисли. Защото мисълта, това е един сбор. Мисълта представлява долина, в която се събират мислите – втичане на мисълта на едно място.

(19.I.1936 год., неделя)

273.

Ти не можеш да бъдеш музикален, ако нямаш хармонични мисли, чувства и постъпки. Само хармоничните мисли, само хармоничните чувства и само хармоничните постъпки дават условия за една хубава музика.

(12.II.1937 год., петък)

274.

Човек може да бъде певец на себе си. Не е необходимо и всеки няма да стане певец да пее вън през този живот, защото не е дадено.

(12.III.1937 год., петък)

275.

Ако ти пееш само със своята музикална способност, ти не си музикант. В пеенето трябва да вземат участие всичките способности, нищо повече. И умът ти, и сърцето ти. **Пеенето привлича живота.** Ако искаш да привлечеш живота, попей си малко. Паднал си духом – спри се, започни да пееш „Зора се сипва, праща светлина". Музиката е един начин за премахване на известни недъзи. Животните, които могат да пеят, пеят, а онези, които не могат да пеят, те играят. Ако ти помислиш за Бога, и Той ще помисли за тебе. Вие сте ученици, ще срещнете мъчнотии при промяната на вашето състояние. Всички страдания са от това, че насоката на живота е спряна. Пътят ти към Бога трябва да бъде вечен.

(1929 год.)

276.

Музиката на Бетовен идва от по-възвишени светове. Тя дава израз на борбата, която съществува между доброто и злото. Бетовен е олицетворение на доброто и злото. Затова е могъл да създаде тази контрастна музика. Музиката е говор за тези, които могат да я разберат.

Моцарт е по-млад дух. Той е по-изработен, защото неговите аспекти са по-благоприятни. У него нещата идват наготово. Той свири това, което чува. Той е само проводник, докато Бетовен твори. Бетовен живее, пречупва през себе си това, което създава. Моцартовата музика е река, която тече по готово корито, а тази на Бетовен – самият той си проправя коритото, тя се бори със стихиите.

Музиката на Учителя, тя е полезна и чиста, храна за душата на човека. Тя възпитава, тя събужда духа на новия човек. Това е същественото, а формата е само средство – дреха.

(от тетрадка на Пенїо Ганев)

277.

Пеенето е проветряване на душите. Когато пеете, живейте вътрешно, виждайте всяка дума, тъй както когато се молите. Трябва да проникнете във всяка сричка. Само така ще се свържете с невидимите сили, които са около вас и ви шепнат. Пеенето е тониране с ангелския свят.

278.

Който иска да се занимава с музика, трябва да впрегне ума на работа. Във вътрешния живот на човека има три ключа: ключ на ума, на сърцето и на волята, или силата.

По-добре е да чуеш една сладка дума, отколкото да помиришеш едно цвете. Но този, който ти казва сладката дума, а не пее хубаво, затова по-добре е да помиришеш цветето. Цветята пеят много хубаво, но трябва да изберете с деликатна миризма, а не силна. Има цветя със силна миризма, които могат да спънат цигуларя или певеца. Ако имате едно чувство със силна миризма, ще спънете своята музика. За да пеете и свирите хубаво, трябва да имате възвишени чувства. Всякога музиката започва с най-висши чувства.

(23.III.1934 год., петък)

279.

Музиката има религиозен произход. Вдъхновението в музиката идва от горната част на човешкия мозък и когато не можете да пеете хубаво, имате нисши чувства. Когато пееш или свириш, духовно трябва да се повдигне твоето съзнание и нищо земно да не те смущава.

Най-първо започнете да регулирате вашите чувства, повдигнете ги, ако искате да напреднете в музиката, и тогава ще дойде да изучавате музиката като метод за самовъзпитание. Сегашната музика е като средство за самовъзпитание на цялото човечество и като метод за регулиране на чувствата. Когато хората почнат да пеят и свирят, това ограничение у хората ще изчезне. Музиката е един метод, чрез който можете да си въздействувате и да оправите своите работи.

(23.III.1934 год., петък)

280.

Не е възможно да се приближите при Бога, ако не сте музикален. Все едно мъртвец да иска да отиде в живота, ако не е музикален. Само в живота има музика. Музиката започва от живота. Музиката, това е признак на живот, на съзнателен живот. Когато в тебе има съзнание, че трябва да живееш добре, това е музика. Когато вземеш правилно тоновете, това показва, че си намерил метода на постижение. Когато искаш да отидеш на гости, изпей първо една песен – ако взимаш вярно тоновете, ще те приемат добре; и обратното.

(23.III.1934 год., петък)

281.

Основният ключ на живота, това е Любовта. Ти не можеш да го ориентираш правилно без Любовта. Без този ключ ти никъде и никога не можеш да се ориентираш. Това е наука. Каквото и да правиш: и когато слизаш, и когато се качваш, трябва да изхождаш от този ключ. Когато пееш, ти трябва да си доволен. Ако не си доволен от пеенето си, значи ти си харчил повече енергия, отколкото си получил. **А музиката е метод за набавяне на енергия.**

(23.III.1934 год., петък)

282.

За да можете да пеете добре, трябва да се научите да дишате. А вие искате да пеете – да научите закона на дишането. Певецът и цигуларят трябва да дишат дълбоко. Цигуларят и певецът, преди да започнат да пеят и свирят, трябва да дишат дълбоко. Също така и преди да мислиш, трябва да поемеш дълбоко въздух и после мисли. И тогаз ще имаш правилна и положителна мисъл. И пак ще имаш отрицателна мисъл. В гамата на живота няма дисонанс. Там между всичките тонове има хармония.

(23.III.1934 год., петък)

283.

Когато пееш, тури двата пръста – показалеца и средния пръст – на музикалния център на главата и почни да пееш. Музиката трябва да произведе реакция в твоята мисъл, да почнеш да мислиш. Този, който не може да пее, трябва да пее. И който не знае да ходи, трябва да пее, за да проходи. А вие търсите своето щастие там, дето никога няма да го намерите. (Извън музиката.) **Музиката е път за постижение.**

(23.III.1934 год., петък)

284.

Комуто носът е заострен на върха, взима слабо тоновете, докачлив е за малки работи и е сантиментален. Ти искаш да станеш богат и учен. Не можеш да станеш богат и учен, ако не можеш да пееш. Казваш: „Не мога да изпея." Не може да имаш постижения, ако кажеш, че не можеш да постигнеш. **Ако се научиш да пееш, ще улесниш пътя си.** Да не мислиш за какви и да е много работи. Мисли, че всичките ти работи са уредени. Ако искаш да пееш добре, сутрин си намажи гърлото с малко влага, т.е. сутрин се помоли на Бога и помисли за ангелите, които хубаво пеят. Вий не сте слушали още ангелски хор. Един ангелски хор е от 144 000 души.

(23.III.1934 год., петък)

285.

Ти никога не можеш да предизвикаш да те обичат, ако не вземаш тоновете правилно. Любовта е най-силният момент в природата. При Любовта ти искаш да дадеш нещо от себе си и същевременно да вземеш, **да стане обмяна, а това е животът**! Самоотричането е закон за стремеж нагоре, за да възприемаш това, което иде от горе, от Бога. Бог не се нуждае от глупави, болни и своенравни хора. У Бога има един идеал. Онова, което Той ти дава, ти да го възприемеш и използуваш.

(23.III.1934 год., петък)

286.

Адептите, като искат да направят някой окултен опит, всякога пеят. Те **окултните формули ги произнасят с музика**. Ако произнасят една формула без музика, няма да има нито глас, нито слушане, нито ще бъде чута от горе. Някой път имаш някое състояние и не можеш да се побереш в кожата си – тогаз привлечи музикалната влага, разтвори това състояние и всичко това да излезе от вас.

(23.III.1934 год., петък)

287.

Вие трябва да имате разположение към музиката, за да бъдете музикален. Най-първо се научете правилно да постъпвате, правилно да постъпвате с природата. Това е капитал – ако го нямате, не може да спечелите. Този

капитал трябва да бъде в обръщение, за да спечелите, за да бъдете щастливи. Употребиш една мисъл и не ти върви, употребиш друга, която да ти даде подтик. Самообладанието е един вътрешен закон, да избирате вашите [чувства].

(24.I.1936 год., петък)

288.

Не се занимавайте със състоянията на другите хора: че някой до тебе спи – не обръщай внимание. Съзнанието ви трябва да бъде будно. Вашите чувства, ако не знаете да ги контролирате, те са врати на всички изкушения. Тогаз изпейте: „Сила, живот и здраве носят всичките блага на живота."

В пеенето, като пееш, трябва да измениш едно твое състояние и да мислиш, че като тебе никой не може да пее. **Животът е, който пее.** Младите повече пеят, защото повече живот имат. Ако мислите, ако пеете, повече живот влиза във вас. Причината не търсете отвън, тя е във вашите очи, уши, обоняние. Без него не може.

(22.I.1936 год., сряда)

289.

За да пее човек, трябва да има висока култура, трябва да е излязъл из противоречията. Когато двама души не се разбират, не са музикални. Най-първо ще възпитавате музикалността. Как ще нагласите ума си, имате противоречиви чувства. Само с мислене тази работа не става. Например: имаш да даваш – ще мислиш, но в тази мисъл имаш желание да платиш, в тебе има един прогрес. Вие мислите, че щастието иде от вън. Отчасти е вярно. Говорът трябва да се отнася към нещо реално. Най-първо човек има отношение към Бога, към природата; ако него разбереш, второто – отношението към ближния, ще дойде.

(24.I.1936 год., петък)

290.

Един музикант, който не иска да му се развали вкусът за музиката, като чуе грамофона, трябва да си запуши ушите. **Музиката е естественото състояние на съзнанието.** Туй, с което съзнанието почва да функционира, да мисли, аз наричам основен тон. Всякога човек трябва да се радва само на това, което той е разбрал. Радвай се, когато ти пееш, радвай се и когато другите пеят. Музиката има отношение към човешкото съзнание и човешката мисъл. Онзи, който иска да употреби музиката за възпитание на своя живот, не трябва да се учи от грамофонните плочи, а да се учи от живия музикант. Основния тон човек има, когато започне да мисли. Успоредно могат да вървят само двама разумни хора. Неразумните се блъскат.

(17.I.1936 год., петък)

291.

Тона „do" можеш да изпееш правилно, ако си уверен, че големите мъчнотии може да преодолееш. **Пеенето е дадено за хармония.** Ако не може да туриш ума, сърцето и волята си в хармония, ти не може да се развиваш правилно. Ти трябва да знаеш, че скръбта е последната граница, зад която [е] радостта. Скръбта и радостта са един интервал. Разбирането и неразбирането са също един интервал. Знанието води към незнанието. То води към една област, където не знаеш по-нататък. Като кажете един тон, да зазвучат в умовете ви всичките тонове, ще имате един акорд. Оставете мнението, че не можете да пеете. Ако жабата си позволява да пее, защо вие да не пеете?

(31.I.1936 год., петък)

292.

У вас вътре има един меланхолик; попейте му, бутнете го – това е внушение. Неразположен сте – пейте. Кракът ви е изкълчен – бутайте го, за да се намести. Имаш едно болезнено състояние – попей му. Станете музикални. **Музиката е един метод за добиване [на] енергия.**

(31.I.1936 год., петък)

293.

Там, дето има любов и знание, човек може да пее, там всичко става. Музиката е израз на Любовта и знанието. Хармонията е там. Щом попеете, на вас ви олеква, нещо се снема. Ти не може да обичаш, ако не се отвориш, да възприемеш нещо; и туй, което си възприел, на него ставаш израз после. Чрез музиката вие ще приложите втория закон – Любов към ближния.

Издишането, това е музика. Мислиш, значи възприемаш; пееш, значи даваш – издишаш. Не може да бъдеш силен, ако не си умен. Ти не може да си умен, ако не мислиш. Нашите чувства, това са Божията мисъл. Тези елементарни работи човек трябва да знае.

(31.I.1936 год., петък)

294.

Злото иде при тебе, за да вземе нещо от тебе и да се върне назад. **А доброто идва при тебе да ти остави нещо и си отива, но пак се връща.** Всяка една мисъл, която излиза и се връща при тебе, разчитай на нея. Същото е и с чувствата.

Има ограничения, които може да премахнете с тона „do". Когато искаш да постигнеш нещо, трябва правилно да вземеш тона „mi". „Mi" е съединително. Ако в умствения свят нещата са лесни и постижими, „mi" може правилно да вземеш. В „sol" има мекота. Там е цъфтене, но отвън условията трябва да бъдат меки. А при „mi" отвътре условията трябва да бъдат меки. „Do" представлява мъчнотиите на физическия свят. „Sol" – мъчнотиите на духовния свят, „mi" – на умствения свят.

Любовта е туй, което носи светлина и свобода. Със светлината и свободата всичко може да направите. Щом имате любов, вие ще знаете законите на духовния свят. Вие като вярвате в Бога, ще бъдете един гениален музикант.

(31.I.1936 год., петък)

295.

Да мислиш за Бога, то е закон за тониране: да се тонира духът, душата, умът и сърцето. Никакъв успех не можеш да имаш на земята в нищо, ако твоят дух, душа, ум и сърце не са тонирани. Вие не знаете Любовта като изкуство, също музиката като изкуство не я знаете. Тонът – това са организираните трептения на живота. Музиката е начин за правилно организиране на материята, на мислите, чувствата. Ти, като произнасяш тоновете, като пееш, се тониращ.

Да се научите да говорите музикално. Сила Божия е то! За да печелите, трябва да имате знание. Благото на живота не седи в изобилието, а в малкото. Научете се да обичате Бога.

(18.II.1936 год., петък)

296.

Трябва да обработвате идеите, които имате. Защото не е достатъчно човек да е само даровит певец. Необходими са упражнения. **На сегашния език липсва музикалност.** За да се даде истинският образ на нещата, трябва говорът да бъде музикален. Противоречията и страданията, които човек сега живее,

произтичат от това, че езикът му не е музикален. Като кажете на някого, че го обичате, той се съмнява, защото думите не съдържат обичта, те са като книжните пари. А една музикална дума е силна, динамична. Чрез нея всякога може да се прояви реалността. Тя е като кибритена клечка. Щом я драснеш, и се появява огън. Въздействието на музикалната дума е върху всички еднакво.

При сегашните условия, докато човек не се научи да говори музикално, любов не може да има, нито щастлив може да бъде. Бъдещият език ще бъде построен върху основата на музиката. Дотогава човек не може да живее реално. В невидимия свят, във вътрешния свят, не може да говориш, докато не чувствуваш и не мислиш. Музикалният език е мощен! Научете поне една музикална дума – тя е ключът. При музикалния език можете да се родите изново. Щом остарявате, щом се изморявате и могат да ви пакостят, вие говорите на сегашния език.

(25.XII.1935 год., сряда)

297.

И когато говорим за разумност, подразбираме такова фино развитие на чувствата, че отдалеч още да виждате нещата и техните последици. Ето защо аз настоявам да станете музикални. **Музиката спомага за развитието на духовните чувства.** Тя е един метод на мисълта – външната страна на човешката мисъл.

Права мисъл не може да има без музика в света. Тя не може да се прояви. Музиката е най-красивият език, с който човек може да говори. В нея всичко е отмерено. Когато човек пее, той има най-хубавото разположение за работа. Всички мъчнотии му се струват играчка. Когато пее, и в най-голямата тъмнина да е, тя ще се разпръсне. Но човек трябва да владее онази музика, която възлиза и се разширява, онази музика, която разредява материята. Защото има една музика, която внася тъмнина, която сгъстява и тика надолу. Тя е музика на тъмнината. Такава е музиката на съвременните кабарета – музиката на подземията.

(3.I.1935 год., петък)

298.

Духовната музика е магическа музика. Тя не може още днес да се разкрие, понеже хората ще я използват за зло. При нея, като изпееш една песен, веднага онова, което нямаш, ще дойде през пространството. Помнете следното: Музиката е свят, през който трябва да минете, за да ви се отворят всичките възможности. Разбира се, аз не говоря за музиката като едно изкуство за препитание, говоря за музиката като една наука за съзнанието. Тогава ще се научите да пеете по два начина: като пеете, ще разредявате материята или като пеете, ще я сгъстявате. Така ще се научите да моделирате материята. А това е магически закон.

(3.I.1935 год., петък)

299. Песента „Аин фаси“

На 7.X.1931 год., сряда, общ окултен клас, лекция „Пътят на постиженията“, Учителят даде една нова песен:

„Аин фаси, мекри заси, фин земру, ашан меру, суаси син месул, сума си зен фесул.“

Преводът: „В небесните ширини, в морските глъбини, дето светлината обитава и животът постоянно се проявява.“

300. Пеене с мисъл

Сегашните хора турят в пеенето чувствуване, затова не успяват. Мисъл трябва да се тури при пеенето.

(28.II.1937 год., неделя)

301. Певците

Сопранът, тенорът, алтът имат специални мускули, които ако не знаеш как да ги свиваш, не може да правиш правилни упражнения. Един певец, за да знае да пее, трябва да знае да прекара кръвта отпред на челото и после – в ларинкса. Причината на неразположението е отвътре. Силната мисъл и чувство сами чистят. Силният извор сам се чисти, а слабия от вън го изчистват.

(7.III.1937 год., неделя)

302. Певец на себе си

Човек може да бъде певец на себе си. Не е необходимо и всеки няма да стане певец отвън сега, макар да ви говоря за музиката, защото не е дадено.

За да бъдеш музикант, ти трябва да определиш отношението между два тона. Ако не знаеш математика и геометрия, ти не може да станеш музикант. За да бъдеш добър, какво ти е необходимо? Сърцето трябва непреривно да бие, а не тъй бързо, отсечено да бие.

(12.III.1938 год., петък)

303. Упражнение

Пейте „mi" 5 секунди, 6–7, 10, 15, 20, 30, 40, 50 секунди; като дойде до 60 секунди придължително, вие спрете – имате вече достатъчно търпение. Правете тези упражнения.

(17.III.1937 год., сряда)

304. Плосък и объл глас

С какъв глас ще се молиш, като отидеш при Господа? С музикален глас ще Му говориш, да вземе участие умът. Певци на себе си ще станете. Има практически методи в гласа. Плоският глас се образува от мъчнотиите. Онези хора, които са обичани, имат объл глас. Ще гледате да се освободите от плоския глас. Облият глас е магнетичен. Моли се на Бога да ти помогне да развиеш облия глас. Има песни с плоски гласове. В природата облият глас най-лесно се справя с мъчнотиите, а плоският глас – мъчно. За да се справиш, трябва да знаеш откъде да започнеш. Разумният човек лесно се справя с мъчнотиите.

(17.III.1937 год., сряда)

305. Гласът е отглас

Гласът ти трябва да бъде отглас на вашата мисъл, да даде нужните трептения. Вашият глас трябва да бъде четен. Вие отивате при Бога и носите един нечетен плод – плосък глас. С плосък глас в Царството Божие не може да влезете.

(17.III.1937 год., сряда)

306. Пеене при неразположение

Като не си разположен, боли те кракът например, почнете да му пеете. Всички животни обичат музиката. Индусите с гласа си извикват зверовете, змиите и ги разпръсват.

Имаш хрема или гърлото те боли – попейте. Благодари, че те е хванала хрема. То е процес на чистене. Ако не ви хваща хрема, лошо е за вас. Треската с висока температура е едно благословение. Тя лекува всички болести. Огънят на треската изгаря бацилите.

(17.III.1937 год., сряда)

Пчелата по уханието познава цветята на разстояние 5–6 километра. Също така и идеите на новата епоха се носят из въздуха. Всички искат да видят Царството Божие и да видят хората добри. И то ще дойде, но после.

Гонят евреите, това е вършитба. След това ще дойде веене (на плявата, за да се отдели житото). В глава 19. от Евангелието на Йоана, стих 15., се казва така. Евреите казали на Пилата: „Не познаваме друг цар, освен Кесаря" (на римляните). А Кесар значи Кайзер. И сега им дойде на глава. Германците са старите римляни. И те ги питат сега: „Защо вие не приемате това учение?" Те трябва да кажат: „Съгрешихме!" Славяните са Юдиното племе. От тях ще излезе лъвът. В пророк Даниила се казва: ще падне от небето един малък камък, който ще падне и ще изпълни цялата земя. Това е новото учение. Думата „българин", „българи" значи „бугари", а това е място на Бога.

Остаряването е внушение. То е хипноза на Черната Ложа. От 42 години човек започва да учи. Хората искат сега Любовта, но тяхната нервна система не е в състояние да издържи една секунда. Любовта стои 1/300 000 част от секундата. Светлината се движи с 300 000 км в секунда. Любовта дава помощ на ума, сърцето и волята и остава блага на всички клетки. Всеки ден Любовта посещава човека 1/300 000 част от секундата и за такова време тя ще облагороди сърцето, ще обнови целия човек. Макар и толкова малко, то е от значение, защото малкото има такова действие.

Колко пъти вие сте срещали ангели, които са ви спасявали и правили добро!

Каза една сестра: – Искаме да ги видим.

Учителят: – Те идват инкогнито. Има много работи от вътрешната страна на природата, но още не сте способни да ги видите. В онзи свят не може да видиш този, когото не обичаш. Мойсей видял само гърба на Бога. А Захарий, като видял ангела, онемял, а Даниил и Исая паднаха в несвяст. На бойното поле ще се яви ангелът.

43. Разговор с Учителя на 9.XII.1941 год., сряда

Когато сърцето пее, помага на ума, а когато умът пее, помага на сърцето.

Хората могат да се разберат по мирен начин, за 5 пари работа, а се бият. Добрите хора сега се раждат.

Танковете и топовете ще оправят сега света. Там никаква философия няма. Силните ще победят, а сега искат всички да победят. Двама силни има: единият с чуковете бие, а другият с гърба си търпи. Злото не е силно. Ние, силните, сме се подчинили на слабите. Трябва да подчиним злото.

Всички, които живеят сега в оня свят, проповедници стават, виждат погрешките.

Да обичаш Бога значи с благодарност да приемаш и да даваш по малко. И като плачете, да сте весели. В любовта и в обичта виждам всичко.

Без музика не може да се оправи сърцето. Тя принася ухание. Който има музиката, е добър.

Мисли за здравите хора и ще оздравееш.

Слънцето, звездите ви поздравляват. Обръщайте внимание на това.

Божественото отвътре познава Божественото отвън и почват да работят. За в бъдеще ще се създадат добри условия. Атмосферата ще се пречисти. Сега е нечиста.

Ако повдигат хората и себе си, повдигат всичко. Добрият живот в тях ще ни постигне и нас.

Имайте жива вяра без колебание, че Бог ще ви помогне в работата. Когато дойдат млади при вас, станете млади.

44. Разговор с Учителя на 10.IV.1942 год., петък

Щом пожелаеш някого да имаш като собственик, той става лош. Стремежът един към друг, е за да го освободиш. Щом не го освобождаваш, се явява реакцията. Приближават ли се хората много, започва ритането. В свободата ти не можеш да се усамотиш. Ти даваш свобода и на теб дават, но пак имат отношения.

Тепърва има какво да учим в природата. В бъдеще например представи си, че има певица, която ще пее за ревматичните и ще ги лекува. Друга певица ще пее за друга болест.

Физическата свобода е 1/3. Духовната свобода е 2/3. Божествената свобода е 3/3=1. Работете за пълната свобода в трите свята.

Представете си, че има същества, които оформят свят във въздуха. А представете си, че има същества, за които скоростта на слънчевата светлина е биволска кола.

Да виждаш е една мъчнотия, а да не виждаш е друга мъчнотия. Да примириш душата с материята, то е искането на хората да снемат слънцето и да го турят в мазето си. Ако ходиш в доброто, ще срещнеш онзи, който те обича, а ако не ходиш в доброто, ще срещнеш този, който ще те набие.

Онзи свят не е за вас. Сега онзи свят за вас е зима, а когато за вас стане земята пролет, тогава ще отидеш там. Оня свят се разбира широкият свят, а тоя свят е тесният, ограничен свят. Като разбереш тоя свят, ще разбереш и оня свят. По-добър свят за забавление е тоя.

Щом в света има един Бог, това значи, че имаш една глава. На цялото човечество трябва да има една глава. Там, гдето всеки един човек намери за себе си смисъл, там е единството. Единият – ние разбираме обширния свят, който обобщава всичко. В Любовта е изобилие. Умният човек ще направи на бедния къща с големи прозорци, за да влиза изобилна светлина и въздух. А на богатия ще му направи къща с малки прозорци. Малката семка става голямо дърво, но после пак се ограничава в малката семка.

Да любиш Бога, това значи да живееш в реалния свят на изобилието, в широтата. Всичко, което ни обкръжава – светлина, храна, въздух и пр., е Любов.

Ние сме букви в ръцете на Твореца. Той както иска поставя всички букви в стройни строфи. Някъде ще сте главна буква, някъде – малка, в началото, в края; някъде – прилагателно, някъде – съществително и пр.

Ангелът наблюдава един нещастен човек и се занимава с него като с цвете. Туй, което минават ангелите, не е минало. Ангелът не е бил човек. Онези, които са паднали, са вече долу, а ангелът си стои горе. Ние сме филтри, пречистваме нещата. Ангелът може да ти помогне, ако бъдеш разумен.

Природата сладките работи обгръща в горчиви обвивки. Ти не трябва да се плашиш от горчивите обвивки на живота. Вие преживявате недоволствата на вашето поколение от хиляди години. Недоволствата им ще траят, докато ги пратят на земята, да започнат да работят.

Хората се безпокоят, когато отиват за оня свят, защото отиват неподготвени. Когато отиваш в странство и език не знаеш, и средства нямаш, ти се безпокоиш. Но ако имаш изобилни средства и знаеш езика, вие не се безпокоите. Избитите люде сега по фронтовете стават работници.

Радвайте се и се веселете за всичко това, що става, разбираш или не го разбираш.

Материалният живот трябва да бъде един резултат на умствения и душевния живот.

45. Разговор с Учителя на 12.IV.1942 год., неделя

Между веждите слънцето изгрява. При философския център на главата е зенитът, а отзад е залезът.

„La" е щедър тон, но иска да работим. „Sol" дава ухание.

Дълбокото дишане от мисълта зависи. Докато не помислиш, не може дълбоко да дишаш. Мисълта е, която вкарва въздуха в дробовете ни. При дълбокото дишане сърцето взема участие, а в хармоничното взима участие и умът, и сърцето, и волята.

Предметите при центъра се движат медленно, а при периферията – светкавично. Изток е справедливост. Запад е материализъм. Юг е доброто, а север – Истината.

46. Разговор с Учителя на 2.XII.1942 год.

На физическия свят по-хубаво от работата и от ученето няма.
В духовния свят по-хубаво от свободата няма.
А в Божествения свят по-хубаво от Любовта няма.

При една тревога малка измират около 5 милиона клетки.
В Божествения свят няма какво да носиш. Без торби се ходи там.
Каквато опитност имате, трябва да я използувате.

47. Разговор с Учителя на 8.XII.1942 год., вторник

При Учителя. Боев, Еленка и аз. Разговор.*
Педагогически въпроси

Да се говори за чиста и нечиста храна. Свободата е в чистата храна. В нечистата храна човек не е свободен, явяват се болести. Чиста храна. И растения има нечисти. Има отровни растения. В чистотата на храната стои здравословният живот.

Там, гдето има чистота, има и разумен живот. Въпросът да се изнася за чистотата, а не че причиняваме страдания.

Любов към всички съществува. Ябълка узряли сама се жертвува, а кокошката кречи.

Растенията знаят да сгъстяват светлината. Растенията са сгъстена светлина и топлина.

Месоядните животни са сгъстена енергия от нечисти мисли и чисти.

Без отплата няма да стане. Ангелите ни се отплащат, защото [...]**

Морал – не морализирай. За Любов да се говори, а не за да морализираш.

---

* Пеню Ганев. (Бел. М.И.)

** Пропуск в записките, в тетрадката на Пеню Ганев е оставен един празен ред. (Бел. М.И.)

Като почнеш да любиш, вярата ще дойде и от вярата се явява надеждата. От Бога започваме с любовта, а от хората – с надеждата. Бог има надежда у хората: кога, кога, кога ще стане.

Знаете ли какво зло правите, като съветвате един лош човек да се моли на Бога? Лошият ще опетни небето. Той трябва да се разкае, първо да се очисти.

Учителят с мисълта и чувствата си петни децата. Децата носят нечистотите на родителите.

Говорят за възпитание, а нямат основа, нямат понятие за душа.

Религиозните, в стремежа да се осигурят, създадоха [кумирите?]. Църквата е търговия.

На сучещото дете ще говориш да суче добре и да не хапят майка си. Детето като люби, детето ще разбере какво нещо е да не причинява страдание.

Употребете метода ми, който аз съм приложил отначало досега. Вие прилагайте любовта и има кой да я разнася. Аз съм напълнил света и чрез въздуха ще започнат да възприемат новото.

Който се качи на планината, е юнак, а не [който седи] в катакомбите. Планините възпитават хората с чистотата си. Как ще се оправи светът? Светът е като безброй коли. Половината са с пълни коли, а другите – празни.

Да се говори за ново, да няма къде да се хване. Всичко да е гладко.

В гимназията ще говорите за храна, която дава сила, за калории и пр.

На месоядното, ако няма месо да буди апетита му, а само растения, плодове, той ще забрави.

Не говори за греха, [за] лъжата, защото той, като му споменеш за лъжата, тя е като месото, което подбужда инстинкта и апетита на хищника.

Юнак ще стане, юнак от чистата и хубава храна.

Като влезе учителят, по 5 минути най-малко – в дишане [да се упражнява с децата], и ще дойдат децата до душа [до състояние да са души]. Колкото тялото е по-пластично, толкова и душата е по-пластична. Душата е по-материална, отколкото тялото.

Сутрин, преди занятия, както в класа аз правя, така и вие правете. Тези движения вече могат да ги прилагат. Понякога силите, светлината влизат през лявата, а някога – чрез дясната страна.

Нека германците да прочетат беседите на немски и тогава да дойдат.

Във вдишката и издишката.

Аз ако бях основен учител, щях да занеса на децата една хубава ябълка, после – круша, дюля и да видя какви впечатления ще произведе тя върху тях, какви впечатления ще произведе. И после ще я нарежем на дребно, всяко дете да си хапне.

Не изнасяйте тези методи на учителството, а го прилагайте [и след] 10 години ще се учат от вас, от методите ви.

Ако искам да правя добро, ще посадя семка от ябълка, че след 5–6–10 години да родят ябълки, че от тях да дам на децата или хората. Или малко жито да се посее и прекопае, без лоша дума, и във всичките работи да пеят.

Всяко дете да си има по едно дърво. Или по малко, по някои стъбла зеленчук. От частното става общо. И от общото – частното. Частно – детето ще се грижи за стъблото [зеленчук] и дървото, а общо – те ще принадлежат на всички.

Някога децата да са общо, да се хранят, а някога и с родителите си.

Не коригирайте другите учители с движенията в песните. Нека си останат с тях, каквито те си имат, неестествените.

Християнството не измести еврейството, а еврейството си върви, и християнството си върви. Който обича, да напусне неестествените движения и да напусне старото и да започне да прилага новото.

Най-първо грешникът да се очисти, че тогава да се моли.
Свето да се не хвърля пред свинете.
За каквото [човек] се моли с дълбочина на душата си, молитвата се чува.
В народните ни хора̀ няма творчество.

48. Формули от Учителя

Свещената формула

Щом дойдеш до едно противоречие в себе си, една невъзможност за тебе, ще кажеш: *„У Бога всичко е възможно. Аз живея в Него. И с Неговата мъдрост всичко мога да постигна."* Щом туриш това, Бог, Който живее в тебе, ще почне да действува. Щом си в съгласие с Него, Бог работи с тебе; щом не си в съгласие с Него, Той не работи с тебе.

Защото ние сме израз на Бога. Бог работи с нас, за да се прояви. И щом ние работим с Него, ние сме в хармония с Него и Той ще се прояви. Този закон може да проверите само като се намерите в едно безизходно положение – в пустинята сте, изложени сте на явна смърт. От нийде няма помощ. Тогава може да опитате как работи този закон. И ще видите, че и в пустинята може да ви се даде помощ.

(31.I.1929 год., София)

Формула на Духа

Проявената Любов на Духа,
Проявената Мъдрост на Духа,
Проявената Истина на Духа
Носят пълния живот на Бога,
На Единния, Вечния Бог на Живота.

Формула на ума

Само умът носи моето щастие,
Само умът носи моята сила,
Само умът носи възможности,
от които аз може да се ползувам.
Аз ще се държа с моя ум, ще бъда с моя ум!

Формула на душата

Бог е вложил всичко в моята душа. Аз искам да стане волята Бо̀жия, както Бог е определил за мен.

(3.V.1936 год., неделя)

Формула на владичеството на Бога

Бог царува на Небето и Неговата воля е абсолютна!
Бог царува на Небето, Бог владее и в Ада, Бог царува и в мене.

Пеню Ганев

V.
Учителят
за
музиката

Извадки от беседи и лекции
на Учителя Петър Дънов
от тетрадки на Пеню Ганев
и Елена Хаджи Григорова

Пенѭ Ганев

V.
Учителят за музиката

Извадки от беседи и лекции на Учителя Петър Дънов от тетрадки на Пеню Ганев и Елена Хаджи Григорова

1. Пеене

Пеенето седи в правата мисъл. Добрите хора са най-добрите певци. Понеже сте развалили вашия ларинкс, затова не можете да пеете.

Ако тона „do" не-можеш правилно да вземеш, у тебе напрежението не е естествено, не е правилно.

Ако „re" не вземаш, движението у тебе не е правилно. Движиш се като пияния.

Ако „mi" не вземаш правилно, не можеш да оформяш нещата.

Който пее „fa" хубаво, никога сиромах не става (във всичките светове).

Ако „sol" не вземеш правилно, нито архитект, нито възпитател, нито обущар, баща и пр. не можеш да бъдеш. Този тон е в мисловния свят, в причинния, дето задачите мъчно се решават.

На четирите свята, ти трябва да станеш баща. На причинния като станеш, там добиваш своето съвършенство.

(21.V.1939 г., неделя, 5 ч сутринта)

2. Права постъпка

Да постъпваш правилно значи да не причиниш вреда най-първо на себе си, после да не вредиш и на другите – да бъдеш внимателен.

„La" е основа на доброто.

Ако „sol" не вземаш правилно, умен не може да бъдеш.

Ако „si" не може да вземаш правилно, ти религиозен не може да бъдеш. Всички дисонанси в живота произтичат от неправилното вземане на тона „si". Ева „si" не можеше да вземе. Тя яде плода не навреме. Прибърза. Тя научи „si" от змията, както я научи. Да вземаш тона „si" правилно, вярно, значи да виждаш добре, да нямаш погрешки. Добре е човек сам да заличи погрешките си.

От правилното взимане на „fa" зависи и правилното кръвообращение.

Ако си нервен, почни да пееш „sol".

Целият наш организъм е създаден музикално. Мнозина се силят да бъдат добри, без да са музикални. Всички тонове трябва да се взимат правилно. Умът е построен на ключа „sol", а сърцето – на „fa".

Един тон ако не вземате вярно, като отидете горе, ще ви върнат обратно на земята, 10 години да го учите, докато го научите добре. Всичките ни нещастия се дължат на кривото пеене. Изопачили сте я, музиката. Специализирайте по един тон, който ви се падне по жребие. Ако знаеш да пееш, ще бъдеш между ангелите.

(24.V.1939 г., сряда)

3. Уравновесителна сила

Човек не може да пее, ако не мисли, ако не чувствува и ако не постъпва добре. Умът, сърцето и волята ти трябва да бъдат перпендикулярни, за да пееш. Можеш да пееш външно, то е механически.

Пеенето се различава на онези певци, които са пратени. Има обикновени певци, които пеят механически, външно. Те се вдъхновяват, като им платите, и пеят.

Когато на една болест или неразположението му попеете и то си отива, добър певец си, гениален. Пеенето е уравновесителна сила. Неразположението произтича винаги от чувствата.

(10.V.1939 г., сряда)

4.

Пеенето е способност. Трябва да пееш, да развиеш тази способност. Тя ще служи за основа и за други способности да развиваш.

Физическият свят, добре разбран, става духовен. Духовният свят, добре разбран, става Божествен. Божественият свят, добре разбран, става физически. *Махар* е натоварения, който носи всички тежести, който слиза, а *Бену* е този, който дава живот, украшение, утешение. Всеки един от вас е едно проявление на Бога.

(10.V.1939 г., сряда)

5. Благословение на Бога

Когато пеете, трябва най-първо да помислите. Щом имаш разположение, пее ти се. Това е нормално положение. И обратно: щом нямаш разположение, не ти се пее. От всяка песен, която пееш, иде едно благословение от Бога. Доколко[то] ти се отваряш при пеенето, дотолкова блага ти се дават от горе.

Пейте и възпявайте Господа с духа си, с душата си, с ума си, със сърцето си. От главата до петите, всичко да пее във вас.

Ако мислиш добре, ако чувствуваш добре и ако постъпваш добре, работите ти ще вървят, ще имаш един хубав обед. Като пееш, да се освободиш от вътрешната сиромашия.

(10.V.1939 г., сряда)

6. Свещеният огън

Когато дойде един човек при тебе, дай му от твоя свещен огън, че като си отиде вкъщи, да не замръзне от студ, а да си запали огъня с твоя огън, да се стопли. Хляб не му давай. Този свещен огън произтича от живота в нас, от нашата душа.

Тонът „Ia" е плодът на Божествения огън. „Давай, давай" започва с тона „Ia". (*Учителят пее*: „да-да-да-да".) Когато влезе Божественото учение у вас, вие ще се подмладите. Да благослови Бог свещения огън на нашето сърце.

(10.V.1939 г., сряда)

7. Музиката и мисловният свят

Ония елементи, от които светът е създаден, това е идея. Те идват от мисловния свят. Музиката принадлежи на умствения свят. Музика има и в разумните чувства и постъпки.

Не може да бъдеш музикален, ако не мислиш, не чувствуваш и не постъпваш правилно. Музиката, това е правилен начин как да постъпвате. Щом не знаеш как да мислиш, как да чувствуваш и как да постъпваш, значи не знаеш да си нагласяваш арфата на ума или на сърцето.

(12.V.1939 г., петък)

8. Начин за освобождение

Имаш неразположение – почни с тона „do-do". Това е новият начин за освобождение. У вас са вложени всички дарби, като семена. Посявайте ги и работете. Мислите са семена за вашите дарби. Днешния ден използвайте. Не оставяйте за утрешния ден. Утре носи други възможности.

(12.V.1939 г., петък)

9. Роден за певец

Ако ти си родена за певица, никой не може да те спре. Октава и половина всички трябва да пеете и естествено да ви бъде.

Тонът „re" дава истинска пластична походка. „Mi" дава формата. Който е груб, „mi" не може да взема. За да бъдеш мъжествен, „fa" трябва да вземаш вярно. Мнозина от вас „re" не могат да вземат – нямат походка. Мекотата дава пластичност и почивка. Без мекота човек терците не може да ги взема, става нервен, изгубва. Вие не може да обичате, ако не пеете.

(17.V.1939 г., сряда)

10.

Пеенето е дихание на Бога. Пеенето е закон на дишането. Първото дихание, което Бог е вдъхнал на човека, е било музикално – музика. Да вдишваш значи да слушаш.

(17.V.1939 г., сряда)

11.

Скръбта е дисонанс. Тонът „do" е напрежение, „re" е движение, „mi" е въртение, „fa" – добиване. Тя има четири значения. Като попаднете в мрачна нощ, трябва да се молите. Молитвата е коригиране. Ще слезеш и ще почнеш оттам, отгдето Бог е почнал, и ти ще почнеш оттам.

(17.V.1939 г., сряда)

12.

Пеенето е дишане. Ако пееш на всяко страдание и болест, те ще изчезнат. При всяка работа дръжте тази свещена идея: Бог ни е вдъхнал дихание. Щом не си разположен, значи взел си фалшив тон. Докато пееш, ти ще живееш. Пеенето е дишане.

(17.V.1939 г., сряда)

13.

Пробуждането на съзнанието у човека е музика. Животът започва с музика. Казваш: „Нямам условия да пея." А да завиждаш, да се съмняваш, да одумваш и пр. – имаш условия.

14.

Бог е вложил музиката във вас. Почнете да я развивате. Всички светии се вслушват в песните на вашето сърце и оттам си съставят понятие за вашето развитие.

(31.V.1939 г., сряда)

15.

Музиката е изкуство на ангелите. С нея можеш да се повдигнеш. Всеки един от вас има по едно изкуство. Щастието ви зависи от ларинкса. Да пееш, да говориш, да чувствуваш, да мислиш, това е музика.

(7.VI.1939 г., сряда)

16. Молитвата на музиканта

По три пъти на ден трябва да се молите Господ да благослови езика ви и ларинкса. Божествената мярка е вътре в теб.

(7.VI.1939 г., сряда)

17.

Музиката е да се обнови нервната система, а не за да станете певци. Който няма едно светло чувство и светла мисъл, не може да пее. Песента „Киамет" е разрешение на мъчнотиите.

(7.VI.1939 г., сряда)

18. Певци

Добрите музикални певци имат хармония между мисли, чувства и постъпки. За да ви се постави гласът, най-първо трябва да ви науча да мислите, да чувствувате и да постъпвате. Ако човек беше на небето, нямаше да му се изяви Божествената Любов. Христос беше музикален. Той слезе в страданията, за да Му се изяви Божията Любов. В бъдеше ще пеете! Вие и сега добре пеете.

(14.VI.1939 год., сряда)

19. Музикант

Ти не можеш да си музикант, докато не можеш да мислиш, а не можеш да мислиш, ако нямаш любов. Ако светлината може да ме научи как да живея и как да служа на Бога, това е Любовта.

(2.VII.1939 год., неделя)

20. Трансформаторът

Музиката, хармонията е най-големият трансформатор. Музика има във вашето сърце и воля. Всички мисли, чувства, които имат отношения към вас, те ви интересуват. И ако пренебрегнеш тези неща, които имат отношение към тебе, всички нещастия ще те сполетят. Трябва да създадете едно състояние у вас, което да ви дава подтик.

(13.X.1939 год., петък)

21.

Ако искаш да станеш музикант, ще впрегнеш ума, сърцето и волята си на работа. Също и другите дарби. Само методите не са еднакви. Духът, например, ще дойде у вас, когато станете способен и достоен за Него. Защото, като ти дадат „своето", ти не трябва да направиш нито една погрешка. И на вас не ви дават да бъдете например музикант и т.н., защото правите погрешки. Докато правите погрешки, ще бъдете глупави, невежи и пр. Няма да ви дадат „вашето" – това, което Бог е определил за вас.

(13.X.1939 год., петък)

22. Хармония

Музиката я препоръчвам, защото тя е трансформатор. Музиката е нещо Божествено. Да живеем, да мислим, да чувствуваме – това е вътрешна хармония.

(12.XI.1939 год., неделя)

23. Музикант да бъдеш

Трябва да имаш едни отлични ръце, за да бъдеш музикант, а да бъдеш пешеходец – да имаш едни здрави крака ти трябва.

(17.XI.1939 год., петък)

24. Обич към пеенето

Ти не можеш да станеш певец, ако не обичаш пеенето. Същото е и за науката, за доброто и красотата. Каквото обикнеш, такъв ставаш. Ако ти не обичаш свещения хляб, житото, хубавия въздух, човек няма да станеш.

(19.XI.1939 год., неделя)

25. Верни тонове

Верните тонове изглаждат всичките противоречия, затова трябва да пеете. Ако не знаете как да пеете, „si" не можете да вземете правилно. Ако не знаете как да постъпвате, „la" не можете да вземате правилно. Щастливият живот е живот за музиканта.

(16.XI.1938 год., сряда)

26.

Певец може да станеш само ако по 8–10 часа на ден пееш. Само с по десетина минути пеене певец не се става. Ако сте ясновидец, ще видите каква енергия излиза от мозъка на музиканта. Когато с музиката се занимаваш, имате жълта светлина – тя излиза от мозъка.

(21.X.1938 год., петък)

27. Октавите

Първата октава представлява физическия свят, втората октава – астралния свят, третата октава – умствения свят. Четвъртата е причинният свят, петата октава – будическото [поле]. Четири октави може да вземете.

(11.IX.1938 год., петък)

28.

Мислите са гами. Всички мисли са ноти. И те си имат гами, тактове и т.н.

(16.XII.1938 год., петък)

29. Преподаване с пеене

В музикалния свят с пеене се преподават предметите. „Do" е напрежение, „sol" е постижение.

(16.XII.1938 год., петък)

30. Самовнушение музикално

Ако искате да се самовъзпитате, говорете на себе си музикално. Не говорите ли на ума, сърцето и на волята си, не говорите ли им музикално, те няма да ви разбират.

(16.XII.1938 год., петък)

31.

При пеенето, създавайте си образа. Песента „Аз мога да кажа"* е от духовния и от Божествения светове. Говори се за едно друго слънце, при което всичко цъфти и зрее, и мисли, и чувствува.

(2.XII.1938 год., петък)

---

* Още за тази песен вж. на стр. 727, № 727; нотите и текстът на песента са на стр. 728. (Бел. М.И.)

32.

При пеенето трябва да излъкнат всички картини, които природата ви дава, за да потекат нейните сили във вас. Например в песента „Мога да кажа". Когато слънцето изгрее, дава форма; когато слънцето изгрее, дава съдържание и смисъл.

(2.XII.1938 год, петък)

33. Тоновете и енергията

Когато пеете една песен, гледайте да пеете ни много сухо, ни много влажно.

Тонът „mi" показва, че трябва най-малката енергия да се похарчи. „Re" – хармонични движения. „Fa" – работа на светлината. Туй, което работи с нас и осмисля нещата, то е „fa". Има едно „fa" в сърцето, в мисълта и на физическия свят. Когато изпееш „fa", да почувствуваш топлина в сърцето и светлина в ума. Най-първо трябва да нагласяте ума. Пейте в трите свята. Да събуждаш с песента твоята мисъл, чувство и воля за работа. Това е пеене.

(2.XII.1938 год., петък)

34.

Сутрин изпейте тона „do". „Do" включва всички тонове в себе си. В своето движение този тон, като преминава всички гами, той взема и „re", „mi", „fa", „sol", „la", „si" и в седемте октави се връща пак на „do". Заключението е, че „do" съдържа всички тонове в себе си.

(23.XII.1938 год., петък)

35.

За да учиш музика, трябва да се тонираш. Петте линии, това са 5-те човешки чувства. В бъдеще ще бъдат 6 чувства. Тонът придобива качества в своето движение. Увеличават ли се трептенията, увеличава се цветът на тона. Тоновете в следующите октави си менят цветовете. По-долните, по-ниските тонове са по-топли, а високите съдържат повече [светлина]. За да се движи топлината и светлината, се иска сила. „Do" има 16 обертона. Всеки тон има 16 качества.

(23.XII.1938 год., петък)

36.

Само в Божествения свят има пеене. Да свириш и пееш, това е най-хубавата работа. Във физическия свят има мъчение, в духовния свят има труд, а в Божествения свят има работа, т.е. пеене и свирене.

(28.XII.1938 год., сряда)

37.

Докато не вложиш любов в ума си, сила в сърцето си и красота в тялото си, ти не можеш да пееш.

(28.XII.1938 год., сряда)

38.

Поетите са за земята, а музикантите – за небето. Живеем ли разумно, сме на небето, неразумно ли живеем, сме на земята.

(4.I.1939 год., сряда)

39. Октави

Първата октава като изпееш, ти можеш да излезеш из противоречията на физическия свят. С втората октава ще излезеш от противоречията на духовния свят. С третата октава – на умствения свят. С четвъртата октава – на причинния свят.

Ако тона „re" не можеш правилно да вземеш, във физическия свят правилно не може да ти върви.

(25.IX.1940 год., сряда)

40. Пеене в няколко свята

Някой път умствено може да си попееш, някой път да си попееш чувствено – в духовния свят, а като не може, тогава опитай се във волята – на физическия свят да си попееш.

Ти ако тона „la" не може да вземеш правилно, твоята мисъл не е организирана. Ако тона „si" вземеш правилно, тапия ще вземеш. Ако вземеш правилно „fa", градинар си, обработваш нещата.

(25.IX.1940 год., сряда)

41.

Музикант наричам този, който като ти изсвири нещо, ако те боли глава, да ти мине.

(22.V.1938 год., неделя)

42. Събуждане на музиканта

Искаш ли да станеш музикантин, трябва да намериш един музикантин, който да събуди чувство за музикалността у вас. Само при музикалния човек ще се събуди музикалното чувство във вас.

(22.VI.1938 год., сряда)

43.

Певец, който знае да пее, гладен няма да остане. Ако мислиш да дойдеш на земята и да бъдеш щастлив без да пееш, това е абсурд. На щастието трябва да пееш.

(29.V.1938 год., неделя)

44. Тон

Когато има мисъл, тонът върви гладко. Духът е, който ви вдъхновява и насърчава. Всеки да си пее за своето вдъхновение. Мисълта при пеенето трябва да е концентрирана. Тонът „mi" носи мекота, за да избегнеш противоречието. „fa" е съдържание, сладчина. „Sol" – това е, което дава.

(1.IX.1939 год., петък)

45.

Изучавайте музиката, както изучавате растенията. Изучавайте музиката без правила. С правила ли я изучаваш, това е механическа музика.

Студено ли ти е, пей със затворена уста. Лекувайте се с песен. Когато пееш, мисли за думата и за тона, а не върху това какво ще кажат хората.

Слушайте добрите певци и музиканти, гледайте добрите хора, за да станете такива. Изгубиш ли музиката, и работите ви се разбъркват.

(1.IX.1939 год.)

46.

Музиката спада към духовния свят и тя развива вярата. Ти ако имаш силна вяра, веднага ще прозреш и ще видиш бъдещето. Човекът на вярата вижда нещата. Който не вярва, само чувствува нещата, а ги не вижда.

(6.X.1939 год., сряда)

47.

Пейте. Неразположението тури настрана и пей. С потриване нищо не става. Десетки милиони струва едно гърло и вие не го оценявате, не го упраж-

нявате, вие губите. Най-хубавият инструмент ви е даден. Щом не сте разположен, щом ти се плаче, то е време да пееш.

Вътре в себе си лей, за да станеш човек, не гледай какво хората ще кажат. Не се поддавайте на такива немузикални състояния. Всяка отрицателна мисъл, песимизъм, отчаяние – това не е музикално. Всяко нещо, което дава подтик на мисълта, на чувствата, на постъпките – това е поезия. А музиката заглажда най-лошите работи, тя ги помазва с масло.

„Когато моето слънце изгрее, аз зная какво ще направя" – по тези думи да си съчини всеки нова песен и да му тури мелодия (тема за идущия път).

(17.I.1936 год., петък)

48.

Музиката има отношение към човешкото съзнание и човешката мисъл. Един музикант, който не иска да му се развали вкусът за музиката, като чуе грамофона, трябва да си запуши ушите.

Музиката е естествено състояние на съзнанието. Онзи, който иска да употреби музиката за възпитание на своя живот, не трябва да се учи от грамофонните плочи, а да се учи от живия музикант.

(17.I.1936 год., петък)

49.

Ако ти не можеш да мислиш музикално, никога не можеш да пееш. И ако някой сега пее, то се дължи, че в миналото е мислил. За да пее човек, той трябва да има висока култура, трябва да е излязъл из противоречията навън.

Когато двама души не се разбират, не са музикални. Най-първо ще възстановите музикалността. Най-първо вие трябва да имате разположение към музиката, за да бъдете музикален, не само да имате инструменти.

(24.I.1936 год., петък)

50.

Песента е външен израз на Любовта. Когато гласът ви почне да трепери, тогава вие сте добри певци. Трябва да се даде израз на пеенето. Като се научите да мислите, всичко ще дойде. Без светла мисъл, без добри чувства, без добри постъпки, без музика нищо не се постига в света. Както при слънцето всичко се топи, така и при песента всички мъчнотии се стопяват. Мъчнотиите са вътрешни. Новото възпитание с музика ще бъде, а досега хората са възпитавани без музика. Като попееш на болката, тя се пресича. Трябва да пеете по закона на хармонията, весела, мажорна песен, а не миньорна.

(31.I.1936 год., петък)

51.

Пеенето ви трябва да бъде като насъщен хляб. Храната да се сдъвква. Мислете музикално. За да се пее хубаво, най-първо трябва да се мисли върху смисъла. Съзнанието да не бъде раздвоено, че ще ви слушат хората.

В пеенето разбирам: в единия полюс ще посадиш, в другия полюс ще порасне. Една идея, ако не спре на едно място, тя не може да расте. Най-първо ще дадеш движение на тона, но ще дойде до едно място, дето трябва да спре, за да почне да расте.

За да бъдете специалисти по пеене, трябва цял живот да посветите. Някои са родени за музиканти, но всички трябва да знаете по нещо. Музиката да ви служи да помагате на вашата мисъл, а не за да развеселявате хората. За себе си като пее човек, хубаво пее.

(31.I.1936 год., петък)

52.

Пеенето е дадено за хармония. Тона „do" ще вземеш правилно, ако си уверен, че големите мъчнотии може да преодолееш. Ако не можеш да туриш ума, сърцето и волята си в хармония, ти не можеш да се развиваш правилно.

(31.I.1936 год., петък)

53.

Ти трябва да знаеш, че скръбта е последната граница, зад която седи радостта. Скръбта и радостта са един интервал. Разбирането и неразбирането е също интервал. Знанието води към незнание. То води до една област, където не знаеш по-нататък.

(31.I.1936 год., петък)

54. Акорд

Като кажете един тон, да зазвучат в ума ви всички тонове, ще имате един акорд. Изпейте гамата с „и". „И"-то означава движение, то замества „re".

(31.I.1936 год., петък)

55.

Неразположен ли сте, пейте. Станете музикални. „Аз смея да кажа, че мога да пея сега. При нея всичко се топи, при нея всичко тъй расте." Там, дето има любов и знание, човек може да пее, там всичко става.

(31.I.1936 год., петък)

56.

Музиката е един израз на Любовта и знанието. Хармонията е там. Щом попеете, на вас ви олеква. Ти не можеш да обичаш, ако не се отвориш да възприемеш нещо и туй, което си възприел, на него ставаш израз отпосле. Чрез музиката вие ще приложите втория закон – любов към ближния.

Издишването – това е музика. Мислиш – значи възприемаш. Пееш – значи даваш, издишаш.

Любовта е за да изправи човек чувствата си, за да почне Божията мисъл да функционира в него.

(31.I.1936 год., петък)

57.

Има една музика, която раздвижва, друга, която организира, и трета, която внася мисъл. Трябва да мислиш. Не може да предаваш музика на един, който не е музикален.

(5.II.1936 год., сряда)

58. Органическо пеене

Туй, което се отнася за всички, то е органическо. При органическото пеене се образуват обертоновете, има една мекота, човек се насърчава.

Никога човек не може да пее, ако не тури в хармония мислите си и чувствата си. При дисхармонична среда не може да се пее.

(7.II.1936 год., петък)

59.

Човек трябва да има една вътрешна самоувереност, когато пее. Има едно състояние, когато пеете, тоновете сами идват при тебе, обичат те, а има и такова, че тоновете бягат от певеца, трябва да ги гони, не го обичат. Трябва да те обичат тоновете.

(7.II.1936 год., петък)

60.

Светът на музиката са живи, издигнати същества; като вземеш една нота, тя ще ти проговори, ще те коригира. Някой път лесно се пее, някой път – мъчно. Гениалните певци са съединени с много напреднали същества, които им помагат. Добрият проводник лесно преодолява мъчнотиите и обратно е за лошия проводник.

(7.II.1936 год., петък)

61. Цигуларят как да свири

Един цигулар, преди да почне, трябва да изсвири на публиката едно свое парче за тонирането на публиката, второ парче – за да я завладее, трето – да почне да чувствува и четвърто – да почне да мисли. За музикантите трябва една нова школа.

(7.II.1936 год., петък)

62.

Класическата музика не е идеална, тя е едностранчива. Трябва да се дадат нови образи, друга класическа музика да се създаде. Бетовен, Бах и пр. нищо не са създали, те са били само проводници. Зад тях са били хиляди гениални умове, които са работили. Те търсят своите форми и постоянно работят. Не искай да бъдеш нито Бах, нито Бетовен.

(7.II.1936 год., петък)

63.

Който е музикален, всякакъв може да бъде. Която цигулка при всички условия на времето може да свири хубаво, тя е разнообразна.

Много труд се иска, за да се научи човек да свири и да пее. Колко се е пънкал един виртуоз, за да се качи там, на онова стъпало! И ти, като се помъчиш, ще се качиш там. Пък има други, по-стари духове, които още по-горе са се качили.

(7.II.1936 год., петък)

64.

Красивият певец е човешката мисъл, която може да привлече вашето внимание. Един лош човек не може да пее. Пеенето спада в света на доброто. Дето има музика, там царува доброто.

Онзи, който пее, показва, че материалните работи са подобрени, той почва да мисли, да чувствува. Който пее, мислите му са музикални, също и чувствата, и постъпките.

(6.III.1936 год., петък)

65.

Талантливият музикант изразява музиката, а гениятя създава.

(8.III.1936 год., неделя)

66.

Не можеш да пееш хубаво, ако не си свободен в чувствата си, за да може да се концентрираш.

(13.III.1936 год., петък)

67. Тон

Взема ли един неверен тон, веднага у мен се явява неразположение. Когато пеете, вие не чувствувате любов, затова рядко трябва да се пее песента „Бог е Любов". Трябва да чувствуваш един свещен трепет и като изпееш „Бог е Любов", Бог ще дойде този ден да ти покаже какво нещо е любовта. Ще дойде

този ден някой път при тебе, да ти направи най-голямата услуга. Ако вие бяхте пели „Бог е Любов" както трябва, каквато болест и да имате, тя ще изчезне. Когато пее човек „Бог е Любов" както трябва, всичките неразположения изчезват. Музиката, пеенето трябва да бъде един метод за поддържане на здравето.

(9.III.1938 год., сряда)

68.

Някой път на Изгрева свирите на тази гама, която носи скръб. Аз съжалявам. Против себе си не говорете, понеже сте създание Божие. Не казвайте, че не можете да свирите, че не можете. Можете, но трябва да се упражнявате.

Всеки един от вас е диригент и вашият език е капелмайстор. Трябва да знае да говори.

Някой като ти пее, каквато болест имаш, ще изчезне, а друг като пее, каквито недъзи има той, те ще дойдат у тебе. Някой път аз като пея, се изяснява небето, а други път – не. Не поменувайте името Господне напразно.

(23.III.1938 год., сряда)

69.

Музиката не търпи съмнение. Щом мислиш и чувствуваш добре, ти ще го изпееш добре. Не трябва да се колебаеш и да мислиш, че няма да го изпееш.

Ще учиш да пееш заради самата музика. Ти ще пееш, за да получиш Божието благословение. Не в пеенето, а в самото разположение да пееш, ти ще получиш благословението. Има една вътрешна страна на пеенето.

(15.IV.1938 год., петък)

70. Песента „Фир-фюр-фен"

„Fir-fur-fen, tao bi aumen". Значи „движа се, ще цъфна". Кажи: „Аз съм кал, от която Бог ще направи най-хубавото гърне." От калта, която е у тебе, направи хубави грънци. Лошото у тебе, това е калта. Изработи я и направи грънци и ги тури в пещта да се опекат. Тази кал трябва да се опече. Ако минеш през пещта, умен ще станеш. Ако не обичаш огъня, ще изгориш. Без пеене нищо не може да се постигне. Пеенето отваря един път, дава едно разположение за възприемане Божиите блага. Има вътрешна и външна музика.

Калта да превърнеш на гърне и да се изпече. Условията да се използват, благото да го възприемеш и да го използуваш. Това значи „Fir-fur-fen, tao bi aumen".

(25.III.1938 год, петък)

71. Добрите условия

Да мислиш, да чувствуваш, да постъпваш добре и да пееш добре, това са условията, върху които се съгражда животът; и който ги има, може всичко да постигне. Вие вземате музиката само като едно външно изкуство. Обръщате внимание само на външната ѝ страна. Музиката има и други страни, това е съдържание и смисъл. Ако имате само формата, владеете я само като едно външно изкуство, нищо няма да постигнете. Ще имате само 1/4 постижение. Ще пеете, някъде ще ви нахранят и това е всичко. Ползата е само на физическото поле.

Но ако имате правилна, светла мисъл, правилни, благородни чувства и добри постъпки и добро пеене и свирене – тогава сте музикант в пълния смисъл на думата. Всичко можете да постигнете. Да разрешиш една мъчнотия – ти си музикален. Мислете правилно, чувствувайте и постъпвайте добре и пейте и свирете добре!

(25.III.1938 год., петък)

72.

Пееш ли, ще получиш една кесия с пари. Не пееш ли, нищо не ще получиш. Щом знаеш да пееш, природата ще ти даде една кесия с пари, а щом не пееш добре, изгонват те навънка.

Онази музикална система е вярна, която подхранва ума и сърцето.

Онези, които искат да им тръгне, трябва да бъдат музикални. Не тази външна музика, но да имат музикалност в мислите, в чувствата и в постъпките. Ние трябва да дадем само израз на музиката. Ние сме заобиколени с музикални същества.

(30.III.1938 год., сряда)

73. Песента „Аин фаси"

„Аин фаси, мекри заси, фин земру, ашан меру, суаси син месул, сумаси зен фесул." *Превод:* В небесните ширини, в морските глъбини, дето светлината обитава и животът постоянно се проявява.

(7.X.1931 год., сряда)

74.

„Аин фаси!" Единствената философия, която човек трябва да разреши, е следната: той трябва да превърне скръбта в радост. Скръбта е едно вътрешно неразбиране на живота. Човек никога не може да пее, ако не е радостен. Ако има радост, той може да пее добре, но щом има скръб, той никак не усеща разположение. Ако скърбящият може да пее, той е намерил един преходен пункт, една жичка, от която вече животът може да възлиза. А щом човек се лиши от пеенето, това показва, че той се намира в трудно положение и няма простор. Ние имаме два елемента, с които можем да обосновем един щастлив живот. Единственото място, дето можем да слушаме Божия глас, то е при скръбта.

(21.X.1931 год., сряда)

75. Тонове

„Do" е пътят на Любовта. „Mi" е пътят на Истината. „Sol" е пътят на Мъдростта.

(1.III.1940 год., петък)

76. Тодор Мазаров*

Мазаров е пял по три минути на ден, да се упражнява, в миналите му животи. Той е пял хиляди години, за да има днешното положение. Той е влял голяма любов към своя ларинкс. Много е внимателен в говора си. Една вечер два часа като пее, 40 000 лв. му плащат.

Трябват ти 30 000 години по три минути на ден да пееш, за да се съберат 48 години. Първата дума като кажеш, да е музиката. Като кажеш: „Аз живея", да помислят, че „и всички праведни в мене живеят". Така е почнал Мазаров.

(21.II.1940 год., сряда)

---

* Тодор Мазаров (роден в с. Павел-баня на 2.I.1905 год., умира на 17.IX.1975 год. във Виена). Оперен певец тенор. Артист в Софийската народна опера от 1932 до 1937 год. През лятото на 1937 год. спечелва първо място в музикалния конкурс във Виена. От 1937 до 1953 год. изпълнява всички оперни роли за тенори. Притежава лирико-драматичен висок глас от италиански тип. Единствено той, със своето балканско гърло, е можел да пее ролята на Арнолдо във „Вилхелм Тел" от Джоакино Росини. Вярвал е, че в България ще се роди тенор, който да го замести достойно, за да се постави отново операта „Вилхелм Тел" във Виенската опера.

Биографичен очерк за Тодор Мазаров вж. в Приложение I, стр. 741–744. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

77. Поезия и музика

Поезията е забавление за предметния обективен ум в човека. А музиката е забавление на сърцето. За да станете музикален, трябва да започнете с правилния музикален говор.

(21.II.1940 год., сряда)

78.

Мазаров, като отиде на вратата на рая и им изпее една песен, ще го пуснат да влезе за три дни в рая като хорист и после пак ще го пратят на земята. Той е направил една крачка до рая, но вие не можете да припарите до рая. Нищо не сте изработили.

Мазаров е най-високият връх в България. По-рано беше затворен, дарбата му – непроявена. Но сега, като я развиваи работи повече върху нея, оценен е от всички. Той внесе радост и вдъхновение у целия народ. Той е изпратен за Славата Божия.

(21.II.1940 год., сряда)

79.

Мазаров е едно цвете от невидимия свят, изпратен за България. Мислите ли, че той сам е цъфнал? Ангелите са му помогнали. Същото е и за вас. Колкото скръбта ви е по-голяма, толкова ангелите ви се радват и ви поливат. Страданието е съдържание, а радостта е смисълът. Мазаров е плод на целия български народ.

(21.II.1940 год., сряда)

80.

Музиката е за сърцето. Ако имате любов към Бога, ближния и себе си, ще можете да изпеете песента „Духът Божий" както трябва. Трябва да имате едно чувство на вдъхновение, да почувствувате любовта като песен, тогава ангелите ще се заинтересуват и ще си подадат ухото да ви чуят и ще ви посетят. Заемете се да изучавате песента „Духът Божий" тъй, както за в операта. Пейте я, като се вслушвате, пейте я за себе си, а не за пред народа. Говорът ви да бъде музикален. Без музика никакъв прогрес не може да направите.

(21.II.1940 год., сряда)

81.

Цигулар е оня, че като засвири, бурята да престане. Или певец е оня, който, като излее една песен, воюващите да се примирят. Трябва да дойде Паганини да посвири с вас и те напълни. Трябва да дойде Божественото да напълни главите ви, да намести ума и сърцето.

(22.III.1940 год., петък)

82.

Музикант не можеш да станеш, ако не я обичаш. Същият закон е за всички науки. В музиката е законът. Ти не може да приложиш един закон правилно без музика. Законите се справят с фактите, а фактите – с принципите. „Do" е съставяне, „mi" е разредяване, „sol" е разширяване. Съвременната музика е една сянка на една музика в природата.

„Do-mi-sol" – изгряване. „Sol-mi-do" – залязване. „Do" – физическият свят, сгъстяване, „mi" – духовният живот, разширение, „sol" – умственият свят, разширяване.

(24.IV.1940 год., сряда)

83.

Българинът иска изведнъж много да се разшири. Народната музика е един затворен кръг. Има материален, душевен и Божествен ритъм. Времето определя границите между две величини. Музикалният свят, за да поправи света, трябва да излезе из този затворен кръг. Има една гама, в която трябва да влезе бъдещият темп на бъдещия свят.

(29.V.1940 год., сряда)

84.

Ако искаш да учиш музика, трябва да имаш ясна представа, да познаваш едно музикално парче, да знаеш нотите, да прозвучи ясно у тебе всеки тон. У вас тоновете не са ясни, защото удряте много.

(23.IV.1937 год., петък)

85. Гами

Мажорните гами са светлинни гами, а миньорните са топлинни гами. Някога трябват светлинните гами – мажорните, а когато има нещо да се опита – топлинните гами, чрез проблясване в неговите чувства.

(23.IV.1937 год., петък)

86. Музикалният ритъм

Двадесет години ви трябват да научите правилния ритъм, като всеки ден свирите по 2 часа на ден. Природата да пее.

Буря ако има, тя ще спре, защото природата иска хармония. Някои предчувстват тази буря и ние по обратен път можем да я спрем. Всички трябва да пеете, да се възпитавате.

(23.IV.1937 год., петък)

87. Бетовен, Моцарт, Бах

Ако не искате да мислите, бих ви препоръчал да свирите Бетовен. Ако нямаш любов към поезията, бих ви препоръчал да свирите Моцарт. Ако не ви се живее – да свирите Бах.

(9.V.1937 год., неделя)

88.

Вие сте остарели и не можете да се подмладите без музика. Аз не говоря за тази външна музика. За мен един артист не е музикант. Аз говоря за една музика, която изключва всички недъзи. **Музиката е способност, дарба, вложена в човешката душа от Бога.** Чрез нея минава Божествената енергия. Вие не можете да запазите това, което сте придобили, защото не сте музикални, не мислите. А то е закон на инволюцията.

(5.V.1937 год., сряда)

89.

Ти ще успееш с разумното си сърце, с ума, с душата и с духа.

Душата е сопран, духът е бас, умът е тенор, сърцето е алт. У вас има цял квартет.

Отдолу започва духът. Вие започвате с главата надолу. Туй не е музика.

(5.V.1937 год., сряда)

90.

В музиката трябва да знаеш на всеки тон каква част на времето да дадеш. Най-първо ще започнеш с разумното в себе си, а външното отпосле ще дойде. Всички вземахме най-ниския тон и се получи нещо като гръм. Това е духът. Вие се стремите към високите тонове.

(5.V.1937 год., сряда)

91.

Хармонията изсушава, а мелодията овлажнява. Ако няма хармония у вас, не може да растат и зреят желанията. В музиката има една страна – всичко е възможно в нея и с нея.

(5.V.1937 год., сряда)

92.

На вас ви трябва светлина. Вие се блъскате, защото нямате светлина. Вие като влизате в салона (на Изгрева), колко от вас са влизали с песен? Аз ще пея „Господи, Боже мой" и в главата ми се явява светлина и нещата ми стават ясни и разрешавам една мъчнотия. Светлината е храна за душата. И трябва да храним душата с цветовете, с ония възвишени мисли, иначе доникъде не може да отидете. Топлината, и тя е храна за душата.

(5.V.1937 год., сряда)

93.

Музиката е един правилен начин за усъвършенствуване на човешката душа. Хармонична мисъл и чувство – това наричам аз музика. И който пее, него никой не може да го раздразни. Мислещото, музикалното сърце у човека разрешава всичките противоречия.

(5.V.1937 год., сряда)

94.

Всяка сутрин, като станеш, запей: „Господи, аз съм готов да изпълня волята Твоя." *(Учителят пее на дебело, с ниски тонове.)* Ниските тонове са на духа, а високите тонове – на душата. И като започнете да пеете с духа си и с душата си, знаете ли какво ще стане тука, на Изгрева? Тази музика е предисловие. Ако не я знаете, ще ви върнат от небето, да я научите. Ако не знаете сегашната музика, как ще научите небесната музика?

(5.V.1937 год., сряда)

95.

Тези, които искат да мислят правилно, тона „mi" взимат вярно. Тези, които искат на Бога да служат, „si" тона взимат вярно. Искате ли да пеете, хората да ви похвалят, това не е музика. Аз, когато пея, мисля. Не искам хората да ме слушат и да ме хвалят. Това е чувствуване, щом искам да ме хвалят.

(5.V.1937 год., сряда)

96.

Няма защо да ходиш да се оплакваш на хората, когато имаш едно недобро състояние, **но ще седнеш и ще започнеш да пееш** и веднага ще се измени състоянието. Изкусните музиканти, артистите, дават само картини с музика, а аз измъщам яйцата, измътям яйцата и се излюпват пилците. Вие всички пеете хубаво, но искате да се харесате на хората. Знаете ли какво значи да се харесвате на хората? Всеки ще иска да се потърка до вас, а това знаете ли какво е? Много даровити музиканти са изгубили своята дарба от това. Вие не трябва да харесвате света, да им обръщате внимание. Това е опасно, вие губите. Нищо не печелите. Оставете сцената за артистите. Те не са музикални, а са само представители на музиката. Душата до тенора може да слезе и като дойде дотам, духът ѝ казва: „Стига до тука."

„Господи, Боже мой". *(Пее Учителят и ние – с Него.)* Ще пеете без правила. С правила нищо няма да научите. Ще мислите при пеенето и ще се вслушвате. Такова не сте слушали, което сега ви пея и свиря. Като запеете, бурите на сърцето да се изгубят.

(5.V.1937 год., сряда)

97.

Още като се събудиш, изпей нещо – което ти дойде на ума. Никой няма да ти държи сметка, че хубаво не си пял. Каквото ти дойде на ума, съчини го. Може да попееш на някой извор, на цвете, на храната. Жената, мъжът и децата, като седнат, да си попеят. Тъй интимно, каквото ти дойде, без да ги слушат отвън, знаете ли какво ще стане? С разумното сърце като мисли човек, правилно мисли. Ако пеете всяка сутрин, половината от товара ви ще падне.

(5.V.1937 год., сряда)

98.

Нека се оформи у вас желанието за пеене. Правилата оставете настрана. Без правила ще пеете. И то определя нещата. Аз искам да мислите музикално, да се освободите, не искам да разбирате. Не се сравнявай с другите, а мисли, че ти имаш дарба да пееш. *(Учителят имитира и пее.)*

(5.V.1937 год., сряда)

99.

Трябва да имате една богата душа, да пеете. Мисли, пей! Мисли, пей! Като пееш, краката, ръцете знаят как да работят. Музиката е едно възпитателно средство. Като пееш, ти се спри на онзи тон, който ти се харесва, и ще ти дойде някой на помощ от Божествения свят.

(5.V.1937 год., сряда)

100.

Децата представляват астралният човек. Те живеят чувствен живот.

Хайде да изпеем нещо! До онзи тон, до който аз мога да сляза музикално да пея, този е основен тон за мен. „Господи, Боже мой!" (*Изпяхме.*)

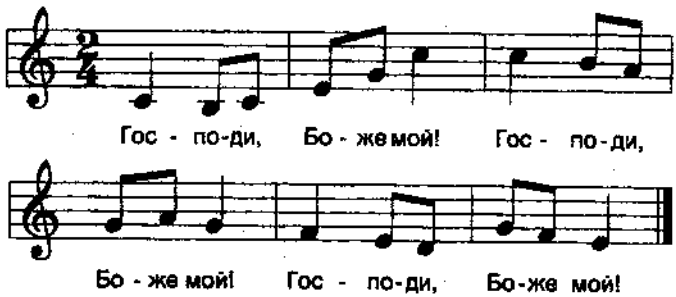

(5.V.1937 год., сряда)

101.

Когато нямате сила, отпаднали сте, пейте тона „re". Искате да мислите – пейте тона „mi". Искате една работа сполучлива да излезе – пейте „sol-la-si-do". Когато тонът е чист, мисълта е права. Чистота на тоновете ви трябва при пеенето „do-mi-sol" – този интервал пейте. Правете упражнения, да събудите музиката у вас.

(15.IX.1937 год., сряда)

102.

Светската музика е нагодена за човешкото тяло – тя събужда низшите чувства. Когато човек слезе в миньорните гами, страданията ще дойдат. Здраве ви трябва, затуй пейте: „Сила, живот и здраве".

(15.IX.1937 год., сряда)

103. Гама на Любовта

Една гама на Любовта е една милионна част от грама. За да придобиете тази частица, трябва да работите 3000 години. Най-скъпото и най-святото нещо е тя. Не може да си играете с Любовта. Тя не позволява никакъв прах и нечистота. Единствената дреха, с която се облича Любовта, е музиката. И ако можете да дадете най-малко трептение на Любовта в този дом, в който влезете, всички спорове, ако има такива, ще спрат.

Бог е достъпен за нас само чрез Любовта. Няма да напуснем земята. Ние сме дошли тука, на нея, да работим, да я преобразим. Ние правим нещата без любов, затова и страдаме и затова умираме.

(19.IX.1937 год., неделя)

104.

Музиката ще считате като едно от великите блага, чрез които светът се повдига. Нещастията идат, когато спрем музикалния ход на нещата. Основният тон е Любовта. На физическия свят основен тон е доброто, в духовния свят е справедливостта, а в Божествения свят е разумността. За в бъдеще ви трябват знания, за да можете да използувате музиката.

(10.IV.1942 год., петък)

105.

Когато ви сполети нещастие, пейте! Ще пееш при всичките условия на живота. Пейте тона „fa". Музиката ще ви откупи. Кръвта Христова – това е Словото Божие. За да пее правилно, човек трябва да регулира мислите и чувствата си. Противоречията са необходими за регулиране, за хармонизация.

(7.XII.1941 год., неделя)

106.

Музиката е да събуди едно хубаво чувство. Не се ли събуди хубаво чувство, няма да дойде и светлата мисъл и кръвта не може да се пречисти. Сърцето всякога пее. Рало, което оре, не ръждясва. Докато сърцето страда, то е ралото, няма да ръждясаш. Щом няма страдания, ръжда ще има. „Fa" е устойчивият тон. „Re" и „mi" дават капитала, а „do" и „re" го разработват. За предпочитане са страданията, отколкото ръждата.

(7.XII.1941 год., неделя)

107.

Хубаво е човек да пее. Няма по-лека работа от пеенето. Ако пеете, ритъмът на сърцето е правилен, външните условия се подобряват. Ако всичките хора пееха, животът им щеше да се подобри и много по-малко болести щеше да има. Щом не пееш, ще ръждясваш.

Мрачните времена преминаха вече, няма какво да се плашите. Страданията са работа. Страданията турят всичко в ред и порядък.

(7.XII.1941 год., неделя)

108.

Музиката събужда ума и сърцето. Тя образува връзката между ума, сърцето и волята. Ако пееш, бурята ще престане, ще се спрат малко да те послушат. Ако не пееш, те ще си продължат работата. Музиката е едно вътрешно състояние.

(7.XII.1941 год., неделя)

109.

Когато вятърът духа, това е по закона на музиката. Реките текат по същия закон, слънцето грее, цветята цъфтят и т.н. Всичко туй става по закона

на хармонията. Като изпееш, като кажеш: „Милост, Господи!", тя ще дойде. Хората са господари, искат без да се молят, да успяват. „Fa" значи, че човек не трябва да бъде разточителен. Да започва и да свършва работата си добре. Значи да влезеш в закона на хармонията. От страданието – в хармонията, оттам – в Любовта и от Любовта в Бога да влезеш.

Щом тоновете не можеш да вземеш чисто, ти не можеш да пееш.

(7.XII.1941 год., неделя)

110.

Единственото нещо, което тонира, това е Любовта. Любов към Бога и справедливост към ближния. Щом почнете да пеете, една малка светлина и топлина се явяват.

(7.XII.1941 год., неделя)

111.

Музиката ще бъде най-добрият метод за възпитание. Един ден хората музикално ще се съдят. Имам да му давам – ще му попея. Тогава няма да има противоречия. Противоречията са от недоимъка, обедняване от любовта, от истината, от знанията. Вместо страдание ще има песен. Ще кажете: „Кога ще дойдат тези времена?"

(7.XII.1941 год., неделя)

112.

Там, дето има любов, електричеството като минава, не прави пакости – гръмотевица не го поврежда. Който не пее, е празно гърне, силите небесни могат да го счупят. Които пеят, са пълни гърнета: пълни с любов, с идеи – електричество, гръмотевица няма да им направи никаква пакост.

(7.XII.1941 год., неделя)

113.

За да пее човек, да бъде музикален, доста центрове трябва да бъдат развити на долната част отпред на челото. Когато ще пееш, най-първо да внесеш мекота в себе си, или да се хармонизираш с другите.

(5.XII.1941 год., сряда)

114.

Една нота е щастлива, когато някой я изпее както трябва. Ако можеш да изпееш един тон, който да повдигнеше трептенията на твоя организъм, всяка болест ще изчезне. Каквато болка имате, пейте тихо. Пеенето е чистене.

(9.XII.1941 год., сряда)

115.

„Махар" е много сложна дума. Изпейте я! Как трябва да се изпее думата „Осанна"? Изпейте я! Как трябва да я изпеете? Представете си, че щастието ви зависи от произнасянето на тая дума – как ще я произнесете? Как ще произнесете думата „сладко" и думата „кисело"?

Човек в говора си трябва да има музикалност. Коя е най-музикалната дума на българския език? Човек нищо не може да пее, ако не е близо до сърцето му. При пеенето трябва вдъхновение. Отдолу ако не е отпушено, не може да пееш. От долно „sol" като се почне, много лесно се пее. Пеене без усилие. С пеенето трябва да се позанимаете. Най-малко по половин час на ден да пеете. Като отиваш горе, ще ви накарат да изпеете нещо. Сегашната хармонична музика е еволюционен път.

(2.XII.1943 год., неделя)

116.

За себе си да пеете. Кажете думата – вие сте доволен. *(Изпяхме „Fir-fur-fen".)* Когато пеете, трябва да се свързвате с един музикален свят, с тези, които разбират от пеене, и да не се стеснявате. Слушайте, като пеете. Щом имате добро настроение, добре пеете. Пеенето да не бъде еднообразно. И като пеете, да имате едно подбуждение. Всички стари песни, колкото отиват, се стесняват, слизане има, няма разширение. Като не обичаш никого, не ти се пее. Старите нямат стимул, затуй не пеят.

(2.XII.1934 год., неделя)

117.

Туй, което организира живота в даден момент, то е основният тон. Любовта е само един момент, тя ни дава само един малък подтик, един тласък. Пейте и възпявайте Господа в сърцето си. Почнеш ли да пееш, почва животът да се урежда – не че е неуреден, но ти мислиш, че не е уреден. (*Изпя се „Аз в живота ще благувам".*)

(21.XI.1934 год., сряда)

118.

Музиката има свойство да изменя състоянията, тя има свойство да измени трептенията на тялото. Животът е едно музикално изложение на Божествения живот. Той е музикален ритъм. Изгубиш ли този ритъм, болестите идват. След като страда, Христос каза: „Дерзайте, аз победих света." Днес светът е победен. Победата на Христа бе пълна. Светът обаче не е завладян, а само победен. Под думата „завладян" разбираме свят, в който има ред и порядък, в който да влезе Любовта да управлява като закон.

(29.III.1935 год., петък)

119.

Музиката ти служи само да събира силите, но тя няма да те научи как да живееш. Музиката разрешава противоречията. Човек, който пее, е на служба, професор е, а който не пее, е уволнен. Музиката е изкуство за човешкото сърце, а не за ума.

Най-първо освободете се от всички вътрешни ограничения и после пейте. Трябва да имаш обект, за да пееш: за Бога, природата или за другиго. Има една мъртва гама, която е много опасна, ако попаднеш в нея. Ако ти музикално се молиш, имаш всичката мекота на сърцето, всичката красота и молитвата ти е чута.

(29.III.1935 год., петък)

120.

Ако влезете в света на музиката, всички нещастия ще паднат от вас, като праха от тъпана. Ти като пееш, ще се свържеш с един свят възвишен. Ако научиш един тон правилно да вземаш, ще ти се продължи животът, а не че ще станеш велик музикант. Ако не пееш, няма да си здрав, нито философ. Ние сме като листата на едно дърво, което е Бог и затуй трябва да живеем добре. В истинското дърво листата не падат.

(24.XI.1935 год., неделя)

121.

Има три начина за свирането. Много малко музиканти се занимават с философията на музиката. Ако окото ти бързо схваща нотите, то ти технически ще свириш. Когато схващаш съдържанието на нотите, това е музика. Тона „do", преди да го чуеш, трябва да го чуеш в пространството – то е музика.

Всяка мисъл трябва да изпъква в ума ти като звук. Например за морала, да го чуеш като звук, а не да го четеш на книга. Когато свириш и гледаш нотите, то е механическо свирене. Без ноти да свириш.

(24.XI.1935 год., неделя)

122.

Когато аз пея, пея първо за себе си, не за хората. Ако аз се науча да вземам правилно един тон, на мене животът ми се продължава. Знам философията на пеенето и тази на добрия, чист и свят живот. И затова живея така. Ако аз живея добре, имам разбиране за това.

Намериш ли се в трудно положение, кажи формулата: „Иова Ире".

(24.XI.1935 год., неделя)

123.

Всеки един тон трябва да има физическите, органическите и психическите качества. Да го чувствуваш в сърцето и в ума си. Всякой трябва да бъде музикален. Докато вие пеете механически, ще имате едно дразнене у вас. Във всяко едно състояние трябва да има контраст, да го смените, иначе ще се образува едно болезнено състояние. Ако пееш с терци, има едни постижения, ако пееш с кварти – други. Тонът „fa" е съдържанието, храната. „Sol" е правилното храносмилане, а „si" е най-висшето духовно постижение. Между „mi" и „fa" можете да влезете в другия свят. „La" е соковете, които взимаме. „Do-mi-sol-do." Живот – „do-fa", а красота – „do-sol".

(29.XI.1935 год., петък)

124.

Пеенето, музиката не трябва да бъдат за човека забавление, а едно **мощно възпитателно средство**, метод, чрез който да сменя своите отрицателни състояния, като упражнение. За пример: защо някой път човек пее весели, а някой път – тъжни песни? Казва: „Нужда имам от едните и другите."

Тъжните песни внасят по-голяма дълбочина у човека, разработват чувствата му. Скръбните хора са повече вглъбени в себе си, но имат по-тесни възгледи за живота, а веселите хора имат по-голяма ширина. Значи трябва да обръщаме внимание на музиката, да пеем.

(16.X.1935 год., сряда)

125.

Обаче има известни правила, които трябва да спазваш. Ако на физическото поле пееш много правилно, ако в музиката не съществува дисонанс, ще се случи нещо лошо. Ако изпеем една ангелска песен на земята, тя разрушава, защото иска простор. Ако на небето изпеем една песен като на земята, тя ще сгъсти нещата, всичко ще се помрачи. В съвременната музика има правила, но в природата има музика, правилата на която съществуват преди тия на съвременните професори по музика. Затова човек най-първо трябва да се научи да спазва тия правила на природата, а после да пее както иска.

(16.XI.1935 год., сряда)

126.

В говора, както и в музиката, има една разрушителна гама, която наричам гама на смъртта. Като свири човек или попадне на някой тон или дума от нея, все ще стане някоя пакост. Затова трябва да сме по-далече от една лоша мисъл или чувство в нас, да сме по-далеч от лошите хора, понеже вълните на звуковете на тази гама са къси и няма да ни засягат.

Само у гениалните музиканти всички органи на музиката са добре развити. В музиката човек трябва да е роден. С усилие човек може да постигне нещо. Ако причинността, способността да разсъждава у човека не бъде развита, той не може да направи връзка между причина и последствие.

(16.X.1935 год., сряда)

127. Тоновете

„Do" е основен тон на живота.
„Re" е измерението, дава посока, движение.
„Mi" е мек тон, дава разширение.
„Fa" е съдържанието, условията, при които животът може да се развива.
„Sol" е формата, в която може да се облече този живот.
„La" са добрите условия, мир, спокойствието.
„Si" е духовната страна на музиката, краят.
„Mi" и „si" са съединителни места в един по-висш свят.

(16.X.1935 год., сряда)

128. Гамата на живота

Както с музиката, така и с говора човек може да си строи или разрушава, според това дали си служи с гамата на живота или с гамата на смъртта. Засега на човека му е по-лесно да си служи с гамата на смъртта.

Време е човек да се научи да пее и да говори правилно, да си служи с гамата на живота, да проявява доброто в себе си, да постъпва съобразно с неговите закони, за да може да дойде новият ред на нещата: добрите условия да бъдат вътре в него, а злите същества, злото – вън от него. Тогава няма да прави престъпления, а ще се самовъзпитава и познава.

(16.X.1935 год., сряда)

129.

В света има истински музиканти, музиканти авторитети. И ако вие не попаднете под тяхно влияние, никога музиканти не можете да станете.

Когато вие пеете или свирите, ако ги привлечете, те постоянно ще ви коригират. Тия истински музиканти, които дават на човека небесно вдъхновение, в късо време могат да го научат да пее или свири. Ако учите мъчно нещата, това показва, че сте в света на обикновените хора, че нямате съдействието на великите музиканти. При туй състояние хората винаги се раздвояват. А щом са раздвоени, мисълта им вече е неправилна – има нещо, което е вмъкнато от този свят. В Божествения свят няма раздвояване. Там темпото е отмерено, определено.

(18.X.1935 год., петък)

130.

Ти се грижиш за много работи, тревожиш се. Като си попееш, ще се научиш по-малко да се тревожиш. **Музиката разрешава противоречията**: ако вървиш по волята ѝ, ще пееш навсякъде. Когато дойдете до пеенето, освободете се от всички вътрешни ограничения.

(5.IV.1935 год., петък)

131.

Има известни красиви гласове, които са крайно разрушителни. Човек трябва да бъде крайно внимателен към звуковете, които принадлежат към тъй наречената мъртва гама – гамата на смъртта. Човек трябва да има обект, за който да пее, нещо хубаво, за което да пее.

(5.IV.1935 год., петък)

132.

Ако не можеш да се молиш музикално, ако не туриш всичката красота, която умът ти може да даде, всичката мекота, която сърцето ти може да даде, най-интензивното желание, което волята ти може да даде, молитвата ти не може да има резултат.

Желанието на Бога е да ти помогне по всякакъв начин. Той е снабдил човека с всички средства, при нужда да знае как да се отправи към Него. Който функционира музикално, той може да бъде послушан, може да бъде Христов ученик.

(5.IV.1935 год., петък)

133.

Музиката трябва да те залюби. Човек, когато иска да издигне себе си, трябва да обикне тези разумни същества от горе. Ти като живееш между добрите хора, ще се проявиш и ще се развиеш, а ако сам се мъчиш да станеш добър, нищо няма да направиш.

Има 1000 музиканти в ангелския свят, а 10 – в човешкия.

Музиката – това са музикални същества, които ако не те залюбят, ти музикант не може да станеш.

(25.IX.1936 год., петък)

134.

Класическата музика е само едно парче. Свири на живота. Свири на умрелите. Когато им засвирите, да започнат да мислят. Свирете на животните. Всяко едно неприятно чувство е едно животно, една кобра – ако почнеш да свириш, няма да те ухапе. Музиката е дадена за лекуване. Ако при сегашния век вие не можете да пеете, да свирите, да сте весели, аз съжалявам.

(29.I.1937 год., петък)

135.

Гамите на живота са различни. Каква песен трябва да пеете, за да се излюпи едно яйце? Коя гама? Гамата напрежение. За да накарате едно дете да ходи, свирете му гамата движение. А за да накарате един човек да мисли, ще му изпееш гамата „mi".

(29.I.1937 год., петък)

136.

Ако пеете тихо, кои са съображенията ви и кои са, ако пеете силно? Отдолу въздухът да излиза нагоре, когато пеете. Трябва една мекота, за да се приложи сегашната музика, за да я изучите. Някои вземат тона „do" вярно, а други – „re", трети – „mi" и т.н. Това са състояния.

(29.I.1937 год., петък)

137. Значение на тоновете

Който иска да се избави от едно ограничително състояние, да изпее вярно тона „do". Който има желание да върви напред, взема „re" правилно. Който е решил правилно да мисли, взема „mi" вярно. Който иска да стане богат, взема „fa" вярно. Който иска да нарисува една картина – „sol". Който иска доходна служба, да си почива – „la". Който иска да стане религиозен – правилно [да] взема „si".

(29.I.1937 год., петък)

138. Закони на пеенето

Трябва да започнете от сегашната музика. Като пея 1/2 час, небето се прояснява и друг път, като пея 1/2 час, небето се покрива с облаци. Зная известни закони.

(29.I.1937 год., петък)

139.

Пеенето трябва да има едно възпитателно значение. Пейте най-напред за природата, за цветята, за растенията, за реките и после за себе си. По 1–2 часа на ден пейте за самовъзпитание.

(29.I.1937 год., петък)

140. В едно събрание трябва да имаш най-малко **един, който да хармонира с музиканта**, да го обича, за да се прояви музикантът. Трябва да имаш самоувереност, щом се поколебаеш и пръстите да стъпват несамоуверено върху кордите, почваш да вземаш нечисто тоновете.

(29.I.1937 год., петък)

141.

Игривите песни от планината са произлезли По-леките песни са плоски. Българинът е бил доста музикален, но му се явила една криза и казал: „Няма защо да се пее, мене яйце ми се пече на главата."

(29.I.1937 год., петък)

142. Пробуждане на съзнанието

Сега да дойдем до въпроса за пробуждането на съзнанието. Има известни методи за това. На физическия свят пробуждането на съзнанието става чрез някоя голяма катастрофа. Ние вярваме в сетивата си, казваме например, че виждаме нещо, но за да вижда човек, трябва да има пробудено съзнание. А диханието на съзнанието – това е музиката.

(19.I.1936 год., неделя)

143.

Музикалният свят, това е една среда, чрез която душата на земята се проявява. За рибата водата е среда, без която не може да се прояви. За птицата среда е въздухът. А за човешката душа, за висшето на човека, за проявлението на духа, е необходимо пробуждане на съзнанието. Музиката пък е активната страна в съзнанието.

(19.I.1936 год., неделя)

144.

Онова, което един цигулар изпълнява, то е само предисловие на музиката. Всъщност хората още не знаят какво нещо е музиката. Онази, истинската музика възкресява мъртвите, тя е могъщо нещо.

Съвременното поколение може да употреби всички усилия, може да разполага с пари, книги и пр., но без музика то не може да бъде възпитано.

(19.I.1936 год., неделя)

145.

За да се прояви Любовта, е необходима среда. Човешкият ум е средата, в която тя се проявява. А средата на ума е съзнанието. За да се прояви последното, необходима е музика, тя е неговата среда. Тъй се образува една непрекъсната верига.

(19.I.1936 год., неделя)

146.

Ако при сегашните условия сме музикални, бихме надделели хиляди препятствия и мъчнотии, които ни сполетяват. За основен тон в музиката може да се вземе оня момент, в който съзнанието се пробужда.

(19.I.1936 год., неделя)

147.

Музиката борави с едни къси вълни, които проникват навсякъде. За да се избавим от песимизма, трябва да боравим с късите вълни. Песимистите се нуждаят от проветряване на излишни впечатления и мисли.

(19.I.1936 год., неделя)

148.

За да могат хората да разбират нещата, трябва непременно да са музикални, музиката в тях да бъде нещо насъщно. Истинската музика прогонва всички болести. Болестите се произвеждат от най-грубите, немузикални същества. Във всички положения, като изпеем една песен и работата стане, показва, че това е истинската музика. Ако хората станеха музикални, ние можехме да спестим голяма част от времето си и да вършим работата си много по-лесно от сега. В музиката човек трябва да има голямо постоянство.

(19.I.1936 год., неделя)

149.

Новият човек трябва да бъде музикален. Един ден ние ще приемаме по радиото музикалните творби от Слънцето, а някои и след 1000 години още слушат музика от Слънцето. Тази слънчева мелодия веднага ще влее живот в един анемичен човек. Ние, съвременните хора, залагаме някъде знанието, което Бог е вложил в нас.

(19.I.1936 год., неделя)

150. Без музика не може

Жената е влагата в света, която носи плодове. Мъжът е вятърът, който духа, лъха и всички си почиват. Вятърът и влагата, като се съединят, дават общото изобилие. Но всичко това не може да стане без музика. Влагата без музика не може да се пренесе. Вятърът без музика не може да духа. Слънцето без музика не може да грее.

(19.I.1936 год., неделя)

151. Музикално съзнание

Човек не може да бъде щастлив, да мисли, да е религиозен или учен, без музика. Виждането е функция на съзнанието. Човек с пробудено съзнание вижда навсякъде какво има. Достатъчно е за човека да има музикално съзнание, за да узнае всичко, което пожелае.

(19.I.1936 год., неделя)

152.

Ако музиката дойде да управлява света, най-малко 70% от всички катастрофи на земята щяха да се избегнат.

Тези хора, които искат да се повдигнат, нека да започнат да пеят. Всякой да пее за това, което му е дадено да върши. Ако пеят хората, ще има по-малко болести, ще има хармония вкъщи и с по-малко дрязги. Всичко ще тръгне напред. Христос казва: „Преди да възлюбим Господа, да Му попеем." Ако ти хареса Господ пеенето, ще те възлюби. Никой не може да е възлюбен на друг човек,

ако не знае да пее, защото разумният човек няма среда да се прояви. Той има желание да ни даде нещо, но ако човек не знае да пее, това внася в душата на другия тъга, че не може да ти помогне.

(19.I.1936 год., неделя)

153.

Потребно е пеене. Човек не може да се спаси без пеене. Не пеене в обикновения смисъл на думата. Ако в човешкото съзнание пеенето не стане среда, в която съзнанието да функционира правилно, човек не може да поддържа духа на спасението и ще се обезсърчи. Един човек, който има това музикално чувство в себе си, никога не се обезсърчава. Между музикантите престъпници няма. Ако в света имаше [тази] музика, за която говорим, тя щеше да го преобрази.

(19.I.1936 год., неделя)

154.

Много лоши навици бихме победили у себе си, ако знаехме как да взимаме основния тон на музиката. Щом човек се колебае, тонът не е верен. Ако имаме някакви противоречия в себе си, в ума и сърцето си, щом запеем, те изчезват.

(19.I.1936 год., неделя)

155.

Когато Христос дойде, във всяка къща трябва да се чува песен, не обикновената песен. Тя не може да се пее между хората, съзнанието на които не е пробудено. Когато това музикално чувство се пробуди, това ще е началото на царството Божие на земята. Между хората ще има разбирателство тогава и те ще се простят завинаги с болести, сиромашия, недоразумения. Когато дойде Христос, тогаз хората ще чуят истинската музика, която ще възкреси.

Новото учение ще влезе с музика в света. Тази наука ще бъде основа и ще има единство на съзнанието. „Всичко, което чух." Питат хората кога ще чуят. Това зависи от музикалното им чувство.

(19.I.1936 год., неделя)

156.

Човек желае три неща. Той желае **да бъде свободен, да има светлина и живот.** Ако човек не придобие свобода, не може да придобие светлина, ни знание, ни живот. Ако у човека не се пробуди съзнанието, ако не дойде музиката, той и другите неща не може да придобие. Музиката се взима в един широк смисъл като един преходен период. Тя е диагонал в един квадрат, или двата диагонала, които отделят кръга. С един музикален човек не може да се влезе в противоречие. Има една хармония на сферите. Всяка звезда си има хармония. Един ден, когато хората се пробудят, ще чуят симфонията на вселената, когато всички разумни светове пеят.

(19.I.1936 год., неделя)

157. Съставният елемент на живота

Музиката въвежда в тази нова област, дето огън не разрушава. Музикалният огън не разрушава. Единственото нещо, което не разрушава, това е музиката. Любов без музика руши и това са страстите. Любов с музика никога не руши. Мисъл с музика никога не руши. Мисъл с музика никога не руши, но мисъл без музика руши. Морал без музика руши и мисъл без музика руши. Морал без музика руши, но морал с музика не руши. Животът без музика се руши,

животът с музика не се руши. Всички неща, в които музиката влиза като съставен елемент, не рушат, а съграждат. Това е основно положение, което човек трябва да вярва.

(19.I.1936 год., неделя)

158.

Ако човек развие в себе си това музикално чувство, всичкото богатство е отворено за него. Ако човек иска да тръгне по новия път, нека започне да пее, да използва живота си, за да възкресне. Сега не е време да се прераждат хората втори път. Сега е време за възкресение. А за да възкръснат, хората трябва да станат музикални. Сега не е време да става човек учен, религиозен, силен. Най-реалното е да стане музикален. Нека всеки отделя по 5 минути сутрин, обед и вечер, за да попее. Онази песен е хубава, в която думите имат едно значение, а не две. Истината е Истина, а не лъжа. Любовта е Любов, а не нещо друго. Гладът е глад, жаждата е жажда, а не нещо друго. „Всичко, което чух, ви го казах." Отчасти е казано, отчасти ще се разбере и отчасти ще се изпълни. Но все пак всичко е хубаво и нека посрещнем новите, светли бъднини с песен.

(19.I.1936 год., неделя)

159. Песента „Махар Бену"

„Махар" – значи Великият Дух слиза при бедните, да им даде условия да учат, да им помогне. Големият Махар да слезне. Всякога трябва да слезне една ваша мисъл, да й дадете условия да се прояви.

(8.VII.1938 год., петък)

160.

„Махар Бену" значи Великият Дух, Великият Бог, Който слиза да помага на малките.

(16.IX.1938 год., петък)

161. Значение на тоновете

Тонът „mi" е мислене, тонът „re" е движение. Тонът „sol" е разцъфтяване. Тонът „la" събира нещата, той е един плод, който може да се яде.

(18.IX.1938 год., неделя)

162.

В музиката най-първо ще започнеш с любов, после ще дойде топлината, знанието и свободата. Един музикант, който има любов, знание и свобода, има кой да го слуша. Той предава, но и получава от слушателите. Вие сте тука само радиото. Няма реалностите, те са далеч; и аз съм далеч от вас, затова не ме разбирате.

Турете за основа в живота си Любовта, ако искате да успявате.

(18.IX.1938 год., неделя)

163.

Ние се нуждаем от хора свободни. Да учиш музиката заради самата музика. Има една музика, която аз зная, която като запееш, веднага слизат светиите, ангелите и ти ще имаш една публика от светли същества.

Индусите знаят долната музика, че като запеят, събират змиите, животните.

Всичко е предвидено. Нищо не става случайно.

(18.IX.1938 год., неделя)

164.

Всеки ден си попявайте. Работете върху мислите и чувствата. Духът всеки ден ви подбужда. Слушайте Го. Оставете посторонните неща, които ви отвличат.

(28.IX.1938 год., сряда)

165. Тонове

Туй, което ще произведеш с един тон от трета октава, не можеш да го произведеш с тон от първа октава. Ако някои неща не ви са приятни, например страданията, значи че тоновете в живота не вземате вярно. В скръбта ще придобиеш нещо, а в радостта ще изгубиш. Щом си скръбен, нищо не харчиш. Бог иска да опитаме и радостите, и скърбите. Скръбта е изоставена работа от някого; ако ти я свършиш и успокоиш скръбта, значи ти си умен и ще получиш една радост. А всяка една радост е свършена работа. Щом недовършената работа я свършиш, скръбта ще се превърне на радост. Довършете работите си и ще дойде радостта.

(23.IX.1938 год., петък)

166. Истинска песен

Всеки един от вас най-малко може да направи от своя живот една песен и като запеете вашата песен, ако децата ви са болни, ще оздравеят, ако къща нямате, веднага ще я имате.

На Бога да служиш с най-красивото, което имаш в себе си. С Любов и Дух да служиш. Истината е един метод, една от най-красивите форми, в които Духът облича най-възвишените мисли и чувства.

(16.X.1938 год., неделя)

167.

Който иска да стане музикант, да посети 100 души музиканти. Да им погледа къщите и да му стане приятно. Същият закон важи, когато искаш да станеш богат, учен, философ, художник или ангел, или светия и пр.

(15.XII.1939 год., петък)

168.

При пеенето е необходимо сила, усет и мисъл. Силата е основа на усета, а усетът е основа на мисълта. Младият започва със силата, възрастният – с усета, а старият – с мисълта.

Ако в пеенето ви няма сила, усет и мисъл, песента ти е неразбрана. Всяка мисъл трябва да има сила и усет. Същото е за всяка една работа. Усетът трябва да има топлина, мисълта трябва да има сила, а силата да има доброто. Сила, усет и мисъл, те трябва да влизат като основа във вашия живот.

(22.XII.1939 год., петък)

169. Тонът

Всеки тон трябва да има сила, усет и мисъл. Когато в съзнанието ви изпъкват формите с всичката си красота, това е тонът „sol", а зрелите плодове – тонът „la".

Трябва да имате усет и мисъл, за да постъпвате музикално. Най-великата музика е добрият живот.

(22.XII.1939 год., петък)

170.

Единственото същество, което помага отвътре, е Бог. Сила, здраве и богатство. В пеенето, щом пееш и не придобиваш нещо, ти не си пял както трябва.

Новите хора непременно трябва да пеят. Пейте и възпявайте Господа в душата си. *(Учителят пее „Сила, здраве е богатство" с много вариации.)*

Радвайте се, че сте в един свят на възможности. Необходимо е едно спокойствие на душата. Човек да благодари за всичко. Когато дойде Божият Дух, Той знае как да раздвижва човешките неща. Оставете Бога да действува във вас.

(3.I.1940 год., сряда)

171. „Сила, здраве е богатство"

За три месеца пейте „Сила, здраве е богатство". Станеш от леглото – пей. Които са нервни, ще ги лекуваме чрез песни. Сила, здраве е богатство. Силата стои в ума, сърцето и волята. Непреривно освобождение ви е необходимо. Става наслояване и всяка сутрин, като станете, очистете ума, сърцето и тялото си и почнете работата си.

(3.I.1940 год., сряда)

172.

Песента „Махар Бену" е за сърцето, „Фир-фюр-фен" е за ума, а „Давай, давай" е за тялото.

(27.XII.1939 год., сряда)

173. Интервалите

Квартите вървят по мъжка линия, а терците – по женска линия.

(27.XII.1939 год., сряда)

174.

Който не може да пее, не е добре организиран. Сърцето е, за да управлява любовта, умът е, за да управлява мисълта, а волята е, да управлява правдата. Докато ти чувствуваш, духовното сърце работи. Истината, това е човешката мисъл. Без нея ти не можеш да мислиш правилно. Без истината нищо не може да се внесе в човешкия ум.

(29.XII.1939 год., петък)

175.

Ослабнат ли ти краката, пей: „re-re-re"! При неразположение пей: „sol-sol"... Когато имам ограничение и неразположение, пея: „do-re", „do-re", „do-re-mi-fa", „do-re-mi-fa-sol". Пейте, когато сте тъжни. При скърбите музикалните вълни са дълги. Вълните на радостта са къси.

(26.I.1940 год., петък)

176. Предназначение на Школата

Най-първо запали лампата – ума, после печката – сърцето, салонът да бъде осветлен и отоплен, а ти седни като публика и чакай великият артист да дойде да ви даде концерт. Създавайте условия в себе си, да дойдат великите артисти на мисълта у вас, да дават концерти и да ви учат. Това е предназначението на една окултна школа.

(4.II.1938 год., петък)

177.

Когато пее някой, ако не му трепери при пъпа, да излиза топлина, не може да пее. Цялото тяло на човека трябва да трепти, когато пее – да образува тонове. Човек трябва да се роди музикален, не само да има орган да пее. Музикално да говори, музикално да ходи.

(4.II.1938 год., петък)

178. Пръстите на ръката и тоновете

Малкият пръст е „mi" – мисли, Слънчевият пръст (безименният) е „sol" – тържественост, обича красотата. Средният пръст е „si" – правдата, а показалецът е „re" – движение. За да можеш да пееш или свириш добре, трябва да разбираш законите на музиката. Животът е една велика симфония. Искате да бъдете щастливи, но то почива върху закони.

Пробуждането става по музикален начин. Могат да те събудят или с миньорна, или с мажорна терца.

Щом пръстите са дълги, това са басови акорди, а късите пръсти – високите акорди. Те искат в малко време да постигнат много. Палецът съставлява главата на човека. Двете ръце образуват дует, сопранова и басова партия.

(4.II.1938 год., петък)

179.

Двама души не могат да се обичат, ако не знаят музика. **Музиката е един метод**, който примирява големи противоречия в живота.

Вие, силните, носете бремето на слабите, а слабите да благодарят на Господа за това.

(6.II.1938 год., неделя)

180.

В сопрана има най-високи тонове, в баса – най-ниски. **Ти не може да станеш цигулар, ако не си свършил, ако не си учил баса.** Басът е материалният живот, а сопранът – оня, възвишеният живот.

(9.II.1938 год., сряда)

181. Петолинието на ръката

Палецът казва: „Ти си дошъл да служиш на Бога", показалецът – да бъдеш благороден, средният – да бъдеш справедлив, безименният – да обичаш изкуствата, науките, а малкият – да мислиш. То е тонът „mi". Това е музика, това е петолинието. Вие сте сгодени чрез петте пръста на ръката си с тези добродетели. Господ работи и страда, а вие не искате да работите и да страдате.

(9.II.1938 год., сряда)

182.

Ако употребявахте музиката, колко пъти вие щяхте да съборите Йерихонските стени – мъчнотиите, които ви заобикалят! Музиката лекува всички болести и недъзи. Има пеене, при което болният оздравява. Има пеене, като запея, желязото се стопява.

(13.II.1938 год., неделя)

183.

Като разрешим всички мъчнотии, това е Истината. Най-мъчните парчета са при Истината. Там са най-неправилните тактове – сърцето не върви в акорд с ума, умът не върви в акорд с волята.

Музикалният свят е устроен от Мъдростта. Ако не си умен, ти не можеш да пееш. Човек е създаден чрез музиката и чрез нея ще се поправи.

(13.II.1938 год., неделя)

184.

Под музика аз разбирам един човек, който слуша гласа на Бога, има хармония в себе си, който е възпял Божията Любов и слуша Божия глас. На него се дава **новото име**.

(16.II.1938 год., сряда)

185.

Колкото ставаш по-музикален, толкова трептенията стават по-нежни, по-фини. Музиката е един метод, който ни спомага да се освобождаваме от хиляди нисши същества, които носят отрова. Всяко безверие, съмнение, користолюбие и пр. носят отрова в себе си. И всяка лоша мисъл и чувство носят отрова. Сега ние учим закона за превръщане мъчнотиите.

(20.II.1938 год., неделя)

186. Мелодия и хармония

Има мелодии, с които човек може да се подмлади. Хармонията е отзвук на Бога. Бог ни отговаря на четири гласа. А мелодията е песен на душата. Затова, пей тихичко, за да те чуе Господ и да ти отговори с хармонията. Растежът седи в една вътрешна придобивка.

(20.II.1938 год., неделя)

187. Музикални думи

Има немузикални думи, които носят нещастия. Например недоволството, неразположението, тъгата и пр. Когато се молиш на Бога, когато Му говориш, чист трябва да бъдеш и музикално да Му говориш.

(23.II.1938 год., сряда)

188.

Яденето е първата музика. От степента на музикалното чувство зависи и яденето на човека. Цялата музика е у човека. Основният Божествен тон е палецът на ръката му. Основният човешки тон е показалецът, а другите пръсти пригласят за хармонията. Първо учете мелодията, а хармонията отпосле ще дойде. Пейте на Господа с хубави мелодии. Молитвата е пеене.

(23.II.1938 год., сряда)

189.

Ако аз съм в съгласие с това Слово, всички работи ще ми се уредят и всички погрешки ще се изправят. Като пееш, ако ти си доволен, хубаво си пял. Всички трябва да се научите да свирите. Ако не знаеш да свириш и не държиш добре цигулката, ще създадеш страдания в себе си.

(23.II.1938 год., сряда)

190.

Когато дойде една скръб, аз я разигравам – почвам да й свиря и тя се разиграва. Радостта е проявена скръб, а скръбта – непроявена радост. Сутрин, като станете, попявайте си най-първо.

(23.II.1938 год., сряда)

191.

Музиката е нещо разумно. Тя може да засегне човешките чувства и човешката мисъл. **Тя иде от най-възвишен свят!** Ако стомахът и дробовете не са в нормално състояние, ти не можеш да пееш. Лошите условия показват, че музика ви трябва. Трябва да пеете за стомаха си, за дробовете си и за мозъка.

(25.II.1938 год., петък)

192.

Пеенето не е само един звук. В музикалния свят всеки един тон е един ангел. Всеки тон има по 7 тона. Тези тонове се различават по качество. Повишението на тона „do" показва, че яйцето е излюпено.

(25.II.1938 год., петък)

193.

Има една музика, която е условна, а има друга, която е извън условията. Ако кажеш: „Аз не мога да пея", ти си невежа.

Пеенето е присъствие на Божията душа. Може да пееш само на Онзи, Който ти е дал сърцето, дробовете, устата. Пък като пееш на Него, може и други да те слушат. Музиката е говорене.

(25.II.1938 год., петък)

194.

Трябва да създадете условия, при които мъчнотиите да се премахнат. За да премахнете една мъчнотия, вие ще отидете при Господа, под Неговите крила, ще се сгушите и ще стоите 21 ден, докато почувствуваш топлина и чуеш Неговия глас, който ще ти каже: „Стани!" *(Учителят пее тази дума.)**

Като пея, целият музикален свят е около мен и в мен, вземат участие, и ако пеем, те ще направят нещо за нас – всеки ще пусне в паничката по нещо.

(25.II.1938 год., петък)

195.

Всеки ден казвай: „Аз мога да пея по-добре." Щом пееш хубаво, не си сам, много с тебе пеят. В музиката не е ангажиран само един човек. Има музикални часове. Не всякога може да се свири и пее.

Ако не зная да пея, аз ще си представя, че съм голям певец и ще почна да мисля за този, за онзи гениален певец – обикалям всички певци и аз пея като тях. След 2–3 години ще видите какъв преврат ще стане във вас.

(25.II.1938 год., петък)

196.

Певецът се отличава с няколко качества. За да бъдеш един отличен певец, не трябва да имаш никакво разочарование, изкушение, смущение и болест. Човек трябва да знае как да бута кордите на душата си, за да мисли.

(2.III.1938 год., сряда)

197.

Музиката е един начин за подмладяване. Тя е изкуство и сила. Музиката не е от земен характер. Тя е нещо вътрешно. Който не е вътрешно музикален, и външно не е. Който не е вътрешно духовен, не може да бъде музикален. При музиката трябва да вземат участие сърцето, умът и волята.

(2.III.1938 год., сряда)

198.

Всяка болест с песен се лекува. Всички болести идват за концентрация. Като те заболи глава или корем, концентрирай се и почни да му пееш – ще видите как ще изчезне болестта.

(2.III.1938 год., сряда)

199.

Духовният човек е музикален във всяко едно отношение. От своите мисли и чувства и постъпки ще се подигнеш, ще извадиш силата.

(6.III.1938 год., неделя)

---

* Кокошката измъква яйцата за 21 дни и се излюпват пилци, затова се споменава това число. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев.)

200.

Доброто и Любовта идат от Бога.

Когато искаш една работа да свършиш, ще вземеш „о".

Основният тон на Любовта, свързвайте го с тона „sol", а тонът „do" – с доброто. Тонът „mi" дава условията.

(16.III.1938 год., сряда)

201.

Музикален е този, който знае всяка постъпка как да я постави. Щом пожелаете на земята да станете добри, ще имате голямо противодействие. Благото винаги се дава на лошите хора. Вие сега сте поставени да опитате горчивото и сладкото. Туй, което вие учите сега, друг път не може да научите.

(23.III.1938 год., сряда)

202. Акордът на песента „Бог е Любов"

Тонът „do" е – ако си в затвора, излез навън. Тонът „mi" – като излезеш навън, намери си някоя работа. А „sol" – наяж се добре, учи добре, да получите хубава бележка. Това означава акордът „do-mi-sol".

(Бележка на съставителя: Този акорд се намира в емблемата с триъгълника, на петолинието отдолу. Този акорд е за песента на Учителя „Бог е Любов". Вж. „Изгревът", том IV, стр. 589–590.)

(18.III.1938 год., петък)

203.

Музиката у вас ще се обуславя най-първо от материалното ви положение, то е вашето тяло; после – от вашата мисъл и от вашето чувство. Всяка една мъчнотия, която имаме да преодолеем на физическото поле, е тонът „do" . Щом се разреши една мъчнотия, човек запява. Музиката се е образувала от разрешението на мъчнотиите.

(25.II.1938 год., петък)

204.

Човек в своето дишане пее. Ако диша правилно, има една музикалност в дробовете. Ако дробовете пеят правилно, отлично е пеенето. Всяка една бронха издава по един хармоничен тон. Има един симфоничен хор; ако си турите ухото на дробовете, че чуете правилното дишане.

(25.III.1938 год., петък)

205.

Между тоновете има една зависимост. Спътвате се в тона „do" – значи имате едно съмнение там. Музиката не търпи никакви съмнения. Щом мислиш и чувствуваш добре, ти ще го изпееш добре. Не трябва да се колебаеш и да мислиш, че няма да го изпееш.

(25.III.1938 год., петък)

206. Песента „Фир-фюр-фен"

„Fir-fur-fen" значи: движа се, ще цъфна. Имаш лоши условия, но има нещо разумно, което ще преодолее лошите условия. Кажи: „Аз съм кал, от която Бог ще направи най-хубавото гърне." От богат човек нищо не става. Които не знаят, те учат да пеят. Богатият трябва да изгуби богатството си, за да почне да пее. Ще учиш да пееш заради самата музика. Ти ще пееш, за да получиш Божието благословение. Не в пеенето, а в самото разположение да пееш ти ще получиш Божието благословение. Ще бъде то. Има една вътрешна страна на пеенето.

Щом мислите добре, щом чувствувате добре, щом постъпвате добре, ще получите Божието благословение. Калта, която е у тебе, използувай я, направи хубави грънци. Лошото у тебе, това е калта. Изработи я и направи грънци и ги тури в пещта да се опекат. Тази кал трябва да се опече. Ако минеш през пещта, умен ще станеш. Ако не обичаш огъня, ще изгориш; и обратно. Без пеене нищо не може да се постигне. То отваря един път, дава едно разположение за възприемане на Божиите блага. Има вътрешна и външна музика. При интензивните желания времето се скъсява. Правата линия носи най-хубавите постижения. Кривата линия е опити на много прави за постигането на една цел.

Давам ви за задача да пеете „Fir-fur-fen" за цяла седмица. Калта да се изпече, условията да се използуват и благото да го възприемете и да го почувствувате. Това значи „Fir-fur-fen tao bi aumen." Никога не искайте да постигнете крайната цел в живота. Крайната цел на живота е смъртта на земята. Крайната цел на смъртта е животът. Смъртта и животът дават тон. Като дойде смъртта, пей и тя, като види, отива си.

Да мислиш, да чувствуваш, да постъпваш добре и да пееш добре – това са условията, върху които се съгражда животът, и който ги има, може всичко да постигне.

*(25.III.1938 год., петък)**

207.

Чрез трептенията на тоновете се предават цветовете и енергиите в човешката мисъл и чувство.

Онези, които искат да им тръгне добре, трябва да бъдат музикални; не тази, външната музика, но да имаш музикалност в мислите, в чувствата и в постъпките.

(27.III.1938 год., неделя)

208.

Музиката като хармония и като живот – това е **смисълът на музиката**.

Говорете и пейте на будни хора, а на спящите не им пейте, оставете ги да си спят, те си почиват, не ги будете преждевременно, докато не са си отспали.

(20.IV.1938 год., сряда)

209.

Плътни тонове са слизане надолу. Силата, богатството са плътност, слизане надолу. Богатият не може влезе в царството небесно, понеже е много тежък, плът. Богатството е слънчева енергия, набрана прана. Цялата наша Слънчева система се движи в праната. Нашата Земя е сгъстена енергия.

(29.III.1939 год.)

210.

„Махар Бену" – тази песен като я пеете, да внесете във вас светлина, сила и топлина. Да я изпее първо този, който има висок глас във физическото поле, втори да я изпее, който има висок глас в духовното поле, и трети да я изпее, който има висок глас в Божествения свят.

Втора песен ще е „Давай, давай". И третата песен е „Иде, иде". Мен ме е страх от „Иде, иде" – Силният в тебе да се подвижи, да направи нещо. „Иди, иди, иди, Ти сам иди, да помагаш Ти."

---

* Този откъс е от тетрадка на Елена Хаджи Григорова. Откъсът с № 70 от същата лекция е из резюме от тетрадка на Пеню Ганев. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

Сила за децата, топлина за възрастните и светлина за старите. Пейте „Махар Бену", „Давай, давай" и „Иде, иде" по един път на ден, за да внесете във вас светлина, топлина и сила.

(3.V.1939 год., сряда)

211. Опера

Да научиш една опера с всичките й подробности и дикция – това е духовна работа. Всяко нещо, което учиш както трябва, е духовно, а обратното е светско.

(3.V.1939 год., сряда)

212.

Да пееш е способност. Трябва да пееш, да развиваш тази способност; [тя става основа] и за други способности да развиваш.

Когато пеете, [да] помислите. Щом имаш разположение, на тебе ти се пее, това е нормално положение. Щом не ти се пее, не си в нормално положение.

(10.V.1939 год., сряда)

213. „Махар Бену"

Махар е натовареният, който носи всичките тяжести, които слиза, а *Бену* е този, който дава живот, украшение, утешение. *Мах* – майка. *Бен* – баща. Най-първо всеки един от вас е проявление на Бога. Ако Го слушате и чувате, ще дойдат всички хубави работи. Когато Той ти говори, ти слушай. Не Го запитвай.

(10.V.1939 год., сряда)

214.

От всяка една песен, която пеем, иде едно **благословение от Бога**. Доколкото ти се отваряш при пеенето, дотолкова благата идат от Бога. Пейте и възпявайте Господа с духа, с душата си и с ума си. От главата до петите, всичко да пее във вас.

(10.V.1939 год., сряда)

215.

Ония елементи, от които светът е създаден, **това е идея**. Тези елементи са от мисловния свят. Музиката принадлежи на умствения свят. В разумните мисли и чувства, и в тях има музика. Музикант не може да бъдеш, ако не мислиш, чувствуваш и постъпваш правилно. Музиката е един правилен начин как да постъпваме. Тоновете един до друг са отмерени.

Във втората октава „do" се превръща в движение. Всеки един момент свиренето се променя, тоновете не са верни по причина промяната на времето. Човек има арфа на сърцето, на ума.

(12.V.1939 год., петък)

216. Тоновете

Do е напрежение, искаш да направиш нещо, да идеш някъде, но не можеш още. „Re" е движение.

(28.IV.1939 год., петък)

217.

Който иска да стане певец, той добре трябва да мисли за гърлото си. Често да го милва и да му говори, че трябва да се прояви тоя глас.

(28.IV.1939 год., петък)

218.

В правата мисъл е пеенето. Добрите хора са най-добрите певци. Ако „do" не вземаш правилно, у вас напрежението не е правилно. Ако „re" не вземаш правилно, като пиян ще се движиш. Физическият свят представлява едно предметно учение. „Mi" не взимаш ли правилно, ти не можеш да оформяш нещата.

„Fa“ който пее хубаво, никога сиромах не може да стане. „Sol“ не вземаш ли правилно, лекар, архитект, възпитател, нито обущар, нищо не можеш да станеш. Този тон е в мисловния, в причинния свят, дето задачите мъчно се решават.

Ако си майка и не знаеш да пееш сопрано хубаво, и алтът, и басът ще куцат. Ако не знаеш баса, ти баща не можеш да станеш, неженен ще си останеш.

(24.V.1932 год., сряда)

219.

Основа на доброто е „la“. Ако „sol“ не можеш да вземеш правилно, умен не може да бъдеш. Ако „si“ не може да вземаш правилно, ти религиозен не може да бъдеш. Всички дисонанси произтичат оттам, че не можеш да вземеш „si“ правилно.

Ева яде преждевременно, яде от плода, защото не можеше „si“ да вземе правилно. Да вземеш „si“ правилно, значи да виждаш добре, да нямаш погрешка. Добре е да заличиш погрешките си, че като те видя, да не виждам погрешките ти, а не да ме караш аз да заличавам поглешките ти, да не ги виждам, когато те срещам.

Ще се молиш на Бога да имаш светъл ум, да вземаш „sol“ вярно. „La“, „fa“ да вземаш правилно във всичките светове, и в Божествения, и в причинния свят да го вземеш правилно, за да не бъдеш сиромах. Ако „fa“ не вземаш правилно, и кръвообращението ти не може да бъде правилно.

Нервен ли си, почни да пееш „sol“. Целият наш организъм е създаден музикално. Мнозина се силят да бъдат добри, без да са музикални. Всички тонове трябва да вземеш правилно.

(24.V.1932 год., сряда)

220.

На стари години трябва да пеете повече. Умът е настроен на ключа „sol“, а сърцето – на „fa“. Сърцето има басов регистър, а умът – „sol“, солов.

Ако един тон не можете да го произнасяте правилно, от невидимия свят ще ви върнат на земята, 100 години да учите само „do“ и „re“ и т.н. Всичките ни нещастия се дължат на кривото пеене. Ние сме изопачили музиката.

(24.V.1939 год., сряда)

221.

Музиката е изкуство на ангелите. То е изкуство, чрез което човек може да се повдигне.

Песента „Киамет зену“ е разрешението на мъчнотиите. Там са основните положения на мъчнотиите.

222.

Всички вие ще се научите да пеете добре. После, всички вие добре пеете. Всички ний добре ще пеем. „Fa“ – добра обстановка, здраве на всички. „Si“ не можеш да вземеш, ако не си доволен. За да воюваш в Божествения свят, трябва да воюваш с Истината. „Mi“ – милосърдие. „Si“ – закон на справедливост, няма да се нервираш. По свобода ще работиш. Някой прави погрешки, а ти пей: „Добри погрешки.“ Сега ви оставям да проявите свойте постъпки. Старият човек може да е милостив, а младият може да е щедър. Някои ще остареят на 70 години. Казваш: „От мен нищо не става.“ Това е едно заблуждение. Докато си на дървото на живота, ти на всичко ще се превърнеш, иначе вятърът ще ви отвее. Дръжте се за Божественото дърво.

Затова не ти върви, защото взимаш „si“ понижено. Вземе ли „do“ понижено и „si“ понижено, то той загазва. Ако [ти] понижиш „si“ , своята разумност, ще загазиш. Бог те е турил в света, за да имаш светла мисъл, сила във волята и топлина в сърцето. Когато пеете, мислете. За да поставя гласа на някого, първо

трябва да започне да мисли и правилно да чувствува. Христос пееше и затова разрешаваше задачите Си. В дадения случай, като вие страдате, сте почва, върху която трябва да се сеят Божествените семена.

(14.VI.1939 год.)

223. Музикални вокали

За да дадеш широчина на тона, трябва да пееш вокала „о". За да дадеш движение, пей „и". За да дадеш разширение, пей „е". За да дадете сила, пейте вокала „а". При мъчните въпроси ще употребяваш „а".

Ако неправилно съчетаете „а" и „и", може да си понесете нещастие. От несъчетанието на тоновете можете да създадете цяла катастрофа. Цяла магия е, ако знаете как да съчетаете буквата „а", да знаете с кои съгласни да я съчетаете.

(2.VI.1939 год., петък)

224.

Пробуждането на съзнанието на човека е музика. Животът ти почва с музика. Музиката е да се обнови нервната ти система. Най-добра музика са страданията и скърбите. Когато ние скърбим, за ангелите е много интересно. Те се чудят как сме научили да пеем тъй добре.

(31.V.1939 год., сряда)

225.

Музиката е един метод да се смени енергия – едно състояние с друго. Щом си нервен, не си музикален. У българина времето е слабо развито. Когато времето е развито, човек е спокоен.

За да може човек да стане музикант, трябва 10 години по 1 час на ден да мисли за музиката. След 10 години той ще почне да пее и то на света. Моцарт и Бетовен дълго време са мислили върху музиката. Те са колективна идея.

(1.VII.1938 год., петък)

226.

Да учиш музиката заради самата музика. Има една музика – като запееш, веднага слизат светиите, ангелите и ти ще имаш най-добрата публика.

(18.IX.1938 год., неделя)

227.

Без музика, вие добродетелите, Любовта, Мъдростта и Истината не може да разберете. И учен човек не може да станете. Всички хора на изкуството са пратени като служители на Бога. На гениалните музиканти музиката достига чак до далечните звезди, а на талантливите – до Слънцето. Милиарди трептения се искат, за да се образува една човешка мисъл.

228.

Музиката е външната страна на живота, за да се тонира човек. То е наука и изкуство, да можеш да повлияеш на себе си, когато градиш своя характер. Онова, което се преживява, онова, което се мисли, онова, което се постъпва – това са материали, с които се гради човешкият характер, човешката душа и човешкото тяло.

(9.III.1932 год., петък)

229. Цветовете на тоновете

„Do" е червеният цвят, тон на живота. После има „mi-бемол" и „fa-диез". Цялото е една миньорна гама, спиране на естествения ход на човешкото развитие. „Fa" е зеленият цвят, физическото поле. „Re" е оранжевият цвят, изявление на индивидуалността. „Sol" е ясносиният цвят и означава духовен стремеж.

„Do“ е червеният цвят, „re“ – портокалов, „mi“ – жълтият цвят, „fa“ – зелен, „sol“ – ясносин, „la“ – син, „si“ – виолетов.

(9.III.1932 год., петък)

230.

Тонът „mi“ е жълтият цвят. „Re“ е портокаловият цвят, в който се изразява индивидуалността. **Музиката е силна** само ако вие можете да съчетаете известни тонове и да съчетаете известни думи, които да съответстват на тоновете. Ти искаш да станеш музикант, да свириш, но всяко едно упражнение трябва да съдържа ония тонове, които дават подтик на пеенето, защото има тонове, които се губят.

(16.XII.1932 год., петък)

231.

Сонатите са най-елементарните музикални парчета. **Ариите** са малко по-продължителни от сонатите, а **симфониите** са грандиозни, величествени. **Мелодията** се отличава с голямо огъване на линиите, когато **хармонията** се отличава с голяма широта и простор, разширение и простор. И линиите на хармонията са по-правилни, а на мелодичните песни са огънати. „Sol“ дава простор. В „sol“ има светлосин цвят, който показва условията. При „sol“ мъчнотиите са по-малко. При „la“ са по-големи мъчнотиите. Ти не можеш да имаш постижения без доброто и разумността. Най-първо човек трябва да има една идея. Ти като имаш една идея, условията ще дойдат.

(16.XII.1932 год., петък)

232.

Животът е, който създава всички работи. Щом вие имате живота, щом вие живеете, щом можете да пеете, всичко е постижимо. Щом не можеш да пееш, нищо не е постижимо. Тогава, **щом ти можеш да живееш и щом можеш да говориш, всичко е постижимо**. Щом можеш да мислиш, всичко е постижимо, щом можеш да страдаш, да се радваш, всичко е постижимо. Страданието показва пътя на постижението. Мъчнотиите са път на постижението. Само че в мъчението постижението е по-далеч от клона на дървото, а при страданието – това е близкият път. По този път трябва да вървиш. Като страдаш, постижението е близко, а когато се радваш, ти си в постижението си. Постигнатото не е реалност, макар че ти го виждаш.

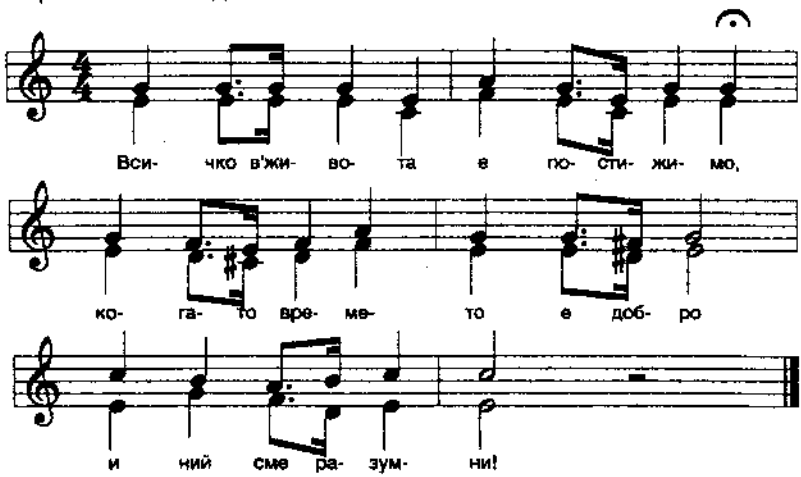

(16.XII.1932 год., петък)

233.

Пеенето е музикална способност, то е дарба на ума, а не чувство. Разположението за пеене е здравословно състояние. Хора на плача аз наричам победени хора. Победа има само когато става чрез закона на доброто, на Любовта, на Мъдростта. Мнозина имате желание да се запознаете с ангелите. Онази светлина и знание, които ангелът ще ти донесе, то е, което ще ти помогне, него ще носиш в себе си, а не какво ще кажат хората за тебе. Тяхното мнение не е важно. **Музиката има Божествен произход.**

(27.XI.1932 год., неделя)

234.

Музиката е най-красивият метод за възстановяване на естественото състояние, което природата е турила в човека. Тонът „do" е основният тон, откъдето започва първата човешка мисъл, мисъл, която се отличава от животното. „Do" показва, че човек е излязъл от животинското царство и е влязъл в по-висше царство.

(14.XII.1934 год., петък)

235.

Щом вътрешно можеш правилно да пееш, ти имаш правилна мисъл. Здравословното състояние е естественото положение на човешката мисъл. Всеки един от вас е един художник, който рисува природата. Ако я рисувате както трябва, от това рисуване зависи вашето бъдеще. Изпейте думата „разположи се". Тя има 4 гласни.

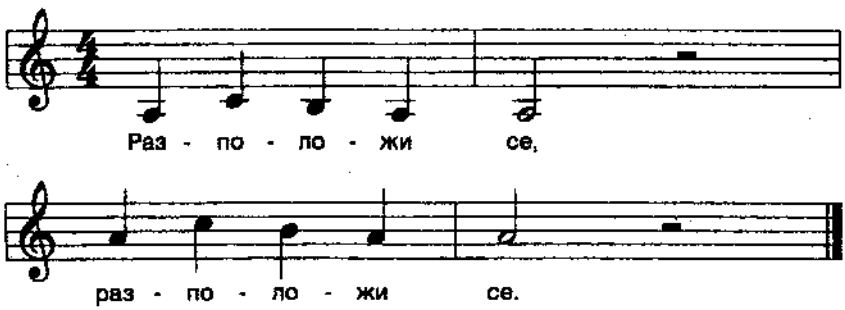

(19.XII.1934 год., петък)

236.

Ако влезете в другия свят, той е свят на пеене. Пеенето там не е кряскане, а думите, мислите музикално ги изказваш. На вас ви трябва музика за оглеждане на вътрешните състояния. Когато пееш, да мислиш. Като чувствуваш при пеенето, ти помагаш на дробовете. С външното пеене се образува една хубава аура. Това е здравословно. Ще пеете за главата си, ще пеете за дробовете си, ще пеете добър да станете, ще пеете за стомаха си и после за цялото си тяло ще пеете. Всеки един от вас трябва да има по една песен „Аз ще мисля право".

(22.II.1935 год., петък)

237.

Сопранът е майката на пеенето. **Басът** – бащата. **Тенорът** – големият син. **Алтът** е дъщерята. Сопранът е светлина, басът – топлина, тенорът дава широчина, алтът определя границите. Ако знаете да пеете алта, ще знаете да моделирате нещата, да ги хармонизирате, да ги нареждате.

(24.V.1940 год., петък)

238.

Музиката може да употребите като лекарство. Като се разболееш, почни да пееш. Ако пееш, когато си болен, тогава си певец. Музиката в съвременния живот е потребна. Вие много енергия харчите.

(5.VII.1940 год., петък)

239. Хармония

Човек, който критикува хората и разглежда кой е крив и кой не е крив, не е в сферата на хармонията. Той не е в свръхсъзнанието си. В свръхсъзнанието съществува пълна хармония. Значи човек трябва да разглежда нещата чрез свръхсъзнанието. Любовта трябва да бъде справедлива. Също и Мъдростта. Справедливостта е качество на духа. Тя е от Божествения свят.

(16.VIII.1940 год.)

240.

Първата октава ако може да вземеш правилно, ти може да излезеш из противоречията на физическия свят. Втората октава е на духовния свят, третата октава – на умствения свят, четвъртата – на причинния свят.

Ти тона „Ia" не може да вземеш правилно, ако твоята мисъл не е организирана. „Si" ако вземеш правилно, тапия ще вземеш. „Fa" – градинар си. Един поет е градинар. В оня свят работа и учене има.

(25.IX.1940 год., сряда)

241.

Музикално всички тонове са свързани със земята. Напримвер, ако някой не е взел правилно тона „fa-диез", тебе ще те заболи главата. Някой път от неправилно взет един тон цяло сътресение може да стане със земята.

(29.X.1940 год., неделя)

242.

Музиката е за да координира нещата – правилно да дадеш и правилно да вземеш. Да обичаш е изкуство. И правилно да постъпваш е изкуство. Пеенето е по-високо изкуство.

(1.XI.1940 год., сряда)

243.

Музиката има един хармоничен мотив с постижение. Да употребите музиката за самовъзпитание. Молитвата трябва да бъде с постижение, затова трябва да бъде музикална. Тя трябва да бъде хармонична. Музикалното чувство не е развито сега. Любовта е нещо музикално, чувствуваш нещо приятно. На окултния ученик му трябва музиката, за да сменя своите състояния.

(12.II.1937 год., сряда)

244.

Българинът е изгубил музикалността, понеже е изгубил любовта си към Бога. Той изнася всичко пред хората за баща си, за майка си. Хубавите работи може да изнася, но лошите не трябва. Може, но пред някой философ. Българинът мяза на американеца, обича разнообразието. Американецът казва: „Пари да има, музика ще си купя, радио, грамофон."

(1.XII.1937 год., сряда)

245.

Всеки един от вас трябва да се упражнява, трябва да се учи. Без музика не може да се молиш. Като се молиш, да забравиш себе си, да забравиш всички скърби и несгоди. Работите ще ти тръгнат, ти си спънка. Като тръгне

твоята работа, на стотина други ще тръгне. Честният човек е музикален човек. Ти трябва да си туриш в ума си да се научиш да пееш.

(10.II.1937 год., сряда)

246.

Първата музика е на старите, хармоничната – на младите, а третата е на красотата с постижения. Много от вас са музикални, но не работят. Не оставяйте за друго прераждане, защото няма да ги има тези условия. **Животът е един мелодичен кръг.** Всички певици, които искат да пеят, искат да се харесат на хората. Не се пее така. Певецът е един проводник.

(10.II.1937 год., сряда)

247.

Пазете се, има и астрални крадци, има и астрално знание. Ако твоят дух, душа, ум, сърце пее, ще ти остане ли време да се караш? Дълбока история е пеенето на птиците. Има песни без разрешение*. Има и песни с разрешение. Песните с разрешение тонират. Песните без разрешение детонират. **Духовните песни тонират**, а светските – обратното. Неуспехът ви се дължи на непеенето. Във вярата е разрешението, а в Любовта е постижението.

(10.II.1937 год., сряда)

248.

Миналото е песен на стария, **настоящето е песен на младия**. Тонът „re" дава движение, ход, а „mi" – почваш да мислиш. Правете превод на песните. Турете мисълта си: „Господи, искам да пея." Като попееш, начни да мислиш. В другия свят като отидеш, трябва да пееш.

(10.II.1937 год., сряда)

249.

Някои се държат за **народните песни**, но те трябва да се пречистят. Музиката не позволява да губиш ритъма, нито да продължаваш. Чрез пеенето ще научите търпение. Всякога, когато ви дойде едно мрачно състояние, значи в миналото този час сте го прекарали немузикално. Като почнеш да се сърдиш, почни да пееш и ще видиш, че ще ти дойде светлина. Това е за самовъзпитание. Трябва да подчинявате човешкото на Божественото. Вие пеете все на миньорна гама.

(10.II.1937 год., сряда)

250.

Бъдещият живот без музика е нещастен. Музика е да почнеш да мислиш, да чувствуваш и да постъпваш. Съвременните хора вземат механически музиката. Съвременната музика е механическа. Петолинието е търговска работа. Петолинието е Меркурий – търговец е той. Хубавите песни на умрели хора не ги пейте. Разваляш ги.

Има една музика с 6 линии. Младият пее, изправя се, а старият се изкушава. Това са алегории. Когато не мисли човек музикално, главата на човека натежава и [той] я навежда. Не е пял за главата и за различните органи, и те заболяват. Щом запееш например за ръката, мисълта се насочва на тоя орган и кръвта приижда, и органът оздравява. Без музика се стесняват и с музика се разширяват кръвоносните съдове. Щом живеете добре, вие сте в Господа, не живеете ли добре, вие сте извън Бога. Да има една вътрешна обмяна. **Музиката е най-добрият проводник на Божествените сили.**

(1.IV.1942 год., сряда)

---

* разрешение – в смисъл решаване на проблем, задача. (Бел. М.И.)

251.

Всеки един тон, който може да вземеш, ще ти предаде едно качество. Има три основни октави. В една гама вземеш ли „do", тягостното състояние ще мине. Не пееш ли, тягостното състояние ще те държи дълго. Добрите мисли, говориш ли за тях, ти си вътре, не говориш ли за тях, ти си вън. Добрите мисли, чувства, постъпки те въвеждат вътре. Вие имате механически препятствия в музиката. Младите моми и цигулари пеят и свирят, за да хванат някого. Това е материална музика.

Не пееш ли, ще боледуваш; пей, за да си здрав, за да живееш хармонично. В природата става обмяна. Музика, в която умът, сърцето и волята не вземат участие, не е музика. Не мислиш ли както трябва, гласът надебелява.

(1.IV.1942 год., сряда)

252.

В дърветата мъжът ражда, то е мое разбиране. У хората жената ражда. Под думата „раждане" – значи учи се да пее. В човешкия свят мъжът е на заден план. Ако живееш добре, чувствата, които изработваш, мисълта, ще те ползуват. В духовния свят чувствата са важни, а в умствения свят – умът. **В невидимия свят по пеене най-първо държиш изпит за редник**, а постепенно се повишаваш до генерал. Мнозина не отговарят на чина си.

Човек трябва да знае как да използува гнева си, за което е надъхан.

Аз не разбирам цял живот вие да пеете, но има един ден – пееш, една работа се извършва с пеене. Има и едно вътрешно пеене. Пее ли ти нещо вътре у тебе, работите ти вървят.

(1.IV.1942 год., сряда)

253.

Ако майката ти те е заченала в ума си без музика и в духовния свят – без чувства, и на земята – без добри постъпки, вашата работа е загубена. **Не си правете илюзия, че в света можете да бъдете почитани без добра и светла мисъл, без музикално чувство и постъпки.** Злото без музика не може да се победи. Всяка немузикална мисъл, чувство носят отрова.

(1.IV.1942 год., сряда)

254.

Артериалната система у човека е мажорна гама, а венозната система е миньорна гама. **Музиката приравнява нещата** и на всяко нещо дава своята цена и съответната необходимост. Ако искате у себе си да произвеждате съответната енергия, трябва да умеете как да пеете, свирите. В древността музика са учили, без музика са нямали успех.

Щом си неразположен, показва, че не пееш. С песен ще научиш много повече, отколкото 20 години да учиш морал.

(1.IV.1942 год., сряда)

255.

Мислите, чувствата и постъпките са семена, които Бог ти дава, да засявате. Да пееш, това значи да сееш. По-лесна работа от пеенето няма. Събудите се сутрин – какво ви коства да си запеете? Навсякъде и всякога си пейте. На земята някои от хората представляват тона *Do*, други – *Re* и пр., всеки е различен тон. Някои представляват мажорна гама, други са миньорна гама, някои са хроматична гама.

Не кипвай за нищо и никакво. Не си пял, затова твоят приятел не е успял да дойде на уреченото време. Човек, който не знае да пее, никакъв покой не може да има.

(1.IV.1942 год., сряда)

256.

Средата на Моцарт е била много груба. И Моцартовата музика дойде да омекоти тая среда. **И сега, която музика иде, има за цел да омекоти тая среда.** Старайте се да бъдете проводници на новата музика.

Светлината е музика за ума, топлината е музика за сърцето, а силата е музика за волята. Ум без светлина е груб, сърцето без топлина е грубо и тялото без воля е слабо.

(1.IV.1942 год., сряда)

257.

Духът Божий е едно същество, най-музикалното в света. Да пееш значи да се измиваш, да привличаш Божественото благословение в света. В новата епоха ще влязат ония, които знаят да пеят.

Стар съм, защото не живея добре. Човек, който не пее, отслабва, остарява, оглупява. Не да казваш другите да пеят. А ще кажеш: „Ще пея за ума си, за сърцето си, ще пея за тялото си." Музиката продължава живота. Отбиете ли едно музикално течение, няма чрез какво да се обновявате.

(1.IV.1942 год., сряда)

258.

Всички хора, у които музикалното чувство е развито, живеят добре. У които е вложено музикалното чувство, но не работят, ги задигат преждевременно от тоя свят. Всички музикални парчета, които ви се дават, пейте ги. Не мислете, но започнете една песен както и да е.

Препятствия има в ума, чувствата и волята. Музиката е един резултат. Речта на човека трябва да бъде музикална.

„Ще постигна всичко, що желая." Пейте го. Когато пееш, не мисли, че си възрастен. Тази песен е за смяна на състоянията у човека.*

(1.IV.1942 год., сряда)

259.

Музиката е основана на Божествената мисъл. Ако не знаеш да мислиш, да чувствуваш Божествено, никаква музика не можеш да изразиш, не можеш да пееш. Най-хубавата музика се предава с четвърт тонове. Трябва да пееш, да се регулират теченията в тялото ти.

Има етерно пеене. Има пеене, което като пееш тихо, трептенията отиват надалеч. Чак на Месечината ще те чуят. Силното пеене надалеч не отива. С мисъл всичко става. Когато душата е будна, отговаря се на молитвата. С музика да се възпитаваш. Музиката може да даде най-добрите методи за възпитанието.

(25.III.1942 год., сряда)

260.

Хубавата мисъл трябва да ви радва, ако искате да сте добри певци на мисълта. Трябва да се храните с разнообразните плодове на музикалните тонове. „Sol" в дадения случай изразява чистота. Онези, които обичат чистота[та], много естествено вземат „sol". Слушаш ли неверни тонове, то ще ти се отрази за бъдеще.

(27.III.1942 год., петък)

---

* В песнопойката на Мария Тодорова е отбелязано отзад, че тази песен е дадена през 1942 год.; същата песен я има на стр. 93: „Песен на светлия път", където е нотирана, с текста. От тетрадката на Пеню Ганев извадихме онези цитати, които той си е записал, присъствувайки на тази лекция на общия окултен клас на 1.IV.1942 год., сряда. На корицата на тетрадката той си е записал песента, която представяме тук (вж. с. 709). (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев.)

Песен на светлия път
(за смяна на състоянията)

от Учителя

Moderato

Мо- га да по - стиг- на що же - ла - я,

във жи - во - та вси - чко се по - сти - га.

Ще но - ся Бо - жи - и - те бла-га

във вси- чки чо - веш - ки сър- ца.

Там, где- то се раж- да ра - дост- та,

там, где-то ца- ру- ва лю - бов - та.

Препис от тетрадка на Пеню Ганев.

261.

Има известни отношения между образите. Всички образи са създадени от разумни същества. Човешкият дух, душа, ум и сърце пеят. Човешката воля е останала много назад. Тази музика, която има сега, е за човешката воля. „Do" е основен тон.

В бъдеще ще има специални училища, чрез музика ще си поправят лицето. Музиката е най-хубавата козметика. Най-хубавите работи се предават музикално.

(8.IV.1942 год., сряда)

262.

Музиката ще считаме като едно от великите блага, чрез които светът се повдига. Нещастията идат, когато спрем музикалния ход на нещата. Основният тон е Любовта. На физическия свят основен тон е Доброто, в духовния свят – Справедливостта, а в Божествения свят е Разумността. За в бъдеще ви трябва знание, за да можете да използувате музиката. Едновременно трябва да бъдат заняти и умът, и сърцето.

(10.IV.1942 год., петък)

263.

Който е роден музикант, може да учи музика. Певци, родени музикално, имат магия в гласа си. Името на Бога е песента. Беден си – изпееш ли една песен при един богат, ще ти кажат: „Ела тука!" А ти отиваш и му говориш за Бога, а не можеш една песен да изпееш. Светът не се нуждае от критики, а от образци. Гърлото на човека е радиото, а самата песен иде отдалеч някъде. Най-добрите певци са на Слънцето. Там са най-възвишените същества, които управляват цялата Слънчева система.

(3.V.1942 год., неделя)

264.

Страдате, защото не сте музикални. Най-първо трябва да обърнем внимание на гласа си. Ти трябва да дадеш красота и съдържане на човешката реч.

Първото положение на певеца е, когато влезе в залата да пее, да събуди желание да го слушат. И второто положение е слушателите да пеят отвътре. Любовта е най-хубавото пеене. Като [я] чуеш, всичко преобразява, болните оздравяват и примирява всички противоречия.

(19.VII.1942 год., неделя)

265.

В музиката има 7 тона, които, вземаш ли ги вярно, човек ще станеш. Не ти върви. Не ти върви – ще се научиш да вземаш тона „re" тъй, както трябва. Ако с някой човек не ти върви, ще се научиш тона „mi" да вземаш вярно. Ще се научиш справедливо да го изпяваш. Ако искаш да отидеш при Бога, ще се научиш да вземаш „si" и т.н. Музикант, който пее, но е невежа, болен или сиромах, аз не вярвам в него.

(19.VII.1942 год., неделя)

266.

Музикантът е гений. Аз не говоря за музикалните плочи. Аз не вярвам в един философ, който не знае да пее и да живее. За мен музиката е брашното, от което можеш и хляб, и баница да направиш. Бог е турил музиката в главата на човека, над веждите, на границата.

Мекото в терците ще намериш, а в квартата има сила. Тя е по-груба.

(19.VII.1942 год., неделя)

267.

Тоновете на сърцето се изразяват чрез баса. Жените в музиката са бас, а мъжете – сопран. Трябва да чувствуваш песента вътре у вас. Сутрин, като станете, да чуете хармонията, да я усетите чрез сърцето, а тоновете на ума – чрез сопрана. Мъжете са сопрани. Това е човешката мисъл. Когато тоновете на ума и на сърцето са верни, образува се хармония между ума и сърцето. Тази хармония трябва да се чувствува.

(19.VII.1992 год., неделя)

268.

Който има едно благородно сърце, един светъл ум и една широка, красива душа, **той може да пее**. Който е истинска певец, има една малка светлинка под лъжичката.

(1.X.1936 год., неделя)

269.

Мислете за Бога. Аз ще ви кажа. За да изучите онази велика музика, почни да пееш най-първо за Бога и ще видиш как ще се развиеш и ще придобиеш необикновена дарба.

(4.X.1936 год., сряда)

270.

Този човек, на когото съзнанието се е пробудило, той е учен човек. Виждане има само когато съзнанието е пробудено. **Съзнанието диша чрез музика.** Музиката, това е дихание на съзнанието в човешкия ум. Музикалният свят, това е една среда, чрез която душата на земята се проявява. То е, в което висшият свят може да се прояви.

Рибата без вода не може да живее. Птицата без въздух не може да се прояви. Човешката душа, висшето в човека, ако съзнанието не се е пробудило, като среда, човешкият дух не може да се прояви. Музикалната страна, това е активната страна, в която съзнанието се проявява. В света всички нещастия произтичат [от това], че хората не знаят какво нещо е музиката. Не мислете, че това, което един цигулар може да ви свири, е музика. Това е предисловие на музиката.

Музиката, за която ви говоря, като засвирят, умрелите ще скачат. Умрелите ще бъдат кротки при обикновената музика, но при музиката на съзнанието умрелите възкръсват, нищо повече. Единственото, силното нещо е музиката. Съвременното поколение без музика не може да се възпитава. Туй да го знаете. Възпитание, култура да създадете – не може без музика.

(19.I.1936 год., неделя)

271.

В музиката има всички сили, за да преодолееш всичките препятствия, които съществуват. Ако ние при сегашните условия сме музикални, бихме надделели хиляди препятствия, мъчнотии, които сега ни се случват. Музиката си има свои методи, свои формули. Например аз определям основния тон в музиката – той е онзи момент, когато съзнанието се пробуди. Когато човек започне да се самосъзнава, първият момент на самосъзнанието, че той е човек, туй е основният тон на музиката. Той е „do". Но сега този тон, който имате, не е камертонът, той е далече. Основният тон е, когато умът се пробужда и съзнанието започва да функционира. Съзнанието се качва по тази музикална стълбица, която има 25 000 тона.

(19.I.1936 год., неделя)

272.

Сега имаме осем октави в пианото. Даже, последната октава, човешкият слух, ухото, не е в състояние да я схване. Ние нямаме още певци, които да вземат тези тонове на пианото. Няма нещо музикално, но развива се твоето съзнание постепенно. Та казвам: **Музиката борави с едни къси вълни, които проникват навсякъде.** За да се избавиш от песимизма, трябва да оперираш с късите вълни на музиката. Когато някой човек стане песимист, то е болезнено състояние. С много дълги вълни оперират песимистите. Техният ум е така заоблачен, че им трябва проветрение на излишните впечатления и мисли. Защото мисълта, това е един сбор. Мисълта представлява долина, в която се събират мислите – втичане на мисълта на едно място.

(19.I.1936 год., неделя)

273.

Ти не можеш да бъдеш музикален, ако нямаш хармонични мисли, чувства и постъпки. Само хармоничните мисли, само хармоничните чувства и само хармоничните постъпки дават условия за една хубава музика.

(12.II.1937 год., петък)

274.

Човек може да бъде певец на себе си. Не е необходимо и всеки няма да стане певец да пее вън през този живот, защото не е дадено.

(12.III.1937 год., петък)

275.

Ако ти пееш само със своята музикална способност, ти не си музикант. В пеенето трябва да вземат участие всичките способности, нищо повече. И умът ти, и сърцето ти. **Пеенето привлича живота.** Ако искаш да привлечеш живота, попей си малко. Паднал си духом – спри се, започни да пееш „Зора се сипва, праща светлина". Музиката е един начин за премахване на известни недъзи. Животните, които могат да пеят, пеят, а онези, които не могат да пеят, те играят. Ако ти помислиш за Бога, и Той ще помисли за тебе. Вие сте ученици, ще срещнете мъчнотии при промяната на вашето състояние. Всички страдания са от това, че насоката на живота е спряна. Пътят ти към Бога трябва да бъде вечен.

(1929 год.)

276.

Музиката на Бетовен идва от по-възвишени светове. Тя дава израз на борбата, която съществува между доброто и злото. Бетовен е олицетворение на доброто и злото. Затова е могъл да създаде тази контрастна музика. Музиката е говор за тези, които могат да я разберат.

Моцарт е по-млад дух. Той е по-изработен, защото неговите аспекти са по-благоприятни. У него нещата идват наготово. Той свири това, което чува. Той е само проводник, докато Бетовен твори. Бетовен живее, пречупва през себе си това, което създава. Моцартовата музика е река, която тече по готово корито, а тази на Бетовен – самият той си проправя коритото, тя се бори със стихиите.

Музиката на Учителя, тя е полезна и чиста, храна за душата на човека. Тя възпитава, тя събужда духа на новия човек. Това е същественото, а формата е само средство – дреха.

(от тетрадка на Пеню Ганев)

277.

Пеенето е проветряване на душите. Когато пеете, живейте вътрешно, виждайте всяка дума, тъй както когато се молите. Трябва да проникватe във всяка сричка. Само така ще се свържете с невидимите сили, които са около вас и ви шепнат. Пеенето е тониране с ангелския свят.

278.

Който иска да се занимава с музика, трябва да впрегне ума на работа. Във вътрешния живот на човека има три ключа: ключ на ума, на сърцето и на волята, или силата.

По-добре е да чуеш една сладка дума, отколкото да помиришеш едно цвете. Но този, който ти казва сладката дума, а не пее хубаво, затова по-добре е да помиришеш цветето. Цветята пеят много хубаво, но трябва да изберете с деликатна миризма, а не силна. Има цветя със силна миризма, които могат да спънат цигуларя или певеца. Ако имате едно чувство със силна миризма, ще спънете своята музика. За да пеете и свирите хубаво, трябва да имате възвишени чувства. Всякога музиката започва с най-висши чувства.

(23.III.1934 год., петък)

279.

Музиката има религиозен произход. Вдъхновението в музиката идва от горната част на човешкия мозък и когато не можете да пеете хубаво, имате нисши чувства. Когато пееш или свириш, духовно трябва да се повдигне твоето съзнание и нищо земно да не те смущава.

Най-първо започнете да регулирате вашите чувства, повдигнете ги, ако искате да напреднете в музиката, и тогава ще дойде да изучавате музиката като метод за самовъзпитание. Сегашната музика е като средство за самовъзпитание на цялото човечество и като метод за регулиране на чувствата. Когато хората почнат да пеят и свирят, това ограничение у хората ще изчезне. Музиката е един метод, чрез който можете да си въздействувате и да оправите своите работи.

(23.III.1934 год., петък)

280.

Не е възможно да се приближите при Бога, ако не сте музикален. Все едно мъртвец да иска да отиде в живота, ако не е музикален. Само в живота има музика. Музиката започва от живота. Музиката, това е признак на живот, на съзнателен живот. Когато в тебе има съзнание, че трябва да живееш добре, това е музика. Когато вземеш правилно тоновете, това показва, че си намерил метода на постижение. Когато искаш да отидеш на гости, изпей първо една песен – ако взимаш вярно тоновете, ще те приемат добре; и обратното.

(23.III.1934 год., петък)

281.

Основният ключ на живота, това е Любовта. Ти не можеш да го ориентираш правилно без Любовта. Без този ключ ти никъде и никога не можеш да се ориентираш. Това е наука. Каквото и да правиш: и когато слизаш, и когато се качваш, трябва да изхождаш от този ключ. Когато пееш, ти трябва да си доволен. Ако не си доволен от пеенето си, значи ти си харчил повече енергия, отколкото си получил. **А музиката е метод за набавяне на енергия.**

(23.III.1934 год., петък)

282.

За да можете да пеете добре, трябва да се научите да дишате. А вие искате да пеете – да научите закона на дишането. Певецът и цигуларят трябва да дишат дълбоко. Цигуларят и певецът, преди да започнат да пеят и свирят, трябва да дишат дълбоко. Също така и преди да мислиш, трябва да поемеш дълбоко въздух и после мисли. И тогаз ще имаш правилна и положителна мисъл. И пак ще имаш отрицателна мисъл. В гамата на живота няма дисонанс. Там между всичките тонове има хармония.

(23.III.1934 год., петък)

283.

Когато пееш, тури двата пръста – показалеца и средния пръст – на музикалния център на главата и почни да пееш. Музиката трябва да произведе реакция в твоята мисъл, да почнеш да мислиш. Този, който не може да пее, трябва да пее. И който не знае да ходи, трябва да пее, за да проходи. А вие търсите своето щастие там, дето никога няма да го намерите. (Извън музиката.) **Музиката е път за постижение.**

(23.III.1934 год., петък)

284.

Комуто носът е заострен на върха, взима слабо тоновете, докачлив е за малки работи и е сантиментален. Ти искаш да станеш богат и учен. Не можеш да станеш богат и учен, ако не можеш да пееш. Казваш: „Не мога да изпея." Не може да имаш постижения, ако кажеш, че не можеш да постигнеш. **Ако се научиш да пееш, ще улесниш пътя си.** Да не мислиш за какви и да е много работи. Мисли, че всичките ти работи са уредени. Ако искаш да пееш добре, сутрин си намажи гърлото с малко влага, т.е. сутрин се помоли на Бога и помисли за ангелите, които хубаво пеят. Вий не сте слушали още ангелски хор. Един ангелски хор е от 144 000 души.

(23.III.1934 год., петък)

285.

Ти никога не можеш да предизвикаш да те обичат, ако не вземаш тоновете правилно. Любовта е най-силният момент в природата. При Любовта ти искаш да дадеш нещо от себе си и същевременно да вземеш, **да стане обмяна, а това е животът!** Самоотричането е закон за стремеж нагоре, за да възприемаш това, което иде от горе, от Бога. Бог не се нуждае от глупави, болни и своенравни хора. У Бога има един идеал. Онова, което Той ти дава, ти да го възприемеш и използуваш.

(23.III.1934 год., петък)

286.

Адептите, като искат да направят някой окултен опит, всякога пеят. Те **окултните формули ги произнасят с музика**. Ако произнасят една формула без музика, няма да има нито глас, нито слушане, нито ще бъде чута от горе. Някой път имаш някое състояние и не можеш да се побереш в кожата си – тогаз привлечи музикалната влага, разтвори това състояние и всичко това да излезе от вас.

(23.III.1934 год., петък)

287.

Вие трябва да имате разположение към музиката, за да бъдете музикален. Най-първо се научете правилно да постъпвате, правилно да постъпвате с природата. Това е капитал – ако го нямате, не може да спечелите. Този

капитал трябва да бъде в обръщение, за да спечелите, за да бъдете щастливи. Употребиш една мисъл и не ти върви, употребиш друга, която да ти даде подтик. Самообладанието е един вътрешен закон, да избирате вашите [чувства].

(24.I.1936 год., петък)

288.

Не се занимавайте със състоянията на другите хора: че някой до тебе спи – не обръщай внимание. Съзнанието ви трябва да бъде будно. Вашите чувства, ако не знаете да ги контролирате, те са врати на всички изкушения. Тогаз изпейте: „Сила, живот и здраве носят всичките блага на живота."

В пеенето, като пееш, трябва да измениш едно твое състояние и да мислиш, че като тебе никой не може да пее. **Животът е, който пее.** Младите повече пеят, защото повече живот имат. Ако мислите, ако пеете, повече живот влиза във вас. Причината не търсете отвън, тя е във вашите очи, уши, обоняние. Без него не може.

(22.I.1936 год., сряда)

289.

За да пее човек, трябва да има висока култура, трябва да е излязъл из противоречията. Когато двама души не се разбират, не са музикални. Най-първо ще възпитавате музикалността. Как ще нагласите ума си, имате противоречиви чувства. Само с мислене тази работа не става. Например: имаш да даваш – ще мислиш, но в тази мисъл имаш желание да платиш, в тебе има един прогрес. Вие мислите, че щастието иде от вън. Отчасти е вярно. Говорът трябва да се отнася към нещо реално. Най-първо човек има отношение към Бога, към природата; ако него разбереш, второто – отношението към ближния, ще дойде.

(24.I.1936 год., петък)

290.

Един музикант, който не иска да му се развали вкусът за музиката, като чуе грамофона, трябва да си запуши ушите. **Музиката е естественото състояние на съзнанието.** Туй, с което съзнанието почва да функционира, да мисли, аз наричам основен тон. Всякога човек трябва да се радва само на това, което той е разбрал. Радвай се, когато ти пееш, радвай се и когато другите пеят. Музиката има отношение към човешкото съзнание и човешката мисъл. Онзи, който иска да употреби музиката за възпитание на своя живот, не трябва да се учи от грамофонните плочи, а да се учи от живия музикант. Основния тон човек има, когато започне да мисли. Успоредно могат да вървят само двама разумни хора. Неразумните се блъскат.

(17.I.1936 год., петък)

291.

Тона „do" можеш да изпееш правилно, ако си уверен, че големите мъчнотии може да преодолееш. **Пеенето е дадено за хармония.** Ако не може да туриш ума, сърцето и волята си в хармония, ти не може да се развиваш правилно. Ти трябва да знаеш, че скръбта е последната граница, зад която [е] радостта. Скръбта и радостта са един интервал. Разбирането и неразбирането са също един интервал. Знанието води към незнанието. То води към една област, където не знаеш по-нататък. Като кажете един тон, да зазвучат в умовете ви всичките тонове, ще имате един акорд. Оставете мнението, че не можете да пеете. Ако жабата си позволява да пее, защо вие да не пеете?

(31.I.1936 год., петък)

292.

У вас вътре има един меланхолик; попейте му, бутнете го – това е внушение. Неразположен сте – пейте. Кракът ви е изкълчен – бутайте го, за да се намести. Имаш едно болезнено състояние – попей му. Станете музикални. **Музиката е един метод за добиване [на] енергия.**

(31.I.1936 год., петък)

293.

Там, дето има любов и знание, човек може да пее, там всичко става. Музиката е израз на Любовта и знанието. Хармонията е там. Щом попеете, на вас ви олеква, нещо се снема. Ти не може да обичаш, ако не се отвориш, да възприемеш нещо; и туй, което си възприел, на него ставаш израз после. Чрез музиката вие ще приложите втория закон – Любов към ближния.

Издишането, това е музика. Мислиш, значи възприемаш; пееш, значи даваш – издишаш. Не може да бъдеш силен, ако не си умен. Ти не може да си умен, ако не мислиш. Нашите чувства, това са Божията мисъл. Тези елементарни работи човек трябва да знае.

(31.I.1936 год., петък)

294.

Злото иде при тебе, за да вземе нещо от тебе и да се върне назад. **А доброто идва при тебе да ти остави нещо и си отива, но пак се връща.** Всяка една мисъл, която излиза и се връща при тебе, разчитай на нея. Същото е и с чувствата.

Има ограничения, които може да премахнете с тона „do". Когато искаш да постигнеш нещо, трябва правилно да вземеш тона „mi". „Mi" е съединително. Ако в умствения свят нещата са лесни и постижими, „mi" може правилно да вземеш. В „sol" има мекота. Там е цъфтене, но отвън условията трябва да бъдат меки. А при „mi" отвътре условията трябва да бъдат меки. „Do" представлява мъчнотиите на физическия свят. „Sol" – мъчнотиите на духовния свят, „mi" – на умствения свят.

Любовта е туй, което носи светлина и свобода. Със светлината и свободата всичко може да направите. Щом имате любов, вие ще знаете законите на духовния свят. Вие като вярвате в Бога, ще бъдете един гениален музикант.

(31.I.1936 год., петък)

295.

Да мислиш за Бога, то е закон за тониране: да се тонира духът, душата, умът и сърцето. Никакъв успех не можеш да имаш на земята в нищо, ако твоят дух, душа, ум и сърце не са тонирани. Вие не знаете Любовта като изкуство, също музиката като изкуство не я знаете. Тонът – това са организираните трептения на живота. Музиката е начин за правилно организиране на материята, на мислите, чувствата. Ти, като произнасяш тоновете, като пееш, се тониращ.

Да се научите да говорите музикално. Сила Божия е то! За да печелите, трябва да имате знание. Благото на живота не седи в изобилието, а в малкото. Научете се да обичате Бога.

(18.II.1936 год., петък)

296.

Трябва да обработвате идеите, които имате. Защото не е достатъчно човек да е само даровит певец. Необходими са упражнения. **На сегашния език липсва музикалност.** За да се даде истинският образ на нещата, трябва говорът да бъде музикален. Противоречията и страданията, които човек сега живее,

произтичат от това, че езикът му не е музикален. Като кажете на някого, че го обичате, той се съмнява, защото думите не съдържат обичта, те са като книжните пари. А една музикална дума е силна, динамична. Чрез нея всякога може да се прояви реалността. Тя е като кибритена клечка. Щом я драснеш, и се появява огън. Въздействието на музикалната дума е върху всички еднакво.

При сегашните условия, докато човек не се научи да говори музикално, любов не може да има, нито щастлив може да бъде. Бъдещият език ще бъде построен върху основата на музиката. Дотогава човек не може да живее реално. В невидимия свят, във вътрешния свят, не може да говориш, докато не чувствуваш и не мислиш. Музикалният език е мощен! Научете поне една музикална дума – тя е ключът. При музикалния език можете да се родите изново. Щом остарявате, щом се изморявате и могат да ви пакостят, вие говорите на сегашния език.

(25.XII.1935 год., сряда)

297.

И когато говорим за разумност, подразбираме такова фино развитие на чувствата, че отдалеч още да виждате нещата и техните последици. Ето защо аз настоявам да станете музикални. **Музиката спомага за развитието на духовните чувства.** Тя е един метод на мисълта – външната страна на човешката мисъл.

Права мисъл не може да има без музика в света. Тя не може да се прояви. Музиката е най-красивият език, с който човек може да говори. В нея всичко е отмерено. Когато човек пее, той има най-хубавото разположение за работа. Всички мъчнотии му се струват играчка. Когато пее, и в най-голямата тъмнина да е, тя ще се разпръсне. Но човек трябва да владее онази музика, която възлиза и се разширява, онази музика, която разредява материята. Защото има една музика, която внася тъмнина, която сгъстява и тика надолу. Тя е музика на тъмнината. Такава е музиката на съвременните кабарета – музиката на подземията.

(3.I.1935 год., петък)

298.

Духовната музика е магическа музика. Тя не може още днес да се разкрие, понеже хората ще я използват за зло. При нея, като изпееш една песен, веднага онова, което нямаш, ще дойде през пространството. Помнете следното: Музиката е свят, през който трябва да минете, за да ви се отворят всичките възможности. Разбира се, аз не говоря за музиката като едно изкуство за препитание, говоря за музиката като една наука за съзнанието. Тогава ще се научите да пеете по два начина: като пеете, ще разредявате материята или като пеете, ще я сгъстявате. Така ще се научите да моделирате материята. А това е магически закон.

(3.I.1935 год., петък)

299. Песента „Аин фаси“

На 7.X.1931 год., сряда, общ окултен клас, лекция „Пътят на постиженията“, Учителят даде една нова песен:

„Аин фаси, мекри заси, фин земру, ашан меру, суаси син месул, сума си зен фесул.“

Преводът: „В небесните ширини, в морските глъбини, дето светлината обитава и животът постоянно се проявява.“

300. Пеене с мисъл

Сегашните хора турят в пеенето чувствуване, затова не успяват. Мисъл трябва да се тури при пеенето.

(28.II.1937 год., неделя)

301. Певците

Сопранът, тенорът, алтът имат специални мускули, които ако не знаеш как да ги свиваш, не може да правиш правилни упражнения. Един певец, за да знае да пее, трябва да знае да прекара кръвта отпред на челото и после – в ларинкса. Причината на неразположението е отвътре. Силната мисъл и чувство сами чистят. Силният извор сам се чисти, а слабия от вън го изчистват.

(7.III.1937 год., неделя)

302. Певец на себе си

Човек може да бъде певец на себе си. Не е необходимо и всеки няма да стане певец отвън сега, макар да ви говоря за музиката, защото не е дадено.

За да бъдеш музикант, ти трябва да определиш отношението между два тона. Ако не знаеш математика и геометрия, ти не може да станеш музикант. За да бъдеш добър, какво ти е необходимо? Сърцето трябва непреривно да бие, а не тъй бързо, отсечено да бие.

(12.III.1938 год., петък)

303. Упражнение

Пейте „mi" 5 секунди, 6–7, 10, 15, 20, 30, 40, 50 секунди; като дойде до 60 секунди придължително, вие спрете – имате вече достатъчно търпение. Правете тези упражнения.

(17.III.1937 год., сряда)

304. Плосък и объл глас

С какъв глас ще се молиш, като отидеш при Господа? С музикален глас ще Му говориш, да вземе участие умът. Певци на себе си ще станете. Има практически методи в гласа. Плоският глас се образува от мъчнотиите. Онези хора, които са обичани, имат объл глас. Ще гледате да се освободите от плоския глас. Облият глас е магнетичен. Моли се на Бога да ти помогне да развиеш облия глас. Има песни с плоски гласове. В природата облият глас най-лесно се справя с мъчнотиите, а плоският глас – мъчно. За да се справиш, трябва да знаеш откъде да започнеш. Разумният човек лесно се справя с мъчнотиите.

(17.III.1937 год., сряда)

305. Гласът е отглас

Гласът ти трябва да бъде отглас на вашата мисъл, да даде нужните трептения. Вашият глас трябва да бъде четен. Вие отивате при Бога и носите един нечетен плод – плосък глас. С плосък глас в Царството Божие не може да влезете.

(17.III.1937 год., сряда)

306. Пеене при неразположение

Като не си разположен, боли те кракът например, почнете да му пеете. Всички животни обичат музиката. Индусите с гласа си извикват зверовете, змиите и ги разпръсват.

Имаш хрема или гърлото те боли – попейте. Благодари, че те е хванала хрема. То е процес на чистене. Ако не ви хваща хрема, лошо е за вас. Треската с висока температура е едно благословение. Тя лекува всички болести. Огънят на треската изгаря бацилите.

(17.III.1937 год., сряда)

307. Гласът е разумна сила

От гласа на човека зависят много работи. Има разумни и неразумни звукове. За да не ви обичат хората, причината е във вашия глас, когато говорите на другите. Плосък глас имат всички ония, които имат завист, омраза. Объл глас имат всички ония, които имат доброто в себе си. Когато говориш, ти трябва да се вслушваш приятно ли говориш. Гласа на човека Господ го е дал като разумна сила.

Плоският глас всява ужас, трясък, не вдъхва вяра. Хората се приближават към Бога, за да изправят своя глас.

Ще се научите да се концентрирате, ще си отваряте горното си гърло. В облия глас има нещо приятно, привлекателно. Вярата, надеждата, любовта, разумността ще усилят облия глас. Щом човек има объл глас, той е добър. Когато дойде един при вас с объл глас, приятно ви е да седи повече, а ако дойде някой с плосък глас, не можете да го търпите. Лаенето на кучето, ревът на магарето са плоски гласове. Човек едвам е почнал да проучава човешкия глас. В природата ги има всички видове гласове.

(17.III.1937 год., сряда)

308. Пеенето и висшите вибрации

Когато пеете, ще образувате ония висши вибрации, които ще ви излекуват. Гласа си употребете за лекуване. С облия глас вие се хармонизирате с всички добри хора и разумни същества, които идват да ви помогнат, само като кажете една дума. Трябва да имате чисто сърце, после – светлина вътрешна, за да се помолите на Бога. Ако нямаме тази вътрешна светлина, много органи боледуват от нашето тяло.

(17.III.1937 год., сряда)

309. Подмладяване с песен

И гласът, като не се упражнява, огрубява. Вземи да четеш и вслушвай се, не други да те слушат.

Пейте: „Мога да кажа, че слънцето утре ще изгрей." По 10 минути сутрин попейте. „Ре" е тон на движението.

„Тъги, скърби, вдигай, слагай, право върви..." Тая песен, като професор: първи път като я изпеете, ще си турите бележка; втори път като я изпеете, пак ще си турите бележка, ще се оценявате сам. За да се подмлади човек, трябва да пее. Пей на своята мисъл, на своята воля.

(17.III.1937 год., сряда)

310. Вътрешно пеене

Вътрешният Учител което ви каже, проявете го навън. Щом пея и аз се харесвам, и хората ме харесват. От вътрешното пеене се образува външното. Вътрешното пеене е разумно пеене. В школата трябва да се научите всички добре да пеете и добре да говорите. Да се интересувате от хубавия говор.

Ще напуснете плоските гласове и ще започнете с облите гласове. Те са магнетични. Всички благословения ще дойдат чрез облия глас. Спокойствие ви трябва.

(17.III.1937 год., сряда)

311. Основни тонове и краските на дъгата

Който не може да пее и не иска да пее, не може да влезе в новото учение. Който не може да оценява краските, цветовете на светлината, той не може да влезе в новото учение.

Червеният цвят. Който не може правилно да възприема основния тон на червения цвят, той не може да разбере Любовта.

Портокаленият цвят. Който не може да приема основния тон на портокаления цвят, той не може правилно да развие своя индивидуален живот.

Зеленият цвят. Ако не взема правилно тона на зеления цвят, той не може да бъде здрав, не може да бъде и богат.

Жълтият цвят. Докато човек дойде до положение правилно да възприема основния тон на жълтия цвят, той никога не може да бъде учен, философ, музикант, художник или поет. Той ще си остане обикновен човек, който тъпче земята както всички живи същества.

Синият цвят. Докато не може да възприема правилно основния тон на синия цвят, човек не може да бъде религиозен.

Тъмносиният цвят. Който не може правилно да възприема основния тон на тъмносиния цвят, той никога няма да разбере дълбокия смисъл на живота.

Виолетовият цвят. Който не може правилно да възприема основния тон на виолетовия цвят, той никога няма да бъде господар на себе си.

(25.VII.1937 год., Рила)

312. Човекът е цигулка

Струната „sol" представлява духът в човека, струната „re" – сърцето на човека, струната „la" – умът на човека, струната „mi" – душата.

Който иска да работи върху духа си, той ще се упражнява на струната „sol". Който иска да работи върху сърцето си, той ще се упражнява със струната „re". Ако човек иска да работи върху ума си, ще се упражнява със струната „la". И най-после, ако човек иска да работи върху душата си, ще се упражнява на струната „mi".

(25.VII.1937 год., Рила)

313.

Новото в света, това е музиката. Ако не си музикален, ти не може[ш] да мислиш, да чувствуваш и да постъпваш. От мислите, чувствата и постъпките зависи нашата музикалност. Всяка сутрин ще пееш, всяка сутрин ще се раждаш. Ако днес запееш, ще изправиш погрешките на вчерашния ден. Петелът, като пее, не става причина да изгрее слънцето, но той оповестява изгрева на слънцето. С пеенето по-лесно и по-добре се живее.

1/2 (половина нота) значи мъж без жена, господар без слуга, ученик без Учител.

1/3 (нота) – значи дом без деца. 3/3 – дом с деца.

Квартата е дом с баща, майка и деца. Терцата са баща, майка и син.

(24.XI.1937 год., сряда)

314. За да свириш и пееш

За да свириш, ти трябва да имаш мисъл и чувство, душата ти да влезе в цигулката. Свирене без мисъл и без чувство е механическо. Ако дойдете до Божията Любов, всички ще бъдете певци. Аз, като чуя мома да пее, ще ви кажа ще бъде ли щастлива или не. Същото е и с момъка.

Ако си болен, почни да пееш: „Аз ще оздравея!" *(Учителят пее.)* Пей: „Аз вярвам, Господи, ти ме обичаш." За да пеете „Бог е Любов", трябва да си представите, че имате един хубав, узрял плод, с хубава украса, който ще го изядете.

Пейте нови песни, които не сте пели. Например: „Мен ме майка роди право да мисля, право да чувствувам." Друг текст: „Надеждата в мен е постижение, а Любовта в мен е обновление". Премия ще има за тези, които ще изпеят правилно.

(24.XI.1937 год., сряда)

315. Музикални звезди

Кое е по-хубаво: да снемате звездите от небето или да ги качвате? Вие всички снемате звезди. Една светла мисъл или желание е снемане на звезда. Великите хора са звезди. Трябва да ги снемем, да ги доведем до нас, да ги четем. Бах е една музикална звезда. Шуман е също музикална звезда.

Има течения на човешките мисли и чувства. Има течения, които могат да те изхвърлят навън. Има духовни течения, по които трябва да вървите паралелно.

(26.XI.1937 год., петък)

316. Ритмус на свещеното подобие

Музиката не седи в цигулката, а в човешката душа, която се стреми да се изрази навън. Ти никога не можеш да свириш, ако имаш една лоша мисъл или лошо желание, или лоша постъпка. Такова свирене, при такива състояния, е тъпанарство (биене на тъпан). Като ви говоря за музиката, не говоря за тази, външната музика. Да седнеш на пианото, то е най-лесното. Когато пеете или свирите и нямате обертонове, хората не искат да ви слушат. Туй е един затворен ритмус. Има един побеждающ ритмус – всичко във всичко. Той има свещено подобие в себе си. Ритмус на свещеното подобие. Какво разбирате под това? Един човек, който ви обича, ако няма отглас на вашата любов, показва, че във вашата любов няма обертонове и хармония. Любовта е музика.

Любовта не е в бързането. За всяко нещо има време. Като говори човек, трябва да е музикален. При говоренето да има обертонове. Когато хората не ме обичат, показва, че аз не обичам Бога. Каквито са моите отношения към Първата причина, такива са отношенията на хората към мен.

(28.XI.1937 год., неделя)

317.

Музиката е способност, която принадлежи на Божествения свят.

Не вземайте музиката като мода. Външната музика не е музика. Музиката излиза от душата. Тя произтича от свръхсъзнанието. Който е музикален, излиза от него една светлина при музиката. Вътрешната красота на човешката душа, хармонията – това е музиката.

(1.XII.1937 год., сряда)

318.

Религиозните песни са на чувствата. Чувствата са малки деца, искат да им свирят. Правилно да мислиш, да чувствуваш и да постъпваш е хармония. А музиката е хармония. Като дойдете до музиката, трябва да бъдете свободни, както при яденето. Никой да не обръща внимание на никого. Кой как яде, да ти е приятно. **Под музика аз разбирам съзнанието, проявлението на човешката душа!** Колко от вас са се проявили музикално? Кой ще излезе сега от вас да пее?

(1.XII.1937 год., сряда)

319.

В музиката човек трябва да е много разположен, да няма никакво стеснение, а сега ви е страх. То е хубаво отначало да те осмеят, като пееш. Отначало е дисхармонията, а после иде хармонията. И светът е така създаден – първом е била дисхармонията.

Когато има ритъм и музика, и чувства се предават. Българските песни като пеете, все няма разрешение. Човек трябва да бъде весел. Във всичко да вижда хубавото. Страхът препятствува на музиката. Бяхме под робство – като

вземеш да пееш, веднага излиза робът в теб. Съвестта е върху страха. Страхът това са корените на човешкото съзнание. Не трябва да излиза горе.

(1.XII.1937 год., сряда)

320. Великото в хармонията

Великото в света е туй, което не може да се изрази. Всичко в света е разумно. Първото нещо е човешката душа. Второто нещо е човешкият дух. С явяването на духа, животът се явява. Третото нещо е свещеният трепет. Свещеният трепет, това е хармонията в света. Хармонията – човек се е родил. Свещеният трепет е хармонията. Четвъртият принцип е поляризирането. Петият принцип е ритъмът. Ритъмът има свойте опасности, има приливи и отливи. Когато имате отлив в ритъма, трябва да се качите в духовното поле. Щом се страхувате, там има отлив в музиката. Ритъмът дава материалите на хармонията.

Добрият, умният, силният човек са все музикални. Като казвам да пеем, то е да се проявят всички дарби. Който бърза, времето в него не е развито.

(1.XII.1937 год., сряда)

321. Музикантите на Изгрева

Оттука, от при нас, ще излязат музикалните гении. Всички музиканти тука са дошли при нас. И Бах, и Бетовен е тук. Бах е дал съдържанието, а Бетовен е развил формата. Дето е Господ, там е и Бах, и Бетовен. **Господ е тука и всички музиканти са тука.** И Бах, и Бетовен, и Моцарт, и всички са тука, понеже Господ е тук (на Изгрева). Пожелавам ви веселие и радост.

(1.XII.1937 год., сряда)

322. Светът на певеца

Един певец е певец, защото той знае как да подхранва своята цилица на ларинкса. Трябва да свършиш музикална академия, за да разберете какво нещо е музикална основа.

Който знае да пее, той е влязъл в един свят на прогрес, там има хармония и ритъм. Немузикалността е живот без ритъм. Нещастието е един превратен стремеж назад, а щастието е стремеж напред.

(8.XII.1937 год., сряда)

323.

Музикален човек е този, който едновременно слуша пеенето на земята, и на духовния, и на Божествения светове. За да може да пее човек, четири елемента се иска:

Първо – той трябва да има едно отлично сърце.

Второ – да има един отличен ум.

Трето – да има една отлична душа.

Четвърто – да има отличен дух.

При пеенето сърцето може да даде един свещен трепет; цветът на пеенето се дава от ума. Съдържанието се дава от душата, а цената, стойността – от духа.

(5.XII.1937 год., неделя)

324.

За да бъдеш музикант, нужни са условия. Не може да бъдеш музикант, ако нямате хармоничен мозък и симпатична нервна система и ако нямате развито ухо. Условията ние ги създаваме.

Музиката повишава трептенията на тялото. При неразположение, пейте си.

(17.XII.1937 год., петък)

325. Певецът е вътре в нас

Някои работи чрез баса, други чрез тенора, алта или сопрана ще се постигнат. Не е ли публиката хармонично настроена, ще спънат музиканта. Погрешката е сега в това, че който пее или свири, сега иска да угоди на публиката.

Има нещо в нас, което ни коригира отвътре. И ако се вслушаме в този си вътрешен глас, той ще ни научи да пеем. Певецът е вътре у нас. Като пее той, ние ще го слушаме и ще се научим да пеем.

После, и един богат има вътре у нас и ако го слушаме, и ние богати ще станем.

При пеенето, ти трябва да дойдеш до трептенията на златото и диаманта. А има и още по-горно, когато се пее с Любов. Вие още не сте чули пеене с Любов. Сегашните ни чувства са болезнени, затова нямаме ясна представа за живота.

(24.XII.1937 год., петък)

326.

Терцата е триъгълник, а квартата е квадрат.

Малката терца звучи миньорно. Малката терца ще те избави, да се не удавиш, ако я разбираш. А при голямата терца ще изгориш, ако не я разбираш.

Когато пее някой, не трябва да се приближаваш до него, нито да се отдалечаваш. Цялото тяло на човека трябва да трепти, когато пее, за да образува тонове.

Страхливият човек издава трепетлив тон. Когато пее някой, ако не му трепери при пъпа, ако не излиза топлина, не може да пее. Човек трябва да се роди музикант, не само да има орган да пее. И когато ходи, музикално да ходи, музикално да говори. Музиката трябва да се взема като един възпитателен метод. Страданията са миньорен метод.

Трябва да разбирате закона на ритъма и хармонията.

(4.II.1938 год., петък)

327. Пръстите на музиканта

Гледайте тялото на човека стройно ли е, музикално ли е. Малкият пръст на ръката е „mi" – значи мисли. Безименният пръст, до него, е „Sol". Средният пръст е „si" = правдата, а показалецът е „re" = движението.

Слънчевият пръст – Аполон, безименният пръст – обича красотата. „Fa" носи качествата на „mi" и на „sol", то се е родило между двата пръста: малкия и безименния (Слънчевия). За да можеш да пееш или свириш добре, трябва да разбираш законите на музиката. Животът е една велика симфония. Искате да бъдете щастливи. Но щастието почива върху известни закони.

Щом пръстите са дълги, те са басови акорди, а късите пръсти са високите акорди, ти искаш в малко време да постигнеш много. Двете ръце са един дует – сопранова и басова партии.

(4.II.1938 год., петък)

328. Пробуждането на съзнанието

Пробуждането става по един музикален начин. Могат да те събудят или с миньорна гама, или с мажорна гама. При миньорната гама са взели нещо от тебе, а при мажорната гама ти дават.

(4.II.1938 год., петък)

329. Падеревски – великият полски пианист*

Падеревски има голяма енергия, която не може да излезе навън. От притеснение е остарял. Той има гениални очи, но не е намерил разрешение.

Лунната соната** има разрешение само при слънчевата светлина. Всички религиозни хора са все лунна соната. Лунната соната може да те изсуши. В лунната соната човек се събира в себе си, да даде отчет, а при слънчевата човек се разширява.

Падеревски е музикант политикан. Там се е спънал. Той, както е настроен, е положителен, издръжлив. Падеревски е един колективитет на цял един народ. Падеревски е един опит, който прави едно музикално общество, за приложение на музиката. Очите му са гениални, дават добро изпълнение. Той си затваря очите. Гледайте природата със свити очи, с един малък процеп и вие. През малката дупчица виждате повече. Вниманието е повече концентрирано, отколкото през голямата цепка. За в бъдеще и малките деца ще свирят като Падеревски. Големите музиканти, каквото придобият, ще го турят като общ капитал за всички. Човек е музикално създаден. Падеревски е едно разцъфнало цвете и всички пчели излизат, събират мед. Това значи да слушаш Падеревски.

В съня си човек всичко онова, което си слушал през деня, го обработваш. Лунната соната е обработване на спечеленото.

(4.II.1938 год., петък)

330. Падеревски във филма „Лунната соната"

Аз Падеревски го зная като млад в Америка. Всички жени лудееха по неговата красота, а сега го видях на киното такъв, какъвто не е. И ми казва: „Сега съм доволен, че си почивам. Младите моми не тичат подире ми." В неговите очи има една гениалност. Вниманието му не е разсеяно от вън. В него има закон на изпълнение. Онова, което Падеревски представлява, е нищожно пред онова, което човешката душа има в себе си. „Лунната соната" (от Бетовен) значи, човек, който не разбира живота. Той не свири една соната слънчева.

Всичко на земята, което съществува, е все лунна соната. Животът, който живеем на земята, е лунна соната, зад нея стои слънцето. И аз сега ви свиря една лунна соната.

Няма по-красиво нещо от това, като погледне човек спокойно небето, да се изпълни душата му с една благодарност. Това е живот вечен, да познаем великата душа, с несметните богатства, които носи в себе си, а зад нея седи Бог. Тази велика душа с несметни богатства е Христос, а зад Него е Бог. Та, да се радваме всички! Затова, не цапайте вашата душа!

(6.II.1938 год., неделя)

331. Примирение

Ако ти се кара някой, ти почни в себе си да пееш „sol" и ще видиш, че той ще се примири и ще почне да ти се извинява. Прилагайте тези методи, те са нови. В миналото методът беше фалангата, биенето. Да се освободите от всички нечисти мисли и чувства. Щастието на човека зависи от неговите чисти мисли и чисти чувства и постъпки, при което се съгражда неговото здраво физическо тяло.

(6.II.1938 год., неделя)

332. Музикално хорово пеене

---

* **Биографичен очерк за Игнац Падеревски вж. в приложение II, стр. 745–748.** (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

** Става въпрос за „Лунната соната" от Бетовен. За полския пианист Игнац Падеревски виж „Изгревът", том I, стр. 9–12, със заглавие „Лунен химн". (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

Англичаните имат хубаво изпълнение в хорове. Българите нямат изпълнение в хорове. Военни песни могат да пеят.

Когато пее човек, трябва всички клетки на тялото да станат музикални, за да затрептят. Вие не сте слушали хоровете на цветята, когато цъфтят, хоровете на плодните дървета, когато цъфтят, хоровете на реките, когато протичат, не сте слушали хоровете на ветровете, на зефира, хора на канарите. Колко време се иска, докато дойде оная музика, с която ангелите си служат! Има пеене, с което може да се разложи, както при Йерихонските стени. Ако употребявате музиката, колко пъти щяхте да съборите Йерихонските [стени] – мъчнотиите, които ви заобикалят!

(13.II.1938 год., неделя)

333. Музиката лекува всички болести

Има пеене, при което болният оздравява. Има пеене, като запея, желязото се стопява. Една секунда представя един твърд предмет. Тя може да бъде увеличена. Щом вземете тона „do" правилно, това са разумните същества, които веднага си насочват вниманието към вас и казват: „Какво обичате?" И ви дават, което искате.

Като разрешиш всички мъчнотии – това е Истината. Най-мъчните парчета са при Истината. Там са най-неправилните тактове. Сърцето не върви в акорд с ума, а умът не върви в акорд с волята.

В многото говорене остават неща неразбрани. А като се говори малко, човек се спира върху няколко неща и мисли. Като дойдете до музикантите, оставете да изправят своите грешки, а като дойдете до публиката, тя да изправи своите грешки.

(13.II.1938 год., неделя)

334.

Музикалният свят е устроен от Мъдростта. Ако не си умен, ти не може да пееш. Ако аз искам моите дървета да цъфнат, вземам тона „sol" правилно. В чувствата музиката върви бързо, ония трептения на сърцето. Умът пее протяжно, а сърцето – бързо. Човек е създаден и ще се поправи чрез музиката. Музикално ще мисли, ще чувствува и ще постъпва.

(13.II.1938 год., неделя)

335.

Когото Бог обича, обичайте го и вие. За да се прояви животът, трябва да има едно налягане, но туй налягане трябва да бъде музикално налягане. А вие искате без налягане да се прояви животът. **Музиката, аз разбирам, че е един организиран свят.** Под музика аз разбирам един човек, който слуша гласа на Бога, има хармония в себе си, който е възприел Божията Любов и слуша Божия глас. На него се дава новото име. А вие сега, когато Господ ви говори, вие спите.

(16.II.1938 год., сряда)

336.

Музиката подразбира едновременно слушане на това, което се пее на земята и в духовния свят, между ангелите. Същевременно ти трябва да слушаш и музиката в Божествения свят, да видиш как се трансформират тия три [вида] музика една в друга. **Това значи музикален човек.** Ония, които не са станали музиканти, те не са вярвали в музиката. Всеки човек става това, в което вярва. Вярата е в състояние да направи човека това, което иска.

(5.XII.1937 год.)

337.

Не бързай да станеш музикален човек, но **не отлагай да станеш музикант**! Праведен човек, музикант, е този, който поставя всяка своя мисъл, всяко свое чувство и постъпка на мястото им.

Ако свирите, ще се ползувате от музиката. Когато вземете тона „do" във всичките октави – това е музика.

(18.II.1938 год., петък)

338.

Колкото ставаш по-музикален, трептенията стават по-нежни, по-фини. Музиката е един метод, който спомага да се освободим от хиляди нисши същества, които носят отрова.

Всяко безверие, съмнение, користолюбие носят отрова в себе си. И всяка лоша мисъл и чувство носят отрова. Сега ще учим закона за превръщане мъчнотиите чрез музика.

(20.II.1938 год., неделя)

339.

Щом човек престане да пее, той остарява. Сегашната европейска музика развива хармонията – езика, на който Господ ще ти отговори. А източните народи развиха до висша степен мелодията. Успехът на човека зависи от музикалността, която излиза от вътре. Когато пееш, цялото небе трябва да се отрази на твоето лице – от петите до главата.

340. Изопачена музика – шлагери

От грехопадането ние имаме една изпоначена [изопачена] музика, как я наричате вие – шлагери. Да възстановим първоначалната музика.

(20.II.1938 год., неделя)

341.

Музиката считам едно външно изражение на Любовта, на Мъдростта и на Истината – на тези три сили.

Вяра, Любов, работа, богатство без музика не може да се реализират.

Занимавайте се с музика. Нека тя ви бъде като стимул в живота и всичко онова, което желаете, ще го постигнете постепенно.

(20.II.1938 год., неделя)

342. Молитвата

Кога[то] се молиш, когато почнеш да говориш на Бога, трябва музикално да Му говориш. Ако запееш пред Бога и има хармония в песента ти, веднага от невидимия свят ще дойдат да ви помогнат.

Първо учете мелодията, хармонията от горе отпосле ще дойде. Пейте на Господа с хубави мелодии. Молитвата е пеене.

(23.II.1938 год., сряда)

343.

Когато пеете „В начало бе Словото", ако аз съм в съгласие с това Слово, всички работи ще ми се уредят и всички погрешки ще се изправят. Като пееш, ако ти си доволен, хубаво си пял. След като попея на Господа и на ангелите и се вслушам, туй, което съм пял в мелодия, чувам: моята песен от горе в хармония ми се изпява. Ако не чуя отговор на моята песен, значи не съм пял добре. Тогава пак отивам да пея, да се моля, да се уча, докато чуя отговор от горе на моята песен в хармония. Човек трябва да стане една цигулка, чрез която да пеят от горе. Тази цигулка, ако не беше минала през страдания, можеше ли да

се свири на нея? Всички трябва да се научите да свирите. Ако не знаеш да свириш и ако не държиш цигулката добре, ще страдаш.

Тонът „sol" е реализиране на нещата.

(23.II.1938 год., сряда)

344.

Когато дойде една скръб, аз я разигравам. Почвам да й свиря и тя се разиграва. **Радостта е проявената скръб, а скръбта е непроявената радост.**

Като станете сутрин, най-първо си попейте. Упражнявайте се. Пейте. Когато ти си нещастен, има милиони хора, които са щастливи и тука, и горе, и като попееш, всички ще пуснат в паничката по нещо.

(23.II.1938 год., сряда)

345.

Да разберете, то е едно възвишено състояние. **Музиката е нещо разумно**, тя може да засегне човешките чувства и човешките мисли. Тя иде от най-възвишения свят.

Ако стомахът, дробовете не са в нормално състояние, не можеш да пееш. Пеенето не е само един звук. Стомахът е най-нисшето състояние. И в музиката има вкус, той принася нещо.

(25.II.1938 год., петък)

346. Песента „Мога да кажа"

Тази песен („Мога да кажа"*) е тоническа, тонира. Тя те изважда из едно състояние, което те е обградило. Обезсърчен си – „Мога аз да кажа"; тоновете да се приспособят на нашия говор.

В музикалния свят всеки един тон е един ангел.

Лошите условия показват, че музика ви трябва.

(25.II.1938 год., петък)

347. Музикално ядене и храносмилане

Имате желание да ядете. Е, как? Тогава почвате с 32-струнната арфа (32 зъба), почва, дава акорди, а езикът е капелмайстор. Има една публика от милиони души, която ви слуша. И тя иска да слуша нещо хубаво. Стомашната система трябва да изучавате, да не ви препятствува. Трябва да пееш песен, която да помага на храносмилането. Храната от стомаха отива в духовния свят, в духовното тяло – гърдите, и после отива в мозъка – това е в Божественото тяло. Та, трябва да пеете за стомаха си, за дробовете и за мозъка. „Аз мога да кажа, че днес хубаво ще ям." При яденето не мислете за друго. Яденето е един свещен процес. При яденето ще ти дойдат гости – възвишени същества. Ами една ябълка иде от много възвишени светове, също и едно зърно жито. Чрез храната ние сме в съприкосновение с целокупния живот. Когато се храним, да се концентрираме. Ако сме радостни при яденето, ние сме музикални.

(25.II.1938 год., петък)

348.

Ако кажеш: „Аз не мога да пея", ти си един невежа.

Пеенето е присъствие на Божествената душа. Можеш да пееш само на Онзи, Който ти е дал сърцето, дробовете, устата, пък като пеем на Него, могат да ни слушат и други същества. **Музиката е говорене.**

---

* Песента „Мога да кажа" е нотирана в тетрадка на Пеню Ганев (на стр. 728 тук даваме препис на песента от тази тетрадка). Дадена е на 18.II.1938 год., в лекцията „Програмата в живота". За същата песен Учителят дава обяснения и в лекцията от 25.II.1938 г., Обич и Любов". Лекциите са публикувана в томчето „Възможности в живота", ИК „Жануа'98", С., 1998 г., стр. 318–358. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев)

Мога да кажа

от Учителя

Andante

Мо - га аз да ка- жа,

че де - нят и - де веч.

Слън - це ще из - гре- е - е,

да по - сть - пим доб - ре!

Слън - це ще из - гре- е - е,

да мис - лим ний доб - ре!

Препис от тетрадка на Пеню Ганев. Под песента Пеню Ганев е записал, че тя е дадена на 18.II.1938 год. в 6 ч сутринта на Изгрева.

Плачът е чистене. Окалял си се. Ангелът, ако гледа как падат сълзите, ще създаде цяла музика.

(25.II.1938 год., петък)

349.

Като пея, целият музикален свят е около мене и в мен – вземат участие. И ако пеем, те ще направят нещо за нас. Всеки ще пусне в паничката по нещо. Та, като станеш сутрин, като едно малко разумно дете, представи се пред Господа и Го питай: „Днес какво мога да направя?" Всяка работа има еднаква цена за Господа, разбира се, че е на степени. Вярвайте на Господа, Който ви е дал всичко и всичко може да направи за вас, и Му се помолете. Всеки един певец, който може да пробуди желание да пееш, той е гениален певец.

(25.II.1938 год., петък)

350.

Желанието на хиляди хора да пеят се проявява чрез някого. Да се радвате на постиженията на другите, за да дойде и вашето време по-скоро.

Да научиш хората да живеят добре, ти си музикантин. В този живот ако се научиш да вземаш чисти тонове, в бъдеще ще дойдеш като голям музикант и голяма оперна певица. Вие сте даровити, но сега личните ви чувства ви спъват.

(25.II.1938 год., петък)

351.

Етерното, жизненото тяло е, което свири.

Всякой ден казвай: „Аз мога да пея по-добре." В музиката не е ангажиран само един човек. Щом пееш хубаво, не си сам. Много с тебе пеят.

Има музикални часове. Не всякога може да се свири и пее. Като дойде до 12 часа вечер, трябва тихо да се свири, със сурдинка.

Ако не зная да пея, аз ще си представя, че съм голям певец и почвам да мисля за този, за онзи гениален певец. Отивам и обикалям всички певци. И аз пея като тях. След 2–3 години ще видите какъв преврат ще стане у вас.

(25.II.1938 год., петък)

352. Науката и музиката

Науката е съществувала преди човека. Тя е съществувала и преди ангелите, херувимите и серафимите. Божествената наука, поезия, музика, художество са съществували преди всякаква наука, поезия, музика, изкуство, за които днес се говори.

Това, което хората наричат музика, поезия и наука, представят вълни, отражения на Божествената наука, музика и поезия, които долитат до човешкия ум и сърце и се изнасят навън. Съзнателно или несъзнателно, човек се стреми именно към тази първична енергия, която единствена е в състояние да определи посоката на неговото движение. Само при това положение човек може правилно да се проявява.

(26.IX.1928 год., сряда)

353. Хармония и мелодия

Хармонията създава широта на съзнанието, а мелодията – дълбочина.

(26.IX.1928 год., сряда)

354.

Щом ти пееш и другите започнат да пеят с тебе, това е добро пеене, а ако само ти пееш, а другите слушат, това не е добро пеене.

(16.III.1938 год., сряда)

„Е"-то разширява. Искаш да свършиш една работа – вземи тона „О". Дарбите са достояние за всички.

Като видите един добър човек на сцената, невидимият свят ти казва: „Такъв трябва да станеш."

Цигуларят на сцената не е сам. Те са цяло общество. Упражнявайте се тука, че като влезете между ангелите, да бъдете готови.

(16.III.1938 год., сряда)

355. Отличният певец

За да бъдеш един отличен певец, не трябва да имаш никакво разочарование, изкушение, смущение и болест.

Човек трябва да знае да бута кордите на душата си, да мисли.

(2.III.1938 год., сряда)

356.

Всички болести идат за концентрация. Като те заболи глава или коляното, застани и се концентрирай 1–2 часа. Не мислете, че като ви боли главата, коремът, че то е главата. Не. Като те заболят, концентрирай се и почни да му пееш: „Боли ме коремът." *(Учителят пее.)* Ще видите как ще изчезне болестта. Каквото ви заболи, пейте. Като ви заболи глава, пей: „Аз вече ще почна да мисля и да чувствувам добре и да постъпвам добре, ще бъда справедлив и няма да правя погрешки."

Музиката е един начин за подмладяване. Аз ви гледам, че сте остарели. Музиката е изкуство и сила. Музиката не е от земен характер, тя е нещо вътрешно. Който не е вътрешно музикален, и външно не е. Трябва да мислите за духовното. Който не е вътрешно духовен, не може да бъде музикален. При музиката трябва да вземат участие сърцето, умът и волята.

Всяка болест с песен се лекува. *(Изпяхме „Тъги, скърби".)*

(2.III.1938 год., сряда)

Извадки от окултни лекции I и II година на общия окултен клас

357. Практическо приложение на музиката

Ще турите в ума си мисълта да се учите, а не само да прилагате. Светлината е резултат на известни елементи; като докараш в съчетание тия елементи, тя ще дойде. Първото нещо, основният принцип у нас, това е любовта, която е създала целия космос. Любовта, от която произтичат всички сили в природата, влезе ли тя в живота ни, всичко ще оправи.

I. Когато Любовта се прояви в сърцето, произвежда най-нежното чувство, което прониква във всички други чувства. Тогава, при туй чувство, ще се образува у вас ново сърце и умът ни ще се преобрази.

II. Любовта, като дойде в ума, произвожда най-мекия поглед, който има най-мека светлина, на която зреят най-добрите плодове.

III. Когато любовта се прояви в материалния живот, произвожда най-сладката дума. Щом туй нежно чувство се прояви в душата ви, тогава може да очаквате тази Божествена чистота във вас.

Когато се появи мекият поглед, ще дойде светлина в ума ви. И когато дойде сладката дума, непременно ще се прояви свобода в душата ви. Това са

трите качества, които трябва да имате. Ще бъдете естествени, без никакви преструвки, откровени, чистосърдечни, като дете. Когато искате да се тонирате, пейте упражнението „Сила жива, изворна, течуща".

Ще минем към окултната музика, за да се пробудят някои висши чувства и да ни дадат нов импулс. Ако една благородна мисъл дойде, ако едно мероприятие се дава вътре в живота ви като условие да го приложите и не го използувате, ще дойде гонение, ще дойдат нещастия. В окултната наука човек трябва да бъде смел – решиш нещо, не мисли за последствията. Смел и решителен е човекът на Любовта. Любовта е основа на всяко нещо, тя е основа на абсолютната безгранична Любов, която движи света. Бог е Любов и Той не може да се раздвои. Ако ти си готов за любовта, тя ще дойде и ще се прояви. Ти трябва да съзнаеш, че животът ти е любовен дар. Движението показва, че има живот, животът показва, че има любов, а Любовта – че някой мисли заради нас. Хората измират, защото не се любят. Болен ли е някой, ти ако го любиш, като отидеш при него, тези силни вибрации на Любовта, които се отделят, ще му помогнат и той ще оздравее. Когато ти имаш Божествената Любов, няма да кажеш: „Аз съм, който отделям топлина", а ще кажеш: „Аз събрах тази Божествена Любов и я проявявам." Един ден, когато Бог дойде да се засели във вас, тогава вие вътре във вас ще бъдете едно слънце и чрез вас ще се прояви слънцето, Бог ще бъде във вас и Любовта ще се проявява. Без музика не можете да бъдете ученици. Искам да бъдете отлични певци, да не се стеснявате.

(Извадки на Елена Хаджи Григорова
от 2. лекция на Общия окултен клас, 12.X.1922 год., II година)

358. Влиянието на музиката, пението и движенията

Музиката трябва да остави радостно чувство във възходяща степен, чувство на творчество. Музиката не е нито в скръбта, нито в радостта, тя уравновесява силите, които създават тия състояния в човешката душа. Разгневиш ли се, изпей: „Сила жива, изворна, течуща" или „Fir-fur-fen". При пение, ако ви се появи кашлица, показва, че енергиите ви не вървят правилно; ако пееш постоянно, туй нещо трябва да изчезне. Когато излизате навънка, за да се оградите от простуда, ще съсредоточите вниманието си върху гърлото, ще мислите за ларинкса си и няма да се простудите. Понеже ние нагазваме в една област чрезмерно активна, там ще срещнем известни невидими същества, които се укротяват само с музика, затова тя ни е необходима. Когато си в едно възбудено състояние, пей, за сменяване на енергиите. Всякога ще минаваш от силните към тихите песни. Легнете си вечерно време – ще си кажете: „Искам да стана (музикален)3" и бъдете уверен, че щастието ви в света зависи само от музиката. Всяко едно четиво, ако имаш музикално настроение, ще го разбереш по-добре. Духът работи музикално. В Божествения език няма излишни думи. Свещеният език е неизменяем. Който е разбрал музиката, ще разбере Божествената поезия на нещата. Ще започнете от музиката и така ще се облагородите, ще създадете характер. Губене на паметта произтича от дразнене, тревоги, насилия, а музиката постепенно ще премахне тия тревоги и ще даде едно уравновесяване на душата; тогава умът се запазва по-спокоен и паметта ще бъде силна. Когато не туриш „аз", то не е материално. „Аз любя", значи ти имаш известен интерес. „Аз вярвам", то е слабо материално. Но „вярвам", то е силно. „Любя", то е силно. Вибрациите на „любя" са едни, а на „обичам" са други. Станеш сутрин – попей си, ако искаш да ти вървят работите добре. Ще употребим музиката за възпитанието на децата, за внасяне ред и порядък. В окултната музика се

изисква голямо присъствие на ума, сърцето и волята; ти като си в хармония със себе си, цялата природа е с тебе.

(Извадки на Елена Хаджи Григорова от 3. лекция на Общия окултен клас, 15.X.1922 год., II година)

359. Окултна музика

В окултната музика никога не се допущат думи или тонове с две значения, там всяка една дума трябва да има едно значение. Окултната музика е един начин да се освободим от нашите лоши навици. При изпълнението на тази музика вий трябва да имате онова детинско разположение и да пеете с чувство. За мен природата е проявление на Бога в живота. Като казвам, че този свят е един от най-добрите, разбирам, че в него съществуват всички възможности и условия, при които ний можем правилно да се развиваме. Няма сила, която може да ни извади из релсите навън. Няма никой, който може да ни накара да сгрешим. Ние грешим по собствена воля, по собствено желание. Да пеете е един начин на подмладяване. Музиката е една дълбока сфера на Битието. Окултната музика има за цел облагородяване и възпитание на човека. Упр.: си-му-ту-си = do, si, re, sol. Музиката се изразява със същите органи, с каквито говорим, т.е. същата оная ципица на гърлото, която служи за говора, служи и за пение.

Първото нещо, с което започва черната ложа, като попаднеш в нея, е огрубяване на гласа ти. Щом почне да загрубява гласът, изменя се ципата, изменя се и характерът, понеже тия вибрации са много чувствителни. Кажи: „Аз съм мобилизиран в Божествената музика и не мога да пея другояче, освен по всичките правила на Божествената музика." Ти няма да позволиш никому да те хваща за гърлото, гърлото ти трябва да бъде свободно. Кажи на душата си: „Качи се в гърлото ми, да ми изпееш една хубава песен, каквато ти знаеш."

Не спъвайте разумната душа в нейните проявления, всяко едно желание или стремеж трябва да бъдат свещени, както са свещени мислите и желанията на Бога. Всички пориви на душата са: благородни, свещени, чисти и святи. Ще спазвате Божествените закони!

Истинският плач е първото музикално упражнение. Съвременните хора страдат от натрупване на енергия. Често болестите произтичат от натрупване на енергия. Ще кажеш на болестта: „Слушай, приятелю, аз съм мобилизиран. Аз живея в Божествения свят, дето всички същества живеят в хармония, какво търсиш в мен? Ще излезеш навънка. Слушай, приятелю, ти тука не може да градиш! Взе ли позволение? Ти мобилизиран ли си? Ще спреш този градеж! В името на онзи велик Божествен закон, който управлява света, ти си дошел като гостенин и ще излезеш навън! Не излезеш ли, другояче ще постъпя с тебе, по всички правила, които зная." Ако пожълтеят очите, показва, че черният дроб има разстройство. Пулсът нередовен – значи в сърцето има нещо. Кажи на сърцето: „Приятелю, закон е сърцето да бие 72 пъти в минутата, туй е правило и ти ще се подчиняваш!" Ще стегнеш там спирачката и нагоре няма да я пущаш, защото за условията, при които живеем, достатъчни са 72 удара. Сърцето показва биенето и на целия космос.

(Извадки на Елена Хаджи Григорова от 4. лекция на Общия окултен клас, 22.X.1922 год.)

360. Музика и пение

При светия човек ти ще идеш, а светлият – той ще дойде при тебе. Бог е свят и светъл. Бог, като светлина, идва при нас, а като свят, ний отиваме при Него. Ще служите на Бога с ума, сърцето, с волята и с всичкото си тяло. Чрез пението ние ще почнем да привличаме ония сили, които са хармонични с нас. Първото нещо: ще пеете от сърце. Здравият човек всякога е весел. Следователно и в скръб, и в страдания, и в мъчнотии, всякога трябва да се радваме. За човек, който разбира законите, земята е място на радост и веселие. Чрез яденето ще дойдем в общение със себе си, с Бога. Закон: Голямата радост носи със себе си голяма скръб. Любовта ще бъде основа, един верен принцип, и тогава няма да скърбим.

(Извадки на Елена Хаджи Григорова от 7. лекция на Общия окултен клас, 13.XI.1922 год., II година)

361. Музика и пение – средство за тониране

Окултната музика е на образи и картини. Скръбта всякога се ражда от нямане на светлина; дойде ли светлината, скръбта изчезва. Ако искате да се лекувате, не отивай при приятеля си вечерно време да си казвате тягите. Изберете един светъл, ясен, слънчев ден, идете в гората с вашия приятел, разкажи му своята скръб и ще се излекуваш. Ако имате голяма скръб, идете в един ясен, слънчев ден на полето и изпейте песента: „Скръбта си ти кажи", и ще ти олекне.

Трябва да създадете нещо духовно, та като пеете, небето трябва да се отвори. Да имате правилна оценка за нещата. Черните очи са израз на дълбочина в чувствата. Черни вежди – изблик на сили и енергии. Тънки вежди – мекота на чувствата, нежност. Сините очи означават нещо идейно, възвишено, каквото го има горе на небето.

Аз желая на първо място да обикнете музиката, защото за благородството ви трябва музика и поезия заедно. Духът се труди и работи, започва с труд, свършва с работа. Работата става по свободен избор. Музика, поезия, пение, учение, те са работа, а не труд. Сутрин, като станете, пейте: „Сила жива, изворна...". Музиката е ангелски език. Музиката е изкуство във възходяща степен, а поезията – в низходяща степен. „Мама" значи същество, което може да се качва горе и да слиза, само тя може да се жертвува. За да бъдеш радостен, мъчнотията ще я туриш от пред очите си – тогава е безопасно. Гневът е изгубване на своето минало равновесие. Бог е Любов и тази Любов е всепроникваща. Тя е вътре в нас и прониква вътре в нашето съзнание, в нашата душа. В най-голямата скръб, вярвайте в Любовта, не избухвайте, дръжте си ума.

(Извадки на Елена Хаджи Григорова от 8. лекция на Общия окултен клас, 19.XI.1922 год., II година)

362. Практическо приложение на окултната музика

Музиката е съединително звено между ангелския и човешкия свят. Тя е език на духовете. Красивият живот е разумният живот. Музиката е един начин да оживее природата за вас. При концентриране ще си отпуснеш ръцете, ще бъдеш съвсем свободен. И като пеете, гърлото ви трябва да бъде свободно. Притъпяването на гласа се дължи на това, че не сте се научили да контролирате волята си. Ще я пренесете в гъртана си, ще правите упражнения да владеете вашия ларинкс. Гневът, съмненията, ядът, безверието рушат гърлото. Нам ни трябва нежност, мекота – музика. Музиката е средство за лекуване. Всяко приятно настроение се дължи на музиката. Ангелите са същества абсолютно чисти,

те са образец на чистота и любов, те са същества на огъня. Окултната музика освежава ума. Закон е: ако мислите добро или зло за другите хора, то е все едно да мислите същото и за вас. Ако искате да се облагородите, непременно трябва да мислите много добро за другите хора.

(Извадки на Елена Хаджи Григорова от 9. лекция на общия окултен клас, 26.XI.1922 год., II година)

363. Окултна музика

Аз считам най-важни работи в този свят: ядене, пиене, спане, мислене, чувствуване и действуване.

Гласът и умът ви ще присъствуват вътре в гърлото и никога няма да се простудите.

Махар – значи великият.

Бену – онзи, който благославя.

Аба – баща на всичко.

Всеки, който се смее „ха-ха-ха", е добър човек. Всяко движение на очите, на ръцете, на всички наши лози, да бъде съвършено естествено. Може ли да постигнем тия естествени движения, гласът ни ще бъде естествен и от невидимия свят ще почнат да ни преподават. Нашият говор и движенията ни трябва да бъдат музикални. Само музикалният човек може да изрази истината. Любовта е най-висшата музика, най-висшата поезия, най-висшата молитва, тя е единение с Бога. Хора, които са живели редовен живот, не могат да говорят красноречиво. Туй, което посадиш и му опиташ плода, туй е истина. Щом пръстите ви са студени, това показва – волята е слабо развита. Най-голямата сила на волята е в краищата на пръстите.

(Извадки на Елена Хаджи Григорова от 10. лекция на общия окултен клас, 3.XII.1922 год., II година)

364. Музика – средство за концентриране

Писането, пението са средства за развиване на човешката душа, също и размишлението. Най-потребно е концентриране на ума. Чрез пението ще развиете чувствителността си. Религията е постоянен стремеж към Божествената Любов. Бог е Бог на смирените, а на горделивите се противи. Докато сте на земята, ще се концентрирате и ще изучавате езика на ангелите. Трябва ни светлина в ума и топлина в сърцето, за да работим. Всяко безпокойствие спъва душата. Ако човек знае във всеки момент да бъде търпелив и да знае да се концентрира, той е придобил едно отлично изкуство. Душата ви трябва един ден да дойде да живее в гърлото ви и тогава отлични певци ще бъдете. Главно е, че ние чрез музиката можем да привлечем ангелите. Всякога, каквото говорим, каквото вършим, трябва да се съвпада с ритъма, със силите на нашето сърце. Всички болести идват от понижението на темпа. Когато двама души се скарат, идва простуда, или някаква рана, или инфекция. Накарайте болния да пее и той ще се излекува.

(Извадки на Елена Хаджи Григорова от 12. лекция на Общия окултен клас, 17.XII.1922 год., II година)

365. Окултна музика в живота*

Всички неща в природата имат тясна връзка помежду си и докато не познаете тази връзка, живата природа няма да разкрие своите тайни и няма да бъде мека с вас. Природата има едно безпристрастно мнение за нас. Няма престъпление, което всеки от вас да не го е направил. И няма добро, което всеки от вас да не го е направил. За вас трябва разнообразие, еднообразието е убийствено. В езика си, в мисълта си трябва да бъдете въздържани, ако искате да успявате. Пението, което сега употребяваме, е език на много напреднали същества. Ниските тонове са миналото, от което се отдалечаваме, а високите тонове са бъдащето, към което се приближаваме. Тихото пение облагородява, силното пение е повечето волево. Няма да се критикувате!

366. Школата и развитието на ученика

Разгневиш ли се, ще пееш: „Мир", „do-mi-sol". Истина е само това, което ти знаеш и видиш. При пението всякога пулсът спада у ония хора, които не вървят по правия път. Всяко нещо в природата трябва разумно да се използува. Този момент, който имаш сега, използувай го. Всяко благо, което днес ви се дава, не го отлагайте! Знанието и мъдростта не търпят никаква лъжа, никакъв фалш. Когато човек наблюдава, трябва да бъде правдив спрямо себе си и спрямо другите. В развитието си човек трябва да придобие едно основно качество. Никога да не се гневиш без обект; трябва да извлечеш полза от гнева. Ученикът да проявява своята доброта. Да станеш ученик, то е благодат, да бъдеш учител, и то е благодат. Добрият учител е бил добър ученик. Ученици и учители, това са положения, които само определят ония велики отношения, които Бог е вложил в човешката душа. В даден момент да бъдеш добър! В даден момент ще бъда богат. Ще живеете във време и пространство, а възвишените решения ще правите извън времето и пространството.

367. Правилен ход на живота

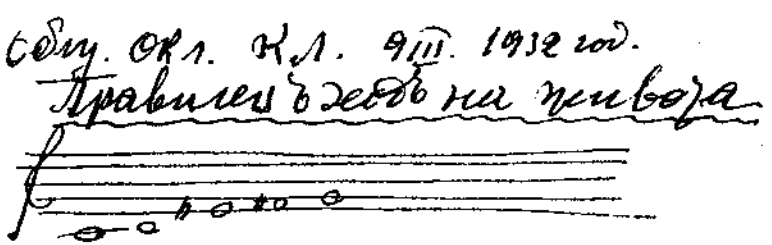

„До" – червеният цвят – тон на живота. После има „ми-бемол" и „фа-диез". Цялото е една миньорна гама. Спиране на естествения ход на човешкото развитие. „Фа" е зеленият цвят – физическото поле. „Ре" е оранжевият цвят, изявление на индивидуалността. „Сол" е ясносиният цвят и означава духовния стремеж.

Горната песен е много тъжна. Музиката е външната страна на живота, за да се тонира човек. То е наука и изкуство, да можеш да повлияеш на себе си, когато градиш своя характер. Онова, което се преживява, онова, което се мисли,

---

* Откъсите с номера 365 и 366 са извадки на Елена Хаджи Григорова от лекции на Учителя Петър Дънов, а с номера 367–375 – извадки на Пеню Ганев. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев.)

онова, което се постъпва – това са материали, с които се гради човешкият характер, човешката душа и човешкото тяло.

(Из лекция на Учителя пред Общия окултен клас от 9.III.1932 год.)

368. Създавай музикална мисъл и мисли музикално

(*Прочете се 10. глава от Притчите.*)

Па	во	га	ди	ке	зо	ни	па
до	ре	ми	фа	сол	ла	си	до

Музиката, това е един резултат на живота. Ти не можеш да бъдеш музикален, ако дълго време не си мислил.

Каквито са мислите и желанията, такава е и съответната храна отвън. Следователно, ако човек има обширна, разнообразна мисъл, той ще предизвика в себе си стремеж да приема най-хубавата храна. Според мисълта му – и храната, а според храната ще бъде неговият мозък, неговото тяло. Следователно бъдащата хигиена, или бъдащата диета, която човек трябва да има, трябва да започне с мислите, защото от това ще зависи храната.

(*Песен: „Право мисли, право постъпвай".*)

(Младежки окултен клас, 11.III.1932 год.)

369.

Щом ти се раждаш в живота, това е една задача, която ти трябва да разрешиш. Срещнеш една мъчнотия, втора, трета – туй ни най-малко не трябва да те обезсърчава.

Дръжте се за реалното, другите неща сами по себе си ще дойдат.

Животът е, който създава всичките работи. Щом вие имате живота, щом вие живеете, **щом можете да пеете, всичко е постижимо**. Щом не можеш да пееш, нищо не е постижимо. Тогава, щом ти можеш да живееш и щом можеш да говориш, всичко е постижимо! Щом можеш да мислиш, всичко е постижимо; щом можеш да почувствуваш, всичко е постижимо. Щом можеш да страдаш, да се радваш, всичко е постижимо! Тъй е.

Страданието показва пътя на постижението.

Мъчнотиите са път на постижението. Само че в мъчението постижението е по-далеч от клона на дървото, а при страданието – това е близкият път. По този път трябва да вървиш. Като страдаш, постижението е близко, а когато се радваш, ти си в постижението си.*

(16.XII.1932 год., петък)

370. Българските народни песни

Източното пеене има пластика. Българските песни са много резки. В българската ръченица има пречупени движения. (...)

Учителите трябва да бъдат музиканти. (...)

Трябва да се държи една беседа за музиката – каква е била едно време, каква е сега, каква трябва да бъде.

Който пее, трябва да излиза сутрин преди да е изгряло слънцето, да пее, докато се покаже първият лъч. В първия лъч се крие най-голямата сила.

(9.XII.1942 год., сряда)

---

* Тук в тетрадката на Пеню Ганев е нотирана песента „Всичко в живота е постижимо", дадена в настоящия том на стр. 703 след извадка № 232. (Бел. М.И.)

371. Нови времена

Нови времена са, мамо, настали,
Нови сърдца, мамо, са в младите момци създадени.
И нов огън се е, мамо, запалил,
който вече не гасне.

Нас ни небесната светлина озарила,
Ний не можем вече по старому да живеем.*

(9.XII.1942 год., сряда)

Искате някога някоя песен от Бетовен да ви изпеят. Някой глас на песни не отговаря на думите, а някога думите не отговарят. Има една област, където и гласът, и поезията се схождат.

(...)

Учителят пее:

„Настанаха нови времена,
Да живеят хората добре, да носят светлината."

(18.XII.1942 год., петък)

372.

Има музикални парчета, които като изсвирите или изпеете, ако е облачно, ще се изясни.

Имате [болезнено] състояние – пейте, защо охкате?

Изгревчани се готвят за Небето. Пейте!

Парчетата, които [знаете], трябва добре да ги свирите.

Един човек, който иска да си даде мнението [за нечие пеене], трябва да знае да пее сам.

Тук, на Изгрева, трябва да пеете. Коя песен трябва да имате, която всички да обичате? Например песента: „Аз обичам сладко да ям."

(13.I.1943 год.)

373. „Божието слънце грее днес" – „Духай, ветре!"

[Тема:] „Пътят на най-лесната работа". Да се покаже пътят на най-лесната работа. Божието слънце грее.

(Учителят свири и пее: „Божието слънце грее днес".)

Понякога имате музикална засечка. Неразположен е и не му се работи. Намира се в един свят разхвърлян, в безпорядък. Някой път тръгвате някъде, но ви бутват, срещат ви някои и ви мушнали няколко души и вие се връщате. Срещнат ви някои невидими удари, които ви мушват в сърцето, друг – в ума и ти, ако не знаеш как да се справите, изгубвате разположението. Щом видите, че някой иска да ви обиди, качете се горе. Нека хвърля камъните си долу, а ти да си горе.

Когато Божието слънце грее, не може да ви обиди.

---

* За очистена от Учителя българска народна песен с подобен текст споменава Борис Николов – вж. „Изгревът" том II, стр. 359. Както посочва той, Учителят оставя мелодията на народната песен, но преобръща текста в положителна, възходяща посока.

Пеню Ганев също разказва за такава работа на Учителя върху български народни песни – вж. в настоящия том раздел II (стр. 135–137, 138–141) и приложението към него (стр. 165–168). (Бел. М.И.)

Духай, ветре,
тихо духай!
Тихо духай,
мило гледай!
Духай, ветре,
тихо духай,
листенцата развивай!

Мило гледай,
листата развивай
листе развий.

Духай, ветре,
тихо духай!
Тихо духай,
мило гледай!
Нежно милвай,
листе развий!

Тихо духай,
листе развий!

Духай, ветре,
тихо духай!
Тихо духай,
мило гледай!
Тихо духай,
листе развий!
Лист развивай,
цвят разтваряй,
цвят разтваряй,
плод раздавай!

Духай, ветре,
мощно духай,
мъглите раздухай!

Носи радост за листата,
за душата!

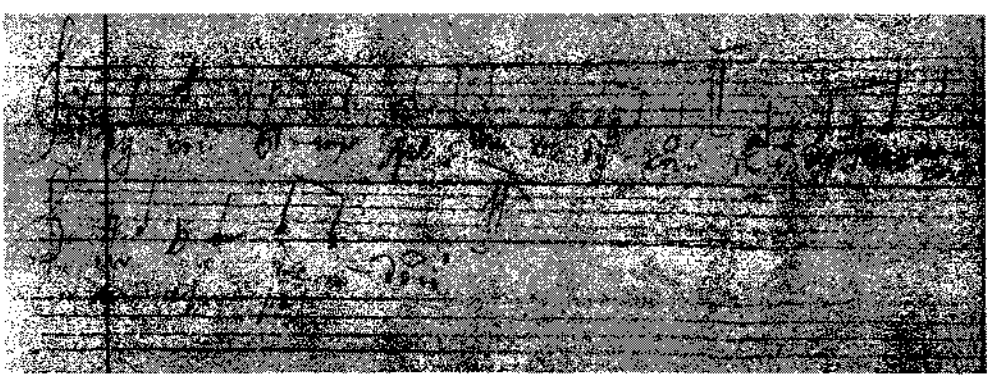

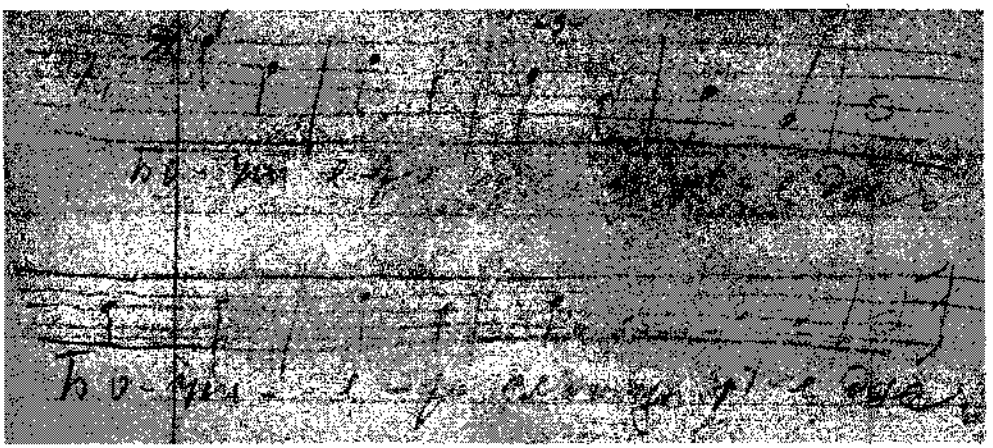

(25.XII.1942 год., петък)

(Песните:)
„Изгрей, ти мое слънце!"
„Божието слънце грее днес"
„Духай, ветре!"

Вие мислите, че трябва да ви кредитират. Използвайте вашите дарби, които имате.

Божието слънце грее днес на планината, а вятърът да духа долу, в долината.

Има миньорна възходяща песен. [Не] „от мен нищо няма да стане", а „от мен ще стане нещо". От посятата семка ще излезе нещо. (...)

Добрият цигулар ходи отдалеч да чуе как свири по-добрият майстор. Сега образци трябват. (...)

„Божието слънце грее днес" мога да я облека в много дрехи. Източните народи обичат кривите линии. Българинът не обича много да криви.

С музикалния свят ангели ще станете. Вие сте кандидати за ангели. В бъдеще ще питат: „Откъде са тия ангели?"

Хай-ди-ди-ди-ди,
да си иди,
хай-ди-ди-ди-ди,
добро да види!
Хай-ди-ди-ди-ди,
да се учи!
Хай-ди-ди-ди-ди,
да се учи,
да сполучи.

Хай-ди-ди-ди-ди,
да си иди!
Хай-ди-ди-ди-ди,
да се учи!
Хай-ди-ди-ди-ди,
да се учи,
хай-ди-ди-ди-ди...

Хай-ди-ди-ди-ди,
да си иде,
хай-ди-ди-ди-ди,
да се учи,
да се учи, да получи,
да получи, да се учи!
Хай-ди-ди-ди-ди,
да си иди,
...
да си иди,
добро да види!

(30.XII.1942 год., сряда)

374. Пеенето

Пеенето е най-хубавата храна. С пеенето се подхранва вашето гърло. То е като дете, на което трябва да изпращате най-хубави мисли, чувства и постъпки. бъдете от най-добрите певци в света.

Всякога, когато човек изпълнява Волята Божия, ще знае да пее добре. Мисли, чувствува и постъпва ли добре, той ще знае да пее добре.

Ангелите, от вашата вода, с която се миете, я анализират и виждат колко сте поумнели. По три пъти на ден да се мият.

Пейте: „Аз ще се мия добре." „Добре ще ке мия" – това всеки трябва да знае. Вие ще се миете добре. тогаз ще бъдете здрави, сега.

Учете се от тия, които пеят, мислят, чувствуват добре. Трябва да се ползуваме от Божиите блага.

(16.XII.1942 год., сряда)

375.

За да станем проводници на Божията Любов, трябва да станем музикални.

(2.XII.1942 год., сряда)

Приложение I.

Т. Н. Караваневски

Мазаров

и творческият дух на българина

София, 1940 г.

(Приложение към стр. 678, № 76 и стр. 679, № 78, 79)

Роден на 16 януарий 1906 год. в Павел-баня и отраснал като обикновено българско селянче, най-несретно гледано и дори измъчвано от живота, както се измъчват почти всички деца на бедния български народ, Мазаров заболява от коремен тиф, като ученик в III отделение. Майка му е в недоумение. Изплашена, тя повиква бащата-войник. И той идва, за да се наплачат и двамата над полумъртвата си първа рожба. Тридневният отпуск на баща му се свършва и той оставя детето си нямо, за да замине, вместо за Казанлък, на границата. Там го повикват нуждите на Отечеството ни пред Балканската война...

Мъката е неописуема, но духът е несломим!

Постепенно, тежко се ниже времето. Детето оздравява и започва да говори наново. В бедната селска къща се ражда нов човек сякаш. И, след завършване на основното си образование в село, Мазаров продължава да учи в Казанлък. В петия клас прекъсва по домашни грижи и несгоди. Юноша вече, той скита неповолно по седенките, пее в нощната дрезгавина из улиците и се вслушва в родния таинствен шепот, който се е непрестанно почти носил ден и нощ от розоберките или копачките ни по Дувандере, Бонин-дол, Хармантарла и Гьозтепе...

Тия свидни, мили, сладки родни гънки!

Следнята година продължава образованието си и пее в ученическия хор, ръководителят на който нито дори се интересува от него. Пък и нали е от село. Мъчно може да се забрави робството с неговите волни и неволни простъпки. Завършва училището и става учител в Карнобатско, дето е постоянен гост на сватби и годежи. Радват му се всички. Той е чуден певец за простодушните български селяни. И даряват го богато. Някои от сватбарските му дарове се ревниво пазят и днес в бащината му къща. След двегодишно учителство, той отбива трудовата си военна тегоба и пее в Старо-Загорския черковен хор...

И там зачитането се усмихва малко!

Пробуденото дарование вече не го напуща. Свършва трудовата си служба и се завръща в село. Подава заявление за учител, но училищното настоятелство му отказва, за да се оправдаят за лишен път думите на мъдростта, че пророкът не е пророк в родното си място. И постъпва чиновник в Казанлъшкото инженерство. Свободното си време дарява на г-н Андрея Попгеоргиев като хорист. За

пръв път на гласовите му способности се обръща внимание. Това събитие за него остава решающо, може би. Окрилен е един дух, макар и скромно, за тласък напред. Странното ободряване на добрия музикален познавач, Попгеоргиев, се сблъсква страшно с живота и с действителността...

Мазаров е наново в селото ни!

Значително отегчен и много загрижен, той се бори да спечели поне едно бащинско благоволение срещу напластеното вече роднинско мъдруване, че *цигулар къща не храни.* В такъв именно вид и силно разруменен, изморен и потен, ми беше представен от Казанлъшкия околийски началник през 1923 год., при една обиколка около строящия [се] тогава мост над р. Тунджа при Павелбаня. Останах изненадан. Това беше вече един възмъжал, красив мъж, който работеше като обикновен, чер работник в предприятието и мечтаеше сладко, скрито, за Музикалната академия в София, а може би и нещо певече...

– Поговорете му, вярвам, ще Ви послуша!

Последните му думи при оная ни среща бяха изпратени с една мила, жизнерада и свойствена само нему усмивка. Вярата му, че аз ще склоня баща му, поне да не пречи на следването му, беше голяма. Следните години Мазаров е вече студент по пеение и скоро пътува с хор „Гусла" по Югославия, Италия и другаде. Академията завършва без прекъсване и става хорист в Народната опера. През това време аз имах честта да му бъда настойник и да се радвам на труда му непосредствено по някой път. Над главата му виснеше, обаче, един странен тормоз от отговорни лица и некадърници...

На сцената изскокна ненавистта!

Дали в „Гусла" или в хора на румънската църква, дето пееше между другите и студентът Мазаров, го беше вече дочул главният диригент на Народната ни опера г-н Златин, аз не знам. Знам, обаче, останалото, а именно: че гласът на Мазаров му е твърде много харесал, за да го покани веднага и изслуша на клавира. И в него остава убеждението, че гласът на Мазаров е чуден тенор, от какъвто особено много се нуждаела нашата опера по това време. Г-н Златин замолил веднага настоятелно пред управата на театъра: да се направи всичко възможно, но гласът да не бъде изпуснат и забравен...

Това, разбира се, става само срещу 2000 лв.!

Стореното си остава само една капка в морето, което бушуваше зле в гърдите на Мазарова. Неговият голям и хубав глас имаше нужда от тласък, от непрестанна градация, от много и разумна авансировка. Това искаше правилното и човешко третиране на този изключителен глас, който можеше и да се загуби при систематическите препречвания или умишлени спъвания. Освен това, една страшна ненавист туряше крак на ритмичните стъпки и вълшебството на днешния Радамес от *Аида* или Манрико от *Трубадур*, както и в останалите роли, представени от него...

Наричаха го дори „селендур и дръвник"!

Разочарован до болезненост, той се вижда най-после на страшното кръстопътище: *към село или към Голгота*? И тогава, с едничкия си приятел и ръководник Желю Минчев, подготвя здраво силите си за последно сражение. Иска поне малка командировка, но и тя му се отказва. Мазаров няма средства. И за целта сключва един заем от Чиновническото Застрахователно дружество и заминава за всенародните певчески състезания на Виенската опера. Уверен в способностите си, той се хвърля напред, подобно ранен балкански лъв, и прегръща, вместо смъртта, победата...

Гръмва славата на българския дух отново!

Казват всички, че когато щастието пожелае да се усмихне някому, то може да намери скрити и открити пътища, за да надникне в гънките на детстака

душа и в най-бедната колиба, за да изтръгне златната корона на величието и красотата, стига там да го посрещне с радост трудолюбието. Само упоритият труд не дава път на отчаянието. И ето: с него Мазаров замина, вместо към родното ни село, дето го чакаше забвението, към Виенската опера, дето го целуна безсмъртието. Той се хвърли в неравната борба там с цялото си самобитно българско дарование и преодоля нещастието и чуждите срамове...

На отговорните ни места и лица!

Натурален, корав, неподатлив български селянин, той издържа, както никой друг, решителния смъртоносен скок в живота и спечели най-желаното: сграбчи в сладостно упоение лавровия венец на нов български и световен талант, за да го понесе върху широките си плещи, като слава на целия български народ. Световноизвестният оперен диригент Бруно Валтер е безумно възхитен от скромния, млад и красив българин, който изскокна сякаш сомнабула от тракийските някогашни светилища, за да напомни безсмъртието на Орфея...

Търпението и трудът надвиха всичко!

Суетата ни подсказва, че Мазаров е наследил певческите си способности от своята прабаба. Тя била пеяла някога толкоз хубаво и силно, че дори един ден сам Змей-горянин не изтраял повече, а се спуснал през бури и гръмотевици от Голям-Висок край родното й село Турия, за да я полюби. И често се приказвало с трепет за това таинствено свиждане, началото и краят на което не се знае точно. Онова, което, обаче, се помни добре, то е, че прадядото, дядото, както и самият баща на Мазаров са си предавали силния, ясен и хубав козарски глас. Останалото е дадено от усилието към съвършенство, на дългата му и разумната му школовка...

Малко ли е това наследство!

– Аз не мога да Ви обясня всичко!

Непринудено усмихнат ми рече той след завръщането си в България, като най-голям артист вече от Виенската опера, дето беше изсипано толкоз много злато в краката му, за да го имат само големите меценати на изкуството. Сега вече неговата песен, наистина, беше вълшебна за всички. Всички бързат да го видят, да го чуят, да го имат. Той си идва следващата година. Официална България не го посреща. Затова пък народът му се радва, макар и в скъпия салон на *Зала България.* Той е същият: скромният, но вече велик Българин...

Тази година го срещна цяла България!

Развихрил е той величието на родната си страна по всички посоки на света. Викан е в Рим, в Милано, в Бърно; очакван е в Лондон, Вашингтон и Ню-Йорк. На сцената на българския Народен театър му е поднесен царски орден за заслуга и изкуство. Той е най-после всебългарско величие. Родната съдба сякаш подигна своя пръст из детската му торбичка и казва на всеослушание: „Ти беше отритнат и смазан, но аз те издигам пред очите на целия свят, защото такава е волята на правдата и човечността – такава е волята на непрестанния човешки напредък..."

– Ти си добър, за да простиш на всички!

Артистът от Народната ни опера г-н Попов каза: „Скъпи колега, ти замина от България незнаен, а се върна именит и прославен. Само усърдието, непоколебимата воля и увереността сочат пътя на твоя изключителен успех. Ние сме горди, че в твоето лице имаме достоен представител в първите европейски театри. Ти издигаш българското име на завидна висота и му отреждаш място сред първенците на певческото изкуство. Твоите успехи са успехи на цяла културна България и на нейната млада опера. Бъди здрав и бодър за още по-голяма слава..."

Редуват се приветствия, цветя, награди!

Трогнат до сълзи, Мазаров отговори: „Ваши Величества, г-н министър-председателю, г-да министри, г-н директоре, драги колеги, скъпа и прескъпа публика, тъй като нямам този дар да изказвам благодарността си, ще ми простите, ако кажа по-малко думи, отколкото трябва. Благодаря на Ваши Величества за вниманието, с което ме удостоявате, като втори път присъствувате на моите представления. Вие ме правите извънредно щастлив. Аз ще нося този скъп спомен, където и да бъда по света. Ще помня тия вечери. Чувствувам се горд, че съм българин..."

Триумфът е вихров, неописуем!

Стъпките и шепотът дори на този голям български певец, на който името се разнесе по света само в няколко мига, показват какво е личното му и обществено обаяние. Възторзите на публиката дойдоха като отговор на неговите страдания. За него няма и не може да има по-голяма награда. Това е всенародното отблагодаряване за честно и достойно служене. Тъжно и болно е, че първи други народи го нарекоха Карузо. Мазаров има всички заложби на един световен първенец в тоновото изкуство. Той има гласовата мощ и техническите ширини на едно истинско българско дарование...

Един нов световен вълшебник!

Не е ли това същинският дух на усмирения Буцефал, в полза на творческия възход на българската нация? Не е ли това едно свръхизвихряне на могъщите всебългарски идеали към дните на бъдащето ни? Не са ли тия истинските мотиви, приказки и песни, които ни непрестанно нашепват родните балкани? Не е ли това безсмъртната мисъл на великия пълководец Наполеона, който една хиляда години след езиковата прослава на Симеоновите българи, заяви на юнаците си, че всяка войнишка редица съдържа по един маршалски жезъл? Не е ли това самата божествена песен на природата между Бялото, Йонийското и Черно морета...

Не са ли това заветите на миналото!

Не е ли това, най-после, вечната и нетленна душа на майката-земя, която е родила толкоз много герои-чеда, за да ги подреди на световния аеропаг като свидни, блестящи звезди от родното небе? И не е ли това светкавичният възход на дадена издънка от всебългарското вековно величие, подвизите и славата на което са обърнати към грядущите поколения? – Да! – това е точно тъй, както ни го дарява сам Бог, за да не забравяме никога, че в света има правда, която бди над всичко и над всички, всякога и навсякъде...

Дано бъде тъй и само тъй, наистина!

Приложение II.

Игнац Падеревски

(1860–1941)

от Иван Минчев

„120 бележити композитори“, изд. Музика, 1976 г., с. 490–493.

(Приложение към стр. 724, № 329, 330)

Игнац Ян Падеревски е изключителен пианист-виртуоз, виден композитор, диригент и обществено-политически деец. Роден е на 6.XI.1860 г. в с. Куриловка – Подолска губерния, в интелигентно семейство. Майка му е образована и с висока музикална култура, отлична пианистка, но за съжаление умира малко след раждането на Игнац. Баща му, управител на имение, също е образован и музикален, с художествен дар, с красива външност, със сърдечни и топли отношения към хората.

По време на полското въстание в 1863 г. арестуват Ян Падеревски. Малкият Игнац запитва един казак защо вземат баща му и скоро ли ще го върнат, но той го удря грубо с камшика си. Този инцидент се запечатва дълбоко в детското съзнание на Падеревски и той цял живот има неприязнено отношение към руското самодържавие.

Още на тригодишна възраст Игнац се опитва да свири на пиано. Баща му решава да му наеме учител по музика, но го отвежда при съвсем посредствен цигулар. След това намира друг учител, вече по пиано – но също посредствен педагог, а пианото е старо, разнебитено.

На дванадесетгодишна възраст записват Игнац в консерваторията във Варшава, където усърдно учи пиано, хармония и контрапункт. В ученическия оркестър свири на флейта, обой и после на кларинет, а за да допълни оскъдните си средства, преподава частни уроци по пиано.

Щастливо обстоятелство за Падеревски е, че докато учи във Варшава, има възможност да живее в дома на Едуард Кернтопф, производител на пиана. Той му позволява да се упражнява безплатно, поощрява го и го подпомага в неговото музикално образование. Отнася се бащински към него и изиграва голяма роля и по-късно, в изграждането му като музикант.

Поради лоши отношения с директора на консерваторията, Падеревски е изключен за една година. През това време предприема с двама младежи – цигулар и виолончелист, едно много злополучно концертно турне из Русия. Вместо да спечели пари, за да продължи образованието си, той се завръща още победен и болен.

През 1878 г. завършва консерваторията и е назначен за преподавател в нея. Впечатлителен и отзивчив, вглъбен в музиката си, Падеревски мечтае за свой дом и в 1880 г. се оженва за Антонина Корсак. Младото семейство е

щастливо, ражда им се момченце, но смъртта грабва любимата му съпруга. Детето расте слабо, болнаво и въпреки усилията, които полага Падеревски, умира през 1901 г.

Още тогава, във Варшава, Падеревски написва и отпечатва няколко произведения за пиано. Те се посрещат добре от музикалните среди, но авторът чувствува, че теоретичната му подготовка не е достатъчна и че пианистичното му изпълнение също не е на високо ниво. В 1881 г. отива в Берлин, където в продължение на една година аежедневно учи по 10–12 часа без почивка композиция при Фридрих Кил, а по-късно и при Урбан. Кил преценява изпълнителските му способности и го поощрява в пианистичната му кариера.

По това време Падеревски се запознава с младия немски композитор Рихард Щраус.* Берлинският музикален издател Хуго Бок издава неговите копмозиции, срещу които му заплаща значителна сума, и композиторът отново има възможност да продължи музикалното си усъвършенствуване.

За да поеме пътя на пианистичната кариера, много спомага срещата му с великия руски пианист Антон Рубинщайн, който му предрича блестящо бъдеще. В Берлин Падеревски посещава музикалните домашни сбирки на цигуларя виртуоз Йосиф Йоахим, където се запознава с редица видни музикални дейци, между които и с прочутия вече по това време Пабло Сарасате.

Падеревски се завръща във Варшава и отново постъпва като преподавател по пиано в консерваторията. Същевременно упорито се занимава с латински език, математика, литература, история, но най-много време отделя за композиране. Написва няколко пиеси за пиано – с богати мелодии, красива хармония и поетично настроение, които веднага се издават. С това в Полша официално признават композиторския му талант.

През 1883 г., съвместно с голямата полска певица Моджеска, Падеревски изнася с блестящ успех концерт в старинния университетски град Краков. Със спечелените пари заминава още същата година за Виена, за да учи пиано при най-знаменития пианист тогава – поляка Лешетицки. Макар че Лешетицки не го насърчава („късно, много късно", „пропуснал си влака", „пиано се учи от малък..."), все пак му помага много, като му разкрива някои „професионални тайни" на пианистичното изкуство. От него Падеревски се научава например да извлича великолепен тон, довежда до съвършенство чувството си за ритъм и цял живот му е благодарен. Във Виена в основания от Лешитицки музикален клуб Падеревски се запознава и с Йоханес Брамс, който се отнася много сърдечно с него и дава висока оценка на изпълнителския му талант.

В 1885 г. Падеревски става учител в консерваторията в Страсбург, обаче малкото възнаграждение и огромната работа го принуждават още следващата година да се върне в Полша. Точно тогава неговият приятел и покровител, фабрикантът Едуард Кернтопф, открива във Варшава изложба на пиана. На изложбата Падеревски свири свои композиции, с което прави прекрасна реклама на пианата и същевременно популяризира собствените си творби. Кернтопф отново проявява щедростта си – дава му значителна сума, с която Падеревски заминава за Виена, за да продължи ученето си при Лешетицки.

Повторните занимания с Лешетицки се оказват много ползотворни – Падеревски вече е напълно завършен пианист-виртуоз. Веднъж Лешетицки, представяйки го на видни виенски критици и музиканти, казва: „Вие не познавате

---

* Един интересен епизод: когато свирел на пиано, Щраус гримасничел грозно. Понеже и Падеревски правел подобни гримаси по време на свиренето, решава да се излекува от този недостатък: по цели часове свири пред огледало, докато най-после преодолява своята слабост...(Бел. а.)

Падеревски? О, това е твърде жалко, но скоро ще имате случай да го чуете лично. Следете неговата кариера! Запомнете: той ще стане голям артист, името му ще се носи от уста на уста."

Падеревски започва усилена концертна дейност, която не секва до края на живота му. Името му на пианист-виртуоз става извънредно популярно в целия свят. Първият му голям концерт в чужбина е в Париж през март 1888 г., на който присъствува и Чайковски. Непрекъснато обогатява репертоара си и усъвършенствува изпълнителското си майсторство с огромна енергия и труд. „Докато се работи, не може да не се страда, за удоволствие и дума не може да става! Упоритата работа изисква само усилия и причинява болка" – пише той в автобиографията си.

С каква желязна воля поддържа реномето си на артист, се вижда от следните два факта. Едно сухожилие на рамото му се разтегля и години наред го боли, лекарите му забраняват да свири. Но той не прекъсва концертната си дейност. В дни на най-остри кризи свири на своите концерти в Америка все така блестящо, като преодолява непоносимите болки. Никой от публиката не знае и не забелязва това. Друг път, пак в Америка, получава инфекция на един от пръстите си. Но концертът е обявен, залата е препълнена и той излиза на подиума. Пръстът му се разкървавява, остри болки пронизват цялото му тяло, но именитият пианист завършва концерта все така виртуозно, както и друг път.

Популярността на Падеревски като пианист е много голяма. Един трогателен момент от живота му в Америка потвърждава това. Беден полски емигрант работник, очарован от неговата музика, при смъртта си в 1930 г. му завещава единственото си богатство – своите спестени 50 долара. За Падеревски това е най-големият подарък в неговия живот и винаги с умиление си спомня за него.

По време на своите многобройни музикални пътешествия и домашни концерти в домовете на богатите меценати Падеревски се среща и опознава с много велики музикални дейци – свои съвременници: с Ханс фон Бюлов – прочут немски диригент и пианист, с несравнимия италиански диригент Тосканини, с италианския композитор Ариго Бойто, с френския композитор Гуно, с руските Цезар Кюи, Римски-Корсаков, с мадам Дюбоа – последната ученичка на Шопен в Париж, с Жан Жорес – обществен и политически деец, с певицата Аделина Пати, с американския писател Марк Твен...

В тези безкрайни пътешествия Падеревски има нужда от тих домашен кът, затова си купува къща в Швейцария, а в 1889 г. се оженва за сънародничката си Горска.

През всичкото време Падеревски не престава да композира музика за пиано, написва и две опери. Първата, „Манру", се радва навремето на голям успех.

В 1910 г. композиторът осъществява една своя отдавнашна мечта – по случай годишнината от Грюнвалдската битка издига с лични средства паметник в Краков в чест на победата над тевтонските орди. През това време (1909–1913) е директор на Варшавската консерватория, а в 1910 г. го удостояват със званието „Доктор по философия" на Лвовския университет.

По времето на Първата световна война Падеревски активно действува за създаване на полско буржоазно-помешчическо правителство, свързано със САЩ и Англия. В 1917 г. е назначен за официален представител на емигрантския буржоазен „полски национален комитет" в САЩ. От 1919 г. е министър-председател и министър на външните работи на буржоазно-помешчическото полско правителство на Пилсудски и като представител на Полша подписва Версайския мирен договор. По-късно се оттегля от политическия живот и се отдава на концертна дейност, най-вече в Америка, където е и постоянното му местожителство.

В 1940 г. е избран за председател на парламента на полската реакционна емиграция в Париж.

Падеревски умира през 1941 г. в САЩ на 81-годишна възраст.

Падеревски е един от най-големите полски пианисти-виртуози и един от най-добрите изпълнители на произведенията на Шопен.* Свиренето му се отличава с блясък, артистичност, изящество и фина детайлна шлифовка.

Много от произведенията му са върху полски народни теми. Измежду най-популярните негови творби са Менует и Вариации за пиано с финал фуга.

Той има историческа заслуга за популяризирането на полската музика в света.

Списък на по-важните творби на Падеревски:

Симфония „Полша"; Концерт за пиано и оркестър; два концерта за цигулка и оркестър; Соната за цигулка и пиано; „Полска фантазия" за пиано и оркестър; Вариации за пиано с финал – една фуга; Менует; много песни, между които 12 френски песни по текст на Катюл Мендес, кантати и др.

Опери: „Манру", либрето – Алфред Носиг (1901) и „Сакунтала".

---

* Падеревски събира всички съчинения на Шопен, първият том на които е издаден във Варшава в 1949 г. (Бел. а.)

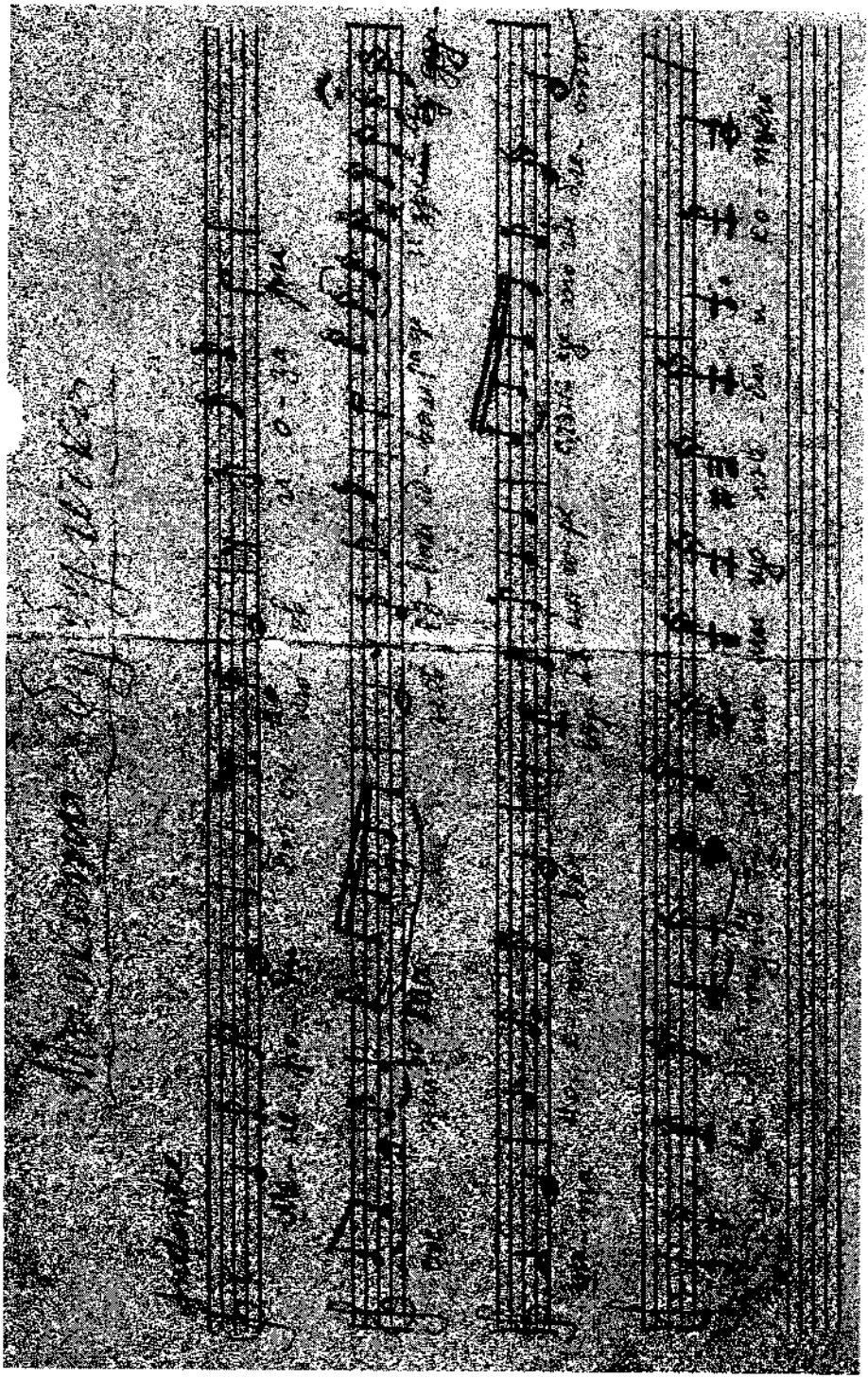

Песента „Малката буболечка“: музика от Учителя, текст от Олга Славчева – ръкопис на Пеню Ганев. Вж. стр. 126–128 и стр. 159.

Тъй бубулечката шепти
и се стреми по нанагорния път
И пречките една след друга побеждава
Без брой скали, поя, долини смело преминава
И къмто върха тя се възвишава

Тъй векове безброй летят
И времето я преобразява
И ето веч порасна тя девица мила
Чиста роса душа красива творение на Бога
Разлива мир и радост чиста по света

Пеню Ганев

VI.
Учителят
за
Паневритмията

От тетрадки на Пеню Ганев

Пеню Ганев

VI. Учителят за Паневритмията

От тетрадки на Пеню Ганев

1. Описание на упражненията Паневритмия

1. Пробуждание. – Съсредоточаване цялото внимание върху себе си, като един активен жизнен център, който трябва да извърши известна работа за подобряване физическото си здраве и техническо разположение, като използува силите на природата.

2. Примирение. – Да разбирам и разрешавам противоречията в живота, за да постигнем примирение.

3. Даване. – Правилна обмяна между нас и природата, правилно вземане и даване.

4. Възлизане. – Страданията и радостта са два процеса в живота, които се сменят. И при радостта, и при страданието човек трябва да знае, че това е пътят, по който трябва да се върви, че този е пътят на живота.

5. Вдигане. – Възприемане на новото и изоставяне на старото. Зов към новия живот.

6. Отваряне. – Чрез мислите и чувствата си човек отваря (открива) нови възможности в природата.

7. Освобождаване. – Разрушаване на старото, което ги е спъвало. Освобождаване от старото и възприемане на новото. Влизане в живота на свободата.

8. Пляскане. – Тържество на свободата. Радост, че човек се е освободил от ограничителните условия.

9. Чистене. – Разумното слово, дадено чрез езика, е правилен път за придобиване чисти мисли, чувства и действия в живота.

10. Летене. – Стремеж за повдигане, чрез възприемане на нови знания за живата природа.

11. Евера. – Движение към истината, към Великата Реалност, която лежи в основата на цялото Битие.

12. Скачане. – Благоговение пред величието на природата и поднасяне нашата радост към нея.

13. Тъкане. – Осъзнаване дейността на съграждащия принцип в природата и внасяне неговия ритъм в новия живот.

14. Мисли. – Възприемане разумността от природата и внедряване на възприетото в нашия живот.

15. Аум. – Полет на човешкия дух към по-съвършените форми на живота и намиране правилния път за влизане в хармония с природата.

16. Изгрява Слънцето. – Процес на възприемане на слънчева енергия, за да може човек да расте и да се развива.

17. Квадрат. – Развиване способността за (мярка) правилно разбиране силите на природата, добродетелта, истината и живота.

18. Красота. – Използуване силите на природата за нуждите на живота.

19. Подвижност. – Също за по-висшите естетични и етични нужди на човешката душа.

20. Побеждаване. – Да станем разумни господари на всичко онова, което сме придобили.

21. Люлеене. – Радостта заради плодовете, които сме придобили и единството, което трябва да съществува в нашия живот.

22. Опознаване. – Виждане хубавото в другите хора и справедливо оценяване техните способности, отивайки към центъра на живота – Любовта.

23. Хубав ден. – Способността да правим правилна преценка на постъпките си (което е криво и което е право) и в същото време да ги подобряваме.

24. Колко сме доволни. – Правилно оценяване природните блага и сили и правилно да си служим с тях.

25. Стъпка по стъпка. – Запознаване с природните методи на работа.

26. На ранина. – Хармонизиране физическите и умствени сили в човека.

27. Дишане. – Запознаване с музикалния метод на работа и влизане в хармония с природата.

28. Промисъл. – С пълна свобода преизобилно да приемем от живата природа всички необходими блага за живота ни.

С формула за обливане:

„Да пребъде Божият мир, да изгрее Божията радост и Божието веселие в нашите сърца." (3 пъти)

2. Из писмо от 25 май 1955 година

Екскурзия на Витоша на 3.V.1926 год.

Гимнастически упражнения за развиване на чакрите на сърцето, гърлото, слънчевата чакра и пр.

Да се правят точно, без погрешка.

Седнахме на колело около Учителя с крака, простренни напред.

1. Ръцете хоризонтално напред. След това ръцете се поставят с върховете на пръстите върху пръстите на краката, после ръцете се движат настрани, нагоре до над главата и след това – връщане назад до пръстите на краката. Това се повтаря няколко пъти.

2. Ръцете върху коленете. След това се движат до над главата и обратно. Това упражнение се повтаря няколко пъти.

3. После двете ръце се поставят на слънчевия възел и след това – отзад на кръста.

4. После едната ръка се поставя на слънчевия възел, а другата – на гърлото, след това се разменят ръцете.

5. Двете ръце се поставят на слепите очи от двете страни.

6. Едната ръка – върху коляното, а другата – върху гърдите на срещната страна на тялото. След това ръцете се поставят обратно.

Чакрите трябва да се хранят, за да се развиват. Понякога върху тях са натрупани отрицателни енергии. Усеща се при слепите очи една тежест. Паметта не е добра. Да се направят тези упражнения, да слезе тази отрицателна енергия до стомаха и оттам, през пръстите – навън.

Тези упражнение са за молитва, за облагородяване на енергиите. В това състояние, в което се намират, без тези упражнения не може да се развият. Най-хубавото е следното: отначало може да си турн[еш] ръцете върху земята и след това – върху коленете. И после ще слушаш. Но няма да се влияете от похвалите, които могат да ти нашепнат от невидимия свят.

Друго упражнение: Можете да легнете на земята на гръб, с двете ръце под главата. Хубаво е да легнете на земята с главата на север и при това дясната ръка отдолу, а лявата – над нея. И двете ръце обърнати с гръб надолу, към земята. Значи, гърбът на дясната ръка се допира до тревата. Това да става в такъв слънчев ден като днешния. При такова упражнение човек се обновява. Най-напред това упражнение се прави до една минута, догдето прочетете до 72. И след това ще станете. 72-то е мярката. Така човек може да приеме запас от много магнетизъм, толкова много, че може да помага на другите. Това упражнение да го правите на места, дето не са минавали много хора, защото там, дето са минавали много хора, има много електричество и не е чисто влиянието.

Тези упражнения ще ги пазите за вас. Те съставляват една наука. Ако ги погрешите, ще затворите ключа. Най-първо вие ще опитате тези неща, тъй че, като забогатеете, тогава дайте на всички. Но преди да сте потекли като една чешма, чакайте.

Ще ви дам едно **упражнение с цветовете**. Отначало ще получите цветовете чрез призмата. Ще вземете червения, за да си го припомните. След това ще махнете призмата и мислено ще си представите, че се обливате с този цвят. Като че ли един душ от червена светлина ви облива отгоре. Това ще правите в понеделник три пъти: сутрин, обед и вечер. След това същото – във вторник, с портокаления цвят, в сряда – с жълтия и т.н. до виолетовия.

Когато правите тези упражнения, да сте в приятно разположение, настроение. Представете си, че животът ви е уреден.

Ще дам няколко **допълнителни обянения за упражнението с лягане на гръб върху земята, с глава към север**. През време на това упражнение дишайте дълбоко. Всеки път ще броите до 72. След всяко броене до 72 човек ще се изправи, ще седне на тревата и ще допре ръцете си до пръстите на краката.

След това изпяхме „Аум" и със следните движения при първото изпяване на „Аум": Ръцете се вдигат нагоре над главата и се срещат отстрани надолу, прави се едно обливане. Същото се прави при второто и третото изпяване на „Аум". След това, при изпяване на думата „Ом, Ом, Аумен", пак се прави обливане веднъж.

Трябва да се молите така: „Научи ме, Господи, как да приложа Божественото учение!" Човек трябва да има съзнание, че служи на Бога. Ще разрешите основния въпрос: Любов към Бога и тогава всичко друго може да се приложи.

3. Вътрешен смисъл на Паневритмията

За Паневритмията Учителят казва:

Паневритмията е обширна наука и велико изкуство, което за в бъдаще ще се изучава и прилага в своята пълнота. Това, което ние сега извършваме от 22 март на открито, при изгрев слънце, са паневритмични упражнения, които са подготовка за Паневритмията.

Паневритмията е основана на три главни принципа:

1. Взаимодействието между природата и човека.

2. Зависимостта между физиологическите и психологическите процеси в човека.

3. Съответствието между идея, мисъл, музика и движения. Всяко упражнение си има свой вътрешен смисъл. Всичките 28 упражнения представляват един непрекъснат процес на съзнанието към съвършенство. Основната идея, която трябва да занимава съзнанието ни през всичкото време на изпълнението, е идеята за Бога, за Великото, Вечното, Разумното. Негови опорни точки са: Природата, изгряващото слънце и пробуждането на душата.

Паневритмията е наука за приемане разумните движения в природата.

При Паневритмията човек посреща и възприема божественото, което гради вселената, и отива да работи за вечната идея на живота.

Двадесет и осмото упражнение, последното от Паневритмията, е **Промисъл**.

Формула: „Да пребъде Божият мир и да изгрее Божията радост и Божието веселие в нашите сърца." (Обливане.) 3 пъти.

Изходно положение: Изпълнителите се нареждат с лице към центъра, краката прибрани, ръцете спуснати край тялото. Съсредоточена мисъл.

Ход на движението: Когато се произнася „Да пребъде Божият мир", ръцете бавно се издигат отстрани, докато пръстите, с длани една към друга, се допират над главата и образуват остър ъгъл. Докато се произнася останалата част от фолмулата, ръцете се отделят, спущат се отстрани на лицето (обливане) и дохождат в изходно положение.

Прави се три пъти.

Обяснение: Вдигане на ръцете и обливане. Туй движение изразява, че трябва да приемаме всички Божии благословения преизобилно и с пълна свобода. Когато ръцете се издигат нагоре и се съединяват над главата, тогава сме в контакт с енергиите на висшите мирове и ги пренасяме надолу, на физическия свят. Като дойдат до физическия свят, ръцете се разделят. Значи, на физическия свят имаме поляризиране – два полюса. Когато сме на физическото поле, ние сме далеч от реалността, която стои в основата на Битието.

Туй упражнение може да се нарече още **Метод за влизане във връзка с идейния свят**.

4. За Паневритмията:

Паневритмията е велика сила. Бог изпрати Великия Си Дух на земята, а вие сте назначени при Него на служба, като стрелци и телохранители. Дадено ви е оръжието в ръцете, с което строго да пазите изпълнението на Великия Закон, т.е. да запазите мира и хармонията в човешките души. И не да насочите даденото ви оръжие против Великия, всявайки раздори и разногласия помежду си.

Внимавайте, оръжието ви е дадено! Зависи от вас къде ще го насочите – дали против низшите души (прояви) или против оная висша, огромна Божествена Сила, Която само с мисълта Си може да ви заличи от лицето на Земята.

Велико оръжие е Паневритмията, която ви дадох (казва Учителят). От вас зависи къде, към кого ще го насочите и от това зависи хармонията и мирът не само между вас, но и в света.

Ако правилно изпълнявате движенията на Паневритмията, положителните сили в природата ще текат чрез вас и Божията Любов ще ви свърже един за друг в безкрайния кръг на Всемира. Обаче, правите ли грешки в паневритмичните движения, вие насочвате оръжието си към Великото, към Бога, и спъвате собственото си развитие. И казвате после, че този или онзи е крив за сегашното ви положение в света. Никой не е крив, а само вие, защото **погрешното изпълнение на паневритмичните движения предизвиква отрицателно движение на силите в природата и те именно разбъркват кашата в света**. А виновни за нея сте вие.

Будни бъдете, защото злото ви дебне да ви изненада и нанесе неочаквания удар, с който ще ви докаже, че като ученици на Бялото Братство вие не сте си научили урока. Добрият ученик не трябва да прави погрешки, нито да допуска да бъдат правени от други.

Злото е голям професор, пред когото всеки ученик на Бялото Братство се изправя и казва своя урок. Професорът е неумолим, ако ученикът не си знае урока. Той ще бъде жигосан от неговата пръчица.

Правилното изпълнение на движенията на Паневритмията е правилното държане на огнестрелното оръжие. Дали ще го насочи срещу низшето, за да възтържествува висшето и доброто, от вас зависи.

Паневритмията е велика сила, която ще даде нов подем на света. Великите души, които направляват света, ще ви чуят, като пеете и свирите. Паневритмията е, с която вие им поднасяте ключа на Моето учение, което носи мир на човешките души. Този ключ Великите души трябва да получат от вас, а вие сте длъжни да им го дадете. С него те ще отключват и подават ръка на човешките души, потънали в света на голямата заблуда. Тогава ще проблесне светлина в тяхното съзнание и те ще разберат смисъла на своя живот. С други думи – Великите души ще присадят дивия свят с калема на Любовта. Присаденият свят отвърте ще придобие нова светлина и нов подем, със съвършено други стремежи: от инволюция към еволюция, от непрестанни войни към вечен мир, от човешка омраза към Божествена Любов, от егоизъм към самопожертвуване. Силата на скоростта ще бъде същата, каквато е била при слизането надолу, такава ще бъде и при изкачването и възлизането нагоре според въртенето на Земята.

Пейте, свирете и играйте Паневритмията. Внимавайте да не се карате помежду си кое да пеете и кое – не. Защото ще си ида и вие ще останете без благословение. Който бърза, да си отиде по работата, а другите да продължават да пеят и играят.

5. Каква е ползата, целта и задачата на Паневритмията (Въпроси и отговори)

От 22 март до 22 септември, всяка сутрин преди изгрев слънце голямата поляна на Изгрева се изпълваше с мъже и жени. Всеки стоеше тихо и съсредоточено и с молитва и благодарност посрещаше първите лъчи на слънцето.

След това се нареждахме и правехме първите 6-тях ежедневни упражнения. Веднага след тях, музикантите със своите инструменти – цигулки, флейти и китари – заставаха в средата на полянката и ние образувахме кръг около тях. Учителят заставаше в центъра на кръга и под звуците на музиката, която Той самият бе композирал, заедно с Него провеждахме Паневритмията – упражнения, създадени пак от Него. Така, всяка ранна утрин, в кръг около Учителя, всички ние: млади и стари, учени и прости, бедни и богати, мъже и жени, започваме деня с плавни и хармонични движения под звуците на прекрасната музика.

Понякога хората от града идваха да гледат и често след свършването на Паневритмията те идваха при Учителя и задаваха въпроси.

Една сутрин на полянката Учителят пак бе заобиколен с хора. Двама граждани, явно идваха за пръв път на Изгрева и любопитни да разберат какво става тук, задаваха въпроси на Учителя. Единият запита:

– Каква е целта и ползата от тия упражнения и защо ги правите толкова рано сутрин, в такова неудобно време?

– Тия упражнения – започна Учителят – могат да дадат големи резултати. Ако всички българи биха играли всяка сутрин Паневритмията съзнателно, никакво зло не би могло да постигне държавата ни и никога не биха боледували.

Време е вече цялото човечество да промени своя начин на живот – продължи Учителят. – Хиляди и хиляди години народите воюват помежду си и погледнете до какво са достигнали.

Ние сме пред прага на една нова култура на Любовта, която ще побратими народите и хората. Границите ще отпаднат и народите ще заживеят като братя. Сега говоря за онова, което ще стане.

– И кога ще стане това – попита един от гражданите – и как ще стане?

– В природата има само развитие, а време и пространство, това са човешки величини. Новото ще дойде, когато старото бъде надживяно. Първо ще дойде една метла, ще измете всичко старо. Богатите ще изпразнят касите си. Ще се обедини трудът на работниците, ще се промени идеалът на хората. И тогава ще дойде новата култура на Любовта и братството между всички народи по лицето на Земята.

Въпрос: – Кажете ни задачата на упражненията.

– Ние играем Паневритмията, за да се свържем с невидимите помагачи от всички светове и по този начин да улесним пътя на българския народ. Всяко правителство трябва да върви ръка за ръка с народа. Новото ще дойде, но не е ли по-добре да дойде с по-малко жертви и страдания?

Всяко упражнение е привличане на сили. Ако движенията се извършват правилно и с ритъм, те ще развият много добродетели във всички. Движенията ще привлекат известни същества на светлината, на любовта, на милосърдието, на вярата.

Движенията и ритъмът, това е хармония и сила. Ритмичните движения при музика могат да извършат чудеса.

Ако хората достигнат този източник, ще пият чиста вода.

Природата има неизчерпаем склад от сили, които са на разположение на всяко разумно същество. Сутрин природата дава най-щедро. Следобед някои

други лъчи се примесват с тези на Слънцето и даже при някои случаи действуват вредно.

Рекох, не се стремете да вършите велики работи. По-добре започнете с малките неща. Започнете със служенето на доброто.

Както Слънцето пробужда новия работен ден, така и Учителят пробужда душите със светлината на новата култура за Любовта и братството. Тези мисли, изказани от Учителя, носят дата 15 Юни 1938 год.

* * *

Когато природата се подновява, птичките пеят.
В началото на всяка Божествена култура човеците пеят.
Когато светът се пресъздава, ангелите пеят.

Формула:
Господи, научи ме да бъда търпелив, да бъда милостив и чист.

Пенъ Ганев

VII. Вътрешна индивидуална работа на ученика

1. Теми на учениците, зададени от Учителя
след изнесени лекции 760
2. Мисли на ученика, извадени от Словото
на Учителя Петър Дънов 773
3. „Отворените сърца" – беседа, държана от Учителя
по случай Новата 1929 год. 781
4. Слово на Учителя на братската вечеря
на 29.VIII.1941 год. 785
5. Бистрица и бъдната Паневритмия 788
6. Приложение на оригинална песен 789

Пенѭ Ганев

VII. Вътрешна индивидуална работа на ученика

1. Теми на учениците

(зададени от Учителя след изнесени лекции)

Забележка на съставителя:

След лекция Учителят дава тема за следващия път и всеки един да напише в 10–20 реда онова, което може да се яви в ума му. Обикновено те пишат въз основа на идейния свят от Словото на Учителя Дънов. Тук представяме 15 такива теми, като различни ученици са писали върху една и съща зададена тема, достигнали до нас с разнообразни почерци, не всички от които познаваме.

1. Относителните черти на доброто и злото

1.1

V школна лекция на Младежкия окултен клас

Относителните черти на доброто и злото

Злото се отличава от доброто, че то е по възможност най-малкото добро, начало на доброто със своите най-малки проявления, стига да умеем да вярваме съобразно с великите закони на природата. Злото е необходимо, само че трябва да се поляризираме, то не бива да се изкоренява, но само да се ограничи.

1.2

Добро и зло

Доброто и злото в света, това са явления от две сили в природата, или две начала: тъмното и светлото начало, които са в постоянен конфликт едно с друго, който конфликт се изразява във вечна борба за тържество. Тези сили се проявяват в живота навсякъде, обаче няма особени форми, по които да ги разпознаваме – и едната, и другата може да се проявяват чрез всички форми на живот. В човека те са в непрекъсната борба, докато едната вземе надмощие и се прояви напълно. Тези сили ние ги разпознаваме от делата на тяхното проявление. Проявлението на едната сила не може да донесе резултатите, които донася другата сила. Ако искаме да определим коя сила се проявява в известен човек, ние ще съдим по неговите дела. И Христос казва: „По делата им ще ги познавате."

Лошият добро дело не може да стори.

1.3
Задача
V школна лекция на специалния окултен клас
Относителни черти на доброто и злото

Относителните черти на доброто и злото най-добре изпъкват в лицето на човека. Добрият човек притежава следните черти-качества: благост, кротост, смирение и търпение. А злият: корист, завист, гордост и други подобни.

Тези относителни черти ясно личат и в някои от животните. Например: в гълъба – смирение и незлобливост – в овцата.

А отрицателните: във вълка – свирепост, в тигъра – кръвожадност и в змията – хитрост и лукавство.

А изобщо у децата – наивност и доверие.

1.4
I година, специален клас
Относителни черти на доброто и злото

Добро е онова, което е придружено с Любов, Мъдрост и Истина. А зло е онова, което отрича тия добродетели, а се придружава с отрицателните добродетели: лъжа, измама, отмъщение, кражба, лукавство и пр. Т.е. добро е онова, което се ограничава в рамките на Любовта, а зло е онова, което излиза от тия рамки.

1.5
2.XII.1923 год.
Специален клас
Относителни черти на доброто и злото

„Добро" и „зло" – това са двата полюса на поляризацията, в които се проявява животът. В зависимост от електродействуващата сила в човека, или изобщо в живота, съществата живеят ту в единия, ту в другия полюс. Сега, относителните черти на доброто са тия, които в своя краен предел, в процеса на движението, излизат на благополучен край, а относителните черти на злото са тия, които в крайния си предел на движението свършват с дефект.

(с почерка на Пеню Ганев)

2. Най-разумният метод за работа

2.1
I год. специален клас
Най-разумният метод за работа

Най-добър метод за работа е този, който е в рамките на Любовта, т.е. придружен с Любовта, Мъдростта и Истината. Значи, преди да пристъпиш към работа, разсъждавай дали това, което ще направиш, е според закона на Любовта, Мъдростта и Истината. Разумно е онова, което завършва в хармония. Братя, да бъдем в хармония.

2.2
I школна лекция на специалния окултен клас
Най-разумният метод за работа

Най-първо да се поляризираме. Ще работим по Божественому, ще прилагаме навсякъде и във всяка работа, била тя физическа, духовна или умствена, без разлика, Божествената Любов, Мъдрост и Истина. Ще работим, ще се молим и ще пеем.

2.3
28.X.1923 год., неделя вечер
Най-разумният метод за работа

Много са методите, по които човек може да работи. Всеки човек, в зависимост от външни, друг – от вътрешни условия, трети – в зависимост от умствения си уровен, ще действува по известни методи за осъществяването на идеала си. Казваме, че много са методите и различни, както са много пътищата за Рим, но за нас е важно сега от тия пътища кой е най-прекият, целесъобразният и през кой именно човек ще може да бъде най-сигурен, точен и с най-малки загуби, каквито и да бъдат те, да постигне целта си. Ако поставим точни рамки и кажем, че движещият се ученик в тях постъпва и действува по най-разумния метод, то ние ще изпаднем в грешка, защото не всеки е в състояние при дадени условия да работи.

От окултно гледище най-разумният метод за работа е този, при каквито обстоятелства и условия да се намира ученикът, той трябва да помни всякога целта си. И че тези условия, вътрешни и външни, може да са най-забъркан лабиринт, но ученикът, подкрепен и стимулиран от силната си воля, с истината в душата, мъдростта в ума и любовта в сърцето, въоръжен с шлема на вярата и надеждата, ще преодолява всичко и ще постигне целта.

Така че, най-разумният метод за работа е: с ясно съзнание, определена цел, с усилие, постоянство и неуклонно вървене все напред и напред!

(с почерка на Пеню Ганев)

2.4
Кой е най-добрият метод за работа?
(правила за работа)

I. Първото нещо е да създадем необходимите условия за нашата работа.

II. Трябва да бъдем сериозни и внимателни в работата си. Отклонението на нашето внимание, липса на сериозност в работата, може да станат причина да не успеем в работата си.

III. За да почнем една работа, трябва да имаме интерес, желание, стремление към тая работа; да работим с любов. Работим ли без любов, не можем да придобием исканите резултати. Работим ли една работа без любов, много малко ни е ползата.

IV. Когато нямаме предразположение към известна работа, да не я работим, трябва да работим тая работа, към която имаме предразположение.

V. При почването на всяка работа трябва да бъдем много внимателни – да не бързаме отначало, отначало полека. Започнем ли бърже, бърже ще се изморим и няма да можем да стигнем желания край. Ходът на работата да е ход на равноускорително движение (отначало полека, като постепенно се усилва). Пример ни дава природата, която работи бавно, но сигурно.

VI. Започната работа трябва да се изкара докрай. При завършването на една работа, на човека става най-отегчително, той почва да се съмнява в своите резултати и тогава има най-много падения. Силна воля е необходима за завършването работата докрай.

2.5
I задача
Най-добрият метод за работата

Най-добрият метод за работата е методът на Любовта, т.е. да посрещаме всяко страдание с Любов, а не с отвращение, защото страдания и препятствията ни се дават само толкова, колкото ни са нужни. Да посрещаме всяко страдание с Любов, т.е. да сме готови да жертваме всичко от Любов към Бога.

3. Мястото на волята

3.1
III школна лекция на специалния окултен клас
Мястото на волята

Мястото на волята е в ума и сърцето – мъдростта и любовта.
Колкото те по хармонират, волята е по-силна.

3.2
Специален клас, I година
Мястото на волята

Мястото на човешката воля е там, където той се проявява чрез своето съзнание, мълчание и търпение, т.е. тези добродетели са резултат на човешката воля.

Човешката воля е проявление на Божественото – Христос прояви своята воля на Голгота.

А мястото на човешката воля е в Божествените добродетели.

3.3
Где е мястото на човешката воля?

Орган на волята в човешкото тяло ние не знаем. Нито пък знаем някакви мозъчни или психически центрове, от функциите на които да зависи нашата волева дейност, освен това тя не се проявява чрез специален орган, но се проявява чрез всички органи. Тъй че, волята в човека няма определено място, но се проявява навсякъде.

Тъй щото, за да извършим едно съзнателно волево действие или една работа, ний трябва да проявим воля чрез нашите органи, с които ще работим тая работа. Понеже няма определено място волята, то тя, кога почне да се проявява, не може чрез едни органи да се прояви, а чрез други да не се прояви.

3.4
Мястото на волята
тема от специалния клас

Мястото на човешката воля е в разума. А това значи да упражняваме волята си само за вършене на добри дела. А добро е това, което не засяга интересите на никого, т.е. не е във вреда на никого, а е полезно – добро.

3.5
18.XI.1923 год., специален клас
Мястото на волята

Човек в живота си, за да осъществи всяка своя идея, трябва да изразходи известна енергия. Самата идея в момента на проявата си вече се съпровожда с представа, а представата се подлага на критика и след потвърждението на духа, започва се реализирването, а за реализирването на тая идея трябва воля. Воля, значи, има вред, дето има движение, макар това движение да е положително или отрицателно, надолу или нагоре.

Но виждаме в живота, че не всяко дело и проява е трайно и съществено, защото нищо не е трайно, а скоро рухва, а това, що рухва, е признак, че е било положено на гнила почва. А човек всячески се старае да избегне тия нещастия, затова той напряга всички сили, за да се предпази и избегне от злото. А всякога знаем, че да направим нещо по-солидно, изисква се повече време и енергия, а за стимулирането на енергията се изисква воля, но воля, направлявана не от

повърхностни подбуди, не за наши облаги или интереси, а от интереса за Великото, за хармонията, защото само в общата хармония е щастието, а не в личната. Затова, мястото на тая воля е в тая област, в такова становище, или тъй да се каже, на такава височина, че всичко да обема в единение, а тая височина е Духът, чиято същност е вечната хармония.

(с почерка на Пеню Ганев)

4. Ползата от цветята

4.1
XIII лекция на общия окултен клас
Ползата от цветята

Ползата от цветята е голяма: красят природата, дават храна (физическа) на насекомите и (духовна) на човека. Пълнят въздуха с ароматни миризми и го правят по-свеж и приятен.

Цветята възбуждат в нас любов и уважение към величието на природата.

Вглеждайки се в краските на цветята, ние съзираме какъв изкусен майстор е природата и виждаме своето нищожество пред нея.

20.II.1924 год.
гр. Попово

4.2
Тема на общия окултен клас

20.II.1924 год.
гр. Попово

Ползата от цветята

Цветята са емблема на човешките добродетели, които, може да се каже, че цъфтят в човешката душа. Божествените добродетели са, които цъфтят в душата на човека.

4.3
Ползата от цветята

6.II.1924 год.
Общ клас
с. Водица

С произнасянето на думата „пустиня" ние си представяме местност, в която не расте никакво растение, никаква билка или трева, а само пясък и небе. Еднообразие навред, задушност дене, студ ноще, няма какво да развесели човека. А кога се намерим между цветята, ние се обайваме от тяхната красота и омайност. В цветята ние наблюдаваме величието на Твореца, Който чрез форми, краски и цветове изразява Своята мъдрост и любов. Те са и канали на известен род енергии и магнетизъм и затова ги използуваме за лекуване на разни болести. Като растения, те с дишането си окисляват въздуха, а приемат въглената киселина, която човек и животните издишват, затова човек между тях се чувствува бодър, весел и енергичен. Те със своя аромат и краски действуват магически на човека, успокояват неговите страсти и чувства и възвисяват неговата душа и дух към нещо по-велико, което те действително изразяват. Цветята не са случайни комбинации на сляпата природа, както се изразяват някои, а са живи слова на великия и мъдър Творец и затова, който ги приема и изучава като сляпа и случайна творба на природата, той най-после свършва с оглупяване, а който ги разгледва и проучава като разумни същества и сили, те му съдействуват да се развива и обогатява постепенно от знания във все повече познания и мъдрост.

Така че ползата от цветята е двояка – и психическа, и физическа.

(с почерка на Пеню Ганев)

5. Предназначението на космите

5.1

30.I.1924 год., гр. Попово

Общ окултен клас II

Предназначението на космите

По космите можем да познаем човек доколко е напреднал. Също така по космите можем да познаем човек какъв темперамент е.

От анатомично гледище можем да кажем за космите, че те ни служат, т.е. че тяхното предназначение е да топлят човека до известна степен; да отнемат потта от човешкото тяло. Космите също ни служат за осезателен орган.

5.2

30.I.1924 г.
гр. Попово

Специален окултен клас

Предназначението на космите

Предположение

Човешките енергии текат главно по продължение на човешкото тяло и главно минават през пръстите на ръцете и краката и главата. Магнетическите и електрическите енергии имат свойството да изтичат и да се втичат от заострени краища, изтичат от върхове. Тези заострени краища и върхове на главата са космите, които играят ролята на гръмоотводи. Електрически и магнетически проводници. Понеже електричеството тече по права линия, то затуй, когато се печем на слънце, хубаво е от време на време да си рошим косата с пръсти, за да не тече електричество, което може да произведе тъй нареченото явление слънчев удар на мозъка.

5.3

16.I.1924 год.
с. Водица

Предназначението на космите

специален клас

Предназначението на космите в животните изобщо и даже в растенията, под название трихоми, е: да предпазва животното или растението от резките климатически промени, като горещина, влажност и студ.

Космите, това е естествената природна покривка, която творецът дава на живите твари, като дреха. И ако се погледне на човека, виждаме, че най-нежните органи се предпазват от косми. Например мигачните и космите на веждите предпазват очите. Също и космите на главата предпазват централната нервна система. Значи космите са регулаторът в човешкото тяло, или изобщо в животинския мир.

(с почерка на Пенїо Ганев)

5.4

X лекция от общия окултен клас

Предназначението на космите

Предназначението на космите е:
първо – да красят главата
второ – да я топлят
трето – чрез тях да възприемаме електричеството от природата, за да живеем нормален живот.

9.I.1924 г.
гр. Попово

6. Приложение на кармата в живота

6.1

20.I.1924 г.
Попово

Задача, дадена в 9. лекция на Специалния окултен клас
Приложение на кармата в живота

Кармическият закон се прилага в живота за компенсиране на човешката деятелност. Думата „деятелност" е равносилна на санскритската дума „карма". Субективно разгледан, кармическият закон е закон, по който се компенсира човешката деятелност. Човек със своите желания си създава карма. А когато тези желания станат действия, създадената карма вече почва да действа, т.е. прилага се. Ако разглеждаме субективно кармическия закон, ще видим пак същото нещо, само че се отнася вече не до отделния индивид, до отделната личност, а до цялата вселена, взета като един жив организъм, който от само себе си представлява непрекъсната деятелност или движение, т.е. вечен живот, защото дето има движение, има и живот. Сегашната деятелност е определена от минала деятелност, сегашната определя бъдещата деятелност.

6.2

IX лекция на специалния окултен клас
Приложението на кармата в живота

Когато човек е излязъл от Бога, не е имал никаква карма, но отпосле, когато в него се явило желание да се налага над другите, т.е. да не зачита свободата на другите – тогава се заражда кармата. Докато човек живее съобразно Божиите закони, т.е. докато Любовта, Мъдростта и Истината са в сърцето му и те са ръководните му правила в живота, той няма карма. Но щом се отклоним и най-малко от Божия път, кармата започва. С настоящия си живот ние изпълняваме кармата си, създадена от миналото, и в същото време градим нова карма. Докато не научим закона на кармата, ние ще се въплощаваме на земята, докато го научим и се освободим от нея. А когато научим закона на кармата, ще се освободим от нея и тогава се туря край на прераждането и се постига съвършенство.

20.I.1924 год.
гр. Попово

6.3

Приложението на кармата в живота

Вглеждайки се в живота навред, както във физическия, тъй и в психическия, ние виждаме, че има една генетическа връзка с нещо предидущо, на нещо, което по-рано е съществувало, и че това, което сега наблюдаваме, то е една последица от онова, което е било посято по-рано. Този закон на причина и следствие, наречен карма, обхваща целия всемир. Приложението на кармата в живота се вижда както в колективния несъзнателен живот на минералите, тъй и в съзнателния на животните, но най-важното му приложение е в самосъзнателния живот на човечеството. Бог в Своята проява е Любов и предоставя на самосъзнателните същества сами да си избират каквото искат в своя път нагорен или надолен и се движат по собствена воля, без да упражнява някакво върховно влияние. Така че на човека му предстои сам в своите хиляди пътища да си избере оня, който той намира за добър и истинен.

Щом като е тъй, то значи, че най-разнообразните връзки и отношения, които сега имаме в живота, то са една логическа реална проява на онова, което сме си създали. А кармата най-първо се е зародила в живота на човека още

7. Предназначението на ръцете и пръстите

7.1

XI лекция на общия окултен клас

Задача:

Предназначението на ръцете и пръстите

Предназначението на ръцете и пръстите е да работим с тях на физическото поле – да вършим само добри дела.

Пръстите служат като проводници на електричество и енергии. По тях ние можем да гадаем за миналия си живот и като черпим поука от него, да насочим или изменим настоящия живот.

6.II.1924 год.
гр. Попово

7.2

27.II.1924 год.
с. Водица

Специален клас

Предназначението на ръцете

Ръцете са израз на човешката воля, а волята – това е действуващият принцип в човека, който стимулира и осъществява идеята. Така че предназначението на ръцете е да служим с тях както на себе си, така също и на всичко, което се нуждае от помощ, и което е в плана на общото добро. Освен най-необходимата и потребна нужда, с ръцете произвеждаме приятна мелодия с някой музикален инструмент, или нарисуваме някоя хубава картина, или направим, изваяме някоя статуя, с които действуваме възбудително или укротително в зависимост от произведението. Ръцете – това са двата урегулиращи полюса на човешкото тяло. Дясната ръка е електроположителният полюс, а лявата – електроотрицателният. Така че ръцете са равнодействуващите сили в човека и затова с тях ние направляваме или урегулираме електрическите или магнетическите течения в човешкото тяло.

(с почерка на Пеню Ганев)

8. Задача:

Всеки ученик да напише най-големия си недостатък

8.1

12. школна лекция, I година – „Необятната Любов"

Задача: ***Всеки ученик да напише най-големия си недостатък***

Моят най-голям недостатък е, че нямам диамантена воля.

8.2

Недостатъци:

1. Неконтролиране на мислите
2. Неизпълнение на обещанието

8.3
Задача

Най-големият недостатък на повечето от нас е, че не си държим на думите (обещанията).

8.4

От едно скоро време се почувствувах нервна, проявявам се само между наши, къщните. Удавам го на това, от постоянното мъмрене над мен, против моя живот в нашето братство. Имах случай да избухна и изхвърлях някой-други куршум. То беше за момент и като се опомних, спрях, обзе ме мъка. Но безполезно – в случая огорчих Господа в сърцето си и в сърцето на тогова, който ме предизвика.

8.5
Най-големият ми недостатък

Най-големият ми недостатък, който ме измъчва и спъва в моя духовен прогрес, е следният: всякога, когато съм разположен добре и мисля за доброто, възвишеното, изведнъж се явява на умствената ми сцена мисъл черна и тъмна по цвят и нисша по своето скверно съдържание и това е мигновено, но размята и разрушава хубавото ми и приятно разположение.

(с почерка на Пеню Ганев)

9. Разликата между волята и своеволието

9.1
V школна лекция на общия окултен клас
Разликата между волята и своеволието

Когато в човека хармонират умът и сърцето напълно, той върви по правия път, следователно в него има воля.

А когато тръгне по волята на електричеството, в него има лутания, ту надясно, ту наляво и тъй той тръгва по пътя на своеволието. Следователно ний трябва да знаем всички причини, които ни въздействуват външно и да знаем как да се справим с тях, защото те не зависят от нашето физическо тяло, а от другите тела, които имаме.

9.2
Общ клас, II година
Различие между волята и своеволието

Воля е онова, в което се проявява Божественото, а своеволие е онова, в което се проявява човешкото, светското.

Значи разликата между волята и своеволието е, че едното е резултат на Божественото, а другото – на човешкото. Братя, нека бъдем внимателни във волята и своеволието.

9.3
Различие между волята и своеволието
(тема от Общия клас)

Ний казваме, че има волеви действия, т.е. такива действия, в които човешката воля става причина за туй движение. После казваме, че този или онзи човек е много своеволен. Под думата волеви действия на някой човек разбираме, че този човек действува по силата на своята воля, като същевременно и разсъждава. Тъй че тези действия са придружени с рационално мислене. И втората [дума] – „своеволие", т.е. действия, при които разумът пак взема участие и то съгласно разсъдъка на този индивид. Тъй че те са повече или по-малко

нравствени, според степента на разсъжденията на личността. Своеволно действуващият човек е почти винаги забулен [заблуден] от мисълта, че което е негово, е всякога вярно.

9.4
Човешката воля – разлика между воля и своеволие
Специален клас

Волята – това е присъщо качество на всяко животно да извършва това, което иска, само че в животните волята се продиктува от инстинкта, а в човека – от разума.

В човека всяко физическо или психическо дело се извършва по два начина. Единият – чрез обсъждане правилно и постепенно приложение за постигането предначертаната цел, а другият е без много обсъждане, без обмисляне, та да става каквото ще.

Значи волята е присъщо качество на разума, а своеволието – на инстинкта, на нисшите душевни и телесни подбуди.

10. Защо плачат малките деца?

10.1
I школна лекция на Общия окултен клас
Защо плачат малките деца?

Защото се раждат на земята, а земята е символ (училище), място за учене. Всяко дете започва живота си на земята с плач. Той е първото музикално упражнение на човека. Децата плачат, проливат сълзи. Сълзите успокояват техните души и те сладко заспиват. От окултно гледище плачът на децата е процес на растене.

10.2

7.XI.1923 год.
с. Водица

Защо плачат малките деца? и ползата и вредата от плача

Малките деца плачат за много неща. Плачат най-първо, за да ги накърмят майките им, а след храната в процеса на растенето и развитието си, както за всяка физическа нужда, тъй да се каже, да може всяко от петтях сетива да е удовлетворено със съответната необходима нему храна. В процеса на постепенното опознаване окръжаващите ги условия и пречките, които се явяват пред тях, ги карат да плачат, докато ги премахнат. Плачат, защото са неспокойни или искат да постигнат нещо, което е далеч от тях, и понеже не могат веднага да постигнат целта си, затова плачат. Значи в процеса на растенето и развитието, децата плачат, докато бъдат удовлетворени желанията и нуждите им и докато дойдат до познанието, защото целта на всичко е да дойде, съзнателно или не, до знанието, опознаването на всичко. Значи в процеса на растенето и развитието, когато децата се мъчат да преодолеят спъващите ги пречки, те плачат, затова ако ли няма плач, то не би имало движение, не би имало стремеж, растене и напредък, а там, дето е мълчанието и неподвижност, то е мъртвост, значи плачът е признак на живот и движение. Та, можем да кажем, че дето има плач, има и живот, а дето няма плач, там е бездействието, а дето има бездействие, там настъпва смърт.

А ползата от плача е голяма, защото „плачът" – това е молитвата на децата – ако те плачат, близките им ще ги навестят и удовлетворяват. А прекаленото плачене е признак на слабост, безволие, такива искат всички с тях да се занимават, да им премахнат всички пречки, които ги спъват, а там, дето няма съпро-

тивление, няма движение, а няма ли движение, казахме, че иде застой, бездействие – смърт.

(с почерка на Пенїо Ганев)

10.3

Задача от II лекция на II година

Защо плачат децата и ползата от плача

Детето плаче, защото не може да постигне целта си и няма думи, с които да изкаже това, за което мечтае, ползата е, че то само чрез плача постига целта си.

Така и ние за това, за което мечтаем и не можем да го изкажем, почваме да плачем, докато дойде някой от горните светове и ни внуши, т.е. научи, без ние да го видим. И ние почваме да мислим, че ние сме си постигнали целта – чрез нашето мечтаене (плачене).

„Който хлопа, ще му се отвори."

„Който иска, ще му се даде."

11. Разлика между светската и духовната музика

11.1

26.XII.1923 год.

Разлика между светската музика и духовната

Светската музика и светското пеене действуват изключително само на чувствата, те възбуждат по-груби вибрации, които засягат само чувствата, а духът остава незасегнат под повърхностните подбуди на чувствения мир. Те временно се възбуждат и влияят само на душевния чувствения живот, а после изчезват.

Духовната музика и пеене по сила действуват силно, а по скорост – бавно, но издълбоко. Духовното пение и музика засягат със своите нежни звуци нашия дух и го докарват в акорд и хармония с Всемирния Дух, нашата душа – с Всемирната. Тя не действува възбудително на грубите чувства, а ги усмирява, успокоява и действува на нашия вътрешен духовен мир, като го повдига все в нагорно възрастващо положение.

(с почерка на Пенїо Ганев?)

11.2

9. школна лекция на Общия окултен клас

Тема от общия клас

Разликата между духовната и светската музика

Разликата е тая: че светската музика действа на чувствата, а духовната музика има високо нравствено значение – тя е, която действува на душата и сърцето и ги облагородява. Тя е, която прави човека милостив и състрадателен към всичко.

8.I.1924 год.
с. Водица

11.3

2.I.1924 г.
Водица

Разликата между духовна и светска музика

Духовната и светската музика имат голямо различие помежду си. Разликата става чувствителна, когато произведат ефект те върху човешката душа.

Тъй например: светската музика прави ефект върху човешката душа, т.е. действува й, като подбужда нисшите индивидуални чувства у човека. Тя е буйна музика, силна, написана е в мажорната гама и дава съответно настроение на сърцето. Напротив, духовната музика е музика на висшите чувства у човека, тя облагородява човешката душа, кара го да преживява онези чувства на възвишеност. Тя е написана в миньорната гама.

12. Разлика между човека и животните

20.II.1924 год.
с. Водица

Общ клас

Разлика между човека и животните има, но не съвсем голяма. И едните, и другите живеят, движат се и съществуват, но човек интелектуално е на много по-голяма висота от животните. Той обсъжда своите чувства, мисли, постъпки, и тогава ги проявява; човек действува под влиянието на разума, а животните – под инстинкта. Човек съзнателно проявява своята любов спрямо някой обект или субект, но в животните не всякога е така, в тях всякога правото е на по-силния. Човек съзнателно култивира известни добродетели в себе си, а отбягва от някои животински слабости, които инстинктивно се пораждат в неговото подсъзнание и съзнание. Съществената разлика е: че човек притежава ум и разум, а животните – само ум. Разумът, това е проявеният глас на свръхсъзнателното у човека, а това в животните не се забелязва.

(с почерка на Пенїо Ганев)

13. Мястото на красотата в природата

13.1

IX лекция на специалния окултен клас
Тема от специалния окултен клас
Мястото на красотата в природата

Мястото на красотата в природата е навсякъде, където има Любов, Мъдрост и Истина.

Всеки, който притежава тези морални качества, ще бъде красив с Божествената красота, която е желателна.

6.I.1924 год.
с. Водица

13.2

17.I.1924 год.
с. Водица

Специален клас
Мястото на красотата в природата

Никой съзнателен човек няма да пожелае да гледа на едно място в природата зло, а на друго – добро. Но ако търсим красотата днес, то най-естествено ще я намерим във великолепната растителна природа, именно там, където човешкият достъп е по-невъзможен. И не само в растителния, но вглеждайки се в красивите животински тела, напъстрени с най-разнообразни шарки и краски.

Красиво е онова, което е хармонично, приятно, а от природата няма по-красиво и хармонично. Така че мястото на красотата в природата е там, където тя (природата) е незасегната от външни разрушителни влияния.

14. Защо трябва да обичам и защо трябва да ме обичат

17.II.1924 год.
с. Водица

Специален клас

Трябва да обичам, защото само в обичта има условия за растене, развиване, цъфване и завързване плод. Ако обичам, то аз се акордирам, нагласявам в съзвучие с всичко окръжаващо ме, ако ли мразя, то аз руша първо себе си и после всичко, което е около мен. Ако аз изявявам своята обич спрямо някого, то аз за него се явявам като слънчев лъч за цвете, което си разтваря цвета на животворящата слънчева енергия. Обича, дава тоз, който е силен, затова пък трябва да ни обичат по-висшите от нас, за да ни дават от своя духовен склад във време на нужда. Така че, по еволюционната стълба, необходимо е да обичаме, даваме, и да ни обичат, дават и помагат. Още повече, понеже всички сме капки от големия океан и лъчи от едно слънце, то обичта е, която ни докарва до всеобемно единение и взаимно спомощество.

(с почерка на Пенїо Ганев)

15. Как се е появил белият цвят в природата

Материята изобщо и частно е всякога в непрекъснато движение. В зависимост от количеството трептения в дадена единица време се дават разни съчетания, едни по-ефирни, други по-материални, и по този начин се явяват различните цветове, които се получават от основните цветове. Така че белият цвят се е появил в природата тогава, когато в нея се появиха ония животовълни, които я тласнаха в процеса на проявлението.

25.XI.1923 год.
4. лекция

(с почерка на Пенїо Ганев)

2.
Мисли, извадени от ученика от Словото на Учителя Петър Дънов

Забележка на съставителя:

Учителят Петър Дънов е давал задача всеки ученик, като чете Словото Му, да си извади онази мисъл, която му прави в момента най-голямо впечатление. Така Пеню Ганев ги е изваждал на отделни листове и ние ви ги представяме. Но те са само за онзи, който ги е писал, защото в момента неговото съзнание се спира на тази мисъл, която му е необходима, за да разреши дадена задача.

1. Вътрешна връзка

Две разбирания има за живота: външно и вътрешно. Външното разбиране на живота е подобно на красива мома, която обръща внимание само на вънкашността си.

2. Мъчнотиите

Мъчнотиите на живота се дължат на това, че човек не разбира съществените неща, вследствие на което ги отлага за бъдеще, за по-благоприятни условия.

Не отлагай съществеността.

Човек трябва да учи всеки момент.

3. Противоречията

Противоречията подразбират неблагоприятни условия, но един ден тези условия ще се изменят. Значи, от противоречията, които съществуват в живота ви, от тяхната материя един ден вие ще създадете такава материя, която ще подобри живота ви. Вас ви очаква едно по-велико бъдеще от сегашното, в което се намирате.

Идеалът на човека е да стане светия, ангел. Ангелите и светиите са същества, които мислят право, чувствуват право и имат един много приятен говор.

И когато Адам престана да мисли, той оголя, когато престана да чувствува, изпъдиха го от рая, а когато престана на говори хубаво, накараха го да оре земята.

4. Ученето

За мен по-хубаво нещо от ученето няма. Радвайте се, че има какво да учите.

Това, което ангелите и боговете са постигнали – това е бъдещият стремеж на човека. По силата на този стремеж, който е вложен в човека, той постепенно ще проучава законите на живота и ще развива своята мисъл и чувства. По този

лът човек ще придобие силата, а чрез силата той ще може да премахне всички препятствия в живота си. За да дойде до силата, човек трябва да дойде до правата мисъл и благородното чувство. А докато дойде до тях, той ще премине през ред противоречия. Противоречия съществуват и в мислите, и в чувствата. Противоречията са условия за нашето развитие.

Без противоречия няма прогрес.

5. Кой е българин?

Българин е онзи, който има абсолютно здраво тяло, светъл ум, благородно сърце, силна воля, възвишена душа и мощен дух.

Българинът трябва да има здраво тяло, което да благоухае, навсякъде да разнася своя аромат; умът му трябва надалеч да свети; той трябва да има такова сърце, което всички да сгрява; той трябва да има такава воля, че дето мине, всичко да изправя. Който няма такива качества, той не може да се нарече българин.

(из „Божествен и човешки свят")

6. Не питай за всичко

Не питайте за неща, на които не може да се отговаря. Някой се дави в морето. Отивам да го спася, но виждам, че на гърба му виси торба с 50 килограма злато. Бързо откачвам торбата от гърба му и я хвърлям в морето.

– Стой, не хвърляй златото във водата!

– Не може. Или тебе само мога да спася, или златото. Едно от двете ще избереш.

– И двете неща искам.

– Не може. Щом искаш и тебе да спася, и златото ти, ще видиш дъното на морето.

– Защо?

– Сега не е време за питане и отговаряне.

Има случаи в живота, когато човек трябва да се откаже от всичко, каквото има: от богатството си, от къщата си, от нивите и лозята си.

7. Кой е разбойник и крадец

Когато Божественото в човека проговори, той е готов да изправи погрешките си.

Докато Божественото в него не е проговорило, той е в положението на разбойник, който граби, обира и убива хората.

8. Големите блага на живота

Да почиташ човека и да говориш добре за него, това е едно от големите блага на живота.

Казват: „Животът е тежък." Животът е тежък тогава, когато човек мисли само за хората, а не и за Бога.

За човека е важно едно нещо: той трябва да се интересува от това, което Бог мисли за него.

9. Ново подмладяване

Всеки ден внасяй по нещо ново в живота си – в това седи истинското подмладяване.

10. Твоята воля

„Господи, да бъде Твоята воля! Аз ще приема на драго сърце всичко онова, което иде от Твоята ръка, и ще изпълня волята Ти без никакво престъпване на Твоя закон."

Ученикът към Учителя си:

„Учителю, аз ще разреша всички задачи, които си ми дал в живота. Аз ще ги донеса пред Теб на одобрение и каквато корекция направиш, ще я приема с разположение."

11. В що се заключава животът

Животът се заключава в това, което човек има и което може да даде. Ако имаш един приятел, за тебе е важно доколко ти го обичаш, а не каква е неговата любов към тебе. Твоята любов тебе ще ползува, а той ще се ползува от своята. И в Писанието е казано: „Око не е видяло и ухо не е чуло това, което Бог е приготвил за онези, които Го любят." Следователно, ако животът на някой човек е тежък, вината е в него. Той не люби Бога, вследствие на което не може да се ползува от благата, които Той е приготвил за него.

Щастието на човека зависи от разбирането му на живота. Има две разбирания за живота: външно и вътрешно. При външното разбиране на живота човек търси външни удобства, външни блага.

12. Вяра, смисъл

Докато човек вярва в Бога, всички неща са ценни за него, всички неща добиват смисъл. Щом престане да вярва в Бога, всички неща се обезценяват, постепенно започват да губят смисъл.

13. Историята на житното зърно

Като всеки продукт, който консумира всеки вид и род с различните животни и растения, така също и за да съществува животното, то необходимо му е храна, която е основа на материалния живот. В необятната природа едно се проумява – че всичко се мени, но нищо не изчезва, и че във всичко се вижда постепенно усъвършенствуване на формата, която е копие на невидимото – на съществеността, и че с това вътрешно усъвършенствуване върви паралелно и външно. Дошла човешката форма в положението на човешки образ – тогава се явиха Учителите на човечеството, които дойдоха от друга планета, жертвуваха се от любов към падналото човечество, дойдоха да помагат и да показват пътя за възход нагоре. С дохождането си те пренесоха този житен зародиш, който да бъде за храна на човека, така че в ония далечни времена, когато духовният принцип се въплоти от висшите сфери във формата, тогава се яви и житното зърно, което е въплощение на великата Божия Любов, която се жертвува за нас, земните твари, и постепенно ни въздига в по-висше съзнание.

14. Младост, старост

Младостта и старостта са в реда на нещата, те са неизбежни. Но като остарява, човек не трябва да оглупява.

15. Щастието

Да разбира, да възприема и да прилага нещата – в това седи щастието на човека.

16. Отдаване право

Ако отдадете нужното право на всички хора и животни, и Бог ще отдаде вашето право.

17. Търпението

Философът, който работил 20 години по математически изчисления и слугинята изгаря листчетата.

18. Всяка дума носи последствията си

Клечката кибрит запаля огъня.

Изказаната лоша дума по адрес на някого може да ти създаде нещастието и обратно – казана добра дума по адрес на някого може да ти създаде щастието.

19. Всичко се мени

(Всичко в света е подложено на големи промени)

Един ден неверният ще стане учен, слабият – силен, сиромахът – богат. Всичко в света е подложено на големи промени.

Вие трябва да обръщате внимание на възможностите, които се крият у човека. Във възможностите е Божественото у човека.

20. Смяна на състоянията

облачно и ясно
веселост – тъжност
добро – зло
положително – отрицателно
северен – южен
изгрев – залез

21. Работи, върви и не спирай

1. Диамантът.
2. Златото.
3. Благородните метали не се окисляват.
4. Рало, секира, трион, свредел не ръждясват при работа.
5. Барабан кога се бие, не полепва с прах.
6. При гимнастиките, при упражненията човек става кален, пъргав, сръчен и ловък.
7. Човешкият ум кога мисли, той става светъл, проницателен, бързоподвижен, досетлив и вярно определя величините и схваща същината на нещата.
8. Сърцето и любовта, обичта, милосърдието е плод на работа, на упражнение в тая насока.

22. Кое учение е право

Право учение е това, което е основано на пълната, на абсолютната вяра. Това значи, при най-големите противоречия в живота си да не допуснете в съзнанието си сянка от съмнение в Бога. От това гледище истински приятел е онзи, в когото имате пълна вяра. Вие знаете положително, че каквото почне той, ще го свърши. Как, по какъв начин, не е важно. За вас е важно, че вие не се съмнявате в него. Следователно стремете се да влизате в положението си един на други, да си вярвате, а не да разисквате върху въпроса кой е прав и кой – крив. Постъпвате ли така, вие ще бъдете като мъдреца, който, каквото хване в ръката си, ценно става. Камък ли хване в ръката си, той се превръща в скъпоценност.

23. Красивата страна на живота

Красивата страна на живота се заключава в това, да знае човек защо е дошъл на земята.

24. Що е важно

За човека е важно не да повтаря Христовите думи, а да има Христовата чистота и святост.

Чистият и святият човек на никого зло не прави.

25. Каквото посееш

„Каквото посееш, това и ще жънеш." Ако живееш добре, добро ще ти даде; ако живееш зле, зло ще ти даде. Бог не може да наруши този закон. Не може Бог да даде на злия човек добро, а на добрия зло.

В турско и 1 грош даден на гладния младеж, спасява попа от обесване, защото писмата му попадат в кадията, а били комитски.

26. Права мисъл в живота

(из „Да им дам живот", стр. 36)

Който има права мисъл, той живее по-добре от всеки друг, на когото мисълта му не е права. Правата мисъл е свързана с правилния вътрешен живот на човека. Изобщо, най-важното нещо за човека е животът. Някой казва: „Аз живея добре." – Това е твоя работа. За него не трябва да се говори. Аз се моля на Бога. – И това е твоя работа. За него не се говори. За какво трябва да говори човек? – Само за онова, което е научил и приложил.

27. Ученият, открил ново в света

Някой учен открие нещо и казва, че внесъл нова идея в науката. Да мислите, че този учен именно сам е открил нещо, то е все едно конят, който е пренесъл житото в хамбаря на господаря си, да казва, че сам го е пренесъл. – Не, зад коня седи колата, а в колата – земеделецът, който върши главната работа. Той е главният фактор в пренасянето на житото. На същото основание казваме, че ученият, който е измислил нещо ново в науката, не е нищо друго, освен впрегнат кон, заставен от господаря си да свърши тази работа. Че е така, виждаме от [факта], че ученият сам се чуди как е могъл да се домогне до това откритие.

28. Слугуване

(Из „Да им дам живот", стр. 36)

„Ако някой слугува на мене, мене да последва." Мнозина казват, че не искат да слугуват на Христа, но искат да слугуват на себе си. Ако при това положение могат да придобият ония знания, към които се стремят, те са прави; обаче, ако не могат да постигнат тия знания, те са на крив път. Едно трябва да се знае: Човек не може да научи нищо от себе си. – Защо? – Защото нещата не произтичат от него. Сам по себе си човек представя платно, върху което всички неща се отразяват. Платното не е реалност. Реалността иде от Вечното начало в света. Като знае това, човек не трябва да се страхува от слугуване. И да иска, той не може да служи на всички хора. Обаче като служи на Божественото начало, едновременно с това той ще служи и на хората.

(стр. 42)

„Ако някой слугува на мене, мене да последва." Слугуване без любов, без доволство, не е слугуване. Защо? – Защото човек слугува само на Великия.

Христос казва: „Както Ме е Отец научил, така правя. Аз дойдох да слугувам." Наистина, човек може да служи само на мъдреца, на съвършения, у когото Бог живее. Като знаете това, и вие трябва да слугувате, за да придобиете нещо. Какво ще придобиете? Формата си няма да измените изведнъж, нито съзнанието си, но все ще придобиете нещо, колкото малко и да е то. Цената на извора не се заключава от големината му, но от чистата вода, която извира от него.

Следователно и вашата цена се определя от това, което излиза от вас, т.е. от живота.

29. Съзнанието е на степени

До известно време ние мислим, че всички хора са добри.

Като дете ти си имал голямо мнение за баща си, за майка си, че те са божества, но като пораснеш, условията се изменят и ти почнеш да разбираш и виждаш дефекти, слабости в тях. Кое е причината за това? – Съзнанието ти е пораснало. Ти почваш да разбираш, затова виждаш дефектите на баща си и майка си.

30. Мисли!

При неблагоприятните условия ти ще мислиш.

Всяка една мъчнотия идва, за да строши тоягата на дядо ви.

31. Щастие

Сегашните хора обичат главно ближните си: мъжа, жената и децата си. От това зависи тяхното частично щастие. Колкото по-малко хора обичате, толкова по-малко щастие ще имате. Щастието на хората е в зависимост от любовта им. Ако обичате много хора, голямо щастие ще имате. Същият закон се отнася и до омразата. Много мразите – много нещастия ще ви сполетят. Любовта подхранва доброто у човека, а омразата – злото.

Обичайте, за да се ползувате от плодовете на доброто. Пазете се от омразата, за да не изпитвате горчивите плодове на злото.

При омразата вие плащате, а другите ядат и пият.

Човек в себе си има бомби – и глупавият, и разумният. Глупавият човърка постоянно своите бомби и страда непрестанно, а разумният заобикаля бомбите си, не се занимава с тях.

Щастието е достояние на всички разумни хора, на всички живи същества.

Стремиш ли се към щастие, желай го за всички живи същества.

Като желаете както своето щастие, така и щастието и доброто на хората, вие изявявате любовта си към тях. Докато не обичате хората, вие не можете да бъдете добри, не можете да бъдете щастливи.

32. Защо сме земеделци?

Когато Господ иска да те научи хубаво да говориш, ще те направи земеделец.

Когато иска да те научи да разбираш, да чувствуваш живота правилно, ще те направи градинар. Когато иска да те научи да мислиш правилно, ще те прати на училище да учиш.

И тъй, вие сега сте изпратени на училище на земята – да учите, да изправите своята погрешна мисъл, която сте имали в миналите си съществувания.

Животът няма какво да се поправя. Сам по себе си той е съвършен, но ние трябва да изучаваме ония велики закони, които Бог е положил.

33. Ние не сме фактори

Всеки за себе си ще знае, че той не е главният фактор за новото, което иде в света. Той е носител само на идеи, които идат от по-високи сфери. Както човек се ражда и преражда, така и идеите се раждат и прераждат, пренасят се от един човек на друг. Както една идея е изнесена в последния момент на развитието си, така и сегашният живот за всеки човек е най-добър, макар условията на живота му да са такива, че го заставят сериозно да мисли. Наистина човек трябва да бъде заставян да мисли. Мнозина не обичат да работят. За да обикнат работата, Провидението ги поставя при бедни условия и те се принуждават да научат различни изкуства. Дето има камшик, там има работа, труд, усилия. След всичко това някой ще каже, че е учен човек. Да, учен е, но благодарение на камшика, на условията, които насила го заставят да работи.

34. Искаш ли да прогресираш

Искаш ли да прогресираш, ти трябва да желаеш доброто, щастието на всички хора. По този начин вие повдигате себе си, а същевременно помагате на ближните си, както и на цялото човечество. Това значи да изпълни човек волята Божия. Следователно, когато някой прави добро на своя ближен, той има предвид да изпълни волята Божия. Щом изпълни волята Божия, и той се радва, и ближният му се радва. Като изпълнява волята Божия, човек е радостен и доволен от себе си. Престане ли да изпълнява волята Божия, радостта му изчезва. Тъй щото, когато говориш нещо на човека, говори му това, което е във връзка с волята Божия. Дали му говориш добре или зле, щом е в съгласие с волята Божия, то е на място. Волята Божия се заключава във всяко нещо, което дава подтик на човека, което повдига и осмисля неговия живот.

Ако искате да прогресирате, изпълнявайте волята Божия, а не своята воля. Който мисли само за себе си, той не може да прогресира. Истинският прогрес на човека се обуславя от любовта му към всички хора, към всички живи същества. Любовта на човека към себе си е най-малката любов. Любовта на човека към Бога е най-голямата любов, която осмисля живота. Човек се движи между тези два полюса на любовта. Той започва от себе си, върви към ближния си, докато един ден достигне до Бога. Който иска да бъде силен, щастлив, той трябва да обича Бога.

35. Какво е нужно за човека?

Какво е нужно за човека? – Права мисъл, възвишени чувства и здраво тяло. В това седи неговият прогрес.

Без здраво тяло човек нищо не може да постигне. Здравето е мярка в живота. Който е здрав, той всичко може да постигне. Да постигне човек всичко в живота си, това значи да разбере своя живот, а не живота на другите. Докато е на земята, човек изучава условията на своя живот. Като ги изучава, той постепенно се повдига.

36. Труд, работа

Човек трябва да се стреми към труд, към работа, без да се осъжда и без да осъди другите. Животът е място на изправяне, на работа.

Някой се изцапал – няма нищо от това. Той трябва да вземе вода и добре да се очисти. Или друг някой се оцапал – пак същото. Ще вземете чиста вода и ще му помогнете да се очисти. Този е пътят на любовта. Този е пътят на повдигането. Бъдете снизходителни към себе си и към ближните си и благодарете, че сте изпратени на земята да се изправяте и да учите. Като съзнавате това, положението ви ще се подобри. Човек трябва да се учи правилно да говори. Думите му трябва да топлят, но не и да изгарят.

37. Индивидът е фактор

Всеки един индивид от даден народ е мощен фактор при определяне бъдещето на страната си. Мисълта на човека е тази сила, която, в своето колективно действие, ще ни тласне в една или друга посока. Нашата мисъл, нашата вяра, нашето желание и нашето решение са факторите, които ще определят нашето бъдеще.

Всичко зависи от нас, а не от вън.

От нас зависи мирът, от нас зависи и войната – от пътя, по който тръгнем, от насоката, която вземе нашата мисъл.

Всеки отделен човек е способен да направи много нещо за мира, само с мисълта си, защото съсредоточената мисъл е мощна и по вътрешен път се възприема от другите.

38. Мирът – Мисъл за мира

Няма по-мощно, по-ефикасно средство за запазване на мира от мисълта за мира.

Мисълта за мира е сила, която, след като излезе от нас, действува вече самостоятелно, невидимо и независимо от нас. Тя прониква в другите съзнания и започва и там своята работа. Нейните резултати се обуславят от силата, от интензивността, от съсредоточеността и от времето, което сме употребили за нея.

Колкото по-силна, по-интензивна, по-съсредоточена и по-често повтаряна е нашата мисъл за мира, толкова по-големи ще бъдат нейните резултати – толкова повече съзнания ще засегне тя и ще ги направи мощни вибриращи радиопредаватели на същата мисъл, на същата идея.

39. Какво трябва да учи човек

В света човек трябва да учи главно три неща: той трябва да проучава и усвоява правата, светлата мисъл, възвишеното, благородното чувство и добрата постъпка.

Вие не можете да бъдете гениални в никакво изкуство, ако не можете да мислите право. Вие не можете да дадете израз на това изкуство, ако нямате едно право чувство.

Появяването на светлината, това е резултат на една мисъл. Мисълта е резултат на Божия ум.

40. Закон на единството

(из „Добрите навици", стр. 13)

(Не бързай)

Американският лекар отива в Мала Азия и бил повикан да лекува един турчин – трескав. Предписал лекарство за една седмица по 3 пъти на ден. Турчинът го изпил наведнъж и умрял.

Добрият навик е помощник на волята.

41. Заради идеята подиграват

Когато някой човек възприеме някоя велика идея, окръжаващите започват да го подиграват, да го хулят, да го кръщават с разни епитети. Обаче този човек върви тихо и спокойно, от нищо не се смущава. Защо? – Защото той живее в друг свят, далеч от техния. Този човек има убеждение. Той е развил своята мисъл, може да се концентрира, може лесно да разрешава мъчнотиите си. Каквото да му говорят, както да се отнасят с него, той се връща дома си весел, разположен. Апостолите.

Радвайте се, когато страдате за убежденията си. Който не се радва, когато страда за своите идеи, това показва, че те не са легнали още дълбоко в съзнанието му.

3.
Отворените сърца

Беседа, държана от Учителя по случай новата 1929 година

12 ч, полунощ, срещу новата 1929 година, Изгрев
Начало – 8 ч вечерта

Добрата молитва
Молитвата на Царството

След братската вечеря имаше концертна и литературна част, подир което Учителят държа беседата.

Прочете се 6. Глава от Евангелието на Матея.

За новата година можете да прочетете 21. глава от Откровението. Общият сбор на цифрите на новата година е 21. Аз ви говорих за числата 12 и 21. Вие знаете какво означават те. В тази година има две неща, които са важни:

1. Тя показва пътя, по който човек трябва да върви – Божественият път.

2. Тази година показва методите, по които човек може да ликвидира със своята карма или да подобри своето положение. Защото, ако съберете двете деветки в годината, получавате 18, а 18 е емблема на лошото в човека. Писанието казва: числото на човека е числото 18. Следователно човек в своите низки прояви е лош. Защо? В момента, когато човек почне да мисли за себе си, за своето благо, за своята свобода, за своята наука, за това-за онова, той е вече лош човек. Сега могат да се явят много противоречия. Не трябва ли да мисли ученикът? Та каква наука е науката на лисицата? Каква наука е науката на вълка? Каква наука е науката на змията? Каква наука е тази наука на задушливите газове? И най-после, каква е тази наука, която учи хората как да погребват своите умрели? Хубави паметници им издигат. Ние правим това, което не е никаква наука. Наука е това да се създаде живот, да се внесе любов, истина, правда, да се подобри общият живот. Като слязъл Мойсей от Синай и видял златното теле, хвърлил плочите. За да познаеш Бога, ти трябва да изпиеш златото си и да оголееш. И затова, който има пари, трябва да изпие парите си и да каже: „Наживях се." И после да каже: „Сега ще се науча да се моля на Бога." В сегашните години човек ще учи 15 години, после ще осигури живота си със заплата 4-, 5- и повече хиляди лева, после да има жена, деца и работите все не са уредени. На кого работите са уредени? И после казват: „Като отидем на онзи свят, там ще се уредят работите." Питам: Кой дядо, баба са се върнали от онзи свят, да кажат как са уредили там работите. Като риби мълчат. Чудна работа, не е ли позволено да се говори истината? Когато човек има да дава, мълчи, а когато има да взема, говори.

Като говорим, че човек е лош, ние разбираме, че той е свободен. Само свободният човек може да греши. Това е закон на свободата. Но чрез грешенето човек става роб на греха. Ти си свободен да грешиш, но със своето грешене ти

си вече роб на греха. Следователно, щом се подчиняваш на греха, ти се подчиняваш на един закон, който не носи твоето добро. За придобиването на свободата има два начина: единият начин е, когато хората искат да бъдат свободни, за да грешат. Тогаз човек се освобождава, но после се заробва. Вторият начин е: човек се заробва и после се освобождава. Този начин е чрез правене на добро.

Пример за първия начин: ти си сиромах, нямаш 5 пари в джоба си; молиш се на този, на онзи, но не те приемат. Ти казваш: „Моето достойнство се урони." Имаш 500–600 лева, купиш си револвер, срещаш някой богат човек и му казваш: „Двадесет хиляди лева или ще те убия!" Богатият човек ти ги дава и ти ставаш веднага свободен. Обаче всичките закони в обществото са против крадеца. След като те хванат, ще ти вземат парите назад и ще те затворят. Значи законът те преследва. Вторият начин е чрез правене на добро: имаш пари, правиш добро, но с това ти спечелваш приятели, освобождаваш се.

Сега има друг метод, най-слабият метод: човек трябва да се изнасили, за да приложи Божия закон съзнателно, т.е. да дава по закона на Любовта, да знае кому какво да даде.

Всеки ден, всяка една година си има своите си задължения. Задълженията произтичат от простия факт, че ние всички сме органи на Божественото тяло. Щом живеем в Бога, ние трябва да бъдем носители на Божиите мисли. Какво прави клетката, като минава кръвта? Всяка клетка си взема колкото ѝ трябва и другото пуска да си върви. Никоя клетка няма хамбар в себе си. И щом рекат клетките в себе си да направят хамбар, образува се тумор (буца) или някое подуване в корема. И този човек скоро ще го пратят на онзи свят, нищо повече. И най-сетне ще научиш другите, които живеят около тебе, че хамбар не трябва да се прави. Докато няма хамбар в тялото, то е здраво. Сега, разбира се, аз говоря на онези, които могат да имат онова разбиране. Някои казват: Как може да живее в сегашното време без хамбар?" Ако вие сте човек, пълен със сила, от Божествена Любов, с магична сила, че откъдето минете, привличате хората, нима вие ще останете гладни? В какво седи това привличане? Красотата на човека – може да бъде много умен, може да бъде много добър, – аз разбирам повишение на неговото съзнание.

Няма правило по кой начин да се прави доброто. Начинът, по който аз мога да правя добро, не е правило за всички. Този начин е само заради мене. Аз може да имам обичай да правя добро сутрин, друго – по обед, друго – вечер. Някой казва, че на човека може да се каже някоя сладка дума. Доброто може да се прави и без да се каже сладка дума.

В Бургас имаше един търговец, който ще нахука просяка, който ще дойде при него. Просякът си излиза, обаче в този търговец съвестта била развита, той ще вземе със себе си 10 лева, ще намери просяка в една задънена улица и ще му каже: „Вземи ги, нехранимайко!" Ще го смушка и ще се върне в дюкяна си.

Та, сега: съдбата, кармата, е като този търговец: ще те изпъди и после като този търговец ще те смушка и ще ти тури 20 лева в джеба ти. Вие ако мислите, че светът ще ви посрещне с венци, бъдете уверени, че отначало ще има венци, а после ще има развенчаване. Нима мислите, че една певица със слава, след като си изгуби гласа и дойде друга, няма да я забравят? Забравената ще се сгуши. Сегашният свят е привиден. Това ни най-малко не трябва да ни обезсърчава. То е един метод на възпитание. Ние нямаме още на земята онзи идеален живот, към който трябва да се стремим.

Доброто на земята не съществува. Любов на земята не съществува още. Проява на любовта има на земята, но любов конкретно на земята не живее. И

ако любовта живее на земята, то не бихте видели хората да ги бесят, не щеше да има затвори. Ако Любовта беше на земята, не щеше да има убийства, каранници между хората. Един казва: „Аз много го обичам." Това е само проява на любовта. Любов още няма на земята. Той казва: „Аз го обичам" и после ще му изневери. А казва се: „Любовта никога не отпада." Бог нито се изменя, нито се променя. Ние се стремим към Бога. Човек има две съзнания. При едното човек се обижда. Например някой не направил нещо по волята ти и ти се обиждаш. Това е лошото в човека. Но после нещо отдълбоко ти казва: „Остави го, слабост е." Това е Божественото в човека. Двете съзнания паралелно вървят. Докато ние съдим хората, тогава се чувствуваме добре, но когато ни съдят, тогава се чувствуваме зле.

Който съди, ще бъде съден. Аз не говоря за външността; аз говоря за съзнанието на човека. Аз не говоря за думите, които казва. Аз гледам дали съзнанието му е разделено. В момента, когато човек раздвои съзнанието си, той е лош, макар и да е бил ангел, светия. А когато съзнанието не е раздвоено, той е светия, ангел. Банкеринът ми дава, да кажем, 20 000 лева, докато си плащам. А като не плащам – с 4% лихва. Аз съм честен заради него, докато си плащам. Като не плащам, той ми казва, че съм вагабонтин. Каква любов има към мене той? После, вземете например любовта на майката: ако един ден детето не изпълни желанието на майката, и тя се изменя. И бащата се мени, също и синът. Това не е човекът. Това е едно състояние на рибите.

В тази година на вас ви трябва една правилна философия на съзнанието. Ако не тази година, все трябва да дойде една 201 година, със сбор 21; все трябва да дойде една година с две деветорки. За цифрите на тази година: 1 – то е Божественото. 2 – то е лошавината, скарването между хората; 9 – това са всички възможности в доброто и злото. можем да кажем още: 1 е закон на Мъдрост, 2 е закон на Любовта; приложението на любовта на земята. Когато обичаш някого, ти го гледаш. Който те обича, той те гледа. В окултната наука адът и небето се познават по това, че в небето всички си обръщат лицето към Бога, а в ада всички жители не обръщат [гърба] си към Бога. И следователно в ада изгрев няма, там е вечен залез. А в небето, понеже всички си обръщат лицето към Бога, там е вечен изгрев. Изгревът е символ на любовта. А залезът е символ на изгубената любов. Щом слънцето залязва, то любовта е изгубена.

Тази година идат ред същества от разни степени на развитие и следователно вие ще влезете във връзка с тях. Някои от тях са лоши, някои от тях са много добри, но с всички вие ще имате взимане-даване. Ако сте умни, от всички ще се ползувате, а ако сте глупави – не.

Глупавият човек се мисли за Божество, което иска да измени Божествените закони. Например кой от вас не казва: „Защо Господ ми даде такава майка, защо ме тури в такова общество, защо Господ не ми даде наука?" Като че Господ трябва да мисли само за вас и вие да заповядвате, а Той само да изпълнява вашите заповеди.

Сега пътят, духовният път не е труден. Доколкото аз знам: най-лесният път в света е духовният път, като го знаеш; но най-мъчният е, като не го знаеш. Често вие се намирате в положението на онзи просяк, за когото се говори в една приказка в древността. Един цар обичал да се дегизира – ходил с много прости дрехи. Неговите слуги и кочияши били облечени като генерали. Един ден царят се разхождал. Минал просяк край него и му казал: „Ти си бедняк като мен, какво ще искам от тебе?" И отишъл при слугите. Та, и вие ходите и търсите помощ от слугите, а като дойде до Господа, казвате: „И ти си като мене" и си заминавате. Не, ще се спреш до този с простите дрехи. Това е вътре в съзнанието: това, което дига шум в тебе и се показва, че е облечено, наконтено,

ти от него не проси, но като дойдете до онова тихото, спокойното състояние, кажи му една дума и повече не повтаряй – Господ е вътре в тебе и няма желание, което Той да не изпълни. А вие отивате все при генералите, но няма нищо в тях.

Тази година вие ще е научите да познавате какво се крие в човешката душа. Дълбоко в човешката душа се крие едно Божествено съзнание. И за да го намерите, трябва да изгоните всяка завист, маловерие, раздразнение. Човек да се постави като много разумно дете и веднага ще чуе този глас – той се казва Тихият глас.

Пророк Илия беше много смел човек. Той изкла 400 лъжливи пророци, после се уплаши от една жена и каза: „Господи, не искам вече да живея, виждам, че не съм по-добър от другите хора." Той като изкла 400 пророци, привлече всички техни грехове на себе си и после отиде в пустинята, където Бог му се яви по три начина: в огъня, в бурята и после в тихия глас. В тихия глас той чу Бога.

През тази година желателно е, аз ви пожелавам да чуете тихия глас. Тихият глас на Господа носи хубавото, великото в света. Когато дойде този, тихият глас да работи, тогаз се създава човешкият характер, тогаз човек е силен.

Човек трябва да е много богат, но когато дойде тихият глас, той става богат. Човек трябва да бъде богат, за да бъде добър. Когато Славейков казва: „Парице, парице, всесилна парице", тук парите, златото означават мъдрост. Значи, с мъдростта си в рая, а без нея – на края.

Миналата година ви говорих за отворените очи, а пък сега, тази година, казвам: Торбите ви да бъдат отворени. Защото, ако торбите ви са затворени, когато минават те, торбите ви ще останат празни. През цялата година торбите ви да бъдат отворени.

Сега ще разгледате това: Сърцето на човека да бъде отворено за светлината. Няма по-хубаво нещо от това човек да има връзка, да има тил.

Сега ви поздравлявам с годината. До 9 март старата и новата година заедно ще вървят, защото на 9 март старата година предава на новата.

Завърши в 1 ч след полунощ, 1 януарий 1929 год.

(Беседата е с почерка на Пенко Ганев; отбелязано е, че е преписана на 30.I.1929 год.)

4.
Слово на Учителя на братската вечеря на 29.VIII.1941 год., петък

4.1
(за сестра Ана Динова, която бе заминала от тоя свят)

(Учителят говори, но в края на вечерята, в 8.45 ч.)

Някои питат: „Дали ще се видим пак с нашите заминали?" Ще се срещнете само ако се обичате. Ако не се обичате, няма да се срещнете. Някои питат: „Къде е Динова сега?" Динова едновременно сега всички ви посещава. И на всинца ви говори, както с радиото може да се говори на 100 000 души, на множина. Тя по духовното радио ви говори сега. И понеже вашето радио има паразитни вълни, та не можете ясно да слушате. Някой път слушате гласа и казвате: „Дали е така или не?" Сега, по какво ще познаете дали една клечка е кибритена или не? Като цъкнете и запалите огън с нея, това е кибритена клечка, а ако целия ден цъкате и не можете да запалите, това не е кибрит.

Това, което дава радост, е живот. Това, което дава радост в света, е Любов. Любовта носи всички радости, всички веселия, всички блага. Тя носи всичко онова, което човек иска.

Душите са слугини на Любовта. Всички души са излезли от бога, за да донесат Любовта на Земята, и пак да се върнат при Бога и да Му разправят как са изявили Любовта. Всеки от вас ще се върне при Бога, няма да се мине много време, и ще се върне – след 5 години, след 10 години, след 50 години, след 120 години най-много.

Когато едно дете израсне, къде отива? То отива при възрастните, отива при стария – всички тези форми са в стареца. И старецът не е последната форма. Той е последният актьор на земната сцена. Той е последният, който напуска земната сцена. Той играе една важна роля и когато свърши ролята си, театърът се затваря. И после пак театърът почва с децата. Първото действие. В средата на представлението са възрастните, а при последното действие звънецът удря, хората ръкопляскат и си отиват от театъра и си говорят за онова, което са видели.

Ти не можеш да познаеш една душа, ако не я обичаш. И Бога не можеш да Го познаеш, ако не Го обичаш. И хората не можеш да ги познаеш, ако не ги обичаш.

Вие сега се заблуждавате с външната форма на човека – дрехата, в която човек е облечен. Когато човек е облечен в най-хубави дрехи, в дрехите ли е човекът? Нито в скромните дрехи, нито в хубавите дрехи е човекът; и разните тела, които има човек, са облекла. То е мода. Един ден тия облекла ще се изменят. След 70–80 години това малко дете ще има бръчки, косата му ще падне. Кои са причините? Косата му добива бял цвят. Побеляват хората – това показва,

че са станали много щедри. Белият цвят показва, че хората вършат Волята Божия. Но аз виждам, че след като [им] побелее косата, не [могат] да върш[ат] Волята Божия и искат да почернят косата си – да не знаят, че са много щедри.

Сестра Динова си похапна тая вечер. По-рано си похапваше чрез една уста, а сега – чрез повече от 100 уста. И каза: „Тия хора много хубаво мляскат, никога не съм ги виждала така хубаво да ядат." Казах й: „Добре, че замина на онзи свят, да видиш това." Тя каза още: „Колко са красиви, много млади ми се виждат." Казах й: „Добре, че отиде на онзи свят, да ги виждаш такива."

Онзи свят и този свят са степени на съзнанието. Дотогаз, докато мислим за някой човек, той е близо до нас. Не можем да мислим за някой човек, който не мисли за нас. Не можеш да обичаш един човек, който не те обича. Щом му правиш добро, и той ще ти прави добро.

Казваш: „Къде е тя?" Ако на някой човек ръката е парализирана и няма чувствителност, той може да бара нещо, но не чувствува. Защото това, което чувствува, не е в ръката, а в мозъка, дето има едни бели нишки. Мозъкът ми схваща, определя какъв е предметът. Душата е, която чувствува нещата. И когато душата е будна, тя чувствува качествата, които хората съдържат в себе си.

Ние живеем в Бога. Всички трябва да се радваме, че стават постоянни промени в света, който Бог е създал. Хубостта на живота седи в голямото разнообразие. Ако бихте живели с хиляди години, щяхте да станете нетърпими един за друг. А пък като си заминават, стават мили.

Духовните хора имат известни отличителни качества: нямат честолюбие, много са отстъпчиви. Когато на Земята не е така. Като отива човек горе, научава се как да живее. Ти имаш 5 лева. Даваш ги и после казваш: „Какво ще правя сега?" Господ те заобикаля отвсякъде, а ти мислиш за петте лева. Ако си заобиколен с много сестри и братя, които те обичат и ти ги обичаш, ти няма да чувствуваш нищо. Сиромашията се дължи на живот извън Бога, извън Любовта. Щом живеем за Бога, идват Божествените блага. Любовта носи всички блага чрез хората. Затова първото нещо е: Трябва да обичате някого! Вие обичате някой път, но се сърдите. Любовта изключва всяка сръдня, всяко подозрение, всяко недоразумение. Всички отрицателни качества, тя ги изключва.

Ти не можеш да обичаш един човек, който не те обича. Защото, като обичаш някого, това значи да даваш и да вземаш, да стане една обмяна между тебе и него.

(Учителят взема в ръцете Си един грозд.) Между този грозд и мене има Любов. Това грозде ме обича. Аз, като го хапна, ще му дам най-хубавото място в себе си. То си има душа. Ще му дам най-хубавия апартамент. Една красива душа има в това грозде. С това грозде има връзка сестра Динова. Трябва да му дадем най-хубавото място. И тя да каже: „Аз обикнах всички братя и сестри и те ме обикнаха." И тогава Бог ще каже: „Бъдете благословени всички, които любите!"

4.2

За Ана Динова

Препис

Решение

№ 38390

Пенсионният съвет при Дирекцията на държавните дългове, отделение за пенсиите, в заседанието си на 4 октомврий хилядо деветстотин тридесет и пета година, в състав:

Председател: Ем. Гешев

Членове: Б. Икономов

Г. Славов

при докладчика Ст. К. Станчев, разгледа пенсионното дело по пенсионната книжка № 30524 на Ана П. Динова, вдов. Без малол. деца от гр. София и въз основа на чл. 73 от Закона за пенсиите за изслужено време от 1932 година,

Реши:

Намалява от 1 април 1932 год., пенсията на Ана П. Димова, вдов. Без малол. деца от гр. София от 14 113 лева годишно, на 12 701 лева годишно, за изслужени 19 години 5 месеци.

Настоящето решение е неокончателно и подлежи на обжалване по апелативен ред пред надлежния окръжен съд, в месечен срок от съобщението му в препис на заинтересуваната страна.

Председател: (п) Ем. Гешев

Членове: (п) Б. Икономов

(п) Г. Славов

Докладчик: (п) Ст. Станчев

Вярно, за докладчика: К. Благоев

4.3*

Помни –

1. Старай се да преодолееш инертната материя в себе си. (Боже, помогни ми да преодолея това състояние в себе си.)

2. Каквато работа започнеш, гледай да я свършиш. Старай се да преодолееш всички мъчнотии, които срещнеш.

3. Най-малката работа предприемай да вършиш всеки ден.

Бъди естествена, естественият е красивият Божествен човек.

Само Божественото е, което свързва хората, понеже то е постоянно.

4.4

Пътят на Божията Любов е осеян с всички условия и възможности за постижение.

1.I.1939 година

---

* Под номера 4.3 и 4.4 представяме мисли, записани от Ана Динова на два листа. Това е метод от Учителя – листовете се окачват от учениците на стените, за да могат да ги подсещат, като ги гледат, за да работи съзнанието им по дадената мисъл. (Бел. на съставителя Вергилий Кръстев.)

5.
Бистрица и бъдната Паневритмия

Магнетофонен запис на Пеню Ганев, направен през 1974 г. от Вергилий Кръстев

Когато станаха бомбардировките зимата на 1943 г. в София на 10 и 20 декември, то Учителят излезе далеч от града и отиде чак до село Бистрица.

И като излезе на село Бистрица, нивите там са така равни и много хубав изглед имаше на изток и Учителят каза: **„Тука е хубаво в бъдеще да играят Паневритмия."** За в бъдеще каза. Така каза.

Бистрица носи името си от това, че наоколо има бистри води, които се стичат от планината Витоша. Та, от едната страна се стичат бистри води, а от другата страна, като се излезе от селото Бистрица, нивите наоколо са така равни и много хубав изглед има на изток. То е било хубаво мястото, то е хубаво. И сега да отидеш там и да погледнеш, ще кажеш, че е хубаво това място.

Това го чуха много братя и сестри и това се поменува досега. И може би няма да бъде далеч в бъдеще, когато автобусът ще докарва там много хора от София, които ще отиват на Паневритмия. **Паневритмията ще стане официална най-после.** Ще се задължават и ученици, и войници да я играят. **То е проект за в бъдеще.**

5.
Приложение на оригинална песен

В раздел II. „С песните на Учителя" на стр. 137–141 с № 11 е описана историята на песента „Благословен да е, който люби и обича". В Приложение към раздел II на стр. 168 е даден нотният текст с новите думи, поставени от Учителя на песента на Георги Спасов със заглавие „Люти клетви".

Успяхме да издирим оригиналната песен на Георги Спасов от Народната библиотека. На стр. 789–790 я представяме на вниманието ви, преснета на скенер.

От съставителя на „Изгревът" том XVI
Вергилий Кръстев

ЛЮТИ КЛЕТВИ

НАРОДНА ПѢСЕНЬ

Lento

Георги Спасовъ.

f *p*

pp dolce

poco rit.

p

Проклетъ да е, триклетъ ма - мо, който либе либи ма мо, —

p

либи па не вже ме;

rit.

pp *f*

a tempo

f dim.

p

Че либе се мила ма - мо лесно не за - либ ва,

mf

p *mf* *p* *f*

Допълнение към раздел II. С песните на Учителя, стр. 167.

7.в. Георги Спасов: „Люти клетви“, народна песен със съпровод на пиано. 2-ро собствено издание, Гадев & Стаевски, С., ул. Алабинска 35 – към № 11., стр. 137–141. Учителят дава нови думи на песента, според Новото Учение. Виж стр. 168.

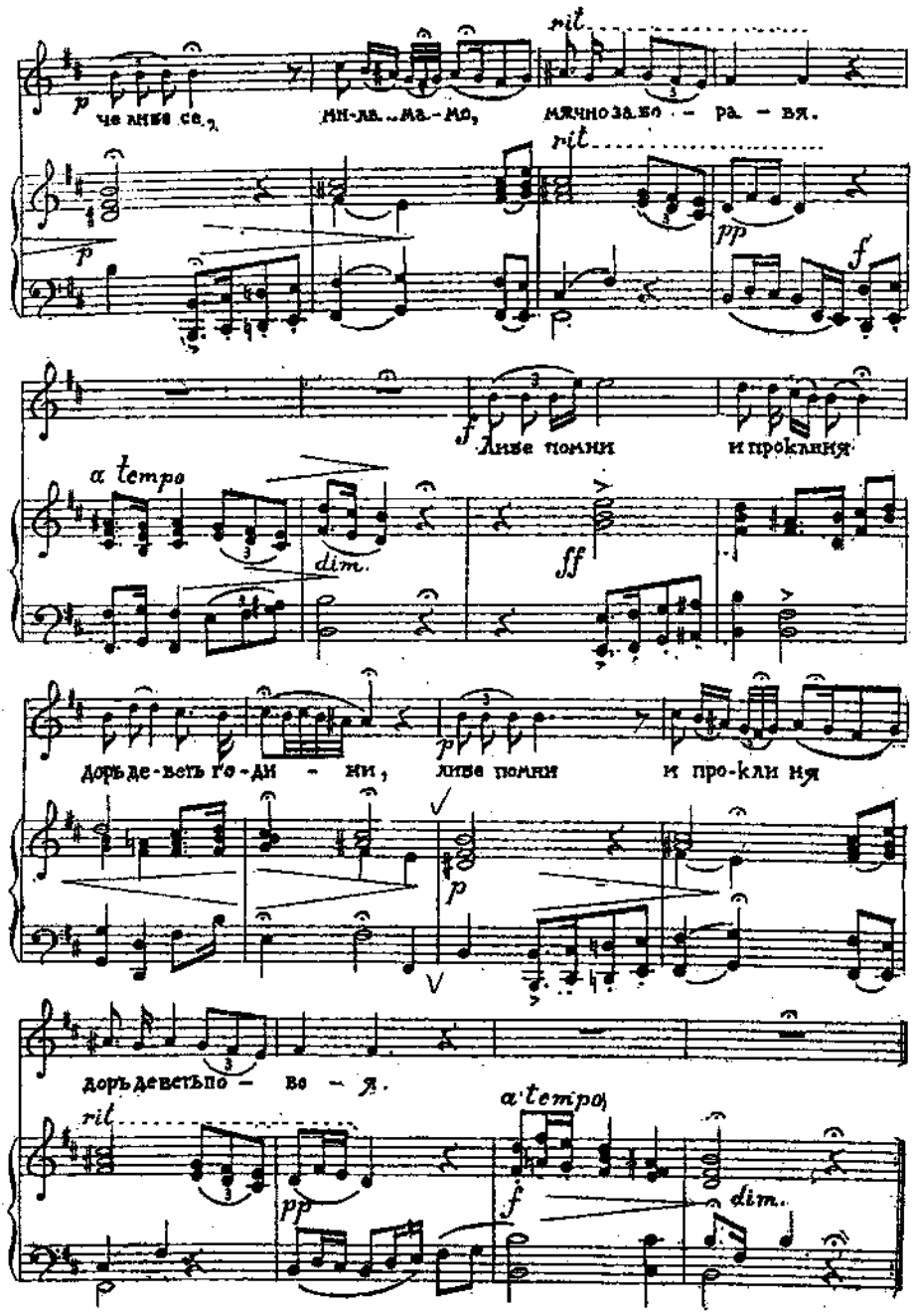

2. Мойто лице ме остави,
Друго лице си залюби,— мене заборави.
Тежка рана на сърдцето лесно не минава,
Първо лице, първа сеща чакъ до гробъ остава.

Люти клетви ще го стигнатъ
И ще го прокобятъ,
Но не искамъ, мила мамо,
Тѣ да го погубятъ.

Всичко право запазено. Намира се при музикалнитѣ магазини и у автора — ул. Боянска 19 — София

Пеню Ганев

VIII.
21 упражнения от Учителя

Предадени от Пеню Ганев

Пеню Ганев

VIII.
21 упражнения от Учителя
(предадени от Пеню Ганев)

1.

Изходно положение (И. П.): Изправен стоеж, краката и ръцете прибрани до тялото.

Ход на движенията:

– Крачка напред с десния крак, прибиране на левия крак към десния, изнасяне леко ръцете напред и нагоре под ъгъл 45 градуса.

– Крачка напред с левия крак и сваляне на ръцете до изходното положение, прибиране на десния крак към левия, изнасяне на ръцете леко напред и нагоре.

Повтаря се 6 пъти напред, 6 пъти назад и 3 пъти напред.

2.

И. П.: Изправен стоеж, краката и ръцете прибрани до тялото.

Ход на движенията:

Същото както при упражнение 1., но с приклякане и силен удар с ръцете нагоре и напред. Изтласкването на ръцете става с повдигане на пръсти.

Същият начин на повторение както при упражнение 1.

3. Късай-хвърляй

И.П.: Тялото изправено, краката прибрани, ръцете пред гърдите в хоризонтално положение, свити в лактите, пръстите свити в юмрук.

Ход на движенията:

– Десният крак се изнася надясно с леко приклякване на левия и едновременно с това ръцете се изнасят встрани, като пръстите се разтварят и се издишва. Движението на ръцете изразява късане и хвърляне.

– Прибиране на ръцете и краката в изходно положение – вдишване.

– Същите движения се повтарят, като се започва с изнасяне на левия крак.

Упражнението се прави 21 пъти, като всяко изнасяне на крака се брои за един път.

4. Балсам за коленете

И.П.: Тялото изправено, краката прибрани, ръцете встрани, малко напред и нагоре.

Ход на движенията:

– Клякане и изправяне.

При клякането се издишва, а при изправянето се вдишва. След изправянето леко се задържа, за да се поеме достатъчно въздух. Положението на тялото е вертикално.

Повтаря се 21 пъти.

5.

а) Приемане на Божиите блага.

И.П.: Тялото изправено, ръцете и краката прибрани.

Ход на движенията:

Въртене на ръцете отзад нагоре, напред и надолу в пълен кръг, 21 пъти.

б) Раздаване на Божиите блага:

И.П.: Същото както при а).

Ход на движенията:

– Същото упражнение както а), но ръцете се въртят в обратна посока: пълен кръг отпред нагоре, назад и надолу, 21 пъти.

При издигане на ръцете нагоре да се чувства устрем.

6. Упражнение за кръста

И.П.: Тялото изправено, краката леко разтворени, ръцете на кръста.

Ход на движенията:

– въртене на тялото от кръста нагоре кръгообразно – 3 пъти отляво надясно – т.е. в посока на часовниковата стрелка, и 3 пъти отдясно наляво – по посока обратна на часовниковата стрелка.

7. Обтягане

И.П.: Тялото изправено, краката и ръцете прибрани

Ход на движенията:

– Крачка напред с десния крак, при което кракът леко се прегъва, а левият крак е изпънат. Дясната ръка се изнася напред под ъгъл 45 градуса, а лявата – назад под същия ъгъл. Тялото се обтяга максимално напред, като тежестта пада върху десния крак, а левият крак леко се отлепя от земята.

С това завършва първата част на цикъла.

– Изнасяне на левия крак напред, сгъване на десния крак. Тялото се изнася назад и максимално се изпъва. Ръцете са свободно отпуснати надолу. Тежестта на тялото пада върху левия крак.

С това завършва втората част на цикъла.

Този цикъл на упражнението се повтаря 3 пъти, като всеки път се започва с различен крак.

8. Упражнение за дишане

И.П.: Тялото изправено, краката и ръцете прибрани.

Ход на движенията:

– Изнасяне на десния крак напред и нагоре до прегъването му под прав ъгъл. Едновременно с това – издигане на двете ръце, с длани надолу, допрени до тялото и прегънати под прав ъгъл в китките, до височината на гърдите. Лактите се изнасят навън и назад, като се поема дълбоко въздух.

– Силно издишване, като ръцете, пак с длани надолу, с тласък се свалят надолу до изходното положение. Десният крак стъпва на земята.

Същото се повтаря и с изнасяне на левия крак.

Прави се 12 пъти.

9. Магнетично упражнение за пълно отпускане на тялото

И.П.: Тялото изправено, ръцете и краката прибрани.

Ход на движенията:

– Крачка напред с десния крак и едновременно с това – люлейно движение напред и назад с тялото, като то е напълно отпуснато. Ръцете са отпуснати и се люлеят с тялото.

Това се прави 4 пъти, а на 5-ия път левият крак и ръцете се изнасят напред свободно под ъгъл 45 градуса.

Упражнението се прави с плавно люлеене на тялото напред и назад, на пръсти, с леко прегъване на коленете, като тежестта на тялото се пренася последователно ту на десния, ту на левия крак. Ръцете, отпуснати, следват движенията на тялото.

10. Мигновена смяна на краката

И.П.: Тялото изправено, ръцете на кръста, десният крак изнесен встрани. Играе се на пръсти.

Ход на движенията:

– Мигновена смяна на положението на краката, като се стъпва на десния, а левият крак се изнася с леко подскачане.

– Мигновена смяна на положението на краката, като се стъпва на левия, а десният крак отива на изходното положение и т.н.

Повтаря се общо 21 пъти, след което кракът се прибира и ръцете се отпускат.

11. Мигновено подскачане и разтваряне на краката и ръцете

И.П.: Тялото изправено, ръцете на кръста, краката прибрани.

Ход на движенията:

– Мигновено подскачане и разтваряне на краката встрани. Едновременно с това и ръцете се изнасят встрани.

– Прибиране на ръцете и краката в изходното положение.

Повтаря се 21 пъти.

Упражнението се прави на пръсти и наподобява подскачането на гумена топка.

12. 6 наляво, 6 надясно

И.П.: Тялото изправено, краката прибрани, ръцете пред гърди, свити в лактите, с длани обърнати надолу.

Ход на движенията:

– Крачка встрани с левия крак и едновременно с това – разтваряне на ръцете.

– Десният крак се прибира до левия, а ръцете се свиват в лактите пред гърдите.

Тези движения се правят 6 пъти наляво, 6 пъти надясно и 3 пъти наляво.

Упражнението се прави плавно, ръцете се опъват хоризонтално встрани.

13. Величествено упражнение

И.П.: Изправен стоеж, краката прибрани, ръцете под ъгъл 60 градуса насочени вдясно нагоре. Погледът следва движението на ръцете.

Ход на движенията:

– Люлейно движение на тялото и ръцете едновременно отдясно наляво с леко приклякване и привеждане на тялото напред. Движението е плавно, много бавно и величествено.

Люлейното движение се повтаря 4 пъти (по 2 пъти във всяка посока). На 5-ия път става обръщане на тялото на 180 градуса върху левия крак с леко приклякване и замах на ръцете, като те описват широка дъга и се връщат в изходното положение.

Упражнението се повтаря 6 пъти и се завършва с лице напред.

14. Кърши-снага

И.П.: Тялото изправено, краката леко разтворени, ръцете на кръста с пръсти напред.

Ход на движенията:

– Подскачайки, изнасяме дъгообразно десния крак половин крачка напред и стъпваме върху него, като едновременно левият отива встрани и, без да се задържа в това положение, веднага прави на свой ред дъгообразна половин крачка напред – стъпваме върху него; същевременно десният отива встрани.

– Тялото силно се кърши в кръста наляво и надясно в такт с подскачането. При това подскачане от крак на крак се получава едно движение напред; след това се връщаме назад и така движенията напред и назад се сменят последователно няколко пъти.

– Към края на упражнението движенията стават колкото се може по-бързи.

15. Упражнение за здравината на стомаха

И.П.: Тялото изправено, краката и ръцете прибрани.

Ход на движенията:

– Ръцете се вдигат успоредно нагоре, като се поема дълбоко въздух.

– Сваляне на ръцете надолу и едновременно прегъване на тялото в кръста и пълно издишване. Пръстите на ръцете докосват пръстите на краката без прегъване в коленете.

Повтаря се 3 пъти.

16. Упражнение за здравината на гърдите

И.П.: Тялото изправено, краката и ръцете прибрани

Ход на движенията:

– Ръцете се изнасят напред с длани надолу, после встрани хоризонтално, като се вдишва дълбоко.

– Ръцете се връщат напред и се свалят надолу – издишва се.

Упражнението се прави 3 пъти.

17. Упражнение за долната част на симпатичната нервна система.

И.П.: Тялото изправено, краката разтворени, ръцете с длани една срещу друга, така че лактите леко да са долепени до главата.

Ход на движенията:

– Правят се кръгообразни движение на тялото от кръста нагоре: 3 кръга в посока, обратна на движението на часовниковата стрелка и 3 кръга по посока на часовниковата стрелка.

18. Упражнение за горната част на симпатичната нервна система

И.П.: Тялото изправено, ръцете прибрани, краката леко разтворени.

Ход на движенията:

– Ръцете с длани надолу се изнасят хоризонтално встрани, обръщат се с длани нагоре и се вдишва дълбоко.

– Свиване на ръцете в лактите и докосване на раменете с пръстите, като едновременно се издишва.

– Ръцете се връщат встрани с длани нагоре, обръщат се с дланите надолу и заедно с това се вдишва.

– Ръцете се прибират към тялото и се издишва.

Упражнението се повтаря 3 пъти.

19. Упражнение за равновесие на нервната система

И.П.: Тялото изправено, ръцете и краката прибрани.

Ход на движенията:

– Десният крак опънат се вдига до хоризонтално положение напред. Едновременно с това дясната ръка описва дъгообразно движение назад,нагоре и напред и докосва с пръстите си пръстите на десния крак.

– Изнасяне на същия крак назад, опънат колкото може повече, като се свива в коляното. Едновременно с това се прави кръгов замах нагоре и назад с дясната ръка, пръстите на ръката докосват петата.

Същото се прави и с левия крак.

Упражнението се прави общо 6 пъте (3 пъти с десния крак и 3 пъти с левия крак).

20. Упражнение за кръвообращението на главния мозък

И.П.: Тялото изправено, краката прибрани, ръцете изнесени хоризонтално надясно, с длани обърнати надолу, главата обърната наляво.

Ход на движенията:

– Ръцете със замах се придвижват наляво, като описват хоризонтален полукръг, а главата се придвижва в обратна посока.

– Ръцете със замах се придвижват надясно, като описват хоризонтален полукръг, а главата се придвижва в обратна посока.

Изпълнява се общо 12 пъти (6 пъти наляво и 6 пъти надясно).

21. Упражнение за малкия мозък

И.П.: Тялото изправено, краката прибрани, ръцете прибрани.

Ход на движенията:

– Приклякване, навеждане на тялото, ръцете надолу, пръстите се допират, сякаш загребват нещо.

– Изправяне на тялото, като с ръцете се загребва отдолу нагоре и те се издигат плавно напред и нагоре, стигат над главата, като се спират отзад на тила, при малкия мозък. След това ръцете се спускат надолу, преминавайки пред тялото.

При приклякването колената малко се раздалечават. При въртене на ръцете да се получават хубави кръгове.

Едновременно с движенията се изговаря формулата:

„Благодаря Ти, Господи, за магнетичната сила, която приемам от земята и я изпращам към малкия си мозък, за да трансформира всички мои отрицателни мисли, чувства и желания."

Упражнението се прави 3 пъти.

Накрая, след упражненията, се завършва с формулата:

„Ние сме в хармония с живата природа. Нека Божието благословение да протече през нас."

При изказване на думите *„Ние сме в хармония с живата природа"* ръцете се издигат встрани нагоре над главата с изправени нагоре пръсти и обърнати една към друга длани, върховете на пръстите се допират.

При думите *„Нека Божието благословение да протече през нас"* се прави „обливане" на тялото с ръцете – ръцете леко докосват главата, после се свалят плавно надолу, като минават през главата, раменете и гърдите до изходното положение.

Забележка: Движенията при последната формула са същите както тези от Паневритмията при формулата „Да пребъде Божият мир и да изгрее Божията радост и Божието веселие в нашите сърца!"

Пеню Ганев

IX.

Бележки от Вергилий Кръстев

1. За да влезете в епохата, в която бе живял Пеню Ганев, както и във всички събития, които се бяха развили, трябва да се запознаете с материала за Пеню Ганев в „Изгревът" том IV, стр. 554–558. Той важи и за сега, и за утре. И за когато ни има, и за когато няма да ни има на този свят.

2. След излизането на „Изгревът" том I, II, III се вдигнаха и тръгнаха на ожесточена война онези Сили, които се управляват от Духът на Заблуждението и Разрушението. Те организираха и ръководеха организираната лъжа срещу „Изгревът" с изявлението на Управителния съвет, публикувано в „Изгревът" том IV, стр. 614–615. Беше даден от мен Отговорът на стр. 615–618 и „Първородство за паница леща" – стр. 618–122.

3. Освен това бяха организирани по-активните съмишленици и изпратиха „Отворено писмо" в цяла България. То беше подписано от онези, чиито бащи си бяха заминали от този свят и чиято работа аз свърших и заради мен те днес имат историческа следа. Виж „Изгревът" том IV, стр. 622–624. „Отговорът" на това отворено писмо дадох на стр. 625–631 и стр. 631–637, 637–642.

4. Когато всичко беше организирано срещу „Изгревът", аз заявих, че ще дам отговор на тези лъжи. Изсмяха ми се в лицето, че никой няма да публикува моя отговор в „братско издание". Аз казах, че имам „Изгревът", а те нямаха нищо. И всички лица, които се подписаха срещу мен, заплатиха жестоко заради нарушаването на окултните закони. А аз през това време издадох и стигнах до 16-ти том на „Изгревът" и организирах отпечатването на 59 томчета от неиздаване Слово на Учителя по оригинала, които съхранявах 30 години по времето на комунистическата власт, която унищожаваше всичко, за да не остане следа от Школата и Словото на Учителя Петър Дънов.

5. Сред онези, които се подписаха срещу мен и „Изгревът", бяха и синът на Пеню Ганев и съпругата му Божанка. Всички смятаха, че съм унищожен, потриваха ръце, че са си свършили работата както трябва и се усмихваха победоносно. Но Онзи, Който ръководеше и движеше програмата „Изгревът", ги помете. А кой беше той? Виж „Изгревът", том XIII, стр. 805–807. По-късно решиха да се коригират спрямо мен. Аз се съгласих. Допуснах това само за някои. Но не за всички.

6. Бях задвижил програма за концерт-рецитали по спомени от „Изгревът" и песни на Учителя. През сезона 2001/2002 год. те бяха 8 на брой. Петър Ганев участвува със свой квартет през 2002 год. на три концерт-рецитали и представи свои музикални разработки по музика на Учителя. Участвуваха и певици. Така той беше включен в програмата на „Изгревът". Участието му бе-

ше повече от сполучливо. Успя да види как звучат на живо неговите разработки пред публика. На всеки концерт тя беше от 230–300 човека – толкова бе публиката на „Изгревът" и разбира се, толкова събираше залата.

На един от концертите – на 30 март 2002 год. – представихме историята на Паневритмията. Петър Ганев подготви инструментален състав, който изпълни негова творческа разработка на „Паневритмията". Солист бе Ина Дойнова. Посрещна се много добре. За пръв път се изпълняваше от инструментален състав пред публика. На другите два концерта – на 23 февруари 2002 год. и на 29 юни 2002 год. – същият състав представи негови хармонизации на песни на Учителя. Освен това той преди години ръководеше братския хор и имаше разработки за хор на песните на Учителя. Така че, и бащата Пеню Ганев, и синът Петър Ганев влезнаха в програмата на „Изгревът".

И понеже бях в едно творческо поле във връзка с подготовката на „Изгревът" том XVI за баща му Пеню Ганев, то аз му дадох идеята да събере своите разработки на песните на Учителя и да ги издаде в сборник. А онова, което не е подготвил, да го подготви. Можеше да ги издаде към поредицата „Изгревът" или като самостоятелно издание. Той щеше да си подготви нотния текст за печат, а за останалото, ако желаеше, аз можех да му съдействувам. Той трябваше да използува вълната, която се движеше с подготовката и отпечатването на материала на баща му Пеню Ганев. Трябваше да се качи на нея и тя щеше да го прехвърли оттатък, в следващата епоха. А тази вълна бе Програмата на поредицата „Изгревът". Това щеше да бъде творческа работа и реализация на сина Петър Ганев. Това беше моята идея и план. А реализацията остава на него. А какво ще излезе накрая – то другите ще проверят след време. Непременно ще го проверят. И аз също ще го опиша.

Навремето, през 1972 год., преди 30 години, бях направил магнетофонни записи как Пеню Ганев изпълнява онези песни, които приложихме към раздел II. „С песните на Учителя". Аз имах изискване към Петър Ганев всичко това да изкара на компакт-диск, заедно с някои негови записи, за да се приложи към „Изгревът" том XVI. Така ще се документира всичко. И така ще се запази и прехвърли на следващите поколения. И да не се говори, че аз съм си го измислил, което е в „Изгревът".

Като издаде „Сборник с песни на Учителя" със своите хармонизации, Петър Ганев ще вземе в дясната си ръка „Изгревът" том XVI, а в лявата си ръка – „Сборника" и с двете книги ще върви по България, ще свири със своя инструментален състав песните на Учителя и ще раздава тези две книги. Това е моят план. А дали ще се сбъдне, то другите ще проверят. И той ще си го провери.

7. В разстояние на няколко години аз подготвях издаването на Спомените на Пеню Ганев. Тетрадката, която той написа за мен, се укриваше 30 години, най-после излезна на бял свят и ми бе връчена. А това бяха спомените на Пеню Ганев. И да искаше да работи някой с нея, нямаше да сполучи. Навремето аз накарах Пеню Ганев да я чете, след това го спирах, задавах му въпроси, той допълваше и всичко туй се записваше на магнитофон. После прехвърлих записите на касети и оттам Марийка Марашлиева ги прехвърляше на машинописен текст. След това ги сверявах с тетрадката и тя вече изглеждаше съвсем наивна пред целия този материал, който имах. Подредих го, сложих подходящи заглавия и го дадох да се въвежда на компютърен набор. Бяха магнетофонни записи около 20 часа говор. Бях работил месеци с него. Имах и записи от различни години.

8. След това той бе изваден на текст и го дадох на сина му Петър Ганев да го прочете и ако има нещо да добави – то да го напише, за да се включи допълнително. Прочете го и каза, че има повторения, които трябва да се махнат, и

някои епизоди не са хронологично подредени. А това бяха магнетофонни записи, правени по различно време и когато трябваше нещо ново да каже Пеню Ганев, то той повтаряше отначало цялата случка, дори с нови допълнения, които съзнанието му даваше допълнително като възстановена памет. Не можех да ги премахна. Разрушавах цялостния материал. Накрая се съгласих и предадох на съпругата на Петър Ганев, Божанка, целия материал, да го проследи, да се подреди хронологично и ако има нещо за редакция, да се отбележи, но я предупредих да не се осакатява материалът. Съгласих се. Това бе работа за 10 дни. Но те го държаха 2 години и дори крайният срок бе 20 април 2002 год. Беше предала само два листа, които бе коригирала. Видях, че се разсича материалът и силата му изтичаше от него. Наредих на Марина Иванова да се подготви така, както бе направено от мен. И така се даде. Че се повтаря нещо – много важно. След 30 години мен няма да ме има на земята и тогава ще остане само това, което е отпечатано. Знаех и бях убеден, че и Пеню Ганев от невидимия свят не беше съгласен да му се променят казаните от него неща.

И когато целият материал бе подготвен за печат и изваден на паус, отидох при Петър Ганев да търся още някои снимки. Съпругата му Божанка ми показа, че работи с материала и го редактира. Отговорих, че всичко е готово за печат. Не исках да отстъпя, защото ме забавяха. Петър Ганев ме помоли да отстъпя. Съгласих се. Седнах с нея и за 5 минути уточнихме заглавията. Значи, може да се работи с нея. Наредих на Марина Иванова да внесе всички нейни забележки. И така, материалът със спомените на Пеню Ганев отново се преработи – около 120 страници.

9. От различните магнетофонни записи сглобих един материал, озаглавен „С песните на Учителя", около 16 глави. Реших, че към този материал трябва да има съответни приложения към разказите на Пеню Ганев, за да се онагледи и да се докаже, че това, което се говори, почива на факти. Направих списък какво да се иска от Петър Ганев, бях му дал всички направени отмен записи на песните на Учителя, които изпълняваше баща му. А Марина трябваше да ходи при него и да ги иска, като бъдат предварително извадени на дискета от него.

10. Понеже съхранявах от Пеню Ганев негови ръкописи на нотен текст около 20 години, както и имах магнетофонни записи на всички негови песни, които аз бях правил при съвместната ни работа, то оригиналите и записите ги предадох на сина му Петър Ганев, за да ги извади на компютър тези приложения и да ни ги предаде. Бях включил Марина Иванова, която работеше този том, тя ходи много пъти и каквото можа, то тя получи. Но се оказа, че оригиналите изчезнаха. Беше ги сложил някъде между неговите нотни текстове и не ми се върнаха. Загубиха се. А аз исках да приложа някои от тях и чрез скенер да се види ръкописът на Пеню Ганев, че това е документ. Онези сили, които криеха тетрадката на Пеню Ганев 30 години, скриха и тези материали. Ето така съм работил – с най-големи противодействия. Но накрая, благодарение на моята упоритост и усърдието на Марина Иванова, можахме да се справим – направихме нотните приложения. Това беше моя идея и концепция. Така спасихме някои песни на Учителя, но благодарение на мен, защото само аз знаех как са нещата – от разговорите ми с Пеню Ганев, които бях записал на магнетофон.

И така, днес, 28 август 2002 год., когато приключвах материала на Пеню Ганев за Пророчеството на Духа Господен, то Марина Иванова ми се обажда по телефона и съобщава, че Божанка се е обадила и съобщила, че е намерила оригиналите на нотните листове, които аз бях оставил на сина му Петър и които бяха изчезнали. Намерила ги сложени от нея между материала на Пеню Ганев, който й бях дал да прегледа, да го подреди по хронология на събитията и

което не направи в уречения срок. Но сега вече работи върху текста и аз през ден се обаждам по телефона, за да разбера докъде е стигнала. Аз знаех, че те са при нея и предварително бях съобщил това на Марина. Бях решил да се отива на печат и без тях. Не можех да позволя да бъда бавен. И така направих. И така, когато завършвах днес да описвам за Знамението Господне за Пеню Ганев, то се намериха оригиналите. А дали са всичките, ще проверим. Наредих на Марина да ги вземе и да ги включи като скенер-копия като приложения след материала на Пеню Ганев. Материалът бе подготвен за печат, изваден на паус и не можеше да се липа. Упълномощих я да сложи приложенията по нейна преценка и по неин избор, понеже тя познаваше целия материал и приложенията на песните. Заедно с мен беше преминала през всички етапи на противодействия на сили, които не позволяваха това да излезне от печат.

А защо описвам тези ненужни за някого неща? Няма ненужни неща. За тези оригинали аз вече 30 дни се ядосвам и беснея. Колко енергия и сили изразходвах по тях, че се загубили! Нали това бе смисълът на укриването. Да се хабя, да излизат от мен сили и енергия, защото на някого тази енергия бе необходима, за да задвижи своята кола по своя си път. И си я движеха и се возеха на нея. Но двата ангела, които с копията стоят над „Изгревът", ще ги спрат. Вече знаете как става това.

Е, ще можете ли да издържите на всичко това? Няма да можете. Ето защо се описват всички етапи при подготовката на този том – XVI от „Изгревът". Трябва да се знаят. И помнят. На някого в бъдеще ще потрябват. Непременно ще потрябват. В това съм убеден. Особено на оногова, когото Небето изпрати да продължи това, което съм започнал. Защото то е една много голяма работа за един човешки живот. Но дано Господ ми дава сили да си свърша моята работа.

11. След големи настоявания синът Петър Ганев се реши да ми предаде всички тетрадки на Пеню Ганев. Те бяха в мазето и аз няколко пъти влизах там и с големи усилия прибрах онова, което беше ценен архив за мен. Така спасих всичко това, защото мишките и плъховете бяха започнали да нападат тези тетрадки. Преглеждах около стотина тетрадки. Запознах се с тях. Отделих тези, които ми трябват. Това беше работа около година. Много мъчителна и трудоемка. Работиш, а накрая не се вижда нищо свършено, а само купища тетрадки една върху друга..

12. От тези тетрадки преписах на ръка онзи материал, озаглавен „Разговори с Учителя". Отне ми няколко месеца. Те са лични разговори с Учителя или той, Пеню Ганев, бе присъствувал, когато Учителят разговаря с група приятели. А някои разговори бяха открити в тетрадките лично от Марина Иванова и те бяха включени тук. Това е пример как Духът работи.

13. От неговия архив подготвих „Теми на учениците", за да се покаже как е работено в Школата на Учителя. Включих и извадки „Мисли за всеки ден" – друг метод за работа за ученика. Бяха включени и други ценни материали.

14. Бяха включени и много документи на Пеню Ганев, някои от тях ще се извадят на скенер. Трябваше да се онагледи неговия материал и с документи и факти. Той си ги беше запазил. И аз ги включих, за да се документира всичко.

15. Беше оформен материал „Дневници". Успях да открия от дневниците 7 тетрадки. Навремето Пеню Ганев споделяше с мен, че в тези дневници е записан неговият личен живот и пътя му като ученик. И се питаше кому ли ще бъдат нужни. След като ги разгледах и ги прочетох, реших да публикувам поголяма част от тях. Някои тетрадки се въведоха дословно, а при други се прескачаха някои неща, посочени от мен. За голяма моя изненада, липсваха дневниците за периода от 11.III.1937 год. до 23.XI.1941 год. – цели 4 години. Търсих ги

упорито, но нямаше ги. Някой ги беше взел да ги чете и не беше ги върнал или пък бяха унищожени. Посегнаха онези сили на Разрушението и върху дневниците му. А това бе един много важен период както за Пеню, така и за Братството, така и за България. Ако се намерят някога, ще ги публикувам. Дано!

16. Всички дневници бяха писани с перодръжка и мастило и бяха запазени. Но те бяха трудно четливи, защото Пеню ги бе писал много бързо. Но, за да се въведат, близките на Марина Иванова и лично тя се измъчиха много, докато ги разчетат. Но накрая ги въведоха. Всички разпечатки и корекции бяха проверени от нея. Много голям труд. Успя да издържи, а има две малки деца.

17. Трябваше ли да се дадат тези дневници? Трябваше. Те са живо доказателство как един от последователите на Учителя е работил дори и в най-затънтеното село. Четял е беседи, водил си е записки и извадки, записвал си е впечатленията и всичките преживявания, включително и сънищата си. И което е най-важното, че всичко е навързано едно за друго. Онова, което чете от беседите, като проблем му се случва същия ден за разрешаване. Онези мисли, които изважда от Словото на Учителя, са ръководство как да се справи с проблема. А случките ги разказва за потвърждение на това, че Словото на Учителя е живо и то влиза в живота на учениците Му. И освен това той продължава да ги разрешава тези въпроси и по време на сън, чрез сънищата си. Това е един пример за съзнателен живот на ученика и през деня, и през нощта. Това означава пробудено човешко съзнание. Ето защо са ценни неговите дневници. **И вече никой не може да твърди, че не знае как да работи, понеже нямало кого да пита. Ще питате Пеню Ганев. В неговия том точно това е показано.** Нагледно, като на учениците в училището. Навремето учителят на черната дъска пишеше с бял тебешир върху нея, учениците четяха и се обучаваха. С този том на Пеню Ганев ще бъде същото обучение. Това е според мен.

18. Понеже Пеню Ганев е музикант, свири на цигулка, той е записвал от беседите на Учителя и от разговорите в своите тетрадки онова, което Учителят е говорил за музиката. И понеже бяха десетки тетрадки, аз прелиствах лист по лист и преписвах всичко, казано за музиката, на бели листа. Така се оформи една голяма тетрадка с отдел „Учителят за музиката".

19. В неговите тетрадки намерихме материал и за Паневритмията, който лично бе вписвал. И този материал включихме тук. Тук има такива мисли от Учителя, дори **заплашителни спрямо онези, които променят Паневритмията** в нейния текст, движения и музика, че направо потреперах. Това е доказателство, че онова, което публикувахме в „Изгревът" том XV, че се променя целенасочено Паневритмията, е вярно. Вярно е и за последствията, които днес понасят последователите на Учителя, както и българите. Ще ги понасят и нищо няма да им се размине. А ще ги търпят, защото те са си виновни. Те ги предизвикаха и сега Силите на Разрушението вилнеят в България.

20. През 1972 год. накарах Пеню Ганев да ми извади всички снимки от негативите, които имаше. А те бяха стъклени негативи. Така се работеше преди войната 1939–1945 год. от фотографите. Някои от тях бяха счупени, а други бяха повредени. Синът му Петър ги извади на фотохартия. Аз ги отбелязах по номера, седнахме с Пеню на масата, аз му показвах всяка снимка и казвах така: „Ето снимка № 6. Какво ще кажеш за нея?" Той я вземаше в ръка, оглеждаше я, спомняше си за нея, за лицата, за времето и събитията и разказваше. Аз записвах на ролков магнетофон. Така се направиха коментари на всички снимки от 1 до 342. Всичко 342 снимки. От техния коментар извадих много разкази, които ги включих в неговите спомени.После ги прехвърлих на касетки, предадох ги на Марийка Марашлиева и тя ги извади на машинописен текст. Така че имаме коментарите на всички снимки, които тогава бяха извадени от стъкле-

ните негативи. А това беше един голям труд, както мой, така и на Пеню. Така, когато ще ги изваждаме на албум в бъдеще, този материал е готов, подготвен от мен. Това са снимки от братския живот на Изгрева, Витоша и Рила с Учителя Петър Дънов. Но са направени от Пеню Ганев. Отначало само на него Учителят е разрешавал да Го снима на Рила.

21. След около 12 години, през 1986 год., отново уговорих Пеню Ганев и той ми позволи да прегледам всички снимки, които той имаше и които беше правил. Някои бяха в пликове, други бяха в албум. Аз ги взимах, отбелязвах отзад с химикал на снимката поредния номер и казвах така: „Ето, тук е снимка № 7. Какво ще кажеш за нея?" И така преминаваме от снимка № 1 до № 270, всичко 270 снимки. Записах на магнетофонни касетки, 10 на брой, всички коментари и разказите – около 10 часа. След 12 години, през 1986 год., повторихме, но вече с други снимки. Записахме около 10 часа магнетофонен запис. Тогава исках да прибера тези снимки заедно с албумите, за да не се загубят. Тогава синът му Петър обеща, че ще останат при него и никой няма да ги пипа и няма да се дават на никого. Обясних им, че на гърба на всяка снимка има номер, а чрез този номер на магнетофонния запис отговаря разказът на Пеню за дадената снимка и за събитията, които бяха свързани с нея. Тогава Пеню Ганев присъствуваше, слушаше, беше на моя страна, но се съгласи със сина си. Та той бе работил с мен, а не със сина си Петър. А какво стана по-нататък?

22. Тези 10 касети от 10 часа разговори с Пеню бяха предадени на Марийка Марашлиева и тя ги прихвърли на машинописен текст. Това бе един много важен материал за братския живот с Учителя. Дойде време и отидох и си поисках тези снимки. След дълго уговаряне и обяснение те ми бяха предадени. Когато извадих и подредих всички снимки по стотици от 1 до 100, 101–200, 201–270, се оказа, че много от тях липсваха. Някой ги беше откраднал. За мен това беше кражба, защото се бяхме уточнили, че никой няма да ги пипа. Отидох, говорих с Петър Ганев и съпругата му Божанка. Разбра се, че те бяха изваждали и предавали от тези снимки на Елена Николова за някаква работа. За мен това бе кражба и предателство към моята Програма. И тези снимки не се върнаха. Бяха откраднати. Елена Николова не ги бе върнала. Това е кражба и предателство. Направиха го нарочно, посегнаха върху снимките. За мен това бе умишлено, ръководеха ги силите на Разрушението. Превариха ме. Майстори са!

23. През лятото на 2002 год., месец август, Елена Николова бе се върнала от САЩ в София. Поръчах на Петър Ганев и съпругата му Божанка да влязат във връзка с Елена Николова и да искат снимките. Оставих на Божанка един лист, на който бях написал номерата на липсващите снимки, всичко на брой 31. Трябваше да ми се върнат, за да може да се довърши работата. Към края на месец август Елена Николова ми се обади по телефона и ми съобщи, че всички снимки, които тя е ползувала, били сложени от нея в един плик и били върнати лично на Божанка. Върнати, а сега ги няма. Значи Божанка ги е сложила някъде и сега ги няма. И ми се пречи на работата. Е, дано ги намери и ми се предадат, за да си довърша работата. А пък Божанка твърди, че тези снимки изобщо не са върнати. Виж ти какво се получи! Кой крив, кой прав, кой прав, а снимките ги няма. А онзи, който ги взе, сега се усмихва самодоволно.

24. Ето липсващите номера на снимките през 1986 год. Липсват снимки с номера: 2, 3, 4, 15, 61, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 126, 148, 166, 210, 211, 218, 229, 242, 243, 244, 246, 247, 248, 249, 255, 256, 257, 260. Защо ги описвам ли?

Липсват всичко 31 снимки. Кого го интересува всичко това? Е, някого ще го интересува и то много. Защото аз имам коментара да кажем на снимка 114, но не се знае за коя снимка се говори. Ето, това е белята, която ми направиха.

За мен това бе направено нарочно, за да ми се пречи. Друго обяснение няма. Една работа, която движих 30 години и то сам, при толкова големи противодействия и накрая успяха да ме спрат и да ми попречат. Е, дано тези снимки, сложени в този плик и върнати от Елена Николова, да се намерят и да ми се върнат. Или пък дано изскочат от друго място. И дано Елена Николова, когато през 2003 год. отново си дойде от САЩ, да намери снимките. И да ми се предадат, за да си довърша работата, започната преди 30 години, през 1972 год. А защо описвам това? Да се знае как са нещата. Да се знае кой съдействува и кой пречи. Съдействува Духът на Истината, а противодействува Духът на Заблуждението с неговите слуги, които точно изпълняват, бързо и изрядно. Ето защо, и служителите на Духа на Истината, и слугите на Духа на Заблуждението са били по времето на Учителя Петър Дънов на Изгрева. И ето защо днес са включени в поредицата „Изгревът" от онзи, който ръководи „Изгревът". И два ангела, един от Бялата ложа и един от Черната ложа, стоят над „Изгревът" и всеки, който се бори срещу „Изгревът", бива посичан. Всеки ангел си посича онези, за които отговаря. Единият ангел отговаря за Бялата ложа, другият ангел отговаря за Черната ложа. Може да не ви изнася, но е факт.

25. Когато нададох вой, че снимките ги няма, обясниха ми, че могат да се извадят от негативите. Дори и да се извадят, никой не знае тази номерация, която публикувам, точно към коя снимка се отнася. Изобщо ме удариха и улучиха където трябва. Големи майстори са. А аз съм сам. Сам-самичък. Ето, това е цялата работа и голямото изумление на всички. И онези, които са на Земята, и онези, които са на Небето. Сам-самичък, всички ми пречат, а работата върви. Поредицата „Изгревът" върви и се отпечатва том след том. А онова оригинално Слово, което съхранявах, го отпечатах по оригинала – 59 томчета. Искаха, опитваха се по всякакъв начин да ме спрат. Но не можаха. Отпечатах ги. Над мене беше Онзи, Който ме беше пратил да издам Словото Му по оригинала.

26. Целият снимков материал, целият архив лично Пеню Ганев ми го бе оставил. Аз лично с него съм подреждал всички стъклени негативи в един сандък и ги сложих под неговия креват, на който лежеше и спеше. И те стояха там от 1986 год. до смъртта му през 1992 год. Никой не ги пипна. После синът му Петър ми ги предаде. Ако Пеню Ганев от Невидимия свят не ми съдействуваше, нямаше да ги получа, а щяха да ги дадат на други и така щеше да се провали целият труд, моят и на Пеню Ганев в разстояние на 30 години. И накрая снахата на Пеню, на име Божанка, изважда един кашон със снимки и ми казва: „Трябва да обещаеш пред Бога, че ще ги съхраниш." Аз поглеждам вътре в кашона и виждам, че там има пакети, опаковани със синя хартия, завързани с канапи и надписи с моя почерк. Посочвам надписите на пакетите със снимките и казвам: „Тези пакети аз съм ги опаковал с мой канап и хартия и това е моят почерк. Това е мой труд и труд на Пеню Ганев." Предадоха ми ги. Така, както ги бях оставил, така и ги прибрах. Слава Богу. Бяха съхранени. После аз работих у дома с тях месеци наред. Подреждах ги по теми, по събития, по местонахождения, по години и по лица. Това никой не можеше да го направи, защото не познаваха епохата, в която бе отворена Школата на Учителя Петър Дънов. А аз ги познавах почти всички. Аз бях този, който им записа опитностите и ги оставям в историята като живи души, че са били по времето на Учителя Петър Дънов.

27. Още през 1972 год., когато започнахме да изваждаме снимките от неговите стъклени негативи за братския живот, за Школата на Учителя и за Учителя, то Пеню си спомни, че има още стъклени негативи, оставени в един сандък при рождения му брат на село. Тогава се уточнихме, че Пеню със съпругата си Каменка ще отидат на село на гости на родния му брат да вземат и да донесат оставените там преди 40 години стъклени негативи. Те бяха пенсионе-

ри с малки пенсии, аз работех и им дадох пари за път. Отпътуваха, престояха там една седмица на гости и се върнаха в София. Посетих ги и питам: „Донесохте ли стъклените негативи?" – „Не ги донесохме, защото вече ги няма." – „Как така да ги няма? Нали си ги оставил при родния ти брат на съхранение?" – „Няма ги." Случило се бе това, което е трябвало да се случи. И то според онези, другите, които разрушаваха. Брат му изхвърлил стъклените негативи на боклука, понеже трябвало да се освободи сандъкът, в който се съхранявали, за да си сложи там някакъв багаж. Та, сега сандъкът съществуваше заедно с багажа, а стъклените негативи ги нямаше. Бяха изхвърлени на боклука. Отлично свършена работа от онези сили, другите, които са на отсрещната страна. Браво на тях. Поздравления. Изключителна сполука за тях. Трябва да им се признае. Браво!

А Пеню Ганев и жена му Каменка, и двамата бяха засрамени пред мене, стояха с наведени глави, гледаха надолу. Аз бях възмутен, ядосан и ожесточен. Разкрещях се. Ако някой ме беше видял отстрани, би ме сметнал за нахалник, да крещя за чужди негативи. А това бе една свършена работа от Пеню. Но Унищожението бе ни изпреварило и свършило своето. Накрая Пеню каза: „Ех, все пак имаме немалко неща съхранени и запазени. Да запазим това, което ни е останало." И аз това казвам и за това се боря. И отстоявам.

Ето, това е най-важното. Да ги съхраним от посегателствата на хората и от забравата на днешното време. И наистина това беше наше и мое задължение към идните поколения – да съхраним онова, което ми остави Белият брат Пеню Ганев. Мир и светлина на душата му!

Ето защо в неговия том включвам снимки от неговия архив, които бе запазил и които ми бе предал. В следващия том, където ще включим материала на Елена Хаджи Григорова, ще поместим още снимки от неговия личен архив от живота на Братството с Учителя Петър Дънов.

28. Спомням си, когато с Пеню Ганев подреждахме неговия снимков материал, от време на време ме гледаше втренчено и се запитваше аз ли съм този, комуто трябва да предаде всичко това. Та той имаше наследници – син и две дъщери. Но позна духа, който работеше с мен и в мен и ми се довери. Снимките ги сложих в един кашон, който после ми го предаде Божанка в присъствието на Петър Ганев. Снимковият материал, от който правих записите с Пеню през 1986 год. също ми предадоха, макар при проверката да се оказа, че бяха откраднати към 31 снимки. За тях говорихме в точки 22, 23 и 24. Всички стъклени негативи бяха подредени в един дървен сандък и ги сложих под неговия креват. Казах му, че лежи като кокошка над златни яйца и трябва да ги мъти, за да се излюпят пилци. Е, много време мина и ще видим накрая какво ще се излюпи. А аз имам програма за всичко туй, което движа вече 30 години. И искам да я изпълня докрай. Дано Небето ми помогне. И да се излюпят пилците.

29. Отначало смятах, че неговият снимков материал трябва да излезне отделно с автор Пеню Ганев в няколко албума. Имах два коментара на снимките му, на магнетофонен запис от 1972 и от 1986 год., които бяха изкарани на машинописен текст. Но след като работих със снимките и трябваше да извадя от тях за приложение към неговия том, се убедих в друго. Неговите снимки трябва да се обединят със снимките на другите фотографи и по теми и по времена и събития да се предадат последователно и систематично, за да се документира животът на Школата и пребиваването на Учителя Петър Дънов при българите. И така направих, включих ги към другите. Но неговото авторство остава с неговия коментар. Това е една предстояща задача. Засега няма друг, който да познава лицата и събитията от тези снимки, освен мен. Е, има и някои други, които ми съдействуваха при разчитането им – но те са вече останали

към 3-ма души. Но ще бъде отбелязано на всяка негова снимка, че той я е фотографирал, лично с разрешението на Учителя. Ще му запазя авторството!

През 1973 год. аз преснех неговия снимков материал на негатив, това го направих лично аз. Не можех да се доверя на други хора или фотографи, защото щяха да ме издадат на милицията и тя щеше да дойде и да обере всичко и да го унищожи. А освен това аз щях да пострадам жестоко, щяха да ме изселят накъде в някое затънтено село и щях да се проваля. Щях да изгубя подходящото време за работа. И нямаше да мога да се срещам с останалите живи още последователи на Учителя Петър Дънов.

После ги преснех на диапозитиви, за да се прожектират на прожекционен апарат. Седят си в кутийки и си чакат своето време.

Изкарах 2–3 филма 2 x 8 мм на камера на Пеню Ганев и към 3 филма по 36 пози лайка формат снимки на Пеню Ганев заедно с жена му Каменка. Заснех го при всички възможни положения, заснех главата, ръцете му и линиите за изучаване по хиромантия. Така го подготвих за историческата следа, която той заслужава. Употребих много време, сили и средства. Сега, 30 години след това, аз самият се чудя как съм могъл да го направя. Някой друг ме е движил, за да го направя. Освен идеята, трябва да имаш концепция, после план за работа и накрая Небето да ми отпусне жизнен кредит и друг кредит, за да можем да свършим тази работа. Е, свърших я, но с помощта не Небето. Това е. И сега работя по същия начин, макар че издадох 59 оригинални томчета от Словото на Учителя, които съхранявах 30 години и досега излезнаха от „Изгревът" цели 16 тома. Помага ми Небето. Но и аз работя денонощно. И ония, които ми пречат, също работят денонощно – нито спят, нито ядат, нито пият. А защо ли? Защото са безплътни духове на Разрушението и за да го извършат, намират готови за това человеци, влизат в тях и чрез тях разрушават. Това е механизмът – прост и ясен. И резултатен за тях. Така са действували при Учителя, така са действували от 1945 до 1990 год., така ще действуват и след това, както по мое време, така и в бъдеще, по ваше време.

30. Снимковият материал за „Изгревът" том XVI бе подбран от мен. Работих към един месец. Написах и коментар с бележки към снимките. Така той покрива и доказва моята концепция за неговия том. Тук-там прибавих и някоя друга снимка от други фотографи, за да се обособи идеята ми към някои събития. А към следващия том на „Изгревът" – том XVII, ще бъдат включени останалите снимки на Пеню Ганев от братския живот, където присъствува и Елена хаджи Григорова. А те вървят заедно през цялата Школа на Учителя 1922–1944 год. Но тук ги разделих, защото материалът за Пеню Ганев стана много голям и едва ще го поместим в един том от „Изгревът".

31. Отначало исках материалът на Пеню Ганев да излезе с материала и на неговата спътница по времето на Школата Елена Хаджи Григорова. Но се оказа, че е невъзможно, поради големия обем, да влязат в един том. Така ги разделих. Особено Елена Хаджи Григорова не беше съгласна да се разделя с него и искаше да върви с него. Бяха изминали 54 години от нейното заминаване, може би да се е преродила вече, но онези вериги, за които бе закачена, съществуваха в невидимия свят и чрез тях долавях и виждах нейното неодобрение. Трябваше да доказвам, че е по-добре да се раздели материалът. И така стана, но при условие нейния материал да го предам в следващия том „Изгревът" XVII, и то в началото. Съгласих се. Трябваше да уважа онези, които стояха зад Елена Хаджи Григорова. А те не бяха случайни. Иначе щяха да ми пречат за том XVI, както и за предстоящия том XVII.

32. Житейският път на Пеню Ганев с Елена Хаджи Григорова е даден много добре в дневниците му. Път на две души, облечени в плът – мъж и жена.

Според мен са живели чист живот. Имало е време, когато Пеню Ганев е искал да се ожени за нея, но Учителят е мълчал, като по този начин не му е разрешил да се ожени за нея. Разрешил му е да се ожени впоследствие за друга жена, която се явява след нейната смърт. Това нещо съм го описал на друго място в „Изгревът" том XV и в том XVI, когато разказах за него. От друга страна, Елена също е искала да се ожени за Пеню. Но Учителят не е разрешил. Казал й, че има кратък живот и че не трябва да минава през брака. Дори я посъветвал след като е навършила необходимите години като учителски стаж да се пенсионира, да се освободи и да дойде на Изгрева. Това го сторва, пенсионира се, живее на Изгрева и работи и проучава Словото на Учителя. Предупредил я, че това време, което й остава, трябва да го употреби за проучаване на Словото Му. Това тя изпълнява. Елена си заминава от този свят на 31.X.1948 год. на 59 години. Преди това тя завещава на Пеню Ганев половината от къщата, която са строили с него на Изгрева, както и цялото си имущество. Пеню запазва целия архивен материал от нея с тетрадки, снимки, документи. По-късно аз го получих от Пеню чрез сина му Петър и този материал ще бъде представен в следващия том на „Изгревът" – XVII том. Така че ще се представи нейният материал, придружен от съответни снимки. Няма да я пропусна в никакъв случай. Тя присъствува, жива е и сега. Тя върви и сега редом с Пеню Ганев.

33. И така, Елена Хаджи Григорова си заминава от този свят на 31 октомври 1948 год. на 59 години. Пеню я погребва, но преживява много силно тази раздяла. Изведнаж се почувствувал сам в света, без сили, без стремеж, без идеал. Сам-самичък. Още не се били изминали 40 дни от нейното заминаване, той отива при една своя позната учителка, с която не е имал никакви други връзки, и си разказва цялото бедствено състояние, в което бил изпаднал. Тя го изслушвала внимателно и само му съчувствувала с поглед и само мълчала. Изведнъж Пеню се ободрил и се обърнал към учителката на име Каменка: „Ще ме вземеш ли за съпруг?". А тя отговорила: „Взимам те." Така той останал същата вечер при нея. Такова нещо не може да се укрие на Изгрева и на следващия ден почти всички знаели за случката. А Пеню изобщо не е криел. А като го разпитвали, казал: „Реших да се оженя за нея." Всички възрастни приятели, на около 70–80-години, били възмутени, че ето не са минали 40 дни от заминаването на Елена, и той ще се жени. Тогава Начо Петров отива при него и му вдига голям скандал. Тогава Пеню решава да се ожени за Каменка след като минат тези 40 дни. И така става – той се оженва за Каменка Коцева Несторова на 14.I.1949 год. в София. Пеню е на 52 години, а Каменка е на 34 години, тя е родена на 15.XII.1915 год. От брака му се раждат три деца, които той успя да изгледа, изучи и ожени. Невероятно, но факт – изучени, оженени, от тях той има внуци. Дочака да види как се изсипва Божието благословение върху онзи, който ходи в пътищата Господни.

34. Каменка е родена в гр. Радовиш в Македония, българска македонка, говореше много правилно български. Аз разбрах, че е македонка, когато преглеждах нейните документи. Работила е като учителка в прогимназията, като начална учителка. Когато започвах да работя с Пеню Ганев, тя беше много уплашена, да не би да се разчуе, да дойдат да направят обиск у дома им от милицията. Освен това можеше да се попречи на децата им да постъпят в университет и да учат. Тогава комунистическата власт не разрешаваше на такива провинени родители децата им да следват във висшите училища. Уверих я, че аз отговарям пред нея и пред Бога. Когато работех с Пеню в едната стая, тя не можеше да издържа на напрежението, което се създаваше от двама ни, и отиваше с малката им дъщеря, Иванка, която беше ученичка, в кухнята. Там стояха, докато приключим. Аз устоях на обещанието си. Чрез мен не стана никакъв

провал. Накрая тя се разплака и настоя да оставя у тях онази тетрадка, в която Пеню си беше писал спомените. Страхуваше се да не попадне в милицията и да не би да пострадат от нея. Оставих я. Тя се успокои. Когато я виждах, питах я: „Пази ли се тетрадката?" – „Пази се, на сигурно място." После тази тетрадка бе укрита от мене и от 1973 год. до 2001 год. – цели 32 години. Накрая ми бе предадена след големи настоявания и разправии. Не е за разправяне, едвам издържах. Но накрая Пеню Ганев се намеси от Невидимия свят и тетрадката ми бе предадена. Като излезне този том от печат и го прегледате, чак тогава ще разберете за какво съм се борил цели 30 години и с кого, за да си довърша работата с Пеню Ганев.

С Каменка се разбирах чудесно. Тя имаше трезв поглед върху нещата. Тя не споделяше разните изказвания на някои хора от Братството по много въпроси. Тя беше реалист. В това, в което тя вярваше, и аз вярвах. Но лично на мен, тя не попречи на работата ми с Пеню. После, след нея дойдоха други, които умишлено ми пречеха. Отначало съзнателно, после несъзнателно, но пречеха. Накрая от Небето се намесиха и всичко потръгна. Ако не беше тръгнало, ангелите, които стояха над „Изгрева", вече точеха копията си. А единият вече беше го вдигнал заплашително. Как така? Ами къде е Любовта, за която говори Учителят? Любовта съществува само там, където има Чистота в мисли, чувства, действия. Това е.

35. Можеше ли по друг начин да се предаде този материал? По друг начин не можеше! Щеше да се разруши материалът. Този материал не може да се редактира, да се обработва, да се стилизира, да се дава в някакъв литературен вид. Защо ли? Защото ще се разсече материалът и ще изтече силата му. Така са говорили българите тогава, така се дава. Аз съм за говоримия български език. В него има голяма сила. В говоримия български език няма граматика, няма подлог и сказуемо. Мисълта тече през българската глава, устата му говори и другият до него слуша ли, слуша. Аз съм слушал български говор по селата – то е нещо неизказано и цяло чудо. Има невероятна сила. Аз заварих три политически строя и всеки от тях си измисли литературен език, говорим език, политически език. Говореха, пишеха, за да покажат нищото за нещо и да заблуждават хората с празни прирказки и измислени от тях думи. Така че съм преминал през тези етапи. И затова в „Изгревът" се дава така, както всеки е говорил или мислил. Има сила в това. Има дух в тази реч. Българският език е окултен език и е най-старият език на земята според Учителя Петър Дънов. Само на него може да се изкажат окултните закони.

36. Можеше ли друг човек да свърши тази работа, която аз върша? Не можеше. Просто няма да издържи. Ето, от 1972 год. съм започнал да работя с Пеню Ганев и чак през 2001 год. задвижих неговия материал. Цели 30 години бе чакал неговият материал. А защо чака ли? Не бяха дошли времената за това. После дойдоха и се явиха Сили на противодействия, които влизаха в този или онзи и ми пречеха, къде съзнателно, къде несъзнателно. Но се справих. Друг не можеше да издържи на времето от 32 години, както и на борбите около запазването на този материал. И още нещо важно. Никой не беше изучавал тази епоха. И да искаше, няма да може. Трябва да имаш качества. И най-важното – да имаш кредит от Невидимия свят. И да си изпратен за това. С излизането на тома на „Изгревът" XVI за Пеню Ганев се доказва именно това. Благодаря на всички онези на Небето, които ми съдействуваха. А онези, които ми пречеха от Земята и от Небето, не съм ги забравил, но съм ги оставил на Небето – то да въздаде своята Правда. И то ще въздаде както трябва. Половин век наблюдавам това – как двата ангела, отговарящи за двете ложи Бялата и Черната, посичат онези, които воюват срещу „Изгревът". Безпрекословно!

Е, Пеню! Доказах, че си жив и горе на Небето, и долу на Земята. Доказах, че сме живи и двамата. Амин.

37. Кой и как финансира издаването на „Изгревът" том XVI. Ще разкажа и това. Много е важно като поучение. В „Изгревът" том IV стр. 554–558 е описано как работих с Пеню Ганев. Тогава финансирах нашата съвместна работа с шест лекарски заплати, на стойност 600 лева, равняващи се тогава на 600 американски долара. Вложих ги за нашата работа, която дочака 32 години да се реализира. С тези пари се подпомогна тогава семейството му. А синът му Петър си ги изработи със своя труд. След 1990 год. няколко пъти Петър искаше да ми върне тези пари, но аз отказвах. Ето, дойде времето да се финансира „Изгревът" том XVI за неговата предпечатна подготовка. Отидох при него и му поисках пари. Даде ми. С тях платих предпечатната подготовка на материала на баща му, а по-късно той плати и за материала на Елена Хаджи Григорова. Така общо заплати към 650 дорала към 2002 год. Когато приключих работата, тогава му напомних, че онези пари, които все искаше да ми ги върне, вече ги е върнал. А за 32 години годишната лихва аз не я вкарвам в тази сума. Така че той си върна тези пари, които бях му дал преди 32 години, само че тези пари аз ги вложих отново в работата на баща му Пеню Ганев, така, както това сторих през 1972 год. Работил съм за реализацията на моя план с Пеню Ганев. „Изгревът" том XVI се подготвяше вече за печат. Поисках му пари и то 1/3 от стойността на печата. Другите 2/3 ги поемах аз, аз щях да ги заплатя с парите на Програмата „Изгревът". И онези, които стояха зад тази програма горе на Небето и долу на Земята, когато дойдеше нужда, ми съдействуваха и поредният том излизаше. На сина му Петър му предстоеше турне през септември-октомври 2002 год. по Европа с оркестъра „Софийски солисти". И когато се върнеше, трябваше от спечелените от турнето пари да ми предаде тази 1/3 от парите, които бяха нужни за отпечатването на книгата. Другите пари аз щях да си ги намеря. Обещах му, че ще му дам от отпечатаните томове на „Изгревът", та когато пътува по България да свири на хора от Братството, да ги предлага с пари или без пари, по негово усмотрение. Така една част от парите му щяха да се възвърнат. Но книгата щеше да се отпечати с други пари – с парите на програмата на „Изгревът". Това трябва да се знае и да се помни! А дали ще даде 1/3 от стойността за печат на „Изгревът" том XVI, ще дочакаме да видим. Ако даде, ще бъде добре за него. Ако не ги даде, ще бъде по-добре за мен. Значи продължавам да работя сам и да чакам помощ само от Небето.

Защо описвам това? Да се знае. И да не се мисли, че аз се обогагявам, че печеля, че ползувам чужд труд и т.н. Напротив, всички онези, които чрез мен са закачени за програмата „Изгревът", черпят с пълни шепи от нея. Черпят и сили, и благословение и се подкрепят от Небето за своя личен живот и за разрешаването на личните си кармически развръзки. Така че, аз съм, който давам, раздавам и благославям! Или по-точно, всичко това става чрез мене. А друг е Онзи, Който ръководи „Изгревът" чрез мен, в мен, на Небето и на Земята. Да бъде името му благословено пред Господа на Силите, пред Бога Всемогъщаго. Амин!

X.
Пеню Ганев
и
Пророчеството
на
Духа Господен

Вергилий Кръстев

1. Когато свършихме работата по записване спомените на Пеню Ганев през 1973 год., то Пеню отвори Библията, за да види какво ще му се падне от нея и каква ще бъде повелята на Небето. Това е един метод, препоръчван от Учителя. Когато човек започва една работа за Господа, да отвори Библията, след като си е направил нужната молитва. И каквото ти се падне от нея, това означава не пророчество, а показва при какви условия ще работиш и какво трябва да преодоляваш, за да я реализираш. И когато свършиш работата си, също трябва да я повториш, за да видиш какво ще излезе от всичко това. Аз заварих възрастните приятели, когато започваха да работят с мен, да отварят Библията си и тогава се съгласяваха. Но не ми казваха какво им се е паднало. Криеха от мен, но ме поглеждаха уплашено. Но им свърших работата. Ето това е важното. Свърших я с помощта на Небето и на Онзи, който ръководеше Програмата за отпечатването на поредицата „Изгревът".

2. И така, Пеню Ганев отвори Библията си и му се падна да прочете от пророк Исая глава 38 на стр. 581 от старото издание на голямата Библия. Гова е онзи пасаж от глава 38 от стих 1 до стих 9, където цар Езекия се моли на Господа да му продължи живота, понеже е ходил в пътеката Господня, а сега се лишава от остатъка на годините си (стих 10). Моли се, понеже има работа да върши за Господа и за народа си. И чува Господ молитвата му и притурва към годините му цели 15 години. И като знамение на Господа, дните се връщат назад с десет степени от слънчевия часовник, т.е. продължава му се с 10 години животът. Това е, което прочете на глас Пеню Ганев пред мене. И аз си го записах. И пазих листчето до 2002 год. И тази година го показах на сина му Петър, преснех му страницата от Библията и му написах с цифри Знамението Господ-

не, което се отнася за баща му Пеню и че това всичко, което е писано, трябва да се сбъдне в тази 2002 година. Занесох му го, връчих му го, за да знае защо го върша и защо бързам за тази 2002 година. И ето ви сега обяснението на Знамението Господне. Много е просто и много трудно за обяснение и проумяване.

3. Първо цитираме глава 38 от Исая, от стих 1 до стих 9, от стр. 581 на старата Библия по стария правопис:

Исаия, глава 38:

(1) В онѣзи дни разболѣ се Езекия до смърть; и дойде при него пророкъ Исаия, Амосовий синъ, та му рече: така говори Господь: Нареди за дома си; понеже ще умрешъ, и нѣма да живѣеш. (2) Тогазъ обърна Езекия лицето си къмъ стѣната, та се помоли Господу (3) и рече: Моля се, Господи, помни сега какъ ходих прѣд тебе съ истина и съ цѣло сърдце, и направих угодното предъ тебе. И плака Езекия съ голѣмъ плачь. (4) И бидѣ слово Господне къмъ Исаия и рече: (5) Иди та кажи на Езекия: Господь Богъ на Давида отца ти така говори: Послушахъ молитвата ти, видѣхъ сълзите ти: ето, аз ще притуря на дните ти петнадесеть години. (6) И ще освободя тебе и този градъ от ржката на Асирийския царь, и ще защитя този градъ. (7) И това ще ти бжде знамение от Господа, че ще направи Господь това нѣщо, което говори: (8) Ето, ще върна десеть степени назадь сѣнката на стѣпенитѣ, по които е слѣзла въ сълнечния часовникъ на Ахаза. И върна се слѣнцето десет степени, прѣзъ които бе слѣзло.

(9) Това е писаното отъ Езекия Юдиния царь, когато се разболѣ и оздравѣ отъ болестьта си:

4. По силата на това Знамение Господне, то Пеню Ганев бе освободен и отвътре, и отвън. Така можа да работи с мене от 1973 година. Тогава записахме спомените му и той ги записа в тетрадката си. Тогава правихме първия коментар на снимките му от снимка № 1 до снимка № 342 – всичко 342 снимки. Или 342 = 3 + 4 + 2 = 9. Числото 9 е завършек на една работа, благословение от Знамението Господне. И сега, през 2002 год., трябва да я реализираме.

И като прибавим към 1973 година онези 15 години, които му притуриха от Духа Господен чрез Знамението от Библията от стих 1 до стих 9. Или: 1973 година + 15 години = 1988 година. Това бяха годините, когато работих с него и когато направихме втория коментар на снимките му през 1986 година. Това бяха годините, които бяха отпуснати за него. И той не ги пропиля, а се съхрани в тях и работихме с него. Дано успеем сега да си довършим работата.

5. А за мен също важаха тези 15 години, защото аз работих с него. На мен също ми беше отпуснат кредит от 15 години да довърша неговата работа. Или, по точно: 1988 година + 15 години = 2003 година. Това бе крайният срок, отпуснат ни от Небето, когато трябваше да отпечатим неговия материал в поредицата „Изгревът". И аз не случайно бързах. А онези от другата страна също бързаха и ми пречеха, защото също знаеха за Знамението. Навремето пророк Исая бе предупредил цар Езекия, че след неговата смърт ще паднат синовете му под робство на Вавилонския цар, заради престъпленията пред Господа на юдеите (глава 39, стихове 3-8). И това става. А сега, през 2002 година, какво ще става? Сега трябваше да се издаде, до 2003 година. И след това се предава неговият труд в ръцете Господни, чрез Знамението Господне. А каквото има да

става след това, съгласно Знамението Господне, то ще стане. Ще си го проверят българите и последователите на Учителя Петър Дънов. непременно ще го проверят, а ние ще бъдем живи, та да го опишем, да се знае, че е било и че се е сбъднало всичко това.

6. Пеню Ганев си заминава през 1992 год. на 96-годишна възраст. Е, не бяха малко тези години. Но той не ги пропиля, а работи със Словото на Учителя Петър Дънов и свиреше непрекъснато с цигулката си песните на Учителя. Това виждаха всички и му се чудеха. Не можеха да си обяснят защо е всичко туй. И се плашеха от туй непознато за тях явление. А обясненията бяха в това, че той имаше жизнен кредит чрез това Знамение Господне. Той го получи и не го пропиля, този жизнен кредит. И го получи заслужено, защото беше ходил в Пътеката Господня, в Истина и с цялото си сърце. Онова, написаното в глава 38 от пророк Исая в стих 3 се отнасяше и за Пеню Ганев. Аз съм свидетел на това и никой от близките му и познатите не можеше да не се съгласи с това.

7. А сега ще се спрем на останалата част от Знамението Господне. Господ връща слънцето с 10 степени назад, през които то бе слезнало в слънчевия часовник на Ахаза. Господ връща слънцето 10 степени назад, връща с 10 години назад. А това означава, че дава 10 години кредит на Пеню и му се удължава животът с 10 години. Това е записано и дадено чрез Знамението Господне, което се даде и на Пеню Ганев. И аз бях свидетел. И го проверих, че се сбъдна.

И така, Пеню Ганев си заминава през 1992 година и с това приключва неговият земен жизнен кредит на живот на земята. И ако прибавим кредите от 10 години, ще видим следното: 1992 година + 10 години = 2002 година. Така че аз имам кредит от време до края на 2002 година да издам неговия материал. Е, постарах се това да стане. Опитаха се мнозина да попречат това да се осъществи, но Знамението Господне шествуваше със своята Сила и Мощ.

8. Така аз, Вергилий, през 2002 година издавам неговия материал, поместен в поредицата „Изгревът" том XVI, според Пророчеството на Духът Господен. И както пророк Исая бе казал в глава 38, стих 20: „Господ е спасение мое; за то ще пеем моите песни със струни във всичките дни на живота ни в дома Господен." Аз бях свидетел, че всичкото туй знамение на Пророчеството се изпълни. А отпечатването на „Изгревът" том XVI доказва именно това. Доказва, че Господ е жив и живи са Силите Господни за онези, които ходят в пътищата Господни. Амин.

9. И вчера, и днес, и утре Господният Дух работи с онези, които вървят по Неговите пътища, изпълняват Неговите повеления и не престъпват заповедите му.

Господният Дух на Силите работи за онези, които са с чисто сърце, със светъл ум и с прави постъпки пред Господа.

Ето така работихме ние неколцината, осъществяващи Програмата на „Изгревът" – една работа, започната от времето, когато Пеню Ганев се е приближил до Учителя Петър Дънов, вървял е по пътищата човешки с Господнята закрила, понеже бе спазил законите от живото Слово на Учителя Петър Дънов. Не само спазил, но е живял с тях. Ето, това е обяснението на Знамението Господне и за Духа Господен, Който осъществи всичко това в том XVI на „Изгревът", чрез Силата Господня, защото Господ на Силите е с нас. (Псалом 46, ст. 7)

А защо ли? Защото Господ на Силите е Цар на Славата и Цар до вечни времена. И е записано в книгата Господня. Ето как.

„Велик е Господ наш, и Силата Му велика,
Разумът Му е безкраен.
Господ въздига смирените.
А нечестивите унижава дори до земята."

(Псалом 147, ст. 5)

„Блажено онова племе, на което Бог е Господ,
народът, когото е избрал за наследие Свое."

(Псалом 33, ст. 12)

„Господ на Силите, Той е Цар на Славата."

(Псалом 24, ст. 10)

„Господ е Цар във век века."

(Псалом 10, ст. 16)

А Учителят Петър Дънов е **Всемировият Учител на Вселената. В Него бяха Божият Дух, Христовият Дух и Господният Дух. В Него бе Светата Троица. И Словото Му бе Слово на Бога. Амин.**

11.45 ч, 28 август 2002 година

Вергилий Кръстев

XI.
Бележки към снимките в „Изгревът“ том XVI

Снимка 11. *Седнали:* 1. Пеню Ганев; 2. Катя Грива; 3. Учителят; 4. Неделчо Попов; 5. Мария Савова. *Прави:* 6. Асен Арнаудов; 7. Теофана Савова.

Снимка 12. *Седнали:* 1. Дора Карастоянова; 2. Йордан Савов; 3. Учителят; 4. . . . 5. Олга Славчева. *Прави:* 6. Райна Христова (шивачка); 7 Пеню Ганев; 8. Димитър Цеков. *Седнали втори ред до Учителя:* 9. Драган Попов; 10. Здравка Попова (съпрузи). Дата: 1.VIII.1932 год.

Снимка 13. *Прави:* 1. Тодор Стоименов; 2. Пеню Ганев; 3. Кръстина Петрова (съпруга на Начо Петров); 4. Начо Петров. *Седнали:* 5. Учителят; 6. Марийка – внучка на Тодор Стоименов.

Снимка 14. *Седнали:* 1. Маргарита Мечева; 2. Пеню Ганев; 3. Сийка Динова; 4. Димитрина Атанасова. Прави: 5. Анка Каназирева; 6. Севда Николова; 7. Учителят; 8. Анна Динова; 9. М. Маргаритова – лекар; 10. Славчо Печеников-Славянски. Дата: 23.VIII.1938 год.

Снимка 15. 1. Учителят; 2. . . . ; 3. Д-р Жеков; 4. Стефана Грива (сестра на Димитър Грива); 5. Пеню Ганев.

Снимка 16. *Седнали:* 1. Стоянка Илиева; 2. Наталия Чакова; 3. Теофана Савова; 4. Учителят; 5. Крум Няголов; 6. Йордан Савов. *Прави:* 7. Мария Савова; 8. Пеню Ганев; 9. Иван Кисьов. Дата: 5.VIII.1931 год. На екскурзия до Калинините върхове – за гъби при Пазар-дере.

Снимка 18. На екскурзия до новата чешма – изворът Махабур, с фон второто и третото езера. Дата: 13.VIII.1931 год.

Първи ред седнали: 1. . . .; 2. . . .; 3. Тодор Абаджиев. Втори ред седнали: 4. . . .; 5. Боян Боев; 6. . . .; 7. . . . Прави: 8. . . .; 9. . . .; 10. Пеню Ганев; 11. Учителят. 12. . . .; 13. . . . . Последен ред: 14. . . .; 15. . . .; 16. . . .; 17. Елена Хаджи Григорова; 18. Иван Кисьов. 19. . . .

Снимка 19. Изпращане на Учителя заедно с братя и сестри за София след завършване на лагера, на 14.VIII.1931 год. при новата чешма „Изворът Махабур“.

Седнали: 1. . . .; 2. Иван Кисьов; 3. . . .; 4. Васил Константинов; 5. Никола Нанков; 6. Учителят; 7. Митко Сотиров; 8. Катя Зяпкова; 9. . . .; 10. Елена Хаджи

Григорова; 9. . . .; 10. . . . ; *Втори ред:* Между № 2. и № 3. е Михаил Иванов. Над № 4 е Георги Радев. Над № 7 е Георги Константинов. *Вдясно 3-ти ред:* Георги Тахчиев, Михаил Стоицев, Ганка Парлапанова, Мария Златева, а накрая с препасания колан е Олга Славчева.

Снимка 21. На път за х. Скакавица. Отпред седнали: 1. Михаил Стоицев; 2. Георги Тахчиев; 3. Боян Боев; 4. Над него е Иван Кисьов. В средата: Учителят, Никола Нанков, Георги Радев. Най-отдясно е Пеню Ганев.

Снимка 22. С Учителя при „Моста на будалите". Виж съответния разказ на Пеню Ганев на стр. 74.

Снимка 24. Екскурзия на Мусала на 13.VII.1924 год. 1. Бахчеванова; 2. Михаил Влаевски; Пеню Ганев; 4. Елена Андреева; 5. Антоний . . . . . ; 6. Пенка Влаевска; 7. Борис Николов шие с шило обувката на някого.

Снимка 25. Същата екскурзия със същите лица. 13.VII.1924 год.

Снимка 26. Младежката група на Изгрева. *Седнали:* Руси Петров; 2. Георги Тахчиев; 3. Николай Шиваров; 4. Борис Николов; 5. Елиезер Коен; 6. Георги Радев; 7. Пеню Ганев. Прави: Стефан Дойнов – брат на Борис Николов, Васко Искренов – фотографът. Най-отпред е Верка Куртева.

Снимка 29. Пеню Ганев вдясно пред палатковия лагер, 1932 год. На брега на езерото, голямата квадратна палатка в средата е палатката на Учителя.

Снимка 30. Пеню Ганев пред палатковия лагер. Вляво, на брега на езерото е палатката на Учителя с белия навес, пред нея – приятели при Учителя.

Снимка 31. Палатковият лагер през 1932 год. при второто езеро. На брега на езерото е палатката на Учителя, с вдигнатия покрив. Отпред: Жечо Панайотов, Веска Панайотова и майката на Жечо – сестра Руска Жекова.

Снимка 37. *Първи ред седнали:* 1. . . . ; 2. Амалия Вайланд от Латвия; 3. . . .; 4. Михаил Иванов; Втори ред стоящи: 1. . . .; 2. . . .; 3. Стоянка Илиева – седнала; 4. . . ; 5. . . .; 6. . . .; 7. . . .; 8. Тереза Керемидчиева; 9. Олимпия Янкова. 10. Пеню Ганев. 11. Анна Мазурс от Латвия. Трети ред: 12. . . .; 13. Елена Хаджи Григорова; 14. . . .; 15. Михаил Стоицев;

Снимка 38. С Учителя пред езерото Бъбрека – „Махабур" през 1937 год. Над Учителя са Николина Балтова и Дора Карастоянова (с белата шапка). По средата е Боян Боев с бялата рубашка. *Първи ред седнали:* 1. Бертоли; 2. Тодор Стоименов; 3. Катя Грива; 4. . . .; 5. . . .; 6. . . .; 7. Учителят; 8. Петър Пампоров. 9. . . .; 10. Стефана Грива; 11. . . .; 12. . . .; 13. Йордан Савов; 14. Елиезер Коен – най-отпред. Пеню Ганев е най-отдясно, прав – горе.

Снимка 39. Пеню Ганев пред езерото „Близнаците". Седнали: 1. Донка

Спиридонова; 2. Петър Арабаджиев. 3. Елена Хаджи Григорова; 4. . . . . Седнали втори ред: 5. Минко Тонев; 6. Боян Боев. Прави: 7. Пеню Ганев; 8. Георги Тахчиев. 9. . . .; 10. Георги Радев. 11. Димитър Цеков.

Снимка 44. Музиканти на поляната на Изгрева. 1. Отляво с кларинета е Йордан (Данко) Симеонов. 2. По средата се виждат главите на Галилей Величков и Симеон Симеонов. 3. Вдясно е Пеню Ганев. 4. Най-отдясно е Учителят.

Снимка 45. Музиканти свирят на Паневритмия на Изгрева. 1. Пеню Ганев между два дирека; 2. Симеон Симеонов; 3. Катя Грива; 4. Ангел Вълков; 5. Галилей Величков в гръб с шлифера; 6. Пенка Михайлова; 7. . . .; Отпред диригентът е Матей Калудов – бивш военен капелмайстор.

Снимка 45. а) Учителят играе Паневритмия. В дъното до стълба са музикантите и диригентът с бялата коса – Матей Калудов. С гръб е Пеню Ганев.
б) Учителят е вляво. Отдясно се вижда гърбом Пеню Ганев. По средата е стълбът с лампите.

Снимка 47. Учителят играе упражнението „Красота" от Паневритмията. На единия крак се пружинира, този, който държи тялото, а другият крак, десният, е във въздуха.

Снимка 48. Паневритмия на второто езеро – Елбур. В средата са камъните на огнището за лагерния огън вечер, Учителят е в средата, вдясно е „Спиралата с охлюва", върху която е сложена шапката на Учителя. Дата: 19.VII.1939 год.

Снимка 49. Учителят играе „Паневритмия" при второто езеро. Вляво свирят: Ангел Вълков, до него – Кирил Икономов, а отдясно е Пеню Ганев.

Снимка 50. Учителят играе Паневритмия при второто езеро. Отляво е Ангел Вълков, пред него е китаристка. След това е Кирил Икономов, а най-отдясно е Пеню Ганев.

Снимка 52. Учителят играе Паневритмия при третото езеро – Балдер-Дару. 1. С китарата е Верка Куртева; 2. Ангел Вълков в бяло; 3. Петър Манев – астролог; 4. Пеню Ганев; 5. Учителят; 6. . . .; 7. Руженка Кисьова; 8. Цанка Екимова; 9. Петър Камбуров; 10. Кирил Икономов с бялата шапка.

Снимка 53. Паневритмия при третото езеро – Балдер-Дару и музикантите. 1. Верка Куртева с китарата. 2. Петър Манев; 3. Ангел Вълков; 4. Пеню Ганев; 5. . . .; 6. Руженка Кисьова; 7. Цанка Екимова; 8. Кирил Икономов; 9. Петър Камбуров; 10. . . .; 11. Учителят; 12. Филип Стоицев.

Снимка 54. Учителят играе Паневритмия на третото езеро. 1. Верка Куртева – с китарата; 2. Петър Манев; 3. Ангел Вълков; 4. Кирил Икономов с бялата шапка; 5. Пеню Ганев; 6. Цанка Екимова.

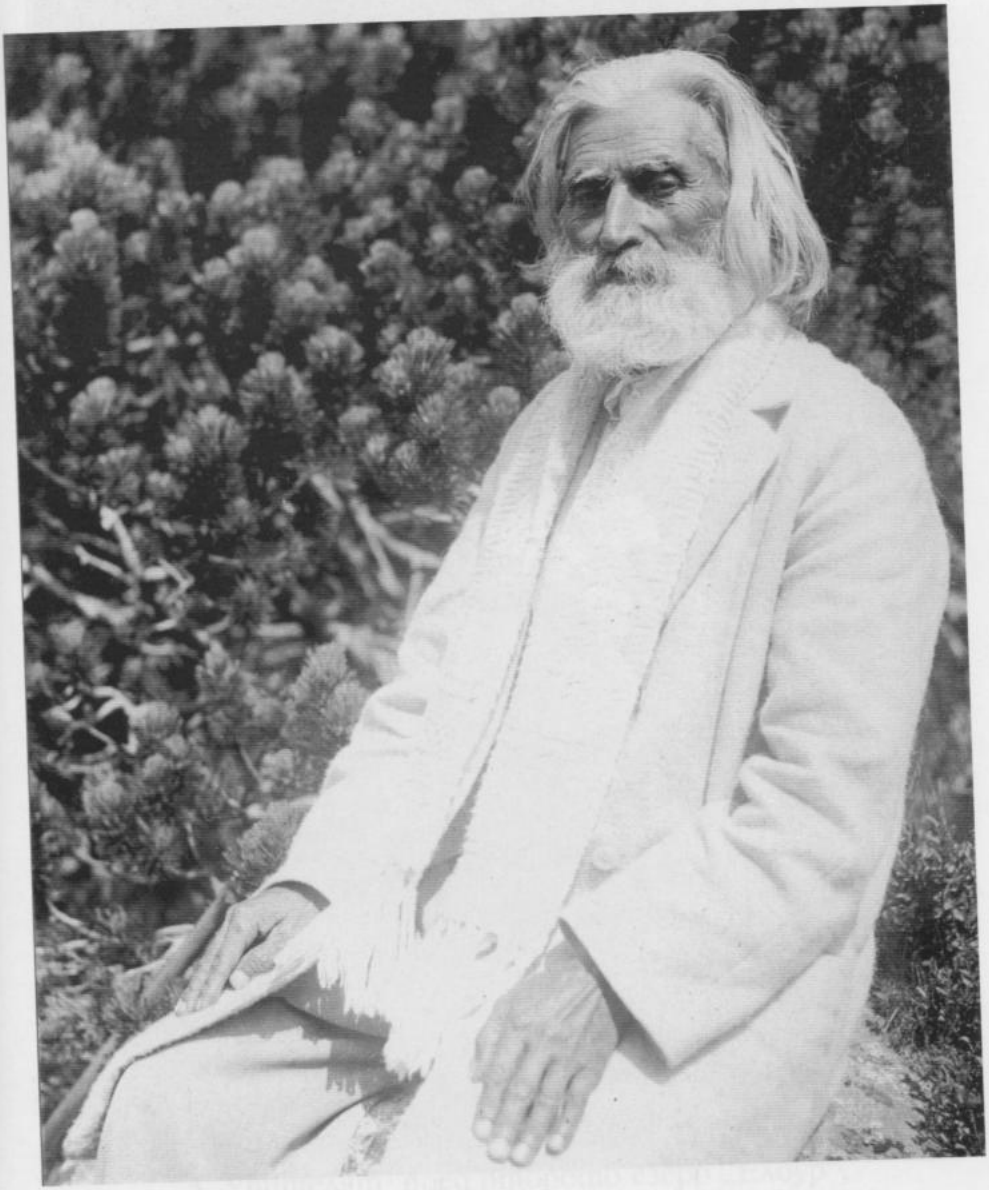

1. Учителят на Рила - 1. VIII. 1932 год.

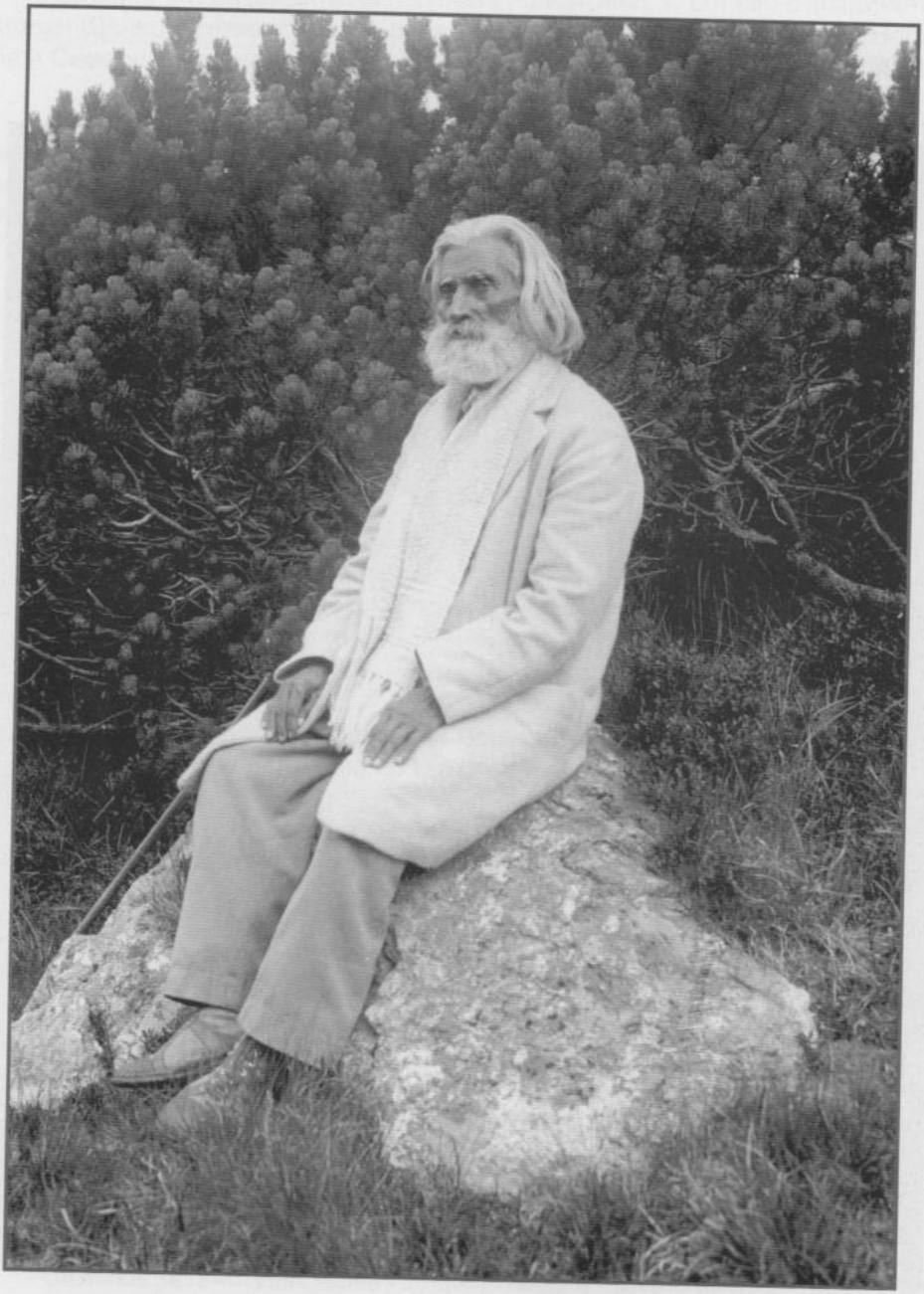

2. Учителят на Рила - 1. VIII. 1932 год.

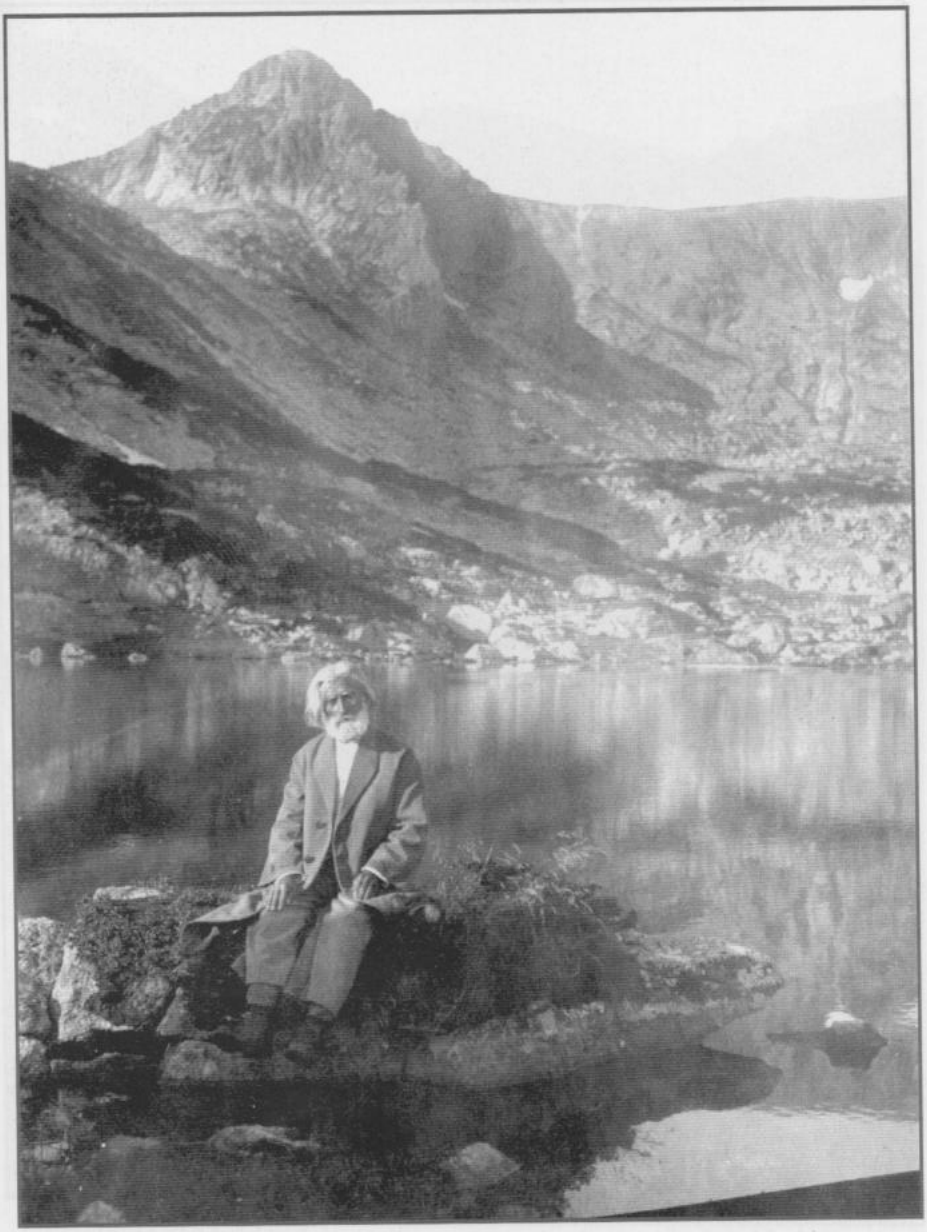

3. Учителят пред второто езеро „Елбур“,
Рила - 22. VIII. 1931 год.

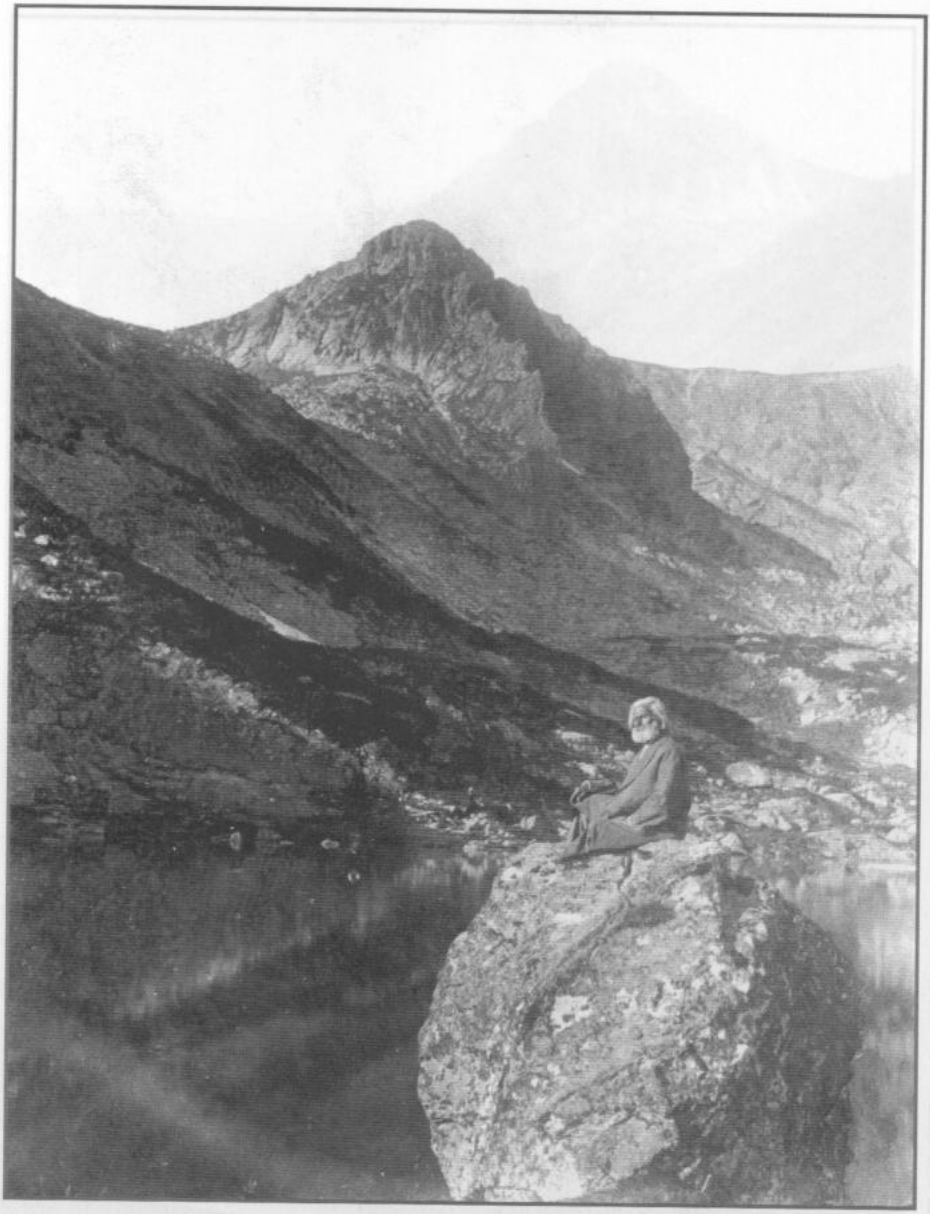

4. Учителят на скалата при второто езеро „Елбур“, Рила - 22. VIII. 1931 год.

5. Учителят при второто езеро „Елбур“ на Рила - 22. VIII. 1931 год.

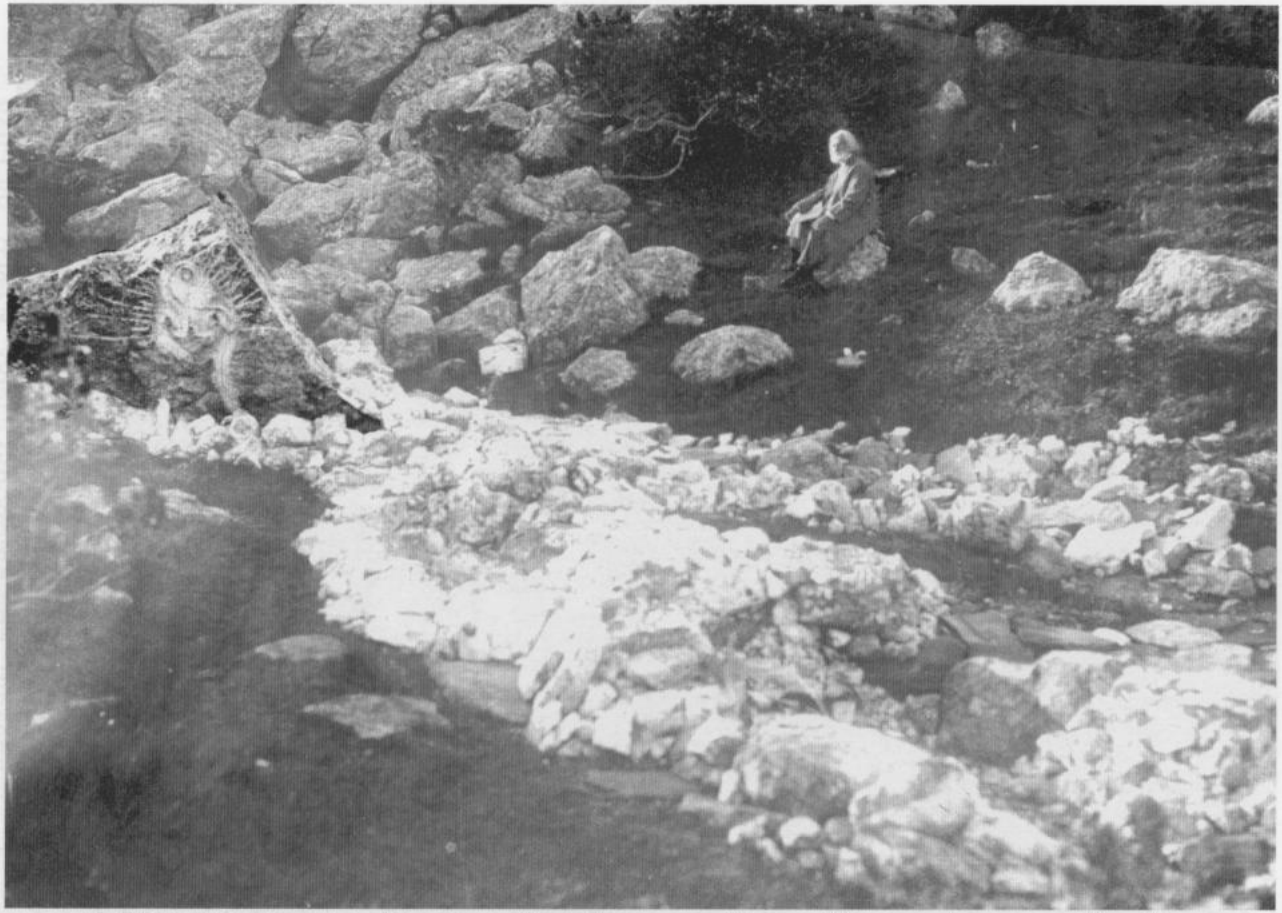

6. Учителят при скалата с котвата и извора „Ръцете които дават“ на Рила - 22. VIII. 1931 год.

7. Учителят пред извора „Ръцете които дават“ на Рила
- 22. VIII. 1931 год.

8. Учителят пред второто езеро „Елбур“ - в дъното е палатковия лагер - 30. VII. 1931 год.

7. Учителят пред извора „Ръцете които дават“ на Рила
- 22. VIII. 1931 год.

9. Учителят при второто езеро „ Елбур“
- вдясно, част от палатковия лагер.

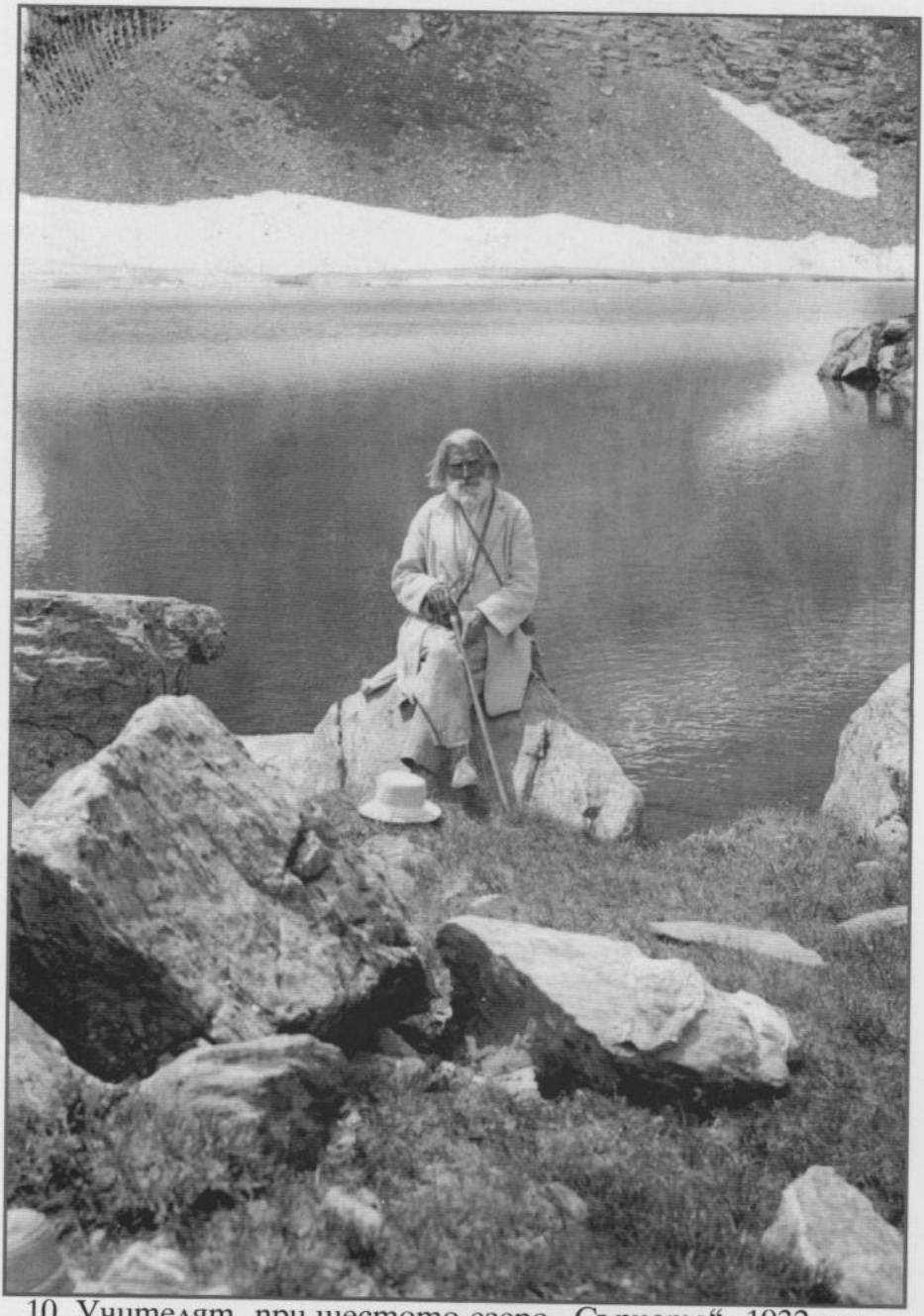

10. Учителят при шестото езеро „Сърцето“- 1932 год.

11. Пеню Ганев седнал, вляво, с Учителя на Рила.

12. Пеню Ганев над Учителя, Рила - 1. VIII. 1932 год.

13. Пеню Ганев над Учителя, на Рила при бялата маса
- 19. VIII. 1939 год.

14. Пеню Ганев пред нозете на Учителя - 23. VIII. 1938 год.

15. Пеню Ганев, вдясно, в разговор с Учителя.

16. Пенѭ Ганев над Учителя - 5. VIII. 1931 год.

17. Учителят на екскурзия за гъби, до Пазар-дере,
на фона на Калиновите върхове - 5. VIII. 1931 год.

18. При извора „Махабур“ с Учителя, на фона на второто и третото езеро - Пеню Ганев до Учителя - 13. VIII. 1931 год.

19. При извора „Махабур“ с Учителя - Пеню Ганев, горе, разкрачен, с елече - 14. VIII. 1931 год.

20. Георги Радев, Георги Константинов, Пеню Ганев
при извора „Махабур“ до петото езеро.

21. При Скакавица с Учителя - Пеню Ганев е вдясно.

22. С Учителя при „Моста на будалите“.

23. С Учителя при „Моста на будалите“.

24. Чам Кория, на екскурзия за Мусала -третият е Пеню Ганев - 13. VII. 1924 год.

25. Чам Кория, на екскурзия за Мусала с приятели - третият е Пеню Ганев - 13. VII. 1924 год.

26. Младежката група на Изгрева - вдясно е Пеню Ганев.

27. Младежката група на Изгрева - в средата е Пеню Ганев.

28. Пеню Ганев на първото езеро „Махарзи“.

29. Пеню Ганев пред палатковия лагер при второто езеро „Елбур“ - 1932 год.

30. Пенъо Ганев пред палатковия лагер при второто езеро „Елбур“ - 1932 год.

31. Палатковият лагер при „Елбур“ - 1932 год.

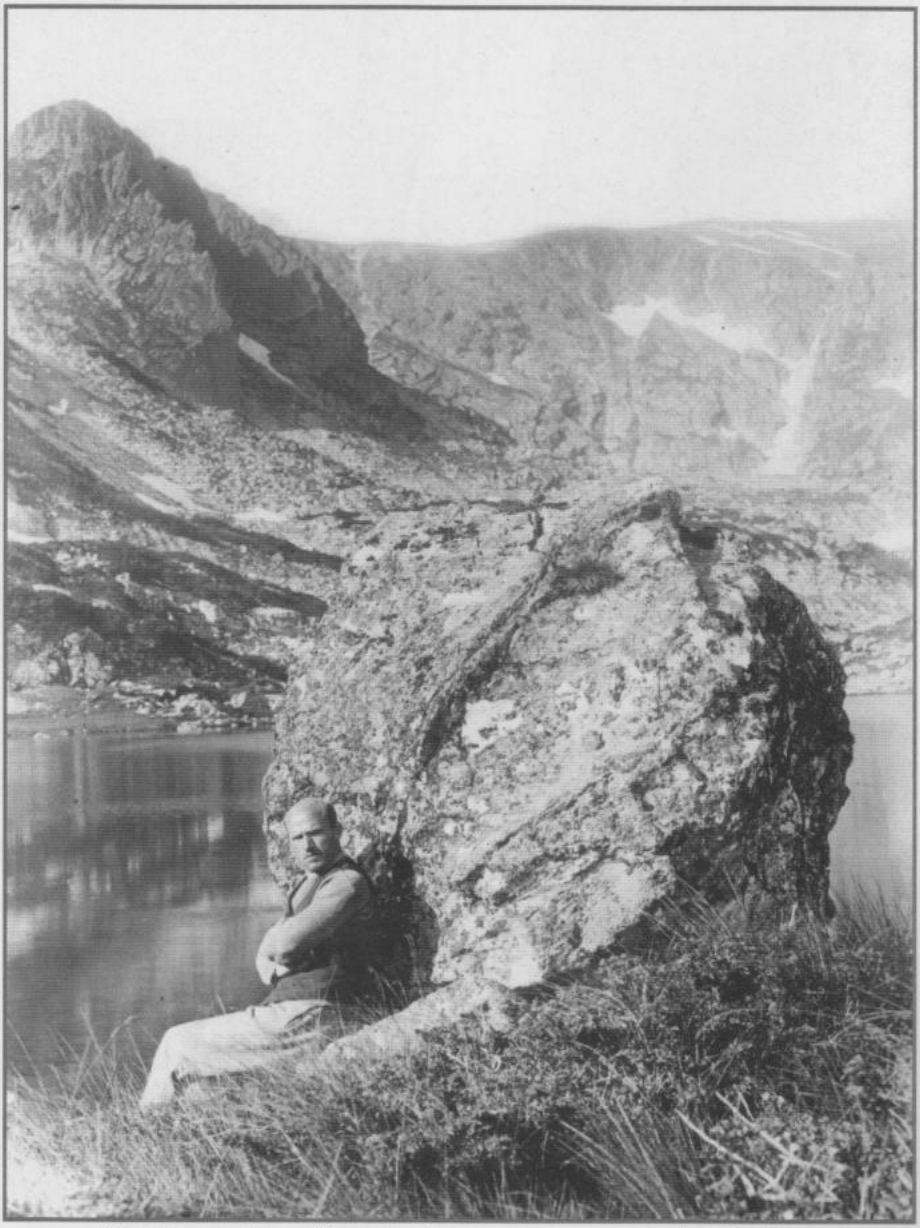

32. Пеню Ганев пред второто езеро „Елбур“.

33. Пеню Ганев пред второто езеро „Елбур“
и палатковия лагер - 1932 год.

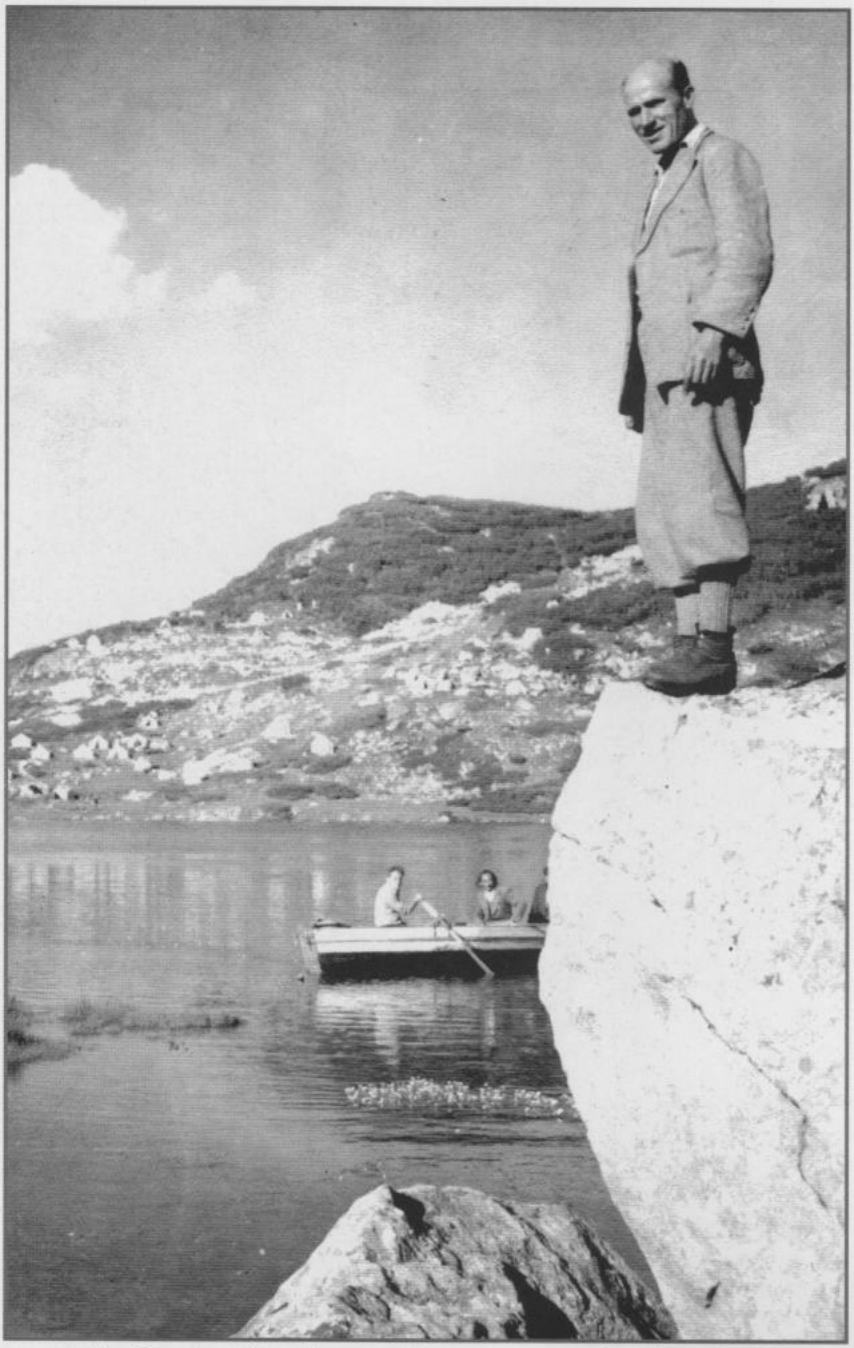

34. Пеню Ганев пред второто езеро „Елбур“ и палатковия лагер.

35. Пеню Ганев с приятели при второто езеро „Елбур“ пред палатковия лагер.

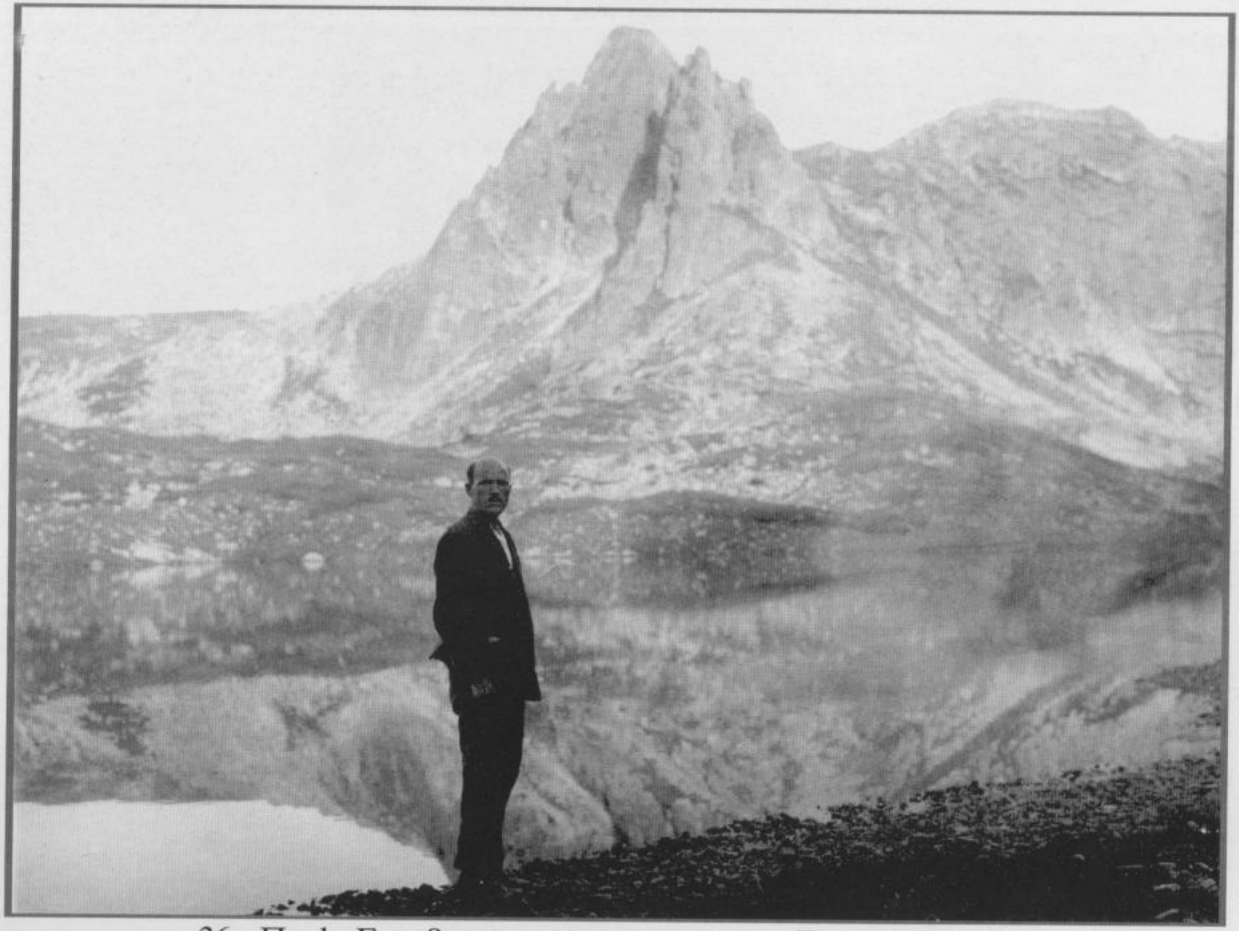

36. Пеню Ганев пред третото езеро „Балдер-Дару“.

37. Пеню Ганев, вдясно, с братя и сестри

38. Пенѭ Ганев с Учителя пред езерото Бъбрека
- „Махабур“- 1937 год.

39. Пеню Ганев с приятели при езерото Близнаци - 1931 год.

40. Салонът на Изгрева - София.

41. Учителят пред приемната с разцъфналите кремове.

42. Приемната на Учителя с разцъфналите кремове.

43. Елена хаджи Григорова пред приемната на Учителя в първите години.

44. Музикантите и Учителя на поляната на Изгрева
- Пеню Ганев вдясно.

45. Музиканти свирят Паневритмия на Изгрева
- 1936 год. - Пеню Ганев вляво.

46 а.

46 б. Учителят играе Паневритмия на Изгрева - Пеню Ганев, вдясно, свири на цигулка.

47. Учителят играе Паневритмия на Изгрева.

48. Паневритмия на второто езеро „Елбур“, Рила - 19. VII. 1939 год.

47. Учителят играе Паневритмия на Изгрева.

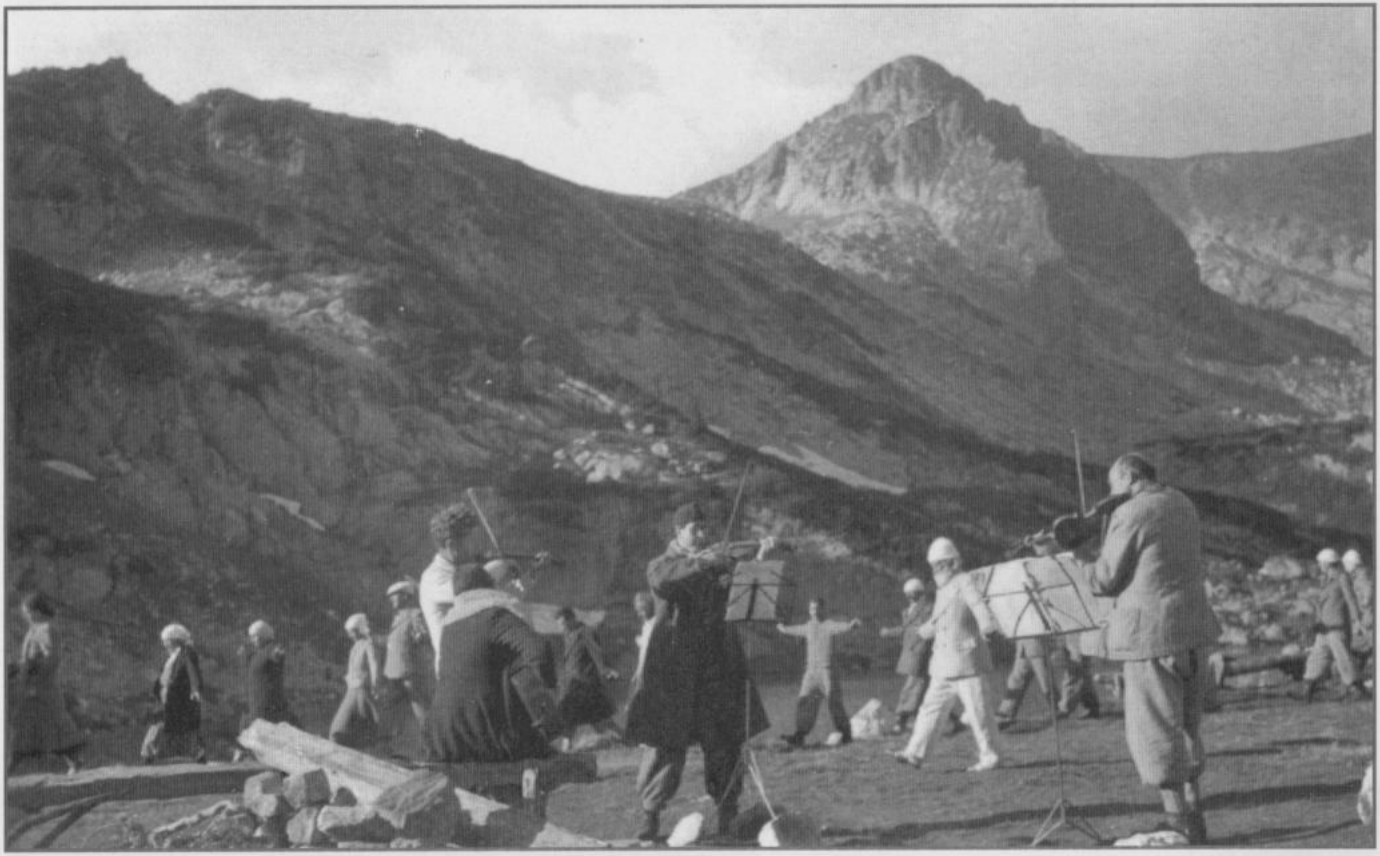

49. Учителят играе Паневритмия при второто езеро
- Пеню Ганев, отдясно, свири на цигулка.

50. Учителят играе Паневритмия при второто езеро, Рила.

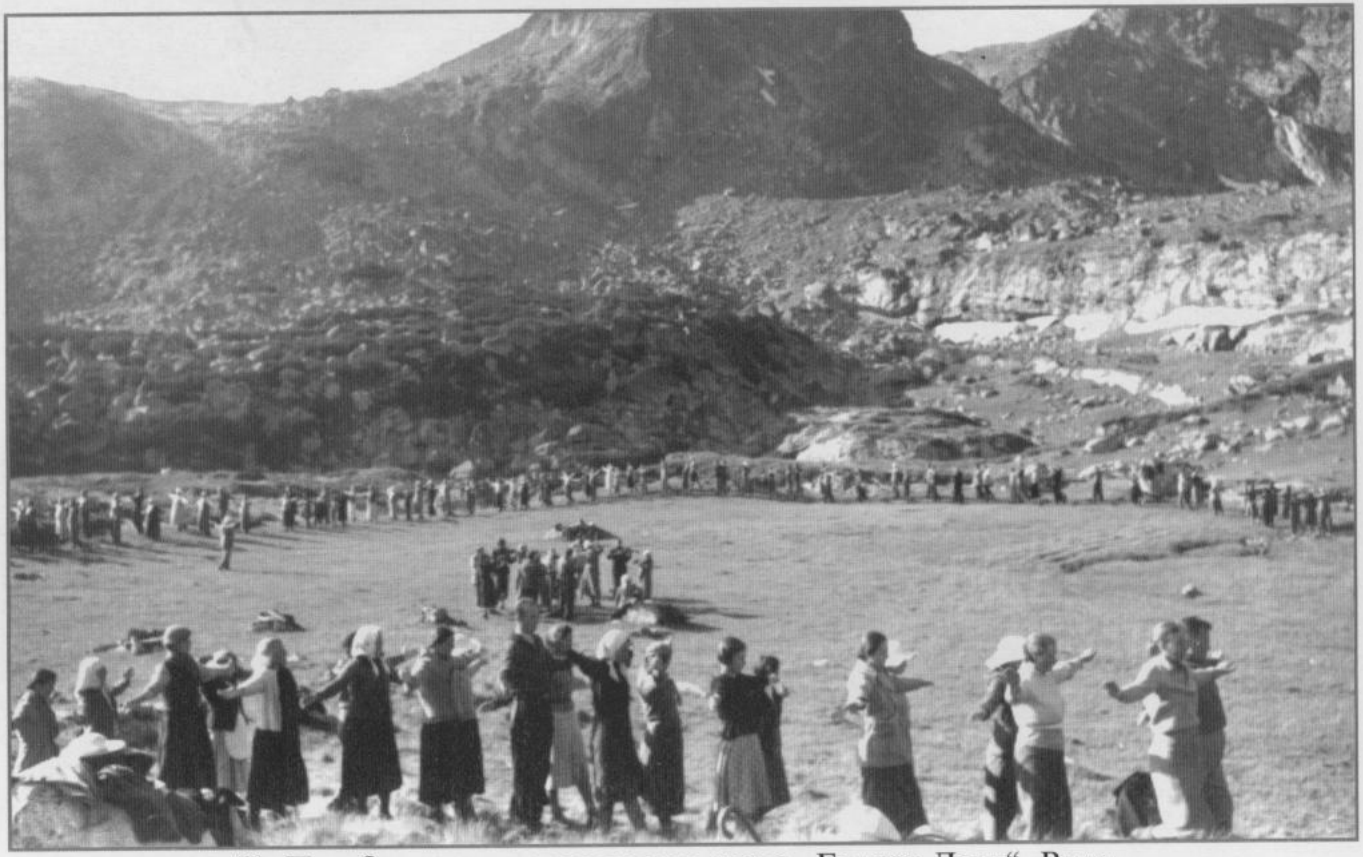

51. Паневритмия на третото езеро „Балдер-Дару“, Рила - 1932 год.

52. Пеню Ганев с музикантите свирят на Паневритмия на третото езеро, Рила.

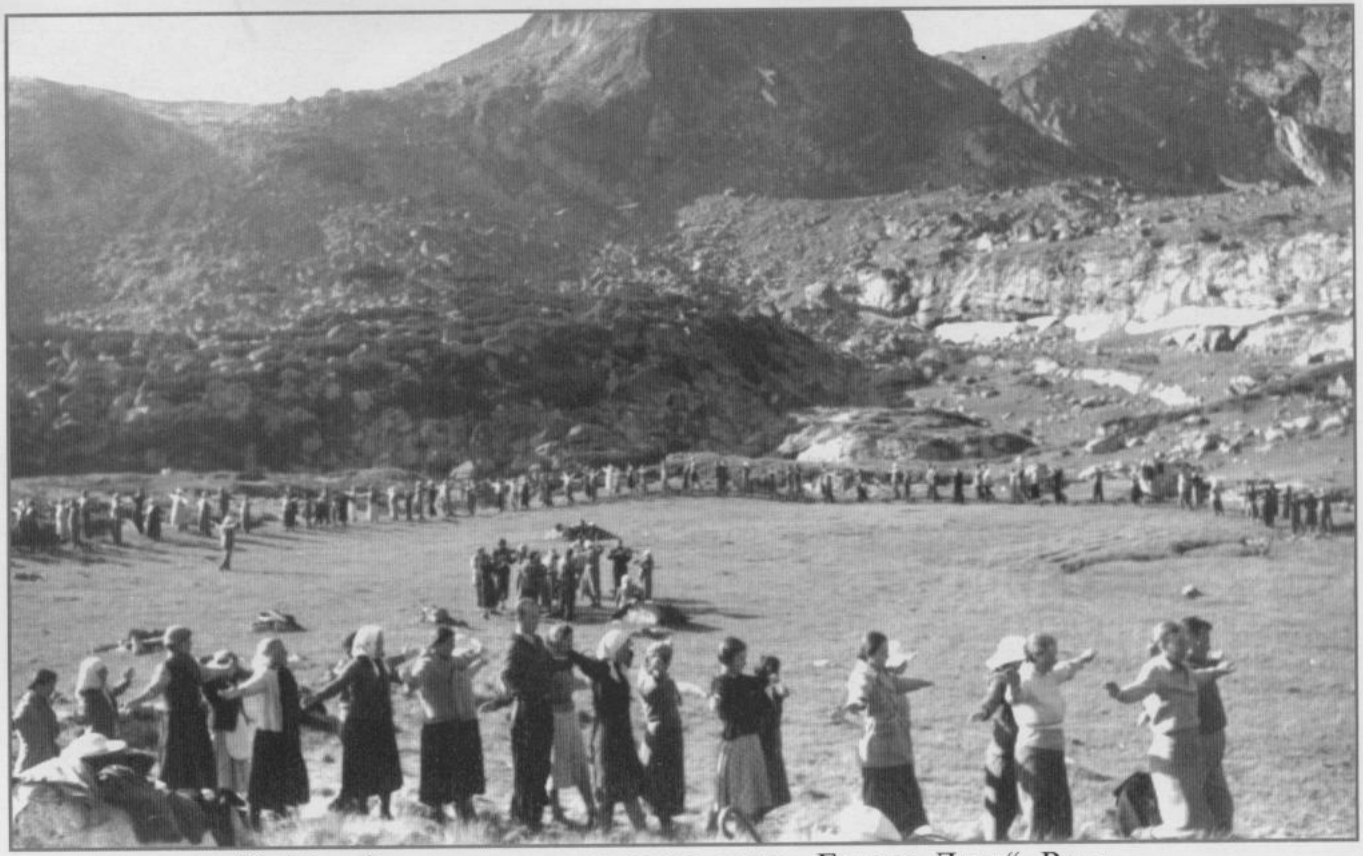

51. Паневритмия на третото езеро „Балдер-Дару“, Рила - 1932 год.

53. Пеню Ганев с музикантите свирят на Паневритмия на третото езеро.

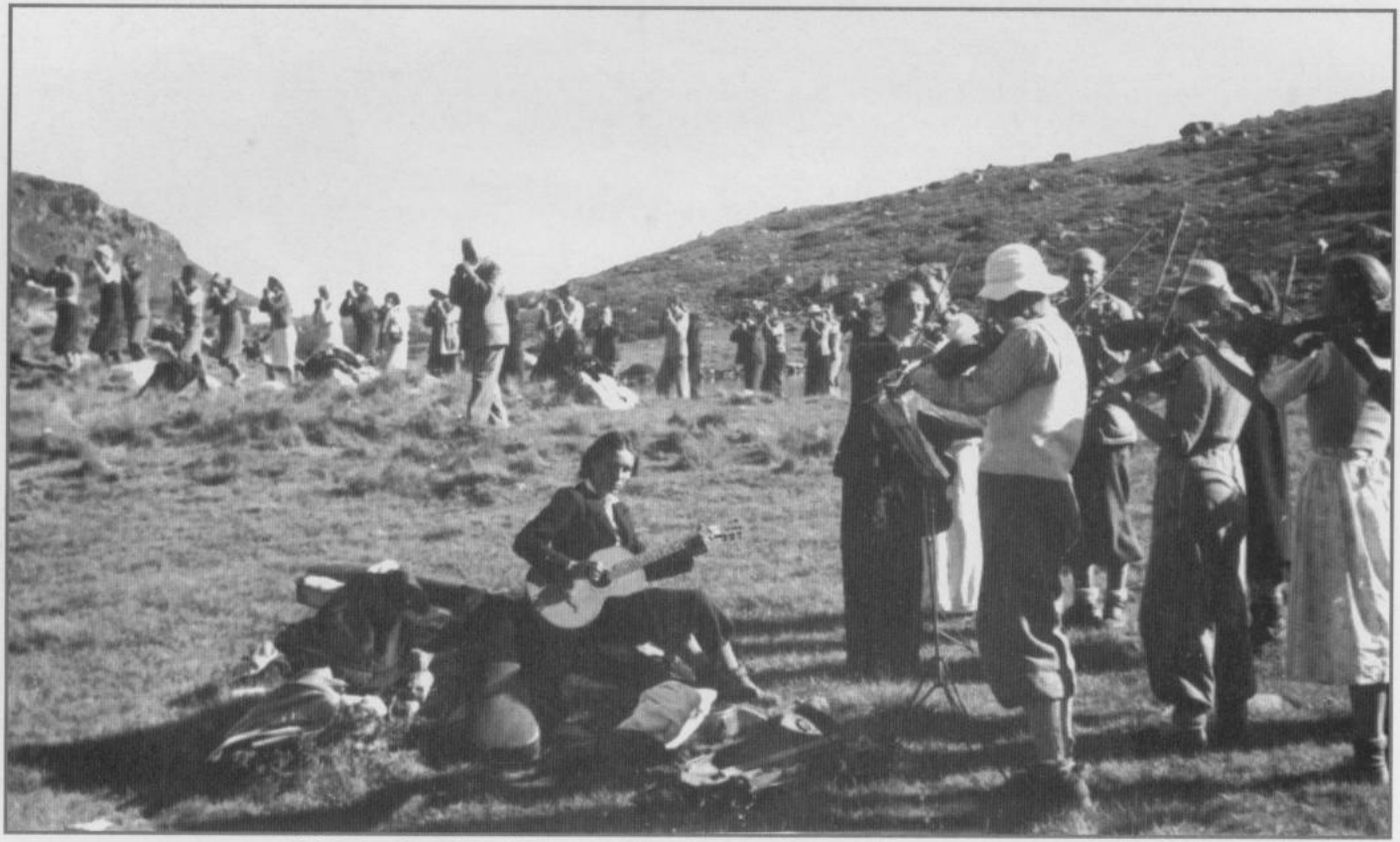

54. Пеню Ганев с музикантите свирят на Паневритмия на третото езеро.

55. Пеню Ганев, вдясно, свири на Паневритмия.

56. Пеню Ганев с музикантите разговарят с Учителя
след Паневритмия.

57. След Паневритмия, разговор с музикантите.

58. Пеню Ганев с музикантите в разговор с Учителя
след Паневритмия.

59. Гимнастически упражнения под върха „Харамията“ - „Харно ми е“
- Пеню Ганев, вдясно - 26. VII. 1932 год.

60 а.

60 б. Учителят играе Паневритмия на поляната под връх „Харно ми е“.

61. Паневритмия на поляната под връх „Харно ми е“.

62. Паневритмия на поляната над „Езерото на Чистотата“.

63. След Паневритмия на полянката - отляво е Учителят, а отдясно и напред е Пенъ Ганев.

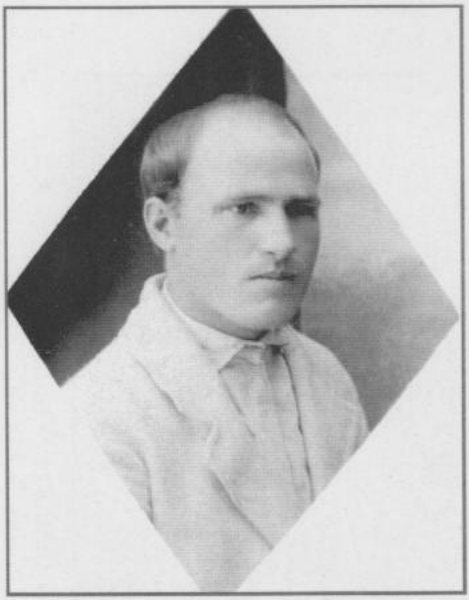

64 а.

64 б.

64 в.

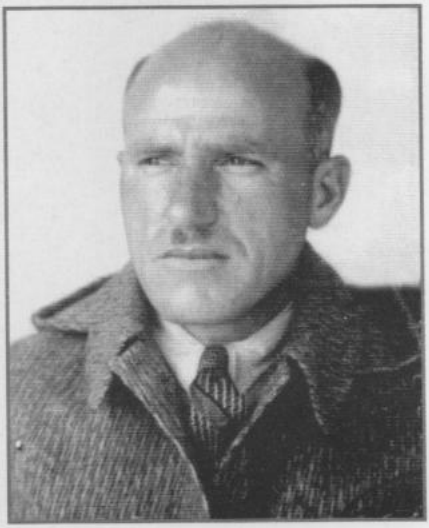

64 г. Пеню Ганев в различни моменти от житейски си път.

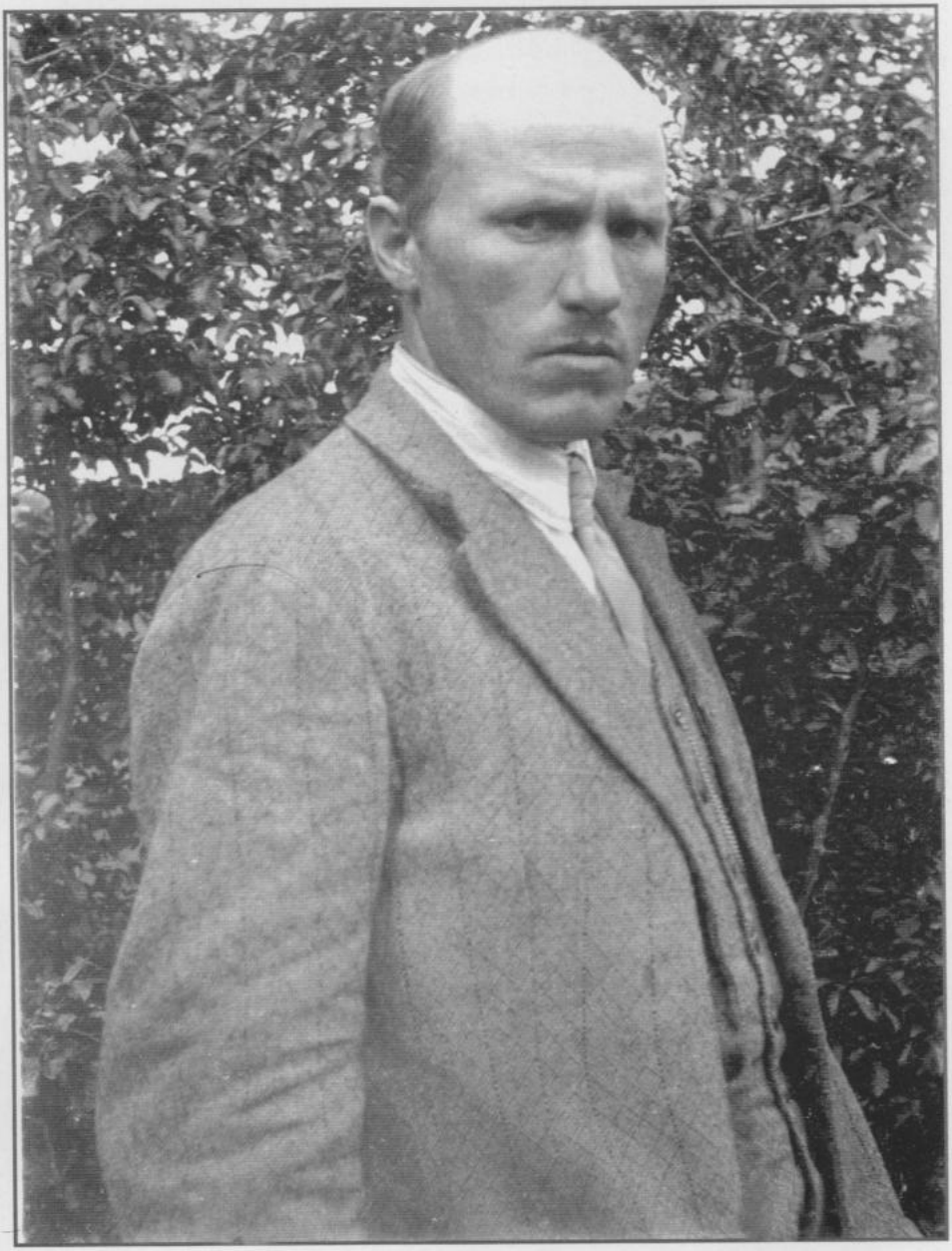

65. Пеню Ганев.

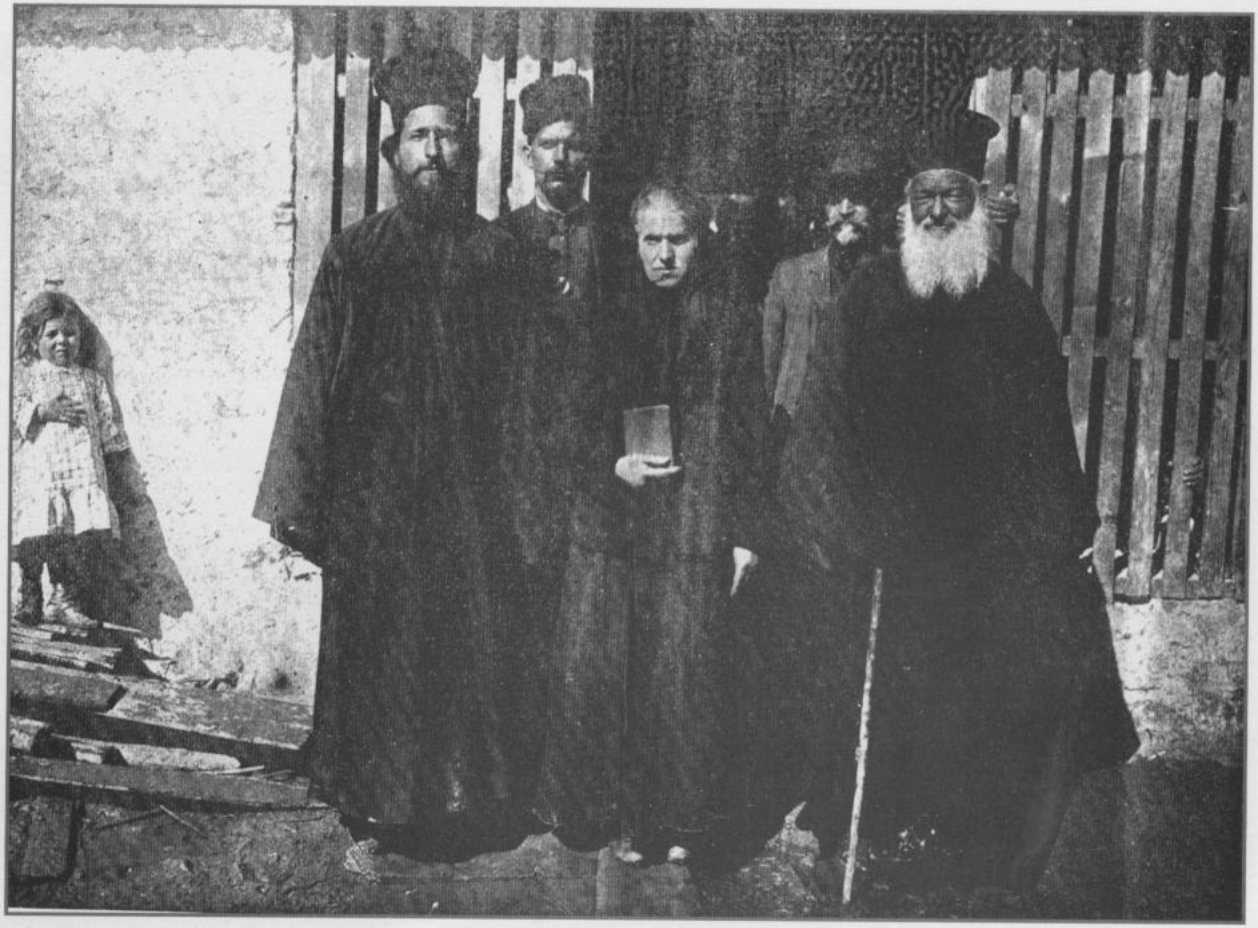

66. Исусовата проповедница Кортеза Стефанова
- пред откритото от нея аязмо в Борисовград.

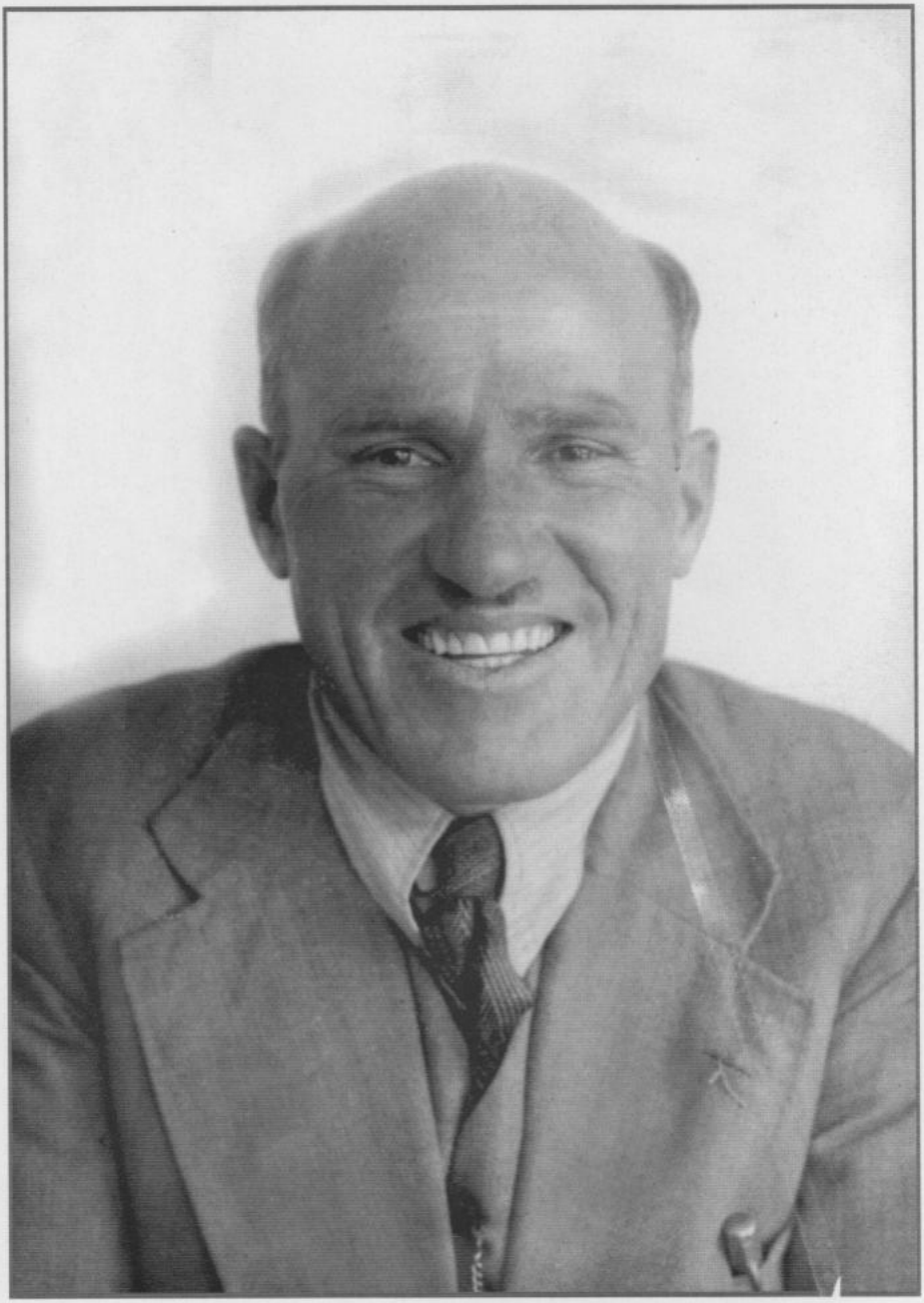

67. Пеню Ганев.

68. Елена хаджи Григорова и Пеню Ганев пред училището
в село Равна, Царибродско - 1932 год.

70 а.

70 б. Пеню Ганев с учениците си.

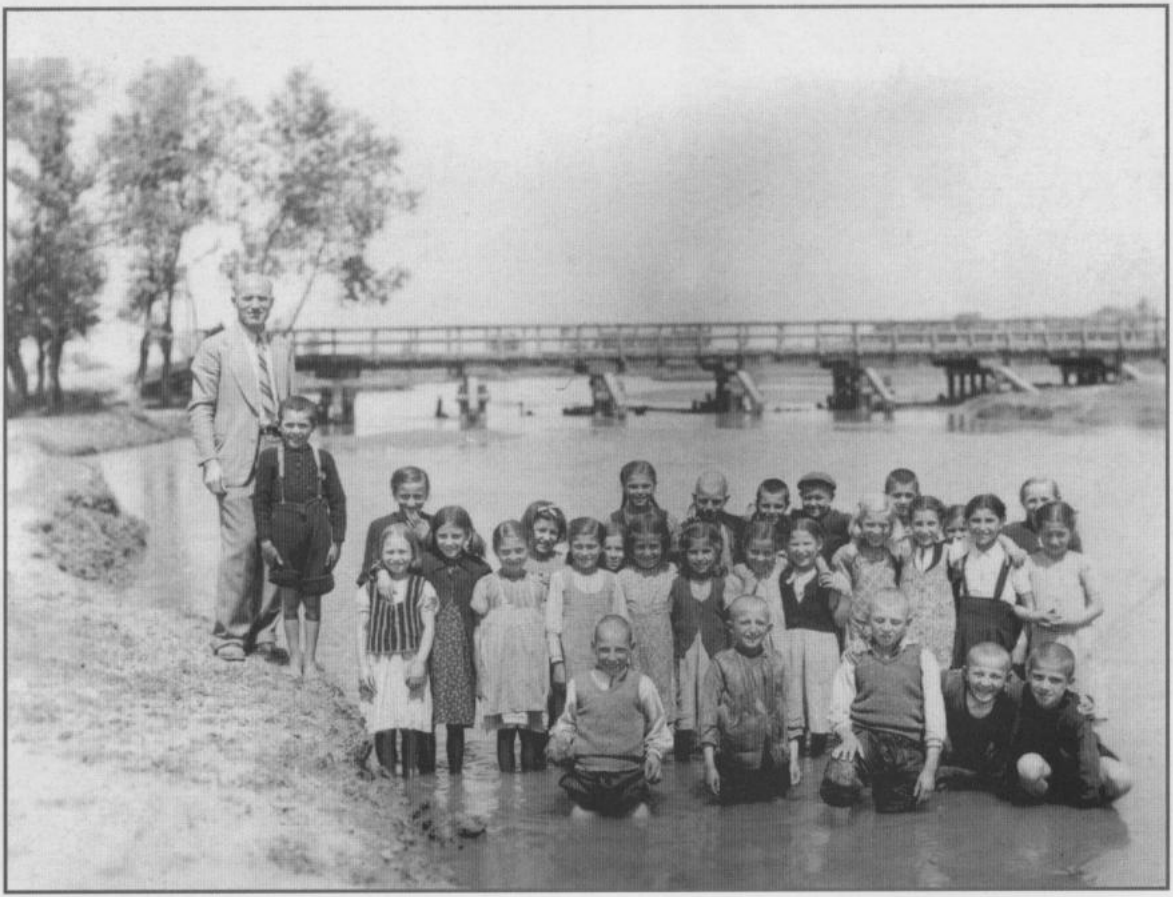

69. Пеню Ганев с учениците си.

71. Елена хаджи Григорова и Пеню Ганев с учениците си в село Равна, местността „Дупките“, на 11 май 1931 год, деня на св. св. Кирил и Методий.

72. Пеню Ганев на учителска конференция - седнал, вдясно.

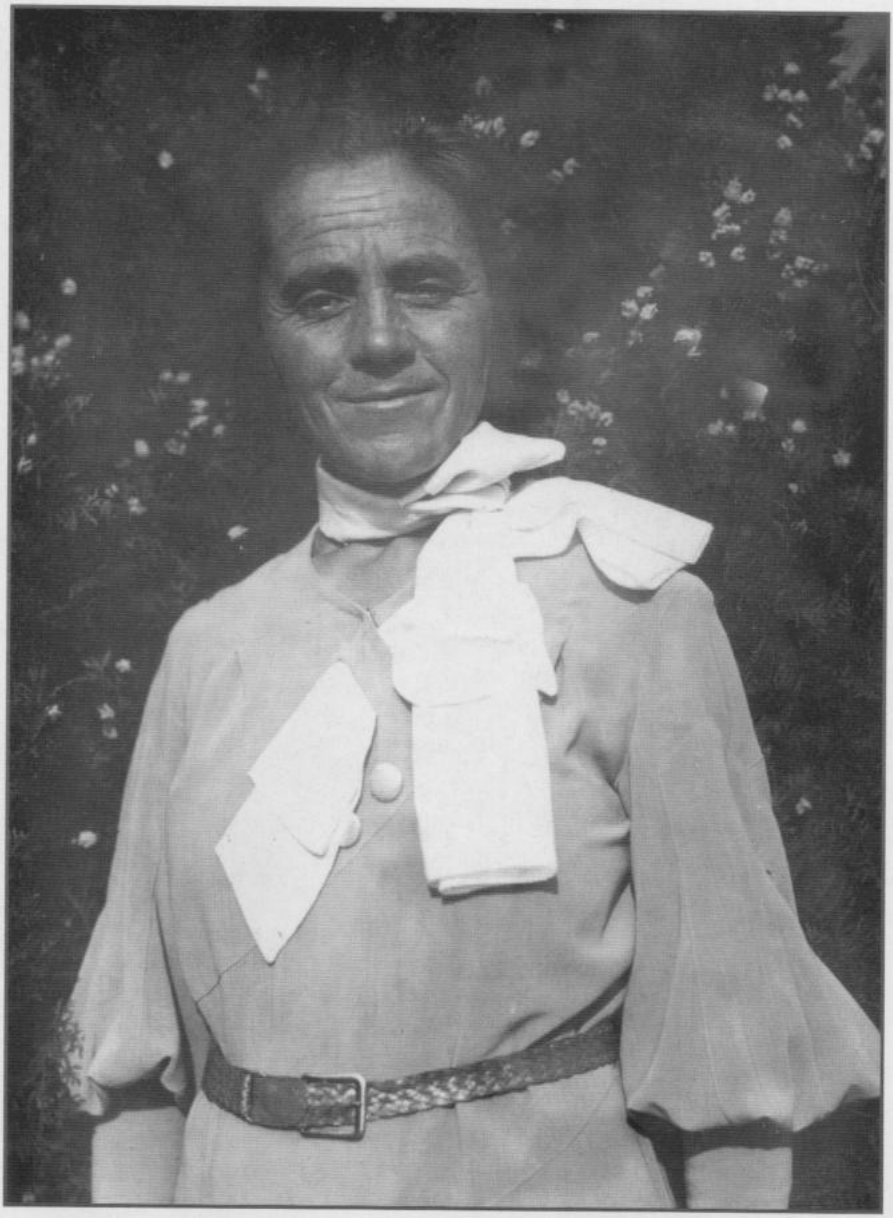

74. Елена хаджи Григорова - 12. VII. 1934 год.

73. Учителски летен курс по пеене в София - Пеню е седнал вдясно.

75. Пеню Ганев и Елена хаджи Григорова - 1931 год.

76. Пенѭ Ганев и Елена хаджи Григорова - 1931 год.

75. Пеню Ганев и Елена хаджи Григорова - 1931 год.

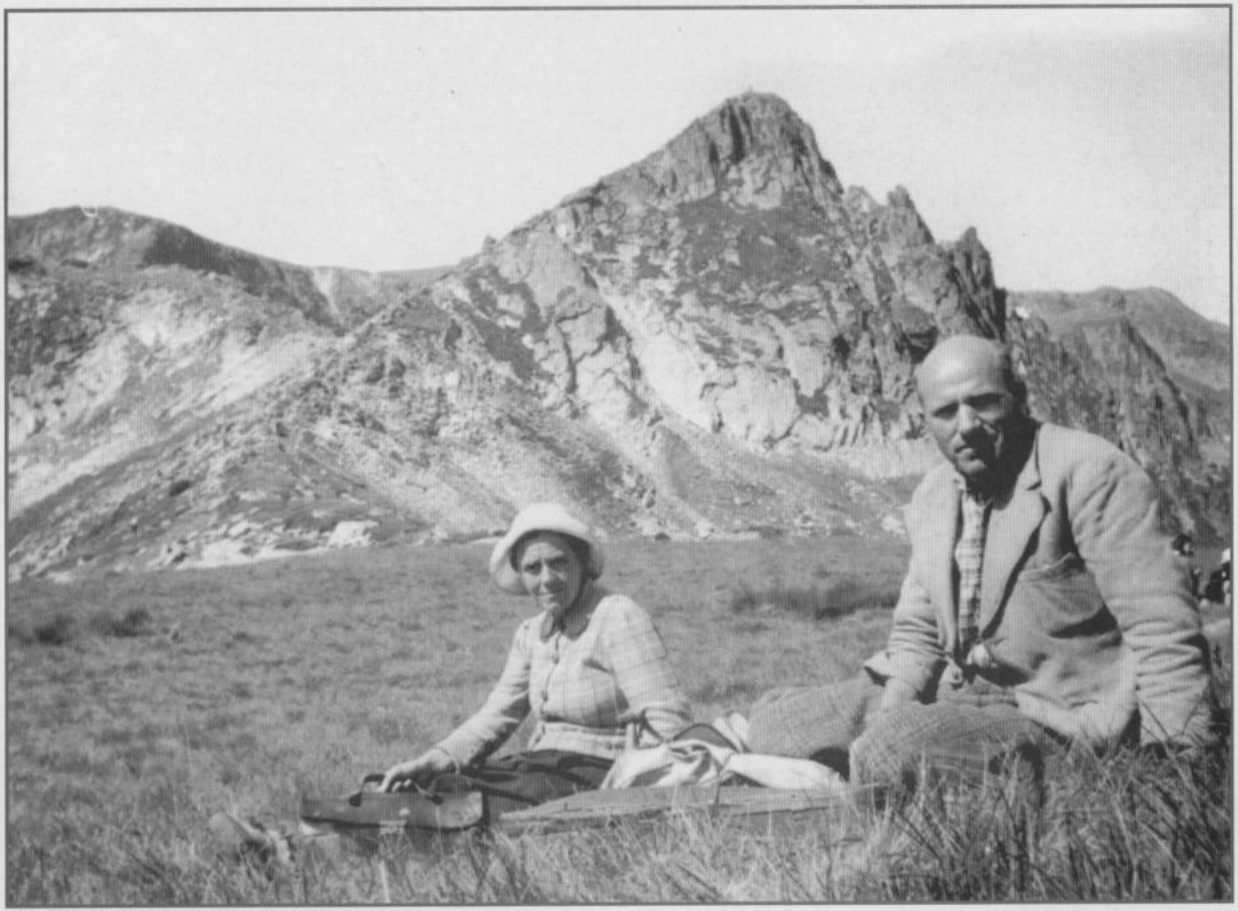

77. Елена хаджи Григорова и Пеню Ганев на Рила.

78. Пеню Ганев, прав, Елена хаджи Григорова, Катя Грива, Ангел Янушев и Коста Гнатюк, лютиер - 7. IV. 1942 год.

79. Елена хаджи Григорова, Катя Грива, Коста Гнатюк, Ангел Янушев и Пеню Ганев, прав.

80 а. Пеню Ганев запасен войник, в средата с каската.

80 б. Пеню Ганев запасен войник, вдясно с обикновена военна униформа.

81. Бащата на Пеню Ганев, отбелязан с кръгче - Ганьо Бобев Пенев.

82. Помен за заминаването на родоначалника Ганьо Бобев Пенев - портрета е на бащата на Пеню.

83. Къщата на Пеню Ганев на Изгрева.

84. Сватбена снимка на Каменка и Пеню Ганев - 14. I. 1949 год.

86. Каменка Коцева Несторова - съпругата на Пеню Ганев.

85. Сватбена снимка на Каменка и Пеню Ганев
с кумовете Браткови - 14. I. 1949 год.

87. Каменка, като учителка, със своите ученици, с червени пионерски връзки и ученически престилки.

88 а.

88 б. Пеню Ганев и съпругата Каменка, с трите им деца.

90. Синът на Пеню, Петър Ганев, свири на Салоните на Рила - 16. VIII. 1962 год.

89 а. Каменка Несторова

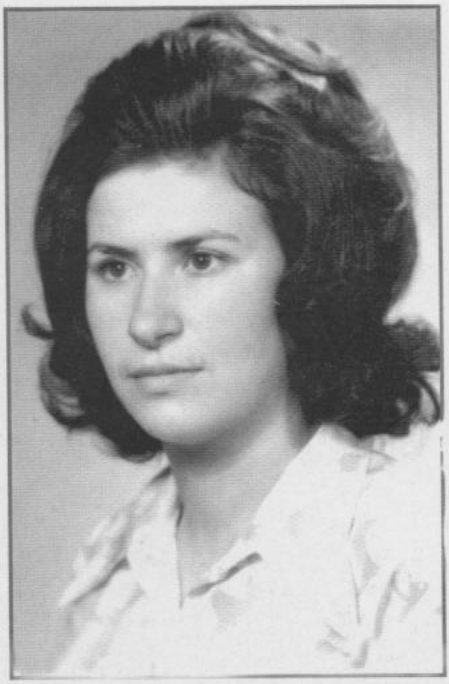

89 б. Елена Ганева

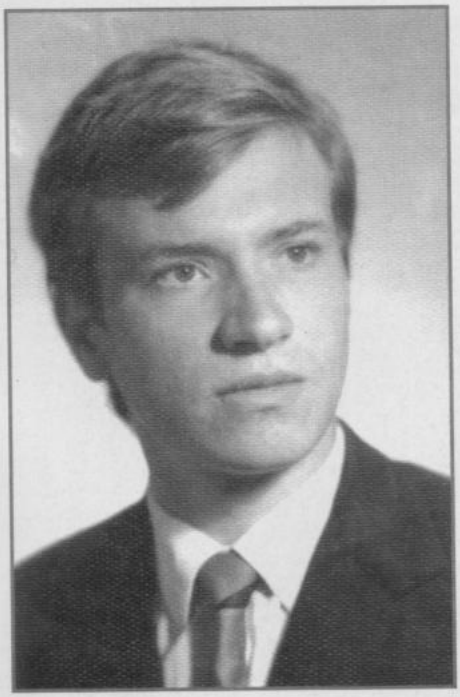

89 в. Петър Ганев

89 г. Иванка Ганева,
по мъж Ненкова

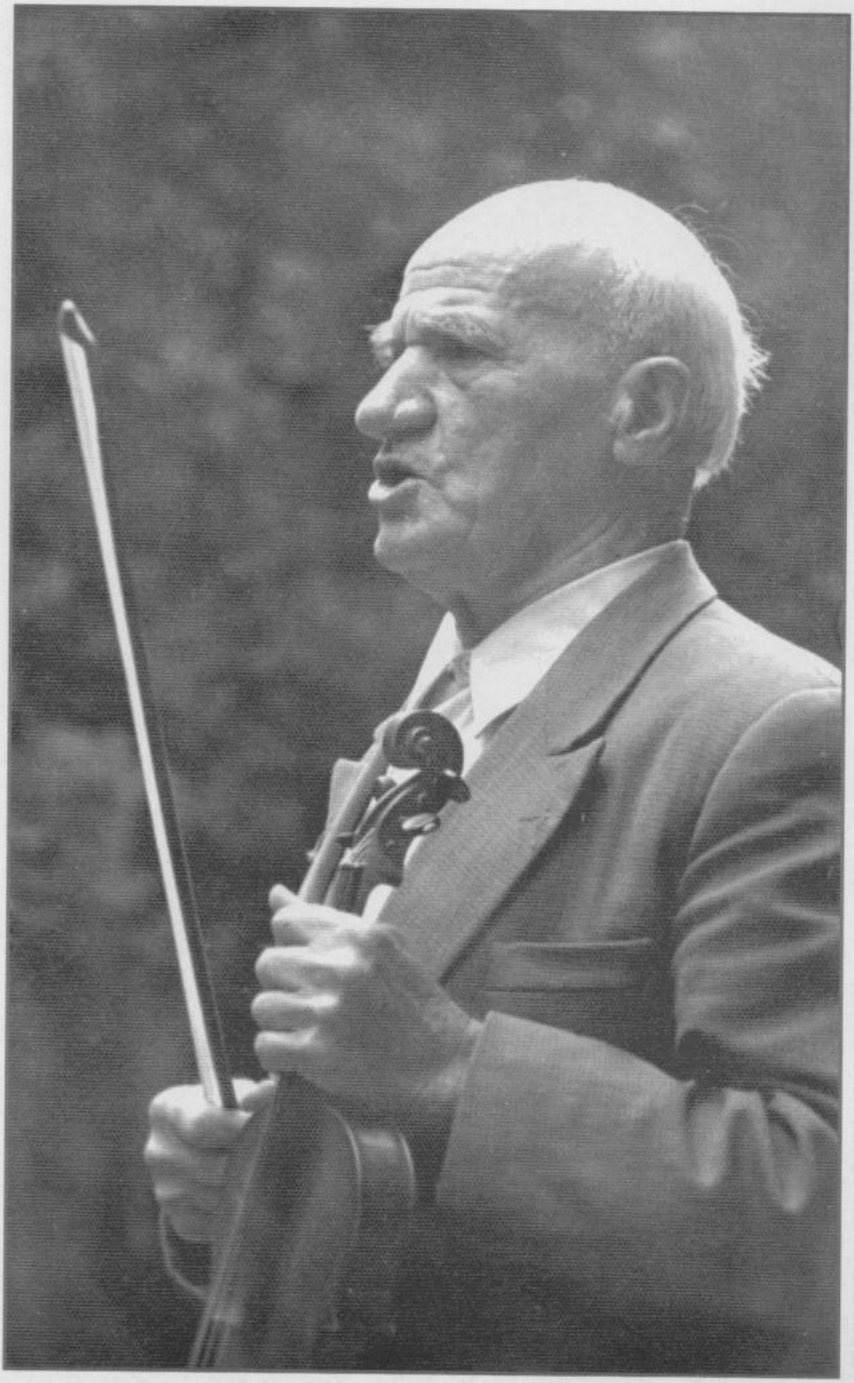

92. Пеню Ганев пее.

91. Петър Ганев и съпругата Божанка свирят в Айтос - градината.

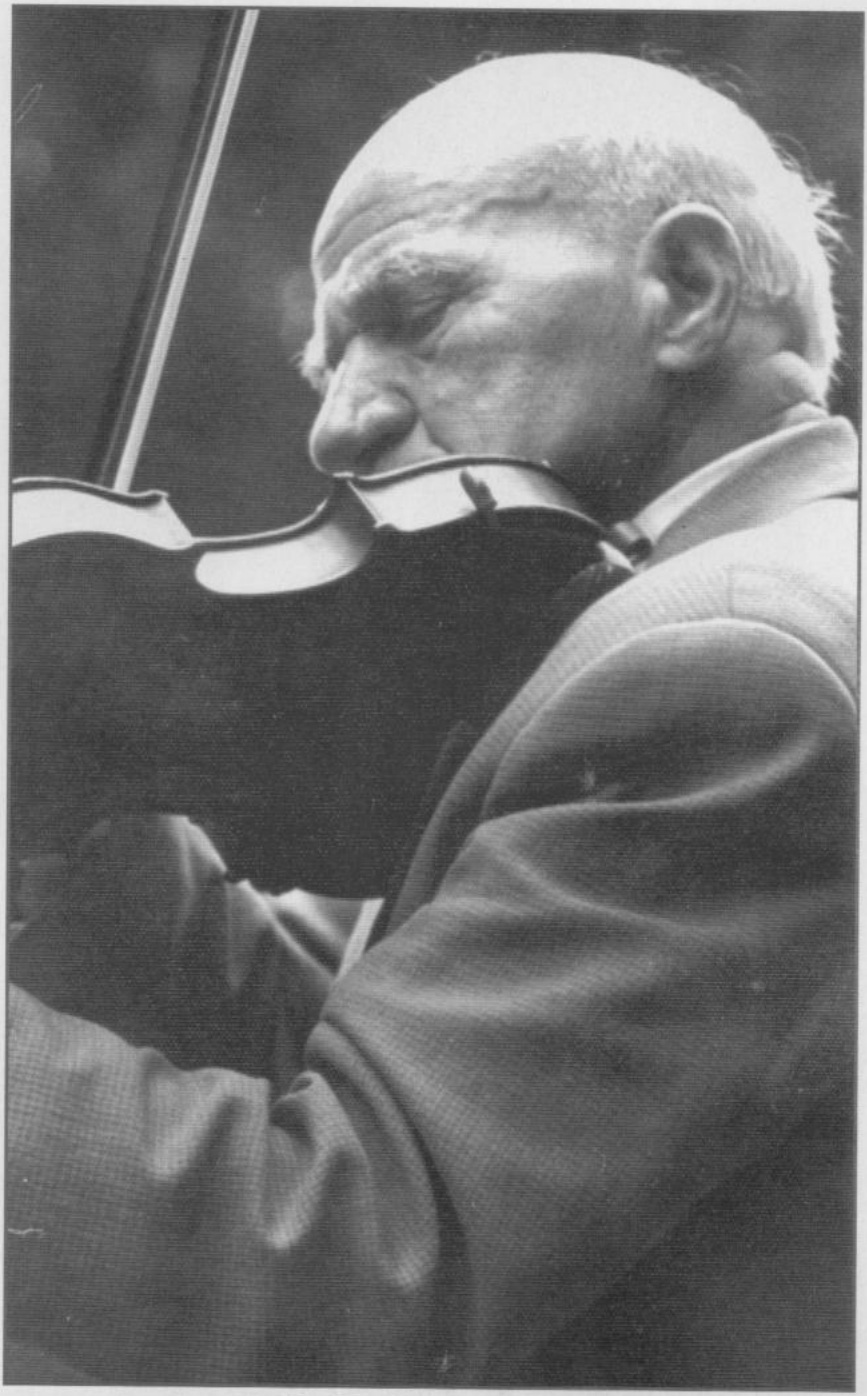

94. Пеню Ганев свири.

93. Пеню Ганев свири.

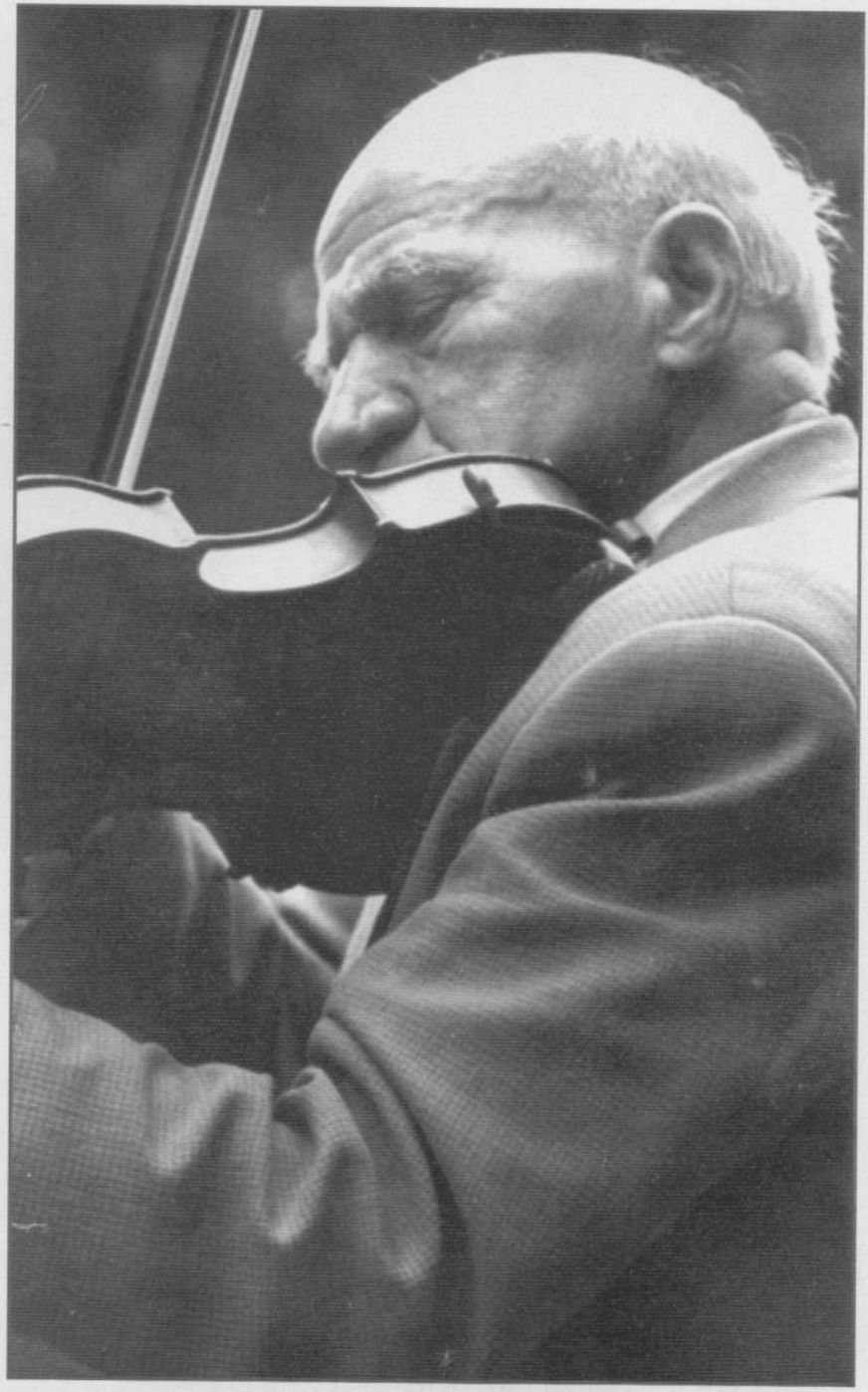

94. Пеню Ганев свири.

95 а.

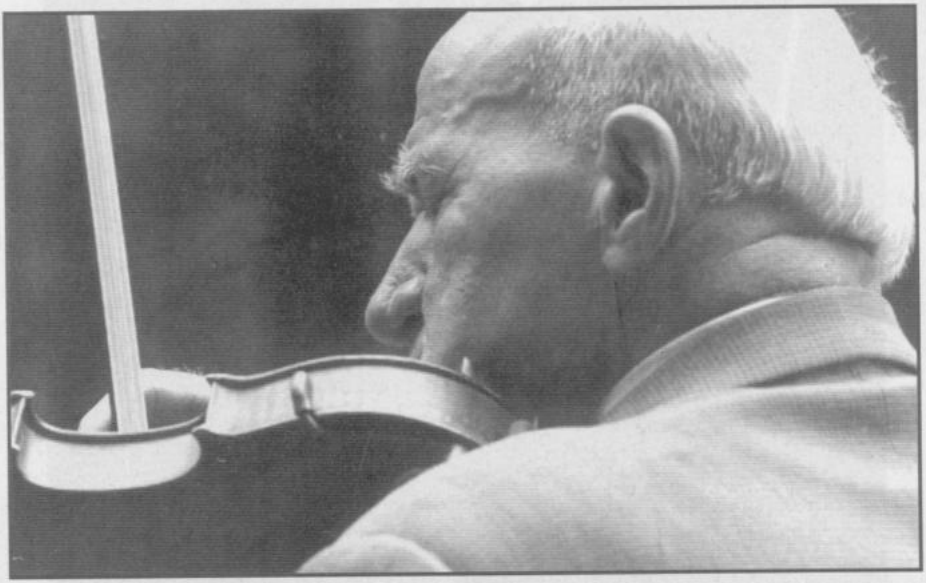

95 б. Пеню Ганев пее и свири.

96. Пеню Ганев пее.

Снимка 56. Разговор след Паневритмия на третото езеро. 1. Пеню Ганев; 2. Кирил Икономов. 3. Катя Грива – с плитката; 4. Цанка Екимова; 5. Галилей Величков; 6. Учителят; 7. Таня Камбурова – дъщеря на Марин Камбуров и съпруга на Кирил Икономов.

Снимка 57. Разговор след Паневритмия на третото езеро. 1. . . .; 2. Таня Камбурова-Икономова – гърбом; 3. Учителят; 4. Галилей Величков – гърбом, със светлото яке; 5. Катя Грива – с бялата шапка; 6. Кирил Икономов; 7. Част от главата на Пеню Ганев; 8. Цанка Екимова с лице към фотообектива; 9. Петър Манев; 10. . . .; 11. Симеон Симеонов.

Снимка 58. Разговор с Учителя след Паневритмия с музикантите. 1. Симеон Симеонов; 2. Галилей Величков; 3. Учителят; 4. Филип Стоицев – гърбом, с презрамките; 5. Главата с плитката е на Катя Грива; 6. . . .; 7. Димитър Грива; 8. Кирил Икономов; 9. Пеню Ганев; 10. . . .

Снимка 59. Гимнастически упражнения на поляната над Езерото на Чистотата и под връх Харамията. Учителят нарича този връх „Харно ми е". 1. Елиезер Коен; 2. Стефан Дойнов; 3. Пеню Ганев. Дата: 26.VII.1932 год.

Снимка 61. Паневритмия на полянката под връх „Харно ми е" (Харамията). Води с бялата шапка – Писинова; 2. Чужденка от Латвия; 3. Наталия Чакова с тъмната рокля; 4. Буча Бехар с бялата шапка без периферия; 5. Петра Шилингозова – с бяла шапка и бяла блуза; 6. Пенка Кънева – с широкополата шапка.

Снимка 81. Заграденото с колелце лице, седнало на масата, е бащата на Пеню Ганев, назоваем Ганю Бобев Пенев. Снимката е направена пред кафенето на Христо Сташев Керанаджията в село Водица, Поповско.

Снимка 82. Помен за заминаването от този свят на Ганю Бобев Пенев, баща на Пеню Ганев, с целия род, държащи портрета на родоначалника Ганю.

Снимка 88 а). Пеню Ганев с трите си деца, майката на Каменка и съпругата си Каменка.

Снимка 88 б). Пеню Ганев с трите си деца.

Поправка към том XV на „Изгревът":

Бележката към снимка 82 да се чете: Мария Тодорова, Борис Николов, Михаил Тодоров – баща на Мария Тодорова, и Верка Куртева на Рила.

XII.

ДУХЪТ НА ИСТИНАТА

В

СЛОВОТО

НА ВСЕМИРОВИЯТ УЧИТЕЛ

БЕИНСА ДУНО

И

ДУХЪТ НА ЗАБЛУЖДЕНИЕТО

В

ЧЕЛОВЕЦИТЕ ЗЕМНИ

И

ПОДЗЕМНИ

„Ние сме от Бога,
който познава Бога, нас слуша,
който не е от Бога, не ни слуша.
От това познаваме Духът на Истината
и Духът на Заблуждението.

(I Йоаново послание, гл. 4, ст. 6)

XII.
ДУХЪТ НА ИСТИНАТА
И
ДУХЪТ НА ЗАБЛУЖДЕНИЕТО

I. Човекът за тази работа 820
II. По Дух и чрез Слово 822
III. Човекът, който имаше Плутон н осми дом в знака Лъв 823
IV. Как се отпечата том първи на „Изгревът“ 829
V. Дяволът и неговите два крака 833
VI. Бялата и Черната Ложи на Изгрева и първото издадено томче по оригиналите на Словото на Учителя Дънов 839
VII. Как се появиха протоколите за връчване на оригиналите за набор на компютър. Кражбата и намесата на Небето 847
VIII. Как беше откраднат оригиналът на текста на Паневритмията, описан от трите сестри Ярмила, Мария и Елена 850
IX. Онзи, който открадна архива от семейство Гобо от Франция, издава променено Слово 852
X. Защо издателство „Бяло Братство“ отказа да заплаща за труда на онези, които подготвяха за печат Словото на Учителя Дънов ... 853
XI. Женихът и оригиналното Слово на Учителя Дънов 855
XII. Господарят и слугата 862
XIII. Обявената война 868
XIV. Кой искаше да угаси Запалената свещ? 871
XV. Не хвърляйте бисерите пред свинете 876
XVI. Как Духът на Заблуждението заведе Димитър Зарков от Казанлък до най-голямото предателство 881
XVII. Заветът на Цветните лъчи на Светлината и Програмата за издаване оригиналното Слово на Учителя Петър Дънов 885
XVIII. Заветът на Цветните лъчи на Светлината, планетните духове и дните, в които те са облечени в светлина от дъгата, която е Отца на Светлините, и Словото на Всемировият Учител Беинса Дуно 887
XIX. Каталог на Програмата за издаване на неотпечатаното Слово на Учителя Петър Дънов по оригинал 894
XX. Бележки на ръководителя на Програмата за издаването на оригиналното, неиздавано досега Слово на Учителя Дънов – Вергилий Кръстев 902

XII.
ДУХЪТ НА ИСТИНАТА В СЛОВОТО НА ВСЕМИРОВИЯТ УЧИТЕЛ БЕИНСА ДУНО И ДУХЪТ НА ЗАБЛУЖДЕНИЕТО В ЧЕЛОВЕЦИТЕ ЗЕМНИ И ПОДЗЕМНИ

I. ЧОВЕКЪТ ЗА ТАЗИ РАБОТА

1. За епохата от 1945 г. до 1989 г. се знаеше от думите на Учителя Дънов и от онези, които бяха присъствували при произнасянето им. Някои ги бяха запомнили, други пък записали. Онези ги препредаваха на ухо, но онзи, който ги бе записал, беше ми ги издиктувал и аз ги бях записал. Знаех ги. Вярвах в тях. Но изчаквах времето да дойде, за да проверя дали така ще се развият събитията. Борис Николов беше ми издиктувал пророческите думи на Учителя от своя стенограма. Единственият, който знаеше за тези събития как ще се развият, бях само аз. И никой друг. Аз мълчах. И чаках. През това време работех нелегално и записвах опитностите на възрастните приятели, които до днес са отпечатани в поредицата „Изгревът" от том I до том XVI. А това не е малко. Дори е много. Останалите са се наредили на голяма опашка и чакат реда си да бъдат отпечатани.

2. За пророчеството за идните дни от Учителя бе публикувано в „Изгревът" том III, стр. 315–316. Пророчества „Изгревът" том III, стр. 309–310; 311–314. Тук се описваше, че Учителяте пророкувал епохата от 1945–1989, която според Учителят беше „Денят Господен". За „Князът на този свят" и неговата власт виж в „Изгревът" том III, стр. 303–308. Бях свидетел, че пророчеството на Никола Нанков от „Изгревът" том VIII, стр. 707, т. 7 се сбъдна, народите излезнаха по улиците и казаха: „Не ги искаме комунистите". Това в България стана на 10 ноември 1989 г., а в Източна Германия – на 9 ноември 1989 г. и се проби Берлинската стена, която разделяше Европа на две – на Западна Европа и на Съветския съюз (СССР). Комунизмът, като система и като империя, се разруши за няколко месеца – така, както бе казано в пророчествата, които цитираме.

3. Последователите на Учителя Дънов, онези, които бяха Му целували десницата в знак на общение с Бога, не бяха подготвени за новата епоха – психически, физически и умствено – бяха остарели и пропилели живота си в приказки, в борби и противопоставяния помежду си. Никой не знаеше какво да се прави и как да се почне. Беше нарушена приемствеността на поколенията. И затова се върнаха към 1945 г. и поеха пътя на предишното поколение, което бе път на отклонение и провал от 1945 до 1989 г. Аз бях свидетел на това.

Още от самото начало – пролетта на 1990 г., се опитаха да отклонят последователите на Учителя и музикантите. Аз се противопоставих (виж „Изгревът" том III, стр. 376) и вместо благотворителен концерт направих концерт за д-р Мир-

кович – един от създателите на „Българския Червен кръст". На 15 юни 1991 г. концертът бе посветен на 120 г. от рождението на Георги Куртев, в камерна зала „България". На 25.X.1991 г. беше проведен концерт-рецитал за Георги Куртев в гр. Айтос. (Виж „Изгревът" том III, стр. 376). През 1992 г. купих с десет лекарски заплати електрически орган и го предадох на Ина Дойнова и те с Йоанна Стратева вървяха по България и изнасяха концерти по музика на Учителя Дънов. („Изгревът" том III, стр. 377). На 20.II.1994 г. по случай 130 г. от рождението на Учителя и 50 г. от заминаването Му (1864–1944–1993) организирах голям концерт в дома на Българо-руската дружба пред 400 човека. (Виж „Изгревът" том III, стр. 380).

4. На 22 май 1994 г. в Драматичен театър „София" пред 400 човека бе изнесен концерт-рецитал на „Призванието на Учителя към българския народ". То бе публикувано в отделни брошури и бе раздавано на концерта. След това започнаха концертите, които аз организирах и финансирах към 80–90% от тях. Виж. стр. 381–383. Така бяха изнесени към 20 концерта до края на 1998 г., като завърши отново с „Призванието". То е публикувано в „Изгревът" том IV, стр. 3–47. А е дадено от Ангел Елохил на. 8.X.1898 г. Бяха изнесени 2 концерт-рецитала за Мисията на Славянството: на 29.I.1995 г., както и на 9 март 1998 г. И когато съобщих на народната артистка Виолета Гиндева, кото четеше „Призванието", за моето решение, че това е последния концерт, тя ми каза: „Вергилий, ти правиш голяма грешка. Тази публика, която бе дива, необуздана и не искаше да слуша от самото начало, ето сега след толкова концерти тя се укроти, тя се опитоми и вече слуша и не мърда. Това ти го казвам аз, с над 50-годишен опит в театъра. Не я пускай, тази публика, защотото отново ще подивее или ще се намери друг, когото да слуша." И това, което каза тя, беше вярно. И така стана.

5. „Изгревът" започна да излиза от 1993 г. и до края на 1998 г., когато приключих с концертите, излезнаха 8 тома. Всеки том беше една епоха и беше с една завършена концепция. Първият Братски съвет и вторият Братски съвет отхвърлиха поредицата „Изгревът". Разпространиха писма и ходеха по провинцията и говореха срещу него. А защо ли? Защото бяха врагове на „Изгревът". А кой създаде „Изгревът" – виж том XIII, стр. 805–807.

6. Всички се питаха кой съм, откъде съм дошъл и кой ми е дал право да пиша, да отпечатвам и издавам. И с какво право? Правото ми бе дадено от Онзи, Ккойто ме бе изпратил да свърша една работа. А тя се състои в три неща: Да издам „Изгревът", да осъществя приемствеността на поколенията чрез „Изгревът". Да съхраня и да издам Словото на Учителя по оригинала. И да ръководя концерт-рецитали по Словото на Учителя и по спомените на приятелите от поредицата „Изгревът". Всички бяха против това, което вършех. И пречеха, и злословиха, и противодействуваха с различни методи и средства. Изпращаха емисари по провинцията, вървяха от град на град и говореха срещу мен. Изпълняваха си задачата на своя Господар много добре. Един ми пише така: „Нищо не разбирам, защо са всички срещу тебе. Пиши ми, за да разбера..." И аз му написах в писмото следното: „Първо, аз съм човекът, който е съхранил Словото на Учителя по оригинала и го издавам. Второ, аз съм човекът, който е свършил работата на всички последователи на Учителя Петър Дънов и без мене нямаше да ги има в „Изгревът". Трето, аз съм, който организира и провежда концерт-рецитали по музика и Слово на Учителя Дънов. Ето това съм аз. А другите, които идват при тебе, са едно нищо". Получих отговор. Пишеше ми: „Сега разбрах, че ти си човекът." Това е. Беше разбрал, че аз съм човекът за тази работа. Но само един от многото разбра. Добре, че се намери и един.

II. ПО ДУХ И ЧРЕЗ СЛОВО

1. В Школата на Учителя не може да дойде случаен човек. Той върви от хилядолетия, от школа в школа и почти винаги е или слуга на Господаря – Духът на Заблуждението, или е служител на Духът на Истината. Те не могат да си сменят местата в никакъв случай. Дори имаме няколко случая в Школата на Учителя Дънов, когато той откупва Георги Радев от Черната ложа и от триглав змей трябва да стане кротко бяло агънце. Но той превежда „Бо Ин Ра" – представител на Черната ложа, и остава закачен до края за тази верига, макар, че Учителят го е откупил. (Виж „Изгревът" том III, стр. 85–86.) Има и други такива случаи, които съм ги описал в „Изгревът".

2. Всеки, който е бил по времето на Мойсея, идва и по времето на Исуса Христа. Кой какъвто е бил тогава, такъв си остава и при Христа. Кой където е стигнал при Мойсея, оттам продължава при Христа. И докъде стига ли? Ами стига до Школата на Учителя. Кой какъвто беше при Мойсея, такъв беше при Христа и такъв си беше и при Учителя Дънов. Точно и ясно. Аз съм изучавал старите пророци и знам мнението на Учителя, как те се прераждат като апостоли по времето на Христа. А след 2000 години се раждат при Учителя Дънов. Та, кой какъвто си беше навремето, такъв си беше и тук, при Учителя. Кой където бе стигнал в делата си и в знанията си при Христа, с тези знания дойдоха и при Учителя Дънов. Същите преродени личности. Каквито бели и поразии правеха при Мойсея, същите правеха при Исуса, същите правеха и при Учителя Дънов. Затова Учителят се обръща към тях: „Мили мои злосторници на света". Ще го проумеете ли?

3. Аз не правя изключение. Кой съм? Аз не зная кой съм, но Учителят Дънов ми каза кой съм, за какво съм дошъл и каква е моята задача. Ето това е. А кой ме въведе в Учението и Школата? Никой. Аз сам се въведох, когато ми дойде времето за това. Или казано иначе, моят ръководител ме доведе и заведе и каза: „Ето това е работа за тебе". Ами как така? Ето така. По дух и чрез Слово влезнах в Учението. Не чрез човек. А по Дух и чрез Слово. Ето как. Беше 1968 г. и бях при една позната художничка. На масата й стоеше едно подвързано синьо томче. Питах: „Каква е тази книга?" Отговори: „Това е от Дънов". И в този миг, небето се отвори и един сноп от синя светлина, като прожекторен сноп, като онези големи военни прожектори, с които през войната 1943–1945 г. търсеха в небето самолети, се появи в стаята. Идваше от небето, като синя светлина, един метър в диаметър, премина през книгата и се насочи към земята. Чух глас: „Ето това е, което търсиш". Това трая около 10 секунди и после изчезна. Но това го видях и чух само аз, макар, че на масата имаше четирима човека, заедно с мене. Те не видяха и не чуха нищо. После поисках тази книжка и я зачетох. Бяха окултните лекции на Учителя Дънов.

Ето така чрез Дух и чрез Слово се добрах до Словото на Учителя, а не чрез човек. **И това е пътят на всички, които в бъдеще ще се доберат до Учението на Учителя. Друг път няма!**

4. В следващия етап, четейки Словото, разбрах, че това не ми е чуждо, а го познавам от много отдавна. Същият сноп от синя светлина ме водеше при последователите на Учителя – Галилей Величков, Борис Николов и Мария Тодорова. Така започнах. А кой ми каза какво да правя? Първо преминавах през обучения. В този мой етап аз само разпитвах, а те ми разказваха, аз слушах и запомнях всичко. По-късно започнах да записвам. А кога започнах и как стана? И за това трябва да разкажа. За да се знае, че няма случайни неща.

5. Бях на работа в гр. Своге в една районна болница, като детски лекар. Беше 1969 г. есента и временно живеех в кабинета на моя шеф, там ми бяха куфарите. Една нощ се събуждам. Или както се казва, сън ли бе, видение ли бе или нещо друго. Какво виждам: Намирам се пред една голяма, пред една горска постройка, дървена къща с веранда и стаичка. Качвам се по стъпалата горе. А горе седи Учителят Дънов. Аз се стъписвам. Той се обръща към мен и ми подава един сребърен скиптър. Но аз не искам да го взема. Дърпам се назад. Казва ми: „Ти си главният жрец на храма на Аполона и докато не вземеш скиптъра в свои ръце, работите няма да се оправят. Да стане така, хем да се оправи, хем да се работи, хем без попщина да се работи. Докато не вземеш скиптъра, не ще да стане нищо." Дава ми скиптъра. Той е в моите ръце. Чувам гласа Му: „Ако ти решиш да действуваш, може да действуваш." Ето така получих скиптъра. И чрез него съхраних Словото на Учителя 30 години, в неговия оригинал. Издадох 59 томчета по оригинала и от „Изгревът" – 16 тома, и проведох 20 концерт-рецитала от 1990–1998 г., и от 2001–2002 – 8 концерт-рецитала. Онова, което получих в Дух и Сила, успях да реализирам в Дух и Истина. Това е. Нали делата доказват и показват кой ти е ръководителя и кой ти е Учителят и кому служиш. Има ли още? Има. Има още за разказване. Има и още много за виждане. С факти. Но не е дошло времето да ги кажа. Ще стане при друг случай.

6. Оригиналното Слово, което бе неиздавано и което бе укривано десетилетия, бе прието от мен през 1970 г. и до 2000 г. го пазих 30 години. Предадоха ми го Борис Николов и Мария Тодорова. Аз им казвах, че аз съм този, който е изпратен при тях. Казаха те: „Ние се убедихме, че това си ти". И аз станах приемникът. И как се развиха нещатата, аз съм ги описал вече в „Изгревът" том III, стр. 109–115, стр. 197–206. А имам подготвен материал, в който съм описал как съм работил с тях. Тогава ще се побъркате, като го четете, или както народът казва: „Ум ще ти зайде."

7. По същото време моят духовен ръководител се яви и ми каза кой съм и какво има да правя. Учителят го потвърди също. Така, че аз знам кой съм, за какво съм дошъл и какво има да върша. Знам го точно и точно го изпълнявам. Затова ми съдействуват от Небето и ме подкрепят на земята. Иначе нищо не може да се направи. Нищо! Та духовният кредит от тази епоха е за мен и мой кредит. И аз трябва да го използвам, за да отпечатам поредицата „Изгревът", да отпечатам оригиналното Слово на Учителя, да осъществя приемствеността на поколенията и да оставя всичко подредено, за да се знае какво нещо е Школа, Слово, Музика на Учителя Дънов. Досега са издадени XVI тома и точно с тях се доказва именно това, че кредитът на едного не може да се краде от другите. В никакъв случай. И да искат, не могат. Явиха се много самозванци. Могат само да пречат и да забавят нещатата, докато се отпечатат. Самозванците царе нали накрая ги посичат с меч. По същия начин става и във всички окултни Школи на Бялото Братство от памтивека досега. Описано е.

III. ЧОВЕКЪТ, КОЙТО ИМАШЕ ПЛУТОН В ОСМИ ДОМ В ЗНАКА ЛЪВ

1. Това бе Йоанна Стратева – музикантка и цигуларка. Спомням си, когато бяхме млади, около 1970 г., тя изнасяше концерти – класически репетоар в зала „Славейков". Тогава Цанка Екимова пишеше на пишеща машина по 6 екземпляра на индиго по 5–6 съобщения на листове за датата на концерта. И на мен ми бе предавано. Но аз не отидох тогава, защото работех по моята програма и се пазех да не излизам на открито. Но съм я слушал как свири на други

места и много ми е харесвала. Онзи тон, който извличаше от цигулката, имаше сила и Дух, особено когато се свиреха песните на Учителя. И когато влизаше в Духа на песните. А това не винаги се получава. Редки са тези свещени мигове от живота на всеки музикант.

2. След промените през 1989 г., когато комунистическата власт падна, когато се раздвижиха всички да работят за делото на Учителя, то аз се намесих в няколко случая, за да дам друга посока. Тогава дойде при мен Йоанна Стратева и ме питаше какво е моето мнение, по какъв начин трябва да се работи. Пита ме направо. Аз отговорих също направо. Някой отгоре я беше изпратил при мене. Бях при Марийка Марашлиева и работех по поредния том на „Изгревът". Аз диктувах материала на Марийка, а тя го пишеше на пишеща машина. Точно в това време ни завари Йоанна. Идваше, питаше ме и аз отговорях, че мога да съдействувам. Тогава съставихме обзорен план за работа. Денят беше 27 март 1990 г., значи преди 12 години. Този план бе даден от Ръководителят на Програмата, която бе задействувана от Невидимия свят чрез моя милост. Голяма част от него е изпълнен чрез поредицата „Изгревът" том I–XVI. Чрез концертна програма на 20 концерта от 1990 до 1998 г., които организирах и финансирах 80% от тях. А от есента на 2001/2002 г. до 29 юни 2002 г. бяха проведени 8 концерт-рецитала по спомени от „Изгревът" и изпълнение на музиканти професионалисти, последователи на Учителя Дънов. Ще дойде време, когато ще публикуваме програмите и онези окултни опитности, които сме имали при тяхното провеждане, защотото имаше голямо противодействие, така също и съдействието на Небето. Имаше от всичко по нещо. Присъствуваха и двете ложи.

3. Какво значи Плутон в осми дом в Лъв? Означава, че имаш изключително строг ръководител от Невидимия свят, стигащ до аскетизъм. Съдействие така очебийно и така реално, че всяка помощ, която получаваш чрез хората, виждаш, че друг я ръководи от Небето. Нарочно се показва това, защото този Ръководител наказва всяка една грешка, която правиш, без забавяне. Можеш да вървиш напред, след като си си платил за грешката чрез време и сили, които излизат от теб. Плутон в VIII дом означава, че си преминал през всички окултни школи на човечеството и че винаги си присъствувал във всяка една школа. И не те пускат да преминеш от една Школа в друга, ако не си си разплатил дълговете и кармата.

Ето защо можех да работя с Йоанна. И ето защо дойде при мен и потърси моето съдействие съвсем случайно за някои. Но за мен, който имах също Плутон в VIII дом, не беше случайно. Ето защо помествам този обзорен план. Да не си мислят някои, че всичко, което съм правил, е нещо случайно без цел и без посока. Имах план, имах концепция и по нея съм вървял. Помествайки този обзор, защото както вчера, така и днес, някои си приписват някои заслуги, които изобщо нямат за музикалния живот на последователите на Учителя след 1990 г. до 2002 г. И което е също важно, мнозина ме отхвърлят и отричат. Е, добре, може ли някой да състави план още на 27 март 1990 г. и до края на 2002 г. да го изпълни почти 90%? Не може, защото нямат знания. А за поучение и доказателство поместваме настоящия протокол, за да се види кой ръководи и кой е ОНЗИ, комуто е даден кредит от Небето.

ОБЗОРЕН ПЛАН
за работа с Йоанна Стратева

ул. „Витошки езера" № 48 тел. № 635 19 67 – София, кв. „Симеоново"

I. Опитности от времето на Школата с Маргарита Рангелова Стратева и с нейното обкръжение по идея на д-р Вергилий Кръстев и осъществена от Марийка Марашлиева със съдействието и съгласието на дъщеря й Йоанна Стратева.

II. Опис и история на цигулките на Учителя – Беинса Дуно от д-р Вергилий Кръстев и съставяне на протокол. Описът и историята, и съответният коментар е разглеждан точка по точка от тримата участници: д-р Вергилий Кръстев, Марийка Марашлиева и Йоанна Стратева, като протоколът ще бъде подписан след прехвърлянето на записа от две касетки, като касетките ще бъдат връчени на Йоанна Стратева за съхранение, както и едно копие от описа и историята на цигулките.

III. Работа по Паневритмията.

1. История на Паневритмита.

а) Кога за пръв път Учителят говори за Паневритмията?

б) Кога за пръв път Невидимият свят сваля Паневритмията? – Виж опитностите на Методий Шивачев от Нова Загора за една от екскурзиите с Учителя на Мусала през ранните години;

в) Кога за пръв път Учителят на Изгрева започва да свири и да сваля музиката на Паневритмията и при какви обстоятелства? Виж опитностите на възрастните приятели музиканти и онези съвременници през времето на Школата на Учителя;

г) Кога за пръв път и по чия идея е издадена Паневритмията?

д) Неточности и несъответствия в нотния текст на мелодията според съвременниците на музикантите през времето на Учителя;

е) Несъответствие между описанието на упражненията на Паневритмията и онова, което знаеха и неточно играеха съвременниците на Учителя;

ж) Документация на Паневритмията – виж снимков материал на снимки от времето на Школата с разучаване на Паневритмията в салона – снимки с разучаване Паневритмията на поляната, така също и снимки при игра на Паневритмията на Изгрева, Витоша и 7-те Рилски езера;

з) Уточняване на упражненията от снимковият материал. Сравнение и опис;

и) Опит на Сашо Берендеев за проучване на някои несъответствия между движенията и музиката. Несъответствията според Галилей Величков и Илия Узунов, които познаваха Паневритмията, се дължаха на това, че не се познаваше Паневритмията като упражнения и по-точно като движение, музика, ритъм и такт;

2. Работа върху Паневритмията от съвременници на Учителя.

а) Описание от Милка Периклиева на упражненията и гимнастиката, публикувани през 1938 г.

б) Работна група, създадена от Мария Тодорова, Ярмила Менцлова и Елена Андреева и др., при което се дава уточнение и разширено описание на движенията на Паневритмията. Същият текст е преработен допълнително от Елена Андреева, като заангажирва един художник, който прави скици на отделните движения. Това е най-подробното описание на съвременници на Учителя, работили в работна група;

в) Документация на Паневритмията, направени от фотографа Васко Искренов с модели – Мария Тодорова и Ярмила Менцлова. Според данни на Мария Тодорова всички характерни упражнения са заснети, но са разпръснати на различни места. Необходимо е да се намерят снимките и негативите и да се подредят в албум. Това е най-точната и сигурна, и автентична документация. Допълнително могат да се добавят снимков материал, заснет по време на Школата при игра на Паневритмията;

г) Публикация на Виола Бауман, направена в Съединените Щати, но при публикацията на луксозното издание, изпратено до Галилей Величков, се оказа, че има много грешки и пропуски в нотния текст на Паневритмията на издадената книга, за което Галилей Величков и Филип Стоицев бяха направили коректури и бяха изпратили до нея в САЩ, за да се направи второ издание. Понататък нямаме сведение какво е направено;

д) Работа по Паневритмията на Ярмила Менцлова. Да се провери от Йоанна Стратева и направи коментар за всичко онова, което знае за задачата, дадена на Ярмила от Учителя за работа по Паневритмията и да направи сравнение с другите издания на Паневритмията и доколко описанието е най-точно и достоверно.

3. Създаване и история за текста на Паневритмията. Текстът на Паневритмията от Олга Славчева.

а) Опити да не се признае за автентичен текстът на Олга Славчева през време на Школата, поради незнание, че Учителя лично е поставил задача за написване на текста, която задача е свързана с доста случки и истории по този въпрос. От друга страна ревността и на други лица с поетическа нагласа и перо да променят текста още през времето на Учителя;

б) Опити за промяна на текста след заминаването на Учителя, като се цитира изказване на Учителя, че Паневритмията още не е свалена и че в бъдеще ще има нов текст. Въпросът се отнася за друга епоха и за непознаване истинското значение на Паневритмията, че тя е в състояние на хармоничното състояние на онези души от Бялото Братство, които са в невидимя свят и чийто поле на изява се намира в света на Мъдростта, което е поле на проявление на Виделината, която е проекция на Божествената Слава или Божествена Светлина, намираща се в света на Истината. Затова се смята, че Божествената Слава от света на Истината влиза в света на Мъдростта, чиято светлина се нарича Виделина и чието поле е в състояние на хармония на формите в света на Мъдростта. Като начална проекция се явява музиката, която е следствие от движението на формите и проекцията на това музикално съчетание на форми слиза в Словото на Мировият Учител Беинса Дуно. Затова Паневритмията е изява на Божествения Дух и проявление на Словото на Мировият Учител. Тя е свързващо звено между Духа и Словото на Мировият Учител. Поради непознаване на Космогонията на Божествения Дух, Господния Дух, Христовия Дух, Святия Дух и цялата тази проекция, намерена в беседите на Учителя, се идва до мнението на обикновените човешки съзнания, че могат да коригират и променят Словото на Мировият Учител.

IV. История на създаване Сборника „Братски песни" от 1921/22 г.

а) При какви обстоятелства са създадени тези песни;

б) Кои са авторите на песните и съответно на текста. Поради това, че в изданието на Кирил Икономов и Мария Тодорова не са описани тези неща, поради съображение да не се изтъква личността на отделните автори и да не се създава съперничество между тях, като доводът е следният, че ученикът трябва да бъде смирен. Пример: Песента „На Учителя" е по текст и музика на

Елена Казанъклиева, която е била популярна и обичана през време на Школата, което не е отбелязано в изданието на М. Тодорова;

в) Второ издание на Братски песни 1941 г. и издание на Сборник от текстовете на песните от Учителя през 1948 г. Коментар на тези издания;

V. История на изданията на песните на Учителя от Кирил Икономов 1938 г. Част I. 1938 г. и част II през 1944 г.

а) Мнение на музикантите през времето на Учителя за тези две издания;

б) Разногласията по изданието във връзка с изказването на Учителя по този въпрос, записан в спомените на музикантите;

в) Да се потърсят сведения за написването на изданията от Кирил Икономов от съпругата му и обработка на някои материали като спомени и други бележки, намиращи се в негови записки и тетрадки;

VI. История на изданието на Мария Тодорова от 1947 г. след заминаването на Учителя.

а) Включване песни на Учителя, дадени чрез певицата Лиляна Табакова и издирване на останалите три песни, които според Мария Тодорова и според лично изказване на певицата, че не ги дава, защото ги пазела като талисман;

б) Проблемът с останалите три песни и спомени на Лиляна Табакова за историята на създаването и предаването на песните от Учителя;

VII. История на издаването на „Песни от Учителя" от Борис Николов през 1980 г.

а) Проучаване за начина, по който е работено. Според данни на Мария Славова е работено по следният начин: Разполагали са с песнопойката на Мария Тодорова, която лично и собственоръчно е коригирила някои пропуски при издаването й, които са се дължали на това, че не е правена коректура поради липса на време. Работено е с две папки оригинални листове на песни, записани през времето на Школата, като същите две папки са предадени обратно на Борис Николов заедно с песнопойката. Според Мария Славова Борис Николов е изпявал всяка една песен и тя, следейки тетрадката на Мария Тодорова и оригиналните листове, е работила върху всяка една песен. Според Мария Славова Борис Николов е пял много точно, но според данните на негови съвременници, той не е музикант и никога не е пял солово през време на Школата, нито индивидуално, нито на концерт. И неговото изпълнение не може да бъде меродавно при наличието на школовани певци и интрументалисти през време на Школата. И при наличието на професионални музиканти през време на Школата. В случая единствено е автентично оригиналните текстове в двете папки и коригираната песнопойка на Мария Тодорова, а дали в изданието на Борис Николов е отбелязано точно, това е въпрос на изследване. Пример: Според Мария Тодорова песента „Идилията" не е записана точно поради това, че тя и Асен Арнаудов не са знаели добре музиката, като единствено най-точно я е знаел Петър Камбуров, поради това, че лично Учителят му е предал тази песен. Мария Тодорова настояваше в следващото издание да се включи оригиналният нотен текст на Петър Камбуров, като д-р Вергилий Кръстев притежава писмо от Борис Николов до Мария Тодорова, в което той споменава, че изпраща касетка запис на песента и че Мария Тодорова трябва да запише нотния текст.* В това издание не е поместен оригиналният нотен текст, така и други песни, като „Бог е Любов", според всички и някои и други песни. Това

---

* Нотният текст на „Идилията" бе публикуван в „Изгревът" том I, стр. 682–684, през 1993 год., и Йоанна Стратева взе участие, като я нотира. Тази точка бе изпълнена.

означава, че в това издание не са наистина коригирани явните грешки и пропуски;

VIII. Издание на „Слънчеви лъчи". История на създаването и спомени на Весела Несторова като автор на текста и участник в създаването на гимнастиката.

IX. Работа върху записаният репертоар на Галилей Величков на изпълнение на Песни от Учителя, като се акцентира вниманието върху някои специфичности при изпълнението на песните на Учителя от един съвременник и музикант на Школата. Предадени са две касетки със запис на Галилей Величков на Йоанна Стратева.

X. Учителят като цигулар.

а) Кога и къде и при кого Учителят е учил цигулка? Виж спомени на съвременници на Учителя;

б) Проверка в беседите на Учителя, където споменава за един чех цигулар, който е обучавал български деца след освобождението. Вероятно това е учителят по цигулка на малкия Петър;

XI. Проучаване на записаното изпълнение на Мария Тодорова на магнетофонен запис на песните от Учителя, както по отношение на хармонизация, ритъм и стил.

XII. Спомени на Йоанна Стратева от контакта ѝ с музиканти съвременници на Учителя, като например Катя Грива, Асен Арнаудов, Кирил Икономов, Мария Златева и др., като тя е единственият музикант, който се явява като свързващо звено между поколението музиканти от времето около Учителя, която може и трябва да събере и подреди всички материали. За това е необходимо да се създаде работна група от музиканти професионалисти от нейното поколение и да се работи по отделни теми създадени от тази група.

XIII. Подготовка и възможност за предаване на музикалното творчество на Учителя като документация и като музикално изпълнение на следващите поколения.

а) Предаване на нотните текстове от различните издания;

б) Предаване на магнетофонни записи и изпълнение на музиканти професионалисти-инструменталисти и певци от поколението на Йоанна Стратева за приемственост и съхранение за следващите поколения;

XIV. Концертна изява на музиканти професионалисти, познаващи Словото на Учителя и музиката Му.

а) Индивидуално изпълнение;

б) Вокални групи;

в) Инструментални групи;

Целта е професионална и творческа изява на отделните музиканти, както и осъществяване на приемственост от другите поколения.

XV. Създаване на работна група за работа по теми във връзка с принципите на изпълнението на окултната музика, идеите за аранжирането ѝ и разработването ѝ, според Словото на Учителя.

XVI. Опитности във връзка с въздействието на окултната музика от времето на Учителя и днес.

Пример: Как е създадена песента „Мирът иде“ и коя е причината за примирието в Първата световна война.*

Настоящият примерен план бе създаден като първоначално начинание за една продължителна и системна работа, включваща група музиканти-професионалисти, запознати със Словото и Музиката на Учителя и изповядващи тези идеи.

Съставен на 27 март 1990 г. от д-р Вергилий Кръстев, при съдействието на Марийка Марашлиева и Йоанна Стратева.

(Подписи:)

д-р Вергилий Кръстев: Марийка Марашлиева: Йоанна Стратева:

Настоящият примерен план бе създаден като първоначално начинание за една продължителна и системна работа включваща група музиканти-професионалисти запознати със Словото и Музиката на Учителя и изповядващи тези идеи.

Съставен на 28.март 1990 год. от д-р Вергилий Кръстев,При съдействието на Марийка Марашлиева и Йоанна Стратева.

/д-р В.Кръстев/ /М.Марашлиева/ /Й.Стратева/

IV. КАК СЕ ОТПЕЧАТА ТОМ ПЪРВИ НА „ИЗГРЕВЪТ“

1. Онова, което събирах цели 30 години, като спомени и материали за историята на Школата на Учителя Дънов 1922–1944 г., трябваше да се отпечати. След 1990 г. дойдоха условия за това. Онзи мой ръководител, който ме ръководеше 30 години, постепенно ме насочи какво трябва да направя – за да издавам от мое име, трябваше да бъде еднолична фирма. Направих го.

2. За да мога да набирам печатния материал, трябваше да се извършва на компютър и всички необходими помагала. Купих го и го донесох у дома. Подготвих една стая, маса, стол и всичко беше готово.

3. Една вечер, една нощ на сън ли бе, на видение ли бе, къде бях също не знам, но се срещам с Учителя Дънов. Той е седнал, разговаря с приятели и ето, аз пристигам и сядам до Него. По едно време той, Учителят се обръща към приятелите и казва така: „Днес Вергилий има рожден ден“. И показва ми на небето, че е изписана моята рождена дата 21. Но аз знаех, че съм роден на 21 март 1938 г. и че рождената ми дата е минала преди два месеца. Казвам му: „Ама моята рождена дата мина и премина преди два месеца“. А Учителят се усмихва и отново повтаря на онези, които го заобикалят: „Днес Вергилий има рожден ден“. Аз се съгласявам, но вече мълча. „А сега за рождения си ден трябва да ни почерпиш с нещо. Почерпи ни.“ – „Но аз нямам нищо купено и нищо приготвено, за да ви черпя.“ – „Отиди, купи и ни почерпи.“ Аз се съгласих. Отивам да купувам нещо, за да ги черпя. А аз не обичам и не си празнувам

---

* Нотният текст с думите на песента „Мирът иде“ бе публикуван в „Изгревът“ том I, стр. 681–682, 685 през 1993 год. А историята на тази песен виж в „Изгревът“ том I, стр. 408–410. И тази точка бе изпълнена.

рождените дни. Имам опит и съм празнувал в живота си три рождени дни – на 9 години, на 18 години и още веднъж. И винаги след това имах много неприятни събития в тези години. Затова не празнувам рождените си дни и не обичам да черпя. Не обичам и туй то. Не че съм скъперник и скоржав. Не празнувам и не черпя. Но сега реших да изпълня това, което ми каза Учителят. Ставам и тръгвам, отдалечевам се от тях. И изведнъж се събуждам. В тялото съм си. Светвам лампата. Сънят, преживяването, видението е още живо в мен, още звучат думите му: „Вергилий днес има рожден ден". Оглеждам се и погледа ми пада на масата ми, намираща се на 20 см от леглото ми. На масата стояха документите от закупуването на компютъра, принтер и всички необходими неща за предпечатна подготовка. Предишният ден бях заплатил 2600 долара за тях, от парите, които бях спечелил в Либия като лекар от 1983–1986 г. Така че това бе рожденият ми ден. Денят, в който бях купил апаратура за работа над „Изгревът". И на този компютър досега са изработени 10 тома от „Изгревът. И на него сега от Яна поп Янева се въвежда този материал.

4. А тази сума от 2600 долара беше едногодишната ми заплата в Либия. Аз всичко спечелено там бях определил именно за моята работа и не съм похарчил нищо от тях за нещо друго. А това през 1992 год. беше много скъпа апаратура. И така започна да се наброява моят първи рожден ден на „Изгревът". Датата беше 13 май 1992 г. А сега съм на 16 години, защото съм подготвил 16 тома на „Изгревът" и го отпечатвам с този материал. А трябва да доживея до 33 години на Христовата възраст и да издам 33 тома на „Изгревът". Дано успея и дано Учителят ми съдействува в това начинание. Върнах се от Либия с 12 000 долара в банката. Тогава с тази сума се купуваше апартамент с 120 кв.м. или три руски коли „Лада", която всяка една от тях струваше тогава 3600 долара. Апартамент не си купих, кола не си купих, но с тези пари започнах да издавам томовете на „Изгревът". Изпълнявах точно програмата за „Изгревът".

5. Отначало имах много противодействия при подготвянето на този том. Аз смятах, че последователите на Учителя ще го въвеждат. А те се оказаха много добри проводници на онези Сили, които се противопоставиха да се отпечата. Те ми захвърлиха материала, макар че си бях заплатил, и аз отидох при външни хора и те ми го подготвиха. Платих си. Онази, която странира материала и ми го подготви, ми каза: „Друг път не работи с ваши хора. Работи с външни хора". Така и направих с II и III том. Намерих външен човек, който бе професионалист и имаше невероятни качества. Тя подготви 8 тома, казваше се Величка. След това я пуснах да замине да работи в Гърция с мъжа си и до днес е там. Отиде там с Божие благословение и с помощта на Учителя.

6. Продажбата се осъществяваше по различен начин. Опаковах 100 броя на „Изгревът" том I и заедно с Марийка Марашлиева го изпратих на 7-те Рилски езера. Изпратих писмо и до Йоанна Стратева. За два дни Марийка бе продала тези 100 тома. Тогава Йоанна се връща в София и взима към 200 броя и се качва на Рила и го продава. Така там се продадоха 300 тома. По това време аз бях на вилата и едва издържах на атаките, които те изпращаха от Рила по въздуха. Дори вдигнах кръвното и започнах да пия лекарства. Тогава разбрах какво означава атака от ужким съмишленици. А атака от врагове вече познавах много добре. Това беше 1993 год., когато издадох том първи от „Изгревът".

7. Първи том го бях предал да се продава в една книжарница на ул. „Раковски" – „Елрид". Тя току-що бе създадена. Аз й направих такава реклама, защото 300 човека отидоха там и си купиха „Изгревът". След няколко месеца неприятелите на „Изгревът" убедиха книжарката да не продава книгата. Тя е свали от рафтовете и я продаваше скришом, да не ядосва своите познати, които бяха вече станали врагове на „Изгревът". Един пример: Вихър Пенков е

ходил най-малко десет пъти да си купи тази книга оттам, но не са му я давали. Накрая са я извадили изпод рафта и скришом му я дали. Чрез тази книга той дойде при мен и стана мой първи помощник. Това е. Това точно представляват враговете на „Изгревът".

8. А сега ще ви представим това писмо, което изпратих на Йоанна по Марийка Марашлиева на 7-те Рилски езера със 100 броя от „Изгревът" том I.

До 7-те Рилски езера 05.08.1993 г.

Уважаема Йоанна Стратева,

1. Днес, 05.08.1993 г. книгата „Изгревът" том I пристигна в София и в стаята на Астрид под прозореца бяха сложени 91 (деветдесет и един) пакета по 8 броя книги = 728 книги + 4 бр. = 732 бр. книги (седемстотин тридесет и две). Цената на книгата е 41 лв. (25 лв. за печат и една книга + 7 лв. предпечатна подготовка = 32 лв. Книгата се облага с 22% Д.О.Д., поради което цената става 41 лв.)

2. Много държа ти да обявиш на езерата за книгата. Защото само ти съдействуваше, а другите ми пречеха. Пречеха ми хора от братството, а ми съдействуваха хора от света. Тази книга ще предизвика една голяма вълна и ще помете всичко, което е останало като заблуди. Затова използвай момента, обяви книгата и се качи на вълната, която ще те прехвърли на отсрещния бряг. А там са вече новите условия. Ти трябва да бъдеш готова и от есента започваме работа при новите условия.

3. Аз имам идеята есента през м. октомври 1993 г. да се направи един рецитал въз основа на някои интересни епизоди от книгата, като артистка ще прочете някой пасаж или случка от авторите на книгата, след което ти ще изпълниш на цигулка песни от Учителя. Може да се привлече и Ина с нейната артистка, но само при положение, че ти си съгласна. Аз давам само идеята и след това ще я разработим. Ще откупим салон в града и ще направим рецитал. След този рецитал ще тръгнете в провинцията и той ще бъде изнесен на много места, като същевременно носите и предлагате от книгата за продажба. Това ще бъде една предварителна подготовка, защото там, където изнесете концерт, ще съобщавате, че през м. ноември аз ще организирам концерт в зала „България". Това ще бъде финалът на тази инициатива с издаването на този том.

4. Ти познаваш материалите от книгата и бъди внимателна някой да не излезне и да се противопостави, да не се продава тази книга. Ако това стане, това означава, че това поколение ще загуби условията си за работа до 2000 година. Защо казвам това? Защото се опитаха да противодействуват и да пречат при издаването на книгата, както и се противопоставиха срещу нея.

5. В последния брой на „Житно зърно" Елена Николова помести спомени на Елена Андреева. Тя лично ми пусна списанието в пощенската кутия и написа писмо, че нарочно е поместила този материал, за да се противопостави на книгата. Няколко месеца преди това у дома, в присъствие на Наталия Ангелова, която правеше компютърен набор, аз й дадох да прочете завещанието на Елена Андреева, че тя единствено упълномощава мен, защотото аз съм работил с нея 19 години и аз съм причината да свърша цялата нейна работа и да напише своите спомени, които представляват само 1/10 част от онова, което имам от нея като материал. В писмото си тя съобщава, че тя поема отговорност, но нарочно не си е сложила името като редактор на този брой, както винаги е правила това в предишните броеве. Съобщава се, че това е издание на Просветния съвет, а председател е Петър Ганев. Значи той е организирал това нещо. Освен това Наталия Ангелова, без да ме пита, беше предала мате-

риала на Елена Андреева за корекция от Елена Николова. Тя се запозна с материала и го отхвърли, понеже не й изнасяше. Дотук добре. Но след като се запозна с материала, тя реши да атакува книгата, като помести материал на Елена Андреева в списание „Житно зърно". Та сега аз трябва да съдя първо председателя на Просветния съвет и второ Елена Николова, която не си е сложила името като редактор, за да се укрие. Аз няма да ги съдя, друг ще ги съди. Но с тези хора аз няма повече да работя.

6. Освен това в списанието са поместени спомени на Пеню Ганев, като лично Божанка се е подписала, че тя ги предава. Навремето аз лично накарах Пеню Ганев да си напише спомените. Той ме послуша. Всички в семейството му бяха против тези спомени, защото се страхуваха да не попаднат в ръцете на властите и да изключат от консерваторията Петър Ганев, който бе студент в първи курс. Тогава се споразумяхме, че тази тетрадка ще стои у тях като залог, че няма да попадне в други ръце. Беше направен магнетофонен запис на тетрадката от мен и брат Пеню разказа още много други неща. Направих му филм. Освен това аз платих 600 лв., а това бяха 6 лекарски заплати, за да изкарат от снимките на Пеню Ганев. След това всяка една снимка бе номерирана от мен, аз му я подавах под номера и той ми разказваше и правеше коментар на всяка една снимка. Това всичко бе записано от мен на магнетофонен запис. Аз исках да публикувам спомените на Пеню Ганев, понеже аз имам право на тях с разрешение на брат Пеню. А сега Божанка и Петър Ганеви ме изиграха и се подиграха с моят труд и нарочно публикуваха в „Житно зърно" тези неща, за да ме отстранят. Аз им свърших цялата работа преди 20 години, когато цялото семейство бе против тази програма, включително и Петър Ганев. Ето, това са методи на работа, които нямат нищо общо с тия на Бялото Братство. Това е лъжа и кражба. С тези хора аз повече няма да работя.

7. Тези неща ти съобщавам, за да знаеш как са нещата, защото на езерата ще се развихрят големи битки. Особено след като започнат да четат тази книга. Там са дадени всички неща и всеки може да си ги провери сам, а е посочено къде може да се проверят тези неща.

8. Аз се бях подготвил да им съдействувам на това ръководство. Но те се опълчиха срещу мене начело с Председателя на Просветния съвет, включая Божанка и Елена. Повече аз с тях нямам нищо общо. Ще дойдат други хора, с които ще работя. Аз съм независим от тях.

9. Аз смятам, че с теб ще мога да работя. С теб каквото сме почнали, всичко сме реализирали. Аз съм много доволен от това сътрудничество. Затова обяви книгата, ти ще бъдеш официален говорител. Готви се за рецитала през м. октомври и готви се за излизане на подиума на концертна зала „България". Аз с тебе и с твоя квартет ще изнесем едната част от програмата. Другата част от програмата ще я изнесе Ина Дойнова с моя хармониум и с певците, на които тя ще акомпанира. Конферансие ще бъде артистката на Ина. Продуцент на програмата съм аз. Аз ще стоя като един обикновен зрител, а вие ще приемате аплодисменти. А Петър Ганев и Божанка могат спокойно да си изнасят концерти, където си желаят. Това, което те направиха срещу мен, бе техен голям провал. Спомняш ли си как ни разиграваха с това, дали ще се явят на концерта на д-р Миркович. Накрая се явиха и останака крайно изненадани от организацията. Спомняш ли си как не се явиха нарочно за чествуването на Георги Куртев в камерна зала „България"? После, като разбраха, че концерта е излезнал сполучлив, се явиха на събора в Айтос от кумова срама. А когато правихме концерт в Айтос, също не пожелаха да дойдат. Те имат право на избор. Но да се противопоставяш и да организираш умишлено една такава акция в „Житно зър-

но" срещу онзи, който е свършил цялата работа на всички, е цяло престъпление.

Забравих да спомена, че аз бях този, който свърши работата на Сава Калименов. И тогава Елена Николова се противопоставяше на моя план на работа с дядо й. Но аз записах спомените му. Освен това Елена със своите неразумни действия предизвика в Севлиево обиск на Савата и с това му се попречи да си довърши онова, което ние с него бяхме почнали.

Ето, тези два случая със Сава Калименов и Петър Ганев показват, че техните семейства и наследници бяха навремето против това, те да си пишат спомените. Но те бяха записани от мен. А сега тези наследници след 20 години се явяват и крадат чужд труд. И не само крадат, но се стремят да ме премахнат от една работа, която аз съм свършил. А дали е така, спокойно можеш да си прегледаш последното „Житно зърно".

10. В това списание са поместени извадки от дневника на Олга Славчева. Навремето с Борис Николов и Сава Калименов беше решено архивът на Олга Славчева да се предаде на мен. Аз отидох и прибрах нейните тетрадки. Но те си оставиха някои интересни неща, като този дневник, и още преди много години трябваше да ми го предадат, за да не се разбиват нещата на Олга. И понеже Елена Николова знае, че част от архива на Олга е при мен, затова нарочно помества този материал, за да могат окончателно да ме сразят. Тези неща не са случайни. Но мога да ти кажа, че с това списание, това ръководство е приключило и то няма бъдеще. Направи справка досега каква е загубата от неизкупените броеве на списанието „Житно зърно". Вместо да се издава това списание, можеха да издадат по една беседа от Учителя. А знаеш ли, че в Айтос са задължавали всеки да вземе по 10 броя и да ги продава? С това са ги задължили. А това не е метод на Учителя.

И накрая, обърни внимание, че има изказвания за това как да се печати Словото на Учителя и то от хора, които никога не са виждали оригинални беседи, нито знаят каква е историята с тези беседи, нито пък някой от предишното поколение да им се е доверил и да им е предал някакви материали.

Аз не съм от това братство, което си служи с такива методи на работа. Аз съм от онова Братство, което върши работата на останалите и се жертвува за другите.

Затова застани зад книгата и я обяви. Пожелавам ти успех.

д-р Вергилий Кръстев

V. ДЯВОЛЪТ И НЕГОВИТЕ ДВА КРАКА

Този случай е разказан в „Изгревът" том I, стр. 616–617. Разказа ми го Ангел Вълков. Тяхното поколение го бе проверявало това от 1922 до 1944 г., както и от 1945 до 1990 г. Те имаха опит. А аз само го знаех, че съществува такова нещо. Но дойде времето да го опитам и досега го разучаваме. Единият крак на дявола бе в София, а другия крак – в провинцията и обикаляше ден след ден от град на град, от село на село последователите на Учителя Дънов.

В „Изгревът" том IX, стр. 831–833 е описано как действуваше в София единият му крак. Трябва да се запознаете, защото това бяха етапи. Ще ги опиша по етапи:

ПЪРВИЯТ ЕТАП: През 1993 г. излезна „Изгревът" том I. Ръководителят на Братския съвет Илиян Стратев го изхвърли на улицата. Виж „Изгревът" том IV, стр. 546–547. Всичко, което описах, бе вярно и всичко се сбъдна. Провериха го всички. А някои сега забравиха, че се е случило това.

ВТОРИЯТ ЕТАП: Защити ме само един човек. Това бе Кина Рангелова Василева – тя беше леля на Йоанна Стратева и я наричах „леля Кина". Тя винаги присъствуваше на моите концерти до края на 1998 г. Когато сядаше на първия ред, аз я посрещах и казвах: „Лельо Кино, доживяхме да се видим отново на концерт". „Доживяхме" – беше отговорът. А как ме защити? Виж „Изгревът" том IV, стр. 550–554.

ТРЕТИЯТ ЕТАП: Братският съвет и лично Илиян Стратев забраниха на музикантите Йоанна Стратева и Ина Дойнова да се явят на първият концерт, който аз организирах в камерна зала „България" на 15 юни 1991 г. по случай 120-годишнината на Георги Куртев. Това бе първият концерт, където музикантите щяха да се явят и качат на сцена. Забраниха им. Срещам Йоанна и научавам новината. Казвам им: „Йоанна, ти нали си музикант и цигулар и чакаше цели 30 години този случай да се качиш на сцена и да свириш музиката на Учителя? Или си с мене, или си с онези, които са врагове на Учителя и на Учението Му. Или се качваш и вървиш с мене, или оставаш за следващата епоха. Избирай." И понеже беше чакала 30 години, избра мен и моята програма. Същото стана и с Ина Дойнова. И двете се явиха на забранения концерт да свирят. Залата от 200 места бе пълна и имаше и правостоящи. Водещата Вера Паскова бе избрала подходящи мисли на Учителя и пред всяка песен ги декламираше много умело. Създаде се атмосфера на Дух, на Слово и на Музика. Беше неописуемо. На стената бе окачен голям портрет на Учителя и до него – на Георги Куртев, а отпред на входа имаше голям плакат в рамка съобщение за концерта. Спомням си, Димитър Грива стоеше пред този плакат 10 минути и го разглеждаше. Той бе направен от художник. Хареса му. Но по начина, по който Вера Паскова подбра мислите от Учителя, как ги рецитира – и обстановката на духовната аура, която се създаде, никога не се повтори вече, макар че вече може да има към 30 концерта, които съм организирал. Всички видяха какво значи Дух, песен и Слово от Учителя. Дано се повтори някога това преживяване на духовно общение между Слово и Музика!

ЧЕТВЪРТИЯТ ЕТАП: Започнаха да крадат от моите материали, от тези приятели с които бях работил. А защо? Да ме преварят и след това да ми попречат на „Изгревът". И така в сп. „Житно зърно", бр. 1 от 1993 г. Божанка Ганева публикува от онази тетрадка на Пеню Ганев, която бе укривана от мен цели 30 год., която аз бях накарал да я напише, някои негови спомени. Това бе кражба. Виж „Изгревът" том IV, стр. 554–558.

По същото време и в същото списание „Житно зърно", бр. 1, от 1993 г. бе поместена статия от спомените на Елена Андреева на стр. 9–16 от Елена Николова с цел да ми попречат на „Изгревът". Виж „Изгревът" том IV, стр. 608–610 и по-специално стр. 610. Прочетете и Протокола, който бях дал лично на Елена Николова да прочете у дома в присъствието на Наталия Попова, която впоследствие не можеше да си припомни, че ходи специално да пита Елена дали е вярно това. Елена потвърди, че е вярно. Виж стр. 611–614 за въпросния протокол. Прочетете го да видите кой е свършил работата на Елена Андреева и кой се опитваше да краде от моя труд. През 1999 год. в „Изгревът" том IX публикувах нейните спомени.

В същият брой 1 на сп. „Житно зърно" от 1993 г. бе поместено част от дневника на Олга Славчева с цел да разбият материала, понеже знаеха, че нейният архив е у мен. И успяха. Виж „Изгревът" том IV, стр. 575–576.

Още тогава предупредих Елена Николова, че сп. „Житно зърно" е списание на Школата от 1922–1944 г. и в него присъствуват и двете ложи – и Бялата и Черната ложа и то трябва да остане като исторически архив. Не ме послуша и започна да го издава. И с това сложиха началото на едно списание, започнало

с лъжа и измяна. То стана орган на Черната ложа, то така ще си върви докрая. Вече постановката е друга и вътре Бялата ложа не може да присъствува. В никакъв случай. Преглеждал съм материалите, които се публикуват в него – Те са на черната ложа.

А минаха години. В „Изгревът" том IX публикувах спомените на Елена Андреева. В „Изгревът" том XV – спомените на Жечо Панайотов и Николай Дойнов. В „Изгревът" том XVI – спомените на Пеню Ганев. Но това го направих аз и с помощта на Онзи, който ръководеше от Небето през всичкото време „Изгревът" от невидимия за нас свят. Но не и тези, които крадяха от мен и от „Изгревът".

А за Сава Калименов виж „Изгревът" том IV, стр. 563–575. Неговите спомени са записани на магнетофон от мен, те са извадени на машинописен текст и са въведени и са готови да се издадат в отделен том.

ПЕТИ ЕТАП: През пролетта на 1994 г. пред група последователи на Учителя Петър Дънов – Марийка Марашлиева, Благовест Жеков, Весела Маркова, Мария Арсова, съобщих, че аз съхранявам оригиналите на неотпечатаните беседи на Учителя Петър Дънов. Реших да ги предам на Елена Николова, за да се издават чрез издателство „Бяло Братство", при условие да се отпечатват по оригинала. Съгласиха се.

После, на 01.06.1994 г. предадох на Елена Николова две годишнини от Общ окултен клас: 1936–1937 г. и 1937–1938 г. В рамките на три години не направиха нищо и на 30.05.1997 г. аз си прибрах оригиналите.

А причината? Защото ме отхвърлиха всички. В дома на Йотка Младенова през 1994 г. се бяхме събрали, за да покажа проблема с промененото Слово на Учителя и да им покажа някои от оригиналите. Отхвърлиха ме. Аз си тръгнах. И повече не можеше да се работи с тези, които ме отхвърлиха. Защо ли? Защото бяха решили да издават променено Слово на Учителя. Виж „Изгревът" том IX, стр. 831–832 в точките 1, 2, 3.

ШЕСТИ ЕТАП: През месец май 1995 г. излиза от печат „Изгревът" том II и III, които са спомени на Борис Николов. И понеже на мнозина не им изнасяше истината за тези събития, дори разказани от Борис Николов, обявиха ги за „анатема". На 5 юли 1995 г. Благовест Жеков, като председател на Братския съвет, публикува изявление срещу „Изгревът" том II и III, които са публикувани в братско издание „Братски живот" бр. 3–5 от 1995 г. на стр. 15. А да не останат и другите по-назад, пишат „Отворено писмо" и е публикувано в същия брой 3–5 от 1995 г. Беше започнало времето на организираната лъжа. И тогава аз публикувах всичко в „Изгревът" том IV, стр. 614–642. И дадох съответния отговор. И всичко, което писах в „Отговорът", се сбъдна. Сега е 2002 г. Издадох дори спомените на бащите им, на онези, които се подписаха срещу мен. А те всички без изключение се провалиха. Зад мен стоят 16 тома от „Изгревът", а зад тях стоеше още „Организираната лъжа". И в бъдеще ще стои зад тях и пред тях!

СЕДМИ ЕТАП: Това е продажбата на Първородството на българите за паница леща. То започва с докарване на михайловистите в София и качването им на сцената на зала „България", за да изпеят променените песни на Учителя Дънов. Виж „Изгревът" том IV, стр. 618–621. А това е на 8–16 юли или е 10 дни, след като е публикувана „Организираната лъжа" срещу мен и „Изгревът". Виждате ли каква е връзката и веригата, за която тези хора бяха завързани! И найнакрая трябва да дойде финалът. И той идва. През м. август 1995 г. предадох на Йоанна Стратева по 100 тома на „Изгревът" – том II и том III, да се качат на 7-те Рилски езера, за да се продава. И й давах 25% търговска отстъпка от всяка книга, за да се подпомогне, понеже беше го закъсала финансово. Качват книгите на лагера и тогава председателят на Братския съвет Благовест Жеков,

заедно с Елена Николова, като представител на издателство „Бяло Братство", забраняват да се продава „Изгревът" том II и III на Борис Николов. А защо? Защото се подчиняват на Духа на Заблуждението и Разрушението. А в том III бе даден животът на Школата от 1922–1944 г. на Рила. Отхвърлиха всички неща. И я забраниха. Запитвам Йоанна: „Ти защо се подчини? Та те нямат нищо общо с Бялото Братство и Изгревът?" – „Подчиних се, нали са Братски съвет". А лично тя ми помогна и публикувахме песента на Учителя „Песента за писмото" в „Изгревът" том I, стр. 685, като доказателство за разказа на Нестор Илиев на стр. 513–514, както и на Елена Андреева на стр. 541–550. Музикант бе Йоанна, знаеше да свири песента „Писмото", знаеше защо е дадена от Учителя, но се подчини на някакво ръководство. А Учителя Дънов бе предал тази песен „Писмото" срещу опитите да се правят Братски съвети и организация. Ето ви опорочението на високия идеал в песента „Писмото".

И най-накрая, има още една новина от Рила, от 1995 г. Горе, на 7-те Рилски езера, Павлина Даскалова качва своята напечатана книга „Всемировият Учител Беинса Дуно и Велико Търново". Аз й бях дал материалите за тази книга, както и заглавието. Забраниха да се продава и тази книга. А в нея бяха писмата на Учителя Петър Дънов до Елена и Костадин Иларионови от Велико Търново. Така приключи този етап с организираната лъжа. Противопоставиха се и забраниха оргиналните писма на Учителя Петър Дънов. Можете ли да проумеете това? Едва ли.

ОСМИЯТ ЕТАП: Това бе етап на организираната кражба, която бе последица от Организираната лъжа и от забраната да се продава на Рила „Изгревът" том II и III. Беше излезнал от печат „Изгревът" том IV през есента на 1995 г. Изпратихме съобщение за новоизлязлата книга на лицевата страна, а отзад бях сложил надписа: „Една необикновена новина". Вместо да я преразказвам, я прилагам дословно:

ЕДНА НЕОБИКНОВЕНА НОВИНА

През месец май 1995 г. в дома, в който живее Йоанна Стратева, на ул. „Витошки езера" № 48, кв. „Симеоново" – София, по нейно настояване в приземния етаж на същата къща бяха оставени на съхранение пакети от II и III том на току-що издадената книга „Изгревът". Йоанна Стратева бе поела ангажимент да ги разпространява и продава и бе посочила една от стаите, които служеха за временен склад на Издателство „Бяло Братство". Това бяха помещения, закупени, за да може в тях да се осъществява „Братски живот" от последователи на Учителя Дънов. Бяха чертани планове за библиотека, за преспиване и в тях дохождаха доброволни сътрудници на Издателство „Бяло Братство", които да огъват различни коли. Там прихождаха и отхождаха лица, които наричаха себе си „братя и сестри" и последователи на Учителя Дънов – Великият Учител Беинса Дуно.

През месец ноември 1995 г. останалите непродадени книги от II и III том на „Изгревът" бяха прибрани. И тогава се оказа, че липсват шест пакета от II том на „Изгревът", а това правят 48 тома, и пет пакета от том III, които правят четиридесет тома. Общо липсваха 88 тома по 140 лв., което прави 12 320 лв. Ето това е цената на откраднатите книги от онези хора, които са си надянали табели, че са „бели братя и сестри" и последователи на Учителя Дънов. Кражбата се преследва от Кесаря на този свят и за нея има полиция, следствие, съд и затвор. Кражбата се преследва и от Черната Ложа, която казва: „Не лъжи, не кради, не пожелавай имота на ближния си". В Бялото Братство от Словото на Учителя Дънов знаем, че първото условие е Чистотата – Чистота в мисли, Чис-

тота в чувства и Чистота в действия. А тук какво става в така наречения „Братски дом" и „Братска къща", където се краде и лъже? Какво направиха с тези книги? Изгориха ли ги? Или ги продадоха в провинцията? Но окултният закон на едната и на другата Ложа ще задействува и в скоро време ще видим всички кои са крадците.

Онези, които са забелязали, че се продават книги в провинцията, да ни съобщят. Онези, които бяха упълномощени да продават, бяха: Галина Денчева от Шумен, Петко Йорданов от Варна, Евгений Динев от Сливен, Павлина Даскалова, от Търново, Иван Танчев от Горна Оряховица и в град Видин от представител на Иван Цанов.

Интересно е, че том I на „Изгревът" бе изхвърлен като боклук от тези помещения. Срещу том II и III се обявиха мнозина, след това се явиха онези, които ги окрадоха, за да ги изгорят или продадат. Те всички са от веригата, където са завързани от Духа на Заблуждението. Ето защо е необходимо тези поредици от томове на „Изгревът", за да може човек да различава лъжата и кражбата от Чистотата и Истината, застъпени в Словото на Учителя Дънов – Великият Учител на Вселената.

СЪОБЩЕНИЕ

Излезна от печат том IV от поредицата „Изгревът на Бялото Братство пее и свири, учи и живее". Книгата е със същият формат както първите три тома. Съдържа 41 коли = 656 страници плюс една кола от 16 страници със снимков материал – фотографии на съавторите от четирите тома и снимки на Учителя Дънов. Всяка страница съдържа 52 реда по 70 букви на ред.

В този IV том са представени следните съавтори и материали:

1. „Призвание към народа ми – български синове на семейството славянско" от поредицата „Скрижалите на Духа Беинса Дуно", дадено чрез Учителя Дънов на 8.X.1898 г. и отпечатано с новия правопис. Към него са включени за пръв път подробни „Обяснителни бележки" от Вергилий Кръстев. Тази глава е от 48 страници.

2. Галилей Величков: „Под небесната дъга на Словото", съдържащо три глави:

а) „По Неговите стъпки";

б) „В Неговата аура";

в) „Под небесната дъга на Словото". Общо са включени 124 епизода на спомени с Учителя Дънов на 240 страници;

3. Нестор Илиев: „Божествената партия" с 60 епизода на 43 страници.

4. Илия Узунов: „Вечният Дух и младостта на Учителя" с 30 епизода и 21 страници.

5. Драга Михайлова: „Мигът на вечността" с 52 епизода на 53 страници.

6. Методи Константинов: „Човекът по пътя на космическата спирала" с 81 заглавия и 182 страници.

7. „Духът на Истината и Духът на Заблуждението" – очерци и поучения за слушатели, последователи и ученици в Дух, в Слово и в Дело на Всемировия Учител Беинса Дуно. Тази глава е представена от Вергилий Кръстев.

Цената на книгата е 200 лв. за един брой. Онези, които желаят, могат да получат „Изгревът", том I от 43 коли = 688 страници за 200 лв.; „Изгревът", том II – 140 лв. и том III – 140 лв.

„Изгревът" том I се продава вече в комплект с том II, III и IV.

Онези, които желаят да я получат, ще направят писмени заявки до Марийка Марашлиева с паспортни данни: Марийка Великова Иванова, ул. „Люлякова градина", № 6, Вх. Б, ап. 34, София, код 1113, тел. 72–13–50.

Поръчките се приемат чрез изпратени писма с обозначен точен адрес и числото на заявените книги. Да се обозначи как да бъдат изпратени книгите – дали по железницата, което е по-евтино, или по пощата.

Опаковката на книгите, както и таксуването им, е за сметка на получателя, който ще изпрати сумата по пощата след получаването на книгите. Книгите се изпращат само на Ръководителите или на упълномощени от тях лица, да получат книгите. На случайни лица, както и на непознати, няма да бъдат изпращани по този начин. Те ще могат да получат книгите, като предварително изпратят сумите, включително и транспортните разходи.

Лицето, което е упълномощено да изпраща книгите на посоченият адрес, както и да получава сумите по пощата, е следното: Вихър Ангелов Пенков, кв. „Изгрев", бул. „Самоков" № 47, вх. Б, ет. IV, ап. 10, София, 1113, дом. тел. 70–07–06.

Същото лице е упълномощено да продава книгите в клубчето на „Изгревът", както и на последователите на Учителя Дънов в София и страната. Освен това книгата ще бъде продавана на пл. „Славейков" – София на щанда на Иван Цанов, намиращ се пред входа на Градската Библиотека. Тя ще се продава и в книжарниците на бул. „Раковски" 112 и „Феномен", ул. „Гурко" № 16 непосредствено до площад „Славейков".

Съставител и издател на том IV „Изгревът" е Вергилий Николов Кръстев, ул. „Васил Друмев" № 1, София 1505, тел. 44–79–53.

д-р Вергилий Кръстев

ДЕВЕТИЯТ ЕТАП: Повсеместна атака срещу издаването на Словото на Учителя по оригинала. На 01.06.1994 г. бях предал на Елена Николова, която завеждаше издателство „Бяло Братство", две годишнини от Общ окултен клас 1936–1937 и от 1937–1938 г. Предадох ги без протокол и без подписи. В разстояние на три години не направиха нищо и не ги издадоха. По-подробно за причините да не се издават виж в „Изгревът" том IV, стр. 642–645. Предадох им оригинали, за да ги издадат по оригинала, но не ги издадоха. А защо ли? Много просто. Аз имах един Учител, според което Словото на Учителя Дънов е Слово на Всемировият Учител Беинса Дуно, което е Слово на Бога. И то е свещено и неприкосновено. А те другите, всички останали, имаха си друг Учител, който ги караше да променят Словото Му. Ето затова се водеше битката за съхранение на Словото на Учителя Дънов, което бе Слово на Бога. Според мен. Но не и според тях. Според тях аз бях никой. А според мен те бяха врагове на Словото на Учителя Петър Дънов. Такива бяха и такива ще си останат!

А след като се подписаха всички срещу мен и „Изгревът", след като забраниха да се продава на Рила и след като го окрадоха, то нашите пътища се разделиха окончателно. И всеки си тръгна със своя си Учител. Нали разбрахте, че на Изгрева има двама Учители – единият Учител е на Бялата ложа, а другият е на Черната ложа. А Мировият Учител управлява и двете ложи.*

ДЕСЕТИ ЕТАП: Организираната лъжа срещу „Изгревът" се прехвърли и при издаването на оригиналното Слово на Учителя. Тези неща са свързани, защото се ръководят от едно и също място. Бях предал още през 1994 г. две годишнини от оригиналите, които пазех, на Весела Маркова – Руменин, без подпис и без протокол, за да ги подготви за печат. Тя бе тази, която в дома на Йотка Младенова бе показала тези две годишнини на онези, които ме бяха отхвърлили, как Лалка Кръстева беше зачерквала оригинала, беше поставила свои думи и изречения, и разбиваше целия материал. Всички за пръв път са

---

* А кой е Мировият Учител виж в „Изгревът" том I, стр. 642–643. А кой е Всемировият Учител виж в „Изгревът" том I, стр. 644–647.

чули и са видели от нея. Но от мен не пожелаха да чуят и видят. А това беше моя концепция, която защитавах – да се печати по оригинала. Тя се бави цели две години, защотото срещаше съпротивления от онези, за които бе закачена в една и съща верига. И накрая ме излъга и без да ме пита, си взе решение и ги предаде на издателство „Бяло Братство". А аз имах друго решение, защото знаех, че те искат да променят Словото на Учителя. Излъгаха ме. Взеха си сами решение и сами си го проведоха. Ето така организираната лъжа продължаваше да живее и да действува.

А защо съм допускал това? Те идваха при мен и в името на Учителя искаха да работят. Много по-късно аз разбрах, че аз имам един Учител, а те си имат друг Учител. Различавахме се по Учителите, но това се видя по-късно. И затова се развиха тези събития, които описвам. Аз бързах да издам Словото по оригинала, защото ако се усетеше БАН (Българската академия на науките), щяха да изискат чрез съда оригиналите от мен и щяха да обработят оригиналите по съвременния литературен български език и щяха да унищожат Словото на Учителя. Небето ги приспа, те още спят, а аз издадох оригиналите, които съхранявах 30 години. Изпреварих ги с помощта на Небето. Издадох го.*

VI. БЯЛАТА И ЧЕРНАТА ЛОЖИ НА ИЗГРЕВА И ПЪРВОТО ИЗДАДЕНО ТОМЧЕ ПО ОРИГИНАЛИТЕ НА СЛОВОТО НА УЧИТЕЛЯ ДЪНОВ

1. Още през 1994 г. бях предал на Веселина Маркова-Руменин от Айтос, която живееше и работеше в София, две годишнини от Утринни Слова 1933–1934 и 1938–1939, за да ги подготви за печат. Две години тя работи едното томче, имаше си коректор, четяха, проверяваха и непрекъснато нещо ставаше и не беше готова, за да ми предаде материала за печат. Трябваше да го предаде на мен, защотото аз й бях предал тази годишнина и аз бях този, който движеше тази Програма за отпечатването на Словото на Учителя по оригинал. Тази Програма беше вече образувана в Невидимия свят, имаше си вече ръководство отгоре и ръководител долу, който бях аз. Ами как така? Ей така – Ръководител на Небето и ръководител на Земята. Доказателства? Издадох 59 тома.

2. Но Духът на Заблуждението не спеше, а работеше усърдно. Така Веселина Маркова, без да ме пита, взема решение и го предава на онези, на издателство „Бяло Братство", за да го отпечатат. Не ме пита. Взе си самостоятелно решение. Някой я изкомандва отвътре и тя им предаде материала. Така ме излъга и измами. А аз имах друг план за издаване. Аз разбрах, че с тези хора, които ме отхвърлиха не може да се работи. Но тук ме изиграха по всички правила. Но ще кажете, че това е Слово на Учителя Дънов. Точно затова аз го съхранявах 30 години, за него бе създадена програма горе на Небето и долу на Земята. Изиграха ме.

3. Аз се карах с нея. Тя се чудеше, че аз имам право на мнение. А аз имах право на решения и никой друг. Но това тя не го разбираше, защото беше закачена по вътрешната верига за онези, другите. И така научавам, че онези решили да сложат цветна корица на томчето. Направо подскочих. Та те не знаеха нищо за цветовете. Та програмата, която бе създадена от Небето и на Земята, имаше план в какъв цвят да бъдат издавани. Но те не знаеха това. И нямаше откъде да узнаят. Те не знаеха нищо. И сега не знаят.

---

* „Кой и къде трябва да съхранява Словоно на Учителя Дънов" – виж „Изгревът" том IX, стр. 854–856.

4. Аз се намесих. Потърсих среща с издателите. Срещнахме се и ме заведоха в една квартира. Там беше Стефан Кирлашев и Матей Тошков. Показаха ми три варианта за цветна корица. Аз избрах един – изгряващо слънце над планината, това отговаряше на „Утринни Слова" – беседи, държани в 5 часа, неделя сутрин от Учителя Дънов. Понеже те нищо не знаеха за цветовете и как да бъде в „Утринни Слова", то аз се намесих. Слънцето бе поставено в оранжев цвят, а на планината бяха поставени надписът: „Утринни Слова" в оранжев цвят. Корицата трябваше да бъде във виолетов цвят. Така че на корицата трябваше да присъствува слънцето в оранжев цвят, заедно с надписа на „Утринни Слова" в оранжев цвят, а корицата да бъде във виолетов цвят. А заглавието на томчето в бял цвят отдолу. Трябваше да им обяснявам защо и как. Те бяха млади мъже и смятаха, че знаят много и всичко, и искаха да командват. Казах им, че материалът им е предаден без мое съгласие. И че това е кражба. Усмихваха ми се подигравателно. Аз трябваше да ги изтърпя, защото оригиналите бяха у тях, а пък аз бях изигран. Изтърпях ги. Аз си продължих по моя път.

5. Според Програмата за издаването на оригиналното Слово, която бе спусната от Небето в моето съзнание, беше ми предадена и една таблица, в която бе обозначена в какъв цвят да бъдат отделните томчета. Ще я публикувам. Но сега, понеже „Утринни Слова" са държани в неделя, в 5 часа сутринта, а денят неделя се управлява от Слънцето, където преобладава тонът „ре" и цветът „портокал-оранж", то трябваше да се направи връзка между виолетовия цвят и портокалено-оранжевия цвят. Това ще го обясним подробно, когато говорим за това как са поставени цветовете на кориците. Освен това в неделя също имаме беседа от 10 часа. И така за неделната беседа от 10 часа останаха кориците да бъдат с портокал-оранж и бели букви на заглавията. Така и се отпечатваха.

6. А за „Утринни Слова" понеже беше в 5 часа сутринта в неделя, то включих виолетовия цвят, който важи за събота и който е под влиянието на планетата Сатурн. И да се направи връзка с неделя, то оставих слънцето с портокал-оранж, заедно с думите „Утринни Слова", а корицата – във виолетов цвят. А заглавията трябваше да бъдат с бял цвят. Така че се получаваше: съвпад Слънце със Сатурн на корицата. Казах им да внимават, че този аспект е много разрушителен за хората, които си служат с лъжата и измамата. Клатеха глава, че разбират. А идеята за корицата на изгряващо слънце бе на Елена Николова. Тя не присъствува на срещата, защото се беше вече подписала срещу мен в „Отворено писмо". Виж „Изгревът" том IV, стр. 622–624. Така че се разделихме със съвпада на Слънце със Сатурн. Страшен съвпад се оказа. Разруши всичко. И помете, измете всичко, което бе свързано с лъжата и измамата.

7. В следващия етап Веселина Маркова бива елеминирана и изгонена от Матей Тошков, който странира материала и го подготвя за печат. Редно бе да участвува и Веселина, нали тя е набирала материала. Но понеже ме изигра и излъга, то и нея я излъгъха и изгониха. Бурни развития на събитията при издаването на първото томче. Ако беше материалът предаден на мен, то аз имах решение за него и целият процес щеше да тръгне в истинската си насока. Но ме изиграха. Излъгаха ме. Обади ми се Стефан Кирлашев и ми съобщава, че Матей искал да промени корицата, но той се намесил да не нарушава споразумението с мене. Та Веселина плачеше пред мен, че са я изгонили, унижили и при това всичко тя е подготвила, набрала е материала и два пъти го е проверявала с коректор. Плачеше, че била изгонена, излъгана и измамена. Та лъжата тръгна от нея! И какво стана ли? Ще чуете голямата развръзка с това томче.

8. Излиза първото томче. Отивам аз случайно на ул. „Граф Игнатиев" № 28, където имаше офис Елена Николова и Стефан Кирлашев. И какво виждам –

томчето е излязло, а те крият от мен и не са ми съобщили. Изненадаха се и се смутиха. Значи искаха да ме изолират изобщо от всичко, все едно, че аз съм нищо и че мене ме няма. Но мене ме имаше. Платих си томчето. Не го взех без пари. Бях крайно изненадан от тази разврьзка. Отивам у дома и започвам да го разглеждам.

9. Корицата бе отпечатана така, както аз я уточних, по цвят и печат. Отзад на корицата им казах да отбележат заглавията на цялата поредица „Утринни Слова". Аз я бях подготвил и им я предадох. Трябваше да има всичко на списък, което е излязло досега с датите на издаването, а новите томчета да бъдат с „Bold" – със задебелени букви, за да се виждат. Така се разрешаваше един много важен въпрос – всеки да сверява какво е излязло досега и какво излиза отпечат. Но това бе мое решение, а не на някой друг.

10. А решението на онзи другия се вижда веднага от прочита на заглавието. То бе заменено с друго. Заглавието в оригинала беше „Новото разбиране за връзката в живота", а тук бе сложено друго заглавие от Веселина Маркова – „Ново разбиране за времето". Питам я: „Кой ти дава право да променяш заглавието?" – „Ама тук се говори за времето." Отварям няколко страници и намирам необходимия пасаж на стр. 8, на 23 ред отгоре и чета: „Христос дойде на Земята да направи една връзка, да даде едно разбиране как трябва да живеят по Бога". Ето откъде иде заглавието на беседата, която са поставили стенографките. Учителят им е наредил да търсят Божественият принцип във всяка една беседа и него да слагат за заглавие. Но това Веселина Маркова не знаеше. Но онзи, който трябваше да промени заглавието, знаеше много добре, че трябва да го промени. И го промени и така бе отпечатано. Това го описах в „Изгревът" том IX, стр. 832, точките 5, 6, 7.

11. Аз бях им казал какво да пишат на онази страница, където трябваше да се отбележат имената на трите стенографки, кой е дешифрирал беседите и съответно другите участвуващи в подготовката на томчето. То бе издадено 1996 г. с ISBN 954–8091–51–8. Издателство „Бяло Братство".

12. Ето сега най-голямото предателство. Беше отпечатана т.н. „Емблема с котвата", която бе умишлено и целенасочено променена от Черната ложа. Беше нарушен кръгът на надписа: „Глава на Твоето Слово е Истината", за да може да се получи „входна врата", „порта", процеп, празно пространство, за да преминават духовете на Черната ложа. Сполучиха в плана си. Имаше уговорка да ми се върнат оригиналите заедно с една дискета, записан целия материал. Едвам си прибрах оригинала, но дискета не ми беше предадена нарочно. За мен това беше провал. Провал за всички – и за мен, и за тях.

13. На 26.09.1998 г. предадох отново оригиналната годишнина 1933–1934 на Утринни Слова на Веселина Маркова, за да се коригира, да се възстанови промененото заглавие, така също и да изпишат онези заглавия, които бе съкратила на някои от беседите. Тя ми върна материала и отказа да коригира. Тогава аз го дадох на друг да го набере и ние го издадохме по оригинала в едно томче през 2000 г. С него започнахме и с него завършихме, но вече коригирано, през 2000 г. Излезе с ISBN 954–9585–43–9, чрез „Жануа–98", с оригиналното си заглавие. Виж в точка 10. Виж заглавната страница на стр. 845.

УПЪТВАНИЯ КЪМ ВЕСЕЛИНА МАРКОВА

1. Да се възстановят оригиналните заглавия от I томче отпечатано (1933–1934).

а) на стр. 3 от съдържанието: „Ново разбиране за връзката в живота";

б) на стр. 14: „Двата процеса в живота – двата гласа";

в) на стр. 46: „Слушайте го! Дай свобода";

г) на стр. 85: „Силен и умен – двете погрешки";

2. Да се въведе забележката от 41. лекция.

3. Да се въведе забележката от 45. лекция.

4. Ще се провери дали имаме оригиналните беседи, посочени в забележката на 45. лекция. Ако ги имаме, да ги дадем да се въведат и да ги включим. Но ако ги имаме.

5. Веселина Маркова да си коригира грешката, защото друга възможност няма да има.

6. Според правилата на синархическата верига, жени не участвуват в ръководството на Бялото Братство и не взимат самостоятелни решения. Те трябва да станат духовни сестри. Запомни това!

7. Пожелавам ти успех!

26.09.1998 г. Вергилий Кръстев

Упътването ми бе върнато, върнат ми бе материалът и не пожела да коригира онова, което по-горе бе описано от мен.

14. Второто томче от Утринни Слова 1933–1934 излезна под заглавие „Младият, възрастният, старият" през 1996 г. няколко месеца след първото с ISBN 954–8091–51–8. Бяхме се уточнили да сложат оригиналната емблема с котвата. Сложиха я. На стр. 844 прилагаме сканирани и двете заглавни страници.

15. А за да завършим с първото томче, което издадохме през 2000 год. с оригиналното заглавие – „Новото разбиране на връзката в живота", ще цитираме онова, което включих като моя забележка на стр. 492. На беседата под № 41 на стр. 430 бе въведена от мене забележка, както и на беседата под № 45 на стр. 464, за уточнение. Това Веселина Маркова не пожела да въведе. Бяха включени „Бележки" за остарели и редки думи, от хората в екипа, които познаваха томчето, след като бяха разговаряли с мене по този въпрос.

16. А ето сега моята зебележка на стр. 492 в издаденото томче с възстановеното оригинално заглавие на „Утринни слова" 1933–1934 год.

Забележка на Вергилий Кръстев, координаторът по издаването на неиздаваното Слово на Учителя Дънов

1. През 1992 г. бях предал оригинални ръкопи на пишуща машина от неотпечатаните „Утринни Слова" 1933/1934 г. да се наберат, да се направи разпечатка, да се извърши корекцията и да се подготвят на паус за печат по тогавашната технология за книгопечатане.

2. Намесиха се онези сили, задействувани от Духът на Заблуждението и започна голямото отклонение. Работата се проточи с години, накрая без моя разрешение ги предадоха на друго място за печат. Накрая, като излязоха от печат двете книжки, се оказа, че бяха променили своеволно четири заглавия на беседи, по тяхно усмотрение, на първото томче, на което също му бяха променили заглавието. Оригиналното заглавие бе „Новото разбиране на връзката в живота", а те го промениха в „Ново разбиране за времето" и то излезна с ISBN 954 8091–51–8 през 1996 год., като му бе сложена отред променена, изопачена „Емблемата с котвата".

3. Бе отпечатана и втората книжка на 1933/1934 год. Утринни Слова със заглавие „Младият, възрастният, старият" с ISBN 8091–51–8, като при нея имаше сходни проблеми.

4. Беше им предоставена възможност през 1998 год. от мен да се коригират, като поправят грешките си, като отново им бе връчен оригиналът. Той стоя

3 месеца при тях и не пожелаха да се коригират, нито ми предадоха дискетите с набрания оригинал, така, както бе уговорката ни.

5. Тогава бе дадена наново да се набира цялата 1933/1934 год. на Утринни Слова и с нейното отпечатване в един том приключваме програмата си, заложена до края на 1999 г.

6. По-подробно виж в „Изгревът" том IX, стр. 832, под точки 5, 6 и 7, за да проумеете как действува Духът на Заблуждението.

А Духът на Истината е в оригиналното, непроменено Слово на Великият Учител – Беинса Дуно, което се публикува и в чийто каталог на книжарница „Изгрев" много добре е обозначено какво е отпечатано.

Вергилий Кръстев

17. И понеже нямат край превъплъщенията на Духът на Заблуждението, то тогава накрая Веселина Маркова ми предаде набрания и коригиран текст на Утринни Слова 1938–1939 г. през 1998 г. Бях ги предал 1994 г., а ги забави цели 4 години. Отпечатаха се в две томчета: „Добрият език" с ISBN 954–9589–09–9 и „Изпитът на Любовта" с ISBN 954–9589–08–8. Но вече се отпечатаха от онези, с които вече работех. Корицата трябваше да бъде с виолетов цвят и с оранжеви букви. Вче не се издаваха от „Бяло Братство", а от „АСК–93" и „Урания", т.е. от Жана Иванова и Любомир Гълъбов, който ги финансира.

И сега най-голямата изненада. Бяхме се уточнили, че **Учителят Петър Дънов** се изписва с пълен член: **„-ят"**. Но се срещна с някой си Джеджев от Варна и той й нареждa и тя му се подчинява и изписва с непълен член името **Учителя**. А защо? Защото бе закачена за него. Ето, не се подчинява на ръководителя на Програмата, а на онзи, чуждия човек, който няма нищо общо с тази Програма. Но има общо да пречи. И успява. И така се отпечатва, и всеки това днес може да провери. Накрая аз се намесих, та на корицата и на двете книжки бе изписано името на Учителя с пълен член: **„ят"**. Ето така съм работил. А защо съм го търпял? Трябваше да ги изтърпя, защото им бях дал материала и нямаше да ми го върнат. Излизаха с едно твърдение, че това е на Учителят Дънов и че аз нямам право на решение. А решенията ги взимаха другите, за да опропастят всичко. Още не беше се явил онзи човек, който да ме слуша и да изпълнява точно каквото му казвам и нареждам. Този човек се появи по-късно. Виж „Изгревът" том IX, стр. 832, т. 6. И така, заглавните страници на двете томчета се отпечатаха с непълен член за името на Учителя.

И накрая изобщо не ми бяха предадени никакви дискети така, както се бяхме уточнили. Излъгаха ме. Това е факт. И досега е факт. И в бъдеще ще бъде факт.

УТРИННИ СЛОВА

УЧИТЕЛЯТ ПЕТЪР ДЪНОВ

НОВО РАЗБИРАНЕ ЗА ВРЕМЕТО

ГОДИНА III

Том I

(1933-1934)

Издателство «Бяло Братство»
София 1996

1. Погрешно представено заглавие. Вж. точка 10.
2. Погрешно отпечатана емблема. Вж. точка 12.

УТРИННИ СЛОВА

УЧИТЕЛЯТ ПЕТЪР ДЪНОВ

МЛАДИЯТ, ВЪЗРАСТНИЯТ, СТАРИЯТ

ГОДИНА III

Том II

(1934)

Издателство «Бяло Братство»
София 1996

1. Правилно изписване на автора с пълен член.
2. Възстановена правилно емблема с котвата. Вж. точка 14.

УЧИТЕЛЯТ
ПЕТЪР ДЪНОВ

НОВОТО РАЗБИРАНЕ НА ВРЪЗКАТА В ЖИВОТА

УТРИННИ СЛОВА
(1933–1934)

Първо издание

София
2000

1. Възстановено заглавие на томчето по оригинала.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Новото разбиране на връзката в живота 5
24 септември 1933 г.
2. Двата процеса в живота – Двата гласа 15
1 октомври 1933 г.
3. Вечният ворадък и безворадъкът в живота 24
8 октомври 1933 г.
4. Разбирането на Словото 36
15 октомври 1933 г.
5. Слушайте Го! Дай свобода! 44
22 октомври 1933 г.
6. Няма да ви остави 52
29 октомври 1933 г.
7. Общото благо 66
5 ноември 1933 г.
8. Сили и умеи – Двете погрешки (Трите категории. Третото положение) 82
12 ноември 1933 г.
9. Истинската добродетел 97
19 ноември 1933 г.
10. Красивата страна на живота 113
26 ноември 1933 г.
11. Молитвата 127
3 декември 1933 г.
12. Законът на молитвата 138
10 декември 1933 г.
13. Две правила 154
17 декември 1933 г.
14. Трите изпитания 166
24 декември 1933 г.
15. Радост, която никой няма да отреме 179
31 декември 1933 г.
16. Едно изречение 194
7 януари 1934 г.
17. Реалното и нереалното 195
14 януари 1934 г.

2. Възстановени заглавия на беседи по оригинала.

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ

ДОБРИЯТ ЕЗИК

УТРИННИ СЛОВА

ОСМА ГОДИНА
(1938 – 1939 г.)

ТОМ I

София 1998

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ

ИЗПИТЪТ НА ЛЮБОВТА

УТРИННИ СЛОВА

ОСМА ГОДИНА
(1938 – 1939 г.)

ТОМ II

София 1998

Изписване на името на автора с непълен член. Вж. точка 17.

VII. КАК СЕ ПОЯВИХА ПРОТОКОЛИТЕ ЗА ВРЪЧВАНЕ НА ОРИГИНАЛИТЕ ЗА НАБОР НА КОМПЮТЪР. КРАЖБАТА И НАМЕСАТА НА НЕБЕТО

1. Накрая след неразбориите реших да сложа някакъв порядък. Досега раздавах оригиналите ей-така, без подпис и след устно уточняване. По-късно се установяваше, че не бяха чули нищо и всичко беше забравено. И следваха поразиите и след това – разправиите. И всичко се трупаше на моята глава. А същевременно аз подготвях поредния том на „Изгревът" и то се издаваха един след друг. Не зная как съм издържал.

2. Среща ме Павлина, убеждава ме, че има хора, които могат да набират оригинала и може след това да го издаде. Викнах я в дома на Марийка Марашлиева, аз диктувах и обяснявах на Павлина Даскалова, а Марийка го прехвърляше на машинописен текст. Приключихме с протокола. И тогава й връчих „Утринни Слова" 1939–1940 – 36 беседи по оригинала.

3. Този протокол бе публикуван в „Изгревът" том XIII, стр. 852–853. Но тук ще го публикуваме още веднъж, защото има необикновени събития и развития, за да се покаже как съм работил и как Духът на Заблуждението ги ръководеше. Въпреки, че Павлина ме излъга с материалите, които й предадох за Иларионови, който материал трябаше да влезе в „Изгревът", аз й дадох оригинала, защото смятах, че ще се коригира. И още нещо – нямаше с кого да се работи. Всички бяха срещу мен – подведени, насочени и насъскани като кучета бесни. Точна така беше. Виж „Изгревът" том XIII, стр. 846, точки 7, 8, 9, стр. 851, точка 17, 18, 19..

4. Павлина Даскалова взима оргинала и отива и го предава на Стефан Калайджиев да го набира. А той издаваше беседи и лекции на Учителя, но редактираше Словото му, понеже смяташе, че това трябва всичко да се осъвремени съгласно новия книжовен език. Той бе изпратен да променя Словото и да руши. Предупредих я да не дава на него, да не дава на онези от Варна, които също променяха. След известно време се срещам с Теодора Шкодрева и научавам от нея, че материала Павлина е предала на онзи, който бе враг на Словото. Значи отново ме излъга. Наредих на Теодора да направи опит и да вземе оригинала. Взе го. Последваха големи разправии по телефона и обяснения. Накрая накарах Теодора Шкодрева да опише всичко по издаването на тази годишнина. Тя го описа и аз го публикувах в „Изгревът" том XIII, стр. 854–856. Прочетете го, за да видите лъжата, кражбата и намесата на Небето, което спаси оригиналите и бяха издадени по оригинала.

5. След като бе спасен материалът от кражбата чрез Теодора, и след като бе подготвен, то трябваше да се отпечати. От Велико Търново и от Габрово бяха решили да финансират по едно томче. Обажда се Павлина по телефона и иска негативите за корицата на „Утринни Слова" с изгряващото слънце. Аз я изпращам при Стефан Кирлашев и Елена Николова, които имаха офис на ул. „Граф Игнатиев" 28. Беше обявен като просветен център „Изгрев", а те пък бяха представители на издателство „Бяло Братство". Отива Павлина, иска негативите за корицата и изведнъж двамата скачат и особено Стефан Кирлашев почнал да крещи да я обвинява, кой и е дал право да печати. Изгонили я. А този, който й беше дал с право да печати, бях аз. Аз бях този, а не онзи или друг. Аз ръководех вече Програмата, която те отхвърлиха. Свързах се с нея и я упълномощих да си намери друг художник и да си направи нова корица, но да спази правилото на оранжевото слънце, което изгрява, и оранжевите надписи, но с виолетова корица. Намери художник, направиха корицата и я издадоха в една

хубава държавна печатница „Абагар“ във Велико Търново. В тази печатница аз издадох 10 тома на „Изгревът“. Но вместо да сложи друга фирма, то отново сложи името на Издателство „Бяло Братство“. А те нямаха нищо общо с подготовката и отпечатването на тази годишнина. Дори я бяха изгонили и изхвърлили, понеже са смятали, че те са които ръководят и печатат. А те не бяха никои. Бяха случайно се вмъкнали и аз чаках момента да ги махна от тази сграда и да сложа там онзи, който да ме слуша и да изпълнява онова, което му нареждам.

6. Тази годишнина 1939–1940 на „Утринни Слова“ излезна с името „Първият момент на Любовта“ – ISBN 954–8091–68–2 през 1997 г. и „Обичайте и радвайте се“ с ISBN 954–8091–71–2. Отпред бяха сложили Емблемата с котвата, но вече така, както трябваше да бъде. Започнаха да я разпространяват. Двете книжки бяха в Търново и те си я разпространяваха и си я продаваха. През мене не преминаваше нито една стотинка. Павлина бе горда, че нещо бе направила. Но радостта бе за кратко време. Отвсякъде се надигаха критики срещу нея по най-различни обвинения. Беше ги яд, бяха озлобени до крайност, че беше издадено Словото по оригинала. Бяха озверели, че не можеха да сложат ръка върху оригинала да го променят, защотото Небето се намеси и спаси оригинала. Не можеха да се примирят, че някой друг движи отпечатването по оригинала, а не Братският съвет или Издателство „Бяло Братство“. Не можаха да се примирят и след това пристъпиха към една организирана атака срещу оригиналите, която подготвяха дълго. В нея взеха участие почти всички.

ПРОТОКОЛ

Днес, 3.IX.1996 г. в дома на Марийка Марашлиева, ул. "Люлякова градина“ № 61 „б“1, ет. VI, ап. 34, София 1113, явяващи се като свидетел и едновременно записващ на машинописен текст настоящия протокол, се събраха Вергилий Николов Кръстев и Павлина Николова Даскалова от гр. В. Търново, ул. „Сергей Румянцев“ № 43, във връзка със следното:

1. Във връзка с предложението за отпечатване на непечатаните беседи на Учителя Дънов, направено от Вергилий Кръстев във том IV на „Изгревът“ стр. 644–645 се яви Павлина Даскалова и пожела да отпечати една годишнина от Утринни Слова.

2. Предава се оригинални непечатани беседи от Утринни слова 1939–1940 год., започващи от 24.IX.1939 г. до 21.07.1940 г. включваща 36 беседи.

3. Тази годишнина, която й се предоставя, има направени коректури – поправки, задрасквания, включвания на други думи от Лалка Кръстева, която е смятала, че така трябва да се редактира Словото на Учителя. Този въпрос е разгледан в том III на „Изгревът“ стр. 199–201, 201–203, 203–206.

4. Годишнината й се предава с едно-единствено условие: да бъде набран текстът по оригинала. Там, където при някои изречения не е ясно, може да се включи някоя дума, като се загради в скоба и по този начин ще се види, че това е допълнеие за улеснение на читателя, но не и промяна Словото на Учителя.

5. На втора страница да бъдат отбелязани имената на трите стенографки и че стенограмите са дешифрирани от Елена Андреева. Ще бъдат включени и имената на онези, които са направили компютърният набор, името на коректорите, на онзи, който осъществява странирането и оформянето на предпечатната подготовка, както и името на художника на корицата.

6. Корицата на Утринни Слова е определена съгласно окултните закони, дадени в „Завета на цветните лъчи на светлината“. Корицата трябва да бъде взета от художника.

7. Павлина Даскалова ще организира и сама ще си подбере онези лица, с които ще работи и ще осъществи издаването на печат. Тя не отговаря пред никакви лица и пред никакви Братски съвети и се подчинява единствено на

условията в този протокол. По този начин тя ще бъде свободна и независима и ще бъдат отрязани домогванията на отделни лица за вмешателство.

8. Форматът на книгата, както и хартията, се избира от Павлина Даскалова, както и да избира лично лицето, което ще издаде годишнината. Уместно е форматът да бъде както издадената книга „Ново разбиране за времето" – 16/60 x 84.

9. Заглавието на всяка една годишнина се определя по следните правила:

а) обикновено се слага заглавието на първата беседа.

б) при положение, че същото заглавие го има вече в някои издадени томчета, тогава се слага заглавието на втората беседа. Ако и второто заглавие се повтаря, то се слага заглавието на третата беседа. При положение, че и тя се повтаря, може по избор на онези, които осъществяват набора и им е направила особено впечатление някоя от беседите, които набират, могат да предложат заглавието на същата беседа като заглавие на томчето.

10. При издаване на томчето не се поставят никакви уводи и заключения от други автори. На последната страница ще бъдат поместени поредицата от излезналите книги, като годишнината, която излиза в момента, ще бъде поставена с болд, а това нещо ще бъде поставено на бял лист.

11. Финансирането за издаването на книгата се осъществява от Павлина Даскалова, а издаването на книгата от еднолична фирма и лицето, което тя си избере. Ценообразуването на книгата се осъществява от парите, вложени за предпечатна подготовка и книгопечат. Поради инфлацията, цената няма да бъде отбелязана в изданията. Каква цена ще бъде определена, зависи от екипа, който ръководи Павлина Даскалова. Книгоразпространението и продажбата на книгата и плащането на съответни данъци се осъществява от едноличната фирма.

12. Тиражът на изданието трябва да бъде от 1000 до 2000, като окончателният брой се определя от Павлина Даскалова и нейния екип.

13. При положение, че се яват няколко спонсора, може накрая да бъде написано „Инициативен комитет по издаването" и могат да се цитират имената. Или пък, ако не желаят, ще бъдат отбелязани отделните братства, които финансират това издание. По този начин ще се зачете трудът на всички.

14. По избор на Павлина Даскалова материалът от една годишнина може да се отпечати в две или едно томче, зависи от обема.

15. Върху предоставеният материал не се драска, не се правят забележки, а се работи най-внимателно, след което се връща обратно, като се прехвърли на една дискета и се предаде на Вергилий Кръстев за архив. Също Павлина Даскалова ще изиска от издателя да й се предаде една дискета на записания материал.

16. Емблемата с котвата, която е поместена досега, не е оригиналната, а е целенасочено изменена и понеже се използва от Издателство „Бяло Братство", същата може да не се включва, което не е загуба, понеже тяхната е променена.

17. Настоящият протокол бе направен със съгласието на трите страни. Бе отпечатан на три страници, заверен с подписите на тримата.

Подписали протокола:

Вергилий Кръстев Павлина Даскалова

Марийка Марашлиева

София, 3 август 1996 г.

-3-

Бе отпечатан на три страници, заверен с подписите им трите.

Подписали протокола:

Вергилий Кръстев: ..... Павлина Даскалова: .....

Мария Мирославова: .....

София, 3.август 1996 год.

VIII. КАК БЕШЕ ОТКРАДНАТ ОРИГИНАЛЪТ НА ТЕКСТА НА ПАНЕВРИТМИЯТА, ОПИСАН ОТ ТРИТЕ СЕСТРИ ЯРМИЛА, МАРИЯ И ЕЛЕНА

1. На 27 май 1990 г. под мое ръководство бе направен един протокол за работа, която предстоеше за това поколение и протокола за Паневритмията. Той важи и за днес, и за утре. И което е най-важното, той е програмата за онази работа, която трябва да се свърши. Виж „Изгревът" том I , стр. 628–631.

2. Този протокол първо бе нарушен от Мария Митовска, която издаде „Паневритмия" през 1983 год. Това е описано в „Изгревът", том IX, стр. 781, точка II.

3. В точка V от стр. 781 бе описано как, след като бях извадил на ксерокс машинописния текст от обясненията на Паневритмията от групата на Ярмила, Мария и Елена, я предадох на Ина Дойнова, Павлина Даскалова, Йоанна Стратева и всички онези, чийто имена и подписи стояха под Протокола от „Изгревът" том I, стр. 628–631. И след това, без да ме питат, го подготвят за печат и го предават на Стефан Калайджиев през 1995 г. за печат. „Паневритмията" излезна с ISBN 954–578–097–5 през 1996 г. Бяха откраднати мои текстове с авторите, с които съм работил и имам само аз право на тях. Това е описано в точка V на стр. 781–782 от „Изгревът" том IX. А те бяха отпечатали в тази тяхна „Паневритмия" на стр. 9–14, 15. В тази „Паневритмия" от Стефан Калайджиев са включени статии на Черната ложа на стр. 75–77, 83–85, 86–112. Това са статии, за да опорочат оригиналния текст, който бях им предал. И те бяха опорочени. Умишлено опорочени. Не бе случайно в никакъв случай!

4. Защо не се издава истинската Паневритмия? Виж „Изгревът" том IX, стр. 781–783.

5. След това научавам, че след като Павлина е предала Паневритмията на Стефан Калайджиев да я печата през 1995/1996 г., то тя предава да я набира някаква служителка и позната на Калайджиев. Така всичко се навърза едно след друго, излъгаха ме за оригиналите и те ги предадоха на Стефан Калайджиев да набират Утринни Слова, излъгаха ме за „Паневритмията" и я издадоха с разни чакри, разни статии от други школи. Изобщо – провал по всички линии. А защо им предавам оригинали? Нали трябва да свършат малко работа и на онзи, който ме бе изпратил да се родя между българите. Аз бях сам, а онези, противниците, бяха мнозинство. Ето това бе най-важното. И друго бе важно, че Небето ме подкрепяше. Нямаше с кого да се работи. И аз бързах да не пропусна времето за печат, което Небето ми даваше. Бързах.

6. А защо се променяше Паневритмията от днешните последователи на Учителя Дънов? Виж „Изгревът" том XV, стр. 911–918, 919–922, 922–927, 928–930.

А за доказателство, че съществува протоколът, отпечатан в „Изгревът" том I, стр. 628–631, прилагаме на скенер подписите на всички.

-4-

според който Божествения Дух се изявява в единствено число а се проявява в множествено число съгласно Христовият закон на съединението. Словото на Учителя е дадено в единствено число чрез Божествения Дух а се проявява и реализира от последователите на Учителя в множествено число посредством изпълнение на всички задачи дадени в Словото. За това всички идеи отбелязани в настоящия протокол, вписани в протокола бяха възприети, като се спази закона на Христовия Дух който обединява Битието и Небитието.

Амин.

Подписали протокола:

1. Крум Въжаров
2. Мария Арсова
3. Марийка Маражлиева
4. Павлина Даскалова
5. Ина Дойнова
6. Вергилий Кръстев
7. Йоанна Стратева
8. Веселина Маркова
9. Мария Митовска

София, 27.май 1990 г.

IX. ОНЗИ, КОЙТО ОТКРАДНА АРХИВА ОТ СЕМЕЙСТВО ГОБО ОТ ФРАНЦИЯ, ИЗДАВА ПРОМЕНЕНО СЛОВО

1. За архива на Анина Бертоли, който отива в семейство Гобо, виж „Изгревът" том VII, стр. 658–660, 660–661. Том VIII, стр. 561–563, 572–575, 575–596. Разбрахте ли кой открадна архива и защо?

2. Съдбата на архива на семейство Гобо. Виж „Изгревът" том IX, стр. 791–797. А как започнаха да се отпечатват откраднатите годишнини от семейство Гобо виж „Изгревът" том IX, стр. 832–833 в точките 8, 9.

3. По следите на архива на Анина Бертоли виж „Изгревът" том X, стр. 743–755, 759–763.

4. По следите на архива на Анина Бертоли виж „Изгревът" том XI, стр. 814–817, 818–820, 820–825.

5. По следите на архива на Анина Бертоли виж „Изгревът" том XII, стр. 873–874.

6. Великата измама на Великия изкусител виж „Изгревът" том XII, стр. 888–889.

7. В „Изгревът" том XV са описани последствията за откраднатия филм за Паневритмията от Павел Желязков – стр. 922–927.

8. Когато кражбата бе извършена от Павел Желязков, започна да издава онова, което бе откраднал от архива на Анина Бертоли т.е. от сем. Гобо. И вместо да го публикува по оригинала, започва да го променя, изменя, изхвърля някои изрази. Онзи, който веднъж бе откраднал, щеше и да променя. Друг път той нямаше – това е пътят на падението.

9. Имаше една последователка на Учителя Дънов. Тя бе доцент по литература и се казваше Евелина Стойчкова. Изпрати ми писмо. Беше описала измененията и нарушенията, които бе направил Павел Желязков. Питаше ме какво е моето мнение. Отговорих й, че има хора, които са изпратени да рушат, да унищожават и че това им е основната задача. С кражба, с измама, но си вършат своята работа, онази, за които са изпратени. Такъв бе за мен този, който открадна архива на Анина Бертоли. За справка виж „Изгревът" том IX, стр. 832–833 в точките 8,9.

А сега ще ви представим писмото на Евелина, за да разберете за какво се води тази борба за запазване оригинала на Словото на Учителя Дънов.

Вергилий,

Искам да споделя с теб нещо по литературата на Учителя. Преди петнадесет дни в салона на Братството на Изгрева, където продава литература и „Алфадар", се заинтересувах от една нова книга на Учителя, защото аз следя да купувам неиздадените неща. Видях книгата „Красивата страна на живота". Попитах тази, която продава, издавани ли са беседите от друго издателство. Отговори ми: „Да, някои са издадени от Бялото Братство, някои не са". Записах си заглавието на книгата и заглавието на първата беседа, за да проверя по пълния каталог и да видя имам ли ги в библиотеката си. Какво се установи. Първата беседа: „Новото разбиране за връзката в живота" изобщо не съществува. Няма такава беседа. Учителят няма такова заглавие!!! Заглавието на самата книга съответства на беседа от Утринните Слова от нашето издателство – има такава беседа. Като видях, че нещо се крие, мънка се, взех и заглавията на всички беседи, съдържащи се в книгата на „Алфадар". Направих пълна справка. Когато взех заглавията, издателят – някакъв мъж ме нападна защо

се интересувам. Казвам му, че искам да знам кое е издавано и кое не е от неговата книга. „Каква си ти, издател ли си и т.н." – напада ме. Аз му казвам, че като не ми казва кое не е издавано, не се дублира, аз ще си проверя. Пеняви се, а една жена го успокоява на чужд език. Реакцията, му ме очуди и събуди подозрения. Веднага снощи направих пълна справка и какво се установи?

1. Всички беседи от 2 до края са издадени в книжката „Ново разбиране за времето" год. III, т. 1, „Утринни слова" на Братството.

2. Беседата „Ново разбиране за връзката в живота", която е беседа № 1 в книгата на „Алфадар" – не съществува. Много е вероятно да е сменено заглавието на някоя публикувана беседа. Значи, измислено заглавие.

3. Наименованието на книгата на „Алфадар", което е: „Красивата страна на живота", е беседа, намираща се в книгата на нашето издателство със заглавие „Ново разбиране на времето" год. III, т. 1, „Утринни слова". Заглавието на тази беседа, значи от нашата книга е сложена за заглавие на книгата на „Алфадар", без тази беседа да е вътре. По този начин на нашата книга ѝ се сменя заглавието, за да изглежда като друга книга и от „Ново разбиране" става на „Красивата страна".

4. Има грешки в заглавията на беседите в книгата на „Алфадар".

– истинската беседа на Учителя: „Вечният порядък" е написана в „Алфадар" така: „Вечният порядък и безпорядък в живота". Значи, добавен и безпорядъкът.

– беседата „Разбиране на словото" е станала „Разбирането на словото".

– беседата „Общо благо" е станала „Общото благо".

– беседата „Законите на молитвата" е станала „Законът на молитвата".

Все още не съм сравнявала дали има вътре в беседите изменения.

Не знам какво да правя, но нещо не ми харесва да се заблуждават невинните хора и да се прави това с Учителя.

Затова се обръщам към теб, ти ги разбираш тези работи. Ако кажеш, ще я купя и ще разбера всичко до край.

Извинявай за безпокойството.

Чакам устен или писмен отговор.

С уважение: Евелина Стоичкова

Евелина Стоичкова Нейчева
ЖК „Младост" I Бл. 79 „А", Вх. В, София, 1729

X. ЗАЩО ИЗДАТЕЛСТВО „БЯЛО БРАТСТВО" ОТКАЗА ДА ЗАПЛАЩА ЗА ТРУДА НА ОНЕЗИ, КОИТО ПОДГОТВЯХА ЗА ПЕЧАТ СЛОВОТО НА УЧИТЕЛЯ ДЪНОВ

1. На 1 октомври 1996 г. дойде у дома Наталия Попова, която познавах и която бе набрала една част на спомените в „Изгревът" том I. Уточнихме се, направихме декларация, чрез която получаваше за набор „Утринни Слова" 1941–1942 да ги набира по оригинала. Публикуваме декларацията накрая.

2. Наталия привлече за работа и Румяна Маринова и двете подготвиха за печат тази годишнина. Обаждат ми се по телефона, че са готови. Бяхме се разбрали, че за техния труд ще се плати. Те и двете бяха безработни, а Наталия бе с две деца – ученици. Обаждам се на Стефан Кирлашев, който с Елена Николова завеждаха издателство „Бяло Братство", обяснявам как са нещата и се сре-

щаме в офиса на „Бяло Братство" на ул. „Граф Игнатиев" № 28. Те там се разпореждаха с това помещение. Отиваме, срещаме се, сядаме на масата. Двете – Наталия и Румяна, представят материала, подготвен за печат. Само трябва да се занесе в печатница. Аз обяснявам, че е работено с уговорка да се заплати. Из имах една оферта, която ми бе изпратена и вътре бе написано цената на всяка една услуга и то в долари. Този, който ми бе я изпратил, като представител на фирма, беше ми направил голяма услуга. Те двете представиха цената на своя труд. Стефан Кирлашев, като чу, направо побесня. Той смяташе, че всички ще му работят без пари, а те ще прибират чуждия труд и ще печелят с него. На мен тогава изобщо не ми минаваше това през ума. Но после ми влезна в ума и го разбрах много добре. И досега го разбрах. Аз мълча, изобщо не се намесвам. За пръв път виждах две жени, да бранят яростно труда си. Скараха се с него. Той направи отстъпка и даде малко по-висока цена. Те не се съгласиха. Взеха си материала и си тръгнаха. Тръгнах си и аз. Целият материал бе у тях, оригиналът и онзи, който бе подготвен зе печат. След тази случка и след някои други събития той напусна този сервиз, тези помещения и се прехвърли на друго място. Ръководителят на Програмата от Небето ги измете оттам, за да дойде онзи, с който трябваше да работя, за да издам оригиналите. Той дойде и ги издадохме накрая.

3. В следващият етап се яви Любомир Гълъбов, който реши да плати предпечатната подготовка и да финансира тези две томчета. Така те излезнаха под заглавие „Важни и належащи неща" с ISBN 954-8091-74-7 за том I и за том II „Плодовете на Любовта" с ISBN 954-8091-75-5, София 1997 г. Печат „Урания" 1997 г. Дали двете заглавия подхождат на всичко това, което разказах накратко? Няма случайни неща. Всичко е завързано едно за друго.

4. И понеже Стефан Кирлашев напусна тази сграда, аз му поисках да ми остави негативите за корицата на „Утринни слова" със слънцето в портокален цвят. „Но това е корица на Издателство „Бяло Братство". Отговарям му. „Аз бях този, който я одобрих и взех решение да бъде корица на „Утринни слова". Ако не я оставиш ще си направя друга". Остави я. Ние я използвахме, но вписахме, че се издава от Издателство „Бяло Братство" само заради корицата. Писахме и издателство „Урания", а това бе фирмата на Любомир Гълъбов, който финансира тези две томчета. Не можех още да се отвържа от това т.нар. Издателство „Бяло Братство". Завързаха ме за него с лъжа и измама. С това разполагаха и с това работеха и връзваха хората. И досега така ги връзват.

5. И беше най-интересното. Отново сме в същия сервиз. Но този път също сме четирима. Но насреща е Любомир Гълъбов. Те двете, Наталия и Румяна, казаха колко им струва труда, по онази оферта, която аз имах. Любомир извади пари и плати за труда им. Те предадоха материала за печат. А аз си прибрах оригиналите. Всички бяхме доволни. Това т.н. Издателство „Бяло Братство" се отдалечи от моя път. А не беше лесно. В бъдеще реших неговото име няма да фигурира никъде, защото бе само една фирма без съдържание и смисъл. И пречеше на работата ми. И воюваха срещу мене. Не спират.

6. Двете томчета излезнаха от печат със същата корица. Но след големите скандали, аз реших, че повече тази корица няма да бъде слагана в другите издания. Така и направих. Бях предал една годишнина на Утринни Слова 1941–1942 да се набира от майката на Наталия Попова, която бе пенсионерка. Подготвен бе материалът от майката Звезделина Якова и от дъщерята Наталия. Отново се явихме пред Любомир Гълъбов, той плати предпечатната подготовка и финансира отпечатването им. Заглавията бяха: „Последното добро" с ISBN 954-9589-01-3 и „Близо и далеч" ISBN 954-9589-02-1. Издания на Издателство „Урания" и „АСК-93" през 1997 г. Издателство „Урания" бе на Любо-

мир Гълъбов, а на „АСК – 93" на Жана Иванова. Този път си научих урока за корицата. Беше дюст, корица във виолетов цвят с оранжеви букви на заглавията. И така докрая вървяха кориците на „Утринни Слова".

7. А сега представяме Декларацията, за да се види при какви условия се предаваше оригинала от мен и как се работеше с него.

ДЕКЛАРАЦИЯ

Долуподписаната Наталия Ангелова Попова, живуща на ул. „Цар Иван Александър", Бл. 150, Вх. В, ап. 68, декларирам следното:

1. На 1 октомври 1996 г. получих от Вергилий Кръстев две годишнини от „Утринни Слова" за предпечатна подготовка, включваща въвеждане, корекция, страниране.

2. XI годишнина Утринни Слова – 1941/1942 г., състояща се от тридесет лекции, както и XII годишнина Утринни Слова, 1942/1943 г., състояща се от тридесет и четири беседи, ми бяха предадени за предпечатна подготовка.

3. Аз отговарям за съхранение на оригинала, както за правилното въвеждане на текста, както за чистотата на корекцията. Допустимо е, там, където липсва някоя дума, да се прибави, като се загради в скоба.

4. Подготвеният материал се предава на ЕФ за печат или на издателство „Братство", ако то функционира. При положение, че аз се регистрирам като ЕФ, отпечатването се извършва от мен.

5. Подготвеният материал се показва на Вергилий Кръстев за уточнение и след това се решава кому да се предаде за печат.

Декларатор: Наталия Попова Приел: Вергилий Кръстев

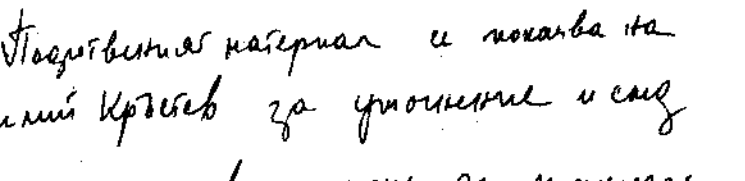
6. Подготвеният материал се показва на Вергилий Кръстев за уточнение и след това се решава кому да се предаде за печат.
Приел: Декларатор: Н. Попова

XI. ЖЕНИХЪТ И ОРИГИНАЛНОТО СЛОВО НА УЧИТЕЛЯ ДЪНОВ

1. Павлина Даскалова имаше един младеж, който бе въвела в Учението и го смяташе за свой духовен син. Като чух това, аз само се усмихвах доброжелателно. Аз не вярвах в духовни синове. И сега не вярвам, защото ги няма. Има хора, родени от Духът, за да свършат една работа. Как се раждат ли? Не по плът, а по Дух. А как ли става? Идва Духът, вселява се, влиза в теб и ти започваш да работиш по Програмата, която този Дух ти дава. Ето така аз съм работил по Програмата за издаване на „Изгревът" и по Програмата за издаването на оригиналното, неотпечатано досега Слово на Учителя Дънов. Така става.

Идва, влиза в теб и заедно работите чрез Сила и чрез Дух! Друг начин няма! И друг път няма!

2. Павлина го препоръча, той дойде, направихме протокол и му връчих оригинала на Общия окултен клас година 1938–1939, за да го подготви за печат. А какво трябваше да върши – всичко бе описано в протокола по точки, който ще публикуваме и ще се запознаете с него. Протоколът бе с дата 23 ноември 1996 г. (Виж Приложение първо).

3. На 17 май 1997 г. в гр. Пловдив се организира съвещание и събрание за разрешаване на въпроса как трябва дасе отпечатва Словото на Учителя. Мен ме няма на това съвещание, не са ме поканили. Поканили са други. Аз съм никой за тях. А аз досега съм организирал и отпечатал до този момент шест томчета по оригинално Слово на Учителя. Но аз, но не и те. Аз съм никой за тях, и те за мен са врагове на Словото на Учителя. Искат да го променят. Това е проблемът. По това време там участвува и Ясен, комуто съм предал чрез протокол оригинал на Словото на Учителя, за да набира. Отива там и слуша другите. Слуша, слуша и онези духове влизат в него и започват вече да го управляват. Той ми изпраща писмо на 30.V.1997 г. и ми съобщава, че застава зад оригиналното Слово. (Виж Приложение второ).

4. Аз вече съм получил писмо от Павлина Даскалова, която ми описва каква битка е станала там. Всички са били против оригиналното Слово, което тя е отпечатала вече в две томчета.

Ето защо след получаването на писмото на Ясен на 30.V.1997 г. веднага му изпратих писмо с дата 6.VI.1997 г. (Виж приложение трето).

5. Аз следях отблизо с писма и по телефона как се развиват нещата, защото усещах, че е закачен за друга верига, която ще промени оригинала. Очаквах, че тези от съвещанието от Пловдив да го променят на 17 май 1997 г. Това очаквах. Но се оказа нещо друго, съвсем неочаквано, както за мен, така и за останалите. Но това научих по-късно. А с писмо от 11.II.1998 г. ми съобщава, че материалите ги е предал на сестри Шкодреви, така както бяхме се разбрали и така както аз одобрих. (Виж приложение четвърто).

6. Сестри Шкодреви получават набрания материал и започват да го проверяват. И се виждат в чудо. Целият материал е редактиран и променен. Съобщава ми се по телефона. Аз беснея и питам защо е станало това. Обясняват ми, че той се оженил за една литераторка по български език, която се намесва в работата му и започва под нейно въздействие да променя оригиналния текст на литературен език. Значи Духът на Заблуждението вкарва жена в леглото му и врагът в леглото му и чрез нея променят оригинала. Така той не спазва точка 4 от протокола да се набира по оригинала.

7. Сестри Шкодреви работят месеци с набрания текст и все едно че отново го набират. Възстановяват оригинала. Но Духът на Заблуждението се прехвърли върху тях. А си имаше и причина за това. И затова се прави втори пробив. Те пишат, че са редактори на подготвения за печат текст по оригинала т.е., че са го редактирали, което значи, че е променен. След това се прави трети пробив. Някой от тях и чрез техните ръце, та някой слага погрешна дата на годишнината. Изписват и така се отпечатва, че годината е 1939–1940. А това е внушение на Духът на Заблуждението. А истинската година е 1938–1939. Четвърти пробив – тези две томчета не ми се предават така, както става винаги. Някой ме прескача и ме елиминира, иска да ме отстрани като ръководител на Програмата. Обикновено аз преглеждах първата страница, заглавието и последната страница, одобрявах ги, целувах ги и ги предавах да се печатат в печатницата. А сега ме отстраниха не случайно. А защо бе това, аз съм го описал в „Изгревът" том XV, стр. 943–944, в точка XVII.

Накрая небето се намесва и външен човек поставя истинската година на корицата и спасява окончателния провал. Този случай е описан в „Изгревът" том IX, стр. 845 – „Женихът".

8. След като става провала, получавам писмо от Ясен, от 21.04.1998 г., с което си признава вината. (Виж приложение пето).

И оттам – 17 май 1997 г. започна провала на тази верига, като се почне от Павлина, че се мине през Ясен и се завърши със сестри Шкодреви. (Виж „Изгревът" том XV, стр. 931–933, 937–938 в т. 5, стр. 939–940 в т. 6, 7, 8, 9, стр. 943 в т. 6, 7, 8, 9.)

9. Ето така някои се подвизаваха с Духът на Заблуждението, а други се бореха и отстояваха оригинала. И после се запитваха „А бе, кой е Вергилий?". „А бе, остави го, той е никой". Да, това го разнасяше по въздуха Духът на Заблуждението. Мнозина го чуха и застанаха зад това внушение, та чак и до днес. Но аз създадох тази програма за „Изгревът" и „Програмата за издаването на оригиналното Слово". До този момент издадох от „Изгревът" 16 тома, а от оригиналното Слово – 59 тома. Съдете според делата на човека. Това е.

ПРИЛОЖЕНИЕ I.
ПРОТОКОЛ

Днес, 23 ноември 1996 г. в дома на Марийка Марашлиева на ул. „Люлякова градина" № 6, „Б", ап. 34 явяваща се като свидетел и едновременно записващ на машинописен текст настоящия протокол, от една страна Вергилий Кръстев, а от друга Ясен Неделчев Даскалов във връзка със следното:

1. Във връзка с предложение за отпечатването на непечатаните беседи на Учителя Дънов, направено от Вергилий Кръстев в том IV, на стр. 644–645 се яви Ясен Неделчев Даскалов, който пожела да се включи в предпечатната подготовка на една годишнина от Словото на Учителя.

2. Предават се оригинални непечатани беседи от Общия Окултен клас, год XVIII – 1938–1939 г., започващи от 29.IX.1938 г. до 20.IX.1939 г. включващи 42 лекции.

3. Тази годишнина, която се предоставя, има направени коректури, поправки и задрасквания и включване на други думи от Лалка Кръстева, която е смятала, че така трябва да се редактира Словото на Учителя. Този въпрос е разгледан в том III на „Изгревът", стр. 199, 202–203.

4. XVIII годишнина се предава с едно единствено условие да бъде набран текстът по оригинал. Там, където при някои изречения смисълът не е ясен, може да се включи някоя дума, като се загради в скоба и по този начин ще се види, че това е допълнение за улеснение на читателя, но не се прави за промяна на Словото на Учителя.

5. На 2 стр. трябва да бъдат отбелязани имената на трите стенографки и че стенограмите са дешифрирани от Елена Андреева. Ще бъдат включени и имената на онези, които са направили компютърния набор, името на коректорите, и на онзи, който странира и оформя предпечатната подготовка, както и името на художника.

6. Корицата на Общия окултен клас се определя съгласно окултните закони дадени в „Завета на цветните лъчи на светлината". Корицата трябва да бъде в жълт цвят.

7. Ясен Неделчев сам ще организира и ще подбере онези лица, с които ще работи. Той не отговаря пред никакви други лица и пред никакви Братски съвети, а се подчинява единствено на условията на този протокол. По този начин ще бъде свободен и независим и ще бъдат отрязани домогванията на отделни лица за вмешателство.

3. Уместно е да се подготви във формат 16/60/84, като се избере подходящ шрифт.

9. Заглавието на всяко едно томче се определя по следните правила:

а) обикновено се слага заглавието на първата беседа;

б) при положение, че същото заглавие го има вече в някои издадени томчета, тогава се слага заглавието на втората беседа. Ако и второто заглавие се повтаря, то се слага заглавието на третата беседа и т.н.;

10. Не се поставят никакви уводи и послесловия от различни автори. На последната страница се поставя съдържание, като се номерират беседите и се напишат датите на изнасянето. Тези дати ги има отбелязани в самото съдържание.

11. Датата, когато е дадено Словото от Учителя, е отбелязана в оригинала отначало, а при набора ще се даде в края на всяка беседа. При положение, че има каталога на всички издадени лекции от Общия Окултен клас до 1951 г., то могат да бъдат последователно отбелязани на един лист.

12. При затруднения при набора във връзка с разчитането, то предварително задрасканите пасажи трябва да се разчетат внимателно. При невъзможност да се разчетат, трябва да се търси онзи текст, който е най-близо до смисъла. Ако онзи, който набира текста, откаже да набира такъв нечист текст и не желае да набира машинописния текст, то материалът да бъде върнат обратно. При положение, че се съберат такива пасажи, които не се разчитат, може да се остави празно пространство и чак след набиране на окончателния текст, тогава Ясен Неделчев ще пристигне в София и с Вергилий Кръстев на място ще уточни въпросните пасажи. Същото се отнася и за някои изречения и пасажи, които ще затруднят при набора и при корекцията поради неправилното им вписване.

13. Поради обемистият обем от 42 лекции материалът да бъде подготвен за две томчета. След приключване целият материал ще бъде записан на дискета и ще ми се даде една дискета за съхранение, като в Ясен също остава друга дискета със запис.

14. След като се подготви материалът за печат, тогава ще се умува кому да се даде за печат. Ясен има право да предложи някои лица, но решението кому ще се даде за печат става след обсъждане с Вергилий Кръстев.

15. При положение, че се предаде за печат на чужда фирма, то тя ще си заплати за предпечатната подготовка, по цени, установени в страната, като парите се вземат от Ясен и ще послужат за нова работа. Ако трябва да се заплати за предпечатната подготовка, тази сума отива за заплащането на компютърния набор. Ако същите, които набират текста не желаят възнаграждение, то сумата отива за консумативи за следващото томче: компютърна хартия, тонер, паус. Парите преминават от фирмата, която издава, до Ясен Неделчев без да се явяват други посредници.

16. Емблемата с котвата ще бъде поставена отначало, но в своя оригинал. Отгоре ще бъде написано: Учителят Петър Дънов. В средата – заглавието на томчето, а отдолу – Лекции на Общия Окултен клас на учениците от Всемирното Бяло Братство, 18. год. 1938–1939 г., том I или том II.

17. Настоящият протокол бе съставен със съгласието на двете страни.

Подписали протокола:

Вергилий Кръстев:
Ясен Неделчев Даскалов:
Свидетел: Марийка Марашлиева

София, 23.XI.1996 г.

П.П. 18. точка. При положение, че се явят затруднения и наборът не може да се осъществи поради различни причини или при отказ да се набира този

текст така увреден и зачеркнат, то материалите да бъдат върнати на Вергилий Кръстев. Тогава ще се търси друга възможност за разчитане.

Точка 19. Предварително Ясен Неделчев трябва да се запознае с историята на непечатаните беседи и всички проблеми, свързани с тях. Ето защо първом ще се запознае, като прочете следните страници:

том II на „Изгревът", стр. 178–181, 197–202, 203–205, 206–207;

том III, стр. 194–196, 196–200, 202–203, 203–205, 205–206;

том IV, стр. 546–642. Подзаглавие „Духът на Истината и Духът на Заблуждението, като накрая обърне внимание на стр. 642 за предложението за включване на желаещи за печат.

(Подписи:) Вергилий Кръстев
Ясен Неделчев

-3-

16.Бележката с котвата ще бъде поставена отначало но в своят оригинал.Отгоре ще бъде написано Учителят Петър Дънов.В средата заглавието на темата а отдолу:лекции на Общия Окултен Клас на учениците от Всемирното Бяло Братство,18-год.1938-39 год..том I.или том II.

17.Настоящия протокол бе съставен със съгласието на двете от страни.

Подписали протокола:

Вергилий Кръстев: . . .

Ясен Неделчев Дасковов: . . . . . .

Свидетел Марийка Караманлиева . . . . . .

София,23.XI.1996 год.

П.П.18.точка.При положение че се явят затруднения и набора не може да се осъществи поради различни причини или при отказ да се набира този текст така увреден и зачеркнат,то материалите да бъдат върнати на Вергилий Кръстев.Тогава ще се търси друга възможност за разчитане.

Точка 19.Предварително Ясен Неделчев трябва да се запознае с историята на непечатаните беседи и всички проблеми свързани с тях.Ето защо първом ще и се запознае като прочете следните страници:

том II.на "Изгревът":стр.197-202.,203-205.,206-207,178-181.

том III. стр.194-196,196-200,202-203,203-205,205-206.

том IV. стр.546-642,Подзаглавие "Духът на Истината и Духът на Заблуждението като накрая обърне внимание на стр 642 за предложението за включване на желаещи за печат.

Вергилий Кръстев: . .

Ясен Неделчев:

ПРИЛОЖЕНИЕ II.

Здравей, брат Вергилий,

Отдавна беше време да ти се обадя и информирам докъде сме стигнали с работата, която сме започнали. Половината от лекциите (21 бр.) предадох през месец април на с. Павлина, която ги предаде на Теодора от Габрово. С Теодора се видяхме този месец в Пловдив и тя ми каза, че са набрали 3 броя и продължават да работят. При нас има набрани около 12 броя – остават още 9 (общо са също 21 бр.) Понеже някои се разчитат по-трудно, преписваме ги първо на ръка, за да бъде по-лесно за този, който ги набира. Засега няма някакъв по-сериозен проблем с разчитането. За всяка лекция си отбелязваме страницата и реда, ако има нещо, което трябва да се оправи. По принцип се придържаме към протокола и гледаме всичко да бъде като в оригинала! Има някои места, които съм ги отбелязал, но това ще стане по-нататък, като идвам в София. Тези лекции, които са набрани на компютъра, ги сверявам с една сестра, аз чета оригинала, а тя сверява набраното по компютъра. На събранието в Пловдив, сигурно са ти казали, стана дума за Словото, имаше приятели, някои от които желаят да се редактират беседите, а други – не! Незнам защо става така, но важно е да излязат в оригинал. Струва ми се, дали не се срамуват от стила на Учителя? Някои се аргументират с това, че младите не го приемали. А в братството има много млади хора, които приемат Словото в оригинал и така го изискват. Дори съм говорил с млади приятели, които са завършили българска филология и на тях им допада стила на Учителя! Значи не опира до стила, а по-скоро до Словото на Истината! Защото, най-малката корекция може да измести Словото от Истината, а измени ли се, измести ли се от Истината, то вече не е Слово, а красиви думи, без живот, съдържание и смисъл!

Брат Вергилий, засега толкова, ако има нещо ще ти се обадя. Поздрави и на сестра Марийка!

Желая ти Живот, Светлина и Свобода!

С бр. поздрав: Ясен

30.V.1997 г.
Разград

ПРИЛОЖЕНИЕ III.

София 6.VI.1997 г.

Здравей, Ясене,

Получих писмото ти от 30.V.1997 г. Благодаря ти, че се обади, защото много се безспокоях след съвещанието в Пловдив да не би някои да ти окажат натиск и да те разколебаят. Както по времето на Учителя, така и сега при така нареченият Изгрев има представители на Бялата и Черната Ложа. Едните са за оригинала, а другите искат да го променят. Тази борба е от времето на Христа и дори апостол Йоан се обявява срещу тези, които са срещу Словото на Христа и ги назовава, че се движат от Духът на Заблуждението, който е Духът на Антихриста. Това е същият Дух, който сега иска да промени Словото. И зависи кой закъде е закачен, натам върви, защото е закачен и свързан във верига. Ти видя Павлина през какви етапи мина, но издаде една годишнина, която е по оригинала. Аз прегледах нейната работа и нямам никакви забележки към нея, защотото са работили по оригинал. Онези, които я критикуват, те търсят дребни поводи, защото те искат да се промени оригинала, защотото са закачени за веригата, който се движи от Духа на Заблуждението. Словото на Учителя е Слово на Истината и се движи от Духът на Истината. Там е цялата работа, с кои

ще бъдеш. Или си с едните или си с другите. Трето положение няма. Надявам се, че разбра всичко.

Радвам се, че вие, без да знаете, сте се добрали до един метод на Учителя. В първите години, когато е нямало пишещи машини, след като се напише една беседа на Учителя, та се записва в една специална тетрадка и тя се препраща от град на град, като всяко Братство в провинцията записва на коя дата я е получило и къде е препраща. Така всички са си преписвали беседите на ръка. Следващият етап Учителят им е дал на някои хора задача собственоръчно да препишат на ръка някоя беседа, независимо, че е издадена и отпечатана, а самият факт, че вие преписвате беседата при разчитането, показва, че това е метод на Учителя и онзи, който я преписва, има възможност директно да направи връзка с Духът на Словото. Аз съм забелязал, че онези, които се докоснат до оригинала, на някои им се отварят очите и те виждат каква сила има оригиналът. И те вече не искат да четат редактирани беседи. Но за останалите, които имат капаци на очите и които ги ръководи Духът на Заблуждението, нека да си четат старите издания с редактираното Слово. Нека да си вървят по своя път.

След като приключите работа и подготвите всичко за печат, ще дойдете в София, ще ми връчите материала и ще го предадем на онези, които ще го отпечатат и с които аз в момента работя. А това е Любомир Гълъбов и Жана Иванова от книжарница „Изгрев". Няма да се издава от Братското издателство, понеже аз съм им дал работа от три години и не са издали нищо.

Поздрави от Вергилий.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV.

Здравей, брат Вергилий,

Обажда се Ясен. Първо, искам извинение за това, че дълго време не съм ти се обаждал. Мисля, че ще ме извиниш!

Материалите съм ги изпратил на Теодора от Габрово. Те съдържат: последната разпечатка на лекциите и 3 бр. дискети с набрания материал. Оригиналите също й ги изпратих. Говорих с нея. Получила ги е и сега започват работа, за да могат да я странират. Като свършат работата по странирането и я извадят на паус, ще ми се обадят. Теодора спомена, че след като я извадят на паус, иска още веднъж да се изчете материалът. С втория том на тази годишнина, те били готови. Не знам дали са го вадили на паус. С материала, който ние набирахме (първия том) малко се позабавихме. Но се уверих, че не е лесна работа. Изискват се знания, вътрешна нагласа и време. Не става бързо. Понякога за едно изречение може да се обмисля с часове. Не исках да бързам, защото това ме смущава и притеснява. С това не желая да се оправдавам и извинявам, но наистина трябва време, нагласа и постоянство.

Така че материалите (всички оригинали на цялата годишнина, разпечатката и дискетите) са у Теодора. Като са готови, ще ми се обадят. Обади ми се, да знам нататък как да се придвижват нещата. След като се странира материалът, дискетите със странирания материал и оригиналите трябва да ти ги донеса. Теодора има опит в това отношение, във връзка с печатането, аз нямам и много не ми е ясно оттук нататък какво следва. Тя ми обясни някои неща, но по-добре с печатането да се заеме човек, който е компетентен и разбира, а сега за нас по-важното е да ти дадем материала готов за печат. След като ми се обади Теодора, че е готова, ще ти се обадя, за да донеса материалите!

Ако имаш някакви препоръки към работата, пиши ми!

Ако с нещо съм те разтревожил и обезпокоил, заради това, че не ти се обаждам толкова време, прости ми!

Желая ти мир в душата, светлина в ума и радост в сърцето!

Ясен

11.II.1998 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ V.

Здравей, брат Вергилий,

Чувствувам се много виновен за това, което стана и искам да ти пиша. Отговорността, която поех, е голяма и всяко непослушание всяка грешка води до неща, които са страшни. Човек трябва да познава добре и себе си и околните, с които работи. Защотото в тази работа няма майка, баща, брат, сестра, а има борба. Борба за всяко изречение. А разликата е много тънка, дори незабележима за тези, които не знаят. Има нещо много важно, истинно, заради което Словото трябва да излезе в оригинал – аз държа на това. И това е Духът на Истината, който събужда в нас Божествените семена, а другото, макар и красиво, хубаво, няма тази сила, защотото е лишено от живота на Духа, а с това, което стана, аз огорчих Духа. Това, което стана, не е съзнателно, но след като проверих нещата с преписа от оригинала, се оказа, че е голямо престъпление. После говорих с Теодора, тя каза, че нещата са оправени и почти готови за страниране. Говорих с нея да ги оправят по оригинала! Отклонението стана, защото прекалихме с редакторската намеса. Наистина, някои неща трябва да се оправят, но те са незначителни и много малко в беседа, а Учителя Петър Дънов е оставил много неща, които са по оригинала и трябва да си останат така, както са по оригинала, без да се конкретизира. И добре, че Теодора ги провери, иначе не знам, какво щеше да стане! Тъжно ми е за това, което стана. Въпреки, че Теодора ми каза, че са ги оправили. Тъжно ми е, защото не оправдах доверието, което Небето ми гласува! А има неща, които за мене са жизнено необходими, чрез тях дишам и живея. Не искам да затварям пътя си, а да работя за Учителя Дънов. Но не искам и да преча и да правя беля!

Ако преценишь, че мога да направя нещо и да продължим работата със Словото, ще се радвам, ако не, ще знам, че това не е работа за мен! Отговорът ти за мен ще бъде волята на Небето!

Хубаво е, когато се наберат лекциите, да се изчетат и от други, които също набират Словото, за да се контролират нещата!

Ясен

21.IV.1998 г.
гр. Разград

XII. ГОСПОДАРЯТ И СЛУГАТА

1. На 17.V.1997 г. е съвещанието в гр. Пловдив във връзка с издаването Словото на Учителя Дънов и т.н. Издателство „Бяло Братство". Имало е голям сблъсък и борба, кой да ръководи отпечатването на Словото на Учителя Дънов. А пък то, този, който трябва да го ръководи, отдавна бе изпратен от Небето да върши това, за което бе създадена Програма от Небето, която осигуряваше онези, които идваха при мен и получаваха поредната годишнина за печат. А финансовите средства за печат също се осигуряваха от Програмата, веднага се намираха хора, които финансираха поредното приготвено томче за печат. Така бях направил, че през мене да не минава нито един лев. И това спазих до края, нито една стотинка от парите, осигуряващи се от Програмата, не е мина-

вала през мен. От мен те се насочваха към оногова, който бе доведен от мен от планината Рила от една хижа и поставен на това място да осигурява техническата част по издаването и да отговаря за парите и за издаваните книги. Това лице бе Жана Иванова. Доведох я от планината, освободих й собствената къща от онези, които я бяха окупирали като завоеватели, поставих я да бъде технически изпълнител на Програмата и насочих парите да минават през нея.

2. Та онези взимаха решения на 17.05.1997 г. на съвещанието в Пловдив, а аз си ръководех Програмата или по-точно Програмата ръководеше мен. И така, на следващия ден 18.05.1997 г. от това съвещание пристигна от Пловдив в София Петю Цанов от Шумен, среща се с мен, разказва ми какво се е случило на съвещанието и изказа пред мен желанието си да организира отпечатването на една годишнина от Словото на Учителя. Аз го познавах, той беше музикант, свиреше на китара и обикновено на концертите, които аз организирах, той се явяваше с китарата и акомпаниираше на Йоанна Стратева, която свиреше на цигулка. За мен тяхното изпълнение бе сполучливо. И така, събрахме се при Марийка Марашлиева, написахме протокола и му връчих оригиналите на Младежкия окултен клас 1935/1936 г. да ги подготви за печат. В протокола всичко бе описано как трябва да се работи. И то по точки.

3. Обикновено на нито един екип аз не се намесвах след връчване на протокола и оригинала за печат. Но достигаха слухове до мен, че работата не вървяла както трябва и че той се изявява като голям ръководител, и че другите около него, с които работи, са вече недоволни. Аз се ядосвах, обаждах се по телефона, питах го как върви и той ме успокояваше. През пролетта на 1998 г. донесе материала, аз го прегледах, беше занесен в печатницата и той си избра по-хубава хартия, плати на печатницата и си замина. Беше представено едно томче „Господар и слуга" с ISBN 954–9589–12–9 за печат. Писахме издателство „Урания" на Любомир Гълъбов и „АСК–93" – старата фирма на Жана Иванова. По този начин изобщо бе скъсано с вписването на Издателство „Бяло Братство", което нямаше нищо общо с моята Програма за издаването на Словото. Още от самото начало те ме използваха и си преписваха заслугите, че ето виждате ли, че Издателство „Бяло Братство" отпечатва. А това бе чиста лъжа, скроена и план за да обсебят вниманието на последователите на Учителя Дънов, за да могат пред тях да кажат: „Ето, ние издаваме. Давайте ни пари!" Точно и това правеха. Хората даваха пари за издаване на оригиналното Слово на Учителя, което аз ръководех, но до мен не стигаше нито един лев, а ги прибираха онези от т.н. Издателство „Бяло Братство". Та това бе лъжа, измама, умишлена и целенасочена. И тази лъжа и измама продължи и стигна до издаването и на това томче – „Господар и слуга". Ето какво се случи.

4. Имахме срок за отпечатването. Това беше 24 май 1998 г., понеже искаха да я занесат за събора в местността „Мадара", който ставаше от 24–26 май всяка година на младежи последователи на Учителя Дънов. Но непрекъснато нещо ставаше, възникваха проблеми и все се забавяше. После видях, че тези случайни забавяния не бяха случайни. Книгата бе готова, беше откарана в книжарница „Изгрев" и аз носех книгите, товарих ги и ги закарах до гарата, и ги таксувахме по влака. Всичко направих аз, аз носих, аз влачих, защотото той беше слабоват и не можеше да повдигне и един пакет от 10 кг. Изпратих го по влака. Замина и след това научих, че е пристигнал на втория ден на събора и е продал 80 книги. Накрая всичко свърши благополучно след много препятствия.

5. И сега дойде ред на голямото разиграване от Духът на Заблуждението, който се яви като Господар и онзи, който беше слугата – Петю Цанов, така както бе заглавието на отпечатаното томче. Според уговорката той финансираше томчето, ние определихме цената и ние я разпространявахме от книжар-

ница „Изгрев" с 25% търговска отстъпка за продажбите. После му се връщаха парите. Определихме цената. Той се завръща в Шумен и всички го упрекват, че е много ниска цената на книгите и че трябва да се вдигне с един лев. Вдигат я и започват да я продават. А беше ни оставил едно малко количество книги, които ние продавахме по нашата истинска цена, която бе с 1 лев по-малка от неговата. След това той започна да си разпространява книгата сам, смяташе, че ще спечели повече, като не ни дава 25% търговска отстъпка. Хората по телефона ни искаха да им изпратим томчето, а ние го нямахме и ги насочвахме към него. Аз бях изигран от него по всички правила на един голям мошеник. Онова, което отнесе в Шумен, си го продаваше, а другата част занесе при Йоанна Стратева на склад. Ние бяхме изолирани, отстранени от това томче. Можете ли да си представите през какъв ужас и ад преминавах! Бях изигран от изпечен три пъти мошеник – не се чули, не се троши, а кънти при почукване като стомана. А къде е Любовта, която е в основата, широчината и височината на живота, че и във времето в Учението на Учителя? И защо използвам такива изрази? А какви изрази трябва, когато ме заливат с мръсотия? А аз да се усмихвам и да казвам: „Божието благословение ме залива." Това също е вярно, но за една друга епоха, след хиляди години, която има да дойде. А сега тук се води борба за отпечатването на оригинала на Словото на Учителя Петър Дънов. Или аз – или те. Или аз ще отпечатя Словото на Учителя по оригинала, или те ще го разрушат, като го променят. Но аз го отпечатах. Аз победих с помощта на Небето.

6. През есента на 1998 г. Петю Цанов идва в София, отсяда при Йоанна Стратева за 3–4 месеца. Там е ежедневно с цел да се подготви репертоарът на китара, да правят записи заедно с Йоанна Стратева. Аз знаех, че това е едно голямо разиграване. Накрая се свързах с него и го питам защо не ни дава да продаваме книгата, като аз съм ръководител на Програмата. Той ми обяснява, че той с Йоанна ще продават книгата и с получените пари ще финансират концертите, които ще изнасят с нея. Аз полудях. Та аз бях този, който организира концертите и който ги финансираше – 90% от тях! Та аз ги качвах и двамата на сцената! Ако не бях аз, щяха да си стоят още там, където ги завари 1989 г. по времето на социализма, при който имаше запрещение на музиката на Учителя. Бяхме излъгани, ние, които работехме по Програмата. Най-вече аз. Имах протокола. Той го беше нарушил. Не си спомняше вече за него. Друг го владееше отвън и отвътре. Друг му бе Господарят, а той беше слугата. Не се усещаше, защото онзи бе влезнал в него и го управляваше. А аз бях отстранен от тази работа и елиминиран. Беснеех от яд. Нищо не можех да направя. Бях изигран.

7. Петю Цанов е още в София, с месеци стои при Йоанна Стратева, уж да работи и да композира на китарата си. Питам го по телефона какво става с втората част на материала. „А, работи се, всичко е под мой контрол." Знаех, че ме лъже. Започвам телефонни разговори с жена му и аз си искам материала обратно. Но те не ми го дават. Съобщава му се, че си искам материала. А той издигна един лозунг, който закачи нависоко и той още се чете в главите на някои. А той е следният: „Кой е Вергилий? Това е Слово на Учителя, а не негово, та да се разпорежда." Аз беснеех. Той изобщо беше забравил, че се е подписал под протокола и че аз съм му дал материала. Онези духове на разрушението, които бяха вилнели на 17 май 1997 г. в Пловдив и на което съвещание бе присъствувал, бяха влезнали в него. И нищо не можеше да се направи. Мина зимата. През това време няколко пъти бе говорено с жена му да ми се изпратят обратно оригиналите от годишнината 1935/1936 г., за да продължим работа. Тези, на които беше дал материала да се работи, не бяха съгласни с него, той ги беше изолирал. Накрая се прибра в Шумен. Жена му уверяваше така: „Вергилий е прав. Най-важно е Словото, то трябва да се издава, а не да се правят

записи." То той така и не направи никакъв запис с Йоанна. С лъжа не се работи. И Черната ложа е срещу лъжата, за нея е написано: „Не лъжи! Не кради!" А за Бялата ложа да не говорим – тя я изключва от себе си.

8. Започнахме разговори с неговите сътрудници. Исках си материала. Беше се създало положение на война между мен и тях. Накрая натискът от Невидимия свят върху тях беше толкова голям, че ми бе изпратен материалът. Получавам материала, а вътре – писмо от онези, които го изпращат: „Вергилий, според уговорката изпращаме оригиналите. Надяваме се да получим шанс да доведем работата докрай. С приятелски поздрав: Христина и Ивелина Иванови – гр. Шумен, ул. „Средна гора" № 7, Бл. 5, Вх. 4, ап. 72." След това научих толкова неща грозни и обидни, че не искам да ги описвам. Важното е, че си прибрах оригиналите. И си казах: друг път толкова разиграване няма да допускам. Всички, с които работех, бяха толкова възмутени от това невероятно разиграване. Гледам го – външно слаб, хрисим, като Божа кравичка, а се оказа, че Господарят му беше друг, а той – покорен слуга. Изобщо не съм очаквал такова разиграване и то чрез него. Но се случи. Какви ли не неща ми се струпаха на главата. Но тук го описвам много съкратено, без подробностите.

9. И така, на 12.07.1999 г. предадох цялата годишнина от Младежкия окултен клас 1935–1936 г. на Теодора Шкодрева, да набере останалия материал и да ни го връчи да го издадем. Тя и сестра й Меглена Шкодрева го подготвиха и то бе издадено със заглавие „Основният тон" с ISBN 954–9589–44–7, София 1999 г. на издателство „Жануа–98". Аз вече бях отстранил всякакви допълнителни издателски наименования и оставих само чрез нейната фирма да се издава, защото бях насочил към нея всички пари, които идваха чрез Програмата за отпечатването на Словото и вече започнах да отбелязвам в томчетата, че аз съм координаторът за издаването на това Слово. Защото бях такъв. Бях създал Програмата, привлякох хора да работят, ръководител на Програмата съм аз, а не този или онзи. А сега някои се пъчат, бият се по гърдите, че са те. Глупости. Програмата от Небето задвижи всичко чрез мен. А имената на сътрудниците са отбелязани в издадените томчета. Никой не е пропуснат. А имената на предателите също ще ги напишем, но по-късно, в друг том. Те са в три групи: от 1945 до 1962 г., от 1963 до 1983 г. и от 1983 до 2003 г. Но те не са от ченгетата и не са от сътрудниците на МВР, които са внедрени от 1945 до 1990 г. между последователите на Учителя Петър Дънов. Те са от друго тесто замесени и три пъти опечени, че и препечени.

10. Имената на всички сътрудници се отбелязваха на томчетата, така че трудът на всеки бе зачетен. И сега накрая ще публикувам протокола, с който връчих на Петю Цанов оригиналите на Младежкия окултен клас 1935–1936 г.

11. И знаете ли как завършва всяка една лекция на Младежкия окултен клас година 1935–1936? Завършва така: **„Божият Дух носи всичките блага на живота."** Ето виждате как всичко се изяснява. А защо ли? Ето защо:

Глава на Твоето Слово е Истината.
Глава на Истината е Божественият Дух.
Глава на Божествения Дух е Абсолютният Дух на Битието.
А глава на Абсолютния Дух на Битието е Бог.

Това го е дал Всемировият Учител Беинса Дуно. Така че глава на Неговото Слово е Истината, защото се носи от **Духа на Истината**.

Ето там е борбата. Да се съхрани и да остане по оригинала, в който е Духът на Истината.

Ето там е борбата. Да се промени Словото на Учителя от Духа на Заблуждението. Сега разбрахте ли кой лъже, кой променя и кой е предателят на Словото? Разбрахте ли или още не сте? Ще ви се уясни рано или късно. Ще трябва да се определите. Ще ви принудят. Ще се определите. Или с Истината, или със

Заблуждението! Среден път няма в една окултна школа и то в Школата на Учителя Петър Дънов.

ПРОТОКОЛ

Днес, 18 май 1997 г., в дома на Марийка Марашлиева, ул. „Люлякова градина" № 6, Бл. 61, Вх. „Б", ап. 34, София, код 1113, явяващ се като свидетел и осъществяващ на машинописен текст на настоящият протокол, присъствуват: Вергилий Кръстев, Петю Цанов Стоянов, гр. Шумен, ул. „Ген. Драгомилов" № 34, Бл. 6, Вх. 5, ап. 127.

1. Във връзка с предложението за отпечатване на непечатани беседи на Учителя Дънов, направено от Вергилий Кръстев в том IV на „Изгревът" стр. 644–645, се яви Петю Цанов и пожела да отпечати една годишнина от предложените му беседи от Младежкия окултен клас.

2. Предават се оригинални непечатани беседи от Младежкия окултен клас 15 год. от 27.IX.1935 г. до 18.IX.1936 г. на брой тридесет и шест лекции.

3. Тази годишнина от Младежкия окултен клас, който се предоставя за подготовка зе печат, има коректури поправки, задрасквания, включване на други думи и изречения от Лалка Кръстева, която е смятала, че по този начин трябва да се редактира Словото на Учителя. Този въпрос е разгледан в „Изгревът" том III, стр. 199, 202–203.

4. Годишнината се предава с едно-единствено условие: да бъде набран текстът по оригинал. Там, където при някои изречения не е ясен смисълът им, може да се включи някоя дума за доизясняване, но трябва да се загради в скоба и по този начин да се види, че това е допълнение за улеснение на читателя, но не и опит за променяне Словото на Учителя.

5. На втора страница ще бъдат отбелязани имената на трите стенографки и че стенограмите са дешифрирани от Елена Андреева. Тук ще бъдат включени имената на онези, които са направили компютърния набор, коректурите, странирането и оформянето на предпечатната подготовка.

6. Корицата на Младежкия окултен клас ще бъде определена допълнително и тя се оформя според „Завета на Цветните лъчи на светлината". Корицата трябва да бъде светлосиня.

7. Петю Цанов ще организира и сам ще си подбере онези лица, с които ще работи. Той не отговаря пред никакви лица и пред никакви Братски съвети, а се подчинява единствено на условията на този протокол. По този начин ще бъде свободен и независим и ще бъдат отрязани домогванията на отделни лица за вмешателство.

8. След като осъществи предпечатната подготовка, материалът се подготвя за печат във формат 84/108/32. Изважда се на паус с огледален образ.

9. Заглавието на всяка една годишнина се определя по следните правила:

а) обикновено се слага заглавието на първата беседа;

б) при положение, че същото заглавие го има вече в някои издадени томчета, тогава се слага заглавието на втората беседа. При положение, че и тя се повтаря, слага се заглавието на третата лекция;

10. При издаването на томчето не се поставят никакви уводи и заключения. Отзад, на последната страница, се поставя съдържанието и се отбелязва поредицата „Младежки окултен клас" – това, което е излязло досега, а заглавията на новите томчета ще бъдат отбелязани със задебелени букви(болд).

11. Финансирането на предпечатната подготовка се осъществява от Петю Цанов и неговия екип, от онези, които той ръководи и онези, които искат да съдействуват. След приключване на предпечатната подготовка Петю Цанов е длъжен да се консултира с Вергилий Кръстев къде може и кой ще издаде томчето.

12. Финансирането на цялото томче ще бъде определено, след като се вземе решение кой ще отпечати томчето. При положение, че Петю Цанов участвува във финансирането на печата, трябва точно да регламентира с онзи, който издава под неговата фирма, какви ще им бъдат финансовите взаимоотношения и давания.

13. Тиражът трябва да бъде най-малко 1000 бройки. При положение, че се яви еднолична фирма, която да финансира или да издаде, то е необходимо отново консултация с Вергилий Кръстев.

14. Върху предоставения материал не се драска, не се правят забележки, а се работи най-внимателно и разчитането да става най-внимателно на оригиналния текст, като се премахнат задраскванията на Лалка Кръстева.

15. Онези, които работят с оригиналния текст, трябва да знаят, че през 1976 г. и 1978 г. бяха събрани пари от провинцията от последователи на Учителя, една сума от 19 000 лв. и Нестор Илиев лично им ги предаде. Тези пари се равняваха на два тристайни апартамента по онова време. С тези пари трябваше само да прехвърлят на машинописен текст предишния текст, но Лалка Кръстева взема самоволно решение и прави самоволни зачерквания и редакции върху оригиналното Слово на Учителя. Този текст е бил предаден на човек, който е взимал по 50 стотинки на страница за препис и понеже се преписват в четири екземпляра, той е взимал 2 лв. за една страница, а тогава един бял хляб струваше 34 стотинки. Значи се събираха пари от цяла България в името на Учителя, за да могат с тези пари да променят Словото на Учителя, което е Слово на Бога. За доказателство служи оригиналът, който се предоставя на Петю Цанов и се виждат задраскванията върху оригиналния текст, който ще затрудни онези, които ще разчитат и въвеждат оригиналния текст.

16. На първа страница ще бъде сложена емблемата, оригиналната, с котвата, а отдолу фирмата, която издава.

17. При положение, че се явят затруднения при разчитане на текста и някои редове не могат да се разчетат, то се оставя празен ред и съответната беседа ще бъде донесена от Петю Цанов на Вергилий Кръстев, където ще бъде решено какъв да бъде текстът.

18. Предварително Петю Цанов и неговия екип, които осъществяват компютърния набор на оригинала, трябва да се запознат с историята на непечатаните беседи и всички проблеми, свързани с тях. Затова даваме справка, където те ще се запознаят с този проблем.

Том II на „Изгревът": стр. 197–202, стр. 203–205, 206–207, 178–181.

Том III, стр. 194–196, 196–200, 202–203, 203–205, 205–206.

Том IV, стр. 546–642 – „Духът на Истината и Духът на Заблуждението".

След запознаването на цитираните страници може да се пристъпи към въвеждането на материала. Всички проблеми са описани там, както и начинът на тяхното разрешение.

19. Настоящият протокол бе направен със съгласието на двете страни. Необходимо е Петю Цанов да се запознае подробно с протокола и цитираните страници на „Изгрева", също и да запознае своя екип с настоящия протокол.

20. Единствено Петю Цанов организира, ръководи и избира своя екип и взима решения, които са в духа на този протокол. Той отговаря единствено пред Вергилий Кръстев в точките, отбелязани в протокола. По този начин той е независим и неговата група може да реализира сама със свой труд и със свои средства една идея, включваща се във издаване на една годишнина от неиздадени лекции на Учителя. Това е работа за Делото на Учителя Дънов.

Подписали протокола:

Вергилий Кръстев Петю Цанов

Марийка Марашлиева

София, 18 май 1997 г.

20. Единствено Петю Цанов организира ръководи и избира своя екип и взима решения които са в духа на този протокол. Той отговаря единствено пред Вергилий Кръстев във точките отбелязани в протокола. По този начин той е независим и неговата група може да реализира сами със свой труд и със свои средства една идея включваща се във издаване на една годишнина от неиздадени лекции на Учителя. Това е работа за Делото на Учителя Дънов.

Подписали протокола:

Вергилий Кръстев: ..... Петю Цанов: .....

ул. Заеки Друмев 1-София

Марийка Маринкиева: .....

София, 19 май 1997 год.

XIII. ОБЯВЕНАТА ВОЙНА

1. Обявената война срещу Програмата, която трябваше да издаде и отпечата неиздаденото и оригинално Слово на Учителя Дънов, започна официално на 17.05.1997 г. в гр. Пловдив. А защо в Пловдив, а не на друго място? Защото там отдавна бяха започнали да воюват срещу Програмата, имаха си войници, всичко необходимо за стрелба. Имаха си лозунги, че Словото трябва да се предаде в литературен вид. И всички бяха убедени в това.

2. Бяха изпратили покани до всички ръководители на братствата в страната, че ще се разисква въпросът за отпечатването на Словото на Учителя Дънов. А тази борба беше започнала много по-рано и по-точно – с „Отворено писмо" на 5 юли 1995 г. срещу „Изгревът" и срещу мен, публикувано в „Изгревът" том IV, стр. 614–642, заедно с моя отговор в „Изгревът" том IV, стр. 625–642.

3. Още тогава бях отпечатал на стр. 642–645 една статия: „Защо не се печатат неиздадените беседи на Учителя Дънов". Прочетоха я. Оттогава започна войната срещу Програмата на „Изгревът" и Програмата за отпечатване Словото на Учителя по оригинал. Това бяха две Програми, които ръководех аз. Ръководех и трета програма за концерт-рецитали по Слово на Учителя Дънов и по неговата музика и песни.

4. След като предадох на Павлина Даскалова оригинала на Утринни Слова 1939–1940 за работа, после дойдоха големите истории с неговото отпечатване, описани дотук, както и спомените в „Изгревът" том XIII, стр. 827–828 в точките 8, 9, 10. А какъв беше финалът на това томче, също описахме и може да се прочете в „Изгревът" том XIII, стр. 854–856. Всичко е описано, за да се види лъжата и измамата. А къде е Любовта, за която постоянно говори Учителят Петър Дънов в Своето Слово?

5. След като бе отпечатано едното томче с парите на Търновската група, а второто томче – с парите на Габровската група, Павлина започна да върви по страната да го разнася и показва, като го продаваха на една обикновена цена без печалба. Тя се беше качила на онази духовна вълна, която движеше Програмата. Беше окрилена, заредена със сили, че е нещо свършила за Бога. Но

това не се хареса на другите. И това бе от завист, че не се хранят духовно от Програмата. Започнаха критика, беше ги яд, че не минава през издателство „Бяло Братство", че не могат да сложат ръка на оригинала, да го променят и после да продават книгите, и да прибират парите. Ето това е причината за яростта им.

6. По това време бяха създали редакторска колегия от 20 човека, за да редактира и променя Словото. И това бяха онези, които критикуваха и воюваха. А те бяха слуги на Духа на Заблуждението. Искаха да разрушат оригинала. До мен не можаха да се доберат, но веднага те се свързваха с тези, които подготвяха поредното томче, започваха да им внушават отвътре и отвън и ги отклоняваха, и ставаха накрая предатели към Словото на Учителя. И ето защо сега публикувам цялата история с протоколите. Но съм публикувал само една малка част, най-типичните случаи. Другите чакат реда си да бъдат публикувани при други случаи, когато им дойде времето за това. На никой няма да му се размине заради предателството спрямо Програмата.

7. На съвещанието на 17.05.1997 г. в Пловдив присъствуват много поканени. Аз не бях поканен, понеже за тях аз бях никой. На съвещанието отиват и Александър Станчин, Любомир Гълъбов и Жана Иванова. По това време Жана беше се захванала да оправя счетоводството и да ръководи Издателство „Бяло Братство", след като Елена Николова бе го напуснала като ръководител. Не минаваше седмица да не казвам на Жана Иванова: „Остави ги, напусни ги. Ела с мене да работиш. Аз имам Програма, тя вече действува, тя вече издава томчета по оригинала". Но тя не можеше да разбере тогава, че е създадена тази Програма от Небето. Убеди се по-късно. И тримата отиват на съвещанието и всички скачат срещу тях. Обвняват ги във всички възможни грехове. Но не могат да ги обвинят в присвояване на пари. Жана Иванова прави отчет пред ръководителите на Братството от провинцията, че издателството не е на загуба, а на печалба. Всички искат да бъде на загуба, за да знаят че е на загуба, за да могат да го източват в бъдеще и да му присвояват парите, като ще се оправдават така: „То издателството е на загуба от самото начало на съществуването си." Всички ги обвиняват в нещо друго, че са внедрени шпиони на милицията. И оттам се започна да се говори, че са ченгета, че са сътрудници на Държавна сигурност. А аз питам, тези, които ги обвиняваха, откъде знаеха, че са ченгета? Излизаше, че старите ченгета от 1967–1990 год., които сега бяха 55–65-годишни, обвиняваха новите, млади ченгета, които бяха 25–35-годишни. Не искаха младите, защото смятаха, че сега е тяхното време да управляват. Но аз се питам: старите и новите ченгета не се ли управляваха от едно и също място? По този въпрос ще говорим при други случаи. Отговорете ми! И години след това ги обвиняваха, че дори и до днес. А това беше насочено и срещу моята Програма. За мен те бяха враговете, а не ченгетата, с които съм бил работил по принуда и по стечение на обстоятелствата. Нали с тях свърших работата си. Хайде, отговорете ми сега. Хайде! А мен не може да ме обвините, че съм ченге, защото аз съхранявах оригиналите от Словото на Учителя Петър Дънов 30 години и накрая ги издадох. Съхранявах Словото, когато чрез обиски комунистическата власт го прибираше и го унищожаваше.

Цялата борба бе насочена срещу Програмата, която действуваше без тях. Не можеха да променят Словото. Всичко беше под мой контрол и оригиналите бяха у мен. Накрая отправят анатема срещу тримата, че са чужди и че са от милицията. Това ми го предадоха мнозина. Върнаха се тримата и не можеха да проумеят защо са срещу тях. Аз знаех защо. И сега знам точно, защото тяхната реакция не беше случайна и всичко впоследствие се сбъдна и се намести по време и по събития. Върна се Жана Иванова от Пловдив и бе решила

да се откаже от тяхното Издателство „Бяло Братство" и започна да им предава нещата. Реших да се издават томчетата от едноличната фирма на Любомир Гълъбов и тази на Жана. Аз отдавна правех точно това – издавах чрез техните фирми. А онези от т.нар. Издателство „Бяло Братство" бях ги откачил от моята Програма.

8. Получих писмо от Павлина Даскалова на 20.05.1997 г., която описваше състоянието си. Аз го публикувам. Изпратих й писмо на 16.06.1997 г., в което описвам моето становище, което е публикувано в „Изгревът" том XIII, стр. 856–858. Датите на получените писма на стр. 857 ред 27 отгоре, трябва да се четат – 20.05 и 25.05.1997 г. Месеците са сбъркани при набора. Всичко бе описано и обяснено. Прочетете си ги, за да ви се уяснят въпросите.

9. На 17.11.1997 г. чрез протокол предадох на Павлина Даскалова да подготви за печат годишнина „Неделни беседи" 1942–1943 г. Но тя отново ме излъга и измами. Искаше да редактира Словото чрез онзи, който го променя и който се намира във Варна, където е центъра на Черната ложа. За справка виж „Изгревът" том XIII, стр. 828–830 в точките 11, 12, 13, 14. А защитата на това издание дойде от Марина Иванова. Виж „Изгревът" том XIII, стр. 858–861.

10. А онзи, който бе свидетел, бе и Вихър Пенков за тези събития и го накарах да ги опише без нито едно мое вмешателство. Виж „Изгревът" том XIII, стр. 861–866.

11. А сега ще публикуваме писмото на Павлина Даскалова до мен от 20.05.1997 г. дословно. Ако искате, може в бъдеще да ви го сканираме като оригинал.

20.V.1997 г.
гр. В. Търново

Брат Вергилий,

На 17.V.1997 г. в Пловдив имаше „съвещание", в кавичка го слагам. То беше истински зверилник. Говореше се против А. Станчин, Жана Иванова и се толериха старите издатели от страна на Йоанна и десетина души край нея. Против Благовест Жеков и дори против мен. Изобщо против годишнината, която издадохме то бяха спорове и чудо за редактиране и нередактиране на Словото – вечния проблем. Можело да се издават 20 броя на ксерокс оригиналното Слово, но останалото трябвало да бъде на съвременен език.

2. Откажи се от концерт по-нататък. Тя, Йоанна, казва, че няма нужда да се печата неиздаденото Слово.

3. Имам голяма молба към теб, да ми предадеш писмата на Иларионови. У мене има тефтерчета на Иларионов и тетрадката със спомените на Иларионова. Първото издание на „Завета на цветните лъчи" Учителят го е раздавал с автограф. 2 броя на Иларионови са у мен. У мен са пликовете и снимките на М. Казакова, но къде са писмата? Ако решиш да ми предадеш писмата, ще дойда специално, но ако ме викаш на концерт, няма да дойда. Много тежко ми се отрази на психиката това „съвещание", разболях се наистина.

Твоя сестра Павлина. Работим тома на Ясен, не се тревожи.

Никъде ли не продаваш официално 6 том?

XIV. КОЙ ИСКАШЕ ДА УГАСИ ЗАПАЛЕНАТА СВЕЩ?

1. На 01.06.1994 г. предадох на Елена Николова две годишнини от Общия окултен клас. Оригиналите от 1936–1937 и 1937–1938 г. Предадох ги без подпис, без протокол, с уточнение да се отпечата по оригинал. Тогава тя оглавяваше Издателство „Бяло Братство". Бях й гласувал доверие, защото нейният дядо Сава Калименов беше ме помолил да работя с нея. За него го направих.

2. Но понеже беше закачена за онази верига, която искаше да променя и редактира Словото на Учителя Дънов, не можеше да направи нищо. Имаше два избора: или да го промени и да ме излъже, както другите правеха това, или да го издаде по оригинала. Държа го 3 години и не направиха нищо. Не можа да го издаде. Прави, струва – не можеше да го издаде, защото бе завързана от тях с вериги. Враговете на Словото я бяха оковали във верига, като сама си сложи там краката.

3. И понеже тя също се включи към онези, които се подписаха под „Отворено писмо", на 5 юли 1995 г. срещу мен публикувано в „Изгревът" том IV, стр. 622–624, като за „кумова срама" бе отбелязала какви материали аз съм й дал да публикува от Издателство „Бяло Братство". А тези материали можех аз да си ги публикувам. Включи се на тази верига и стана враг на Програмата на „Изгревът". Всички нейни подвизи са описани в „Изгревът" том IV, стр. 565–566, 576, 609–610. „Отговорът" на „Отворено писмо", стр. 625–642, а по-специално за Елена Николова виж стр. 625–626, 634–635, а за майка й – стр. 637.

4. Елена Николова бе вече закачена за друга верига и да искаше да се освободи – не можеше. А каква бе тази верига? Ще обясня с факти.

През 1995 г. тя издава от името на Издателство „Бяло Братство" две малки брошури, в които публикува по три лекции от Общ окултен клас 1936–1937 г. А защо ги публикува в две малки брошури по три лекции? Онзи, който е в нея, иска чрез този ход да разбие материала, за да не може да се издаде цялата годишнина. Дали е мое усмотрение? Моля, моля ето доказателствата. Държа в ръцете си книжката – две брошури по три лекции със заглавие „Запалена свещ" издание 1995 г. I част: ISBN 954–8091–23–2 и II част: ISBN 954–8091–24–0. И какво виждам на корицата? (Виж сканираните корици на стр. 875.) Отгоре написано име: Учителя, но без пълен член. Уточних се с нея, че ще бъде **„Учителят"** с пълен член. Но не слуша мен, а слуша онзи, който е в нея. А **„Учителят" е Всемировият Учител на Вселената – Беинса Дуно и това Слово е Слово на Бога.** При думата „Учителят" няма подлог, няма сказуемо, няма граматика, защото той е Отец, Бащата, Той е всичко, Той е все и вся. Но това тя не го знае. Но онзи, който е в нея, го знае и затова чрез нея поставя непълен член и се образува „врата", „порта" през която влизат онези от Черната ложа. Ще кажете, че си ги измислям тези работи. Моля, моля – вижте по-надолу, поставила е емблемата с котвата, но не е оригиналната, а са преместили окултната формула, която е и мото на емблемата, преместили я на горната част на емблемата: „Глава на Твоето Слово е Истината". В оригиналната емблема този надпис образува пълен кръг, затворен кръг, за да не може да влиза никой вътре в емблемата. А долу кръгът се затваря с три ноти. Има три ноти, които означават „домажорната гама" и означават началните символи на песента „Бог е Любов". (Виж „Изгревът" том IV, стр. 589–590). И през тази врата влизат силите на Черната ложа и разбиват всичко и всичко онова, което съм предал да се набере. Пълен провал за Елена Николова. Но пълен успех за онези, за които тя бе закачена. Голям успех. Когато издавахме „Утринни Слова" 1942–1943 г., аз се намесих тогава и те сложиха оригиналната емблема през 1997 год. Много трудно се преборих. Питах ги: „Защо променяте „Емблемата с котвата"? Мълчат. Онзи, който е в тях, знае защо, но също мълчи.

5. След това Елена замина за САЩ да си учи един урок, да разбере кога се е подписвала срещу „Изгревът" и кога се е отпитвала да вкара онези от Черната ложа да угасят „Запалена свещ" чрез „отворените порти" в Словото на Учителя Дънов. Замина и не ми върна двете годишнини. Стояха при Стефан Кирлашев, който ги беше дал на две литераторки да редактират текста. И те работеха усилено, за да разрушат и променят оригинала. Работеха и през деня, и през нощта. Не спяха, а се трудеха и се потяха усилно. Плюс това им плащаха с братски пари.

6. След събитията на 17 май 1997 г. и след като научих, че онези там сили искат да редактират Словото на Учителя, аз се свързах със Стефан Кирлашев и си поисках двете годишнини. Не искаше да ми ги предаде. Казвам му: „Елена ме излъга, подписа се срещу мен и сега отиде там през девет морета да си учи урока. Не ми върна двете годишнини. Внимавай да не стане същото и с тебе." Но той не вярваше на тези мои думи. Аз започнах да го посещавам често. Исках си материалите. Обясняваше различни неща и бавеше материала. Онзи, който бе в него, не искаше да ги върне да ми ги предаде. Но онези от Програмата отгоре така го атакуваха, че той се стресна и уплаши. Накрая ме свърза с лицето Лили Борисова, която редактираше Общ окултен клас 1936–1937 г. Срещнах се с нея, направих протокол, под който тя се подписа и аз си прибрах оригиналите. А разпечатките и техните редакции също прибрах, за да не правят повече опити за опорочение. Още не мога да повярвам, че тогава си ги прибрах.

7. Остана да си прибера Общия окултен клас 1937–1938 г., който бе предаден на една литераторка-доцент, Евелина Стоичкова. Колко пъти съм ходил при Стефан Кирлашев, някъде към 20 пъти. Проклинах времето и мястото, когато съм предавал оригиналите на Елена така на доверие. Разиграване голямо. Но онези отгоре на „Програмата" се намесиха, атакуваха ги по невероятен начин, те се уплашиха и ми върнаха накрая всички материали. С Евелина няколко пъти се срещах у дома на Марийка Марашлиева, докато си получа всички материали, заедно с разпечатките. Прибрах всичко. Беше невероятно напрежение. Успокоих се и след това умувах на кого да ги дам да ги набере, но отново, защото можеха отново да ме излъжат. Аз бързах да издавам, а те ме бавеха нарочно. Имах определено време от Небето – до 2000 г. да отпечатам оригинала.

8. След дълго умуване с тези, с които работех – Любомир Гълъбов и Жана Иванова, реших да ги предам на Димитър Зарков от гр. Казанлък. Така на 10.09. 1997 г. му предадох с протокол Общ окултен клас 1937–1938 г. – 40 лекции по оригинала за компютърен набор. Те бяха набрани и бяха върнати на 27.02.1998 г. с дискети.

На 27.02.1998 г. връчих на Иван Мавров от Казанлък Общ окултен клас 1936–1937 г. – 36 лекции за набор от Димитър Зарков. Те бяха набрани и ми бяха върнати на 31 август 1998 г. И двете годишнини, оригиналите на годишнините, бяха набрани безвъзмездно.

9. След като прибрах двете годишнини набрани, то аз ги предадох на Вихър Пенков и сестра му Буряна Пенкова. Разпечатаха ги и започна проверка на материала. Те бяха изпаднали в паника. Материалът не беше набиран както трябва, а беше с много пропуски и с редакции. Започна се една голяма работа. Приготвиха първата годишнина: 1937–1938 г. и тя бе отпечатана с ISBN 954–9589–25–0, 1999 г. от издателска къща „Жануа–98". Отдавна бях накарал Жана Иванова да си основе фирма и от името на тази фирма се издаваше вече всичко, което движеше Програмата. Необходимите средства, които осигуряваше Програмата, се насочваха от мен към нея. През мен не преминаваше нито един лев. Имах вътрешна забрана от моя ръководител на Програмата да приемам пари. И така, годишнината бе отпечатана със заглавие „Божественият импулс". С този Божествен импулс се движеше цялата Програма от Небето и от мен, от земята.

10. След това, до края на 1999 г. издадохме Общ окултен клас 1936–1937 г. – „Запалена свещ" с ISBN 954–9589–27–7. Та отново екипът, който вършеше ко-

рекциите, имаше проблем с неточния набран текст от Димитър Зарков. Но те се справиха отлично и Вихър, и сестра му Буряна, и съпругата Ефросина, и Венета Максимова. Всички работеха безплатно. Така отново запалихме „Запалена свещ" чрез оригинала от Словото на Учителя Дънов. Бяха я угасили, за да замръкне и да я няма повече на този свят. Но помогнаха ми от Небето и този път се справих. Що мъки, що ядове изтърпяхме всички, докато отидат на печат!

11. Ще ме питате защо описвам всичко това. Кому е необходимо? На някого ще е необходимо, но не на вас, които задавате такъв въпрос. Онова, което описах, бе много кратко, то бе една стотна част от това, което аз преминавах и онези, които работиха с мене. Беше голяма борба, но с помощта на Небето успяхме. Вие стигали ли сте до изстъпление при една такава работа? А познавате ли го какво то представлява? Едва ли. А то се нарича изстъпление на Духът.

12. И накрая ще се запознаете с доказателствата за промяна Словото на Учителя Дънов в „Изгревът" том IX от стр. 801–824, както и за онези, които се движеха от Духа на Разрушението стр. 825–833.

13. А сега ще ви приложа Протокола от 30.05.1997 г., за да си го прочетете и да видите с какво трябваше са се справям и кои бяха онези сили, които бяха угасили запалената свещ, чрез оригиналното Слово на Учителя Дънов.

ПРОТОКОЛ

Настоящият протокол е съставен от Вергилий Кръстев във връзка със отпечатването на неиздавани Окултни лекции на Учителя Дънов.

1. На 01.06.1994 г. Вергилий Кръстев предава на Елена Николова „Общ Окултен клас" 1936–1937 г. Предава се също „Общ Окултен клас" 1937–1938 г. Освен пълното копие се предава също Лекции от 1 до 22, напечатано на друга пишуща машина, за уточняване.

2. Елена Николова обеща да набере текста по оригинала и да не се съобразява с поправките и задраскванията на Лалка Кръстева. С нея бе уточнено, че трябва да се набира по оригинал и ако смисълът на някое изречение не е изяснен, може да се добави някоя дума, поставена в скоби за пояснение.

3. Елена Николова направи един сполучлив опит и издаде в две малки брошури от 1 до 6 лекция. Трябваше да се дадат останалите.

4. Веднага се явиха онези сили за противодействие, които искат да изменят и променят Словото на Учителя. Започнаха да се създават редакционни съвети, които да редактират Словото на Учителя. Елена Николова бе разколебана и спря работата. Следващият етап тя премина в редиците на онези, които написаха отворено писмо срещу Вергилий Кръстев и по този начин му стана явен опонент.

5. В разстояние на три години двете годишнини, които бяха предадени, не бяха издадени. Непрекъснато се правеха съвещания от хора, които нямат представа какъв е проблемът и как трябва да се реши. А той се състои в издаването на беседите по оригинал. Словото на Учителя Дънов е Слово на Бога и то е неприкосновено и свещено. Никой няма право да посяга на него с човешки ръце.

6. На 30.05.1997 г., след разговор със Стефан Кирлашев, бе намерено лицето, което работи върху корекцията на „Общ Окултен клас" 1936–1937 г. Тя се казва Лили Борисова и след направеният преглед се установи, че това е един съвестен работник, но погрешно и умишлено е насочена в съвсем друга посока, а това се вижда от работата. Няколко въпроса по текста бяха уточнени за минути и това означава, че този човек може да работи при строго определени правила.

7. При направената проверка и прочит на някои пасажи се установи, че Елена Николова при набора от оригинала е допуснала някои грешки, които

могат да бъдат неволни или пък опит да промени текста. Затова е необходимо да се направи нов прочит на материала, като един трябва да чете оригинала, а другият да следи разпечатката на текста.

8. Работата може да продължи, но не при тези условия, при които се работи досега и не с тези хора, които искат да редактират и променят Словото на Учителя.

9. Онези, които биха се явили да работят, трябва да бъдат въведени и обучени във всички проблеми, които съществуват, и да знаят етапите, през които са преминали предишните поколения. Единствено трябва сами да се образоват, като четат и проучават поредицата на „Изгревът".

10. Като заключение мога да заявя, че опитът на Елена Николова и онези които работиха с нея е не само несполучлив, но е и провал. Беше им дадена работа и за три години не свършиха нищо.

11. Материалът от „Общ Окултен клас" 1936–1937 г. се прибира от Вергилий Кръстев до разрешаване на някои проблеми. Единият проблем е със заплащането на положения труд, а другият проблем е да се продължи работата по начин, който е указан в този протокол. В момента трябва да се намерят двама човека, които да изчетат текста и да се запази Лили Борисова в по-нататъшната работа с нейната компетентност, за да се довърши работата по този том.

12. В разстояние на една година Вергилий Кръстев предаде на пет работни групи, които той намери за предпечатна подготовка на неиздавани беседи на „Утринни Слова". Три екипа свършиха своята работа и предадоха материала за печат и те излезнаха от името на Издателство „Бяло Братство". Но целият този цикъл се движеше от Вергилий Кръстев и други лица не взеха участие, макар че впоследствие някои си прикачваха заслуги. Неговото име не е отбелязано никъде.

13. Настоявам чрез Стефан Кирлашев да ми се върне оригиналът на Общ Окултен клас 1937–1938 г. Лично към Стефан Кирлашев нямам никакви обвинения и определено смятам, че той е изкупителна жертва на онези сили, които искат да променят Словото на Учителя и които се прооектират чрез дадени лица.

14. Досега, ако Издателство „Бяло Братство" е издало някакъв оригинал, това се дължи на това че Вергилий Кръстев добронамерено бе предал на Елена Николова да ги издаде с единственото условие да бъдат по оригинал. Поредицата „Утринни Слова" се издават по програма, задвижена от Вергилий Кръстев. Никакви Братски съвети, Издателски съвети, Асоциации и Фондации нямат нищо общо с тази работа. Школата на Бялото Братство се гради върху Словото на Учителя Беинса Дуно, което е свещено и неприкосновено.

Съставил протокола: Вергилий Кръстев

Свидетели: (Подписи:) 1. Лили Борисова

2. Марийка Марашлиева

14. До сега ако Издателство "Бяло Братство" е издало някакъв оригинал, това се дължи на това че Вергилий Кръстев добронамерено бе предал на Елена Николова да ги издаде със единственото условие да бъдат по оригинал. Поредицата "Утринни слова" се издават по програма задвижена от Вергилий Кръстев. Никакви Братски съвети, Издателски съвети, Асоциации и Фондации нямат нищо общо с тази работа. Школата на Бялото Братство се гради върху Словото на Учителя БЕИНСА ДУНО, което е свещено и неприкосновено.

Съставил протокола: Вергилий Кръстев. Свидетели: 1. Лили Борисова 2. М. Марашлиева

УЧИТЕЛЯ

ЗАПАЛЕНА СВЕЩ

ОБЩ ОКУЛТЕН КЛАС

Година XVI (1936-1937)

Част 1

ИЗДАТЕЛСТВО «БЯЛО БРАТСТВО»
София '95

УЧИТЕЛЯ

ЗАПАЛЕНА СВЕЩ

ОБЩ ОКУЛТЕН КЛАС

Година XVI (1936-1937)

Част 2

ИЗДАТЕЛСТВО «БЯЛО БРАТСТВО»
София '95

875

Името на Учителя е с непълен член. „Емблемата с котвата“ е променена и е с нарушен кръг от вдигнатия нагоре надпис.

XV. НЕ ХВЪРЛЯЙТЕ БИСЕРИТЕ ПРЕД СВИНЕТЕ (Ев. Матея, гл. 7, ст. 6)

1. На 26.12.1997г. пристигна у дома Любомир Гълъбов и представя Момчил Николов, който пък водеше Стоян Кючуков, и двамата от Стара Загора. Поискаха да подготвят за печат една годишнина от оригиналите, които сега аз ги подреждах и ги подготвях за печат. Направихме протокол, подписаха се и им ги връчих за работа Неделни беседи 1940–1941 г. – 39 броя беседи.

2. Заминаха си и непрекъснато всяка седмица научавам, че преминават през различни премеждия от личен характер и по-специално Стоян, както и Момчил. Давах им съвети, които те не изпълняваха. Питаха ме. Аз давах съвети. А те си правеха каквото им хрумне. И затова работата им не вървеше, по всички посоки ги отклоняваха и се забавяше работата.

3. Подготовката за печат преминаваше през големи затруднения, понеже веднага се бе включил Духът на Заблуждението, обсеби мнозина, намери послушни слуги и започна да разрушава всичко. Тази история бе много стара и е описано в „Изгревът" том III, стр. 232, № 22 – „Братски пари за свинарник" и том VII, стр. 178, № 10 – „Свинарникът". Но тя продължи и тук и разрушаваше всичко. Стоян наруши точки 16, 18, 19 на Протокола, чрез който получи оригиналните беседи и измени на Програмата, която аз ръководех. Стана предател.

4. Бях му предал освен този материал, но и такъв на Боян Боев, който той разхвърли по разни градове, без да ме пита, започна да прави разпечатки, намесиха се други сили и всичко провалиха. Така завърши един от опитите да се започне да се подготвят материалите на Боян Боев. Другият опит също излезе несполучлив и завърши с кражба, предателство и провал. Виж „Изгревът" том XII, стр. 890–902 и по-специално стр. 896–902.

5. Накрая беше ми предаден за печат материалът от Неделни беседи от 1–20 беседа и бе отпечатан под заглавие „Като роди дете" с ISBN 954–9589–23–4 от Издателство „АСК–93" през 1998 г., което бе фирма на Жана Иванова.

6. Понеже се нарушаваше протоколът, вмъкнаха се други сили да противодействуват, затова извиках Момчил. Той дойде на 27.02.1999 г. Издадох разпореждане за спиране на работата, написах протокол. Накрая си прибрах материала. Всичко това е описано в „Изгревът" том IX, стр. 834, 834–836, 836–837, 838–841. Прочетете го и ще разберете каква е голяма силата на Разрушението. Питаха ме защо помествам такива неща. Сега, когато се запознаете с всички истории по издаването на Словото, ще се убедите, че това е необходимо да се опише, защотото заедно с Духът на Съзиданието върви и Духът на Разрушението. Те вървят заедно, един до друг.

7. На 29.04.1999 г. с протокол предадох лекциите от 21 до 39 на Неделни беседи 1940–1941 г. на Румяна Маринова от София, която ги подготви за печат и те излезнаха под заглавие „Възпитанието" с ISBN 954–9589–42–0, София 1999 г. на „Жануа-98". Оттдавна подканвах Жана Иванова да си създаде фирма – издателска къща, за да бъде на нейно име понеже всички финансови средства, които осигуряваше Програмата от Небето чрез мен се насочваха към нея и тя работеше с тях и издаваше. През мен не минаваше нито лев, нито стотинка. И когато излизаше поредното томче от печат, аз отивах при Жана Иванова, изваждах от собствените си пари и го заплащах. Мнозина още ги е яд, че не могат да ме упрекнат в това, че съм обсебвал пари. А как всичко това ставаше, как Програмата от Небето и от Земята работеше, ще разкажа, когато му дойде времето за това. Ще видите тогава как всичко вреше и кипеше около нас и в нас. Добре, че останахме живи, защото мнизина изгоряха заради нарушение на Програмата.

8. А сега идва ред да публикуваме протокола, под който се подписа Стоян Кючуков при свидетел Момчил Иванов.

ПРОТОКОЛ

1. Днес, 26.12.1997 г. долуподписаният Стоян Иванов Кючуков от гр. Стара Загора – 6006, кв. „Колю Ганчев", ул. „6-ти септември" № 14, тел. 042/4–00–76, л.п. N 1191865 с. Ж, в дома на Вергилий Кръстев, след предварително уточнение, съм съгласен да набирам непечатани беседи от Словото на Учителя Дънов.

2. Получавам Неделни беседи 1940–1941 г. оригинали – 29 бр., от 29.09.1940 г. до 13.07.1941 г., с два описа.

3. Задължавам се да набирам текста по оригинала, като там, където не се подразбира, липсва някой член, съюз, да се постави думата, която ще поясни, в скоба.

4. Оригиналът, който се връчва, е минал през редакцията на Лалка Кръстева, която е задрасквала думи, изречения и е правила свои прибавки. Ето защо набира се по оригинал така, както е машинописният текст.

5. След набиране на текста се прави първа разпечатка и се дава на двама човека – единият да чете, а другият да проверява текста и да въвежда пропуснатите думи.

6. Въвеждат се отново корекците и се прави втора разпечатка, като се сверяват първата и втората разпечатка. След което корекциите се нанасят в компютъра.

7. Страниране, като се избира форматът, но задължително шрифтът да бъде плътен.

8. Разделя се материалът на две съобразно страниците, за да бъдат по равно във всяко едно томче.

9. Изваждането на паус да бъде на огледален образ задължително. За да бъде по-добър печатът.

10. Начинът на страниране – справка по издадените Утринни Слова.

11. На първата страница се пише името на томчето и годината. Проверява се дали това заглавие е вече употребено при издаване на някои от томчетата – справка в каталога. Ако има същотото заглавие в друго томче, то за заглавие на тома се поставя втората или третата беседа.

12. На втората страница се пише екипът, който е работил набора, коректори.

13. Последната страница е съдържанието, в което се отбелязва заглавието и датата на беседата.

14. Корица – портокал-оранж. Цветът е определен съгласно „Завета на цветните лъчи на светлината".

15. Тираж – 1000 бройки.

16. Всички въпроси, които ще възникнат при предпечатната подготовка, ще бъдат уточнявани с Вергилий Кръстев или Любомир Гълъбов.

17. Набира се по новия правопис.

18. Никой няма право от името на когото и да е като ръководители, управителни и братски съвети, да дава съвети и да предявява някакви претенции.

19. Ръководител на групата е Стоян Иванов Кючуков, който получава материала, и той набира и определя своите сътрудници и движи целия процес. Единствено той отговаря пред Вергилий Кръстев.

20. Отпечатването ще бъде извършено в печатница, в която има условия за печат и е с добра оферта.

ISBN ще бъде на фирмата на Любомир Гълъбов и Жана Иванов, като те ще извадят номера и ще го продиктуват.

21. Ако групата от Стара Загора решат да финансират печата, то след продажбата на книгите парите им се възвръщат.

22. Цената ще се определи след консултация с Любомир Гълъбов, като се вземат пред вид разходите по предпечатната подготовка, печата + 30% търговска отстъпка.

26.12.1997 г. Подпис: Стоян Кючуков

Свидетел: Момчил Николов

22. Цената ще се определи след консултация със Любомир Гълъбов като се вземе в предвид разходите по предпечатната подготовка, печата + 30% търговска отстъпка.

26.12.1997 г.
Свидетел:
/Момчил Николов/

Подпис:
/Стоян Кючуков/

9. Е, видяхте ли какво значи лъжа, измама и предателство? Това е. Там, където е Духът на Истината от Словото на Учителя Дънов, до него върви Духът на Заблуждението и Разрушението и се проявява чрез човеците земни и подземни. Това е. И няма да питате защо се помества всичко това. Не само да се знае. Не само да се помни. А да се документира чрез факти, че двете неща съществуват. И двете ложи съществуват не само в Школата на Учителя Дънов, не само че са били на селището Изгрева в София, не само че са и по братствата в страната. Има ги навсякъде, където има последователи на Учителя Дънов. Имало ги е. Не са от вчера и от днес. Ще ги има и утре. А в поредицата на „Изгревът" присъствуват и двете ложи със своите представители и с техните деяния. Това е „Изгревът" – история, живот на слугите на Черната ложа и на служителите на Бялата ложа. В края на краищата всяка си заема своето място, там отсяда, там седи и каквото му нарежда Господарят от Черната ложа или Учителят на Бялата ложа, той тръгва да изпълнява. Това е било вчера, било е днес и ще бъде и утре.

10. В писмо от 05.08.1999 г. Момчил Иванов ми съобщаваше, че щом е прочел „Изгревът" том IV стр. 357 „Съдбата на братските ръце", където Учителят е наредил на Владо Руснака да издълбае две братски ръце, които се ръкостискат в знак на общение пред Бога и пред историята – това са братските ръце на България и Русия. Но след това те са изровени и с чук са потрошени. Там е описано как и защо. Този случай ми го е разказвала и Весела Несторова, която е била в Мърчаево по това време. Получих писмото му и му забраних, повече да прави опити да заравя той нови издълбани, изсечени на камък нови „братски ръце". Дано е изпълнил.

11. В писмо от 16.XII.1999 г. Момчил Иванов ми изпраща писмо, в което ме уведомява, че вече е разбрал каква е идеята за Братството и как тя се опорочава от т.н. „братя", които са вече служители на Духа на Заблуждението.

12. Към това писмо той беше написал една възторжена поетична творба за „Изгревът". Онзи, който му бе дал тази поезия, беше от там, където знаеше за Силата на „Изгревът" и знаеше кой го ръководи и защо! Ето защо включваме тук, тази поезия, защотото този материал за Стара Загора ще завърши с възхвала на „Изгревът" чрез едного от българите, пребиваващи по земята българска. Амин.

Здравей Вергилий,

Благодаря на Небето, че се срещнах с теб. Пожелавам ти живот и здраве и да завършиш работата, за която си опеделен от Учителя.

Искам да ти споделя нещо, което не съм споделял с никого. След като излезна IV том на „Изгревът" и там в спомените на Драга Михайлова бе писано за съдбата на братските ръце, реших да поръчам на един каменоделец да ги направи т.е. да ги възстанови. Не зная дали съм дал правилно идеята. Той изделя две ръце, които се здрависват от едната страна има буквата „Р", а от другата буквата „Б". Материалът е от бял мрамор с големина колкото малка тухла.

Междувременно ходих в Мърчаево с идея да ги заровя там незабелязано, но видях, че не ще може. Ако искаш да ги видиш при следващата среща, ще ти ги донеса. Също така, ако имаш предвид да ги сложа някъде, ще го направя.

Много поздрави от мен и до скоро виждане. Много поздрави и на Жана.

05.08.1999 г.
гр. Стара Загора — Момчил Николов

Здравей Вергилий,

Първо искам да ти благодаря, че прие колета. Съжалявам, че не ти изпратих по-рано, защото продадох известно количество. Живот и здраве, догодина ще си поправя грешката.

Въпросът до майка е следният: както пише в „Изгревът" ти си дал доста заплати за Него и плодовете са налице, а аз хвълих доста средства и енергия за т.нар. „братя" и запотова тя „парен каша и айрян духа", не я обвинявам жената. Тя доста неща разбра и често дума: „Ами ако не беше Вергилий, какво щеше да правиш? Да е жив и здрав."

С нетърпение очаквам XI том, днес довърших X-ти. Препрочитам I-ви. За „Изгревът" ти ми беше говорил и написаното не ми е непознато. Силата му обаче е голяма.

Благодаря ти!

Жив и здрав бъди и работата си довърши! Сили Бог да ти дари!

16.XII.1999 г.
гр. Стара Загора — Момчил Николов

ИЗГРЕВЪТ

Говори се, че Изгревът
тежко се чете
Чуй добре, човече и прочети
следващите редове.

На Авраам леко ли му бе
сина си към жертвеника да поведе
С вяра произнесе: „Иеова – ире".

На Мойсей леко ли му бе през
пустинята четиридесет лета
израилевите племена да преведе
Връзката му с Бога силна бе.

„Господ даде, Господ отне, да бъде
името Господне благословено“ –
тез думи да произнесе на Йов
лесно ли му бе.

На Христос леко ли му бе, кога се
моли от порите му кръв да потече.

На Учителят леко ли му бе
всички хули да понесе
Школа да отвори, в която да
се учат человеци и Богове.

На Вергилий леко ли му бе
тридесет години да събира
да запазва, да издава Словото
на Бога – заобиколен от врагове.

Тежко се чете – за тоз, който
иска на Братство да си играе,
а за Словото нехае.

Който иска, да благодари, да знае:
Задача има, да се учи да работи
и прилага.
Не е лесно ученик да се нарече.

Момчил Николов

ДОМЪТ ГОСПОДЕН

На Теофана Савова

Изгревът го няма
Дом Господен бе той в началото
на изтичащия век
Изгрев нов се пише днес
за человеците от бъдещия век.

И всяка душа важна там е
на покрива керемидка тя е
– при лошо време да не тече.

Момчил Николов

XVI. КАК ДУХЪТ НА ЗАБЛУЖДЕНИЕТО ЗАВЕДЕ ДИМИТЪР ЗАРКОВ ОТ КАЗАНЛЪК ДО НАЙ-ГОЛЯМОТО ПРЕДАТЕЛСТВО

1. Тази история трябваше да се опише, защото се бе случила, и тя бе свързано с най-голямото предателство до този момент към Програмата на „Изгревът" и Програмата за издаване оригиналното Слово на Учителя Дънов. Извършиха я от Казанлък. Бяха всички свързани за верига и всеки извърши своето и излезна наяве и накрая предателството се отпечати. Всеки застана на онова място, на което бе поставен от Духът на Заблуждението.

2. Цялата история, как чрез Иван Мавров се предаваха оригиналите и как се връщаха, бе описана в „Изгревът" том IX, стр. 841–842. А развръзката на тези събития бе описана също в том IX, стр. 843–844, в Протокола от 21 март 1999 г. Там бе посочено в точка 11, че Димитър Зарков ще извърши предателство, като предаде дискетите на друг, за да ги издаде. Беше предвидено, защото се виждаше вече кой го ръководи, кой му е Господар. И така стана!

3. Предвиждането ми се сбъдна. Димитър Зарков предава на Димитър Калев целия набран материал по оригинала на дискета, онзи го странира и го предава на т.н. Издателство „Бяло Братство" и го публикуват под заглавие „Акордиране на човешката душа", София 1999 г. с ISBN 954–744–801–2, том I. И понеже нямаха оригинала, не можеха да направят корекции и бе излезнало с много груби грешки. Но за тях бе важно да го отпечатат, за да докажат, че са те, които взимат решения с цената на лъжата, измамата и предателството. Доказаха го.

4. Ето така си послужиха с лъжа, кражба и измама. А този материал аз го съхранявах 30 години, когато комунистическата власт правеше ежемесечни обиски по домове на последователи на Учителя Дънов и всичко прибираше и унищожаваше. Той знаеше, че планът бе, че трябва да излезне в поредицата „Изгревът". Знаеше Димитър Зарков, но извърши предателство. А защо? Отговорът се намира именно в първата страница на откраднатия от мен материал на Боян Боев, на 6 ред отгоре по оригиналния машинописен текст или на 5 ред отгоре на тяхното пиратско издание. Ще го цитираме този текст, за да се види, какво нещо е лъжа, как започва и какво е казано от Учителя и е написано в самото начало, на първата страница на 6 ред на оригиналния му труд от 1058 страници. Ето това е пророчеството и това ще бъде съдбата на всички, които участвуваха в тази кражба и предателство към Програмата на „Изгревът". Направиха съдба с Небето и всички ще проверят какво нещо е съдба с Небето. Ще проверят!

„...Който уповава на светското, на материалното, той непременно в края на краищата ще се разочарова. И който уповава на духовното, но с користни цели, за да уреди своите лични работи, той също ще се разочарова. Само онзи, който уповава безкористно на духовното, не се разочарова. Това е Божественото."

(Виж оригиналния текст в „Изгревът" том XII, стр. 898.)

5. Крадците, лъжците и мошениците откраднаха материала от 1058 страници от мен и го публикуваха. И аз трябваше да се защитя, защото те всички бяха закачени за веригана на Разрушението, а от другата страна бях само аз. Абсолютно сам и всички се учудваха защо пиша тези неща и кому е нужно. И после казваха: ама това не е негов материал, а на Боян Боев, той няма право да се разпорежда с него. Това чух. И запитвах: ама защо вие не го публикувахте, преди да извърши Димитър Зарков кражбата, лъжата и предателството?

Защо тогава не го публикувахте, защото нямаше нищо у вас, а всичко аз съхранявах. Отговаряха ми „Не го публикувахме, защото не му бе дошло времето". Да, така беше. Беше дошло тяхното време – на лъжата и на крадците, и на мошениците. И сега е тяхното време. И утре ще е тяхното време. А моето време е в поредицата „Изгревът". И в издаденото оригинално Слово на Учителя Петър Дънов.

6. Ето защо аз описах и публикувах в „Изгревът" том XII, стр. 882–887 цялата тази кражба и измама и публикувах доментация, като заснех и представих документация на стр. 884 и 885, 886, 887 за да се види кой им е Господарят и как работят слугите му.

7. И понеже никой, ама никой от това поколение не знаеше какво представлява архивът на Боян Боев и той самият, то аз го описах в „Изгревът" том XII, стр. 890–902.

8. А точно как бе извършена кражбата и как се осъществи прадателството виж „Изгревът" том XII стр. 897 в точките 5, 6, 7, 8, както и на стр. 899, точките 9, 10, както и на стр. 900, точка 11.

9. А как ще се развият събитията след тази кражба и предателство, виж в „Изгревът" том XII на стр. 902. Аз ще докачакам да видя това. Вече от две години го виждам. Железните врати се затвориха за това поколение, за да спре извращението и опорочението на учението на Учителя Дънов.

10. Бялото Братство има един изпитан метод и средство, изпитано от векове, за да се справи с опорочението. Как става ли? Много е просто като изпълнение, като обяснение и е достъпно до всички за проверка. А то е: Бялото Братство изтегля Духа си от онова Слово, което е писано чрез него и чрез неговите служители на Духа. Изтегля го. Онова, което остава напечатано, то вече не е Слово, а обикновени думи без Дух и без Сила. Като ги четеш и препрочиташ, виждаш, че в тях няма Дух и Сила. Като четеш, усещаш и виждаш, че не можеш да влезеш в този напечатан материал, че той е затворен за теб и твоето съзнание не може да прочете и да възприеме нещо. Този материал е заключен. Заключва се с 9 катинара. А дали е вярно? Вярно е. Доказателства! Ето ги. Вземете тези книги, отпечатани с лъжи, кражба и предателство под наименованието „Акордиране на човешката душа" и се опитайте да прочетете нещо и да разберете нещо, и да проумеете нещо. Нищо няма да схванете. Защото Духът се е оттеглил и материалът е заключен с 9 катинара. Духът пребъдва само в Чистота: Чистота в мисли, Чистота в чувства. Чистота в действие. Това е методът на Бялото Братство. Чистота и Истина. „Глава на Твоето Слово е Истината."

11. А как действува Черното Братство? С лъжа, кражба и предателство. Искате доказателство. Ще го имате. Ето, представяме ви на скенер, че на 31.08.1998 г. Димитър Зарков е получил от мен Вергилий Кръстев оригинала на разговорите на Боян Боев с Учителя от 1058 страници. Ето, вижте го. И се определете кому да служите. Кому? Чрез „Изгревът" ще се определите. Само чрез него. По друг начин няма. Или сте с Духа на Истината, който е в „Изгревът", или сте с Духът на Заблуждението, който също е в „Изгревът". По средата не можета да застанете и да стоите разкрачени, защото ще бъдете разкъсани.

Избирайте! Ако сте с Духът на Истината, то Небето ще отвори медните врати за вас и ще ви даде вътрешни и външни условия да работите в тази епоха.

Ако сте с Духът на Заблуждението ще станете слуги на Разрушението и накрая ще направите съдба с Небето. Има едно изказване на Учителя, а то е:

Съдбата на света започва от Домът Господен.

А Дом Господен бе Изгревът по времето на Учителя.

А Дом Господен е „Изгревът" и поредицата на „Изгревът"от том I до края на света. Амин.

12. Тук поместваме на скенер протокола за получаването на разговорите с Учителя от Боян Боев от стр. 1 до 1058 от Димитър Зарков на 31.08.1998 год. (Виж по-долу на тази страница.) Представяме и друг протокол, за получаване на оригиналното Слово за печат. (Виж стр. 884.)

13. Публикувахме писмата на Жана Иванова до Димитър Зарков и Иван Мавров, както и моето до Иван Мавров в „Изгревът" том XI, стр. 809–813, за да се знае Истината.

14. Но предателството бе осъществено. Имената на предателите се знаят. Те направиха съдба с Небето и предателство пред Програмата за издаване на „Изгревът" и на оригиналното Слово на Учителя.

Има Един Бог, Един Учител – Беинса Дуно и Едно Слово.

Има Един Изгрев на Духът Божий, който е свещен.

Има **„Изгревът"**, който е **свещен, неприкосновен** и се охранява с Мечът на Духа от архангелите Божии, които със мечовете си раздават Божията правда". Амин.

Протокол

Долуподписаният Димитър Павлов Зарков, адрес: гр. Казанлък кв. „В. Левски" бл. 1.

получих от Вергилий Кръстев разговорите на Боян Боев с Учителя от 1 — 1058-о стр. за компютърен набор.

31.08.1998г. Подпис: Зарков

Долуподписаният Димитър Павлов Зарков от гр. Казанлък ЕГН 5604047627 получих от д-р Вергилий Кръстев оригинала от Общ окултен клас XVII година 1937-38г 40 лекции.

Предал: [signature]
д-р Кръстев

Получил: [signature]
Димитър Зарков

10.09.1997г.
гр. София

P.S. Дадени са допълнително от 1 до 20 лекция.

Вярната на 27.02.1998
от Иван Мавров [signature]

XVII. ЗАВЕТЪТ НА ЦВЕТНИТЕ ЛЪЧИ НА СВЕТЛИНАТА И ПРОГРАМАТА ЗА ИЗДАВАНЕ ОРИГИНАЛНОТО СЛОВО НА УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ

1. Учителят Дънов за пръв път споменава за краските, за цветовете на светлината пред съборите на синархическата верига през 1907, 1910, 1912, 1914 г. Протоколите на тези събори са публикувани в „Изгревът" том XI, стр. 370–619 и там ще прочетете какво е казано за краските или цветовете на Небесната Дъга, на Духът Божий, Който ги носи от Отца на Светлините.

2. Понеже „Старият Завет" влиза в „Новият завет", а „Новият завет" влиза в „Третият завет", който е Словото на Всемировият Учител, то виж „Учителят Петър Дънов и пасхата на Третия завет" в „Изгревът" том XI, стр. 66–68.

3. За да влезеш в общение със Светият Дух, трябва да работиш с Антиминса. За него виж – „Как се работи с Антиминса", „Изгревът" том XI, стр. 88–90. Той е отпечатан като приложение на плакат към том XI.

4. Учителят Дънов често е препоръчвал на учениците си следното: „Четете ежедневно Евангелието, за да се свържете с Духът на Христа". И всички се чудят защо. Причината е дадена в Евангелието, където се казва, че след като Светият Дух слязъл върху учениците на Христа и те Го приели, то тогава Той, Святият Дух, им припомнял всичко онова, което Исус им е говорил. И те са разнасяли именно това Слово, което им припомня Светият Дух, какво е говорил Христовият Дух чрез Христа. Ето защо Той, Учителят Дънов е давал задачи да се чете по глави Евангелието и да се размишлява по тях в първите години от 1900–1922 г. Това е продължило и по време на Школата 1922–1944 год.

5. Учителят дава и един друг метод за връзка с Духът на Христа. А това е неръкотворния образ на Исус Христос. Виж „Изгревът" том XI, стр. 152–159, „Как се работи с истинския лик на Исус Христос", виж „Изгревът" том XI, стр. 159. Той е отпечатан като приложение на плакат към том XI.

6. В „Изгревът" том XII, стр. 370: беседа държана пред мъжете на 8.VIII. 1920 год. Учителят Дънов казва следното: „Христос в Мойсей е същият, Христос в Исуса е същият и Христос, Който е в мене, е същият". Ето това е ключът за работа с неръкотворния образ на Христа и работа с Евангелието и със Словото Господне в Старият завет. Христос вчера, днес и утре е Един и Същий! Амин.

7. В „Изгревът" том XII, стр. 839–852 е дадено „Упътване за работа с Пентограмът". Тя е отпечатана като приложение на плакат в черно-бяло изображение.

8. В „Изгревът" том XII, стр. 853–856 е дадено „Упътване към цветната Пентограма", която е също отпечатана като приложение на плакат към том XII.

9. За Антиминсът и Бялото Братство виж „Изгревът" том XII, стр. 863.

10. Ежедневна работа с Антиминса виж „Изгревът" том XII, стр. 864.

11. Връзка на Антиминса със „Заветът на Цветните лъчи на светлината" виж „Изгревът" том XII, стр. 865.

12. Връзката между Антиминса, „Завета на цветните лъчи на светлината" и Пентаграмът виж „Изгревът" том XII, стр. 866. Работи се така, както е указано тук.

13. Кой е ученикът, земен и небесен? Виж „Изгревът" том XII, стр. 867.

14. Връзката между Антиминса, „Завета на цветните лъчи на светлината", Пентаграма и Програмата за отпечатване оригиналното Слово на Учителя с цветни корици, с цветни краски.

Човек, като работи със „Завета на цветните лъчи на светлината" и чрез тях и чрез лъчите на цветната дъга, той може да влезе в петтях добродетели на цветната Пентограма. Това е описано на стр. 866 в том XII. Има връзка между цветната Пентограма, „Завета на цветните лъчи на светлината" и дните в които Учителят е произнасял Словото Божие.

15. Връзката с Христовият Дух, Който в някои псалми силно е застъпен, се препоръчва от Учителят Дънов. Виж „Изгревът" том XIII, стр. 49. Да се четат и да се работи с тях. А именно:

1. Неделя се управлява от Слънцето – чете се псалом 61.
2. Понеделник се управлява от Луната – чете се псалом 143.
3. Вторник се управлява от Марс – чете се псалом 27.
4. Сряда се управлява от Меркурий – чете се псалом 19.
5. Четвъртък се управлява от Юпитер – чете се псалом 112.
6. Петък се управлява от Венера – чете се псалом 44.
7. Събота се управлява от Сатурн – чете се псалом 25.

За пробуждане на съзнанието се препоръчва да се чете псалом 32.

16. След като се четат и работи с псалмите всеки ден, съобразно коя планета управлява деня от седмицата, то след това се преминава на следващия етап. Търси се връзката между деня и планетата от една страна и планетния Дух, който създава и управлява всяка една краска или един цвят от Небесната дъга, от Цветните лъчи на Светлината.

Понеделник – Луна – псалом – 143, цвят – зелен, основен тон – фа
Вторник – Марс – псалом 27, цвят – червен, основен тон – до
Сряда – Меркурий, псалом 19, цвят – жълт, основен тон – ми
Четвъртък – Юпитер, псалом 112, цвят – тъмносин, основен тон – ла
Петък – Венера, псалом 44, цвят – светлосин, основен тон – сол
Събота – Сатурн – псалом 25, цвят – виолетов, основен тон – си
Неделя – Слънце, псалом 61, цвят – портокал-оранж, основен тон – ре

Пример за понеделник: Четеш псалом 143, трябва да работиш със зеления цвят – търсиш в книжката „Завета на цветните лъчи на светлината" стр. 22–29 и работиш през деня с тази зелена краска. А за да се свържеш чрез зеления цвят от едното рамо на цветната Пентограма т.е. с Правдата, ще трябва да работиш с нея. А това е публикувано как се работи с Добродетилите и с 5-те рамена на Пентограмата. Трябва да се запознаете много добре как се работи с цветната Пентограма. Иначе не можете да се ползвате от нея и не може да преминете по-нататък.

17. Връзката между цветовете на Дъгата и Планетния Дух.

Понеделник – цвят – зелен – Вечният Дух стр. 22–23 от книжката „Завета на цветните лъчи на светлината";

Вторник – цвят – червен – Духът на Любовта – стр. 8–11 от книжката „Звета на цветните лъчи на светлината";

Сряда – цвят – жълт – Духът на Мъдростта – стр. 18–21 от „Завета на цветните лъчи на светлината;

Четвъртък – цвят – аметистов=теменужено червен=тъмносин – Духът на Благодатта – стр. 35–39 от „Завета на цветните лъчи на светлината";

Петък – цвят – светлосин – Духът на Истината – стр. 30–32 от „Завета на цветните лъчи на светлината";

Събота – цвят – виолетов – Духът на Силата – стр. 33–34 от „Завета на цветните лъчи на светлината";

Неделя – цвят портокал-оранж – Духът на Обещанието= Духът Святий – стр. 15–17 от „Завета на цветните лъчи на светлината";

Пример: В понеделник четеш 143 псалом, работиш с Пентограмата със зеленото рамо, т.е. с Правдата, и четеш за „Вечният дух" от стр. 22 от книжката на „Завета на цветните лъчи на светлината", и работиш със зеления цвят и стиховете от книжката.

Ето така се работи последователно. И въз основа на това знание за Програмата се определи от мен цветът на кориците по издаване Словото на Учителя по оригинал в дните, когато то се е свалило чрез Него.

XVIII. ЗАВЕТЪТ НА ЦВЕТНИТЕ ЛЪЧИ НА СВЕТЛИНАТА, ПЛАНЕТНИТЕ ДУХОВЕ И ДНИТЕ, В КОИТО ТЕ СА ОБЛЕЧЕНИ В СВЕТЛИНА ОТ ДЪГАТА, КОЯТО Е ОТЦА НА СВЕТЛИНИТЕ, И СЛОВОТО НА ВСЕМИРОВИЯТ УЧИТЕЛ БЕИНСА ДУНО

I. ОБЩ ОКУЛТЕН КЛАС

1. Ден – сряда.

2. Планета – Меркурий.

3. Тон „Ми".

4. Цвят – жълт.

5. Жълтият цвят облича от Словото следните принципи: „Любовта ражда Доброто, Доброто носи живот, светлина и свобода за нашите души".

6. Въздействие върху човека: развитие на човешката мисъл.

7. Жълтите лъчи от спектъра на светлината от Отца на Светлините носят Духът на Мъдростта, виж стр. 51 от „Завета на цветните лъчи на светлината".

8. Духът на Мъдростта работи с жълтите лъчи, виж стр. 18 от „Завета на цветните лъчи на светлината".

9. От Словото Господне, виж стр. 18 „Господ дава мъдрост" притчи гл. 2, ст. 6, виж стр. 51. „Тогава им отвори умът да разумеят писанията" (Ев. Лука, гл. 24, ст. 45).

10. Определя се за корицата за Общ окултен клас – жълта корица с изписани сини букви, защото Словото на Учителя е глава на Истината, т.е. на Духа на Истината, който управлява синия цвят.

11. И като погледнеш жълтия цвят на корицата, трябва да се свържеш с жълтите лъчи от спектъра на светлината, които се носят от Духът на Мъдростта.

12. Като започнеш да четеш от Общия окултен клас Словото на Учителя, трябва Духът на Мъдростта да те води през него. Той завършва много пъти Словото си в Общия окултен клас така: „Верен, истинен, чист и благ всякога бъди". „Бог царува на Небето – Бог царува в живота. Да бъде благословено името Му". Това са формулите, с които трябва да зъвършва четенето на Общия окултен клас в сряда.

13. Накрая трябва да завършиш с жълтия цвят на рамото на цветната Пентограма, което е Мъдростта, като представител на един от 5-те добродетели в цветната Пентограма и един от 7-те добродетели, определени за седмицата, в сряда, управляван от Духа на Мъдростта, който се носи на крилата на жълтите лъчи от спектъра на светлината.

14. В сряда се чете псалом 19.

15. В сряда се пее песента на Учителя „Песен на Светлия път", „Мога да постигна що желая".

16. В сряда се чете молитвата от Учителя „Молитвата на Бялото Братство", виж в „Изгревът" том XI, стр. 635–636.

Ето защо аз определих цвета на корицата да бъде в жълт цвят. Откъде имам това знание? От Словото на Учителя Дънов и всичко, което е описано в тези 16 точки. Всеки, който работи с тях, ще се свърже с Духа на Словото на Учителя, което се носи от Отца на Светлините. Виж стр. 48, 51–53 от „Завета на цветните лъчи на светлината".

И като се свържете с Духът на Словото, тогава ще разберете какво знание ви е дадено и какъв ключ ви е предоставен в описанието на всички тези 16 точки. Тогава ще оцените и ще видите кой е Ръководителят на Програмата за издаването на оригиналното Слово на Учителя, която се провежда чрез мен.

II. МЛАДЕЖКИ ОКУЛТЕН КЛАС

1. Ден – петък.

2. Планета – Венера.

3. Тон – „Сол".

4. Цвят – светлосин.

5. Светлосиният цвят облича от Словото следните принципи:

„А Истината подразбира движение в определени посоки – посоката, в която всичко във Вселената се движи от граничното към безграничното и безначалното."

„Духът на Истината е този, който осъществява това движение към онова, което е без начало и без край, като схващане на Бога, като безграничен и безначален."

„Истината ще ви направи свободни."

6. Въздействие върху човека: Пробуждане на човешкия дух и придобиване на духовна сила за духовния живот и за високия идеал на човешката душа.

7. Светлосините лъчи от спектъра на Светлината носят от Отца на Светлините – Духът на Истината. Виж стр. 55–56 от „Завета на цветните лъчи на светлината".

8. Духът на Истината работи със светлосините лъчи. Виж стр. 30–32 от „Завета на цветните лъчи на светлината".

9. От Словото Господне – виж стр. 30 – „Глава на твоето Слово е Истината", псалом 119, ст. 160. Виж стр. 55 – „А кога дойде онзи, Духът на Истината, ще ви настави на всяка Истина". (Ев. Йоана, гл. 16, ст.13).

10. Определя се за корицата на Младежкия окултен клас – светлосиня корица с изписани бели букви, защото Духът на Истината ще ви направи свободни и ще влезете в света на свободата. На земята символ на свободата е Слънчевата светлина, която е бяла светлина, затова се изписват с бели букви заглавията на корицата със светлосин цвят.

11. И като погледнеш светлосиния цвят на корицата, трябва да се свържеш със светлосините лъчи на спектъра на светлината, които се носят от Духът на Истината.

12. Когато започнеш да четеш от Младежкия окултен клас Словото на Учителя, трябва Духът на Истината да те води през него. Учителят често завършва Словото Си, изречено в петък пред Младежкия окултен клас, така: „Само Светлият път на Мъдростта води към Истината. В Истината е скрит животът."

13. Накрая трябва да завършиш със светлосиния цвят от рамото на цветната Пентограма, която е Истината, който е представител на един от 5-те Добродетели в цветната Пентограма и е един от 7-те Добродетели за седмицата. В петък е Любовта, управляван от Духа на Истината, който се носи на крилата на светлосините лъчи от спектъра на Светлината. А защо Любовта? Любовта всякога има стремеж към Истината. Истината е обект на Любовта. Без Истината Любовта не може да се определи. Ето защо в петък като един от добродетелите за седмицата е Любовта.

14. В петък се чете псалом 44.

15. В петък се пее песента на Учителя „Фир-фюр-фен, тао би аумен".

16. В петък се чете молитвата на Учителя „Триединият Бог", виж „Изгревът" том XI, стр. 637.

Ето защо аз определих цвят на корицата на Младежкия окултен клас да бъде светлосиня с изписани букви в бял цвят. Като видиш светлосиния цвят, ще се свържеш със светлосиния цвят на спектъра на слънчевите лъчи и оттам – с Духът на Истината, които се носят от тези лъчи, а чрез него ще се свържеш с Отца на Светлините, стр. 55 от „Завета на цветните лъчи на светлината". И оттам, чрез Отца на Светлините, ще се свържеш с Духа на Словото на Учителя, на Всемировият Учител на Вселената – Беинса Дуно. И тогава ща разберете какво означава: „Истината ще ви направи свободни." Ще получите свобода за човешката си душа и за човешкия си дух, като човек на земята, живеещ в плът и в Дух.

III. УТРИННИ СЛОВА

1. Ден – Неделя – 5 часа сутринта. Понеже в неделя от 10 часа има също т.н. Неделна беседа, то бе направена една окултна операция горе на Небето и долу на Земята. Бе решено да се отнесат Утринните Слова към ден събота, при което да се направи връзка между съботата и неделята чрез Светлите лъчи на спектъра на Светлината. Връзката бе направена, бе одобрена и затова ние направихме следната нова схема:

Ден – Събота.

2. Планета Сатурн.

3. Тон – „Си".

4. Цвят – виолетов.

5. Виолетовият цвят облича от Словото на Учителя следните принципи:

„Проявеният Дух в Любовта, Проявеният Дух в Мъдростта, Проявеният Дух в Истината, носи всичките блага на живота, на Единния, Вечния Бог, извор на всички блага, в Когото всичко се обединява". Утринно Слово 14.X.1934 г. А проявлението, проявяването на Духа става само чрез Силата на Духа или чрез Духът на Силата.

6. Въздействие върху човека: Събужда човешката душа, за да се съедини със Силата на Духа.

7. Виолетовите лъчи от спектъра на Светлината носят от Отца на Светлините, Духът на Силата. Виж стр. 56–57 от „Завета на цветните лъчи на светлината".

8. Духът на Силата работи с виолетовите лъчи. Виж стр. 33–34 от „Завета на цветните лъчи на светлината".

9. От Словото Господне виж на стр. 33 от „Завета на цветните лъчи на светлината"– „Със Силата на Духа Божия", (Посл. към римляните гл. 15, ст. 19). „Царството Божие не е в Слово, а в Сила", (I Послание към Коринтяните гл. 4, ст. 20).

10. Определя се за корицата на „Утринни Слова" – виолетов цвят, защото той носи Духът на Силата на свойте крила от Отца на Светлините от Небесната дъга на Божествения Дух и Бога. И понеже този цвят е за събота, който се владее от планетния Дух на Сатурн, за да свърже с времето от 5 часа сутринта в неделя, когато се изнася тази беседа от Учителя, то бе нарисувано слънце, което изгрява над планината в оранжев цвят. А оранжевият цвят е цветът за ден неделя. На фона на планината, на фона на виолетовия цвят се изписват буквите, на „Утринни Слова" в оранжев цвят. Това е втората връзка между събота с виолетовия цвят и неделя сутрин от 5 часа с портокал-оранжевия цвят.

И понеже се получава съвпад на два планетни Духа, този на Слънцето и този на Сатурн, то се определя един от най-силните съвпади в Школата на Учителя при българите. Съвпад на Слънце със Сатурн. Този съвпад работи при Чистота, защото Силата на Духа идващ от виолетовия цвят се проектира върху Светият Дух, който идва чрез портокаловия-оранжев цвят. Получава се съвпад, при който Духът на Обещанието, което е Святият Дух с невероятна сила се излива и изсипва и може да се прояви само там, където има Чистота. Чистота в мисли, Чистота в чувства, Чистота в действия. Ако я няма Чистотата, то този съвпад разрушава всичко, който слиза от Висините. Разрушава всяка форма, всяка институция, всяка организация, разрушава всичко по пътя си. Ето защо, най-големите борби се проявиха тогава, когато издавахме „Утринни Слова" със съвпада на цветове на Слънце и Сатурн. Можете да си проучите това в материала, който сме описали как се издаваха „Утринни Слова".

11. И като погледнеш виолетовия цвят на корицата, трябва да се свържеш с виолетовия цвят от спектъра на Светлината, която се носи от Духа на Силата.

И като погледнеш оранжевия цвят на Слънцето, което изгрява, което е в оранжевия цвят и надписите „Утринни слова" в оранжев цвят ще се свържеш с Духа Святий. И тогава ще стане съвпад на Сатурн със Слънце в теб, и Силата на Духа ще се изсипе върху Духа Святий и със страшна сила ще се отправи към теб самия. И ако си чист проводник и си чист в мисли, чувства и в постъпки, той ще влезе в теб ще ти даде Сила и чрез Светия Дух ще те свърже с Духа Христов. Но, ако не си чист, ако си запушен и задръстен чрез лъжи и безчестие, то този съвпад и този водопад ще падне върху теб и ще те разруши. Ще те разруши и отвътре, и отвън. Това го знам. И това го проверих. И това го описахме в нашия материал, описващ как издавахме „Утринни Слова".

12. Когато започнеш да четеш „Утринни слова", да четеш от Словото на Учителя, трябва Светият Дух чрез Силата на Духа да те води през него. Често Учителят Дънов завършва беседата си в „Утринни слова" така: „От нас се иска „Да прославим Името Божие с Любов. Да въдворим Царството Божие с Мъдрост. Да въдворим Царството Божие и Неговата правда с Мъдрост и Истина. Да изпълним Божията Воля с Истина". А да се прослави, да се въдвори и да се изпълни Божията воля, като се въдвори Царството Божие с Любов, може да стане само чрез Силата на Духа. А Силата на Духа се носи от виолетовия цвят от спектъра на Светлината от Отца на Светлините.

Учителят често завършва Утринното си Слово така: „В Божията Любов е благословението на човека", „Няма Любов като Божията Любов. Само Божията Любов е Любов." А това може да се донесе от Святият Дух, Който е Духът на Обещанието, Който се носи от портокалено-оранжевите лъчи. Защото Духът Святий, когато слезе върху човека, Той осъществява единението на тялото с Духът Святий. Виж стр. 15 от „Завета на цветните лъчи на светлината". „Едно тяло и един Дух, Да създаде в себе си двата в един нов човек." (Послание към Ефесяните гл. 2, ст. 15). Само при единенитео на Духа Святий с тялото на човека в един нов човек, може Божията Любов да влезе в човека и даде своето благословение в Дух, в Сила и в плът. По друг начин не може.

Ето тук е връзката между Силата на Духа чрез виолетовия лъч, между Светият Дух чрез портокалово-оранжевият лъч, влезнал в човека и от него създал един нов човек в Дух и в Сила, изпълняващ Божията воля. Ето това е бялата магия на този съвпад Слънце със Сатурн. Съграждаща или разрушителна, от вас самия зависи.

13. Понеже това е съвпад от два цвята, на два лъчисти снопа, то не се работи с цветната Пентограма, но се работи с черно-бялата Пентограма и то

там, където е описано как се работи с нея, за да се възстанови вътрешната връзка с учениците на Всемирното Велико Бяло Братство и с Великия Учител на Небето. Виж „Изгревът" том XII, стр. 842–843. А това може да се осъществи с един от 7-те добродетели от седмицата в събота, което е Разумът като човешки добродетел.

14. За събота се чете псалом 25.

15. В събота се пее песента на Учителя „Бог е Любов".

10. За събота се чете молитвата на Учителя „Малката молитва". Виж „Изгревът" том XI, стр. 638.

Ето защо определих цвета на корицата за „Утринни Слова" да бъде във виолетов цвят, изписано с оранжев цвят „Утринни Слова". Като видиш виолетовия цвят, ще се свържеш с виолетовите лъчи на спектъра на Светлината и с Духа на Силата, който се носи на тези виолетови лъчи, а чрез него се свързваш с Отца на Светлините. Виж стр. 56 от „Завета на цветните лъчи на светлината". Тогава ще прочетеш „Утринни Слова", написани с оранжев цвят и ще си представиш изгряващия диск на слънцето в оранжев цвят. Чрез лъчите на Слънцето ще слезнат в тебе оранжевите лъчи и ще се свържете с Духът на Светлината от Отца на Светлините. Виж стр. 49–51. Тогава ще се събъдне следното: „А Утешителят, Духът Святий, когото Отец ще ви проводи в мое име, Той ще ви научи всичко." (Ев. Йоана, гл. 14, ст. 26) Той ще ви научи всичко. Но да изпълните волята Божия може да стане чрез Силата на Духа, която се носи на виолетовите лъчи от Отца на Светлините в слънчевия спектър.

IV. НЕДЕЛНИ БЕСЕДИ

1. Ден – неделя.

2. Планета – Слънце.

3. Тон – „Ре".

4. Цвят – портокал-оранж

5. Портокаленият-оранжев цвят облича от Словото на Учителя следните принципи:

„Тогаз светлината ще бъде в нас и ний всинца ще се примирим". (Краят на I беседа от I серия „Сила и живот", държана на 16.III.1914 г.)

6. Въздействие върху човека: Пробуждане на индивидуалното съзнание у човека.

7. Портокал-оранжевите лъчи от спектъра на Светлината носят от Отца на Светлините Духът на Обещанието, Духът Святий. Виж стр. 49–51 от „Завета на цветните лъчи на светлината".

8. Духът на Обещанието, Духът Святий работи с портокал-оранжевите лъчи. Виж стр. 15–17 от „Завета на цветните лъчи на светлината".

9. От Словото Господне. Виж стр. 15–17 от „Завета на цветните лъчи на светлината". „Ако е някой в Христа, той е създание ново", II послание към Коринтяните гл. 5, ст. 17. „Едно тяло и един Дух. Да създаде в себе си двата в един нов човек", Послание към Ефесяните, гл. 2, ст. 15. „Не знаете ли, че сте храм Божий и Дух Божий живее във вас?", I послание към Коринтяните, гл. 3, ст. 16.

10. Определя се за корицата на Неделните беседи – оранжева корица с изписани бели букви, защотото Светият Дух влиза в Словото на Учителя Дънов и той го изнася в неделя, носено на крилата на портокалено-оранжевите лъчи. Онзи, който се свърже със Святият Дух от Словото на Учителя, произнесено в неделя, става един от онези, върху които се излива Духът Святий. И тогава той възкликва така: „Свят, свят, свят Господ Саваот!" – Исаия, гл. 6, ст. 3. Святият

Дух слиза като Светлина отгоре, от Небето. На физическото поле тя се вижда като бяла светлина, в духовното поле е Виделина – там тя е синя, а в Божествения свят – там е Слава, която има диамантов блясък. И затова се казва така: „И ще видите небето отворено и ангелите Божии да възлезуват и слезуват над Сина человеческого", (Ев. Йоана, гл. 1, ст. 51). И ето защо на корицата с оранжев цвят се изписваха с бял цвят заглавията на отделните томчета, което означаваше, че това е връзката между Светият Дух горе на Небето и долу на земята.

11. И като погледнеш портокалено-оранжевият цвят на корицата, трябва да се свържеш с оранжевите лъчи на спектъра на Светлината, които се носят от Духът Святий, Духът на Обещанието.

12. Когато започнеш да четеш от Неделните беседи, от Словото на Учителят трябва Духът Святий да те води през него. Учителят често завършва Словото си в неделя така: „Благословен Господ Наш". Кой Господ? Господ на Силите. А защо? – Защотото Царството Божие не е в Слово, а в Сила. Чрез Силата Господня, чрез Словото Господне ще се пробуди човешката душа, защото Царството Божие е вътре в човешката душа. Разумният, Божественият живот е живот на душата, дето всяко нещо се извършва на своето време. Ето затова е БЛАГОСЛОВЕН, за да извърши на своето време чрез Силата на Духа да се съедини човешката душа с Божествения Дух и да изпълни волята на Бога за всяка една човешка душа. Ето защо „Господ на Силите, Той е Цар на Славата", (Псалом 24 ст. 7–10).

13. Святият Дух се носи на крилете на портокалово-оранжевият цвят на Дъгата небесна, в спектъра на Слънчевите лъчи. Святият Дух, като част от седемте Божии Духове и седемте Божии звезди, и като част от Небесната дъга, която опасва Божият престол. Святият Дух е като част на седемте лъча на Отца на Светлините. Те са светлите лъчи, те са белите лъчи, които през деня под въздействието на Слънцето ние виждаме. Те са обединени в едно, в един спектър на Светлината, която ние виждаме, но само ако лъчът премине през една призма, то там той се разлага на 7-те си цвята. Това обединение се извършва от Духът Христов, който обединява Небето и Земята. Затова е казано така за Христовия Дух: „Христос е сияние на Неговата Слава и образ на Неговото същество и държи всичко със Силата на Своето Слово". (Посл. Евр. гл. 1, ст. 3). Чия Слава? Славата на Отца на Светлините. **Славата** е названието на светлината в Божествения свят. **Виделината** е названието на онази Светлина в духовния свят. А **Светлината** на физическия свят, която ние виждаме, е сиянието на Неговата Слава, изразена чрез светлите и бели лъчи. Цветовете на Христовия Дух са диамантовите, бели цветове, които обединяват всички Добродетели на Небето и Земята. Ето защо ще се работи с белия цвят от едното рамо на цветната Пентограма, което рамо е представено от Добродетелта. Това е един от 5-тях Добродетели на цветната Пентограма. Виж „Изгревът" том XII, стр. 865–867.

14. В неделя се чете псалом 61.

15. В неделя се пее песента на Учителя „В начало бе Словото".

16. В неделя се чете молитвата на Учителя „Добрата молитва". Виж „Изгревът" том XV, стр. 631–632.

Ето защо аз определих цвета на корицата на Неделните беседи да бъде портокалено-оранжев цвят и изписани заглавията с бели букви. Като видиш портокаления-оранжевия цвят на корицата, ще се свържеш с оранжевия цвят на спектъра на слънчевите лъчи. И там ще се свреш със Святият Дух, ще се свържеш с Отца на Светлините. Стр. 49–51 от „Завета на цветните лъчи на светлината". И оттам чрез Отца на Светлините ще се свържеш с Духа на Словото

на Учителя, на Всемировият Учител на Вселената – Беинса Дуно. И тогава ще разберете какво значи „Съвършенни в Едно". А това е Плодът на Духът, на Абсолютният Дух на Битието и Небитието.

Плодът на Абсолютния Дух на Битието и Небитието е Любовта. Коя Любов?

Мировата Любов, която идва от Центъра на Вселената, от Единия, Вечен и Всемогъщ Бог на Живота.

Космическата Обич, която идва от Периферията на Вселената, и чрез човешката душа и чрез човешкия дух, за да се слеят с Божествения Дух и Божествената Душа, която ще ги отведе в Царството Божие.

„А това е живот вечний, дето да познаят Единаго Истиннаго Бога." (Ев. Йоана, гл. 17, стр.3)

И тогава ще станете ученици на Бялото Братство и пред вас ще се представи Заповедта на Учителят, на Всемировият Учител на Вселената – Беинса Дуно.

ЗАПОВЕДТА НА УЧИТЕЛЯ

1. Обичай съвършеният път на Истината и Живота

2. Постави Доброто за основа на духът си,

Правдата за мерило, Любовта за украшение, Мъдростта за ограда и Истината за светило.

3. Само тогава ще Ме познаеш и Аз ще ти се изявя.

От „Завета на цветните лъчи на Светлината", стр. 61. Тя е стъкмена, тя е приготвена от Учителя Дънов през 1912 г. На първата корица са поставени инициалите на първите букви на следното мото:

"Винаги ще съм предан Раб на Господа Исуса Христа, Син Божий".

15 Август, Търново, 1912 г.

Амин.

КАТАЛОГ
НА
ПРОГРАМАТА
ЗА ИЗДАВАНЕ
НА НЕОТПЕЧАТАНОТО СЛОВО
НА
УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ
ПО ОРИГИНАЛ

I. НЕДЕЛНИ БЕСЕДИ

II. ОБЩ ОКУЛТЕН КЛАС

III. МЛАДЕЖКИ ОКУЛТЕН КЛАС

IV. УТРИННИ СЛОВА

РЪКОВОДИТЕЛ НА ПРОГРАМАТА:
ВЕРГИЛИЙ КРЪСТЕВ

София, 1990–2002 год.

XIX.
КАТАЛОГ

НА ПРОГРАМАТА
ЗА ИЗДАВАНЕ НА НЕОТПЕЧАТАНОТО ДОСЕГА СЛОВО НА УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ ПО ОРИГИНАЛ

I. НЕДЕЛНИ БЕСЕДИ
II. ОБЩ ОКУЛТЕН КЛАС
III. МЛАДЕЖКИ ОКУЛТЕН КЛАС
IV. УТРИННИ СЛОВА

РЪКОВОДИТЕЛ НА ПРОГРАМАТА: ВЕРГИЛИЙ КРЪСТЕВ

София, 1990–2002 год.

I. НЕДЕЛНИ БЕСЕДИ

1. „СИЛА И ЖИВОТ“ I серия – фототипно, „Жануа–98“, 1999 г. ISBN 954–9589–47–1

2. „СИЛА И ЖИВОТ“ II серия – фототипно, „Жануа–98“, 1999 г. ISBN 954–9589–48–X

3. „СИЛА И ЖИВОТ“ III серия – фототипно, „Жануа–98“, 1999 г. ISBN 954–9589–49–8

4. „СИЛА И ЖИВОТ“ IV серия –фототипно, „Жануа–98“, 1999 г. ISBN 954–9589–50–1

5. „СИЛА И ЖИВОТ“ V серия – фототипно, „Жануа–98“, 1999 г. ISBN 954–9589–51–X

6. „ВЪЗКРЕСЕНИЕТО“, XII год., 1932–1933 г., том I, „Жануа–98“, София 1999 г. ISBN 954–9589–34–X

Предпечатна подготовка: Румяна Маринова, Калина Йорданова от гр. София

7. „РАДОСТТА“, XII год., 1932–1933 г., том II, „Жануа–98“, София 1999 г. ISBN 954–9589–35–8

Предпечатна подготовка: Румяна Маринова, Калина Йорданова от гр. София

8. „ПОСТИЖИМОТО“, XIII г., 1933–1934 г., том I, „Жануа–98“, София 1999 г., ISBN 954–9589–40–4

Компютърен набор: Зоя Янева.

Корекция и предпечатна подготовка: Марина Иванова от гр. София

9. „ПРИГОТОВЛЕНИЯТА НА СЪРЦЕТО“, XIV г., 1933–1934 г., том II, „Жануа–98“, София 1999 г. ISBN 954–9589–54–4

Компютърен набор: Зоя Янева.
Корекция и предпечатна подготовка: Марина Иванова от гр. София

10. „ТОЗИ Е ЖИВИЯТ ХЛЯБ“, XV г., 1934–1935 г. „АСК–93“, София 1998 г., ISBN 954–9589–16–1.
Компютърен набор: Стоил Янев, Ненко Станев.
Коректори: Стоил Янев и Христо Андонов.
Графично оформление: Стойко Стойчев.
Доброномерено и с разбиране съдействуваха: Стойко Стоянов, Минка Андонова от гр. Кърджали

11. „ВАС ВИ НАРЕКОХ ПРИЯТЕЛИ“, XVI г., 1935–1936 г., „АСК–93“, София 1998 г., ISBN 954–9589–24–2
Компютърен набор: Стоил Янев, Хенриета Недкова.
Коректори: Стоил Янев, Христо Андонов.
Графично оформление – Бехиде Чаушева.
Доброномерено и с разбиране съдействуваха: Виолета Станева и Минка Андонова от гр. Кърджали

12. „НАЙ-ГОЛЯМ В ЦАРСТВОТО НЕБЕСНО“, XVII г., 1936–1937 г., „Жануа-98“, София 1999 г. ISBN 954–9589–32–3
Набор и корекции: Дима Байрова, Ирина Ангелова, Виолета Божанова, Таня Вълчева от гр. Димитровград.
Предпечатна подготовка и корекции: Марина Иванова

13. „ПО ОБРАЗ И ПОДОБИЕ“, XVIII г., 1937–1938 г., „АСК–93“, София 1998 г. ISBN 954–9589–21–8
Компютърен набор: Буряна Пенкова.
Коректори: Ефросина Ангелова и Вихър Пенков.
Предпечатна подготовка: Вихър Пенков от гр. София

14. „ЛЮБОВТА ДАВА ЖИВОТ“, XIX г., 1938–1939 г., „Жануа-98“, София 1999 г., ISBN 954–9589–26–9
Предпечатна подготовка: Недялка Йохнева, Светлана Димитрова от гр. София

15. „ПЪТ НА ЗАЗОРЯВАНЕ“, XX, г., 1939–1940 г., „Жануа-98“, София 1999 г., ISBN 954–9589–33–1
Компютърен набор: Гинка Николова.
Корекция: Тодорка Митева, Манол Смуков от гр. Варна, Марина Иванова, Иван Стойчев от гр. София.
Предпечатна подготовка: Марина Иванова

16. „КАТО РОДИ ДЕТЕ“, XXI г., 1940–1941 г., том I, „АСК–93“, София 1998 г., ISBN 954–9589–23–4
Компютърен набор: Анелия Димова, Кольо Кюмюрджиев
Изчитане и коректура: Стоян Кючуков, Мария Панова, Момчил Николов, Златка Димитрова, Стефка Куцарова, Дора Колева от Стара Загора

17. „ВЪЗПИТАНИЕТО“, XXI г., 1940–1941 г., том II, „Жануа–98“, София 1998 г., ISBN 954–9589–42–0
Предпечатна подготовка: Румяна Маринова, Калина Йорданова от гр. София

18. „БЛАГОСЛОВЕН“, XXII г., 1941–1942 г., „АСК–93“, София 1998 г. ISBN 954–9589–07–2
Компютърен набор и правопис: Стоил Янев.
Коректори: Стоил Янев, Христо Андонов.

Графично оформление: Николай Колев, Стойко Стойчев. Доброномерено и с разбиране съдействуваха: Стойко Стоянов, Минка Андонова от гр. Кърджали

19. „ПРОЯВЛЕНИЕ“, XXIII г., 1942–1943 г. том I, „АСК–93“, София 1998 г., ISBN 954–9589–14–5

Коректори: Работна група от Духовно общество „Бяло Братство“ – гр. Велико Търново с ръководител Павлина Даскалова.

Предпечатна подготовка: Марина Иванова

20. „ОЖИВЯВАНЕ“, XXIII г., 1942–1943 г., том II, „АСК–93“, София 1998 г. ISBN 954–9589–15–3

Коректори: Работна група от Духовно общество „Бяло Братство“ от гр. Велико Търново с ръководител Павлина Даскалова.

Предпечатна подготовка: Марина Иванова

21. „ЗАВЕТЪТ НА ЛЮБОВТА“ – Последно Слово на Учителят Дънов от 19.III.1944 – 20.XII.1944 г., „Жануа–98“, София 1999 г. ISBN 954–9589–45–5

Компютърен набор: Тинка Кондузова, Стоил Янев.

Коректори: Стоил Янев, Хенриета Недкова, Христо Андонов. Графично оформление: Радко Иванов.

Доброномерено и с разбиране съдействуваха: Виолета Станева, Минка Андонова от гр. Кърджали.

II. ОБЩ ОКУЛТЕН КЛАС

1. „ТРИТЕ ЖИВОТА“ – по оригинала от 1922 г., ИК „Жануа–98“, София 1999 г., ISBN 954–9589–31–5

Компютърен набор: Стоил Янев, Христина Недкова.

Коректори: Стоил Янев, Христо Андонов

Графично оформление: Радко Иванов

Доброномерено и с разбиране съдействуваха: Виолета Станева, Минка Андонова от гр. Кърджали

2. „ВЕЧНИЯТПОРЯДЪК“, XIII г., 1933–1934, ИК „Жануа–98“, София 1999 г., ISBN 954–9589–38–2

Компютърен набор и корекции: Теодора Шкодрева, Меглена Шкодрева

Художник: Янко Янев

Предпечатна подготовка: Атанас Джаджев от гр. Габрово

3. „ЗАПАЛЕНА СВЕЩ“, XVI г., 1936–1937 г., ИК „Жануа–98“, София 1999 г., ISBN 954–9589–27–7

Компютърен набор: Димитър Зарков от гр. Казанлък

Компютърна обработка: Буряна Пенкова, Вихър Пенков

Коректори: Ефросина Ангелова-Пенкова, Венета Максимова, Вихър Пенков от гр. София

4. „БОЖЕСТВЕНИЯТ ИМПУЛС“, XVII г., 1937–1938 г., ИК „Жануа–98“, София 1999 г., ISBN 954–9589–25–0

Компютърен набор: Димитър Зарков от гр. Казанлък

Компютърна обработка: Буряна Пенкова, Вихър Пенков

Коректори: Ефросина Ангелова-Пенкова, Венета Максимова, Вихър Пенков от гр. София

5. „СЛАВАТА БОЖИЯ, ЦАРСТВОТО БОЖИЕ И ВОЛЯТА БОЖИЯ“, XVIII г., 1938–1939, том I, „АСК–93“ и „Урания“, София 1998 г., ISBN 954–9589–17–X

Редактори: Ясен Даскалов, Меглена Шкодрева, Теодора Шкодрева
Компютърен набор: Юлияна Ангелова
Компютърен дизайн: Атанас Джаджев от гр. Габрово и гр. Разград

6. „СИЛАТА НА МИСЪЛТА“, XVIII, 1938–1939 г., том II, „АСК-93“ и „Урания“, София 1998 г., ISBN 954-9589-18-8
Редактори: Меглена Шкодрева, Теодора Шкодрева
Компютърен набор: Атанас Джаджев от гр. Габрово

7. „ЕДИНСТВЕНОТО БОГАТСТВО“, XV г., 1939–1940 г., том I, ИК „Жануа-98“, София 1999 г., ISBN 954-9589-37-4
Компютърен набор: Диляна Делчева
Корекция: Венета Максимова, Иван Максимов, Петрана Венкова и Марина Иванова
Предпечатна подготовка: Марина Иванова от гр. София

8. „НАУКА ЗА ЖИВОТА“, XIX г., 1939–1940 г., том II, ИК „Жануа-98“, София 1999 г., ISBN 954-9589-46-3
Компютърен набор: Диляна Делчева
Корекция: Венета Максимова, Иван Максимов, Петрана Венкова и Марина Иванова
Предпечатна подготовка: Марина Иванова от гр. София

9. „ВСЕКИЙ ДЕН ПО ЕДНА ДОБРА МИСЪЛ“ – набрано по стария правопис до 1945 г., XX г., 1940–1941 г., том I, „АСК-93“ и „Урания“, София 1997 г., ISBN 954-9590-01-1
Правопис и компютърен набор: Доброслава Гълъбова
Коректори: Любомир Гълъбов, Доброслава Гълъбова
Графично оформление: Станислав Пухлев от гр. София

10. „ПРАВ ПЪТ“ – набрано по стария ръкопис до 1945 г., XX г., 1940–1941 г., том II, „Урания“и „АСК-93“, София 1998 г., ISBN 954-9590-02-X
Правопис и компютърен набор: Доброслава Гълъбова
Коректори: Любомир Гълъбов и Доброслава Гълъбова
Графично оформление: Станислав Пухлев

11. „БУДЕН УМ И БУДНО СЪРЦЕ“, XXI г., 1941–1942 г., том I, ИК „Жануа-98“, София 1999 г., ISBN 954-9589-29-3
Предпечатна подготовка: Марина Иванова
Корекция: Леонид Кирилов, Иван Тодоров, Соня Тодорова, Мария Тодорова от гр. София

12. „ВЕЛИКАТА ВЪЗМОЖНОСТ“, XXI г., 1941–1942 г., том II, „Жануа-98“, София 1999 г., ISBN 954-9589-30-7
Предпечатна подготовка: Марина Иванова
Корекция: Леонид Кирилов, Иван Тодоров, Соня Тодорова, Мария Тодорова от гр. София

III. МЛАДЕЖКИ ОКУЛТЕН КЛАС

1. „ДВАТА ПЪТЯ“ – по оригиналите от 1922 г., ИК „Жануа–98“, София 1999 г., ISBN 954–9589–36–6

Компютърен набор: Стоил Янев, Хенриета Недкова

Коректори: Христо Андонов, Стоил Янев

Графично оформление: Бехиде Чаушева

Доброномерено съдействуваха: Виолета Станева, Минка Андонова от гр. Кърджали

2. „ПЪТЯТ НА ДОБРОТО“, X г., 1930–1931 г., „Жануа–98“, София 1999 г., ISBN 954–9589–52–8

Компютърен набор: Тинка Кондузова, Димитрия Иванова

Коректори: Стоил Янев, Хенриета Недкова, Христо Андонов

Графично оформление: Радко Иванов

Доброномерено и с разбиране съдействуваха: ЕТ „Бехи“, Минка Андонова от гр. Кърджали

3. „СЪЩЕСТВУВАНИЕ, ЖИВОТ И ОТНОШЕНИЕ“, XI г., 1931–1932 г., ИК „Жануа–98“, София 1999 г., ISBN 954–9589–53–6

Компютърен набор и корекции: Тинка Кондузова, Димитрия Иванова, Минка Андонова, Стоил Янев, Хенриета Недкова, Христо Андонов

Графично оформление: Радко Иванов от гр. Кърджали

4. „ГОСПОДАР И СЛУГА“, XV, г., 1935–1936 г., том I, „Урания“, „АСК–93“, София 1998 г., ISBN 954–9589–12–9

Компютърен набор: Стефанка Атанасова

Коректор: Христина Иванова

Предпечатна подготовка: Петю Цанов от гр. Шумен

5. „ОСНОВНИЯТ ТОН“, XV г. 1935–1936 г., том II, „Жануа–98“, София 1999 г., ISBN 954–9589–44–7

Предпечатна подготовка: Теодора Шкодрева, Меглена Шкодрева

Художник: Янко Янев

Компютърен дизайн: Атанас Джаджев

6. „ВЪЗМОЖНОСТИ В ЖИВОТА“, XVII г., 1937–1938 г., „АСК–93“, София 1998 г., ISBN 954–9589–22–6

Компютърен набор: Вихър Пенков

Коректор: Ефросина Ангелова

Предпечатна подготовка: Вихър Пенков от гр. София

7. „СКРЪБ И РАДОСТ“, XVIII г., 1938–1939 г., „Жануа–98“, София 1999 г., ISBN 954–9589–28–5

Компютърен набор: Буряна Пенкова

Коректори: Ефросина Ангелова-Пенкова, Вихър Пенков, Буряна Пенкова

Предпечатна подготовка: Буряна Пенкова и Вихър Пенков от гр. София

8. „СМЯНА НА СЪСТОЯНИЯТА“, XIX г., 1939–1940 г., том I, „АСК–93“, София 1998 г., ISBN 954–9589–19–6

Предпечатна подготовка: Наталия Ангелова, Звезделина Якова, Иванка Иванова, Румяна Маринова от гр. София

9. „ПЪТЯТ КЪМ ЩАСТИЕТО“, XIX г., 1939–1940 г., том II, „АСК–93“, София 1998 г., ISBN 954–9589–20–X

Предпечатна подготовка: Веселина Маркова, Наталия Ангелова, Румяна Маринова от гр. София

10. „НАЙ-ЛЕСНОТО“, XX г., 1940–1941 г., том I, „Урания“, „АСК–93“, София 1998 г., ISBN 954–9589–10–2

Предпечатна подготовка: Наталия Ангелова, Звезделина Якова от гр. София

11. „ЖИВОТ, СВЕТЛИНА И СИЛА“, XX г., 1940–1941 г., том II, „Урания“, „АСК–93“, София 1998 г., ISBN 954–9589–11–0

Предпечатна подготовка: Наталия Ангелова, Звезделина Якова от гр. София

12. „ДВЕТЕ БОЖЕСТВЕНИ ПОСЕЩЕНИЯ“, XXI г., 1941–1942 г., „Жануа–98“, София 1999 г., ISBN 954–9589–39–0

Компютърен набор: Вихър Пенков, Буряна Пенкова

Коректор: Ефросина Ангелова – Пенкова

Предпечатна подготовка: Вихър Пенков от гр. София

13. „МИНАЛО, НАСТОЯЩЕ, БЪДЕЩЕ“, XXII г., 1942–1943 г., „Урания“, „АСК–93“, София 1998 г., ISBN 954–9589–13–7

Компютърен набор: Димитър Зарков от гр. Казанлък

Коректор: Евелина Мавродиева

Графично оформление: Станислав Пухлев от гр. София

IV. УТРИННИ СЛОВА

1. „НОВО РАЗБИРАНЕ ЗА ВРЕМЕТО“, III г., 1933–1934 г., том I, Издателство „Бяло Братство“, София 1996 г., ISBN 954–8091–51–8

Компютърен набор: Веселина Маркова от София

Коректор: Мая Иванова от София

Предпечатна подготовка: Матей Тошков от Пловдив

2. „МЛАДИЯТ, ВЪЗРАСТНИЯТ, СТАРИЯТ“, III г., 1934 г., том II, Издателство „Бяло Братство“, София 1996 г., ISBN 954–8091–51–8

Компютърен набор: Веселина Маркова от София

Коректор: Мая Иванова от София

Предпечатна подготовка: Матей Тошков от Пловдив

3. „НОВОТО РАЗБИРАНЕ НА ВРЪЗКАТА В ЖИВОТА“, III г., 1933–1934, „Жануа–98“, София 2000 г. С това издание се възстановява оригиналът, за който говорихме. Виж в Бележките за „Утринни слова“, ISBN 954–9589–43–9

Компютърен набор: Даниела Станкова

Корекция: Анна Стаменова, Марина Иванова

Предпечатна подготовка: Марина Иванова от гр. София

4.“ТРИТЕ РОДОСЛОВИЯ“, V г., 1935–1936 по оригинала, „Жануа–98“, София 2000 г., ISBN 954–9589–41–2

Компютърен набор: Димитър Баждаров, Иван Стойчев, Марина Иванова

Корекция и предпечатна подготовка: Марина Иванова от гр. София

5. „ДОБРИЯТ ЕЗИК“, VIII г., 1938–1939 г., том I, „АСК–93“, „Урания“, София 1998 г., ISBN 954–9589–09–9

Компютърен набор: Веселина Маркова

Коректор: Мария Анастасова

Графично оформление: Станислав Пухлев от гр. София

6. „ИЗПИТЪТ НА ЛЮБОВТА“, VIII г., 1938–1939 г., том II, „АСК–93“, „Урания“, София 1998 г., ISBN 954–9589–08–8

Компютърен набор: Веселина Маркова

Коректор: Капка Томова
Графично оформление: Наталия Попова от гр. София

7. „ПЪРВИЯТ МОМЕНТ НА ЛЮБОВТА“, IX г., 1939–1940 г., том I, Издателство „Бяло Братство“, София 1997 г. ISBN 954–8091–68–2
Коректори: Теодора Шкодрева, Меглена Шкодрева
Художник на корицата: Огнян Георгиев от гр. Габрово

8. „ОБИЧАЙТЕ И РАДВАЙТЕ СЕ“, IX г., том II, 1939–1940 г., Издателство „Бяло Братство“, ISBN 954–8091–71–2
Коректори: Меглена Шкодрева, Теодора Шкодрева
Компютърен дизайн: Атанас Джаджев
Художник на корицата: Огнян Георгиев от гр. Габрово

9. „СЪГЛАСУВАНЕ НА МИСЛИТЕ“, X г., 1940–1941, „АСК–93“, „Урания“, София 1998 г., ISBN 954–9589–06–4
Компютърен набор: Димитър Зарков от гр. Казанлък
Коректор: Димитрина Манева
Графично оформление: Станислав Пухлев от София

10. „ПОСЛЕДНОТО ДОБРО“, XI г., 1941–1942 г., том I, „Урания“, „АСК–93“, София 1997 г., ISBN 954-9589-01-3
Предпечатна подготовка: Наталия Ангелова, Звезделина Якова

11. „БЛИЗО И ДАЛЕЧ“, XI г., 1941–1942 г., том II, „Урания“, „АСК–93“, София, 1997 г., ISBN 954–9589–02–1
Предпечатна подготовка: Наталия Ангелова, Звезделина Якова

12. „ВАЖНИ И НАЛЕЖАЩИ НЕЩА“, XII г., том I, 1942–1943 г., „Урания“, „Бяло Братство“, София 1997 г., ISBN 954–8091–74–7
Предпечатна подготовка: Наталия Ангелова, Румяна Маринова
Печат: „Урания“– София 1997 г.

13. „ПЛОДОВЕТЕ НА ЛЮБОВТА“, XII, том II, 1942–1943 г., „Урания“, Издателство „Бяло Братство“, София 1997 г., ISBN 954–8091–75–5
Предпечатна подготовка: Наталия Ангелова, Румяна Маринова
Печат: „Урания“ – София 1997 г.

XX.
БЕЛЕЖКИ
На ръководителя на Програмата за издаването на оригиналното, неиздавано досега Слово на Учителя Петър Дънов – Вергилий Кръстев

I. НЕДЕЛНИ БЕСЕДИ

1. Серията „Сила и живот" I – V серия бе издадена накрая 1999–2000 год. Тя бе включена да се издаде фототипно, поради много причини, които са разказани в поредиците „Изгревът", от съвременниците на Учителя Петър Дънов.

2. Когато запитали Учителя Дънов какво да се препоръчва на онези, които проявяват любопитство към Учението Му, Той казал: „Давайте им да четат „Сила и живот" от I–V серия. В тях е основата на Учението и в тях е философската страна на Учението." Ето, затова Програмата завърши с отпечатването на тези 5 серии, за тези, на които им е необходимо това.

3. Отбелязваме имената на екипите, които са работили при всеки единтом. Те носят отговорността пред Небето дали правилно по оригинала са набрали и дали точно са извършили корекцията на пропуснатите букви, думи, изречения по оригинала.

4. Обикновено аз им предавах оригинала чрез протокол, те връщаха оригиналите, накрая аз преглеждах първите страници на пауса, както и последните страници, и ги предавах за печат. Друго не проверявах. Нямах време за това.

5. Печатът се осъществяваше от „АСК–93", а впоследствие от ИК „Жануа–98". Това бяха две фирми на Жана Иванова – първата „АСК–93" и втората, която аз накарах да основе, за да бъде самостоятелна и независима. Оригиналният паус връчвах на Жана Иванова, която го носеше в печатницата, там томчето се печаташе, после го докарваше, разплащаше се с печатницата и с онези екипи, които работеха срещу заплащане, пишеха се писма, в които отначало и аз участвувах, на отделни лица от братствата в страната. Разнасяше и разпространяваше томчетата и разбира се, че продаваше същите в книжарница „Изгрев" на ул. „Граф Игнатиев" № 28. В едната стая тя живееше с дъщеря си, а в другата бе определено за книжарница. Немотия и беднотия до шия, но това бе осигурила Програмата. А повече и не желаехме в момента. Бързахме да издадем Словото на Учителя по оригинала.

6. Оформлението на корицата, както и на цвета на корицата портокал-оранж се определяше от мен. За това виж гл. XVIII, на стр. 891–892. Заглавната страница, както и имената на стенографките, благодарността към тях, така и забележка за поставяне на скоби бе решено от мен. Държах много да се включват имената на екипите, за да си носят отговорност и да се зачете трудът им. За да се узакони авторството на Издателството, се поставяше ISBN и заглавието на оригинала. Това се следеше много зорко от мен.

7. Най-важното, което направих: да се постави на всяка книжка каталог, какво е издадено от началото та чак до 1950 г., когато се закрива книгопечата в България от комунистическата власт. Това бе озаглавено: „I. По реда на издаването". Беше сложена забележка от мен, защо са прескачани цели години, а са издали само 1943–1944 г. В поредица II се отбелязваха последователно из-

дадените под мое ръководство оригинали от 1996–2000 г. А на новоизлезлите книги заглавията им се надебеляваха, за да личат.

8. Някои от екипите предложиха да се постави речник за остарелите, диалектични и чужди думи, което аз одобрих и това го има в много от томчетата.

9. Съдържанието. Бях наредил на всяка лекция или беседа след заглавието да се поставя датата на произнесеното Слово, за да може всеки да си направи нужната справка. Някои ми се противопоставиха с довода, че до 1950 г. в старите редактирани издания не са поставени такива дати. Но аз взех решението. После всички видяха, че е уместно и правилно.

10. В някои томчета някои от екипите искаха да се постави и списък на съкращенията, което одобрих.

11. Как се определяха заглавията на томчетата. Това е описано в протоколите на онези екипи, които поемаха от мен оригиналите за подготовка за печат. Решението което взех, бе разумно и се прие от всички.

12. В „Неделни беседи" год. 1942–1943 „Проявление", том I, Учителят отначало чете от книгата „Светът на Великите души". Това е една малка брошура, която отдавна бе изчерпана и изчезнала. Така, „Светът на великите души" бе публикуван накрая. Същото бе направено и в томчето „Оживяване", том II, 1942–1943 г. Същата брошура бе включена отзад заедно с упътването. Така се съхрани за поколенията тази брошура от Учителя.

13. Работата с екипите бе много трудна и свързана с много противодействия от външни лица и от Духът на Заблуждението, което съм описал. Аз им предавах оригиналите, те си определяха екипите и исках да бъде донесен набран оригинален текст. Всичко туй е описано от мен. Нито един екип не си свърши работата с предпечатната подготовка както бе уговорено и както трябва. Винаги бяхме принуждавани нещо да коригираме, да доуточняваме, да оправяме, да възстановяваме оригиналния замисъл на Програмата, понеже екипите несъзнателно променяха под атаките на Духа на Заблуждението. И след това се учудваха защо това се е случило. Това се отнася за тези, които несъзнателно променяха. А имаше и такива, които съзнателно променяха и това се отнасяще от самото начало, когато започнахме да издаваме „Утринни Слова".

14. „КАТО РОДИ ДЕТЕ", XXI г., 1940–1941 г. том I – как бе подготвено това томче, виж в „Изгревът" том XVI, глава XV от този раздел, стр. 876–880.

15. „ПРОЯВЛЕНИЕ", XXIII г., 1942–1943 г. том I и „ОЖИВЯВАНЕ", XXIII г., 1942–1943 г., том II – как бе подготвена тази годишнина, виж в „Изгревът" том XVI, глава XIII от този раздел, в точките 9 и 10, стр. 870.

16. „ЗАВЕТЪТ НА ЛЮБОВТА" – Последно Слово на Учителя от 19.III.1944 – 20.XII.1944 г. „Януа–98", София 1999 г.

„Заветът на Любовта" е издавано през 1944 г. в три томчета. При работата ни с Ефросина Пенкова в Държавен архив, попаднахме на оригинално и нередактирано копие, което публикувахме. На стр. 4 включих Пояснение за този том. По този начин възстановяваме оригинала.

Отпечатах я с бели корици и с червени букви, във връзка със заминаването на Учителя от този свят и с това, че ни остави Заветът на Любовта, която работи с червената краска, червения цвят. А Христовият Дух, Който е в Словото на Учителя работи с диамантовите-светли лъчи. Ето защо корицата бе отпечатана в бял цвят. И така, „Заветът на Любовта" – бяла корица с червени букви.

II. ОБЩ ОКУЛТЕН КЛАС

1. „ТРИТЕ ЖИВОТА" бе решено от мен да се издаде по оригинала. То е издавано през 1922 г., а през 1942 г. е изадено редактирано и променено от Паша Теодорова. След проверка от Ефросина Ангелова-Пенкова в Държавен архив, се убедихме, че няма разлика в това, което се съхранява там, и отпечатаното томче през 1922 г. Ето защо на стр. 4 бе сложено едно пояснение от мен.

2. В Общ окултен клас, в издаваните томчета бе запазено оформянето на началните страници, както и на последните, на речника за остарели, диалектни и чужди думи, както това бе обяснено в бележките за „Неделни беседи".

3. Корицата на Общ окултен клас е лимонено-жълта със сини букви за заглавието. По-подробно виж в съответната глава XVII, на стр. 887.

4. „ЗАПАЛЕНА СВЕЩ", XVI г., 1936–1937 г. и „БОЖЕСТВЕНИЯТ ИМПУЛС", XVII г., 1937–1938 г.

Как бяха издадени и подготвени тези две годишнини виж в „Изгревът" том XVI, глава XIV от този раздел, стр. 871–875.

5. „СЛАВАТА БОЖИЯ, ЦАРСТВОТО БОЖИЕ И ВОЛЯТА БОЖИЯ", XVIII г., 1938–1939 г. том I и „СИЛАТА НА МИСЪЛТА" XVIII, 1938–1939 г. том II, как бяха подготвени и издадени тези две годишнини виж „Изгревът" том XVI, глава XI от този раздел, стр. 855–862.

6. Издателство „Урания" е на Любомир Гълъбов, а „АСК–93" е на Жана Иванова. Отначало бе включена „Урания", понеже той съдействуваше и финансово обезпечаваше издаването на онези томчета, на които е отбелязано името „Урания". По-късно парите му бяха върнати от „Жануа–98" на Жана Иванова.

7. „ВСЕКИ ДЕН ПО ЕДНА ДОБРА МИСЪЛ", XX г., 1940–1941 г. том I и „ПРАВ ПЪТ", XX г., 1940–1941 г. том II бе набран на стария ръкопис до 1945 г., тъй като разполагахме с оригинал, който бе с машинописен текст пред 1945 г., т.е. бе написан със стария ръкопис. Това бе първия опит, поради което бяха включени встъпителни думи „Уважаеми читателю", което одобрих. Те бяха написани от Любомир Гълъбов и Доброслава Гълъбова. Този опит бе съпътствуван с много големи противодействия. Дали трябва да се въвеждат беседи със стария ръкопис и всички въпроси и проблеми ще бъдат изнесени в специална студия в следващия том на „Изгревът" – том XVII.

III. МЛАДЕЖКИ ОКУЛТЕН КЛАС

1. „ДВАТА ПЪТЯ" – 1922 г. е издадена по оригинала, който съм съхранявал, като бяха включени и някои лекции от Държавен архив. Беше поставено на стр. 4 Пояснение за сегашното и предишните издания. В „Двата пътя" – I г., том I, от 1934 г. са публикувани лекции от 24.II.1922 г. до 17.V.1922 г., като една част от заглавията са променени, поради което наредих да се сложат първоначалните заглавия по оригинала. В „Противоречия в живота", том II, от 1934 г. са публикувани лекции от 24.V.1922 г. до 2.VIII.1922 г., като и тук също някои заглавия бяха променени и аз включих първоначалните заглавия по оригинала. Всеки, който провери двете издания от 1934 г. и сегашното – по оригинала, издадено през 1999 г., ще види разликите и ще си направи сам своите заключения. За улеснение виж „Изгревът" том IX, стр. 668–726, 783–789, 805–824.

2. „ПЪТЯТ НА ДОБРОТО", X г., 1930–1931 г. се издава по оригиналаq намиращ се в Държавен архив. През 1941 г. тази годишнина се издава много променена и коригирана под заглавие „ПЪТ КЪМ ЖИВОТА", т. I и „МЕТОДИ ЗА САМОВЪЗПИТАНИЕ", т. II. Ето защо бе издадено по оригинала с Пояснение на стр. 4 от моя милост.

3. „СЪЩЕСТВУВАНИЕ, ЖИВОТ И ОТНОШЕНИЕ", XI г., 1931–1932 г., се издава по оригинала от Държавен архив. Същите лекции са издадени през 1947 г. в томчетата: „ЖИВОТ И ОТНОШЕНИЯ", том I и „ФАКТОРИ В ПРИРОДАТА", том II, с редактирани заглавия, текст и чертежи. Ето защо на стр. 4 бе сложено Поясение от моя милост. На стр. 2 да се чете 02.10.1931 г., вместо 1930 г. Сбъркано е.

4. „ГОСПОДАР И СЛУГА", XV г., 1935–1936 г. Предпечатна подготовка в гр. Шумен. Цялата история по тази годишнина и по този том виж в „Изгревът" том XVI, глава XII от този раздел, стр. 862–868.

5. Корицата за Младежкия окултен клас бе определена от мен – светлосиня с бели букви на заглавията, по окултните закони на „Завета на цветните лъчи на светлината". Виж „Изгревът" том XVI, глава XVIII от този раздел, стр. 888–889.

IV. УТРИННИ СЛОВА

1. „НОВО РАЗБИРАНЕ ЗА ВРЕМЕТО", III г., 1933–1934 г., том I и „МЛАДИЯТ, ВЪЗРАСТНИЯТ, СТАРИЯТ", III г., 1933–1934 г., том II. За историята на тяхното издаване и съпътстващите противодействия виж в „Изгревът", том XVI, глава VI от този раздел, стр. 839–842.

2. „НОВОТО РАЗБИРАНЕ НА ВРЪЗКАТА В ЖИВОТА", III г., 1933–1934 г. бе издадено през 2000 г., когато Програмата приключваше за издаването по оригиналите на неиздаваното Слово на Учителя. Наредих да се набере от нов екип, възстановени бяха заглавията по оригинала на много от беседите, като тази годишнина бе издадена в един том с оригиналното си заглавие. За историята на тази годишнина 1933–1934 г., с която започнах издаването и с която се задвижи Програмата от мен, виж „Изгревът" том XVI, глава VI от този раздел, в точки 15, 16 на стр. 842.

3. „ТРИТЕ РОДОСЛОВИЯ", V г., 1935–1936 г. Понеже притежавах оригинала, то го предадох да се набере и да се издаде. Тази годишнина е издадена през 1943 г. напълно променена и редактирана от Паша Теодорова. Всеки може да сравни двете издания и да си направи заключение. За улеснение виж „Изгревът" том IX, стр. 663–726, 783–789, 805–824. През 1943 г. са отпечатани в две заглавия: „ТРИТЕ РОДОСЛОВИЯ", том I, 1–17 беседа и „УСТОЙЧИВИ ВЕЛИЧИНИ", том II, 18–34 беседа. Беше съставено от мен пояснение, но беше пропуснато да се включи. Това издание, което представяме през 2000 г., е нагледен урок за тия, които не могат да проумеят как така се променя Словото на Учителя. Проверете, направете си справките от „Изгревът" том IX и сами се определете.

4. „ДОБРИЯТ ЕЗИК", VIII г., 1938–1939 г., том I и „ИЗПИТЪТ НА ЛЮБОВТА", VIII г., 1938–1939, том II, „АСК–93", „Урания", София 1998 г. Как бяха подготвени тези томчета виж „Изгревът" том XVI, глава VI от този раздел, точка 17 на стр. 843.

Накрая бяха предадени на Наталия Попова, която ги приготви за печат.

5. „ПЪРВИЯТ МОМЕНТ НА ЛЮБОВТА", IX г., 1939–1940 г., том I и „ОБИЧАЙТЕ И РАДВАЙТЕ СЕ", IX г., 1939–1940 г., том II, се финансираха съответно за I том от Велико Търново и за II том от Габрово и те си продаваха книгите. За цялата история за подготовката и печата виж „Изгревът" том XVI, глава VII от този раздел, стр. 847–850.

6. „ВАЖНИ И НАЛЕЖАЩИ НЕЩА", IX г., 1939–1940 г., том I и „ПЛОДОВЕТЕ НА ЛЮБОВТА", IX г., 1939–1940 г., том II. Как бяха издадени те, провери в „Изгревът" том XVI, глава X от този раздел, стр. 853–855.

7. Как се установи цветът на корицата на „Утринни Слова" виж „Изгревът" том XVI, глава XVIII, стр. 890–891.

СЪДЪРЖАНИЕ

Посвещение за разменната монета (Вергилий Кръстев) 2

За баща ми (Петър Ганев) 4

I. ПРИ СЕДМОСТРУННАТА ЛИРА НА ЖИВОТО СЛОВО 5

(Спомени на Пеню Ганев. Магнетофонен запис: Вергилий Кръстев)

II. С ПЕСНИТЕ НА УЧИТЕЛЯ 113

(Спомени на Пеню Ганев. Магнетофонен запис: Вергилий Кръстев)

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ РАЗДЕЛ II. С ПЕСНИТЕ НА УЧИТЕЛЯ 153

(Нотен текст: Петър Ганев)

III. ДНЕВНИЦИ (20.XI.1922 г. – 14.XII.1943 г.) 197

Дневник за всеки ден I. (20.XI.1922 – 29.VI.1929 год.) 198
Дневник II. (12.XII.1929 год. – 21.XII.1931 год.) 296
Дневник III. (12.V.1932 – 12.XII.1932 год.) 316
Дневник IV. (27.IX.1933 год. – 21.IV.1934 год.) 330
Дневник V. (22.IV.1934 год. – 18.XI.1934 год.) 426
Дневник VI. (19.XI.1934 год. – 10.III.1937 год.) 471
Дневник VII. (24.XI.1941 год. – 14.XII.1943 год.) 546
VIII. Документи на Пеню Ганев 593
IX. Каменка Несторова – съпруга на Пеню Ганев и майка на трите му деца 616
X. Бракът на Изгрева
(Бележки на съставителя Вергилий Кръстев) 621

IV. РАЗГОВОРИ С УЧИТЕЛЯ 625

(От тетрадки на Пеню Ганев и Елена Хаджи Григорова)

V. УЧИТЕЛЯТ ЗА МУЗИКАТА 666

(Извадки от беседи и лекции на Учителя Петър Дънов от тетрадки на Пеню Ганев и Елена Хаджи Григорова)

VI. УЧИТЕЛЯТ ЗА ПАНЕВРИТМИЯТА 751

(От тетрадки на Пеню Ганев)

VII. ВЪТРЕШНА ИНДИВИДУАЛНА РАБОТА НА УЧЕНИКА 759

1. Теми на учениците, зададени от Учителя след изнесени лекции ... 760
2. Мисли на ученика, извадени от Словото на Учителя Петър Дънов 773
3. „Отворените сърца" – беседа, държана от Учителя по случай Новата 1929 год. 781
4. Слово на Учителя на братската вечеря на 29.VIII.1941 год. 785
5. Бистрица и бъдната Паневритмия 788
6. Приложение на оригинална песен 789

VIII. 21 УПРАЖНЕНИЯ ОТ УЧИТЕЛЯ 791

(Предадени от Пеню Ганев)

IX. БЕЛЕЖКИ ОТ ВЕРГИЛИЙ КРЪСТЕВ 798

X. ПЕНЮ ГАНЕВ И ПРОРОЧЕСТВОТО НА ДУХА ГОСПОДЕН ... 810

(Вергилий Кръстев)

XI. БЕЛЕЖКИ КЪМ СНИМКИТЕ В „ИЗГРЕВЪТ" ТОМ XVI 814

XII. ДУХЪТ НА ИСТИНАТА И ДУХЪТ НА ЗАБЛУЖДЕНИЕТО 818

ИЗГРЕВЪТ

НА БЯЛОТО БРАТСТВО
ПЕЕ И СВИРИ, УЧИ И ЖИВЕЕ
том XVI

Пенѝо Ганев

Съставител и редактор:
Д-р Вергилий Кръстев

Предварителен машинопис (стр. 5–152):
Марийка Марашлиева
Компютърен набор:
Иван Стойчев, Димитър Баждаров, Марина Иванова
(стр. 1–817)
Яна поп Янева (стр. 818–905)
Редактори (стр. 4–152):
Божанка Ганева, Марина Иванова
Коректори (стр. 1–797):
Йорданка Стойчева, Марина Иванова
Приложения нотен текст към раздел II.:
Петър Ганев
Предпечатна подготовка:
Марина Иванова
Фотограф:
Пенѝо Ганев
Компютърна обработка на снимките:
Вихър Пенков

Печат: **СД „Симолини'94"** – София
Тираж „Изгревът" том XVI – 1000 броя